En Maganda A Bareta Biblia

The New Testament in Paranan of the Philippines

Wycliffe

En Maganda A Bareta Biblia

The New Testament in Paranan of the Philippines
[prf]

Translation by
© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

First edition
2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Web version
2017, Wycliffe Bible Translators, Inc., Orlando, FL 35862-8200 USA
www.Wycliffe.org

www.ScriptureEarth.org

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).
http:/creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0

Your are free to share — copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to the author (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You do not sell this work for profit.
- **No Derivative Works.** You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work. Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Table of Contents

page

Mateo	Mt.	5
Marcos	Mc.	73
Lucas	Lu.	116
Juan	Jn.	187
Gamet	Gamet	235
Roma	Roma	298
1 Corinto	1 Cor.	325
2 Corinto	2 Cor.	352
Galacia	Galacia	369
Efeso	Efeso	379
Filipos	Filipos	389
Colosas	Colosas	397
1 Tesalonica	1 Tesalonica	404
2 Tesalonica	2 Tesalonica	410
1 Timoteo	1 Timoteo	414
2 Timoteo	2 Timoteo	422
Tito	Tito.	428
Filemon	Filemon	432
Hebreo	Hebreo	434
Santiago	Santiago	455
1 Pedro	1 Pedro	463
2 Pedro	2 Pedro	472
1 Juan	1 Jn.	477
2 Juan	2 Jn.	485
3 Juan	3 Jn.	487
Judas	Judas	489
Pahayag	Pahayag	492
Read the New Testament		522

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Maganda a Bareta a Insulat ni

MATEO

Paliwanag Tungkul ten Libru

En Maganda a Bareta ayun kánni Mateo ay mángsaysay a ti Jesus en katuparan nen impangaku nen Diyos a kaligtasan ten libru hidi nen Dati a Tipan. Ten pamamag-itan nen pággamit ten makpal a bersikulu a gubwat ten Dati a Tipan, impeta nen nángsulat ti iyád a libru a ti Jesus a taga-Nazaret en áorayán a mangtubus ten Israelita hidi, en banuwan a pinili nen Diyos. Peru maski ni ti Jesus ay neenak sakay nabiyag ten Judio hidi, iyád a Maganda a Bareta ay bakán la a para dikodi nan para ten atanan a tolay.

Maayus a nesaysay ten libru ni Mateo en pangyayari hidi ten biyag ni Jesus: en kákkeenak na, en págbinyag sakay págtoksu dikona, en pángngaral na, págtoldu sakay págpapiyya ten tolay hidi ti Galilea, sakay ten iba pa hidi a lugar. Nesaysay bi háddi en páglakbay ni Jesus sapul ti Galilea hanggan ti Jerusalem sakay en pangyayari hidi ten katapusan a sasimba nen biyag na ti lutaiday. Natapos iyád ten kákkepaku na ten kudus, kákkabiyag na a ruway, sakay ten pággutus na ten disepulus na hidi.

Ti iyád a libru ti Jesus ay nepakilala bilang dakila a maistu a tehud a kapangyariyan ten Kautusan nen Diyos sakay mangaral tungkul ten kahariyan dilanget. En mágkahalaga hidi a toldu ni Jesus ti iyád a libru ay nahati ti limma a bahagi: (1) en Sermon ten Bukid a nangtalakay ten katangian hidi, tungkulin, karapatan, sakay en sangpáttán nen tolay hidi a paghariyan nen Diyos (kapitulu 5-7); (2) en tungkulin hidi nen sapulu ay ti duwwa a disepulus tungkul ten dapat di hidi a gamitán (kapitulu 10); (3) en talinhaga hidi tungkul ten pághari nen Diyos (kapitulu 13); (4) en toldu hidi tungkul ten kahulugan nen pagin-essa a disepulus (kapitulu 18); sakay (5) en toldu hidi tungkul ten katapusan nen kasalukuyan sakay en adeni dán a pághari nen Diyos (kapitulu 24-25).

Pinaniwalaan a insulat iyád a libru ni Mateo purumeru ay para ten Judio hidi tánni sumampalataya hidi a ti Jesu-Cristo en tábbig nen nalay di dán a áorayán ten págligtas nen Diyos ten banuwan a pinili na.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Lasán nen Libru

En listaan nen lahi sakay kákkeenak ni Jesu-Cristo 1:1–2:23
En págserbi ni Juan a Mágbinyag 3:1-12
En págbinyag sakay págtoksu kánni Jesus 3:1-13-4:11
En págserbi ni Jesus ti Galilea 4:12–18:35
Sapul ti Galilea hanggan ti Jerusalem 19:1–20:34
En katapusan a sasimba bagu matay ti Jesus 21:1–27:66
En kákkabiyag a ruway sakay káppeta nen Panginoon 28:1-20

En Listaan nen Ninunu hidi ni Jesu-Cristo
(Lu. 3:23-38)

1 **1** Iddi en listaan nen ninunu hidi ni Jesu-Cristo a gubwat ten lahi ni
David a gubwat bi ten lahi ni Abraham.
2 Ti Abraham ay ama ni Isaac sakay ti Isaac bi en ama ni Jacob. Ti
Jacob ay ama ni Juda sakay en kákkapatkaka na hidi a lállaki. **3** Ti Juda
ay ama de Fares ay ti Zara (en ina di ay ti Tamar). Sakay ti Fares ay
ama ni Esrom a ama ni Aram. **4** Ti Aram ay ama ni Abinadab sakay ti
Abinadab ay ama ni Naason a ama ni Salmon. **5** Ti Salmon ay ama ni
Booz a en ina na ay ti Rahab. Sakay ti Booz ay ama ni Obed (en ina na ay
ti Ruth) a ama ni Jesse **6** a ama bi ni Hari a David.
Ti David ay ama ni Solomon (en ina na ay ti Batseba a nabiluwan ni
Urias). **7** Ti Solomon ay ama ni Roboam a ama ni Abias sakay ti Abias ay
ama ni Asa. **8** Ti Asa ay ama ni Josafat a ama ni Joram. Sakay ti Joram
ay ama ni Ozias. **9** Ti Ozias ay ama ni Jotam a ama ni Acaz sakay ti Acaz
ay ama ni Ezequias. **10** Ti Ezequias ay ama ni Manases, ti Manases ay
ama ni Amos sakay ti Amos ay ama ni Josias. **11** Sakay ti Josias ay ama
ni Jeconias sakay en kákkapatkaka na hidi a lállaki. Neenak dán hidi ten
panahun a pinuwersa nen taga-Babilonia hidi en Israelita hidi a iyangay
ten bansa di.
12 Nadid káttapos nen panahun a puwersadu a kákkeangay nen Israelita
hidi ti Babilonia ay nagin anak ni Jeconias ti Salatiel a ama ni Zorobabel.
13 Ti Zorobabel ay ama ni Abiud. Ti Abiud ay ama ni Eliquim sakay ti
Eliquim ay ama ni Azor. **14** Ti Azor ay ama ni Sadoc. Ti Sadoc ay ama ni
Aquim sakay ti Aquim ay ama ni Eliud. **15** Ti Eliud ay ama ni Eleazar; ti
Eleazar ay ama ni Matan. Ti Matan ay ama ni Jacob. **16** Sakay ti Jacob ay
ama ni Jose a kabinga ni Maria. Ti Maria ay ina ni Jesus a dáddulawán a
Cristo.
17 Kaya tehud a sapulu ay ti áppat a salinlahi sapul kánni Abraham
hanggan kánni David. Sakay sapulu ay ti áppat a salinlahi sapul kánni
David hanggan ten panahun nen puwersadu a kákkeangay nen Israelita

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hidi ti Babilonia. Sakay tehud bi a sapulu ay ti áppat a salinlahi sapul ten puwersadu a kákkeangay ti Babilonia hanggan kánni Cristo.

En Kákkeenak ni Jesu-Cristo
(Lu. 2:1-7)

18 Kona háddi en nangyari ten kákkeenak ni Jesu-Cristo. Ti Maria a
ina ni Jesus sakay ti Jose ay nagkasundu dán hidi a magkabinga. Peru
bagu hidi a nagagum ay mabuktet dán ti Maria (iyud ay nangyari ten
pamamag-itan nen kapangyariyan nen Banal a Ispiritu.) 19 Ti Jose a
magin kabinga ni Maria ay matuwid a tolay. Gapu awan na gustu a
mapasaniki ti Maria ten kakpalan ay binalak na a hiwalayan ti palihim.[a]
20 Peru mentras a áisipán na iyud ay minetidug siya sakay en anghel
nen Panginoon ay pummeta dikona ten pamamag-itan ni taginap sakay
kinagi nen anghel, "Jose a gubwat ten lahi ni David, dyan ka manteng
a tulusán a pakasalan ti Maria gapu en buktet na ay ten pamamag-itan
nen kapangyariyan nen Banal a Ispiritu. 21 Magenak siya ti essa a lállaki
sakay ngaranan mu a Jesus, gapu siya en mángligtas ten tolay na hidi ten
kasalanan di hidi."
22 Nangyari i atananid a iyud tánni matupad en kinagi nen Panginoon
ten pamamag-itan nen propeta a,
23 "Mágsanig kam! Maglihi en essa a birhen sakay magenak siya ti essa
a lállaki,
sakay ngaranan siya a Emmanuel."
(En kahulugan ni iyád ay "Kaguman tam en Diyos.")
24 Nadid, ten dikona a malukag ti Jose ay sinunud na en utus nen
anghel nen Panginoon dikona sakay inagum na ti Maria. 25 Peru awan
inarikad ni Jose ti Maria hanggan dikona a awan meenak en anak a
lállaki. Ten dikona a neenak en anak ay nginaranan ni Jose a Jesus.

En Págbisita kánni Jesus nen Mágkarunung hidi

2 1 Nadid ti Jesus ay neenak ten banuwan a Bethlehem a sakup ni
Judea ten kapanahunan nen pághari ni Herodes. Ten kákkeenak
ni Jesus ay tehud a dummemát ti Jerusalem a sangan a mágkurunung
a tolay a gubwat ti sikatan. 2 Nágtatanungán hidi ten tolay hidi haud,
"Hádya dán en neenak a anak a magin hari nen Judio hidi? Gapu
netan mi a lummitaw ti sikatan en biton na. Kaya ummangay kami
háddi ay tánni sambaán siya." 3 Nadid ten dikona a mabareta iyud ni
Hari a Herodes ay nabalisa siya ti hustu kona bi ten atanan nen taga
Jerusalem hidi. 4 Kaya pinisan na en atanan a pinunu nen padi hidi sakay

---

[a] **1:19** Ten Judio hidi, en bábbi oni lállaki a nagkasundu dán a magpakasal ay ibilang di hidi a magkabinga dán maski ni awan palla hidi nagagum.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

en tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay tinanung na hidi, “Hádya a meenak en Cristo?” 5Kinagi di a, “Ti Bethlehem a sakup ni Judea,” gapu kona háddi en insulat nen propeta:

6 ‘Siko Bethlehem a sakup ni Juda,
ay awan ka medimudyan ten atanan a banuwan ni Juda.
Gapu dikomu a maggubwat en essa a pinunu
a mamahala ten banuwan ku a Israel.’ ”

7Nadid ten dikona a matukuyan iyud ni Herodes, ay pinadulaw na ti lihim en mágkarunung hidi a tolay. Tinukoy na dikodi ni nengkan a lummitaw en biton. 8Káttapos ay kinagi na dikodi, “Kadmoy dán ti Bethlehem sakay pakaaryokán moy en anak. Ni ketan moy dán ay ibareta moy dikoku a pagdaka tánni angayák bi sumamba dikona.” 9Nadid pákkasanig di ten kinagi nen hari ay lummakad dán hidi. Ten dikona a ketan di a ruway en biton ay tunay en saya di. Inggiya hidi nen biton hanggan dikona a makademát hidi ten tapat nen páppágyanan nen anak. 10Tunay en saya nen mágkarunung hidi a tolay a gubwat ti sikatan dikona netan di a ummimang en biton. 11Dikona a makasáddáp dán hidi ten bilay ay netan di en anak a kaguman na en ina na a ti Maria. Lummuhud hidi sakay sinamba di en anak. Inluwas di en rigalu di hidi ten anak a gintu, insenso sakay mira.

12Nadid dikona pasoli dán hidi ay kinagi nen Diyos dikodi ten pamamag-itan ni taginap a dyan dán hidi soli kánni Herodes. Kaya iba dán a dilan en naglakadan di.

Gumminan de Jose a Tamu ti Egipto

13Nadid ten kállakad nen mágkarunung hidi a tolay ay pummeta kánni Jose en anghel nen Panginoon ten pamamag-itan ni taginap. Kinagi na dikona, “Jose umikat ka dán sakay iyangay mu i matina en ti Egipto. Dyan kam lumakad haud mentras a awan ku kagiyán dikomu. Gapu aryokán ni Herodes i anaken tánni bunuwán na.” 14Kaya ummikat ti Jose ti gibiyid a iyud sakay ummangay hidi ti Egipto kaguman na en matina. 15Sakay haud dán hidi a nágyan hanggan ten dikona a dummemát en panahun nen kákkatay ni hari a Herodes. Nangyari iyud tánni matupad en kinagi nen Panginoon ten pamamag-itan nen propeta hidi a, “Dinulawan ku en anak ku a lumakad ti Egipto.”

Pinabunu ni Herodes en Anak hidi a Lállaki

16Nadid ten dikona a matukuyan ni Herodes a linoku siya nen mágkarunung hidi a tolay ay naiyamut siya ti hustu. Kaya pinabunu na ten sundalu na hidi en atanan a anak a lállaki a tehud a idad a duwwa a taon a padibábbi a mágyan ti Bethlehem sakay ten palebut na hidi a lugar. En nagin giyya na ten idad nen anak hidi a bunuwán ay ayun

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten natukuyan na a kinagi nen mágkarunung hidi a tolay a panahun
a kállitaw nen biton. 17 Natupad ngani en kinagi ni propeta a Jeremias
tenhud a,
18 'Nasanig ti Rama en boses,
boses nen matindi a sangetan sakay kalungkutan.
Sássangitan ni Raquel en anak na hidi.
Awan na gustu a paraparaán gapu nágkatay dán hidi."

En Kássoli De Jose a Gubwat ti Egipto

19 Nadid ten dikona a natay dán ti Herodes, ay pummeta kánni Jose en
anghel nen Panginoon ten pamamag-itan ni tagináp dikona a ked palla
siya ti Egipto. 20 Kinagi na, "Jose umikat ka dán, iyoli mu dán i matina en
ti Israel, gapu natay dán en masor hidi a mangbunu ti anaken." 21 Kaya
ummikat siya sakay nagsoli hidi ti Israel kaguman na en matina.
22 Peru ten dikona a matukuyan ni Jose a ti Arquelao a anak ni
Herodes en maghari ti Judea ay mineántingan siya a angay haud. Sakay
binawalan siya nen Panginoon ten pamamag-itan ni tagináp kaya
ummangay siya ti Galilea. 23 Kaya nágyan siya ten banuwan a Nazaret
a sakup ni Galilea tánni matupad en kinagi nen propeta hidi tenhud a,
"Siya ay mangaranan a Nazareno."

En Pángngaral ni Juan a Mágbinyag
(Mc. 1:1-8; Lu. 3:1-18; Jn. 1:19-28)

3 1 Nadid ti panahunid a iyud ay dummemát ti Juan a Mágbinyag ten
kaparangan ti Judea sakay nangaral. 2 Kinagi na, "Adággan moy
dán en kasalanan moy hidi gapu adeni dán a dumemát en kahariyan
dilanget!" 3 Ti Juan en gustu a kagiyán ni propeta Isaias dikona a kinagi
na a,
"Tehud a magpákraw ten kaparangan.
'Ihanda moy dán en dilan nen Panginoon;
maggamet kam ti masunong a dilan a paglakadan na!' "
4 En damit ni Juan ay naladi a dutdut ni kamelyo sakay en sinturon
na ay gubwat ten koblet ni hayup. En kákkanán na ay raksa a dudun
sakay pulut ni pitukan. 5 Angay nágsanig dikona en tolay hidi a gubwat
ti Jerusalem, ti Judea, sakay en mágyan hidi ten banuwan hidi a
namagdibelyu ten dinom ti Jordan. 6 Impahayag di en kasalanan di hidi
sakay bininyagan hidi ni Juan ten dinom ti Jordan.
7 Peru dikona a ketan ni Juan a makpal a Pariseo sakay Saduseo a
umadeni tánni magpabinyag, ay kinagi na dikodi, "Sikam a lahi ni biklat.
Deya i nagkagiyid dikomoy a maginanan moy en parusa nen Diyos?
8 Patunayan moy pa ten kákkabiyag moy a talaga a inadággan moy dán
en kasalanan moy hidi. 9 Sakay dyan moy kagiyán a makaligtas kam ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

parusa nen Diyos gapu kagi moy a lahi kam ni Abraham. Kagiyán ku
dikomoy a kaya nen Diyos a manglalang ti batuwiday hidi ti tatarudan a
lahi ni Abraham. 10 Nadid palla ay nakahanda dán en wasay a pagkáttol
ten gamot nen kayu; en bawat kayu a awan magbunga ti maganda ay
pukanán sakay ibut ten apoy.
11 "Binyagan takam ten dinom bilang tanda a nagsisi kamon sakay
inumadág ten kasalanan moy hidi. Peru en dumemát a kasunud ku
ay siya en mangbinyag dikomoy ti Banal a Ispiritu sakay ti apoy. Mas
makapangyariyan siya nan sikán, awanák ngani karapatdapat maski
ni tagatawid la ten sandalyas na. 12 Ipagpag na en yaut tánni maalap
en paray, káttapos ay iyoli na en paray ten bilay na sakay en lupás ay
tutudán ten apoy a awan maadáp maski nikan."

Bininyagan ni Juan ti Jesus
(Mc. 1:9-11; Lu. 3:21-22)

13 Nadid ti Jesus ay dummemát ti Jordan a gubwat ti Galilea tánni
angay magpabinyag kánni Juan. 14 Peru tinanggiyan ni Juan ti Jesus
sakay kinagi na, "Sikán i kailanganid a binyagan mu, bakin a angay ka
magpabinyag dikoku?" 15 Tummábbig ti Jesus dikona, "Pabayan mu la a
iyád i mangyariyid nadid, gapu iyád i dapatid a gamitán tánni masunud
en kaluuban nen Diyos." Kaya pummayag bi ti Juan. 16 Ten dikona a
mabinyagan ti Jesus ay ummawas siya ten dinom. Bigla a bummukas
dilanget sakay netan na en Ispiritu nen Diyos a dummibábbi a kumán
a kalapati sakay ummapon dikona. 17 Sakay tehud a boses a nasanig a
gubwat dilanget a kinagi na, "Saiyád en mahal ku a Anak, masayaák a
tarud dikona!"

Tinoksu ni Satanas ti Jesus
(Mc. 1:12-13; Lu. 4:1-13)

4 1 Nadid ti Jesus ay inggiyya nen Ispiritu nen Diyos ten kaparangan
tánni toksuwán nen diyablo. 2 Nagkulásyon ti Jesus ti áppat a pulu
a aldew ay ti gibi kaya nagaláp siya ti hustu. 3 Dummemát en diyablo
sakay kinagi na, "Ni talaga a siko en Anak nen Diyos ay gamitán benid a
tinapay i batuwiday hidi." 4 Peru tummábbig ti Jesus, "Nakasulat,

bakán la a ten tinapay a mabiyag i tolayid,
nan ten bawat Upos a maggubwat ten Diyos."

5 Káttapos ay inyangay siya nen diyablo ten Templo ti Jerusalem ten
Banal a siyudad. Sakay pinágtaknág na siya ten kalangkawan a bahagi
nen Templo. 6 Kinagi nen diyablo dikona, "Ni siko en Anak nen Diyos ay
tumáknig ka benid, gapu nakasulat,

'Ipebahala na ka ten anghel na hidi,
sakay alalayan di ka ten lima di,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tánni awan mesángdul ti batu i básset muwen.' "
7 Tummábbig ti Jesus, "Nakasulat bi ten Upos nen Diyos a, 'Dyan mu
purbaan en Panginoon mu a Diyos.' "
8 Káttapos ay inyangay siya nen diyablo ten essa a malangkaw a bukid
sakay pinatan-aw na dikona en atanan a kahariyan ti munduwiday
sakay ten kapangyariyan di hidi. 9 Sakay kinagi nen diyablo kánni Jesus,
"Iyatád ku dikomu i atananid a iyán ni lumuhud ka sakay sumamba ka
dikoku." 10 Peru kinagi ni Jesus, "Lumayas ka Satanas! Gapu nakasulat,
'En Panginoon mu a Diyos i dapat muwid a sambaán.
Sakay siya la i dapat muwid a pagserbiyan.' "
11 Káttapos ay linakadan siya nen diyablo. Dummemát bi en anghel hidi
sakay sinerbiyan di ti Jesus.

Nagsapul ti Jesus a Nagserbi ti Galilea
(Mc. 1:14-15; Lu. 4:14-15)

12 Dikona a nabareta ni Jesus a nepiresu ti Juan, ay nagsoli siya ti Galilea.
13 Peru awan dán siya nágyan ti Nazaret nan ti Capernaum dán. Iyád a
banuwan ay ked ten adeni nen gilid nen Minalnu ti Galilea a sakup ni Zabulon
sakay Neftali. 14 Nangyari iyud tánni matupad en kinagi ni Propeta Isaias a,
15 "En lugar a Zabulon sakay en lugar a Neftali,
ay dilan nen Hentil a tamu ten minalnu ten dibelyu ni Jordan
ti Galilea nen Hentil hidi!
16 En tolay hidi a ked ten kadiklámman
ay naketa ti mademlag a simbuwan!
Para ten mágyan hidi ten diklám nen kamatayan
ay sumikat en demlag."
17 Sapul ti panahunid a iyud ay nagsapul dán a mangaral ti Jesus.
Kinagi na, "Magsisi kamon sakay adággan moy dán en kasalanan moy
hidi gapu adeni dán a dumemát en kahariyan dilanget."

En Págdulaw ten Áppat a Mángngikan
(Mc. 1:16-20; Lu. 5:1-11)

18 Essa a aldew, mentras a maglakad ti Jesus ten gilid nen Minalnu ti
Galilea ay netan na en duwwa a matkaka a de Simon a dáddulawán di a
Pedro sakay en kapatkaka na a ti Andres a kasalukuyan hidi a mamanti.
19 Kinagi ni Jesus dikodi, "Mákkuyug kam dikoku, ta tolduwan takam
a manilág ti tolay." 20 Pagdaka a inwarak nen matkaka en panti di hidi
sakay nákkuyug hidi kánni Jesus. 21 Nagtulos a naglakad ti Jesus sakay
netan na bi en matkaka a de Santiago ay ti Juan a anak ni Zebedeo. Ked
hidi ten abeng a kaguman di en ama di, sakay magayuma hidi ten panti
di, sakay dinulaw bi hidi ni Jesus. 22 Pagdaka di a linakadan en abeng
sakay en ama di, sakay nákkuyug hidi kánni Jesus.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nagtoldu sakay Nagpapiyya ti Jesus ten Tolay hidi
(Lu. 6:17-19)

23 Linebut ni Jesus en buu a Galilea. Nagtoldu siya ten sinagoga
di hidi sakay impangaral na en Maganda a Bareta tungkul ten
pághari nen Diyos. Sakay pinagpiyya na en tolay hidi ten saket
di hidi. 24 Nabareta nen tolay hidi ten lugar a Siria en tungkul
ten ginamet hidi ni Jesus. Kaya inyangay di dikona en atanan
nen tehud hidi a saket, en hinayup hidi, en mágpatay hidi sakay
en lupug hidi. Atanan di ay pinagpiyya ni Jesus. 25 Gapu ti iyud
ay inumunonud dikona en makpal a tolay a gubwat ti Galilea,
Decapolis, Jerusalem, Judea sakay maski en ked hidi ten dibelyu ni
Jordan.

En Pinagpala hidi
(Lu. 6:20-23)

5 1 Dikona a ketan ni Jesus en tunay ti kakpal a tolay ay
summangkay siya ten marenggád a bukid. Káetnud na ay
ummadeni dikona en disepulus na hidi, 2 sakay tinolduwan na
hidi. Kinagi na a:

3 “Pinagpala en tolay hidi a en Diyos la i asaan diyid
gapu mebilang hidi ten kahariyan nen Diyos.
4 “Pinagpala en tehud hidi a kalungkutan,
gapu paraparaán hidi nen Diyos.
5 “Pinagpala en magpakababa hidi,
gapu magin mana di i munduwiday.
6 “Pinagpala en tolay hidi a masor a manggamet ten kaluuban
nen Diyos,
gapu tulungan hidi nen Diyos a magamet iyád.
7 “Pinagpala en makákkagbiyán hidi,
gapu kagbiyan bi hidi nen Diyos.
8 “Pinagpala en malinis hidi ti págpusuwan,
gapu ketan di en Diyos.
9 “Pinagpala en maggamet hidi ti paraan para ten kapayapaan,
gapu ibilang hidi a anak nen Diyos.
10 Pinagpala en usigán hidi gapu ten kássunud di ten kaluuban
nen Diyos,
gapu mebilang hidi ten kahariyan nen Diyos.

11 Pinagpala en insultuwán hidi sakay usigán, sakay
pagbintangan ti atanan a kalasi ni madukás sakay kakabuliyan
gapu dikoku. 12 Magsaya kam gapu dikál en piremyu moy

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dilanget. Kona labi hud en ginággamet nen tolay hidi ten propeta hidi a nágdipalongu dikomoy."

Asen sakay Demlag
(Mc. 9:50; Lu. 14:34-35)

13 "Sikam ay asen ti munduwiday. Peru ni mawanan ti lasa en asen ay
konya dán a mesoli en dati na a lasa? Awan dán iyád ti pakinabang, kaya
ibut dán sakay pagyudakan dálla nen tolay hidi.
14 "Sikam ay demlag ti munduwiday. Awan metagu en siyudad a ked
ten toktok nen marenggád a bukid. 15 Awan bi ti magtab ti simbuwan
sakay takáppan na ti timba. Nan itupu na iyud ten talaga a págtupuwan
tánni mademlagan en atanan a ked ten bilay. 16 Kona labi hud, dapat
moy a pademlagán en simbuwan moy ten atubengán nen tolay hidi tánni
ketan di en mágkaganda moy hidi a gamet, sakay puriyán di en Ama moy
a ked dilanget."

En Toldu Tungkul ten Kautusan

17 "Dyan moy isipán a ummangayák ti munduwiday a para pawanan
ku ti bisa en Kautusan sakay en toldu nen propeta hidi. Ummangayák
háddi bakán a pawanan hidi iyud ti bisa nan para tupadán. 18 Tandaan
moy: mawan en langet ay ten luta peru maski ni en kabaditan a bahagi
nen Kautusan ay awan mamawan, hanggan ni awan mangyari en atanan.
19 Kaya ni deyaman en manglabag ten maski kabaditan a bahagi nen
Kautusan sakay magtoldu ti konahud ten tolay hidi ay magin kababaan
ten kahariyan nen Diyos. Peru ni deyaman en mangsunud ten Kautusan
sakay magtoldu ten tolay hidi a tupadán iyud ay magin mataas ten
kahariyan dilanget. 20 Peru kagiyán ku dikomoy a, ni en kássunud moy
ten kaluuban nen Diyos ay kona la ten págsunud nen tagapagtoldu hidi
nen Kautusan sakay nen Pariseo hidi, ay awan kam makasáddáp ten
kahariyan nen Diyos."

En Toldu ni Jesus Tungkul ten Págsaranta

21 Kinagi pa ni Jesus, "Nasanig moy a intoldu di ten ninunu moy hidi
a, 'Dyan ka mamunu; sakay ni deyaman en makabunu ay meatubeng ten
pághatulan. 22 Peru kagiyán ku bi dikomoy, a ni deyaman en maiyamut
ten kapatkaka na ay meatubeng ten pághatulan. Sakay en mangkagi ten
kapatkaka na a, 'Awan ka ti kuwenta!' ay meatubeng ten Sanedrin. Sakay
ni deyaman en magkagi ten kapatkaka na a, 'Nagareng ka!' ay meangay
ten apoy ti impiyerno 23 Kaya ni magalay ka ten altar para ten Diyos
sakay maala-ala mu a tehud a saket ni isip en kapatkaka mu dikomu,
24 ay iwarak mu pala en alay mu ten atubengán nen altar sakay angay ka
mákpagkasundu dikona. Káttapos ay soli ka dán a magalay ten Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25 "Ni tehud a mángkasu dikomu, ay mákpagkasundu ka dikona a
pagdaka bagu a meangay ten pághatulan en kasu mu. Ni awan mu iyud
gamitán ay iyangay na ka ten huwes sakay iyangay ka nen huwes ten
pulis a mángpiresu dikomu. 26 Kagiyán ku dikomu: awan ka makaluwas
haud mentras a awan mu mabayadan a hanggan ten katapusan a
sentabos nen dapat mu a bayadan."

En Toldu Kontra ten Pángngalunya

27 "Nasanig moy dán a nakagi a, 'Dyan ka mangalunya.' 28 Peru nadid
ay kagiyán ku dikomoy a, ni deyaman en umileng ten essa a bábbi sakay
mahalay en isip na ay nangalunya dán siya ti iyud a bábbi ten pusu na.
29 Kaya ni en mata mu en dahilan nen págkasala ay lábwetán mu sakay
ibut mu! Gapu mas maganda pa ni mawanan ka ti essa a bahagi nen
bággi mu nan buu en bággi mu a meangay ti impiyerno. 30 Ni en kawanan
mu a lima en dahilan nen págkasala mu ay káttulán mu iyud sakay ibut
mu! Mas maganda pa a mawanan ka ti bahagi nen bággi mu nan buu en
bággi mu a meangay ti impiyerno.

En Toldu Tungkul ten Pághiwalay nen Magkabinga

31 Nakagi bi a, 'Ni hiwalayan nen lállaki en kabinga na ay dapat a
átdenan na ti kasulatan ni pághiwalay.' 32 Peru nadid ay kagiyán ku
dikomoy, a ni hiwalayan nen essa a lállaki en kabinga na, puwera la ni
nangalunya ay siya en nángtuglad ten kabinga na a mangalunya. Sakay
ni deyaman en mangkabinga ten bábbi a hiniwalayan ay nangalunya bi."

En Toldu Tungkul ten Pánnumpa

33 "Nasanig moy bi a inyutus nen Diyos ten ninunu moy hidi a, 'Dyan
ka manumpa ti awan ti katutuhanan, nan tupadán mu en sinumpaan
mu ten Panginoon.' 34 Peru nadid ay kagiyán ku dikomoy, "Dyan kamon
manumpa ni magpangaku kam. Dyan moy kagiyán a, 'Tistigu ku
dilanget.' Gapu iyud en trono nen Diyos. 35 Sakay dyan moy bi kagiyán
a, "Tistigu ku i lutaiday," gapu iyád en táttáppakan nen Diyos. Dyan moy
bi kagiyán a, 'Tistigu ku ti Jerusalem,' gapu iyád en siyudad nen dakila
a Hari. 36 Dyan moy bi ipanumpa i ulu moyen, gapu maski ni essa a
waget ti buuk moyen ay awan mu mapapudew oni mapangitet 37 Kagiyán
mu dálla a 'Uhu' ni uhu sakay 'Awan' ni awan. Gapu gubwat dán ten
Madukás en ányaman a medagdag pa haud."

En Toldu Kontra ten Kágganti
(Lu. 6:29-30)

38 "Nasanig moy a nakagi a, 'Mata ti mata sakay ngipán ti ngipán.'
39 Peru nadid ay kagiyán ku dikomoy, dyan moy gantiyan en madukás

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a tolay. Ni dapangán di ka ten kawanan ay iyatubeng mu bi en kawiri.
40 Ni tehud a mángkasu dikomu tánni maalap na en badu mu ay iyatád
mu dikona pati en alikábkáb mu. 41 Ni ipilit dikomu nen essa a sundalu
a pakarga en tawid na ti essa a kilumetru ay kargaán mu iyud ti duwwa
a kilumetru. 42 Mangatád ka ten magagid dikomu sakay dyan mu
pakawanan en mangáddem dikomu."

Mahalán Moy en Kadima Moy

43 "Nasanig moy a nakagi a, 'Mahalán mu en kaparehu mu a tolay
sakay kaiyamutan mu en kadima mu.' 44 Peru nadid ay kagiyán ku
dikomoy, a mahalán moy en kadima moy sakay ipagdasal moy en
mangusig hidi dikomoy." 45 Ni konahud gamitán moyid ay magin
tatarudan kam a anak nen Ama moy dilanget. Gapu pasikatán nen
Diyos en aldew para ten mágkabait sakay ten mágkadukás a tolay sakay
paudenán na para ten matuwid hidi sakay ten awan matuwid a tolay.
46 "Ni en mangmahal la dikomoy en mahalán moy ay awan kam ti
mauray a piremyu moy. Gapu maski ni en mágsinger hidi ti buwes
ay gággamitán di labi iyud. 47 Sakay ni en batiyán moy la ay en
kákkapatkaka moy hidi, ay ánya ginamet moyid a higit ten agum? Awan
beman kona labi haán gággamitánnid nen Hentil hidi? 48 Kaya magin
ganap kam a kona ten Ama moy dilanget."

En Toldu Tungkul ten Pángngatád

6 1 "Ingatan moy a awan magin kukunwari la en pággamet moy ti
maganda gapu ni konahud i gamitán moyid ay awan kam ti maalap a
piremyu a gubwat ten Ama moy dilanget. 2 Kaya ni mangatád ka ti limus
ay dyan mu dán iyud ikákkagi a kona ten gággamitán nen magkukunwari
hidi. Maglimus hidi ten sinagoga sakay ten karsada hidi tánni puriyán
hidi ni tolay. Kagiyán ku dikomoy a natanggap di dán en piremyu di.
3 Ni mangatád ka ti limus ay dyan mu dán ikákkagi maski ten amigu mu.
4 Gamitán mu ti lihim en pángngatád mu, sakay en Ama a maketa ten
maganda a ginamet mu ti lihim en mangatád dikomu ti piremyu."

En Toldu Tungkul ten Págdasal

5 "Ni magdasal kam ay dyan moy arigán en magkukunwari hidi.
Gugustu di a magdasal a mágtaknág ten sinagoga sakay ten karsada
hidi. Kagiyán ku dikomoy, a tinanggap di dán en piremyu di. 6 Kaya
ni magdasal ka ay sumáddáp ka ten kuwartu mu sakay isiradu mu en
pintuwan. Sakay magdasal kam ten Ama a awan ketan, sakay en Ama mu
a maketa ten ginamet mu ti lihim en mangatád dikomu ti piremyu.
7 "Ni magdasal kam ay dyan kam maggamit ti makpal a upos a awan
ti kahulugan, a kona ten gággamitán nen Hentil hidi. Akala diyid ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sanigán hidi nen Diyos gapu ten kakpal nen kákkagiyán di. 8 Dyan moy
hidi arigán. Tukoy dán nen Ama moy en kailangan moy bagu moy pa
iyud a agidán dikona. 9 Kaya ni magdasal kam ay kona háddi:
‘Ama mi a ked dilanget,
sambaán nakuwan en ngaran mu.
10 Maghari ka nakuwan dikomi.
Masunud nakuwan en kaluuban mu ti lutaiday a kona dilanget.
11 Átdenan mu kami nadid ti pagkain a aldew-aldew;
12 sakay patawadán mu kami ten kasalanan mi hidi, a kona ten
págpatawad mi ten magkasala hidi dikomi.
13 Sakay dyan mu kami pabayan a matoksu, nan iligtas mu
kami ten Madukás!’ [Gapu kao mu en kahariyan, en
kapangyariyan sakay kaluwalhatian a awan ti katapusan!
Amen.]
14 “Gapu ni patawadán moy en nagkasala hidi dikomoy, ay
patawadán kam bi nen Ama moy dilanget. 15 Peru ni awan moy
patawadán en agum, ay awan bi patawadán nen Ama moy en
kasalanan moy hidi.”

En Toldu Tungkul ten Págkulásyon

16 “Ni magkulásyon kam ay dyan moy ipeta en rupa moy a malungkut
a kona ten gággamitán nen magkukunwari hidi. Awan hidi magayus
ten sadili di tánni matukuyan nen agum a magkulásyon hidi. Kagiyán
ku dikomoy, a tinanggap di dán en piremyu di. 17 Kaya ni magkulásyon
ka ay magudemos ka sakay maglangis ka ten buuk mu, 18 tánni awan
mapansin nen tolay hidi a magkulásyon ka. En Ama mu a awan mu ketan
i makatukoy laid ten ginamet mu ti lihim, sakay siya i mangatáddid
dikomu ti piremyu.”

En Kayamanan Dilanget

19 “Dyan kam magpuron ti kayamanan ti lutaiday, gapu tehud a magsida
a insektu sakay kalawang, sakay tehud a makasáddáp a mágtakaw. 20 Nan
magpuron kam ti kayamanan moy dilanget ta awan haud ti mangsida a
insektu sakay kalawang, sakay awan ti makasáddáp a mágtakaw. 21 Gapu
ni ked hádya en kayamanan moy, ay ked bi haud en pusu moy.”

En Simbuwan nen Bággi
(Lu. 11:34-36)

22 “En mata en pinakasimbuwan nen bággi. Ni malinaw en pangileng
mu, ay mademlagan en buu mu a bággi. 23 Peru ni madiklám en
pangileng mu, ay maputat ti kadiklámman en buu mu a bággi. Sakay ni
en demlag mu ay madiklám ay talaga a ked ka ten kadiklámman.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Diyos oni Kayamanan
(Lu. 16:13; 12:22-31)

24 "Awan ti alipin a makapagserbi ti sabay ten duwwa a amu, gapu
kaiyamutan na en essa sakay mahalán na en essa, magtapat siya ten essa
sakay awan siya magin tapat ten kaduwwa. Awan kam maari a magserbi
ti sabay ten Diyos sakay ten kayamanan.
25 "Kaya kagiyán ku dikomoy, dyan kam mabalisa tungkul ten kanán
moy sakay mainom tánni mabiyag kam oni tungkul ten ibadu moy ten
bággi moy. Awan beman mas mahalaga en biyag nan en pagkain, sakay
en bággi nan en badu? 26 Ilingán moy en ibun hidi. Awan hidi magmula
oni magani oni magpuron ti pagkain ten budega di, peru pakanán hidi
nen Ama moy dilanget. Awan beman a mas mahalaga kam nan en ibun
hidi? 27 Deya dikomoy i makapangpaatakdugid ten biyag na ti maski
ni essa a odas ten pamamag-itan nen págbabalisa na? 28 "Sakay bakin
mabalisa kam tungkul ti badu? Isipán moy dálla ni konya a magtubu en
bulaklak hidi ten kaparangan, awan hidi magtarabahu oni maggamet
ti badu. 29 Peru kagiyán ku dikomoy, a maski ti Solomon a tunay ti
yaman ay awan nakapagbadu ti kaparehu ti ganda nen essa ten bulaklak
hidi. 30 Ni en lamon hidi ten parang, a biyag nadid sakay ten kailawan
ay tutudán ay baduwan nen Diyos, sikam pa beman? Ánya dán ben ti
kabadit en pánnampalataya moy ten Diyos! 31 "Kaya dyan kam mabalisa
tungkul ten makan, mainom oni mesulot moy. 32 Gapu hidi iyád a bagay
en kákkabalisaan nen Hentil hidi. Tukoy nen Ama moy dilanget a
kailangan moy i atananid a hidi iyád a bagay. 33 Peru higit ten atanan ay
pagsikapan moy a paghariyan kam nen Diyos sakay mabiyag a ayun ten
kaluuban na sakay iyatád na dikomoy en atanan nen kailangan moy.
34 "Kaya dyan moy kabalisaan en para ten kailawan, gapu en kailawan
ay tehud dán a sadili a kabalisaan. Dyan moy dán dagdagan pa en
problema moy kada aldew."

En Toldu Tungkul ten Pághatul
(Lu. 6:37-38, 41-42)

7 1 "Dyan moy hatulan en agum tánni awan kam bi hatulan nen
Diyos. 2 Gapu hatulan kam nen Diyos ayun ten pághatul moy ten
agum, sakay pagsukatan bi nen Diyos para dikomoy en ginamit moy ten
agum. 3 Bakin barángngán mu en puleng nen kapatkaka mu, samantala
awan mu mabaráng i gaturosuwen a puleng ti mata muwen? 4 Konya mu
a makagi ten kapatkaka mu a, 'Karon hád ta ibutan ku i puleng muwen,"
samantala gaturosu labi i puleng muwen? 5 Siko a magkukunwari! Ibutan
mu pa i gaturosuwen a puleng mu tánni luminaw pangileng muwen
sakay makatulung ka a mangibut ten puleng nen kapatkaka mu.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 "Dyan moy iyatád ten asu hidi en banal a bagay, bakay káttapos ay
waringán di kam sakay kagatán. Dyan moy iyatád ten babuy en perlas
moy hidi gapu pagyudakan di la iyán."

Magagid, Magaryok sakay Tumoktok
(Lu. 11:9-13)

7 Ni magagid kam ay atáddan kam; ni magaryok kam ay maketa kam;
ni tumoktok kam ay mabukasan kam. 8 Gapu en atanan a magagid ay
átdenan; en atanan a magaryok ay maketa; sakay atanan a tumoktok ay
mabukasan. 9 Atáddan moy beman ti batu en anak moy ni magagid ti
tinapay? 10 Oni atáddan moy beman siya ti biklat ni magagid ti ikan? 11 Ni
sikam a makasalanan hidi ay tukoy moy a mangatád ti mágkaganda hidi
a bagay ten anak moy hidi, ay mas lalu dán en Ama moy a ked dilanget.
Átdenan na ti mágkaganda a bagay en deyaman a magagid dikona.
12 "Gamitán moy ten agum en gustu moy a gamitán di dikomoy. Iyád en
kahulugan nen Kautusan sakay en intoldu nen propeta hidi."

En Mapiit a Pintuwan
(Lu. 13:24)

13 "Sumáddáp kam ten mapiit a pintuwan. Gapu malawa en pintuwan
sakay malabang en dilan a patamu ten kapahamakan, sakay haud
paglakadanid nen kakpalan. 14 Peru mapiit en pintuwan sakay makitid en
dilan a tamu ten biyag, sakay sasangan la en maglakad haud."

Matenggi Moy hidi ten Gamet Di
(Lu. 6:43-44)

15 "Magingat kam ten awan hidi tatarudan a propeta. Umangay hidi
dikomoy a kumán a tupa, peru tatarudanid ay mágkatapang hidi a asu ti
talon. 16 Matenggi moy hidi ten pamamag-itan nen gamet di hidi. Maari
beman a magbunga ti ubas oni igos en masaet a dawag? 17 En maganda a
kayu ay magbunga ti maganda peru en madukás a kayu ay magbunga ti
madukás. 18 Awan makapagbunga ti madukás en maganda a kayu sakay
awan makapagbunga ti maganda en madukás a kayu. 19 En bawat ponan
a awan magbunga ti maganda ay pukanán sakay ibut ten apoy. 20 Kaya
matenggi en awan hidi tatarudan a propeta ten pamamag-itan nen gamet
di hidi."

Awan Takam Matenggi
(Lu. 13:25-27)

21 "Awan atanan a mangdulaw dikoku ti, 'Panginoon, Panginoon,' ay
makasáddáp ten kahariyan nen Diyos, nan en atanan la nen sumunud
ten kaluuban nen Ama ku a ked dilanget." 22 Káddemát nen Aldew nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pághatul ay makpal a magkagi dikoku a, ‘Panginoon, nagpahayag kami
ti mensahi a gubwat ten Diyos, sakay nagpalayas kami ti dimonyo ten
pamamag-itan nen ngaran mu, sakay naggamet kami ti himala ten
pamamag-itan nen ngaran mu.’ 23 Peru itábbig kuwid dikodi ay, ‘Awan
takam matenggi, umadeyu kam dikoku, sikam a mággamet hidi ti
madukás.’ ”

En Duwwa a Mággamet ti Bilay
(Lu. 6:47-49)

24 “Kaya ni deyaman en mágsanig sakay sumunud ten upos ku hidi ay
kona ten essa a matalinu a tolay a nagpataknág ti bilay a nepundasyon
ti batu. 25 Maski ni maguden ti mabegsák, dumikál en dinom sakay
bumugsu en mabegsák a parás ay awan marábba gapu nakapundasyon
ten batu. 26 Peru ni deyaman en mágsanig ten upos ku sakay awan na
iyud sunudán ay kona ten essa a tolay a mangmang a nagpataknág ti
bilay ten baybay. 27 Nadid naguden ti mabegsák, dummikál en dinom,
sakay bummugsu en mabegsák a parás. En bilay ay minatumba sakay
tulos a narábba.”

En Kapangyariyan ni Jesus

28 Minagtaka en tolay hidi dikona a nasanig di en págtoldu ni Jesus.
29 Gapu en págtoldu na ay tehud a kapangyariyan, bakán a kona ten
tagapagtoldu hidi nen Kautusan.

Pinagpiyya ni Jesus en Kinetong
(Mc. 1:40-45; Lu. 5:12-16)

8 1 Dikona a nakadagson dán ti Jesus ten bukid ay inunud siya
nen tunay ti kakpal a tolay. 2 Ummadeni dikona en essa a tolay
a kinetong, lummuhud siya ten atubengán ni Jesus sakay kinagi na,
“Panginoon ni gustuwán mu ay mapagpiyyaák mu sakay mapagin-
malinis.” 3 Tinawidan siya ni Jesus sakay kinagi na, “Uhu, gustu ku a
magpiyya ka sakay magin malinis.” Nagpiyya sakay linuminis a pagdaka
en kinetong. 4 Sakay kinagi ni Jesus dikona, “Dyan mu iyád kagiyán
maski ni kándeya. Kadmudán, angay ka paileng ten padi hidi. Káttapos
ay magalay ka ayun ten inyutus ni Moises, bilang patunay ten tolay hidi
a nagpiyya ka dán sakay malinis.”

En Págpapiyya ni Jesus ten Katulung nen Kapitan a Romano
(Lu. 7:1-10)

5 Nadid, ten dikona a nakademát ti Jesus ten banuwan a Capernaum
ay ummadeni dikona en kapitan nen sundalu hidi a Romano sakay
nákkekagbi dikona. 6 Kinagi na, “Panginoon en katulung ku ay tehud a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

saket, ked siya dibilay a awan makaarikad sakay mahirapan ti hustu."
7 Tummábbig ti Jesus, "Sigi angay ku siya pagpiyyaán." 8 Peru tummábbig
en kapitan, "Panginoon, awanák karapatdapat a angayan mu pa ten bilay
ku. Basta kagiyán mu la ay magpiyya dán iyud en katulung ku. 9 Gapu
maski sikán ay tehud a mas mataas a upisyal a magutus dikoku sakay
sikán ay magutusák bi ten sundalu hidi a sakup ku. Ni kagiyán ku ten
sundalu ku a essa a, 'Angay ka haud!' ay angay siya. Ni kagiyán ku bi ten
essa a, 'Karon hád!' ay umadeni siya. Sakay ni utusan ku en alipin ku a,
'Gamitán mu iyán!' ay gamitán na iyud." 10 Nadid ten dikona a masanig
iyud ni Jesus ay nagtaka siya sakay kinagi na ten tolay hidi a umunonud
dikona, "Kagiyán ku dikomoy, a awanák palla naketa ti Israelita a kona
ti kadikál ti pánnampalataya naen. 11 Kagiyán ku dikomoy, a makpal
a dumemát a gubwat ti sikatan sakay ti sarámman ten handaan a
kaguman de Abraham, Isaac sakay ti Jacob ten kahariyan dilanget.
12 Peru makpal ten tolay hidi a kaguman nakuwan ten kahariyan en ibut
ten kadiklámman. Mágsasangitán hidi haud sakay magpákraw gapu ten
hirap a mabati di. 13 Sakay kinagi ni Jesus ten kapitan, "Umuli ka dán
mangyari en agidán mu ayun ten pánnampalataya mu." Ti odasid a iyud
ay nagpiyya ngani en katulung na.

Makpal a Pinagpiyya ti Jesus
(Mc. 1:29-34; Lu. 4:38-41)

14 Nadid, ummangay ti Jesus ten bilay ni Pedro, netan na haud en bábbi
a katugngan ni Pedro a mágkatdug gapu ten ladu na. 15 Tinawidan ni
Jesus en lima nen bábbi sakay pagdaka a nagpiyya. Ummikat siya sakay
sinerbiyan na ti Jesus.
16 Ti gibiyid a iyud ay inyangay nen tolay hidi kánni Jesus en hinayup
hidi. Ten essa la a upos ay pinalakad ni Jesus en mágkadukás hidi
a ispiritu sakay pinagpiyya na en atanan a tehud a saket. 17 Iyud ay
nangyari tánni matupad en kinagi ni propeta Isaias a,

"Inibutan na en kahinaan tam hidi,
sakay pinagpiyya na en saket tam hidi."

En Kássunud kánni Jesus
(Lu. 9:57-62)

18 Nadid, ten dikona a napansin ni Jesus a makpal a tolay ten palebut
na ay kinagi na ten disepulus na hidi a umarabes hidi ten dibelyu.
19 Peru bagu hidi a ummarabes ay tehud a ummadeni dikona a essa
a tagapagtoldu nen Kautusan sakay kinagi na, "Maistu, mákkuyugák
dikomu maski ni hádya i angayan muwid." 20 Tummábbig ti Jesus, "En
asu hidi ti talon ay tehud a págyanan sakay en ibun hidi ay tehud a
lobun. Peru en Anak nen Tolay ay awan ti matidugan oni maimangan."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Sakay nagtanung bi dikona en essa ten disepulus na hidi, “Panginoon
maari wád a umuliyák pa tánni mepalábbáng ku en ama ku?” 22 Peru
tinábbig siya ni Jesus, “Mákkuyug ka dán dikoku. Pabayan mu dán a
ilábbáng nen patay hidi en patay di.”

Pinaimang ni Jesus en Bagyu
(Mc. 4:35-41; Lu. 8:22-25)

23 Summakay ti Jesus ten abeng, kaguman na en disepulus na hidi.
24 Mentras a magarabes hidi ay tidug ti Jesus. Bigla a binumugsu en
mabegsák a parás sakay ngari-ngari dán a taporan nen tagmák en abeng.
25 Kaya linukag siya nen disepulus na hidi sakay kinagi di, “Panginoon
tulungan mu kami. Umállád kitamon!” 26 Sakay kinagi na dikodi, “Bakin
manteng kam? Ánya dán ben ti kabadit en pánnampalataya moy!”
Ummikat siya sakay sinaway na en parás ay ten tagmák, sakay ginumanda
en panahun. 27 Nagtaka hidi a atanan, sakay kinagi di, “Ánya wád iyád a
kalasi ni tolay? Maski parás sakay tagmák ay sumunud dikona!”

Pinagpiyya ni Jesus en Duwwa a Lállaki a Hinayup
(Mc. 5:1-20; Lu. 8:26-39)

28 Dikona nakademát ti Jesus ten dibelyu, ten lugar nen taga-Gadara
hidi ay tinagbu siya nen duwwa a lállaki a hinayup. Mágyan hidi ten
páglábbángngan. Mágkatapang hidi kaya awan ti deyaman a makatalib
haud. 29 Bigla a nagpákrawan en duwwa a lállaki, “Ánya i gustu muwid
dikomi, siko a Anak nen Diyos? Ummangay ka beman háddi tánni
parusaan mu kami dán maski ni awan palla panahun?” 30 Nadid, makpal
a babuy a ked ten adeni di a mamagsábbukan. 31 Nákkekagbi dikona
en dimonyo hidi, “Ni palayasán mu kami ay pasáddáppán mu kami
dálla ti babuyud hidi.” 32 Kinagi ni Jesus dikodi, “Sigi, kadmoy dán
haud.” Lummuwas ngani en dimonyo hidi ten duwwa a lállaki sakay
summáddáp hidi ten kababuyan. Sakay en kababuyan ay namagginanan
ten pengpeng sakay summegbu hidi ten minalnu, sakay tulos hidi
a minágkalimás. 33 Ginuminan en mágbantay hidi ten kababuyan a
tamu ten banuwan. Káddemát di haud, ay imbábbareta di ten atanan
en nangyari; pati en nangyari ten duwwa a hinayup. 34 Ten dikona a
matukuyan iyud nen katolayan ay lummuwas hidi ten banuwan tánni
tagbuwán di ti Jesus. Sakay ten dikona a ketan di siya ay nákkekagbi hidi
a lumakad siya ten lugar di.

Pinagpiyya ni Jesus en Lupug
(Mc. 2:1-12; Lu. 5:17-26)

9 1 Kaya summakay ti Jesus ten abeng sakay ummarabes ten dibelyu,
sakay tummulos siya ten sadili na a banuwan. 2 Káddemát di haud ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tehud a sangan a tolay a náng-angay kánni Jesus ti essa a lupug a mágkatdug
ten págkatdugan na. Dikona a ketan ni Jesus ni sakonya ti kadikál en
pánnampalataya di ay kinagi na ten tolay a lupug, "Anak, begsákkan mu i isip
muwen! Gapu pinatawad dán en kasalanan mu hidi." 3 Nadid, tehud a sangan
a tagapagtoldu nen Kautusan a ked haud sakay kinagi di ten sadili di, "Awan
ti galang ten Diyos i tolayid a iyán!" 4 Peru tukoy ni Jesus en ked ten isip di
kaya kinagi na dikodi, "Bakin magisip kam ti kona haán? 5 Ánya beman i
mas alistuwid a kagiyán, 'pinatawad dán en kasalanan mu,' oni en kagiyán
a, 'tumaknág ka sakay maglakad ka?' 6 Patunayan ku dikomoy a en Anak
nen Tolay ay tehud a kapangyariyan a magpatawad ti kasalanan ti lutaiday,
sakay kinagi na ten tolay a lupug, "Tumaknág ka, tawidán mu i págkatdugan
muwen sakay umuli ka dán." 7 Pagdaka a tummaknág en lupug sakay
ummuli. 8 Ten dikona a ketan iyud nen tolay hidi ay neántingan hidi sakay
nagpuri hidi ten Diyos a nangatád ten tolay hidi ti konahud a kapangyariyan.

Dinulaw ni Jesus ti Mateo
(Mc. 2:13-17; Lu. 5:27-32)

9 Nadid, dikona a lummakad ti Jesus haud ay netan na ti Mateo a
mággetnud ten págsingeran ti buwes. Kinagi dikona ni Jesus, "Mákkuyug
ka dikoku a magin tagapagserbi ku." Kaya tummaknág ti Mateo sakay
nákkuyug dikona.

10 Nadid mentras a kuman de Jesus sakay en disepulus na hidi ten
bilay ni Mateo, ay dummemát en mágsinger hidi ti buwes sakay en
makasalanan hidi, náksabay hidi a kumman kánni Jesus. 11 Dikona
ketan iyud nen Pariseo hidi ay tinanung di en disepulus hidi ni Jesus,
"Bakin maistu moyen ay mákpággatubeng a kuman ti mágsingiren hidi ti
buwes sakay ti makasalananen hidi?" 12 Peru nasanig iyud ni Jesus kaya
tinábbig na hidi, "En mangailangan ti mággamot ay en tolay hidi a tehud
a saket, bakán a en awan hidi ti saket. 13 Intendiyán moy i kahuluganid
ni iddi: 'Habag i gustu kuwid bakán a en alay moy.' Gapu ummangayák
háddi tánni dulawán ku en makasalanan hidi, bakán a en matuwid hidi."

Tinanung ti Jesus Tungkul ten Págkulásyon
(Mc. 2:18-22; Lu. 5:33-39)

14 Ummangay kánni Jesus en disepulus hidi ni Juan a Mágbinyag,
sakay intanung di, "Sikami sakay en Pariseo hidi ay mágkulásyon.
Bakin i disepulus muwen hidi ay awan mágkulásyon?" 15 Tummábbig ti
Jesus, "Maari beman a maglungkut en bisita hidi ten kasalan mentras a
kakaguman di en lállaki a kinasal? Ni dumemát en panahun a awan dán
siya ay haud palla hidi a magkulásyon."

16 "Awan ti magáppol ti bigu a risatu ten dati dán a damit, gapu ni
kumárrán en bigu a risatu ay mabatak na en ináppulan kaya lalu a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

lumawa en pisad nen damit. 17 Awan bi ti magasák ti bigu a alak ten dati
a pággasákkan a gamet ti koblet ni hayup. Ni konahud i mangyariyid
ay pumáddek en dati a pággasákkan, mebulak en alak sakay masida
en pággasákkan. Nan en bigu a alak ay dapat a iyasák ten bigu a
pággasákkan, tánni parehu a magmalay."

Biniyag a Ruway ni Jesus en Anak nen Pinunu sakay Pinagpiyya Na en Bábbi

(Mc. 5:21-43; Lu. 8:40-56)

18 Nadid, mentras a mákpágguron ti Jesus dikodi ay tehud a dummemát
a essa a pinunu nen Judio hidi. Lummuhud siya ten atubengán ni Jesus
sakay kinagi na, "Kákkatay la nen anak ku a bábbi; peru ni mákkuyug ka
dikoku sakay itupu mu i lima muwen dikona ay mabiyag siya a ruway."
19 Kaya tummaknág ti Jesus sakay en disepulus na hidi sakay nákkuyug
hidi ten pinunu.

20 Nadid ay tehud a ummunud dikodi a essa a bábbi a sapulu ay ti
duwwa dán a taon a mágdadigiyán. Ummadeni siya sakay tinawidan na
en garayan nen badu ni Jesus. 21 Gapu kinagi nen bábbi ten sadili na,
"Matawidan ku la i badu naen ay magpiyyaák dán." 22 Lummingat ti
Jesus sakay dikona a netan na siya ay kinagi na, "Anak begsákkan mu
i isip muwen, pinagpiyya ka nen pánnampalataya mu." Ti odas biyid a
iyud ay nagpiyya en bábbi.

23 Káddemát ni Jesus ten bilay nen pinunu ay netan na en mágtugtug
hidi ti pangpatay sakay en makpal a tolay a mamagsangetan. 24 Kinagi
ni Jesus dikodi, "Lumuwas kam pa. Awan patay i anaken, tidug la
siya!" Dikona a makagi na iyud ay pinágtatawaan di siya. 25 Dikona a
mapaluwas na dán en tolay hidi ay summáddáp siya ten kuwartu, sakay
tinawidan na en lima nen anak sakay ummikat. 26 En bareta tungkul ti
iyud a nangyari ay kummalat ti buuwid a iyud a lugar."

Pinagpiyya ni Jesus en Duwwa a Burák

27 Nadid, kállakad ni Jesus haud ay inunud siya nen duwwa a burák
a lállaki. Mentras a ked hidi ten dilan ay impákraw di, "Anak ni David,
kagbiyan mu kami pay!"

28 Dikona nakasáddáp dán ti Jesus ten bilay ay ummadeni dikona en
duwwa a burák. Tinanung hidi ni Jesus, "Manampalataya kam beman
a mapagpiyya takam?" "Opo, Panginoon!" tábbig nen duwwa a burák.
29 Tinawidan ni Jesus en mata di sakay kinagi na, "Magpiyya kam gapu
ten pánnampalataya moy." 30 Naketa ngani hidi. Sakay mahigpit hidi a
binilin ni Jesus a dyan di iyud kagiyán maski kándeya. 31 Peru ten dikona
lummakad dán hidi, ay imbábbareta di ti lugarid a iyud en ginamet ni
Jesus dikodi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pinagpiyya ni Jesus en Bulol

32 Dikona palakad dán hidi ay inyangay di kánni Jesus en essa a bulol a
hinayup. 33 Pinalakad ni Jesus en dimonyo sakay pagdaka a nakapagupos
en bulol. Minagtaka en tolay hidi sakay kinagi di, “Maski ni nengkan
ay awan palla ti nangyari a kona haád ti Israeliday!” 34 Peru kinagi
nen Pariseo hidi, “En pinunu nen dimonyo hidi i nangatáddid dikona ti
kapangyariyan a magpalayas ten dimonyo hidi.”

Nahabag ti Jesus ten Tolay hidi

35 Linebut ni Jesus en atanan a banuwan sakay baryu haud. Nagtoldu
siya ten sinagoga di sakay impangaral na ten sinagoga en Maganda a
Bareta tungkul ten pághari nen Diyos. Pinagpiyya na bi en atanan a tolay
a tehud a saket. 36 Dikona a ketan ni Jesus en makpal a tolay, ay nahabag
siya dikodi gapu mabalisa hidi sakay awan hidi ti mapagagidan ti tulung,
kumán hidi a tupa a awan ti magalaga. 37 Kaya kinagi na ten disepulus na
hidi, “Makpal dán a gapasán, peru sasangan la en maggapas. 38 Ipagdasal
moy ten makákkao ten gapasán a mángpaangay siya ti makpal a
mággapas.”

En Sapulu ay ti Duwwa a Apostol
(Mc. 3:13-19; Lu. 6:12-16)

10 1 Nadid ay dinulawan ni Jesus en disepulus na hidi sakay
inatáddan na hidi ti kapangyariyan a magpalayas ti mágkadukás
a ispiritu sakay magpapiyya ten tehud hidi a saket. 2 Hidi iddi en
ngaran nen sapulu ay ti duwwa a apostol: en purumeru ay ti Simon a
ngángngaranan a Pedro, sakay ti Andres a kapatkaka na, de Santiago
ay ti Juan a anak ni Zebedeo; 3 ti Felipe, ti Bartolome, ti Tomas, sakay ti
Mateo a mágsinger ti buwes; ti Santiago a anak ni Alfeo, sakay ti Tadeo.
4 Ti Simon a Makabanuwan sakay ti Judas Iscariote, a nángtokyon kánni
Jesus.

Inutusan ni Jesus en Sapulu ay ti Duwwa
(Mc. 6:7-13; Lu. 9:1-6)

5 Inutusan hidi ni Jesus sakay binilin na hidi ti kona háddi, “Dyan
kam umangay ten lugar nen Hentil hidi oni hádya man a banuwan
nen Samaritano hidi. 6 Nan aryokán moy en nágketawtaw hidi a tupa,
ten tolay hidi nen Diyos ti Israel. 7 Ipangaral moy dikodi a adeni dán
a dumemát en kahariyan dilanget. 8 Pagpiyyaán moy en tehud hidi a
saket sakay biyagán moy en patay hidi. Pagpiyyaán moy bi en kinetong
hidi, sakay palayasán moy en dimonyo hidi. Nakatanggap kam ti tulung
a awan ti bayad. Kaya tumulung kam bi a awan ti bayad. 9 Dyan kam

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

magbalon ten lakad moy ti pilak, gintu, silber oni tangsu, 10 dyan kam bi
magbalon ti paglewasan moy, riserba a sandalyas oni sarukud, gapu en
tarabahador ay karapatdapat a tumanggap ten bagay hidi a kabiyagan na.
11 "Hádyaman a banuwan oni baryu en angayan moy ay magaryok kam
ti tolay a karapatdapat a páktulusan, sakay tumulos kam haud hanggan
a awan kam lumakad ti lugarid a iyud. 12 Kássáddáp moy ten bilay a
tulusan moy ay kagiyán moy a, 'Nakuwan ay maghari en kapayapaan
ti bilayid a iyád!' 13 Ni awan maganda en pángtanggap dikomoy nen
makábbilay ay bawiyán moy en págbati moy a kapayapaan dikodi. Peru
ni maganda en pángtanggap di dikomoy ay dyan moy dán bawiyán.
14 Peru ni awan kam tanggapán oni sanigán nen tolay hidi ten essa a
bilay oni banuwan ay lumakad kam sakay ipagpag moy en alikabuk
ten babásset moy. 15 Kagiyán ku dikomoy, a ten Aldew nen Pághatul ay
mas madággi en parusa nen tolay hidi a awan nangtanggap dikomoy ti
banuwanid a iyud nan ten parusa a dinanas nen taga-Sodoma sakay nen
taga-Gomorra hidi.

En Pademát hidi a Pággusig
(Mc. 13:9-13; Lu. 12:12-17)

16 "Tandaan moy: utusan takam a kumán a tupa ten ditángnga nen asu
hidi ti talon. Kaya magin matalinu kam a kona ten biklat sakay magin
maamu a kona ten kalapati. 17 Magingat kam gapu tehud a mangdikáp
dikomoy sakay ikasu di kam, sakay haplitán di kam ten sinagoga di
hidi. 18 Gapu dikoku ay ikasu di kam ten gubernador hidi sakay ten hari
hidi tánni magpatunay kam dikodi sakay ten Hentil hidi ten Maganda
a Bareta. 19 Ti odasid a iyud ay dyan kam mabalisa ni ánya kagiyán
moyid, oni ni konya kam a magpatunay. Gapu ipagkaluub dikomoy ni
ánya i dapat moyid a kagiyán. 20 Gapu bakán a sikam en magupos nan en
Ispiritu nen Ama moy ten pamamag-itan moy.
21 "Itokyon nen kapatkaka na en sadili na a kapatkaka tánni pabunu,
kona bi hud gamitánnid ten ama ten anak na; sakay labanan nen anak
hidi en dáddikál di hidi sakay pabunu di hidi. 22 Kaiyamutan kam nen
atanan gapu ten págsunud moy dikoku. Peru en manatili a matapat
dikoku hanggan ten katapusan ay maligtas. 23 Ni usigán di kam ten essa
a banuwan ay guminan kam ten kadeni na a banuwan. Tandaan moy,
"Awan moy palla naangayan en atanan a banuwan ti Israel ay dumemát
dán en Anak nen Tolay."
24 "Awan ti disepulus a mas mataas nan en maistu na, sakay awan
ti alipin a mas mataas ten amu na. 25 Dapat a masiyaan en disepulus a
magkakona ten maistu na, sakay en alipin a magkakona ten amu na. Ni
en ama ay nginaranan di a Beelzebul, ay lalu di a laitán en kabilay na
hidi."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Dapat a Kantingan
(Lu. 12:2-7)

26 "Kaya dyan kam manteng dikodi. Atanan a netagu ay meluwas
sakay atanan a sekretu ay matukuyan. 27 En kagiyán ku dikomoy ten
kadiklámman ay ikagi moy a ruway ten demlag. Sakay en nasanig moy
a anasas ay ipákraw moy ten matolay a lugar. 28 Dyan moy kantingan
en makabunu hidi ten bággi peru awan makabunu ten kaluluwa. Nan
en dapat moy a kantingan ay en Diyos a makabunu ten bággi sakay ten
kaluluwa ti impiyerno. 29 Awan beman en duwwa a dignás ay tunay
la ti kamuraan ni ilaku? Konapamanhud ay awan hidi matay ni awan
kaluuban nen Ama moy. 30 Maski sikam, tukoy nen Diyos ni sangan
bilangid ni buuk moyen. 31 Kaya dyan kam manteng gapu mas mahalaga
kam nan en dignás hidi."

En Káttenggi kánni Cristo
(Lu. 12:8-9)

32 "Ni deyaman en mangtenggi dikoku ten atubengán nen katolayan ay
tenggiyán ku bi ten atubengán nen Ama ku dilanget. 33 Peru ni deyaman
en mángkasaniki dikoku ten atubengán nen katolayan ay, ikasaniki ku bi
ten atubengán nen Ama ku a ked dilanget."

Bakán a Kapayapaan nan Ispada
(Lu. 12:51-53; 14:26-27)

34 "Dyan moy isipán a ummangayák háddi tánni magtawid ti
kapayapaan; nan ummangayák háddi tánni magtawid ti ispada bakán
a kapayapaan. 35 Ummangayák háddi tánni paglabanán en anak a
lállaki sakay en ama na, sakay en anak a bábbi sakay en ina, sakay en
magkatugngan a bábbi. 36 Sakay en magin kadima nen essa a tolay ay en
sadili na dán a kabilay."
37 "Ni deyaman en mangmahal ten ama na oni ten ina na ti mas
higit dikoku ay awan karapatdapat dikoku. Sakay en mangmahal ten
anak na ti mas higit dikoku ay awan karapatdapat dikoku. 38 Sakay ni
deyaman en awan mangbáklay ten kudus na sakay sumunud dikoku ay
awan karapatdapat dikoku. 39 Ni deyaman en magingat ten biyag na ay
mawanan ti biyag. Peru en mawanan ti biyag alang-alang dikoku ay siya
en magkahud ti biyag."

En Piremyu hidi a Gubwat ten Diyos
(Mc. 9:41)

40 "Ni deyaman en mangtanggap dikomoy ay sikán tinanggap diyid.
Sakay en mangtanggap dikoku ay en nangutus dikoku i tinanggap diyid.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41 Ni deyaman en mangtanggap ten essa a propeta gapu siya ay propeta
ay makatanggap ti piremyu a nelaan para ten essa a propeta. Sakay ni
deyaman en mangtanggap ten tolay a matuwid gapu siya ay matuwid ay
makatanggap ti piremyu a nelaan para ten matuwid a tolay. 42 Kagiyán
ku dikomoy, a ni deyaman en mangatád ti maski essa a basu a malamig
a dinom ten essa ti hidi iyád a mágkababa a tolay gapu disepulus ku hidi,
ay siguradu a makatanggap ti piremyu a gubwat ten Diyos."

En Inutusan hidi ni Juan a Mágbinyag
(Lu. 7:18-35)

11 1 Nadid, káttapos ni Jesus a magbilin ten sapulu ay ti duwwa a
disepulus ay lummakad siya tánni magtoldu sakay mangaral bi
ten banuwan hidi haud.

2 Ti Juan a Mágbinyag ay nakapiresu ti panahunid a iyud. Nabareta na
en gággamitán hidi ni Cristo, kaya inutusan na en sangan ten disepulus
na hidi 3 tánni magtanung, "Siko beman en áorayán mi a dumemát, oni
maguray kami pa ti agum?" 4 Tummábbig ti Jesus, "Sumoli kam kánni
Juan sakay kagiyán moy dikona en nasanig moy sakay en netan moy.
5 Naketa en burák hidi, sakay nakapaglakad dán en pilay hidi. Nagpiyya
en kinetong hidi, sakay makasanig dán en bángngág hidi. Nabiyag en
patay hidi sakay en Maganda a Bareta ay netoldu dán ten mágkahirap
hidi a tolay. 6 Pinagpala en tolay hidi a awan magduda dikoku!

7 Nadid ten kállakad nen disepulus hidi ni Juan ay kinagi ni Jesus ten
tolay hidi en tungkul kánni Juan, "Ánya beman en asaan moy a ketan
ten dikona a ummangay kam ten kaparangan? Essa beman a waget ni
kugun a idáppay-dáppay ni parás? 8 Ánya beman a talaga i gustu moyid a
ketan? Para maketa la ti tolay a magbadu ti mahal? En magbadu ten kona
hidi haud ay ketan ten palasyu hidi nen hari. 9 Ánya beman a talaga i
gustu moyid a ketan? Awan beman gustu moy a maketa ti propeta? Tama
kam, peru ti Juan ay mas higit pa nan ten essa a propeta. 10 Ti Juan en
kinagi nen Kasulatan a, 'Tehudák a inutusan a mágdipalongu dikomu;
ihanda na en paglakadan mu.' 11 Tandaan moy, mas mataas ti Juan nan
ten deyaman a tolay a neenak ti munduwiday. Peru en kababaan ten
kahariyan dilanget ay mas mataas nan ti Juan. 12 Sapul dikona mangaral
ti Juan a Mágbinyag a hanggan nadid, en kahariyan dilanget ay pilit a
sáddáppán nen tolay hidi a marahas. 13 Gapu bagu a dummemát ti Juan,
en propeta hidi sakay en Kasulatan ni Moises en nagpahayag tungkul ten
kahariyan. 14 Ni maniwala kam ti iyád a pahayag, ay ti Juan dán ngani en
Elias a impangaku a dumemát. 15 Mágsanig en tehud a págsanig.

16 "Hádya ku a iparehu en tolay hidi nadid a panahun? Kumán hidi a
en anak hidi a mággetnud ten karsada a mágdadulawán ten kaayam di.
17 "Tinugtugan mi kam ti plauta, peru awan kam nagsayaw! Nagpatugtug

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kami ti pangluksa peru awan kam naglungkut!' 18 Gapu netan di ti Juan a
magkulásyon sakay awan uminom ti alak, sakay en kagi di ay, 'Hinayup i
tolayen!' 19 Netan di bi en Anak nen Tolay a kuman sakay uminom, sakay
kinagi di bi, 'Ilingán moy i tolayen! Maunas, lasinggeru, sakay amigu nen
mágsinger hidi ti buwes sakay makasalanan. Konapamanhud, en karunungan
nen Diyos ay mapatunayan a tama ten pamamag-itan nen gamet na hidi."

Babala ten Banuwan hidi a Awan Magsisi
(Lu. 10:13-15)

20 Káttapos ay pinagkagiyan ni Jesus en banuwan hidi a naketa ten
makpal a himala a ginamet na haud gapu awan hidi nagsisi sakay ummadág
ten kasalanan di hidi. 21 Kinagi na, "Kakakagbi kam a taga-Corazin hidi!
Kakakagbi kam a taga-Bethsaida hidi! Gapu ni ginamet ti Tiro sakay Sidon en
himala hidi a ginamet haán dikomoy, ay nalay dán nakuwan hidi a nagbadu
ti kostal sakay nággetnud ten abu bilang tanda nen págsisi di." 22 Kagiyán ku
dikomoy a ten Aldew nen Pághatul ay mas madággi en parusa moy nan ten
parusa a madanas nen taga-Tiro hidi sakay taga-Sidon hidi. 23 Sakay sikam
a taga-Capernaum hidi gustu moy a itaas en sadili moy a hanggan dilanget
peru mebagsak kam a hanggan ten patay hidi! Gapu ni ti Sodoma a nangyari
en ginamet ku hidi a himala haán nakuwan ay ked palla i banuwanid a iyud
a hanggan nadid. 24 Kagiyán ku dikomoy a ten Aldew nen Pághatul ay mas
madággi en parusa dikomoy nan ten taga-Sodoma hidi.

Umadeni Kam Dikoku sakay Umimang
(Lu. 10:21-22)

25 Ti panahunid a iyud ay kinagi ni Jesus, "Ama, Panginoon nen langet ay
ten luta, magpasalamaták dikomu gapu inlihim mu i bagayid a hidi iyád ten
mágkarunung sakay mágkatalinu, sakay impahayag mu ten tolay hidi a en
kaluuban di ay kumán a anak. 26 Opo, Ama gapu iyud en kagustuwan mu."
27 "Inyatád dán dikoku nen Ama en atanan a bagay. Awan ti
makatenggi ten Anak nan en Ama la, sakay awan ti makatenggi ten Ama
nan en Anak la sakay en pinili hidi nen Anak a pángpahayagan na."
28 "Umadeni kam dikoku, atanan moy a mahirapan dán sakay
madággiyan ten karga moy, ta paimangán takam. 29 Magpasakup kam
sakay magadal dikoku. Gapu mabaiták sakay mapagpakumbabaák sakay
makaimang en kaluluwa moy. 30 Gapu alistu a sunudán en utus ku hidi
sakay magaan la en pagamet ku hidi.

En Tanung Tungkul ten Aldew nen Káimang
(Mc. 2:23-28; Lu. 6:1-5)

12 1 Nadid ten essa a Aldew nen Káimang, ay nagtalib de Jesus
sakay en disepulus na hidi ten katriguwan. En disepulus na hidi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ay minagaláp kaya nagkádtor hidi ti trigo sakay nagkássel hidi. 2 Ten
dikona a ketan hidi nen sangan a Pariseo hidi ay kinagi di kánni Jesus,
“Ilingán mu i gagamitán ni disepulus muwen hidi. Mahigpit iyán a bawal
ten Kautusan ten Aldew nen Káimang!” 3 Tummábbig ti Jesus, “Awan
moy beman nabasa en ginamet ni David dikona nagaláp siya sakay en
kaguman na hidi?” 4 Summáddáp siya ten bilay nen Diyos sakay kumman
ten tinapay a alay sakay pinakan na bi en kaguman na hidi. Labag ten
Kautusan en ginamet di gapu en padi la hidi i maariyid a kuman ti iyud.
5 Sakay awan moy palla beman nabasa ten Kautusan a en padi hidi ay
magtarabahu ten Templo maski ni Aldew nen Káimang? Labag iyád ten
Kautusan, peru awan hidi nagkasala. 6 Kagiyán ku dikomoy, a tehud
háddi a mas dakila nan en Templo. 7 Ni maintendiyan moy nakuwan la i
kahuluganid ni iddi, ‘Habag gustu kuwid, bakán a en alay moy,’ ay awan
moy nakuwan hinatulan en awan hidi ti kasalanan. 8 Gapu en Anak nen
Tolay ay Panginoon nen Aldew nen Káimang.”

En Lállaki a awan Makaarikad en Essa na a Lima
(Mc. 3:1-6; Lu. 6:6-11)

9 Káttapos ay lummakad ti Jesus sakay ummangay siya ten sinagoga.
10 Tehud haud a essa a lállaki a en essa na a lima ay awan makaarikad.
Tehud bi haud a sangan a tolay a magaryok ti pagkakataun a mabintang
di ti Jesus. Tinanung di ti Jesus, “Maari beman ten Kautusan a
magpapiyya ten Aldew nen Káimang?”
11 Tummábbig ti Jesus, “Ni mara essa dikomoy ay tehud a tupa a
matápduk ten bal-ung ten Aldew nen Káimang, awan moy beman iyud
iyawas? 12 Mas mahalaga en essa a tolay nan en essa a tupa! Kaya awan
labag ten Kautusan a maggamet ti maganda ten Aldew nen Káimang.”
13 Káttapos ay kinagi na ten lállaki, “Iyolnat mu i lima muwen.” Inyolnat
ngani nen lállaki en lima na sakay nagpiyya siya. 14 Peru en sangan ten
Pariseo hidi a ked haud ay lummakad sakay nagplanu hidi ni konya di a
pabunu ti Jesus.

En Tagapagserbi hidi a Pinili nen Diyos

15 Nadid, ten dikona a matukuyan ni Jesus en planu di ay lummakad
siya. Makpal a tolay en ummunud dikona sakay pinagpiyya na en atanan
a tehud hidi a saket. 16 Peru mahigpit na hidi a binilinan a dyan di
ibareta en tungkul dikona. 17 Nangyari iyud tánni matupad en kinagi nen
Diyos ten pamamag-itan ni propeta Isaias a,

18 “Ked háddi en pinili ku a magserbi dikoku.
Mahal ku siya, sakay masayaák a tarud dikona.
Iyatád ku dikona en Ispiritu ku,
sakay siya en magpatupad ti katarungan ten bansa hidi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19 Awan siya mákpagtalu oni mákdima,
oni magboses ten kakarsada hidi.
20 Awan na paghirapán en mágkahina hidi a tolay,
sakay mabait siya ten awan hidi ti pag-asa,
hanggan a magtagumpay en katarungan.
21 Sakay magtiwala en atanan a tolay dikona."

Ti Jesus sakay ti Beelzebul
(Mc. 3:20-30; Lu. 11:14-23)

22 Káttapos ay inyangay nen tolay hidi kánni Jesus en lállaki a burák sakay bulol gapu hinayup. Pinagpiyya siya ni Jesus kaya nakapagupos sakay naketa dán. 23 Kaya nagtaka en makpal a tolay sakay namagtanungan hidi, "Siya dán wád en áorayán tam a Anak ni David?" 24 Ten dikona a masanig iyud nen Pariseo hidi ay kinagi di, "Makapagpalayas ti dimonyo i tolayid a iyán gapu ti Beelzebul a pinunu nen dimonyo hidi i nangatáddid dikona ti kapangyariyan." 25 Peru tukoy ni Jesus en ked ten isip di kaya kinagi na dikodi, "En essa a bansa a mahati-hati sakay maglaban-laban ay bumagsak. Sakay en banuwan oni pamilya a maglaban-laban ay mawasak. 26 Ni palayasán ni Satanas ti Satanas ay di kalabanán na en sadili na! Konya na nadid a mapanatili en kahariyan na? 27 Ni makapagpalayasák ti dimonyo ten pamamag-itan ni Beelzebul, deya nadid en nangatád ti kapangyariyan ten tagasunud moy hidi a makagamet ti konahud? Kaya hidi dán bi en magpatunay a talaga a liwat kam! 28 Peru ni en Ispiritu nen Diyos en nangatád dikoku ti kapangyariyan a makapagpalayas ti dimonyo, ay siya iyád katunayanid a dummemát dán dikomoy en pághari nen Diyos."

29 "Konya a masáddáp sakay mapagtakawan en bilay nen essa a mabegsák a tolay ni awan siya punguwán? Ni mapungu dán ay maari dán a mapagtakawan en bilay na. 30 Ni deyaman en awan kumampi dikoku ay kontra dikoku. Sakay en awan tumulung dikoku a magipun ten tolay hidi, ay magkalat ti tolay. 31 Kagiyán ku dikomoy, a mapatawad en atanan a kasalanan maski en páglapastangan ten Diyos, peru en páglapastangan ten Banal a Ispiritu ay awan dán mapatawad. 32 Ni deyaman en magupos kontra ten Anak nen Tolay ay mapatawad, peru en magupos kontra ten Banal Ispiritu ay awan mapatawad maski nadid a panahun oni ten panahun a dumemát.

Matenggi en Kayu ten Pamamag-itan nen Bunga Na
(Lu. 6:43-45)

33 "Ni maganda en ponan nen kayu ay maganda bi en bunga na. Peru ni madukás en ponan nen kayu ay madukás bi en bunga na. Gapu matukuyan en kayu ten pamamag-itan nen bunga na. 34 Sikam a lahi hidi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni biklat! Konya kam a makapagupos ti maganda a bagay ni mágkadukás
kam a tolay? Gapu ni ánya en ked ten pusu moy ay iyud labi en lumuwas
ten ngusu moy. 35 En maganda a tolay ay makapagupos ti maganda gapu
maganda en lasán nen pusu na. Madukás en kagiyán nen essa a tolay
gapu madukás en lasán nen pusu na. 36 "Tandaan moy, ten Aldew nen
Pághatul ay tábbigan nen tolay en bawat upos a awan ti seserbi a kinagi
na. 37 Gapu mahatulan kam oni maligtas kam ayun ten kinagi moy."

Inaryokan di ti Jesus ti Himala
(Mc. 8:11-12; Lu. 11:29-32)

38 Nadid en sangan ten tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay en
Pariseo hidi ay ummadeni kánni Jesus sakay kinagi di dikona, "Maistu,
mángpeta ka pay dikomi ti himala." 39 Tummábbig ti Jesus, "Sikam a
lahi ni mágkadukás a tolay! Magaryok kam ti himala peru awan ti ipeta
dikomoy maliban ten nangyari kánni propeta a Jonas. 40 Ni konya a ti
Jonas ay nágyan ti tállu aldew ay ti tállu a gibi ten tiyan nen tunay ti
kadikál a ikan, ay kona bi hud en Anak nen Tolay a mágyan ti tállu a
aldew ay ti tállu a gibi ten disalad nen luta. 41 Ten Aldew nen Pághatul ay
tumaknág en taga-banuwan hidi a Ninive kontra ti lahiyid a iyád, gapu
nagsisi hidi káttapos a mangaral ti Jonas dikodi. Peru mas mataas kánni
Jonas en ked háddi nadid. 42 Ti aldewid a iyud, ay tumaknág bi en Raina
a gubwat ti Sheba kontra ti lahiyid a iyád, gapu gubwat pa siya ten ontok
ni munduwiday tánni sanigán na la en karunungan ni Solomon, peru mas
mataas kánni Solomon en ked háddi nadid."

En Kássoli nen Madukás a Ispiritu
(Lu. 11:24-26)

43 "Ni umibut en madukás a ispiritu ten bággi nen essa a tolay ay
maglebut iyud ten mamadi a lugar ta magaryok ti maimangan na. Ni
awan siya ti ketan ay 44 kagiyán na, 'Soliyák ten tolay a ginubwatan ku.'
Ten kássoli na ay ketan na iyud a awan ti lasán, malinis sakay maayus.
45 Kaya sumoli siya sakay mángkuyug pa siya ti pittu a ispiritu a mas
madukás pa dikona. Sakay summáddáp hidi a mágyan haud. Kaya en
magin kalagayan ni tolayid a iyud ay mas madukás nan ten dati na a
kalagayan. Kaya konahud i mangyariyid ti lahiyiday hidi a mágkadukás."

En Ina sakay en Kákkapatkaka ni Jesus
(Mc. 3:31-35; Lu. 8:19-21)

46 Mentras a mangaral ti Jesus ten katolayan ay dummemát en ina na
sakay en kákkapatkaka na. Maguray hidi ten luwas sakay gustu di siya
a makauron. 47 [Tehud a nagkagi dikona, "Ked ti luwason de ina mu ay
ten kákkapatkaka mu hidi, ta gustu di ka a makauron."] 48 Peru kinagi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni Jesus, “Deya beman i ina kuwid sakay i kákkapatkaka kuwid hidi?”
49 Intoldu ni Jesus en disepulus na hidi sakay kinagi na, “Hidi iddi i ina
kuwid sakay kákkapatkaka ku hidi. 50 Gapu ni deyaman en sumássunud
ten kaluuban nen Ama ku a ked dilanget ay siya en ina ku sakay
kákkapatkaka ku.”

En Talinhaga Tungkul ten Mágsabug
(Mc. 4:1-9; Lu. 8:4-8)

13 1 Nadid, ti aldewid a iyud ay lummuwas ti Jesus ten bilay sakay
angay siya nággetnud ten gilid nen minalnu. 2 Sakay pinalebutan
siya nen tunay ti kakpal a tolay kaya summakay siya ten abeng.
Ummetnud siya sakay nagtoldu ten katolayan a mágtaknág ten gilid
nen minalnu. 3 Tinolduwan na hidi ti makpal a bagay ten pamamag-itan
ni talinhaga, kinagi na, “Tehud a essa a tolay a angay nagsabug. 4 Ten
págsabug na ay tehud a bine a neragrag ten adeni nen dilan, dummemát
en ibun hidi sakay tinoktok di iyud. 5 Tehud bi a bine a neragrag ten luta
a mabatu. Gapu malapes la en luta ay alistu a nagtubu en bine. 6 Peru
ten dikona a masinagan ti mahigpit ay minalanás, gapu madibabew la
en gamot na hidi. 7 Tehud bi a bine a neragrag ten kasaetan; lummagu
en kasaetan sakay nailongan en bine a neragrag haud. 8 Peru en bine
hidi neragrag ten matabi a luta ay nagbunga ti tágdadatos a butil, tehud
a tággi-ánnám a pulu, sakay tehud a tágtatállu a pulu a butil en bawat
ohay. 9 Mágsanig en tehud a págsanig.”

En Paksa nen Talinhaga
(Mc. 4:10-12; Lu. 8:9-10)

10 Ummadeni en disepulus hidi ni Jesus sakay tinanung di siya, “Bakin
patalinhaga en págtoldu mu ti tolayen hidi?” 11 Tummábbig ti Jesus
dikodi, “Ingkaluub dikomoy en karapatan a maintendiyan en lihim
tungkul ten kahariyan dilanget, peru awan iyád nepagkaluub dikodi.
12 Gapu en tehud dán ay maátdenan pa, sakay sumagana. Peru en awan
ay maski ni sabadit a ked dikona ay alapán pa. 13 Kaya a patalinhaga ni
magtolduwák dikodi ay gapu maski ni umileng hidi ay awan hidi maketa
sakay mágsanig hidi peru awan hidi ti masanig oni maintendiyan.
14 Natupad ngani dikodi en kinagi ni propeta Isaias a,

Mágsasanigán kam man a mágsasanigán peru awan kam
makaintendi,
Umileng kam man a umileng ay awan kam bi maketa.
15 Gapu nagin maktug dán en ulu ni tolayiday hidi;
mahirap a makasanig en babángbáng di,
sakay ingkáddám di en matamata di,
ni awan di ginamet iyud ay naketa dán nakuwan en matamata di,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nakasanig en babángbáng di,
nakaintendi en iisip di,
sakay nagsoli hidi dikoku,
sakay pinagpiyya ku hidi.'
16 "Peru sikam, ay pinagpala kam gapu en mata moy ay maketa sakay
en bángbáng moy ay makasanig! 17 Tandaan moy, makpal a propeta
sakay matuwid a tolay en masor a maketa ten ketan moy sakay masor a
makasanig ten masanig moy, peru awan di iyud netan sakay nasanig."

En Paliwanag Tungkul ten Mágsabug
(Mc. 4:13-20; Lu. 8:11-15)

18 "Nadid ay sanigán moy en kahulugan nen talinhaga tungkul ten
mágsabug. 19 En mágsanig hidi ten mensahi tungkul ten pághari nen
Diyos peru awan na iyud intendiyán ay kona ten bine hidi a neragrag
ten adeni nen dilan. Dumemát en Madukás sakay ibutan na ten isip di en
mensahi a nasanig di.
20 "En neragrag ten luta a mabatu ay en tolay a nágsanig ten
mensahi. Masaya siya sakay pagdaka na iyud a tinanggap 21 peru awan
tinumiim en mensahi ten pusu na. Awan nagnalay ay dummemát en
pághirap sakay pággusig gapu ten mensahi, pagdaka na a inadággan en
pánnampalataya na.
22 "En bine hidi a neragrag ten kasaetan ay mángpeta ten tolay hidi
a nágsanig ten mensahi peru gapu ten kákkabalisa ten makpal a bagay
sakay ten kákkasor ten kayamanan, ay nawanan ti lugar en mensahi ten
pusu di kaya awan nagbunga.
23 "En kaparehu nen bine hidi a neragrag ten matabi a luta ay en
tolay hidi a nágsanig sakay nangintendi ti mapiyya ten mensahi kaya
nagbunga ti sagana, tehud a tággidatos, tehud bi a tággi-ánnám a pulu,
sakay tehud bi a tágtatállu a pulu."

En Talinhaga nen Kalamonan ten Kaparayan

24 Nángkagi pa ti Jesus dikodi ti essa a talinhaga. Kinagi na dikodi, "En
kahariyan dilanget ay kona ten essa a tolay a nagsabug ti maganda a bine
ten uma na. 25 Essa a gibi, mentras a tidug en tolay hidi, ay dummemát
en kadima na, nángsabug ti madukás a lamon ten kaparayan, káttapos
ay lummakad. 26 Ten dikona a tummubu en paray sakay nagbunga ay
lummitaw bi en madukás a lamon. 27 Kaya ummadeni en utusan hidi nen
makákkao sakay kinagi di dikona, 'Awan beman a maganda a bine en
insabug mu ten uma mu? Bakin malamon dán ben nadid?' 28 Tummábbig
en makákkao, 'Essa a kadima i nanggamitid ti iyán.' Sakay kinagi nen
utusan na hidi, 'Gustu mu beman a bagután mi dán en lamon hidi?'
29 Tummábbig siya, 'Dyan moy, bakay pati paray ay mabagut moy.'

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30 'Basta pabayan moy la hidi a parehu a lumagu hanggan ti sákgapasid.
Ti sákgapasid ay kagiyán ku ten mággapas hidi a ipunán di pa en
kalamonan sakay bádbáddán di sakay tutudán. Sakay en paray hidi ay
ipunán ten budega ku." '

En Talinhaga Tungkul ten Bukál nen Mustasa
(Mc. 4:30-32; Lu. 13:18-19)

31 Nadid ay essa dámman a talinhaga en kinagi ni Jesus dikodi, "En
kahariyan dilanget ay kona ten essa a bukál nen mustasa a immula nen
essa a tolay ten uma na. 32 Kabaditan iyád ti atanan a bukál, peru ni
magtubu dán ay kadikállan iyád ten atanan a mula. Dumikál iyád a kona
ten kayu sakay maari a mapaglobunan nen ibun hidi en pinge-pinget na."

En Talinhaga Tungkul ten Págpaalsa
(Lu. 13:20-21)

33 Kinagi na dikodi en essa dámman a talinhaga. "En kahariyan
dilanget ay kona ten págpaalsa a inhalu nen essa a bábbi ten tállu
dáddekál a takal a arina, kaya ummalsa en minasa a arina."

En Pággamit ni Jesus ti Talinhaga
(Mc. 4:33-34)

34 En atanan a kinagi ni Jesus ten tolay hidi ay purus a patalinhaga
sakay awan siya ti intoldu dikodi a bakán a patalinhaga. 35 Kaya natupad
en kinagi nen propeta:

"Magupusák dikodi ten pamamag-itan ni talinhaga,
ipahayag ku dikodi en bagay hidi a nelihim sapul pa dikona a
lalangán i munduwiday."

En Kahulugan nen Talinhaga Tungkul ten Lamon ten Kaparayan

36 Káttapos ay linakadan ni Jesus en tolay hidi sakay summáddáp
siya ten bilay. Ummadeni dikona en disepulus na hidi sakay kinagi di,
"Ipaliwanag mu pay dikomi ni ánya en talinhaga tungkul ten madukás a
lamon ten kaparayan." 37 Tummábbig ti Jesus, "En mágsabug ti maganda
a bine ay en Anak nen Tolay, 38 en uma ay i munduwiday. En mágkaganda
a bine ay en tolay hidi a kabilang ten kahariyan sakay en mágkadukás a
lamon ay en tolay hidi a kabilang ten Madukás. 39 En kadima a nagsabug
ti lamon ten kaparayan ay en diyablo. Sakay en panahun nen sákgapas
ay en katapusan ni munduwiday. Sakay en mággapas hidi ay en anghel
hidi. 40 Ni konya a en lamon hidi ay ipunán sakay tutudán, kona bi
hud i mangyariyid ten katapusan ni munduwiday. 41 Utusan nen Anak
nen Tolay en anghel na hidi a ipunán a gubwat ten kahariyan na en
atanan a nagin dahilan nen págkasala sakay en atanan a mággamet ti

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

madukás. 42 Sakay ibut di hidi ten maggerab a apoy sakay haud hidi a mágsasangitán sakay mággaaduyán ten hirap di. 43 Peru en mággamet hidi ti matuwid ay magdemlag a kumán a aldew ten kahariyan nen Ama di. Mágsanig en tehud a págsanig!”

En Nakatagu a Kayamanan

44 “En kahariyan dilanget ay kona ten kayamanan a nekali ten essa a uma. Nadid ay nekaliyan iyud nen essa a tolay sakay tinaporan na a ruway. Gapu ten saya na ay angay na inlaku en atanan a ari-ariyan na sakay binali na iyud a uma.”

En Perlas a Mahalaga

45 “En kahariyan dilanget ay kona bi ten essa a nigosyanti a mággaaryokán ti mahal a kalasi ni perlas. 46 Ten dikona a maketa dán siya ti essa a mahalaga a kalasi a perlas, ay angay na inlaku en atanan a ari-ariyan na sakay binali na iyud.”

En Talinhaga nen Panti

47 “En kahariyan dilanget ay kona bi ten essa a atakdug a panti a ingkalat ten minalnu sakay nakalap ti sari-sari a kalasi ni ikan. 48 Nadid ten dikona a makpal dán a nalap ay hinela di dán ten dinapan. Sakay nággetnud en tolay hidi tánni piliyán di en mágkaganda a ikan sakay ibut di en awan ti serbi a ikan. 49 Kona bi hud ten katapusan ni munduwiday. Dumemát en anghel hidi sakay ihiwalay di en makasalanan hidi ten matuwid hidi. 50 Káttapos ay ibut di en makasalanan hidi ten maggerab a apoy. Haud hidi a mágsasangitán sakay mággaaduyán gapu ten hirap di.”

En Kayamanan a Bigu sakay Dati

51 Tinanung ni Jesus en disepulus na hidi, “Naintendiyan moy beman i atananid a iyád?” “Opo” tábbig di. 52 Sakay kinagi na dikodi, “Kaya ngani, a en bawat tagapagtoldu nen Kautusan a mangtenggi ten kahariyan dilanget ay kona ten essa a pinunu nen sabilay a magluwas ti bigu hidi a bagay sakay dati a bagay a gubwat ten págtaguwan na ti kayamanan.”

Awan Tinanggap ti Jesus ti Nazaret
(Mc. 6:1-6; Lu. 4:16-30)

53 Nadid, ten dikona a mekagi dán ni Jesus hidi iyád a talinhaga ay lummakad dán siya ti lugarid a iyud. 54 Ummuli siya ten banuwan na sakay ummangay siya nagtoldu ten sinagoga hidi haud. Nadid ay nagtaka en nakasanig hidi dikona. Kinagi di, “Hádya a nangalap ti karunungan i tolayid a iyán? Konya siya a makagamet ti himala hidi a bagay? 55 Awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

beman a anak iyán nen karpinteru? Awan beman a ti Maria en ina na sakay de Santiago, Jose, Simon, sakay ti Judas en kákkapatkaka na? 56 Sakay en kákkapatkaka na hidi a bábbi ay mágyan bi hidi háddi. Hádya na wád a naadal i atananid a hidi iyán?" 57 Sakay awan di siya pinaniwalaan.

Kaya kinagi ni Jesus dikodi, "En essa a propeta ay igalang maski ni hádya, maliban la ten sadili na a banuwan sakay ten sadili na a pamilya." 58 Sakay gapu ten awan di pánniwala dikona ay awan siya naggamet ti makpal a himala haud.

En Kákkatay ni Juan a Mágbinyag
(Mc. 6:14-29; Lu. 9:7-9)

14 1 Nadid ti panahunid a iyud ay nabareta ni Herodes a pinunu ti Galilea en tungkul kánni Jesus. 2 Kinagi na ten upisyal na hidi, "Siya iyán ti Juan a Mágbinyag a nabiyag a ruway, kaya tehud siya a kapangyariyan a makagamet ti himala."

3 Ti Herodes en nangpadikáp kánni Juan. Pinapungu na sakay impepiresu na gapu kánni Herodias a kabinga nen kapatkaka na a ti Felipe. 4 Gapu kinagi ni Juan kánni Herodes, "Awan tama a kabingaán mu en kabinga nen kapatkaka mu." 5 Gustu ni Herodes a pabunu ti Juan kaya la ay manteng siya ten Judio hidi, gapu tenggiyán di ti Juan a essa a propeta.

6 Peru ten dikona dummemát en aldew nen kákkeenak ni Herodes ay nagkasayaan hidi. Nagsayaw en anak ni Herodias a dalaga ten atubengán nen bisita hidi, sakay minasaya ti hustu ti Herodes. 7 Kaya impangaku na ten dalaga a iyatád na en ányaman a agidán na. 8 Gapu ten sulsul nen ina na ay kinagi nen dalaga, "Mahal a hari, gustu kuwid a iyatád mu dikoku nadid bi ay en ulu ni Juan a Mágbinyag a nakadátton ti penggan." 9 Ten dikona a masanig iyud ni Herodes ay minalungkut siya ti hustu, peru gapu ten pangaku na a nasanig nen bisita na hidi ay inyutus na a iyatád iyud ten dalaga. 10 Kaya angay na pinaputol en ulu ni Juan ten págpiresuwan. 11 Sakay indátton di ten essa a penggan en ulu na sakay inyatád di ten dalaga; sakay inyangay na bi iyud ten ina na. 12 Dummemát en disepulus hidi ni Juan, inalap di en bangkay na sakay inlábbáng di. Sakay imbareta di kánni Jesus en nangyari.

Pinakan ni Jesus en Limmang Libu a Tolay
(Mc. 6:30-44; Lu. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

13 Ten dikona mabareta iyud ni Jesus ay summakay siya ten abeng sakay ummangay ten lugar a awan ti tolay. Dikona matukuyan iyud nen katolayan ay lummuwas hidi ten banu-banuwan di sakay ummunud hidi kánni Jesus. 14 Ten káddung de Jesus ten baybay ay netan na en tunay ti

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kakpal a tolay. Kinagbiyan na hidi sakay pinagpiyya na en tehud hidi a saket.

15 Ten dikona a págdiklám dán ay ummadeni kánni Jesus en disepulus na hidi. Sakay kinagi di dikona, “Panginoon, ked kitam ti liblibiday a lugar sakay págdiklám dán pa bi. Paangayán mu dán i tolayen hidi ti babaryuwen hidi tánni makabali hidi ti makan di.” 16 Peru kinagi ni Jesus dikodi, “Awan di dán kailangan a lumakad. Sikam mangpakanid dikodi.”

17 Tummábbig hidi, “Awan kitam ti pagkain, lilimma la a mommon a tinapay sakay duduwwa a ikan.”

18 Kinagi na dikodi, “Iyangay moy háddi.” 19 Pinággetnud na en tolay hidi ten kalamonan. Inalap na en limma a tinapay sakay en duwwa a ikan, tummangad siya dilanget sakay nagpasalamat siya ten Diyos. Hinati-hati na en tinapay sakay inyutus na ten disepulus na hidi a itagtag iyud ten katolayan. 20 Nakakan a atanan sakay nágkabássug. Dikona inipun nen disepulus hidi en subra a pagkain, ay nakaputat hidi ti sapulu ay ti duwwa a lákba. 21 Tehud a limmang libu a kalállakiyan en nakakan, puwera pa ten kabábbiyan hidi sakay ten anak hidi.

Naglakad ti Jesus ten Dibabew nen Dinom
(Mc. 6:45-52; Jn. 6:15-21)

22 Pagdaka a pinasakay ni Jesus ten abeng en disepulus na hidi sakay pinágdipalongu na dán hidi ten dibelyu, mentras a pauliyán na en tolay hidi. 23 Kállakad nen tolay hidi ay summangkay siya ten marenggád a bukid tánni magdasal siya. Mággeessa siya haud a ginibi. 24 Ti odasid a iyud, ay ked dán ditaw en abeng a dáddapáttán nen dáddekál a tagmák gapu patagbu hidi ten parás. 25 Ten dikona a kaldiwan dán ay ummunud ti Jesus dikodi a naglakad ten dibabew nen dinom. 26 Peru ten dikona a ketan di a tehud a maglakad ten dibabew nen dinom ay mineántingan hidi ti hustu. Impákraw di, “Tehud a anitu!” 27 Peru nagupos a pagdaka ti Jesus, kinagi na, “Dyan kam manteng, sikán iyád!” 28 Kinagi ni Pedro, “Panginoon, ni talaga a siko iyán ay paangayánnák mu haán a maglakad ti dinomiday.” 29 Tummábbig ti Jesus, “Karon dán!”

Kaya ummugsad ti Pedro ten abeng a naglakad ten dibabew nen dinom a patamu kánni Jesus. 30 Peru ten dikona a mapansin ni Pedro en mabegsák a parás ay mineántingan siya sakay nagsapul dán a umállád. “Panginoon, iligtasák mu!” kagi ni Pedro. 31 Pagdaka siya a ginewat ni Jesus sakay kinagi na, “Bakin nagalangan ka? Tunay ti kabadit i pánnampalataya muwen!”

32 Ten kássakay di ten abeng ay ummimang en parás. 33 Sakay sinamba siya nen disepulus na hidi a ked ten abeng. Kinagi di, “Tunay ngani a siko en Anak nen Diyos!”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pinagpiyya ni Jesus en Tehud hidi a Saket ti Genesaret
(Mc. 6:53-56)

34 Nadid, ten káarabes di ay dummung hidi ten lugar a Genesaret.
35 Ten pákkatenggi nen tolay hidi kánni Jesus ay angay di imbábbareta
ten atanan a babaryu ti lugarid a iyud kaya inyangay di dikona en atanan
a tehud a saket. 36 Nákkekagbi hidi kánni Jesus a ni maari ay patawid na
ten tehud hidi a saket maski en garayan la nen badu na. Sakay en atanan
a nakatawid ay nagpiyya.

En Toldu nen Ninunu hidi
(Mc. 7:1-13)

15 1 Káttapos ay ummangay kánni Jesus en Pariseo hidi sakay en
tagapagtoldu hidi nen Kautusan a gubwat hidi ti Jerusalem.
Tinanung di siya, 2 "Bakin a labagán ni disepulus muwen hidi en toldu
hidi a minana tam ten ninunu tam hidi. Ni kuman hidi ay awan hidi
magugas a ayun ten utus." 3 Tummábbig ti Jesus, "Bakin a labagán moy
bi en utus nen Diyos gapu la ten kássunud moy ten intoldu nen ninunu
moy hidi? 4 Gapu kinagi nen Diyos, 'Igalang mu en ama mu ay ten ina
mu' sakay, 'Ni deyaman en manglait ten ama na oni ina na ay dapat a
bunuwán.' 5 Peru itáttoldu moy a, "Ni kagiyán nen essa a tolay ten ama
na oni ina na a, 'En metulung ku dikomoy ay nealay ku dán ten Diyos'
6 awan na dán kailangan a tulungan en ama na. Gapu ten kássunud moy
ten minana moy hidi a toldu ay awan moy dán pinahalagaan en upos nen
Diyos. 7 Sikam a magkukunwari hidi! Tama ngani en kinagi ni propeta
Isaias a tungkul dikomoy,

8 'En pággalang dikoku ni iyád a banuwan ay kunwari la,
gapu ten ngusu di la a maggubwat bakán a ten pusu di.
9 Awan ti kuwenta en págsamba di,
gapu kagi diyid ay gubwat ten Diyos en itáttoldu di."

En Makapangpadingát ten Essa a Tolay
(Mc. 7:14-23)

10 Nadid ay pinaadeni ni Jesus en tolay hidi sakay kinagi na dikodi,
"Mágsanig kam sakay intendiyán moy i kagiyán kuwiday. 11 Bakán a en
isubu nen tolay en makapangpadingát dikona ten pangileng nen Diyos
nan en lumuwas ten ngusu na." 12 Káttapos ay ummadeni kánni Jesus en
disepulus na hidi sakay kinagi di dikona, "Tukoy mu, nasaketan en Pariseo
hidi ten dikona a nasanig di en kinagi mu!" 13 Tummábbig ti Jesus, "Bagután
en bawat mula a awan immula nen Ama ku a ked dilanget. 14 Pabayan moy
la hidi. Burák hidi a tagagiyya nen kaparehu di hidi a burák. Sakay ni burák
a tolay i mánggiyyaid ten kaparehu na a burák ay parehu hidi a matápduk

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten ábbut." 15 Kinagi ni Pedro dikona, "Ipaliwanag mu dikomi ni ánya i
kahuluganid nen talinhaga." 16 Tummábbig ti Jesus, "Pati beman sikam ay
awan bi makaintendi?" 17 Awan moy beman tukoy a ányaman a isubu moy
ay tumulos ten tiyan moy sakay lumuwas labi? 18 Peru en lumuwas hidi
ten ngusu ay naggubwat ten pusu. Iyud i makapangpadingáttid ten essa a
tolay. 19 Gapu gubwat ten pusu nen tolay en mágkadukás a isip, pámmunu,
pángngalunya, págtakaw, págbuli-buli sakay pággupos ti madukás kontra
ten agum a tolay. 20 Hidi iyád en makapangpadingát ten essa a tolay. Peru
en awan pággugas ti lima bagu a kuman ayun ten minana a toldu ay awan
makapangpadingát ten essa a tolay.

En Pánnampalataya nen Bábbi a Taga-Canaan
(Mc. 7:24-30)

21 Lummakad ti Jesus haud sakay ummangay ten lugar hidi a adeni ti
Tiro sakay Sidon. 22 Tehud a essa a bábbi a taga-Canaan a mágyan haud,
ummadeni siya kánni Jesus sakay magpákraw, "Panginoon a Anak ni
David, kagbiyanák mu! En anak ku a bábbi ay hinayup sakay pahirapan na
siya ti hustu." 23 Peru awan tumatábbig ti Jesus. Sakay kinagi dikona nen
disepulus na hidi, "Palakadán mu dán siya, makabángngág a umunonud
dikotam." 24 Tummábbig ti Jesus, "Inutusanák nen Ama ku a umangay la ten
págketawtaw hidi a tupa ni Israel." 25 Peru angay lummuhud dikona en bábbi
sakay kinagi na, "Panginoon, kagbiyanák mu a tulungan." 26 Tummábbig ti
Jesus, "Awan dapat a alapán en pagkain nen anak hidi sakay ipakan ten asu
hidi." 27 Tummábbig en bábbi, "Tarud iyán Panginoon, peru maski ni en asu
hidi ay kuman bi ten mumu a maragrag ten lamisaan nen amu di." 28 Kaya
kinagi ni Jesus ten bábbi, "Tunay ti kadikál i pánnampalataya muwen!
Mangyari en agidán mu." Ti odas biyid a iyud ay nagpiyya en anak na.

Makpal a Pinagpiyya ti Jesus

29 Kállakad ni Jesus ti lugarid a iyud, ay nagsoli siya ten adeni nen
Minalnu ti Galilea. Summangkay siya ten marenggád a bukid sakay
nággetnud. 30 Sakay nagdemáttan en tunay ti kakpal a tolay a tehud hidi
a tawid a pilay, burák, lupug, bulol sakay makpal pa a tehud a sari-sari a
kalasi ni saket. Inyangay di hidi ten atubengán ni Jesus sakay pinagpiyya
na hidi. 31 Nagtaka en tolay hidi dikona a ketan di a makaupos dán en bulol
hidi, makapaglakad dán en lupug hidi, makalakad dán en pilay hidi, sakay
maketa dán en burák hidi. Sakay nagpuri hidi ten Diyos ni Israel.

Pinakan ni Jesus en Áppat a Libu a Tolay
(Mc. 8:1-10)

32 Nadid ay dinulawan ni Jesus en disepulus na hidi sakay kinagi na
dikodi, "Kagbiyan ku i tolayiday hidi, gapu tállu dán hidi a aldew a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kakaguman tam sakay awan dán hidi ti makan. Awan ku hidi gustu a
pauliyán a magaláp bakay ni malinug hidi ti dilanen."
33 Kinagi dikona nen disepulus na hidi, "Hádya i pangalapan
tamid ti pagkain a para ti kakpal ni tolayen hidi, ked kitam pa bi ti
kaparanganiday?"
34 Tinanung hidi ni Jesus, "Sangan i tinapay moyid haán?"
"Pittu a tinapay sakay sasangan a bábbadit a ikan," tábbig nen
disepulus na hidi. 35 Sakay pinággetnud ni Jesus en tolay hidi ten luta.
36 Inalap ni Jesus en pittu a tinapay sakay en sasangan a bábbadit
a ikan sakay nagpasalamat ten Diyos. Káttapos ay hinati-hati na iyud
sakay inyatád na ten disepulus na hidi tánni itagtag di ten tolay hidi.
37 Atanan di ay nakakan sakay nabássug; sakay ten dikona a ipunán nen
disepulus hidi en naburay ay nakaputat hidi ti pittu a lákba. 38 En bilang
nen kumman hidi a lállaki ay áppat a libu awan palla hud kabilang en
kabábbiyan sakay en kaanakan.
39 Sakay dikona a napauli dán ni Jesus en tolay hidi ay summakay siya
ten abeng a patamu ten banuwan a Magadan.

Inagidan Di ti Jesus ti Tanda a Gubwat Dilanget
(Mc. 8:11-13; Lu. 12:54-56)

16 1 Tehud a sangan ten Pariseo hidi ay ten Saduseo hidi a
ummangay kánni Jesus. Gustu di siya a purbaan kaya nággid
hidi dikona ti tanda a gubwat dilanget. 2 Peru kinagi ni Jesus dikodi,
"Ti pággapon ay kagiyán moy a, 'Maganda i panahunid ni ilaw gapu
maganda i langiten.' 3 Sakay ti dimadimang a tarud ay kagiyán moy a,
'Maguden nadid, gapu madiklám i langiten.' Tukoy moy a magileng ten
tanda hidi ti langiten, peru awan moy tukoy en tanda hidi ti nadid a
kasalukuyan a panahun. 4 Sikam a madukás a lahi sakay awan matapat
ten Diyos! Magaryok kam ti tanda, peru awan ipeta dikomoy maliban ten
tanda a nangyari kánni Jonas!"
Káttapos ni iyud ay lummakad ti Jesus.

En Págpaalsa a Gamit nen Pariseo hidi sakay nen Saduseo hidi

5 Nadid, ten dikona a makaarabes dán hidi ten dibelyu nen minalnu
ay nakalimon en disepulus hidi a magtawid ti tinapay. 6 Kinagi ni Jesus
dikodi, "Magingat kam ten págpaalsa nen Pariseo hidi sakay nen Saduseo
hidi." 7 Kaya namágguron en disepulus hidi. Kagi di a, "Gapu a awan
kitam nagtawid ti tinapay kaya na a kinagi iyud." 8 Tukoy ni Jesus en
pamággurunan di, "Bakin a pamággurunan moy a awan kam ti balon a
tinapay? Tunay ti kabadit i pánnampalataya moyen! 9 Hanggan beman
nadid ay awan kam palla makaintendi? Awan moy beman maalala en
limma a mommon a tinapay a hinati-hati para ten limmang libu a tolay?

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sangan a lákba a tinapay en subra? 10 Kona bi ten pittu a mommon a
tinapay a para ten áppat a libu a tolay! Sangan a lákba a tinapay en
subra? 11 Bakin a awan moy maintendiyan a bakán a tungkul ti tinapay
en kinagi ku dikomoy a magingat kam ten págpaalsa a gamit nen Pariseo
hidi sakay nen Saduseo hidi!" 12 Sakay naintendiyan di dán a pagingatán
hidi ni Jesus ten toldu nen Pariseo hidi sakay nen Saduseo hidi, bakán a
ten págpaalsa a gággamitán ti tinapay.

En Pahayag ni Pedro Tungkul kánni Jesus

13 Nadid, ten dikona a makademát ti Jesus ten banuwan a Cesarea
a sakup ni Filipos, ay tinanung na en disepulus na hidi, "Deya kan en
Anak nen Tolay, ayun ten tolay hidi?" 14 Tummábbig hidi, "En kagi nen
agum hidi ay ti Juan a Mágbinyag ka kan. Kagi biyid nen agum hidi ay
ti Elias ka kan. Sakay tehud pa a magkagi a ti Jeremias ka kan, oni essa
ten propeta hidi." 15 Sakay tinanung na hidi, "Ay sikam ánya bi i makagi
moyid? Deyaák?" 16 Tummábbig ti Simon Pedro, "Siko ay ti Cristo, en
Anak nen Diyos a biyag." 17 Kinagi ni Jesus dikona, "Pinagpala ka Simon,
a anak ni Jonas! Gapu iyád a katutuhanan ay awan impahayag dikomu ni
deyaman nan nen Ama ku dilanget. 18 Sakay kagiyán ku dikomu, a siko
ay Pedro, sakay ti dibabew ni batuwid a iyád ay ipataknág ku en simbaan
ku, sakay awan ti makapangtalu dikona maski ni en kapangyariyan nen
kamatayan. 19 Iyatád ku dikomu en susi hidi nen kahariyan dilanget. En
ibawal mu ti lutaiday ay ibawal bi dilanget, sakay ányaman a payagan
mu ti lutaiday ay payagan bi dilanget." 20 Sakay mahigpit a binilin na en
disepulus na hidi a dyan di kagikagiyán a siya en Cristo.

En Purumeru a Pángkagi ni Jesus Tungkul ten Kákkatay Na
(Mc. 8:31–9:1; Lu. 9:22-27)

21 Sapul haud ay kinagi dán ni Jesus ten disepulus na hidi en mangyari
dikona. Kinagi na, "Kailangan a angayák ti Jerusalem sakay magdanasák
ti makpal a hirap ten lima nen pinunu hidi nen banuwan, ten pinunu nen
padi hidi sakay ten tagapagtoldu hidi nen Kautusan. Bunuwánnák di,
peru ten katállu a aldew ay mabiyagák a ruway.

22 Peru inakit ni Pedro ti Jesus ti sekretu la sakay kinagiyan na siya
ti kona háddi, "Panginoon, awan nakuwan iyád payagan nen Diyos a
mangyari! Awan iyád dapat a mangyari dikomu."

23 Peru inatubeng siya ni Jesus sakay kinagi na, "Satanas, umadeyu ka
dikoku! Dyan mu pugáddán en kaluuban nen Diyos. I ked ti isip muwen
ay bakán a kaluuban nen Diyos nan kaluuban nen tolay."

24 Sakay kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, "Ni deyaman en masor
a sumunud dikoku ay dapat a limunán na en tungkul ten sadili na sakay
báklayán na en kudus na sakay mákkuyug dikoku. 25 Ni deyaman en masor

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a mángligtas ten biyag na ay siya en mawanan; peru en mawanan ti biyag
alang-alang dikoku ay siya en magkahud ti biyag. 26 Ánya i pakinabangid nen
essa a tolay ni makao na i munduwiday ni en kapalit ni iyud ay en biyag na?
Ánya i mebayadid nen essa a tolay para mesoli dikona en biyag na? 27 Gapu
dumemát en Anak nen Tolay ten pamamag-itan nen dakila a kapangyariyan
nen Ama na sakay kaguman na en anghel na hidi. Ti panahunid a iyud ay
piremyuwan na en balang essa a tolay ayun ten ginamet na." 28 Tandaan
moy: tehud dikomoy a ked háddi a awan matay hanggan a awan na ketan en
Anak nen Tolay a dumemát a bilang essa a Hari."

Nagbagu en Idsura ni Jesus
(Mc. 9:2-13; Lu. 9:28-36)

17 1 Kállipas nen ánnám a aldew, ay ingkuyug ni Jesus de Pedro sakay
en matkaka a de Juan ay ti Santiago sakay ummangay hidi ten
toktok nen essa a malangkaw a bukid. 2 Mentras a ked hidi haud ay netan
di a nagbagu en idsura ni Jesus, nagdemlag a kumán a aldew en rupa na
sakay en badu na ay magdemlag ten pudew na. 3 Netan nen tállu a disepulus
a bigla a pummeta de Moises sakay ti Elias a kauron ni Jesus. 4 Kaya kinagi
ni Pedro kánni Jesus, "Panginoon mapiyya la ta ked kami háddi. Ni gustu
mu ay maggamiták ti tállu a sarong, essa a para dikomu, essa bi a para kánni
Moises sakay essa bi a para kánni Elias." 5 Mentras a magupos ti Pedro ay
bigla a tinaklábban hidi ni mademlag a panganurin. Sakay kinagi nen boses
a gubwat ten panganurin, "Saiyád en mahal ku a Anak a kasayaan ku a
tarud. Sanigán moy siya!" 6 Ten dikona a masanig iyud nen disepulus hidi
ay mineántingan hidi sakay linumuhud hidi. 7 Peru inadeniyan hidi ni Jesus
sakay tinawidan. Kinagi na, "Tumaknág kam, dyan kam manteng!" 8 Ten
dikona a umileng hidi ay ti Jesus dálla en netan di.

9 Mentras a padagson hidi ten bukid ay inyutus ni Jesus dikodi, "Dyan
moy kagiyán maski ni kándeya en netan moy, hanggan a awan mabiyag a
ruway en Anak nen Tolay." 10 Tinanung siya nen disepulus na hidi, "Bakin
a kákkagiyán nen tagapagtoldu hidi nen Kautusan a dapat a mágdipalongu
pa ti Elias a umangay háddi?" 11 Tummábbig ti Jesus, "Mágdipalongu ngani
ti Elias háddi tánni ihanda na en atanan a bagay. 12 Peru kagiyán dikomoy,
a ummangay dán háddi ti Elias peru awan siya tinenggi nen tolay hidi.
Ginamet di dikona atanan a gustu di a gamitán. Kona bi hud i gamitán diyid
a pahirapan di en Anak nen Tolay." 13 Naintendiyan nen disepulus hidi a ti
Juan a Mágbinyag en gustu na a kagiyán.

Pinagpiyya ni Jesus en Anak a Hinayup
(Mc. 9:14-29; Lu. 9:37-43a)

14 Nadid, kássoli di ay dinemáttan di en makpal a tolay. Ummadeni
dikona en essa a lállaki, lummuhud ten atubengán ni Jesus sakay kinagi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na a, 15 "Panginoon, kagbiyan mu en anak ku! Mágpatay siya sakay
mahirapan ti hustu ni sumingga. Pirmi siya a matumba ten apoy oni ten
dinom. 16 Inyangay ku dán bi siya ten disepulus mu hidi peru awan di
siya mapagpiyya." 17 Tummábbig ti Jesus, "Sikam a tolay hidi a madukás
a lahi sakay awan ti pánnampalataya. Hanggan nikanák a mákpágyan
dikomoy? Hanggan nikan takam a pagtiisan? Iyangay moy háddi i
anaken." 18 Inutusan ni Jesus en dimonyo a lumakad ten anak sakay
nagpiyya en anak. 19 Káttapos ay ummadeni kánni Jesus en disepulus na
hidi sakay sinekretu di siya a tinanung ni bakin a awan di mapaibut en
dimonyo. 20 Tummábbig ti Jesus, "Gapu ti kabadit ni pánnampalataya
moyen. Kagiyán ku dikomoy, a ni kona nakuwan la ten kadikál nen bukál
ni mustasa en pánnampalataya moy ten Diyos ay makagi moy ti bukiden
a, 'Umagton ka hudi!' ay mangyari iyud. Awan ti bagay a awan moy
magamet. 21 [Peru konaid hud a kalasi ni dimonyo ay awan mapaibut ni
awan kam pa magdasal sakay magkulásyon."]

Binanggit a Ruway ni Jesus en Kákkatay Na
(Mc. 9:30-32; Lu. 9:43b-45)

22 Nadid ten dikona a maipun en disepulus hidi ti Galilea ay kinagi ni
Jesus dikodi, "En Anak nen Tolay ay itokyon 23 sakay bunuwán di. Peru
ten katállu a aldew ay biyagán siya a ruway." Dikona a masanig iyud nen
disepulus na hidi ay minalungkut hidi ti hustu.

En Págbayad ti Buwes para ten Templo

24 Nadid káddemát di ti Capernaum ay ummadeni kánni Pedro en
mágsinger hidi ti buwes a para ten templo. Kinagi di, "Mágbayad
beman ti buwes a para ten templo i Maistu moyen?" 25 "Opo" tábbig ni
Pedro. Dikona makademát siya ten bilay di ay tinanung siya ni Jesus,
"Ánya palagay muwid Simon? Deya i dapatid a magbayad ti buwes
ten hari nen essa a bansa, en nasakupan na hidi oni en dayu hidi?"
26 "En dayu hidi," tábbig ni Pedro. Kinagi ni Jesus, "Ni konahud ay
awan dapat a magbayad en nasakupan na hidi." 27 Peru konapamanhud,
tánni awan hidi ti makagi dikotam, ay angay ka ten mamaruwan ti
minalnuwen. En purumeru a ikan a malap mu ay pagángngakán mu
sakay tehud ka a ketan a silber a maari a pagbayad ten buwes ta a
duwwa. Alapán mu iyud sakay angay ka magbuwes para dikota a
duwwa.

En Kataasan
(Mc. 9:33-37; Lu. 9:46-48)

18 1 Nadid, ti odasid a iyud ay ummadeni kánni Jesus en disepulus
na hidi sakay nagtanung, "Deya en kataasan ten kahariyan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dilanget?” 2 Dinulaw ni Jesus en essa a anak sakay pinataknág na ten
atubengán di, 3 sakay kinagi na, “Tandaan moy iddi: ni awan kam
magbagu sakay umarig ten anak hidi, ay awan kam makasáddáp ten
kahariyan dilanget. 4 Kaya, ni deyaman en magpakababa a kona ti
anakiday ay siya en magin kataasan ten kahariyan dilanget. 5 Sakay ni
deyaman en mangtanggap ten anak a kona háddi alang-alang dikoku ay
sikán tinanggap naid.”

En Dahilan nen Págkasala
(Mc. 9:33-37; Lu. 9:46-48)

6 “Mapiyya pa ten essa a tolay a báttenan ti essa a dikál a gilingan
a batu ten állig na sakay itábbung ditaw a diget nan ni magin dahilan
nen págkasala nen bábbadit hidi a anak a mánnampalataya dikoku.
7 Kakakagbi i munduwiday gapu ten kakpal nen toksu hidi a dahilan
ni págkasala! Awan ngani mapugád en káddemát nen toksu, peru
makaánteng en mangyari ten tolay a dahilan nen págkasala.
8 “Ni en lima oni en básset mu en dahilan nen págkasala mu, ay
káttolán mu sakay ibut mu! Mas maganda pa a meangay ka dilanget a
putád nan duwwa en lima mu oni básset mu peru meangay ka ten apoy
a awan maadáp. 9 Sakay ni en mata mu en magin dahilan nen págkasala
mu ay lábwetán mu iyud sakay ibut! Mas maganda pa a meangay ka
dilanget a burák en essa mu a mata nan tehud ka a duwwa a mata peru
meangay ka ten apoy ti impiyerno.

En Talinhaga nen Netawtaw a Tupa
(Lu. 15:3-7)

10 Magingat kam a dyan moy imemenos en essa ti hidi iyád a anak.
Kagiyán ku dikomoy, a en anghel di hidi ay pirmi a ked ten atubengán
nen Ama ku a ked dilanget. 11 [Gapu ummangay háddi en Anak nen Tolay
tánni iligtas en tolay hidi a netawtaw.]
12 “Ánya ti palagay moyid en gamitán nen essa a tolay a tehud a datos a
tupa sakay mebut en essa? Awan beman lakadan na en siyam a pulu ay ti
siyam ten pággulaan na tánni aryokán na en essa a netawtaw? 13 Kagiyán
ku dikomoy, a ni ketan na dán iyud ay mas dikál en kasayaan na ti iyud
a tupa nan ten siyam a pulu ay ti siyam a awan netawtaw? 14 Kona labi
hud, awan kagustuwan nen Ama moy a ked dilanget a metawtaw en essa
ti bábbaditiday a anak.”

Ni Magkasala en Essa ten Kapatkaka Mu

15 “Ni magkasala dikomu en essa ten kapatkaka mu ay adeniyan mu
siya sakay mágguron kam a sikam la a duwwa. Ni sumanig siya dikomu,
ay mesoli ten dati en pággagum moy bilang matkaka. 16 Peru ni awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

siya sumanig dikomu ay mángkuyug ka ti essa oni duwwa a kapatkaka
tánni en atanan a mapággurunan moy ay mapatunayan nen duwwa oni
tállu a tistigu. 17Ni awan pa siya sumanig dikodi, ay kagiyán mu ten buu
a simbaan en nangyari. Sakay ni awan pa siya sumanig ten simbaan ay
ibilang mu dán siya a Hentil oni mágsinger ti buwes."

En Kapangyariyan a Mángbawal sakay Mángpayag

18"Tandaan moy iddi: ányaman en ibawal moy ti lutaiday ay ibawal
bi dilanget, sakay ányaman en payagan moy ti lutaiday ay payagan
bi dilanget. 19"Sakay tandaan moy bi: ni tehud a duwwa dikomoy a
nagkaessa ti lutaiday a mággid ti ányaman ten págdasal moy ay iyatád
iyud nen Ama ku a ked dilanget. 20Gapu hádyaman a tehud a duwwa oni
tállu a nagipun-ipun ten pamamag-itan nen ngaran ku, ay kedák bi haud
a kaguman di."

En Talinhaga Tungkul ten Tagapagserbi a Awan Mágpatawad

21Ummadeni ti Pedro kánni Jesus sakay nagtanung, "Panginoon,
pensangan ku a patawadán en kapatkaka ku a paruway-ruway a
magkasala dikoku? Pumenpittu beman?"
22Tummábbig ti Jesus, "Awan ku kagiyán a pumenpittu, nan pittu a
pulu a pumenpittu. 23Gapu en kahariyan dilanget ay meparehu ten essa
a hari a nagdisisyon a pagbayadán na en tagapagserbi na hidi a tehud a
utang dikona. 24En purumeru na a pinadulaw ay tehud a utang dikona a
minilyon a pisu. 25Gapu awan siya ti ibayad ay inyutus nen hari a ilaku
siya sakay en kabinga na, en anak na hidi sakay en atanan a ari-ariyan
na tánni makabayad siya. 26Lummuhud sakay nákkekagbi en lállaki ten
atubengán nen hari, kinagi na, 'Atáddanák mu pay pa ti panahun tánni
mabayadan ku dikomu en atanan.' 27Kinagbiyan siya nen hari kaya awan
na dán pinabayad en utang na sakay pinalaya na dán siya.
28"Peru kállakad na haud ay natagbu na en essa ten kaparehu
na a tagapagserbi a tehud a utang dikona a sangan a datos a pisu.
Sinunggaban na iyud sakay sináppállan, kinagi na, 'Magbayad ka dán
ten utang mu!' 29Lummuhud sakay nákkekagbi en lállaki, kinagi na,
'Átdenanák mu pa ti panahun tánni makabayadák dikomu.' 30Peru awan
siya pummayag, nan en ginamet na ay impepiresu na hanggan dikona
a makabayad dán siya. 31"Ten dikona ketan nen kaparehu na hidi a
tagapagserbi en nangyari ay minalungkut hidi ti hustu. Kaya angay
di ingkagi ten hari en nangyari. 32Kaya pinadulaw nen hari en loku a
tagapagserbi sakay kinagi na dikona, 'Tunay ka ti dukás a tagapagserbi!
Awan taka dán pinagbayad ten utang mu gapu nákkekagbi ka dikoku.
33Kinagbiyan taka, peru bakin a awan ka makabetu a mangagbi ten
kaparehu mu a tagapagserbi?' 34Gapu ten iyamut nen hari ay impepiresu

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na siya hanggan a awan na mabayadan en atanan a utang na. 35 Kona labi hud i gamitánnid nen Ama ku a ked dilanget dikomoy ni awan moy patawadán en kákkapatkaka moy hidi.

En Toldu ni Jesus Tungkul ten Pághiwalay nen Magkabinga
(Mc. 10:1-12)

19 1 Nadid, káttapos ni Jesus a kagiyán hidi iyád a bagay, ay lummakad siya ti Galilea sakay ummangay siya ti Judea, ten dibelyu ni Jordan. 2 Tunay ti kakpal a tolay en ummunud dikona sakay pinagpiyya na en tehud hidi a saket.

3 Tehud a sangan a Pariseo a ummadeni dikona, magaryok hidi ti mebintang di dikona, kaya tinanung di siya, “Ayun beman ten Kautusan a hiwalayan nen lállaki en kabinga na maski ni ánya a dahilan?” 4 Tummábbig ti Jesus, “Awan moy palla beman nabasa ten kasulatan a sapul pa ten sapul ay linalang nen Diyos en tolay a lállaki sakay bábbi? 5 Sakay kinagi bi nen Diyos, ‘Kaya iwarak nen lállaki en dáddikál na hidi sakay magagum hidi ay ten kabinga na, sakay magin essa dán hidi.’ 6 Kaya bakán dán hidi a duwwa nan essa dán. Kaya en pinagagum nen Diyos ay awan dapat a paghiwalayán nen tolay.” 7 Kaya tinanung siya a ruway nen Pariseo hidi, “Ni konahud, ay bakin inyutus ni Moises a átdenan nen lállaki en kabinga na ti kasulatan ni pághiwalay bagu na siya a palakadán?” 8 Tummábbig ti Jesus, “Gapu ti káttug ni ulu moyen kaya pinayagan ni Moises a hiwalayan moy en kákkabinga moy hidi. Peru sapul pa ten sapul ay bakán a konahud en planu nen Diyos. 9 Kagiyán ku dikomoy, a en lállaki a humiwalay ten kabinga na, maliban a nangalunya iyud sakay nákkabinga ti iba a bábbi ay nagkasala ti pángngalunya.”

10 Kinagi nen disepulus hidi kánni Jesus, “Ni konahud i kalagayanid nen lállaki ten kabinga na ay mas maganda pa ni dyan dálla siya mákkabinga.”

11 Tummábbig ti Jesus, “Awan atanan ay makakaya a mangtanggap ti iyád a toldu nan en pinagkaluuban la hidi nen Diyos. 12 Gapu tehud a sari-sari a dahilan ni bakin a tehud a lállaki a awan nákkabinga. En agum ay gapu ten dipirensiya sapul pa ten kákkeenak di, en agum ay gapu ten gamet nen agum a tolay kaya hidi a nagkakona haud. Tehud bi a awan nákkabinga alang-alang ten kahariyan dilanget. Ni deyaman en makatanggap ti iyád a toldu ay dapat iyád a gamitán nen tolay a makaintendi ti iyád a toldu.”

Pinagpala ni Jesus en Bábbadit a Anak
(Mc. 10:13-16; Lu. 18:15-17)

13 Inyangay nen tolay hidi kánni Jesus en anak di hidi a bábbadit tánni itupu ni Jesus en lima na dikodi sakay ipagdasal na hidi. Peru

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nagsarantaan hidi nen disepulus na hidi. 14 Peru kinagi ni Jesus,
"Pabayan moy i anaken hidi a umadeni dikoku. Dyan moy hidi sawayán,
gapu en kona dikodi en mebilang ten kahariyan dilanget." 15 Intupu ngani
ni Jesus en lima na ten anak hidi, sakay lummakad siya.

En Mayaman a Binata
(Mc. 10:17-31; Lu. 18:18-30)

16 Nadid, tehud a essa a lállaki a ummadeni kánni Jesus sakay
nagtanung, "Maistu, ánya i maganda kuwid a gamitán tánni magkahudák
ti biyag a awan ti katapusan?"
17 Tummábbig ti Jesus, "Bakin tanungánnák mu ni ánya i magandaid?
Essa la i magandaid. Peru ni gustu mu a magkahud ti biyag a awan ti
katapusan, ay sunudán mu en Kautusan nen Diyos."
18 "Ánya a ka utus?" tanung nen binata.
Tummábbig ti Jesus, "Dyan ka mamunu; dyan ka mangalunya; dyan ka
magtakaw sakay dyan ka magbuli-buli ten págtistigu mu. 19 Igalang mu
en dáddikál mu hidi, sakay mahalán mu en kaparehu mu hidi a kona ten
págmahal mu ten sadili mu."
20 Kinagi nen binata kánni Jesus, "Sinássunud ku dán i atananid a iyán,
ánya pa i dapat kuwid a gamitán?"
21 Tummábbig ti Jesus, "Ni gustu mu a magin ganap, ay ilaku mu en
ari-ariyan mu hidi. Sakay iyatád mu en naglakuwan mu ten mágkahirap
hidi sakay magkahud ka ti kayamanan dilanget. Káttapos ay sumoli ka
sakay mákkuyug ka dikoku." 22 Pákkasanig nen lállaki ay malungkut siya
a lummakad gapu tunay siya ti yaman.
23 Sakay kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, "Tandaan moy: talaga
mahirap a makasáddáp en essa a mayaman ten kahariyan dilanget!
24 Ruwayán ku a kagiyán: mas alistu pa en essa a kamelyu a makasáddáp
ten ábbut nen digum nan ten essa a mayaman a makasáddáp ten
kahariyan nen Diyos."
25 Ten dikona a masanig iyud nen disepulus hidi ay nagtaka hidi
ti hustu sakay nagtanung hidi, "Panginoon, ni konahud ay deya
maligtasid?" 26 Inileng hidi ni Jesus sakay kinagi na, "Awan iyád
magamet nen tolay, peru magamet nen Diyos en atanan a bagay."
27 Nagupos ti Pedro, "Ilingán mu, linakadan mi dán en atanan sakay
nákkuyug kami dikomu. Ánya bi nadid i paraid dikomi?" 28 Kinagi ni
Jesus dikodi, "Tandaan moy iddi: ni maghari dán en Anak nen Tolay
ten trono na a maluwalhati ti buuwiday a mundu, ay mággetnud kam
bi ten sapulu ay ti duwwa a trono a magin pinunu nen sapulu ay ti
duwwa a lahi ni Israel. 29 Sakay ni deyaman en mángwarak ten bilay na,
kákkapatkaka na hidi, dáddikál na hidi, anak na hidi sakay en luta na
hidi alang-alang dikoku ay makatanggap ti datos a beses sakay magkahud

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

siya ti biyag a awan ti katapusan. 30 Peru makpal a nágdipalongu a
medimudyan sakay makpal a nágdimudyan a medipalongu."

En Tarabahador hidi ten Ubasan

20 1 "En kahariyan dilanget ay meparehu ten essa a tolay a maagap a tarud
a lummuwas tánni magaryok ti magtarabahu ten kaubasan na. 2 Ten
dikona a magkasundu dán hidi ti upa a essa a dinaryo ti[b] maghapun ay angay
na dán hidi pinagtarabahu ten kaubasan na. 3 Ten dikona a magalas nuwebi
dán ten dimadimang ay lummuwas siya a ruway sakay naketa siya ti agum pa
a palakad-lakad la ten palengki. 4 Kinagi na dikodi, 'Angay kam bi magtarabahu
ten kaubasan ku ta upaan takam ti tama a pággupa.' Kaya ummangay bi hidi.
5 Linumuwas dámman siya ten tanghali dán, sakay dikona magalas tres dán
ten apon, ay kona labi hud en ginamet na. 6 Ten dikona a magalasingku dán ten
apon ay linumuwas siya a ruway sakay naketa pa ti katolayan a awan ti gamet.
Kinagi na dikodi, 'Bakin a ked kam la háddi a mágtataknággán a maghapun?'
7 Tummábbig hidi, 'Awan biyay bi ti mangatád dikomi ti tarabahu!' Sakay kinagi
na dikodi, 'Ni kona bál hud ay kammoy dán magtarabahu ten kaubasan ku.'
8 "Nadid, dikona apon dán ay kinagi nen makákkao ten kaubasan ten katiwala
na, 'Angay mu dán dulawán en nagtarabahu hidi sakay upaan mu hidi. Sapul ten
kadimudyanan hanggan ten kapurumeruwan a nagtarabahu.' 9 En nagsapul hidi
ten magalasingku ten apon ay nakatanggap ti essa a denaryo. 10 Sakay ten dikona
a ummadeni en nágdipalongu hidi a nagtarabahu ay inisip di a makatanggap hidi
ti mas higit haud; peru en balang essa dikodi ay tummanggap bi ti tatággessa di a
dinaryo. 11 Ten pákkatanggap di ten upa di ay nagreklamu hidi ten makákkao ten
kaubasan. 12 Kinagi di, 'Bakin konahud, en dimudyan hidi a dummemát ay essa la
hidi a odas a nagtarabahu. Peru inupaan moy hidi ti kona ten upa mi. Samantala
sikami ay nágtatiisán ten makapasi a init nen aldew ten buu a maghapun. Bakin
pare-parehu la en inyupa moy dikomi?' 13 Sakay kinagi nen makákkao ten
kaubasan ten essa dikodi, 'Amigu ku, awan taka dinaya. Awan beman pummayag
ka ten essa a dinaryo a bayad moy? 14 Alapán mu dán i upa muwen sakay maglakad
ka dán. Upaan ku en dimudyan hidi ti kona ten upa mu ni gustu ku. 15 Awanák
beman ti karapatan a manggamet ten gustu ku ten sadili ku a ari-ariyan? Oni
bakay sumeni kam la gapu ten kabaitan ku?' 16 Kaya kinagi ni Jesus dikodi, "En
dimudyan ay medipalongu, sakay en nedipalongu ay medimudyan."

En Katállu a Pángkagi ni Jesus ten Kákkatay Na
(Mc. 10:32-34; Lu. 18:31-34)

17 Nadid, ten dikona a maglakad de Jesus a patamu ti Jerusalem ay
imbukud na en sapulu ay ti duwwa a disepulus na hidi. Sakay kinagi na

---

[b] **20:2** essa a dinaryo: en katumbas ni halagaid ay essa a suweldu nen karaniwan a tarabahador.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikodi, 18 "Ilingán moy, umangay kitam ti Jerusalem. Itokyon di haud en
Anak nen Tolay ten pinunu hidi nen padi hidi sakay ten tagapagtoldu hidi
nen Kautusan. Hatulan di siya ti kamatayan, 19 sakay iyatád di ten Hentil
hidi. Insultuwán di siya, haplitán, sakay ipaku di ten kudus, peru ten
katállu a aldew ay biyagán siya a ruway."

En Impákpágguron nen Ina de Santiago ay ti Juan
(Mc. 10:35-45)

20 Nadid, ummadeni kánni Jesus en kabinga ni Zebedeo, kaguman na en
duwwa na a anak a lállaki. Linumuhud siya ten atubengán ni Jesus gapu tehud
siya a ipákpágguron. 21 Tinanung siya ni Jesus, "Ánya i gustu muwid?"

Tummábbig en bábbi, "Nakuwan ay ni maghari ka dán ay paetnudán
mu a kadatig mu i anak kuwidi a duwwa. Essa ten kawiri sakay essa ten
kawanan." 22 Peru tummábbig ti Jesus, "Awan moy tukoy ni ánya i agidán
moyen. Kaya moy beman a tiisán en hirap a tiisán ku?"

Tummábbig hidi, "Opo, kaya mi."

23 Sakay kinagi ni Jesus, "En hirap a tiisán ku ay matiis moy
ngani. Peru bakán a sikán i mangpiliyid ni ti deya en mággetnud ten
kawanan ku sakay ten kawiri ku. Hidi iyán a pággetnudan ay para ten
pinánghandaan nen Ama ku."

24 Ten dikona a masanig iyud nen sapulu a disepulus ay nagsaranta
hidi ten matkaka. 25 Kaya pinaadeni hidi ni Jesus sakay kinagi na dikodi,
"Tukoy moy a en pinunu nen Hentil hidi en maghari ten nasakupan na,
sakay hidi en masunud ni ánya en gustu di. 26 Peru bakán a konahud i
dapatid a mangyari dikomoy. Nan ni deya en masor a magin pinunu ay
dapat a magin tagapagserbi nen agum. 27 Sakay ni deyaman en masor a
magin kataasan ay dapat a magin alipin moy. 28 Kona ten Anak nen Tolay
ay ummangay háddi bakán a para pagserbiyan nan para magserbi sakay
iyalay na en biyag na para matubus en makpal a tolay."

Pinagpiyya ni Jesus en Duwwa a Burák
(Mc. 10:46-52; Lu. 18:35-43)

29 Dikona lumakad hidi ti Jerico ay ummunud kánni Jesus en tunay
ti kakpal a tolay. 30 Tehud a duwwa a burák a mággetnud ten gilid nen
dilan. Ten dikona a masanig di a magtalib ti Jesus ay impáppákraw di a,
"Panginoon, Anak ni David, kagbiyan mu kami pay!"

31 Pinagkagiyan hidi nen katolayan a mágtahimik hidi, peru tulos di
la impáppákraw a, "Panginoon, Anak ni David, kagbiyan mu kami pay!"
32 Ummimang ti Jesus, dinulaw na hidi sakay tinanung na hidi, "Ánya i
gustu moyid a gamitán ku dikomoy?" 33 Tummábbig hidi, "Panginoon,
gustu mi a maketa a ruway!" 34 Kinagbiyan hidi ni Jesus sakay tinawidan
na en mata di. Pagdaka hidi a naketa sakay nákkuyug hidi dikona.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Matagumpay a Kássáddáp ti Jerusalem
(Mc. 11:1-11; Lu. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

21 1 Dikona adeni dán de Jesus ay ten disepulus na hidi ti Jerusalem
ay ummangay hidi ten banuwan a Betfage ten Bukid nen Olibo
hidi. Pinágdipalongu na en duwwa ten disepulus na hidi. 2 Kinagi na
dikodi, “Angay kam ti sumunuden a banuwan. Ketan moy haud en
inahin a asno a umáegut a kaguman na en anak na. Okbisán moy sakay
iyangay moy dikoku. 3 Ni tehud a mangsaway dikomoy ay kagiyán moy
a, ‘Kailangan nen Panginoon,’ sakay iyatád na dán iyud a pagdaka.”
4 Nangyari iyád tánni matupad en kinagi nen propeta a,

5 “Kagiyán moy ten taga-Zion hidi a,
‘Ilingán moy Hari moyen a mágdadedemát.
Siya ay mapagpakumbaba, mágkabayu ti asno,
mágkabayu ten bul-u ni asno.’ ”

6 Lummakad dán en duwwa a disepulus sakay sinunud di en pagamet ni
Jesus dikodi. 7 Tinawid di en matina a asno a pinaangay ni Jesus. Insapin di
en pággalikábkáb di hidi ten asno hidi sakay summakay ti Jesus. 8 Inlatag
bi nen makpal a tolay en pággalikábkáb di ten dilan sakay en agum ay
nanggáppas ti pinget ni kayu sakay inlatag di bi ten dilan. 9 Mamagpákrawan
en tolay hidi a mágdipalongu dikona, kona bi hud ten umunonud hidi. Kinagi
di, “Puriyán en anak ni David! Pagpalaán en mágdadedemát ten ngaran nen
Panginoon! Puriyán en Diyos!” 10 Dikona sumáddáp ti Jesus ti Jerusalem ay
nagkagulu en banuwan. Namagtanungan hidi, “Deya wád iyán?” kagi di.
11 “Ti Jesus iyán, en propeta a taga-Nazaret ti Galilea,” tábbig nen kakpalan.

En Págmalasakit ni Jesus ten Templo

12 Summáddáp ti Jesus ten Templo sakay pinaluwas na en máglaku
hidi, kona bi hud ten mamali hidi. Sakay impágbaliktad na en lamisaan
nen mágpalit hidi ti pilak sakay en bangku nen máglaku hidi ti kalapati.
13 “Nesulat ten Kasulatan a,

‘En bilay ku ay ngaranan a bilay a págdasalan.’
Peru ginamet moy a bilay nen mágtakaw hidi.”

14 Ummadeni kánni Jesus en burák hidi sakay en pilay hidi, sakay
pinagpiyya na hidi a atanan. 15 Minagsaranta en pinunu hidi nen padi
hidi sakay en tagapagtoldu hidi nen Kautusan dikona a ketan di en
himala hidi a ginamet ni Jesus, sakay dikona a masanig di en anak hidi
a magpákraw ten Templo ti kona háddi, “Puriyán en anak ni David!”
16 Kinagi di kánni Jesus, “Masanig mu beman i kákkagiyán diyen?”

“Uhu sássanigán ku,” tábbig ni Jesus. “Awan moy palla beman nabasa
ten kasulatan en kona háddi, ‘Tinolduwan mu en anak hidi sakay en
sumusu palla hidi a magpuri?’ ”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 Sakay linakadan hidi ni Jesus, lummuwas siya ten banuwan sakay
ummangay siya ti Betania, haud siya a nagpalipas ti gibi.

Sinumpa En Kayu a Igos
(Mc. 11:12-14, 20-24)

18 Ten kailawan, dikona summoli ti Jesus ten siyudad ay minagaláp
siya. 19 Netan na en kayu a igos ten gilid nen dilan, inadeniyan na sakay
tinangad na ni tehud a bunga. Peru purus la a duun en netan na kaya
kinagi na ten kayu, “Awan ka dán magbunga maski nikan!” Pagdaka a
nalanás en kayu a igos.
20 Dikona a ketan iyud nen disepulus na hidi ay minagtaka hidi ti
hustu. “Konya a nalanás a pagdaka en igos?” tanung di. 21 Tummábbig
ti Jesus, “Kagiyán ku dikomoy, a ni manampalataya kam sakay awan
magduda ay magamet moy bi iyád, sakay bakán la a iyád maari moy a
kagiyán ti bukiden a, ‘Umibut ka haán, angay ka sumegbu ti digeten,’ ay
mangyari.
22 Sakay ányaman en agidán moy ten págdasal ay matanggap moy, ni
tehud kam a pánnampalataya.”

En Tanung Tungkul ten Karapatan ni Jesus
(Mc. 11:27-33; Lu. 20:1-8)

23 Summáddáp dámman a ruway ti Jesus ten Templo. Mentras a
magtoldu siya ay ummadeni dikona en pinunu hidi nen padi hidi sakay
en pinunu hidi nen banuwan sakay tinanung di siya, “Ánya i karapatan
muwid a maggamet ti hidi iyád a bagay? Deya i nangatáddid dikomu ti
karapatan?”
24 Tummábbig ti Jesus, “Tanungán takam bi. Ni matábbigák moy ay
kagiyán ku bi dikomoy ni deya i nangatáddid dikoku ti karapatan a
maggamet ti bagayid a hidi iyád. 25 Deya nangatáddid ten karapatan ni
Juan para magbinyag, en Diyos beman oni en tolay?”
Namágguron hidi. “Ni kagiyán tam a gubwat ten Diyos, ay kagiyán
na bi dikotam a, ‘Bakin awan kam naniwala dikona?’ 26 Ni kagiyán tam
bi a gubwat ti tolay, ay bakay bi ni ánya i gamitánnid ni katolayanen
dikotam, gapu maniwala hidi a atanan a ti Juan ay essa a propeta.”
27 Kaya tummábbig hidi kánni Jesus, “Awan mi tukoy!”
Sakay kinagi ni Jesus dikodi, “Awan ku bi kagiyán dikomoy ni hádya i
gubwatid nen karapatan ku a maggamet ti bagayid a hidi iyád.”

En Talinhaga Tungkul ten Duwwa a Anak

28 “Ánya nadid palagay moyid háddi? Tehud a ama a tehud a duwwa
a anak a lállaki. Ummadeni siya ten panganay sakay kinagi na, ‘Anak,
angay ka magtarabahu nadid ten kaubasan.’ 29 ‘Umáddák,’ kagi na.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Peru nagbagu en isip na sakay ummangay. 30 Ummadeni bi en ama ten
wadi a kona labi hud en kinagi na. 'Opo,' tábbig nen wadi, peru awan
ummangay. 31 Deya ten duwwa i nangsunudid ten ama di?
"En kaka," tábbig di.
Kinagi ni Jesus, "Kagiyán ku dikomoy, a en mágsinger hidi ti buwes
sakay en bábbi hidi a mágkadukás ti kákkabiyag ay mágdipalongu pa
dikomoy a makasáddáp ten kahariyan dilanget. 32 Gapu ummangay háddi
dikomoy ti Juan a nagtoldu ten págsunud ten kaluuban nen Diyos peru
awan moy siya pinaniwalaan. Peru en mágsinger hidi ti buwes sakay en
bábbi hidi a mágkadukás ti kákkabiyag ay naniwala dikona. Netan moy
dán ngani, ay awan kam pa nagsisi sakay naniwala dikona."

En Talinhaga nen Kaubasan sakay en Katiwala hidi
(Mc. 12:1-12; Lu. 20:9-19)

33 "Sanigán moy i essa pa iday a talinhaga," kagi ni Jesus. "Tehud a
essa a tolay a nagmula ti ubas ten luta na. Kinudal na iyud, naggamet
ti págpáspássan, sakay naggamet ti malangkaw a bilay a págbantayan.
Káttapos ay inwarak na en kaubasan ten katiwala na hidi sakay ummangay
siya ti iba a lugar. 34 Dikona dummemát dán en panahun nen sákburas, ay
inutusan nen makákkao ten kaubasan en alipin na hidi para angen di en
kabunong na. 35 Peru sinunggaban nen katiwala hidi en alipin hidi; binulbug
di en essa, binunu di en kaduwwa, sakay binatu di en katállu. 36 Inutusan
a ruway nen makákkao en mas makpal a alipin na, peru kona labi hud en
ginamet nen katiwala na hidi. 37 Ten katapusan ay inutusan nen makákkao en
anak na a lállaki. Gapu inisip na a, "Igalang di iyád i anak kuwiday." 38 Peru
dikona a ketan nen katiwala hidi en anak nen makákkao ay kinagi di, 'Siya
iddi i magmanaid. Kamon dán! Bunuwán tam siya sakay kaowán tam en
mana na.' 39 Kaya sinunggaban di siya, inluwas di ten kaubasan, sakay binunu
di."
40 Tinanung hidi ni Jesus, "Kássoli nen makákkao ten kaubasan, ánya
wád i gamitán naid ten katiwala na hidi?" 41 Tummábbig hidi, "Bunuwán
na en mágkadukás hidi a katiwala. Sakay ipabahala na en kaubasan ti
iba a katiwala a máng-atád ten kabunong na kada a sákburas." 42 Kinagi
ni Jesus dikodi, "Awan moy palla beman nabasa ten Kasulatan a kinagi
na,

'En batu a inadiyan nen mággamet hidi ti bilay,
ay siya bali en pinakamahalaga a pamireng.
Ginamet iyád nen Panginoon,
sakay makataka-taka a áelingán!'

43 "Kaya ngani a kagiyán ku dikomoy, a en kahariyan nen Diyos ay alapán
dikomoy sakay iyatád ten tolay hidi a matapat a magserbi dikona. 44 [En

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

medapag ti batuwid a iyád ay maritu-ritu, sakay en matáppugan na ay mapapárset.]

45 Nasanig nen pinunu hidi nen padi sakay en Pariseo hidi en talinhaga ni Jesus
sakay naintendiyan di a hidi en patamaan na. 46 Dikáppán di nakuwan ti Jesus,
peru minanteng hidi ten katolayan gapu tenggiyán di ti Jesus a propeta.

En Talinhaga Tungkul ten Kasalan
(Lu. 14:15-24)

22 1 Nagtulos la a nagtoldu ti Jesus ten pamamag-itan ni talinhaga,
kinagi na, 2 "En kahariyan dilanget ay kona ten essa a hari
a naghanda para ten kasal nen anak na a lállaki. 3 Inutusan na en
tagapagserbi na hidi para dulawán di en inimbita hidi, peru umád hidi
a umangay. 4 Nagutus siya a ruway ten agum hidi a tagapagserbi sakay
binilinan na hidi ti kona háddi: 'Ikagi moy ten naimbitaan hidi a ayus dán
en handaan nakahanda dán a atanan, nabunu ku dán en baka ku hidi, sakay
en pinatabi hidi a bul-u a baka. Nakahanda dán en atanan. Kamon dán!'
5 Peru awan iyád sinanig nen naimbitaan hidi. Ummangay hidi ten gustu di
a angayan. En essa ay ummangay ten uma na, en essa bi ay ummangay ten
nigosyu na. 6 En ginamet nen agum ay sinunggaban di en tagapagserbi hidi,
ininsultu di hidi sakay binunu. 7 Minaiyamut ti hustu en hari. Inutusan na en
sundalu na hidi a bunuwán i mágbabonuwid a hidi iyud sakay pinatutud na
en banuwan di. 8 Káttapos ay kinagi na ten tagapagserbi na hidi, 'Ayus dán
en handaan, peru awan karapatdapat en naimbitaan hidi. 9 Umangay kam
ten karsada hidi a matolay, sakay imbitaán moy ten kasalan en atanan tolay
a ketan moy.' 10 Ummangay ngani en alipin hidi ten matolay hidi a karsada.
Ingkuyug di en atanan tolay a netan di, mágkabait ay ti mágkadukás. Kaya
naputat en kasalan ti bisita.

11 "Peru dikona sumáddáp en hari para batiyán na en tolay hidi, ay
naketa siya haud ti essa a lállaki a awan nakabadu ti pangkasalan.
12 Kaya kinagi nen hari dikona, 'Amigu ku, konya nakasáddáp muwid
háddi a awan ka nakabadu ti pangkasalan?' Awan nakapagupos en
lállaki. 13 Kinagi nen hari ten tagapagserbi na hidi, 'Punguwán moy i lima
naen sakay básset naen, sakay ibut moy ti kadiklámmanon diluwas. Haud
siya a mágsasangitán sakay mággaaduyán.' 14 Káttapos ay kinagi ni Jesus,
'Makpal en nadulaw, peru sabadit la en pinili."

En Págbayad ti Buwes
(Mc. 12:13-17; Lu. 20:20-26)

15 Káttapos ay lummakad en Pariseo hidi sakay namágguronan di ni konya di
a mepatibung ti Jesus ten kákkagiyán na hidi. 16 Kaya inutusan di en sangan ten
disepulus di hidi kánni Jesus kaguman en tolay hidi ni Herodes. Sakay kinagi nen
inutusan hidi, "Maistu, tukoy mi a matapat ka, sakay itáttoldu mu en tatarudan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tungkul ten kagustuwan nen Diyos a gamitán nen tolay. Sakay awan ka ti
paboran gapu parehu en pangileng mu ten tolay. 17 Ánya makagi muwid háddi?
Tama beman ten Kautusan a magbayad ti buwes ten Emperador, oni awan?"
18 Peru tukoy ni Jesus en balak di a madukás kaya kinagi na, "Bakin
gustuwák moy a ipatibung! Sikam a magkukunwari hidi? 19 Kotam ti pilak a
págbuwes."
Inátdenan di siya ti essa a dinaryo. 20 Sakay kinagi na dikodi,
"Kándeya a rupa sakay ngaran en nakaukit háddi?" 21 "Ten Emperador,"
tábbig di.
Sakay kinagi na dikodi, "Ni konahud, ay iyatád moy ten Emperador en
para dikona, sakay iyatád moy ten Diyos en para ten Diyos." 22 Minagtaka
hidi dikona masanig di iyud, sakay lummakad dán hidi.

En Kákkabiyag a Ruway
(Mc. 12:18-27; Lu. 20:27-40)

23 Ti aldew biyid a iyud ay ummangay kánni Jesus en sangan a Saduseo.
Awan hidi iyád maniwala a mabiyag a ruway en patay hidi. 24 Kinagi di, "Maistu,
intoldu ni Moises a ni matay a awan ti anak en essa a lállaki a tehud a kabinga
ay pakasalan nen kapatkaka na en bilu tánni magkaanak hidi para magin anak
nen natay. 25 Nadid, tehud háddi a pittu a lállaki a matátkaka. Nákkabinga
en panganay sakay natay a awan ti anak, kaya kinabinga nen wadi na en
bilu. 26 Kona labi hud en nangyari ten kaduwwa, katállu hanggan ten kapittu.
27 Káttapos di a natay atanan ay natay bi en bábbi. 28 Nadid, deya ten pittu i
magin kabingaid nen bábbi ten kákkabiyag a ruway, ta nagin kabinga na hidi a
atanan?"
29 Tummábbig ti Jesus, "Liwat a tarud i ked ti isip moyen! Palibhasa awan
moy tukoy en Kasulatan maski en kapangyariyan nen Diyos. 30 Ten kákkabiyag
a ruway ay awan dán mákkabinga en tolay, nan magin kona dán hidi ten anghel
hidi dilanget. 31 Nadid, tungkul ten kákkabiyag a ruway nen patay hidi, ay awan
moy palla beman nabasa en kinagi nen Diyos dikomoy ten Kasulatan? Kinagi
na, 32 'Sikán en Diyos ni Abraham, en Diyos ni Isaac, sakay en Diyos ni Jacob.' En
Diyos ay bakán a Diyos nen patay hidi, nan nen biyag hidi."
33 Dikona masanig iyud nen katolayan ay nagtaka hidi ten intoldu
na.

En Pinakamahalaga a Utus
(Mc. 12:28-34; Lu. 10:25-28)

34 Minagipun-ipun en Pariseo hidi dikona a nasanig di a awan nakatábbig en
Saduseo hidi kánni Jesus. 35 En essa dikodi ay maistu nen Kautusan. Pinurbaan
na a tinanung ti Jesus para linlangán na. 36 "Maistu, ánya i pinakamahalagaid
a utus ten Kautusan?" tanung na. 37 Tummábbig ti Jesus, "Mahalán mu en
Panginoon mu a Diyos ti buu a pusu, buu a kaluluwa, sakay buu a isip. 38 Siya iyád

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

en pinakamahalaga a utus ten atanan. 39 En kaduwwa a mahalaga a utus ay iddi:
Mahalán mu en kaparehu mu a tolay a kona ten págmahal mu ten sadili mu. 40 I
duwwaid a iyád a utus ay kabuuwan nen Kautusan ni Moises sakay ten toldu nen
propeta hidi."

En Tanung Tungkul ten Anak ni David
(Mc. 12:35-37; Lu. 20:41-44)

41 Nadid, mentras a naipun-ipun en Pariseo hidi ay tinanung hidi
ni Jesus, 42 "Ánya palagay moyid tungkul ten Cristo? Kándeya siya a
anak?"
"Kánni David," tábbig di.
43 Tummábbig ti Jesus, "Ni konahud, ay bakin dinulaw siya ni David a
'Panginoon' dikona a inggiyya siya nen Ispiritu?" Kinagi na,
44 'Kinagi nen Panginoon ten Panginoon ku,
Mággetnud ka ti kawanan kuwidi,
mentras awan ku mapasuku dikomu en atanan nen kadima
mu hidi.
45 Nadid, ni dinulaw siya ni David a 'Panginoon,' konya a makagi
a anak ni David en Cristo?" 46 Awan ti nakapangtábbig kánni
Jesus, sakay sapul haud ay awan dán ti nangahas pa a magtanung
dikona.

Magingat ten Tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay ten Pariseo hidi
(Mc. 12:38-39; Lu. 11:43, 46; 20:45-46)

23 1 Káttapos iyud ay kinagi ni Jesus ten katolayan sakay ten disepulus
na hidi, 2 "En tagapagtoldu hidi nen Kautusan ay ten Pariseo hidi
ay hidi en tehud a karapatan a mángpaliwanag ten Kautusan ni Moises.
3 Kaya dapat moy a gamitán sakay sunudán en atanan a itáttoldu di. Peru
dyan moy arigán en gamet di, gapu awan di gamitán en itáttoldu di.
4 Pagkargaán di ti madággi en tolay, peru ni guramát di ay awan di iyarikad
para makatulung ten págkarga. 5 Sakay en gággamitán di ay kunwari la
tánni ketan la ni tolay. Padáddekállán di en págdáttonan di hidi ti bersikulu
a nakabákkád ten muding di sakay ten barasu di hidi, sakay paatakdugán
di en maroymaroy nen garayan nen badu di. 6 Gugustu di bi a mágyan
ten lugar hidi a marangal ten handaan. Kona ten bangku hidi a para ten
mágkataas ten sinagoga. 7 Gugustu di bi a batiyán ti pággalang ten matolay
hidi a lugar sakay mangaranan a 'maistu.' 8 Peru sikam ay dyan kam
pangaran a 'maistu,' gapu eessa la en Maistu moy, sakay matátkaka kam
a atanan. 9 Sakay dyan kam magngaran ti Ama ten deyaman ti lutaiday.
Gapu eessa la en Ama moy a ked dilanget. 10 Dyan kam bi pangaran
a 'panginoon.' Gapu eessa la en Panginoon moy, awan ti iba nan en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cristo. 11 En kataasan dikomoy ay dapat a magin tagapagserbi moy. 12 En
magpakataas ay mebaba, sakay en magpakababa ay metaas."

Pinintasan ni Jesus en Tagapagtoldu hidi nen Kautusan ay ten Pariseo hidi

(Mc. 12:40; Lu. 11:39-42, 44, 52; 20:47)

13 "Peru kakagbi kam a tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay sikam
a Pariseo hidi! Magkukunwari kam! Harangán moy en tolay hidi tánni
awan makasáddáp ten kahariyan dilanget. Gapu sikam a mismu ay umád
a sumáddáp haud.
14 ["Kakakagbi kam a tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay sikam a
Pariseo hidi! Magkukunwari kam! Kákkamkamán moy en kabiyagan nen
bilu hidi a bábbi, sakay magparaan kam ten pamamag-itan nen atakdug a
págdasal. Kaya lalu a dumággi en parusa moy!]
15 "Kakakagbi kam a tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay sikam
a Pariseo hidi! Magkukunwari kam! Lebután moy en susuluk ni
munduwiday sakay digidigeten para makaakit kam la ti essa a Hentil ten
pánnampalataya a Judio. Ni makaakit kamon ay gamitán moy siya a mas
madukás pa nan sikam, kaya mas dikál en pagkakataun a maparusaan
siya ti impiyerno.
16 "Kakakagbi kam a burák a tagagiyya! Itáttoldu moy a ni gamitán nen
manumpa en Templo ay bali awan la iyud. Peru ni gamitán nen manumpa
en gintu ten Templo ay kailangan a tupadán na en sinumpaan na. 17 Burák
kam sakay awan ti nakám! Ánya beman i mas mahalagaid, en gintu oni en
Templo a mangpabanal ten gintu? 18 Kákkagiyán moy bi a ni gamitán nen
manumpa en altar ay bali awan la iyud. Peru ni gamitán nen manumpa en
alay ten altar ay kailangan a tupadán na en sinumpaan na. 19 Burák kam!
Ánya beman i mas mahalagaid, en alay oni en altar a mangpabanal ten
alay? 20 Kaya ni gamitán nen deyaman a manumpa en altar, ay ginamit
na iyud pati en alay ten altar. 21 Ni ginamit nen deyaman a manumpa en
Templo ti pangaku ay ginamit na maski en Diyos a mágyan ten Templo.
22 Sakay ni ginamit nen deyaman a manumpa en langet, ay ginamit na en
trono nen Diyos, sakay en Diyos a mággetnud a haud.
23 "Kakakagbi kam a tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay sikam a
Pariseo hidi! Magkukunwari kam! Magikapu kam maski ten naani moy
hidi ten pangrikadu hidi. Peru linimon moy bi en mas mahalaga hidi a
adal a ked ten Kautusan, kona ten katarungan, habag, sakay katapatan.
Tama la a gamitán moy iyud peru awan dapat a kalimunan en agum.
24 Sikam a burák a tagagiyya! Saraán moy en insektu hidi ten inumán
moy, peru itálmok moy bi en kamelyu!
25 "Kakakagbi kam a tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay sikam
a Pariseo hidi! Magkukunwari kam! Áugasan moy en luwas nen tasa

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay penggan moy, peru ten disalad ay putat ti kasakiman sakay pagkamakasadili. 26 Burák a Pariseo! Ugasan mu pa en disalad nen tasa sakay penggan, sakay magin malinis dán bi en luwas na! 27 "Kakakagbi kam a tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay sikam a Pariseo hidi! Magkukunwari kam! Kumán kam a en lábbáng a pininturan ti mapudew, maganda ten luwas na. Peru ten disalad ay putat ti bungu sakay atanan a madingát. 28 Kona kam haán! Ten pangileng ay mágkabait kam a tolay. Peru disalad ay putat kam ti págkukunwari sakay kadukássan.

Kinagi ni Jesus en Magin Parusa Di
(Lu. 11:47-51)

29 "Kakakagbi kam a tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay sikam a Pariseo hidi! Magkukunwari kam! Naggamet kam ti mágkaganda a páglábbángngan nen propeta hidi tenhud, sakay pinaganda moy en páglábbángngan nen mágkabait hidi a tolay. 30 Sakay kákkagiyán moy a, 'Ni biyag kami la ten panahun nen ninunu mi hidi, ay awan kami nakuwan kaguman a nangbunu ten propeta hidi.' 31 Kaya gapu ti kinagi moyen, ay sikamon a mismu en nangpatunay a anak kam nen nangbunu hidi ten propeta hidi! 32 Hala sigi! Tapusán moy en sinapulan nen ninunu moy hidi! 33 Sikam a lahi hidi ni biklat! Awan moy maginanan en parusa moy ti impiyerno! 34 Kaya mángpaangayák haán dikomoy ti propeta hidi, mágkatalinu a tolay sakay tagapagtoldu hidi! Bunuwán moy en agum, sakay en agum ay ipaku moy ten kudus. En agum ay bálbággán moy ten sinagoga moy hidi, sakay usigán moy hidi ten banu-banuwan. 35 Kaya pagtáknangan kam nen parusa nen kákkabunu nen atanan a matuwid a tolay ti munduwiday. Sapul ten pángbunu kánni Abel a awan ti kasalanan. Hanggan ten pángbunu kánni Zacarias a anak ni Baraquias a binunu moy ten pag-itan nen págtutudan ti alay ten Templo. 36 Kagiyán ku dikomoy, a pagtáknangan nen parusa en tolay hidi nadid a panahun gapu ti atananid a iyád."

En Págmahal ni Jesus ti Jerusalem
(Lu. 13:34-35)

37 "Sikam a taga-Jerusalem hidi! Bábbunuwán moy en propeta hidi, sakay bábbatuwán moy en inutusan hidi nen Diyos a angay dikomoy! Pumensangan ku dán a gustu a puronán en anak mu hidi a kona ten pánglákkáp nen inahin a manok ten sepsep na hidi. Peru umád kam! 38 Kaya en Templo moy ay mapabayan, awan ti mamágyan. 39 Kagiyán ku dikomoy, a awanák moy dán keketan hanggan ni dumemát en odas a kagiyán moy a, 'Pagpalaán en dumáddadedemát ten ngaran nen Panginoon!' "

En Kákkasida nen Templo
(Mc. 13:1-2; Lu. 21:5-6)

24 1 Lummakad ti Jesus ten Templo. Mentras a maglakad siya ay ummadeni dikona en disepulus na hidi sakay intoldu di dikona en bilay hidi ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

laguwerta nen Templo. 2 Peru kinagi na dikodi, "Namalas moy i bilayid a hidi
iyán! Tatarudan i kagiyán kuwidi! Dumemát en panahun a awan haán ti batu a
tumáttopu ten kaparehu na a batu. Atanan ay makuray-kuray!"

En Kahirapan hidi sakay Pággusig a Dumemát
(Mc. 13:3-13; Lu. 21:7-19)

3 Dikona a mággetnud ti Jesus ten Bukid nen Olibo hidi, ay pasekretu
a ummadeni dikona en disepulus na hidi sakay nagtanung, 'Nikan a
mangyari i bagayid a hidi iyád? Ánya i maariyid a senyal a paketan ten
kássoli mu a ruway sakay ten katapusan ni munduwiday?'
4 Tummábbig ti Jesus, "Mangilag kam tánni awan kam metawtaw
nen deyaman! 5 Gapu makpal a lumitaw a magkagi a, 'Sikán en Cristo!'
Makpal en metawtaw di. 6 Makasanig kam ti labanan sakay makabareta
ti gera ti iba a lugar. Dyan kam mabalisa dapat a mangyari hidi iyád.
Peru bakán palla a iyád en katapusan ni munduwiday. 7 Maglaban-laban
en bansa hidi, kona bi hud en kahariyan ten kaparehu na a kahariyan.
Magkahud ti aláp sakay maglinug ti iba-iba a lugar. 8 Atananid a iyád ay
sapul palla nen pághirap a kona ten magenak.
9 "Ti panahunid a iyud ay dikáppán di kam, pahirapan sakay bunuwán.
Sakay kaiyamutan kam nen atanan gapu dikoku. 10 Makpal en mangadág
ten pánnampalataya di ti panahunid a iyud. Mamagiyamutan en balang
essa sakay mamágpasubuwan. 11 Sakay makpal bi a lumitaw a awan
tatarudan a propeta, sakay itawtaw di en makpal a tolay. 12 Gapu ten
kákkakpal nen kadukássan ay manglamig en págmahal nen kakpalan.
13 Peru en manatili a tapat hanggan ten katapusan ay maligtas. 14 Sakay
ipangaral en Maganda a Bareta tungkul ten pághari nen Diyos ti
buuwiday a mundu, tánni masanig nen atanan a bansa. Sakay dumemát
dán en katapusan."

En Tunay ti Dukás a Gamet a awan ti Kaparehu
(Mc. 13:14-23; Lu. 21:20-24)

15 "Intendiyán moy iyád ti mapiyya: ni ketan moy dán a mangyari ten
Banal a Lugar en tunay ti dukás a gamet a awan ti kaparehu a kinagi ni
propeta Daniel, 16 ay en ked hidi ti Judea ay dapat a guminan dán ten bukid
hidi. 17 En ked ten bubungan ay dyan dán magabala a mángngay ti ányaman
ten disalad nen bilay na. 18 Sakay en ked ten uma na ay dyan dán umuli
para mángngay ti pagalikábkáb na. 19 Kakakagbi en mágkabuktet hidi sakay
en tehud hidi a anak a sumusu ti aldewid a hidi iyud! 20 Ipagdasal moy a
en kágginan moy ay awan metaun ti sákdágnen sakay Aldew ni Káimang.
21 Gapu ti panahunid a iyud ay magdanas en atanan a tolay ti dikál a
kahirapan a awan palla naranasan sapul dikona lalangán i munduwiday a
hanggan nadid. Sakay awan dán iyud mangyari a ruway. 22 Sakay ni awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

paaperitán nen Diyos i aldewid a hidi iyud ay awan ti maburay a tolay. Peru alang-alang ten pinili na hidi ay paaperitán nen Diyos i aldewid a hidi iyud.
23 "Sakay ni tehud a magkagi dikomoy a, 'En Cristo laid!' oni 'Ked siya hudi!' ay dyan kam maniwala. 24 Gapu tehud a lumitaw a awan tatarudan a Mesias, sakay awan tatarudan a propeta. Mángpeta hidi ti senyales sakay makataka hidi a himala, tánni itawtaw di en makpal pati en pinili hidi nen Diyos. 25 Tandaan moy, indipalongu ku dán iyád a ingkagi dikomoy tánni makapaghanda kam.
26 "Kaya ni kagiyán di a, 'Ked siya ti parangud,' dyan kam angay haud. Ni kagiyán di a, 'Ked siya disáddáp,' dyan kam maniwala. 27 Gapu ni sakonya a kabilis en kilat ti sikatan a mangdemlag hanggan ti sarámman, ay kona bi hud en káddemát nen Anak nen Tolay.
28 "Ni hádya i páppágyananid nen bangkay ay ked bi hud en wakwak hidi."

En Káddemát nen Anak nen Tolay

29 "Káttapos ni panahunid a iyud ni kahirapan, ay dumiklám en aldew, sakay awan dán dumemlag en bulan. Mágkaragrag en biton hidi dilanget, sakay mayanág en kapangyariyan hidi ten kalawakan. 30 Sakay lumitaw dán en senyal nen Anak nen Tolay dilanget. Magkahud ti kalungkutan en atanan a tolay ti munduwiday pákketa di ten Anak nen Tolay a ked ten panganurin. Dumemát siya a tehud a dakila a kapangyariyan sakay dikál a karangalan. 31 Sakay ten káttánnug nen trumpeta ti mabegsák ay utusan na en anghel na hidi ten atanan a suluk ni munduwiday, puronán di en atanan a tolay a pinili nen Diyos ten bawat lugar.

En Adal a Gubwat ten Kayu a Igos
(Mc. 13:28-31; Lu. 21:29-33)

32 "Ilingán moy en adal ten kayu a igos; kapag ni sumariwa en pinget na hidi sakay magduun ay makagi moy a adeni dán a kássinag. 33 Kona labi hud, ni ketan moy dán i atananid a iyád, ay makagi moy a adeni dán en kássoli na, kumán a pasáddáp dán ten pintuwan. 34 Kagiyán ku dikomoy, mangyari i atananid a iyád bagu a matay en tolay hidi a biyag nadid. 35 Mawan en langet ay ten luta, peru en upos ku ay manatili a awan ti katapusan."

Awan ti Makatukoy ten Aldew ay ten Odas
(Mc. 13:32-37; Lu. 17:26-30, 34-36)

36 "Peru awan ti makatukoy ten aldew ay ten odas a mangyari iyád. Magin en anghel hidi dilanget oni en Anak ay awan makatukoy, nan en Ama la. 37 En káddemát nen Anak nen Tolay ay magkakona ten káddemát nen lonsu ten panahun ni Noe. 38 Ti panahunid a iyud ay mamagkainan,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mamaginoman, sakay mamagkabingaan en tolay hidi. Hanggan dikona
a sumakay dán ti Noe ten barku. 39 Kaya dummemát en lonsu a awan
hidi ti nangmalayan, sakay nágkalimás hidi a atanan. Kona labi hud i
mangyariyid ten káddemát nen Anak nen Tolay. 40 Ti panahunid a iyud,
ay tehud a duwwa a lállaki a magtarabahu ten uma di; maalap en essa
sakay mawarak en essa. 41 Tehud a duwwa bábbi a maggiling; maalap
en essa sakay mawarak en essa. 42 Kaya humanda kam gapu awan moy
tukoy ni nikan a dumemát en Panginoon moy. 43 Tandaan moy iddi: ni
tukoy la nen pinunu nen sabilay ni ánya a odas ten gibi a dumemát en
mágtakaw, ay magbantay siya sakay awan na pabayan a masáddáp en
bilay na. 44 Kaya dapat kam bi a magin handa, gapu dumemát en Anak
nen Tolay ten odas a awan moy inasaan."

En Tapat sakay en Awan Tapat a Tagapagserbi
(Lu. 12:41-48)

45 "Ni deyaman en matapat sakay matalinu ten tagapagserbi hidi
ay siya i pamahalaánnid nen amu di ten agum a tagapagserbi. Siya
en mangatád dikodi ti pagkain ten tama a panahun. 46 Pinagpala i
tagapagserbiyid a iyud ni demáttan siya nen amu na a saiyud i gamitán
naid! 47 Kagiyán ku dikomoy, a gamitán siya nen amu na a mamahala
ten atanan a ari-ariyan na. 48 Peru ni kagiyán ni tagapagserbiyid a iyud
a, 'Malay padi a sumoli en amu ku.' 49 Kaya sapulan na a bulbugán
en kaparehu na hidi a tagapagserbi. Sakay mákpagkainan siya, sakay
mákpaginoman ten lasinggeru hidi. 50 Sumoli en amu ni tagapagserbiyid
a iyud ten aldew a awan na inasaan, sakay ten odas a awan na tukoy.
51 Sakay parusaan siya nen amu na ti mahigpit, sakay ipisan na siya ten
magkukunwari hidi. Haud siya a mágsasangitán sakay mággaaduyán."

En Talinhaga Tungkul ten Sapulu a Dalaga

25 1 "En kahariyan dilanget ay kona ten sapulu a dalaga a tehud
a manga tawid a simbuwan, angay hidi tumagbu ten lállaki a
ikasal. 2 En limma dikodi ay mangmang sakay en limma ay mágkatalinu.
3 En limma a mangmang ay tehud a manga simbuwan, peru awan hidi
nangtawid ti riserba di a langis a pangasák di ten simbu di. 4 Samantala
en limma a mágkatalinu ay nagtawid ti riserba bukud pa ten ked
ten simbu di. 5 Minaatrasadu en káddemát nen lállaki a ikasal kaya
minagtongka hidi sakay minetidug a atanan.

6 "Peru dikona hatinggabi dán ay tehud a pinumákraw, 'Ked dán en
lállaki a ikasal! Tagbuwán moy dán!' 7 Pagdaka a ummikat en sapulu a
dalaga sakay hinusay di en simbuwan di hidi. 8 Kinagi nen mangmang
hidi ten mágkatalinu, 'Átdenan moy kami pay ti langis moyen, maadáp
dán i simbuwan miyiday hidi.' 9 'Bakay awan dán maghustu dikotam a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

atanan, mas maganda pa ni angay kam dálla mamali ti tindaanon ti para
kao moy,' tábbig nen mágkatalinu hidi. 10 Kaya angay namali en limma
a mangmang. Mentras a mamali hidi, ay dummemát en lállaki a ikasal.
Nakaguman na a summáddáp ten kasalan en limma a nakahanda, sakay
insiradu en pintuwan.
11 "Káttapos, ay dummemát bi en limma a mangmang. Magpákraw
hidi, 'Panginoon, pasáddáppán mu kami!' 12 Peru tummábbig siya,
'Tatarudan i kagiyán kuwidi dikomoy, awan takam matenggi.'
13 Káttapos ay kinagi ni Jesus, "Kaya ngani a magbantay kam, gapu
awan moy tukoy en aldew ay ten odas."

En Talinhaga Tungkul ten Tállu a Tagapagserbi
(Lu. 19:11-27)

14 "En kahariyan dilanget ay kona ten essa a tolay a magbiyahi.
Dinulaw na en tagapagserbi na hidi sakay inyentrega na dikodi en ari-
ariyan na hidi. 15 Inátdenan na ti pilak en balang essa ayun ten kaya
na. En essa ay inátdenan na ti limmang libu, en essa ay duwanglibu,
sakay en essa ay sanglibu. Káttapos ay lummakad dán siya. 16 Lummakad
a pagdaka en nakatanggap ti limmang libu sakay innigosyu na.
Sakay kinumita ti limmang libu pa. 17 Kona bi hud ten nakatanggap ti
duwanglibu, sakay kinumita bi ti duwanglibu pa. 18 Peru en nakatanggap
ti sanglibu ay ingkali na ten luta en pilak nen amu na.
19 "Dikona makalipas en nalay a panahun ay dummemát en amu ni
tagapagserbiyid a hidi iyud sakay nákpagkuwentaan dikodi. 20 Ummadeni
en nakatanggap ti limmang libu sakay kinagi na, 'Maistu, sadánnid en
pilak mu a limmang libu sakay i limmang libu paidi a kinita ku.' 21 Kinagi
nen amu na, "Malalaki! Matapat sakay mahusay a tagapagserbi! Gapu
nagin matapat ka ten sabadit a halaga, ay pamahalaán taka ti dikál a
halaga. Mákpagkasayaan ka dikoku.' 22 Ummadeni bi en nakatanggap
ti duwanglibu, sakay kinagi na, "Maistu, sadánnid en pilak mu a
duwanglibu a inyatád mu dikoku. Sakay i duwanglibu paidi a kinita ku.'
23 Kinagi nen amu na, "Malalaki! Matapat sakay mahusay a
tagapagserbi! Gapu nagin matapat ka ten sabadit a halaga, ay
pamahalaán taka ti dikál a halaga. Mákpagkasayaan ka dikoku!' 24 Sakay
ummadeni bi en nakatanggap ti sanglibu, sakay kinagi na, "Maistu, tukoy
ku a istriktu ka. Magburas ka ten awan mu immula, sakay maggapas ten
awan mu sinabugan.' 25 Minantingák kaya ingkali ku ten luta en pilak
mu. Sadánnid en sanglibu mu.'
26 Kinagi nen amu na, 'Madukás sakay tamad a tagapagserbi! Tukoy
mu dán bali a magburasák ten awan ku immula, sakay maggapasák ten
awan ku sinabugan! 27 Bakin awan mu dálla indipositu ti bangku, tánni
tehudák nakuwan a kinita nadid?' 28 Alapán moy dikona en sanglibu,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay iyatád moy ten tehud a sapulu a libu. 29 Gapu en tehud ay átdenan
pa, sakay sumagana. Peru en awan, ay pati en sabadit a kao na ay alapán
pa. 30 Ibut moy ten luwas ten kadiklámman en tagapagserbi a awan ti
kuwenta, haud siya a mágsasangitán sakay mággaaduyán.' "

En Pághatul

31 "Káddemát nen Anak nen Tolay a bilang Hari, sakay kaguman na en
atanan a anghel, ay umetnud siya ten trono nen kaluwalhatian. 32 Sakay
mapisan en atanan a tolay ten atubengán na. Paghiwalayán na hidi a
kona ten pánghiwalay nen mággalaga ten tupa ay ten kambing. 33 En tupa
hidi ay idátton na ten kawanan na, sakay en kambing hidi ay ten kawiri
na. 34 Sakay kagiyán nen Hari ten ked hidi ten kawanan na, 'Kamon
dán sikam a pinagpala nen Ama ku! Tanggapán moy dán en kahariyan
a nehanda para dikomoy sapul pa dikona lalangán i munduwiday.
35 Gapu dikona magaláppák ay pinakanák moy. Dikona mauwawák ay
pinainumák moy, sakay dikona dayuwák ay pinatulosák moy. 36 Dikona
awanák ti mesulot ay pinabaduwanák moy. Dikona tehudák a saket ay
binisitaák moy, sakay dikona piresuwák ay angenák moy inileng.'
37 Sakay tummábbig en matuwid hidi, "Panginoon, nengkan naketa miyid
dikomu a nagaláp ka sakay pinakan mi ka, oni nauwaw sakay pinainom mi
ka? 38 Nengkan naketa miyid dikomu a dayu ka sakay pinatulos mi ka, oni
awan ti mesulot sakay pinabaduwan mi ka? 39 Sakay nengkan naketa miyid
dikomu a tehud ka a saket oni piresu ka sakay binisita mi ka?'
40 Sakay tumábbig en Hari, "Tandaan moy, dikona gamitán moy iyád
ten kababaan ti kákkapatkaka kuwiday hidi ay ginamet moy iyud dikoku.'
41 "Sakay kagiyán na bi ten ked hidi ten kawiri na, 'Umadeyu kam dikoku a
sinumpa hidi! Angay kam ten apoy a awan ti kákkaadáp a nehanda para ten
diyablo sakay ten sakup na hidi. 42 Gapu dikona magaláppák ay awanák moy
pinakan, nauwawák ay awanák moy pinainom. 43 Dikona dayuwák ay awanák
moy pinatulos; dikona awanák ti mesulot ay awanák moy pinabaduwan.
Dikona tehudák a saket sakay piresuwák ay awanák moy binisita.'
44 Sakay tumábbig bi hidi, 'Panginoon, nengkan mi ka netan a nagaláp,
nauwaw, dayu, awan ti mesulot, tehud a saket oni piresu, sakay awan mi
ka sinerbiyan?' 45 Sakay kagiyán nen Hari dikodi a, "Tandaan moy, dikona
awan moy tinulungan en kababaan ti hidi iddi, ay ginamet moy iyud dikoku.'
46 Káttapos ay angay dán hidi ten parusa a awan ti katapusan, peru en
matuwid hidi ay angay ten biyag a awan ti katapusan."

En Balak Kontra kánni Jesus
(Mc. 14:1-2; Lu. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

26 1 Ten dikona a natapos dán a itoldu ni Jesus i atananid a iyud ay
kinagi na ten disepulus na hidi, 2 "Tukoy moy a duwwa a aldew

dálla ay Piyesta dán nen Aldew nen Págtalib. Sakay itokyon en Anak nen Tolay tánni ipaku ten kudus."

3 Nadid en pinunu hidi nen padi hidi sakay en pinunu hidi nen
banuwan ay namagipun-ipun ten palasyu nen kapunuwan a padi a ti
Caifas. 4 Nagplanu hidi a lihim di a padikáp ti Jesus sakay pabunu. 5 Peru
kinagi di, "Dyan tam gamitán ten aldew nen Piyesta bakay magkagulu en
tolay hidi."

Binulakan ti Pasárrub ti Jesus
(Mc. 14:3-9; Jn. 12:1-8)

6 Tenhud ay ked ti Jesus ti Betania ten bilay ni Simon a dati a kinetong.
7 Mentras a kuman siya ay tehud a ummadeni a bábbi a tehud a tawid a
pággasákkan a alabastro a putat ti mahal a págpasárrub. Binulakan na ti
págpasárrub en ulu ni Jesus mentras a kuman siya. 8 Ten dikona a ketan
iyud nen disepulus hidi ay nagsaranta hidi. Kinagi di, "Bakin a sinayang
na en págpasárrub? 9 Nelaku nakuwan iyud ti mahal sakay iyatád ten
pubri hidi en naglakuwan!"

10 Tukoy ni Jesus en kinagi di, kaya kinagi na, "Bakin a gágguluwán
moy i bábbiyen? Maganda en ginamet na dikoku. 11 Gapu pirmi moy
la a kakaguman en pubri hidi, peru sikán ay awanák moy pirmi a
kakaguman. 12 Dikona a binulakanák na ti págpasárrub ay ginamet na
iyud bilang pághanda ten páglábbáng dikoku. 13 Tandaan moy: hádyaman
a itoldu en Maganda a Bareta ti buuwiday a mundu, ay banggitán bi en
ginamet na bilang pággala-ala dikona."

Nákpagkasundu ti Judas ten Kadima hidi ni Jesus
(Mc. 14:10-11; Lu. 22:3-6)

14 Nadid ti Judas Iscariote a essa ten sapulu ay ti duwwa ay ummangay
ten pinunu hidi nen padi hidi. 15 Sakay intanung na, "Ánya i iyatád moyid
dikoku ni tulungan takam a madikáp ti Jesus?" Ti iyud bila a odas ay
inatáddan di siya ti tállu a pulu a pirasu a silber a pilak. 16 Sapul haud ay
nagaryok dán ti Judas ti pagkakataun tánni metokyon na ti Jesus.

En Pángngapon de Jesus ten Aldew nen Págtalib
(Mc. 14:10-11; Lu. 22:3-6)

17 Ten purumeru a aldew nen Piyesta nen Tinapay a Awan ti Págpaalsa
ay ummadeni kánni Jesus en disepulus na hidi sakay intanung di,
"Panginoon, hádya i gustu muwid a paghandaan mi ti pangapon para ten
Aldew nen Págtalib?" 18 Tummábbig siya, "Angay kam ten siyudad sakay
aryokán moy en essa a tolay, kagiyán moy dikona, "Pekagi nen Maistu a
dummemát dán en odas na. Mangapon siya a kaguman na en disepulus
na hidi ten bilay mu para ten Aldew nen Págtalib."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19 Sinunud nen disepulus hidi en inyutus ni Jesus sakay inhanda di en
pangapon ten Aldew nen Págtalib.
20 Ti gibiyid a iyud, ay kumman ten lamisaan ti Jesus a kaguman na
en sapulu ay ti duwwa a disepulus na. 21 Sakay mentras a kuman hidi ay
kinagi ni Jesus, "Tandaan moy, essa dikomoy en mángtokyon dikoku!"
22 Minalungkut ti hustu en disepulus na hidi sakay balang essa ay
nagtanung dikona, "Sikán beman Panginoon?"
23 Tummábbig ti Jesus, "En kasabay ku a magsawsaw ti malukungen
ay siya en mángtokyon dikoku. 24 Matay en Anak nen Tolay ayun ten
Kasulatan peru kakakagbi en mángtokyon dikona! Mapiyya pa ni awan
dálla neenak i tolayid a iyud!"
25 Ti Judas a mángtokyon dikona ay nagtanung bi, "Maistu, sikán
beman?" Tummábbig ti Jesus, "Siko dán nagkagiyid."

En Katapusan a Pángngapon
(Mc. 14:22-26; Lu. 22:14-20; 1 Cor. 11:23-25)

26 Mentras a kuman hidi ay nangalap ti Jesus ti tinapay. Sakay káttapos na a
magpasalamat ten Diyos ay hinati-hati na en tinapay sakay inyatád na ten disepulus
na hidi. Sakay kinagi na, "Alapán moy iddi sakay kanán moy. Iyád en bággi ku."
27 Káttapos ay inalap na en tasa sakay nagpasalamat siya ten Diyos sakay inyatád
na dikodi. Sakay kinagi na, 'Uminom kam a atanan ti iyád.' 28 Gapu en digi ku en
mebuhus para mapatawad en atanan a kasalanan nen makpal a tolay. 29 Kagiyán
ku dikomoy, a awanák dán uminom ti alak a gubwat ti ubas hanggan ten aldew a
en bigu dán a alak i inumán kuwid a kaguman kam ten kahariyan nen Ama ku."
30 Sakay káttapos di a nágkansiyon ti essa a pasalamat ay ummangay
hidi ten Bukid nen Olibo hidi.

Indipalongu a Kinagi ni Jesus en Págpamen ni Pedro
(Mc. 14:27-31; Lu. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

31 Kinagi ni Jesus dikodi, "Ti gibiyid a iyád ay lakadanák moy a
atanan, kona ten kinagi nen Kasulatan a, 'Bunuwán ku en pastol sakay
magkawatak-watak en tupa hidi.' 32 Peru káttapos ku a mabiyag a ruway ay
mágdipalonguwák dikomoy ti Galilea." 33 Tummábbig ti Pedro, "Maski ni
lakadan ka nen atanan ay awan taka lakadan." 34 Kinagi ni Jesus, "Tandaan
mu, ti gibiyid a iyád, bagu a magtarakket en manok ay pentálluwák mu dán
a ipamen." 35 Peru kinagi ni Pedro, "Maski ni bunuwánnák di ay awan taka
ipamipamen." Sakay kona labi hud en kinagi nen agum na hidi a disepulus.

Nagdasal ti Jesus ti Getsemani
(Mc. 14:32-42; Lu. 22:39-46)

36 Sakay ingkuyug hidi ni Jesus ten essa a lugar a nginaranan a
Getsemani. Kinagi na ten disepulus na hidi, "Háddi kam pala ta

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

magdasalák hudi." 37 Peru ingkuyug na de Pedro sakay en duwwa a anak
ni Zebedeo. Sakay nagsapul siya a nabalisa sakay nalungkut en kaluuban
na. 38 Kinagi na dikodi, "I pusu kuwidi ay malungkut a tarud a halus a
ikatay ku! Maguray kam háddi, sakay mákpagpuyat kam dikoku!"
39 Ummadeyu ti Jesus ti sabadit, lummuhud siya sakay nagdasal, "Ama
ku, ni maari ay ibutan mu dikoku iyád a pághirap. Peru bakán a en gustu
ku nan en gustu mu en mangyari."
40 Nagsoli siya sakay dinemáttan na en tállu a disepulus a tidug hidi.
Kinagi na kánni Pedro, "Talaga beman a awan kam makapagpuyat para
dikoku maski ni essa la a odas? 41 Magpuyat kam sakay magdasal tánni awan
kam madaig nen toksu. En ispiritu ay nakahanda peru en bággi ay mahina."
42 Ruway siya a ummadeyu sakay nagdasal, "Ama ku, ni awan maari
a ibutan iyád a pághirap, nan kailangan a danasán ku ay mangyari en
kagustuwan mu." 43 Ruway siya a nagsoli sakay dinemáttan na dámman
hidi a tidug, gapu tunay en tongka di.
44 Linakadan na dámman a ruway en tállu a disepulus sakay ruway
siya a nagdasal, sakay kona labi hud en kinagi na. 45 Nagsoli dámman
siya ten disepulus na hidi sakay kinagi na dikodi, "Tidug kam palla
beman sakay umimang? Dummemát dán en odas a itokyon en Anak nen
Tolay ten makasalanan hidi. 46 Umikat kamon sakay kadtamon! Ked dán
en mángtokyon dikoku."

En Págdikáp kánni Jesus
(Mc. 14:43-50; Lu. 22:47-53; Jn. 18:3-12)

47 Magupos palla ti Jesus dikona a dummemát ti Judas, a essa ten
sapulu ay ti duwwa. Tehud siya a kaguman a makpal a tolay a tehud a
tawid a áttak sakay garoti. Gubwat hidi ten pinunu hidi nen padi hidi
sakay ten pinunu hidi nen banuwan. 48 Bagu pa hidi a dummemát haud
ay kinagi dán nen mángtokyon dikona, "En ámmuwan ku ay siya en
aryokán moy. Dikáppán moy siya a pagdaka!"
49 Kaya inadeniyan ni Judas ti Jesus sakay binati na, "Mapiyya gibi
Maistu!" sakay inámmuwan na.
50 Kinagi ni Jesus dikona, "Amigu ku, gamitán mu dán en gustu mu."
Sakay inadeniyan siya nen tolay hidi sakay dinikáp di.
51 Bigla a nagbagut ti áttak en essa ten kaguman hidi ni Jesus. Tinigpas
na en alipin nen kapunuwan nen padi hidi sakay naripas en bángbáng na.
52 Kinagi ni Jesus, "Isarungan mu i áttak muwen! En mabiyag ti áttak
ay ten áttak labi a matay. 53 Awan mu beman tukoy a makaagidák ten
Ama ku ti sapulu ay ti duwwa a batalyon a anghel? 54 Peru konya a
matupad en nesulat ten Kasulatan a dapat iyád a mangyari?"
55 Sakay inatubeng na en tolay hidi sakay kinagi na, "Tulisanák beman
kaya kam a ummangay háddi a tehud a tawid a áttak sakay garoti para

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikáppánnák moy? Aldew-aldewák la a magtoldu ten Templo peru awanák moy dinikáp. 56 Peru nangyari i atananid a iyád para matupad en insulat nen propeta hidi."

Káttapos ay gumminan en disepulus na hidi sakay inwarak di siya a mággeessa.

Ti Jesus ten Atubengán nen Sanedrin

(Mc. 14:53-65; Lu. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)

57 Nadid ay inyangay di ti Jesus ten bilay ni Caifas, en kapunuwan nen padi hidi. Haud a namagpisan-pisan en tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay en pinunu hidi nen banuwan. 58 Ummunud ti Pedro peru adeyu en agwat di. Káddemát na ten bilay nen kapunuwan a padi ay summáddáp siya ten laguwerta sakay nággetnud a kaguman en guwardiya hidi tánni ketan na ni ánya en mangyari.

59 Nagaryok en pinunu nen padi hidi sakay en buu a Sanedrin ti tistigu a magbulibuli kontra kánni Jesus para mapabunu di siya. 60 Peru awan hidi ti netan a makapagpatunay a kailangan a matay ti Jesus, maski ni makpal a ummatubeng sakay nagkagi ti kakabuliyan tungkul dikona. Ten katapusan ay tehud a duwwa a ummatubeng 61 a nagkagi, "Kinagi ni tolayid a iyán a sidaán na en Templo nen Diyos sakay ipataknág ti tállu a aldew."

62 Tummaknág en kapunuwan nen padi hidi sakay kinagi na kánni Jesus, "Tehud ka a metábbig ti imbintang diyen dikomu?" 63 Peru awan tummatábbig ti Jesus. Sakay kinagi dikona nen kapunuwan nen padi hidi, "Iyutus ku dikomu, kagiyán mu dikomi ten ngaran nen Diyos a biyag, siko beman en Cristo, en Anak nen Diyos?"

64 Tummábbig ti Jesus, "Siko dán en nagkagi. Kagiyán ku dikomoy, awan dán magmalay ay ketan moy en Anak nen Tolay a mággetnud ten kawanan nen makapangyariyan a Diyos sakay dumemát siya a ked ten panganurin!"

65 Dikona a nasanig iyud nen kapunuwan nen padi hidi ay pinisad na en badu na sakay kinagi na, "Iyád a pággupos ay awan pággalang ten Diyos! Awan tamon kailangan en agum pa a mangtistigu. Nasanig moy en pággupos na a awan pággalang ten Diyos! 66 Ánya ti palagay moyid?" Tummábbig hidi, "Dapat siya a matay!"

67 Sakay linoktaban di siya ten rupa na sakay sinássuntuk. Dinapang bi siya nen agum hidi 68 sakay kinagi di, "Cristo, tukuyan mu benid ni deya en nangdapang dikomu!"

Impamen ni Pedro ti Jesus

(Mc. 14:66-72; Lu. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

69 Mentras a mággetnud ti Pedro ten laguwerta, ay inadeniyan siya nen essa a utusan a bábbi sakay kinagi na, "Kaguman ka bi ni Jesus a taga-Galilea, awan beman?"

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

70 Peru impamen ni Pedro ten atubengán nen kakpalan. “Awanák ti
tukoy ti kákkagi-kagiyán muwen,” tábbig na.
71 Sakay ummangay ti Pedro ten balkon. Netan siya nen essa pa a
utusan a bábbi sakay kinagi na ten ked hidi haud, “I lállakiyid a iyán ay
kaguman ni Jesus a taga-Nazaret.”
72 Ruway na siya a impamen, “Manumpaák a awan ku tukoy i tolayid a iyán.”
73 Mamaya-maya ay ummadeni kánni Pedro en lállaki hidi a ked haud.
Kinagi di, “Essa ka ngani bi dikodi. Matenggi ti pággupos muwen.”
74 Tummábbig ti Pedro, “Maski ni matayák pa ay talaga a awan ku
matenggi i tolayid a iyán!” 75 Sakay naala-ala ni Pedro en kinagi ni Jesus,
“Bagu a magtarakket en manok ay pentálluwák mu a ipamen.” Sakay
lummuwas ti Pedro sakay nágsasangitán ti hustu.

Inyangay Di ti Jesus kánni Pilato
(Mc. 15:1; Lu. 23:1-2; Jn. 18:28-32)

27 1 Ten dikona a dimadimang dán ay namágguron en pinunu hidi
nen padi hidi sakay en pinunu hidi nen banuwan ni konya di a
mapabunu ti Jesus. 2 Káttapos ay pinapungu di siya sakay inyangay di
kánni gubernador a Pilato.

En Kákkatay ni Judas
(Gamet 1:18-19)

3 Dikona a ketan ni Judas a ti Jesus ay nahatulan ti kamatayan ay
nagsisi siya sakay insoli na ten pinunu hidi nen padi hidi sakay ten
pinunu hidi nen banuwan en tállu a pulu a pirasu a silber a pilak.
4 Kinagi na, “Nagkasalaák! Intokyon ku en tolay a awan ti kasalanan.”
“Ánya i pakialam miyid? Bahala ka ti biyag muwen!” tábbig di. 5 Insapwar ni
Judas en pilak ten disalad nen Templo, lummakad siya sakay angay nagbitti.
6 Kinopkop nen pinunu hidi nen padi hidi en silber sakay kinagi di, “Bawal
ten Kautusan a iyád a pilak ay idátton ten págdáttonan ten handug ten Templo.
Gapu iyád ay bayad ten biyag nen essa a tolay.” 7 Nagkaessa hidi a ibali en pilak
ten luta nen mággamet ti binga, para magin páglábbángngan ten dayu hidi a
tolay. 8 Kaya i lutaid a iyud ay nginaranan di a hanggan nadid ti, “Uma ni Digi.”
9 Gapu ti iyud a pangyayari ay natupad en kinagi ni Propeta Jeremias
a, “Inalap di en pilak a tállu a pulu a pirasu a silber, iyud en halaga a
katumbas na ayun ten Israelita hidi, 10 sakay imbayad ku ten luta nen
mággamet ti binga ayun ten inyutus dikoku nen Panginoon.”

Ti Jesus ten Atubengán ni Pilato
(Mc. 15:2-5; Lu. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

11 Káttapos ay inyangay di ti Jesus ten gubernador, sakay tinanung
na siya, “Siko beman en hari nen Judio hidi?” Tummábbig ti Jesus,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"Siko dán en nagkagi." 12 Peru ten dikona a bintangán siya nen pinunu
hidi nen padi hidi sakay en pinunu hidi nen banuwan ay awan dán siya
tummábbig.
13 Kaya kinagi dikona ni Pilato, "Awan mu beman nasanig en imbintang
di hidi dikomu?" 14 Peru awan tummábbig ti Jesus kaya nagtaka ti hustu
en gubernador.

Hinatulan ti Jesus ti Kamatayan
(Mc. 15:6-15; Lu. 23:13-25; Jn. 18:39–19:16)

15 Nadid kada Piyesta nen Aldew nen Págtalib, gággamitán dán nen
gubernador a magpalaya ti essa a piresu. Palayaán na ni deyaman en
kagiyán nen tolay hidi. 16 Ti panahunid a iyud ay tehud a essa a tanyag
a piresu a en ngaran na ay Jesus Barrabas. 17 Kaya dikona a naipun en
tolay hidi ay tinanung hidi ni Pilato, "Deya i gustu moyid a palayaán ku,
ti Jesus Barrabas oni ti Jesus a nangaranan a Cristo?" 18 Gapu tukoy ni
Pilato a inggit en dahilan di ni bakin a inyangay di ti Jesus dikona.
19 Bakán la a iyán, nan alay na a mággetnud ten pághatulan, ay
impekagi nen kabinga na, "Dyan ka makialam ti tolayid a iyán. Awan
siya ti kasalanan. Pinahirapanák nadid nen taginap ku tungkul dikona."
20 Sinulsulan nen pinunu hidi nen padi hidi sakay en pinunu hidi nen
banuwan en tolay hidi a agidán di kánni Pilato a ti Barrabas palayaán
naid, sakay ti Jesus ay pabunu na. 21 Ruway a tinanung nen gubernador
en tolay hidi, "Deya ten duwwa i gustu moyid a palayaán ku?"
"Ti Barrabas!" tábbig di.
22 Kinagi ni Pilato dikodi, "Ni konahud, ánya i gamitán kuwid kánni
Jesus a nginaranan a Cristo?"
Tummábbig en atanan, "Ipaku siya ten kudus!"
23 "Bakin ánya beman i madukássid a ginamet na?" tanung ni Pilato.
Peru lalu pa hidi a pummákraw, "Ipaku siya ten kudus!' 24 Dikona a
ketan ni Pilato a awan dán siya ti magamet sakay bakay magkagulu pa
en tolay hidi ay nagpaalap siya ti dinom sakay nagugas ten lima na ten
atubengán nen tolay hidi. "Awanák ti pananagutan ti kákkatay ni tolayid
a iyán. Bahala kamon!" kagi ni Pilato.
25 Tummábbig en tolay hidi, "Sagutin mi sakay nen anak mi hidi en
kákkatay ni tolayid a iyán!"
26 Sakay pinalaya ni Pilato ti Barrabas, peru ti Jesus ay pinalatigu na
sakay inyatád na dikodi tánni ipaku ten kudus.

Dinusta nen Sundalu hidi ti Jesus
(Mc. 15:16-20; Jn. 19:2-3)

27 Káttapos, ay inyangay nen sundalu hidi ti Jesus ten palasyu nen
gubernador. Sakay minaipun ten palebut na en essa a batalyon a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sundalu. 28 Ineklasan di siya sakay sinulutan di ti essa a badu a madidig.
29 Nangkawikaw hidi ti lanot a masaet sakay indátton di ten ulu na sakay
pinagtawid di ti essa a sarukud ten kawanan na a lima. Sakay sinesti di
siya linuhud-luhudan di sakay kinagi di, “Mabuhay en Hari nen Judio
hidi!” 30 Linoktaban di siya sakay inalap di en sarukud na sakay impakol
di dikona. 31 Káttapos di siya a sestiyán ay ineklasan di siya sakay
sinulutan di ten sadili na a badu. Káttapos ay inluwas di ten banuwan
tánni ipaku ten kudus.

Impaku Di ti Jesus ten Kudus
(Mc. 15:21-32; Lu. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

32 Ten kálluwas di ten banuwan ay netagbuwan di en essa a lállaki a
en ngaran na ay ti Simon a taga-Cirene. Impilit di a pabáklay dikona en
kudus ni Jesus. 33 Káddemát di ten lugar a nangaranan a Golgota, (en
gustu na a kagiyán ay Lugar nen Bungu) ay 34 inátdenan di ti Jesus ti alak
a hinaluwan ti apdu. Peru ten dikona a naennaman na ay awan na ininom.
35 Dikona a mepaku dán siya ten kudus ay hinati-hati nen sundalu
hidi en badu na káttapos di a nagbunutan. 36 Sakay nággetnud hidi para
bantayan di siya. 37 Insulat di ten ontok nen kudus en nagin bintang di
dikona, “Ti Jesus iyád, en Hari nen Judio hidi.” 38 Duwwa bi a tulisan
en kasabay na a nepaku ten kudus, essa ten kawanan na sakay essa ten
kawiri na.
39 Ininsultu bi siya nen magtalib hidi sakay magwalingiwág pa hidi a
40 magkagi, “Awan beman siko en mangsida ten Templo sakay ruway mu
a ipataknág ti tállu a aldew? Iligtas mu nadid i sadili muwen! Ni siko a
talaga en Anak nen Diyos, umugsad ka ti kudusen!” 41 Sinesti bi siya nen
pinunu hidi nen padi hidi, nen tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay nen
pinunu hidi nen banuwan. Kinagi di, 42 “Inligtas na en agum hidi peru
i sadili naen ay awan na meligtas! Awan beman siya en Hari ni Israel?
Ni umugsad la siya nadid ti kudusen ay maniwala kami dán dikona!
43 Maniwala siya ten Diyos sakay kinagi na a siya en Anak nen Diyos.
Iligtas siya nen Diyos ni talaga a tatarudan en kinagi na!”
44 Sakay sinesti bi siya nen duwwa a tulisan a nepaku a kasabay na.

En Kákkatay ni Jesus
(Mc. 15:33-41; Lu. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

45 Sapul ten tanghali hanggan ten alas tres ten apon ay nagdiklám en
buu a lugar. 46 Ten dikona a magalas tres ten apon ay pummákraw ti
Jesus, “Eli, Eli, lema sabachthani?” En gustu na a kagiyán ay “Diyos ku,
Diyos ku bakin pinabayanák mu?”
47 Nasanig iyud nen sangan a tumáttaknág haud kaya kinagi di,
“Dáddulawan na ti Elias!” 48 Pagdaka a gumminan en essa dikodi sakay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nangalap ti damit. Binisa na ti maapsot a alak sakay indátton na ten ontok
nen tákkán sakay impasápsáp na kánni Jesus. 49 Peru kinagi bi nen agum
hidi, “Maguray kam pa, ilingán tam ni dumemát ti Elias para iligtas siya!”
50 Ruway a pinumákraw ti mabegsák ti Jesus sakay natay dán siya.
51 Ti odasid a iyud ay bigla a napisad en kortina nen Templo, sapul ten
disunu hanggan ten dibábbi. Naglinug ten luta sakay nabisag en batu
hidi. 52 Nabukasan en lábbáng hidi sakay nabiyag a ruway en makpal a
tolay nen Diyos a nágkatay dán. 53 Lummuwas hidi ten páglábbángngan
sakay dikona a nabiyag a ruway ti Jesus, ay summáddáp hidi ti
Jerusalem sakay netan hidi haud nen makpal a tolay.
54 Neántingan ti hustu en kapitan sakay en sundalu hidi a nagbantay
kánni Jesus dikona a nabati di en linug sakay netan di en atanan a
nangyari. Kinagi di, “Tarud ngani a Anak siya nen Diyos!”
55 Makpal a kabábbiyan en ked haud a mágtan-aw ten adeyu la. Sapul
pa ti Galilea ay ummunonud dán hidi kánni Jesus sakay nagserbi dikona.
56 Kaguman dikodi ti Maria Magdalena, ti Maria a ina de Santiago ay ti
Jose, sakay en kabinga ni Zebedeo.

En Páglábbáng kánni Jesus
(Mc. 15:42-47; Lu. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

57 Ten dikona a pággapon dán ay tehud a dummemát a essa a mayaman
a taga-Arimatea, en ngaran na ay ti Jose. Siya ay disepulus bi ni Jesus.
58 Ummangay siya kánni Pilato sakay inagid na en bangkay ni Jesus.
Inyutus bi ni Pilato a iyatád en bangkay dikona. 59 Kaya inalap ni Jose
en bangkay sakay binalutan na ti malinis a tela a lino. 60 Inyangay na
ten sadili na a páglábbángngan a bigu na palla a impagamet ten pader a
batu. Káttapos ay inggulung na en dikál a batu a págtakáp ten pintuwan
sakay lummakad. 61 Ked bi haud ti Maria Magdalena sakay en essa pa a
Maria a nággetnud ten luwas nen páglábbángngan.

En Bantay hidi ten Páglábbángngan

62 Ten kailawan na, káttapos nen aldew nen pághanda ten Aldew
nen Págtalib, sabay a ummangay kánni Pilato en pinunu hidi nen
padi hidi sakay en Pariseo hidi. 63 Kinagi di dikona, “Naala-ala mi en
kinagi ni magkukunwariyid a iyud dikona a biyag palla a mabiyag
siya a ruway kállipas nen tállu a aldew. 64 Pabantayan mu pay ti hustu
en páglábbángngan hanggan ten katállu a aldew. Bakay umangay en
disepulus na hidi sakay takawán di en bangkay. Sakay kagiyán di ten
tolay hidi a nabiyag siya a ruway. Mahirap dán bakay i págloku diyid a
iyád ay magin mas madukás pa nan ten purumeru.”
65 Kinagi dikodi ni Pilato, “Mángkuyug kam ti sundalu hidi sakay
pabantay moy ti hustu en páglábbángngan.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

66 Kaya ummangay hidi sakay dináttonan di ti senyal en pintuwan a
batu sakay pinabantayan di en páglábbángngan ten sundalu hidi.

Nabiyag a Ruway ti Jesus
(Mc. 16:1-10; Lu. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

28 1 Kállipas nen Aldew nen Káimang, dikona a págdemlag
dán ten purumeru a aldew nen sasimba, ay ummangay de
Maria Magdalena sakay en essa pa a Maria ten nánglábbángngan
kánni Jesus. 2 Káddemát di haud ay bigla a naglinug ti mabegsák
gapu ummugsad a gubwat dilanget en essa a anghel nen Panginoon.
Inggulung na en batu a nakatakáp ten páglábbángngan sakay
ummetnud ten dibabew na. 3 En rupa na ay makasili a kumán a kilat,
kona bi ten pudew nen badu na. 4 Nagpágpág ti ánteng en bantay
hidi sakay nabuwal hidi a kona ten essa a patay dikona a netan di en
anghel.

5 Peru kinagi nen anghel ten bábbi hidi, “Dyan kam manteng. Tukoy ku
a aryokán moy ti Jesus a nepaku ten kudus. 6 Awan dán siya háddi gapu
nabiyag dán siya a ruway a kona ten kinagi na. Kamon haád, ilingán moy
en nángdáttonan dikona. 7 Angay moy ibareta nadid bi ten disepulus na
hidi a siya ay nabiyag a ruway sakay mágdipalongu ti Galilea. Metan moy
siya haud! Tandaan moy en kinagi ku dikomoy.” 8 Kaya nagalistu hidi a
lummakad ten páglábbángngan a tehud ánteng sakay dikál a kasayaan.
Sakay nagginan hidi a ummangay ten disepulus hidi tánni ibareta di en
nangyari.

9 Peru tinagbu hidi ni Jesus, sakay binati na hidi, “Magkahud kam ti
kapayapaan!” Ummadeni hidi kánni Jesus, tinumawid hidi ten básset na
hidi sakay sinamba di siya. 10 Sakay kinagi ni Jesus dikodi, “Dyan kam
manteng! Kammoy dán sakay kagiyán moy ten kákkapatkaka ku hidi a
umangay hidi ti Galilea sakay ketanák di haud!”

En Kinagi nen Mágbantay hidi

11 Dikona a makalakad en bábbi hidi ay ummangay bi ten banuwan en
sangan ten nagbantay hidi ten páglábbángngan. Imbareta di ten pinunu
hidi nen padi hidi en atanan a nangyari. 12 Nagipun-ipun hidi sakay
káttapos di a mákpágguron ten pinunu hidi nen banuwan, ay sinuhulan
di ti dikál a pilak en sundalu hidi. 13 Sakay inutusan di hidi a kona háddi
en ibareta di, “Mentras a tidug kami nen gibi ay ummangay en disepulus
na hidi sakay tinakaw di en bangkay.”

14 Kinagi pa nen pinunu hidi nen padi hidi dikodi, “Dyan kam
mabalisa, maski masanig man iyád nen gubernador. Bahala kami dán!”

15 Tinanggap nen bantay hidi en pilak sakay sinunud di en inyutus
dikodi. Kaya hanggan nadid ay iyád padi en istorya nen Judio hidi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Inutusan ni Jesus en Sapulu ay ti Essa a Disepulus
(Mc. 16:14-18; Lu. 24:36-49; Jn. 20:19-23; Gamet 1:6-8)

16 Nadid en sapulu ay ti essa a disepulus ay ummangay ti Galilea, ten
bukid a intoldu ni Jesus dikodi. 17 Dikona a ketan di ti Jesus ay sinamba
di siya. Peru en agum hidi ay nagduda en isip di. 18 Ummadeni ti Jesus
sakay kinagi na dikodi, “Neatád dán dikoku en atanan a kapangyariyan
dilanget sakay ti lutaiday. 19 Kaya angay kam ten atanan a bansa sakay
gamitán moy a disepulus ku en atanan a tolay. Binyagan moy hidi ten
ngaran nen Ama, nen Anak sakay nen Banal a Ispiritu. 20 Sakay tolduwan
moy hidi a sumunud ten atanan a inyutus ku dikomoy. Tandaan moy,
kakagumanák moy hanggan ten katapusan ni munduwiday.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Maganda a Bareta ayun kánni

MARCOS

Paliwanag Tungkul ten Libru

En Maganda a Bareta a ayun kánni Marcos ay nagsapul ten pahayag a, "Iyád en Maganda a Bareta tungkul kánni Jesu-Cristo en Anak nen Diyos." Paniwalaan nen kakpalan a iyád a libru en kadipalonguwan a nesulat tungkul ten biyag ni Jesu-Cristo, sakay iyád en pinakaaperet peru putat bi ti biyag a kasaysayan. En pirmi a págpaliwanag ten upos hidi a Aramaico sakay ten kaugaliyan ni Judio ay mángpakapospos a iyád a libru ay insulat para ten Hentil hidi oni ten Cristiano a bakán a Judio.

Ti Jesus ay impeta ti iyád a libru a bilang essa a tolay a tehud a kakaiba a kapangyariyan. Ketan iyád ten págtoldu na, kapangyariyan kontra ten dimonyo hidi sakay págpatawad ti kasalanan. Impahayag na bi a siya en Anak nen Tolay a ummangay háddi para máng-alay ten biyag na para ten kaligtasan nen makasalanan hidi.

Ten págsaysay ni Marcos ay mas inátdenan na ti diin en ginamet hidi ni Jesus nan ten intoldu na. Káttapos nen sabadit a bahagi tungkul kánni Juan a Mágbinyag sakay tungkul ten págbinyag sakay págtoksu kánni Jesus, ay insaysay a pagdaka ni Marcos en págtoldu sakay págpapiyya a ginamet ni Jesus. Mentras a magalay, ay lalu a luminaw en pákkatenggi nen tagasunud hidi ni Jesus dikona. Peru ten kabaliktadan na ay lalu bi a tumindi en iyamut nen kadima di hidi dikona. Ten katapusan hidi a kapitulu ay insaysay ni Marcos en pangyayari hidi ten katapusan hidi a aldew ni Jesus ti lutaiday, en pághirap na, en kákkatay na sakay kákkabiyag na a ruway.

Awan malinaw a nabanggit ni deya i nángsulatid ti iyád a libru peru maari a tama en namulatan a pánniwala a ti Juan Marcos i nángsulatid ti iyád. (Gamet 12:12; 15:37). Nakagi a insulat na iyád ti Roma bagu a binumagsak en Jerusalem ten A.D. 70. Ten iba a mas mágkatanda a kasulatan, iyád a libru ay nagtapos ten kapitulu 18 bersikulu 8. Ten iba a kasulatan ay tehud a aperet a págtapos, ten iba bi ay atakdug a págtapos. Gapu ti iyád, en atakdug (9-20) sakay en aperet a págtapos (9-10) ay parehu a kaguman ti iyád a libru peru ked ten disalad nen kona háddi a tanda ( ) tánni ipakapospos a tehud a katanungan ti iyád a bahagi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Lasán nen Libru

En sapul nen Maganda a Bareta 1:1-13
En págserbi ni Jesus ti Galilea 1:14–9:50
Sapul ti Galilea hanggan ti Jerusalem 10:1-52
En katapusan hidi a aldew nen pághirap sakay kákkatay ni Jesus 11:1–15:47
En kákkabiyag a ruway ni Jesus 16:1-8
En káppeta ni Jesus ten kákkabiyag na a ruway sakay en kássoli na dilanget 16:9-20

En Pángngaral ni Juan a Mágbinyag
(Mt. 3:1-12; Lu. 3:1-18; Jn. 1:19-28)

1 1 Iddi en Maganda a Bareta tungkul kánni Jesu-Cristo a Anak nen
Diyos. 2 Nagsapul iyád dikona matupad en insulat ni propeta Isaias a,
"Tehudák a paangayán a mágdipalongu dikomu.
Siya i mánghandaid ten paglakadan mu.'
3 Siya en magpákraw ten kaparangan ti kona háddi,
'Maghanda kamon ten káddemát nen Panginoon,
husayán moy dán en paglakadan na!' "
4 Nadid, dummemát ngani ti Juan ten kaparangan, a nagbinyag sakay
nangaral. Kinagi na ten tolay hidi, "Adággan moy dán sakay pagsisiyan
en kasalanan moy hidi, sakay magpabinyag kam tánni patawadán kam
nen Diyos." 5 Ngari-ngari a atanan nen tolay hidi a taga-prubinsiya a
Judea sakay siyudad a Jerusalem ay ummangay kánni Juan ten dinom
ti Jordan a mágsanig ten pángngaral na. Intapat di en kasalanan di hidi
sakay bininyagan na hidi.
6 En badu ni Juan ay gamet ti dutdut ni kamelyo sakay en sinturon
na ay koblet ni hayup. Raksa a dudun en kákkanán na sakay pulut ni
pitukan. 7 Ipáppangaral na ten tolay hidi a, "Tehud a dumemát a mas
makapangyariyan nan sikán, maski mangokbis ten igut nen sandalyas
na ay awanák karapatdapat. 8 Bininyagan takam ti dinom peru siya en
mangbinyag dikomoy ti Banal a Ispiritu."

Bininyagan ni Juan ti Jesus
(Mt. 3:13–4:11; Lu. 3:2-22; 4:1-13)

9 Awan nagnalay ti panahunid a iyud ay dummemát ti Jesus. Gubwat
siya ti Nazaret a sakup ni Galilea. Sakay bininyagan ni Juan ten dinom ti
Jordan. 10 Káawas ni Jesus ten dinom ay netan na a bummukas dilanget
sakay dummibábbi dikona en Ispiritu a kumán a kalapati. 11 Tulos a
tehud a nagupos dilanget a kinagi na, "Siko en mahal ku a Anak sakay
kasayaan ku a tarud."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Káttapos ay pagdaka a inggiyya nen Ispiritu ti Jesus ten kaparangan.
13 Áppat a pulu a aldew siya a nágyan haud sakay tináttoksu siya ni
Satanas. Tehud a mágkatapang a hayup haud peru pinagserbiyan siya nen
anghel hidi.

Dinulaw ni Jesus en Áppat a Mángngikan
(Mt. 4:12-22; Lu. 4:14-15; 5:1-11)

14 Dikona a nepiresu dán ti Juan ay ummangay ti Jesus ten prubinsiya
a Galilea. Impangaral na haud en Maganda a Bareta a gubwat ten Diyos.
15 Kinagi na, “Dummemát dán en odas. Adeni dán a maghari en Diyos.
Kaya magsisi kamon sakay adággan moy dán en kasalanan moy hidi
sakay maniwala kam ten Maganda a Bareta!”
16 Dikona a naglakad ti Jesus ten gilid nen Minalnu ti Galilea ay
netan na en matkaka a mángngikan, de Simon ay ti Andres a mamanti.
17 Kinagi ni Jesus dikodi, “Mákkuyug kam dikoku ta gamitán takam a
mángngikan ti tolay.” 18 Pákkasanig di ten kinagi ni Jesus ay pagdaka di
a inwarak en panti di sakay nákkuyug hidi dikona.
19 Naglakad pa ti Jesus, awan palla siya nakaadeyu ay netan na bi en
matkaka a de Santiago ay ti Juan a anak ni Zebedeo. Ked hidi ten abeng
di a magayuma ten panti di. 20 Kaya ten pákketa na dikodi ay dinulawan
na hidi sakay nákkuyug hidi dikona. Linakadan di en ama di a ti Zebedeo
ten abeng kaguman na en tarabahador di hidi.

En Lállaki a Sináddáp ni Madukás a Ispiritu
(Lu. 4:31-37)

21 Nadid ay ummangay ti Jesus sakay en disepulus na hidi ti
Capernaum. Ten Aldew nen Káimang nen Judio hidi ay summáddáp ti
Jesus ten sinagoga sakay nagtoldu siya ten tolay hidi. 22 Nagtaka en tolay
hidi gapu makapangyariyan en págtoldu na, awan kona ten tagapagtoldu
hidi nen Kautusan.
23 Tehud a essa a lállaki a sináddáp ni madukás a ispiritu, bigla siya a
summáddáp ten sinagoga. Káttapos ay pummákraw siya, 24 “Jesus a taga-
Nazaret, ánya i gustu muwid a mangyari dikomi? Bunuwán mu kami
beman? Tukoy taka! Siko en Banal a gubwat ten Diyos.” 25 Peru sinaway
ni Jesus en madukás a ispiritu, kinagi na, “Tumahimik ka! Lumuwas ka ti
lállakiyen!”
26 Pinagpirágpirág nen madukás a ispiritu en lállaki sakay magpákraw
a lummakad dikona. 27 Nagtaka en atanan a tolay kánni Jesus sakay
namágguronan di, “Ánya iyád? Bigu a toldu? Makapangyariyan siya a
tarud, maski en madukás a ispiritu ay sumunud ten utus na.” 28 Kaya
gapu ti iyud ay pagdaka a nabareta ten atanan a lugar ten prubinsiya a
Galilea en tungkul kánni Jesus.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pinagpiyya ni Jesus en Tolay hidi
(Mt. 8:14-17; Lu. 4:38-41)

29 Nadid, kálluwas de Jesus ten sinagoga ay nagtulos hidi ten bilay
nen matkaka a Simon ay ti Andres, kaguman na de Santiago ay ti
Juan. 30 Dinemáttan di en katugngan ni Simon a mágkatdug a tehud a
saket. Pagdaka a tehud a nángkagi kánni Jesus a maladu siya. 31 Kaya
inadeniyan ni Jesus en bábbi, tinawidan na en lima na sakay inyekat na.
Pagdaka siya a nawasan sakay tulos na dán a sinerbiyan de Jesus.
32 Dikona sumarám en aldew ten gibi dán, ay inyangay di kánni Jesus
en atanan nen tehud hidi a saket sakay en sináddáp hidi ni dimonyo.
33 Ngari-ngari a atanan nen tolay ti banuwanid a iyud ay napisan hidi
ten atubengán nen bilay. 34 Pinagpiyya na en makpal hidi a tehud a saket
ten ányaman a bábbatiyán di, sakay pinalakad na bi en dimonyo hidi ten
tolay hidi. Awan pinabayan ni Jesus a magupos en dimonyo hidi, gapu
tukoy di ni deya siya.

Nangaral ti Jesus ti Galilea
(Lu. 4:42-44)

35 Kaldiwan palla ay ummikat dán ti Jesus sakay ummangay ten
tahimik a lugar a nagdasal. 36 Káikat de Simon ay inaryok di ti Jesus ni
hádya inangayan naid. 37 Pákketa di kánni Jesus ay kinagi di, “Aryokán
ka nen katolayan.” 38 Peru kinagi ni Jesus dikodi, “Kailangan a angay
kitam ti agumen hidi a banuwan tánni makapagtolduwák bi haud. Iyád
en dahilan ni bakin ummangayák háddi.”
39 Kaya linebut na en prubinsiya a Galilea a nangaral ten sinagoga hidi,
sakay nagpalayas siya ti dimonyo ten tolay hidi.

Pinagpiyya ni Jesus en Kinetong
(Mt. 8:1-4; Lu. 5:12-16)

40 Tehud a tolay a ummadeni kánni Jesus a kinetong, lummuhud siya
sakay nákkekagbi a kinagi na, “Ni gustuwán mu ay mapagpiyyaák mu.”
41 Kinagbiyan siya ni Jesus, tinawidan na sakay kinagi na, “Gustu
ku! Nadid ay nagpiyya ka dán.” 42 Ti odas biyid a iyud ay pagdaka a
nagpiyya en ketong na, sakay nagin malinis siya. 43 Pinalakad siya ni
Jesus a pagdaka peru mahigpit na a imbilin dikona a, 44 “Dyan mu ikagi
maski kándeya en págpapiyya ku dikomu. Nan magtulos ka ten padi
sakay paileng ka dikona, káttapos ay magalay ka ten Diyos a kona ten
inyutus ni Moises. En pággalay mu i mangpatunayid ten tolay hidi a
nagpiyya ka dán.” 45 Peru ten kállakad nen lállaki ay imbábbareta na ten
atanan a tolay en págpiyya na, kaya awan dán hayagan en kássáddáp ni
Jesus ten banuwan. Nanatili dálla siya ten adeyu a lugar ten luwas nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

banuwan peru maski adeyu en páppágyanan na ay makpal padi a tolay en ummangay dikona a gubwat ti iba-iba a lugar.

Pinagpiyya ni Jesus en Lupug
(Mt. 9:1-8; Lu. 5:17-26)

2 1 Kállipas nen sangan a aldew ay nagsoli ti Jesus ti Capernaum.
Kummalat en bareta a ked dán siya ten bilay. 2 Kaya tunay ti kakpal
a tolay en ummangay a ngari-ngari a awan dán hidi ti págyanan maski
ten atubengán nen bilay. Dikona pasiyaan a mangaral ti Jesus dikodi ten
Maganda a Bareta ay 3 tehud a dummemát a áppat a lállaki, tehud hidi
a usung a lupug. 4 Gapu ten kakpal nen tolay ay awan hidi makaadeni
kánni Jesus. Ginamet diyid ay inyonek di en tehud a saket ten atáp nen
bilay sakay linátttab di en atáp ten tapat na. Káttapos ay intonton di en
ayud a págkatdugan nen lupug.[a] 5 Dikona a netan ni Jesus en dikál di
a pánnampalataya ay kinagi na ten lupug, "Anak ku, napatawad dán en
kasalanan mu hidi."

6 Nadid, tehud a sangan a tagapagtoldu nen Kautusan a mággetnud
sakay magisip hidi ti kona háddi, 7 "Bakin kona haán a magupos i
tolayen? Essa iyád a páglapastangan ten Diyos! Awan beman en Diyos
la i makapagpatawadid ti kasalanan?" 8 Natukuyan ni Jesus en ked ten
isip di, kaya pagdaka na a kinagi dikodi, "Bakin magisip kam ti kona
haán? 9 Ánya beman i mas alistuwid a kagiyán ti lupugidi, 'Pinatawad
taka dán ten kasalanan mu hidi,' oni, 'Tumaknág ka, betbitán mu i
págkatdugan muwen sakay maglakad ka?' 10 Nadid ipeta ku dikomoy
a en Anak nen Tolay ay tehud a kapangyariyan ti munduwiday a
magpatawad ti kasalanan." Kaya kinagi na ten lupug, 11 "Umikat ka,
betbitán mu i págkatdugan muwen sakay umuli ka dán." 12 Tummaknág
en lupug, binetbet na en págkatdugan na sakay lummakad a áelingán
nen katolayan. Nagtaka hidi a atanan ten netan di sakay nagpuri hidi ten
Diyos. Kinagi di, "Nadid kami palla a naketa ti kona haán!"

Dinulaw ni Jesus ti Levi
(Mt. 9:9-13; Lu. 5:27-32)

13 Nadid, ummangay dámman ti Jesus ten gilid nen Minalnu ti Galilea.
Makpal a tolay a ummadeni kánni Jesus kaya tinolduwan na hidi.
14 Káttapos ay nagtulos siya a naglakad sakay netan na ti Levi a anak ni
Alfeo a mággetnud ten págsingeran na ti buwes. Kinagi ni Jesus dikona,
"Umunud ka dikoku." Pákkasanig ni Levi ten kinagi ni Jesus ay pagdaka
siya a tummaknág sakay nákkuyug dikona.

---

[a] **2:4** Ti Palestina, karaniwan a en bilay ay patag ti atáp. Tehud a agdenan ten luwas a pasangkay ten patag a atáp.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15 Káttapos ay ummangay ti Jesus ten bilay ni Levi sakay kumman siya
haud. Makpal a mágsinger ti buwes sakay makasalanan en ummunud
kánni Jesus sakay náksabay hidi a kumman kaguman en disepulus hidi.
16 Netan iyád nen sangan a tagapagtoldu nen Kautusan a kabilang ten
Pariseo hidi, a kumman ti Jesus a kaguman nen mágpabuwes hidi sakay
nen makasalanan hidi a tolay. Kaya tinanung di en disepulus hidi ni
Jesus, "Bakin máksabay siya a kuman ten mágpabuwes hidi sakay ten
makasalanan hidi?"
17 Dikona nasanig iyud ni Jesus ay tummábbig siya ti patalinhaga,
"Awan beman en tehud la hidi a saket i gamutánnid nen mággamot?
Kona labi hud, kayaák a ummangay háddi ay tánni dulawán ku en
makasalanan hidi a magsisi, bakán a en awan hidi ti kasalanan."

En Tanung Tungkul ten Págkulásyon
(Mt. 9:14-17; Lu. 5:33-39)

18 Tenhud, en disepulus hidi ni Juan sakay en Pariseo hidi ay
nagkulásyon. Nadid, tehud a ummadeni kánni Jesus a nagtanung, "Bakin
awan magkulásyon i disepulus muwen hidi, samantala en disepulus
hidi nen Pariseo hidi sakay en disepulus hidi ni Juan a Mágbinyag ay
magkulásyon?" 19 Tummábbig ti Jesus, "Maari beman a magkulásyon en
katolayan ni kakaguman di palla en lállaki a ikasal? Awan! Mentras a
kaguman di palla en lállaki a ikasal ay awan di iyud gamitán. 20 Peru ni
dumemát en panahun a awan di dán siya kaguman ay magkulásyon dán
hidi."
21 Intulos ni Jesus en pággupos na, "Awan ti magáppol ti bigu a risatu
ten dati a badu. Ni iyáppol en bigu ten dati ay kumárrán en risatu sakay
lalu a magkahud ti dikál a pisad en badu." 22 Sakay kinagi na pa, "Kona
labi iyán ten bigu a alak. Awan ti magasák ti bigu a alak ten dati a
pággasákkan ti alak a gamet ti koblet ni hayup. Ni magasák ti bigu a
alak ten dati a pággasákkan ay pumáttak iyud sakay tulos a mágkebut en
alak, parehu a masayang en alak sakay en pággasákkan. Kailanganid ten
bigu a alak ay bigu bi a pággasákkan."

En Tanung Tungkul ten Aldew nen Káimang
(Mt. 12:1-8; Lu. 6:1-5)

23 Ten essa a Aldew nen Káimang nen Judio hidi ay dummaman de
Jesus ten katriguwan. Dikona pasiyaan hidi a maglakad ay nagkádtor
en disepulus na hidi ti ohay a págkásselan di. 24 Kinagi nen Pariseo hidi
kánni Jesus, "Ilingán mu i ginamet ni disepulus muwen hidi, naggamet
hidi ti bawal ten Aldew nen Káimang!" 25-26 Tinanung hidi ni Jesus,
"Awan beman nabasa moy dán en ginamet ni David dikona ti Abiatar en
kapunuwan nen padi hidi? Magaláp tenhud de David ay ten kaguman

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na hidi. Kaya summáddáp siya ten bilay nen Diyos sakay inalap na en alay a tinapay para ten Diyos sakay kinan di. Bawal iyud ten kautusan gapu padi la en maari a mangkan haud. Peru kinan iyud ni David sakay inátdenan na pa en kaguman na hidi."

27 Kinagi pa ni Jesus, "En Aldew nen Káimang ay intakda para
ten kapiyyaan nen tolay; bakán a linalang en tolay para ten Aldew
nen Káimang. 28 Kaya maski en Aldew nen Káimang ay ked ten
kapangyariyan nen Anak nen Tolay."

En Lállaki a Awan Makaarikad en Essa na a Lima
(Mt. 12:9-14; Lu. 6:6-11)

3 1 Ummangay a ruway ti Jesus ten sinagoga, nedemáttan na haud
en lállaki a awan makaarikad en essa na a lima. 2 Binantayan nen
tolay hidi ni gamután ni Jesus en lállaki ten Aldew nen Káimang tánni
magkahud hidi ti ibidensiya a awan siya mangilin. 3 Kinagi ni Jesus ten
lállaki, "Karon hád!" 4 Sakay tinanung na en tolay hidi, "Ánya beman i
bawalid ten Kautusan, maggamet ti maganda oni maggamet ti madukás?
En mángligtas ti tolay oni pabayan mu a matay?"

Peru awan hidi ti kákkagi. 5 Ummileng ti Jesus ten tolay hidi ten palebut na. Iyamut sakay kagbi en mabati na gapu ten káttug nen ulu di. Káttapos ay kinagi na ten lállaki, "Iyolnat mu i lima muwen." Dikona iyolnat nen lállaki en lima na ay pagdaka a nagpiyya. 6 Lummakad en Pariseo hidi sakay kinauron di a pagdaka en tolay hidi ni Hari a Herodes ni konya di a mapabunu ti Jesus.

En Tunay ti Kakpal a Tolay ten Gilid nen Minalnu

7 Lummakad ti Jesus a kaguman na en disepulus na hidi, ummangay hidi ten gilid nen minalnu. Ummunud dikona en tunay a kakpal a tolay a gubwat ti Galilea, ti Judea, 8 ti Jerusalem, ti Idumea, ten dibelyu ni Jordan, ten siyudad a Tiro, sakay Sidon. Ummunud hidi gapu nabareta di en ginággamet ni Jesus. 9-10 Makpal siya a pinagpiyya a tehud a saket, sakay pummilit pa en agum a tehud a saket a kumabit dikona. Kaya nángpehanda ti Jesus ti abeng ten disepulus na hidi sakay summakay siya tánni awan di siya masáldit. 11 Balang essa ten sináddáp hidi nen madukás a ispiritu a naketa kánni Jesus ay lummuhud ten atubengán na sakay ipákraw di a, "Siko en Anak nen Diyos!" 12 Mahigpit a inyutus ni Jesus ten mágkadukás hidi a ispiritu a dyan di kákkagiyán ni deya siya.

Nagpili ti Jesus ti Apostol a Sapulu ay ti Duwwa
(Mt. 10:1-4c; Lu. 6:12-16)

13 Káttapos ay ummangay ti Jesus ten bukid, kaguman na en pinili na hidi sakay ummunud dikona. 14 Nangpili siya dikodi ti sapulu

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ay ti duwwa a nginaranan na a apostol. Pinili na hidi tánni magin
kákkagumanán na sakay utusan na hidi a angay mangaral. 15 Inátdenan
na hidi ti kapangyariyan a magpalakad ten dimonyo hidi. 16 En pinili na
a sapulu ay ti duwwa a apostol ay ti Simon a nginaranan na a Pedro, 17 de
Santiago ay ti Juan a anak ni Zebedeo, nginaranan na hidi a Boarnerges,
gustu naid a kagiyán ay, "Anak hidi ni káddur;" 18 sakay ti Andres, Felipe,
Bartolome, Mateo, Tomas, Santiago a anak ni Alfeo, Tadeo, Simon a
makabanuwan, 19 sakay ti Judas Iscariote a nángtokyon dikona.

Ti Jesus sakay ti Beelzebul
(Mt. 12:22-32; Lu. 11:14-23; 12:10)

20 Dikona a ummuli ti Jesus ay tunay dámman a kakpal en tolay
a ummangay haud kaya awan na dán mapospos a kuman, kona bi
ten disepulus na hidi. 21 Dikona nabareta iyud nen ina na sakay nen
kákkapatkaka na hidi ay ummangay hidi haud. Angen di ti Jesus gapu
kagi nen tolay hidi a nagareng kanon siya.
22 Kinagi nen sangan a tagapagtoldu nen Kautusan a gubwat ti
Jerusalem a kaya kan a makapagpalakad ti Jesus ti dimonyo ay
inátdenan siya ni Beelzebul ti kapangyariyan. Ti Beelzebul en pinunu
nen dimonyo hidi. 23 Gapu ten kinagi di ay dinulaw hidi ni Jesus sakay
nagupos siya ti patalinhaga, "Konya a palakadán ni Satanas en sadili
na?" 24 Ni mamágdadema en mamanuwan ten essa a kahariyan ay awan
magmalay a mawasak i kahariyanid a iyud. 25 Maski ten essa a pamilya,
ni mamágdadema hidi ay awan bi hidi magmalay. 26 Kona labi hud ni
kalabanán ni Satanas en sadili na sakay mamágdadema en nasakupan na
hidi ay awan hidi magmalay, dumemát en katapusan na.
27 "Peru awan ti makapangsáddáp sakay magtakaw ten bilay nen
mabegsák a tolay mentras a awan pa siya mapungu. Ni napungu dán siya
ay maari dán a pagtakawan en bilay na.
28 Tandaan moy, mapatawad nen Diyos en tolay ten atanan a kasalanan
na, pati en kinákkagi na a madukás ten Diyos. 29 Peru en magupos ti
madukás ten Banal a Ispiritu ay awan dán mapatawad maski nikan. Gapu
nanggamet siya ti awan ti katapusan a kasalanan. 30 Kinagi iyud ni Jesus
dikodi gapu bábbintangán di siya a sináddáp ni madukás a ispiritu.

En Ina ni Jesus sakay en Kákkapatkaka na
(Mt. 12:46-50; Lu. 8:19-21)

31 Dummemát en ina ni Jesus sakay en kákkapatkaka na hidi. Naguray
hidi ten luwas nen bilay sakay pinadulaw di siya. 32 Makpal en tolay a
mággetnud ten palebut ni Jesus dikona kinagi di, "Ked ti luwason en ina
mu sakay en kákkapatkaka mu hidi urayán di ka." 33 Peru kinagi ni Jesus,
"Deya beman i ina kuwid sakay i kákkapatkaka kuwid?" 34 Inileng na en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mággetnud hidi ten palebut na sakay kinagi na, “Hidi iddi i ina kuwid
sakay kákkapatkaka kuwid! 35 Gapu ni deya en sumássunud ten utus nen
Diyos ay siya i kapatkaka kuwid sakay ina kuwid.”

En Talinhaga Tungkul ten Mágsabug
(Mt. 13:1-9; Lu. 8:4-8)

4 1 Nadid, ummangay a ruway ti Jesus ten gilid nen Minalnu
ti Galilea. Pinalebutan siya nen tunay ti kakpal a tolay kaya
summakay siya ten abeng a ked ten dinom. Ummetnud siya ten abeng
sakay en tolay hidi ay ked ten gilid nen minalnu. 2 Tinolduwan na hidi
ti makpal a bagay ten pamamag-itan nen talinhaga hidi. Kona háddi
en kinagi na, 3 “Mágsanig kam! Tehud a essa a lállaki a mággaradu a
angay magsabug. 4 Dikona magsabug dán siya ay tehud a sangan a bine
a naragrag ten dilan. Dummemát en ibun hidi sakay tinoktok di en bine
a naragrag. 5 Tehud bi a naragrag a bine ten kabatuwan sakay pagdaka a
nagtubu gapu malapes en luta. 6 Peru dikona nagsinag ti hustu ay nalanás
sakay nagmadi hidi iyud a bine, gapu ápperet la en gamot di. 7 Tehud
bi a bine a naragrag ten kasaetan, peru dikona immoya en kasaetan
ay nailongan en bine, kaya awan nagbunga. 8 Sakay tehud bi a bine a
naragrag ten maganda a luta kaya tummubu hidi iyud, ummoya sakay
nagbunga ti makpal. Nagohay hidi ti tággitállu a pulu a butil sakay tehud
a tággi-ánnam a pulu, sakay tehud a tággidatos a butil balang essa.”
9 Kinagi pa ni Jesus a, “Mágsanig en tehud págsanig.”

En Layunin nen Talinhaga
(Mt. 13:10-17; Lu. 8:9-10)

10 Dikona mággessa-essa dálla ti Jesus ay ummadeni dikona en sapulu
ay ti duwwa a disepulus na kaguman en agum hidi a nakasanig ten
talinhaga. Impákpágguron di a ni maari ay ipaliwanag na en kahulugan
nen talinhaga. 11 Kinagi ni Jesus, “Inyatád dán dikomoy en karapatan
a maintendiyan moy en lihim nen pághari nen Diyos. Peru ten agum,
atanan a bagay ay itoldu dikodi ten pamamag-itan ni talinhaga. 12 Tánni,

‘Umáeleng man hidi ay awan hidi maketa,
sakay mágsanig man hidi ay awan hidi makaintendi.
Ni konahud, ay sinoli di nakuwan en Diyos
sakay nakatanggap nakuwan hidi ti kapatawadan.’ ”

En Paliwanag nen Talinhaga Tungkul ten Mágsabug
(Mt. 13:18-23; Lu. 8:11-15)

13 Káttapos ay tinanung hidi ni Jesus, “Awan moy beman maintendiyan
en talinhaga? Konya moy a maintendiyan en agum hidi a talinhaga?
14 Kona háddi i kahulugan naid; en bine a isássabug ay en upos nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Diyos. 15 En bine hidi a nágkeragrag ten dilan ay kumán a en tolay
hidi a nakasanig ten upos nen Diyos. Pákkasanig di ay dummemát ti
Satanas, inibutan na ten isip nen tolay en upos nen Diyos. 16 En bine hidi
a nágkeragrag ten kabatuwan ay kumán a en tolay hidi a pákkasanig di
ten upos nen Diyos ay pagdaka di a tinanggap a masaya. 17 Peru awan
gummamot en upos nen Diyos ten pusu di, kaya awan hidi nakapanatili.
Dikona demáttan hidi ni kahirapan oni págdusta gapu ten upos nen
Diyos, ay pagdaka hidi a ummatras. 18 En bine hidi a nágkeragrag ten
kasaetan ay kona ten tolay hidi a nágsanig ten upos nen Diyos. 19 Peru
gapu ten pággaisip di ten kákkabiyag di ti munduwiday sakay ni konya
hidi a yumaman, sakay ten kákkasor di ten sari-sari a bagay ay awan
neasák ten pusu di en upos nen Diyos kaya awan nagbunga. 20 En bine
hidi a nágkeragrag ten maganda a luta ay kona ten tolay hidi a nágsanig
ten upos nen Diyos sakay tinanggap di kaya nagbunga hidi. Tehud a
nagbunga ti tággitállu a pulu, tehud a tággi-ánnam a pulu sakay tehud a
tággidatos."

En Adal Tungkul ten Simbuwan
(Lu. 8:16-18)

21 Nagtulos ti Jesus ten pággupos na. Kinagi na, "Taban beman en
simbuwan sakay taklábban ten págtakalan, oni idátton moy ten sarok
nen katri? Awan beman, dapatid ay itupu en simbuwan ten tama a
págtupuwan? 22 Awan ti netagu a awan meluwas, sakay awan ti sekretu a
awan mehayag. 23 Mágsanig en tehud a págsanig"
24 Kinagi pa ni Jesus, "Intendiyán moy ti mapiyya en masanig moy. En
sukat a gamitán moy ten agum ay siya labi en sukat a gamitán dikomoy,
sakay higit pa haud. 25 Gapu en tehud ay átdenan pa, peru en awan,
maski en sabadit a ked dikona ay alapán pa."

En Talinhaga nen Tummubu a Bine

26 Kinagi pa ni Jesus, "En pághari nen Diyos ay kona ten essa a
nagsabug ti bine ten uma na. 27 Mátdug siya ti gibi sakay umikat ti aldew.
En bine a insabug na ay magtubu la iyud sakay dumikál a awan na tukoy
ni konya en káttubu na. 28 En luta i mangpatubuwid sakay mangpadikál
ten mula, purumeruwid ay magbuyas pa sakay káttapos ay sumilag dán.
29 Ni nalutu dán en bunga na ay pagdaka na a pagapas gapu panahun
dán."

En Talinhaga Tungkul ten Bukál nen Mustasa
(Mt. 13:31-32, 34; Lu. 13:18-19)

30 Sakay kinagi na, "Ánya maari tamid a pángparehuwan ten pághari
nen Diyos? Ánya maari tamid a gamitán a talinhaga? 31 Kona iyád ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bukál nen mustasa a kabaditan ten atanan a bukál. 32 Peru ni memula
dán ay magin kalangkawan ten atanan a mula sakay magpinget pa ti
mayambung, kaya maari a páglobunan nen ibun hidi."

En Pággamit ni Jesus ti Talinhaga

33 Impangaral ni Jesus ten tolay hidi en Upos nen Diyos ten pamamag-
itan ni talinhaga ayun ten abut nen isip di. 34 Awan siya nangaral dikodi
ti bakán a patalinhaga. Peru ni hidi-hidi la ay ten disepulus na hidi ay
ipaliwanag na dikodi en atanan a bagay.

Pinaimang ni Jesus en Parás
(Mt. 8:23-27; Lu. 8:22-25)

35 Ten gibi ti aldewid a iyud ay kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi,
"Kadtamon umarabes dibelyu." 36 Linakadan di en tolay hidi sakay
summakay hidi ten abeng a sássakayan ni Jesus. Tehud hidi a kasabay
a agum pa a abeng. 37 Nagabutan hidi ni mabegsák a bagyu ditaw.
Dáddekál a tagmák en dummapát ten abeng kaya ngari-ngari a maputat
dán ti dinom. 38 Ti Jesus ay tidug a mágpunganan ten dipos nen abeng
kaya linukag siya nen disepulus na hidi. Kinagi di, "Maistu, awan ka
la mabalisa, umállád kitamon?" 39 Ummikat ti Jesus sakay kinagi na
ten parás, "Umimang ka!" Sakay kinagi na bi ten tagmák, "Tumahimik
ka!" Pagdaka a ummimang en parás sakay lummantap. 40 Káttapos ay
tinanung hidi ni Jesus, "Bakin manteng kam? Hanggan beman nadid
ay awan kam palla ti pánnampalataya?" 41 Tunay hidi ti ánteng kaya
kinagi nen balang essa, "Deya wád iyád, pati ben parás sakay tagmák ay
sumunud dikona?"

Pinagpiyya en Lállaki a Hinayup
(Mt. 8:28-34; Lu. 8:26-39)

5 1 Dummemát de Jesus ten dibelyu nen minalnu, ten lugar nen
Gergeseno hidi. 2 Káawas ni Jesus ten abeng ay tinagbu siya nen
essa a lállaki a hinayup. 3 Mágyan siya ten páglábbángngan sakay tunay
siya ti begsák. Awan di siya mapungu maski pa ni kadena i gamitánnid a
pangpungu dikona. 4 Pensangan di dán siya a punguwán ti kadena, peru
bágsot-bágsután na la. Kaya awan ti makabalud dikona. 5 Aldew ay ti gibi
ay máglalakadán siya a mágpapákrawán ten kampusantu sakay ten buki-
bukid, sakay táttalinguwan na en bággi na ti batu.

6 Adeyu palla siya ay netan-awan na dán ti Jesus kaya nággaginanán
siya a ummadeni sakay lummuhud ten atubengán na. 7 Sakay impákraw
na ti mabegsák, "Jesus, Anak nen kataasan a Diyos, bakin pakialamanák
mu? Ipangaku mu ten ngaran nen Diyos a awanák mu pahirapan."
8 (Kinagi na iyud gapu inyutus ni Jesus ten madukás a ispiritu a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

lumakad siya ten lállaki.) 9 Káttapos ay tinanung siya ni Jesus, “Ánya
i ngaran muwid?” Tummábbig siya, “Batalyon, gapu makpal kami.”
10 Nákpágguron siya kánni Jesus a dyan na hidi palakadán ti lugarid a
iyud.
11 Nadid, ten digdig nen bukid ay tehud a makpal a babuy a
mamagsábbukan. 12 Nákkekagbi kánni Jesus en mágkadukás a ispiritu a
ni maari ay pasáddáppán na dálla hidi ten kababuyan. 13 Pinayagan hidi
ni Jesus kaya lummuwas ten tolay en mágkadukás hidi a ispiritu sakay
sinomdáp hidi ten kababuyan. Káttapos ay namagginanan en manga
duwanglibu a kababuyan ten pengpeng, nágkatápduk hidi ten dinom
sakay nágkalimás. 14 Pákketa nen mággalaga hidi ten kababuyan ten
nangyari ay ginuminan hidi sakay angen di imbareta ten banuwan sakay
ten kadatig hidi a banuwan en atanan nen netan di. Kaya ummangay
haud en tolay hidi gapu gustu di a ketan en nangyari. 15 Dikona umadeni
en tolay hidi kánni Jesus ay netan di en lállaki a dati a sináddáp ni
kadimonyowan a mággetnud. Mahusay dán en isip na sakay nakabadu
dán, kaya neántingan en tolay hidi. 16 Imbábbareta nen naketa hidi ten
tolay hidi a dummemát en nangyari ten lállaki a sináddáp ni dimonyo
sakay ten kababuyan. 17 Káttapos ay nákkekagbi en tolay hidi kánni Jesus
a ni maari ay lumakad siya ten lugar di.
18 Dikona a sumakay dán ti Jesus ten abeng ay nákkekagbi dikona
en lállaki a linakadan nen kadimonyowan, kinagi na, “Mákkuyugák
pay dikomu!” 19 Peru awan pummayag ti Jesus nan kinagi na, “Umuli
ka sakay ikagi mu ten kamag-anak mu hidi en atanan a ginamet nen
Panginoon dikomu, ni konya na ka a kinagbiyan.” 20 Kaya lummakad en
lállaki sakay imbábbareta na ti buu a Decapolis en atanan nen ginamet ni
Jesus dikona. Nagtaka en atanan nen nakasanig ten imbareta na.

En Anak ni Jairo sakay en Bábbi a Mágdadigiyán
(Mt. 9:18-26; Lu. 8:40-56)

21 Ummarabes a ruway ti Jesus, ked palla siya ten gilid nen minalnu
ay dinarupodupan dámman siya nen tunay ti kakpal a tolay. 22 Ked bi
haud en essa a lállaki a Jairo en ngaran na. Essa siya a tagapamahala
ten sinagoga. Pákketa na kánni Jesus ay linumuhud siya ten atubengán
na. 23 Nákkekagbi siya, sakay kinagi na, “Magipepatay dán en anak ku
a dalagita, ni maari ay mákkuyug ka pay dikoku. Itupu mu la i lima
muwen dikona tánni magpiyya siya sakay mabiyag.” 24 Nákkuyug ti Jesus
dikona sakay ummunud en tunay ti kakpal a tolay a magdail-ilan, ngari-
ngari a masáldit ti Jesus.
25 Ked bi haud en essa a bábbi a sapulu ay ti duwwa dán a taon
a mágdadigiyán. 26 Naubus na dán atanan nen ari-ariyan na ten
págpapagamot na sakay makpal dán a mággamot en nanggamot dikona

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

peru awan la nagpiyya nan nahirapan la siya sakay ummondug pa en saket na. 27 Nasanig na en tungkul kánni Jesus kaya nákpagdail-ilan siya a ummadeni ten adág ni Jesus sakay tinawidan na en badu na, 28 gapu kinagi na ten sadili na a maski ni matawidan na la en badu ni Jesus ay magpiyya dán siya. 29 Ti odas biyid a iyud a natawidan na en badu ni Jesus ay pagdaka na a nabati a awan dán en págdigi na sakay nagpiyya dán siya.

30 Nadid, pagdaka a nabati ni Jesus a tehud a lummuwas ten kapangyariyan na, kaya lummingat siya ten katolayan sakay nagtanung, "Deya en nangtawid ten badu ku?" 31 Tummábbig en disepulus na hidi, "Bakin itanung mu ni deya i nangtawidid ti badu muwen? Samantala a tunay ti kakpal i tolayen hidi a mamagdail-ilan?" 32 Peru náglalingat-lingatán la ti Jesus, aryokán na en nangtawid ten badu na. 33 Gapu tukoy nen bábbi en nangyari ay ummadeni siya kánni Jesus a magpágpág ten ánteng na. Lummuhud siya ten atubengán ni Jesus sakay kinagi na en atanan nen ginamet na. 34 Kinagi ni Jesus dikona, "Anak ku, pinagpiyya ka nen pánnampalataya mu. Umuli ka dán a mapayapa. Nagpiyya ka dán ten saket mu."

35 Pasiya palla a mákpágguron ti Jesus ten bábbi ay tehud a sangan a dummemát a gubwat ten bilay ni Jairo, kinagi di, "Natay dán en anak mu, dyan mu dán abalaán i Maistuwen." 36 Awan pinospos ni Jesus en kinagi di nan kinagi na kánni Jairo, "Dyan ka mawanan ti pag-asa, basta maniwala ka la." 37 Awan ti iba a ingkuyug ti Jesus nan de Pedro la ay ten matkaka a Santiago ay ti Juan. 38 Káddemát di ten bilay ni Jairo ay netan ni Jesus a makpal a tolay a mamagsangetan sakay marendi hidi. 39 Kaya ten kássáddáp na ten bilay ay kinagi na dikodi, "Bakin marendi kam sakay mamagsangetan? Awan natay anaken, tidug la siya." 40 Peru pinagtawaan di la ti Jesus. Káttapos ay pinaluwas na en tolay hidi ten bilay puwera la ten dáddikál hidi nen anak sakay ten tállu a disepulus na. Sakay ummadeni hidi ten págyanan nen anak. 41 Tinawidan ni Jesus en lima nen anak sakay kinagi na, "Talitha koum," gustu naid a kagiyán ay, "Anak, umikat ka!" 42 Pagdaka a ummikat en anak sakay naglakad. Sapulu ay ti duwwa a taon en idad na. Atanan nen naketa ten ginamet ni Jesus ay nagtaka. 43 Mahigpit a imbilin ni Jesus dikodi a dyan di ikagi maski kándeya en netan di a nangyari. Sakay inyutus na a pakanán di dán en anak.

Awan Di Tinanggap ti Jesus ti Nazaret
(Mt. 13:53-58; Lu. 4:16-30)

6 1 Lummakad haud ti Jesus sakay ummuli ten banuwan na, nákkuyug en disepulus na hidi. 2 Ten Aldew nen Káimang nen Judio hidi ay nangaral siya ten sinagoga. Dikona nasanig nen makpal a tolay en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pángngaral na ay nagtaka hidi sakay kinagi di, “Hádya wád nangalapan naid ti karunungan naen? Hádya ginubwatanid ni kapangyariyan naen a makagamet ti himala? 3 Awan beman siya en karpinteru a anak ni Maria, sakay kákkapatkaka na de Santiago, Jose, Judas, sakay ti Simon, sakay ked bi háddi en kákkapatkaka na hidi a bábbi?” Gapu ti iyud ay nagduda hidi dikona sakay immemenos di siya. 4 Kaya kinagi ni Jesus, “Igalang maski hádya en essa a propeta, puwera la ten kabanuwan na hidi, kapartidu, sakay kasabilay.” 5 Awan siya nakagamet ti himala haud nan en págtupu na la ten lima na ten sasangan a tehud a saket sakay pinagpiyya na hidi. 6 Nagtaka siya ni bakin awan hidi sumampalataya dikona.

Inutusan ni Jesus en Sapulu ay ti Duwwa a Apostol
(Mt. 10:5-15; Lu. 9:1-6)

Nadid, linebut ni Jesus en lugar hidi haud sakay nangaral ten tolay hidi. 7 Dinulaw na en sapulu ay ti duwwa a apostol sakay inutusan na hidi a tágdaduwwa. Inátdenan na hidi ti kapangyariyan a mangdaig ten mágkadukás a ispiritu. 8 Imbilin na dikodi a, “Dyan kam magbalon ti maski ánya haán a makan oni pilak, maski ni hembeg, basta en sarukud moy la. 9 Magsandalyas kam la sakay dyan kamon magtawid ti paglewasan.”

10 Sakay kinagi na pa bi dikodi, “Ni deya en mangtanggap dikomoy ten bilay na ay haud kam a máktulos hanggan ni lumakad kam ti banuwanid a iyud. 11 Peru ni awan di kam tanggapán oni sanigán ten essa a banuwan, ay lumakad kam haud sakay ipagpag moy en alikabuk ni babásset moyen, bilang babala dikodi. 12 Kaya lummakad en sapulu ay ti duwwa a apostol. Impangaral di ten katolayan a kailangan a magsisi hidi sakay umadág hidi ten kasalanan di. 13 Pinalayas di en dimonyo hidi a summáddáp ten katolayan, sakay hinaplasan di ti langis en makpal a tehud a saket sakay pinagpiyya di hidi.

Binunu Di ti Juan a Mágbinyag
(Mt. 14:1-12; Lu. 9:7-9)

14 Nadid, nabareta ni Hari a Herodes en tungkul kánni Jesus gapu netanyag dán ti hustu. Tehud a magkagi a nabiyag kan a ruway ti Juan a Mágbinyag kaya makagamet ti Jesus ti himala. 15 Peru kagi nen agum ay ti Elias kan siya. Tehud bi a magkagi a essa kan siya a propeta a kona ten propeta hidi tenhud a panahun. 16 Dikona masanig iyud ni Hari a Herodes ay kinagi na, “Siya ay ti Juan a pinaputol ku ti ulu. Nabiyag siya a ruway!” 17 Kinagi iyud ni Herodes gapu siya en nangpadikáp sakay nángpepiresu kánni Juan gapu ten kagustuwan ni Herodias. Ginamet na iyud gapu kánni Herodias. (Ti Herodias ay kinabinga ni Herodes maski

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kabinga dán siya nen kapatkaka na a ti Felipe.) 18 Pirmi a kagiyán ni Juan
kánni Herodes a awan na dapat a kabingaán en kabinga nen kapatkaka
na. 19 Kaya naiyamut ti Herodias kánni Juan, gustu na siya a pabunu peru
awan siya ti magamet 20 gapu tukoy na a manteng ti Herodes kánni Juan.
Tukoy ni Herodes a matuwid sakay banal a tolay ti Juan kaya isurug na.
Gugustu na a mágsanig ten itáttoldu hidi ni Juan maski makagulu iyud
dikona.
21 Peru nagkahud labi ti pagkakataun ti Herodias a pabunu ti Juan
dikona dummemát en aldew nen kákkeenak ni Herodes. Nagpahanda
ti Herodes ti dikál a handaan sakay inakit na en atanan nen pinunu
na hidi, en pinunu hidi nen sundalu hidi sakay en mágkayaman hidi ti
Galilea. 22 Dikona nagsayaw en anak ni Herodias a dalaga, ay nasaya a
tarud ti Herodes sakay en bisita na hidi kaya kinagi nen hari ten anak
ni Herodias, "Agidán mu maski ánya gustu muwid ta iyatád ku dikomu!"
23 Sakay impangaku na pa a maski kan en kalahati nen kahariyan na
ay iyatád na ni saiyud i agidán naid. 24 Ummangay en dalaga ten ina
na sakay tinanung na ni ánya i agidán naid. Kinagi ni Herodias a en
ulu ni Juan a Mágbinyag i agidán naid. 25 Pagdaka a nagsoli en dalaga
kánni Hari a Herodes sakay kinagi na, "Gustu kuwid a iyatád mu dikoku
nadid ay en ulu ni Juan a Mágbiyag a nedátton ti penggan." 26 Dikál en
sisi ni Hari a Herodes peru awan siya makaadi gapu nagpangaku siya
ten atubengán nen bisita na hidi. 27 Pagdaka na a inyutus ten sundalu
a iyangay dikona en ulu ni Juan. Summunud en sundalu sakay pinutol
na en ulu ni Juan ten págpiresuwan. 28 Indátton na en ulu ten penggan
sakay inyatád na ten dalaga. Tulos bi a inyatád nen dalaga ten ina na.
29 Dikona nabareta iyud nen disepulus hidi ni Juan a Mágbinyag ay
inangay di en bangkay na, sakay tulos di a inlábbáng.

Pinakan ni Jesus en Limmang Libu a Tolay
(Mt. 14:13-21; Lu. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

30 Nadid, nagsoli en apostol hidi kánni Jesus sakay imbareta di en
atanan nen ginamet di sakay intoldu di. 31 Peru tunay ti kakpal a tolay a
mamagdemáttan sakay mamaglakadan, kaya maski kákkan di ay awan
di dán mapospos. Kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, "Angay kitam ten
tahimik a lugar tánni makaimang kam ti sabadit." 32 Sakay nággabeng
hidi a ummangay ten tahimik a lugar.
33 Peru makpal a tolay en naketa ten kárrektat di, sakay natenggi
di hidi sakay tukoy di ni hádya a angay de Jesus. Kaya en tolay hidi a
gubwat ti iba-iba a banuwan ay ummunud dikodi. Dinipalonguwan di
pa de Jesus a dummemát ten lugar a angayan di. 34 Dikona umawas ti
Jesus ten abeng ay netan na en tunay ti kakpal a tolay. Kinagbiyan na
hidi gapu kumán hidi a en tupa a awan ti mággalaga. Kaya tinolduwan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na hidi ti makpal a bagay. 35-36 Dikona apon dán ay ummadeni kánni
Jesus en disepulus na hidi sakay kinagi di, “Maistu, mággaaapon dán,
paangayán mu dán tolayen hidi ti babaryuwen, pagaryokán mu dán
hidi ti pangapon di gapu ked kitam ti adeyuwidi a lugar.” 37 Peru kinagi
ni Jesus a, “Sikam mangatáddid dikodi ti makan di.” Tummábbig en
disepulus na hidi, “Konya pangpakan miyid dikodi? Ngari-ngari a sataon
a suweldu i kailanganid para mapakan hidi a atanan.” 38 Kinagi na
dikodi, “Angen moy ilingán ni sakonya en balon moy a tinapay.”

Pákketa di ay kinagi di kánni Jesus, “Lilimma a tinapay sakay
duduwwa a ikan.”

39-40 Káttapos ay pinaetnud ni Jesus en tolay hidi a nagrupu-grupu ten
kalamonan. Balang grupu ay tehud a limma pulu sakay tehud a tággidatos.
41 Inalap ni Jesus en limma a tinapay sakay en duwwa a ikan, tummangad
siya dilanget sakay nagpasalamat ten Diyos. Káttapos ay tináppeng-táppeng
na en tinapay sakay inyatád na ten disepulus na hidi sakay intagtag di ten
katolayan. Kona bi hud en ginamet na ten ikan. 42 Nakakan hidi a atanan
sakay nágkabássug hidi. 43 Sakay dikona a puronán nen disepulus hidi en
summubra a tinapay sakay ikan, ay naputat di pa en sapulu ay ti duwwa a
lákba. 44 Tehud a limmang libu a lállaki en kinuman ten tinapay.

Naglakad ti Jesus ten Dibabew nen Dinom
(Mt. 14:22-33; Jn. 6:15-21)

45 Pagdaka a pinasakay ni Jesus en disepulus na hidi ten abeng,
pinágdipalongu na hidi a umarabes tamu ti Bethsaida, mentras a
pauliyán na en tolay hidi. 46 Káttapos na a magpaalam dikodi ay
ummangay siya ten bukid tánni magdasal.

47 Dikona gibi dán ay ked dán ten ditaw en abeng, ti Jesus ay ked
ten dinapan. 48 Natan-aw na en disepulus na hidi a maghirap hidi a
magbusay gapu patagbu en parás dikodi. Ten kaldiwan dán ay naglakad
ti Jesus ten dibabew nen dinom a tamu dikodi. Laan na hidi lampasan,
49 peru dikona netan di siya a maglakad ten dibabew nen dinom ay
neántingan hidi kaya pummákraw hidi gapu akala diyid ay anitu siya.
50 Tunay en ánteng di dikona ketan di siya, peru nagupos a pagdaka ti
Jesus, kinagi na, “Dyan kam manteng, sikán iddi! Begsákkan moy isip
moyen!” 51 Summakay ti Jesus ten abeng di sakay kinumupa en parás.
Nagtaka hidi ti hustu, 52 gapu awan di palla maintendiyan en kahulugan
nen nangyari ten tinapay, sakay awan palla maabut nen isip di.

Pinagpiyya ni Jesus en tehud hidi a Saket ti Genesaret
(Mt. 14:34-36)

53 Dikona makaarabes dán hidi ay pummundu hidi ten banuwan a
Genesaret. 54 Sakay dikona umawas hidi ay pagdaka siya a natenggi nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tolay hidi. 55 Kaya nagalistu hidi a naglebut ten babaryu sakay inangay di
en tehud hidi a saket. Maski ked hádya en tehud hidi a saket ay usungán
di la ten págkatdugan na sakay iyangay di hádya man en pakabaretaan
di a páppágyanan ni Jesus. 56 Maski ni ked siya ti baryu, ten banuwan,
oni ten uma, ay pagdaka di a iyadeni dikona en tehud hidi a saket sakay
ipákkekagbi di a ni maari ay matawidan di en garayan nen badu na.
Sakay en atanan nen makatawid ay magpiyya.

En Toldu nen Ninunu hidi
(Mt. 15:1-9)

7 1 Nadid, ummadeni kánni Jesus en Pariseo hidi sakay en sangan a
tagapagtoldu nen Kautusan a gubwat ti Jerusalem. 2 Netan di en sangan
ten disepulus na hidi a kumman a awan nagugas ti lima ayun ten kaugaliyan
di. 3 Gapu en Pariseo hidi sakay atanan nen Judio hidi ay awan kuman ni awan
hidi nakapagugas ten lima di, ayun ten minana di a kaugaliyan nen ninunu
di hidi. 4 Awan di bi kanán en ányaman a gubwat ti palengki ni awan palla
naugasan. Makpal pa hidi a sássunudán a toldu a minana di, kona ten pággugas
ten tasa hidi, pitsel, kagamitan hidi a tangsu, sakay ten págkatdugan hidi.
5 Kaya tinanung nen Pariseo hidi sakay nen tagapagtoldu hidi nen Kautusan
ti Jesus, "Bakin awan sumássunud i disepulus muwen hidi ten intoldu nen
ninunu tam hidi? Kuman hidi a awan palla nakapagugas ti lima ayun ten
kaugaliyan." 6 Tinábbig hidi ni Jesus, "Sikam a magkukunwari hidi! Tama ngani
en hula ni propeta Isaias tungkul dikomoy, dikona insulat na a,

'En pággalang dikoku ni banuwanid a iddi ay wari-wari la,
gapu gumubwat la iyud ten ngusu bakán a ten pusu di.
7 Awan ti kuwenta en págsamba di,
gapu itáttoldu di a gubwat ten Diyos en utus di hidi.'

8 Mas pinahalagaan moy pa en utus nen tolay nan en utus nen Diyos." 9 Kinagi
pa ni Jesus, "Mágkalalaki kam! Para masunud moy la en dati moy a pánniwala,
ay pinawanan moy ti halaga en utus nen Diyos! 10 Kona ten kautusan ni Moises
a, 'Igalang mu en ama mu ay ten ina mu. Sakay ni deyaman en magupos ti
madukás ten ama na ay ten ina na ay dapat a bunuwán.' 11 Peru en itáttoldu
moy ten tolay hidi ay, 'Ni tehud kam a maari a itulung ten dáddikál moy hidi
ay maari moy a kagiyán a iyud ay Corban.' (En gustu na a kagiyán ay iyád ay
nealay dán ten Diyos.) 12 Kaya awan moy dán hidi patulungán ten dáddikál di.
13 Gapu ti iyud ay pinawanan moy dán ti halaga en upos nen Diyos. Makpal
kam pa a itáttoldu a kona labi haád."

En Mangpadingát ten Tolay
(Mt. 15:10-20)

14 Ruway a pinaadeni ni Jesus en tolay hidi sakay kinagi na dikodi,
"Mágsanig kam a atanan sakay intendiyán moy i kagiyán kuwiday!

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15 Bakán a en pagkain a sumáddáp ten ngusu nen tolay i mangpadingáttid
dikona nan en lumuwas ten ngusu na. 16 Mágsanig en tehud págsanig!"
17 Linakadan ni Jesus en tolay hidi sakay ummangay siya ten bilay.
Dikona nakasáddáp dán siya ay tinanung siya nen disepulus na hidi
tungkul ten talinhaga. 18 Kinagi ni Jesus dikodi, "Bakin pati beman sikam
ay awan moy naintendiyan? Awan moy beman tukoy a bakán a en isubu
nen tolay i mangpadingáttid dikona? 19 Gapu awan iyud umasák ten pusu
na nan ten tiyan na la káttapos ay iluwas na labi." (Ti kinagiyid a iyád ni
Jesus, ay impahayag na a maari a kanán atanan a pagkain.)
20 Sakay kinagi na, "En lumuwas ten tolay i mangpadingáttid dikona
ten pangileng nen Diyos. 21 Gapu gubwat ten disalad nen pusu nen
tolay, en atanan nen mágkadukás a isip. Kona ten makiapid, magtakaw,
mamunu, 22 mangalunya, magnasa ten bakán na a kao. Sakay mangloku
ti tolay a kona ten págdaya, kahalayan, kásseni, págmetmet, págpalalu
sakay kahangalan. 23 Atananid a iyád a mágkadukás ay maggubwat ten
pusu sakay hidi iyád i mangpadingáttid dikona."

En Pánnampalataya nen Bábbi
(Mt. 15:21-28)

24 Nadid, nagrektat ti Jesus sakay ummangay siya ten lugar a Tiro
sakay ti Sidon. Tummulos siya ten essa a bilay sakay awan na gustu
a matukuyan nen deyaman a ked siya haud, peru netan di labi siya.
25 Tehud haud a essa a ina a tehud a anak a bábbi a sináddáp ni madukás
a ispiritu. Pákkabareta na a dummemát ti Jesus ay pagdaka siya a
ummangay dikona sakay lummuhud ten atubengán na. 26 Iyud a bábbi ay
Griego a taga-Sirofenicia. Nákkekagbi siya kánni Jesus a palakadán en
dimonyo a summáddáp ten anak na. 27 Peru kinagi ni Jesus a, "Kailangan
a dipalonguwán ku pa en anak hidi a pakanán. Awan tama a alapán en
kanán nen anak sakay ipakan ten asu." 28 Tummábbig en bábbi, "Tarud
ngani Panginoon, peru kanán bi nen asu hidi a ked ten sarok nen lamesa
en nágkeragrag nen anak hidi." 29 Kaya kinagi ni Jesus dikona, "Gapu
ti kinagi muwen ay maari ka dán a umuli. Linakadan dán nen dimonyo
en anak mu." 30 Ummuli en bábbi sakay dinemáttan na en anak na ten
págkatdugan na, a linakadan dán ngani nen dimonyo.

Pinagpiyya ni Jesus en Tolay a Bángngág sakay Bulol

31 Nadid, dikona nagsoli de Jesus a gubwat ti Tiro ay nagdaman hidi
ti Sidon patamu hidi ten Minalnu ti Galilea, sakay nagkon hidi ten
danág ti Decapolis. 32 Inyangay nen tolay hidi dikona en essa a lállaki a
bángngág sakay bulol. Nákkekagbi hidi a itupu na en lima na ten lállaki.
33 Inyadeyu ni Jesus en lállaki ten katolayan, sakay insulot na en guramát
na ten magtembang a bángbáng nen lállaki, káttapos ay pinahidan na

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

en dila nen lállaki ten loktab na. 34 Tummangad ti Jesus dilanget sakay
ummangás ti dikál. Káttapos ay kinagi na a, “Effata” en gustu na a
kagiyán ay, “Bumukas ka!”
35 Ti odasid a iyud ay pagdaka a nakasanig en lállaki sakay
nakapagupos dán ti malinaw. 36 Kinagi ni Jesus ten tolay hidi a dyan
di ibareta en ginamet na. Peru mentras a bawalan na hidi ay lalu di bi
a ibábbareta. 37 Hinumanga hidi ti hustu sakay kinagi di, “Atanan nen
gággamitán na ay mágkaganda! Pagpiyyaán na pa en bángngág hidi
sakay bulol!”

En Págpakan ten Áppat a Libu a Tolay
(Mt. 15:32-39)

8 1 Ti aldewid a hidi iyud ay ruway a naipun en tunay ti kakpal a tolay.
Dikona awan dán hidi ti makan ay dinulaw ni Jesus en disepulus na
hidi sakay kinagi na, 2 “Kagbiyan ku i tolayiday hidi gapu tállu dán hidi a
aldew a kakaguman ku, nadid ay awan dán hidi ti makan. 3 Ni pauliyán
ku hidi a magaláp ay manglupoy hidi ti dilanen, adeyu pa bi i uliyanid ni
agumen.” 4 Nagtanung en disepulus na hidi, “Hádya beman i pangalapan
tamid ti makan ti kaparanganiday para makakan i kakpal ni tolayen
hidi?” 5 “Sangan a mommon i tinapay moyen?” tanung ni Jesus.
“Pittu,” kagi di.
6 Pinaetnud ni Jesus en tolay hidi ten luta. Inalap na en pittu a tinapay
sakay nagpasalamat ten Diyos. Káttapos ay tináppeng-táppeng na en
tinapay sakay inyatád na ten disepulus na hidi tánni itagtag di ten
katolayan. Kona ngani haud en ginamet nen disepulus na hidi. 7 Tehud bi
hidi a sasangan a bábbadit a ikan. Nagpasalamat siya a ruway ten Diyos
sakay inutusan na en disepulus na hidi a itagtag di bi iyud ten katolayan.
8 Nakakan hidi a atanan sakay nabássug. Dikona puronán di en subra
ay nakaputat pa hidi ti pittu a lákba. 9 Tehud a áppat a libu en tolay a
kinuman. Dikona a mapauli na en tolay hidi, 10 ay summakay ti Jesus ten
abeng kaguman na en disepulus na hidi, sakay ummangay hidi ten lugar
a Dalmanuta.

Nággid ti Tanda en Pariseo hidi
(Mt. 16:1-4)

11 Ummangay en Pariseo hidi kánni Jesus sakay nákpagdiskusyon hidi
dikona. Gustu di siya a purbaan kaya kinagi di dikona a mángpeta siya
ti essa a himala a gubwat dilanget. 12 Inumangás ti dikál ti Jesus sakay
kinagi na dikodi, “Bakin sikam a tolay nadid a panahun ay mággid
kam ti himala? Pakatandaan moy, awan makeketa ti ányaman a tanda i
lahiyid a iyád.” 13 Linakadan na hidi, sakay summakay siya a ruway ten
abeng sakay ummarabes ten dibelyu.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Págpaalsa nen Pariseo hidi sakay ni Herodes
(Mt. 16:5-12)

14 Nalimunan nen disepulus na hidi a magtawid ti tinapay, sakay eessa dálla
a mommon en naburay ten tawid di a tinapay ten abeng. 15 Kinagi ni Jesus
dikodi, “Magingat kam ten págpaalsa nen Pariseo hidi sakay ni Herodes.”
16 Kinagi nen disepulus hidi ten balang essa, “Awan kitam biyay bi ti tawid
a tinapay kaya kinagi na iyud.” 17 Gapu tukoy ni Jesus en pamággurunan di,
ay kinagi na dikodi, “Bakin pamággurunan moy a awan kam ti tawid a ti
tinapay? Awan kam palla beman makaintendi hanggan nadid? Awan palla
beman iyád abut ni isip moyen? 18 Tehud kam labi a mata, burák kam beman?
Tehud kam labi a bángbáng, bángngág kam beman? Nalimunan moy dán
beman 19 en tináppeng-táppeng ku a limma a tinapay para ten limmang libu a
tolay? Sangan a lákba en napuron moy a buray a tinapay?”

“Sapulu ay ti duwwa,” tábbig di.

20 “Sakay dikona táppeng-táppengán ku en pittu a tinapay para ten
áppat a libu a tolay, sangan a lákba en naputat moy ten naburay?”

“Pittu a lákba,” tábbig di a ruway.

21 Sakay kinagi na dikodi, “Awan moy palla beman maintendiyan?”

En Págpapiyya ten Essa a Lállaki a Burák

22 Káddemát de Jesus ti Bethsaida, ay inyangay nen sangan a tolay dikona
en essa a burák sakay impákpágguron di a tawidan na i tolayid a iyád.
23 Inalalayan ni Jesus en burák sakay inluwas na ten banuwan. Linoktaban
na en mata nen burák sakay intupu na en lima dikona. Káttapos ay tinanung
siya ni Jesus, “Tehud ka dán a ketan?” 24 Ummileng en lállaki sakay kinagi na,
“Maketaák ti katolayan peru kumán a kayu a maglakad.” 25 Ruway a intupu
ni Jesus en lima na hidi ten mata nen burák. Dikona umileng en lállaki ti
mapiyya ay maketa dán siya sakay malinaw dán en ketan na. 26 Kinagi ni
Jesus dikona, “Umuli ka dán. Dyan ka dán rumoyot di banuwan.”

Kinagi ni Pedro ni Deya ti Jesus
(Mt. 16:13-20; Lu. 9:18-21)

27 Káttapos ay ummangay ti Jesus ten lugar a Cesarea a sakup ni
Filipos, kaguman na en disepulus na hidi. Mentras a maglakad hidi ay
tinanung na hidi, “Deyaák ten pangisip nen tolay hidi?” 28 Tummábbig en
disepulus na hidi, “Tehud a magkagi a ti Juan a Mágbinyag ka kan. Tehud
bi a magkagi a ti Elias ka kan. Kagi bi nen agum ay essa ka ten propeta
hidi.” 29 “Ay sikam, deyaák?” Tanung ni Jesus.

Tummábbig ti Pedro, “Siko en Cristo.”

30 “Dyan moy kagiyán maski kándeya ni deyaák,” mahigpit a utus na
dikodi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kinagi ni Jesus a Matay Siya Peru Mabiyag a Ruway
(Mt. 16:21-28; Lu. 9:22-27)

31 Sakay sinapulan na dán a kinagi ten disepulus na hidi en mangyari
dikona. Kinagi na, “En Anak nen Tolay ay magdanas ti makpal a
hirap. Itakwil siya nen pinunu hidi nen banuwan, nen pinunu hidi nen
padi hidi sakay nen tagapagtoldu hidi nen Kautusan. Pabunu di siya
peru ten katállu a aldew ay mabiyag siya a ruway.” 32 Ingkagi na iyád
dikodi ti malinaw, inyadeyu ni Pedro ti Jesus sakay sinaway na. 33 Peru
ummatubeng ti Jesus ten disepulus na hidi sakay kinagi na kánni Pedro,
“Umibut ka ti atubengán kuwiday, Satanas! I áisipán muwen ay bakán a
gubwat ten Diyos nan ten tolay.”
34 Pinaadeni ni Jesus en katolayan pati en disepulus na hidi sakay
kinagi na dikodi, “Ni deyaman en masor a sumunud dikoku ay kailangan
a limunán na en sadili na, báklayán na en kudus na, sakay sumunud
dikoku. 35 Gapu ni deyaman en masor a mángligtas ten biyag na ay
mawanan ti biyag; peru en mawanan ti biyag alang-alang dikoku
sakay ten Maganda a Bareta ay magkahud ti biyag. 36 Ánya beman
pakinabangid nen essa a tolay ni makao na i buuwid a mundu ni
ikepahamak na labi iyud? 37 Ánya beman i mebayadid nen essa a tolay
para mabawi na en biyag na? 38 Ni ikasanikiyák moy sakay en upos ku
hidi ten atubengán nen taksil hidi sakay makasalanan a tolay nadid a
panahun, ay ikasaniki kam bi nen Anak nen Tolay káddemát na a tehud a
dakila a kapangyariyan a gubwat ten Ama, sakay kaguman na en anghel
hidi a banal.”
9 1 Kinagi pa ni Jesus dikodi, “Tandaan moy, tehud a sangan
háddi dikomoy a awan matay mentras a awan di ketan en
makapangyariyan a pághari nen Diyos.”

Nagiba en Idsura ni Jesus
(Mt. 17:1-13; Lu. 9:28-36)

2 Kállipas nen ánnám a aldew ay ingkuyug ni Jesus de Pedro, Santiago
sakay ti Juan ten malangkaw a bukid a awan ti tolay. Dikona ked dán
hidi haud ay netan di a nagiba en idsura ni Jesus. 3 Pinumudew en badu
na ti makasili, awan ti makapangpudew ti munduwiday. 4 Netan di bi
haud de Elias sakay ti Moises a nákpágguron kánni Jesus. 5 Kinagi ni
Pedro kánni Jesus, “Maistu, maganda ta ked kami háddi. Maggamet kami
ti tállu a sarong, essa dikomu, essa kánni Moises sakay essa bi kánni
Elias.” 6 Nakagi iyud ni Pedro gapu awan na tukoy en kagi-kagiyán na
gapu tunay en ánteng di.
7 Linenduman hidi nen mabagál a diklám sakay tehud a nagupos a
gubwat ten diklám, a kinagi na, “Iyád en mahal ku a anak. Sunudán moy

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

siya.” 8 Dikona umileng hidi ten palebut di ay awan dán hidi ti netan a
iba nan ti Jesus dálla.
9 Dikona managson dán hidi ten bukid ay binilin hidi ni Jesus ti
mahigpit a dyan di kagiyán maski kándeya en netan di mentras a awan
mabiyag a ruway en Anak nen Tolay. 10 Sinunud di en kinagi na peru
namagtanungan hidi ni ánya kahuluganid nen kinagi na a kákkabiyag a
ruway. 11 Sakay tinanung di ti Jesus, “Bakin kinagi nen tagapagtoldu hidi
nen Kautusan a dapat a mágdipalongu a dumemát ti Elias?” 12 Kinagi na
dikodi a, “Tatarudan iyán mágdipalongu a dumemát háddi ti Elias tánni
ihanda na en atanan a bagay. Peru bakin kinagi bi nen Kasulatan a en
Anak nen Tolay ay imemenos di sakay magtággád ti makpal a hirap?
13 Peru kagiyán ku dikomoy iddi, dummemát dán háddi ti Elias sakay
ginamet nen tolay hidi en gustu di a gamitán dikona, a kona ten nesulat
tungkul dikona.”

Pinagpiyya ni Jesus en Anak a Sináddáp ni Madukás a Ispiritu
(Mt. 17:14-21; Lu. 9:37-43a)

14 Nadid, dikona a summoli dán hidi ay nademáttan di en agum
hidi a disepulus a kinalibungbungan nen makpal a tolay sakay nen
tagapagtoldu hidi nen Kautusan a mákpagtalu dikodi. 15 Dikona netan
nen tolay hidi ti Jesus, ay naráknid hidi sakay nagginan hidi a tummagbu
sakay binati di siya. 16 Tinanung ni Jesus en disepulus na hidi, “Ánya i
pamagtalunan moyen?”
17 Tehud a essa a lállaki ten katolayan a nagupos, “Maistu, inyangay
ku háddi dikomu i anak kuwidi a lállaki gapu sináddáp ni madukás a
ispiritu, sakay awan siya makaupos. 18 Kada pahirapan siya nen madukás
a ispiritu ay medumor siya; magruru i ngusu naidi, magngurităb i ngipán
naidi sakay kumásseng. Inyoron ku ti disepulus muwen hidi a palakadán
di en madukás a ispiritu peru awan di mapalakad.” 19 Kinagi ni Jesus
dikodi, “Lahi a awan ti pánnampalataya! Hanggan nikan takam pa
beman a aguman? Hanggan nikan takam a pagtiisan? Iyangay moy háddi
anaken!” 20 Sakay inyangay di en anak kánni Jesus. Pákketa nen madukás
a ispiritu kánni Jesus ay pagdaka na a pinagpágpág en anak, sakay
nedumor ten luta, nagbuleláng sakay nagruru en ngusu na. 21 Tinanung
ni Jesus en ama nen anak, “Nengkan pa siya a nagkakona haán?”
Kinagi nen ama, “Sapul pa iyán dikona badit palla siya.” 22 “Gustu
siya a bunuwán nen madukás a ispiritu. Pirmi na siya a itumba ten apoy
sakay ten dinom. Kaya ni tehud ka a magamet ay kagbiyan mu kami pay
a tulungan.” 23 Kinagi ni Jesus dikona, “Bakin kinagi mu a, ‘Ni tehud ka a
magamet.’ Atanan a bagay ay mangyari ten tehud a pánnampalataya.”
24 Pagdaka a kinagi nen ama nen anak, “Maniwalaák a talaga!
Kagbiyanák mu a tulungan a madagdagan en pánnampalataya ku.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25 Dikona a ketan ni Jesus a magkakpal en katolayan, ay kinagiyan na en
madukás a ispiritu, “Siko a ispiritu a mágpabángngág sakay mágpabulol,
utusan taka a lumakad ka dán ti anaken sakay dyan ka dán sumoli dikona!”
26 Minágpapákrawán en madukás a ispiritu, pinagpágpág na en anak, sakay
káttapos ay tulos dán siya a lummakad. Kumán dán a patay en anak kaya
balang essa ay nagkagi a patay dán siya. 27 Peru tinawidan ni Jesus en lima
nen anak sakay inyekat na, sakay tulos dán a tummaknág en anak.
28 Dikona a summáddáp ti Jesus ten bilay, ay palihim siya a tinanung
nen disepulus na hidi, “Bakin awan mi mapalakad iyud a madukás a
ispiritu?” 29 Tummábbig ti Jesus, “Mapalakad la iyud a kalasi ni ispiritu
ten pamamag-itan ni págdasal.”

Kinagi a Ruway ni Jesus en Kákkatay Na sakay en Kákkabiyag Na a Ruway

(Mt. 17:22-23; Lu. 9:43b-45)

30 Kállakad di haud ay nagkon hidi ti Galilea. Sala ni Jesus a
matukuyan nen tolay hidi ni ked hádya siya 31 gapu tolduwan na tenhud
en disepulus na hidi. Kinagi na dikodi, “En Anak nen Tolay ay metokyon
ten tolay hidi sakay bunuwán di siya. Peru mabiyag siya a ruway ten
katállu a aldew.” 32 Peru awan di naintendiyan en kinagi ni Jesus, sakay
manteng bi hidi a magtanung dikona.

En Kataasan

(Mt. 18:1-5; Lu. 9:46-48)

33 Dikona a dummemát de Jesus ten bilay ti Capernaum ay tinanung
na en disepulus na hidi, “Ánya en pamagtalunan moy ten dilan?” 34 Awan
hidi ti kákkagi gapu en pamagtalunan di ay ni deya i kataasanid dikodi.
35 Ummetnud ti Jesus, sakay dinulaw na en sapulu ay ti duwwa a disepulus,
sakay kinagi na dikodi, “Ni deyaman en masor a magin purumeru ay dapat
a magin katapusan, sakay magin tagapagserbi nen atanan.” 36 Nangalap
ti Jesus ti anak a badit sakay pinataknág na ten atubengán di. Káttapos
ay kinálkál na sakay kinagi na ten disepulus na hidi, 37 “Ni deyaman en
mangtanggap ten badit a anak a kona háddi alang-alang ten ngaran ku ay
sikán en tinanggap na. Sakay ni deyaman en mangtanggap dikoku ay bakán
la a sikán en tinanggap na nan pati en nangpaangay dikoku háddi.”

Kapanig tam en awan Kumontra Dikotam

(Lu. 9:49-50)

38 Nadid, kinagi ni Juan kánni Jesus, “Maistu, naketa kami ti essa
a tolay a magpalakad ti dimonyo ten pamamag-itan nen ngaran mu.
Sinaway mi siya gapu awan tam siya kaguman.” 39 Peru kinagi ni Jesus a,
“Dyan moy sawayán, gapu en tolay a maggamet ti himala ten pamamag-

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

itan nen ngaran ku ay awan siya pagdaka a magupos ti madukás kontra dikoku. 40 Gapu en awan kumontra dikotam ay kapanig tam. 41 Tandaan moy, ni tehud a mangatád dikomoy ti dinom, maski essa la a basu gapu sakup takam ay siguradu a makatanggap ti pagpapala."

En Dahilan nen Kasalanan
(Mt. 18:6-9; Lu. 17:1-2)

42 "Mapiyya pa ni báttenan ti dikál a gilingan a batu en állig nen essa a tolay, sakay ibator ditaw a diget nan ni siya ay magin dahilan ni kasalanan ten essa ti bábbaditid a hidi iddi a maniwala dikoku. 43 Ni en lima mu i magin dahilanid nen kasalanan mu ay putáddán mu! Mas mapiyya pa ni mabiyag ka a putád en essa mu a lima nan ni tehud ka a duwwa a lima ni meangay ka labi ti impiyerno, ten apoy a awan maada-adáp. 44 [Awan mata-matay en urád hidi haud, sakay awan maada-adáp en apoy.] 45 Sakay ni en básset mu i magin dahilanid nen kasalanan mu ay putáddán mu! Mas mapiyya pa ni mabiyag ka a putád en essa mu a básset nan ni tehud ka a duwwa a básset ni meangay ka labi ti impiyerno. 46 [Awan mata-matay en urád hidi haud, sakay awan maada-adáp en apoy.] 47 Sakay ni en essa mu a mata i magin dahilanid nen kasalanan mu ay lábwetán mu! Mas mapiyya pa ni sumáddáp ka ten kahariyan nen Diyos a burák en essa mu a mata nan ni tehud ka a duwwa a mata ni meangay ka labi ti impiyerno. 48 [Awan mata-matay en urád hidi haud, sakay awan maada-adáp en apoy."]

49 "Gapu en balang essa ay mapurbaan ten pamamag-itan nen apoy.[b] 50 Maganda en asen peru ni mawan en lasa na, ay konya dán a mesoli en asen na? Kaya magin kona kam ten asen sakay mabiyag kam ti mapayapa ten balang essa.

Nagtoldu ti Jesus Tungkul ten Pághiwalay nen Magkabinga
(Mt. 19:1-12; Lu. 16:18)

10 1 Nadid, kállakad di haud, ay ummangay hidi ten prubinsiya a Judea sakay ummarabes hidi ten dinom ti Jordan. Kinalibungbungan dámman siya nen makpal a tolay sakay tinolduwan na hidi kona ten dati na a gággamitán.

2 Tehud a sangan a Pariseo a ummadeni kánni Jesus. Gustu di siya a purbaan kaya tinanung di siya, "Tama beman ten Kautusan a maari a hiwalayan nen lállaki en kabinga na?" 3 Tinanung bi hidi ni Jesus, "Ánya beman en kinagi ni Moises?" 4 Kinagi di, "Impayag ni Moises a maari a hiwalayan nen lállaki en kabinga na káttapos a magkahud ti kasulatan

---

[b] **9:49** mapurbaan ten pamamag-itan nen apoy ten iba a kasulatan ay tehud a dagdag a en bawat alay ten Diyos ay madáttonan ti asen.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni pághiwalay.” 5 Peru kinagi ni Jesus dikodi, “Kaya insulat ni Moises i
kautusanid a iyud ay gapu maktug i págguluwan moyen. 6 Peru sapul pa
dikona lalangán nen Diyos i munduwiday, ay linalang na dán en tolay a
lállaki sakay bábbi. 7 Iyád en dahilan kaya a lakadan nen lállaki en ama
na ay ten ina na sakay magagum dán hidi ay ten kabinga na, 8 en duwwa
ay magin essa dán.’ Bakán dán hidi a duwwa nan essa dán hidi. 9 En
pinagagum nen Diyos ay awan dapat a paghiwalayán nen deyaman.”
10 Káddemát di ten bilay, ay tinanung nen disepulus hidi ti Jesus
tungkul ten pághiwalay. 11 Kinagi na dikodi, “Ni deyaman a lállaki en
humiwalay ten kabinga na sakay mákkabinga a ruway ti iba ay nagkasala
ti pángngalunya ten kabinga na. 12 Kona labi hud ten bábbi a humiwalay
ten kabinga na, sakay mákkabinga ti iba ay nagkasala ti pángngalunya
ten kabinga na.”

Pinagpala ni Jesus en Bábbadit a Anak
(Mt. 19:13-15; Lu. 18:15-17)

13 Tehud a katolayan a náng-angay ten anak di hidi kánni Jesus tánni
ipákpágguron di a itupu na en lima na dikodi, peru nagsarantaan hidi
nen disepulus hidi. 14 Nagsaranta ti Jesus dikona ketan na iyud. Kinagi
na dikodi, “Pabayan moy la a umadeni dikoku i anaken, dyan moy hidi
sawayán gapu en kona hidi dikodi en mebilang ten kahariyan nen Diyos.
15 Tandaan moy, ni deyaman en awan mangtanggap ten kahariyan nen
Diyos a kona ten káttanggap nen badit a anak ay awan paghariyan nen
Diyos.” 16 Káttapos ay kinálkál ni Jesus en anak hidi, intupu na en lima
na ten ulu di sakay indasal na hidi a pagpalaán nen Diyos.

En Mayaman a Lállaki
(Mt. 19:16-30; Lu. 18:18-30)

17 Dikona magrektat dán de Jesus ay tehud a essa a lállaki a
gumággenan a ummadeni dikona, sakay lummuhud ten atubengán na.
Nagtanung siya, “Mahusay a Maistu, ánya dapat kuwid a gamitán tánni
magkahudák ti biyag a awan ti katapusan?” 18 Kinagi ni Jesus, “Bakin
dulawánnák mu a mahusay? Awan ti iba a mahusay nan en Diyos la.
19 Awan beman tukoy mu dán en kautusan nen Diyos a dyan ka mamunu,
mangalunya, magtakaw, dyan ka magtistigu ten awan ti katutuhanan,
dyan ka magdaya sakay igalang mu en ama mu ay ten ina mu.” 20 Kinagi
nen lállaki, “Maistu, sinunud ku dán hidi iyán a atanan sapul pa dikona
anakák.” 21 Dikona umileng ti Jesus ten lállaki ay tehud a págmahal a
kinagi na, “Tehud pa a essa a bagay a kulang dikomu. Kammudán ilaku
mu en atanan nen ari-ariyan mu hidi sakay iyatád mu ten pubri hidi en
naglakuwan mu tánni magkahud ka ti kayamanan dilanget. Káttapos
ay sumoli ka sakay mákkuyug ka dikoku.” 22 Pákkasanig na ten kinagi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni Jesus ay minalungkut siya a lummakad gapu mayaman siya a tarud.
23 Liningat ni Jesus en ked hidi ten palebut na sakay kinagi na ten
disepulus na hidi, “Talaga a mahirap a makasáddáp en mágkayaman hidi
ten kahariyan nen Diyos!” 24 Nagtaka en disepulus na hidi ten kinagi
na. Peru kinagi a ruway ni Jesus, “Anak ku hidi, talaga a tunay ti hirap
a makasáddáp ten kahariyan nen Diyos! 25 Mas alistu pa a makasáddáp
en kamelyo ten ábbut nen digum nan ten essa a mayaman a mebilang
ten kahariyan nen Diyos.” 26 Lalu a minagtaka en disepulus hidi ten
nasanig di kaya nagtanung hidi, “Ni konahud, ay deya wád i maligtasid?”
27 Inileng hidi ni Jesus sakay kinagi na dikodi, “Awan iyád kaya a
gamitán nen tolay, peru ten Diyos ay maari. Gapu atanan a bagay ay kaya
a gamitán nen Diyos.”

28 Nagupos ti Pedro, “Panginoon, inadággan mi dán en atanan tánni
makasunud kami la dikomu.” 29 Kinagi ni Jesus, “Tandaan moy: ni
deyaman en manglakad ten bilay na, kákkapatkaka na, dáddikál na,
anak na, sakay ten luta na hidi tánni sumunud dikoku, sakay para ten
Maganda a Bareta, 30 ay makatanggap nadid a panahun ti datos a bilay,
kákkapatkaka, dáddikál, anak sakay luta, peru tehud a kaguman a
pággusig. Sakay ten dumemát a panahun ay magkahud siya ti biyag a
awan ti katapusan. 31 Peru makpal a mágdipalongu en medimudyan,
sakay makpal ten mágdimudyan en medipalongu.”

En Katállu a Págkagi ni Jesus ten Kákkatay Na sakay Kákkabiyag na a Ruway

(Mt. 20:17-19; Lu. 18:31-34)

32 Dikona a ked hidi ten dilan a tamu ti Jerusalem ay mágdipalongu ti
Jesus. Magkábba-kábba en disepulus na hidi sakay tehud bi a ánteng en
tolay hidi a umunonud dikona. Imbukud a ruway ni Jesus en sapulu ay
ti duwwa a disepulus na sakay kinagi na en mangyari dikona. 33 Kinagi
ni Jesus, “Angay kitam nadid ti Jerusalem, káddemát tam haud ay
itokyon di en Anak nen Tolay ten pinunu hidi nen padi hidi, sakay ten
tagapagtoldu hidi nen Kautusan. Hatulan di siya ti kamatayan sakay
iyatád di siya ten Hentil hidi. 34 Imemenos di siya, loktaban, haplitán,
sakay tulos di a bunuwán. Peru kállipas nen tállu a aldew ay mabiyag
siya a ruway.”

En Pákpágguron De Santiago ay ti Juan

(Mt. 20:20-28)

35 Sakay ummadeni de Santiago ay ti Juan a anak ni Zebedeo kánni
Jesus. Kinagi di, “Maistu, tehud kami nakuwan a ipákpágguron
dikomu.” 36 Tinanung hidi ni Jesus, “Ánya beman iyud?” 37 Kinagi di, “Ni
mággetnud ka dán ten kahariyan mu ay ipákpágguron mi nakuwan a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

makaetnud kami a kasadát mu, essa ten kawanan mu sakay essa bi ten kawiri mu." 38 Peru kinagi ni Jesus dikodi, "Awan moy tukoy i agidán moyen dikoku. Mainom moy beman en tasa nen kahirapan a inumán ku? Matággád moy beman en binyag a ibinyag dikoku?" 39 "Opo," kagi di.

Kinagi ni Jesus, "En tasa a inumán ku ay inumán moy ngani, sakay mabinyagan kam ngani ten binyag a tanggapán ku. 40 Peru bakán a sikán i mangpiliyid ni deya i mággetnudid ten kawanan ku sakay ten kawiri ku. En Diyos en máng-atád ti lugarid a hidi iyán ten nánglaanan na."

41 Dikona a masanig iyud nen sapulu a disepulus, ay nagsaranta hidi ten matkaka a Santiago ay ti Juan. 42 Kaya pinaadeni hidi ni Jesus sakay kinagi na, "Tukoy moy dán a en pinunu nen Hentil hidi ay ipeta di a talaga a hidi i mamunuwid, sakay en kataasan i masunudid. 43 Peru bakán a kona haán i dapatid a mangyari dikomoy. Nan ni deyaman dikomoy en masor a magin kataasan ay dapat a magin tagapagserbi moy. 44 Sakay ni deyaman en masor a magin pinunu ay dapat a magin alipin nen atanan. 45 Gapu en Anak nen Tolay ay ummangay háddi bakán a para pagserbiyan nan para magserbi sakay tánni máng-alay ten biyag na para ten katubusan nen makpal."

Pinagpiyya ni Jesus ti Bartimeo a Burák
(Mt. 20:29-34; Lu. 18:35-43)

46 Nadid, dummemát de Jesus ti Jerico. Dikona palakad dán hidi a kaguman na en disepulus na hidi sakay en makpal a tolay, ay tehud hidi a nataliban a essa a burák, mággetnud siya ten gilid nen dilan a máklimus. Siya ay ti Bartimeo a anak ni Timeo. 47 Dikona a masanig nen burák a en magtalib ay ti Jesus a taga-Nazaret, ay impákraw na, "Jesus, anak ni David, kagbiyanák mu pay!" 48 Sinaway siya nen tolay hidi tánni umimang, peru lalu na pa a binegsákkan a impákraw, "Anak ni David, kagbiyanák mu pay!" 49 Ummimang ti Jesus sakay kinagi na, "Dulawán moy siya háddi."

Dinulaw di en burák sakay kinagi di, "Magsaya ka! Padulaw ka ni Jesus. Nay, umágkat ka dán." 50 Inwatek nen burák en alikábkáb na sakay lummuksu a tummaknág, sakay ummadeni kánni Jesus. 51 Tinanung siya ni Jesus, "Ánya gustu muwid a gamitán ku dikomu?"

Kinagi nen burák, "Maistu, gustu ku a maketaák a ruway." 52 Kinagi ni Jesus, "Nagpiyya ka dán gapu ten pánnampalataya mu."

Ti odasid a iyud ay naketa dán siya a ruway, sakay ummunud kánni Jesus.

En Matagumpay a Kássáddáp ti Jerusalem
(Mt. 21:1-11; Lu. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

11 1 Dikona adeni dán de Jesus ten siyudad a Jerusalem, sakay ten banuwan hidi a Betfage sakay Betania a ked ten bukid a Olibo, ay pinágdipalongu na en duwwa ten disepulus na hidi. 2 Kinagi na dikodi, "Angay kam ti sumunuden a banuwan. Kássáddáp moy haud ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tehud kam a ketan a umáegut a bul-u a asno[c] a awan palla nasakayan.
Okbisán moy sakay iyangay moy háddi. 3 Ni tehud a magtanung dikomoy
ni bakin okbisán moy ay kagiyán moy a kailangan nen Panginoon sakay
isoli na la a pagdaka." 4 Kaya lummakad en duwwa a disepulus, sakay
netan di ngani haud en bul-u a asno ten gilid nen dilan a umáegut ten
pintuwan nen bilay. Dikona okbisán di ay 5 tinanung hidi nen tolay hidi
a mágtaknág haud, "Bakin okbisán moy iyán?" 6 En tábbig di ay kona
ten imbilin ni Jesus, kaya pinabayan dán hidi nen tolay hidi a lumakad.
7 Inyangay di kánni Jesus en bul-u a asno, insapin di en alikábkáb di
ten asno sakay summakay ti Jesus. 8 Makpal a tolay en nánglatag ten
alikábkáb di ten dilan, en agum bi ay nangkáttol ti maduun a pinget ni
kayu sakay iyud en inlatag di ten dilan.

9 Nadid en tolay hidi ten dipalongu ni Jesus sakay en umunonud hidi
dikona ay magpákrawan hidi a magpuri, kinagi di, "Puriyán en Diyos!
Pagpalaán en mágdadedemát ten ngaran nen Panginoon! 10 Pagpalaán
nakuwan en kahariyan nen ninunu tam a ti David a mágdadedemát dán.
Puriyán en Diyos!"

11 Summáddáp ti Jesus ti Jerusalem sakay ummangay siya ten Templo.
Inileng na en atanan a bagay a ked haud, káttapos ay nagsoli siya ti
Betania gapu mággibi-gibi dán, kaguman na en sapulu ay ti duwwa.

Sinumpa ni Jesus en Kayu a Igos
(Mt. 21:18-19)

12 Ten kailawan, dikona a magsoli hidi a gubwat ti Betania, ay nakabati
ti Jesus ti aláp. 13 Netan-awan na en kayu a igos a malagu. Inadeniyan na
iyud tánni ilingán na ni tehud a bunga. Peru awan siya ti netan a bunga
na, purus la a duun gapu awan na palla panahun. 14 Kaya kinagi na ten
kayu a igos, "Sapul nadid ay awan dán ti makaennam ten bunga mu."
Nasanig iyud nen disepulus na hidi dikona kinagi na.

Pinalakad ni Jesus en Máglaku hidi ten Templo
(Mt. 21:12-17; Lu. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

15 Káddemát de Jesus ti Jerusalem ay summáddáp siya ten Templo.
Tinabug na en máglaku hidi, sakay en mamali hidi haud, sakay
impágtumba na en lamisaan nen mágpalit hidi ti pilak sakay en bangku
nen máglaku hidi ti kalapati. 16 Awan pinagkon ni Jesus ten laguwerta
nen Templo en tehud hidi a pangarga. 17 Sakay tinolduwan na en tolay
hidi, kinagi na, "Kona háddi en nakasulat, 'En bilay ku ay ngaranan a
bilay a págdasalan nen atanan a bansa.' Peru ginamet moy a bilay nen
mágtakaw hidi!"

---

[c] **11:2** Bul-u a asno: Essa a kalasi ni hayup a kumán a kabayu.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18 Nasanig iyud nen pinunu hidi nen padi hidi sakay nen tagapagtoldu hidi
nen Kautusan. Sapul haud ay nagisip dán hidi ti paraan tánni mapabunu di ti
Jesus. Peru manteng hidi dikona gapu makpal dán en humanga ten págtoldu na.
19 Dikona gibi dán, ay lummakad dán de Jesus ti siyudadid a iyud.

En Adal a Gubwat ten Kayu a Igos
(Mt. 21:20-22)

20 Ten kailawan, ay netan di ten dilan a nagmadi dán en kayu a igos a
hanggan ten gamot na hidi. 21 Naisip ni Pedro en nangyari ten kayu, kaya kinagi
na kánni Jesus, "Maistu, ilingán mu en sinumpa mu a kayu a igos, natay dán!"
22 Kinagi ni Jesus dikodi, "Maniwala kam ten Diyos. 23 Tandaan moy
iddi: ni manampalataya kam ten Diyos sakay awan kam magalangan,
ay maari moy a kagiyán ti bukiden a, 'Umibut ka haán, tumápduk ka ti
digeten,' ay mangyari. 24 Kaya kagiyán ku dikomoy, a ányaman a bagay
en agidán moy ten págdasal moy, ay maniwala kam a natanggap moy
dán, ay matanggap moy ngani iyud. 25 Ni magdasal kam ay patawadán
moy pa en tehud kasalanan dikomoy tánni patawadán kam bi nen Ama
moy a ked dilanget. 26 [Ni awan kam magpatawad ten nagkasala hidi
dikomoy ay awan kam bi patawadán nen Ama moy a ked dilanget."]

En Awan Di Pánniwala kánni Jesus
(Mt. 21:23-27; Lu. 20:1-8)

27 Dummemát dámman de Jesus ti Jerusalem. Dikona pasiyaan a maglakad
ti Jesus ten Templo ay ummadeni dikona en pinunu hidi nen padi hidi, en
tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay en pinunu hidi nen banuwan. 28 Tinanung
di ti Jesus, "Ánya karapatan muwid a maggamet ti bagayid a hidi iyád? Deya
nangatáddid dikomu ti karapatanid a iyán?" 29 Kinagi ni Jesus dikodi, "Tanungán
takam pa. Ni matábbig moy i tanung kuwiday ay kagiyán ku dikomoy en
ginubwatan nen karapatan ku a manggamet ti bagayid a hidi iyád. 30 Nadid, deya
i nangatáddid ti karapatan kánni Juan a magbinyag, en Diyos beman oni tolay?"
31 Namággurunan di, "Mara ni kagiyán tam a gubwat iyud ten Diyos ay
tanungán na kitam bi ni bakin awan kitam naniwala kánni Juan. 32 Peru
ni kagiyán tam bi a gubwat ten tolay, ay bakay ni ánya bi gamitánnid ni
tolayen hidi dikotam." Manteng hidi gapu tenggiyán nen tolay hidi ti Juan
a essa a propeta. 33 Kaya en tábbig di kánni Jesus ay, "Awan mi tukoy."
Kinagi ni Jesus dikodi, "Ni konahud, ay awan ku bi kagiyán dikomoy ni
hádya i gubwatid nen karapatan ku a maggamet ti bagayid a hidi iyád."

En Talinhaga Tungkul ten Mágkadukás hidi a Katiwala
(Mt. 21:33-46; Lu. 20:9-19)

12 1 Nadid, nagtoldu ti Jesus ten tolay hidi ten pamamag-itan ni
talinhaga, kinagi na, "Tehud a essa tolay a nagmula ti ubas ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

uma na. Pinakudal na en kaubasan na sakay nagpagamet ti págpáspássan ti ubas, sakay nagpagamet ti malangkaw a bilay a págbantayan. Káttapos ay inyentrega na ten katiwala na hidi en ubasan sakay ummangay siya ti iba a lugar. 2 Dikona panahun dán nen sákburas ay inutusan na en essa na a alipin tánni paangay na en kabunong na a ubas ten katiwala na hidi. 3 Peru binálbág nen katiwala hidi en alipin, sakay pinauli di a awan ti tawid. 4 Nangutus a ruway ti iba a alipin en makákkao ten kaubasan. Peru pinakol di sakay ináinsultu di. 5 Nangutus dámman en makákkao ti essa pa a alipin peru binunu di. Kona bi hud i ginamet diyid ten makpal pa, tehud hidi a binálbág sakay tehud hidi a binunu. 6 Nadid ay eessa dálla en naburay a maari a utusan nen makákkao ten kaubasan, en mahal na a anak. Kaya inutusan na siya gapu inisip na a, 'Igalang di i anak kuwiday.' 7 Peru namágguron en katiwala hidi dikona ketan di en anak nen makákkao, kinagi di, 'Iyán i magmanaid, bunuwán tamon siya tánni makao tam en manaán na.' 8 Kaya dinuklos di siya sakay tulos di a binunu. Káttapos ay imbut di en bangkay na ten luwas nen kaubasan."

9 Intanung ni Jesus, "Ánya wád i gamitánnid nen makákkao ten kaubasan? En gamitán na ay angay siya ten uma na sakay bunuwán na en katiwala na hidi. Káttapos ay iyentrega na en kaubasan ti agum a tolay.
10 Awan beman nabasa moy dán en nakasulat ten Kasulatan a,

'En batu a inadiyan nen mággamet hidi ti bilay
ay siya en nagin pinakamahalaga ten atanan.
11 Iyád ay ginamet nen Panginoon,
a makasaya a áelingán!' "

12 Dikona nasanig nen pinunu hidi nen Judio hidi en kinagi ni Jesus ay gustu di siya a dikáppán gapu nahalata di a hidi en patamakan na ten talinhaga. Peru awan di magamet gapu manteng hidi ten tolay hidi kaya lummakad dálla hidi.

En Págbayad ti Buwes
(Mt. 22:15-22; Lu. 20:20-26)

13 En sangan a Pariseo sakay en sangan bi ten tolay hidi ni Hari a Herodes ay nautusan a umangay kánni Jesus tánni urayán di siya a maliwat ten pággupos na. 14 Kaya ummadeni hidi kánni Jesus sakay kinagi di, "Maistu, tukoy mi a tapat ka sakay awan ka ti panigan, pantay i pángngileng muwid ten atanan a tolay. En itáttoldu mu ay tungkul ten tatarudan a kagustuwan nen Diyos para ten tolay. Gustu mi nakuwan a itanung ni labag beman ten Kautusan tam a magbayad kami ti buwes ten Emperador ti Roma oni awan?"

15 Tukoy ni Jesus a magkukunwari la hidi kaya kinagi na dikodi, "Bakin páppurbaanák moy? Átdenanák moy ti pilak a denaryo." 16 Inátdenan di ngani siya ti pilak. Káttapos ay tinanung hidi ni Jesus, "Kándeya a rupa sakay ngaran en nakatatak háddi?"

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kinagi di, “Kao nen Emperador.” 17Kinagi ni Jesus, “Iyatád moy ten
Emperador en kao nen Emperador, sakay iyatád moy ten Diyos en kao
nen Diyos.”
Minagtaka hidi ti hustu ten tábbig na.

En Tanung Tungkul ten Kákkabiyag a Ruway
(Mt. 22:23-33; Lu. 20:27-40)

18Nadid, tehud a sangan a Saduseo a ummadeni kánni Jesus tánni
magtanung. Maniwala hidi a awan dán mabiyag a ruway en patay. 19Kinagi
di, “Maistu, tehud a insulat ti Moises a kautusan a para dikotam. Ni matay
kan en lállaki a awan hidi ti anak ay ten kabinga na ay en wadi nen lállaki i
dapatid a mangkabinga ten bilu, tánni magkahud hidi ti anak para ten kaka
na a natay. 20Tehud a pittu a matátkaka a lállaki. Nákkabinga en kaka peru
natay a awan ti anak. 21Kinabinga nen kaduwwa en bilu. Peru natay bi siya a
awan ti anak. Kona bi hud en nangyari ten kattállu. 22Nakabinga nen bábbi
en pittu a lállaki a matátkaka peru natay hidi a atanan a awan ti anak. Sakay
ten dimudyan ay natay bi en bábbi. 23Nadid, ta nakabinga na hidi a atanan,
deya i tenggiyán naid a kabinga na, káddemát ten kákkabiyag a ruway?”
24Kinagi ni Jesus dikodi, “Liwat a tarud i pánniwala moyen,
gapu awan moy maintendiyan en itáttoldu nen Kasulatan sakay en
kapangyariyan nen Diyos. 25Ten kákkabiyag a ruway ay awan dán ti
kabingaan; kaparehu dán hidi nen anghel hidi dilanget. 26Ni tungkul
ten kákkabiyag a ruway, awan moy beman nabasa ten libru ni Moises en
kinagi nen Diyos dikona, ten pangyayari ten maggerab a marenggád a
kayu? Kinagi nen Diyos kánni Moises, ‘Sikán en Diyos ni Abraham, Isaac,
sakay Jacob.’ 27En Diyos ay bakán a Diyos nen patay hidi nan Diyos nen
biyag hidi. Kaya talaga a liwat kam a tarud!”

En Pinakamahalaga a Utus
(Mt. 22:34-40; Lu. 10:25-28)

28Nasanig nen essa a tagapagtoldu nen Kautusan en pamagtalunan di.
Netan na a mahusay en káttábbig ni Jesus ten Saduseo hidi kaya ummadeni
siya sakay nagtanung, “Ánya en pinakamahalaga a utus ten atanan?”
29Kinagi ni Jesus, “Iddi en purumeru a utus a pinakamahalaga:
‘Sanigán mu Israel! En Panginoon tam a Diyos ay mággeessa la a
Panginoon, awan dán ti agum.
30Mahalán mu en Panginoon mu a Diyos ti buu a pusu, buu a kaluluwa,
buu a isip sakay buu a begsák.’ 31Iddi en kaduwwa a utus, ‘Mahalán mu
en kaparehu mu a tolay a kona ten págmahal mu ten sadili mu. Awan
dán ti agum a utus a manghigit pa ti duwwaid a iyád.” 32Kinagi nen
tagapagtoldu nen Kautusan, “Tarud iyán Maistu! Tama en kinagi mu a
essa la en Diyos, awan dán ti agum. 33Sakay kailangan a mahalán siya

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ti buu a pusu, buu a isip sakay buu a begsák, sakay dapat a mahalán en kaparehu a tolay a kona ten págmahal ten sadili. Mas mahalaga hidi iyád nan ni máng-alay ti bagay hidi a tutudán sakay ten iba pa hidi a alay."

34 Netan ni Jesus a mahusay en káttábbig na kaya kinagi na dikona, "Adeni ka dán ten kahariyan nen Diyos." Sapul haud ay awan dán ti nangahas a magtanung kánni Jesus.

En Tanung Tungkul ten Cristo
(Mt. 22:41-46; Lu. 20:41-44)

35 Mentras a magtoldu ti Jesus ten Templo ay kinagi na, "Bakin a kinagi nen tagapagtoldu hidi nen Kautusan a en Cristo ay maggubwat ten lahi ni David? 36 Awan beman dikona inggiyya nen Banal a Ispiritu ti David ay kona háddi en kinagi na:

"Kinagi nen Panginoon ten Panginoon ku,
'Mággetnud ka ti kawanan kuwiday,
mentras awan ku mapasuku dikomu en atanan nen kadima mu
hidi.' "

37 Ti David dán en nangdulaw dikona a Panginoon; konya a en Cristo ay maggubwat ten lahi ni David?"

Mangilag ten Tagapagtoldu hidi nen Kautusan
(Mt. 23:1-36; Lu. 20:45-47)

Makpal a tolay en masaya a mágsanig dikona. 38 Sakay kinagi pa ni Jesus ten págtoldu na, "Mangilag kam ten tagapagtoldu hidi nen Kautusan, gugustu di a maglakad ten matolay a lugar a susulot di en badu di a malayon sakay kasayaan di a igalang hidi nen katolayan. 39 Gugustu di en bangku hidi a para ten mágkataas ni ked hidi ten sinagoga sakay en bangku hidi a para ten marangal ten handaan hidi. 40 Áubusán di en ari-ariyan nen bilu hidi a bábbi sakay en áttakdug di hidi a dasal ay wari-wari la. Kaya tunay ti dággi i magin parusa diyid."

En Kaluub nen Bilu a Bábbi
(Lu. 21:1-4)

41 Nadid, nággetnud ti Jesus ten adeni nen págdáttonan ti kaluub ten Templo. Áelingán na en tolay hidi a magdátton ten kaluub di. Netan na a makpal a pilak en idátton nen mágkayaman hidi. 42 Sakay netan na bi en pubri a bilu a bábbi a nángdátton ten kaluub na a duwwa a sentabos. 43-44 Dinulaw ni Jesus en disepulus na hidi sakay kinagi na dikodi, "Tatarudan i kagiyán kuwidi dikomoy, en ingkaluub nen pubri a bilu ay mas makpal, gapu en agum ay nangatád la ten bahagi nen kayamanan di. Peru siya a pubri a bilu maski ni mahirap siya ay inyobus na a inyatád en kasiya-siya a kabiyagan na."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kinagi ni Jesus en Kákkasida nen Templo
(Mt. 24:1-2; Lu. 21:5-6)

13 1 Dikona paluwas ti Jesus ten Templo ay kinagi nen essa ten disepulus
na hidi, “Maistu, ilingán mu i dáddekállen hidi a bilay, sakay i
mágkagandaen hidi a batu a ginamit di!” 2 Kinagi ni Jesus, “I áelingán muwen
a dáddekál a bilay ay marábba iyán a atanan, awan ka haán ti ketan a batu a
tumáttopu ten kaparehu na a batu. Atanan ay makuray-kuray!”

En Dumemát a Kahirapan sakay Pággusig
(Mt. 24:3-14; Lu. 21:7-19)

3 Nadid, dikona mággetnud ti Jesus ten Bukid nen Olibo a táttan-awán na en
Templo ay palihim a tinanung siya de Pedro, Santiago, Juan sakay ti Andres.
4 Kinagi di, “Kagiyán mu pay dikomi, nikan a mangyari i bagayid a hidi iyád,
sakay ánya tandaid a pakatukuyan mi ni adeni dán a mangyari atananid iyád?”
5 Kinagi ni Jesus dikodi, “Mangilag kam tánni awan kam maloku nen
deyaman. 6 Makpal a dumemát a magkagi a hidi en Cristo, sakay itawtaw
di en makpal a tolay. 7 Dyan kam la mabalisa ni makasanig kam ti gera
a adeni dikomoy oni bareta tungkul ti gera ten adeyu a lugar. Dapat a
mangyari hidi iyád, peru bakán palla iyád a en katapusan. 8 Magkahud pa
ti kontraan sakay labanan en bansa ti iba a bansa sakay en kahariyan ten
kaparehu na a kahariyan. Maglinug ten iba-iba a lugar, sakay magkahud
ti aláp. Iyád a atanan ay sapul palla ni pághirap. Kona iyád ten karanasan
nen essa a bábbi a magenak.
9 “Humanda kam gapu dikáppán di kam sakay tulos di kam a bistaán ten
Sanedrin. Ni ked kam ten sinagoga ay bálbággán di kam, sakay iyangay di
kam ten mágkataas hidi a pinunu nen banuwan gapu ten kássunud moy
dikoku tánni mebahagi moy en Maganda a Bareta. 10 Kailangan a mepangaral
pa en Maganda a Bareta ten atanan a bansa bagu a dumemát en katapusan.
11 Ni dikáppán di kam sakay bistaán ay dyan kam mabalisa ni ánya i kagiyán
moyid. Ti odasid a iyud ay kagiyán moy la en dapat moy a kagiyán, gapu
bakán a sikam en magupos; en kagiyán moy ay maggubwat ten Banal a
Ispiritu. 12 Káddemát ni panahunid a iyud ay itokyon nen tolay en kapatkaka
na a pabunu. Kona labi hud i gamitánnid nen ama ten anak na. Labanan nen
anak en dáddikál na sakay pabunu na. 13 Kaiyamutan di kam a atanan gapu
ten kássunud moy dikoku. Peru en manatili a tapat a hanggan ten katapusan
ay maligtas.”

En Tunay ti Dukás a Gamet a awan ti Kaparehu
(Mt. 24:15-28; Lu. 21:20-24)

14 Nadid, kinagi pa ni Jesus, “Kailangan a intendiyán iddi nen mágbasa:
Ni ketan moy dán en tunay ti dukás a gamet a awan ti kaparehu a ked ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

lugar a awan na dapat a págyanan, ay en ked hidi ti Judea ay guminan
dán ten buki-bukid. 15 En pagabutan a ked ten atáp ay dyan dán magabala
a umugsad sakay sumáddáp a mangalap ti ányaman haán. 16 Pati en
ked hidi ten uma di ay dyan dán umuli a mángngay ti pagalikábkáb na.
17 Kakakagbi en bábbi hidi a mabuktet sakay magpasusu ti aldewid a
hidi iyud. 18 Idasal moy a dyan nakuwan mangyari hidi iyád a bagay ni
sákdágnen, 19 gapu magdanas ti matindi a hirap en tolay hidi ti panahunid
a iyud. Iyud a hirap ay awan palla naranasan sapul dikona lalangán nen
Diyos i munduwiday, sakay awan dán maranasan a ruway maski nikan.
20 Ni awan paaperetán nen Diyos i panahunid a iyud ay awan ti deyaman a
maligtas. Peru pinaaperet na iyud alang-alang ten pinili na hidi.
21 "Ni tehud a magkagi dikomoy a, 'Ked háddi en Cristo!' oni kagiyán di
a, 'Ked siya hudi!' ay dyan kam maniwala. 22 Gapu tehud a magkukunwari
a Cristo sakay tehud bi a magkukunwari a propeta. Mángpeta bi hidi ti
himala sakay makataka-taka hidi a bagay tánni maari la, ay itawtaw di
en pinili hidi nen Diyos. 23 Kaya mangilag kam. Indipalongu ku dán a
kagiyán dikomoy en atanan a bagay bagu a mangyari."

En Kássoli nen Anak nen Tolay
(Mt. 24:29-31; Lu. 21:25-28)

24 "Ti panahunid a iyud, kállipas ni pághirapid a iyud, ay dumiklám
en aldew sakay awan dán dumemlag en bulan. 25 En biton hidi dilanget
ay mágkaragrag, sakay magkagulu en atanan a kapangyariyan ten
kalawakan. 26 Káttapos ay ketan en Anak nen Tolay a dumemát a ked
ten panganurin, a tehud a dakila a kapangyariyan sakay karangalan.
27 Utusan na en anghel na hidi ten áppat a suluk ni munduwiday tánni
pisanán di en pinili hidi nen Diyos ten atanan a lugar."

En Adal a Gubwat ten Kayu a Igos
(Mt. 24:32-35; Lu. 21:29-33)

28 "Intendiyán moy en adal a gubwat ten kayu a igos; ni manariwa
dán en pinget na sakay ni magduun dán, ay iyud en tanda a adeni dán
en kássinag. 29 Kona labi hud, ni ketan moy a mangyari dán hidi iyád a
bagay ay matukoyan moy a adeni dán en káddemát na; dumáddadedemát
dán siya. 30 Tandaan moy: mangyari atananid a iyád a bagay bagu a
matay en tolay hidi a biyag nadid. 31 Lumipas en langet sakay en luta,
peru en upos ku ay manatili a awan ti katapusan."

Awan ti Makatukoy ten Aldew ay ten Odas
(Mt. 24:36-44)

32 "Peru awan ti makatukoy ten aldew ay ten odas, maski en anghel
hidi dilanget, oni en Anak man. En Ama la i makatukoyid haád.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33 Magingat kam sakay humanda gapu awan moy tukoy ni nikan iyád a
mangyari. 34 Kona iyád ten essa a tolay a magbiyahi ti adeyu. Inwarak
na en bilay na ten utusan na hidi sakay inátdenan na en balang essa ti
tarabahu di. Sakay binilin na en tagabantay a magbantay ti mapiyya.
35 Kona labi hud, magbantay kam ti mapiyya gapu awan moy tukoy ni
nikan i soliyid nen makábbilay. Maari a ten págdiklám, ten hatinggabi,
ten kaldiwan, oni dimadimang dán. 36 Bakay bigla siya a dumemát sakay
mademáttan na kam a tidug. 37 Kagiyán kuwiday dikomoy ay kagiyán ku
ten atanan. Maghanda kam!"

En Balak a Pángbunu kánni Jesus
(Mt. 26:1-5; Lu. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

14 1 Duwwa dálla a aldew ay Piyesta dán nen Aldew nen Págtalib
sakay piyesta bi nen Tinapay a awan ti Págpaalsa. En pinunu hidi
nen padi hidi sakay en tagapagtoldu hidi nen Kautusan ay nágguronan
di ni konya di a mapadikáp ti Jesus ti lihim sakay pabunu di. 2 Kinagi
di, "Dyan tam siya dikáppán ni piyesta palla bakay magkagulu i
katolayanen."

Binulakan nen Bábbi ti Jesus ti Pasárrub
(Mt. 26:6-13; Jn. 1:1-8)

3 Ked ti Jesus ti Betania tenhud, ten bilay ni Simon a dati a kinetong.
Mentras a kuman ti Jesus ay dummemát en essa a bábbi a tehud a tawid
a alabastro a putat ti tunay ti kamahalan a págpasárrub, gubwat iyud ten
tábbug nen mula a nardo. Binássag na en boti sakay imbulak na ten ulu
ni Jesus en págpasárrub. 4 Nagsaranta en agum a tolay a ked haud sakay
kinagi di ten balang essa, "Bakin sinayang na en págpasárrub? 5 Melaku
nakuwan iyud ti halaga ni sataon a suweldu sakay en naglakuwan ay
iyatád ten pubri hidi." Kaya sinisi di en bábbi.
6 Peru kinagi ni Jesus, "Bakin guluwán moy siya? Pabayan moy la siya.
Maganda i ginamet naen dikoku. 7 Gapu pirmi moy la a kaguman en pubri
hidi kaya maski ánya a odas ay maari moy la hidi a matulungan. Peru
sikán, ay awanák moy pirmi a kaguman. 8 Ginamet na la en kaya na a
gamitán. Maski ni awan palla nangyari ay binulakan na dán ti págpasárrub
i bággi kuwiday bilang pághanda ten káddemát nen páglábbáng dikoku.
9 Tandaan moy, maski hádya ti munduwiday a mepangaral en Maganda a
Bareta ay mabanggit bi en ginamet na bilang ala-ala dikona."

En Págtokyon ni Judas kánni Jesus
(Mt. 26:4-16; Lu. 22:3-6)

10 Nadid, ti Judas Iscariote a essa ten sapulu ay ti duwwa a disepulus
ni Jesus ay ummangay ten pinunu hidi nen padi hidi tánni itokyon na ti

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jesus. 11 Minasaya hidi ten kinagi ni Judas sakay impangaku di a átdenan
di siya ti pilak. Sapul haud ay naguray dán ti Judas ti pagkakataun a
metokyon na ti Jesus.

En Katapusan a Pángngapon
(Mt. 26:17-25; Lu. 22:7-14, 21-23; Jn. 13:21-30)

12 Ten purumeru a aldew nen piyesta nen Tinapay a awan ti Págpaalsa
ay aldew nen págbunu di ti tupa para ten Piyesta nen Aldew nen
Págtalib. Tinanung nen disepulus hidi ti Jesus, "Hádya gustu muwid
a pánghandaan mi ti pangapon tam para ten piyesta nen Aldew nen
Págtalib?" 13 Inutusan na en duwwa a disepulus na, kinagi na, "Angay
kam dibanuwan, káddemát moy haud ay matagbu moy en lállaki, a tehud
a báklay a binga a tehud a dinom. Unudán moy siya 14 hanggan ten bilay
a sáddáppan na. Sakay kagiyán moy ten makábbilay a, 'Petanung ben nen
Maistu ni hádya kan i kuwartuwid a maari a pangapunan na sakay nen
disepulus na hidi, para ten Piyesta nen Aldew nen Págtalib.' 15 Káttapos
ay ipeta na dikomoy en dikál a kuwartu ten disunu nen bilay. Nakahanda
dán iyud kaya ihanda moy dán haud en pangapon tam."
16 Summunud en disepulus na hidi, ummangay hidi ten banuwan
sakay netan di en atanan a bagay a kinagi ni Jesus. Sakay inhanda di en
pangapon di para ten piyesta nen Aldew nen Káimang.
17 Dikona gibi dán, ay dummemát ti Jesus kaguman na en sapulu ay
ti duwwa a disepulus na. 18 Dikona pasiyaan hidi a kuman ay kinagi ni
Jesus, "Kagiyán ku dikomoy: en essa dikomoy háddi a katubeng ku a
kuman ay mángtokyon dikoku."
19 Nagsapul dán a nagin malungkut en disepulus na hidi sakay balang
essa ay nagtanung dikona, "Sikán beman Panginoon?" 20 Kinagi ni Jesus
dikodi, "Essa dikomoy a sapulu ay ti duwwa a kasabay ku a magsawsaw
ti tinapay ti malukungiday. 21 En Anak nen Tolay ay matay ayun ten
nakasulat a tungkul dikona. Peru kakakagbi en tolay a mángtokyon
dikona. Mas mapiyya pa ni awan dálla siya neenak."

En Banal a Pangapon nen Panginoon
(Mt. 26:26-30; Lu. 22:14-20; 1 Cor. 11:23-25)

22 Dikona pasiyaan hidi a kuman ay nangalap ti Jesus ti tinapay sakay
nagpasalamat ten Diyos. Káttapos ay tináppeng-táppeng na en tinapay
sakay inyatád na ten disepulus na hidi. Kinagi na, "Alapán moy iddi; iyád
en bággi ku."
23 Nangalap bi siya ti tasa sakay káttapos na a magpasalamat ten Diyos
ay intoyag na ten disepulus na hidi, sakay umminom hidi a atanan.
24 Kinagi ni Jesus, "Iyád en digi ku a mangpatibay ten pangaku nen
Diyos, en digi a mebuhus para ten makpal. 25 Tandaan moy: awanák dán

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

uminom a ruway ti alak a gubwat ti tábbug ni ubas hanggan ten aldew a
inumán ku en bigu a alak ten kahariyan nen Diyos."
26 Káttapos ay nágkansiyon hidi ti papuri ten Diyos sakay ummangay
hidi ten Bukid nen Olibo.

Impamen ni Pedro ti Jesus
(Mt. 26:31-35; Lu. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

27 Nadid, kinagi ni Jesus dikodi, "Lakadanák moy a atanan, gapu nakasulat
ten kasulatan a, 'Bunuwán ku en pastol sakay mangalat en tupa hidi.' 28 Peru
kákkabiyag ku a ruway ay mágdipalonguwák dikomoy a angay ti Galilea."
29 Kinagi ni Pedro, "Awan taka lakadan, maski lumakad hidi a
atanan." 30 Kinagi ni Jesus dikona, "Tandaan mu, bagu a magtarakket
ti pumenduwwa en manok nadid a gibi ay pentálluwák mu a ipamen."
31 Peru impilit la a kinagi ni Pedro, "Maski ni bunuwánnák di a kaguman
mu, ay awan taka ipamipamen." Kona bi hud en kinagi nen kaguman na
hidi a disepulus.

Nagdasal ti Jesus ti Getsemani
(Mt. 26:36-46; Lu. 22:39-46)

32 Ummangay hidi ten essa a lugar a Getsemani en ngaran na.
Káddemát di haud ay kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, "Mággetnud
kam pala háddi ta angayák magdasal." 33 Sakay ingkuyug na de Pedro,
Santiago, sakay ti Juan. Nadid, nagsapul siya a mabalisa sakay maghirap
en isip na. 34 Kinagi na dikodi, "Tunay dán i lungkut ni pusu kuwiday a
ngari-ngari ku dán a ikatay! Maguray kam háddi sakay magbantay."
35 Ummadeyu siya ti sabadit, sakay lummuhud ten luta a nagdasal a ni
maari ay awan dán dumemát en odas nen pághirap na. 36 Indasal na a,
"Ama, Ama ku, tukoy ku a magamet mu en atanan a bagay. Dyanák mu
pabayan a maghirap. Peru bakán a en kagustuwan ku i masunudid nan
en kagustuwan mu." 37 Káttapos ay nagsoli siya ten tállu a disepulus na.
Nademáttan na hidi a tidug kaya kinagi na kánni Pedro, "Simon, tidug
ka? Awan ka beman makapagbantay maski ni sang-odas la? 38 Magbantay
kam sakay magdasal tánni awan kam madaig nen toksu. Nakahanda en
ispiritu peru mahina en bággi."
39 Ummadeyu dámman ti Jesus para magdasal, rinuway na en kona
ten purumeru a indasal na. 40 Sakay nagsoli siya a ruway ten disepulus
na hidi. Nedemáttan na dámman hidi a tidug gapu tunay en tongka di.
Awan di tukoy ni ánya kagiyán diyid dikona.
41 Ten kapentállu a kássoli ni Jesus ay kinagi na dikodi, "Tidug kam
palla beman sakay umimang? Tama dán iyán, dummemát dán en odas
a meatád en Anak nen Tolay ten makasalanan hidi. 42 Umikat kamon,
kadtamon! Keddán en tolay a mángtokyon dikoku."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Pángdikáp di kánni Jesus
(Mt. 26:47-56; Lu. 22:47-53; Jn. 18:3-12)

43 Pasiyaan palla a magupos ti Jesus dikona dummemát ti Judas a
essa ten sapulu ay ti duwwa. Kaguman na en makpal a tolay a tehud a
manga-áttak sakay garoti. Inutusan hidi nen pinunu hidi nen padi hidi,
nen tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay nen pinunu hidi nen banuwan.
44 Bagu hidi a dinumemát ay kinagi dán ni Judas en palatandaan ten
tolay hidi, kinagi na, "Ni deya en ámmuwan ku ay siya en dikáppán moy
peru bantayan moy ti mahusay." 45 Káddemát ni Judas ay ummadeni
siya a pagdaka kánni Jesus, sakay kinagi na, "Maistu," káttapos ay
inámmuwan na siya. 46 Kaya ten pákketa nen tolay hidi kánni Jesus
ay binalud di siya sakay dinikáp. 47 Peru en essa ten disepulus na hidi
ay binumagut ten áttak na sakay tinigpas na en alipin nen kapunuwan
nen padi hidi, kaya naripas en bángbáng na. 48 Kinagi ni Jesus ten tolay
hidi, "Bakin dikáppánnák moy a kumán a mágbabonu? Tehud kam pa a
manga tawid a áttak sakay garoti? 49 Kada-aldew ay kedák ten Templo
a magtoldu, peru awanák moy dinikáp. Peru kailangan a mangyari en
nakasulat ten Kasulatan!"

50 Ginuminan en atanan nen disepulus hidi, inwarak di ti Jesus.

51 Ummunud kánni Jesus en essa a binata a nakabadu la ti lino.
Hinagad siya nen katolayan, 52 peru gumminan siya sakay newarak na en
badu na a lino, kaya eklas siya a nággaginanán.

Inyatubeng Di ti Jesus ten Sanedrin
(Mt. 26:57-68; Lu. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)

53 Inyangay di ti Jesus ten bilay nen kapunuwan nen padi hidi. Napisan
haud en pinunu hidi nen padi hidi, en pinunu hidi nen banuwan, sakay en
tagapagtoldu hidi nen Kautusan. 54 Ummunud ti Pedro kánni Jesus peru adeyu
la en distansiya na. Nagtulos siya ten laguwerta nen bilay nen kapunuwan nen
padi hidi, sakay nákpággetnud siya ten magbantay hidi a magindu ten apoy.
55 Nadid, en pinunu hidi nen padi hidi, sakay en buu a Sanedrin ay magaryok
hidi ti ibintang di kánni Jesus, tánni tehud hidi a dahilan a mangpabunu
dikona. Peru awan hidi ti ketan a patunay. 56 Makpal a nagpatunay a nagkagi
ti kakabuliyan kontra kánni Jesus peru awan bi magkaparehu en kinákkágí di.

57 Tehud a sangan a nagpatunay a nagkagi ti kona háddi a kakabuliyan
kontra kánni Jesus, 58 "Nasanig mi a kinagi na a, 'Rábbaán ku en Templo
a ginamet ni tolay. Sakay ten luub nen tállu a aldew ay maggamiták ti
bigu a templo a awan magamet ni tolay.' " 59 Peru awan padi nagkaparehu
en kinákkagi di.

60 Tummaknág en kapunuwan nen padi hidi ten atubengán di sakay
tinanung na ti Jesus, "Ánya makagi muwid ten kinákkagi di a kontra

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikomu?” 61 Peru awan ti kákkagi ti Jesus, awan siya tummábbig. Kaya
tinanung siya a ruway nen kapunuwan nen padi hidi, “Siko beman en
Cristo, a Anak nen Mapagpala a Diyos?”
62 Tummábbig ti Jesus, “Sikán ngani. Ketan moy en Anak nen Tolay
a mággetnud ten kawanan nen Makapangyariyan ten atanan. Ketan
moy bi siya a dumemát a ked ten panganurin dilanget.” 63 Pinisad nen
kapunuwan nen padi hidi en badu na sakay kinagi na, “Awan tamon
kailangan i tistiguwid! 64 Nasanig moy en kinagi na a siya ay Diyos! Ánya
nadid i gustu moyid a gamitán tam dikona?”
Kinagi di a atanan a kailangan a bunuwán siya.
65 Sakay sinapulan di dán siya a pahirapan; linoktaban siya nen
agum, pinángngássan di sakay sinássuntuk. Pinatukoy di pa ni deya i
nangsuntukid dikona, sakay binulbug siya nen mágbantay hidi.

Impamen ni Pedro ti Jesus
(Mt. 26:69-75; Lu. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

66 Nadid, ti Pedro ay ked ten laguwerta dikona dummemát en essa
a alipin a bábbi nen kapunuwan nen padi hidi. 67 Netan na ti Pedro a
magindu ten apoy kaya minalas na siya ti hustu sakay tinanung na,
“Awan beman kaguman ka ni Jesus a taga-Nazaret?” 68 Peru impamen
ni Pedro, kinagi na, “Awanák ti tukoy sakay awan ku maintendiyan
i kákkagi-kagiyán muwen.” Lummakad siya sakay ummangay ten
lakdangan sakay nagtarakket en manok. 69 Netan dámman siya nen
bábbi a alipin sakay kinagi na ten tolay hidi a ked haud, “Essa siya ten
kákkagumanán hidi ni Jesus!” 70 Peru impamen dámman ni Pedro.
Kállipas nen sangan a minutu ay kinagi dámman nen tolay hidi a ked
haud kánni Pedro, “Dyan mu dán ipamen a essa ka dikodi, taga-Galilea
ka awan beman?”
71 Kinagi ni Pedro, “Isumpa ku, maski matayák awan ku matenggi i
tolayid a iyán!” 72 Hustu bi a káttarakket a ruway nen manok. Naala-
ala ni Pedro en kinagi ni Jesus dikona a pentállu na siya a ipamen bagu
a magtarakket en manok ti pumenduwwa. Kaya nágsasangitán siya ti
hustu.

Inyangay di ti Jesus kánni Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Lu. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

15 1 Ten kailawan ay pagdaka a nagipun-ipun en pinunu hidi nen
padi hidi, en pinunu hidi nen banuwan, en tagapagtoldu hidi nen
Kautusan sakay en agum a kaguman ten Sanedrin. Pinapungu di ti Jesus
sakay inyangay di kánni Pilato. 2 Káddemát di haud ay tinanung ni Pilato
ti Jesus, “Siko beman en Hari nen Judio hidi?”
Tummábbig ti Jesus, “Siko dán i nagkagiyid.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Makpal a imbábbintang en pinunu hidi nen padi hidi kánni Jesus.
4 Kaya tinanung siya a ruway ni Pilato, “Bakin awan ka tumábbig?
Nasanig mu en kakpal nen ibábbintang di dikomu.” 5 Peru awan padi
tumatábbig ti Jesus, kaya nagtaka a tarud ti Pilato.

Hinatulan di ti Kamatayan ti Jesus
(Mt. 27:15-26; Lu. 23:13-25; Jn. 18:39–19:16)

6 Nadid, kada Piyesta nen Aldew nen Págtalib ay mangpalaya ti Pilato
ti essa a piresu. Ni deya en piliyán nen tolay hidi ay siya i palayaán naid.
7 Ti panahunid a iyud ay tehud a pumáppiresu a Barrabas en ngaran
na. Kaguman siya ten ribeldi hidi sakay nakabunu siya dikona tehud
a kaguluwan. 8 Namagkaessa en katolayan a ummangay kánni Pilato
tánni ikagi di dikona a gamitán na dámman en dati na a gággamitán.
9 Tinanung hidi ni Pilato, “Gustu moy beman a palayaán ku en Hari nen
Judio hidi?” 10 Kinagi na iyud gapu tukoy ni Pilato a sumeni la en pinunu
hidi nen padi hidi kaya inreklamu di ti Jesus. 11 Peru sinássulsulan nen
pinunu hidi nen padi hidi en tolay hidi a ti Barrabas i kagiyán diyid
a palayaán na. 12 Kaya tinanung hidi a ruway ni Pilato, “Ánya i gustu
moyid a gamitán ku ti tolayiday a dáddulawán moy a Hari nen Judio
hidi?” 13 Impákraw nen tolay hidi, “Ipaku siya ten kudus!” 14 Tinanung
dammán hidi ni Pilato, “Bakin, ánya beman i kasalanan naid?” Peru
lalu di pa a impákraw a, “Ipaku siya ten kudus!” 15 Gustu ni Pilato
a pagustuwan en tolay hidi, kaya pinaluwas na ten págpiresuwan ti
Barrabas sakay pinahaplit na ti Jesus, káttapos ay inyatád na dikodi para
ipaku di ten kudus.

Sinesti nen Sundalu hidi ti Jesus
(Mt. 27:27-31; Jn. 19:2-3)

16 Nadid, inyangay nen sundalu hidi ti Jesus ten laguwerta nen
palasyu nen gubernador sakay pinaipun di haud en agum hidi a sundalu.
17 Sinulutan di ti Jesus ti inubi a malayon a alikábkáb. Nangalap hidi
ti masaet a lanot sakay ginamet di a kurona sakay insulot di ten ulu
na. 18 Sakay sinesti di siya a sinaluduwan kinagi di, “Mabuhay en Hari
nen Judio hidi!” 19 Pináppakol di siya, linálloktaban sakay sinesti di a
linuhudan. 20 Káttapos di siya a sinesti ay ineklas di en inubi a malayon
a alikábkáb sakay insulot di en sadili na a badu, sakay inluwas di siya ta
ipaku di dán ten kudus.

Impaku Di ti Jesus ten Kudus
(Mt. 27:3-44; Lu. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

21 Nadid, natagbu di ten dilan ti Simon a gubwat ten uma na, taga-
Cirene siya a ama de Alejandro ay ti Rufo. Impilit di a pinabáklay dikona

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

en kudus ni Jesus. 22 Inyangay di ti Jesus ten lugar a nginaranan di a
Golgota, gustu naid a kagiyán ay "Lugar ni bungu." 23 Sakay inátdenan
di siya ti alak a tehud a halu a mira, peru awan na ininom. 24 Impaku
di siya ten kudus sakay pinaghati-hatiyan di en badu na ten pamamag-
itan ni bunutan. 25 Alas nuwebi ten dimadimang dikona impaku di siya
ten kudus. 26 Nesulat ten disunu nen kudus en nangakusaan di dikona,
"En Hari nen Judio hidi." 27 Tehud bi hidi a impaku a duwwa a tulisan
a kasabay ni Jesus, essa ten kawanan na sakay essa bi ten kawiri na.
28 [Ti pangyayariyid a iyád ay natupad dán en nakasulat ten kasulatan a,
"Imbilang di siya ten mágbabonu hidi."]

29 Ináinsultu siya nen tolay hidi a magtalib sakay magwalingiwág hidi
a kinagi di, "Ánya nadid? Siko bali i mangrábbaid ten Templo sakay
gamitán mu a ruway ti tállu la a aldew? 30 Iligtas mu benid i sadili
muwen! Umugsad ka ti kudusen!"

31 Sinesti bi siya nen pinunu hidi nen padi hidi sakay nen tagapagtoldu
hidi nen Kautusan, kinagi di ten balang essa dikodi, "Inligtas na en agum
a tolay peru awan na meligtas i sadili naen! 32 Ni ketan tam a umugsad
ti kudusen i hari kanen ti Israel ay maniwala kitamon dikona a siya en
Cristo!"

Sinesti bi siya nen duwwa a tulisan a kasabay na a nepaku ten kudus.

En Kákkatay ni Jesus
(Mt. 27:45-56; Lu. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

33 Dikona tanghali dán ay nagdiklám en atanan a lugar hanggan ten
alas tres ten apon. 34 Dikona alas tres dán ten apon ay pummákraw ti
Jesus ti mabegsák, "Eloi, Eloi, Lema Sabachthani?" Gustu naid a kagiyán
ay, "Diyos ku, Diyos ku, bakin pinabayanák mu?"

35 Nasanig iyud nen tolay hidi a ked haud kaya kinagi di, "Sanigán
moy, dulawán na ti Elias." 36 Tehud a essa a nagginan a nangalap ti
damit a pamunas sakay binisa na iyud ti maapsot a alak. Káttapos ay
inyálpet na ten ontok nen tákkán sakay impasápsáp na kánni Jesus.
Kinagi na, "Ilingán tam benid ni dumemát ti Elias a máng-ugsad dikona."
37 Pummákraw ti Jesus ti mabegsák sakay káttapos ay nabágsot dán en
angás na.

38 Sakay napisad ten ditángnga na en mabagál a kortina nen Templo,
sapul ten disunu hanggan ten dibábbi. 39 Mágtaknág en pinunu nen
sundalu hidi ten atubengán nen kudus. Netan na ni konya a natay ti Jesus
kaya kinagi na, "Tarud ngani a Anak nen Diyos i tolayid a iddi!"

40 Tehud a mágtan-aw a sangan a bábbi ten adeyu, kaguman de Maria
Magdalena, Salome sakay ti Maria a ina de Santiago sakay ti Jose. 41 Sapul
pa ti Galilea ay nákkuyoyug dán hidi kánni Jesus sakay nagserbi hidi
dikona. Ked bi haud en agum hidi a bábbi a nákkuyug dikona ti Jerusalem.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Páglábbáng kánni Jesus
(Mt. 27:57-61; Lu. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

42-43 Dikona mágga-aapon dán ay dummemát ti Jose a taga-Arimatea. Essa
siya a igággalang a miyembru nen Sanedrin, maguray bi siya ten káddemát
nen pághari nen Diyos. Nadid gapu aldew tenhud nen pághanda di ten Aldew
nen Káimang ay binegsákkan na en isip na a ummangay kánni Pilato para
agidán na en bangkay ni Jesus. 44 Nagtaka ti Pilato dikona nabareta na a
natay dán ti Jesus. Pinadulaw na en pinunu nen sundalu hidi sakay tinanung
na ni tatarudan. 45 Dikona a matukuyan na ten pinunu a talaga a patay dán
siya ay pinayagan na ti Jose a alapán en bangkay ni Jesus.
46 Dikona medibábbi ni Jose en bangkay ni Jesus ay binalutan na
ten damit a lino a binali na. Káttapos ay inlábbáng na ten kuweba a
batu. Impagulung na en dikál a batu a nangtakláb di ten pintuwan nen
páglábbángngan. 47 Netan de Maria Magdalena sakay ti Maria a ina ni
Jose en nánglábbángngan kánni Jesus.

Nabiyag a Ruway ti Jesus
(Mt. 28:1-8; Lu. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

16 1 Nadid, kállipas nen Aldew nen Káimang, de Maria Magdalena,
ti Maria a ina ni Santiago sakay ti Salome ay namali hidi ti
págpasárrub a idátton di ten bangkay ni Jesus. 2 Dikona sumikat en
aldew ten Simba ay ummangay hidi ten nánglábbángngan kánni Jesus.
3 Peru mamagtanungan hidi, “Deya wád mángpagulungid ten batu a
nakatakáp ten pintuwan nen páglábbángngan?” 4 Tunay ti kadikál en
batu. Peru dikona tuman-aw hidi ay negulung dán en batu. 5 Dikona
summáddáp hidi disalad ay nagtaka hidi gapu naketa hidi ti essa a lállaki
a nakabadu ti malayon a mapudew a mággetnud ten danág ten kawanan.
6 Sakay kinagi nen lállaki, “Dyan kam manteng, aryokán moy ti Jesus a taga-
Nazaret, en impaku ten kudus. Awan siya háddi, biniyag siya a ruway nen Diyos!
Ilingán moy i nángdáttonan diyen dikona. 7 Kaya kammoy dán ibareta moy ten
disepulus na hidi lalu kánni Pedro. Kagiyán moy a, ‘Mágdipalongu siya dikomoy
ti Galilea. Ketan moy siya haud a kona ten kinagi na dikomoy.’ ”
8 Lummuwas hidi ten páglábbángngan sakay nággaginanán hidi
a lummakad, magpágpág hidi sakay magulu en isip di. Awan hidi ti
ingkagi a ányaman maski kándeya gapu ten ánteng di.

En Atakdug a Págtapos nen Maganda a Bareta ayun kánni Marcos
Pummeta ti Jesus kánni Maria Magdalena
(Mt. 28:9-10; Jn. 20:11-18)

9 [Nadid, dikona a nabiyag a ruway ti Jesus ten kaldiwan nen Simba ay ti Maria
Magdalena en purumeru a pinumetaan na. Siya en bábbi a nangibutan ni Jesus ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pittu a dimonyo. 10 Ummangay siya ten disepulus hidi ni Jesus, dinemáttan na hidi
a malungkut sakay mágsasangitán. Imbareta na dikodi en netan na. 11 Peru awan
hidi maniwala dikona kagiyán ni Maria a biyag ti Jesus sakay pummeta dikona.]

Pummeta ti Jesus ten Duwwa a Disepulus
(Lu. 24:13-35)

12 Káttapos ay pumumeta bi ti Jesus ten duwwa a disepulus a pasiyaan
a maglakad a patamu ti baryu, peru iba en idsura ni Jesus tenhud.
13 Nagsoli hidi sakay imbareta di ten kakagumanan di hidi en nangyari,
peru awan hidi naniwala.

Pummeta ti Jesus ten Sapulu ay ti Essa
(Mt. 28:16-20; Lu. 24:36-49; Jn. 20:19-23; Gamet 1:6-8)

14 Sakay pummeta ti Jesus ten sapulu ay ti essa a disepulus mentras a kuman
hidi. Nagsarantaan na hidi gapu ten awan di pánniwala dikona sakay ten káttug
nen ulu di, gapu awan hidi naniwala ten naketa hidi dikona a biyag ngani siya.
15 Sakay kinagi ni Jesus dikodi, "Angay kam ti buuwid a mundu, ipangaral moy
en Maganda a Bareta ten atanan a tolay. 16 En atanan a sumampalataya sakay
magpabinyag ay maligtas, peru en awan sumampalataya ay maparusaan. 17 En
sumampalataya hidi ay átdenan ti kapangyariyan a maggamet ti himala: ten
pamamag-itan nen ngaran ku ay magpalakad hidi ti dimonyo sakay makapagupos
ti iba-iba a upos. 18 Awan hidi maaánya maski ni mangkáppot hidi ti biklat oni
makainom ti ilu. Sakay magpiyya en tehud hidi a saket a tupuwan di ten lima di.

En Kássoli ni Jesus Dilanget
(Lu. 24:50-53; Gamet 1:9-11)

19 Nadid káttapos nen Panginoon a Jesus a nákpágguron ten disepulus
hidi, ay indisunu siya dilanget sakay nággetnud ten kawanan nen Diyos.
20 Summunud ngani en disepulus na hidi a nangaral ten atanan a lugar.
Sakay tinulungan hidi nen Panginoon, pinatunayan na ten tolay hidi a
tarud en ipangaral di gapu ten himala hidi a ingkaluub na dikodi.

En Aperet a Págtapos nen Maganda a Bareta ayun kánni Marcos

(v9) [Ummangay en bábbi hidi kánni Pedro sakay ten kaguman na
hidi, sakay insaysay di en atanan a nakagi dikodi. (v10) Káttapos ay
inutusan ni Jesus en disepulus na hidi a ipangaral ten atanan a suluk
ni munduwiday en banal sakay biyag a awan ti katapusan a bareta nen
kaligtasan.]

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Maganda a Bareta Tungkul kánni Jesu-Cristo a Insulat ni

Lucas

Paliwanag tungkul ten Libru

En Maganda a Bareta ayun kánni Lucas ay mángpakapospos a ti Jesus en impangaku a Tagapagligtas ti Israel sakay ten atanan a tolay. Insulat ni Lucas a ti Jesus en pinili nen Ispiritu nen Panginoon tánni ipangaral ten mágkahirap en Maganda a Bareta (4:18-19.) Kaya ketan ti iyád a libru a nepahayag en dikál a malasakit nen Diyos para dikodi. Ti iyád a paraan, lalu a inátdenan ti halaga nen nángsulat en halaga nen Maganda a Bareta para ten mágkahirap sakay inapi.

Nelinaw bi ti iyád a libru en kasayaan lalu dán ten purumeru hidi a kapitulu a nángsaysay tungkul ten kákkeenak ni Jesus, sakay ten katapusan hidi a kapitulu a nángsaysay bi tungkul ten káangay ni Jesus dilanget. En nángsulat ti iyád a libru ay siya labi en nángsulat ten libru a *Gamet* a nángpakapospos bi ten páglagu sakay págpakalat ten pánnampalataya a Cristiano káttapos nen káangay ni Jesus dilanget.

Háddi la a ketan en págsaysay hidi a kona ten págpuri nen anghel hidi sakay págdalaw nen pastol hidi dikona a inyenak ti Jesus, en kákkesaysay tungkul ten anak a ti Jesus ten disalad nen Templo, en talinhaga tungkul ten makákkagbiyán Samaritano, sakay en nawan a anak. Inátdenan bi ti dikál a págpahalaga ti iyád a libru en halaga nen págdasal, en kapangyariyan nen Banal a Ispiritu, en ginampanan nen kabábbiyan ten tarabahu ni Jesus, sakay en págpatawad nen Diyos ten makasalanan hidi.

Malinaw a ketan ti iyád a libru en iba a págpahalaga nen nángsulat para ten mágkahirap sakay inapi. Ketan háddi a ti Jesus ay nánglaan ti iba a pákpággagum sakay págmahal para dikodi.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-4
En kákkeenak ni Juan a Mágbinyag sakay ni Jesus 1:5–2:52
En págserbi ni Juan a Mágbinyag 3:1-20
En págbinyag ni Juan sakay ten págtoksu kánni Jesus 3:21–4:13
En págserbi ni Jesus ti Galilea 4:14–9:50

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En ginamet ni Jesus ti Galilea hanggan ti Jerusalem 9:51–19:27
En dimudyan hidi a aldew ten biyag ni Jesus 19:28–23:56
En ruway a kákkabiyag, en káppeta, sakay en káangay ni Jesus dilanget 24:1-53

Pággalay

1 1 Kagalang-galang a Teofilo, makpal dán a tolay i nagsikapid a
mángsulat tungkul ten bagay hidi a nangyari a netan mi. 2 En
insulat di ay tungkul ten netoldu dikomi nen naketa hidi sapul pa ten
sapul na, sakay nangaral ten Maganda a Bareta. 3 Kaya inadal ku bi ti
hustu en atanan a bagay tungkul ti nangyariyid a hidi iyád, sinapul ku
ten sapul na, sakay káttapos ay naisipan ku a isulat ti maayus en atanan
a pangyayari para dikomu 4 tánni matukuyan mu talagaid a katutuhanan
tungkul ten netoldu hidi dikomu.

Impakapospos en Kákkeenak ni Juan a Mágbinyag

5 Dikona a ti Herodes en hari ti Judea ay tehud a essa a padi a Zacarias
en ngaran na. Kaguman siya ten grupu ni Abias. En kabinga na ay ti
Elisabet a gubwat ten lahi ni Aaron. 6 Ten atubengán nen Diyos ay parehu
a makasaya en magkabinga. Sássunudán di en atanan a kautusan sakay
bilin nen Panginoon. 7 Awan hidi ti anak gapu baug ti Elisabet, sakay
mágkatanda dán hidi a duwwa.
8 Nadid, dikona a en grupu dán de Zacarias en lummewas a
nanungkulan ten Templo ay siya en nagserbi a padi ten atubengán nen
Diyos. 9 Dikona nagbunutan hidi a ayun ten kaugaliyan nen padi hidi ay
en ngaran ni Zacarias en napili a somdáp ten kadisaladan nen Templo nen
Panginoon para magalay ti insenso. 10 Ti odasid a iyud ay napisan bi en
tolay hidi a magdasal ten luwas nen Templo. 11 Nadid ay tehud a pummeta
kánni Zacarias a essa anghel nen Panginoon. Nágtaknág ten kawanan
nen altar a págtutudan ti insenso. 12 Naráknid siya sakay neántingan
ten pákketa na ten anghel. 13 Peru kinagi nen anghel dikona, “Dyan ka
manteng Zacarias! Sinanig nen Diyos en dasal mu. Magenak en kabinga
mu a ti Elisabet ti essa a lállaki sakay Juan ingaran muwid dikona.
14 Magin masaya ka sakay makpal bi masayaid ten kákkeenak na. 15 Gapu
magin mataas siya ten atubengán nen Panginoon. Awan siya dapat a
uminom ti alak oni maski ányaman a makalasing. Buktet palla siya ay
ked dán dikona en Banal a Ispiritu. 16 Makpal ten Israelita hidi en maakit
na a sumoli ten Panginoon di a Diyos. 17 Dumipalongu siya ten Panginoon.
Ked dikona en Ispiritu sakay kapangyariyan a kona kánni Elias a propeta.
Pagkasunduwán na en máttama hidi. Pasoliyán na ten tama a dilan en
masuwayin hidi, tánni mehanda na en tolay hidi para ten Panginoon.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18 Kinagi ni Zacarias ten anghel, “Konyaák a makasigudu a mangyari
iyád? Lakayák dán sakay bikás dán bi en kabinga ku. 19 Tummábbig
en anghel, “Sikán ay ti Gabriel a magserbi ten atubengán nen Diyos.
Inutusanák na tánni ikagi ku dikomu iyád a maganda a bareta. 20 Peru
gapu awan ka maniwala ten kinagi ku a mangyari iyád ten netakda a
panahun, ay mabulol ka hanggan dumemát en takda a odas a mangyari
en kinagi ku dán dikomu.”
21 Nadid en tolay hidi ay maguray kánni Zacarias ten luwas. Magtaka
dán hidi ni bakin a malay siya a lumuwas. 22 Ten kálluwas na ay awan
dán siya makapagupos nan magsinyas dálla. Kaya naisip nen tolay hidi
a bakay naketa siya ti pangitain ten disalad nen Templo. Ti Zacarias ay
nagtulos-tulos a bulol.
23 Dikona natapos dán en págserbi ni Zacarias ay ummuli dán siya.
24 Awan nagnalay ay naglihi dán ngani ti Elisabet. Sakay limma a bulan
siya a awan lummuwas ten bilay di. 25 Kinagi ni Elisabet, “Nadid ay
kinagbiyanák nen Panginoon. Ginamet na iyád tánni maibut en dahilan
nen kahihiyan ku!”

Impakapospos en Kákkeenak ni Jesus

26 Ten kaánnám a bulan nen págbuktet ni Elisabet ay inutusan nen
Diyos ti anghel Gabriel a umangay ti Nazaret, Galilea, tánni kaurunán
na en 27 essa a dalaga a Maria en ngaran na. Nakatakda dán siya a ikasal
kánni Jose a gubwat ten lahi ni hari a David. 28 Ummangay en anghel
kánni Maria, sakay binati na, “Magsaya ka dán! Kasayaan ka a tarud
nen Diyos sakay ked dikomu en Panginoon.” 29 Nabalisa a tarud ti Maria
sakay ináisip na ti hustu ni ánya i kahuluganid ni uposid a iyud. 30 Kinagi
nen anghel dikona, “Dyan ka manteng Maria, gapu kasayaan ka nen
Diyos. 31 Kagiyán kuwidi dikomu ay maglihi ka sakay magenak ka ti essa
a lállaki a ngaranan mu a Jesus. 32 Magin mataas siya, sakay ngaranan di
siya a Anak nen Kataasan a Diyos. Gamitán siya nen Panginoon a Diyos a
hari a kona ten ninunu na a ti David. 33 Maghari siya ten lahi ni Jacob a
awan ti katapusan. En pághari na ay pang-awan ti katapusan.”
34 Kinagi ni Maria ten anghel, “Konya iyád a mangyari birhenák
palla bi?” 35 Kinagi nen anghel dikona, “Umangay dikomu en Banal a
Ispiritu sakay lenduman ka nen kapangyariyan nen Kataasan a Diyos.
Kaya en iyenak mu ay banal sakay dulawán a Anak nen Diyos. 36 Kona
ten nangyari ten kamag-anak mu a ti Elisabet, awan beman tukoy nen
atanan a tolay a baug siya? Peru nadid ay naglihi siya maski bikás dán.
Kaánnám na dán nadid a bulan a mabuktet, 37 gapu awan ti ányaman a
bagay a awan magamet nen Diyos.”
38 Tummábbig ti Maria, “Alipinák nen Panginoon. Mangyari nakuwan
dikoku en kinagi mu.” Káttapos ay linakadan dán siya nen anghel.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Bummisita ti Maria kánni Elisabet

39 Nadid, awan nagnalay ay nagapura ti Maria a ummangay ten
mabuki-bukid a banuwan ti Judea. 40 Káddemát na ten bilay de Zacarias
ay binati na ti Elisabet. 41 Pákkasanig ni Elisabet kánni Maria ay
nagarikad en anak ten disalad nen tiyan na. Naputat ti Banal a Ispiritu ti
Elisabet. 42 Sakay nepákraw siya ten saya na a kinagi na, "Pinagpala ka
ten atanan a bábbi sakay pinagpala bi i buktet muwen! 43 Deyaák beman
para bisitaán nen ina nen Panginoon ku? 44 Ten pákkasanig ku ten bati
mu ay nagarikad ten saya na i anakidi ti tiyan kuwiday. 45 Pinagpala ka
ta summampalataya ka a mangyari en kinagi nen Panginoon dikomu."

En Kansiyon ni Maria a Págpuri

46 Sakay kinagi ni Maria,
"Magpuri i pusu kuwiday ten Panginoon,
47 sakay en ispiritu ku ay masaya ten Diyos a Tagapagligtas ku.
48 Gapu awanák na pinabayan maski mababaák la a alipin na!
Sapul nadid ay kagiyán nen atanan a tolay a sikán ay pinagpala.
49 Gapu dikál a bagay en ginamet dikoku nen Makapangyariyan a
Diyos.
Siya ay Banal!
50 En habag na ay para ten atanan a tolay,
sakay ten atanan a lahi a tehud a ánteng dikona.
51 Impeta na en begsák nen barasu na,
sakay linitu na en hambug hidi ti pággisipan.
52 Inibutan na ten trono di en tehud hidi a kapangyariyan.
Sakay intaas na en ked hidi ten mababa a kalagayan.
53 Pinutat na ti mágkaganda a bagay en magaláp hidi.
Sakay pinalakad na a awan ti tawid a ányaman en mágkayaman hidi.
54 Tinulungan na en tagapagserbi na a Israel,
awan na hidi linimon a kahabagan.
55 Tinupad na en pangaku na ten ninunu tam hidi,
kánni Abraham sakay en lahi na hidi a awan ti katapusan!"
56 Nágyan ti Maria kánde Elisabet ti tállu a bulan bagu siya a ummuli.

En Kákeenak ni Juan a Mágbinyag

57 Nadid, dikona dummemát en odas a magenak dán ti Elisabet ay
lállaki en anak na. 58 Masaya a tarud en kadatigan na hidi sakay en
partidu na hidi dikona a mabareta di a pinagpala siya nen Panginoon.
59 Ten kawalu a aldew ay ummangay hidi ten bilay de Elisabet gapu
turiyán di dán en anak. Ngaranan di nakuwan a Zacarias en anak a kona
ten ama na, 60 peru kinagi ni Elisabet, "Bakán! Juan ngaran naid."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

61 Kinagi di, “Peru awan kam ti kapartidu a tehud a ngaran a kona
haán.” 62 Kaya sininyasan di en ama na tánni itanung di ni ánya gustu
naid a pangngaran ten anak na. 63 Nággid ti Zacarias ti pagsulatan sakay
insulat na a, “Juan i ngaran naid.” Nagtaka hidi a atanan. 64 Ti odasid
biyid a iyud ay nakapagupos dán ti Zacarias, sakay tulos siya a nagpuri
ten Diyos. 65 Neántingan en kadatigan di hidi, sakay nekalat en bareta ten
buu a mabuki-bukid a lugar ti Judea. 66 Atanan nen nakabareta hidi ay
mággaisipán ten pangyayari. Kinagi di, “Ánya wád pangyariyanid ni anakid
a iyád? Gapu maliwanag a ked dikona en kapangyariyan nen Panginoon.

En Hula ni Zacarias

67 Naputat ti Banal a Ispiritu ti Zacarias a ama ni Juan, sakay
nagpahayag ti mensahi a gubwat ten Diyos.

68 Kinagi na, “Puriyán tam en Panginoon a Diyos ni Israel!
Tinulungan na sakay pinalaya en tolay na hidi.
69 Nángpaangay siya dikotam ti essa a makapangyariyan a Tagapagligtas,
a gubwat ten lahi ni David a tagapagserbi na.
70 Tenhud pa a panahun ay impangaku na dán ten pamamag-itan nen
propeta na hidi a banal,
71 a iligtas na kitam ten atanan a kadima tam,
sakay ten atanan a maiyamut dikotam.
72 Nagpangaku bi a kagbiyan na en ninunu tam hidi,
sakay awan na kalimunan en banal na a kasunduwan.
73 Impangaku na ten ninunu tam a ti Abraham,
74 a iligtas na kitam ten atanan a kadima tam,
tánni makapagserbi kitam dikona a awan ti ánteng,
75 sakay magin banal sakay matuwid ten pangileng na mentras a biyag
kitam.”
76 Intulos pa ni Zacarias a kinagi, “Siko a anak ku ay ngaranan di ka a
propeta nen Kataasan a Diyos.
Gapu mágdipalongu ka ten Panginoon a mánghanda ten paglakadan
na.
77 Tánni ipakapospos mu ten tolay na hidi en kaligtasan di,
sakay en kapatawadan nen kasalanan di.
78 En Diyos ay talaga a makákkagbiyán sakay mapagmahal.
Págdadedemlagán na dán en aldew nen kaligtasan.
79 Siya i mangdemlagid ten tolay hidi a ked ten kadiklámman sakay
en adeni dán ti kamatayan.
Igiyya na kitam ten dilan a patamu ten kapayapaan.”

80 Dummikál en anak sakay bummegsák en ispiritu na. Nágyan siya ten
kaparangan hanggan ten dikona angay dán siya pummeta ten banuwan
ni Israel.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Kákkeenak ni Jesus
(Mt. 1:18-25)

2 1 Ti panahunid a iyud, ay inyutus ni Emperador Augusto a kailangan
a magparihistru en atanan a tolay a nasakupan nen kahariyan
ni Roma. 2 Iyád en purumeru a págparihistru nen tolay hidi dikona a
gubernador ti Cirenio ti Siria. 3 Kaya en atanan a tolay ay ummuli ten
sadili di a banuwan tánni magparihistru. 4 Kaya ti Jose a mágyan ten
banuwan a Nazaret, a essa a siyudad ti Galilea ay ummangay ti Judea, ti
Bethlehem ten banuwan a neenakan ni hari a David, gapu siya ay gubwat
ten lahi ni David. 5 Kaguman ni Jose ti Maria a magin kabinga na. Angay
bi hidi magparihistru. Ti Maria ay taráeenakan dán, 6 kaya mentras a ked
hidi ti Bethlehem ay nagabutan siya nen pággenak na. 7 Inyenak ni Maria
en panganay na a anak a lállaki. Binalutan na iyud ti lampen sakay
impakatdug na ten págpakanan ti hayup. Gapu awan dán hidi ti maari a
tulusan ta awan dán ti bakanti ten págkaseruwan.

En Mággalaga hidi ti Tupa sakay en Anghel hidi

8 Ti lugarid a iyud ay tehud a katolayan a magbantay ten alaga di hidi
a tupa ten kaparangan ti gibiyid a iyud. 9 Bigla a pummeta dikodi en
essa a anghel nen Panginoon, sakay en kaluwalhatian nen Panginoon
ay dinumemlag ten palebut di kaya minanteng hidi. 10 Peru kinagi nen
anghel dikodi, “Dyan kam manteng, tehudák a tawid a maganda bareta
para dikomoy. Mangatád iyád ti dikál a kasayaan ten atanan a tolay.
11 Neenak nadid a aldew ten banuwan ni David en Tagapagligtas moy,
en Cristo a Panginoon. 12 Saiddi tanda naid, tehud kam a ketan a anak a
nabalutan ti lampen sakay kumákkatdug ten págpakanan ti hayup.”
13 Nadid, bigla a linumitaw ten páppágyanan nen anghel en makpal pa
a anghel a gubwat dilanget, mágkansiyon hidi ti papuri ten Diyos.
14 Kinagi di, “Puriyán en Diyos a ked dilanget,
sakay kapayapaan ti lutaiday para ten tolay hidi a kasayaan na.”
15 Dikona a nagsoli dán en anghel hidi dilanget ay namágguron en
mággalaga hidi ti tupa, kinagi di, “Kadtamon ti Bethlehem, angay tam
ilingán iyád a pangyayari a ingkagi dikotam nen Panginoon.” 16 Pagdaka
hidi a ummangay ti Bethlehem. Káddemát di haud ay netan di de Maria
ay ti Jose, sakay en anak a kumákkatdug ten págpakanan ti hayup.
17 Inyistorya nen mággalaga hidi ti tupa en tungkul ten anak a imbareta
nen anghel dikodi. 18 Nagtaka en atanan a nakasanig ten kinagi nen
mággalaga hidi ti tupa. 19 Peru pinakatandaan ni Maria en atanan a
nasanig na, sakay nággisip-isip ten atanan a nangyari. 20 Nagsoli dán en
mággalaga hidi ti tupa ten kaparangan a mágpapuriyán ten Diyos sakay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

magpahayag ten kadakilaan na, gapu ten atanan a nasanig di sakay
netan di a imbareta nen anghel dikodi.
21 Nadid káddemát nen kawalu a aldew ay tinuri en anak, sakay Jesus
en nangngaran di dikona. Iyád en ngaran a kinagi nen anghel bagu siya a
inlihi.

Inyangay Di ti Jesus ten Templo

22 Ten dikona dummemát dán en aldew a pangtupad de Jose ay ti
Maria ten Kautusan ni Moises a páglinis, ay ummangay hidi ti Jerusalem.
Tawid di en anak tánni iyalay di ten Panginoon, 23 gapu kona háddi en
nakasulat ten Kautusan nen Diyos, "En atanan a panganay a lállaki ay
ilaan ten Panginoon." 24 Nagalay bi hidi ayun ten kinagi nen kautusan
nen Panginoon, maari a magkabinga a batu-batu oni duwwa a ogbun ni
kalapati.
25 Nadid, ti panahunid a iyud ay tehud a lállaki a mágyan ti Jerusalem
a Simeon en ngaran na. Matuwid siya a tolay, tehud siya a ánteng ten
Diyos sakay mággaurayán siya ten pángligtas nen Diyos ten lahi ni Israel.
Ked dikona en Banal a Ispiritu. 26 Impakapospos nen Banal a Ispiritu
dikona a awan siya matay hanggan awan na ketan en Cristo a impangaku
nen Panginoon. 27 Gapu inggiyya siya nen Banal a Ispiritu kaya sinomdáp
siya ten Templo. Dummemát bi ten Templo de Jose ay ti Maria a tawid di
en anak a ti Jesus tánni tupadán di en Kautusan. 28 Kinarga ni Simeon en
anak sakay nagpuri ten Diyos a kinagi na,

29 "Nadid Panginoon, natupad dán en impangaku mu dikoku,
maariyák mu dán a alapán a mapayapa.
30 Gapu netan ku dán a mismu en págligtas mu,
31 a inhanda mu para ketan nen atanan a tolay.
32 Essa a demlag a mángpahayag ten kaluuban mu ten Hentil hidi,
sakay siya bi en mangatád ti kapuriyan ten banuwan mu a Israel."

33 Nagtaka en dáddikál hidi nen anak gapu ten kinagi ni Simeon
tungkul dikona. 34 Pinagpala hidi ni Simeon sakay kinagi na kánni Maria
a ina nen anak, "I anakid a iyád ay nelaan para ten kákkepahamak oni
kákkaligtas nen makpal ti Israel. Siya en tanda a gubwat ten Diyos, peru
makpal mangkontraid dikona. 35 Gapu dikona ay matukuyan en ked
ten isip nen makpal a tolay. Sakay siko Maria ay dumanas ka ti subra a
kalungkutan a kumán a balisung a nesaksak ti pusu muwen.
36 Ked bi ten Templo en essa propeta a bábbi, Ana en ngaran na. Anak
siya ni Fanuel a gubwat ten lahi ni Aser. Bikás dán siya a tarud. Pittu la
hidi a taon a nagagum ay ten kabinga na, 37 sakay nabilu dán siya. Nadid
ay walu a pulu ay ti áppat dán a taon siya a bilu. Pirmi siya a ked ten
Templo, sakay aldew ay ti gibi ay sumamba ten Diyos ten pamamag-itan
nen págkulásyon sakay págdasal. 38 Ti odas biyid a iyud ay ummadeni

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bi siya kánde Jose ay ti Maria sakay nagpasalamat ten Diyos. Nagupos bi siya ti tungkul ten anak ten atanan nen maguray ten págpalaya nen Diyos ti Jerusalem.

Nagsoli hidi ti Nazaret

39 Dikona natupad dán de Jose ay ti Maria en atanan a bagay a agidán
nen Kautusan nen Panginoon ay nagsoli dán hidi ti Nazaret, Galilea. 40 En
anak ay dummikál a malusug, matalinu, sakay makasaya ten Diyos.

Ti Jesus sakay en Maistu hidi ten Templo

41 Kada a taon ten Piyesta nen Aldew nen Págtalib nen Judio hidi, ay
angay en dáddikál hidi ni Jesus ti Jerusalem. 42 Sakay dikona sapulu ay
ti duwwa dán a taon ti Jesus ay ummangay dámman hidi ti Jerusalem a
kona ten dati di a kaugaliyan. 43 Káttapos nen piyesta ay nagrektat dán
hidi a ummuli. Nawarak ti Jesus ti Jerusalem a awan natukuyan nen
dáddikál na hidi. 44 Gapu en akala di ay ked la siya a kaunonud di kaya
tulos-tulos la en lakad di ten saldew. Dikona a napospusan di a awan siya
kaguman ay nagaryok dán hidi ten kapartidu di hidi ay ten mágkatenggi
di hidi a tolay. 45 Peru awan di siya netan, kaya nagsoli hidi ti Jerusalem
a magaryok. 46 Tállu a aldew hidi a nagaryok bagu di a netan ti Jesus ten
Templo. Mákpággetnud ten tagapagtoldu hidi nen Kautusan. Mágsanig
siya dikodi sakay magtanung. 47 Atanan nen makasanig hidi dikona ay
magtaka ten karunungan na. 48 Dikona netan siya nen dáddikál na hidi
ay nagtaka bi hidi. Kinagi nen ina na, “Anak ku, bakin ginamet mu iyád
dikomi? Tunay kami ti balisa ay ti ama mu a mággaaryokán dikomu.”
49 Kinagi ni Jesus, “Bakin a aryokánnák moy? Awan moy beman tukoy a
dapatid ay kedák ten bilay nen ama ku?” 50 Peru awan di naintendiyan en
tatarudan a kahulugan nen kinagi na.
51 Sakay nák-oli dán siya ten dáddikál na hidi ti Nazaret. Masunurin
siya a anak ten dáddikál na hidi. Nadid, pinakatandaan nen ina na en
atanan a bagay a nangyari. 52 Mágdika-dikál ti Jesus, sakay lummawak
en karunungan na. Lalu siya a nagin makasaya ten Diyos pati ten tolay
hidi.

En Pángngaral ni Juan a Mágbinyag
(Mt. 3:1-12; Mc. 1:1-8; Jn. 1:19-28)

3 1 Ti panahunid a iyud, ay sapulu dán ay ti limma a taon en pághari
ni Emperador Tiberio. Ti Poncio Pilato ay gubernador ti Judea.
Ti Herodes ay pinunu ti Galilea, sakay en kapatkaka na a ti Felipe ay
pinunu ten lugar a Iturea sakay Traconite. Ti Lisanias ay pinunu ti
Abilinia. 2 Dikona de Anas ay ti Caifas en kapunuwan nen padi hidi, ti
Juan a anak ni Zacarias ay mágyan ten kaparangan. Sakay impahayag

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nen Diyos kánni Juan en upos na. 3 Kaya linebut na en magdibe-dibelyu
a lugar ti Jordan. Impangaral na a dapat hidi a magsisi ten kasalanan di,
sakay magpabinyag tánni patawadán hidi nen Diyos. 4 Kaya natupad en
nakasulat ten libru ni propeta Isaias a,

"Iddi en impahayag nen essa a tolay a magpákraw ten kaparangan:
'Ihanda moy en paglakadan nen Panginoon.
Maggamet kam ti masunong a dilan a paglakadan na!
5 Matambakan en lábbak-lábbak,
sakay mapatag en buki-bukid.
Mapasunong en dilan a kiwál-kiwál,
sakay mapatag en dilan a mabagtu-bagtu.
6 Sakay ketan nen atanan a tolay en págligtas a gamitán nen Diyos!' "
7 Makpal en tolay a ummadeni kánni Juan para magpabinyag. Peru
kinagi na dikodi, "Sikam a lahi hidi ni biklat! Deya i nagkagiyid dikomoy
maginanan moy en parusa a dumemát? 8 Ipeta moy ten pamamag-itan
nen gamet a nagsisi kamon, sakay dyan moy ikatuwiran a anak kam ni
Abraham. Kagiyán ku dikomoy, a makalalang en Diyos ti tatarudan a
anak ni Abraham ti batuwiday hidi. 9 Nadid palla ay nakahanda dán en
wasay para ten gamot hidi nen kayu; en balang kayu a awan magbunga
ti maganda ay pukanán sakay ibut ten apoy."
10 Tinanung siya nen tolay hidi, "Ni konahud ay ánya i dapat miyid a
gamitán?" 11 Tummábbig ti Juan, "Ni tehud kam a duwwa a badu ay iyatád
moy en essa ten awan. Kona bi hud gamitánnid nen tehud a pagkain.
12 Nadid, dummemát bi en mágsinger hidi ti buwes tánni magpabinyag,
sakay nagtanung hidi dikona, "Maistu, ánya i dapat miyid a gamitán?"
13 Kinagi na dikodi, "Dyan kam magsinger ti subra ten dapat moy a
singirán." 14 Tinanung bi siya nen sundalu hidi, "Ay sikami, ánya bi i dapat
miyid a gamitán?" Kinagi ni Juan dikodi, "Dyan kam mággid ten deyaman
ten pamamag-itan nen págpilit oni págbintang ten awan ti katuwiran.
Tama moy dán en suweldu moy." 15 Magáoray tenhud en katolayan ten
káddemát nen Cristo, kaya inisip di a ti Juan dán en áorayán di.
16 Kaya kinagi ni Juan dikodi, "Binyagan takam ten pamamag-itan
nen dinom, peru en dumemát a kasunud ku ay siya i mangbinyagid
dikomoy ten pamamag-itan nen Banal a Ispiritu sakay nen apoy. Mas
makapangyariyan siya nan sikán, awanák ngani karapatdapat maski
mangokbis man dálla ten igut nen sandalyas na. 17 Tawid na dán en bilau
tánni tapan na en inággik. Puronán na en paray sakay isaddi na ten bilay
na. Peru en lupás ay tutudán na ten apoy a awan maada-adáp a awan ti
katapusan."
18 Makpal pa a bagay en impangaral ni Juan ten katolayan ten
pángpahayag na ten Maganda a Bareta. 19 Maski ti Herodes a pinunu

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ti Galilea ay nagkagiyan bi ni Juan gapu inagum na en kayong na a ti
Herodias sakay magin ten agum pa hidi a mágkadukás a gággamitán na.
20 Kaya impepiresu ni Herodes ti Juan, sakay lalu pa a nadagdagan en
kasalanan ni Herodes.

Bininyagan ti Jesus
(Mt. 3:13-17; Mc. 1:9-11)

21 Nadid dikona a nabinyagan dán ni Juan en katolayan, ay bininyagan
na bi ti Jesus. Mentras a magdasal ti Jesus ay nabukasan dilanget
22 sakay dummibábbi dikona en Banal a Ispiritu a kumán a kalapati.
Tehud a boses a gubwat dilanget a kinagi na, "Siko en mahal ku a Anak,
kasayaan taka a tarud."

En Ninunu hidi a Ginubwatan ni Jesus
(Mt. 1:1-17)

23 Dikona tállu a pulu dán a taon en idad ni Jesus ay sinapulan
na dán a mangaral. Ten pangisip nen tolay hidi ay anak siya ni
Jose a anak ni Eli, 24 a anak ni Matat. Ti Matat ay anak ni Levi a
anak ni Melqui, sakay ti Melqui ay anak ni Janai a anak ni Jose.
25 Ti Jose ay anak ni Matatias a anak ni Amos. Ti Amos a anak ni
Nahum ay anak ni Esli. Ti Esli a anak ni Nage, 26 ay anak ni Maat
a anak ni Matatias. Ti Matatias a anak ni Semei ay anak ni Jose.
Ti Jose a anak ni Juda 27 ay anak ni Joana. Ti Joana ay anak ni
Resa a anak ni Zorobabel a anak ni Salatiel a anak ni Neri. 28 Ti
Neri ay anak ni Melqui a anak ni Adi. Ti Adi ay anak ni Cosam a
anak ni Elmodam a anak ni Er. 29 Ti Er ay anak ni Josue a anak
ni Elieser a anak ni Jorim a anak ni Matat. Ti Matat ay anak ni
Levi 30 a anak ni Simeon a anak ni Juda. Ti Juda ay anak ni Jose.
Ti Jose ay anak ni Jonan a anak ni Eliaquim, 31 a anak ni Melea.
Ti Melea ay anak ni Mainan a anak ni Matata a anak ni Natan a
anak ni David. 32 Ti David ay anak ni Jesse, a anak ni Obed, sakay
ti Obed ay anak ni Booz. Ti Booz ay anak ni Salmon a anak ni
Naason 33 a anak ni Aminadab a anak ni Admin. Ti Admin ay anak
ni Arni a anak ni Esrom, a anak ni Fares. Ti Fares ay anak ni Juda
34 a anak ni Jacob. Ti Jacob ay anak ni Isaac a anak ni Abraham.
Ti Abraham ay anak ni Tare a anak ni Nacor. 35 Ti Nacor ay anak
ni Serug a anak ni Ragau, a anak ni Peleg, sakay ti Peleg ay anak
ni Heber a anak ni Sala. 36 Ti Sala ay anak ni Cainan a anak ni
Arfaxad a anak ni Sem. Ti Sem ay anak ni Noe a anak ni Lamec
37 a anak ni Matusalem a anak ni Enoc. Ti Enoc ay anak ni Jared a
anak ni Mahalaleel a anak ni Cainan. 38 Ti Cainan ay anak ni Enos
a anak ni Set. Sakay ti Set ay anak ni Adan a anak nen Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pinurbaan nen Diyablo ti Jesus
(Mt. 4:1-11; Mc. 1:12-13)

4 1 Nadid summoli ti Jesus a gubwat ti Jordan a putat a tarud ti Banal
a Ispiritu. Inggiyya siya nen Ispiritu ten kaparangan, 2 ten alay nen
áppat a pulu a aldew, tinoksu siya haud nen diyablo. Awan siya ti kinan a
ányaman ti alayid a iyud kaya nagaláp siya.
3 Kinagi nen diyablo dikona, “Ni siko en Anak nen Diyos, ay iyutus mu
a magin tinapay i batuwen.” 4 Peru kinagi ni Jesus dikona, “Kinagi nen
Kasulatan, ‘Bakán la a ten makan a mabiyag i tolayid.’ ”
5 Káttapos ay inyangay siya nen diyablo ten malangkaw a lugar, sakay
impeta na ti saglit en atanan a kahariyan ti munduwiday. 6 Kinagi nen
diyablo, “Iyatád ku dikomu en atanan a kapangyariyan sakay karangalan ni
kahariyanid a hidi iyán. Neatád iyád dikoku, sakay maari ku a iyatád maski
kándeya, basta gustu ku. 7 Kaya ni sambaánnák mu ay magin kao mu hidi
iyán a atanan.” 8 Peru tummábbig ti Jesus, “Kinagi nen Kasulatan a,

‘En Panginoon mu a Diyos i dapat muwid a sambaán,
sakay siya la i dapat muwid a pagserbiyan.’ ”

9 Káttapos ay inyangay dámman siya nen diyablo ten toktok nen
Templo ti Jerusalem, sakay kinagi na dikona, “Ni siko ngani en Anak nen
Diyos ay tumápduk ka, 10 gapu nakasulat a,

‘Pabantay ka nen Diyos ten anghel na hidi,
utusan na hidi tánni bantayan di ka,’
11 sakay nakasulat bi a,
‘Ten pamamag-itan nen lima di ay alalayan di ka,
tánni maski i básset muwen ay awan mesángdul ti batu.’ ”

12 Peru tummábbig ti Jesus dikona, “Kinagi nen Kasulatan a, ‘Dyan mu
purbaan en Panginoon mu a Diyos!’ ” 13 Káttapos nen diyablo a nangtoksu
kánni Jesus ten atanan a paraan, ay linakadan na dán ti Jesus sakay
naguray ti iba a pagkakataun.

En Sapul nen Tarabahu ni Jesus ti Galilea
(Mt. 4:12-17; Mc. 1:14-15)

14 Nadid nagsoli ti Jesus ti Galilea a ked dikona en kapangyariyan nen
Ispiritu. Nabareta ten banu-banuwan haud en tungkul dikona. 15 Nagtoldu
siya ten tolay hidi ten sinagoga di hidi, sakay pinuri siya nen atanan a tolay.

Awan Di Tinanggap ti Jesus ti Nazaret
(Mt. 13:53-58; Mc. 6:1-6)

16 Nadid, ummangay ti Jesus ti Nazaret, iyud en dummikállan na
a banuwan. Kona ten dati na a gággamitán ay summáddáp siya ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sinagoga ten Aldew nen Káimang. Tummaknág siya tánni magbasa,
17 sakay inyatád di dikona en libru a insulat ni propeta Isaias. Binuklat na
iyud sakay kona háddi en nakasulat,
18 "Ked dikoku en Banal a Ispiritu,
gapu piniliyák na a mángpakapospos ten Maganda a Bareta ten
pubri hidi.
Inutusanák na tánni ipakapospos ten piresu hidi a lumaya hidi,
sakay kona bi ten burák hidi a maketa hidi.
Inutusanák tánni palayaán dán en apiyadu hidi,
19 sakay tánni ipakapospos a pademát dán en panahun
nen págligtas nen Panginoon."
20 Káttapos ay linukot na en kasulatan, sakay nággetnud dikona mesoli
na ten mágserbi ten sinagoga. Sakay ináeleng siya nen atanan a ked
haud. 21 Sakay kinagi na dikodi, "Natupad nadid en nasanig moy a binasa
ku ten kasulatan."
22 Pinuri siya nen atanan a ked haud sakay nagtaka hidi gapu mahusay
en pággupos na. Kinagi di, "Awan beman siya en anak ni Jose?" 23 Kaya
kinagi ni Jesus dikodi, "Siguradu a kagiyán moy dikoku i kakagiyanid a
iddi, 'Ta Doktor ka ay gamután mu i sadili muwen.' Maari a kagiyán moy
bi a, 'Bakin a awan mu gamitán ti sadili muwidi a banuwan en nabareta
mi a ginamet mu ti Capernaum?' 24 Kagiyán ku dikomoy a awan ti
propeta a tenggiyán ten sadili na a banuwan. 25 Peru kagiyán ku dikomoy
a ten panahun ni propeta Elias ay makpal a bilu a bábbi ti Israel, dikona
a awan naguden ti tállu ay ti kalahati a taon sakay nagkahud ti aláp
ten buu a lugar. 26 Peru awan inutusan ti Elias a umangay ten maski ni
deyaman dikodi, nan ummangay siya ten bilu a bábbi ti Sarepta, ten
lugar a Sidon. 27 Kona labi ten kapanahunan ni Eliseo ay tunay ti kakpal
en kinetong ti Israel, peru awan siya ti pinagpiyya sakay lininis maski
essa man dikodi, nan ti Naaman la a taga-Siria." 28 Naiyamut en atanan a
tolay ten sinagoga dikona masanig di iyud. 29 Tummaknág hidi a atanan
sakay binerber di siya a paluwas, inyangay di ten gilid nen bukid a
páppágyanan nen banuwan tánni itápduk di siya ten pengpeng. 30 Peru
nagkon siya ten ditángnga di sakay linumakad.

En Lállaki a Sináddáp nen Madukás a Ispiritu
(Mc. 1:21-28)

31 Kállakad na haud ay ummangay ti Jesus ti Capernaum ti Galilea,
sakay nagtoldu ten tolay hidi ten Aldew nen Káimang. 32 Nagtaka en
mágsanig hidi ten págtoldu na gapu tehud a kapangyariyan en pággupos
na. 33 Tehud a essa a lállaki a hinayup a ked ten sinagoga. Pummákraw
siya ti mabegsák, 34 kinagi na, "Jesus a taga-Nazaret, ánya i pakialam
muwid dikomi? Ummangay ka beman háddi tánni bunuwán mu kami?

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Matenggi taka, siko en Banal a gubwat ten Diyos.” 35 Peru sinaway siya
ni Jesus, kinagi na, “Tumahimik ka, umibut ka dán ti tolayen!” Sakay
nelugmuk en lállaki ten atubengán nen katolayan, káttapos ay lummakad
en dimonyo a awan na pinasaketan. 36 Nagtaka hidi a atanan, kaya
namagtanungan hidi a kinagi di, “Ánya wád iyád a kakalasi a pággupos?
Makapangyariyan! Mautusan na a lumakad en mágkadukás a ispiritu
sakay sumunud hidi dikona!” 37 Sakay kummalat en bareta tungkul kánni
Jesus ti iyud a lugar.

Pinagpiyya ni Jesus en Makpal a Tolay
(Mt. 8:14-17; Mc. 1:29-34)

38 Lummakad ti Jesus ten sinagoga sakay tulos siya a ummangay ten
bilay ni Simon. Netaun bi a mahigpit en ladu nen bábbi a katugngan
ni Simon, kaya impákpágguron di kánni Jesus a pagpiyyaán siya.
39 Tummaknág ti Jesus ten adeni nen kákkatdugan nen bábbi, sakay
inyutus na a maibut en ladu, sakay naibut ngani. Pagdaka a ummikat
en bábbi sakay nagserbi dikodi. 40 Dikona a summarám dán en aldew ay
inyangay nen tolay hidi en atanan a tehud a saket kánni Jesus, ányaman
en saket di. Intupu na en lima na ten balang essa, sakay nagpiyya hidi a
atanan. 41 Pinalayas na bi en dimonyo hidi ten tolay hidi a sináddáppan
di. Nagpákrawan hidi a lummuwas, kinagi di, “Siko en Anak nen Diyos!”
Peru sinaway hidi ni Jesus sakay awan na hidi pinayagan a magupos,
gapu tukoy di a siya en Cristo.

Nangaral ti Jesus ti Judea
(Mc. 1:35-39)

42 Dikona kaldiwan dán ay lummakad ti Jesus, sakay ummangay
ten tahimik a lugar. Inaryok siya nen katolayan sakay dikona ketan di
ay nákkekagbi hidi a dyan pala siya lumakad. 43 Peru kinagi ni Jesus,
“Kailangan a ipangaral ku bi ten agum a banuwan en Maganda a Bareta
tungkul ten pághari nen Diyos, gapu saiyád en dahilan kayaák a pinaangay
háddi.” 44 Sakay nagtulos siya a nangaral ten sinagoga hidi ti buu a Judea.

Dinulaw ni Jesus en Purumeru Na hidi a Disepulus
(Mt. 4:18-22; Mc. 1:16-20)

5 1 Essa a aldew ay mágtaknág ti Jesus ten gilid nen Minalnu ti
Genesaret. Kinalibungbungan siya nen tunay a kakpal a tolay gapu
gustu di a mágsanig ten upos nen Diyos. 2 Tehud siya a netan a duwwa a
abeng a pumáppundu, nakaawas dán en mángngikan hidi sakay maglinis
dán hidi ten panti di. 3 Summakay ti Jesus ten essa a abeng a kao ni
Simon, sakay kinagiyan na ti Simon a ituglad na ti sabadit en abeng a
paditaw. Nággetnud siya ten abeng sakay nagtoldu ten katolayan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 Káttapos na a nagtoldu ay kinagi na kánni Simon, “Angay kam ditaw
sakay isáklad moy i panti moyen.” 5 Tummábbig ti Simon, “Maistu, sagibi
kami dán a nagpuyat peru awan kami ti nanalap! Peru gapu ta kinagi mu
ay isáklad ku a ruway i pantiyiday hidi.” 6 Kona ngani haud en ginamet
di. Tunay ti kakpal en nalap di a ikan, kaya ngari-ngari dán a mapisad
en panti di hidi. 7 Pinayapay di en kaguman di hidi a ked ten iba a abeng
tánni patulung hidi. Ummadeni ngani hidi, sakay naputat di en duwwa
a abeng a ngari-ngari dán a omlád. 8 Ten pákketa ni Simon Pedro ten
nangyari ay lummuhud siya ten atubengán ni Jesus sakay kinagi na,
“Adeyuwanák mu Panginoon, gapu essaák a makasalanan.” 9 Tunay en
págtaka na, kona bi ten kaguman na hidi gapu ten kakpal nen nalap
di. 10 Kona bi hud ten kasosyu hidi ni Simon a de Santiago ay ti Juan a
anak ni Zebedeo. Kinagi ni Jesus kánni Simon, “Dyan ka dán manteng,
sapul nadid ay tolay dán i dikáppán muwid, bakán dán a ikan.” 11 Nadid,
dikona nedek di dán en abeng di hidi, ay linakadan di en atanan sakay
ummunud hidi kánni Jesus.

Pinagpiyya ni Jesus en Essa a Kinetong
(Mt. 8:1-4; Mc. 1:40-45)

12 Nadid dikona a ked ti Jesus ten essa a banuwan, ay netan siya nen
essa a lállaki a kinetong. Lummuhud siya sakay nákkekagbi a kinagi na,
“Panginoon, ni gustuwán mu ay mapagpiyyaák mu.” 13 Tinawidan siya ni
Jesus sakay kinagi na, “Gustu ku; magpiyya ka dán!” Pagdaka a nawan
en ketong na. 14 Kinagi ni Jesus dikona, “Dyan mu iyád kagikagiyán
maski kándeya. Nan angay ka paileng ten padi. Káttapos ay magalay
ka ayun ten inyutus ni Moises. Saiyád mangpatunayid ten tolay hidi a
nagpiyya ka dán.” 15 Peru lalu a nekalat en bareta tungkul kánni Jesus,
kaya nagdemáttan en tunay ti kakpal a tolay tánni mágsanig dikona
sakay mapagpiyya en saket di. 16 Peru ti Jesus ay mággangay ten tahimik
hidi a lugar tánni manalangin.

Pinagpiyya ni Jesus en Essa a Lupug
(Mt. 9:1-8; Mc. 2:1-12)

17 Essa a aldew mentras a magtoldu ti Jesus, en Pariseo hidi sakay en
tagapagtoldu hidi nen Kautusan ay mággetnud ten adeni na. Gubwat hidi
ten iba-iba a banuwan ti Galilea, ti Judea, sakay ti Jerusalem. Ked kánni
Jesus en kapangyariyan a magpapiyya ten tehud hidi a saket. 18 Sakay
dummemát en sangan a tolay a usung di en lupug ten págkatdugan
na. Ipilit di a isaddáp ten bilay en tehud a saket tánni meangay di ten
atubengán ni Jesus. 19 Peru awan hidi ti masáddáppan gapu ten kakpal
nen tolay. Kaya summangkay hidi ten atáp sakay linátta b di, sakay
intoton di en págkatdugan nen lupug ten atubengán ni Jesus. 20 Dikona

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a ketan ni Jesus en pánnampalataya di, ay kinagi na ten lupug, “Amigu
ku, napatawad ka dán ten kasalanan mu hidi.” 21 Namágguron en
tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay en Pariseo hidi ten pákkasanig
di haud, kinagi di, “Deya iyán a tolay a magupos ti awan ti galang ten
Diyos? Awan beman en Diyos la i maariyid a magpatawad ti kasalanan?”
22 Peru gapu tukoy ni Jesus en ked ten isip di kaya kinagi na dikodi,
“Bakin magisip kam ti kona haán? 23 Ánya mas alistuwid a kagiyán ku
ti lupugiday, ‘Pinatawad dán en kasalanan mu hidi,’ oni kagiyán ku a,
‘Tumaknág ka sakay maglakad ka?’ 24 Peru tánni matukuyan moy a en
Anak nen Tolay ay tehud a kapangyariyan ti lutaiday a magpatawad
ti kasalanan,” kinagi na ten lupug, “Tumaknág ka, tawidán mu i
págkatdugan muwen sakay umuli ka dán!” 25 Pagdaka a tummaknág en
lállaki, sakay ten atubengán nen atanan ay inágkat na en págkatdugan
na sakay ummuli a nágpapuriyán ten Diyos. 26 Nagtaka en atanan a ked
haud sakay nagpuri hidi ten Diyos. Kinagi di, “Makataka-taka en bagay
hidi a netan tam nadid!”

Dinulaw ni Jesus ti Levi
(Mt. 9:9-13; Mc. 2:13-17)

27 Nadid, káttapos ni pangyayariyid a iyud ay lummuwas ti Jesus sakay
netan na ti Levi a mágsinger ti buwes. Mággetnud siya ten págsingeran
na ti buwes, sakay kinagi ni Jesus dikona, “Umunud ka dikoku.”
28 Tummaknág ti Levi sakay tulos na a linakadan en atanan, ummunud
sakay nagserbi kánni Jesus. 29 Naghanda ti Levi ti dikál a handaan para
kánni Jesus ten bilay na. Nakatubeng na haud a kuman en agum hidi a
mágsinger ti buwes sakay en agum pa hidi a tolay. 30 Nágganasasan en
Pariseo hidi sakay en kaguman di hidi a tagapagtoldu nen Kautusan.
Kinagi di ten disepulus hidi ni Jesus, “Bakin mákpággatubeng kam
a kuman sakay uminom ti mágsingeren hidi ti buwes, sakay ti
makasalananen hidi?” 31 Tinábbig hidi ni Jesus, “Awan kailangan nen
awan ti saket en mággamot nan en tehud la a saket. 32 Awanák háddi
ummangay tánni tulungan en matuwid nan ummangayák háddi tánni
tulungan en makasalanan hidi tánni magsisi hidi.”

En Tanung Tungkul ten Págkulásyon
(Mt. 9:14-17; Mc. 2:18-22)

33 Nadid, tehud a sangan a tolay a nagkagi kánni Jesus ti kona háddi:
“En disepulus hidi ni Juan ay pirmi a magkulásyon sakay manalangin,
kona bi hud en disepulus hidi nen Pariseo hidi. Bakin i disepulus muwen
hidi ay tulos la a mágkakanán sakay mággainumán?” 34 Tummábbig ti
Jesus, “Pagkulásyonán moy beman en bisita hidi ten kasalan a kaguman
di palla en lállaki a kinasal? 35 Dumemát en aldew a alapán dán en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kinasal, sakay saiyud dán en págkulásyon di." 36 Kinagi bi ni Jesus
dikodi en essa a talinhaga: "Awan maari a mangtabas ten bigu a damit
para iyáppol ten dati dán a damit. Mara ni konahud i mangyariyid ay
masida en bigu a damit sakay awan nebabagay en bigu a inyáppol ten
dati dán a damit. 37 Awan bi ti magasák ti bigu a alak ten dati dán a
pággasákkan a koblet ni hayup. Ni kona háud i mangyariyid ay páddekán
nen bigu a alak en dati a pággasákkan, mágkebut en alak sakay masida
en pággasákkan. 38 Ni bigu a alak en iyasák ay dapat a bigu bi en
pagasákkan a koblet ni hayup. 39 Awan bi ti masor a manginom ten bigu
a alak ni nakainom dán ten dati a alak. Kagiyán na a, 'Masarap en dati a
alak.' "

En Tanung Tungkul ten Aldew nen Káimang
(Mt. 12:1-8; Mc. 2:23-28)

6 1 Essa a Aldew nen Káimang, ay nagtalib de Jesus ten kaparayan.
Nangkádtor en disepulus na hidi ten ohay nen paray sakay
págkásselan di. 2 Peru kinagi nen sangan a Pariseo, "Bakin maggamet kam
ti labag ten Kautusan ten Aldew nen Káimang?" 3 Tummábbig ti Jesus,
"Awan moy beman nabasa en ginamet ni David dikona nagaláp siya sakay
en kaguman na hidi? 4 Awan beman, summáddáp siya ten bilay nen Diyos,
sakay kinuman ten tinapay a nealay a padi la i tehudid a karapatan a
mangkan? Inátdenan na pa en kakagumanan na hidi." 5 Kinagi pa ni Jesus
dikodi, "En Anak nen Tolay en Panginoon nen Aldew nen Káimang."

En Tolay a Awan Makaarikad en Essa na a Lima
(Mt. 12:9-14; Mc. 3:1-6)

6 Aldew bi tenhud nen Káimang dikona a summáddáp ti Jesus ten
sinagoga sakay nagtoldu. Tehud a essa haud a lállaki a awan makaarikad
en kawanan na a lima. 7 Nadid, binantayan nen tagapagtoldu hidi nen
Kautusan sakay nen Pariseo hidi ti Jesus ni magpapiyya siya ten Aldew
nen Káimang, tánni tehud hidi a mebintang dikona a linabag na en
Kautusan ni Moises. 8 Peru tukoy ni Jesus en ked ten isip di kaya kinagi
na ten lállaki a awan makaarikad en essa na a lima, "Karon hád, angay
ka ti atubengánnidi." Ummadeni ngani en lállaki sakay tummaknág ten
atubengán. 9 Sakay kinagi ni Jesus ten tagapagtoldu hidi nen Kautusan
sakay ten Pariseo hidi, "Tanungán takam nadid. Hádya tamaid ten
Kautusan, en maggamet ti maganda oni maggamet ti madukás ten Aldew
nen Káimang? En mángligtas ti biyag oni mamunu?" 10 Inileng ni Jesus
en balang essa ten palebut na sakay kinagi na ten lállaki a, "Iyolnat mu i
lima muwen!" Ten páng-olnat na ten lima na ay pagdaka iyud a nagpiyya.
11 Tunay ti iyamut en tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay en Pariseo
hidi, namággurunan di ni ánya i dapat diyid a gamitán kánni Jesus.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nangpili ti Jesus ti Sapulu ay ti Duwwa a Apostol Na
(Mt. 10:1-4; Mc. 3:13-19)

12 Ti panahunid a iyud ay summangkay ti Jesus ten essa a bukid sakay
sagibi siya haud a nagdasal ten Diyos. 13 Ten kailawan, ay dinulaw na
en disepulus na hidi, sakay nangpili siya dikodi ti sapulu ay ti duwwa,
sakay nginaranan na hidi a apostol. 14 Hidi ay de Simon en nginaranan ni
Jesus a Pedro, sakay ti Andres a wadi ni Pedro; de Santiago, Juan, Felipe,
Bartolome, 15 Mateo, Tomas, sakay Santiago a anak ni Alfeo, ti Simon a
makabanuwan, 16 ti Judas a anak ni Santiago, sakay ti Judas Iscariote a
nángtokyon dikona.

Nagtoldu ti Jesus sakay Nagpapiyya
(Mt. 4:23-25)

17 Káugsad ni Jesus a kaguman en apostol na hidi, ay dinemáttan di
ten patag a lugar en kakpalan ten disepulus na hidi, kaguman en tunay
ti kakpal a tolay a gubwat ti Judea, Jerusalem, sakay ten banu-banuwan
ten gilid nen diget ti Tiro sakay Sidon. 18 Ummangay hidi haud tánni
mágsanig, sakay mapagpiyya ten saket di hidi. Pinagpiyya ngani hidi ni
Jesus maski en páppahirapan nen mágkadukás a ispiritu. 19 Pinilit nen
atanan a tehud a saket a umadeni dikona tánni matawidan di la siya,
gapu tehud siya a kapangyariyan a magpapiyya ten atanan a saket.

En Pinagpala hidi sakay en Kakakagbi hidi
(Mt. 5:1-12)

20 Ummileng ti Jesus ten disepulus na hidi, sakay kinagi na,
"Pinagpala kam a pubri hidi,
gapu maghari dikomoy en Diyos! 21 "Pinagpala kam a magaláp
hidi nadid,
gapu bássugán kam nen Diyos!
Pinagpala kam a malungkut hidi nadid,
gapu pasayaán na kam!
22 'Pinagpala kam ni gapu ten kássunud moy ten Anak nen Tolay ay
kaiyamutan di kam, awan di kam kailangan sakay insultuwán di kam
sakay kagiyán di kam a madukás. 23 Ni mangyari iyád dikomoy ay dapat
kam a magsaya, lumuksu kam ti saya moy gapu dikál en piremyu moy
dilanget. Kona labi hud en ginággamet nen ninunu di hidi ten propeta
hidi.
24 "Peru sikam a mágkayaman hidi nadid ay kakakagbi kam,
gapu nagtamasa kamon ti ginhawa.
25 "Sikam a bássug hidi nadid ay kakakagbi kam,
gapu alappán kam!

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"Sikam a mágtatawaán hidi nadid ay kakakagbi kam,
gapu magin malungkut kam sakay mágsasangitán.
26 "Kakakagbi kam ni puriyán kam nen atanan a tolay, gapu kona labi
hud ginametid nen ninunu di hidi ten awan hidi tatarudan a propeta."

Mahalán Moy en Kadima Moy
(Mt. 5:38-48; 7:12a)

27 "Peru kagiyán kuwid dikomoy a mágsanig hidi dikoku: Mahalán moy
en kadima moy hidi, sakay maggamet kam ti maganda ten maiyamut hidi
dikomoy. 28 Pagpalaán moy en mangsumpa hidi dikomoy, sakay ipagdasal
moy en mangapi hidi dikomoy. 29 Mara ni dapangán di ka ten dilipot mu
a rupa ay padapang mu pa en dilipot. Mara ni alapán di en alikábkáb mu
ay iyatád mu pati en badu mu. 30 Átdenan mu en balang mággid dikomu,
sakay ni alapán di en ari-ariyan mu ay dyan mu dán pesoli. 31 Ni ánya
en gustu mu a gamitán nen agum a tolay dikomu ay saiyud bi gamitán
muwid dikodi.
32 Ni en magmahal la dikomoy mahalán moyid, ánya padi urayán
moyid a piremyu? Maski labi en makasalanan hidi ay mahalán di en
magmahal dikodi.
33 "Sakay ni en maggamet la dikomoy ti maganda i paggamitan
moyid ti maganda, ánya padi urayán moyid a piremyu? Maski labi en
makasalanan hidi ay kona haán en gamet di. 34 Ni en makabayad la
dikomoy i paáddiman moyid, ánya padi urayán moyid a piremyu? Maski
en makasalanan hidi ay magpaáddem bi ten kaparehu di a makasalanan
gapu umasa hidi a mabayadan. 35 Dapatid ay mahalán moy en kadima
moy hidi, sakay maggamet kam ti maganda dikodi. Magpaáddem kam
peru dyan kamon umasa ten ányaman a bayad. Ni magkakonahud ay
dikál en piremyu a matanggap moy sakay magin anak kam nen Kataasan
a Diyos. Gapu en Diyos ay makákkagbiyán maski ten mágkadukás hidi
a tolay, sakay ten awan hidi makabetu a tumenggi ti utang a luub.
36 Dapatid ay makákkagbiyán kam a kona ten Ama moy."

En Pághatul ten Kaparehu a Tolay
(Mt. 7:1-5)

37 "Dyan kam maghatul tánni awan kam hatulan. Dyan kam
magparusa tánni awan kam parusaan nen Diyos. Patawadán moy en
kaparehu moy a tolay tánni patawadán kam bi nen Diyos. 38 Mangatád
kam tánni átdenan kam bi nen Diyos: ti tama a takal, nadasák a tarud,
natádtád, sakay magsepway pa en iyatád dikomoy. Gapu ni konya kam a
mangatád ay kona labi hud pangatáddid nen Diyos dikomoy." 39 Tinanung
bi hidi ni Jesus ti talinhaga, kinagi na, "Maari beman a igiyya nen burák
en kaparehu na a burák? Awan! Parehu hidi a matáppduk ten ábbut ni

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

gamitán di iyud. 40 Awan ti disepulus a mas mataas nan ten maistu na.
Peru ni matolduwan dán ti mahusay ay kona dán bi siya ten maistu na."
41 "Bakin barángngán mu en puleng nen kapatkaka mu? Samantala
siko, awan mu la mabaráng en puleng mu a gaturosu? 42 Konya
mu a kagiyán ten kapatkaka mu a, 'Kapatkaka, ibutan ku i puleng
muwen,' samantala siko ay awan mu ketan en gaturosu mu a puleng?
Magkukunwari ka pa! Ibutan mu pa i puleng muwen a gaturosu tánni
maketa ka ti maganda sakay maibutan mu en puleng nen kapatkaka mu."

Matenggi en Kayu ten Pamamag-itan nen Bunga na
(Mt. 7:17-20; 12:33-35)

43 "Magandaid a kayu ay awan magbunga ti madukás. Awan bi ti
madukás a kayu a magbunga ti maganda. 44 Matenggi en bawat kayu ten
pamamag-itan nen bunga na. Gapu awan ka makapusi ti igos ten masaet
a mula oni ubas ten dawag hidi. 45 En mabait a tolay ay maggamet ti
maganda a gubwat ten pusu na a putat ti kagandaan. Peru en madukás
a tolay ay maggamet ti madukás a gubwat ten pusu na a putat ti
kadukássan. Gapu ni ánya en ked ten pusu na ay siya en lumuwas ten
ngusu na."

En Duwwa a Kalasi ni Tolay a Nagbilay
(Mt. 7:24-27)

46 "Bakin a dáddulawanák moy a, 'Panginoon, Panginoon,' peru awan
moy labi gággamitán en kákkagiyán ku? 47 Kagiyán ku dikomoy ni ánya
en kaparehu nen tolay a umadeni dikoku, mágsanig ten upos ku hidi,
sakay mánggamet ti hidi iyád. 48 Kona siya ten tolay a naggamet ti bilay
a nagkotkot ti madisalad sakay impundasyon na en bilay na ten batu.
Dikona dummikál en dinom sakay dinapalis na en bilay ay awan iyud
naarikad, gapu matibáng en kagagamet na. 49 Peru en mágsanig bi ten
upos ku sakay awan na gamitán ay kona ten essa a tolay a naggamet
ti bilay a awan nakapundasyon. Dikona dummikál en dinom sakay
dinapalis na en bilay ay pagdaka iyud a natumba sakay narukat-rukat."

Pinagpiyya en Alipin nen Kapitan a Romano
(Mt. 8:5-13)

7 1 Nadid, káttapos ni Jesus a nagtoldu ten tolay hidi, ay ummangay
siya ten banuwan a Capernaum. 2 Tehud haud a essa a kapitan nen
sundalu hidi a Romano. Tehud siya a alipin a mahal na a tehud a saket
sakay magipepatay dán. 3 Dikona natukuyan nen kapitan en tungkul
kánni Jesus, ay inutusan na en sangan a pinunu nen Judio hidi tánni
ipákpágguron di kánni Jesus a angen na pagpiyyaán en alipin. 4 Dikona
makaadeni en inutusan hidi kánni Jesus ay nákpágguron hidi ti mahusay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikona, kinagi di a, “Panginoon, nerarapat la a tulungan mu en kapitan
5 gapu mahal na en bansa tam. Ti katunayan na ay nagpagamet na kitam
ti essa a sinagoga.” 6 Nákkuyug ti Jesus dikodi, peru dikona adeni dán
siya ten bilay ay natagbu na en amigu hidi nen kapitan. Inutusan hidi
nen kapitan para pekagi na kánni Jesus en kona háddi: “Panginoon, dyan
ka dán magabala, gapu awanák karapatdapat a angayan mu ten bilay ku.
7 Sakay awanák pa bi karapatdapat a umatubeng dikomu, nan kagiyán mu
la ay magpiyya dán en alipin ku. 8 Sakupák nen pinunu hidi a mas mataas
nan sikán, sakay tehudák bi a nasakupan a sundalu hidi; ni kagiyán ku
ten essa a, ‘Angay ka hudi!’ ay sumunud iyud. Ni kagiyán ku bi ten essa a,
‘Karon hád!’ ay umadeni iyud. Ni kagiyán ku bi ten alipin ku a, ‘Gamitán
mu iddi!’ ay gamitán na iyud.” 9 Nagtaka ti Jesus dikona nasanig na iyud,
ummatubeng siya ten makpal a tolay a umunonud dikona sakay kinagi
na, “Kagiyán ku dikomoy a, maski ti Israel ay awanák naketa ti kona
háddi a kadikál ni pánnampalataya.” 10 Ten kássoli nen inutusan hidi ten
bilay nen kapitan, ay dinemáttan di en alipin a nagpiyya dán.

Biniyag a Ruway en Anak nen Bilu a Bábbi

11 Káttapos ay ummangay ti Jesus ten essa a banuwan a nginaranan
di a Nain. Nákkuyug en disepulus na hidi sakay en tunay a kakpal a
tolay. 12 Dikona adeni dán siya ten pintuwan nen banuwan, ay natagbu
di en tolay hidi a angay manglábbáng ten eessa a anak a lállaki nen
bilu a bábbi. Makpal a tarud en mákpanglábbáng. 13 Dikona netan nen
Panginoon en ina nen natay ay kinagbiyan na, kaya kinagi na dikona,
“Dyan ka magsanget.” 14 Káttapos ay ummadeni siya sakay tinawidan
na en páppágyanan nen patay. Ummimang bi en magusung hidi ten
patay, sakay kinagi ni Jesus, “Binata, kagiyán ku dikomu, umikat ka!”
15 Ummetnud en binata sakay nagupos. Sakay inyatád siya ni Jesus ten
ina na.” 16 Neántingan hidi a atanan sakay nagpuri hidi ten Diyos. Kinagi
di, “Dummemát dikotam en dakila a propeta! Binisita nen Diyos en
banuwan na.” 17 Kummalat en bareta tungkul ten ginamet ni Jesus ten
buu a Judea sakay ten banuwan hidi a ked ten palebut.

Nagutus ti Juan a Mágbinyag
(Mt. 11:2-19)

18 Nadid, imbareta nen disepulus hidi ni Juan dikona en atanan ni
pangyayariyid a hidi iyád. Kaya dinulaw ni Juan en duwwa dikodi
19 sakay pinaangay na hidi ten Panginoon tánni itanung di ni siya dán
en nepangaku a dumemát, oni maguray pa hidi ti agum. 20 Káddemát di
kánni Jesus ay kinagi di, “Pinaangay kami háddi ni Juan a Mágbinyag
gapu petanung na ni siko dán en impangaku a dumemát, oni maguray
kami pa ti iba?” 21 Ti odasid a iyud ay makpal en pinagpiyya ni Jesus

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten tehud hidi a manga saket, mahigpit a bábbatiyán, en sináddáp hidi
ni mágkadukás a ispiritu sakay makpal bi a burák en pinaketa na.
22 Kinagi ni Jesus ten disepulus hidi ni Juan, “Sumoli kamon kánni Juan
sakay kagiyán moy dikona en netan moy sakay nasanig; maketa dán en
burák hidi, makalakad dán en pilay hidi, nagpiyya dán en kinetong hidi,
makasanig dán en bángngág hidi, nabiyag a ruway en patay hidi, sakay
ipáppangaral en Maganda a Bareta ten pubri hidi. 23 Pinagpala en tolay a
awan magduda dikoku!’ ”

24 Kállakad nen disepulus hidi ni Juan ay tehud a kinagi ti Jesus ten
tolay hidi tungkul kánni Juan, “Bakin ummangay kam ten kaparangan?
Ánya beman gustu moyid a ketan? Gustu moy beman a maketa ti kugun
a idáppay-dáppay ni parás? 25 Ánya beman i talagaid a angen moy ilingán
ten kaparangan? Essa a tolay a nakabadu ti mágkamahal? En tolay hidi a
magbadu ti mágkamahal sakay mahusay ti kalagayan ti biyag, ay mágyan
ten palasyu nen hari hidi. 26 Kagiyán moy dikoku ni ánya i talagaid a
gustu moy a ketan? Essa beman a propeta? Tama kam. Peru kagiyán
ku dikomoy a mas mataaas pa siya nan ten propeta. 27 Gapu ti Juan en
kinagi nen kasulatan a,

‘Siya iddi en paangayán ku a mágdipalongu dikomu,
tánni ihanda na en paglakadan mu.’

28 Kagiyán ku dikomoy, a awan palla ti neenak a mas mataas nan ti Juan.
Peru mas mataas kánni Juan en kababaan ten kahariyan nen Diyos.”

29 En atanan a tolay a nakasanig dikona, maski en mágsinger hidi ti
buwes ay summunud ten Diyos. Bininyagan hidi a atanan ni Juan. 30 Peru
en Pariseo hidi sakay en tagapagtoldu hidi nen Kautusan ay inadiyan di
en kaluuban nen Diyos para dikodi, awan hidi nagpabinyag kánni Juan.

31 Kinagi pa ni Jesus, “Ánya wád i maari kuwid a págparehuwan ten
tolay hidi nadid? Ánya kaparehu diyid? 32 Kona hidi ten anak a bábbadit
a mamággetnud ten palengki. Ipáppákraw di ten balang essa a,

‘Tinugtugan mi kam ti plauta, peru awan kam nagsayaw!
Nagkansiyon kami ti panglábbáng, peru awan kam nákpagsanget!’

33 Gapu ummangay háddi ti Juan a Mágbinyag, mágkulásyon siya sakay
awan umminom ti alak, peru kinagi moy a hinayup siya. 34 Dikona
dummemát bi en Anak nen Tolay, ay kuman sakay uminom. Peru kinagi
moy a, ‘Ilingán moy i tolayen, maunas sakay lasinggeru! Amigu pa
nen mágsinger hidi ti buwes sakay nen makasalanan hidi!’ 35 Peru en
karunungan nen Diyos ay ketan a tama ten pamamag-itan nen gamet nen
tagasunud na hidi.”

Ti Jesus ten Bilay ni Simon a Pariseo

36 Nadid, inimbitaan ni Simon a Pariseo ti Jesus a angay kuman ten
bilay na. Ummangay ti Jesus sakay nákpággatubeng siya a kumman.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37 Ti banuwanid a iyud ay tehud a essa a bábbi a makasalanan. Ten
pákkabareta na a pasiyaan a kuman ti Jesus ten bilay nen Pariseo ay
ummangay siya haud. Nagtawid siya ti essa boti a putat ti mahal a
págpasárrub. 38 Káddemát na haud ay ummadeni siya ten áadággan
ni Jesus a adeni ten básset na, sakay nagsanget, binisa na ten luwa na
en básset ni Jesus. Pinahidan na ten buuk na, sakay inámmuwan na.
Káttapos ay binulakan na ten págpasárrub. 39 Dikona a ketan iyád nen
Pariseo a nangimbita kánni Jesus ay nagisip siya ti kona háddi: 'Ni talaga
a propeta i tolayiday ay dapat nakuwan a tukoy na a essa makasalanan
i bábbiyen a nagtawid ti básset naen.' 40 Bilang katábbigan ten ked ten
isip ni Simon ay kinagi ni Jesus, "Simon, tehudák a kagiyán dikomu."
"Ánya iyud, Maistu?" kagi ni Simon. 41 Tulos a kinagi ni Jesus, "Tehud
a duwwa a tolay a nangáddem ti pilak ten essa a mágpautang; en
ináddem nen essa ay limma datos a pilak a silber, sakay en essa bi ay
limmapulu a pilak a silber. 42 Dikona parehu hidi a awan nakabayad ten
utang di ay pinatawad hidi nen nangutangan di. Nadid i tanung kuwid
dikomu, ay deya ten duwwa en mas mangmahal ten nagpautang dikodi?"
43 Tummábbig ti Simon, "Palagay kuwid ay en pinatawad ten dikál ti
inutang." "Tama ka," kagi ni Jesus. 44 Káttapos ay sinulig na en bábbi
sakay kinagi na kánni Simon a, "Netan mu i bábbiyidi? Summáddáppák
ti bilay muwidi peru awan ka dálla nangatád ti dinom a pagugasan ku
ti básset kuwiday. Peru i bábbiyidi ay binisa na ten luwa na i básset
kuwidi, sakay pinahidan na ten buuk na." 45 Awanák mu inámmuwan a
binati, peru siya ay awan umimang a mággaámmuwán ti básset kuwiday
sapul ten kássáddáp na. 46 Awan mu pinahidan ti langis i ulu kuwiday,
peru siya ay pinahidan na ti págpasárrub i básset kuwiday. 47 Kaya
kagiyán ku dikomu, kagi ni Jesus, "En dikál a págmahal a impeta na
mangpatunayid a pinatawad dán en makpal na a kasalanan. Peru en
napatawad ten sabadit la a kasalanan ay sabadit labi en págmahal a
mepeta na." 48 Káttapos ay kinagi na ten bábbi a, "Pinatawad ka dán ten
kasalanan mu hidi." 49 En kaguman na hidi a kumman ay magtanung dán
ten sadi-sadili di, "Deya wád iyád a katolay, pati págpatawad ti kasalanan
ay pangahasan na?" 50 Peru kinagi ni Jesus ten bábbi a, "Inligtas ka nen
pánnampalataya mu, umuli ka dán a mapayapa."

En Bábbi hidi a Nagserbi kánni Jesus

8 1 Awan nagnalay ay linebut ni Jesus en banu-banuwan sakay ten
babaryu. Impangaral na sakay intoldu en Maganda a Bareta tungkul
ten pághari nen Diyos. Kaguman na en sapulu ay ti duwwa a disepulus
na, 2 sakay en sangan a bábbi a pinagpiyya na ten mágkadukás a ispiritu
sakay ten saket di hidi: ti Maria Magdalena a nangpalakadan ni Jesus ten
pittu a dimonyo, 3 ti Juana a kabinga ni Cusa a katiwala ni Herodes; ti

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Susana, sakay en agum pa hidi. Ginastus di en sadili di a ari-ariyan ten káttulung di kánni Jesus sakay ten disepulus na hidi.

En Talinhaga Tungkul ten Mágsabug
(Mt. 13:1-9; Mc. 4:1-9)

4 Nagdemáttan pa en tolay hidi a gubwat ten iba-iba a banuwan sakay
ummadeni hidi kánni Jesus. Dikona naipun-ipun dán en tunay ti kakpal a
tolay ay insaysay ni Jesus i talinhagaid a iddi: 5 "Tehud a essa a mágsabug
a ummangay ten uma na tánni magsabug. Ten págsabug na ay tehud
a naragrag a bine ten dilan, nagámmakan iyud nen katolayan sakay
tinoktok nen ibun hidi. 6 Tehud bi a bine a naragrag ten kabatuwan sakay
nagtubu, peru pagdaka a nalanás gapu mamadi en kabatuwan. 7 Tehud
bi a naragrag ten kalamonan a masaet. Dikona lumagu en kalamonan ay
binurebáddan di en bine a nagtubu. 8 En agum ay naragrag ten maganda
a luta. Nagtubu hidi iyud sakay nagbunga ti tággidatos a butil. Kinagi pa
ni Jesus ti mabegsák, "Mágsanig en tehud a págsanig!"

En Kahulugan nen Talinhaga hidi
(Mt. 13:10-17; Mc. 4:10-12)

9 Nagtanung en disepulus na hidi ni ánya en kahulugan nen talinhaga
a kinagi na. 10 Tummábbig ti Jesus, "Neatád dán dikomoy en karapatan a
maintendiyan en lihim tungkul ten pághari nen Diyos. Peru ten agum ay
magupusák ten pamamag-itan nen talinhaga tánni,

'Maski umileng hidi ay awan hidi ti ketan,
Sakay maski ni mágsanig hidi ay awan hidi ti maintendiyan.' "

Impaliwanag ni Jesus en Talinhaga nen Mágsabug
(Mt. 13:18-23; Mc. 4:13-20)

11 "Saiddi kahuluganid nen talinhaga: en bine ay en upos nen Diyos.
12 En bine hidi a naragrag ten gilid nen dilan ay en tolay hidi a nágsanig.
Peru dummemát en diyablo sakay inibutan na en Upos ten pusu nen
mágsanig hidi tánni awan hidi sumampalataya sakay maligtas. 13 En
nágkeragrag bi hidi ten kabatuwan ay en nakasanig hidi ten Upos sakay
tinanggap di a masaya, peru awan iyud tummiim ten pusu di. Awan la
nalay a naniwala hidi, káddemát nen pagsubuk ay hinumiwalay hidi.
14 En nágkeragrag bi hidi ten kalamonan a masaet ay en nágsanig hidi ten
upos nen Diyos, peru dikona umalay, ay nadaig hidi nen kabalisaan hidi
ti biyag, kayamanan sakay ten sor di a mapagustuwan ten ányaman a
magustuwan di. Kaya awan malutu en bunga di hidi. 15 Sakay en nesabug
bi ten matabi a luta ay en nágsanig hidi ten upos nen Diyos sakay
pinahalagaan di ten pusu di a matapat sakay malinis, sakay magbunga
hidi gapu ten tiyaga di."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Talinhaga Tungkul ten Demlag
(Mc. 4:21-25)

16 "Awan ti tolay a magtab ti simbuwan sakay taklábban na ti timba
oni isarok na ten katri. Nan itupu na iyud ten talaga a págtupuwan
tánni mademlagan en sumáddáp hidi ten bilay. 17 Awan ti netagu a awan
melantad, sakay awan ti lihim a awan mehayag."
18 "Kaya husayán moy en págsanig moy, gapu en tehud ay átdenan pa,
peru en awan ay ibutan pa maski en inakala na a ked dikona."

En Ina ay ten Kákkapátkaka hidi ni Jesus
(Mt. 12:46-50; Mc. 3:31-35)

19 Dummemát en ina sakay kákkapatkaka hidi ni Jesus, peru awan hidi
makaadeni dikona gapu ten kakpal nen tolay. 20 Kaya tehud a nángkagi
dikona a, "Ked ti luwason a mágtaknág en ina mu sakay en kákkapatkaka
mu hidi, gustu di ka a ketan." 21 Peru kinagi ni Jesus, "En mágsanig
hidi sakay mangsunud ten upos nen Diyos, ay hidi i ina kuwid sakay
kákkapatkaka ku."

Pinaimang ni Jesus en Bagyu
(Mt. 8:2-27; Mc. 4:25-41)

22 Nadid, ten essa a aldew ay summakay de Jesus ay ten disepulus
na hidi ten abeng. Kinagi na dikodi, "Umarabes kitam dibelyu." Kaya
ummarabes ngani hidi. 23 Dikona pasiyaan dán hidi a maggaud ay
netidug ti Jesus. Nagabutan hidi ni mabegsák a bagyu, sakay sináddáp
dán ni limas en abeng di, kaya ngari-ngari dán hidi a omlád. 24 Kaya
inadeniyan siya nen disepulus hidi sakay linukag di. Kinagi di,
"Panginoon, Panginoon, marombak kitamon!" Ummikat ti Jesus sakay
pinaimang na en parás ay ten dáddekál a tagmák. Ummimang ngani en
parás ay ten tagmák sakay gummanda en panahun. 25 Nadid ay tinanung
hidi ni Jesus, "Hádya dán en pánnampalataya moy?" Peru neántengan
hidi sakay nagtaka. Kagi di ten balang essa, "Deya wád iyád? Utusan na
pati parás ay ti tagmák sakay sumunud dikona!"

Pinagpiyya ni Jesus en Gergeseno a Hinayup
(Mt. 8:28-34; Mc. 5:1-20)

26 Dummung hidi ten lugar nen Gergeseno hidi, a ked ten dibelyu ni
Galilea. 27 Káawas ni Jesus ten abeng, ay tinagbu siya nen essa a lállaki
a taga haud a sináddáp ni dimonyo. Nanalay dán siya a awan ti badu
sakay awan dán ummuli nan ten páglábbángngan en páppágyanan
na. 28 Pákketa na kánni Jesus ay pummákraw en lállaki, lummuhud
ten atubengán ni Jesus sakay kinagi na ti mabegsák, "Jesus Anak nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kataasan a Diyos, ánya i gustu muwid a gamitán dikoku? Ipákpágguron
ku dikomu a dyanák mu pahirapan!" 29 Kaya konahud en kinagi na
ay gapu inutusan ni Jesus en madukás a ispiritu a lumuwas dikona.
(Pirmi siya a sássaniban nen mágkadukás a ispiritu. Kaya maski ni
pakabantayan di siya sakay punguwán di ti kadena en básset na ay ten
lima na ay bágsután na la iyud. Iyangay siya nen madukás a ispiritu
ten kaparangan.) 30 Tinanung siya ni Jesus, "Ánya i ngaran muwid?"
"Batalyon," kagi na gapu makpal en dimonyo a summanib dikona.
31 Nadid, nákkekagbi en dimonyo hidi kánni Jesus a dyan na hidi utusan
a sumegbu ten ábbut a awan ti katapusan ti kadsalad.

32 Nadid, tehud a makpal a babuy a mamagsábbukan ten bumábbukid
a adeni haud. Nákkekagbi en dimonyo hidi kánni Jesus a pasáddáppán
na hidi ten kababuyan, sakay pinayagan bi hidi ni Jesus. 33 Lummuwas
ten tolay en dimonyo hidi sakay sinomdáp hidi ten kababuyan. Pagdaka a
namagginanan en kababuyan a padagson sakay tulos hidi a nágkatáknig
ten minalnu sakay nágkalimás.

34 Pákketa nen mággalaga hidi ten kababuyan ten nangyari, ay
gumminan hidi sakay imbábbareta di iyud ten banuwan sakay ten
babaryu. 35 Kaya lummuwas en tolay hidi gapu gustu di a ilingán en
nangyari. Káddemát di kánni Jesus ay netan di en tolay a dati a sináddáp
nen dimonyo hidi. Nággetnud siya ten táttaknággan ni Jesus, nakabadu
dán siya sakay mahusay dán en isip na. Neántingan hidi a atanan.
36 Insaysay bi nen naketa hidi ten nangyari ten katolayan ni konya a
nagpiyya en lállaki a dati a sináddáp nen dimonyo hidi. 37 Kinagi nen
atanan nen Gergeseno hidi kánni Jesus a lumakad dán siya ten banuwan
di gapu tunay en ánteng di. Kaya summakay dán ti Jesus ten abeng sakay
lummakad. 38 Nadid, nákkekagbi kánni Jesus en lállaki a linakadan nen
dimonyo hidi a kinagi na, "Mákkuyugák pay dikomu." Peru kinagi ni
Jesus dikona, 39 "Kadmudán dibilay moy sakay ibareta mu en ginamet
nen Diyos dikomu." Lummakad ngani en lállaki sakay imbábbareta na
ten buu a banuwan en ginamet ni Jesus dikona.

Biniyag ni Jesus en Anak ni Jairo a Dalagita
(Mt. 9:18-26; Mc. 5:21-43)

40 Dikona a nagsoli ti Jesus ten dibelyu, ay masaya siya a tinanggap
nen katolayan gapu áorayán di dán siya. 41 Dummemát tenhud en essa a
lállaki a Jairo en ngaran na, essa siya a pinunu ten sinagoga. Lummuhud
siya ten atubengán ni Jesus, sakay nákkekagbi a umangay ti Jesus ten
bilay na. 42 Gapu magipepatay dán en eessa a anak na a bábbi, sapulu dán
ay ti duwwa a taon en idad na.

Mentras a maglakad ti Jesus a tamu ten bilay ni Jairo ay sássánsánnán
siya nen makpal a tolay. 43 Ked bi haud en essa a bábbi a sapulu ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ti duwwa dán a taon a mágdadigiyán sakay awan mapagpiyya nen deyaman. Naubus dán en atanan a kabiyagan na gapu ti págpapagamot.
44 Ummadeni siya ten áadággan ni Jesus sakay tinawidan na en garayan nen badu na. Pagdaka a ummimang en págdadigi na. 45 Tinanung hidi ni Jesus, “Deya en nangtawid ten badu ku?” Ten dikona awan ti umamin ay kinagi ni Pedro, “Panginoon, napalebutan ka ni tolayen hidi sakay sássánsánnán di ka!” 46 Peru kinagi ni Jesus, “Tehud a nangtawid ten badu ku! Nabati ku a tehud a kapangyariyan a lummuwas dikoku.”
47 Dikona matukuyan nen bábbi a awan bali melihim en ginamet na, ay magpágpág siya a ummadeni kánni Jesus sakay lummuhud ten atubengán na. Sakay kinagi na ten atanan a ked haud ni bakin tinawidan na en badu ni Jesus, sakay ni konya siya a nagpiyya a pagdaka. 48 Kinagi ni Jesus dikona, “Anak ku pinagpiyya ka nen pánnampalataya mu. Umuli ka a mapayapa.”

49 Mentras a magupos ti Jesus ay tehud a dummemát a essa lállaki a gubwat ten bilay ni Jairo. “Patay dán en anak mu a bábbi dyan mu dán abalaán i Maistuwen!” kagi na kánni Jairo. 50 Dikona a nasanig iyud ni Jesus ay kinagi na kánni Jairo, “Dyan ka manteng, maniwala ka la ay magpiyya siya.” 51 Káddemát ni Jesus ten bilay, ay awan siya ti iba a ingkuyug ten sáddáp nan de Pedro, Juan, Santiago sakay en dáddikál hidi nen dalagita. 52 Mamagsangetan en atanan a ked haud sakay maglungkut ten patay. Peru kinagi ni Jesus, “Dyan kam magsanget. Awan patay i anaken, nan tidug la.” 53 Nagtawaan di ti Jesus gapu tukoy di a patay dán en dalagita. 54 Peru tinawidan ni Jesus en lima na sakay kinagi na, “Anak ku, umikat ka.” 55 Summoli en angás nen dalagita sakay pagdaka a ummikat. Káttapos ay pinaatád siya ni Jesus ti makan. 56 Naráknid en dáddikál na hidi, peru imbilin ni Jesus dikodi a dyan di kagiyán maski kándeya en nangyari.

Inutusan en Sapulu ay ti Duwwa a Disepulus
(Mt. 10:5-15; Mc. 6:7-13)

9 1 Dinulaw ni Jesus en disepulus na hidi a sapulu ay ti duwwa, sakay inátdenan na hidi ti kapangyariyan sakay karapatan a magpalayas ti dimonyo, sakay magpapiyya ten tehud hidi a saket. 2 Inutusan na hidi a angay mangaral tungkul ten pághari nen Diyos sakay magpapiyya ten tehud hidi a saket. 3 Sakay imbilin na dikodi a, “Dyan kam magbalon ti maski ni ányaman ten angayan moy kona ti sarukud, hembeg, makan, pilak oni paglewasan. 4 Máktulos kam ten bilay nen deyaman a mangtanggap dikomoy. Mágyan kam la haud mentras awan kam palla lumakad ti banuwanid a iyud. 5 Mara ni awan kam tanggapán nen tolay hidi ten essa a banuwan ay lumakad kam haud. Peru bagu kam a lumakad ay ipagpag moy pa en alikabuk nen babásset moy, tanda iyud a tehud

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hidi a parusa ten awan di pángtanggap dikomoy." 6 Sakay lummakad en
disepulus na hidi. Angay hidi nangaral ten babaryu tungkul ten Maganda
a Bareta sakay pinagpiyya di en tehud hidi a saket ten atanan a lugar.

Naguluwan en Isip ni Herodes
(Mt. 14:1-12; Mc. 6:14-29)

7 Nadid, nabareta ni Herodes a pinunu ti Galilea en atanan a nangyari.
Naguluwan en isip na, gapu tehud a sangan a nagkagi a nabiyag a ruway
ti Juan a Mágbinyag. 8 Tehud bi a sangan a nagkagi a lummitaw ti Elias,
sakay kagi bi nen agum ay nabiyag a ruway en essa ten propeta hidi
tenhud pa a panahun. 9 Kaya kinagi ni Herodes, "Pinaputol ku dán en ulu
ni Juan, peru deya wád nabareta kuwiday? Makpalák a nasanig tungkul
dikona." Kaya pinilit ni Herodes a ketan ti Jesus.

Pinakan ni Jesus en Limmang Libu
(Mt. 14:13-21; Mc. 6:30-44; Jn. 6:1-14)

10 Nadid, dikona nagsoli en apostol hidi ay kinagi di kánni Jesus en
atanan a ginamet di. Káttapos ay ingkuyug hidi ni Jesus a ummangay
ten banuwan a Betsaida. 11 Ummunud en tolay hidi dikona matukuyan di,
sakay masaya hidi a tinanggap ni Jesus. Tinolduwan na hidi tungkul ten
pághari nen Diyos, sakay pinagpiyya na en tehud hidi a saket.
12 Dikona a mágsasasarám dán en aldew ay ummadeni kánni Jesus
en disepulus na hidi a sapulu ay ti duwwa, sakay kinagi di dikona,
"Palakadán mu dán i tolayen hidi tánni umangay hidi ti a babaryuwen
sakay uma, tánni makaaryok hidi ti makan di sakay matidugan. Ked
kitam ti adeyuwidi a lugar a awan ti tolay." 13 Peru kinagi ni Jesus,
"Sikam i mangatáddid ti makan dikodi." Kagi di ay, "Awan kitam ti
balon, lilimma la iddi a mommon a tinapay, sakay duwwa a ikan. Mamali
kami beman para ti atanan diyen?" 14 Peru kinagi na ten disepulus na
hidi, "Paetnudán moy hidi a atanan ti táglalimmapulu balang essa a
grupu." Tehud a limmang libu en lállaki hidi a ked haud. 15 Pinággetnud
di ngani hidi a atanan. 16 Káttapos ay inalap ni Jesus en limma a
mommon a tinapay sakay en duwwa a ikan. Tummangad siya dilanget
sakay nagpasalamat ten Diyos. Tináppeng-táppeng na iyud sakay inyatád
na ten disepulus na hidi tánni itagtag di ten katolayan. 17 Nakakan hidi
a atanan sakay nágkabássug. Káttapos ay pinuron nen disepulus hidi en
naburay sakay nakaputat hidi ti sapulu ay ti duwwa a lákba.

Impakapospos ni Pedro en Tungkul kánni Jesus
(Mt. 16:13-19; Mc. 8:27-29)

18 Nadid, dikona a pasiyaan a magdasal ti Jesus a mággeessa ay
ummadeni dikona en disepulus na hidi. Tinanung hidi ni Jesus, "Ánya en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

palagay nen tolay hidi tungkul dikoku? Deyaák kan?" 19 Tummábbig hidi,
"Tehud a sangan a nagkagi a ti Juan a Mágbinyag ka kan. Tehud bi a
nagkagi a ti Elias ka kan, sakay kagi bi nen agum a nabiyag kan a ruway
en essa ten propeta tenhud pa a panahun." 20 Tinanung dámman hidi ni
Jesus, "Sikam, ánya bi i makagi moyid tungkul dikoku?" Kinagi ni Pedro,
"Siko en Cristo a impangaku nen Diyos!"

Impakapospos ni Jesus en Tungkul ten Kákkatay Na
(Mt. 16:20-28; Mc. 8:30–9:1)

21 Impakebibilin ni Jesus ten disepulus na hidi a dyan di iyud kagiyán
maski kándeya. 22 Sakay kinagi na pa dikodi, "Magtiis pa ti dikál a hirap
en Anak nen Tolay. Itakwil siya nen pinunu hidi nen lahi ni Israel, nen
pinunu hidi nen padi hidi, sakay nen mágtoldu hidi ten Kautusan. Pabunu
di siya peru ten katállu a aldew ay biyagán siya a ruway nen Diyos."
23 Nadid, kinagi pa ni Jesus ten atanan a tolay, "Ni deyaman en masor
a sumunud dikoku ay kailangan a limunán na en para ten sadili na.
Báklayán na en kudus na aldew-aldew sakay sumunud dikoku. 24 Gapu
en tolay a maghangad a mángligtas ten sadili na a biyag ay siya i
mawananid ti biyag. Peru ni deyaman en máng-alay ten biyag na alang-
alang dikoku ay magkahud ti biyag. 25 Ánya beman i pakinabangid nen
tolay ni makao na man i buuwid a mundu, ni mepahamak labi en sadili
na? 26 Ni ikasanikiyák moy sakay en upos ku hidi ay ikasaniki kam bi
nen Anak nen Tolay ten kássoli na haád a tehud a karangalan, sakay
karangalan nen Ama sakay nen banal hidi a anghel. 27 Saiddi kagiyán
kuwid dikomoy, tehud a sangan háddi dikomoy a awan matay mentras a
awan di ketan en pághari nen Diyos."

Nagbagu en Idsura ni Jesus
(Mt. 17:1-8; Mc. 9:2-8)

28 Kállipas nen sasimba káttapos na a kagiyán i bagayid a hidi iyád ay
summangkay ti Jesus ten bukid tánni magdasal. Ingkuyug na de Pedro,
Juan sakay ti Santiago. 29 Dikona pasiyaan siya a magdasal ay nagbagu
en rupa na, sakay tunay ti pudew en sulot na a badu a magbanaag, sakay
magdemlag. 30 Káttapos ay bigla la a lummitaw en duwwa a lállaki, a de
Moises ay ti Elias, 31 dumáddemlagan bi hidi a pummeta. Nákpágguron
hidi kánni Jesus tungkul ten adeni dán a kákkatay na ti Jerusalem.
32 Nadid, mahusay en tidug ni Pedro pati en kakagumanan na hidi, peru
bigla hidi a nalukag. Netan di ti Jesus a magdemlag ti makasili, kaguman
en duwwa a lállaki a mákpágtaknág dikona. 33 Dikona palakad dán en
duwwa a lállaki ay kinagi ni Pedro, "Panginoon, maganda ta ked kami
háddi. Paggamet mi kam ti tállu a sarong: essa para dikomu, essa para
kánni Moises, sakay essa bi kánni Elias." Peru i tatarudanid ay awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kabetuwan ni Pedro en kákkagiyán na. 34 Pasiyaan palla a magupos ti
Pedro ay nataklábban dán hidi nen panganurin, kaya neántingan en
disepulus hidi. 35 Sakay tehud a essa a boses a gubwat ten panganurin a
kona háddi en kinagi na, “Iyád en Anak ku a pinili ku, sanigán moy siya.”
36 Dikona awan dán en boses ay netan di a mággeessa dálla ti Jesus.
Awan kinagi nen disepulus hidi en netan di maski kándeya.

Pinagpiyya ni Jesus en Lállaki a Hinayup
(Mt. 17:14-18; Mc. 9:14-27)

37 Ten ruway a aldew ay dummagson dán hidi a gubwat ten bukid,
sakay tinagbu nen tunay a kakpal a tolay ti Jesus. 38 Ten kakpalan
nen tolay hidi ay tehud a lállaki a pummákraw a, “Maistu, kagbiyan
pay a ilingán i eessa kuwiday a anak a lállaki. 39 Hinayup siya, sakay
bigla dálla siya a mágpapákrawán. Pagpágpággán siya nen dimonyo
hanggan magruru en ngusu na. Páppahirapan na siya sakay awan na
gustu a lakadan. 40 Nákkekagbiyák ten disepulus mu hidi a paibután
di en madukás a ispiritu, peru awan di kaya.” 41 Tummábbig ti Jesus,
“Tunay kam ti dukás a tolay, awan kam ti pánniwala! Hanggan nikan
takam a págtatiisan?” Sakay kinagi ni Jesus ten lállaki, “Iyangay mu
háddi en anak mu.” 42 Dikona a paadeni en anak ay inlugmuk siya nen
dimonyo sakay pinagpágpág na. Inutusan ni Jesus en madukás a ispiritu
a lumakad ten anak, pinagpiyya na sakay tulos na inyatád ten ama na.
43 Nagtaka ti hustu en tolay hidi ten kapangyariyan nen Diyos.

Kinagi a Ruway ni Jesus en Tungkul ten Kákkatay Na
(Mt. 17:22-23; Mc. 9:30-32)

Tunay palla en págtaka nen tolay hidi ten ginamet ni Jesus dikona
kagiyán na ten disepulus na hidi a, 44 “Dyan moy kalimunan i
kagiyán kuwiday, itokyon en Anak nen Tolay sakay mepabahala ten
kapangyariyan nen tolay hidi.” 45 Peru awan iyád naintendiyan nen
disepulus na hidi, gapu awan palla impakapospos nen Diyos dikodi.
Sakay manteng hidi a magtanung ni ánya en kahulugan nen kinagi na.

En Kataasan
(Mt. 18:1-5; Mc. 9:33-37)

46 Mensan, namagtalu-talu en disepulus na hidi ni deya i kataasanid
dikodi. 47 Tukoy ni Jesus ni ánya en ked ten isip di kaya dinulawan na en
essa a anak a badit sakay pinataknág na ten wares na. 48 Sakay kinagi
na dikodi, “Ni deya en mangtanggap ti anakidi gapu maniwala siya
dikoku ay sikán en tinanggap na, sakay ni deya en mangtanggap dikoku
ay tinanggap na en nangutus dikoku a umangay háddi. Ni deyaman en
kababaan dikomoy ay siya i kataasanid.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Umayun Dikotam ay Kaguman Tam
(Mc. 9:38-40)

49 Kinagi ni Juan, “Maistu, netan mi en essa a tolay a magpalayas ti
dimonyo ten pamamag-itan nen ngaran mu. Sinaway mi siya gapu awan
tam siya kaguman.” 50 Peru kinagi ni Jesus, “Dyan moy siya sawayán,
gapu kaguman moy en umayun dikomoy.”

Awan Tinanggap ti Jesus ten Essa a Lugar ti Samaria

51 Dikona a adeni dán en panahun a idisunu ti Jesus dilanget ay naisip
na a angay ti Jerusalem. 52 Tehud siya a pinágdipalongu a ummangay
ten essa a lugar ti Samaria tánni maghanda ti tulusan na. 53 Peru
awan siya tinanggap nen Samaritano hidi gapu malinaw a paangay
siya ti Jerusalem. 54 Dikona natukuyan iyád nen disepulus hidi a de
Santiago ay ti Juan ay kinagi di dikona, “Panginoon, masor ka beman
a mangpadibábbi kami ti apoy a gubwat dilanget tánni mapuksa hidi?”
55 Peru liningat hidi ni Jesus sakay sinaway na hidi.[a] 56 Sakay ummangay
hidi ten agum a lugar.

En Págsunud kánni Jesus
(Mt. 8:19-22)

57 Dikona a maglakad dán hidi ay tehud a tolay a nagkagi kánni Jesus,
“Maistu, mákkuyugák dikomu, maski hádya en angayan mu.” 58 Kinagi
ni Jesus dikona, “Tehud a ábbut a páppágyanan en asu hidi ti talon sakay
tehud a lobun en ibun hidi. Peru en Anak nen Tolay ay awan dálla ti lugar
a mapátdugan oni maimangan.” 59 Káttapos ay kinagi ni Jesus ten essa
a tolay, “Mákkuyug ka dikoku.” Peru kinagi nen tolay a, “Panginoon,
pabayanák mu pa a umuli ta angay ku pelábbáng en ama ku.” 60 Peru
kinagi ni Jesus dikona, “Pebahala mu ten patay hidi en páglábbáng ten
patay di. Peru siko, angen mu ipakapospos ten tolay hidi en tungkul
ten pághari nen Diyos.” 61 Kinagi bi nen essa a lállaki a, “Mákkuyugák
dikomu Panginoon, peru payaganák mu a angayák pa magpaalam ten
pamilya ku.” 62 Kona bi háddi en tábbig ni Jesus dikona, “Ni deyaman en
magaradu a mágsasulig-suligán, ay awan maari ten kahariyan nen Diyos.”

Inutusan ni Jesus en Pittu a Pulu ay ti Duwwa a Disepulus

10 1 Nadid, káttapos ay nangpili en Panginoon ti pittu a pulu ay ti
duwwa a lállaki. Tágdaduwwa hidi a inutusan na a umangay

---

[a] **9:55** Ten iba a salin ay tehud a dagdag a, “Awan moy tukoy ni ánya a ispiritu i keden dikomoy. Kaya a ummangay háddi en Anak nen Tolay ay para iligtas en tolay hidi, bakán a para ipahamak.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten balang banuwan sakay lugar a angayan na. 2 Kinagi na, “Makpal en
gapasán, peru kulang en maggapas. Idasal moy ten makákkao ten gapasán
a mángpaangay pa siya ti mággapas. 3 Kadmoy dán! Utusan takam a kona
ten tupa ten ditángnga nen asu hidi ti talon. 4 Dyan kam magtawid ti pilak,
hembeg, oni sandalyas. Dyan kam magabala a umimang a mákpágguron
ten matagbu moy hidi ten dilan. 5 Kássáddáp moy ten balang bilay a
angayan moy ay kagiyán moy dikodi a, ‘Maghari nakuwan en kapayapaan
ti bilayid a iddi.’ 6 Nadid ni mahal nen mágyan hidi ten bilay en kapayapaan
ay magkahud ngani hidi ti kapayapaan. Peru ni awan ay soli dikomoy en
kapayapaan moy. 7 Ni hádya en bilay a págyanan moy ay haud kam la, dyan
kam mággaagton-agtonán. Ni ányaman en ihayin di dikomoy ay kanán moy
sakay inumán moy en ipenom di dikomoy. Gapu en tarabahador ay tehud a
karapatan mangtanggap ten hornal na. 8 Ni tanggapán di kam ten hádyaman
a banuwan, ay kanán moy ni ányaman en ihayin di dikomoy. 9 Pagpiyyaán
moy en tehud hidi a saket haud, sakay kagiyán moy dikodi a, ‘Adeni dán a
dumemát en pághari nen Diyos dikomoy.’ 10 Peru ni awan di kam tanggapán
ten banuwan a angayan moy ay lumuwas kam ten dilan sakay kagiyán moy
a, 11 ‘Ipagpag mi en alikabuk nen banuwan moy a ked ti babásset miyiday,
iyád ay tanda a tehud kam a parusa gapu ten awan moy pángtanggap dikomi.
Peru tandaan moy ummadeni dán nakuwan en pághari nen Diyos dikomoy!’
12 Siguradu a káddemát nen Aldew nen Pághatul ay mas madággi en parusa
ten tolay hidi ti banuwanid a iyud, nan ten dinanas nen taga-Sodoma hidi!”

Babala ten Banuwan hidi a Umád a Magsisi
(Mt. 11:20-24)

13 “Kahabaghabag kam a taga-Corazin hidi! Kahabaghabag kam a taga-
Bethsaida hidi! Makpalák dán a impeta dikomoy a himala peru awan
kam la sibu-sibulan a magsisi. Ni ti Tiro sakay ti Sidon i nángpetaan
kuwid ten himala hidi a impeta ku háddi, ay nanalay dán nakuwan hidi a
nagsulot ti kostal, sakay nággetnud ten abu, tanda a nagsisi dán hidi ten
kasalanan di. 14 Ten Aldew nen Pághatul ay mas madággi i parusa moyid
nan ten parusa nen taga-Tiro hidi sakay nen taga-Sidon hidi. 15 Sakay
sikam a taga Capernaum hidi, gugustu moy a itaas i sadili moyen a
hanggan dilanget, peru mebaba kam a hanggan ti impiyerno!”
16 Káttapos ay kinagi pa ni Jesus ten disepulus na hidi, “Ni deyaman
mangsanigid dikomoy ay sikán i sinanig diyid, en awan mangtanggap
dikomoy ay sikán i awan diyid tinanggap. Sakay en awan mangtanggap
dikoku ay en nangutus dikoku i awan diyid tinanggap.”

Nagsoli en Pittu a Pulu ay ti Duwwa

17 Tunay ti saya a nagsoli en pittu a pulu ay ti duwwa. Kinagi di,
“Panginoon maski en dimonyo hidi ay summunud dikomi ni utusan mi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hidi ten ngaran mu." 18 Kinagi ni Jesus, "Netan ku ti Satanas a natáknig
a gubwat dilanget a kumán a kilat. 19 Tandaan moy, inátdenan takam ti
kapangyariyan tánni awan kam maaánya, maski yudakán moy en biklat
hidi sakay ánnepet, sakay maski kontraán moy en kapangyariyan nen
kadima. 20 Peru dyan kam masaya gapu ten kássunud nen mágkadukás
hidi a ispiritu dikomoy, nan dapat moyid a kasayaan ay nelista dán en
ngaran moy dilanget."

Minasaya ti Jesus
(Mt. 11:25-27; 13:16-17)

21 Ti odasid a iyud ay pinutat nen Banal a Ispiritu ti Jesus ti kasayaan.
Kinagi na, "Magpasalamaták dikomu Ama a Panginoon dilanget
sakay ti lutaiday, gapu awan mu impakapospos hidi iyád a bagay ten
mágkarunung hidi. Impakapospos mu la hidi iyád ten kaparehu nen anak
hidi a bábbadit. Opo Ama, magpasalamaták gapu iyád en kaluuban mu."
22 "Inyatád dán nen Ama ku dikoku en atanan a bagay. Awan ti iba a
makatukoy ni deya en Anak ni awan en Ama la. Kona labi hud ten Ama
awan ti iba a makatukoy ni deya siya ni awan en Anak la, sakay en pinili
hidi nen Anak a pángpakapospusan na tungkul ten Ama."
23 Káttapos ay ummatubeng ti Jesus ten disepulus na hidi sakay kinagi
na ti palihim, "Pinagpala kam, gapu netan moy en bagay hidi a netan
moy nadid! 24 Tandaan moy, makpal a propeta sakay hari en masor a
maketa ten netan moy nadid, peru awan di netan. Gustu di bi a masanig
en nasanig moy peru awan di nasanig."

En Makákkagbiyán a Samaritano

25 Tehud a ummadeni kánni Jesus a essa a tagapagtoldu nen Kautusan,
gapu gustu na siya a purbaan. Kinagi na, "Maistu ánya dapat kuwid a
gamitán tánni magkahudák ti biyag a awan ti katapusan?" 26 Tummábbig
ti Jesus, "Ánya beman en nakasulat ten Kautusan? Ánya nabasa muwid
haud?" 27 Tummábbig siya, " 'Mahalán mu en Panginoon mu a Diyos ti
buu a pusu, buu a kaluluwa, buu a begsák, sakay ti buu a isip,' sakay
'Mahalán mu en kaparehu mu a tolay a kona ten págmahal mu ten sadili
mu.' " 28 "Tama en tábbig mu," kagi ni Jesus. "Ni masunud mu iyád ay
magkahud ka ti biyag a awan ti katapusan."
29 Para pangbura na ten kákkatagama na ay tinanung na a ruway ti
Jesus, "Deya beman kaparehu kuwid a tolay?" 30 Tummábbig ti Jesus,
"Tehud a essa a tolay a patamu ti Jerico, gubwat siya ti Jerusalem.
Hinarang siya nen tulisan hidi, inalap di pati sulot na a badu. Binálbág
di siya a ngari-ngari dán a matay dikona lakadan di. 31 Sakay netaun
a nagtalib haud en essa a padi. Peru ten pákketa na ten tolay a
bumábbangtad ten dilan ay lummisi siya sakay nágpagilid ten dilan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32 Nagtalib bi en essa a Levita, peru inileng na la en tolay a nabálbág
sakay tulos-tulos la en lakad na ten gilid nen dilan. 33 Peru tehud a
Samaritano a magbiyahi a nagkon haud. Pákketa na ten bumábbangtad
ay kinagbiyan na. 34 Ummadeni en Samaritano dikona sakay binulakan
na ti langis ay ti alak en talingu na hidi, sakay binádbáddan na. Káttapos
ay insakay na ten págkabayuwan na a asno. Inyangay na siya ten essa
a págkaseruwan, tánni maalagaan na haud. 35 Ten ruway a aldew ay
nangalap en Samaritano ti duwwa a dinaryo ten bulsa na sakay inyatád
na ten makákkao ten bilay a págkaseruwan sakay imbilin na a, 'Alagaan
mu siya, sakay ni sangan i kulang kuwid ay bayadan ku la kássoli
ku." ' 36 Sakay nagtanung ti Jesus, "Deya ti palagay muwid ten tállu a
nagtalib ten bumábbangtad i tatarudanid a tehud a pákpággagum?"
37 "En nangágbi ten tolay a bumábbangtad." Kagi nen tagapagtoldu nen
Kautusan. Kaya kinagi ni Jesus dikona, "Kammudán, kona bi hud i dapat
muwid a gamitán."

Bummisita ti Jesus kánde Marta ay ti Maria

38 Nadid, de Jesus ay ten disepulus na hidi ay nagtulos la ten lakad
di, ummangay hidi ten essa a baryu. Tehud haud a mágyan a essa a
bábbi a Marta en ngaran na, masaya siya a nangtanggap dikodi ten
bilay na. 39 Tehud siya a kapatkaka a Maria en ngaran na. Nággetnud
ti Maria ten atubengán nen Panginoon sakay nágsanig ten itáttoldu
na. 40 Peru nabalisa ti Marta ten pághanda na kaya ummadeni siya
kánni Jesus sakay kinagi na, "Panginoon, bali-awan beman la dikomu
a páppabayanák la ni kapatkaka kuwen? Kagiyán mu pay dikona a
tulunganák na." 41 Peru kinagi nen Panginoon dikona, "Marta, Marta,
masiyadu ka a balisa a mágpapospusán ten makpal a bagay, 42 Peru essa
la i talagaid a kailangan. Pinili ni Maria en tama a bagay, kaya awan iyád
maibutan dikona."

Intoldu ni Jesus en Tama a Págdasal
(Mt. 6:9-13; 7:7-11)

11 1 Nadid, ten essa a aldew ay nagdasal ti Jesus ten essa a lugar.
Káttapos na ay kinagi nen essa a disepulus na, "Panginoon,
tolduwan mu kami pay a magdasal a kona ten págtoldu ni Juan ten
disepulus na hidi." 2 Kinagi ni Jesus, "Ni magdasal kam ay kona háddi i
kagiyán moyid,

'Ama, sambaán nakuwan en ngaran mu.
Maghari ka nakuwan dikomi.
3 Átdenan mu kami ti makan mi ti aldew-aldew.
4 Sakay patawadán mu kami ten kasalanan mi hidi, gapu
patawadán mi en balang magkasala dikomi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sakay dyan mu kami pabayan a matoksu.' "
5 Káttapos ay kinagi pa ni Jesus dikodi, "Ipalagay tam a essa a
hatinggabi, essa dikomoy ay ummangay ten amigu moy a nákkekagbi
sakay kinagi na, 'Amigu ku, paáddimanák pay ti tállu a balut a tinapay.
6 Rummoyot biyay en essa a amigu ku a magbiyahi, awanák ti mepakan
dikona!' 7 Kona háddi en intábbig nen amigu mu, 'Dyanák mu pay
istorbuwán! Nekalang dán i pintuwanen sakay mágkatdug kami dán
ay ti anak kuwiday hidi. Awanák dán makaikat a mangatád dikomu
ti kailangan muwen.' 8 Peru kagiyán ku dikomoy, maski umád siya a
umikat, gapu magamigu kam ay umikat labi siya a mangatád ten atanan
a kailangan mu gapu ten págpapilit mu. 9 Kaya tandaan moy, ni agidán
mu ten Diyos en kailangan mu ay iyatád na iyád dikomu, ni magaryok ka
ay maketa ka, sakay ni tumoktok ka ay bukasan na ka. 10 Gapu en atanan
nen magagid ay makatanggap, en atanan nen magaryok ay maketa, sakay
en atanan nen tumoktok ay mabukasan. 11 Sikam a ama hidi, mara ni
mággid dikomoy en anak moy ti ikan, átdenan moy beman siya ti biklat?
12 Oni mara ni mággid en anak moy ti bunay, átdenan moy beman siya
ti ánnepet? 13 Syempre awan, gapu maski mágkadukás kam a ama ay
kabetuwan moy a mangatád ti mágkaganda a bagay ten anak moy hidi.
Iyud pa beman ni en Ama tamon dilanget! Iyatád na en Banal a Ispiritu
ten mággid hidi dikona!"

Awan Gubwat ti Jesus kánni Beelzebul
(Mt. 12:22-30; Mc. 3:20-27)

14 Nadid, pinalayas ni Jesus en essa a dimonyo ten essa a lállaki a bulol sakay
dikona a lummayas en dimonyo ay makapagupos dán siya sakay hinumanga
en tolay hidi kánni Jesus. 15 Peru kinagi nen sangan a tolay, "En nangatád
dikona ti kapangyariyan a mangpaibut ti dimonyo ay ti Beelzebul, en pinunu
nen dimonyo hidi." 16 Tehud bi a sangan a masor a mangpurba kánni Jesus,
kaya kinagi di, "Mángpeta ka benid ti himala a mangpatunay a ked dikomu en
Diyos." 17 Peru tukoy ni Jesus en ked ten isip di, kaya kinagi na dikodi, "Mara
ni mahati-hati en tolay hidi ten essa a banuwan sakay mamágdadema ay awan
hidi magmalay. Kona labi hud en sabilay a mamágdadema, mamágsasena
hidi. 18 Ni tehud a grupu-grupu a mamaglaban-laban ten kahariyan ni Satanas,
ay konya a tumatag en kahariyan na? Kagi moy a magpalayasák ti dimonyo
ten pamamag-itan nen kapangyariyan ni Beelzebul. 19 Ni gubwat kánni
Beelzebul en kapangyariyan ku a magpalayas ten dimonyo hidi, ay kándeya
bi a kapangyariyan en págpalayas nen tagasunud moy hidi? Hidi dán i
makapangpatunayid a liwat kam. 20 Magpalayasák ti dimonyo ten pamamag-
itan nen kapangyariyan nen Diyos, gustu naid a kagiyán ay dummemát dán en
kahariyan nen Diyos dikomoy." 21 Ni en essa a tolay a mabegsák ay magbantay
ten bilay na sakay tawid na en armas na, ay awan ti makapangagew ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ari-ariyan na. 22 Peru ni sunggaban nen essa a tolay a mas mabegsák nan en
makábbilay, ay agiwán na en armas hidi a inasaan nen makábbilay sakay
ipagatád na en ari-ariyan hidi a naagew na."
23 "En awan ku kakampi ay kalaban ku, sakay en awan ku kaguman a
magipun ay mágkakalatán."

En Kássoli nen Madukás a Ispiritu
(Mt. 12:43-45)

24 Kinagi pa ni Jesus, "Ni lumuwas en essa a madukás a ispiritu ten bággi
nen essa a tolay ay máglalebután iyud ten lugar a kamadiyan, gapu magaryok
ti maimangan na. Ni awan siya ti ketan ay kagiyán na ten sadili na a,
'Sumoliyák dálla a ruway ten bilay a ginubwatan ku.' 25 Kássoli na ay demáttan
na en bilay a malinis dán sakay maayus. 26 Kaya lumuwas siya a ruway a
magakit pa ti pittu a ispiritu a mas mabagsik pa nan siya, sakay somdáp hidi
haud a mágyan. Kaya, mas dumukás pa ten dati en kalagayan nen tolay, gapu
makpal dán en madukás a ispiritu a ked dikona."

En Tatarudan a Kasayaan

27 Dikona pasiyaan a magupos ti Jesus ay tehud a essa a bábbi a
pummákraw ten katolayan. Kinagi na, "Pinagpala en bábbi a náng-enak
dikomu sakay nangpadikál!" 28 Peru tummábbig ti Jesus, "Mas pinagpala
en mágsanig sakay sumunud ten upos nen Diyos!"

Nággid en Tolay hidi ti Himala
(Mt. 12:38-42)

29 Dinarupodupan nen tolay hidi ti Jesus, kinagi na, "Madukás a tarud i
tolayid nadid a panahun! Magaryok hidi ti himala, peru awan ti ipeta a tanda
dikodi, maliban ten tanda a nangyari kánni Jonas. 30 Ni konya a ti Jonas ay
nagin tanda nen Diyos ten taga-Ninive hidi ay kona labi hud ten Anak nen
Tolay a tanda nen Diyos para ten tolay hidi nadid a panahun. 31 Ten Aldew
nen Pághatul ay magpatunay kontra ten tolay hidi nadid en Raina ti Sheba
gapu maski ked siya ten adeyu a banuwan ay ummangay padi siya nágsanig
ten karunungan ni Solomon. Peru sikam, ked dán ngani háddi nadid en mas
mataas nan ti Solomon ay awan kam la maniwala! 32 Ten Aldew nen Pághatul
ay magpatunay kontra ten tolay hidi nadid a panahun en taga-Ninive hidi gapu
dikona nangaral dikodi ti Jonas ay nagsisi hidi. Peru kagiyán ku dikomoy a
mas mataas nan ti Jonas en ked háddi nadid."

En Demlag nen Essa a Tolay
(Mt. 5:15; 6:22-23)

33 Kinagi bi ni Jesus, "Awan ti magtab ti simbuwan sakay taklábban
na ti timba. Nan en simbuwan ay idátton ten talaga a págtupuwan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tánni mademlagan en tolay hidi a sumáddáp ten bilay. 34 En mata ay
pinakasimbu nen tolay ten bággi na. Mara ni mahusay en mata mu ay
mademlagan en buu mu a bággi. Peru ni maraburab en mata mu ay
madiklámman en buu mu a bággi. 35 Kaya siguraduwán mu la, bakay i
demlagen a tukoy mu a ked dikomu ay diklám bali. 36 Ni ked ten demlag
en buu mu a bággi sakay awan ti bahagi a ked ten kadiklámman ay
magdemlag iyád a kumán a essa a simbuwan a mangdemlag dikomu."

Nagsarantaan ni Jesus en Pariseo hidi sakay en Tagapagtoldu hidi nen Kautusan

(Mt. 23:1-36; Mc. 12:38-40)

37 Káttapos ni Jesus a nagupos ay inakit siya nen essa a Pariseo a
kuman ten bilay na. Nákkuyug siya sakay nákpággetnud dikodi a
kinuman. 38 Nagtaka en Pariseo dikona netan na ti Jesus a kinuman a
awan nagugas ten lima na. 39 Kaya kinagi nen Panginoon dikona, "Sikam
a Pariseo hidi, ugasan moy en luwas nen tasa sakay penggan, peru
ten disalad nen bággi moy ay putat ti mágkadukás a gamet. 40 Sikam a
mangmang hidi! Awan beman en Diyos nanglalangid ten disalad ay ten
luwas nen essa a tolay? 41 Iyatád moy pa ten mágkahirap hidi en lasán
nen tasa moy sakay nen penggan moy, tánni magin malinis en atanan a
bagay para dikomoy."

42 "Kakakagbi kam a Pariseo hidi! Iyatád moy en kasapulu a bahagi nen
mula-mula moy hidi a pangrikadu, peru linimon moy bi en katarungan
sakay en págmahal ten Diyos. Tama a gamitán moy en purumeru, peru
awan moy dapat a limunán en kaduwwa.

43 "Kakakagbi kam a Pariseo hidi! Gapu gugustu moy a mággetnud ten
pággetnudan nen mágkataas hidi a tolay ten sinagoga, sakay igalang,
sakay batiyán ten sentru nen banuwan. 44 Kakakagbi kam gapu kumán
kam a en lábbáng hidi a awan ti tanda kaya táppakan la nen tolay hidi
gapu awan di mahalata."

45 Kinagi dikona nen essa a tagapagtoldu nen Kautusan, "Maistu, ti
kinagi muwen ay pati sikami ay ininsultu mu bi." 46 Kaya tummábbig ti
Jesus, "Sikam a tagapagtoldu hidi nen Kautusan, kakakagbi kam bi! Gapu
pabáklay moy ten tolay hidi en mágkadággi hidi a karga, peru maski ni
guramát moy ay awan moy iyarikad para tulungan hidi. 47 Kakakagbi
kam! Gapu mággagamitán kam ti mágkaganda a páglábbángngan para
ten propeta hidi a binábbunu nen dáddikál moy hidi tenhud. 48 Gapu ti
ginamet moyid a iyud ay sikam labi i nangpatunayid a ummayun kam
ten ginamet nen ninunu moy hidi, gapu hidi en nangbunu ten propeta
hidi sakay sikam en nangpaganda ten nánglábbángngan dikodi. 49 Iyád
mangpatunayid a tatarudan en kinagi ayun ten Karunungan nen Diyos,
'Mángpaangayák dikodi ti propeta sakay apostol hidi; en agum ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bunuwán di sakay en agum ay pahirapan di. 50 Kaya maparusaan en tolay
hidi nadid a panahun, gapu binunu nen ninunu di hidi en propeta hidi
sapul dikona a linalang i munduwiday, 51 sapul ten pángbunu ni Cain
kánni Abel hanggan kánni Zacarias a binunu di ten sállat nen banal a
lugar ay ten altar a págtutudan di ti alay. Kaya gapu ten ginamet di, en
tolay hidi nadid a panahun ay maparusaan.
52 "Sikam a tagapagtoldu hidi nen Kautusan, kakakagbi kam! Gapu
inlihim moy ten tolay hidi en susi nen kaalaman. Sala moy dán ngani a
sumáddáp ay harangán moy pa en tolay hidi a masor a sumáddáp."
53 Kállakad ni Jesus ti lugarid a iyud ay nagsapul dán a naiyamut dikona
en tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay en Pariseo hidi. Pirmi di siya a
tanungán tungkul ten sari-sari a bagay, 54 gapu gustu di siya a madikáp ni
tehud siya a kagiyán a maari di a idahilan tánni mahatulan di siya.

Mangilag ten Magkukunwari hidi a Pariseo
(Mt. 10:26-27)

12 1 Dikona nagdemáttan en libu-libu a katolayan ay mágketáppakan
di dán en balang essa gapu ten kakpal di. Kinagi ni Jesus ten
disepulus na hidi, "Mangilag kam ten págpaalsa nen Pariseo hidi, gustu
kuwid a kagiyán ay en págkukunwari di. 2 Awan ti netagu a awan ketan,
sakay awan ti sekretu a awan matukuyan. 3 En kagiyán moy ten diklám
ay masanig ten demlag, sakay en iyanasas moy ten disalad nen kuwartu
ay masanig ten matolay a lugar."

En Diyos Kantingan Moyid Bakán a Tolay
(Mt. 10:28-31)

4 "Kagiyán ku dikomoy a amigu ku hidi, a dyan kam manteng ten
mágbabonu hidi ta maari di laid a bunuwán ay en bággi sakay awan
dán hidi ti agum a magamet. 5 Kagiyán ku dikomoy a en dapat moy a
kantingan ay en Diyos, gapu káttapos na a mangbunu ay tehud pa siya
a kapangyariyan a máng-angay ten tolay ti impiyerno. Tandaan moy, en
Diyos la en dapat moy a kantingan!
6 "Awan beman, en limma a dignás ay ilaku la ti duwwa a sentabos?
Peru kagiyán ku dikomoy, maski tunay iyud ti kamuraan ay awan
pabayan nen Diyos maski essa dikodi. 7 Maski i buuk moyen ay nabilang
na dán a atanan. Kaya dyan kam manteng gapu mas mahalaga kam ten
Diyos nan en dignás hidi."

En Págkilala kánni Jesus
(Mt. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 "Kagiyán ku dikomoy, a ni deyaman en mangkilala dikoku ten
atubengán nen katolayan ay kilalanán bi nen Anak nen Tolay ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

atubengán nen anghel hidi nen Diyos. 9 Peru ni deyaman en awan
mangkilala dikoku ten atubengán nen katolayan ay awan ku bi kilalanán
ten atubengán nen anghel hidi nen Diyos.
10 "Ni deya en magupos ti kontra ten Anak nen Tolay ay mapatawad.
Peru en magupos ti madukás kontra ten Banal a Ispiritu ay awan
mapatawad.
11 Mara ni iyangay di kam ten sinagoga hidi, oni ten atubengán nen
pinunu hidi, sakay ten tehud hidi a kapangyariyan a tolay para bistaán,
ay dyan kam mabalisa ni konya moy a dipensaan en sadili moy oni ánya
i itábbig moyid. 12 Gapu ti odasid a iyud ay itoldu dikomoy nen Banal a
Ispiritu ni ánya i dapat moyid a itábbig."

En Mayaman a Hangal

13 Tehud a essa a lállaki ten katolayan a nagkagi kánni Jesus ti kona
háddi, "Maistu, kagbiyan pay a iyutus ten kaka ku a iyatád na dán dikoku
en mana ku." 14 Tummábbig ti Jesus, "Deya beman i nangatáddid dikoku
ti karapatan a magin huwes oni manghati ten mana moy?" 15 Káttapos
ay kinagi ni Jesus dikodi a atanan, "Mangilag kam ten atanan a kalasi
ni kasakiman; gapu en biyag nen tolay ay bakán a ten kakpal nen
kayamanan na." 16 Káttapos ay inyistorya ni Jesus en essa a talinhaga.
Kinagi na, "Tehud a essa a mayaman a lállaki a tummama ten uma na.
17 Sakay kinagi na ten sadili na, 'Ánya wád gamitán kuwid? Awanák dán
ti pángdáttonan ti naani kuwidi! 18 Kona bál háddi i gamitán kuwid!
Rukatán ku en budega ku, sakay mángpataknággák ti mas dikál, sakay
idátton ku haud en naani ku pati en ari-ariyan ku hidi. 19 Káttapos ay
kagiyán ku ten sadili ku a makpalák dán a kayamanan! Awanák dán
kulangán ti malay a panahun. Mágpakahusayák dálla ten biyag ku a
kuman, uminom, sakay mágsasayaán!' 20 Peru kinagi nen Diyos dikona,
'Mangmang! Nadid bi a gibi ay bawiyán ku dán i biyag muwen. Kándeya
nadid a meangay en atanan a inhanda mu?' 21 Káttapos ay kinagi ni
Jesus, "Kona haán mangyariyid ten mágpapuronán ti kayamanan para
ten sadili na. Peru pubri siya ten pangileng nen Diyos."

En Pánnampalataya ten Diyos
(Mt. 6:25-34)

22 Kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, "Kaya kagiyán ku dikomoy, a
dyan kam mabalisa tungkul ten makan a kailangan moy para mabiyag
kam, oni tungkul ten badu a isulot moy. 23 Gapu mas mahalaga en biyag
nan ten makan, sakay en bággi moy nan ten badu moy. 24 Isipán moy dálla
en wakwak hidi, awan hidi magmula oni magani, sakay awan bi hidi ti
budega a págtambakan. Peru ilingán moy maski kona la hidi haud ay
páppakanán hidi nen Diyos. Mas mahalaga kam nan ten ibun hidi! 25 Deya

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

beman dikomoy en makapangpaatakdug ten biyag na maski essa la a odas
ten pamamag-itan nen kákkabalisa na? 26 Ni awan moy makaya a gamitán
i sakona laid haud a bagay ay bakin kabalisaan moy pa en tungkul ten
agum hidi a bagay? 27 Ilingán moy en bulaklak hidi ten parang, awan hidi
magtarabahu sakay awan bi hidi maggamet ti badu di. Maski ni mayaman ti
Solomon ay awan palla siya nakapagbadu ti kaparehu ti ganda nen essa ten
bulaklak hidi ten parang. 28 Ni en lamon hidi a biyag nadid, sakay ni ilaw
ay tutudán ay pospusán nen Diyos, sikam pa beman en awan na pospusán
a baduwan? Tunay ti kabadit en pánnampalataya moy dikona! 29 Kaya dyan
kam la mabalisa ten pággaryok moy ten makan moy sakay ten inumán
moy. 30 Gapu hidi iyád en bagay hidi a páppospusán nen tolay hidi a awan
ti pánniwala ten Diyos. Tukoy nen Ama moy dilanget a kailangan moy hidi
iyád a atanan. 31 Kaya bagu en atanan a bagay ay pagsikapan moy pa a
paghariyan kam nen Diyos, sakay iyatád na en atanan a kailangan moy."

En Kayamanan Dilanget
(Mt. 16:2-3)

32 "Dyan kam manteng, sikam a sasangan a disepulus ku hidi, gapu
gugustu a tarud nen Ama a iyatád dikomoy en kahariyan. 33 Ilaku moy en
ari-ariyan moy sakay iyatád moy ten pubri hidi en naglakuwan moy. Ni
kona hád i gamitán moyid ay magkahud kam ti pitaka a awan masisida,
gapu en kayamanan moy ay mapuron dilanget. Awan ti mágtakaw a
makasáddáp haud sakay awan ti insektu a mangsida. 34 Gapu ni ked
hádya en kayamanan moy ay ked bi haud en pusu moy."

En Alipin hidi a Pirmi a Nakahanda

35 "Pirmi kam a humanda sakay tulos-tulos moy a paggitángngán en
simbuwan moy. 36 Arigán moy en utusan hidi a maguray ten káddemát nen
amu di a gubwat ten kasalan. Káddemát na sakay magtoktok ay pagdaka di
a mabukasan en pintuwan. 37 Pinagpala en utusan hidi a demáttan a lukag
sakay nakahanda ten káddemát nen amu di. Kagiyán ku dikomoy, páglewas
na ay paetnudán na hidi ten lamisaan sakay tulos na hidi a serbiyan a
pakanán. 38 Pinagpala hidi ni demáttan na hidi a nakahanda maski ni
dumemát siya ten hatinggabi dán oni kaldiwan dán. 39 Kagiyán ku dikomoy,
a ni tukoy la nen makákkao ten bilay en odas a káddemát nen mágtakaw, ay
awan na pabayan a masáddáp en bilay na. 40 Kaya, dapatid ay pirmi kam a
nakahanda gapu dumemát en Anak nen Tolay ten odas a awan moy tukoy."

En Tapat sakay en Awan Tapat a Utusan
(Mt. 24:45-51)

41 Nagtanung ti Pedro, "Panginoon, kinagi mu beman i talinhagaid
a iyád para dikomi oni para ten atanan?" 42 Tummábbig en Panginoon,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“Deya beman en tapat sakay marunung a utusan? Deya en katiwala a
pamahalaán nen amu na ten kasabilay na hidi tánni siya en mangatád ti
makan ten agum hidi a utusan ten tama a odas? 43 Pinagpala utusanid
a iyád ni demáttan siya nen amu na a gággamitán na en atanan a utus
dikona. 44 Kagiyán ku dikomoy, siya en pagentregaan nen amu na ten
atanan nen ari-ariyan na. 45 Peru ni kagiyán na ten sadili na a, ‘Malay
padi bagu magsoli en amu ku,’ kaya sapulan na dán a pahirapan en
kaparehas na hidi a utusan bábbi ay ti lállaki, sakay mágkakanán sakay
máglalasingán. 46 Sakay dumemát en amu na ten aldew a awan na
akalaán sakay ten odas a awan na tukoy. Parusaan siya nen amu na ti
mahigpit sakay ipisan na siya ten tolay hidi a masássuwayán.
47 “En utusan a makatukoy ni ánya gustuwid nen amu na a gamitán,
peru awan na ginamet ay maparusaan ti mahigpit. 48 Peru en utusan
a awan palla nakatukoy ten gustu a pagamet nen amu na, magkulang
man siya ten tungkulin na ay maparusaan, peru awan mahigpit. En
inatáddan ti makpal a bagay ay aryokan bi ti makpal a bagay; sakay
en pinagkatiwalaan ti mas makpal a bagay ay tehud a sagutin ten mas
makpal a bagay.”

Mamágsasena en Sabilay
(Mt. 10:34-36)

49 “Kayaák a ummangay ti munduwiday ay tánni magtawid ti parusa a
kumán a apoy, gustu ku nakuwan a maggerab dán iyád. 50 Peru bagu iyud
ay kailangan a magdanasák pa ti dikál a hirap. Mabalisaák dán hanggan
a awan iyád matupad. 51 Ti palagay moy bemanid kayaák ummangay ti
lutaiday ay tánni mangatád ti kapayapaan? Kagiyán ku dikomoy, bakán
a kapayapaan i tawid kuwid nan en pamágsasena nen tolay hidi. 52 Sapul
nadid ni tehud a limma a tolay ten sabilay ay mamágsasena hidi, tállu
kontra ten duwwa sakay duwwa kontra ten tállu.
53 En ama ay kontra ten anak na a lállaki,
sakay en anak a lállaki ay kontra ten ama na;
en ina ay kontra ten anak na a bábbi,
sakay en anak na a bábbi ay kontra ten ina na;
sakay en magkatugngan a bábbi ay magkakontra.”

Pakatukuyan ten Tanda hidi
(Mt. 16:2-3)

54 Káttapos ay kinagi ni Jesus ten tolay hidi, “Ni ketan moy dán a
mabagál en diklám ti sarámman ay kagiyán moy dán a maguden,
kona ngani haud i mangyariyid. 55 Ni magabagat dán ay kagiyán moy
a magsinag dán, sakay kona ngani haud i mangyariyid. 56 “Sikam a
mágwariwari hidi! Tukoy moy a intendiyán en tanda ti lutaiday sakay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dilanget, bakin awan moy matukuyan en tanda hidi a mangyari dán nadid a panahun?"

Mákpagkasundu Kam ten Kadima Moy
(Mt. 5:25-26)

57 Bakin a awan moy tukoy a gamitán en tama? 58 Ni tehud a masor a mángkasu dikomu ay sikapán mu a mákpagkasundu dikona bagu na ka a medimanda. Gapu ni awan ay bakay pilitán na ka a iyatubeng ten huwes. Káttapos ay ipapulis ka nen huwes sakay ipepiresu na ka. 59 Tandaan mu i kagiyán kuwiday, awan ka makaluwas ten págpiresuwan hanggan ni awan mu mabayadan en atanan nen multa mu."

Magsisi Tánni Awan Mepahamak

13 1 Nadid dummemát en sangan a tolay sakay imbareta di kánni Jesus a pinabunu ni Pilato en sangan a taga-Galilea mentras a magalay hidi ten Diyos. 2 Kinagi ni Jesus dikodi, "Nadid gapu beman a konahud nangyariyid dikodi ay isipán moy dán a mas makasalanan hidi nan ten agum hidi a taga-Galilea? 3 Awan! Kagiyán ku dikomoy, a ni awan kam magsisi ten kasalanan moy hidi ay mepahamak kam bi a kona dikodi. 4 Tungkul bi ten sapulu ay ti walu a natay dikona a natáppelan hidi nen malangkaw a bilay ti Siloe, ti isip moy bemanid ay mas makasalanan hidi nan ten agum hidi a mágyan ti Jerusalem? 5 Awan! Kagiyán ku dikomoy, a ni awan moy pagsisiyan en atanan a kasalanan moy ay mepahamak kam bi a kona dikodi."

En Talinhaga nen Kayu a Igos

6 Káttapos ay inyistorya ni Jesus dikodi i talinhagaid a iddi, "Tehud a essa a lállaki a tehud a mula a kayu a igos ten kaubasan na. Nadid, dikona panahun dán nen págbunga na ay angay na inileng ni tehud dán a bunga, peru awan siya ti netan. 7 Kaya kinagi na ten págtarabahuwán na ten kaubasan na, 'Tálluwák dán a taon a mágsasoli-soliyán háddi tánni ilingán ku ni magbunga dán, peru awan bela magbunga-bunga. Mas mapiyya pa wád ni pukanán dálla! Gapu makasiwal la ti agumidi a mula.' 8 Peru tummábbig en págtarabahuwán na, 'Dyan ta pala pukanán, palipasán ta pa en sataon. Kotkotan ku i lebut ni ponan naen sakay dáttonan ku ti págpaoya. 9 Mara ni magbunga ti tamuwánnidi a taon ay maganda, peru ni awan ay papukan mu dán!' "

Pinagpiyya ni Jesus en Bábbi a Kábbung

10 Nadid, ten Aldew nen Káimang ay nagtoldu ti Jesus ten sinagoga. 11 Tehud a bábbi haud a sapulu ay ti walu dán a taon a tehud a saket gapu tehud a madukás a ispiritu a summáddáp dikona. Kábbung siya a tarud

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay awan na dán meolnat en bággi na. 12 Ten pákketa ni Jesus ten
bábbi ay dinulawan na sakay kinagi na, “Nagpiyya ka dán, awan ka dán
ti saket!” 13 Intupu ni Jesus en lima na ten bábbi, sakay pagdaka na dán
a neolnat en bággi na sakay nagpuri siya ten Diyos. 14 Peru nagsaranta
en pinunu ten sinagoga gapu nagpapiyya ti Jesus ten Aldew nen
Káimang, kaya kinagi na ten tolay hidi, “Tehud kitam a ánnám a aldew
a págtarabahu, angay kam háddi ti aldewid a hidi iyud para pagamot,
bakán a ten Aldew nen Káimang.” 15 Peru tinábbig siya nen Panginoon,
“Sikam a mágwariwari hidi! Awan beman angen moy iyula en baka
moy oni en asno moy, sakay angen moy painomán maski ni Aldew nen
Káimang? 16 Nadid ked háddi i bábbiyiday a gubwat ten lahi ni Abraham
a pinahirapan siya ni Satanas ten sapulu ay ti walu a taon, awan beman
dapat la a pagpiyyaán siya maski ten Aldew nen Káimang?” 17 Gapu ten
intábbig ni Jesus ay napasaniki en atanan nen kontra hidi dikona, sakay
minasaya en katolayan gapu ten ginamet hidi ni Jesus a mágkaganda a
bagay.

En Talinhaga Tungkul ten Bukál nen Mustasa
(Mt. 13:31-32; Mc. 4:30-32)

18 Káttapos ay kinagi ni Jesus, “Ánya kaparehuwid nen pághari nen
Diyos? Hádya ku iyád a iparehu? 19 Kona iyád ten kabaditan a bukál nen
mustasa a immula nen essa a tolay ten uma na. Dummikál iyud sakay
nagin kona ten essa a kayu sakay naglobunan nen ibun hidi en pinge-
pinget na.”

En Talinhaga ten Págpaalsa
(Mt. 13:33)

20 Kinagi pa ni Jesus, “Ánya i pángparehuwan kuwid ten pághari nen
Diyos? 21 I kaparehuwid ni iyád ay kona ten págpaalsa a inhalu nen essa a
bábbi ten tállu a takal ni arina, kaya ummalsa en buu a namasa.”

En Mapiit a Pintuwan
(Mt. 7:13-14, 21-23)

22 Dikona a ummangay ti Jesus ti Jerusalem ay nagtoldu siya ten
banuwan hidi sakay ten babaryu a dinamanan na. 23 Sakay tehud a
nagtanung dikona, “Panginoon, sasangan beman la i maligtasid?”
24 Kinagi ni Jesus, “Mapiit en pintuwan a patamu ten kahariyan nen
Diyos, kaya pilitán moy a makasáddáp gapu makpal pumilitid a somdáp
peru awan hidi makasáddáp.”
25 “Ni insiradu dán nen makábbilay en pintuwan ay awan na kamon
pasáddáppán maski mágtatoktokán kam a mákkekagbi, maski pa kagiyán
moy a, ‘Panginoon, kagbiyan mu kami pay a pasáddáppán.’ Peru tábbigán

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na kam ti kona háddi, ‘Awan takam mágkatenggi.’ 26 Káttapos ay kagiyán
moy a, ‘Kaguman mu kami a kumman sakay umminom. Sakay nagtoldu
ka bi ten banuwan mi.’ 27 Peru tumábbig siya a ruway, ‘Awan takam
mágkatenggi! Adeyuwanák moy, sikam a mággamet hidi ti madukás!’
28 Mamagsangetan kam sakay mággaaduyán haud ni ketan moy dán
ten kahariyan nen Diyos de Abraham, Isaac, ti Jacob sakay en atanan
a propeta hidi, mentras a paadeyuwán na kam. 29 Dumemát en tolay
hidi a magipun-ipun a gubwat ti sikatan, ti sarámman, ti amiyanan, ti
abagatan, sakay angay hidi mákpággatubeng a kuman ten lamisaan ten
kahariyan nen Diyos. 30 Talaga a tehud a dimudyan a medipalongu, sakay
tehud a dipalongu a medimudyan.”

En Págmahal ni Jesus ti Jerusalem
(Mt. 23:37-39)

31 Ti odasid a iyud ay tehud a sangan a Pariseo a ummadeni kánni
Jesus sakay kinagi di, “Lumakad ka dán háddi sakay umangay ka ti iba
a lugar, gustu ka a pabunu ni Herodes.” 32 Tummábbig ti Jesus, “Kagiyán
moy ti abusadorid a iyán a tolay a magpalayasák pa ti dimonyo sakay
magpapiyyaák ten tehud hidi a saket nadid a aldew hanggan ni ilaw, sakay
ten katállu pa a aldew ay tapusán ku gamet kuwiday. 33 Peru dapat ku a
itulos en lakad ku nadid, ni ilaw sakay puwera ni ilaw, gapu awan dapat a
matay en essa a propeta ten iba a banuwan, dapatid ay ti Jerusalem la!
34 “Sikam a taga-Jerusalem hidi, binábbunu moy en propeta hidi,
sakay binábbatu moy en inutusan hidi nen Diyos dikomoy. Pumensangan
takamon a gustu a lákkáppan a kona ten páglákkáp nen manok ten
sepsep na hidi, peru umád kam. 35 Kaya nadid ay mapabayan dán en
Templo moy. Kagiyán ku dikomoy, a awanák moy dán keketan a hanggan
a awan dumemát en odas a kagiyán moy a, ‘Pagpalaán en mágdadedemát
ten ngaran nen Panginoon!’ ”

Pinagpiyya ni Jesus en Lállaki a tehud a Lábbig

14 1 Nadid ten Aldew nen Káimang ay inimbitaan nen essa a pinunu
nen Pariseo hidi ti Jesus a angay kuman ten bilay na, sakay
bábbantayan di en atanan nen ararikad na haud. 2 Tehud haud a essa
a lállaki a ummadeni kánni Jesus a tehud a lábbig. 3 Kaya tinanung ni
Jesus en Pariseo hidi sakay en tagapagtoldu hidi nen Kautusan, “Kontra
beman ten Kautusan i magpapiyyaid ten Aldew nen Káimang oni
awan?” 4 Peru awan hidi ti kákkagi, kaya tinawidan ni Jesus en tehud a
saket, pinagpiyya na sakay pinauli na dán. 5 Káttapos ay kinagi ni Jesus
dikodi, “Mara ni tehud kam a anak oni baka a matáknig ten bal-ung,
awan beman alapán moy iyud maski Aldew ni Káimang?” 6 Awan hidi
nakatábbig ten intanung ni Jesus.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Págmataas sakay Págpakababa

7 Nahalata ni Jesus en agum a bisita ten bilay nen Pariseo a nagpili hidi
ti pággetnudan di a pang-marangal, kaya kinagi na dikodi i talinhagaid
a iddi. 8 "Mara ni tehud a mangakit dikomoy ten essa a kasalan ay dyan
moy piliyán en pang-marangal a pággetnudan ta bakay tehud hidi a
nánghandaan a mas marangal a tolay nan sikam ten pággetnudan a
pinili moy. 9 Gapu mapasaniki kam ni kagiyán nen nagakit dikomoy a,
'Kagbiyan pay a paetnudán i tolayiday ti pággetnudan muwen.' Kaya i
mangyariyid ay mapasaniki kam sakay meangay kam ten pang-mababa
a pággetnudan. 10 Magandaid ay mággetnud kam pa ten pang-mababa
a pággetnudan tánni umadeni en nangimbita dikomoy ay kagiyán na a,
'Amigu ku, háddi ka a mággetnud ti pang-marangalidi a pággetnudan.'
Ni kona haád i mangyariyid ay ketan nen agum a tolay a marangal kam.
11 Gapu en magpakataas ay mebaba, sakay en magpakababa ay metaas"
12 Káttapos ay kinagi ni Jesus ten nangakit dikona, "Mara ni maghanda
ka ay dyan ka mangakit ten makapangakit bi dikomu a kona ten amigu
mu hidi, kapatkaka mu hidi, kapartidu mu hidi oni en mágkayaman hidi
a kadatigan mu. Gapu akitán di ka bi ay magantiyan dán en ginamet
mu. 13 Peru ni maghanda ka ay akitán mu en kakakagbi hidi a kona
ten pubri hidi, pengkaw, pilay, sakay en burák. 14 Gapu awan hidi ti
anggen a mangakit bi dikomu, kaya magin pinagpala ka gapu en Diyos
manggantiyid dikomu ten aldew nen kákkabiyag a ruway nen tolay hidi a
matuwid."

En Talinhaga nen Dikál a Handaan
(Mt. 22:1-10)

15 Dikona a nasanig iyád nen essa ten katubeng de Jesus ay kinagi
na, "Pinagpala en makaguman a mákpággatubeng ten handaan ten
kahariyan nen Diyos!" 16 Peru tummábbig ti Jesus, "Tehud a essa a lállaki
a naghanda ti dikál a handaan, sakay makpal en inakit na. 17 Dikona
a dummemát dán en odas nen handaan ay inutusan na en utusan na
hidi. Angay na impekagi ten inakit na hidi a angay dán hidi haud gapu
nakahanda dán en atanan. 18 Peru nagdahilan en atanan nen inakit
na hidi. Kinagi nen purumeru, 'Kagiyán mu dálla dikona a awanák
makaangay, gapu nakabaliyák ti luta, kailangan a angen ku iyud ilingán.'
19 Sakay kinagi nen essa, 'Gustu ku nakuwan a umangay peru namaliyák
biyay ti sapulu a baka, kailangan a purbaan ku hidi tánni matukuyan ku
ni maganda hidi a pagaradu.' 20 Kinagi bi nen essa a, 'Awanák makaangay
gapu biguwák a kasal.' 21 Kaya nagsoli en utusan sakay imbareta na ten
panginoon na en kinagi nen inakit na hidi. Káttapos ay nagsaranta en
panginoon na, kinagi na, 'Nay, alistu ka, angay mu akitán en kakakagbi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hidi ten buu a banuwan, akitán mu en pubri hidi, pengkaw, burák
sakay en pilay hidi.' 22 Summunud en utusan sakay nagsoli a kinagi
na ten panginoon na a dummemát dán en inakit na hidi. Peru awan
palla naputat en bilay ti tolay. 23 Kaya kinagi nen panginoon ten utusan
na, 'Lumuwas ka a ruway, sakay angay ka ten mas adeyu hidi a lugar,
pilitán mu en tolay hidi a angay háddi tánni maputat i bilay kuwiday.
24 Kagiyán ku dikomoy, maski essa ten purumeru ku hidi a inakit ay
awan makaennam ten inhanda ku!' "

En Kássunud ten Panginoon
(Mt. 10:37-38)

25 Nadid, nákkuyug kánni Jesus en katolayan hidi kaya ummatubeng
siya dikodi sakay kinagi na, 26 "Awan maari a magin disepulus ku en
deyaman a mangmahal ten ama ay ten ina na, kabinga na ay ten anak
na hidi, kákkapatkaka na sakay en sadili na a biyag ti mas higit nan
dikoku. 27 Sakay ni deyaman en awan mangbáklay ten sadili na a kudus
sakay sumunud dikoku ay awan maari a magin disepulus ku. 28 Ni tehud
a essa dikomoy a magbalak a magpabilay ti malangkaw a bilay, awan
beman umetnud pa siya sakay kuwentaán na ni sakonya magastus naid
para matukuyan na ni tehud siya a pilak a pangpatapos na ten ipabilay
na? 29 Bakay ni kákkedátton nen pundasyon ay hanggan dálla haud.
Pagtawaan la iyud nen atanan a maketa. 30 Kona háddi i kagiyán diyid,
'Sinapulan ni tolayiday a magpabilay ti dikál peru awan na labi kaya
a tapusán.' 31 Kona labi iyád ten essa a hari a tehud a sapulu a libu a
sundalu, awan beman adalán na pa ti mapiyya ni konya na a kalabanán
en essa a hari a tehud a duwapulu a libu a sundalu? 32 Sakay ni ketan
na a awan na kaya, ay adeyu palla en kalaban ay mangutus dán siya ti
angay mákpagkasundu dikodi. 33 Kona labi hud, awan maari a magin
disepulus ku en deyaman ni awan na adággan en atanan ten biyag na."

En Matablal a Asen
(Mt. 5:13; Mc. 9:50)

34 "Maganda en asen, peru ni mawan en lasa na, ay konya dán a
mapaasen a ruway? 35 Awan dán iyud ti pakinabang maski ten luta, oni
maski ten págsapwagan, kaya ibut dálla. Mágsanig en tehud págsanig!"

En Nawan a Tupa
(Mt. 18:12-14)

15 1 Nadid, ten essa a aldew ay en mágsinger hidi ti buwes sakay
en makasalanan hidi ay angay nágsanig kánni Jesus. 2 Dikona
netan hidi nen Pariseo hidi sakay nen tagapagtoldu hidi nen Kautusan ay
namagreklamuwan hidi. Kinagi di, "I tolayid a iyán ay mákpággagum ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

makasalanan hidi sakay mákpággatubeng siya a kuman dikodi." 3 Kaya
kinagi ni Jesus dikodi en essa a talinhaga.
4 Kinagi na, "Ni en essa dikomoy ay tehud a datos a tupa sakay mawan
en essa, ánya i gamitán naid? Awan beman iwarak na en siyam a pulu ay
ti siyam ten parang sakay angen na aryokán en nawan a hanggan metan
na iyud? 5 Nadid, ni metan na dán iyud ay báklayán na sakay sumoli
siya a masaya. 6 Káddemát na ten bilay na ay akitán na en amigu na
hidi sakay en kadatigan na hidi. Kagiyán na dikodi a, 'Mákpagsaya kam
dikoku, gapu netan ku dán en tupa ku a nawan!' 7 Kagiyán ku dikomoy,
a magkahud ti dikál a kasayaan dilanget gapu ten essa a makasalanan a
nagsisi nan ten siyam a pulu ay ti siyam a matuwid a awan kailangan a
magsisi."

En Nebut a Pilak

8 Kinagi pa ni Jesus, "Ni tehud a sapulu a silber a pilak en essa a bábbi
sakay nebut en essa, ánya wád i gamitán naid? Awan beman taban na
en simbuwan sakay walisan na en buu a bilay, sakay pakaaryokán na,
hanggan metan na? 9 Nadid, pákketa na ay dulawán na en amigu na hidi
sakay en kadatigan na hidi, sakay kagiyán na, 'Mákpagsaya kam dikoku
gapu netan ku dán en nebut ku a silber a pilak!' 10 Kagiyán ku dikomoy,
a kona bi hud en kasayaan nen anghel hidi nen Diyos gapu ten essa a
makasalanan a nagsisi.' "

En Nawan a Anak

11 Kinagi pa ni Jesus, "Tehud a essa a tolay a tehud a anak a duwwa a
lállaki. 12 Nadid ay kinagi nen dipos, 'Ama ku, iyatád mu dán pay dikoku
en mana ku!' Kaya binunong nen ama dikodi en ari-ariyan na hidi.
13 Kállipas nen sangan a aldew ay inlaku nen dipos en mana na. Sakay
ummangay siya ten adeyu a lugar, tawid na en atanan a kayamanan
na sakay ginasta na haud en pilak na ti awan maganda a kákkabiyag.
14 Nadid, dikona a naubus na dán en pilak na ay nagkahud ti mahigpit a
aláp ti lugarid a iyud, hanggan a naghirap siya. 15 Kaya summáddáp siya
a utusan ten essa a lállaki a taga haud. Pinaangay na siya ten uma na a
magalaga ten babuy na hidi. 16 Nadid gapu ten aláp na dán, sakay awan
bi ti mangatád dikona, ay ngari-ngari a mákkan dán siya ten bunga nen
kayu a ipáppakan na ten babuy hidi. 17 Kaya naisipan na en ginamet na
sakay kinagi na ten sadili na a, 'En utusan hidi nen ama ku ay awan hidi
magala-aláp, kompletu hidi ti makan sakay magsusubra pa. Peru sikán
ay kedák háddi a matay dán ti aláp!' 18 Soliyák dán ten ama ku, sakay
kagiyán ku dikona a, 'Ama ku, nagkasalaák ten Diyos sakay dikomu.
19 Awanák mu dán dapat a dulawán a anak, ibilangák mu dálla a essa ten
utusan mu hidi.' 20 Káttaknág na ay lakad na dán a summoli ten ama na.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"Adeyu palla siya ten bilay di ay netan-awan dán siya nen ama na,
kinagbiyan na siya ti hustu. Kaya gumággenan en ama na a tummagbu
dikona sakay kinábkábban na siya sakay inámmuwan na. 21 Káttapos
ay kinagi nen anak ten ama na, 'Ama ku, nagkasalaák ten Diyos, sakay
dikomu. Awanák mu dán dapat a dulawán a anak!' 22 Peru dinulawan nen
ama en utusan na hidi, sakay kinagi na dikodi, 'Alistu kam! Iyangay moy
háddi en kagandaan a badu sakay isulot moy dikona. Sulutan moy bi siya
ti sangkalan sakay sandalyas. 23 Alapán moy bi en pinatabi ku a baka,
sakay bunuwán moy ta kuman kitam sakay magsaya! 24 Gapu kumán dán
a natay i anak kuwiday, peru nabiyag a ruway, nawan siya peru netan a
ruway.' Kaya nagsaya hidi.
25 Nadid, en panganay ay awan palla haud, ked palla siya ten uma
di. Ten káuli na, dikona a adeni dán siya ten bilay di ay nasanig na en
tugtugan sakay sayawan. 26 Kaya dinulaw na en essa ten utusan di hidi,
sakay tinanung na ni bakin a tehud a kasayaan ten bilay di. 27 Kinagi nen
utusan dikona, 'Dummemát en wadi mu! Kaya pinabunu ni ama mu en
pinatabi na a baka, gapu nagsoli en wadi mu a biyag sakay awan ti saket!'
28 Nagsaranta en panganay, awan na gustu a somdáp ten bilay di. Kaya
lummuwas en ama na sakay inangon-angon na siya. 29 Peru kinagi na ten
ama na, 'Ama ku, nagserbiyák dikomu ti makpal a taon, sakay awan taka
sinuway, peru maski pumensan ay awanák mu inátdenan ti maski essa la
a bul-u a kambing para pagkasayaanan mi ay ten amigu ku hidi. 30 Peru
nadid a dummemát i anak muwen a nággagastaán ten kayamanan mu ten
pággaibábbi na ay nagbunu mu pa siya ten pinatabi mu a baka!' 31 Kinagi
nen ama na, 'Anak ku, pirmi taka a kaguman, kao mu en atanan a ari-
ariyan ku. 32 Peru dapat kitam a magkasayaan gapu kuwenta a natay dán
en wadi mu, peru nabiyag a ruway, nawan peru netan a ruway.' "

En Talinhaga Tungkul ten Loku a Katiwala

16 1 Káttapos ay kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, "Tehud a
essa a lállaki a mayaman, impabahala na en ari-ariyan na ten
katiwala na. Tehud a nagpilet dikona a gággastaán nen katiwala na en
ari-ariyan na hidi. 2 Kaya pinadulaw na siya sakay tinanung na, 'Ánya
ben i nabareta kuwiday tungkul dikomu? Iyatád mu dikoku en listaan
nen pinamahalaan mu a ari-ariyan ku. Sapul nadid ay ibutan taka dán
ten tarabahu mu.' 3 Kinagi nen katiwala ten sadili na, 'Ánya wád i dapat
kuwid a gamitán gapu ibutanák dán nen amu ku? Awan ku pa bi tukoy a
magtarabahu ti luta sakay masanikiyák bi a máklimu-limus. 4 Tukoy ku
dán! Kona háddi i gamitán kuwid tánni maski maibutanák ten tarabahu
ku ay tehudák palla a amigu a mangakit dikoku ten bilay di!' 5 Kaya
dinulaw na en balang essa a tehud a utang ten amu na. Tinanung na
en purumeru, 'Sakonya i utang muwid ten amu ku?' 6 Tummábbig siya,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

‘Datos a tapayan a langis.’ ‘Salaid en kasulatan nen utang mu. Mággetnud ka, alistuwan mu a isulat gamitán mu dálla a limmapulu.’ 7Káttapos ay tinanung na bi en kaduwwa, ‘Siko, sakonya i utang muwid?’ ‘Datos a kostal a trigo,’ kagi na. ‘Salaid en kasulatan nen utang mu. Isulat mu a walu a pulu dálla.’ 8Pinuri nen amu en katiwala na a madaya gapu ten impeta na a karunungan. Gapu mas malalaki a maggamet ti paraan en makamundu hidi a tolay ten biyag di nan en tolay hidi a maka-diyos.”

9Káttapos ay kinagi ni Jesus, “Kaya kagiyán ku dikomoy, gamitán moy en kayamanan ni munduwiday ten pággamet ti maganda ten kaparehu moy a tolay tánni ni maubus dán iyud ay tanggapán kam bi ten bilay a awan ti katapusan. 10En tolay a maari a pagkatiwalaan ten badit a bagay ay maari bi a pagkatiwalaan ten dikál a bagay, sakay en mangdaya ten badit a bagay ay mangdaya bi ten dikál a bagay. 11Gapu ni awan kam mapagkatiwalaan ten kayamanan ti munduwiday, ay deya i magtiwalaid dikomoy ten tatarudan a kayamanan? 12Sakay ni awan kam mapagkatiwalaan ten kayamanan nen agum a tolay, ay deya i mangatáddid ti talaga a para dikomoy? 13Awan maari a sabay a pagserbiyan nen essa a utusan en duwwa a amu gapu kaiyamutan na en essa sakay mahalán na en kaduwwa. Pagserbiyan na ti tapat en essa sakay en essa ay awan na pagtapatan. Awan moy maari a pagsabayán a serbiyan en Diyos sakay en kayamanan.”

En Iba pa hidi a Intoldu ni Jesus
(Mt. 11:12-13; 5:31-32; Mc. 10:11-12)

14Dikona a nasanig iyud nen Pariseo hidi en kinagi ni Jesus kaya nagtawaan di gapu masássorán hidi ti pilak. 15Peru kinagi ni Jesus dikodi, “Magkukunwari kam a matuwid ten atubengán nen tolay hidi, peru tukoy nen Diyos en ked ten pusu moy. Gapu en bagay hidi a pahalagaan nen tolay ay sasala nen Diyos.”

16“En Kautusan ni Moises sakay en insulat nen propeta hidi ay tehud la iyád a bisa hanggan ten panahun ni Juan a Mágbinyag. Sapul haud ay impangaral dán en Maganda a Bareta tungkul ten pághari nen Diyos. Kaya magpumilit en atanan a makaangay haud. 17Alistu pa a mawan en langet ay ten luta, peru maski en sabadit la a bahagi ten Kautusan nen Diyos ay awan mawanan ti bisa.”

18“Ni pinalakad nen lállaki en kabinga na sakay mákkabinga ti iba ay nagkasala siya ti pángngalunya. Sakay en mangkabinga bi ten bábbi a hiniwalayan ay nagkasala bi ti pángngalunya.”

En Mayaman sakay ti Lazaro

19Kinagi pa ni Jesus, “Tehud a essa a mayaman a lállaki a mágbabaduwán ti mágkamahal sakay sagana ti pagkain a aldew-aldew.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Tehud bi a essa a pubri a Lazaro en ngaran na, makpal siya a talingu
ten babággi na. Iyáangay di siya ten pintuwan nen bilay nen mayaman.
21 Umasa ti Lazaro a makakan ten maski mágkeragrag a mumu ten
lamisaan nen mayaman. Adeniyan siya nen kaasuwan sakay dáddeldelan
di en talingu na hidi. 22 Natay en pubri sakay inyangay nen anghel hidi
ten páppágyanan ni Abraham dilanget. Natay bi en mayaman sakay
nelábbáng. 23 Mentras a mágtatiisán en mayaman ten lugar nen patay
hidi, ay natan-aw na ti Lazaro a ked ten páppágyanan ni Abraham.
24 Kaya pummákraw siya, 'Ama ku a Abraham, kagbiyan pay a utusan ti
Lazaro a ilábláb na i guramát naen ti dinomen, sakay ipaturug na ti dila
kuwiday tánni malamiganák, gapu mahirapanák dán háddi a tarud ti
apoyiday!' 25 Peru kinagi ni Abraham dikona, 'Anak ku, alalahanán mu
a nagpakasawa ka ten biyag mu ten dibabew nen luta. Peru ti Lazaro ay
nágtatiisán ti hirap. Nadid ay masaya dán en biyag na háddi, peru siko
ay ked ka haán a mágdadusaán. 26 Bakán la a iyán, tehud pa a madsalad
a pengpeng ten pag-itan nen págyanan tam kaya en ked háddi ay awan
makaangay haán, sakay en ked haán ay awan bi makaangay háddi.'
27 Kinagi nen mayaman, 'Ni konahud, ama ku a Abraham, mákkekagbiyák
pay dikomu a paangayán mu ti Lazaro ten bilay nen ama ku. 28 Tehudák
a limma a kákkapatkaka a lállaki haud, utusan mu siya a angay na hidi
pagkagiyan tánni awan bi hidi meangay ti lugaridi a pagdusaan ku.'
29 Peru kinagi ni Abraham dikona, 'Ked dán dikodi en insulat ni Moises
sakay nen propeta hidi. Saiyud dán i sunudán diyid.' 30 Tummábbig en
mayaman, 'Bakán la a basta konahud, peru ni umangay dikodi en essa
a natay dán sakay nabiyag a ruway ay magsisi hidi sakay adággan di
en kasalanan di.' 31 Peru kinagi ni Abraham, 'Ni awan di paniwalaan en
insulat ni Moises sakay nen propeta hidi ay awan di bi paniwalaan en
kagiyán nen essa a natay a nabiyag a ruway.' "

En Dahilan nen Págkasala
(Mt. 18:6-7, 21-22; Mc. 9:42)

17 1 Nadid, kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, "Pirmi a tehud a
dahilan para magkasala en tolay, peru makaánteng en keangayan
nen tolay a magin dahilan nen págkasala! 2 Magandaid dikona ay
báttenan ti dikál a gilingan a batu en állig na sakay ibator ditaw a diget,
nan ni magin dahilan nen págkasala ni bábbadit palla iday hidi. 3 Kaya
mangilag kam!

"Ni magkasala dikomu en kapatkaka mu ay kagiyan mu sakay
ni magsisi siya ay patawadán mu. 4 Ni pumenpittu siya a nagkasala
dikomu ten saldew, sakay pumenpittu bi a umadeni dikomu a magkagi
a, 'Magsisiyák dán' ay kailangan a patawadán mu." 5 Káttapos ay
kinagi nen apostol hidi kánni Jesus, "Panginoon, dagdagan mu pay en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pánnampalataya mi!” 6 Tummábbig en Panginoon, “Ni kumona nakuwan
dálla ti kadikál nen bukál ni mustasa en pánnampalataya moy ay maari
moy dán a kagiyán ti kayuwen a sikomoro a, ‘Mabagut ka haán sakay
memula ka ti digitud,’ ay sumunud iyád dikomoy.”

En Tungkulin nen Utusan

7 “Ipalagay tam a tehud kam a utusan a magaradu, oni magula ti tupa.
Nadid kággubwat na ten uma ay kagiyán moy beman dikona a, ‘Karon
dán, angay ka dán kuman?’ 8 Awan beman i kagiyán moyid ay, ‘Maglewas
ka dán sakay paghandaák mu ti pangapon ku, sakay serbiyanák mu
mentras a kumanák. Káttapos ku a kuman ay maari ka dán a kuman.’
9 Kailangan beman a pasalamatan en utusan gapu ten kássunud na ten
inyutus dikona? 10 Kumán labi iyád a kona dikomoy, ni magamet moy
dán a atanan a inyutus dikomoy ay iddi i kagiyán moyid, ‘Utusan kami la
sakay ginamet mi la en tungkulin mi.’ ”

Pinagpiyya ni Jesus en Sapulu a Kinetong

11 Dikona patamu dán ti Jesus ti Jerusalem ay nagkon siya ten pag-
itan ni Samaria sakay Galilea. 12 Nadid, dikona a adeni dán siya ten essa
a baryu ay tummagbu en sapulu a kinetong peru awan hidi ummadeni
kánni Jesus. 13 Sakay impákraw di, “Jesus a Panginoon, kagbiyan mu
kami pay!” 14 Pákketa ni Jesus dikodi ay kinagi na, “Kammoy dán
tulos kamon a magpaileng ten padi hidi.” Mentras a maglakad hidi ay
nagpiyya hidi sakay kinuminis. 15 Dikona nabati nen essa a nagpiyya
dán siya ay nagsoli a ipáppákraw na a magpuri ten Diyos. 16 Káttapos
ay lummuhud siya ten atubengán ni Jesus sakay nagpasalamat, siya ay
taga-Samaria. 17 Kinagi ni Jesus, “Awan beman sapulu kam a nagpiyya?
Hádya dán en siyam? 18 Bakin bakán pa a Judio i nagsoliyid a nagpuri ten
Diyos?” 19 Sakay kinagi ni Jesus dikona, “Tumaknág ka sakay umuli ka
dán! Nagpiyya ka gapu ten pánnampalataya mu.”

En Káddemát nen Kahariyan nen Diyos
(Mt. 24:23-28, 37-41)

20 Tinanung nen Pariseo hidi ti Jesus ni nikan en pághari nen Diyos ti
munduwiday. Tummábbig ti Jesus, “En sapul nen pághari nen Diyos ay
awan kam ti ketan a tanda. 21 Kaya awan ti mangkagi a nagsapul dán
háddi oni hudi. Gapu i tatarudanid ay maghari dán en Diyos dikomoy.”
22 Káttapos ay kinagi na ten disepulus na hidi, “Gustuwán moy a
ketan en essa ten aldew hidi nen Anak nen Tolay, peru awan moy ketan.
23 Tehud a mángkagi dikomoy a, ‘Ked siya hudi!’ oni ‘Ked siya háddi!’
Peru dyan kam umangay sakay dyan maniwala dikodi. 24 Gapu káddemát
nen netakda a aldew ay dumemát en Anak nen Tolay a kumán a kilat a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

magdemlag dilanget. 25 Peru kailangan a magtággád pa siya ti makpal a
hirap sakay itakwil siya nen tolay hidi nadid a panahun. 26 En káddemát
nen Anak nen Tolay ti munduwiday ay magkakona ten nangyari dikona
panahun ni Noe. 27 En tolay hidi tenhud ay mamagkainan, mamaginoman
sakay mamágkabingaan a hanggan dikona a dummemát en aldew a
summakay ti Noe ten barku. Dummemát en dilobyu sakay nágkalimás
hidi a atanan. 28 Kona labi hud ten panahun ni Lot, mamagkainan
en tolay hidi, mamaginoman, mamagbaliyan, mamaglakuwan,
mamagmulaan, sakay mamagbilayan. 29 Peru dikona a lumakad ti Lot
ti Sodoma ay naguden ti apoy sakay asupre kaya natutud hidi a atanan.
30 Kona labi hud i mangyariyid káddemát nen Anak nen Tolay.

31 "Ti aldiwid a iyud, en ked ten atáp ay dyan dán magabala a umugsad
sakay somdáp ten bilay na a mangalap ten kasangkapan na hidi. En
ked ten uma na ay dyan dán magabala a umuli. 32 Isipán moy dálla en
nangyari ten kabinga ni Lot. 33 Ni deyaman en magsikap a mángligtas
ten sadili na a biyag ay mawanan ti biyag. Peru ni deyaman en mawanan
ti biyag ay siya en makapángligtas ten biyag na. 34 Kagiyán ku dikomoy,
a ti gibiyid a iyud ay tehud a duwwa a tolay a tidug ten essa a katri,
maalap en essa sakay mawarak en essa. 35 Tehud bi a duwwa a bábbi a
magkaguman a maggiling, maalap en essa sakay mawarak bi en essa.
36 [Tehud bi a duwwa a lállaki a magtarabahu ten uma di, maalap en essa
sakay mawarak bi en essa."] 37 Nagtanung en disepulus na hidi, "Hádya
iyád a mangyari, Panginoon?"

Tummábbig ti Jesus, "Ni hádya a tehud a bangkay ay ked bi haud a
maipun en wakwak hidi."

En Bábbi a Bilu ay ten Huwes

18 1 Nadid, kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi en essa a talinhaga
tánni itoldu na dikodi a dapat a pirmi hidi a magdasal, sakay
dyan mawanan ti pag-asa. 2 Kinagi ni Jesus, "Ten essa banuwan, ay
tehud a huwes a awan ti ánteng ten Diyos sakay awan siya ti igagalang
a tolay. 3 Ti banuwanid a iyud ay tehud a bábbi a bilu. Pirmi siya a
mágsasoli-soliyán ten huwes a mákkekagbi a pesurug. Kákkagiyán na
a, 'Kagbiyan pay a atáddan ti katarungan i kasu kuwiday.' 4 Nanalay
dán a awan pospusán nen huwes en bilu. Peru dummemát en odas a
kinagi na ten sadili na, 'Maski pa ni awanák ti ánteng ten Diyos sakay
awanák ti igagalang a tolay, 5 ay mas mapiyya pa ni isurug ku dálla
i biluwiday, gapu pirmiyák na a istorbuwán bakay maiyamuták pa ti
págsasoli-soli na en.' " 6 Káttapos ay kinagi nen Panginoon, "Nasanig
moy en naisipan nen madukás a huwes. 7 Iyud pa beman en Diyos a awan
mángsurug dikomoy? Tulungan na en pinili na a pirmi a mákkekagbi
dikona aldew ay ti gibi. 8 Kagiyán ku dikomoy, a iyatád na a pagdaka

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikodi en katarungan. Peru ten káddemát a ruway nen Anak nen Tolay ti munduwiday, ay tehud wád siya a demáttan a mánnampalataya dikona?"

En Talinhaga Tungkul ten Pariseo sakay ten Mágsinger ti Buwes

9 Nadid, kinagi bi ni Jesus iddi a talinhaga ten tolay hidi a nagisip
a matuwid dán hidi, peru imemenos di labi en agum a tolay. 10 Kinagi
ni Jesus, "Tehud a duwwa a lállaki a summáddáp ten Templo para
magdasal. En essa ay Pariseo, sakay en essa ay mágsinger ti buwes.
11 Tummaknág en Pariseo sakay nagdasal ti kona háddi tungkul ten sadili
na, 'Magpasalamaták dikomu Diyos ku, gapu awanák kaparehu nen
agum a mágkatakaw, mágdaya, mángngalunya, oni kona ti lállakiyidi a
mágsinger ti buwes. 12 Pumenduwwaák a magkulásyon ti sasimba sakay
mággikapuwák ten atanan nen kitaán ku.' 13 Nadid, en mágsinger ti
buwes a mágtaknág ten adeyu ay awan na maalap a tumangad dilanget,
táttepdagán na en rakaw na, sakay kinagi na, 'Diyos ku, kagbiyanák
mu pay, essaák a makasalanan!' " 14 "Kagiyán ku dikomoy, ummuli en
mágsinger bi buwes ten bilay na a napatawad dán en kasalanan na hidi.
Peru en Pariseo ay awan napatawad. Gapu ni deyaman en magpakataas
ay mebaba, sakay en magpakababa ay metaas."

Pinagpala ni Jesus en Bábbadit a Anak
(Mt. 19:13-15; Mc. 10:13-16)

15 Inyadeni nen sangan a tolay kánni Jesus en anak di hidi a bábbadit
tánni itupu ni Jesus dikodi en lima na. Dikona a netan iyud nen
disepulus hidi ay nagsarantaan di en tolay hidi. 16 Peru dinulaw ni Jesus
en anak hidi sakay kinagi na ten disepulus na hidi, "Pabayan moy i
anaken hidi a umadeni dikoku. Dyan moy hidi sawayán, gapu kona
dikodi i paghariyanid nen Diyos. 17 Tandaan moy; ni deyaman en awan
mangtanggap ten pághari nen Diyos a kona ten essa a anak ay awan
paghariyan nen Diyos."

En Mayaman a Lállaki
(Mt. 19:16-30; Mc. 10:17-31)

18 Nadid, nagtanung kánni Jesus en pinunu nen Judio hidi, "Mahusay a
maistu ánya i dapat kuwid a gamitán tánni mágkahudák ti biyag a awan
ti katapusan?" 19 Tummábbig ti Jesus, "Bakin dinulawák mu a mahusay?
Awan ti agum a mahusay nan en Diyos la! 20 Tukoy mu dán en utus hidi
nen Diyos, 'Dyan ka mangalunya, dyan ka mamunu, dyan ka magtakaw,
dyan ka magtistigu ti kakabuliyan, sakay igalang mu en ama mu ay ten
ina mu.' " 21 Tummábbig en lállaki, "Sinássunud ku dán hidi iyán a atanan
sapul pa dikona a anakák." 22 Dikona nasanig iyud ni Jesus ay kinagi na,
"Essa pa a bagay en kulang dikomu, ilaku mu en atanan a ari-ariyan mu

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay iyatád mu ten pubri hidi en naglakuwan mu tánni mágkahud ka ti kayamanan dilanget. Káttapos ay sumoli ka sakay mákkuyug ka dikoku."
23 Nalungkut en lállaki dikona nasanig na iyud gapu tunay siya ti yaman.
24 Netan ni Jesus a malungkut siya, kaya kinagi na, "Mahirap a talaga
a makasáddáp en mayaman ten kahariyan nen Diyos! 25 Mas alistu pa a
makasáddáp en kamelyo ten ábbut nen digum, nan ten essa a mayaman
a makasáddáp ten kahariyan nen Diyos." 26 Nagtanung en nakasanig hidi,
"Ni konahud ay deya i maligtasid?" 27 Tinábbig hidi ni Jesus, "En bagay
hidi a awan kaya gamitán nen tolay ay kaya a gamitán nen Diyos."
28 Nadid, kinagi ni Pedro, "Ay konya mi dán? Linakadan mi dán en
bilay mi hidi para mákkuyug dikomu." 29 Kaya kinagi ni Jesus dikodi,
"Tandaan moy kagiyán kuwiday, en tolay a manglakad ten bilay na,
kabinga na, kákkapatkaka na, dáddikál na hidi, oni en anak na hidi
alang-alang ten kahariyan nen Diyos, 30 ay makatanggap siya ti mas
makpal ten biyag nadid, sakay magkahud siya ti biyag a awan ti
katapusan ten dumemát a panahun."

En Kapentállu a Págkagi ni Jesus ten Kákkatay Na
(Mt. 20:17-19; Mc. 10:32-34)

31 Nadid, imbukud ni Jesus en sapulu ay ti duwwa a disepulus na, sakay
kinagi na dikodi, "Mágsanig kam, angay kitam nadid ti Jerusalem sakay
haud dán a matupad en atanan nen insulat nen propeta hidi tungkul
ten Anak nen Tolay. 32 Iyentrega di siya ten Hentil hidi sakay sestiyán
di siya, insultuwán, sakay loktaban. 33 Bálbággán di siya, sakay tulos di
a bunuwán. Peru ten katállu a aldew ay mabiyag siya a ruway." 34 Peru
awan ti naintendiyan en sapulu ay ti duwwa a disepulus ten nasanig di.
Awan di tukoy en kahulugan na, sakay awan di naintendiyan en kinagi ni
Jesus.

Pinagpiyya ni Jesus en Lállaki a Burák
(Mt. 20:29-34; Mc. 10:46-52)

35 Nadid, dikona a adeni dán ti Jesus ti Jerico ay tehud a essa a lállaki
a burák, mággetnud ten gilid nen dilan a máklimus. 36 Dikona nasanig na
a magtalib en makpal a tolay ay intanung na ni ánya iyud. 37 Kinagi di
dikona a, "Magtalib ti Jesus a taga-Nazaret." 38 Kaya pummákraw siya,
"Jesus, anak ni David! Kagbiyanák mu pay!" 39 Sinaway siya nen tolay
hidi a ked ten dipalongu, peru inyondug na pa a impákraw a, "Anak ni
David, kagbiyanák mu pay!"
40 Kaya ummimang ti Jesus, sakay inyutus na a iyangay di dikona en
burák. Dikona a ked dán en burák ay tinanung na siya. 41 "Ánya beman
i gustu muwid a gamitán ku dikomu?" Kinagi na, "Panginoon, gustu ku
nakuwan a maketaák a ruway." 42 Kinagi ni Jesus dikona, "Maketa ka

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dán! Nagpiyya ka gapu ten pánnampalataya mu.” 43 Ti odas biyid a iyud
ay naketa dán en burák, sakay tulos siya a ummunonud kánni Jesus a
págpapuriyán ten Diyos. Dikona a netan iyud nen tolay hidi ay atanan di
ay nagpuri ten Diyos.

Nakilala ni Zaqueo ti Jesus

19 1 Nadid, summáddáp ti Jesus ti Jerico sakay naglakad ten
banuwan. 2 Tehud haud a essa a lállaki a mayaman a Zaqueo en
ngaran na. Siya en pinunu nen mágsinger hidi ti buwes. 3 Nasanig na a
dummemát ti Jesus, sakay gustu na a ketan ni deya siya. Peru gapu ten
kakpal nen tolay ay awan na ketan gapu marenggád siya a tolay. 4 Kaya
nagginan siya a dummipalongu sakay ummunek ten kayu a sikomoro
tánni ketan na ti Jesus a magtalib haud. 5 Káttapat ni Jesus ten sarok
nen kayu ay tinangad na siya sakay kinagi na, “Zaqueo, umugsad ka
dán, alistu ka gapu angayák nadid ten bilay mu.” 6 Kaya nagalistu siya a
ummugsad ten kayu, sakay tunay siya ti saya a nangtanggap kánni Jesus
ten bilay na. 7 Nágganasasan en atanan nen naketa hidi ten nangyari
sakay kinagi di, “Angay ben siya ten bilay nen makasalanan?” 8 Nadid,
tummaknág ti Zaqueo sakay kinagi na, “Panginoon, iyatád ku ten pubri
hidi en kalahati nen kayamanan ku. Sakay ni deyaman en nadaya ku ay
pumen-áppat ku a bayadan.” 9 Káttapos ay kinagi ni Jesus, “En kaligtasan
ay dummemát dán ti bilayid a iddi, gapu tolayid a iddi ay lahi bi ni
Abraham. 10 Ummangay háddi en Anak nen Tolay tánni aryokán na en
nágketawtaw hidi sakay iligtas na.”

En Talinhaga Tungkul ten Pilak a Gintu
(Mt. 25:14-30)

11 Mentras a mágsanig en tolay hidi, ay insaysay ni Jesus dikodi en essa
pa a talinhaga. Adeni dán ti Jesus ti Jerusalem sakay akalaid nen tolay
hidi ay magsapul dán en pághari nen Diyos. 12 Kaya kinagi na, “Tehud a
essa a lállaki a mataas en katungkulan na, ummangay siya ten adeyu a
lugar tánni magin hari haud. Káttapos ay nagsoli labi siya. 13 Bagu siya
a lummakad ay dinulaw na en sapulu a utusan na, sakay inátdenan na
en balang essa dikodi ti pilak a gintu. Sakay kinagi na, ‘Inigosyu moy
iyán a hanggan ten kássoli ku.’ 14 Peru tunay ti iyamut en kabanuwan na
hidi, kaya nangutus hidi ti angay mángkagi ten kataasan a pinunu nen
banuwan a umád hidi a magin hari di siya.

15 “Peru nagin hari labi siya. Nadid, kássoli na ay pinadulaw na en
atanan nen utusan a inátdenan na ti pilak a gintu, tánni matukuyan na
ni sakonya i ganansiyaid nen balang essa. 16 Ummadeni dikona en essa
sakay kinagi na, ‘Panginoon, en pilak mu a gintu ay nakaganansiya ti
sapulu a pilak a gintu.’ 17 Kinagi nen hari, ‘Mahusay ka a utusan! Nadid,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

gapu matapat ka ten inyentrega ku a badit a bagay ay pamahalaán
taka ten sapulu a siyudad.' 18 Ummadeni en kaduwwa sakay kinagi na,
'Panginoon, en pilak mu a gintu ay nakaganansiya ti limma.' 19 Sakay
kinagi na dikona, 'Pamahalaán taka ten limma a siyudad.' 20 Nadid,
ummadeni bi en essa pa a utusan sakay kinagi na, 'Panginoon, saránnid
en pilak mu a gintu. Binalutan ku ti panyu sakay intagu ku. 21 Mantingák
biyay bi dikomu gapu tunay ka ti kahigpitan. Tukoy ku a alapán mu en
bakán mu a kao, sakay aniyán mu en bakán mu a immula.' 22 Káttapos ay
kinagi nen hari dikona, 'Madukás ka a utusan! Hatulan taka ten kinagi
mu. Tukoy mu bál a mahigpiták, sakay kinagi mu dikoku a alapán ku
en bakán ku a kao sakay aniyán ku en bakán ku a immula. 23 Bakin
awan mu indipositu ten bangku i pilak kuwen? Tehud nakuwan iyán
a ganansiya baguwák a dummemát' 24 Káttapos ay kinagi nen hari ten
atanan nen ked hidi haud, 'Alapán moy dikona en pilak a gintu. Sakay
iyatád moy ten tehud a sapulu.' 25 Peru kinagi di, 'Panginoon, tehud dán
siya a sapulu a pilak a gintu?' 26 Kagiyán ku dikomoy, a en tehud dán ay
átdenan pa, peru en awan maski en sabadit a ked dikona ay alapán pa.
27 Kona bi ten kadima ku hidi a umád dikoku a magin hari di, iyangay
moy hidi háddi sakay bunuwán moy hidi ti atubengán kuwidi!' "

En Matagumpay a Kássáddáp ni Jesus ti Jerusalem
(Mt. 21:1-11; Mc. 11:1-11; Jn. 12:12-19)

28 Nadid, káttapos na a nagupos ten tolay hidi ay nagrektat dán siya
a patamu ti Jerusalem. 29 Dikona adeni dán siya ti Betfage sakay ti
Betania, ten bukid a ngángngaranan di a Olibo ay pinágdipalongu na en
duwwa na a disepulus. 30 Kinagi na dikodi, "Kammoy dán, angay kam ti
sumunuden a baryu. Káddemát moy haud ay ketan moy en essa a bul-u
a asno a umáegut, awan palla iyud nasaka-sakayan. Okbisán moy sakay
iyangay moy háddi. 31 Ni tehud a magtanung dikomoy ni bakin okbisán
moy ay kagiyán moy a, 'Kailangan nen Panginoon.' "
32 Kaya lummakad dán en inutusan na a duwwa a disepulus sakay
netan di ngani en asno a kinagi ni Jesus. 33 Mentras a okbisán di en asno
ay tinanung hidi nen makákkao, "Bakin okbisán moy iyán?" 34 Kaya
kinagi di, "Kailangan nen Panginoon." 35 Inyangay di kánni Jesus en
asno, sakay sinapinan di ten alikábkáb di, káttapos ay pinasakay di ti
Jesus. 36 Nadid, ten kássakay na a patamu ti Jerusalem ay inlatag nen
tolay hidi en alikábkáb di hidi ten paglakadan na. 37 Dikona a adeni
dán siya ti Jerusalem, ten dilan a padagson ten bukid a nginaranan di a
Olibo ay nagpákrawan en atanan nen disepulus na hidi gapu ten saya di.
Sakay nagpuri hidi ten Diyos gapu ten himala hidi a netan di a ginamet
ni Jesus. 38 Kinagi di, "Pinagpala en hari a mágdadedemát ten ngaran
nen Panginoon! Kapayapaan dilanget! Puriyán en Kataasan!" 39 Nadid,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tehud a sasangan a Pariseo a kaguman ten katolayan, kinagi di, “Maistu,
sawayán mu pay i disepulus muwen hidi.” 40 Tummábbig ti Jesus,
“Kagiyán ku dikomoy, a ni tumahimik hidi ay lumewas i batuwen hidi a
magpákraw.”

Nagsanget ti Jesus Gapu ten Habag Na ti Jerusalem

41 Nadid, dikona a adeni dán siya ti Jerusalem sakay dikona natan-aw
na en siyudad ay nagsanget siya. 42 Kinagi na, “Ni tukoy mu la ni ánya i
makapangatáddid dikomu ti kapayapaan nadid a aldew! Kaya la ay awan
mu iyád ketan nadid. 43 Dumemát en aldew a magkampu en kadima
mu hidi ti lebut muwen. Palebutan di ka sakay bantayan ti mahigpit a
magdili-dilipot. 44 Puksaán di ka pati en anak mu hidi, awan hidi ti ibura-
buray, maski en batu hidi ay awan ti maburay a magkatupu, gapu awan
mu pinospos en odas a káddemát nen Diyos a mángligtas dikomu.”

En Págmalasakit ni Jesus ten Templo
(Mt. 21:12-17; Mc. 11:15-19; Jn. 2:13-22)

45 Káddemát de ti Jesus ti Jerusalem ay summáddáp siya ten Templo,
sakay pinalakad na en atanan a tolay a maglaku haud. 46 Kinagi na
dikodi, “Nakasulat, ‘En bilay ku ay ngaranan di a bilay a págdasalan.’
Peru ánya i ginamet moyiday? Ginamet moy a bilay nen mágtakaw hidi.’ ”
47 Aldew-aldew ay magtoldu ti Jesus ten Templo. Peru gustu siya a
bunuwán nen pinunu hidi nen padi hidi, nen tagapagtoldu hidi nen
Kautusan sakay nen pinunu hidi nen banuwan. 48 Peru awan hidi ti
netan a paraan ni konya di siya a mabunu gapu en atanan nen tolay ten
banuwan ay mágsanig ti mapiyya ten atanan nen kákkagiyán na.

En Tanung ten Kapangyariyan ni Jesus
(Mt. 21:23-27; Mc. 11:27-33)

20 1 Nadid, ten essa a aldew ay ked ti Jesus ten disalad nen Templo,
nangaral siya tungkul ten Maganda a Bareta. Ummadeni dikona
en pinunu hidi nen padi hidi, en tagapagtoldu hidi nen Kautusan,
sakay en pinunu hidi nen banuwan. 2 Kinagi di dikona, “Kagiyán mu
benid dikomi ni ánya karapatan muwid a maggamet ti bagayid a hidi
iyád? Deya i nangatáddid dikomu ti karapatan?” 3 Tummábbig ti Jesus,
“Tanungán takam bi nadid. Kagiyán moy dikoku, 4 hádya gubwatid nen
kapangyariyan ni Juan a magbinyag, ten Diyos beman oni ten tolay?”
5 Nadid, namágguron hidi sakay kinagi di, “Ni kagiyán tam a, ‘Ten Diyos,’
ay kagiyán na dikotam a, ‘Bakin awan moy pinaniwalaan ti Juan?’ 6 Peru
ni kagiyán tam bi a gubwat ten tolay, ay batuwán kitam ni tolayen hidi
gapu maniwala hidi a essa a propeta ti Juan.” 7 Kaya tummábbig hidi,
“Awan mi tukoy!”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Kaya kinagi ni Jesus dikodi, “Ni konahud ay awan ku bi kagiyán
dikomoy ni hádya i gubwatid nen karapatan ku a maggamet ti bagayid a
hidi iyád.”

En Talinhaga Tungkul ten Katiwala hidi ten Kaubasan
(Mt. 21:33-46; Mc. 12:1-12)

9 Nadid, kinagi ni Jesus i talinhagaid a iddi ten tolay hidi, “Tehud a
essa a tolay a nagmula ti ubas ten uma na sakay impabahala na iyud
ten katiwala na hidi. Káttapos ay ummangay siya ti adeyu a lugar sakay
nagnalay pa haud. 10 Dikona sákburas dán ti ubas ay pinaangay na en
essa na a alipin tánni mángngay ten kabunong na a ubas. Peru pákketa
nen katiwala hidi ten alipin ay binálbág di sakay pinauli di a awan
ti tawid. 11 Kaya nangutus siya a ruway ten essa na pa a alipin, peru
binálbág di bi siya ti mas mahigpit nan ten dipalongu, ininsultu di siya
sakay pinauli di bi a awan ti tawid. 12 Nadid, inutusan na en katállu,
peru tinalinguwan di siya sakay pinalakad di. 13 Kinagi nen makákkao
ten kaubasan, ‘Ánya wád i dapat kuwid a gamitán? Maganda wád ni en
mahal ku a anak i paangayán kuwid haud. Siguradu a igalang di siya.’
14 Peru dikona a ketan nen katiwala hidi en anak nen makákkakao ay
namágguron hidi, kinagi di, ‘Iddi i magmanaid, bunuwán tam siya tánni
makao tam en mana na.’ 15 Inluwas di siya ten kaubasan, sakay tulos di
a binunu.” Káttapos ay kinagi ni Jesus, “Ánya wád gamitánnid dikodi
nen makákkao ten kaubasan? 16 “Angay siya haud tánni bunuwán na en
katiwala hidi ten kaubasan na, sakay iyatád na ten agum en kaubasan.”

Pákkasanig nen tolay hidi ten kinagi ni Jesus ay kinagi di, “Dyan
nakuwan iyud ipagkaluub nen Diyos!” 17 Inileng hidi ni Jesus sakay tulos
na hidi a tinanung, “Ni konahud ay ánya kahuluganid nen nakasulat ten
kasulatan a kona háddi:

> ‘En batu a inadiyan nen mágbilay hidi
> ay siya bali en pinakamahalaga a pamireng?’[b] 18 Ni deyaman en
> matáknig ti batuwid a iyud ay maritu-ritu sakay ni deyaman
> en matáppugan na ay mapapárset.”

Tungkul ten Págbayad ti Buwes
(Mt. 22:15-22; Mc. 12:13-17)

19 Naintendiyan nen tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay nen pinunu
hidi nen padi hidi a hidi en patamakan ni Jesus ten talinhaga na. Kaya
pinurbaan di siya a dikáppán ti odasid a iyud, peru nanteng hidi ten tolay
hidi. 20 Kaya sinapulan di siya a manmanan. Nangsuhul hidi ti sangan a tolay

---

[b] **20:17** Pamireng: En adigi ten áppat a kantu nen bilay.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tánni magkukunwari a magaryok ti katutuhanan. Ginamet di iyud tánni madikáp di siya ten pággupos na tánni tehud hidi a meatubeng a kasu ten gubernador. 21 Nadid, kinagi nen espiyya hidi kánni Jesus, “Maistu, tukoy mi a tama i kákkagiyán muwen, sakay itáttoldu muwen. Tukoy mi bi a awan ka manuyu ten mataas hidi a tolay, nan itoldu mu en tatarudan a kagustuwan nen Diyos a gamitán nen tolay hidi. 22 Ánya ti palagay muwid, tama beman a magbayad kitam ti buwes ten Emperador ti Roma, oni awan?” 23 Tukoy ni Jesus en madukás a ked ten isip di, kaya kinagi na dikodi, 24 “Kotam benid ti pilak a dinaryo. Kándeya a rupa sakay ngaran i kedid ti pilakidi?”

“Ten Emperador ti Roma,” kagi di.

25 Kaya kinagi ni Jesus dikodi, “Ni konahud ay iyatád moy ten Emperador en para ten Emperador. Sakay en para ten Diyos ay iyatád moy bi ten Diyos.” 26 Awan ti nangyari ten planu di a madikáp ti Jesus ten pággupos na ten atubengán nen tolay hidi. Sakay awan hidi ti nakagi gapu nabigla hidi ten intábbig na.

En Tanung Tungkul ten Kákkabiyag a Ruway
(Mt. 22:23-33; Mc. 12:18-27)

27 Nadid, tehud a sangan a Saduseo a ummangay kánni Jesus. Hidi iyád en grupu nen Judio hidi a awan maniwala a mabiyag a ruway en nágkatay dán a tolay. 28 Kinagi di, “Maistu, insulat ni Moises ten kautusan en kona háddi, ‘Ni matay en essa a lállaki a awan hidi ti anak ay ten kabinga na ay kailangan a pakasalan nen wadi nen lállaki en bilu tánni magkahud hidi ti anak para ten natay.’ 29 Nadid, tehud a pittu a matátkaka a lállaki. Nákkabinga en kaka peru natay siya a awan ti anak. 30 Káttapos ay pinakasalan nen wadi na en bilu, peru natay bi a awan bi ti anak. 31 Kona bi hud en nangyari ten katállu hanggan ten kapittu. Naessa-essa a nakabinga nen bábbi en pittu a matátkaka. Peru nágkatay hidi a atanan a awan ti anak. 32 Ten katapusan ay natay bi en bábbi. 33 Nadid, ten kákkabiyag a ruway, ay deya ten pittu i tenggiyánnid nen bábbi a kabinga na ta hidi a atanan ay nakabinga na?”

34 Tinábbig hidi ni Jesus, “Ti biyagid a iddi ay mákkabinga en tolay hidi. 35 Peru en tolay hidi a karapatdapat a mabiyag a ruway ay awan dán mákkabinga. 36 Kumán dán hidi a en anghel hidi a awan matay, sakay anak hidi nen Diyos gapu kabilang hidi ten nabiyag hidi a ruway. 37 Maski ti Moises ay pinatunayan na bi a mabiyag a ruway en nágkatay dán hidi. Gapu ten nangyari a tungkul ten maggerab a marenggád a kayu, ay nginaranan na en Panginoon a Diyos ni Abraham, Diyos ni Isaac sakay Diyos ni Jacob.” 38 Kaya en Diyos ay bakán a Diyos nen patay hidi, nan Diyos nen biyag hidi, gapu ten Diyos en atanan a tolay ay biyag.”

39 Kinagi nen sangan a tagapagtoldu nen Kautusan, “Maistu, mahusay en intábbig mu!” 40 Kaya awan dán ti nangahas a magtanung a ruway.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Tanung Tungkul ten Cristo
(Mt. 22:41-46; Mc. 12:35-37)

41 Káttapos ay nagtanung ti Jesus dikodi, "Konya a makagi nen tolay a
en Cristo ay anak ni David? 42 Ti David dán a mismu nagkagiyid ten Libru
nen Kansiyon hidi a,
'Kinagi nen Panginoon ten Panginoon ku,
"Mággetnud ka ti kawanan kuwiday,
43 mentras awan ku mapasuku dikomu en atanan nen kalaban mu hidi." '
44 Nadid, ti David dán en nangdulaw ten Cristo a Panginoon, konya
a makagi nen tolay a siya ay anak ni David?"

En Babala ten Tagapagtoldu hidi nen Kautusan
(Mt. 23:1-36; Mc. 12:38-40)

45 Mentras a mágsanig en tolay hidi kánni Jesus ay kinagi na ten disepulus na
hidi, 46 "Mangilag kam ten tagapagtoldu hidi nen Kautusan gapu gugustu di a
magsulot ti mágkaganda a badu a malayon tánni mapansin hidi nen katolayan.
Sakay gugustu di bi a igalang hidi. Kona labi hud gugustu di bi a mággetnud
ten pang-marangal a pággetnudan ten sinagoga hidi sakay ten handaan hidi.
47 Sássamantalaán di en ari-ariyan nen bilu hidi, mágdadasalán hidi ti atakdug
peru wari-wari la. Kaya lalu pa a dumággi en magin parusa di.

En Kaluub nen Bábbi a Bilu
(Mc. 12:41-44)

21 1 Ummileng ti Jesus ten disalad nen Templo sakay netan na en
mágkayaman hidi a magtábbung ten kaluub di. 2 Netan na bi en essa
a bábbi a bilu a pubri, nángtábbung siya ti duwwa a sentabos. 3 Kaya kinagi
ni Jesus, "Kagiyán ku dikomoy, a i pubriyen a bábbi a bilu ay nángtábbung ti
mas makpal nan ten agum hidi. 4 Gapu en intábbung di ay susubra di la, peru i
biluwen a tunay ti kapubriyan ay inyatád na pa en kasiya-siya a kabiyagan na."

En Kákkasida nen Templo
(Mt. 24:1-2; Mc. 13:1-2)

5 Nadid, págguronan nen sangan a tolay en tungkul ten Templo, gapu
nadikurásyonan ti batu hidi a mágkaganda sakay ten agum a dikurásyon a
inyalay nen tolay hidi ten Diyos. Kaya kinagi ni Jesus, 6 "Dumemát en panahun a
atanan ni ketan moyen ay maduray, sakay awan ti maburay a batu a magkatupu."

En Kahirapan hidi sakay Pággusig a Dumemát
(Mt. 24:3-14; Mc. 13:3-13)

7 Tinanung di ti Jesus, Maistu, nikan iyád a mangyari? Sakay ánya i
senyalid ni dumemát dán iyád?"

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Tummábbig ti Jesus, “Mangilag kam tánni awan kam metawtaw
nen deyaman. Makpal a dumemát a magkagi a hidi en Cristo. Sakay
kagiyán di bi a, ‘Dummemát dán en katapusan ni munduwiday.’ Dyan
kam maniwala dikodi. 9 Mara ni makasanig kam ti gera sakay kaguluwan
ay dyan kam mabalisa. Talaga a mangyari i atananid a iyád, peru bakán
palla iyád en katapusan ni munduwiday.” 10 Kinagi na pa, “Mamaggera
en bansa ti bansa, sakay en kahariyan laban ti kahariyan. 11 Magkahud
ti mágkabegsák a linug, sák-aláp, sakay ti makeares a saket ti iba-iba a
lugar ti munduwiday. Tehud bi a lumitaw a makaánteng a bagay, sakay
makataka hidi a senyal a gubwat dilanget.
12 “Peru bagu a mangyari i atananid a iyád ay padikáp di kam sakay
pahirapan. Imbistigaan di kam ten sinagoga hidi sakay pepiresu.
Iyatubeng di kam a ikasu ten hari hidi sakay ten gubernador hidi gapu
maniwala kam dikoku. 13 Iyád dán i pagkakataun moyid a mángbahagi
ten Maganda a Bareta tungkul dikoku. 14 Begsákkan moy la i isip moyen.
Dyan kam mabalisa ni konya moy a dipensaan i sadili moyen. 15 Gapu
átdenan takam ti karunungan ten káttábbig moy, tánni awan dán ti
mekagi en kalaban moy hidi. 16 Itokyon kam nen dáddikál moy hidi,
kákkapatkaka, kapartidu, sakay nen amigu moy hidi, sakay pabunu di en
sangan dikomoy. 17 Kaiyamutan kam nen atanan gapu ten págsunud moy
dikoku. 18 Peru awan ti mawan maski essa a waget ti buuk moyen. 19 Ni
magpakatatag kam ay meligtas moy en biyag moy.”

En Kákkarábba ni Jerusalem
(Mt. 24:15-21; Mc. 13:14-19)

20 “Nadid, ni ketan moy a napalebutan dán ni makpal a sundalu i
Jerusalemiday ay tukoy moy a adeni dán a marábba i siyudadid a iyád.
21 Kaya dapatid ay guminan dán ten bukid en ked hidi ti Judea, sakay
en ked hidi ten banuwan ay dapat a lumakad dán hidi haud, sakay dyan
dán umangay ten banuwan en ked hidi ten uma. 22 Gapu iyád dán en
aldew hidi a págparusa, tánni matupad en nakasulat ten Kasulatan.
23 Kakakagbi en mabuktet hidi sakay en magpasusu hidi ti panahunid
a iyud! Gapu dumemát en mahigpit a parusa ti bansaid a iyád. 24 En
agum hidi ay matay ti ispada, sakay en agum ay dikáppán di hidi a
bilang piresu ten atanan a bansa. Sakupán nen Hentil hidi en Jerusalem
hanggan matapos en panahun a netakda.”

En Káddemát nen Anak nen Tolay
(Mt. 24:29-31; Mc. 13:24-27)

25 “Tehud kam a ketan a tanda ten aldew, bulan, sakay ten biton hidi.
Maligalig en bansa hidi ti lutaiday, sakay keántingan hidi gapu ten
tánnug nen diget sakay ten tunay ti káddekál a tagmák. 26 Kaya makpal

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a pumatay a tolay gapu ten ánteng di a mággaisipán ten mangyari
ti munduwiday; gapu mayanág en kapangyariyan hidi dilanget. 27 Ti
panahunid a iyud ay ketan di en Anak nen Tolay a magdibábbi ten
panganurin a gubwat dilanget, tehud siya a kapangyariyan sakay
kaluwalhatian. 28 Nadid, ni magsapul dán a mangyari i bagayid a hidi
iyád ay dyan kam manteng, magsaya kam gapu adeni dán a dumemát en
kaligtasan moy."

En Adal a Gubwat ten Kayu a Igos
(Mt. 24:32-35; Mc. 13:28-31)

29 Nadid, kinagi ni Jesus en essa a talinhaga, "Ilingán moy en kayu a
igos sakay en agum hidi a kayu. 30 Ni magduun dán hidi iyád ay tukoy
moy a adeni dán a kássinag. 31 Kona labi hud, ni ketan moy a mangyari
dán a atanan i bagayid a hidi iyád ay matukuyan moy a adeni dán en
panahun a maghari en Diyos. 32 Tandaan moy, mangyari i atananid a
iyád bagu a matay en atanan nen tolay a biyag nadid. 33 Mawan en langet
sakay lutaiday, peru en upos ku ay manatili a awan ti katapusan."

Mangilag Kam

34 "Mangilag kam a dyan masiyaan a mágkakanán, máglalasingán,
sakay mágsasayaán sakay dyan kam mabalisa ten pággaryok moy ten
kabiyagan moy. Bakay bigla a dumemát en Anak nen Tolay a awan moy
maandaman. 35 Gapu dumemát siya ti lutaiday ten odas a awan asaan nen
atanan a tolay. 36 Kaya pirmi kam a nakahanda ten atanan a odas. Pirmi
moy a idasal a magkahud kam ti begsák tánni matággád moy en atanan
a hirap a dumemát, sakay nakahanda kam la a umatubeng ten Anak nen
Tolay."
37 Aldew-aldew ay nagtoldu ti Jesus ten Templo, peru ti gibi ay angay
siya mátdug ten Bukid nen Olibo hidi. 38 Dimadimang palla ay angay dán
en tolay hidi ten Templo a mágsanig dikona.

En Planu a Pángbunu kánni Jesus
(Mt. 26:1-5; Mc. 14:1-2; Jn. 11:45-53)

22 1 Nadid adeni dán a dumemát en Piyesta nen Tinapay a awan
ti Págpaalsa, a kákkagiyán di bi a Piyesta nen Aldew nen
Págtalib. 2 En pinunu hidi nen padi hidi sakay en tagapagtoldu hidi nen
Kautusan ay manteng ten tolay hidi, kaya namágguron hidi ni konya di
a pabunu ti Jesus ti sekretu. 3 Káttapos ay sinomdáp ti Satanas kánni
Judas a Iscariote, essa ten sapulu ay ti duwwa a Apostol. 4 Kaya angay
nákpágguron ti Judas ten pinunu hidi nen padi hidi sakay ten pinunu
hidi nen mágbantay hidi ten Templo ni konya na a metokyon ti Jesus.
5 Nasaya en pinunu hidi sakay nagpangaku hidi kánni Judas a átdenan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

di siya ti pilak. 6 Nasor siya, kaya sapul haud ay nagaryok dán siya ti
pagkakataun a metokyon na ti Jesus ten paraan a awan matukuyan nen
katolayan.

En Pághanda ten Pangapon para ten Piyesta nen Aldew nen Págtalib
(Mt. 26:17-25; Mc. 14:12-21; Jn. 13:21-30)

7 Nadid, dummemát dán en aldew nen Piyesta nen Tinapay a awan
ti Págpaalsa, sakay aldew nen págbunu ti tupa para ten Piyesta nen
Aldew nen Págtalib. 8 Inutusan ni Jesus de Pedro ay ti Juan. Kinagi
na, "Kammoy dán, maghanda kam ti pangapon tam a para ten Piyesta
nen Aldew nen Págtalib." 9 Tinanung di siya, "Hádya i gustu muwid a
paghandaan mi?" 10 Kinagi ni Jesus, "Angay kam ti Jerusalem. Tehud
kam a matagbu haud a essa a lállaki, tehud a tawid a binga a tehud a
lasán a dinom. Unonudán moy siya ten bilay a sáddáppan na. 11 Sakay
kagiyán moy ten makákkao ten bilay, 'Petanung ben nen Maistu mi ni
hádya kan i kuwartuwid a pangapunan mi káddemát nen Piyesta nen
Aldew nen Págtalib.' 12 Káttapos ay itoldu na dikomoy en essa a dikál
a kuwartu ten disunu a tehud dán a nakahanda a gamit. Haud kam a
maghanda ti pangapon tam." 13 Lummakad en apostol hidi sakay netan di
en atanan a kinagi ni Jesus. Kaya inhanda di dán en pangapon di a para
ten Piyesta nen Aldew nen Págtalib.

En Katapusan a Pángngapon ni Jesus
(Mt. 26:26-30; Mc. 14:22-26; 1 Cor. 11:23-25)

14 Dikona dumemát dán en odas a mangapon dán hidi ay
nákpággatubeng ti Jesus ten apostol na hidi. 15 Káttapos ay kinagi na
dikodi, "Gugustu ku a makatubeng takam a mangapon ti kona hádday
a Piyesta nen Aldew nen Págtalib baguwák a maghirap. 16 Kagiyán ku
dikomoy, awanák dán kuman a ruway ti kona háddi hanggan awan
mangyari en kahulugan ni iyád ten kahariyan nen Diyos." 17 Inalap ni
Jesus en tasa a tehud a lasán a alak sakay nagpasalamat siya ten Diyos.
Káttapos ay kinagi na dikodi, "Paghati-hatiyan moy iddi a inumán.
18 Tandaan moy, sapul nadid ay awanák dán uminom a ruway ti tábbug ni
ubas mentras a awan palla dumemát en pághari nen Diyos." 19 Inalap na
en tinapay, sakay nagpasalamat ten Diyos, káttapos ay tináppeng-táppeng
na sakay intagtag na dikodi. Kinagi na, "Iddi en bággi ku a neatád para
dikomoy. Gamitán moy iyád bilang pággala-ala moy dikoku." 20 Káttapos
di a kumman ay kona labi hud en ginamet na, inalap na en tasa sakay
kinagi na, "Saiyád en tanda nen bigu a pákpagkasundu nen Diyos ten
tolay a pinatunayan nen digi ku. Mebuhus en digi ku para dikomoy.
21 Kinagi ni Jesus, "Peru ilingán moy, katubeng tam háddi nadid en
mángtokyon dikoku. 22 Matay en Anak nen Tolay ayun ten intakda nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Diyos, peru makaánteng en sapitán nen mángtokyon dikoku.” 23 Káttapos
iyud a masanig nen apostol hidi ay namagtanungan hidi ni deya dikodi
en mángtokyon kánni Jesus.

En Kataasan

24 Namagtalu-talu en disepulus hidi ni deya dikodi tenggiyánnid nen
tolay hidi a kataasan. 25 Kaya kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, “En
hari hidi nen Hentil hidi ay tehud a kapangyariyan ten katolayan a
sakup di, sakay en tehud hidi a kapangyariyan ay gustu di a mangaranan
a, ‘Amigu nen katolayan.’ 26 Peru, bakán a kona haán i dapat moyid a
gamitán. Nan dapatid ay en kataasan i kababaanid, sakay en pinunu
hidi i dapatid a tagapagserbi. 27 Deya beman kataasanid, en mággetnud
beman a kuman oni en utusan a maghayin? Awan beman mas mataasid
ay en mággetnud a hayinan? Sikán ay Panginoon moy peru magserbiyák
dikomoy a kona ten essa a utusan.
28 “Nanatili kam a kakaguman ku maski ten pagsubuk hidi a dinanas
ku. 29 Ni konyaák a inátdenan nen Ama ku ti karapatan a maghari ay
kona labi hud iyatád ku dikomoy i karapatanid a iyád. 30 Kapisan takam a
kuman sakay uminom ten kahariyan ku. Sakay mággetnud kam ten trono
a mamunu ten sapulu ay ti duwwa a lahi ni Israel.”

Kinagi ni Jesus a Ipamen Siya ni Pedro
(Mt. 26:31-35; Mc. 14:27-31; Jn. 13:36-38)

31 Káttapos ay kinagi ni Jesus, “Simon! Simon! Mágsanig ka!
Napakultadan ti Satanas a purbaan kam a kona ten pánghiwalay
ten lupás ten paray. 32 Peru indasal taka dán tánni awan humina en
pánnampalataya mu. Sakay ni sumoli ka dán ten pánnampalataya mu ay
pabegsákkán mu en kákkapatkaka mu.” 33 Kinagi ni Pedro, “Panginoon,
nakahandaák a mepiresu sakay matay a kaguman mu.” 34 Peru kinagi
ni Jesus, “Sanigán mu kagiyán kuwiday Pedro, bagu a magtarakket en
manok nadid a aldew ay pentalluwák mu a ipamen.”

En Panahun nen Pagsubuk

35 Káttapos ay tinanung hidi ni Jesus, “Dikona inutusan takam a awan
ti tawid a pitaka, hembeg oni sandalyas ay kinulang kam beman ti
ányapaman haán?”
Kinagi di a, “Awan.”
36 Kinagi ni Jesus, “Peru nadid ni tehud kam a pitaka oni hembeg ay
tawidán moy. Sakay ni deyaman en awan ti ispada ay dapat a ilaku na en
alikábkáb na tánni tehud siya a pamali ti ispada. 37 Kagiyán ku dikomoy,
a kailangan a matupad dán nadid en nakasulat ten Kasulatan tungkul
dikoku a, ‘Imbilang di siya a essa ten makasalanan hidi.’ ” 38 Káttapos

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ay kinagi nen disepulus hidi, “Panginoon, tehud dán a duwwa a ispada.”
“Tama dán iyán!” kagi ni Jesus.

Nagdasal ti Jesus
(Mt. 26:36-46; Mc. 14:32-42)

39 Lummakad dán ti Jesus ti Jerusalem sakay ummangay ten bukid nen
Olibo hidi, kona ten dati na a gággamitán. Nákkuyug dikona en disepulus na
hidi. 40 Dikona a dumemát dán hidi haud ay kinagi ni Jesus dikodi, “Magdasal
kam tánni awan kam madaig nen toksu.” 41 Káttapos ay ummadeyu ti Jesus
dikodi ti saobasan ti batu sakay lummuhud siya a nagdasal. 42 Kinagi na,
“Ama, ni maari ay iyadeyu pay dikoku en tasa nen pághirap. Peru bakán a en
kaluuban ku en masunud nan en kaluuban mu.” 43 [Káttapos ay tehud a essa
a anghel a pummeta dikona a gubwat dilanget sakay pinabegsák na en isip
na. 44 Nadid, gapu ten subra a hirap a nabati na ten isip na ay nagdasal siya ti
taimtim. Tummákták ten luta en inet na a kumán a dáddekál a turug ni digi.]
45 Dikona a natapos dán siya a magdasal ay nagsoli siya ten disepulus
na hidi, sakay nedemáttan na hidi a pasiyaan a tidug gapu ten lungkut
di. 46 Kinagi ni Jesus, “Bakin mágtatidugán kam? Umikat kamon sakay
magdasal kam, tánni awan kam madaig nen toksu.”

En Págdikáp kánni Jesus
(Mt. 26:47-56; Mc. 14:43-50; Jn. 18:3-11)

47 Nadid, dikona pasiyaan palla a magupos ti Jesus ay tehud a dummemát a
makpal a tolay. Ti Judas en nánggiya dikodi, essa siya ten sapulu ay ti duwwa.
Ummadeni siya kánni Jesus tánni ámmuwan na siya. 48 Peru kinagi ni Jesus
dikona, “Judas, ámmu beman iyád nen pángtokyon mu dikoku?” 49 Nadid,
dikona netan iyád nen disepulus hidi ay kinagi di, “Panginoon, tigpasán mi
dán beman hidi!” 50 Pagdaka a tinigpas nen essa a disepulus en kawanan a
bángbáng nen utusan nen kapunuwan nen padi hidi. 51 Peru kinagi ni Jesus,
“Tama dán iyán!” Tinawidan na en bángbáng nen utusan kaya nagpiyya.
52 Káttapos ay kinagi ni Jesus ten pinunu hidi nen padi hidi, ten pinunu
hidi nen mágbantay hidi ten Templo, sakay ten pinunu hidi nen banuwan
a dummemát a mangdikáp dikona, “Bakin? Madukassák beman a tolay
kaya kailangan pa a angay kam háddi a te manga armas a ispada sakay
garoti? 53 Aldew-aldew ay magtolduwák ten Templo sakay ked kam bi
haud, peru awanák moy dinikáp. Peru nadid ay odas moy dán sakay nen
kapangyariyan nen kadiklámman a maghari.”

Impamen ni Pedro ti Jesus
(Mt. 26:57-58, 69-75; Mc. 14:53-54, 66-72; Jn. 18:12-18, 25-27)

54 Káttapos ay dinikáp di ngani ti Jesus sakay inyangay di ten bilay nen
kapunuwan nen padi hidi. Ummunonud ti Pedro dikodi peru adeyu la siya.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

55 Nadid, nagnamu hidi ten ditángnga nen laguwerta sakay nággetnud hidi
ten palebut nen apoy, sakay angay nákpággetnud ti Pedro dikodi. 56 Dikona
netan siya nen essa a bábbi a utusan ay minámmalas na siya ti hustu. Sakay
kinagi na, "Kaguman bi ni Jesus i tolayid a iddi!" 57 Peru impamen ni Pedro,
kinagi na ten bábbi, "Awan! Awan ku siya matenggi." 58 Mamaya-maya ay
tehud a essa a lállaki a nakatenggi kánni Pedro, kaya kinagi na, "Awan
beman essa ka bi ten kakagumanan na hidi?" Peru tummábbig ti Pedro,
'Awan, nagkamali kam.' "
59 Nadid, kállipas nen manga essa a odas ay impilit a kinagi nen essa
a tolay, "Talaga a kaguman ni Jesus i tolayid a iyán gapu essa bi siya a
taga-Galilea." 60 Peru tummábbig ti Pedro, "Awan ku tukoy i kákkagi-
kagiyán muwen!" Pasiyaan palla siya a magupos ay bigla a nagtarakket
en manok. 61 Sinulig nen Panginoon ti Pedro sakay ináeleng na siya.
Naisip nadid ni Pedro en kinagi ni Jesus a, 'Bagu a magtarakket en
manok nadid a aldew ay pentálluwák mu a ipamen.' 62 Lummuwas ti
Pedro sakay nágsasangitán ti hustu.

Sinesti Di sakay Binálbág Di ti Jesus
(Mt. 26:67-68; Mc. 14:65)

63 Nadid, sinesti sakay binálbág nen magbantay hidi ti Jesus.
64 Pinángngássan di siya sakay tinanung di, "Nay! Tukuyan benid ni deya
i nangsuntukid dikomu." 65 Makpal pa hidi a kinákkagi a págsesti dikona.

Inyatubeng Di ti Jesus ten Sanedrin
(Mt. 26:59-66; Mc. 14:55-64; Jn. 18:19-24)

66 Nadid, ten dimadimang ay nagipun-ipun en Sanedrin kabilang háddi
en pinunu hidi nen banuwan, en pinunu hidi nen padi hidi, sakay en
tagapagtoldu hidi nen Kautusan. Inyatubeng di ti Jesus dikodi sakay
tinanung di. 67 Kinagi di, "Kagiyán mu dikomi, siko beman en Cristo?"
Tummábbig ti Jesus, "Maski ni kagiyán ku dikomoy ay awan kam labi
maniwala. 68 Ni tanungán takam bi ay awan kam bi tumábbig. 69 Peru
kagiyán ku dikomoy, a sapul nadid ay mággetnud en Anak nen Tolay ten
kawanan a trono nen Makapangyariyan a Diyos." 70 Nagtanung hidi a
atanan, "Gustu muwid a kagiyán ay siko en Anak nen Diyos?"
Tummábbig siya, "Sikamon i nangkagiyid."
71 Káttapos ay kinagi di, "Ánya pa beman i kailangan tamid a
pangpatunay? Nasanig tamon a mismu en atanan a kinákkagi na."

Inyatubeng Di ti Jesus kánni Pilato
(Mt. 27:1-2; 11:14; Mc. 15:1-5; Jn. 18:28-38)

23 1 Tummaknág en buu a Sanedrin sakay inyangay di ti Jesus
kánni Pilato. 2 Káddemát di kánni Pilato ay sinapulan di siya a

bintangán. Kinagi di, “Nadikáp mi i tolayidi a magsulsul ten kabanuwan
mi hidi a magribeldi. Kinagiyan na hidi a dyan hidi magbayad ti buwes
ten Emperador, sakay kinagi na bi a siya en Cristo, a siya ay hari.”
3 Káttapos ay tinanung ni Pilato ti Jesus, “Siko beman en hari nen Judio
hidi?”
“Siko dán nangkagiyen,” kagi ni Jesus. 4 Kaya kinagi ni Pilato ten
pinunu hidi nen padi hidi sakay ten katolayan, “Awanák ti ketan a
kasalanan ni tolayid a iddi.” 5 Peru impilit di a kinagi a, “Gapu ten
págtoldu na ay inggiyya na a manggulu en tolay hidi ti buu a Judea.
Nagsapul siya ti Galilea sakay hanggan dán háddi.”

Inyatubeng Di ti Jesus kánni Herodes

6 Dikona nasanig iyud ni Pilato ay intanung na ni taga-Galilea ti
Jesus. 7 Sakay dikona natukuyan na a gubwat ti Jesus ten lugar a sakup
ni Herodes ay impeangay siya ni Pilato kánni Herodes. Tama bi a ti
panahunid a iyud ay ked ti Herodes ti Jerusalem. 8 Tunay en saya ni
Herodes dikona a netan na ti Jesus, gapu makpal dán siya a nabareta
tungkul dikona sakay nanalay na dán siya a gustu a ketan. Inasaan ni
Herodes a ketan na ti Jesus a maggamet ti himala. 9 Kaya nágtatanungán
siya kánni Jesus, peru awan na siya tinatábbig. 10 Ked haud en pinunu
hidi nen padi hidi sakay en tagapagtoldu hidi nen Kautusan, awan di
imangan a bábbintangán ti Jesus. 11 Káttapos ay sinesti siya ni Herodes
pati nen sundalu na hidi sakay ininsultu di siya. Binaduwan di siya ti
mamahalin a damit, káttapos ay pinasoli di siya kánni Pilato. 12 Sapul ti
aldiwid a iyud ay nagin magamigu dán de Herodes ay ti Pilato a dati a
magkadima.

Nahatulan a Matay ti Jesus
(Mt. 27:15-26; Mc. 15:6-15; Jn. 18:39–19:16)

13 Nadid, pinadulaw ni Pilato en pinunu hidi nen padi hidi, en pinunu
hidi nen banuwan sakay en katolayan. 14 Káttapos ay kinagi na dikodi,
“Ingkasu moy dikoku i tolayid a iddi ten kasalanan a pággiyya ten tolay
hidi a manggulu. Peru nasanig moy dikona a imbistigaan ku siya sakay
natukuyan ku a awan tatarudan en bintang moy hidi dikona. 15 Kona bi
hud ti Herodes, awan siya ti netan a kasalanan ni Jesus kaya impesoli
na siya háddi. Awan siya dapat a bunuwán gapu awan siya ti kasalanan.
16 Kaya pabálbág ku siya sakay paluwasán.” 17 Kinagi na iyád gapu ugali
di dán a kada aldew nen Piyesta nen Aldew nen Págtalib ay kailangan a
mángpaluwas en gubernador ti essa a piresu para dikodi. 18 Peru sabay-
sabay a impákraw nen atanan a tolay a, “Bunuwán i tolayid a iyán! Sakay
palayaán mu ti Barrabas!” 19 Nepiresu ti Barrabas gapu ten pággiyya na
ten págribeldi ten banuwan sakay pámmunu.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Nadid, nagupos a ruway ti Pilato dikodi gapu gustu na a palayaán
ti Jesus. 21 Peru impákraw nen katolayan a, “Ipaku siya ten kudus! Ipaku
siya ten kudus!” 22 Káttapos ay pentállu a kinagi ni Pilato dikodi a,
“Bakin? Ánya beman i ginamet naid a madukás? Awan ti dahilan para
pabunu ku siya. Kaya pabálbág ku dálla siya sakay paluwasán.”
23 Peru lalu di a impáppákraw a kailangan a ipaku ti Jesus ten kudus.
Sakay nagtagumpay en ipáppákraw di. 24 Kaya nagdisisyon ti Pilato a
pagustuwan na en kagustuwan nen tolay hidi. 25 Pinaluwas ni Pilato en
tolay a nepiresu a namunu sakay nagsapulan ni kaguluwan. Káttapos ay
inyatád ni Pilato ti Jesus dikodi tánni magamet di dikona en gustu di.

Impaku ti Jesus ten Kudus
(Mt. 27:32-44; Mc. 15:21-32; Jn. 19:17-27)

26 Nadid, ti Jesus ay tinawid nen sundalu hidi. Mentras a maglakad
hidi ay natagbu di ti Simon a taga-Cirene a gubwat ti baryu, pinilit di a
pinabáklay dikona en kudus sakay pinaunonud di kánni Jesus. 27 Makpal
a tolay en umunonud kánni Jesus, kaguman bi en sangan a bábbi a
mamagsangetan sakay malungkut gapu ten habag di dikona. 28 Peru
sinulig hidi ni Jesus sakay kinagi na, “Sikam a bábbi hidi ti Jerusalem,
dyanák moy sangitan, dapat moyid a sangitan ay i sadili moyen sakay
en anak moy hidi. 29 Gapu dumemát en aldew a kagiyán nen tolay hidi
a, ‘Pinagpala en baug hidi, en awan hidi nagbuktet sakay en awan hidi
nagpasusu!’ 30 Iyud bi en panahun a kagiyán nen tolay hidi ten bukid hidi
a, ‘Taporan moy kami!’ sakay ten marenggád hidi a bukid, ‘Itagu moy
kami!’ 31 Gapu ni kona haád en gamitán ten sariwa a kayu, ay ánya wád i
mangyariyid ni mamadi dán?
32 Nadid, tehud bi a tinawid en sundalu hidi a duwwa a tolay a
mágbabonu, para bunuwán di bi a kasabay ni Jesus. 33 Káddemát di ten
lugar a nginaranan di a Bungu ay impaku di dán ti Jesus ten kudus.
Sakay impaku di bi en duwwa a tolay a mágbabonu, essa ten danág ten
kawanan, sakay essa bi ten danág ten kawiri. 34 Kinagi ni Jesus, “Ama,
patawadán mu hidi gapu awan di tukoy i gagamitán diyen.’
Nagbunutan en sundalu hidi tánni matukuyan di ni hádya ten badu
hidi ni Jesus en meangay ten balang essa dikodi. 35 Nágtaknág en tolay
hidi haud a mággeleng; mentras a en pinunu hidi nen banuwan ay
mágsasestiyán dikona. Kinagi di, “Inligtas na en agum, nadid, ni talaga a
siya en Cristo a pinili nen Diyos ay bakin awan na iligtas i sadili naen?”
36 Sinesti bi siya nen sundalu hidi. Ummadeni dikona en essa a sundalu
sakay painomán na siya ti maapsot a alak. 37 Sakay kinagi di, “Ni siko en
hari nen Judio hidi ay iligtas mu i sadili muwen!”
38 Insulat di ten áoluwan na en, “Iddi en hari nen Judio hidi.” 39 Ininsultu
siya nen essa a mágbabonu a impaku di bi ten kudus. Kinagi na, “Awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

beman siko en Cristo? Iligtas mu i sadili muwen, pati sikami!" 40 Peru
nagkagiyan siya nen kaguman na, "Awan ka la manteng ten Diyos? Parehu
kitam la a tállu a pinarusaan! 41 Dapat la a parusaan di kita a duwwa gapu
ten mágkadukás a ginággamet ta, peru i tolayid a iyán ay awan ti ginamet
a ányaman a madukás." 42 Sakay kinagi na kánni Jesus, "Alalahanánnák
mu pay, Jesus, ni maghari ka dán." 43 Tummábbig ti Jesus, "Kagiyán ku
dikomu, ti aldew biyid a iyád ay kuyugán taka ti Paraiso."

En Kákkatay ni Jesus
(Mt. 27:45-56; Mc. 15:33-41; Jn. 19:28-30)

44-45 Dikona a tanghali dán ay nagdiklám i buuwid a luta hanggan ten alas
tres ten apon. Sakay napisad en ditángnga nen kortina ten kadisaladan nen
Templo. 46 Káttapos ay pummákraw ti Jesus, "Ama, iyentrega ku dán dikomu
ispiritu kuwidi." Káttapos na a kinagi iyud ay nabágsutan dán siya ti angás.
47 Dikona a netan nen kapitan nen sundalu hidi en nangyari ay nagpuri siya
ten Diyos. Kinagi na, "Tatarudan ngani a matuwid i tolayid a iddi!" 48 Makpal
en katolayan a naipun a mággeleng haud, ummuli hidi a tunay en lungkut di
gapu ten netan di a nangyari. 49 En atanan nen kákkagumanán hidi ni Jesus
ay ked hidi haud a mágtaknág ten adeyu, pati en bábbi hidi a ummunonud
dikona sapul ti Galilea. Netan di en atanan nen nangyari haud.

Inlábbáng Di ti Jesus
(Mt. 27:57-61; Mc. 15:42-47; Jn. 19:38-42)

50-51 Tehud a essa a lállaki a Jose en ngaran na, taga-Arimatea a
essa a banuwan ti Judea. Mabait siya sakay matuwid a tolay, essa siya
ten tolay hidi a maguray ten káddemát nen pághari nen Diyos. Sakay
maski kaguman siya ten Sanedrin ay awan siya ummayun ten madukás
a ginamet di kánni Jesus. 52 Ummangay siya kánni Pilato sakay inagid
na en bangkay ni Jesus. 53 Indibábbi na en bangkay, sakay binalutan na
ti tela a lino. Káttapos ay inyangay na ten páglábbángngan a kumán a
kuweba a batu, a awan palla nagamit. 54 Ti aldiwid a iyud ay Aldew nen
Pághanda di gapu magsapul dán en Aldew nen Káimang.
55 Nákkuyug kánni Jose en bábbi hidi a nákkuyug kánni Jesus sapul
ti Galilea, kaya netan di en páglábbángngan sakay en kákkedátton nen
bangkay na haud. 56 Káttapos ay ummuli hidi sakay tulos hidi a naghanda ti
págpasárrub sakay mira a idátton di ten bangkay ni Jesus. Ten káddemát nen
Aldew nen Káimang ay ummimang hidi gapu iyud utus nen Kautusan.

En Kákkabiyag a Ruway ni Jesus
(Mt. 28:1-10; Mc. 16:1-8; Jn. 20:1-10)

24 1 Nadid, págdemlag palla ten Simba ay ummangay dán en
bábbi hidi ten nánglábbángngan di kánni Jesus, tawid di

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

en págpasárrub a inhanda di. 2 Káddemát di haud ay netan di a
negulung dán en batu a sumássiradu ten páglábbángan. 3 Peru dikona a
summáddáp hidi haud ay awan dán en bangkay nen Panginoon a Jesus.
4 Nadid mentras a isipán di ni bakin konahud en nangyari ay tehud a
bigla a pummeta a duwwa a lállaki a makasili en badu di. 5 Tunay en
ánteng di kaya lummuhud hidi. Kinagi nen lállaki hidi dikodi, “Bakin
aryokán moy en biyag ten lugar nen patay hidi? 6 Awan háddi ti Jesus,
nabiyag dán siya a ruway! Nalimunan moy dán beman en kinagi na
dikomoy dikona a ked palla siya ti Galilea? 7 Awan beman kinagi na a,
‘En Anak nen Tolay ay kailangan a itokyon ten makasalanan hidi sakay
ipaku ten kudus, peru mabiyag siya a ruway ten katállu a aldew?’ ”
8 Nadid, naisip nen bábbi hidi en kinagi hidi ni Jesus tenhud. 9 Kaya
nagsoli hidi gubwat ten páglábbángngan sakay angay di imbareta en
atanan nen nangyari ten sapulu ay ti essa a apostol sakay ten agum pa
a kakagumanan di. 10 En bábbi hidi ay de Maria Magdalena, ti Juana,
sakay ti Maria a ina ni Santiago, sakay en agum pa hidi a kaguman
di a bábbi en nagbareta ten apostol hidi. 11 Peru awan naniwala en
apostol hidi gapu isip diyid ay binubuu la iyud nen bábbi hidi. 12 Peru
tummaknág ti Pedro sakay nagginan a patamu ten nánglábbángngan di
kánni Jesus. Káddemát na ten lábbáng ay dummukug siya a summedip
ten disalad. Awan siya ti netan, basta en damit a lino. Kaya ummuli siya
a mággaisipán ten nangyari.

En Nangyari ten Duwwa a Naglakad Ti Emaus
(Mc. 16:12-13)

13 Ti aldewid a iyud ay naglakad en duwwa a disepulus ni Jesus,
patamu ten baryu a nginaranan di a Emaus, manga sapulu ay ti essa a
kilumetru en kadeyu na ti Jerusalem. 14 Mágguron hidi a duwwa tungkul
ten atanan a nangyari. 15 Nadid, mentras a mágguron hidi ay ummadeni
ti Jesus dikodi sakay náksabay. 16 Netan di siya peru awan di siya
natenggi. 17 Tinanung hidi ni Jesus, “Ánya ben i págguronan moyen?”

Ummimang hidi ten páglakad di, sakay malungkut a tarud en rupa
di. 18 Tummábbig en essa dikodi a Cleopas en ngaran na, “Siko wád
la i dayuwid ti Jerusalem a awan nakabareta ten nangyari hidi haud
ti nakalipasudi a sangan a aldew.” 19 Kinagi ni Jesus, “Ánya beman
nangyariyid haud?” Tummábbig hidi, “En tungkul ten nangyari hidi
kánni Jesus a taga-Nazaret. Essa siya a propeta a makapangyariyan
ten upos sakay gamet maski ten atubengán nen Diyos sakay nen tolay
hidi. 20 Peru dinikáp siya nen pinunu hidi nen padi mi hidi, sakay nen
pinunu hidi nen banuwan para mahatulan a matay, sakay impaku di siya
ten kudus. 21 Siya pa beman i asaan miyid a mángligtas ti Israel. Sakay
bakán la a iyán, katállu dán nadid a aldew sapul dikona a nangyari iyud.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22 Naráknid kami ten imbareta nen sangan a bábbi a kakagumanan mi.
Págdemlag palla ay ummangay hidi bummisita ten lábbáng ni Jesus.
23 Peru awan di netan en bangkay na haud. Nagsoli hidi sakay kinagi di
a tehud hidi a netan a pangitain a tehud a duwwa a anghel a nagkagi
dikodi a biyag ti Jesus. 24 Kaya angay inileng nen agum mi hidi a
kakagumanan en lábbáng na sakay kinagi di a tatarudan en kinagi nen
bábbi hidi, peru awan di netan ti Jesus."
25 Kinagi ni Jesus dikodi, "Ánya kam dán ben ti alay a makaintendi!
Bakin awan moy paniwalaan en atanan nen kinagi nen propeta hidi
26 a kailangan a magtággád ti hirap en Cristo, bagu siya umangay ten
marangal a páppágyanan na?" 27 Káttapos ay impaliwanag ni Jesus dikodi
en atanan nen nakasulat ten Kasulatan a tungkul dikona, sinapulan na
ten libru hidi ni Moises hanggan ten insulat nen propeta hidi.
28 Nadid, dikona a adeni dán hidi ten baryu a tamuwan nen duwwa a
disepulus, ti Jesus ay kumán a magtulos ten lakad na a tamu ti mas adeyu
a lugar. 29 Peru pinugád di siya a kagi di, "Máktulos ka dálla háddi dikomi,
gapu sumarám dán i aldiwen sakay mágdadidiklám dán." Kaya náktulos
ti Jesus dikodi. 30 Dikona katubeng di dán siya a kuman ay inalap na en
tinapay, sakay nagpasalamat ten Diyos. Káttapos ay tináppeng-táppeng
na sakay inyatád na dikodi. 31 Sakay nabukasan en pangileng di sakay
natenggi di ti Jesus, peru bigla dán siya a nawan. 32 Kinagi di, "Kaya bali
a tunay ti saya en bábbatiyán ta mentras a mákpágguron siya dikota ten
dilan sakay impaliwanag na dikota en nakasulat ten Kasulatan."
33 Tummaknág hidi a pagdaka sakay nagsoli hidi ti Jerusalem.
Dinemáttan di a naipun en sapulu ay ti essa a apostol sakay en agum pa
hidi a kakagumanan di. 34 Kinagi di ten duwwa, "Tatarudan a nabiyag en
Panginoon, pummeta siya kánni Simon!" 35 Káttapos ay inyistorya bi nen
duwwa a disepulus en nangyari ten dilan, sakay ni konya di a natenggi
en Panginoon dikona a táppeng-táppengán na en tinapay.

Pummeta ti Jesus ten Disepulus Na hidi
(Mt. 28:16-20; Mc. 16:14-18; Jn. 20:19-23; Gamet 1:6-8)

36 Nadid, mentras a págguronan di en nangyari ay bigla a lummitaw ti
Jesus a tummaknág ten ditángnga di, sakay kinagi na dikodi, "Mágkahud
kam ti kapayapaan!" 37 Naráknid en disepulus hidi sakay neántingan hidi
gapu inisip di a anitu en netan di. 38 Peru kinagi ni Jesus dikodi, "Bakin
manteng kam? Sakay bakin magduda kam? 39 Ilingán moy i lima kuwiday
sakay i básset kuwiday, sikán dán ngani iddi. Tawidanák moy sakay
pakailingánnák moy. Awan ti pilas sakay tulang en anitu, peru sikán
ay tehud a kona ti ketan moyidi. 40 Káttapos na a kinagi iyád ay impeta
na dikodi en lima na sakay en básset na. 41 Nagtaka hidi ti hustu sakay
tunay hidi ti saya. Peru awan palla hidi makapaniwala, kaya tinanung

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hidi ni Jesus, “Tehud kam a makan haán?” 42 Inátdenan di siya ti kakáttol
a neapoy a ikan. 43 Inalap na iyud sakay kinan na ten atubengán di.
44 Káttapos ay kinagi na dikodi, “Saiyád en kinagi ku dikomoy dikona
a kakagumanák moy palla. Dapat a matupad en atanan a nesulat ten
Kautusan ni Moises, ten libru nen propeta hidi sakay ten libru nen
Kansiyon hidi tungkul dikoku.” 45 Káttapos ay binukasan na en isip di
tánni maintendiyan di en Kasulatan. 46 Kinagi na dikodi, “Kona háddi
en nakasulat, ‘Kailangan a maghirap en Cristo sakay matay. Káttapos
ay mabiyag siya a ruway ten katállu a aldew.’ 47 Kaya ten pamamag-itan
nen ngaran na ay dapat a ipangaral en págsisi, sakay págpatawad ten
kasalanan sapul ti Jerusalem hanggan ten atanan a bansa. 48 Sikam i
makapangpatunayid ti bagayid a hidi iyád. 49 Tandaan moy, paangayán
ku dikomoy en impangaku nen Ama ku. Kaya dyan kam lumakad ti
Jerusalem mentras a awan moy matanggap en kapangyariyan a gubwat
dilanget.”

En Káangay ni Jesus Dilanget
(Mc. 16:19-20; Gamet 1:9-11)

50 Káttapos ay ingkuyug hidi ni Jesus ten luwas ti Jerusalem, káddemát
ti Betania ay indisunu na en lima na sakay pinagpala na hidi. 51 Mentras
a pagpalaán na hidi ay mággade-adeyu siya a padisunu a patamu
dilanget. 52 Sinamba di siya sakay káttapos ay nagsoli hidi ti Jerusalem
a masaya a tarud. 53 Pirmi hidi a mággangay ten Templo a magpuri ten
Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Maganda a Bareta ayun kánni

JUAN

Paliwanag Tungkul ten Libru

Iyád a *Maganda a Bareta ayun kánni Juan,* a mángpakapospos a ti Jesus en awan ti katapusan a Upos nen Diyos a, “Nagin tolay sakay nákpágyan dikomi.” Nesulat iyád a Maganda a Bareta tánni en mangbasa hidi ay sumampalataya a ti Jesus en nepangaku a Tagapagligtas, en Anak nen Diyos, tánni magkahud hidi ti biyag (20:31).

En dipalongu a bahagi ay mángpakapospos ten iba-iba a himala a mangpatunay a ti Jesus en nepangaku a Tagapagligtas, en Anak nen Diyos. Kasunud háddi en paliwanag hidi tungkul ten himala hidi. Ti iyád a bahagi ay nepaliwanag a naniwala en agum kánni Jesus sakay nagin tagasunud na hidi. En agum bi ay awan naniwala, sakay sinalungat di pa siya. Nakasulat ten kapitulu 13 hanggan 17 en katapusan a gibi ni Jesus kaguman en disepulus na hidi sakay en maganda a pákpággagum na dikodi. Ti gibiyid a iyud ay pinabegsák na en isip di tánni magin handa hidi ten pademát a pangyayari. Ten katapusan hidi a kapitulu ay nesulat en págdikáp, págbista sakay pángpaku dikona ten kudus, en kákkabiyag na ruway, sakay en makpal hidi a beses a káppeta na ten disepulus na hidi káttapos na a mabiyag a ruway.

En istorya a tungkul ten bábbi a nadikáp ti pángngalunya (8:1-11) ay namarkaan ti kona háddi ( ) a tanda gapu awan iyád ketan ten kakpalan a dipalongu hidi a kasulatan sakay ten purumeru hidi a salin, sakay ten agum a kasulatan ay iba en paketan ti iyád.

Inátdenan ti diin nen *Maganda a Bareta ayun kánni Juan* en biyag a awan ti katapusan ten pamamag-itan ni Cristo, a essa a kaluub a magsapul dán nadid sakay matanggap nen mangtanggap hidi ten dulaw ni Jesus, en Dilan, en Katutuhanan sakay en Biyag. Ketan ti iyád a libru en matalinhaga a pággamit ti karaniwan a bagay kona ten dinom, tinapay, simbuwan, pastol sakay en tupa na hidi, en ponan ni ubas sakay ten bunga na, tánni ipeta sakay itoldu en katutuhanan hidi a ispirituwal.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Lasán nen Libru

En dipalongu a upos 1:1-18
Ti Juan a Mágbinyag sakay en dipalongu hidi a disepulus ni Jesus 1:19-51
En págserbi ni Jesus 2:1–12:50
En katapusan hidi a aldew ni Jesus 13:1–19:42
En ruway a kákkabiyag sakay en káppeta nen Panginoon a ti Jesus 20:1-31
En káppeta ni Jesus ten pittu a disepulus 21:1-25

En Upos nen Biyag

1 1 Sapul pa ten sapul ay ked dán en Upos, kaguman nen Diyos en
Upos, sakay en Upos ay siya dán en Diyos. 2 Sapul pa ten sapul ay
kaguman dán siya nen Diyos. 3 Linalang en atanan bagay a ten pamamag-
itan na, sakay awan ti linalang a bakán a ten pamamag-itan na. 4 En Upos
en paggubwatan ni biyag, sakay iyád a biyag ay nangatád ti demlag ten
tolay. 5 Iyád a demlag ay magdemlag ten kadiklámman, sakay awan iyád
madaig nen diklám.

6 Nadid, tehud a essa a lállaki a inutusan en Diyos, en ngaran na ay ti
Juan. 7 Pinaangay na ti Juan ten tolay hidi, inutusan siya tánni ipahayag
na en tungkul ten demlag, tánni sumampalataya en atanan a tolay.
8 Bakán a ti Juan en demlag, nan inutusan siya tánni mángpahayag ni
deya en demlag. 9 En tunay a demlag a mangdemlag ten atanan a tolay ay
dumemát ti munduwiday.

10 Dummemát en Upos ti munduwiday, peru awan siya tinenggi ni
munduwiday maski ni linalang i munduwiday ten pamamag-itan na.
11 Ummangay siya ten sadili na a banuwan, peru awan siya tinanggap nen
kabanuwan na hidi. 12 Peru en atanan a nangtanggap sakay summampalataya
dikona ay inátdenan na ti karapatan a magin anak nen Diyos. 13 Nagin anak
ngani hidi nen Diyos bakán a ten pamamag-itan nen pisikal a kákkeenak oni
gapu ten kagustuwan nen tolay, nan gapu ten kaluuban nen Diyos.

14 En Upos ay nagin tolay sakay nákpágyan dikomi. Netan mi en
kaluwalhatian na bilang bugtung a anak nen Ama. Putat siya ti kabaitan
sakay katutuhanan.

15 Impahayag siya ni Juan, sakay impákraw na ten tolay hidi a, “Siya
en kinagi ku dikomoy a, ‘En dumemát a kasunud ku ay mataas nan sikán,
gapu baguwák a neenak ay ked dán siya.’ ”

16 Gapu putat siya ti págmahal, ay naranasan tam a atanan en tulos-tulos
a pagpapala. 17 Neatád dikomi en Kautusan nen Diyos ten pamamag-itan ni
Moises, peru en kabaitan sakay katutuhanan ay neatád ten pamamag-itan ni
Jesu-Cristo. 18 Maski nikan ay awan palla ti naketa ten Diyos. Peru impakilala
siya nen bugtung a Anak a tunay a kasayaan nen Ama.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Págpahayag ni Juan a Mágbinyag
(Mt. 3:1-12; Mc. 1:1-8; Lu. 3:1-18)

19 Inutusan nen pinunu hidi nen Judio hidi ti Jerusalem en sangan a
padi sakay Levita a itanung kánni Juan ni deya siya. 20 Intapat a kinagi ni
Juan dikodi, “Bakán a sikán en Cristo.”
21 “Ni konahud ay deya ka?” tanung di,
“Siko beman ti Elias?” “Bakán a sikán,” kagi ni Juan.
“Siko beman en propeta?” Kinagi na dikodi, “Bakán a sikán.”
22 “Deya ka beman a talaga? Kagiyán mu dikomi tánni tehud kami a
mekagi ten nagutus hidi dikomi. Ánya makagi muwid tungkul ti sadili
muwen?” 23 “Tummábbig ti Juan ten pamamag-itan nen kinagi ni propeta
Isaias,

> “Sikán en boses nen tolay a magpákraw ten parang,
> ‘Pasunongán moy en paglakadan nen Panginoon.’ ”

24 En nagtanung hidi ay inutusan nen Pariseo hidi. 25 Tinanung di a ruway ti Juan, “Bakin magbinyag ka, ni bakán bali a siko en Cristo, oni ti Elias, oni en propeta?” 26 Tummábbig ti Juan, “Mágbinyagák dikomoy ten dinom, peru tehud a ked ti ditángnga moyen a awan moy matenggi. 27 Dumemát siya a kasunud ku peru awanák karapatdapat dikona maski ni mangokbis dálla ten igut nen sandalyas na.”

28 Iyád ay nangyari ti Betania, ten dibelyu nen dinom ti Jordan a
nagbinyagan ni Juan.

En Tupa nen Diyos

29 Ten kailawan na, ay netan ni Juan ti Jesus a umadeni dikona. Kaya
kinagi na ten tolay hidi, “Siya iddi en Tupa nen Diyos. Siya en mangibut
ten kasalanan nen tolay ti munduwiday. 30 Siya en kinagi ku dikomoy
a dumemát a kasunud ku a mas mataas nan sikán. Gapu baguwák pa
a neenak ay ked dán siya. 31 Awan ku bi siya matenggi tenhud peru
ummangayák háddi a magbinyag ti dinom tánni ipakilala ku siya ti Israel.
32 Káttapos ay nagpatunay ti Juan, a kinagi na, “Netan ku en Ispiritu a
dummibábbi a gubwat dilanget a kona ten essa a kalapati, sakay ummapon
dikona. 33 Awan ku siya matenggi tenhud, peru en nangutus dikoku a
magbinyag ti dinom ay siya labi en nagkagi a, ‘Ketan mu a dumibábbi en
Ispiritu sakay mágyan ten essa a tolay. Iyud a tolay i magbinyagid ti Banal
Ispiritu.’ 34 Mineta ku siya kaya patunayan ku a siya en Anak nen Diyos.”

En Dipalongu hidi a Disepulus ni Jesus

35 Ten kinailawan na, ay ked dámman haud ti Juan kaguman na en
duwwa na a disepulus. 36 Dikona ketan na ti Jesus a magtalib ay kinagi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na, “Siya en Tupa nen Diyos!” 37 Ten pákkasanig nen duwwa a disepulus
ten kinagi ni Juan, ay inunud di ti Jesus. 38 Dikona sumulig ti Jesus,
ay netan na hidi a umunonud, kaya tinanung na hidi, “Ánya kailangan
moyid?”

Kinagi di, “Hádya táttulusan muwid Rabbi?” (En gustu a kagiyán nen
Rabbi ay Maistu.)

39 “Kamon haád angen moy ilingán,” kagi ni Jesus.

Kaya nákkuyug hidi kánni Jesus sakay netan di en táttulusan na; sakay
náktulos dán bi hidi ti iyud a aldew gapu magalaskuwatru dán ten apon.

40 En essa ten duwwa a nakasanig ten kinagi ni Juan ay ti Andres a
kapatkaka ni Simon Pedro. 41 Kaya inaryok ni Andres en kapatkaka na a
ti Pedro sakay kinagi na, “Netan mi dán en Mesias!” (En gustu a kagiyán
nen Mesias ay Cristo.) 42 Ingkuyug ni Andres ti Simon a ummangay kánni
Jesus.

Ten pákketa ni Jesus kánni Pedro ay kinagi na, “Siko ay ti Simon a
anak ni Juan. Sapul nadid ay ngaranan ka dán a Cefas.” (En kahulugan
na ay Pedro, ti iba a upos ay batu).

En Dulaw kánde Felipe ay ti Natanael

43 Ten kailawan na ay naisipan ni Jesus a umangay ti Galilea. Netan na
haud ti Felipe sakay kinagi na, “Mákkuyug ka dikoku.” 44 (Ti Felipe ay
taga-Bethsaida a kabanuwan de Andres ay ti Pedro.) 45 Netan ni Felipe ti
Natanael, sakay kinagi na dikona, “Netan mi dán en kinagi ni Moises ten
kasulatan sakay nen propeta hidi. Siya ay ti Jesus a taga Nazaret a anak
ni Jose.” 46 “Tehud beman a maggubwat a mahusay ti Nazaret?” tanung
ni Natanael.

Tummábbig ti Felipe, “Karon hád angen mu ilingán.”

47 Pákketa ni Jesus kánni Natanael a patamu dikona ay kinagi na,
“Ilingán moy, i tatarudanen a Israelita. Awan siya mágwariwari.”
48 Tinanung siya ni Natanael, “Konyaák mu a nakilala?”

Tummábbig ti Jesus, “Bagu ka pa a dulawán ni Felipe ay netan taka
dán dikona a ked ka ten sarok nen kayu a igos.” 49 Kinagi ni Natanael,
“Maistu, talaga a siko en Anak nen Diyos! Siko en Hari ni Israel!”

50 Kinagi ni Jesus, “Sumampalataya ka beman gapu ten kinagi ku a
netan taka ten sarok nen kayu a igos? Makpal ka pa a ketan a mas lalu pa
haán.” 51 Sakay kinagi ni Jesus dikona, “Tandaan mu, ketan mu a bukas
dilanget sakay en anghel hidi nen Diyos ay sumangkay sakay umugsad
ten páppágyanan nen Anak nen Tolay.

En Kasalan ti Cana

2 1 Nadid, kállipas nen kaduwwa a aldew, ay tehud a kasalan ti Cana
a sakup ni Galilea. Ked haud en ina ni Jesus. 2 Imbitadu bi de

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jesus ay ten disepulus na hidi ten kasalan. 3 Naubusan hidi ti alak ten
handaan. Kaya kinagi nen ina ni Jesus dikona, “Naubusan dán hidi ti
alak.” 4 Kinagi ni Jesus, “Dyanák mu dipalonguwan. Bakán palla a iyád
en tama a odas.” 5 Kinagi nen ina na ten mágserbi hidi, “Gamitán moy en
ányaman a kagiyán na dikomoy.”
6 Tehud a ánnám a tapayan a maglasán ti manga duwwa a pulu
hanggan tállu a pulu a galon. Hidi iyád ay nehanda para pággugasan nen
Judio hidi ayun ten relihiyon di. 7 Kinagi ni Jesus ten mágserbi hidi, “Sigi
putatán moy ti dinom tapayanen hidi.”
Pinutat di ngani en tapayan hidi. 8 Sakay kinagi na dikodi, “Mangsigit
kam sakay iyangay moy ten tagapamahala ten kasalan.”
Nangsigit ngani hidi sakay inyangay di ten tagapamahala ten kasalan.
9 Dikona ennaman nen tagapamahala ten kasalan en dinom a nagin alak
ay awan na tukoy ni hádya iyud a naggubwat. Peru tukoy nen mágserbi
hidi a nangsigit. Kaya dinulaw nen tagapamahala en lállaki a kinasal.
10 Kinagi na, “En masarap a alak en purumeru a iluwas sakay iluwas en
mahina a kalasi ni alak ni makpal dán a mainom en tolay hidi. Peru siko
ay indimudyan mu a inluwas en masarap a alak.”
11 Iyád a ginamet ni Jesus ti Cana, en kapurumeruwan a ginamet na
a himala. Ten pamamag-itan ni iyud ay nehayag en kapangyariyan na
sakay naniwala en disepulus na hidi.
12 Káttapos ni iyud, ay ummangay de Jesus ti Capernaum. Kaguman na
en ina na, sakay en kákkapatkaka na hidi ay ten disepulus na hidi. Sakay
náktulos hidi haud ti sangan a aldew.

En Págmalasakit ni Jesus ten Templo
(Mt. 21:12-13; Mc. 11:15-17; Lu. 19:45-46)

13 Nadid, dikona a adeni dán en Piyesta nen Aldew nen Págtalib nen
Judio hidi, ay ummangay ti Jesus ti Jerusalem. 14 Ten kássáddáp na
ten Templo, ay netan na en tolay hidi a maglaku-laku. Maglaku hidi ti
kabakaan, tupa sakay kalapati, sakay netan na bi haud en mágpalit hidi
ti pilak. 15 Naggamet ti Jesus ti pághaplit a lubid sakay intabuy na a
paluwas ten Templo en máglaku-laku hidi, pati en baka hidi sakay tupa
hidi. Insapwar na en pilak nen mágpalit hidi sakay impágpasakáb na en
lamisaan di hidi. 16 Sakay kinagi na ten maglaku hidi ti kalapati, “Ibutan
moy háddi hidi iyán, bakin ginamet moy a palengki en bilay nen Ama
ku?” 17 Naala-ala nen disepulus na hidi en nesulat ten kasulatan a, “En
págsurug ku ten bilay mu ay kumán a apoy a maggerab ti pusu kuwiday.”
18 Gapu haud, ay tinanung siya nen pinunu hidi nen Judio hidi, kinagi
di, “Ánya i mepeta muwid dikomi a himala, tánni patunay a tehud ka
a karapatan a gamitán iyád?” 19 Tummábbig ti Jesus, “Rábbaán moy i
Templowid a iyád sakay ten alay nen tállu a aldew ay itaknág ku iyád

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a ruway." 20 Kinagi nen pinunu hidi nen Judio hidi, "Samantala áppat a
pulu ay ti ánnám a taon a ginamet i Templowid a iyád? Sakay nadid ay
itaknág mu la ti tállu a aldew?"
21 Peru en Templo a kinagi ni Jesus ay en bággi na. 22 Kaya, dikona
nabiyag siya a ruway ten katállu a aldew, ay naala-ala nen disepulus na
hidi iyud a kinagi na. Sakay lalu hidi a naniwala ten kasulatan sakay ten
intoldu hidi ni Jesus.

Tukoy ni Jesus en Isip nen Tolay hidi

23 Nadid, ten Piyesta nen Aldew nen Págtalib ti Jerusalem, ay makpal
en summampalataya kánni Jesus ten dikona ketan di en himala hidi a
ginággamet na. 24 Peru awan nagtiwala ti Jesus dikodi gapu tukoy na
en ked ten isip di. 25 Awan dán siya kailangan a baretaan tungkul ten
deyaman, gapu tukoy na en ked ten isip nen atanan a tolay.

Tinolduwan ni Jesus ti Nicodemo

3 1 Nadid, tehud a essa a pinunu nen Judio hidi a en ngaran na ay ti
Nicodemo. Kabilang bi siya ten grupu nen Pariseo hidi. 2 Ten essa a gibi,
ay ummangay siya kánni Jesus sakay kinagi na, "Maistu, tukoy mi a siko ay
essa a maistu a gubwat ten Diyos gapu awan ti makagamet ten himala hidi
a gággamitán mu ni awan dikona en Diyos." 3 Tummábbig ti Jesus, "Kagiyán
ku dikomu mentras a awan meenak a ruway en essa a tolay ay awan na
ketan en kahariyan nen Diyos." 4 "Konya a meenak a ruway en essa a tolay
a matanda dán? Makasáddáp beman siya a ruway ten tiyan nen ina na para
meenak a ruway?" kagi ni Nicodemo. 5 Kinagi ni Jesus, "Tandaan mu, en tolay
a awan meenak a ruway ten dinom sakay ten Ispiritu, ay awan makasáddáp
ten kahariyan nen Diyos. 6 En meenak ayun ten pagkatolay ay tolay, sakay
en meenak ayun ten Ispiritu ay ispiritu. 7 Dyan ka magtaka ten kinagi ku
dikomu, 'Kailangan a meenak a ruway en atanan a tolay.' 8 Ni magparás ay
masanig mu en tánnug na peru awan mu tukoy naggubwatan naid sakay
tamuwán naid. Kona labi hud en tolay a neenak ayun ten Ispiritu." 9 Kinagi
ni Nicodemo, "Konya iyád a mangyari?" 10 Kinagi ni Jesus, "Essa ka pa bi a
matalinu a maistu ti Israel bakin awan mu maintendiyan i bagayid a hidi
iyád? 11 Tandaan mu: en ikagi mi ay tukoy mi, sakay en patunayan mi ay
netan mi, peru awan moy iyud tinanggap. 12 Ni awan kam maniwala ten
bagay hidi a kagiyán ku tungkul ti munduwiday, ay konya moy a paniwalaan
en ikagi ku a tungkul ten bagay hidi dilanget? 13 Awan ti iba a ummangay
dilanget nan en dummibábbi a gubwat dilanget a en Anak nen Tolay.
14 Sakay ni konya a indisunu ni Moises en tangsu a biklat ten parang ay
kona labi hud a kailangan a idisunu en Anak nen Tolay. 15 Tánni deyaman
en sumampalataya dikona ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan.
16 Gapu mahal a tarud nen Diyos en atanan a tolay ti munduwiday, kaya

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

inyatád na en bugtung na a Anak, tánni deyaman en sumampalataya dikona ay awan mepahamak nan magkahud ti biyag a awan ti katapusan.
17 Gapu inutusan nen Diyos en anak na, bakán a para hatulan ti parusa i munduwiday, nan iligtas ten pamamag-itan na.
18 Awan dán mahatulan a maparusaan en sumampalataya ten Anak. Peru nahatulan dán en awan sumampalataya. Gapu awan siya summampalataya ten bugtung a Anak nen Diyos. 19 Nahatulan hidi, gapu ummangay dán ti munduwiday en demlag, peru ginustu pa nen tolay hidi en diklám nan ten demlag, gapu en gággamitán di ay mágkadukás.
20 En mággamet ti madukás ay maiyamut ten demlag. Adeyuwan di en demlag tánni awan ketan en gamet di. 21 Peru en mabiyag a ayun ten katutuhanan ay umadeni ten demlag, tánni mehayag en gamet na a ayun ten kaluuban nen Diyos.

De Jesus ay ti Juan

22 Káttapos ni iyud ay ummangay de Jesus ay ten disepulus na hidi ti Judea. Nágyan hidi haud ti sabadit a panahun sakay nagbinyag ten tolay hidi. 23 Ti iyud a panahun, ay magbinyag bi ti Juan ti Enon, adeni ti Salim, gapu makpal a dinom haud, sakay ummangay dikona en tolay hidi a magpabinyag. 24 (Awan palla hud nepiresu ti Juan)
25 Nadid, nagkatábbigan en disepulus hidi ni Juan ay ten essa a Judio, tungkul ten páglinis ayun ten relihiyon di. 26 Kaya ummangay hidi kánni Juan, sakay kinagi di, “Maistu, en lállaki a kaguman mu ten dibelyu ni Jordan, en pinatunayan mu, ay magbinyag bi sakay ngari-ngari a atanan tolay ay ummangay dikona!” 27 Kinagi ni Juan, “Awan ti magamet en tolay ni awan ipagkaluub nen Diyos. 28 Awan moy beman naala-ala en kinagi ku dikomoy a bakán a sikán en Cristo nan inutusanák la a mágdipalongu dikona. 29 En bábbi a ikasal ay para ten lállaki a ikasal. En abay a maguray ten káddemát nen lállaki a ikasal ay masaya a tarud ni masanig na dán en boses nen lállaki. Konaák labi haud nadid masayaák a tarud a meta ku en tolay hidi a umangay kánni Jesus. 30 Kailangan a lalu siya a metaas, sakay sikán ay mebaba.

Ti Jesus en Gubwat Dilanget

31 En gubwat dilanget ay kataasan ten atanan; en gubwat ti lutaiday ay tagaluta sakay magupos tungkul ten bagay hidi ti lutaiday. En gubwat dilanget ay kataasan ten atanan. 32 Imbareta na en nasanig na sakay en netan na, peru awan ti maniwala ten imbareta na. 33 Peru en naniwala hidi ten imbareta na, ay magpatunay a en kinagi nen Diyos ay tama.
34 En inutusan nen Diyos ay magpahayag ten upos hidi nen Diyos, gapu awan ti karád en págkaluub nen Diyos ten Ispiritu na. 35 Mahal nen Diyos en Anak, sakay inyatád nen Diyos dikona en pámmahala ten atanan a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bagay. 36 En sumampalataya ten Anak nen Diyos, ay tehud a biyag a awan
ti katapusan. Peru en awan sumunud ten Anak, ay awan magkahud ti
biyag. Nan manatili dikona en iyamut nen Diyos.

Ti Jesus sakay en Samaritana

4 1 Nadid, nabareta nen Pariseo hidi a mas makpal a naakit sakay
nabinyagan ti Jesus nan ti Juan. 2 (Peru bakán a ti Jesus a mismu en
magbinyag, nan en disepulus na la hidi). 3 Dikona nabareta iyud ni Jesus,
ay lummakad siya ti Judea, sakay nagsoli ti Galilea. 4 Ten kássoli di ay
kailangan a dumaman siya ti Samaria.

5 Nademát di en essa a banuwan a en ngaran na ay Sicar a sakup ni
Samaria. Adeni ti Sicar en luta a inyatád ni Jacob ten anak na a ti Jose.
6 Ketan haud en bal-ung ni Jacob. Káddemát di haud ay nággetnud ti
Jesus ten gilid nen bal-ung, gapu pagud a naglakad. Halus adeni dán a
magtanghali en aldew.

7 Tehud a essa a Samaritana a angay summagáb. Kinagi ni Jesus
dikona, "Mák-enumák pay." 8 (Ti iyud a pagkakataun ay awan en
disepulus na hidi gapu ummangay hidi ten banuwan a mamali ti makan
di.) 9 Kinagi dikona nen Samaritana, "Awan beman Judio ka, sakay mák-
enom ka dikoku a Samaritana?" (Gapu awan maari a mákpággagum
en Judio hidi ten Samaritano hidi.) 10 Kinagi ni Jesus dikona, "Ni tukoy
mu la en kaluub nen Diyos, sakay ni deya i mák-enomidi dikomu, ay
maari a siko i mággidid dikona ti dinom sakay átdenan na ka ti dinom a
makapangatád ti biyag." 11 Kinagi nen bábbi, "Ti kadsalad ni bal-ungidi
sakay awan ka pa bi ti págtabu, hádya pangalapan muwid ti dinom a
makapangatád ti biyag? 12 Iyád a bal-ung ay gubwat ten ninunu mi a ti
Jacob. Umminom siya háddi sakay en anak na hidi maski en hayup na
hidi. Mataasan mu beman siya?" kagi na. 13 Kinagi ni Jesus, "En uminom
ti dinomid a iyád ay mauwaw padi a ruway, 14 peru en uminom ten iyatád
ku a dinom ay awan dán mauwaw a ruway. Gapu en dinom a iyatád ku
ay magin kona ten bukal a tulos-tulos a magbulos sakay makapangatád
dikona ti biyag a awan ti katapusan. 15 Kinagi nen bábbi, "Átdenanák mu
pay ti kona ti iyán a dinom tánni awanák dán mauwaw a ruway, sakay
awanák dán sumoli háddi a sumagáb a ruway." 16 "Umuli ka dán sakay
ikuyug mu háddi en kabinga mu," kagi ni Jesus. 17 "Awanák ti kabinga,"
tábbig nen bábbi.

Kinagi ni Jesus, "Tama ka, ti kinagi muwen a awan ka ti kabinga 18 gapu
limma dán en nagin kabinga mu, sakay en kapisan mu nadid ay bakán mu a
kabinga." 19 Kinagi nen bábbi, "Talaga a propeta ka bewád?" 20 "Háddi a bukid
a sinumamba ten Diyos en ninunu mi hidi, peru kagi moy a Judio hidi a ti
Jerusalem la dapat a sambaán en Diyos." 21 Kinagi ni Jesus dikona, "Maniwala
ka dikoku, a sambaán en Diyos bakán la a ti iyán a bukid oni ti Jerusalem.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22 Sikam a Samaritano ay awan moy tukoy i sambaán moyid, peru sikami a
Judio hidi ay tukoy mi en sambaán mi, gapu en kaligtasan ay nagsapul ten
Judio hidi. 23 Peru dumemát dán en panahun nadid dán ngani a mismu, a
en tunay a sumamba ten Ama ay sumamba ten ispiritu ay ten katutuhanan.
Gapu iyud en gustu nen Ama ten balang sumamba dikona. 24 En Diyos ay
Ispiritu, kaya dapat siya a sambaán ten ispiritu ay ten katutuhanan.
25 Kinagi nen bábbi, "Tukoy ku a pademát en Mesias, en kákkagiyán
a Cristo. Káddemát na ay siya en mángpaliwanag dikomi ten atanan a
bagay" 26 "Sikán dán iyád a mismu i kagiyán muwen," kagi ni Jesus.
27 Káddemát nen disepulus hidi ni Jesus a gubwat ten banuwan ay
nabigla hidi dikona ketan di a mákpágguron siya ten Samaritana. Peru
awan ti nagtanung dikodi ten bábbi a, "Ánya kailangan muwid?" Awan bi
ti nagtanung kánni Jesus a, "Bakin mákpágguron ka dikona?"
28 Linakadan nen bábbi en isássagáb na, summoli ten banuwan sakay kinagi
na ten tolay hidi haud, 29 "Kadtamon, angen moy ilingán en tolay a nakatukoy
ten atanan a ginamet ku. Siya dán wád Cristowid?" 30 Ten pákkatukoy di ay
lummuwas hidi ten banuwan sakay ummangay hidi kánni Jesus.
31 Pumensangan dán a kinagi nen disepulus na hidi a, "Maistu, angay
ka pa kuman." 32 Peru kinagi na, "Tehudák a pagkain a awan moy tukoy."
33 Kaya nagtanungan en disepulus na hidi, "Tehud wád a nangatád dikona
ti makan na?" 34 Kinagi ni Jesus dikodi, "Pagkain kuwid ay tupadán ku en
kaluuban nen nangutus dikoku, sakay tapusán en pagamet na dikoku. 35 Awan
beman kakagiyan moy a, 'Áppat dálla a bulan ay sák-ani dán?' Kagiyán ku
dikomoy, a nalutu dán en mula hidi nakahanda dán tánni aniyán. 36 En
maggapas ay makatanggap ti upa sakay magpuron ti bunga a para ten biyag
a awan ti katapusan. Kaya en mágmula sakay en mággapas ay parehu hidi a
magkahud ti kasayaan. 37 Kaya tama la en kakagiyan a, 'Iba en magmula sakay
iba bi en magani.' 38 Utusan takam, a aniyán moy en awan moy immula. Iba en
nagpagud, sakay sikam en magani ten nagpagudan di."
39 Makpal a Samaritano ti banuwanid a iyud en naniwala kánni Jesus,
gapu ten pahayag nen bábbi a, "Kinagi na dikoku en atanan a ginamet
ku." 40 Kaya kinauron di ti Jesus a mákpágyan pala siya haud. Sakay
nákpágyan bi siya haud ti duwwa a aldew.
41 Makpal en summampalataya dikona masanig di siya. 42 Kinagi di ten
Samaritana, "Maniwala kami dán nadid, bakán la a gapu ten kinagi mu
nan gapu nasanig mi siya. Natukuyan mi dán a siya en Tagapagligtas nen
tolay ti munduwiday."

Pinagpiyya ni Jesus en Anak nen Essa a Pinunu

43 Nadid, kállipas nen duwwa a aldew, ay nagsoli ti Jesus a tamu ti
Galilea. 44 (Kinagi ni Jesus a en essa a propeta ay awan di igagalang ten
sadili na a banuwan.)

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

45 Káddemát ni Jesus ti Galilea ay mahusay en pángtanggap dikona
nen tolay hidi, gapu natandaan di en atanan a ginánggamet na a himala
ti Jerusalem ten Piyesta nen Aldew nen Págtalib. 46 Ummangay a ruway
ti Jesus ti Cana a sakup ni Galilea a nanggamitan na ten dinom a nagin
alak. Ti Capernaum ay tehud a essa a pinunu ni gubiyernu a tehud
a anak a lállaki a tehud a saket 47 sakay maghingalu dán. Dikona a
nabareta na a nagsoli ti Jesus ti Galilea a gubwat ti Judea, ay ummangay
siya nákpágguron kánni Jesus a angay na pagpiyyaán en anak na ti
Capernaum. 48 Kinagi ni Jesus, "Mentras a awan kam ti ketan a himala
hidi sakay makataka-taka a bagay ay awan kam sumampalataya."
49 Kinagi nen pinunu, "Kadtamon pay, Panginoon, bagu matay en anak
ku." 50 Kinagi ni Jesus dikona, "Umuli ka dán, mahusay dán en anak
mu." Pákkasanig nen lállaki ten kinagi ni Jesus ay naniwala siya sakay
tulos dán a ummuli. 51 Maglakad palla siya ten soli na ay natagbu na
dán en alipin na hidi sakay kinagi di dikona a nagpiyya dán en anak na.
52 Tinanung na hidi, "Ánya a kaodas nagpiyya naid?"

Kinagi di, "Nawasan siya ten ladu na ten ala-una nennapon." 53 Naala-
ala nen pinunu a konahud en odas dikona kinagi ni Jesus a, "Mahusay
dán en anak mu." Kaya summampalataya siya sakay en buu na a pamilya
kánni Jesus.

54 Iyád en kaduwwa a ginamet ni Jesus a himala ti Galilea kággubwat
na ti Judea.

En Págpapiyya ni Jesus ten Tehud a Saket ti Betesda

5 1 Nadid, káttapos ni iyud, ay ummangay ti Jesus ti Jerusalem ten
piyesta nen Judio hidi. 2 Ti banuwanid a iyud ay tehud a dikál a
dipositu ni dinom a kadeni nen Pintuwan nen Tupa hidi. Iyud a dinom ay
ngángngaranan nen Judio hidi a Betesda, ten gilid na ay tehud a limma
a bilay. 3 Napisanpisan haud en te manga saket hidi, kona ten burák,
pilay sakay lupug. 4 (Gapu tehud a panahun a dumibábbi en Anghel nen
Panginoon sakay kibugán na en dinom. En medipalongu a tumabsung ay
magpiyya siya ányaman en saket na.)

5 Nadid, tehud haud a lállaki a tállu a pulu ay ti walu dán a taon a
tehud a saket. 6 Netan siya ni Jesus, tukoy na a iyud a lállaki ay nalay
dán a tehud a saket. Tinanung na siya, "Gustu mu beman a magpiyya?"
7 Tummábbig en tehud a saket, "Maistu, awan biyay ti mangtulung dikoku
a tumabsung ni tehud dán a mangkibug ti dinomen, patamuwák palla ay
tehud dán a nakadipalongu dikoku." 8 Kinagi ni Jesus dikona, "Tumaknág
ka, betbitán mu i abák muwen, sakay maglakad ka." 9 Ti odasid a iyud ay
nagpiyya en lállaki, inalap na en abák na sakay naglakad.

Iyud a aldew ay Aldew nen Káimang. 10 Kaya kinagi nen pinunu nen
Judio hidi ten lállaki a nagpiyya, "Aldew nadid nen Káimang! Labag

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten Kautusan a magbetbet ka ti abák muwen." 11 Peru kinagi na dikodi,
"En nagpapiyya dikoku i nangkagiyid a betbitán ku i abák kuwidi sakay
maglakadák." 12 "Deya beman nagkagiyid dikomu a betbitán mu i abák
muwen sakay maglakad ka?" kagi di. 13 Peru awan tukoy nen lállaki ni
deya en nagpapiyya dikona, gapu awan dán ti Jesus ten kakpalan nen
tolay.
14 Kállipas ni iyud, ay netan ni Jesus ten Templo en lállaki a pinagpiyya
na. Kagi na dikona, "Nadid ta nagpiyya ka dán, ay dyan ka dán
maggamet ti kasalanan, bakay mas madukás pa i mangyariyid dikomu."
15 Kállakad nen lállaki ay ummangay siya ten Judio hidi sakay kinagi
na dikodi a ti Jesus i nagpapiyyaid dikona. 16 Kaya sapul haud, ay inusig
dán nen pinunu hidi nen Judio hidi ti Jesus gapu ten págpapiyya na ten
Aldew nen Káimang.
17 Peru kinagi ni Jesus dikodi, "En Ama ku ay tulos-tulos a
magtarabahu a hanggan nadid, konaák labi haud." 18 Gapu ti iyud, ay lalu
di a pinagsikapan a pabunu ti Jesus gapu linabag na dán en batas nen
Aldew nen Káimang ay kinagi na pa a en Diyos i Ama naid, gustu naid a
kagiyán ay ipantay na en sadili na ten Diyos.
19 Kaya kinagi ni Jesus dikodi, "Kagiyán ku dikomoy en katutuhanan
a awan ti magamet en Anak a gubwat ten sadili na la; nan en ketan na a
gamitán nen Ama ay siya labi iyud i gamitán naid. En gamitán nen Ama
ay siya labi en gamitán nen Anak. 20 Gapu mahal nen Ama en Anak, kaya
ipeta na ten Anak en atanan a gággamitán na, sakay higit pa ti hidi iyán
en gamet a ipeta dikona nen Ama tánni lalu kam a humanga. 21 Ni biyagán
nen Ama en patay hidi, ay kona labi hud, a biyagán nen Anak en deyaman
a gustu na a biyagán. 22 Awan maghatul en Ama, nan inyatád na ten Anak
en atanan a kapangyariyan a maghatul, 23 tánni parangalan nen atanan en
Anak a kona ten págparangal di ten Ama. En awan magparangal ten Anak
ay awan labi magparangal ten Ama a nangutus ten Anak."
24 "Kagiyán ku dikomoy en tatarudan, en mágsanig ten upos ku sakay
en sumampalataya ten nangutus dikoku ay magkahud ti biyag a awan
ti katapusan. Awan dán siya mahatulan nan neagton dán siya ten biyag
gubwat ten kamatayan. 25 Tandaan moy iddi: dumemát en odas, nadid
dán ngani, a masanig nen patay hidi en boses nen Anak nen Diyos sakay
en mágsanig dikona ay mabiyag. 26 Ni konya a en Ama ku a mismu
en paggubwatan nen biyag, kona labi hud en Anak ay inátdenan na ti
konahud a kapangyariyan. 27 Sakay inátdenan na bi ti kapangyariyan en
Anak a maghatul gapu siya en Anak nen Tolay. 28 Dyan kam magtaka
ti kagiyán kuwidi, gapu dumemát en odas a masanig nen patay hidi en
boses na. 29 Mabiyag hidi a ruway; atanan nen naggamet ti maganda ay
magkahud ti biyag a awan ti katapusan, sakay en atanan a naggamet ti
madukás ay maparusaan."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Magpatunay hidi kánni Jesus

30 Kinagi ni Jesus, “Awanák ti gamitán a ayun la ten sadili ku,
maghatulák a ayun ten kagiyán dikoku nen Ama kaya tama en pághatul
ku. Awan ku sunudán en sadili ku nan en sunudán ku ay en nangutus
dikoku. 31 Ni sikán la en mangpatunay tungkul ten sadili ku, ay en
págpatunay ku ay awan tatarudan. 32 Peru tehud a magtistigu tungkul
dikoku, sakay en ikagi na ay tatarudan. 33 Tehud kam a inutusan
tenhud kánni Juan, sakay pinatunayan na en tungkul ten katutuhanan.
34 Peru mas maganda ni en patunay ay awan naggubwat ti tolay, kinagi
ku la iyád tánni maligtas kam. 35 Ti Juan ay kumán a en demlag nen
simbuwan a magdemlag, sakay nasiyaan kam ti sangan la a panahun
ten demlag na. 36 Peru tehud a mangpatunay dikoku a higit pa ten
págpatunay ni Juan. En gággamitán ku hidi a inyutus nen Ama dikoku.
Hidi iyád en mangpatunay a pinaangayák háddi nen Ama. 37 Sakay en
Ama a nangutus dikoku ay magpatunay bi tungkul dikoku. Maski nikan
ay awan moy palla nasanig en boses na, sakay awan moy palla netan
en idsura na. 38 Awan nanatili dikomoy en upos na gapu awan kam
summampalataya ten inutusan na. 39 Mággaadalán kam ten Kasulatan,
gapu en paniwala moy ay haud moy a maaryok en biyag a awan ti
katapusan. Hidi iyán a Kasulatan ay magpatunay tungkul dikoku!
40 Peru umád kam padi a magpasakup dikoku tánni magkahud kam ti
biyag.”

41 Awan ku gustuwán a puriyán ni tolay. 42 Peru tukoy takam, tukoy ku
a awan kam ti págmahal ten Diyos. 43 Pinaangayák háddi nen Ama ku,
peru awanák moy tanggapán. Peru ni tehud a iba a angay háddi a ayun
la ten sadili na, ay siya en tanggapán moy. 44 Sakay en gustu moy la ay
papuri nen balang essa, awan moy ginustu en papuri a gubwat ten eessa
a Diyos. Konya kam a makapaniwala dikoku?

45 Dyan moy isipán a sikán i mángkasuwid dikomoy ten Ama, ti Moises
a inasaan moy i mángkasuwid dikomoy. 46 Ni talaga maniwala kam
kánni Moises, ay maniwala kam bi dikoku, gapu en insulat na ay tungkul
dikoku. 47 Nadid gapu awan kam maniwala ten insulat ni Moises, ay awan
moy bi mapaniwalaan en kagiyán ku?”

En Págpakan ten Limmang Libu
(Mt. 14:13-21; Mc. 6:30-44; Lu. 9:10-17)

6 1 Káttapos ni iyud ay ummarabes ti Jesus ten dibelyu nen Minalnu ti
Galilea, a ngángngaranan di labi a Minalnu ti Tiberias. 2 Inunud siya
nen makpal a tolay, gapu netan di en págpapiyya na ten tehud hidi a saket.
3 Summangkay ti Jesus ten bukid kaguman na en disepulus na hidi sakay
nággetnud hidi haud. 4 Adeni dán tenhud en Piyesta nen Aldew nen Págtalib

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nen Judio hidi. 5 Pákkatan-aw ni Jesus ten mamagdemáttan a makpal a tolay,
ay tinanung na ti Felipe, "Hádya kitam a makabali ti tinapay a kanán ni
tolayen hidi?" 6 (Kinagi na la iyud tánni purbaan na ti Felipe, tukoy dán ni
Jesus i gamitán naid.) 7 Tummábbig ti Felipe, "Ti kakpal diyen, ay maski ni
walu a bulan a suweldu ni essa a tolay ay awan makakayaw dikodi maski ni
tágsabadit la hidi." 8 Kinagi ni Andres a essa ten disepulus na hidi a kapatkaka
ni Simon Pedro, 9 "Tehud háddi a anak a lállaki a tehud a balon a limma a
tinapay sakay duwwa a ikan, peru awan iyád makakayaw ti kakpal diyen."
10 Kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, "Pággetnudán moy hidi." Nággetnud
ngani en tolay hidi ten malawak a kalamonan. En bilang nen kalállakiyan ay
umabut ti limmang libu. 11 Inalap ni Jesus en tinapay, sakay nagpasalamat ten
Diyos. Káttapos ay impetagtag na ten tolay hidi, kona bi hud en ginamet na
ten ikan. Nakakan hidi a atanan sakay nabássug. 12 Dikona makakan dán en
tolay hidi ay kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, "Puronán moy atanan subra
tánni awan masayang." 13 Dikona mapuron di en subra, ay nakapuron hidi ti
sapulu ay ti duwwa a lákba.

14 Pákketa nen tolay hidi ten ginamet ni Jesus ay kinagi di, "Talaga
ngani a siya en Propeta a umangay ti munduwiday!" 15 Peru nahalata
ni Jesus a umadeni en tolay hidi sakay pilitán di siya a gamitán
a hari, kaya lummakad siya a mágge-essa sakay summangkay ten
bukid.

Naglakad ti Jesus ten Dibabew nen Dinom
(Mt. 14:22-33; Mc. 6:45-52)

16 Dikona pággapon dán ay ummangay en disepulus hidi ten gilid nen
minalnu. 17 Summakay hidi ten abeng a paarabes ti Capernaum. Gibi dán ay
awan palla ummunud ti Jesus dikodi. 18 Bigla a dummáddekál en tagmák gapu
ten mabegsák a parás. 19 Dikona makabusay hidi ti manga limma hanggan
ánnám a kilumetru, ay netan di ti Jesus a maglakad ten dibabew nen dinom a
patamu ten abeng, sakay mineántingan hidi. 20 Peru kinagi na dikodi, "Dyan
kam manteng. Sikán iyád!" 21 Nasaya hidi a nangpasakay kánni Jesus, sakay
pagdaka hidi a nakademát ten angayan di.

Inaryok nen Tolay hidi ti Jesus

22 Ten kailawan na ay netan nen tolay hidi a ked haud a ked palla en
essa a abeng. Tukoy di a ti Jesus ay awan kaguman nen disepulus na
hidi, gapu hidi la en lummakad a nágsakay ten abeng. 23 Dummemát bi
en agum a abeng a gubwat ti Tiberias sakay nagdung haud ten tapat nen
kummanan di ten tinapay a impasalamat nen Panginoon. 24 Dikona ketan
nen tolay hidi a awan dán haud ti Jesus maski en disepulus na hidi, ay
summakay hidi ten abeng hidi a patamu ti Capernaum tánni aryokán di
ti Jesus.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ti Jesus en Pagkain a Makapangatád ti Biyag

25 Dikona ketan di ti Jesus ten dibelyu nen minalnu ay tinanung di,
“Nengkan ka pa háddi Maistu?” 26 Kinagi ni Jesus, “I tatarudanid ay kaya
aryokánnák moy ay bakán a gapu ten netan moy hidi a himala nan gapu
nakakan kam ti tinapay sakay nabássug. 27 Dyan kam magaryok ti pagkain
a masida la nan en pagkain a awan masida sakay makapangatád ti biyag
a awan ti katapusan. Iyán en iyatád dikomoy nen Anak nen Tolay, gapu
siya en inatáddan nen Diyos Ama ti konahud a kapangyariyan.” 28 Kaya
kinagi di kánni Jesus, “Ánya i dapat miyid a gamitán tánni masunud mi
en kaluuban nen Diyos?” 29 Kinagi ni Jesus, “Iddi en gustu nen Diyos a
gamitán moy, sumampalataya kam ten inutusan na.” 30 Kinagi di kánni
Jesus, “Ánya i mepeta muwid dikomi a himala tánni sumampalataya
kami? Ánya i gamitán muwid?” 31 En ninunu mi hidi ay kinuman ti
mana ten kaparangan. Kona ten nesulat ten kasulatan, ‘Inátdenan hidi ni
Moises ti tinapay a gubwat dilanget.’ ” 32 Kinagi ni Jesus dikodi, “Kagiyán
ku dikomoy en tatarudan, bakán a ti Moises en nangatád ti pagkain a
gubwat dilanget. En Ama ku en nangatád dikomoy ti tinapay a gubwat
dilanget. 33 Gapu en pagkain a gubwat ten Diyos ay en dummibábbi a
gubwat dilanget sakay mangatád ti biyag ti munduwiday.” 34 Tummábbig
hidi, “Panginoon, ni kona haud ay átdenan mu kami a pirmi ti iyán a
pagkain.” 35 Kinagi ni Jesus dikodi, “Sikán en tinapay a makapangatád ti
biyag. En umadeni dikoku ay awan dán magaláp maski nikan sakay en
sumampalataya dikoku ay awan dán mauwaw maski nikan.

36 Peru kagiyán ku dikomoy, a minetaák moy dán peru awan kam
padi sumampalataya dikoku. 37 Umadeni en atanan a iyatád nen Ama ku
dikoku, sakay awan ku palakadán maski nikan en deyaman a umadeni
dikoku. 38 Dummibábbiyák a gubwat dilanget, bakán a para gamitán
ku en kagustuwan ku, nan en kagustuwan nen nangutus dikoku. 39 Iddi
en kagustuwan na: awan ku dapat a pabayan a mepahamak maski essa
ten inyatád na hidi dikoku, nan biyagán ku siya a ruway ten katapusan
a aldew. 40 Gapu iddi en kagustuwan nen Ama ku: en atanan nen
tumenggi sakay sumampalataya ten Anak ay magkahud ti biyag a awan
ti katapusan. Sakay biyagán ku hidi a ruway ten katapusan a aldew.

41 Pákkasanig nen Judio hidi, ay namágganasasan hidi gapu ten kinagi
na a, “Sikán en tinapay a dummibábbi a gubwat dilanget.” 42 Kinagi di,
“Awan beman siya ay ti Jesus a anak ni Jose? Tukoy tam en dáddikál
na hidi, konya na a makagi a gubwat siya dilanget? 43 Kinagi ni Jesus
dikodi, “Bakin mamágganasasan kam? 44 Awan ti makaadeni dikoku
ni awan siya inyadeni nen Ama a nangutus dikoku. Sakay en umadeni
dikoku ay biyagán ku a ruway ten katapusan a aldew. 45 Nesulat ten libru
nen propeta hidi a, ‘Sakay tolduwan hidi a atanan nen Diyos.’ Balang

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mágsanig ten Ama ku sakay natolduwan ay umadeni dikoku. 46 Bakán a
gustu naid a kagiyán ay tehud dán a naketa ten Ama; en naggubwat la
ten Diyos en naketa ten Ama.
47 Tandaan moy kagiyán kuwidi dikomoy: en sumampalataya dikoku
ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan. 48 Sikán en tinapay a
makapangatád ti biyag. 49 Kinuman en ninunu moy hidi ti manna ten
kaparangan, sakay nágkatay labi hidi. 50 Peru ni deyaman en kuman ten
tinapay a dummibábbi a gubwat dilanget ay awan dán matay. 51 Sikán
en tinapay a makapangatád ti biyag a dummibábbi a gubwat dilanget.
Mabiyag a awan ti katapusan en deyaman a kuman ti iyád. Sakay en
iyatád ku a tinapay ay en bággi ku tánni mabiyag en atanan a tolay."
52 Pákkasanig nen Judio hidi ay namagtalu-talu hidi. "Konya kan a
meatád ni tolayid a iyán i bággi na en para kanán tam?" 53 Kaya kinagi
ni Jesus dikodi, "Kagiyán ku dikomoy tatarudanid, mentras a awan moy
kanán en bággi nen Anak nen Tolay sakay inumán en digi na ay awan
kam magkahud ti biyag. 54 Peru en kuman ten bággi ku sakay uminom
ten digi ku ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan, sakay ruway ku
siya a biyagán ten katapusan a aldew. 55 Gapu en bággi ku ay siya en
tatarudan a pagkain, sakay en digi ku ay siya en tatarudan a dinom.
56 Kaya ni deyaman en mangkan ten bággi ku sakay uminom ten digi
ku ay manatili dikoku sakay manatiliyák bi dikona. 57 En biyag a Ama
en nangutus dikoku, sakay mabiyagák gapu dikona. Kona labi hud, en
deyaman a mangkan dikoku ay mabiyag a gapu dikoku. 58 Iyád en tinapay
a dummibábbi a gubwat dilanget. Awan iyád kaparehu nen kinan nen
ninunu moy hidi ten kaparangan; nágkatay labi hidi maski ni kinuman
hidi ti iyud. En kuman ti iyád a tinapay ay mabiyag a awan ti katapusan."
59 Iyád en kinagi ni Jesus ten sinagoga dikona a nagtoldu siya ti
Capernaum.

En Upos hidi Tungkul ten Biyag a Awan ti Katapusan

60 Dikona nasanig nen disepulus na hidi en págtoldu na ay kinagi nen
kakpalan dikodi, "Madággi iyád a págtoldu na, deya makaintendiyid
haán?" 61 Tukoy ni Jesus a mamágganasasan en disepulus na hidi tungkul
ten intoldu na kaya kinagi na dikodi, "Gapu beman ti iyád ay lakadanák
moy dán? 62 Iyud pa beman wád ni ketan moy dán en Anak nen Tolay a
dumisunu a tamu ten dati na a páppágyanan? 63 En Ispiritu en mangatád
ti biyag; awan iyád magamet nen tolay. En upos hidi a kinagi ku dikomoy
ay ispiritu a mangatád ti biyag. 64 Peru tehud a sangan dikomoy a awan
maniwala dikoku." (Nakagi iyád ni Jesus gapu sapul pa ten sapul ay
tukoy na dán en awan hidi maniwala dikona, sakay en mángtokyon
dikona.) 65 Sakay kinagi na pa, "Iyád en dahilan kaya ku a kinagi
dikomoy a awan ti makaadeni dikoku ni awan gustuwán nen Ama."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

66 Sapul haud ay makpal dán en ummadág ten disepulus na hidi sakay
awan dán hidi nákkuyug dikona a ruway. 67 Kaya kinagi ni Jesus ten
sapulu ay ti duwwa, “Ánya, lakadanák moy beman bi?” 68 Kinagi ni
Simon Pedro, “Panginoon, hádya pa beman angayan miyid? Ked dán
dikomu en upos hidi a makapangatád ti biyag a awan ti katapusan.
69 Maniwala kami, sakay siguradu kami a siko en Banal a gubwat ten
Diyos.” 70 Tummábbig ti Jesus, “Awan beman pinili takam a sapulu ay
ti duwwa? Peru en essa dikomoy ay diyablo!” 71 En kinagi ni Jesus ay
tungkul kánni Judas a anak ni Simon Iscariote. Ti Judas ay essa ten
sapulu ay ti duwwa sakay siya en mángtokyon kánni Jesus.

Awan Summampalataya en Kákkapatkaka ni Jesus

7 1 Káttapos iyud ay linebut ni Jesus ti Galilea. Awan siya ummangay
ti Judea, gapu gustu siya a bunuwán nen pinunu hidi nen Judio
hidi haud. 2 Adeni dán en Piyesta nen Tolda hidi, a essa a ten piyesta
nen Judio hidi. 3 Kaya kinagi nen kákkapatkaka na hidi dikona, “Bakin
awan ka pa maglakad sakay angay ti Judea, tánni ketan nen disepulus
mu hidi en gággamitán mu. 4 Awan ti tolay a mángtagu ten gamet na ni
gustu na a metanyag. Ta gággamitán mu labi hidi iyán a bagay, ay ipeta
mu dán ti munduwiday.” 5 (Maski en kákkapatkaka hidi ni Jesus ay awan
summampalataya dikona.) 6 Kinagi ni Jesus dikodi, “Awan ku palla odas,
sikam ay maari maski ni ánya odas. 7 Awan maiyamut en tolay hidi dikomoy.
Peru sikán ay maiyamut hidi gapu patunayan ku a madukás en gamet di hidi.
8 Sikam umangay ten piyesta. Awanák umangay haud gapu awan palla tama
a odas para dikoku.” 9 Pákkakagi na ti iyud ay nawarak dán siya ti Galilea.

Ummangay ti Jesus ten Piyesta

10 Ten kállakad nen kákkapatkaka na hidi a tamu ten Piyesta ay
ummangay labi haud ti Jesus, peru patagu la. 11 Inaryok siya haud nen
Judio hidi, kinagi di, “Hádya dán wád siya?” 12 Mamágganasasan en
kakpalan. Kagi nen agum ay, “Mabait iyán a tolay,” kagi bi nen agum ay,
“Awan! Itawtaw na la en tolay hidi!” 13 Peru awan di pasanig a magupos
tungkul dikona ta manteng hidi ten pinunu hidi nen Judio hidi.

14 Ten kalahatiyan nen Piyesta ay ummangay ti Jesus ten Templo
sakay tulos a nagtoldu. 15 Nagtaka en pinunu hidi nen Judio hidi sakay
kinagi di, “Hádya wád a nangalap ti karunungan i tolayid a iyán, awan
bi siya nagiskuwela?” 16 Kaya kinagi ni Jesus dikodi, “Bakán ku a kao en
itoldu ku, nan kao nen nangutus dikoku. 17 Kaya ni deyaman en masor a
mangtupad ten kaluuban nen Diyos, ay matukuyan na ni en itoldu ku ay
gubwat ten Diyos oni gubwat la dikoku. 18 En magtoldu ten gubwat la ten
sadili na ay maghangad ti sadili a karangalan. Peru en tolay a maghangad
a maparangalan en nangutus dikona ay tolay a matapat sakay awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

magbulibuli. 19 Awan beman neatád dán dikomoy ni Moises en Kautusan?
Peru maski ni essa dikomoy ay awan ti nangsunud, sakay gustuwák moy pa
a bunuwán" 20 Kinagi nen tolay hidi, "Talaga a tehud ka a dimonyo!" "Deya
beman masorid a mangbunu dikomu?" 21 Kinagi ni Jesus dikodi, "Essa palla
a bagay en ginamet ku ay magtaka kamon. 22 Inyatád dikomoy ni Moises en
utus tungkul ten págturi (maski ni awan iyád naggubwat kánni Moises nan
ten ninunu moy hidi). Sakay maski ni Aldew nen Káimang ay turiyán moy
en kalállakiyan moy hidi. 23 Ni turiyán moy en essa a lállaki ten Aldew nen
Káimang, tánni masunud moy la en utus ni Moises, bakin a maiyamut kam
dikoku gapu ten págpapiyya ku ten Aldew nen Káimang? 24 Maghatul kam
ti tama, bakán a ten pamamag-itan la nen ketan moy."

Tinanung nen Tolay hidi ni ti Jesus en Cristo

25 Kinagi nen agum a tolay a taga Jerusalem, "Awan beman iyán en
tolay a gustu di a bunuwán? 26 Ked bela siya a hayagan a mangaral, awan
bela hidi ti makagi dikona! Bakay bi ni natukuyan nen pinunu hidi a siya
dán en Cristo?" 27 Peru, kagi nen agum, "Peru káddemát nen Cristo ay
awan ti makatukoy ni hádya naggubwatan naid, peru tukoy tam a atanan
ni hádya gubwat ni tolayid a iyán!"

28 Mentras a magtoldu ti Jesus ten Templo ay kinagi na, "Matenggiyák
moy beman a talaga? Tukoy moy beman ni hádya i naggubwatan kuwid?
Awanák ummangay háddi a para ten sadili ku la a kagustuwan. Karapat-
dapat a pagtiwalaan en nangutus dikoku awan moy siya matenggi.
29 Peru sikán ay tukoy ku siya, gapu gubwaták dikona sakay siya en
nangutus dikoku háddi."

30 Laan dán siya a dikáppán nen sangan a ked haud, peru awan ti
nangahas gapu awan na palla odas. 31 Kaya makpal a tolay en naniwala
dikona. Kinagi di, "Ánya wád káangay háddi nen Cristo makagamet wád
siya ti mas higit ti ginággamet ni tolayid a iyán?"

Nangutus en Pariseo hidi ti Mangdikáp kánni Jesus

32 Nasanig nen Pariseo hidi en pamággurunan nen tolay hidi tungkul
kánni Jesus, kaya nangutus hidi sakay en pinunu hidi nen padi hidi
ten sangan a guwardiya ten Templo tánni dikáppán di ti Jesus. 33 Kaya
kinagi ni Jesus, "Badit dálla a panahun pákpággagum kuwid dikomoy ay
magsoliyák dán ten nangutus dikoku. 34 Aryokánnák moy, peru awanák
moy metan, gapu awan kam makaangay ten angayan ku."

35 Namágguron en Judio hidi, "Hádya wád bi angayan ni tolayid a iyán
a awan tamon keketan? Angay wád siya ten Judio hidi a neangay ten
banuwan a sakup nen Griego hidi tánni magtoldu dikodi?" 36 Ánya wád i
gustuwid a kagiyán nen kinagi na a, 'Aryokánnák moy peru awanák moy
keketan,' sakay 'Awan kam makaangay ten angayan ku?' "

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Bukal a Makapangatád ti Biyag

37 Ten katapusan a pinakamahalaga a aldew nen piyesta ay tummaknág
ti Jesus sakay kinagi na ti mabegsák, “Ni deyaman en mauwaw ay
umadeni dikoku.” 38 sakay ni deyaman en maniwala dikoku ay uminom.
Gapu kinagi nen kasulatan, ‘Magbulos en dinom a makapangatád ti
biyag ten pusu nen balang maniwala dikoku.’ ” 39 En gustu a kagiyán ni
Jesus ay en Ispiritu a tanggapán nen sumampalataya hidi dikona. Gapu
ti panahunid a iyud ay awan palla nepagkaluub en Ispiritu, gapu awan
palla nabiyag a ruway ti Jesus sakay naluwalhati.

En Pánniwala nen Tolay hidi Tungkul kánni Jesus

40 Pákkasanig nen tolay hidi dikona ay kinagi di, “Talaga a siya dán en
propeta a áorayán tam.” 41 Tehud bi a iba a nagkagi a, “Siya dán en Cristo.”
Peru en tábbig nen agum ay, “Maari beman a maggubwat ti Galilea en
Cristo? 42 Awan beman kinagi nen kasulatan a en paggubwatan nen Cristo ay
en lahi ni David, sakay meenak ti Bethlehem a banuwan ni David?” 43 Kaya
awan magkaparehu en isip nen tolay hidi tungkul dikona. 44 En agum ay
gustu di siya a dikáppán, peru awan ti nangahas a mangdikáp dikona.

En Awan Pánniwala nen Pinunu hidi

45 Dikona a magsoli en guwardiya hidi nen Templo, ay tinanung hidi
nen pinunu hidi nen padi hidi sakay nen Pariseo hidi, “Bakin awan moy
siya inyangay háddi? 46 Kinagi nen nagbantay hidi, “Awan kami palla
ti nasanig a kona ten pággupos na.” 47 “Pati beman sikam ay nákkaloku
na bi?” kagi nen Pariseo hidi. 48 Tehud beman a pinunu oni Pariseo a
maniwala dikona? 49 “Awan! En tolay la hidi a awan ti pangmalayan
tungkul ten Kautusan, kaya sinumpa hidi!”

50 Ked bi haud ti Nicodemo, en ummangay nákpágguron kánni Jesus
ten gibi. Kinagi na dikodi, 51 “Awan beman labag ten Kautusan a hatulan
en essa a tolay ni awan palla sinanig sakay pinagadalan ni ánya en
ginamet na?” 52 Tummábbig hidi, “Bakin taga-Galilea ka dán beman
bi? Pagadalan mu en Kasulatan, ketan mu iyán a awan ti propeta a
maggubwat ti Galilea.” 53 Káttapos iyud ay ummuli dán en balang essa.

En Bábbi a Nangalunya

8 1 Nadid, ti Jesus ay ummangay ten Bukid nen Olibo hidi. 2 Ten
dimadimang ay nagsoli siya ten Templo. Ummadeni dikona en
tolay hidi sakay nákpággetnud siya a nagtoldu dikodi. 3 Dummemát en
tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay en Pariseo hidi, tawid di en a essa
bábbi a nadikáp di ti pángngalunya. Pinágtaknág di siya ten atubengán nen
kakpalan, 4 sakay kinagi di kánni Jesus, “Maistu, naaktu mi i bábbiyid a iddi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a nangalunya. 5 Ayun ten Kautusan ni Moises, ay dapat a batuwán a hanggan
matay en kona hidi haán a tolay. Ánya makagi muwid?" 6 Kinagi di la iyud
dikona para pangsubukan di, tánni tehud hidi a mebintang a kontra dikona.
Peru dummukug la ti Jesus sakay nagsulat siya ten luta ten pamamag-
itan nen toldu na.
7 Awan di siya imangan a táttanungán, kaya tinumaknág siya sakay kinagi
na, "Sigi, ni deya dikomoy en awan ti kasalanan ay siya en mágdipalongu
a mangbatu dikona." 8 Sakay ruway siya a ummetnud sakay nagsulat
siya ten luta. 9 Pákkasanig di ti iyud ay balang essa ay lummakad, sapul
ten katandaan. Linakadan di en bábbi a mágtaknág ten atubengán ni
Jesus. 10 Tummaknág ti Jesus sakay tinanung na en bábbi, "Hádya dán en
mangparusa hidi dikomu?" 11 "Awan dán ben, Panginoon," tábbig nen bábbi.
Kinagi ni Jesus: "Maski sikán ay awan taka bi parusaan, umuli ka dán
sakay dyan ka dán magkasala."

Ti Jesus en Demlag ni Munduwiday

12 Nadid, ruway a nagtoldu ti Jesus ten Pariseo hidi. Kinagi na, "Sikán
en demlag ni munduwiday. En sumunud dikoku ay magkahud ti demlag
ten biyag na sakay awan dán maglakad ten diklám." 13 Kinagi nen Pariseo
hidi, "Siko labiyen a mismu i mangpatunayid ti sadili muwen; awan ti
kuwenta i konaid haán a págpatunay." 14 Tummábbig ti Jesus, "Maski
sikán la mangpatunayid ti sadili kuwidi ay tatarudan i kákkagiyán
kuwidi, gapu tukoy ku ni hádyaák a naggubwat sakay ni hádya angayan
kuwid. Peru sikam ay awan moy tukoy ni hádya naggubwatan kuwid
sakay angayan kuwid. 15 Maghatul kam ayun ten pangileng nen tolay,
peru sikán ay awanák maghatul maski kándeya. 16 Sakay ni maghatulák
man ay tama en pághatul ku. Gapu bakán la a sikán en maghatul nan
kaguman ku en Ama a nangutus dikoku. 17 Nakasulat ten Kautusan
moy, a dapat a paniwalaan en págpatunay nen duwwa a tistigu.
18 Mapatunayan ku a mismu i sadili kuwidi, sakay magpatunay bi en Ama
a nangutus dikoku." 19 Tinanung di siya, "Hádya la ama muwid?"
Tummábbig ti Jesus, "Awanák moy matenggi, sakay awan moy bi
matenggi en Ama ku. Ni matenggiyák moy ay matenggi moy bi en Ama
ku."
20 Kinagi iyád ni Jesus ten Templo ten danág nen págdáttonan ti alay.
Peru awan ti nangahas a mangdikáp dikona, gapu awan na palla odas.

Awan Kam Makaangay ten Angayan Ku

21 Ruway a kinagi ni Jesus dikodi, "Adeniyák dán a lumakad sakay
aryokánnák moy; peru awan kam makaangay ten angayan ku. Mágkatay
kam a awan palla mapatawad en kasalanan moy hidi." 22 Namágguron
en Judio hidi, "Magpakamatay bewád bakin a kinagi na a, 'Awan kam

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

makaangay ten angayan ku?' 23 Kinagi ni Jesus dikodi, "Sikam ay taga-
dibábbi, sikán ay taga-disunu. Sikam ay taga-munduwiday peru sikán
ay bakán a taga-mundu. 24 Kaya tatarudan en kinagi ku dikomoy a
mágkatay kam a awan palla napatawad en kasalanan moy hidi. Ni awan
kam maniwala a, 'Sikán ay Sikán dán,' ay mágkatay kam a awan palla
napatawad en kasalanan moy hidi." 25 "Deya ka beman a talaga?" kagi di.
Tummábbig ti Jesus, nalay ku dán a kinagi dikomoy ni deyaák.

Sikán en kinagi ku dán dikomoy a sapul pa ten dipalongu. 26 Makpalák
palla a makagi sakay mehatul kontra dikomoy. Peru tatarudan en kinagi
nen nangutus dikoku, sakay en nasanig ku dikona ay ipahayag ku ti
munduwiday."

27 Awan di naintendiyan a en Ama i gustu naid a kagiyán. 28 Kaya
kinagi ni Jesus, "Kapag ni nelangkaw moy dán a Anak nen Tolay, ay
matukuyan moy a, 'Sikán ay sikán dán ngani.' Awanák ti gamitán a
gubwat la ten sadili ku a kapangyariyan, nan en pekagi la nen Ama
en kagiyán ku. 29 Sakay kaguman ku en nangutus dikoku, awanák
na páppabayan, gapu pirmi ku a gággamitán en makasaya dikona."
30 Kakpalan ten nakasanig hidi ten kinagi ni Jesus ay summampalataya
dikona.

En Katutuhanan en Mangpalaya Dikomoy

31 Kinagi ni Jesus ten Judio hidi a maniwala dikona, "Ni tulos-
tulos kam a sumunud ten toldu ku, ay sikam en tatarudan a disepulus
ku; 32 matukuyan moy en katutuhanan, sakay en katutuhanan en
mangpalaya dikomoy." 33 Tummábbig hidi dikona, "Gubwat kami ten lahi
ni Abraham sakay maski nikan ay awan kami naalipin nen deyaman?
Konya mu a makagi a palayaán kami?" 34 Tummábbig ti Jesus, "Kagiyán
ku dikomoy; a en mabiyag ti kasalanan ay alipin ni kasalanan. 35 En
alipin ay awan kabilang ten pamilya a habang panahun, peru en anak
ay kabilang a awan ti katapusan. 36 Mara ni pinalaya kamon nen Anak,
ay talaga ngani a malaya kamon. 37 Tukoy ku a lahi kam ni Abraham,
peru gustuwák moy a bunuwán gapu awan moy matanggap en itoldu ku
dikomoy. 38 En kákkagiyán ku dikomoy ay en neta ku ten Ama ku; peru
sikam en gággamitán moy ay en nasanig moy ten ama moy."

En Diyablo en Ama Moy

39 "Ti Abraham i Ama miyid," kagi nen Judio hidi.

Kinagi ni Jesus dikodi, "Ni talaga a lahi kam ni Abraham, ay di arigán
moy nakuwan en ginamet na. 40 Kinagi ku la en katutuhanan a nasanig
ku ten Diyos peru gustuwák moy dán a bunuwán. Bakán a kona haán
en ginamet ni Abraham. 41 En gággamitán moy ay kona ten ginamet nen
ama moy."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tummábbig hidi, “Bakán kami a mungaw. Essa la Ama miyid, en
Diyos.” 42 Kinagi ni Jesus dikodi, “Ni talaga a en Diyos Ama moyid,
mahalánnák moy nakuwan gapu naggubwaták ten Diyos. Awanák
ummangay háddi ten sadili ku la a kagustuwan, nan inutusanák na.
43 Bakin awan moy maintendiyan i kákkagiyán kuwidi? Gapu awan
moy gustu a tanggapán en itáttoldu ku. 44 En diyablo i ama moyid!
Sakay en kagustuwan na i gustu moyid a gamitán. Sapul pa ten sapul
ay mágbabonu dán siya. Awan ti ketan dikona a katutuhanan, gapu
sasala na katutuhanan. Ugali na a talaga a mágbulibuliyán gapu mabuli
siya sakay ama siya ni kakabuliyan. 45 Awan moy gustu a maniwala
dikoku gapu katutuhanan en kákkagiyán ku dikomoy. 46 Deya dikomoy
i makapagkagiyid a tehudák a kasalanan? Nadid, ni katutuhanan en
kinákkagi ku, ay bakin awanák moy paniwalaan. 47 En tolay a maka-
diyos ay mágsanig ten upos nen Diyos. Peru sikam ay awan moy gustu a
mágsanig dikoku gapu awan kam maka-diyos.”

Ti Jesus sakay ti Abraham

48 Ten pákkasanig nen Judio hidi, ay kinagi di, “Awan beman tama
la en kinagi mi a siko ay Samaritano sakay sinaniban ni dimonyo?”
49 Kinagi ni Jesus, “Awanák sinaniban ni dimonyo. Pinarangalan
ku en Ama ku, peru linapastanganák moy. 50 Awanák maghangad a
parangalanák, peru tehud a essa a magsikap a maparangalanák, sakay
siya en makapanghatul. 51 Tandaan moy kagiyán kuwidi: en sumunud ten
toldu ku ay awan dán matay maski nikan.”

52 Kinagi nen Judio hidi, “Nadid mi a matiyak a talaga sinaniban
ka ni dimonyo. Natay ngani dán ti Abraham sakay ten propeta hidi,
kagiyán mu pa a awan ti matay ten deyaman a sumunud ten toldu mu.
53 Kinagi di, “Mas mataas ka pa beman nan en ama mi a ti Abraham?
Natay siya kumona bi ten propeta hidi. Ánya akala muwid ti sadili
muwen?” 54 Kinagi ni Jesus dikodi, “Ni sikán la en mangparangal ti
sadili kuwidi ay awan ti kuwenta. En Ama ku en mangparangal dikoku
sakay kákkagiyán moy a siya i Diyos moyid. 55 Awan moy siya matenggi,
peru matenggi ku siya. Ni kagiyán ku a awan ku siya matenggi ay magin
mabuliyák a kona dikomoy. Peru matenggi ku siya sakay sunudán ku en
kákkagiyán na. 56 Nasaya en ama moy a ti Abraham ten dikona maakala
na a ketan na en aldew a demát ku, netan na ngani iyud sakay nasaya
siya.” 57 Gapu ti iyud ay kinagi nen Judio hidi dikona, “Samantala awan
ka palla ti limmapulu a taon, konya mu a makagi a netan mu dán ti
Abraham?” 58 Kinagi ni Jesus dikodi, “Kagiyán ku dikomoy i tatarudanid:
bagu pa neenak ti Abraham ay, ‘Sikán ay ked dán.’ ” 59 Pákkasanig nen
Judio hidi ti iyud, ay nangkopkop hidi ti batu tánni batuwán di siya, peru
tummagu ti Jesus sakay lummuwas ten Templo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pinagpiyya ni Jesus en Burák

9 1 Nadid, ten paglakad ni Jesus, ay netan na en essa a lállaki a
neenak a burák. 2 Kinagi nen disepulus na hidi, “Maistu, deya i
tehudid a kasalanan ta mineenak a burák i lállakiyid a iyán, siya oni en
dáddikál na?” 3 Kinagi ni Jesus dikodi, “Awan ti kasalanan i lállakiyid
a iyán oni en dáddikál na hidi. Nan nangyari iyán tánni mepeta en
kapangyariyan nen Diyos. 4 Kailangan a tupadán tam en ipagamet
hidi nen nangutus dikoku mentras tehud palla a aldew. Ni dumemát
dán en gibi ay awan dán ti makapanggamet. 5 Mentras kedák palla
ti munduwiday, ay sikán en demlag ni munduwiday.” 6 Pákkakagi ni
Jesus ti iyud, ay lummoktab siya ten luta sakay ginamet na a lusak,
sakay impahid na iyud ten mata nen burák. 7 Sakay kinagi na ten burák,
“Kammudán magudemos ten dinom a Siloe.” (En gustu na a kagiyán ay
inutusan.) Kona ngani haud en ginamet nen burák sakay ten kássoli na ay
naketa dán siya.

8 Kinagi nen kadatigan na hidi sakay nen naketa hidi dikona,
dikona a mágpalimus palla siya, “Awan beman iyán en lállaki a dati a
mágpalimus?” 9 “Iyán dán ngani” kagi nen agum, “Awan! Karupa na la,”
kagi dámman nen agum. Kaya nagupos en lállaki, “Sikán dán iyád.”
10 Kinagi di dikona, “Konya ka a naketa?” 11 Tummábbig en lállaki, “En
lállaki ben a dáddulawán di a Jesus ay naggamet ti lusak a nahaluwan
ten loktab na sakay impahid na ti mata kuwidi. Sakay kinagi na dikoku
a, ‘Umangay ka ti Siloe a magudemos.’ Kaya ummangayák bi haud sakay
nagudemos, hudák dán a naketa,” 12 “Hádya dán siya?” kagi di dikona,
“Awan ku tukoy.” Tábbig na dikodi.

Tinantu nen Pariseo hidi en Págpapiyya

13 Inyangay di ten Pariseo hidi en dati a burák. 14 Aldew iyud nen
Káimang dikona gamitán ni Jesus en lusak sakay nanggamot na ten burák.
15 Tinanung a ruway nen Pariseo hidi ni konya siya a naketa. Kinagi
na dikodi, “Pinahidan na ti lusak i mata kuwidi, sakay pinagudemusák
na, sakay hudák dán a naketa.” 16 Kinagi nen agum a Pariseo, “Bakán a
gubwat ten Diyos i tolayid a iyán, gapu awan na impangilin en Aldew nen
Káimang.” Peru kinagi bi nen agum, “Konya a makagamet ti kona haán a
himala i essaid a makasalanan?” Sakay awan hidi namagkaessa.

17 Kinagi di dámman ten lállaki a burák, “Siko, ánya palagay muwid
dikona, gapu pinaketa na i mata muwen, ánya makagi muwid?”

“Essa siya a propeta.” Tábbig nen lállaki. 18 Awan maniwala en Judio
hidi ni tatarudan a burák siya, kaya pinauwet di en dáddikál na hidi.
19 Sakay kinagi di ten dáddikál na hidi, “Tarud beman a anak moy siya?
Tarud beman a neenak siya a burák? Bakin naketa dán siya?” 20 Kinagi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nen dáddikál na hidi, “Tukoy mi a anak mi siya, sakay neenak siya a
burák. 21 Peru awan mi tukoy ni konya naketa naid, sakay awan mi bi
tukoy ni deya nangpapiyyaid dikona. Siya dálla tanungán moyid, te idad
dán bi siya sakay mekagi na dán en tungkul ten sadili na. 22 Kona la haád
en kinagi nen dáddikál na hidi gapu ten ánteng di ten Judio hidi. Gapu
napagkasunduwan nen Judio hidi a itiwalag di ten sinagoga en balang
mángpahayag a ti Jesus en Cristo. 23 Iyád en dahilan ni bakin kinagi nen
dáddikál na hidi a, “Siya ay tehud dán a sapat idad; siya dálla i tanungán
moyid.”

24 Kaya pinadulaw dámman nen Judio hidi en burák sakay kinagi
di dikona, “Ten ngaran nen Diyos ay magkagi ka ti tatarudan tukoy
mi a makasalanan i tolayid a iyud.” 25 Tumábbig siya, “Para dikoku
makasalanan man siya oni awan. Basta tukoy kuwid ay datiyák a burák
peru nadid ay maketaák dán.” 26 “Ánya ginamet naid dikomu? Konya na
a pinaketa i mata muwen?” Tanung di dikona. 27 Tummábbig siya dikodi,
“Nakagi ku dán ben dikomoy, peru awanák moy gustu a paniwalaan.
Bakin gustu moy dámman a masanig a ruway? Gustu moy beman bi a
magin disepulus na?”

28 Pákkasanig nen Judio hidi, ay pinagsarantaan di siya, “Siko
disepulus naid. Peru sikami, ay disepulus ni Moises. 29 “Tukoy mi a
nákpágguron en Diyos kánni Moises. Peru i lállakiyid a iyán, ay awan
mi tukoy ni hádya naggubwatan naid.” 30 Kinagi nen lállaki, “Iyud
ngani makatakaid! Awan moy tukoy ni hádya nagubwatan naid, peru
pinagpiyya na mata kuwidi.” 31 Tukoy tam a awan sanigán nen Diyos en
makasalanan. Peru sanigán na en tunay a sumamba hidi dikona sakay
sumunud ten kaluuban na. 32 Sapul pa ten sapul awanák palla nakasanig
ti nakapagpapiyya ti neenak a dati dán a burák. 33 Talaga a awan ti
magamet i lállakiyid a iyud ni awan naggubwat ten Diyos!” 34 Kinagi di
dikona, “Neenak ka a makasalanan, gustu muwid a kagiyán ay siko pa i
mangtolduwid dikomi?” Sakay sapul haud ay intiwalag di dán siya.

Ispirituwal a Kaburákkan

35 Nabareta ni Jesus a intiwalag nen Pariseo hidi en lállaki
a pinagpiyya na. Kaya kinagi na ten lállaki dikona ketan na,
“Sumampalataya ka beman ten Anak nen tolay?” 36 Tummábbig en
lállaki, “Deya beman siya Maistu? Kagiyán mu dikoku tánni maniwalaák
dikona.” 37 “Netan mu dán siya, siya i kauron muwidi nadid,” kagi ni
Jesus. 38 “Sumampalatayaák dikomu Panginoon!” kagi nen lállaki. Sakay
sinamba na ti Jesus.

39 Sakay kinagi pa ni Jesus, “Kayaák a ummangay ti munduwiday, ay
tánni maghatul ten tolay. Tánni maketa en burák hidi sakay maburák en
maketa hidi.” 40 Nasanig iyud nen agum a Pariseo a adeni dikona kaya

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tinanung di siya, “Ánya beman gustu muwid a kagiyán burák kami?”
41 Kinagi ni Jesus, “Ni burák kam ay awan kam nakuwan ti kasalanan.
Peru kinagi moy a awan kam burák, en kasalanan ay manatili dikomoy.”

En Talinhaga Tungkul ten Pastol

10 1 Kinagi ni Jesus, “Tandaan moy iddi, en awan maglakad ten
pintuwan nen kulungan nen tupa hidi, nan umunek siya ten awan
páglakadan, ay mágtakaw sakay tulisan. 2 Peru en maglakad ten pintuwan
na, ay siya en tunay a pastol. 3 Pasáddáppán siya nen guwardiya, sakay
sanigán nen tupa hidi en boses na. Dulawán na ten ngara-ngaran di en
balang essa ten tupa hidi, sakay iluwas na hidi ten kulungan. 4 Ni meluwas
na dán hidi, ay dumipalongu siya sakay mahusay hidi a umunonud dikona,
gapu matenggi di en boses na. 5 Awan hidi sumunud ti iba, nan guminan
pa hidi a paadeyu, gapu awan di matenggi en boses nen iba.”
6 Kinagi ni Jesus iyád a talinhaga, peru awan di naintendiyan en gustu
na a kagiyán.

Ti Jesus en Mabait a Pastol

7 Kaya ruway a kinagi ni Jesus, “Kagiyán ku dikomoy iddi: sikán en
pintuwan a sássáddáppan nen tupa hidi. 8 En nágdipalongu dikoku ay
mágtakaw sakay tulisan, peru awan hidi sinanig nen tupa hidi. 9 Sikán
en tunay a pintuwan. En deyaman a sumáddáp ten pamamag-itan ku
ay maligtas. Somdáp siya sakay lumuwas sakay maketa ti kabiyagan
na. 10 Dumemát en mágtakaw tánni magtakaw sakay mamunu sakay
mangperhisyu. Peru sikán, ummangayák háddi tánni magkahud ti biyag
en tupa hidi, biyag a masagana sakay ganap.
11 “Sikán en mabait a pastol. En mabait a pastol ay iyalay na en biyag
na para ten tupa na hidi. 12 Peru en áupaan ay guminan ni maketa ti
sumunggab a matapang a hayup ti talon. Ginanan na hidi palibhasa
awan siya pastol sakay awan na kao en tupa hidi. Kaya sunggaban hidi
ni matapang a hayup ti talon sakay mariwak-riwak hidi. 13 Ginanan na la
hidi palibhasa a naupaan la siya sakay awan ti malasakit ten tupa hidi.
14 “Sikán en mabait a pastol. Matenggi ku en sadili ku hidi a tupa sakay
matenggiyák di bi. 15 Kona ten pákkatenggi ku ten Ama, iyatád ku en buu
ku a biyag para ten tupa ku hidi. 16 Tehudák a iba pa a tupa a awan palla
ti kulunganidi. Kailangan a mesáddáp ku bi hidi sakay sanigán di en
boses ku. Ni magkakonahud ay mapisan ti essa en tupa hidi sakay essa la
en pastol.”
17 “Kaya tatarudan a mahalák nen Ama, gapu inyalay ku en biyag ku,
tánni mabiyagák labi a ruway. 18 Awan ti makapangalap ti biyag kuwidi,
nan kusa ku iyád a iyatád. Tehudák a kapangyariyan a iyatád iyád sakay
alapán a ruway. Iyád en utus a tinanggap ku ten Ama ku.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19 Gapu ti kinagiyid a hidi iyud ni Jesus ten Judio hidi ay awan hidi
namagkaessa ti palagay. 20 Kakpalan dikodi ay nagkagi a, “Sinaniban siya
ni dimonyo sakay nagareng! Bakin mágsanig kam pa dikona?” 21 Kinagi
bi nen agum a, “Awan makapagupos ti kona haud i sinanibanid ni
dimonyo! Makagamot beman ti burák i dimonyowid?”

Intakwil nen Judio hidi ti Jesus

22 Sákdágnen tenhud sakay pasiyaan en Piyesta nen Páglaan ten
Templo ti Jerusalem. 23 Dikona ked ti Jesus ten Templo a máglakad-
lakad ten balkon ni Solomon, 24 ay pinalebutan siya nen Judio hidi sakay
kinagi di dikona, “Bakin págdadudaán mu kami pa? Kagiyán mu dikomi
ni talaga siko dán ti Cristo.” 25 Kinagi ni Jesus dikodi, “Kinagi ku dán
ben dikomoy, peru awan kam maniwala. En gággamitán ku hidi ten
pamamag-itan nen ngaran nen Ama ku en magpatunay tungkul dikoku.
26 Peru awan kam maniwala, gapu awan kam kabilang ten tupa ku hidi.
27 Mágsanig dikoku en tupa ku hidi, tukoy ku hidi sakay sumunud hidi
dikoku. 28 Atáddán ku hidi ti biyag a awan ti katapusan. Maski nikan ay
awan hidi mepahamak sakay awan hidi maagew nen deyaman dikoku.
29 En Ama ku a náng-atád dikodi dikoku ay dakila ten atanan sakay awan
ti makapangagew dikodi ten Ama ku. 30 Sikán ay ten Ama ku ay eessa
la.”
31 Pákkasanig nen Judio hidi ti iyud ay, nangkopkop hidi a ruway ti
batu tánni batuwán di siya. 32 Kinagi ni Jesus dikodi, “Makpalák a impeta
dikomoy a mágkaganda a gamet a gubwat ten Ama ku. Hádya ti hidi iyud
pangbatuwan moyid dikoku?” 33 Tummábbig en pinunu hidi nen Judio hidi,
“Bakán a gapu ten mágkaganda a gamet kaya batuwán mi ka nan gapu ten
páglapastangan mu ten Diyos! Gapu kinagi mu a Diyos ka peru tolay ka
la.” 34 Kinagi ni Jesus dikodi, “Awan beman nakasulat ten Kautusan moy
a, ‘Kinagi ku a diyos kam?’ 35 Diyos hidi en nangdulaw nen Kautusan ten
nángtiwalaan hidi ten upos nen Diyos, sakay awan maari a tanggiyan en
kinagi nen kasulatan. 36 Sikán ay pinili sakay inutusan nen Ama. Konya moy
a makagi a linapastangan ku en Diyos gapu kinagi ku a Anakák nen Diyos?
37 Ni awan ku gamitán en pagamet hidi dikoku nen Ama ku, ay dyan kam
maniwala dikoku. 38 Peru ni gamitán ku hidi iyud, ay dapat a paniwalaan
moy en ginággamet ku, maski ni awanák moy paniwalaan. Ni magkakonahud
ay masiguradu moy a ked dikoku en Ama sakay kedák bi dikona.”
39 Laan di dámman siya a dikáppán, peru nakalisi siya.
40 Nagsoli dámman ti Jesus ten dibelyu ni Jordan, adeni ten
nagbinyagan ni Juan. Mentras a ked haud siya ay, 41 makpal a ummangay
dikona. Kinagi nen tolay hidi, “Ti Juan ay awan ti ginamet a himala,
peru tatarudan en atanan a kinákkagi na tungkul ti tolayid a iyád.”
42 Kaya makpal en summampalataya kánni Jesus haud.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Kákkatay ni Lazaro

11 1 Nadid, tehud a lállaki a nagkasakit ti Betania a en ngaran na
ay ti Lazaro a kapatkaka de Maria ay ti Marta. 2 Ti Maria en
nangbulak ten básset nen Panginoon ti págpasárrub sakay pinahidan na
ten buuk na. Gapu tehud a saket ti Lazaro, 3 kaya impekagi nen matkaka
kánni Jesus a, "Panginoon, en mahal mu a amigu ay tehud a saket."
4 Peru dikona masanig iyud ni Jesus, ay kinagi na, "Awan siya matay
ten saket na. Nangyari iyud tánni maparangalan en Diyos sakay ten
pamamag-itan ni iyád ay maparangalan en Anak nen Diyos."
5 Mahal ni Jesus en matátkaka a de Marta, Maria ay ti Lazaro. 6 Peru
nagpalipas pa siya ti duwwa a aldew sapul dikona a mabareta na a tehud a
saket ti Lazaro. 7 Kállipas nen duwwa a aldew, ay kinagi na ten disepulus na
hidi, "Magsoli kitam ti Judea." 8 Kinagi nen disepulus na hidi, "Maistu, awan
beman págbabaditan ka dán a batuwán nen pinunu hidi nen Judio hidi?
Bakin magsoli ka dámman haud?" 9 Kinagi ni Jesus, "Awan beman tehud a
sapulu ay ti duwwa a odas ten maghapun? Awan mesángdul en maglakad
ni aldew, gapu ketan na en demlag ni munduwiday. 10 Peru mesángdul en
maglakad ti gibi, gapu awan dikona en demlag."
11 Káttapos ni iyud, ay kinagi na dikodi, "En amigu tam a ti Lazaro ay
netidug, kaya kadtamon haud angen ku siya lukagán." 12 "Panginoon, ni
konahud ay magpiyya la siya," kagi nen disepulus na hidi. 13 En gustu a
kagiyán ni Jesus ay patay dán ti Lazaro, peru en akala nen disepulus na
hidi ay talaga a tidug la. 14 Kaya kinagi ni Jesus ti mahusay, "Natay dán
ti Lazaro. 15 Peru masayaák ta awanák haud tánni sumampalataya kam
dikoku. Kaya kadtamon haud."
16 Nadid, ti Tomas a ngángngaranan di a Kambal, ay nagakit ten
kaguman na hidi. "Kadtamon mákkuyug kitam ten Maistu, maski
mákkatay kitam dikona."

Ti Jesus en Kákkabiyag a Ruway sakay en Biyag

17 Káddemát de Jesus ti Betania, ay natukuyan na a áppat dán a aldew
a nakalábbáng ti Lazaro. 18 Manga tállu a kilumetru en kadeyu ni Betania
ti Jerusalem. 19 Sakay makpal ten taga-Jerusalem hidi en ummangay
kánde Marta ay ti Maria tánni mangparapara dikodi.
20 Ten pákkasanig ni Marta a pademát ti Jesus, ay tinagbu na sakay
inuron na siya. Peru ti Maria ay nawarak la ten bilay di. 21 Kinagi ni
Marta, "Panginoon, ni ked ka la nakuwan háddi ay awan nakuwan natay
en kapatkaka ku. 22 Peru tukoy ku, a maski nadid ay iyatád nen Diyos
en ányaman a agidán mu dikona." 23 Kinagi ni Jesus dikona, "Mabiyag
a ruway en kapatkaka mu." 24 Kinagi ni Marta, "Tukoy ku a mabiyag
siya a ruway ten katapusan a aldew." 25 Kinagi ni Jesus dikona, "Sikán

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

en makapangatád ti biyag sakay en ruway a kákkabiyag. Ni deyaman
en sumampalataya dikoku, maski matay ay mabiyag a ruway. 26 Sakay
en deyaman a biyag nadid a sumampalataya dikoku ay awan matay
maski nikan. Maniwala ka beman?" 27 Tummábbig siya, "Maniwalaák
Panginoon! Sumampalatayaák dikomu sakay maniwalaák a siko en
Cristo, en Anak nen Diyos, a áorayán mi a pademát ti munduwiday."

Nagsanget ti Jesus

28 Káttapos ni iyud ay ummuli ti Marta. Inangay na sinekretu en wadi
na a kinagiyan, "Keddán en Maistu, padulaw na ka." 29 Ten pákkasanig
ni Maria, ay pagdaka siya a tummaknág sakay tummagbu kánni
Jesus. 30 (Awan palla nakademát ti Jesus ten baryu, ked palla siya ten
nangtagbuwan dikodi ni Marta.) 31 Inumunud kánni Maria en Judio hidi
a mangparapara dikodi, dikona ketan di a magalistu siya a lumuwas ten
bilay di. Akala di ay angay siya ten páglábbángngan a magsanget.
32 Káddemát ni Maria ten puwestu ni Jesus, ay lummuhud siya ten
táttaknággan na. Kinagi na, "Panginoon, ni ked ka la nakuwan háddi
ay awan natay en kapatkaka ku." 33 Nahabag ti Jesus ten pákketa na
a magsanget ti Maria sakay en Judio hidi a kaguman na. 34 "Hádya
nánglábbángngan moyid dikona?" kagi ni Jesus.
"Karon hád Panginoon angen mu ilingán." tábbig di dikona.
35 Nagsanget ti Jesus. 36 Kaya, kinagi nen Judio hidi, "Ilingán moy
talaga a mahal na ti Lazaro!" 37 Peru kinagi nen agum, "Nagpapiyya siya
ti burák, bakin awan na napugád en kákkatay ni Lazaro?"
38 Káddemát ni Jesus ten páglábbángngan ay nalungkut siya a ruway. En
páglábbángngan ay kuweba a tehud a takáp a dikál a batu en bunganga
na. 39 Kinagi ni Jesus dikodi, "Ibutan moy batuwen." Kinagi ni Marta,
"Panginoon kaáppat na dán nadid a aldew siguradu a mabuyok dán siya."
40 Kinagi ni Jesus, "Awan beman kinagi ku dikomu a ni sumampalataya
ka dikoku ay ketan mu nen kaluwalhatian nen Diyos?" 41 Kaya inibutan di
en batu. Sakay tummangad ti Jesus a kinagi na, "Ama, magpasalamaták
dikomu gapu sinanigák mu. 42 Tukoy ku Ama a pirmiyák mu a sanigán. Kaya
ku iyád a kinagi ay gapu ti tolayiday hidi, tánni maniwala hidi a siko en
nangutus dikoku." 43 Káttapos na iyud a kinagi, ay impákraw na a, "Lazaro,
lumuwas ka haán!" 44 Linumuwas ngani ti Lazaro, a nabalutan ti damit a
panglábbáng en lima na sakay en básset na, tehud bi a takáp a damit en
rupa. Kinagi ni Jesus, "Okbisan moy siya, tánni makalakad dán siya."

En Balak a Kontra kánni Jesus
(Mt. 26:1-5; Mc. 14:1-2; Lu. 22:1-2)

45 Kakpalan ten Judio hidi a kaguman ni Maria a naketa ten ginamet ni
Jesus ay summampalataya hidi dikona. 46 Peru en agum, ay ummangay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hidi ten Pariseo hidi sakay imbareta di en ginamet ni Jesus. 47 Kaya
inipun nen pinunu hidi nen padi hidi sakay nen Pariseo hidi en kagawad
hidi nen Sanedrin. Kinagi di a, "Ánya gamitán tamid? Makpal dán
a ginággamet a himala i tolayid a iyán. 48 Ni páppabayan tam siya a
magtulos-tulos ti gággamitán naen ay mapaniwala na en atanan. Ni
magkakonahud ay angay háddi en Romano hidi sakay sidaán di en
Templo sakay pahirapan di en bansa tam."
49 Peru en essa dikodi a ti Caifas, a kapunuwan nen padi hidi tenhud,
ay kinagi na, "Talaga a awan kam ti tukoy! 50 Awan moy beman maisip
a mas mapiyya pa ni essa la matayid alang-alang ten banuwan, nan
ni mepahamak en buu a bansa?" 51 Awan gubwat ten sadili na iyud a
kinagi ni Caifas. Nan bilang kapunuwan nen padi hidi ti iyud a taon ay
impahayag na a dapat a matay ti Jesus alang-alang ten bansa di. 52 Sakay
tánni maipun en atanan a nekalat a anak nen Diyos. 53 Sapul haud,
ay nagisipan di dán ni konya di a mapabunu ti Jesus. 54 Kaya ti Jesus
ay awan dán pinumeta a maglakad ti Judea. Nan nagdiretsu dán siya
ten banuwan a Efraim a adeni ten kaparangan. Sakay haud pala siya a
nákpágyan a kaguman nen disepulus na hidi.
55 Nadid, adeni dán en Piyesta nen Aldew nen Págtalib nen Judio
hidi, makpal a inumangay a tolay ti Jerusalem bagu a dumemát en
piyesta, tánni tupadán di en utus ni Moises tungkul ten páglinis ti bággi.
56 Inaryok di ti Jesus ten Templo, sakay nagtanungan hidi, "Ánya ti
palagay moyid? Umangay wád siya ti piyestaidi?" kagi di. 57 Nagutus en
kapunuwan nen padi hidi sakay en Pariseo hidi, a ikagi dikodi nen tolay
hidi ni hádya puwestuwid ni Jesus, tánni mapadikáp di siya.

Binulakan ti Pasárrub ti Jesus
(Mt. 26:6-13; Mc. 14:3-9)

12 1 Nadid, ánnám pa a aldew bagu en Piyesta nen Aldew nen Págtalib,
ti Jesus ay dummemát ti Betania, ten banuwan ni Lazaro a biniyag
na a ruway. 2 Kaya naghanda hidi haud ti pangapon para kánni Jesus, sakay
kumman hidi a kaguman ti Lazaro. Ti Marta ay nagserbi dikodi. 3 Nangalap
ti Maria ti kalahati ni litru a mahal a kalasi ni págpasárrub, iyád ay puru
a págpasárrub a gubwat ten mula a nardo. Imbulak na iyud ten babásset
ni Jesus. Káttapos ay pinahidan na ten buuk na. Sakay en buu a bilay ay
summárrub. 4 Ti Judas Iscariote, en disepulus ni Jesus a mángtokyon dikona
en nagkagi a, 5 "En halaga ni pasárrubid a iyán ay katumbas nen essa a taon
a suweldu. Bakin a awan tam dálla inlaku sakay inyatád ten mágkahirap
hidi en pilak?" 6 Kinagi na iyud bakán a gapu tehud siya a malasakit ten
mágkahirap hidi nan gapu a essa siya a mágtakaw. Siya en mágsaddi ten
pilak di sakay kákkupitán na iyud. 7 Tummábbig ti Jesus, "Pabayan moy la
siya. Imbulak na iyud ten bággi ku bilang pághanda ten páglábbáng dikoku.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 En mágkahirap ay pirmi moy hidi a kakaguman, peru sikán ay awanák moy
pirmi a kakaguman."

En Balak Kontra kánni Lazaro

9 Ten dikona a nabareta nen makpal a Judio a ked ti Betania ti Jesus ay
ummangay hidi haud, bakán la a gapu kánni Jesus nan gustu di bi a ketan ti
Lazaro a biniyag na a ruway. 10 Kaya binalak nen pinunu hidi nen padi hidi
a pabunu di bi ti Lazaro, 11 gapu siya en dahilan ni bakin a en Judio hidi ay
humiwalay dán dikodi sakay sumampalataya dán kánni Jesus.

En Págtanggap di kánni Jesus ti Jerusalem
(Mt. 21:1-11; Mc. 11:1-11; Lu. 19:28-40)

12 Nadid, ten kailawan na ay nabareta nen tunay ti kakpal a tolay a
nákpamiyesta a ti Jesus ay tamu ti Jerusalem. 13 Kaya nangalap hidi ti palapa ni
palma sakay tinagbu di ti Jesus. Ipáppákraw di a, "Puriyán en Diyos! Pagpalaán
en dumemát ten ngaran nen Panginoon. Puriyán en Hari ni Israel!" 14 Netan ni
Jesus en essa a bul-u palla a asno sakay sinakayan na iyud, kona ten nesulat a,

15 "Dyan kam manteng, sikam a taga-Sion hidi!
Mágsanig kam! Dumemát dán en Hari moy,
a sumássakay ten bul-u a asno!"

16 Awan iyud naintendiyan nen disepulus na hidi. Peru dikona a
mabiyag a ruway ti Jesus sakay maluwalhati, ay naala-ala di en kinagi
ten kasulatan tungkul dikona, kaya kona ngani haud en nangyari.
17 Dikona a biyagán a ruway ni Jesus ti Lazaro ay makpal en naketa.
Iyud a pangyayari ay angay di imbábbareta. 18 Iyud en dahilan ni bakin a
tinagbu siya ni sakonahud ti kakpal a tolay gapu nabareta di en ginamet
na hidi a himala. 19 Namágguronan nen Pariseo hidi a, "Awan kitamon ti
magamet! Ilingán moy umunonud dán dikona atanan a tolay!"

Inaryok nen Sangan a Griego ti Jesus

20 Nadid ay tehud a sangan a Griego a ummangay ten piyesta nen
Aldew nen Págtalib tánni sumamba. 21 Ummadeni hidi kánni Felipe a
taga-Bethsaida a sakup ni Galilea sakay kinagi di, "Maari kami wád a
mákpágguron kánni Jesus?" 22 Kinagi iyud ni Felipe kánni Andres sakay
hidi a duwwa en ummadeni kánni Jesus sakay kinagi di iyud. 23 Kinagi
ni Jesus, "Dummemát dán en odas tánni parangalan en Anak nen Tolay.
24 Tandaan moy: mentras a awan matáknig ten luta en essa a butil nen
trigo sakay matay ay manatili iyud a mággeessa. Peru ni matay ay
magbunga iyud ti makpal. 25 En tolay a magpahalaga ti hustu ten biyag
na ay siya en mawanan, peru ni deyaman en awan mangpahalaga ten
biyag na ti munduwiday gapu la dikoku ay magkahud ti biyag a awan
ti katapusan. 26 Ni deyaman en magserbi dikoku ay dapat a sumunud

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikoku, sakay ni ked hádyaák ay ked bi siya haud. Ni deyaman en magserbi dikoku ay parangalan nen Ama."

Kinagi ni Jesus en Tungkul ten Kákkatay Na

27 Kinagi pa ni Jesus, "Mabalisaák nadid. Kagiyán ku beman ten Ama a iligtasák na ten adeni dán a pághirap ku? Awan! Gapu iyád en dahilan ni bakin a kedák háddi." 28 Káttapos ay kinagi ni Jesus, "Ama, parangalan mu en ngaran mu."

Sakay en boses a gubwat dilanget en tummábbig a, "Pinarangalan ku dán iyád sakay ruway ku a parangalan."

29 Nasanig iyud nen tolay hidi a ked haud kaya kinagi di, "Nagkáddur" Kagi bi nen agum ay, "Nákpágguron dikona en essa a anghel!" 30 Kinagi ni Jesus, "Impasanig iyud a boses para dikomoy, bakán a para dikoku."

31 "Nadid dán en panahun tánni hatulan i munduwiday. Sakay iyád dán bi en panahun a hatulan en pinunu ni munduwiday. 32 Sakay ni melangkawák ay paadeniyán ku dikoku en atanan a tolay." 33 (Kinagi na iyád tánni ipeta na ni konya siya a matay.) 34 Tummábbig en tolay hidi, "Kinagi nen Kautusan a en Cristo ay mabiyag a awan ti katapusan. Bakin a kinagi mu a kailangan a melangkaw en Anak nen Tolay? Deya beman en Anak nen Tolay a kákkagiyán mu?" 35 Tummábbig ti Jesus, "Awan dán magmalay a kakaguman moy en demlag. Tulos kam a maglakad mentras a kaguman moy palla en demlag, tánni awan kam maabutan nen diklám. Gapu awan tukoy nen maglakad ten kadiklámman ni hádya en angayan na. 36 Sumampalataya kam ten demlag mentras a kaguman moy palla en demlag tánni magin anak kam nen demlag." Káttapos na hidi a kagiyán ay lummakad ti Jesus sakay tinaguwan na hidi.

Awan Summampalataya kánni Jesus en Judio hidi

37 Nadid, maski ni netan nen Judio hidi en makpal a himala a ginamet ni Jesus ay awan padi hidi summampalataya dikona. 38 Ni konahud ay natupad en kinagi ni Propeta Isaias a,

"Panginoon, deya naniwalaid ten impahayag mi?
Deya i nángpetaan muwid ten kapangyariyan mu?"

39 Awan ngani hidi maniwala gapu kinagi ni Isaias,

40 "Binurák nen Diyos en mata di
sakay pinakáttug na en pusu di,
tánni awan hidi maketa,
sakay awan makaintendi en isip di,
bakay sumoli hidi dikoku
sakay pagpiyyaán ku hidi." 41 Kinagi iyád ni Isaias gapu netan na en kaluwalhatian ni Jesus, sakay nagupos siya tungkul kánni Jesus.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42 Konapamanhud, ay makpal ten pinunu hidi nen Judio hidi en
naniwala dikona. Peru insekretu di la gapu ten ánteng di ten Pariseo
hidi, bakay itiwalag di hidi ten sinagoga. 43 Gapu mas ginustu di pa a
kasayaan nen tolay nan kasayaan nen Diyos.

En Upos ni Jesus en Manghatul

44 Sakay mabegsák a kinagi ni Jesus, “En maniwala dikoku ay bakán
la a sikán en naniwalaan na, nan pati en nangutus dikoku. 45 Sakay en
naketa dikoku ay naketa dán bi ten nangutus dikoku. 46 Ummangayák
háddi bilang demlag ti munduwiday, tánni deyaman en maniwala dikoku
ay awan dán manatili ten kadiklámman. 47 Ni deyaman en nakasanig
ten upos ku hidi peru umád a sumunud ay awan ku siya hatulan. Gapu
ummangayák háddi bakán a tánni hatulan ku i munduwiday nan para
iligtas iyád. 48 Tehud a manghatul ten mángtakwil dikoku sakay en awan
mangtanggap ten upos ku hidi; en upos a impangaral ku en manghatul
dikodi ten katapusan a aldew. 49 Gapu awanák magupos a gubwat la ten
sadili ku, nan en Ama a nangutus dikoku en nángkagi ni ánya i dapat
kuwid a kagiyán sakay ipahayag. 50 Sakay tukoy ku a en utus na ay
makapangatád ti biyag a awan ti katapusan. Kaya en pekagi nen Ama en
ipáppahayag ku dikomoy.

Inugasan ni Jesus en Babásset nen Disepulus na hidi

13 1 Nadid, dikona a saldew dálla bagu a Piyesta nen Aldew nen
Págtalib ay tukoy ni Jesus a dumemát dán en panahun a
lumakad dán siya ti munduwiday tánni sumoli dán siya ten Ama. Mahal
ni Jesus en disepulus na hidi a ked ti munduwiday, sakay en págmahal na
dikodi ay hanggan ten katapusan.

2 Ti gibiyid a iyud a nangapon hidi, ay immula dán nen diyablo ten isip
ni Judas Iscariote a anak ni Simon a itokyon na ti Jesus ten Judio hidi.
3 Tukoy ni Jesus a atanan a kapangyariyan ay inyatád dán dikona nen
Ama. Sakay tukoy na bi a gubwat siya ten Diyos sakay pasoli dán siya
ten Diyos. 4 Mentras a kuman hidi ay tummaknág ti Jesus sakay ineklas
na en alikábkáb na sakay imburebád na ten sáppang na en tuwalya.
5 Káttapos ay nángbulak siya ti dinom ten palanggana sakay sinapulan
na a ugasan en babásset nen disepulus na hidi sakay pinahidan na ten
tuwalya a bumábburebád ten sáppang na.

6 Ten dikona a ummadeni siya kánni Pedro ay inumád siya. Kinagi
na, “Panginoon, bakin siko pa i mangugasid ti babásset kuwiday?”
7 Tummábbig ti Jesus, “Awan mu maintendiyan i gággamitán kuwiday
nadid, peru maintendiyan mu labi iyád káttapos.” 8 Ruway a kinagi ni
Pedro, “Panginoon, umáddák a siko i mangugasid ti básset kuwiday hidi.
Tummábbig ti Jesus, “Ni awan mu paugas i básset muwen ay awan ka ti

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kaugnayan dikoku." 9 Kaya kinagi ni Pedro, "Ni konahud Panginoon ay
bakán la i básset kuwiday hidi i ugasan muwid nan pati dán bi i lima
kuwiday hidi sakay ulu ku." 10 Kinagi dikona ni Jesus, "En nakapágdigus
dán ay awan dán kailangan a ugasan puwera la ten babásset na, gapu
malinis dán en buu moy a bággi. Malinis kamon, peru bakán a atanan
moy." 11 (Kinagi ni Jesus a awan atanan ay malinis gapu tukoy na ni deya
en mángtokyon dikona.) 12 Káttapos a maugasan ni Jesus en babásset
di hidi ay ruway na insulot en alikábkáb na sakay summoli siya ten
lamisaan. Káttapos ay tinanung na hidi, "Naintendiyan moy beman en
ginamet ku dikomoy?" 13 "Dáddulawanák moy a Maistu sakay Panginoon,
ay tama kam gapu iyán ngani en tatarudan. 14 Nadid ni sikán a
Panginoon sakay Maistu moy ay nagugas ten babásset moy hidi ay dapat
bi a mamagugasan kam ti básset. 15 Impeta ku dikomoy en halimbawa
a dapat moy a arigán. Kaya gamitán moy bi en ginamet ku dikomoy.
16 Kagiyán ku dikomoy: en alipin ay awan mataas nan en amu na,
sakay awan bi ti inutusan a mas mataas nan ten nangutus dikona. 17 Ni
naintendiyan moy hidi iyád a bagay sakay gamitán moy ay pagpalaán
kam nen Diyos.

18 Awan ku kagiyán a pinagpala kam a atanan, gapu tukoy ku en
pinili ku hidi. Peru kailangan a matupad en kinagi nen Kasulatan a,
'Tinaraidurák nen tolay a pinakan ku.' 19 Kagiyán ku iyád dikomoy bagu
a mangyari tánni ni mangyari dán ay sumampalataya kam a, 'Sikán
ay sikán dán.' 20 Kagiyán ku dikomoy a: ni deyaman en mangtanggap
ten inutusan ku ay mangtanggap bi dikoku sakay ni deyaman en
mangtanggap dikoku ay mangtanggap bi ten nangutus dikoku."

Kinagi ni Jesus a Tehud a Mángtokyon Dikona
(Mt. 26:20-25; Mc. 14:17-21; Lu. 22:21-23)

21 Káttapos a kagiyán ni Jesus hidi iyud ay nabalisa siya ti hustu
sakay kinagi na, "Kagiyán ku dikomoy a essa dikomoy en mángtokyon
dikoku." 22 Nággilengan en disepulus hidi gapu awan di tukoy ni deya
en gustu a kagiyán ni Jesus. 23 En disepulus a mahal ni Jesus ay kasadát
na. 24 Sininyasan siya ni Simon Pedro a tanungán na kánni Jesus ni deya
en gustu na a kagiyán. 25 Kaya summandig siya ten abaga ni Jesus sakay
intanung na, "Panginoon deya gustu muwid a kagiyán?" 26 Tummábbig
ti Jesus, "En páng-atáddan ku ten tinapay káttapos ku a isawsaw ay siya
iyud." Kaya nangalap ti Jesus ti tinapay sakay káttapos na a insawsaw
ay inyatád na kánni Judas a anak ni Simon Iscariote. 27 Ten dikona a
matanggap ni Judas en tinapay ay sináddáp siya ni Satanas. Kinagi ni
Jesus dikona, "Gamitán mu dán a pagdaka en dapat mu a gamitán."
28 Peru maski ni essa ten kaguman hidi ni Jesus a nangapon ay awan
di naintendiyan ni bakin a kinagi iyud ni Jesus. 29 Gapu ti Judas en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tagatawid ten pilak di ay inisip nen agum a inutusan siya ni Jesus a
mamali ten kailangan di hidi para ten piyesta oni angay siya mangatád
ti limus ten mágkahirap hidi. 30 Ten dikona a makakan dán ti Judas ten
tinapay ay lummakad siya. Gibi dán ti odasid a iyud.

En Bigu a Utus

31 Ten dikona a nakalakad dán ti Judas ay kinagi ni Jesus, "Nadid ay
mehayag dán en karangalan nen Anak nen Tolay, sakay ten pamamag-
itan na ay mehayag bi en karangalan nen Diyos. 32 Sakay ni mehayag
dán en karangalan nen Diyos ten pamamag-itan nen Anak nen Tolay, ay
en Diyos bi mánghayagid ten karangalan nen Anak sakay gamitán na
iyud a pagdaka." 33 Anak ku hidi, badit dálla a panahun a makagumanák
moy. Aryokánnák moy, peru kona ten kinagi ku ten Judio hidi, 'Awan
kam makaangay ten angayan ku.' 34 Essa a bigu a utus en iyatád ku
dikomoy: magmahalan kam! Ni konya takam a minahal ay kona bi hud
en págmahal moy ten balang essa. 35 Ni magmahalan kam ay matukuyan
nen atanan a tolay a sikam ay disepulus ku hidi."

Kinagi ni Jesus en Pángpamen Dikona ni Pedro
(Mt. 26:31-35; Mc. 14:27-31; Lu. 22:31-34)

36 Tinanung ni Simon Pedro ti Jesus, "Panginoon, hádya i angayan
muwid?" Tummábbig ti Jesus, "Ten angayan ku ay awan ka makaunud
nadid, peru makaunud ka labi balang aldew." 37 Nagtanung pa ti
Pedro, "Panginoon, bakin a awanák maari a umunud dikomu nadid?
Nakahandaák bi a matay para dikomu." 38 Tummábbig ti Jesus, "Iyalay
mu i biyag muwen para dikoku? Tandaan mu: bagu a magtarakket en
manok ay pumentálluwák mu a ipamen."

Ti Jesus en Dilan

14 1 Kinagi ni Jesus dikodi, "Dyan kam mabalisa. Sumampalataya
kam ten Diyos sakay sumampalataya kam bi dikoku. 2 Ten bilay
nen Ama ku ay makpal a kuwartu. Angayák haud para paghanda takam
ti mapágyanan moy. Awan ku iyád kagiyán dikomoy ni awan tatarudan.
3 Ni kedák dán haud sakay nehanda ku dán en mapágyanan moy ay
soliyák sakay ikuyug takam tánni ni ked hádyaák ay ked kam bi haud.
4 Sakay tukoy moy dán en dilan a patamu ten angayan ku."

5 Kinagi ni Tomas dikona, "Panginoon, awan mi tukoy ni hádya
angayan muwid, konya mi a matukuyan en dilan?" 6 Tummábbig ti Jesus,
"Sikán en dilan, en katutuhanan, sakay en biyag. Awan ti makaangay ten
Ama ni awan ten pamamag-itan ku. 7 Ni matenggiyák moy ay tukoy moy
dán bi en Ama ku. Sapul nadid ay matenggi moy dán siya sakay netan
moy dán."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Kinagi ni Felipe dikona, “Panginoon, ipeta mu la dikomi en Ama
ay makontentu kami dán.” 9 Tummábbig ti Jesus, “Felipe, awanák mu
palla bali tukoy, maski nalay kitamon a mamagkakaguman? En naketa
dikoku ay naketa dán bi ten Ama. Bakin a kagiyán mu pa a, ‘Ipeta mu
dikomi en Ama’? 10 Awan ka beman maniwala a kedák ten Ama sakay
en Ama ay ked dikoku? En upos hidi a kagiyán ku dikomoy ay bakán a
gubwat dikoku nan gubwat ten Ama a ked dikoku. Siya en manggamet
ten bagay hidi a gággamitán ku. 11 Maniwala kam a sikán ay ked ten Ama
sakay en Ama ay ked dikoku. Ni umád kam a maniwala ten kákkagiyán
ku ay maniwala kam gapu ten ginamet ku. 12 Kagiyán ku dikomoy en
tatarudan: en manampalataya dikoku ay makagamet bi ten gággamitán
ku ti mas higit pa, gapu sumoliyák dán ten Ama. 13 Sakay ányaman en
agidán moy ten ngaran ku ay gamitán ku tánni maparangalan en Ama
ten pamamag-itan nen Anak. 14 Gamitán ku en ányaman a agidán moy
ten pamamag-itan nen ngaran ku.”

En Pangaku Tungkul ten Banal a Ispiritu

15 “Ni mahalák moy ay sunudán moy en utus ku hidi. 16 Sakay agidán
ku ten Ama a paangayán na dikomoy en Tagagiyya a makaguman
moy a awan ti katapusan. 17 Iyád ay en Ispiritu nen katutuhanan, a
awan matanggap ni munduwiday gapu awan siya ketan oni tukoy ni
munduwiday. Peru tukoy moy siya, gapu siya ay kakaguman moy sakay
mágyan siya dikomoy.”
18 “Awan takam iwarak a awan ti kaguman; soliyán takam. 19 Awan
dálla malay ay awanák dán ketan nen taga-mundu hidi, peru ketanák
moy; gapu mabiyagák sakay mabiyag kam bi. 20 Ti aldewid a iyud ay
matukoyan moy a sikán ay ked ten Ama ku, sikam ay ked dikoku sakay
sikán ay ked dikomoy.”
21 “Ni deyaman en mangtanggap sakay sumunud ten utus ku hidi ay
siya en magmahal dikoku. En magmahal dikoku ay mahalán bi nen
Ama ku. Mahalán ku bi siya sakay magpakilalaák dikona.” 22 Tinanung
siya ni Judas (bakán a ti Iscariote), “Panginoon, bakin dikomi ka la a
magpakilala ti hustu bakán a ti munduwiday?” 23 Tummábbig ti Jesus,
“En magmahal dikoku ay sumunud ten utus ku hidi. Mahalán siya nen
Ama ku sakay umangay kami mákpágyan dikona. 24 En awan magmahal
dikoku ay awan sumássunud ten utus ku hidi. Sakay en upos hidi a
nasanig moy dikoku ay awan gubwat dikoku nan ten Ama a nangutus
dikoku.”
25 “Kinagi ku hidi iyád a bagay dikomoy mentras a kakagumanák moy
palla. 26 Peru en Tagagiyya, en Banal Ispiritu a paangayán háddi nen
Ama ten ngaran ku ay siya en magtoldu dikomoy ten atanan a bagay
sakay magpaala-ala ten atanan a kinagi ku dikomoy.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27 “Kapayapaan en iwarak ku dikomoy. En kapayapaan ku en iyatád
ku dikomoy; bakán iyád a kona ten iyatád ni munduwiday. Dyan
kam mabalisa sakay dyan kam manteng. 28 Kinagi ku dán dikomoy a,
‘Lumakadák peru sumoliyák labi.’ Ni mahalák moy, ay dapat a magsaya
kam ta angayák ten Ama, gapu mas dakila en Ama nan sikán. 29 Kagiyán
ku dán hidi iyád dikomoy bagu pa a mangyari tánni ni mangyari dán
ay maniwala kam dikoku. 30 Awan ku dán pakaatakdugán i kákkagiyán
kuwiday dikomoy, gapu pademát dán en pinunu ni munduwiday.
Awan siya ti kapangyariyan dikoku, 31 kaya la dapat a matukuyan ni
munduwiday a mahal ku en Ama ku, kaya gamitán ku en inyutus na
dikoku. Kamon dán, kadtamon!”

Ti Jesus en Ponan nen Ubas

15 1 Kinagi pa ni Jesus ten disepulus na hidi, “Sikán en tatarudan
a ponan nen ubas sakay en Ama ku en mággalaga. 2 Káttolán na
en balang pinget a awan magbunga sakay káttulan na sakay linisan en
balang pinget a magbunga tánni lalu pa a magbunga ti makpal. 3 Malinis
kamon gapu ten upos hidi a kinagi ku dikomoy. 4 Manatili kam dikoku
sakay manatiliyák dikomoy. Awan makapagbunga en pinget a awan
manatili a nakakabit ten ponan. Kona bi hud i mangyariyid, awan kam
makapagbunga ni awan kam manatili dikoku.”
5 “Sikán en ponan nen ubas, sikam en pinget hidi. En manatili dikoku
sakay manatiliyák bi dikona ay makapagbunga ti makpal. Gapu awan
kam ti magamet ni nakahiwalay kam dikoku. 6 En awan manatili dikoku
ay kona ten pinget hidi a ibut sakay magmadi. En kona hidi haud a pinget
ay puronán sakay tutudán. 7 Ni manatili kam dikoku sakay manatili
dikomoy en upos ku hidi, ay iyatád ku dikomoy ányaman en agidán moy.
8 Maparangalan en Ama ni magbunga kam ti makpal, ni konahud en
mangyari ay mepeta moy a sikam ay disepulus ku. 9 Mahal takam a kona
ten págmahal nen Ama dikoku. Manatili kam ten págmahal ku. 10 Ni
sássunudán moy en utus ku hidi ay manatili kam ten págmahal ku. Kona
dikoku, sássunudán ku en utus hidi nen Ama ku, kaya nanatiliyák ten
págmahal na.
11 “Kinagi ku hidi iyád a bagay dikomoy tánni makabahagi kam bi
ten kasayaan ku, sakay magin kompletu en kasayaan moy. 12 Iddi en
utus ku: magmahalan kam a kona ten págmahal ku dikomoy. 13 Awan
ti págmahal a mas higit pa ten págmahal nen essa a tolay a náng-alay
ten biyag na para ten amigu na. 14 Amigu takam ni sássunudán moy en
utus ku hidi. 15 Awan takamon dulawán a alipin gapu awan tukoy nen
alipin en gággamitán nen amu na. Nan, dulawán takamon a amigu gapu
kinagi ku dán dikomoy en atanan a nasanig ku ten Ama ku. 16 Bakán a
sikam en nangpili dikoku. Sikán en nangpili dikomoy sakay inutusan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

takam tánni magbunga kam ti makpal sakay en bunga moy ay manatili. Ni magkakonahud ay ányaman a agidán moy ten Ama ten pamamag-itan nen ngaran ku ay iyatád na dikomoy. 17Kaya iddi en utus ku dikomoy: magmahalan kam."

En Iyamut ni Munduwiday

18"Ni maiyamut dikomoy i munduwiday ay dapat moy a matukuyan a naiyamut dán iyád dikoku bagu a sikam. 19Ni kabilang kam ti munduwiday ay mahalán di kam. Peru awan kam kabilang dikodi, nan pinili takam a gubwat dikodi. 20Tandaan moy en kinagi ku dikomoy a awan ti alipin a mas higit ten amu na. Ni inusigák di ay usigán di kam bi. Sakay ni sinunud di en utus ku ay sunudán di bi en kagiyán moy. 21Usigán di kam gapu ten pánnampalataya moy dikoku sakay gapu awan di tukoy en nangutus dikoku. 22Ni awanák ummangay háddi sakay nangaral dikomoy ay awan nakuwan hidi ti kasalanan. Peru nadid ay awan hidi ti merason ten kasalanan di. 23Ni deyaman en maiyamut dikoku ay maiyamut bi ten Ama ku. 24Ni awanák nanggamet ten atubengán di ti himala a awan nagamet ni maski deyaman ay awan nakuwan hidi ti kasalanan. Peru maski ni netan di dán en himala hidi a ginamet ku ay maiyamut padi hidi dikoku sakay ten Ama ku. 25Ti ginamet diyid a iyád ay natupad en nesulat ten Kautusan a: 'Maiyamut hidi dikoku a awan ti dahilan.'

26"Peru en Tagagiyya en Ispiritu nen katutuhanan ay umangay háddi a gubwat ten Ama. Paangayán ku siya háddi a gubwat ten Ama, sakay siya en magpatunay tungkul dikoku. 27Sakay dapat kam bi a magpatunay tungkul dikoku gapu kaguman takamon sapul pa ten sapul."

16 1"Kagiyán ku atananid a iyád dikomoy tánni awan kam mawanan ti pánnampalataya dikoku. 2Palayasán di kam ten sinagoga hidi. Ti katunayanid dumemát en panahun a en deyaman a mangbunu dikomoy ay magakala a magserbi ten Diyos. 3Sakay gamitán di iyád gapu awanák di kilala maski en Ama. 4Peru kagiyán ku dikomoy bagayid a hidi iyád tánni, káddemát nen odas a gamitán di iyád, ay maala-ala moy a impadipalongu ku dán iyád dikomoy."

En Gamitán nen Banal a Ispiritu

"Awan ku palla kinagi dikomoy bagayid a hidi iyád ten sapul gapu kagumanák moy palla. 5Peru nadid ay soliyák dán ten Ama ku a nagpaangay dikoku. Awan ti essa man dikomoy a nagtanung dikoku ni hádya angayan kuwid. 6Peru gapu kinagi ku dán dikomoy, ay naglungkut kam. 7Kaya kagiyán ku dikomoy en tatarudan: en kállakad ku ay para ten kapiyyaan moy, gapu awan angay dikomoy en Banal a Ispiritu ni awanák lumakad. Peru ni lumakadák, paangayán ku siya dikomoy. 8Sakay ni dumemát siya, ay patunayan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na ten tolay hidi ti munduwiday a liwat en pákkatukoy di ten kasalanan,
tungkul ten pagkamatuwid, sakay tungkul ten pághatul nen Diyos. 9 Liwat hidi
tungkul ten kasalanan, gapu awan hidi maniwala dikoku. 10 Liwat hidi tungkul
ten pagkamatuwid, gapu angayák ten Ama sakay awan moy dán ketan; 11 sakay
tungkul ten pághatul nen Diyos, gapu nahatulan dán en pinunu ni munduwiday.
12 Makpalák palla a kagiyán dikomoy, peru awan moy palla kaya a
intendiyán nadid. 13 Peru ni dumemát en Ispiritu nen katutuhanan ay
igiyya na kam ten atanan a katutuhanan a gubwat ten Diyos. Gapu en
kagiyán na ay bakán a gubwat ten sadili na, nan en nasanig na sakay
ipahayag na dikomoy en mangyari hidi a pademát. 14 Parangalanák na
gapu tanggapán nen Ispiritu a gubwat dikoku en ipahayag na dikomoy.
15 En atanan nen ked ten Ama ay kao ku; kaya kinagi ku a tanggapán nen
Ispiritu a gubwat dikoku sakay ipahayag na iyád dikomoy.

Magin Kasayaan en Kalungkutan

16 "Awan dálla malay ay awanák moy dán ketan; sakay awan la malay a
panahun ay ketanák moy dámman a ruway."
17 Namágguron en agum ten disepulus na hidi, kinagi di, "Ánya wád gustu
naid a kagiyán? Bakin kinagi na a awan dálla malay ay awan tamon siya ketan
sakay awan dálla malay a panahun ay ketanák moy dámman a ruway? Kagi
na pa a, 'Gapu soliyák dán ten Ama ku.' 18 Ánya wád gustu naid a kagiyán ten,
'Awan dálla malay?' Awan tam maintendiyan!" 19 Tukoy ni Jesus a gustu di
a magtanung, kaya kinagi na, "Mamágtanungan kam tungkul ten kinagi ku
a awan dálla malay ay awanák moy dán ketan; sakay kállipas nen badit pa
a panahun, ay ketanák moy a ruway. 20 Kagiyán ku dikomoy en tatarudan:
magsanget kam sakay maglungkut peru magsaya i munduwiday. Subra en
kalungkutan moy peru mapalitan iyán ti kasayaan.
21 Ni magbati-bati dán en essa bábbi a magenak ay maghirap siya, gapu
dummemát dán en odas nen pággenak na. Peru ni makaenak dán siya ay
awan na dán maalala en hirap; gapu ten kasayaan na a neenak na dán ti
munduwiday en anak na. 22 Kona kam labi haud maglungkut kam nadid,
peru mamagketa kitam a ruway sakay magkahud kam ti dikál a kasayaan
ten pusu moy a awan ti makapangagew maski ni deya.
23 Ti aldewid a iyud ay awan moy dán kailangan a magtanung dikoku.
Tandaan moy: ányaman en agidán moy ten Ama ten pamamag-itan nen
ngaran ku ay iyatád na dikomoy. 24 Hanggan nadid ay awan kam palla
ti inagid dikona ten pamamag-itan nen ngaran ku. Mággid kam, sakay
tehud kam a matanggap, tánni makompletu en kasayaan moy."

En Págtagumpay ten Ngaran ni Jesus

25 "Kagiyán ku hidi iyád dikomoy ti patalinhaga. Peru dumemát en
panahun a awanák dán magupos dikomoy ti kona haád; diretsuwan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ku dán a kagiyán dikomoy en tungkul ten Ama. 26 Ti aldiwid a iyud ay
mággid kam dikona ten pamamag-itan nen ngaran ku; sakay awan ku
kagiyán a mággidák ten Ama para dikomoy, 27 gapu mahal kam nen Ama.
Mahal na kam gapu mahalák moy sakay naniwala kam a gubwaták ten
Diyos. 28 Sikán ay gubwat ten Ama sakay ummangay ti munduwiday;
nadid lumakadák dán ti munduwiday sakay soli dán ten Ama."
29 Kinagi nen disepulus na hidi, "Nadid diretsuwan dán pággupos
muwen dikomi sakay bakán dán a patalinhaga! 30 Nadid tukoy mi dán
a tukoy mu atanan a bagay, sakay awan ka dán kailangan a tanungán
nen deyaman. Gapu ti iyád ay maniwala kami a gubwat ka ten Diyos."
31 Tummábbig ti Jesus, "Talaga beman a maniwala kamon nadid?
32 Dumemát en odas a nadid dán ngani a magkawatak-watak kam,
magsadili kam ti lakad, sakay iwarakák moy. Peru, awanák mággeessa
gapu kaguman ku en Ama. 33 Kagiyán ku iyád dikomoy tánni magkahud
kam ti kapayapaan ten pákpagkaessa moy dikoku. Tehud kam a
kahirapan háddi ti munduwiday; peru begsákkan moy isip moyen!
Napaglabanan ku dán i munduwiday!"

Nagdasal ti Jesus para ten Disepulus na hidi

17 1 Pákkakagi ni Jesus ti hidi iyud, ay tummangad siya dilanget
sakay kinagi na, "Ama, dummemát dán en odas; parangalan mu
dán en Anak mu tánni maparangalan na ka. 2 Gapu inatáddanák mu ti
kapangyariyan ten atanan a tolay, tánni mangatáddák ti biyag a awan
ti katapusan ten atanan a inyatád mu ten Anak. 3 Iddi en biyag a awan
ti katapusan: en tenggiyán di ka a eessa sakay tunay a Diyos, sakay
tenggiyán di ti Jesu-Cristo a inutusan mu. 4 Impahayag ku ti lutaiday
en karangalan mu; natapos ku dán en pinagamet mu dikoku. 5 Kaya
Ama, iyatád mu dikoku nadid en kaluwalhatian a ked dikoku dikona
kagumanák mu bagu pa a lalangán i munduwiday.
6 Impakilala taka ten tolay hidi a inyatád mu dikoku a gubwat ti
munduwiday. Kao mu hidi, inyatád mu hidi dikoku, sakay tinupad di en
upos mu. 7 Nadid tukoy di dán a en atanan a bagay a inyatád mu dikoku
ay gubwat dikomu; 8 gapu intoldu ku dikodi ni ánya en intoldu mu dikoku
sakay tinanggap di bi. Nakasiguradu hidi a gubwaták dikomu, sakay
maniwala hidi a siko en nangutus dikoku.
9 Ipagdasal ku hidi, bakán a i munduwiday nan en atanan a inyatád
mu dikoku, gapu kao mu hidi. 10 Atanan ni kao ku ay kao mu, sakay
atanan bi ni kao mu ay kao ku, sakay maparangalanák ten pamamag-itan
di. 11 Kaya nadid, soliyák dán dikomu; lumakadák dán ti munduwiday,
peru ked palla hidi ti munduwiday. Ama a banal, ingatan mu hidi ten
pamamag-itan nen kapangyariyan nen ngaran mu. En ngaran a inyatád
mu dikoku tánni magkaessa hidi a kona dikota a eessa. 12 Mentras

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kagumanák di, iningatan ku hidi ten pamamag-itan nen ngaran a inyatád
mu dikoku. Inalagaan ku hidi sakay maski ni essa ay awan ti nepahamak
dikodi, puwera la ten tolay a nangaryok ten kapahamakan na tánni
matupad en kasulatan. 13 Peru nadid, soliyák dán dikomu; sakay kagiyán
ku iyád mentras kedák palla ti munduwiday, tánni magkahud bi hidi
ti dikál a kasayaan a kona ten kasayaan ku. 14 Ingkagi ku dán dikodi
en upos mu, sakay kinaiyamutan hidi ni munduwiday gapu awan dán
hidi taga-mundu, a kona dikoku a awan taga-mundu. 15 Awan ku idasal
a alapán mu hidi ti munduwiday, nan iligtas mu hidi ten Madukás!
16 Awan hidi taga-mundu, kona dikoku a awan taga-mundu. 17 Ilaan mu
hidi ten pamamag-itan nen katutuhanan; en upos mu ay katutuhanan.
18 Ni konyaák mu a inutusan ti munduwiday, ay kona bi hud inutusan
ku bi hidi ti munduwiday. 19 Sakay alang-alang dikodi ay ilaan ku sadili
kuwidi dikomu, tánni melaan bi hidi dikomu ten pamamag-itan nen
katutuhanan.

20 Bakán la a hidi en ipagdasal ku, nan pati en manalig palla hidi
dikoku ten pamamag-itan nen págbahagi di. 21 Idasal ku a magkaessa
nakuwan hidi a atanan Ama, a kona dikota a eessa. Kona labi hud
mákkaessa nakuwan hidi dikota tánni maniwala i munduwiday a siko
en nangutus dikoku. 22 Inyatád ku dikodi en karangalan a inyatád mu
dikoku tánni tunay a magin essa hidi a kona dikota a eessa. 23 Sikán ay
ked dikodi sakay siko ay ked dikoku, tánni tunay a magin essa hidi. Ni
magkakonahud, ay matukoyan ni munduwiday a inutusanák mu sakay
mahal mu hidi, kona ten págmahal mu dikoku.

24 Ama, gustu ku a makaguman ten páppágyanan ku en inyatád mu
hidi dikoku, tánni maáeleng di en karangalan a inyatád mu dikoku, gapu
minahalák mu dán bagu pa lalangán i munduwiday. 25 Matuwid a Ama,
awan ka matenggi ni munduwiday, peru matenggi taka; sakay tukoy nen
inyatád mu hidi dikoku a siko en nangutus dikoku. 26 Impakilala taka
dikodi, sakay tulos taka ipakilala pa, tánni en págmahal mu dikoku ay
manatili dikoku, sakay sikán ay manatili bi dikodi."

En Págdikáp kánni Jesus
(Mt. 26:47-56; Mc. 14:43-50; Lu. 22:47-53)

18 1 Nadid, káttapos ni Jesus a nagdasal, ay ummangay siya sakay en
disepulus na hidi ten dibelyu nen sapa a Kidron sakay ummangay
hidi ten essa a lugar a mámmulaan ti Olibo. 2 Kabisadu ni Judas a
nángtokyon dikona i lugarid a iyud, gapu pirmi a angay haud ti Jesus
sakay en disepulus na hidi. 3 Kaya ummangay haud ti Judas a kaguman
en sangan a pinunu nen mágbantay hidi ten Templo sakay essa a grupu
a sundalu a Romano a gubwat ten pinunu hidi nen padi hidi sakay ten
Pariseo hidi. Tehud hidi a tawid a parol, sulu sakay armas. 4 Tukoy ni

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jesus en atanan a mangyari dikona, kaya tinagbu na hidi sakay tinanung,
“Deya aryokán moyid?” 5 Tummábbig hidi, “Ti Jesus a taga-Nazaret.”
Kinagi na dikodi, “Sikán ti Jesus.”
Ti Judas a nángtokyon dikona ay katubeng di. 6 Dikona kagiyán na
dikodi a, siya ti Jesus, neatras hidi sakay natumba ten luta. 7 Tinanung na
hidi a ruway, “Deya beman aryokán moyid?”
“Ti Jesus a taga-Nazaret,” tábbig di.
8 Tummábbig ti Jesus, “Kinagi ku dán dikomoy a sikán ti Jesus.
Ni sikán i aryokán moyid, ay pakultadan moy dán a lumakad i
kakagumanan kuwidi hidi.” 9 (Kinagi na iyád tánni matupad en inupos
na labi a, “Awan ti nepahamak maski ni essa man ten inyatád mu hidi
dikoku, Ama.”) 10 Sakay binagut ni Simon Pedro en áttak na sakay
tinigpas na en alipin nen kapunuwan nen padi hidi. Naripas en kawanan
a bángbáng nen alipin a en ngaran na ay ti Malco. 11 Kinagi ni Jesus
kánni Pedro, “Isarungan mu áttak muwen! Dapat ku a madanas en hirap
a inyatád nen Ama dikoku.”

Inyangay Di ti Jesus kánni Anas

12 Ti Jesus ay dinikáp sakay pinungu nen mágbantay hidi ten Templo
sakay nen sundalu hidi a Romano, en amu di ay kapitan. 13 Inyangay di pa
siya a dipalongu kánni Anas, siya ay katugngan ni Caifas a kapunuwan a
padi ti panahunid a iyud. 14 Ti Caifas en nagpayu ten pinunu hidi nen Judio
hidi a mas maganda a essa la a tolay i matayid alang-alang ten banuwan.

Impamen ni Pedro ti Jesus
(Mt. 26:69-70; Mc. 14:66-68; Lu. 22:55-57)

15 Ti Pedro sakay ten essa pa a disepulus ay ummunonud kánni Jesus.
Tukoy nen kapunuwan a padi i disepulusid a iyád, kaya nakasáddáp siya
a kaguman ni Jesus ten laguwerta nen bilay nen kapunuwan a padi.
16 Mentras a mágtáknág ti Pedro ten luwas nen pintuwan, lummuwas
en disepulus a tukoy nen kapunuwan a padi. Kinauron na en katulung
a dalaga a mágbantay ten pintuwan, sakay pinasáddáp na ti Pedro.
17 Kinagi nen katulung a dalaga a mágbantay ten pintuwan kánni Pedro,
“Awan beman essa ka ten disepulus hidi ni tolayid a iyán?”
“Awan,” tábbig ni Pedro.
18 Nagnamu en alipin hidi sakay ten guwardiya hidi gapu madágnen,
nágtaknág hidi sakay nagindu. Kaguman di ti Pedro a nákpagindu.

Tinanung nen Kapunuwan a Padi ti Jesus
(Mt. 26:59-66; Mc. 14:55-64; Lu. 22:66-71)

19 Tinanung nen kapunuwan a padi ti Jesus tungkul ten disepulus na
hidi sakay ten itáttoldu na. 20 Tummábbig ti Jesus, “Awanák ti inlihim ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tolay hidi, pirmiyák a magtoldu ten sinagoga hidi sakay ten Templo nen Judio hidi. Awanák ti kinagi a palihim. 21 Bakin sikán i tanungán muwid? Tanungán moy en tolay hidi a nakasanig dikoku; tukoy di ni ánya en kinagi ku." 22 Pákkakagi na, ay dinapang siya nen essa ten mágbantay hidi a ked haud. "Bakin tinábbig mu ti kona haán en kapunuwan a padi?" tanung na.

23 Tinábbig siya ni Jesus, "Ni nagupusák ti madukás, patunayan mu! Peru ni tatarudan en kinagi ku, bakin dinapangák mu?"

24 Ti Jesus a nakapungu palla ay impeangay ni Anas kánni Caifas, en kapunuwan a padi.

Ruway a Impamen ni Pedro ti Jesus
(Mt. 26:71-75; Mc. 14:69-72; Lu. 22:58-62)

25 Mentras a ked palla haud ti Simon Pedro a magindu, ay tinanung di siya, "Awan beman essa ka bi ten disepulus hidi ni tolayid a iyán?"

"Awan!" tábbig ni Pedro.

26 Tinanung bi siya nen essa ten alipin hidi nen kapunuwan a padi, pensan nen lállaki a tinigpas ni Pedro ti bángbáng, "Awan beman siko en neta ku a kaguman ni Jesus ten lugar a págmulaan ti Olibo?" 27 Impamen ni Pedro a ruway ti Jesus, sakay bigla bi a nagtarakket en manok.

Inyangay di ti Jesus kánni Pilato
(Mt. 27:1-2; 11:14; Mc. 15:1-5; Lu. 23:1-5)

28 Sapul ten bilay ni Caifas, ay inyangay di ti Jesus ten palasyu nen gubernador. Dimadimang dán dikona nangyari iyud. Awan summáddáp en pinunu hidi nen Judio hidi ten palasyu nen gubernador, tánni awan hidi mebilang a awan karapatdapat a kuman ten Piyesta nen Aldew nen Págtalib. 29 Kaya ti Pilato a gubernador ay linumuwas sakay kinagi na, "Ánya i mebintang moyid ti tolayid a iddi?" 30 Tummábbig hidi, "Ni awan siya naggamet ti madukás, ay awan mi siya iyangay dikomu."

31 Kinagi ni Pilato dikodi, "Ikuyug moy siya sakay hatulan ayun ten kautusan moy."

Tummábbig en Judio hidi, "Awan kami ti kapangyariyan a humatul ti kamatayan ten deyaman." 32 (Nangyari iyád tánni matupad en kinagi ni Jesus tungkul ten paraan nen kákkatay na.) 33 Summáddáp a ruway ti Pilato ten palasyu sakay dinulawan na ti Jesus sakay kinagi na, "Siko beman en hari nen Judio hidi?" 34 Tummábbig ti Jesus, "Siko beman i nakaisipid ti tanungid a iyán, oni tehud a nagkagi dikomu?" 35 Tummábbig ti Pilato, "Judiowák beman? Kabanuwan muwen hidi sakay en pinunu hidi nen padi hidi i nángangayid dikomu háddi. Ánya beman ginamet muwid?" 36 Tummábbig ti Jesus, "En kahariyan ku ay bakán a ked ti munduwiday. Ni ked ti munduwiday i kahariyan kuwid, ay insurugák dán nakuwan nen disepulus ku hidi sakay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

awanák nakuwan netokyon ten Judio hidi. Peru bakán a ti munduwiday i kahariyan kuwid!" 37"Ni konahud, essa ka a hari?" kagi ni Pilato.

Tummábbig ti Jesus, "Siko dán en nagkagi a hariyák. Iyán dahilanid ni bakin neenakák sakay ummangay ti munduwiday: tánni ipangaral en tungkul ten katutuhanan. Mágsanig dikoku en deyaman a ked ten katutuhanan." 38Kinagi ni Pilato dikona, "Ánya beman i katutuhananid?"

Hinatulan a Matay ti Jesus
(Mt. 27:15-31; Mc. 15:6-20; Lu. 23:13-25)

Pákkakagi na ay lummuwas a ruway ti Pilato sakay kinagi na ten Judio hidi, "Awanák ti ketan a kasalanan ti tolayidi. 39Peru ayun ten kaugaliyan moy, ay dapaták a magpalaya ti essa a piresu ten Aldew nen Págtalib. Gustu moy beman a palayaán ku en Hari nen Judio hidi?" 40Namagpákrawan hidi a ruway, "Bakán a siya, nan ti Barrabas!" (Ti Barrabas ay essa a tulisan.)

19 1Kaya pinaalap ni Pilato ti Jesus sakay pinalatigu na. 2En sundalu hidi ay nangalap ti masaet a mula, ginamet di a kurona, sakay ingkurona di kánni Jesus. Sakay binaduwan di siya ti inubi. 3Balang essa ay umadeni dikona sakay inusek di a binati, "Mabuhay en Hari nen Judio hidi!" Sakay dináddapang di siya.

4Lummuwas a ruway ti Pilato sakay kinagi na dikodi, "Iyatubeng ku siya dikomoy tánni matukuyan moy a awanák ti netan a kasalanan na!" 5Sakay inluwas di ti Jesus a tehud a kurona a saet sakay nakabadu ti inubi. Kinagi ni Pilato dikodi, "Malasán moy siya!" 6Pákketa dikona nen pinunu hidi nen padi hidi sakay nen guwardiya hidi ay nagpákrawan hidi, "Ipaku siya ten kudus! Ipaku ten kudus!"

Kinagi ni Pilato dikodi, "Alapán moy siya, sakay bahala kam a mángpaku dikona, gapu awanák ti ketan a kasalanan na." 7Tummábbig en Judio hidi, "Ayun ten kautusan mi ay dapat la siya a matay, gapu magkukunwari siya a Anak nen Diyos."

8Dikona masanig ni Pilato en kinagi di ay neántingan siya ti hustu. 9Summáddáp siya a ruway ten palasyu sakay tinanung na ti Jesus, "Tagahádya ka beman?" Peru awan tummábbig ti Jesus. 10Kinagi a ruway ni Pilato, "Umád ka beman a mákpágguron dikoku? Awan mu beman tukoy a maari taka a palayaán oni pepaku ten kudus?" 11Tummábbig ti Jesus, "Kaya mu la magamet iyán ay gapu impagkaluub nen Diyos dikomu i kapangyariyanid a iyán, kaya mas madággi en kasalanan nen náng-angay háddi dikoku." 12Dikona masanig iyád ni Pilato, ay lalu na a ginustu a palayaán ti Jesus. Peru nagpákrawan en tolay hidi, "Ni palayaán mu tolayid a iyán, ay awan ka amigu nen Emperador! Deyaman en magkukunwari a hari ay kalaban nen Emperador." 13Pákkasanig ni Pilato ay inluwas na ti Jesus, sakay nággetnud ten pághatulan, ten lugar a kákkagiyán a, "En Plataporma" (Gabata ten upos ni Hebreo).

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14 Aldew tenhud nen Pághanda para ten Piyesta nen Págtalib, sakay
magalasdosi dán ten tanghali. Kinagi ni Pilato ten Judio hidi, “En hari
moy dánnid!”
15 Pummákraw hidi, “Bunuwán siya! Bunuwán! Ipaku ten kudus!”
“Pepaku ku beman ten kudus en hari moy?” tanung ni Pilato. Tummábbig
en pinunu hidi nen padi hidi, “Awan kami ti hari nan en Emperador la!”
16 Kaya inyatád ni Pilato dikodi ti Jesus tánni pepaku ten kudus.

Impaku ti Jesus ten Kudus
(Mt. 27:32-44; Mc. 15:21-32; Lu. 23:26-43)

Inalap di ngani ti Jesus. 17 Kaya lummuwas siya a babáklay na en
kudus na, tamu ten lugar a ngángngaranan a, “Lugar ni Bungu” (Golgota
ten upos ni Hebreo). 18 Káddemát haud, ay impaku di siya ten kudus a
kaguman nen duwwa pa. Essa ten kawiri na sakay essa ten kawanan
na, nágditángngaan di ti Jesus. 19 Nagsulat ti Pilato ti kona háddi sakay
impedátton na ten kudus: “Ti Jesus a taga-Nazaret, en Hari nen Judio
hidi.” 20 Nesulat iyád ti upos ni Hebreo, Latin, sakay Griego sakay makpal
ten Judio hidi en nakabasa haud, gapu adeni ten banuwan en lugar a
nángpakuwan di kánni Jesus. 21 Kaya kinagi nen pinunu hidi nen padi
hidi kánni Pilato, “Dyan mu isulat a Hari nen Judio hidi nan, ‘Kinagi ni
tolayid a iddi a, Sikán en Hari nen Judio hidi.’ ” 22 Tummábbig ti Pilato,
“Ni ánya nesulat kuwid ay awan dán ti makapangbagu.”
23 Dikona nepaku dán nen sundalu hidi ti Jesus, ay inalap di en badu
na a malayon sakay pinagáppat di, essa ten kada sundalu. Inalap di
bi en badu na a pangdisalad; iyád ay awan ti dirop buu sapul disunu
hanggan ten dibábbi. 24 Namágguron en sundalu hidi, “Dyan tam pisadán
iyád; magbunutan kitam dálla para matukuyán tam ni kándeya iyád a
meangay.” Nangyari iyád tánni matupad en nesulat ten Kasulatan a,

“Naghati-hati di en badu ku;
sakay nagbunutan hidi ni deya magkaowid ten badu ku a malayon.”

Kona ngani haud en ginamet nen sundalu hidi.
25 Mágtaknág ten kasadát nen kudus ni Jesus en ina na, sakay en
kapatkaka nen ina na a ti Maria a kabinga ni Cleopas. Ked bi haud ti
Maria Magdalena. 26 Dikona ketan ni Jesus en ina na, sakay en mahal
na a disepulus a kasadát nen ina na ay kinagi na, “Ina ku, siya dán iyán
anak muwid!” 27 Sakay kinagi na bi ten disepulus na, “Siya dán ina
muwid!” Sapul haud ay pinágyan dán nen disepulus ti Maria ten bilay na.

En Kákkatay ni Jesus
(Mt. 27:45-56; Mc. 15:33-41; Lu. 23:44-49)

28 Káttapos ni iyád, ay tukoy ni Jesus a natupad dán atanan a bagay.
Sakay para matupad en kasulatan ay kinagi na, “Mauwawák!” 29 Tehud

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a essa a malukung haud a putat ti maapsot a alak. Insawsaw di haud en essa a damit, sakay inggalot ten pinget nen isopo sakay impasápsáp di kánni Jesus. 30 Dikona masápsáp ni Jesus en alak ay kinagi na, “Natapos dán!” Dummukug siya sakay nabágsutan ti angás.

Pinika nen Sundalu en Wares ni Jesus

31 Tenhud ay Aldew nen Pághanda, sakay awan gustu nen Judio hidi a ked la ten kudus en bangkay hidi ten Aldew nen Káimang (gapu dakila en Aldew nen Káimang). Kaya inagid di kánni Pilato a ipapilay na en pepengkel nen nágkepaku hidi ten kudus, sakay ibutan haud en bangkay hidi. 32 Ummangay ngani haud en sundalu hidi sakay pinilay di en pengkel nen duwwa a nepaku a kasabay ni Jesus. 33 Peru káadeni di kánni Jesus sakay netan di a patay dán siya, ay awan di dán pinilay en pengkel na. 34 Peru essa ten sundalu hidi en nangpika kánni Jesus ten wares na, sakay bigla bummulos en digi sakay ten dinom. 35 En naketa háddi en magpatunay sakay en patunay na ay tatarudan. Tukoy na a magkagi siya ti tatarudan tánni maniwala kam. 36 Nangyari atananid a iyád tánni matupad en kinagi nen kasulatan a, “Awan ti mabungál maski ni essa ten tulang na hidi.” 37 Sakay nakagi bi ten iba a bahagi nen kasulatan a, “Áelingán di en pinika di.”

En Páglábbáng kánni Jesus
(Mt. 27:57-61; Mc. 15:42-47; Lu. 23:50-56)

38 Káttapos ni iyád, ay ti Jose a taga-Arimatea ay ummangay kánni Pilato tánni mák-agid ti permisu a maalap en bangkay ni Jesus. (Ti Jose ay essa a disepulus ni Jesus, peru sekretu la ngani gapu ten ánteng na ten Judio hidi.) Sakay pinayagan siya ni Pilato; kaya inalap na en bangkay ni Jesus. 39 Nákkuyug dikona ti Nicodemo, tehud a tawid a págpasárrub a manga-tállu a pulu a kilu nen pinaghalu a mira sakay aloe. (Siya en angay nákpágguron kánni Jesus ten gibi.) 40 Inalap di en bangkay ni Jesus, sakay pinasárruban di mentras a balután ti damit a lino, ayun ten kaugaliyan nen Judio hidi. 41 Ten nángpakuwan di kánni Jesus ay tehud a págmulaan, sakay tehud haud a essa a bigu a páglábbángngan a awan palla naglalábbángngan. 42 Gapu tenhud ay saldew dálla bagu a Piyesta sakay gapu adeni la en páglábbánggan, ay haud di dán a inlábbáng ti Jesus.

En Kákkabiyag a Ruway ni Jesus
(Mt. 28:1-8; Mc. 16:1-8; Lu. 24:1-12)

20 1 Nadid, págdemlag palla ten aldew nen Simba, ay ummangay dán ti Maria Magdalena ten páglábbángngan. Dinemáttan na a negulung dán en batu a siradu nen pintuwan nen páglábbángngan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Gapu haud, ay gummággenan siya a ummangay kánde Simon Pedro
sakay ten disepulus a mahal ni Jesus, sakay kinagi na dikodi, “Inalap di
en Panginoon ten páglábbángngan sakay awan mi tukoy ni hádya i náng-
angayan diyid!” 3 Kaya ti Pedro sakay ten disepulus a mahal ni Jesus ay
ummangay ten páglábbángngan. 4 Parehu hidi a gummággenan peru ti
Pedro ay nadipalonguwan nen kaguman na a disepulus. 5 Summedip siya
ten disalad sakay netan na en damit a lino a dumáddátton haud, peru
awan siya summáddáp. 6 Kasunud na a dummemát ti Simon Pedro sakay
diretsu a summáddáp ten páglábbángngan. Netan na en damit hidi a lino,
7 sakay ten damit a imbalut di ten ulu ni Jesus. Awan iyád kaguman nen
damit hidi a lino, nan nehiwalay a nakáppel ten tapat nen páppágyanan
na. 8 Summáddáp bi en disepulus a dipalongu a dummemát; netan na
iyud sakay naniwala siya. 9 (Awan di palla naintendiyan en nakasulat ten
kasulatan, a kailangan a mabiyag a ruway ti Jesus.) 10 Sakay nagsoli en
disepulus hidi ten bilay di.

Pummeta ti Jesus kánni Maria Magdalena
(Mt. 28:9-10; Mc. 16:9-11)

11 Ti Maria ay mágtaknág a mágsasangitán ten luwas nen
páglábbángngan; dummukug siya sakay summedip disalad. 12 Sakay tehud
siya a netan a duwwa a anghel a mággetnud ten nángdáttonan di ten
bangkay ni Jesus, en essa ay ked ten áoluwan na sakay en essa bi ay ten
áoyadan na. 13 Tinanung di ti Maria, “Bakin magsanget ka?” Tummábbig
siya, “Inalap di en Panginoon ku, sakay awan ku tukoy ni hádya i náng-
angayan diyid.” 14 Lummingat siya pákkakagi na, sakay netan na ti Jesus a
mágtáknág haud, peru awan na natenggi a ti Jesus iyud.

15 Tinanung siya ni Jesus, “Bakin magsanget ka? Deya aryokán
muwid?” Akala ni Maria ay siya en mággalaga ten kamulaan, kaya kinagi
na, “Maistu, ni siko i nangalapid dikona ay kagbiyan pay a itoldu dikoku
ni hádya náng-angayan muwid ta angen ku.” 16 “Maria!” kagi ni Jesus.

Ummatubeng siya sakay kinagi na, “Raboni!” gustu naid a kagiyán ay
“Maistu.” 17 Kinagi ni Jesus, “Dyanák mu tawidan, gapu awanák palla
nakaangay ten Ama. Nan, angay ka ten kákkapatkaka ku hidi sakay
kagiyán mu a soliyák dán ten Ama ku sakay ten Ama moy bi, ten Diyos
ku sakay ten Diyos moy bi.” 18 Kaya ummangay ti Maria Magdalena ten
disepulus hidi sakay kinagi na, “Netan ku en Panginoon!” Sakay kinagi
na dikodi en bilin ni Jesus.

Pummeta ti Jesus ten Disepulus na hidi
(Mt. 28:16-20; Mc. 16:14-18; Lu. 24:36-49)

19 Kággibi na ti aldewid a iyud, ay namagipun-ipun en disepulus hidi
ni Jesus. Nakasiradu en pintu nen bilay a namagipun-ipunan di gapu

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten ánteng di ten Judio hidi. Dummemát ti Jesus sakay tummaknág ten
ditángnga di. “Magkahud kam ti kapayapaan!” kagi na. 20 Pákkakagi na,
ay impeta na en lima na sakay ten wares na. Tunay ti saya en disepulus
na hidi dikona netan di en Panginoon. 21 Kinagi dámman a ruway ni
Jesus dikodi, “Magkahud kam ti kapayapaan! Ni konyaák a inutusan
nen Ama, ay kona bi hud, utusan takam bi.” 22 Sakay dikona matapos na
kinagi iyud, ay inangássan hidi ni Jesus sakay kinagi na, “Tanggapán
moy en Banal a Ispiritu. 23 Ni deya en patawadán moy ten kasalanan di
hidi ay pinatawad dán ngani; en awan moy pinatawad ay awan ngani
pinatawad.”

En Págduda ni Tomas

24 Peru ti Tomas a nginaranan di a Kambal, a essa ten sapulu ay ti
duwwa, ay awan haud dikona dummemát ti Jesus. 25 Kaya kinagi dikona
nen agum a disepulus, “Netan mi en Panginoon!” Tummábbig ti Tomas,
“Awanák maniwala hanggan awan ku ketan en ábbut nen paku hidi ten
lima na, sakay mesulot haud i guramát kuwidi sakay ten wares na.”
26 Kállipas nen walu a aldew, ay namagipun-ipun a ruway en disepulus
hidi; kaguman di ti Tomas. Nakasiradu en pintu, peru summáddáp ti
Jesus sakay tummaknág ten ditángnga di. Kinagi na, “Magkahud kam
ti kapayapaan!” 27 Sakay kinagi na kánni Tomas, “Ilingán mu i lima
kuwidi hidi sakay isulot mu dán i guramát muwen. Isulot mu dán bi i
lima muwen ti wares kuwidi. Dyan ka dán magduda, maniwala ka dán.”
28 Tummábbig ti Tomas, “Panginoon ku sakay Diyos ku!” 29 Kinagi ni
Jesus dikona, “Maniwala ka dán beman gapu netanák mu dán? Pinagpala
en maniwala hidi maski ni awanák di netan.”

En Paksa nen Libru

30 Todu padi a himala a ginamet ti Jesus a netan nen disepulus na hidi,
peru awan nesulat ti libruwid a iyád. 31 En nakasulat hidi háddi ay insulat
tánni sumampalataya kam a ti Jesus en Cristo, en Anak nen Diyos, sakay
tánni magkahud kam ti biyag ten pamamag-itan na.

Pummeta ti Jesus ten Pittu a Disepulus

21 1 Nadid káttapos, ay pummeta a ruway ti Jesus ten disepulus na
hidi ten gilid nen Minalnu ti Tiberias. Kona háddi en pangyayari:
2 magkaguman de Simon Pedro, Tomas a nginaranan di a Kambal,
Natanael a taga-Cana Galilea, en anak hidi ni Zebedeo, sakay ten duwwa
pa a disepulus. 3 Kinagi dikodi ni Simon Pedro, “Manilággák.”
“Mákkuyug kami,” kagi di.
Lummakad hidi sakay nágsakay ten abeng, peru awan hidi ti nalap ti
gibiyid a iyud. 4 Dikona págdemlag dán, ay tummaknág ti Jesus ten gilid

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nen minalnu, peru awan siya natenggi nen disepulus hidi. 5 Kinagi na,
“Anak, nakalap kam?”

“Awan,” tábbig di. 6 “Isáklad moy i pantiyen ti danág ti kawanan ni
abingen, sakay makalap kam,” kagi ni Jesus.

Insáklad di ngani en panti sakay awan di maguyud ten kakpal
nen nalap. 7 Kinagi nen disepulus a mahal ni Jesus kánni Pedro, “En
Panginoon iyud!” Dikona masanig iyud ni Simon Pedro ay nagbadu siya
(gapu eklas siya) sakay summegbu siya ten dinom. 8 En kaguman na
hidi a disepulus ay ummangay ten dinapan, mágsakay hidi ten abeng
sakay totoroy di en panti a todu a nalap. Awan hidi masiyadu a adeyu
ten dinapan manga siyam a pulu a metros la. 9 Káapet di ten dinapan ay
naketa hidi haud ti mabaga a genggeng a tehud a ikan a inyapoy, sakay
ti sabadit a tinapay. 10 “Magtawid kam háddi ti ikanen a nalap moy,” kagi
ni Jesus. 11 Kaya summakay ti Simon Pedro ten abeng sakay binerber na
ten dinapan en panti a todu a nalap a dáddekál a ikan, datos ay ti limma
pulu ay ti tállu. Awan napisad en panti, maski sakonahud ti kakpal en
ikan. 12 “Kamon haád ta magaramusal kitam,” kagi ni Jesus. Essa man
ten disepulus hidi ay awan ti nangahas a magtanung dikona ni deya siya,
gapu tukoy di a siya en Panginoon. 13 Ummadeni ti Jesus, inalap na en
tinapay sakay inyatád na dikodi, kona bi hud en ginamet na ten ikan.
14 Iyád en katállu a káppeta ni Jesus ten disepulus na hidi sapul ten
kákkabiyag na a ruway.

De Jesus ay ti Pedro

15 Káttapos di a kumman, ay tinanung ni Jesus ti Simon Pedro, “Simon,
anak ni Juan, mahalák mu beman nan hidi iddi?”

“Opo, Panginoon, tukoy mu a mahal taka,” tábbig na.

Kinagi ni Jesus dikona, “Pakanán mu en bábbadit ku hidi a tupa.”
16 Tinanung siya a ruway ni Jesus, “Simon, anak ni Juan, mahalák mu
beman?”

Tummábbig ti Pedro, “Opo, Panginoon, tukoy mu a mahal taka.”
Kinagi ni Jesus, “Alagaan mu en tupa ku hidi.” 17 Katállu a ruway a
tanung ni Jesus dikona, “Simon, anak ni Juan, mahalák mu beman?”

Nalungkut ti Pedro gapu pentállu dán siya a tinanung ni Jesus ti:
“Mahalák mu beman?”

Sakay tummábbig siya, “Panginoon, tukoy mu atanan a bagay; tukoy
mu a mahal taka.”

Kinagi ni Jesus dikona, “Pakanán mu en tupa ku hidi. 18 Pakatandaan
mu: dikona anak ka palla, ay siko en mangbadu ti sadili muwen sakay
makaangay ka ten gustu mu a angayan. Peru kállakay mu, ay iyolnat
mu i lima muwen sakay iba en mangbadu dikomu sakay iyangay di ka
ten awan mu gustu.” 19 (Kinagi na iyád tánni ipakapospos na ni konya

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a matay ti Pedro tánni maparangalan en Diyos.) Káttapos, ay kinagi ni Jesus dikona, “Arigánnák mu!”

En Disepulus a Mahal ni Jesus

20 Lummingat ti Pedro sakay netan na a umunonud en disepulus a
mahal ni Jesus, en summandig ten rakaw ni Jesus dikona mangapon
hidi sakay nagtanung, “Panginoon, deya en mángtokyon dikomu?”
21 Dikona ketan siya ni Pedro, ay tinanung na ti Jesus, “Panginoon,
ánya bi i mangyariyid dikona?” 22 Tummábbig ti Jesus, “Ni gustuwán
ku a mabiyag siya hanggan kássoli ku, ánya nadid dikomu? “Arigánnák
mu!” 23 Kummalat ten kákkapatkaka hidi en bareta a awan matay i
disepulusid a iyád, maski awan kinagi ni Jesus a awan siya mata-matay
nan, “Ni gustuwán ku a mabiyag siya hanggan ten kássoli ku, ánya nadid
dikomu?”
24 Siya ngani en disepulus a mangpatunay tungkul ti bagayid a
hidi iyád; siya bi en nángsulat ti iyád, sakay tukoy mi a tatarudan en
págpatunay na.

Katapusan

25 Sakay todu pa a ginamet ti Jesus a ni isulat a atanan, ay ti pangileng
kuwidi ay awan meubus maski ti buuwiday a mundu en libru hidi a
mesulat.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

EN GAMET HIDI

nen Apostol hidi

Paliwanag Tungkul ten Libru

En Gamet hidi nen Apostol hidi ay katongkuwan nen *Maganda a Bareta ayun kánni Lucas.* En pinakapaksa ni iyád a libru ay mángpakapospos ni konya a ingkalat nen dipalongu hidi a tagasunud ni Jesus en Maganda a Bareta tungkul dikona "ti Jerusalem, ti buu a Judea sakay Samaria, hanggan ten kasuluk-sulukan ni munduwiday." (1:8) Iyád en istorya nen mánnampalataya hidi a Cristiano, nagsapul ten banuwan a Judea sakay nagtulos-tulos tánni magin essa en pánnampalataya ti munduwiday. Gustu a matiyak nen nagsulat a en Cristianismo ay awan magkakona ten grupu a kumalaban sakay masor a mangpabagsak ten Imperyo ni Roma. Nan en pánnampalataya ni Cristiano ay kaganapan nen relihiyon ni Judio.

En Gamet hidi ay nahati-hati ti tállu a bahagi a mángpakilala ten kákkalat nen Maganda a Bareta tungkul kánni Jesus sakay ten págbuu ti grupu ni mánnampalataya: (1) en págsapul nen Cristianismo ti Jerusalem káttapos nen káddisunu ni Jesus dilanget; (2) en pángpakalat ten Maganda a Bareta ten iba-iba a panig ni Palestina; sakay (3) en tulos-tulos a pángpakalat ten Maganda a Bareta patamu ten gilid nen Diget Mediteraneo hanggan ten siyudad a Roma.

En paksa nen libru a Gamet ay en káarikad nen Banal a Ispiritu a dumibábbi ten apostol hidi sakay ten mánnampalataya hidi ti Jerusalem a naipun ti Jerusalem ten aldew nen Pentecostes. En Banal a Ispiritu ay tulos-tulos a mággiyya sakay magpabegsák ten simbaan sakay ten pinunu hidi haud ten atanan a pangyayari a nesaysay ti libruwid a iyád. En paksa nen mensahi ni Cristianismo ay ketan ten sangan a sermon ti libruwid a iyád. Ten pamamag-itan nen salaysay a nakasulat ti libruwid a iyád ay mepeta en kapangyariyan nen Maganda a Bareta ten biyag nen mánnampalataya hidi sakay ten paméggagum ten simbaan.

Lasán nen Libru

Pághanda para ten págpatunay 1:1-26
a. En katapusan a utus sakay pangaku ni Jesus 1:1-14
b. En kapalit ni Judas 1:15-26
En págpatunay ti Jerusalem 2:1–8:3

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En págpatunay ti Judea sakay Samaria 8:4–12:25
En gamet ni Pablo 13:1–28:31
a. En purumeru na a páglakbay sakay pángngaral 13:1–14:28
b. En miting ti Jerusalem 15:1-35
c. En kaduwwa na a páglakbay sakay pángngaral 15:36–18:22
d. En katállu a páglakbay sakay pángngaral na 18:23–21:16
e. En kákkepiresu ni Pablo ti Jerusalem, Cesarea, sakay Roma 21:17–28:31

1 1 Mahal ku a Teofilo:
Insulat ku ten purumeru ku a libru en atanan a ginamet sakay
intoldu ni Jesus a magpasapul ten kadipalonguwan a ginamet na
2 hanggan ten aldew a indisunu siya nen Diyos dilanget. Bagu siya a
indisunu ay ten tulung nen Banal a Ispiritu ay nagbilin siya ten apostol
hidi a pinili na. 3 Káttapos nen kákkatay na ay makpal a beses siya a
pummeta ten apostol na hidi ti iba-iba a paraan. Haud a napatunayan a
siya ay nabiyag a ruway. Ten luub nen áppat a pulu a aldew ay pummeta
siya dikodi sakay nagtoldu tungkul ten pághari nen Diyos. 4 Dikona
kakaguman di palla ti Jesus ay binilin na en disepulus na hidi, “Dyan
kam lumakad ti Jerusalem, urayán moy pa haud en kinagi ku dikomoy
a pangaku nen Ama. 5 Bininyagan kam ni Juan ti dinom peru awan
magmalay ay mabinyagan kam ti Banal a Ispiritu.

En Káddisunu ni Jesus Dilanget

6 Dikona ruway a namagipun de Jesus ay ten disepulus na hidi ay
tinanung di siya, “Panginoon, pasoliyán mu dán beman en pághari ni
Israel?” 7 Kinagi ni Jesus, “En panahun sakay en odas ay intakda nen Ama
ten kapangyariyan na. Sakay awan moy kailangan a matukuyan ni nikan.
8 Peru makatanggap kam ti kapangyariyan káddibábbi dikomoy nen
Banal a Ispiritu, sakay sikam ay magin tagapagpatunay ku ti Jerusalem,
ti buu a Judea sakay Samaria sakay hanggan ten kasuluk-sulukan
ni munduwiday. 9 Káttapos na a nagupos ay indisunu siya nen Diyos
dilanget. Tumáttangad en disepulus na hidi hanggan dikona nataklábban
dán siya nen panganurin.
10 Pasiya hidi a umáeleng dilanget ten dikona a tehud a duwwa a
lállaki a nakabadu ti mapudew a tummaknág ten adeni di sakay nagupos
a 11 kinagi di, “Sikam a taga-Galilea hidi, bakin tumáttaknág kam háddi
sakay umáeleng dilanget? Ti Jesus a dummisunu dilanget ay dumemát en
aldew a soli labi háddi a kona ten netan moy a káddisunu na.”

En Kapalit ni Judas

12 En apostol hidi ay nagsoli ten siyudad a Jerusalem. Gubwat hidi ten
bukid a Olibo hidi a dummisunuwan ni Jesus, manga essa a kilumetru

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

en kadeyu na ti Jerusalem. 13 Hidi iyád a apostol ay de Pedro, Juan,
Santiago, Andres, Felipe, Tomas, Bartolome, Mateo, Santiago a anak
ni Alfeo, ti Simon a makabanuwan, sakay ti Judas a anak ni Santiago.
Káddemát di ten táttulusan di a bilay ten siyudad ay summangkay
hidi ten kuwartu ten disunu. 14 Namagkaessa en apostol hidi a pirmi a
mamagipun-ipun a magdasal. Kaguman di en bábbi hidi sakay ti Maria a
ina ni Jesus, sakay en kákkapatkaka hidi ni Jesus a lállaki.
15 Kállipas nen sangan a aldew ay nagipun-ipun en mánnampalataya
hidi a umabut ti datos ay ti duwapulu. Tummaknág ti Pedro ten atubengán
di sakay nagupos, 16 "Kákkapatkaka ku hidi, kailangan a matupad en
nakasulat ten banal a Kasulatan dikona pinagupos nen Banal a Ispiritu ti
David tungkul kánni Judas a nánggiya ten págdikáp di kánni Jesus. 17 Ti
Judas ay dati a kabilang nen grupu mi sakay kaguman ten págserbi mi."
18 En pilak a nebayad kánni Judas ten pángtokyon na kánni Jesus ay
imbali na ti luta. Haud siya a natáknig a nággusok sakay tulos dán a
nabágsutan ti angás, sakay pinomdek pa en tiyan na sakay lummuwas
en bituka na. 19 Nabareta iyád nen atanan tolay a taga-Jerusalem kaya
ten upos di ay nginaranan di i lugarid a iyud ti Akeldama, gustu naid a
kagiyán ay Uma ni Digi.
20 Kinagi pa ni Pedro,
"Nakasulat ten Libru nen Kansiyon hidi a,
'En bilay na ay dyan dán adeniyan
sakay dyan dán págyanan maski ni deya.'
Nakasulat bi a,
'Dapat a tehud a mangpalit dikona ten tungkulin na.'
21-22 "Kaya dapat kitam a mangpili ti essa a makakaguman mi bilang
magpatunay ten ruway a kákkabiyag ni Jesus. Kailangan tamid a piliyán
ay essa ten grupu mi a nalay mi dán a kakaguman sapul pa ten dikona
kaguman mi palla ti Jesus sakay sapul dikona bininyagan siya ni Juan
hanggan ten káangay na dilanget."
23 Kaya nangpili hidi ti duwwa a lállaki a pagpiliyan di, de Matias ay
ti Jose. Ti Jose ay ngángngaranan di labi a Barsabas oni Justo. 24 Nadid
nagdasal hidi, "Panginoon, tukoy mu en ked ten isip nen balang essa a
tolay kaya kagbiyan mu pay a ipakapospos dikomi ni deya ti duwwa iday
i pinili muwid 25 a magin apostol a kapalit ni Judas ten tungkulin na a
linakadan na. Nadid ay ked dán siya ten lugar a pinili na." 26 Káttapos di
a nagdasal ay nagbunutan hidi ni deya ten duwwa en mapili di. Sakay en
napili ay ti Matias kaya siya en indagdag di ten sapulu ay ti essa a apostol.

En Káddemát nen Banal a Ispiritu

2 1 Dikona dummemát en aldew a Pentecostes ay nagipun-ipun ti
essa a lugar en atanan nen mánnampalataya hidi. 2 Tehud hidi a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bigla a nasanig a maggalungogung a kumán a en tánnug nen mabegsák
a parás a gubwat dilanget. En galungogung ay masanig maski hádya
man a suluk nen bilay a págyanan di. 3 Naketa hidi ti kumán hidi a dila
a apoy a kummalat sakay ummangay ten balang essa dikodi. 4 Sakay
minágkaputat hidi a atanan ti Banal a Ispiritu, sakay nakapagupos hidi ti
iba-iba a upos ayun ten inkaluub nen Ispiritu ten balang essa dikodi.
5 Nadid, makpal a relihiyoso a Judio tenhud a ked ti Jerusalem
a gubwat ti iba-iba a bansa ti munduwiday. 6 Dikona nasanig di en
maggalungogung ay nagdemáttan en makpal a tolay ten páppágyanan
nen mánnampalataya hidi. Tunay en págtaka di gapu makapagupos
dán en mánnampalataya hidi ten upu-upos di. 7 Gapu ten págtaka di
ay namagtanungan hidi a kinagi di, “Awan beman taga-Galilea hidi a
atanan? 8 Bakin tukoy di dán a magupos ten balang upos tam? 9 Tehud
dikotam a taga-Partia, tehud a taga-Media, taga-Elam, tehud a gubwat ti
Mesopotamia, ti Judea sakay Capadocia, ti Ponto, sakay Asia. 10 Tehud pa
dikotam a taga-Frigia sakay Pamfilia, Egipto sakay en lugar hidi a sakup
ni Libya a adeni ti Cirene. En agum dikotam ay taga-Roma, 11 Judio ay
ti Hentil a naakit ti pánnampalataya ni Judio, sakay en agum dikotam
ay taga-Creta sakay Arabia. Konya di a nakagi ten balang upos tam en
makataka hidi a bagay a ginamet nen Diyos?” 12 Awan di maabut a maisip
en nangyari kaya awan matapos-tapos en pamagtanungan di ni ánya i
kahuluganid iyud. 13 Peru sinesti di en agum hidi a kinagi di, “Lasing la
hidi iyán!”

En Sermon ni Pedro

14 Nadid, gapu ten kinagi di ay tummaknág ti Pedro kaguman en
sapulu ay ti essa a apostol sakay nagupos siya ti mabegsák. Kinagi
na, “Sikam a kasa-Judio ku hidi sakay ten agum pa hidi a mágyan ti
Jerusalem, mágsanig kam ti mapiyya ta kagiyán ku dikomoy kahuluganid
ni iyád. 15 Ipakapospos ku dikomoy a hidi iyád a tolay ay awan lasing a
kona ten ked ti isip moyen gapu alas nuwebi palla ti dimadimang. 16 Dyan
kam magtaka ta iyád dán en hula ni propeta Joel,

17 ‘Kona háddi i gamitán kuwid ten dimudyan a aldew,’ kagi nen Diyos,
‘Pagkaluuban ku ti Ispiritu ku en atanan a tolay.
Kaya ipangaral nen anak moy hidi a lállaki ay ti bábbi en mensahi
ku.
En binatilyu moy hidi ay maketa ti pangitain.
Sakay en lállakay hidi ay magkahud ti taginap.
18 Ti aldewid a iyud ay pagkaluuban ku bi ti Banal a Ispiritu
en tagapagserbi ku hidi, lállaki ay ti bábbi
sakay ipakapospos di en mensahi ku.
19 Mángpetaák ti himala hidi dilanget

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay ti makataka hidi a bagay ti lutaiday.
magkahud ti digi, apoy, sakay mabagál a asok.
20 Dumiklám en aldew,
sakay dumidig en bulan a kona ten digi
bagu a dumemát en aldew a dakila sakay maluwalhati a kássoli
nen Panginoon.
21 Sakay ti panahunid a iyud en atanan a mággid ti tulung
ten ngaran nen Panginoon ay maligtas.'
22 "Sikam a Israelita hidi pakasanigán moy iddi! Ti Jesus a taga-Nazaret ay talaga a siya en pinaangay nen Diyos ti lutaiday. Mapatunayan iyád nen himala hidi sakay nen makataka hidi a bagay a ginamet nen Diyos ten pamamag-itan na. Tukoy moy hidi iyád a atanan gapu nangyari iyád ten atubengán moy. 23 Peru ti Jesus a netokyon dikomoy ayun ten kagustuwan nen Diyos sapul pa ten sapul ay impepaku moy sakay pinabunu moy ten makasalanan hidi a tolay. 24 Peru nadid ay biniyag siya a ruway nen Diyos sakay pinalaya na siya ten kapangyariyan nen kamatayan, gapu maski nikan ay awan siya maari a mepiresu ni kamatayan. 25 Kona ten kinagi ni David tenhud tungkul dikona,
'Tukoy ku a pirmi ku a kaguman en Panginoon,
kaya awanák mabalisa gapu kaguman ku siya.
26 Sakay magpuri i pusu kuwidi ta mabiyagák a tehud a pag-asa
27 Gapu tukoy ku a awanák mu pabayan ten lugar nen patay hidi;
sakay awan mu pabayan a marunot en Banal mu a Tagapagserbi.
28 Intoldu mu dikoku en tama a dilan tánni mabiyagák,
putaták ti kasayaan gapu kakaguman taka.'
29 "Kákkapatkaka ku hidi, kagiyán kuwiday dikomoy a en ninunu tam a ti hari a David ay natay sakay nelábbáng, ti katunayan na ay ked palla en lábbáng na a hanggan nadid. 30 Siya ay propeta sakay tukoy na en impangaku nen Diyos dikona, a essa ten maggubwat ten lahi na ay magin hari a kona labi dikona. 31 Kaya en kákkabiyag a ruway nen Cristo en netan na sakay impahayag dikona a kinagi na a,
'Awan na siya pinabayan ten págyanan nen patay hidi,
sakay awan na pinarunutan en bággi na.'
32 Ti Jesus ay biniyag a ruway nen Diyos, mapatunayan mi iyud a atanan gapu netan mi. 33 Kaya minággetnud siya ten kawanan nen Diyos, sakay tinanggap na ten Ama en nepangaku a Banal a Ispiritu. Iyád en imbuhus na dikomi a kona ti áelingán moyen sakay sássanigán nadid. 34 Bakán a ti hari a David en ummangay dilanget, nan kinagi na la a,
'Kinagi nen Panginoon ten Panginoon ku a,
"Mággetnud ka ti kawanan kuwidi,
35 hanggan ni tulos ku dán a mapasuku dikomu en kadima mu hidi.' "
36 "Kaya dapat a matukuyan ni buu a Israel a ti Jesus a impepaku moy ten kudus ay siya en ginamet nen Diyos a Panginoon sakay Cristo!"

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37 Nabalisa hidi ten nasanig di kaya kinagi di kánni Pedro sakay ten
agum hidi a apostol, “Kákkapatkaka mi hidi, ánya dapat miyid a gamitán
nadid?” 38 Tummábbig ti Pedro, “Pagsisiyan moy dán sakay adággan en
kasalanan moy hidi sakay magpabinyag kam ten ngaran ni Jesu-Cristo
tánni mapatawad kam, sakay ipagkaluub na dikomoy en Banal a Ispiritu.
39 Gapu iyád a pangaku nen Diyos ay para dikomoy sakay ten anak moy
hidi, sakay para ten atanan a tolay a ked ti adeyu, sakay ten balang essa
a dulawán nen Panginoon a Diyos.”
40 Makpal pa a impahayag ti Pedro tánni pangpatunay ten kinákkagi
na, sakay kinagiyan na hidi, “Iligtas moy i sadili moyen ten parusa
a dumemát ti lahiyid a iddi a mágkadukás.” 41 Káttapos ay naniwala
en makpal a tolay ten kinagi na sakay nagpabinyag hidi kaya tehud a
tállu a libu a tolay en nedagdag ten mánnampalataya hidi ti aldewid a
iyud. 42 Nanatili hidi ten intoldu nen apostol hidi ten pamagipun-ipun
di a bilang matátkaka, ten págtáppeng-táppeng di ti tinapay, sakay ten
págdasal di.

En Kákkabiyag nen Mánnampalataya hidi

43 Gapu ten makpal a himala sakay makataka-taka a nagamet ten
pamamag-itan nen apostol hidi ay nanteng en atanan nen tolay hidi.
44 Namagipun-ipun en atanan nen mánnampalataya hidi sakay en
ari-ariyan di hidi ay para ten atanan. 45 Ilaku di en ari-ariyan di hidi
sakay en naglakuwan ay ipagatád di ten kakagumanan di hidi ayun ten
pangangailangan nen balang essa. 46 Mamagipun-ipun hidi ten Templo
kada a aldew, sakay mamagkaguman hidi ten págtáppeng-táppeng di ti
tinapay ten bila-bilay di, masaya hidi a mamággatubeng a kuman a tehud
a malinis a kaluuban. 47 Mágpapuriyán hidi a pirmi ten Diyos, sakay
igalang hidi nen tolay hidi a taga haud. Kada aldew ay tehud a iligtas en
Diyos sakay idagdag na ten dati dán a grupu nen mánnampalataya.

En Págpapiyya ten Lupug

3 1 [Ten essa a aldew a alas tres ten apon, odas nen págdasal ay
ummangay de Pedro ay ti Juan ten Templo. 2 Ten adeni nen
kákkagiyán di a Maganda a Pintuwan ay tehud a essa haud a lállaki a
lupug sapul ten kákkeenak na. Iyáangay di siya haud aldew-aldew tánni
máklimus ten sumáddáp hidi ten Templo. 3 Dikona netan na de Pedro
ay ti Juan a summáddáp ten Templo ay náklimus siya. 4 Ináeleng siya
nen duwwa ti mapiyya sakay kinagi ni Pedro, “Umileng ka dikomi!”
5 Ummileng ngani siya gapu akala naid ay limusan di siya. 6 Peru kinagi
ni Pedro, “Awanák ti pilak oni gintu peru iyatád ku dikomu ni ánya
en ked dikoku. Ten pamamag-itan nen kapangyariyan ni Jesu-Cristo a
taga-Nazaret ay maglakad ka dán.” 7 Sakay tinawidan na en kawanan a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

lima nen lupug sakay intaknág na. Káttapos ay pagdaka a bummegsák
en babásset nen lupug, 8 lummuksu sakay nagsapul a naglakad. Dikona
summáddáp hidi ten Templo ay kaguman di dán siya a máglaluksu-
luksuwán ten saya na sakay mágpapuriyán ten Diyos. 9 Netan nen atanan
a makalakad dán siya sakay magpuri ten Diyos. 10 Kaya tunay en págtaka
di ta matenggi di a siya en pirmi a máklimus a lupug a mággetnud ten
Maganda a Pintuwan nen Templo.

En Mensahi ni Pedro ten Portiko ni Solomon

11 Nadid kasalukuyan a kumákkabit en lupug kánde Pedro ay ti
Juan ten lugar a ngángngaranan a portiko ni Solomon ay nagginan a
ummadeni dikodi en tolay hidi gapu tunay en págtaka di ten makataka
a nangyari. 12 Pákketa ni Pedro ten tolay hidi ay kinagi na, "Sikam a
Israelita hidi, bakin magtaka kam ti nangyariyid a iddi? Bakin ilingán
moy kami ti kona haán? Isip moy wáddid ay napaglakad mi siya
ten pamamag-itan nen sadili mi a kapangyariyan oni gapu hustu en
kabanalan mi? 13 Pinarangalan nen Diyos nen ninunu tam hidi a de
Abraham, Isaac sakay ti Jacob en Tagapagserbi na ti Jesus a ingkasu moy
sakay intakwil ten atubengán ni Pilato, maski ni gustu dán ni Pilato a
palayaán. 14 Inadiyan moy en Banal sakay Matuwid, mas ginustu moy
pa a paluwasán ten págpiresuwan en mágbabonu. 15 Binunu moy en
Pággubwatan ni biyag, peru biniyag siya a ruway nen Diyos. Sikami
a mismu en naketa ti pangyayariyid a iyud. 16 En kapangyariyan nen
ngaran ni Jesus en nangpapiyya ti lállakiyid a iddi, nangyari iyád gapu
ten pánniwala na ten ngaran ni Jesus. En pánnampalataya na kánni
Jesus i tatarudanid a nagpiyyaan na a kona ti netan moyen.

17 "Kaya nadid kákkapatkaka ku hidi, tukoy ku a awan moy tukoy en
ginagamet moy, kumona bi ten pinunu moy hidi. 18 Gapu ten pángbunu
moy kánni Cristo ay natupad dán en impakapospos nen Diyos dikotam
tenhud pa, ten pamamag-itan nen atanan a propeta a kailangan a
maghirap en Cristo. 19 Kaya nadid ay magsisi kamon sakay magsoli
kamon ten Diyos a inadággan moy tánni patawadán na en kasalanan
moy, 20 sakay tánni dumemát dán en panahun nen kapahingaan a gubwat
ten Panginoon. Paangayán na dikomoy ti Jesus, en Cristo a napili sapul
pa tenhud para dikomoy. 21 Peru kailangan a mágyan pa ti Jesus dilanget
hanggan ten aldew nen pángbagu nen Diyos ten atanan a bagay ayun
ten impakapospos na ten pamamag-itan nen propeta hidi tenhud pa.
22 Gapu kinagi ni Moises a, 'En Panginoon moy a Diyos ay mangpili
dikomoy ti essa a gamitán na a propeta a kona dikoku. Sunudán moy en
atanan a kagiyán na dikomoy. 23 Sakay ni deyaman en awan mangsanig
ti propetaid a iyud ay ihiwalay ten tolay hidi nen Diyos sakay mawasak.'
24 Maski en propeta hidi tenhud pa a panahun, magsapul kánni Samuel

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hanggan ten ummunud hidi dikona ay nángpakapospos tungkul ten
mangyari ti nadididay a panahun. 25 En pangaku hidi nen Diyos a kinagi
nen propeta hidi ay para dikomoy sakay kabilang kam ten ginamet a
kasunduwan nen Diyos ten ninunu moy hidi dikona kinagi na kánni
Abraham a, 'Pagpalaán ku en atanan a lahi ti munduwiday ten pamamag-
itan nen lahi mu.' 26 Kaya káttapos a biyagán nen Diyos en Tagapagserbi
na, ay pinaangay na siya a dipalongu dikomoy tánni pagpalaán sakay
tulungan na kam a umadág ten madukás moy a kákkabiyag."

De Pedro ay ti Juan ten Atubengán nen Sanedrin

4 1 Nadid, dikona pasiyaan palla a magupos de Pedro ay ti Juan
ten tolay hidi ay dummemát en padi hidi sakay en pinunu nen
guwardiya hidi ten Templo kaguman di bi en Saduseo hidi. 2 Maiyamut
hidi a tarud kánde Pedro ay ti Juan gapu impangaral di ten tolay hidi a
biniyag a ruway nen Diyos ti Jesus bilang patunay a mabiyag bi a ruway
en nágkatay dán hidi. 3 Kaya dinikáp di en duwwa sakay impiresu di
palla hidi hanggan ten kailawan gapu gibi dán tenhud. 4 Konapamanhud,
makpal ten nakasanig hidi ten impangaral di ay summampalataya hidi
kánni Jesus, en lállaki palla hidi ay tehud dán a limmang libu.

5 Kinailawan, ay nagipun-ipun ti Jerusalem en pinunu hidi nen Judio
hidi, en pinunu hidi nen banuwan, sakay en tagapagtoldu hidi nen
Kautusan. 6 Ked haud ti Anas a kapunuwan nen padi hidi sakay de Caifas,
Juan sakay Alejandro sakay en kamag-anak hidi ni Anas. 7 Pinaatubeng
di en duwwa a apostol sakay tinanung di hidi, "Ánya a kapangyariyan
oni kándeya a ngaran i ginamit moyid ten pággamet moy ti bagayid
a hidi iyád?" 8 Kaya nagupos ti Pedro a tehud a kapangyariyan nen
Banal a Ispiritu a kinagi na, "Sikam a tagagiyya hidi sakay pinunu nen
banuwan, 9 ni gustu moy kami nadid a usisaán tungkul ten ginamet mi
a maganda ti lupugiday, sakay ni konya siya a nagpiyya 10 ay kailangan
a matukuyan moy a atanan, sakay kona bi dikomoy a atanan a lahi hidi
ni Israel a i tolayidi a mágtaknág ti atubengán moyen ay nagpiyya gapu
ten kapangyariyan nen ngaran ni Jesu-Cristo a taga-Nazaret a impepaku
moy ten kudus peru biniyag a ruway nen Diyos. 11 Tungkul kánni Jesus en
nakasulat ten Kasulatan a,

'En batu a inadiyan moy a mágbilay hidi,
ay siya en nagin adigi a pamireng.'

12 Kánni Jesu-Cristo tam la a ketan en kaligtasan, gapu ti buuwiday a
mundu ay awan ti agum a ngaran a kinagi en Diyos para ten kaligtasan
nen tolay ni awan ti Jesu-Cristo la.

13 Nagtaka en buu a Sanedrin ten begsák isip de Pedro ay ti Juan lalu
dán dikona a netan di a mababa la hidi a tolay sakay awan nagadal.
Sakay natukuyan di bi a dati hidi a kakagumanan ni Jesus. 14 Gustu di

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a barángngán en ginamet di a himala peru en tolay a pinagpiyya di ay
ked haud a mágtaknág a kasadát de Pedro ay ti Juan kaya awan hidi ti
nakagi. 15 Kaya en ginamet di ay pinaluwas di pala en apostol hidi ten
lugar a namagipunan di sakay namágguron hidi. 16 "Ánya i gamitán
tamid nadid dikodi? Nadid tukoy dán nen atanan a taga-Jerusalem
en ginamet di sakay awan tamon mepamen en himala a ginamet di.
17 Kona háddi i gamitán tamid tánni awan lalu a kumalat iyád a bagay ay
bawalan tam hidi ti mahigpit a dyan dán hidi magupos maski kándeya
tungkul kánni Jesus." 18 Kaya pinadulaw di a ruway de Pedro sakay
binawalan di hidi a dyan dán magupos oni magtoldu tungkul kánni
Jesus.

19 Peru tummábbig de Pedro ay ti Juan, "Sikamon i manghatulid ni
ánya en tama sakay en maganda ten atubengán nen Diyos, sumunud
kami dikomoy oni sumunud kami ten Diyos. 20 Peru para dikomi ay awan
maari a awan mi ipakapospos en netan mi sakay en nasanig mi tungkul
kánni Jesus." 21 Ten pákkasanig nen mággimbistiga hidi ay lalu di hidi a
binawalan ti mahigpit a dyan magtoldu tungkul kánni Jesus, káttapos ay
pinalakad di dán hidi. Awan hidi ti maisip a paraan tánni maparusaan
hidi gapu en tolay hidi ay magpuri ten Diyos gapu ten nangyari. 22 En
lállaki a pinagpiyya di ay mahigit dán a áppat a pulu a taon en idad na.

En Dasal para Magkahud ti Begsák Isip

23 Dikona nakaluwas dán de Pedro ay ti Juan ay ummangay hidi ten
kakagumanan di hidi sakay imbareta di en kinagi nen pinunu hidi nen
padi hidi sakay nen pinunu hidi nen banuwan. 24 Dikona masanig di
iyád ay namagkaessa hidi a nagdasal ten Diyos a kinagi di, "Panginoon a
nakabahala ten atanan, siko en nanglalang ten langet, ti lutaiday sakay
ten diget sakay ten atanan a bagay a ked haád. 25 Siko en nagupos ten
pamamag-itan nen ninunu mi a ti David a tagapagserbi mu ten dikona a
kagiyán na ten tulung nen Banal a Ispiritu a,

'Bakin tunay ti iyamut en Hentil hidi,
sakay nagbalak hidi ti baka-bakán.
26 Naghanda en hari hidi ti lutaiday tánni lumaban,
sakay nagipun-ipun en pinunu hidi
tánni lumaban ten Diyos sakay ten Pinili na.'

27 Natupad ngani iyád dikona a nagkaessa de Herodes ay ti Poncio Pilato,
kaguman en Hentil hidi sakay en buu a Israel. Namagkaessa hidi kontra
ten banal a Tagapagserbi mu a ti Jesus, a Pinili mu. 28 Naipun hidi tánni
matupad en dapat a mangyari ayun ten intakda mu tenhud pa. 29 Nadid,
Panginoon, bábbantaan di kami kaya tulungan mu kami a tagapagserbi
mu hidi a magkahud kami ti begsák isip a ipangaral en upos mu.
30 Iyolnat mu i lima muwen tánni magpapiyya, sakay ipagkaluub mu a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten ngaran nen banal a Tagapagserbi mu a ti Jesus ay makagamet kami
ti himala." 31 Káttapos di a nagdasal ay nayanág en págyanan di a bilay
sakay naputat hidi ti hustu ten Banal a Ispiritu sakay bummegsák en isip
di a mangaral ten Upos nen Diyos.

En Pamágtulungan nen Mánnampalataya hidi

32 Nagkaessa en isip nen atanan nen sumampalataya hidi kánni Jesus.
Awan sinadili nen balang essa en ari-ariyan di nan para ten atanan.
33 Ten begsák nen kapangyariyan nen Diyos a inyatád na ten apostol hidi
ay tulos la hidi a nagpatunay a ti Jesus ay biniyag a ruway nen Diyos,
sakay pinagpala na hidi ti hustu. 34 Maski essa dikodi ay awan kinulang
ten kailangan di gapu en tehud hidi a luta oni bilay ay inlaku di sakay en
naglakuwan di 35 ay inyatád di ten apostol hidi. Sakay binunong-bunong
nen apostol hidi en pilak ayun ten pangangailangan nen balang essa.
36 Kona labi hud en ginamet ni Jose a essa a Levita a taga-Chipre.
Nginaranan siya nen apostol hidi a Bernabe gustu naid a kagiyán ay
matáttulungán. 37 Inlaku na en uma na sakay inyatád na ten apostol hidi
en naglakuwan na.

De Ananias ay ti Safira

5 1 Nadid tehud a magkabinga a naglaku bi ti luta, en lállaki ay Ananias
en ngaran na sakay en kabinga na ay ti Safira. 2 Peru nagkasunduwan
nen magkabinga a awan iyatád ni Ananias en buu a naglakuwan di. 3 Kaya
kinagi ni Pedro dikona, "Ananias, bakin nagpadaig ka kánni Satanas sakay
nagbuli-buli ka ten Banal a Ispiritu? Bakin nángtagu ka ten naglakuwan
mu ten luta? 4 Awan beman dikona awan mu palla nelaku ay kao mu iyud?
Nadid, dikona nalaku mu dán awan beman kao mu en naglakuwan? Bakin
naisipan mu iyád a gamitán? Bakán a tolay i nagbuli-buliyan muwid nan
en Diyos!" 5 Dikona nasanig iyud ni Ananias ay patay siya a natumba kaya
atanan nen nakasanig hidi ten nangyari ay neántingan ti hustu. 6 Ummadeni
en sangan a binata, binalutan di bangkay sakay angay di inlábbáng.
7 Kállipas nen tállu a odas ay dummemát en kabinga na a awan ti
nangmalayan ten nangyari. 8 Pagdaka siya a tinanung ni Pedro, "Kagiyán
mu dikoku i tatarudanid, tarud beman a sakona háddi en nalakuwan
nen luta moy?" Kinagi na, "Opo, sakona la haán." 9 Kaya kinagi ni Pedro
dikona, "Bakin nagkaessaan moy a purbaan en Ispiritu nen Panginoon?
Ilingán mu, ked dán ti pintuwanen en nánglábbáng hidi ten kabinga mu
sakay siko dámman ilewas diyid." 10 Pagdaka a natumba ti Safira ten
atubengán ni Pedro sakay natay bi. Ten kássáddáp nen binata hidi ay
netan di a patay dán siya, kaya inlábbáng di siya ten wáwwaresan nen
kabinga na. 11 Tunay ti ánteng en atanan nen mánnampalataya hidi gapu
ten nangyari pati en agum hidi a nakasanig ti baretaid a iyud.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Himala hidi a Ginamet nen Apostol hidi

12 Nadid, makpal a ginamet en apostol hidi a himala a netan nen
tolay hidi. Atanan nen mánnampalataya hidi ay nagipun-ipun ten
Portiko ni hari a Solomon. 13 Awan nangahas a mák-agum en awan hidi
mánnampalataya peru pináppuri di en mánnampalataya hidi. 14 Peru
mágdadadagdag en sumampalataya hidi ten Panginoon, bábbi ay ti
lállaki. 15 Gapu ten ginamet nen apostol hidi ay inyangay nen tolay hidi
en tehud hidi a saket ten karsada sakay pinágkatdug di hidi ten katri, en
agum ay ten abák tánni káttalib ni Pedro ay malenduman hidi nen aninu
na. 16 Makpal bi a dummemát a tolay a gubwat ten iba-iba a banuwan a
adeni ti Jerusalem, tawid di en tehud hidi a saket sakay en hinayup hidi,
nagpiyya hidi a atanan.

En Pághirap nen Apostol hidi

17 Nadid, gapu ten ginamet nen apostol hidi ay nanaghili en
kapunuwan nen padi hidi sakay en kakagumanan na hidi a Saduseo,
kaya namagkaessa hidi a nagplanu. 18 Dinikáp di en apostol hidi sakay
impiresu di hidi. 19 Peru dikona gibi dán ay binukasan nen anghel nen
Panginoon en pintuwan nen págpiresuwan sakay inluwas na en apostol
hidi. Kinagi na dikodi, 20 "Kammoy dán ten Templo ipangaral moy ten
tolay hidi en tungkul ten bigu a kákkabiyag." 21 Kaya summunud en
apostol hidi. Dikona kaldiwan dán ay summáddáp hidi ten Templo sakay
tulos hidi a nagtoldu ten tolay hidi.

Nagipun-ipun en kapunuwan nen padi hidi sakay en kakagumanan na
hidi, sakay nagpadulaw hidi ti miting ti buu a Sanedrin. Pinaangay di
en apostol hidi a nakapiresu. 22 Peru káddemát haud nen mágbantay hidi
ay netan di a awan dán en apostol hidi. Kaya nagsoli hidi ten kapisanan
sakay imbareta di a, 23 "Netan mi a nakakandadu en págpiresuwan sakay
ked labi haud a mágtaknág en mágbantay hidi. Peru dikona bukasan
mi dán ay awan kami ti netan a tolay disalad!" 24 Nabalisa a tarud en
pinunu hidi nen padi hidi sakay en kapitan nen mágbantay hidi ten
Templo sakay awan di maubus a maisip ni ánya i nangyariyid ten apostol
hidi. 25 Peru tehud a dummemát a angay nagbareta dikodi a kinagi na,
"En lállaki hidi a impepiresu moy ay pasiyaan dán hidi a magtoldu ten
tolay hidi ten Templo." 26 Kaya ummangay en pinunu nen mágbantay
ten Templo kaguman na en mágbantay na hidi. Inuwet di en apostol hidi
sakay inyangay di hidi ten kapisanan. Peru awan di hidi pinuwersa gapu
manteng hidi ta bakay batuwán hidi nen katolayan.

27 Inyatubeng di en apostol hidi ten Sanedrin sakay tináttanung hidi
nen kapunuwan nen padi hidi. 28 Kinagi na, "Awan beman mahigpit
mi a imbawal dikomoy a dyan kamon mangaral ten ngaran ni Jesus?

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Peru ánya ginamet moyid? Ten ginamet moy ay kummalat dán ti buu a
Jerusalem en itáttoldu moy sakay gustu moy pa a ipakasalanan dikomi
en kákkatay ni tolayid a iyud!" 29 Peru tummábbig de Pedro ay ten
kaguman na hidi, kinagi di, "En Diyos dapat miyid a sunudán bakán a
en tolay. 30 En Diyos nen ninunu tam hidi en nangbiyag a ruway kánni
Jesus a pinabunu moy ten dikona a impepaku moy siya ten kudus.
31 Indisunu siya nen Diyos ten kawanan na bilang Tagapaggiyya sakay
Tagapagligtas, tánni atáddan na en Israelita hidi ti pagkakataun a magsisi
sakay umadág ten kasalanan di hidi tánni mapatawad hidi. 32 Sikami
en makapangpatunay ti bagayid a iyád, kaguman en Banal a Ispiritu a
impagkaluub nen Diyos ten atanan a sumunud dikona."

33 Dikona masanig nen buu a Sanedrin en kinagi de Pedro ay tunay hidi
ti iyamut sakay gustu di a pabunu en apostol hidi. 34 Peru tummaknág
en essa ten Pariseo hidi a Gamaliel en ngaran na, mágtoldu siya ten
Kautusan sakay igággalang nen buu a banuwan. Inyutus na a iluwas di
pala en apostol hidi. 35 Káttapos ay nagupos, a kinagi na, "Kakagumanan
ku hidi a Israelita, isipán moy pa ti mapiyya en gustu moy a gamitán ti
tolayen hidi. 36 Sakay awan beman, awan palla nalay dikona a lummitaw
ti Teudas a nagwari-wari a essa kan siya a mataas a pinunu, tehud wád
a áppat a datos a tolay en naakit na a summapi dikona. Peru dikona
nabunu siya ay nasina-sina en tolay na hidi sakay nabali-awan en grupu
di. 37 Káttapos ay lummitaw bi ti Judas a taga-Galilea ten panahun nen
págsensus ten tolay hidi. Nakaakit bi siya ti makpal a tolay a summapi
dikona. Peru dikona mabunu siya ay nasina-sina bi en sakup na hidi.
38 Kaya kagiyán kuwid dikomoy ay pabayan moy la i tolayid a hidi iyán,
dyan moy hidi pakialaman. Ni gággamitán diyid a iyán ay gubwat la ten
tolay ay awan iyán ti abután. 39 Peru ni gubwat iyád ten Diyos ay awan
moy iyád mahadlangan nan lumuwas pa a kalabanán moy en Diyos."

Sinunud di ngani en payu ni Gamaliel. 40 Pinadulaw di a ruway en
apostol hidi ten kapisanan di, pinabálbág di hidi sakay binawalan di
hidi a dyan di dán ipangaral en tungkul ten ngaran ni Jesus. Káttapos
ay pinalaya di dán hidi. 41 Tunay ti saya en apostol hidi a lummakad ten
Sanedrin gapu ginustu nen Diyos a magdanas hidi ti pághirap alang-
alang ten ngaran ni Jesus. 42 Sakay kada-aldew ay angay hidi ten Templo
a magtoldu sakay ten bila-bilay hidi a mangaral tungkul kánni Jesus, en
Cristo.

En Págpili ten Pittu a Tumulung ten Apostol hidi

6 1 Nadid, tulos-tulos en págkakpal nen mánnampalataya hidi
sakay dummemát en panahun a nagreklamu en Helenista hidi ten
Hebreo hidi. Kinagi di a en bilu hidi a bábbi a Helenista ay napabayan
ten págbunong-bunong di ten pang-aldew-aldew a kabiyagan. 2 Kaya

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pinisan nen sapulu ay ti duwwa a apostol en buu a kapisanan nen
mánnampalataya hidi sakay kinagi di dikodi, “Awan mi maari a pabayan
en pángngaral ten upos nen Diyos tánni mamahala ten kabiyagan. 3 Kaya
nadid kákkapatkaka mi hidi mangpili kam ti kakagumanan moyen hidi ti
pittu a lállaki a igággalang, putat ti Banal a Ispiritu, sakay mágkatalinu
tánni hidi idátton miyid ti tungkulinid a iyád. 4 Sikami ay ilaan mi en
atanan nen odas mi ti págdasal sakay pángngaral ten Upos nen Diyos.”
5 Nasaya en atanan nen tolay hidi ten kinagi nen apostol hidi kaya pinili
di ti Esteban a essa a lállaki a matibay en pánnampalataya na ten Diyos
sakay putat siya ti Banal a Ispiritu. Sakay pinili di bi de Felipe, Procoro,
Nicanor, Timon, Parmenas, sakay ti Nicolas a taga-Antioquia a essa a
Hentil a naakit ten pánnampalataya ni Judio. 6 Inyangay di hidi ten
apostol hidi, indasal di hidi, tulos di a intupu en lima di ten ulu nen
balang essa.

7 Nadid ay tulos-tulos a kummalat en upos nen Diyos sakay
nágkakakakpal en maniwala hidi kánni Jesus ti Jerusalem. Maski en padi
hidi ay makpal bi dikodi en summampalataya.

En Págdikáp di kánni Esteban

8 Nadid, pinagpala a tarud nen Diyos ti Esteban sakay inátdenan na
siya ti kapangyariyan kaya makagamet siya ti makataka-taka hidi a
bagay sakay himala ten atubengán nen makpal a tolay. 9 Peru kinontra
siya nen sangan a Judio a miyembru nen sinagoga a kákkagiyán di a
Malaya, tehud pa hidi a kaguman a taga-Cirene sakay taga-Alejandria
sakay tehud pa a agum a Judio a gubwat ti Cilicia sakay ti Asia. 10 Peru
awan hidi ti magamet ni magupos ti Esteban gapu ten karunungan a
kaluub dikona nen Banal a Ispiritu. 11 Kaya sinekretu di a sinulsulan en
sangan a lállaki a kagiyán di en kona háddi, “Nasanig mi a magupos siya
ti kontra kánni Moises sakay ten Diyos.” 12 Kaya gapu haud ay nagsaranta
kánni Esteban en katolayan, en pinunu hidi nen banuwan sakay en
tagapagtoldu hidi nen Kautusan. Dinikáp di siya sakay inyangay di ten
Sanedrin. 13 Dikona bistaán di siya ay náng-atubeng pa hidi ti mágkabuli
a tistigu kontra kánni Esteban a kinagi di, “I tolayen ay awan ti imang a
mággauposán ti madukás kontra ten banal a Templo sakay ten Kautusan
ni Moises. 14 Nasanig mi a kinagi na a rábbaán kan ni Jesus a taga-
Nazaret en Templo tam sakay baguwán na kan en kaugaliyan tam a dati
a intoldu ni Moises.” 15 Linátttángngan nen atanan a ked ten Sanedrin ti
Esteban sakay netan di a kumán a rupa ni anghel en rupa na.

En Paliwanag ni Esteban

7 1 Nadid, tinanung nen kapunuwan nen padi hidi ti Esteban,
“Tatarudan beman hidi iyád?” 2 Kinagi ni Esteban, “Kákkapatkaka

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ku hidi sakay kadáddikállan hidi, sanigán moy i kagiyán kuwidi, tenhud
a panahun dikona ked palla ti Mesopotamia en ninunu tam a ti Abraham
ay pummeta dikona en dakila sakay makapangyariyan a Diyos, bagu
siya a nágyan ti Haran. 3 Kinagi nen Diyos dikona, ‘Lakadan mu i lugar
muwen sakay i kapartidu muwen hidi sakay angay ka ten lugar a itoldu
ku dikomu.’ 4 Kaya lummakad ngani siya ten lugar nen Caldeo hidi
sakay nágyan siya ti Haran. Dikona natay dán en ama na ay pinaagton
dámman siya nen Diyos ti banuwaniday a páppágyanan tam nadid.
5 Peru dikona ummangay siya háddi ay awan palla siya inátdenan nen
Diyos ti maski sabadit a luta nan nagpangaku la a magin kao na sakay
nen lahi na hidi i lugarid a iddi. Maski ni awan palla ti anak ti Abraham.
6 Kona háddi en kinagi nen Diyos kánni Abraham, ‘En sumunud mu
hidi a lahi ay mákpágyan ti iba a bansa. Magin alipin hidi haud sakay
pahirapan di hidi ti áppat a datos a taon. 7 Peru parusaan ku en bansa a
mangsakup sakay mangalipin dikodi. Lakadan nen lahi mu hidi i bansaid
a iyud sakay magsoli hidi ti lugarid a iddi tánni sumamba dikoku.’
8 Sakay inyutus nen Diyos kánni Abraham en págturi bilang tanda nen
kasunduwan di. Kaya dikona a neenak dán ti Isaac ay tinuri na ten
kawalu na a aldew. Kona labi hud en ginamet ni Isaac ten anak na a ti
Jacob sakay kona bi hud en ginamet ni Jacob ten sapulu ay ti duwwa a
anak na a lállaki a nagin mahalaga hidi a ninunu nen Judio hidi.

9 “En anak hidi ni Jacob a lállaki ay summeni ten kapatkaka di a ti
Jose, kaya inlaku di siya tánni magin alipin ti Egipto. Peru kakaguman
na en Diyos. 10 Tinulungan na siya ten atanan nen kahirapan na. Kaya
dikona ummatubeng siya kánni Faraon a hari ti Egipto ay nagkaluuban
siya nen Diyos ti karunungan. Sakay inátdenan na siya ti katungkulan
a magin gubernador ti Egipto sakay mamahala ten palasyu nen hari.
11 Ti panahunid a iyud ay nagkahud ti aláp sakay mahigpit a kahirapan
ti buu a Egipto hanggan ti Canaan ten bansa a págyanan nen ninunu
tam hidi, awan hidi ti pangalapan ti makan. 12 Kaya dikona nabareta ni
Jacob a makpal a trigo ti Egipto ay pinaangay na haud en ninunu tam
hidi. 13 Ten kapenduwwa di a ummangay haud ay nagpakilala dán ti
Jose ten kákkapatkaka na hidi sakay natukuyan nen Faraon en tungkul
ten pamilya ni Jose. 14 Kaya pinauwet ni Jose ti Jacob a ama di, pati en
atanan nen kákkapatkaka di hidi, pittu a pulu ay ti limma hidi a atanan.
15 Ummangay de Jacob ti Egipto sakay tulos dán hidi haud a nágyan,
haud dán bi siya a natay pati en anak na hidi. 16 En bangkay di hidi
ay inyoli di ten bansa a Canaan sakay inlábbáng di hidi ti Siquem, ten
kuweba a dati dán a binali ni Abraham ten anak hidi ni Hamor.

17 “Dikona adeni dán en panahun a pangtupad nen Diyos ten pangaku
na kánni Abraham ay tunay dán ti kakpal en Israelita hidi ti Egipto.
18 Ti Jose bi ay awan dán kilala nen hari ti Egipto ti panahunid a iyud.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19 Linoku na en ninunu tam hidi sakay pinahirapan na hidi sakay pinilit
na en dáddikál hidi a ibut en atanan nen anak di hidi a lállaki a bigu a
lagsang tánni matay hidi. 20 Ti panahunid a iyud ay neenak ti Moises,
essa a anak a kasayaan nen Diyos. Tállu a bulan la siya a naalagaan nen
dáddikál na hidi ten bilay di. 21 Sakay dikona a ibut di dán, ay inampun
siya nen anak a bábbi nen Faraon, sakay pinadikál na siya a kumán a
sadili na a anak. 22 Tinolduwan di siya ten atanan a karunungan ti Egipto,
nagin malalaki siya ten pággupos sakay ten gamet na.

23 "Dikona áppat a pulu dán a taon en idad ni Moises ay naisipan na
a angay bumisita ten kasa-Israelita na hidi tánni ketan na en papágyan
di. 24 Ten káddemát na haud ay netan na a apiyán nen essa a taga-Egipto
en essa ten kasa-Israelita na. Insurug ni Moises en Judio kaya nabunu
na en Egipcio. 25 En akala ni Moises ay naintendiyan nen kasa-Israelita
na hidi a ten pamamag-itan na ay iligtas hidi nen Diyos peru awan di
iyud naintendiyan. 26 Ten sumunud a aldew ay naketa siya ti duwwa
a Judio a magdima. Nadid, pinilit na hidi a sawayán sakay kinagi na,
'Amigu ku hidi, bakin magdima kam ay parehu kam pa bi a Israelita?'
27 Peru intuglad siya nen essa a mangpahirap ten kadima na sakay kinagi
na, 'Deya i nángdáttonid dikomu a magin pinunu sakay tagahatul mi?
28 Gustuwák mu beman a bunuwán a kona ten ginamet mu ten Egipcio
nen napon?' 29 Pákkasanig ni Moises ten kinagi na ay gumminan siya,
ummangay siya ten adeyu a bansa a Midian sakay tulos dán siya a
nágyan haud. Nákkabinga siya sakay nagkahud hidi ti duwwa a anak a
lállaki.

30 "Nadid, kállipas nen áppat a pulu a taon ay pummeta kánni Moises
en essa a anghel ten maggerab a marenggád a kayu ten kaparangan,
adeni ten bukid a Sinai. 31 Nagtaka ti Moises ten netan na kaya
ummadeni siya tánni mamalas na ti mapiyya. Nasanig na a nagupos en
Diyos a 32 kinagi na, 'Sikán en Diyos a sássambaán nen ninunu mu hidi,
en Diyos de Abraham, Isaac sakay ni Jacob.' Nagpágpág ti Moises ten
ánteng na sakay awan siya makaileng. 33 Kinagi nen Panginoon dikona,
'Ibutan mu i sandalyas muwen gapu banal a lugar i págtaknággan
muwen. 34 Netan ku en pángngapi nen taga-Egipto hidi ten pinili ku hidi
a tolay sakay nasanig ku en daing di kaya kedák háddi tánni iligtas hidi.
Karon hád, ta utusan taka a angay ti Egipto.'

35 Kinagi pa ni Esteban a, "Iyud a Moises a awan sinanig nen lahi hidi
ni Israel nan inadiyan di tenhud sakay nagkagiyan di pa ti kona háddi,
'Deya nángdáttonid dikomu a magin pinunu mi sakay tagahatul mi?'
ay siya en pinili nen Diyos a magin pinunu di sakay mángligtas dikodi
ten tulung nen anghel a pummeta dikona ten maggerab a kayu. 36 Siya
en nánggiya ten Judio hidi dikona a lakadan di en banuwan a Egipto.
Naggamet siya ti himala hidi ti Egipto, sakay ten Diget a Madidig sakay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten dikona ked hidi ten kaparangan ti áppat a pulu a taon. 37 Ti Moises
labi en nangkagi ten lahi hidi ni Israel a, 'En Diyos ay mangpili ti essa
dikomoy sakay gamitán na a propeta a kona dikoku.' 38 Siya en kaguman
nen Israelita hidi ten kaparangan. Napisan hidi ten bukid a Sinai dikona
nákpágguron en anghel dikona. Sakay tinanggap ni Moises en Upos nen
Diyos a makapangatád ti biyag tánni ipakapospos na dikotam.
39 Peru awan siya sinunud nen ninunu tam hidi nan inadiyan di siya
a pinunu, sakay gustu di pa a sumoli ti Egipto. 40 Sakay kinagi di kánni
Aaron, 'Paggamet mu kami pay ti diyos tam a mánggiyya dikomi gapu
awan mi dán tukoy ni nangánya dán ti Moises a nángluwas dikomi ti
Egipto.' 41 Kaya naggamet hidi ti diyos-diyosan di a kumán a bul-u a
baka. Piniyesta di iyud sakay inatangan di bilang págsamba di ten diyos-
diyosan a ginamet la nen lima di. 42 Gapu ten ginamet di ay pinabayan
hidi nen Diyos, pinabayan na hidi a sumamba ten biton hidi dilanget.
Kona ten nakasulat ten libru nen propeta hidi a kinagi nen Diyos a,

'Sikam a lahi hidi ni Israel, bakán a sikán
en inalayan moy ten binunu hidi a hayup ten págyan moy
ti áppat a pulu a taon ten kaparangan.
43 Babáklay moy en kubu nen diyos-diyosan moy a ti Moloc
sakay en diyos-diyosan moy a ti Renfan a kumán a biton.
Hidi iyud en ribultu a ginággamet moy tánni sambaán,
kaya ibut takam ten lugar a mas adeyu pa ti Babilonia.'

44 Nadid, kinagi ni Esteban, "Dikona a ked ten kaparangan en ninunu
tam hidi ay ked dikodi en Tolda nen Kasunduwan a pinagamet nen
Diyos kánni Moises ayun ten sukat sakay idsura a kinagi na. 45 Minana
iyád nen anak di hidi ten ninunu di hidi sakay táttawid di iyud dikona
a sakupán di en iba-iba hidi a lahi a pinasakup nen Diyos dikodi ten
pággiyya ni Josue. Tatawid di iyud a hanggan ten panahun ni David.
46 Nasaya en Diyos kánni David kaya inagid ni David a pakultadan na
siya a mángpataknág ti bilay a para ten Diyos ni Israel. 47 Peru ti Solomon
a anak na i nanggamitid ti bilayid a iyud.
48 Peru en Kataasan a Diyos ay awan mágyan ti bilay a ginamet la ni
tolay, ayun ten insulat nen essa ten propeta hidi,

49 'En langet ay pággetnudan ku,
'sakay en luta ay tátáppakan ku.
ánya pa a i maari moyid a gamitán a págyanan ku,
oni lugar a áimangan ku?
50 Awan beman sikán en naggamet ten atanan a bagay?'

51 Sakay kinagi ni Esteban, "Tunay ti káttug i págguluwan moyen! Sala
moy a mabagu i kaisipan moyen. Sala moy a sanigán en katutuhanan
a gubwat ten Diyos! Kaparehu kam nen ninunu moy hidi a summuway
ten Banal a Ispiritu. 52 Deya beman a propeta i awanid pinahirapan nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ninunu moy hidi? Binunu di en nanghula ten káddemát nen matuwid a
Tagapagserbi a intokyon sakay pinabunu moy. 53 Tinanggap moy bi en
Kautusan nen Diyos a inyatád na tenhud ten pamamag-itan nen anghel
hidi peru awan moy sássunudán!"

En Pángbunu kánni Esteban

54 Dikona masanig nen Sanedrin en kinagi ni Esteban ay tunay
hidi ti iyamut. 55 Peru naputat ti hustu ten Banal a Ispiritu ti
Esteban kaya dikona tummangad siya dilanget ay netan na en
kaluwalhatian nen Diyos sakay netan na bi ti Jesus a mágtaknág ten
kawanan nen Diyos. 56 Sakay kinagi ni Esteban, "Ketan ku a bukas
dilanget sakay en Anak nen Tolay a mágtaknág ten kawanan nen
Diyos." 57 Pákkasanig nen tehud hidi a katungkulan a Judio kánni
Esteban ay pinálláddan di en babángbáng di sakay pinumákraw
hidi sakay sabay-sabay hidi a dummuklos dikona. 58 Binerber di
siya a inluwas ten siyudad sakay haud di siya a binábbatu tánni
matay. En tolay hidi a nangtistigu kontra dikona ay nageklas hidi
ten alikábkáb di sakay intád di ten lállaki a en ngaran na ay Saulo.
59 Mentras bábbatuwán di ti Esteban ay magdasal siya ti kona
háddi, "Panginoon Jesus tanggapán mu i ispiritu kuwiday." 60 Sakay
lummuhud siya a pummákraw, "Panginoon patawadán mu hidi ti
kasalanan diyiday a ginamet di dikoku!"

Ten káttapos na a nagupos ay tulos dán siya a nabágsutan ti angás.

Inusig ni Saulo en Mánnampalataya hidi

8 1 Kaguman ti Saulo ten pángbunu kánni Esteban.
Ti aldewid a iyud ay nagsapul en mahigpit a pággusig ten
mánnampalataya hidi ti Jerusalem. Minagkalat en mánnampalataya
hidi ten iba-iba a lugar ten prubinsiya a Judea sakay Samaria peru
en apostol hidi ay napisan la ti Jerusalem. 2 Ti Esteban ay inlábbáng
nen tolay hidi a tehud a ánteng ten Diyos sakay sinangitan di ti
hustu.

3 Nadid, pinilit ni Saulo a sidaán en simbaan, sináddáp na en balang
bilay sakay dinikáp na en mánnampalataya hidi, sakay tulos na a
impepiresu, lállaki ay ti bábbi.

Nepangaral en Maganda a Bareta ti Samaria

4 Impangaral nen nekalat hidi a mánnampalataya ten iba-iba a lugar en
Upos nen Diyos ten balang angayan di. 5 Ti Felipe a essa a kakagumanan
di ay ummangay ten essa a siyudad ti Samaria sakay impangaral na haud
en tungkul ten Cristo. 6 Dikona a masanig nen tunay ti kakpal a tolay ti
Felipe sakay ketan di en himala a ginággamet na ay inisip di ti mapiyya en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kákkagiyán na. 7Magkállesan a lummuwas en mágkadukás a ispiritu ten
hinayup hidi, sakay makalakad dán bi en pilay hidi sakay en lupug hidi.
8Kaya tunay en saya nen tolay hidi ti siyudadid a iyud.
9Tehud haud a essa a lállaki a en ngaran na ay Simon. Ten purumeru
ay pahangaán na en Samaritano hidi ten pamamag-itan nen galing na.
Ipagmadikál na a siya ay makapangyariyan, 10sakay sanigán bi siya nen
atanan, sapul ten kababaan hanggan ten kataasan, kinagi di, "I lállakiyid
a iyád ay en dáddulawán a Mataas a Kapangyariyan, en kapangyariyan
nen Diyos." 11Nalay a panahun a pinaniwala na hidi ten galing na, kaya
tulos-tulos di siya a sássanigán. 12Peru dikona masanig di en pángngaral
ni Felipe ten Maganda a Bareta a pághari nen Diyos sakay en tungkul
kánni Jesu-Cristo ay summampalataya en tolay hidi sakay tulos dán hidi
a nagpabinyag, lállaki ay ti bábbi. 13Pati ti Simon ay summampalataya bi
sakay nagpabinyag, pirmi dán siya a mákkuyoyug kánni Felipe. Humanga
siya a tarud kada ketan na en himala hidi a gággamitán ni Felipe.
14Dikona nabareta nen apostol hidi a ked ti Jerusalem a naniwala en
Samaritano hidi ten Upos nen Diyos ay pinaangay di de Pedro ay ti Juan ten
siyudad a Samaria. 15Káddemát di haud ay indasal di en mánnampalataya
hidi tánni matanggap di bi en Banal a Ispiritu, 16gapu awan palla dummibábbi
en Banal a Ispiritu ten maski essa dikodi. Nabinyagan la hidi ten ngaran ni
Jesus a Panginoon. 17Sakay intupu de Pedro ay ti Juan en lima di ten ulu nen
mánnampalataya hidi sakay summáddáp dán dikodi en Banal a Ispiritu.
18Netan ni Simon en ginamet de Pedro ay ti Juan, a ten pángtupu di ten
lima di ten tolay hidi ay natanggap di bi en Banal a Ispiritu. Kaya inuron na
de Pedro ay ti Juan a upaan na hidi ti pilak. 19Kinagi na, "Átdenanák moy
pay ti kapangyariyan a kona haán tánni mara itupu ku bi i lima kuwidi
ay matanggap di bi en Banal a Ispiritu." 20Peru kinagi ni Pedro dikona,
"Mepahamak ka Simon a kaguman nen pilak mu! Akala mu wáddid ay
mabali mu ti pilak en kaluub nen Diyos! 21Awan ka kabilang dikomi sakay
awan ka ti karapatan ti bagayid a iyád, gapu tukoy nen Diyos a madukás i
isip muwen. 22Magsisi ka dán ti kagustuwan muwen a madukás sakay idasal
mu ten Panginoon a patawadán na ka. 23Sakay ketan ku bi a tunay i inggit
muwen sakay nakagapus ka ti kasalanan." 24Kinagi ni Simon, "Idasalák moy
pay ten Panginoon tánni awan mangyari dikoku en kinákkagi moy!"
25Nadid káttapos de Pedro ay ti Juan a nagpatunay sakay nangaral
ten Maganda a Bareta tungkul kánni Jesu-Cristo ten siyudad a Samaria,
ay nagsoli hidi ti Jerusalem. Impangaral di bi en Maganda a Bareta ten
makpal a lugar a dinamanan di ti Samaria.

Ti Felipe sakay en Pinunu a Taga-Etiopia

26Nadid, inutusan nen anghel nen Panginoon ti Felipe a kinagi na,
"Angay ka a pagdaka ten danág ti abagatan a dilan ti Jerusalem a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

patamu ti Gaza.” Awan dán iyád páglakadan nadid. 27 Kaya pagdaka
siya a nagrektat. Natagbu ni Felipe ten dilan en essa a pinunu a taga-
Etiopia, siya ay tusureru nen Candace oni raina ti Etiopia. Gubwat
siya ti Jerusalem a sinumamba ten Diyos. 28 Dikona a pasoli dán siya
a mágkalesa sakay magbasa ten libru ni propeta Isaias, 29 kinagi nen
Banal a Ispiritu kánni Felipe, “Unudán mu i kalesa uday sakay máksabay
ka.” 30 Kaya inunud ni Felipe en kalesa a sássakayan nen lállaki sakay
nasanig na a magbasa siya ten libru ni propeta Isaias. Tinanung siya
ni Felipe, “Maintendiyan mu beman i basaán muwen?” 31 Kinagi nen
pinunu, “Konya ku a maintendiyan awan bi ti mángpaliwanag dikoku?”
Tulos na a inakit ti Felipe a sumakay ten kalesa na sakay nággetnud siya
ten wáwwaresan na. 32 Nadid, kona háddi en sumássulat ten binasa nen
lállaki,

“Kumán siya a en tupa a netakda a bunuwán;
kona siya ten kordero a awan tumanggi maski ni rapasán mu en
dutdut na.
Sakay awan siya magupos maski ni sabadit.
33 Immemenos di siya sakay awan di inátdenan ti katarungan.
Awan ti makapángkagi tungkul ten sumunud hidi a lahi na
gapu binunu di siya.”

34 Kinagi nen pinunu kánni Felipe, “Kagiyán pay dikoku ni deya
a tolay i kinagiyiday nen propeta. En sadili na beman oni agum?”
35 Impaliwanag ni Felipe en kahulugan nen nabasa nen pinunu sakay
tulos na a impangaral en Maganda a Bareta tungkul kánni Jesus. 36 Tulos-
tulos la en págbiyahi di hanggan a nakademát hidi ten lugar a tehud a
dinom. Kinagi nen pinunu, “Tehud a dinom háddi, maariyák mu dán
beman a binyagan nadid?” 37 [Kinagi ni Felipe, “Maari ka a binyagan
ni talaga a hustu ti isip muwen en kássampalataya mu.” Tummábbig en
pinunu, “Maniwalaák a tarud a Anak nen Diyos ti Jesu-Cristo.”]
38 Pinaimang nen pinunu en kalesa sakay ummugsad hidi a duwwa a
patamu ten dinom sakay bininyagan siya ni Felipe. 39 Dikona umapet hidi
ten dinapan ay bigla dálla a inalap nen Ispiritu nen Panginoon ti Felipe.
Awan dán siya netan nen pinunu kaya intulos na dán en págbiyahi na,
tunay siya ti saya. 40 Inimonan dálla ni Felipe a ked dán siya ten lugar a
Azoto. Impangaral na en Maganda a Bareta tungkul kánni Jesus sapul
ti lugarid a iyud sakay ten atanan a banuwan a taliban na hanggan a
nakademát siya ti Cesarea.

En Págdulaw kánni Saulo

9 1 Nadid, tulos en sigasig ni Saulo a mapabunu en mánnampalataya
hidi ten Panginoon. Kaya ummadeni siya ten kapunuwan a padi nen
Judio hidi, 2 sakay nággid ti sulat para ten sinagoga hidi ti Damasco tánni

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikáppán na sakay matawid ti Jerusalem en deyaman a bábbi oni lállaki a kaguman ten Dilan nen Panginoon.

3 Ummangay ti Saulo ten siyudad a Damasco, dikona adeni dán siya
a dumemát ay tehud a dummemlag ten palebut na a makasili a gubwat
dilanget. 4 Nalugmuk siya, sakay nasanig na a tehud a nangdulaw dikona,
"Saulo, Saulo, bakin usigánnák mu?" 5 "Deya ka beman, Panginoon?"
tanung ni Saulo. Tummábbig en boses, "Sikán ay ti Jesus a áusigán mu.
6 Tumaknág ka dán, sakay diretsu ka ten siyudad. Tehud a mángkagi
dikomu haud ni ánya maari muwid a gamitán." 7 Awan ti kákkagi en
kaguman hidi ni Saulo dikona a nasanig di en boses peru awan hidi ti
ketan a magupos. 8 Tummaknág ti Saulo sakay bummulag peru awan
dán siya maketa, kaya inagbay nen kakagumanan na hidi a hanggan ti
Damasco. 9 Awan siya naketa ten alay nen tállu a aldew sakay awan bi
siya kumman sakay umminom.

10 Nadid, tehud a essa a mánnampalataya ti Damasco a Ananias en ngaran
na. Pummeta dikona en Panginoon ten essa a pangitain a dinulaw na siya.
Tummábbig ti Ananias a kinagi na, "Panginoon, ánya iyud?" 11 Kinagi
nen Panginoon, "Angay ka ten karsada a dáddulawán a Diretsu, ten bilay
ni Judas sakay itanung mu haud en essa a lállaki a taga-Tarso, en ngaran
na ay Saulo. Pasiyaan siya a magdasal nadid. 12 Netan na ten pangitain
na a summáddáp en essa a lállaki a Ananias en ngaran na ten bilay a
páppágyanan na, sakay intupu na en lima na dikona tánni maketa dán siya
a ruway." 13 Kinagi ni Ananias, "Panginoon, makpalák ben a bareta ti tolayid
a iyán ten mágkadukás hidi a ginággamet na ten pinili mu hidi ti Jerusalem.
14 Ummangay siya ti Damascowiday a tawid na en kapangyariyan a gubwat
ten pinunu hidi nen padi hidi tánni dikáppán en atanan nen magdasal hidi
dikomu." 15 Peru kinagi nen Panginoon dikona, "Kadmudán, gapu siya en
pinili ku a mángpakapospos tungkul dikoku ten Hentil hidi, ten hari hidi
sakay dikomoy a lahi ni Israel. 16 Sakay mismu a sikán en mángpakapospos
dikona ten atanan nen dapat na hidi a tiisán alang-alang dikoku."

17 Kaya ummangay haud ti Ananias. Summáddáp siya ten bilay sakay
intupu na en lima na ten ulu ni Saulo sakay kinagi na, "Kapatkaka a
Saulo, pinaangayák haád ni Jesus a Panginoon, en pummeta dikomu ten
dilan dikona patamu ka haád. Pinaangayák na haád tánni maketa ka a
ruway sakay tánni maputat ka ti Banal a Ispiritu." 18 Ti odas biyid a iyud
ay bigla a naragrag en kumán hidi a keskes a gubwat ten mata ni Saulo
sakay naketa dán siya. Tummaknág siya sakay tulos a nagpabinyag.
19 Kumman siya sakay summoli dán en begsák nen bággi na.

En Pángngaral ni Saulo ti Damasco

Nákpágyan ti Saulo ten mánnampalataya hidi ti Damasco ti sangan a
aldew. 20 Ummangay siya a pagdaka ten sinagoga hidi sakay sinapulan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na dán a nangaral a ti Jesus en Anak nen Diyos.” 21 Nagtaka en atanan
nen nakasanig dikona sakay namágtanungan hidi a kinagi di, “Awan
beman siya en nágpapahirapán ten tolay hidi a sumamba kánni Jesus ti
Jerusalem? Sakay awan beman kaya a ked siya haád ay tánni dikáppán
na hidi sakay iyangay na ten pinunu hidi nen padi hidi?”
22 Peru lalu a nagin malalaki ti Saulo a nangaral kaya awan dán tukoy
nen Judio hidi a mágyan ti Damasco ni ánya itábbig diyid ten patunay na
a ti Jesus ay en Cristo.
23 Kállipas nen makpal a aldew ay nagkaessaan nen Judio hidi a
bunuwán ti Saulo. 24 Aldew ay ti gibi ay áabangan di siya ten atanan
nen sássáddáppan ten siyudad. Peru natukuyan dán ni Saulo en planu di
dikona. 25 Kaya ten essa a gibi ay inyasák siya nen disepulus na hidi ten
balulang sakay intonton di ten dilipot nen pader a kudal.

Dikona ked ti Jerusalem ti Saulo

26 Káddemát ni Saulo ti Jerusalem ay pummilit siya a mákpisan ten
mánnampalataya hidi haud, peru kantingan di siya sakay awan hidi
makapaniwala a essa dán siya a disepulus. 27 Peru tinabay siya ni Bernabe
a ummangay ten apostol hidi, sakay insaysay na dikodi ni konya a
netan ni Saulo en Panginoon ten dilan a tamu ti Damasco, sakay ten
pákpágguron nen Panginoon dikona. Kinagi na bi a tunay a begsák
en isip ni Saulo a nangaral tungkul kánni Jesus ti Damasco. 28 Kaya
sapul haud ay imbilang di dán a kakagumanan di ti Saulo ti Jerusalem
tunay en begsák nen isip na a nangaral haud tungkul kánni Jesus.
29 Nákpágguron bi siya sakay nákpagdiskusyon ten Judio hidi a Griego
en upos di kaya gustu di siya a bunuwán. 30 Dikona natukuyan iyud nen
mánnampalataya hidi ay inyangay di ti Saulo ti Cesarea sakay pinaangay
di siya ti Tarso.
31 Kaya sapul haud ay nagin tahimik en papágyan nen
mánnampalataya hidi ti buu a Judea, Galilea, sakay Samaria. Ten tulung
nen Banal a Ispiritu ay tummibay sakay kummáppal en mánnampalataya
hidi.

Ummangay ti Pedro ti Lida sakay Joppa

32 Nadid, naglebut ti Pedro ten iba-iba a lugar tánni magbisita ten
mánnampalataya hidi. Dikona angay siya bummisita ten banuwan a Lida
ay 33 netan na haud en essa a lállaki a Eneas en ngaran na. Lupug siya
sakay walu dán a taon a kumákkatdug. 34 Kinagi ni Pedro dikona, “Eneas,
pagpiyyaán ka ni Jesu-Cristo. Umikat ka dán sakay isaddi mu dán i
págkatdugan muwen.” Pagdaka a ummikat ti Eneas. 35 Dikona netan nen
atanan nen taga-Lida hidi sakay taga-Saron hidi a nagpiyya dán siya ay
summampalataya hidi ten Panginoon.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36 Nadid, ten siyudad a Joppa ay tehud a mánnampalataya a bábbi,
Tabita en ngaran na (Ti upos a Griego ay Dorcas, gustu naid a kagiyán
ay ugsa). Gamitán na en atanan nen odas na ten pággamet ti maganda
sakay ten págtulung ten pubri hidi. 37 Ti panahunid a iyud ay nagkasakit
siya sakay tulos a natay. Dikona a napunasan di dán en bangkay na ay
indátton di ten kuwartu ten disunu. 38 Awan masiyadu a adeyu en Joppa
ten banuwan a Lida. Kaya dikona nabareta nen mánnampalataya hidi
a ked ti Pedro ten banuwan a Lida ay pinauwet di siya ten duwwa a
lállaki, impákkekagbi di a umangay siya a pagdaka ten siyudad a Joppa.
39 Kaya nagrektat ti Pedro sakay nákkuyug dikodi. Káddemát di haud ay
inyangay di siya ten kuwartu ten disunu. Pagdaka a ummadeni dikona
en bilu hidi a bábbi a mágsassangitán sakay impáppeta di en badu di hidi
sakay en alikábkáb di hidi a ginággamet ni Dorcas dikona a biyag palla
siya. 40 Pinaluwas ni Pedro en atanan nen tolay hidi sakay lummuhud
a nagdasal. Káttapos ay ummileng siya ten bangkay sakay kinagi na,
"Tabita umikat ka dán!" Bummulag en bábbi sakay pákketa na kánni
Pedro ay ummetnud siya. 41 Tinulungan siya ni Pedro a tummaknág
sakay dinulawan na en mánnampalataya hidi, sakay en bilu hidi sakay
inyatubeng na dikodi ti Dorcas a biyag dán. 42 Nabareta iyud nen tolay
hidi ten buu a siyudad a Joppa. Kaya makpal dán en naniwala ten
Panginoon. 43 Nalay a nágyan ten siyudad a Joppa ti Pedro. Náktulos siya
kánde Simon a en tarabahu na ay mággamet ti leder.

De Pedro ay ti Cornelio

10 1 Nadid, tehud a essa lállaki taga-Cesarea a Cornelio en ngaran
na. Essa siya a kapitan nen "Batalyon a Italiano" nen sundalu nen
Romano hidi. 2 Relihiyoso siya a tolay. Siya sakay en buu na a pamilya
ay sumássamba ten Diyos. Pirmi siya a tumulung ten pubri hidi a Judio
sakay magdasal a pirmi ten Diyos. 3 Ten essa a aldew a magalas-tres ten
apon ay naketa siya ti pangitain, netan na a summáddáp en anghel nen
Diyos ten bilay na sakay dinulawan na siya, "Cornelio." 4 Ummileng siya
sakay tunay en ánteng na a tummábbig, "Ánya iyud, Panginoon?" Kinagi
nen anghel dikona, "Sinanig nen Diyos en dasal mu hidi sakay nasaya
siya dikomu ten káttulung mu ten pubri hidi. 5 Ipauwet mu ten sangan
a lállaki ten siyudad a Joppa ti Simon a ngángngaranan di a Pedro.
6 Náktulos siya kánni Simon a en tarabahu na ay mággamet ti leder a
mágyan ten digdig nen diget." 7 Ten kállakad nen anghel ay dinulawan
ni Cornelio en duwwa ten katulung na hidi sakay en essa a sadili na a
sundalu a relihiyoso labi. 8 Imbareta na dikodi en atanan nen nangyari
sakay pinaangay na hidi ten siyudad a Joppa.

9-10 Ten sumunud a aldew ay adeni dán ten siyudad a Joppa en
inutusan hidi ni Cornelio. Nadid, ti Pedro ay summangkay ten atáp nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bilay tánni magdasal. Magtatanghali dán tenhud kaya magaláp dán siya.
Peru mentras a maguray siya a mehanda en pagkain di ay naketa siya ti
pangitain. 11 Bummukas dilanget sakay netan na a tehud a tummonton
a dikál a ulás a tehud a igut en áppat na a kantu a mágdiba-dibábbi ti
lutaiday. 12 Sumássakay haud en atanan a kalasi ni hayup, en maglakad
hidi sakay en magarakas hidi ti lutaiday sakay en magegbár hidi.
13 Tehud siya a nasanig a boses a nagupos a kinagi na, "Tumaknág ka
Pedro. Magbunu ka sakay kuman ka." 14 Peru tummábbig ti Pedro, "Awan
ku magamet i bagayid a iyán Panginoon, sapul pa ten sapul ay awanák
palla kukumman ten nebilang a madingát a pagkain." 15 Nasanig na a
ruway en boses, "Dyan mu ibilang a madingát en lininis dán nen Diyos."
16 Pumentállu iyád a nangyari sakay káttapos ay dummisunu dán en ulás
a tamu dilanget.

17 Mentras a magisip ti Pedro ni ánya kahuluganid nen pangitain na
ay tama bi a dummemát en inutusan hidi ni Cornelio. Intanung di en
bilay ni Simon sakay káddemát di haud ay dummulaw hidi ten tapat nen
pintuwan.

En Kahulugan nen Pangitain

18 Intanung di ni mágyan ngani haud ti Simon a ngángngaranan
di a Pedro. 19 Ti Pedro ay magisip palla ni ánya gustuwid a kagiyán
nen netan na dikona kinagi nen Banal a Ispiritu a, "Tehud a tállu a
lállaki a magaryok dikomu disadung. 20 Umugsad ka dán sakay dyan
ka magalangan a mákkuyug dikodi gapu sikán i nangutusid dikodi."
21 Kaya ummugsad ti Pedro sakay kinagi na ten tállu a lállaki, "Sikán
ti Pedro, en aryokán moy, ánya maari kuwid a metulung dikomoy?"
22 Kinagi di, "Pinaangay kami háddi ni kapitan Cornelio. Mabait siya a
tolay sakay maka-diyos, igággalang siya nen atanan nen kasa Judio mu
hidi. Kinagi nen anghel nen Diyos dikona a paangay na ka sakay sanigán
na en kagiyán mu." 23 Pinatulos hidi ni Pedro sakay tulos na dán hidi a
pinatidug haud ti gibiyid a iyud.

Ten dimadimang ay nagrektat dán hidi. Nákkuyug dikona en sangan hidi
a mánnampalataya a taga-Joppa. 24 Ten kinailawan ay dummemát hidi ti
Cesarea. Maguray dán de Cornelio ay ten inimbitaan na hidi a kapartidu na
sakay en amigu na hidi. 25 Káddemát ni Pedro ay tinagbu siya ni Cornelio
sakay lummuhud siya ten atubengán na a sumamba. 26 Peru kinagi ni
Pedro, "Tumaknág ka ta kaparehuwák mu labi a tolay." 27 Mentras pasáddáp
hidi ten bilay ay mágguron hidi. Kássáddáp di ay netan ni Pedro a makpal
a tolay. 28 Sakay nagupos ti Pedro a kinagi na, "Tukoy moy labi a ayun ten
Kautusan nen relihiyon ni Judio ay bawal en mákpággagum oni bumisita
ten awan na kasa-Judio. Peru impakapospos nen Diyos dikoku a dyan ku
kan dapat a ibilang a madingát oni awan karapatdapat en deyaman a tolay.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29 Kaya dikona pinauweták mu ay awanák tinumanggi. Nadid, gustu ku a
mapospusan ni bakin pinauweták mu."
30 Kinagi ni Cornelio, "Kaáppat dán a aldew en lummipas ten kona labi
haád a magalas-tres ten apon a magdasalák ti bilay kuwiday ay tehud a
bigla a tummaknág ten atubengán ku a lállaki, nakabadu siya ti makasili
a ngari-ngari a awan ku maláttángngan. 31 Kinagi na dikoku, 'Cornelio
sinanig nen Diyos en dasal mu sakay nasaya siya dikomu ten káttulung
mu ten pubri hidi. 32 Ipauwet mu ten sangan a lállaki ten siyudad a
Joppa ti Simon a ngángngaranan di a Pedro. Náktulos siya kánni Simon
a máglinis ti koblet ni hayup a en bilay na ay ked ten digdig nen diget.'
33 Kaya pagdaka taka a pinauwet, salamat dikomu ta nakaangay ka.
Nadid ay napisan kami ten atubengán nen Diyos tánni sanigán mi
dikomu ni ánya i pekagiyid nen Panginoon."

En Sermon ni Pedro

34 Nagupos ti Pedro a kinagi na, "Nadid ku a napospusan ti hustu a
pare-parehu en pangileng nen Diyos dikotam a atanan. 35 Tanggapán na
en deyaman a tolay maski ánya en lahi na basta en tehud a ánteng dikona
sakay en mággamet ti matuwid. 36 Inyatád nen Diyos en upos na ten Israelita
hidi. Impakapospos na dikodi en Maganda a Bareta nen kapayapaan ten
pamamag-itan ni Jesu-Cristo a Panginoon nen atanan! 37 Tukoy moy dán en
nangyari ti buu a Judea, nagsapul iyud ti Galilea ten káttapos a nangaral
ni Juan tungkul ten págbinyag. 38 Kilala moy ti Jesu-Cristo a taga-Nazaret,
sakay tukoy moy bi ni konya siya a pinili nen Diyos sakay ni konya siya
a naputat ti Banal a Ispiritu sakay kapangyariyan. Tukoy moy bi a maski
ni hádya en angayan na ay naggamet siya ti maganda sakay nangpaibut
ti dimonyo ten atanan nen hinayup hidi, gapu kaguman na en Diyos.
39 Sikami en makapangpatunay ten atanan nen ginággamet na hidi ten
lugar nen Judio hidi sakay ti Jerusalem. Peru binunu di siya ten pángpaku
di dikona ten kudus. 40-41 Peru biniyag siya a ruway nen Diyos ten katállu
a aldew. Pummeta siya peru bakán a ten atanan a tolay nan dikomi la a
pinili hidi nen Diyos tenhud pa bilang tagapatunay na. Sikami en kaguman
na a kumman sakay umminom dikona nabiyag siya a ruway. 42 Inutusan
na kami a mangaral ten atanan a tolay tungkul ten Maganda a Bareta
sakay magpatunay a siya en pinili nen Diyos a manghatul ten biyag hidi a
tolay sakay ten nágkatay dán hidi. 43 Siya en gustu a kagiyán nen atanan a
propeta a ni deyaman en maniwala dikona ay patawadán na en kasalanan
di hidi ten pamamag-itan nen kapangyariyan nen ngaran na."

En Págkahud ti Banal a Ispiritu nen Hentil hidi

44 Pasiyaan palla a magupos ti Pedro dikona dummibábbi en Banal a
Ispiritu ten atanan a tolay a mágsanig. 45 Nagtaka en kaguman hidi ni

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pedro a Judio a mánnampalataya ta maski en Hentil hidi ay nagkaluuban
bi ti Banal a Ispiritu. 46 Peru naniwala hidi gapu nasanig di a mismu a
nagupos ti iba-iba a upos sakay nagpuri hidi ten Diyos. Kaya kinagi ni
Pedro, 47 "Kona labi dikotam ay nagkaluuban bi hidi ti Banal a Ispiritu.
Kaya awan dán ti makapangpugád a mabinyagan hidi." 48 Inyutus ni
Pedro a binyagan hidi ten ngaran ni Jesu-Cristo. Káttapos ay inakit di ti
Pedro a mágyan pa siya haud ti sangan a aldew.

En Págbareta ni Pedro ten Simbaan ti Jerusalem

11 1 Nadid, nabareta nen apostol hidi sakay nen mánnampalataya
hidi ten buu a prubinsiya a Judea a maski en bakán hidi a Judio
ay naniwala ten Upos nen Diyos. 2 Kaya dikona ummangay dán ti Pedro
ti Jerusalem ay binaráng siya nen kákkapatkaka hidi a pabor ti págturi,
3 "Bakin náktulos ka ten bilay nen Hentil hidi sakay nákpággatubeng ka
dikodi a kuman?" 4 Kaya impaliwanag ni Pedro dikodi en atanan nen
nangyari sapul pa ten sapul.
5 "Sapul naid ay dikona kedák ten siyudad a Joppa. Pasiyaanák a
magdasal ay naketaák ti pangitain, a dummibábbi a kumán a ulás a
tehud a igut en áppat na a kantu, sakay dummibábbi ten páppágyanan ku
a gubwat dilanget. 6 Minámmalas ku iyud ti mapiyya, netan ku haud en
atanan a kalasi ni hayup. En hayup hidi a maglakad sakay en magarakas
hidi ti lutaiday, sakay en mágkailam hidi kona bi ten magegbár hidi.
7 Tehudák nasanig a boses a nagkagi, 'Tumaknág ka Pedro. Magbunu
ka sakay kuman ka!' 8 Peru kinagi ku, 'Awan ku magamet i bagayid
a iyán Panginoon! Sapul pa ten sapul ay awanák palla kukumman
ten nebilang hidi a madingát a kákkanán.' 9 Nasanig ku a ruway en
boses a gubwat dilanget a kinagi na, 'Dyan mu ibilang a madingát en
bagay hidi a lininisan dán nen Diyos.' 10 Pumentállu iyád a nangyari
sakay káttapos ay dummisunu dán en ulás a tamu dilanget. 11 Ti odas
biyid a iyud ay dummemát ten tinulusan ku a bilay en tállu a lállaki a
nanguwet dikoku, gubwat hidi ti Cesarea. 12 Kinagi nen Banal a Ispiritu
dikoku a dyanák magalangan a mákkuyug dikodi. Nákkuyug dikoku
en ánnám a mánnampalataya dikona ummangay kami ten bilay ni
Cornelio. 13 Insaysay ni Cornelio dikomi a naketa siya ti essa a anghel,
tummaknág kan ten disalad nen bilay na sakay kinagi na dikona, 'Pauwet
mu ten siyudad a Joppa ti Simon a ngángngaranan di a Pedro. 14 Siya en
mángkagi dikomu ni konya ka a maligtas sakay en kasabilay mu hidi.'
15 Magsapulák palla a magupos ay dummibábbi dán dikodi en Banal a
Ispiritu a kona ten káddibábbi na dikotam ten purumeru. 16 Naisipan ku
en kinagi nen Panginoon a, 'Nagbinyag ti Juan ti dinom, peru binyagan
kam ti Banal a Ispiritu. 17 Inátdenan bi hidi nen Diyos ti Banal a Ispiritu
a kona ten pángngatád na dikotam, dikona a naniwala kitam kánni

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jesu-Cristo a Panginoon. Nadid, deyaák a mangkontra ten Diyos?”
18 Pákkasanig di ten paliwanag na ay awan dán hidi nagbaráng nan
nagpuri hidi ten Diyos. Kinagi di, “Ni konahud ay inátdenan bi nen Diyos
ti pagkakataun en Hentil hidi a magsisi ten kasalanan di sakay magbagu
tánni maligtas hidi.”

En Mánnampalataya hidi ti Antioquia

19 Nadid en mánnampalataya hidi ay minawatak-watak gapu ten
págpahirap dikodi, sapul dikona a binunu di ti Esteban. Tehud a
nakaabut ti Fenicia, ti Chipre hanggan ti Antioquia. Maski hádya en
demáttan di a lugar ay ipangaral di en Maganda a Bareta peru ten Judio
la hidi. 20 Peru tehud a sangan a nákkuyug dikodi a taga-Chipre sakay
taga-Cirene, káddemát di ti Antioquia ay impangaral di bi en Maganda
a Bareta tungkul kánni Jesu-Cristo a Panginoon ten bakán hidi a Judio.
21 Ked dikodi en kapangyariyan nen Panginoon kaya makpal en naniwala
sakay nagtiwala ten Panginoon.
22 Dikona a nabareta iyud nen simbaan ti Jerusalem ay inutusan di
ti Bernabe a tamu ti Antioquia. 23 Káddemát na haud ay masaya siya a
tarud gapu netan na a pinagpala hidi nen Diyos. Kaya pinayuwan na hidi
a atanan a manatili a tapat sakay nakatuun en isip di ten Panginoon.
24 Mabait a tolay ti Bernabe, en Banal a Ispiritu en giyya na ten biyag na
sakay matibay en pánnampalataya na kaya makpal en tolay a naakit na
ten Panginoon.
25 Kaya ummangay ti Bernabe ti Tarso tánni aryokán na ti Saulo.
26 Dikona netan na ay ingkuyug na siya ti Antioquia. Kakaguman di en
mánnampalataya hidi ten buu a sataon a págyan di haud, sakay nagtoldu
hidi ten makpal a tolay. Ti Antioquia en kadipalonguwan a lugar a
nangaranan a Cristiano en mánnampalataya hidi.
27 Ti panahunid a iyud ay tehud a dummemát a sangan a propeta
ti Antioquia a gubwat ti Jerusalem. 28 Tummaknág en essa dikodi a
Agabo en ngaran na, ten tulung nen Banal a Ispiritu ay kinagi na a
tehud a dumemát a mahigpit a aláp ti munduwiday. Nangyari iyád ten
kapanahunan ni Emperador a Claudio. 29 Nagkaessaan nen disepulus hidi
a magpatawid ti tulung ten kákkapatkaka di hidi a mánnampalataya
ti Judea ayun ten makaya nen balang essa. 30 Kona ngani haud en
ginamet di, inyangay de Bernabe ay ti Saulo en tulung di ten pinunu nen
mánnampalataya hidi ti Jerusalem.

En Lalu a Pággusig nen Mánnampalataya hidi

12 1 Ti panahunid a iyud ay sinapulan ni hari a Herodes a usigán
en sangan a grupu nen mánnampalataya hidi. 2 Pinaputol na
en ulu ni Santiago a kapatkaka ni Juan. 3 Dikona a netan na a ginustu

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iyád nen Judio hidi ay pinadikáp na ti Pedro. Nangyari iyád ten Piyesta
nen Tinapay a awan ti Págpaalsa. 4 Dikona a madikáp di ti Pedro ay
tulos a impepiresu ni Herodes sakay pinabantay na ten áppat a grupu a
tággi-áppat ten sundalu na hidi. Awan na iyatubeng a pagdaka ti Pedro
ten Judio hidi gapu Piyesta palla nen Aldew nen Págtalib. 5 Mentras
a pumáppiresu ti Pedro ay taimtim siya a idáddasal nen grupu nen
mánnampalataya hidi.

Pinaluwas nen Anghel ti Pedro

6 Nadid, ten gibi ay tidug ti Pedro ten sállat nen duwwa a sundalu.
Pinungu di siya ti duwwa a kadena sakay tehud a guwardiya ten
pintuwan nen págpiresuwan. Nakatakda siya a iyatubeng ni Herodes
ten Judio hidi ten ruway a aldew. 7 Bigla dálla a pummeta en anghel nen
Panginoon sakay dummemlag en págpiresuwan. Tinapek na en abaga
ni Pedro sakay linukag, kinagi nen anghel, "Magalistu ka umikat ka!"
Pagdaka a naokbis en kadena ten lima na. 8 Kinagi nen anghel, "Ayusán
mu dán sadili muwen sakay magsandalyas ka!" Kona ngani haud en
ginamet na. Kinagi pa nen anghel a, "Iyalikábkáb mu i badu muwen a
malayon sakay umunud ka dikoku." 9 Ummunonud ti Pedro ten anghel
a lummuwas ten págpiresuwan. Peru awan na tukoy ni tatarudan en
gagamitán na oni mágtaginap la siya. 10 Nalampasan di en purumeru
sakay en kaduwwa hidi a guwardiya hanggan a nakademát hidi ten
pintuwan a bakal a lálluwasan a patamu ten siyudad, bigla la iyud a
bummukas ten kusa na sakay lummuwas dán hidi. Dikona maglakad hidi
ten essa a karsada ay bigla a nawan en anghel.

11 Káttapos ay naisip ni Pedro a tatarudan en nangyari dikona kaya
kinagi na, "Tukoy ku dán nadid a tatarudan bali i pangyayariyiday.
Pinaangay háddi nen Panginoon en anghel na tánni iligtasák na ten
kapangyariyan ni Herodes sakay ten asaan nen Judio hidi a mangyari
dikoku."

12 Dikona maisip na en talaga a nangyari ay ummangay siya ten
bilay ni Maria a ina ni Juan a ngángngaranan di a Marcos. Makpal a
mánnampalataya en nagipun-ipun haud a mágdadasalán. 13 Tummoktok
ti Pedro ten pintuwan nen kudal sakay angay inileng nen utusan a bábbi
a Roda en ngaran na ni deya en magtoktok. 14 Nabosesan nen utusan ti
Pedro peru gapu ten saya na ay awan na dán nabukasan en pintuwan nen
kudal nan nággaginanán a summáddáp sakay imbareta na a ked ti Pedro
ten pintuwan. 15 Kinagi di, "Nagareng ka dán wádden!" Peru impilit na la a
tatarudan a ked ti Pedro. Kaya kinagi di, "Bakay anghel na." 16 Peru tulos-
tulos la en págtoktok ni Pedro kaya binukasan di en pintuwan nen kudal.
Sakay dikona a ketan di dán siya ay minagtaka hidi ti hustu. 17 Sininyasan
hidi ni Pedro a dyan hidi pakareraw sakay inyistorya na dikodi ni konya

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

siya a pinaluwas nen Panginoon ten págpiresuwan. Sakay imbilin na
dikodi a ibareta di bi kánni Santiago en nangyari sakay ten agum hidi a
mánnampalataya. Káttapos ay nagrektat dán siya a angay ti iba a lugar.
18 Nadid, ten págdemlag dán ay narendi a tarud en guwardiya hidi
gapu awan dán ti Pedro. Awan di tukoy ni ánya i nangyariyid dikona.
19 Pinaaryok siya ni Herodes peru awan di netan. Pinaimbistiga na en
guwardiya hidi sakay pinabunu na hidi.
Káttapos ay nagrektat ti Herodes ti Judea sakay ummangay ti Cesarea,
haud dán siya a nákpágyan.

En Kákkatay ni Herodes

20 Tehud a iyamut ti Herodes ten taga-Tiro hidi sakay ten taga-Sidon
hidi. Nadid en tolay hidi ti duwwaid a iyud a siyudad ay nagkaessa a angay
umadeni kánni Herodes. Inamigu di ti Blasto a tagapamahala ten palasyu a
aguman na hidi a mákpágguron kánni Herodes tánni amu-amuwán di siya,
gapu en paggubwatan nen kabiyagan di ay ten banuwan ni hari a Herodes.
21 Nadid, káddemát nen aldew a intakda ni Herodes ay nagbadu siya ti
badu ni hari, nággetnud siya ten bangku na sakay nagupos. 22 Impákraw
nen tolay hidi, “En nagupos ay diyos bakán a tolay!” 23 Ti odas biyid a iyud
ay pinagkasakit nen anghel nen Panginoon ti Herodes gapu kinao na en
kapuriyan nen Diyos, sakay kinnan siya ni urád a hanggan a matay.
24 Peru en upos nen Diyos ay kummalat sakay nágkakakakpal en
mánnampalataya hidi.
25 Lummakad dán de Bernabe ay ti Saulo a tamu ti Jerusalem dikona
magamet di dán en tungkulin di. Ingkuyug di ti Juan a ngángngaranan
di a Marcos.

En Kállakad De Bernabe ay ti Saulo

13 1 Ten mánnampalataya hidi ti Antioquia ay tehud a sangan a
mágpahayag ten Maganda a Bareta sakay tehud bi a sangan
a mágtoldu ten mánnampalataya hidi. Kabilang hád ti Bernabe, ti
Simeon a nginaranan di a Negro, sakay ti Lucio a taga-Cirene, ti
Manaen (a kaguman ni gubernador a Herodes dikona anak palla hidi
a duwwa) sakay ti Saulo. 2 Mentras a magkulásyon hidi para magpuri
ten Panginoon ay kinagi nen Banal a Ispiritu dikodi, “Ibukud moy de
Bernabe ay ti Saulo. Tehudák a inlaan a tarabahu para dikodi.” 3 Káttapos
di a nagkulásyon sakay nagdasal, ay intupu di ten duwwa en lima di
sakay pinarektatan di dán hidi.

En Pángngaral de Bernabe ay ti Saulo ti Chipre

4 Nadid, inyutus nen Banal a Ispiritu kánde Bernabe ay ti Saulo a
umangay hidi ti Seleucia a adeni ten diget. Sapul haud ay nággabeng hidi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a patamu ti Chipre a dikál a puduk. 5 Dummung hidi ten lugar a Salamina
sakay impangaral di en upos nen Diyos ten sinagoga nen Judio hidi.
Kakaguman di ti Juan Marcos a tummulung dikodi.
6 Dikona ummangay hidi ten dilipot nen dikál a puduk hanggan
ten siyudad a Pafos, ay nesapulan di haud en tehud a galing a Judio
a magkukunwari a propeta, Bar-Jesus en ngaran na. 7 Kaguman siya
ni gubernador Sergio Paulo, essa a malalaki a tolay. Pinadulaw nen
gubernador de Bernabe ay ti Saulo gapu gustu na a masanig en upos
nen Diyos. 8 Peru sinaway hidi nen tehud a galing a ti Elimas (iyud en
ngaran ni Bar-Jesus ten upos a Griego) tánni awan sumampalataya en
gubernador. 9 Peru ti Saulo a ngángngaranan di labi a Pablo ay putat ti
Banal a Ispiritu. Linátttángngan na ti Elimas 10 sakay kinagi na, "Siko!
Anak ka ni diyablo! Kadima ka nen atanan a tama a bagay! Ked dikomu
en atanan a kakabuliyan sakay págdaya! Bakin pirmi mu a pakiwállán
en atanan a tama tungkul ten Panginoon? 11 Kaya maparusaan ka nadid!
Maburák ka hanggan ten aldew a intakda nen Diyos." Kaya pagdaka a
nabati ni Elimas a nagdiklám en pángngileng na sakay magkapakapa siya
a magaryok ti mangantabay dikona. 12 Summampalataya en gubernador
dikona a netan na en nangyari sakay minagtaka siya ten intoldu de
Bernabe tungkul ten Panginoon.

Ti Antioquia a Banuwan ti Pisidia

13 Nadid, de Pablo ay ten kaguman na hidi ay nággabeng sapul ti Pafos
patamu ti Perga a banuwan ti Pamfilia. Peru summina ti Juan Marcos
dikodi sakay nagsoli ti Jerusalem. 14 Sapul ti Perga ay nagtulos hidi ti
Antioquia a banuwan ti Pisidia. Ten Aldew nen Káimang nen Judio hidi
ay summáddáp hidi ten sinagoga sakay nággetnud haud. 15 Káttapos di a
nangbasa ten Kautusan ni Moises sakay ten insulat nen propeta hidi ay
impekagi nen pinunu nen sinagoga dikodi a, "Kákkapatkaka ku hidi, ni
tehud kam a gustu a kagiyán a makapabegsák ti tolayiday hidi ay maari
moy dán a kagiyán." 16 Kaya tummaknág ti Pablo sakay sininyasan na
hidi sakay sinapulan na a nagupos.
Kinagi na, "Sikam a Israelita sakay sikam a Hentil hidi a tehud a
ánteng ten Diyos, mágsanig kam! 17 En Diyos nen lahi ni Israel en
nangpili ten ninunu tam hidi, sakay pinakakpal na hidi ti hustu dikona a
nákpágyan palla hidi ti Egipto. Inluwas na hidi haud ten pamamag-itan
nen kapangyariyan na. 18 Nagtiisan na hidi a inalagaan ti áppat a pulu a
taon dikona a ked hidi ten kaparangan. 19 Pinapuksa na en pittu a bansa
ti Canaan sakay inyatád na i lugarid a hidi iyud ten ninunu tam hidi,
20 ten luub nen halus áppat a datos sakay limma a pulu a taon.
Sakay inátdenan na hidi ti kahuwesan a hanggan dikona a ti Samuel
dán en nagin propeta. 21 Nadid, gapu gustu di a magkahud ti hari ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

inátdenan hidi nen Diyos ti essa a lállaki a ti Saulo a anak ni Cis, gubwat
siya ten lahi ni Benjamin. Nagin hari di siya ti áppat a pulu a taon.
22 Dikona ibutan dán siya nen Diyos ten katungkulan na ay pinili na ti
David a magin hari di sakay kinagi na, ‘Netan ku kánni David a anak ni
Jesse en atanan a gustu ku, gapu tukoy ku a nakahanda siya a sumunud
ten atanan a iyutus ku!’
23 Ten lahi ni David en naggubwatan ni Jesus, en impangaku nen Diyos
ten Israelita hidi a magin Tagapagligtas. 24 Bagu dummemát ti Jesus
ay impangaral ni Juan ten buu a Israel a magsisi hidi ten kasalanan
di sakay magpabinyag hidi. 25 Dikona adeni dán a matapos ti Juan ten
gamet na ay kinagi na, ‘Bakay isipán moy a sikán dán en áorayán moy a
Tagapagligtas. Bakán a sikán. Peru káttapos ku ay dumemát siya sakay
maski mangibut la ten sandalyas na ay awanák karapatdapat gapu
mataas siya a tarud.’
26 “Kákkapatkaka ku hidi a gubwat ten lahi ni Abraham sakay sikam
a tehud a ánteng ten Diyos sanigánnák moy, sikitam en nángpatawidan
nen Diyos ten bareta tungkul ten kaligtasan. 27 Awan tinenggi nen
Judio hidi a ked ti Jerusalem sakay nen pinunu di hidi ti Jesus a siya en
Tagapagligtas. Maski en Kasulatan a hula nen propeta hidi a bábbasaán
di kada-Aldew ten Káimang nen Judio hidi ay awan di maintendiyan.
Hidi pa en nangtupad ten hula gapu hidi en nangpabunu kánni Jesus.
28 Maski awan hidi ti katuwiran a mangpabunu dikona ay inagid di
la kánni Pilato a pabunu di siya. 29 Dikona natupad di dán atanan
nen nakasulat tungkul ten pángpabunu di ay impedibábbi di siya ten
kudus sakay impelábbáng di. 30 Peru biniyag siya a ruway nen Diyos.
31 Makpal a aldew a pinumeta siya ten tolay hidi a nákkuyoyug dikona,
dikona ked palla siya ti Jerusalem a gubwat ti Galilea. Nadid ay hidi
dán en mangpatunay tungkul dikona. 32 Kaya iddi en Maganda a Bareta
nen Diyos a inyangay mi háddi a ipakapospos dikomoy, en pangaku
na ten ninunu tam hidi. 33 Iyud ay tinupad na dán nadid a panahun
ten pamamag-itan nen pángbiyag na a ruway kánni Jesus. Kona ten
nakasulat ten libru nen kansiyon a,

‘Siko en Anak ku,
sapul nadid ay sikán dán en Ama mu.’ 34 Tungkul ten kákkabiyag
na a ruway sakay ten awan kákkarunot nen bággi na ay
kinagi nen Diyos,
‘Ipagkaluub ku dikomoy en banal hidi sakay maasaan a pagpapala
kona ten impangaku ku kánni David.’ 35 Nakasulat bi ten iba a
bahagi nen libru nen kansiyon a,
‘Awan mu pabayan a marunot en Banal mu.’

36 Dikona nasunud dán ni David en atanan nen kagustuwan nen Diyos,
ay natay dán siya sakay inlábbáng di a adeni ten nánglábbángngan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

di ten dáddikál na hidi sakay narunot en bággi na. 37Peru ti Jesus a
biniyag a ruway nen Diyos ay awan summaber ti kákkarunot. 38Dapat
moy a matukuyan kákkapatkaka ku hidi a ten pamamag-itan ni Jesus
ay napatawad dán en kasalanan tam. 39En atanan nen sumampalataya
hidi dikona ay napatawad dán ten atanan nen kasalanan di a awan
mapatawad maski ten págsunud ten Kautusan hidi ni Moises. 40Kaya
mangilag kam tánni awan mangyari dikomoy en hula nen propeta hidi a,
41 'Sikam a magsesti hidi ten Diyos!
Magtaka kam sakay mepahamak!
Gapu gamitán ku ten kapanahunan moy
en essa a bagay a awan moy mapaniwalaan,
maski ni tehud a mángpaliwanag pa tungkul ti iyád dikomoy!' "
42Nadid, dikona a lumakad dán de Pablo ay ti Bernabe ten sinagoga ay
nákkekagbi en tolay hidi a mangaral dámman hidi dikodi ten ruway a
Aldew nen Káimang nen Judio hidi. 43Dikona mamaguliyan dán hidi ay
ummunud kánde Pablo ay ti Bernabe en makpal a Judio sakay en Hentil
hidi a nák-agum ten relihiyon nen Judio hidi. Kinauron hidi nen duwwa a
apostol sakay pinayuwan di hidi a tulos la hidi a magtiwala ten kabaitan
nen Diyos.
44Nadid, ten ruway a Aldew nen Káimang nen Judio hidi ay ngari-
ngari a atanan nen tolay ten siyudad ay nagipun-ipun tánni mágsanig ten
Upos nen Diyos. 45Peru dikona a netan nen Judio hidi en makpal a tolay
a angay mágsanig ay nanaghili hidi a tarud. Kaya linait di sakay kinontra
ti Pablo. 46Peru mabegsák en isip de Pablo ay ti Bernabe a magupos,
kinagi di, "Dapatid ay sikam en purumeru mi a pángpakapospusan ten
Upos nen Diyos. Peru gapu awan moy tinanggap ay hinatulan moy en
sadili moy a awan kam karapatdapat ten biyag a awan ti katapusan
kaya angay kami dálla mangaral ten Hentil hidi. 47Gapu kona háddi en
inyutus nen Panginoon dikomi,
'Pinili taka a magin demlag ten Hentil hidi
tánni mepangaral mu en kaligtasan hanggan ten kasuluk-sulukan
ni munduwiday.' "
48Tunay ti saya en Hentil sakay nagpuri hidi ten Panginoon gapu
ten kinagi de Pablo ay ti Bernabe. Summampalataya en pinili hidi nen
Panginoon a magkahud ti biyag a awan ti katapusan.
49Kaya kummalat en upos nen Diyos ti lugarid a iyud. 50Peru
sinulsulan nen Judio hidi en lállaki hidi a pinunu nen siyudad sakay en
bábbi hidi a relihiyosa a tanyag ten banuwan; pinausig di de Pablo ay ti
Bernabe sakay pinalakad di hidi ti lugarid a iyud. 51Kaya impagpag nen
duwwa en alikabuk ten básset di bilang tanda a kontra ten tolay hidi
haud, sakay ummangay hidi ti Iconio. 52En disepulus hidi ti Antioquia ay
naputat hidi ti hustu ti kasayaan sakay ten Banal a Ispiritu.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ti Iconio

14 1 Nadid ten siyudad a Iconio ay kona bi hud en ginamet de Pablo
ay ti Bernabe. Ummangay hidi ten sinagoga nen Judio hidi
sakay mahusay en pággupos di kaya makpal a Judio sakay Griego en
summampalataya kánni Jesus. 2 Peru en ginamet nen Judio hidi a awan
sumampalataya ay sinida di en isip nen Hentil hidi sakay sinulsulan
di hidi kontra ten mánnampalataya hidi. 3 Nanalay bi haud a nágyan
de Pablo ay ti Bernabe sakay tunay ti begsák en isip di a nangaral
tungkul ten Panginoon. Kaya pinatunayan nen Panginoon a tatarudan
en pángngaral di tungkul ten awan ti kaparehu a kabaitan na, ten
pamamag-itan nen intád na dikodi a kapangyariyan a makagamet ti
makataka-taka hidi a bagay. 4 Kaya nahati en tolay hidi ten siyudad, en
agum ay kinumampi ten Judio hidi sakay en agum ay ten apostol hidi.
5 Nadid, nagbalak ti madukás en Hentil hidi, en Judio hidi, sakay en
pinunu di hidi, kontra ten apostol hidi. Inggayak di hidi a pahirapan
sakay batuwán. 6 Peru natukuyan iyud nen apostol hidi kaya ginuminan
hidi ti Listra sakay ti Derbe a siyudad hidi ti Licaonia hanggan ten
nakapalebut hidi a lugar. 7 Impangaral Di haud en Maganda a Bareta.

Ti Listra

8 Nadid, tehud a essa a lállaki ti Listra a awan makalakad, lupug
siya sapul ten kákkeenak na. 9 Mággetnud siya haud a mágsanig ten
pángngaral ni Pablo. Dikona linátténgngan siya ni Pablo sakay netan
na a tehud siya a pánniwala a magpiyya ay 10 kinagi na ti mabegsák
a, “Tumaknág ka ti diretsu!” Linumuksu en lállaki sakay tulos dán
a naglakad. 11 Dikona netan nen tolay hidi en ginamet ni Pablo ay
impákraw di ten sadili di a upos a Licaonia a, “Dummibábbi dikotam en
duwwa a diyos a nagin tolay hidi!” 12 Nginaranan di a Zeus ti Bernabe
sakay ti Pablo ay Hermes gapu siya en mágpaliwanag. 13 En templo
nen diyos-diyosan di a ti Zeus ay ked la ten luwas nen sássáddáppan
ten siyudad. Kaya en padi di ay náng-angay ti kabakaan a bunuwán
a tehud a manga ulay a bulaklak tánni iyalay na sakay nen tolay ten
banuwan kánde Bernabe ay ti Pablo a ked ten sássáddáppan nen siyudad.
14 Dikona a matukuyan de Bernabe ay ti Pablo en gamitán nen tolay
hidi ay pinisad-pisad di en badu di tánni ipeta di a adiyan di en gustu
di a gamitán sakay nággaginanán hidi a ummangay ten kakpalan nen
tolay sakay impákraw di a kinagi, 15 “Dyan kam maggamet ti kona
haán, kaparehu moy kami la a tolay! Ummangay kami háddi tánni
ipangaral dikomoy en Maganda a Bareta tánni adággan moy dán hidi
iyán a gamet a awan ti serbi sakay sumoli kam ten Diyos a biyag a
nanggamet ten langet, ten luta, ten diget sakay ten atanan a bagay a ked

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

haud. 16 Ten lummipas a panahun ay pinabayan nen Diyos en atanan a
tolay a manggamet ten balang gustu di a gamitán. 17 Konapamanhud
ay nangatád en Diyos ti sapat a katibayan a mangpatunay ni deya siya
tánni matenggi moy siya ten pamamag-itan nen mágkaganda hidi a
bagay a ginággamet na para dikomoy. Magpauden siya gubwat dilanget
sakay mangatád ti maganda a ani ten takda a panahun. Átdenan na kam
ti sapat a makan sakay páppasayaán na kam. 18 Maski kona haud en
kinákkagi ni Pablo ay nahirapan padi hidi a nangpugád ten tolay hidi a
magalay dikodi.

19 Peru dinumemát en Judio hidi a gubwat ti Antioquia sakay ti Iconio.
Sinulsulan di en tolay hidi ti Listra kontra kánni Pablo kaya binábbatu
di siya. Sakay hinehela di a paluwas ten siyudad ta isip diyid ay patay
dán siya. 20 Peru dikona palebutan siya nen mánnampalataya hidi ay
tummaknág siya sakay nagsoli ten siyudad. Ten ruway a aldew ay
nagrektat hidi ay ti Bernabe a tamu ti Derbe.

Nagsoli De Bernabe ay ti Pablo ti Antioquia

21 Nadid impangaral de Pablo ay ti Bernabe en Maganda a Bareta ti
Derbe sakay makpal hidi a naakit a magin disepulus. Káttapos ay nagsoli
hidi ten siyudad a Listra, Iconio sakay ti Antioquia a lugar ti Pisidia.
22 Pinabegsák di en isip nen mánnampalataya hidi sakay pinayuwan di
hidi a magpakatibay ten pánniwala di, sakay kinagi di, “Dapat kitam a
magtággád ti makpal a hirap bagu kitam a makasáddáp ten kahariyan
nen Diyos.” 23 Ten balang simbaan nen mánnampalataya hidi ay nagpili
de Bernabe ay ti Pablo dikodi ti magin pinunu nen simbaan di. Káttapos
ay nagkulásyon hidi tánni magdasal, sakay impebahala di hidi ten
Panginoon a pánniwalaan di.

24 Nadid nalebut di dán en prubinsiya a Pisidia hanggan nakademát
hidi ten prubinsiya a Pamfilia. 25 Impangaral di en upos nen Diyos ten
siyudad a Perga sakay ummangay hidi ti Atalia. 26 Sapul ti Atalia ay
nággabeng hidi a pasoli ti Antioquia. Haud labi en nángdasalan di dikodi
a aguman hidi nen Diyos gapu ten natapos di dán a tarabahu.

27 Kaya káddemát di ti Antioquia ay dinulaw di atanan a kakagumanan
di a mánnampalataya, sakay imbareta di en atanan a ginamet nen
Diyos ten pamamag-itan di. Sakay ni konya hidi a inátdenan nen
Diyos ti pagkakataun a magpahayag ten Maganda a Bareta tánni
sumampalataya en Hentil hidi. 28 Nalay hidi a nákpágyan haud kaguman
en mánnampalataya hidi.

En Miting ti Jerusalem

15 1 Peru tehud a sangan a lállaki a dummemát haud a gubwat ti
Judea sakay nagtoldu ten mánnampalataya hidi ti kona háddi,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“Ni awan kam magpaturi ayun ten paraan nen Kautusan ni Moises ay
awan kam maligtas.” 2 Awan pummayag de Pablo ay ti Bernabe kaya
nagin mainit en diskusyonan di. Kaya nagkaessaan nen mánnampalataya
hidi a paangayán de Pablo ay ti Bernabe ti Jerusalem sakay sangan hidi
a kákkapatkaka a taga-Antioquia, tánni angay di itanung ten apostol hidi
sakay ten pinunu nen simbaan en tungkul ti problemaid a iyud.
3 Nadid pinarektatan ngani hidi nen simbaan. Ten lakad di ay
rummoyot hidi ten prubinsiya a Fenicia sakay ten prubinsiya a Samaria,
imbareta di haud ni konya a naakit en Hentil hidi a sumampalataya
ten Diyos. Kaya tunay en saya nen atanan nen mánnampalataya hidi ti
baretaid a iyud. 4 Káddemát di ti Jerusalem ay masaya hidi a tinanggap
nen apostol hidi, nen pinunu hidi sakay nen buu a simbaan haud sakay
imbareta di en atanan a ginamet nen Diyos ten pamamag-itan di. 5 Peru
tummaknág en sangan a mánnampalataya a ked ten grupu nen Pariseo
hidi, sakay kinagi di a, “En Hentil hidi ay dapat a magpaturi sakay
kagiyán dikodi a sumunud ten Kautusan ni Moises.”
6 Nadid, nagmiting en apostol hidi ay ten pinunu hidi nen simbaan
tánni mapággurunan di en tungkul ti bagayid a iyud. 7 Káttapos
nen atakdug a diskusyonan di ay tummaknág ti Pedro a kinagi na,
“Kákkapatkaka ku hidi, tukoy moy a tenhud ay piniliyák nen Diyos tánni
ipangaral en Maganda a Bareta ten Hentil hidi sakay summampalataya
hidi. 8 En Diyos a makatukoy ten isip nen balang essa dikotam en
nangpatunay a tinanggap na hidi dikona nagkaluuban na hidi ti Banal
a Ispiritu a kona labi dikotam. 9 Impeta na a pantay en pangileng nen
Diyos. Pinatawad na bi hidi ten kasalanan di gapu summampalataya
hidi. 10 Nadid ay gustu moy pa beman a subukán en Diyos? Bakin
pagamet moy ten mánnampalataya hidi en bagay hidi a mágkahirap
a maski en ninunu tam hidi sakay sikitam ay awan tam nagamet?
11 Summampalataya kitam sakay naligtas ten pamamag-itan nen habag
nen Panginoon Jesus a awan ti kaparehu.”
12 Tummahimik hidi a atanan sakay nágsanig hidi kánde Pablo ay ti
Bernabe a magbareta tungkul ten himala hidi a pinagamet nen Diyos
ten atubengán nen Hentil hidi. 13 Káttapos ay ti Santiago dámman
en nagupos, “Kákkapátkaka ku hidi, sanigán moy kagiyán kuwiday.
14 Káttapos la ni Simon a nagpaliwanag tungkul ten dipalongu a
pángdulaw nen Diyos ten Hentil hidi tánni maski hidi ay magin tolay na.
15 Kona háddi en hula nen propeta hidi a nakasulat:
16 ‘Káttapos ni iyád ay magsoliyák a ruway.
Sakay ipataknág ku a ruway en binumagsak a kahariyan ni David.
Itaknág ku a ruway en pághari na a nasida. 17 Tánni aryokán sakay
sambaán nen atanan a tolay en Panginoon;
nen atanan a bansa a dinulaw tánni magin kao ku.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18 Kona haud en kinagi nen Panginoon a nángpakapospos ti hidi iyád a bagay
tenhud pa a panahon.'
19 Kinagi pa ni Santiago a, "Kaya para dikoku ay dyan tamon
paghirapán en Hentil hidi ten káadeni di ten Diyos. 20 Mas mapiyya pa
ni sulatan tam hidi a dyan kuman ti neatang ten diyos-diyosan hidi,
dyan mangalunya, dyan kuman ten hayup hidi a nabitti sakay dyan
kuman ti digi. 21 Gapu sapul pa tenhud a panahun, en Kautusan ni Moises
ay bábbasaán dán ten sinagoga hidi kada Aldew nen Káimang sakay
itáttoldu iyád ten bawat banuwan."

En Sulat ten Mánnampalataya hidi a Hentil

22 Pákkasanig nen apostol hidi sakay nen pinunu hidi sakay nen
atanan a mánnampalataya a naipun-ipun haud ten kinagi ni Santiago
ay nagkaessaan di a mangpili ti sangan a lállaki ten mánnampalataya
hidi tánni pákkuyugán di kánde Pablo ay ti Bernabe ti Antioquia. En
duwwa a napili di ay ti Judas a dáddulawán di a Barsabas sakay ti Silas
a igággalang nen mánnampalataya hidi. 23 Sakay impatawid di en sulat a
kona háddi en nakadátton,
"Sikami a apostol ay ten pinunu hidi nen simbaan ay summulat
sakay mákkumusta dikomoy a mánnampalataya hidi a Hentil a mágyan
ti Antioquia, ti Siria sakay ti Cilicia. 24 Nabareta mi a angen kam
lálligaligán nen agum hidi a kakagumanan tam a gubwat háddi. Maski
awan mi hidi inutusan a mángkagi ti kona haud. 25 Kaya nagmiting kami
sakay nagkaessaan mi a paangayán haán en duwwa hidi a napili mi
a mángpaliwanag dikomoy. Pinákkuyug mi hidi ten mahal tam hidi a
kákkapatkaka a de Bernabe ay ti Pablo a 26 awan nangsayang ten biyag di
a mángtaya ten págserbi ten Panginoon tam a ti Jesu-Cristo. 27 Pinaangay
mi dikomoy de Judas ay ti Silas tánni hidi dán en mángpaliwanag ten
insulat mi. 28 Ten tulung nen Banal a Ispiritu ay naisipan mi a dyan
kamon átdenan ti agum pa a utus nan en mágkahalaga la hidi a bagay,
kona ti hidi iddi. 29 Dyan moy kanán en neatang ten diyos-diyosan hidi,
dyan kamon kuman ten tehud a digi sakay dyan moy dán kanán en
hayup a nabitti, sakay dyan kamon mangalunya. Ni sunudán moy hidi
iyád ay magin mahusay en biyag moy. Hanggan dálla haud salamat."
30 Nadid pinarektat di dán en napili di hidi a umangay ti Antioquia.
Káddemát di haud ay pinisan di en atanan a mánnampalataya sakay
inyatád di en sulat. 31 Pángbasa di ten sulat ay nasaya a tarud en tolay
hidi gapu ten nasanig di. 32 De Judas ay ti Silas ay propeta, kaya makpal
hidi a kinákkagi ten mánnampalataya hidi a nangpabegsák ten isip di
sakay nangpatibay ten pánnampalataya di. 33 En duwwa ay nákpágyan
haud ti sangan a aldew. Káttapos ay nagsoli dán hidi a tawid di en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

págbati nen kákkapatkaka para ten nangutus hidi dikodi. 34 [Peru mas ginustu ni Silas a mawarak ti Antioquia.]
35 De Pablo ay ti Bernabe ay nágyan palla ti Antioquia. Kakaguman di en agum hidi a mánnampalataya, intoldu di sakay impangaral en upos nen Panginoon.

Naghiwalay de Pablo ay ti Bernabe

36 Kállipas nen sangan a aldew ay kinagi ni Pablo kánni Bernabe a, "Angen ta soliyán a bisitaán en kákkapatkaka ta hidi ti pánnampalataya ten siyudad hidi a nangaralan ta ten upos nen Panginoon. Sakay ilingán ta ni ánya dán papágyan diyid." 37 Gustu ni Bernabe a ikuyug ti Juan a ngángngaranan di labi a Marcos. 38 Peru kánni Pablo ay awan tama a ikuyug di siya ta awan siya nákpagtapos ten tarabahu di sakay linakadan na pa hidi ten prubinsiya a Pamfilia. 39 Nadid ay nagkahud hidi ti mainit a diskusyon kaya tulos hidi a naghiwalay. Ingkuyug ni Bernabe ti Juan Marcos sakay nággabeng hidi a ummangay ten dikál a puduk a Cyprus. 40 Ingkuyug bi ni Pablo ti Silas sakay lummakad hidi káttapos a idasal nen mánnampalataya hidi a kagbiyan hidi nen Panginoon. 41 Ummangay hidi ti Siria sakay Cilicia, sakay pinabegsák di en mánnampalataya hidi haud.

Nákkuyug ti Timoteo kánde Pablo ay ti Silas

16 1 Ummangay bi ti Pablo ti Derbe sakay ti Listra. Tehud haud a essa a disepulus en ngaran na ay ti Timoteo. En ina na ay mánnampalataya a Judio peru en ama na ay Griego. 2 Igalang nen atanan a mánnampalataya ti Listra sakay ti Iconio ti Timoteo. 3 Gustu a ikuyug ni Pablo ti Timoteo kaya tinuri na siya gapu tukoy nen Judio hidi ti siyudadid a iyud a Griego en ama na. 4 Atanan nen banuwan a ummangayan di ay impakapospos di ten mánnampalataya hidi en napagkasunduwan nen apostol hidi sakay nen pinunu hidi nen simbaan ti Jerusalem a patakaran tánni iyud dán en sunudán di. 5 Kaya tummibay en pánnampalataya nen bawat miyembru nen kada simbaan, sakay aldew-aldew ay mágdadadagdag hidi.

En Pangitain ni Pablo ti Troas

6 Nadid, nangaral de Pablo ten lugar a Frigia sakay Galacia gapu awan hidi pinagustuwan nen Banal a Ispiritu a mangaral ten prubinsiya a Asia. 7 Káddemát di ten tapat nen lugar a Misia ay gustu di nakuwan a sumáddáp ti Bitinia peru awan hidi pinagustuwan nen Ispiritu ni Jesus. 8 Kaya nagtalib dálla hidi ten lugar a Misia sakay nagtulos ti Troas. 9 Dikona a tidug ti Pablo ti gibiyid a iyud ay nagkahud siya ti pangitain, tehud a essa a lállaki a taga-Macedonia a mágtaknág sakay mákkekagbi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikona a kinagi na, “Angay kam pay ti Macedonia iday, kagbiyan moy
kami a tulungan.” 10 Kaya káttapos nen pangitain ni Pablo ay pagdaka
kami a nagrektat a angay ti Macedonia, gapu nasigudu mi a paangayán
kami haud nen Diyos tánni ipangaral mi en Maganda a Bareta.

Summampalataya ti Lydia

11 Sapul ti Troas ay nággabeng kami a patamu ti Samotracia sakay ten
kailawan ay ti Neapolis. 12 Sapul haud ay ummangay kami ti Filipos,
essa a dikál a siyudad ti Macedonia a sakup ni Roma. Nákpágyan kami
haud ti sangan a aldew. 13 Ten Aldew nen Káimang nen Judio hidi ay
lummuwas kami ten siyudad, ummangay kami ten gilid nen dinom gapu
inisip mi a tehud a lugar haud a págdasalan nen Judio hidi. Nággetnud
kami haud sakay nákpágguron ten bábbi hidi a nagipun-ipun. 14 En essa
dikodi ay ti Lydia a taga Tiatira, máglaku siya ti mágkamahal a damit a
inubi. Maka-Diyos siya a tolay. Mentras a mágsanig siya kánni Pablo ay
binukasan nen Panginoon en isip na sakay naniwala siya ten kinákkagi ni
Pablo. 15 Nagpabinyag hidi a sabilay sakay inakit na kami, kinagi na, “Ni
tenggiyánnák moy a tapat a tagapagserbi nen Panginoon ay kadtamon
dibilay, haud kam a tumulos.” Mahigpit en pággakit na dikomi kaya awan
mi naadiyan.

Ten Págpiresuwan ti Filipos

16 Essa a aldew dikona a patamu kami ten lugar a págdasalan nen Judio
hidi ay naketagbu kami ti essa a anak a bábbi a alipin. Sináddáp siya ni
madukás a ispiritu. Iyád a ispiritu ay nangatád dikona ti kapangyariyan
a makapanghula. Dikál a pilak en kitaán nen amu na hidi ten pághula
na. 17 Ummunonud siya dikomi a de Pablo sakay ipáppákraw na a, “Hidi
iyád a tolay ay tagapagserbi nen kataasan a Diyos! Ummangay hidi háddi
tánni ipangaral di dikomoy ni konya kam a maligtas.”
18 Pirmi na iyud a gággamitán dikomi aldew-aldew kaya naiyamut
ti Pablo. Inatubeng na en anak a bábbi sakay kinagi na ten madukás a
ispiritu, “Ten ngaran ni Jesu-Cristo, ay utusan taka a umibut ka dán haán
ti bábbiyen!” Ti odas biyid a iyud ay pagdaka a ummibut en madukás
a ispiritu. 19 Dikona netan nen amu hidi nen anak a nawan dán en
pagkapilakan di ay dinuklos di de Pablo ay ti Silas sakay ginuyud di hidi
ten matolay a lugar sakay inyatubeng di hidi ten pinunu hidi. 20 Inyatubeng
di hidi ten pinunu hidi nen siyudad sakay binintang di hidi ti kona háddi,
“I duwwaiday a Judio ay manggulu hidi ten siyudad. 21 Magtoldu hidi ti
kaugaliyan a bawal ten kautusan tam hidi a Romano. Awan tam maari a
tanggapán itáttoldu diyen.” 22 Sabay-sabay a sinumunggab en katolayan
kánde Pablo ay ti Silas, sakay pinaeklasan hidi nen pinunu hidi a tulos di
a pinahaplit en duwwa. 23 Káttapos di hidi a hináhhaplit ay impepiresu di

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hidi sakay pinabantayan ti mapiyya. 24 Insáddáp hidi nen guwardiya ten
kadisaladan nen págpiresuwan sakay ingkandadu di en kayu a sássulutan
nen babásset di. 25 Nadid, dikona hatinggabi dán ay magdasal de Pablo
ay ti Silas sakay mágkansyon hidi ti papuri sakay págsamba para ten
Diyos. En agum hidi a piresu ay mágsanig dikodi. 26 Bigla a naglinug ti
tunay ti begsák, nayanág maski pundasyon nen págpiresuwan. Pagdaka a
bummukas en atanan nen pintuwan sakay naokbis en kadena nen atanan a
piresu. 27 Nalukag en guwardiya nen págpiresuwan sakay dikona ketan na
a bukas dán en pintuwan hidi ay akala na ni nakaginan dán en piresu hidi.
Kaya binagut na en áttak na a laan na dán a bunuwán en sadili na. 28 Peru
pinákrawan siya ni Pablo a kinagi na, “Dyan mu bunuwán i sadili muwen
ked kami la háddi a atanan!” 29 Nággid ti simbuwan en guwardiya sakay
nagginan a summáddáp sakay lummuhud a magpágpág ten atubengán de
Pablo ay ti Silas. 30 Inluwas na hidi sakay nagtanung siya dikodi, “Ánya i
dapat kuwid a gamitán tánni maligtasák?”

31 Kinagi di, “Sumampalataya ka ten Panginoon a ti Jesus tánni maligtas
ka, siko ay ten kasabilay mu.” 32 Impangaral di dikona en upos nen
Panginoon sakay ten atanan nen kaguman na hidi ten bilay na. 33 Ti odas
biyid a iyud ay lininisan nen guwardiya en tali-talingu de Pablo ay ti Silas,
nagpabinyag siya sakay en kasabilay na hidi. 34 Káttapos ay ingkuyug
na hidi ten bilay na sakay pinakan na hidi. Tunay en saya na sakay ten
kasabilay na hidi gapu natukuyan di dán a sumampalataya ten Diyos.

35 Ten kadimadimangan na ay inutusan nen pinunu hidi nen siyudad en
sundalu hidi a palayaán di de Pablo ay ti Silas. 36 Kinagi nen guwardiya
kánni Pablo, “Inyutus nen pinunu hidi a maari kam kanon a lumaya.
Kammoy dán, lumakad kamon a mapayapa.” 37 Peru kinagi ni Pablo dikodi,
“Pinayabat di kami ten atubengán nen makpal a tolay sakay impiresu di
kami maski awan kami palla naimbistigaan, samantala taga-Roma kami
bi! Nadid ay gustu di kami a palayaán ti sekretu! Awan, awan maari!
Kailangan a hidi angayid háddi a mangpalaya dikomi.” 38 Impakapospos
nen sundalu hidi ten pinunu hidi nen siyudad en kinagi ni Pablo.
Minanteng hidi dikona napospusan di a de Pablo ay ti Silas ay taga-Roma
bali. 39 Kaya ummangay en pinunu hidi ten págpiresuwan sakay náktawad
hidi kánde Pablo ay ti Silas. Inluwas di hidi ten págpiresuwan sakay inuron
di hidi a lakadan di dán en siyudad. 40 Nadid ten kálluwas de Pablo ay ti
Silas ten págpiresuwan ay nagtulos hidi ten bilay ni Lydia. Dinemáttan di
en mánnampalataya hidi haud, bagu a lummakad en duwwa ay pinayuwan
di hidi a magpakatibay ten pánnampalataya di.

Ti Tesalonica

17 1 Nadid, rummoyot de Pablo ay ti Silas ti Amfipolis sakay
Apolonia, sakay nagtulos hidi ti Tesalonica. Ti lugarid a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iyud ay tehud a sinagoga en Judio hidi. 2 Gapu ugali dán ni Pablo, ay
ummangay dámman siya ten sinagoga haud. Ten luub nen tállu a simba
kada-Aldew nen Káimang nen Judio hidi ay ked siya ten sinagoga a
mákpagpaliwanagan tungkul ten Kasulatan. 3 Impaliwanag na sakay
pinatunayan a en Cristo ay dapat pa a magdanas ti hirap sakay mabiyag
a ruway. Kinagi na, "Ti Jesus a impakapospos ku dikomoy ay siya en
Cristo." 4 Naakit sakay nákkuyug kánde Pablo ay ti Silas en sangan
dikodi, kona bi ten tanyag hidi a kabábbiyan sakay en Griego hidi a
maka-diyos.

5 Peru nainggit en Judio hidi kaya sinulsulan di sakay pinisan en
abusador hidi, sakay inutusan di hidi a manggulu ten siyudad. Sináddáp
di en bilay ni Jason, pilit di a aryokán de Pablo ay ti Silas tánni
iyatubeng ten tolay hidi. 6 Dikona awan di ketan en duwwa ay imbaling
di en iyamut di kánni Jason, binerber di siya sakay kaguman en sangan
a mánnampalataya sakay inyangay di hidi ten pinunu hidi nen siyudad.
Kona háddi en ipáppákraw di, "Hidi iyád a tolay ay manggugolu maski
hádya angayan diyid, 7 pinatulos hidi ni Jason ten bilay na. Sinuway di
en atanan kautusan nen Emperador. Kinagi di pa a tehud a iba a hari a
ngaran naid ay ti Jesus." 8 Pákkasanig nen tolay hidi sakay nen pinunu
hidi nen siyudad ten ipáppákraw di ay minamagkagulu hidi. 9 Bagu a
pinalaya nen pinunu hidi ti Jason sakay ten kakagumanan na hidi ay
pinagbayad di pa ti piyansa.

Ti Berea

10 Ti gibiyid a iyud ay pinaangay nen mánnampalataya hidi de Pablo
ay ti Silas ti Berea. Káddemát di haud ay ummangay hidi ten sinagoga
nen Judio hidi. 11 Mas maganda a kauron en Judio hidi ti Berea nan en
Judio di ti Tesalonica. Entrisadu hidi a tarud a mágsanig ten paliwanag ni
Pablo, pagadalan di a aldew-aldew en Kasulatan tánni mapatunayan di ni
tatarudan en kákkagiyán ni Pablo. 12 Makpal en summampalataya haud
a Judio kona bi ten Griego hidi, lállaki ay ti bábbi a tanyag ti lugarid
a iyud. 13 Peru pákkabareta nen Judio hidi ti Tesalonica a impangaral
ni Pablo en upos nen Diyos ti Berea ay ummangay bi hidi haud tánni
sulsulan di en tolay hidi a manggulu ten banuwan. 14 Pagdaka a pinalakad
nen mánnampalataya hidi ti Pablo sakay pinaangay di siya ten gilid nen
diget, peru nawarak de Silas ay ti Timoteo. 15 En nángtugán hidi kánni
Pablo ay nákkuyug hanggan ti Atenas sakay nagsoli hidi ti Berea a tawid
en bilin ni Pablo kánde Silas ay ti Timoteo a umunud hidi a pagdaka.

Ti Atenas

16 Alay ni Pablo a maguray ten duwwa ti Atenas ay netan na a todu
en diyos-diyosan ten siyudad. Kaya nagsaket ti hustu en isip na. 17 Kaya

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nákpagpaliwanagan siya ten sinagoga hidi haud, ten Judio hidi sakay
ten relihiyoso hidi a tolay, sakay maski deya matagbu na ten matolay a
lugar aldew-aldew. 18 Nákpagdiskusyon bi dikona en sangan a maistu
a kabilang ten grupu a Epicureo sakay Estoico. Tehud bi a sangan a
nagkagi a, “Ánya wád i gustuwid a kagiyán ni magmala-malalakiyanen
a lállaki?” En agum hidi ay kinagi di, “Magtoldu wád tungkul ten diyos
nen iba a banuwan.” Nakagi di iyud gapu en itáttoldu ni Pablo ay tungkul
kánni Jesus sakay en kákkabiyag a ruway. 19 Kaya inyangay di siya ten
págmitingan di ten Areopago tánni imbistigaan, kinagi di, “Gustu mi la a
matukuyan ni ánya gustuwid a kagiyán ni biguwen a itáttoldu mu. 20 Iba
iyán a toldu gapu pákkasanig mi palla kaya gustu mi a matukuyan ni
ánya gustu naid a kagiyán.” 21 Gapu en taga-Atenas hidi maski en dayu
hidi a mágyan dán haud ay gugustu di a paméggurunan sakay sanigán
en tungkul ten bigu a toldu.

22 Kaya tummaknág ti Pablo ten atubengán nen miting di ten
Areopago, kinagi na dikodi, “Sikam a taga-Atenas hidi, netan ku a
masiyadu kam a relihiyoso. 23 Gapu ten páglalebut ku ti banuwan
moyiday ay neilingan ku ten lugar hidi a págdasalan moy en essa a altar
a nakasulat en kona háddi, ‘Ten Diyos a awan matenggi.’ En Diyos a awan
moy matenggi a páppuriyán moy ay siya en ipangaral ku nadid dikomoy.
24 En Diyos a nanglalang ti munduwiday sakay ten atanan a mágyan haád
ay siya en Panginoon ten langet ay ten luta. Awan siya maari a mágyan
ten templo a ginamet ni tolay. 25 Awan siya mangailangan ti ányaman
a tulung nen tolay, ta siya en nangatád ti biyag, angás sakay atanan a
bagay ten atanan a tolay. 26 Linalang na en atanan a lahi a gubwat ten
essa a tolay sakay pinágyan na hidi ti buuwiday a mundu. Intakda na en
hayunán nen balang essa sakay en mapágyanan na. 27 Ginamet na iyud
tánni aryokán di siya, tánni ten pággaryok di ay bakay sakali a ketan di
siya. Peru i tatarudanid ay kadeni tam la siya. 28 Gapu, ‘Tawid na i biyag
tamiday, ararikad sakay pagkatolay.’
Kona ten kinagi nen sangan ten mágtula moy hidi,
‘Sikitam ay anak na.’
29 Gapu sikitam ay anak nen Diyos, ay dyan tam ipalagay a siya ay kona
la ten ribultu a gintu, pilak, oni batu a linalang la ni isip sakay lima ni
tolay. 30 Nalay a panahun a pinabayan nen Diyos en tolay ten awan di
pángtenggi dikona. Peru nadid ay awan dán, gapu inyutus na a magsisi
en atanan a tolay sakay adeyuwan di dán en madukás di a kákkabiyag.
31 Gapu intakda na dán en aldew nen pághatul ti munduwiday, sakay
iyád ay gamitán na a makatarungan ten pamamag-itan nen essa a tolay a
pinili na. Pinatunayan na iyud dikona biniyag a ruway i tolayid a iyud.”

32 Pákkasanig di ten kinagi ni Pablo tungkul ten kákkabiyag a ruway
ay tinulokyu siya nen agum. Peru en agum ay kinagi di a, “Gustu mi a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

masanig a ruway i kinákkagi muwen.” 33 Sakay linakadan dán hidi ni
Pablo. 34 Tehud a sangan a naniwala dikona sakay summampalataya ten
Diyos. Kaguman haud de Dionisio a kabilang ten grupu a mágmiting ten
Areopago, en bábbi a Damaris en ngaran na sakay en agum pa hidi a tolay.

Ti Corinto

18 1 Káttapos ay lummakad ti Pablo ti Atenas sakay ummangay ti Corinto.
2 Nakilala na haud en essa a Judio a Aquila en ngaran na, siya ay
taga-Ponto. Káddemát na la a gubwat ti Italia a kaguman na en kabinga na
a ti Priscila, gapu pinalakad ni Emperador Claudio atanan a Judio ti Roma.
Ummangay ti Pablo ten bilay di, 3 sakay gapu parehu hidi a mággamet ti tolda
ay nákpágyan dán siya haud sakay nákpagtarabahu dikodi. 4 Kada Aldew nen
Káimang nen Judio hidi ay angay ti Pablo ten sinagoga a mákpagpaliwanagan
ten Judio hidi sakay ten Griego hidi, pilitán na hidi a maakit a sumampalataya.
5 Dikona dummemát de Silas ay ti Timoteo a gubwat ti Macedonia ay awan dán
ti agum a pináppospos ti Pablo aldew-aldew nan mangaral sakay magpatunay
ten Judio hidi a ti Jesus en Cristo. 6 Peru kinontra di siya sakay ininsultu di,
kaya impagpag na en alikabuk ten badu na, bilang babala dikodi. Kinagi na,
“Kasalanan moy dán iyán ni mepahamak kam! Awanák moy dán masisi! Sapul
nadid ay angayák ten Hentil hidi mangaral.” 7 Kaya linakadan na hidi sakay
tummulos siya ten bilay ni Ticio Justo siya ay Hentil a maka-diyos, en bilay na
ay kasadát nen sinagoga. 8 Ti Crispo a pinunu ten sinagoga ay summampalataya
ten Panginoon kona bi ten kasabilay na hidi. Makpal pa ten taga-Corinto hidi a
nágsanig kánni Pablo en summampalataya sakay nagpabinyag.
9 Essa a gibi dikona tidug ti Pablo ay nákpágguron dikona en
Panginoon ten pangitain a kinagi na, “Dyan ka manteng, itulos mu la i
pángngaral muwen! Maski ánya en mangyari ay dyan ka la umimang.
10 Awan ti mangpasaket dikomu ta kagumanák mu, sakay makpal en
mánnampalataya dikoku ti siyudadid a iyád.” 11 Kaya sataon ay ti kalahati
siya a nákpágyan haud a nangaral ten tolay hidi ten upos nen Diyos.
12 Ten dikona ti Galio dán en nagin gubernador ti Acaya ay
nagkaessaan nen Judio hidi a dinikáp ti Pablo sakay inyangay di ten
pághatulan. 13 Kinagi di, “I tolayidi ay magakit ten tolay hidi a sumamba
ten Diyos ten paraan a bawal ten kautusan!”
14 Magupos dán nakuwan ti Pablo peru nagupos dán ti Galio a kinagi
na, “Sikam a Judio hidi, ni madággi a kasalanan i reklamu moyen sakay
ni páglabag ten batas ay dapat la a pospusán takam. 15 Peru i reklamu
moyen ay tungkul la ti upos, ngaran hidi sakay ten kautusan moy hidi a
Judio ay umáddák a makialam ti bagayid a iyán. Bahala kamon!”
16 Sakay pinaluwas hidi nen gubernador ten pághatulan. 17 Sinunggaban
di ti Sostenes a pinunu ten sinagoga. Binálbág di siya ten atubengán nen
pághatulan peru awan iyud pinospos ni Galio.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Kássoli ti Antioquia

18 Káttapos ni pangyayariyid a iyud ay nákpágyan pa ti Pablo ti Corinto
ti sangan a aldew, sakay nagpaalam ten mánnampalataya hidi. Káttapos ay
ummangay siya ti Cencrea a adeni ten diget. Nagpapolpok siya haud tanda
a natupad na dán en pangaku na ten Diyos. Sakay nággabeng siya a tamu
ti Siria kaguman en magkabinga a Aquila sakay Priscila. 19 Káddemát di ti
Efeso ay inwarak ni Pablo en duwwa sakay summáddáp siya ten sinagoga nen
Judio hidi. Nákpagpaliwanagan siya ten ked hidi haud. 20 Inagid di dikona a
ni maari ay mágyan pa siya haud ti sangan a aldew peru inumád siya. 21 Peru
dikona magpaalam dán siya ay kinagi na dikodi, “Magsoliyák haád a ruway
ni kagustuwan nen Diyos.” Sakay lummakad siya ti Efeso a nagsakay ti abeng.
22 Dikona dummung siya ti Cesarea ay ummangay siya ten
mánnampalataya hidi ti Jerusalem. Binati na hidi sakay káttapos ay nagtulos
dán hidi ti Antioquia. 23 Nágyan siya haud ti sangan a aldew sakay káttapos
ay rummektat dámman siya. Rummoyot siya ten lugar a Galacia sakay Frigia
sakay pinabegsák na en pánnampalataya nen atanan a disepulus haud.

Ummangay ti Apolos ti Efeso sakay ti Corinto

24 Tehud a dummemát a essa Judio ti Efeso a Apolos en ngaran na,
neenak siya ti Alejandria sakay malalaki siya a magdiskurso sakay
makpal a kabetuwan ten Banal a Kasulatan. 25 Natolduwan siya
tungkul ten Dilan nen Panginoon sakay masipag siya a mangaral sakay
intáttoldu na ti tama en tungkul kánni Jesus. Peru en tukoy na la ay en
págbinyag ni Juan. 26 Mabegsák en isip na a nangaral ten sinagoga nen
Judio hidi. Dikona nasanig nen magkabinga a Aquila sakay Priscila en
págpaliwanag ni Apolos ay inakit di siya sakay ingkuyug di ten bilay di
sakay impaliwanag di pa dikona ti hustu en bagay hidi a awan na palla
tukoy tungkul ten Dilan a impeta nen Diyos. 27 Dikona naggayak siya a
angay ti Acaya ay nagsulat en mánnampalataya ten disepulus hidi haud
a tanggapán di ti mahusay ti Apolos. Káddemát na haud ay dikál en
netulung na ten mánnampalataya hidi ten pamamag-itan nen kabaitan
nen Diyos. 28 Gapu tunay siya ti husay a nagpaliwanag ay awan siya
nadaig nen Judio hidi ten atubengán nen katolayan hidi. Pinatunayan na
dikodi ten pamamag-itan nen Kasulatan a ti Jesus en Cristo.

Nangaral ti Pablo ti Efeso

19 1 Mentras a ked palla ti Apolos ti Corinto, ti Pablo ay tinamu na
en mabuki-bukid a lugar ten prubinsiya a hanggan nakademát
siya ti Efeso. Netan na haud en sasangan a disepulus. 2 Tinanung na
hidi a kinagi na, “Natanggap moy dán beman en Banal a Ispiritu dikona
summampalataya kam?”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"Awan palla, ni awan mi ngani nasanig a tehud a Banal a Ispiritu,"
tábbig di. 3 Kaya nagtanung ti Pablo, "Ni konahud, ay konya kam a
nabinyagan?" Kinagi di, "En págbinyag ben ni Juan."
4 Kinagi ni Pablo, "En págbinyag ni Juan ay para ten tolay a nagsisi
dán ten kasalanan na. Impangaral na ten Israelita hidi en págsisi tánni
sumampalataya hidi kánni Jesus, en dumemát a kasunud na."
5 Dikona masanig di iyud, ay nagpabinyag hidi ten ngaran nen
Panginoon a ti Jesus. 6 Intupu ni Pablo en lima na ten ulu di. Sakay
dummibábbi dikodi en Banal a Ispiritu kaya nakapagupos hidi ti iba-iba a
upos sakay nagpahayag hidi ti upos a gubwat ten Diyos. 7 Tehud a manga
sapulu ay ti duwwa a lállaki en nagpabinyag.
8 Mággangay ti Pablo ten sinagoga hidi ten luub nen tállu a bulan sakay
mabegsák en isip na a mágpapaliwanagán sakay akitán na en tolay hidi
a magpasakup ten pághari nen Diyos. 9 Peru tehud a sangan dikodi a
maktug ti pággisipan a umád a sumampalataya sakay nagupos pa hidi ti
madukás ten atubengán nen katolayan ti kontra ten Dilan nen Panginoon.
Kaya linakadan ni Pablo en sinagoga, ingkuyug na en mánnampalataya
hidi a tamu ten iskuwilaan ni Tirano sakay nagtulos-tulos siya a
nangaral aldew-aldew. 10 Nagnalay siya haud ti duwataon kaya en tolay
hidi a mágyan ti Asia Judio man oni Griego ay nakasanig ten upos nen
Panginoon.

En Anak hidi ni Esceva

11 Naggamet haud en Diyos ti himala ten pamamag-itan ni Pablo.
12 Maski panyu oni badu a nagamit ni Pablo ay iyangay di ten tehud hidi
a saket. Magpiyya hidi maski en mágkadukás a ispiritu a mangpahirap
dikodi ay lumakad.
13 Tehud a sangan haud a Judio a maglebut a magpalakad ti
mágkadukás a ispiritu, pinurbaan di a gamitán en ngaran ni Jesus ten
págpalakad di ti mágkadukás a ispiritu. Kinagi di, "Ten ngaran ni Jesus a
impangaral ni Pablo, utusan takam a lumakad kamon haán!" 14 Kaguman
dikodi en pittu a anak a lállaki ni Esceva, a kapunuwan a padi nen Judio
hidi.
15 Peru tinábbig hidi nen madukás a ispiritu, "Matenggi ku ti Jesus
sakay matenggi ku bi ti Pablo. Peru sikam deya kam?" 16 Sakay bigla
hidi a dinugtuwan nen lállaki a sináddáp nen madukás a ispiritu. Natalu
na hidi atanan sakay tináttalinguwan na hidi, tulos na a pinisad-pisad
en babadu di kaya eklas hidi a gumminan a gubwat ti bilayid a iyud.
17 Nabareta iyud nen atanan a taga-Efeso, Judio ay ti Griego kaya nanteng
hidi a atanan, sakay pinuri di en ngaran nen Panginoon a ti Jesus.
18 Makpal bi ten summampalataya hidi en nángtapat ten kakpalan ten
mágkadukás di hidi a gamet. 19 Induru nen makpal a tehud a galing-

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

galing en lilibru di hidi sakay tinutud di ten atubengán nen kakpalan.
En karkula di ten halaga nen libru hidi ay ummabut ti limmapulu a libu
a silber. 20 Kaya ten pamamag-itan nen kapangyariyan nen Panginoon,
tulos-tulos a kummalat sakay nagtagumpay en upos na.

En Gulu ti Efeso

21 Nadid, káttapos ni pangyayariyid a iyud, ten tulung nen Ispiritu,
ay naisip ni Pablo a maglakbay ti Macedonia sakay ti Acaya a patamu
ti Jerusalem. Kinagi na, “Kággubwat ku ti Jerusalem ay kailangan a
bumisitaák bi ti Roma.” 22 Pinágdipalongu na ti Macedonia de Timoteo
ay ti Erasto, hidi a duwwa en kaguman na, sakay nákpágyan palla siya ti
Asia ti badit a panahon.

23 Ti panahunid a iyud ay nagkahud ti mahigpit a kaguluwan ti Efeso
tungkul ten Dilan a impeta nen Panginoon. 24 Tehud a essa a mágpanday a
en ngaran na ay ti Demetrio. Mággamet siya ti bábbadit a templo a yari ti
silber para ten diyos-diyosan di a Artemis. Dikál i kita naid haud. 25 Pinisan
ni Demetrio en tarabahador na hidi sakay en agum hidi a tolay a kaparehu
na ti kabiyagan. Sakay kinagi na, “Kakagumanan ku hidi, i tarabahu tam la
iday en paggubwatan nen maganda tam a kabiyagan. 26 Nadid, netan moy
sakay nasanig en kinákkagi ni Pablowid a iyán. Kinagi na a en diyos kan a
ginamet la ni lima ni tolay ay bakán a tatarudan a diyos sakay makpal dán
en naakit na. Bakán la a háddi ti Efeso nan ngari-ngari a pati ti buu a Asia.
27 Madukás i risultaid ni itáttoldu na en. Masida en ngaran nen tarabahu
tam. Bakán la iyud nan pati en templo nen mataas a diyos tam a ti Artemis
ay mawanan ti serbi sakay awan di dán siya igalang. Siya pa beman en
diyos a sambaán ti buu a Asia ay ten atanan a tolay ti munduwiday.

28 Dikona masanig di iyud ay inuminit en iyamut di sakay impákraw
di a, “Ti Artemis a diyos ni Efeso ay kataasan!” 29 Gapu ti iyud ay
nagkagulu ti hustu en buu a siyudad ten pákrawan. Binerber di de Gayo
ay ti Aristarco a taga-Macedonia a kaguman ni Pablo sakay sabay-sabay
di hidi a inyangay ten págmitingan. 30 Gustu nakuwan ni Pablo a angay
ten atubengán nen tolay hidi peru sinaway siya nen mánnampalataya
hidi. 31 Impekagi bi nen amigu na hidi a pinunu nen prubinsiya a Asia a
mahigpit a dyan siya umangay ten págmitingan. 32 Magulu a tarud en tolay
hidi ten págmitingan. En agum ay mángpákraw ti essa a bagay, en agum
ay iba bi en ipákraw di sakay awan tukoy nen kakpalan ni bakin ked hidi
haud a naipun-ipun. 33 Inisip nen agum a tolay a ked haud ti Alejandro
i nagsapulanid nen gulu gapu siya en pinataknág nen Judio hidi ten
atubengán. Dikona mágtaknág dán siya ay nagsinyas siya a tumahimik en
tolay hidi tánni makapagpaliwanag siya. 34 Peru dikona matukuyan di a
Judio labi siya ay lalu hidi a namagpákrawan ten luub nen duwang-odas ti
kona háddi, “Ti Artemis a diyos ni Efeso ay kataasan!”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35 Nadid ten dimudyan ay napatahimik labi hidi nen pinunu nen
banuwan. Kinagi na ten tolay hidi, “Sikam a taga-Efeso, deya beman awanid
makatukoy a i siyudadiday a Efeso ay siya en nakabahala ten templo nen
mataas a Artemis, kona bi ten banal a batu a naragrag a gubwat dilanget?
36 Awan ti makapagkagi a kakabuliyan i bagayid a iyád. Kaya tumahimik
kam sakay dyan kam pabigla-bigla. 37 I duwwaen a inyangay moy háddi ay
awan nagtakaw ten templo sakay awan nagupos ti madukás ten diyosa tam.
38 Kaya ni ti Demetrio ay ten tarabahador na hidi en tehud a reklamu kontra
kándeyaman ay maari na a iyangay en kasu ten pághatulan, tehud a pinunu
a maari a manghatul. 39 Sakay ni tehud kam pa a gustu a kagiyán ay dapat a
pamággurunan sakay disisyunan ten miting a intakda nen batas. 40 Dilikadu
kitam ti nangyariyiday nadid a aldew bakay ni siriyán di kitam ay awan
kitam ti katuwiran ni bakin nagkagulu i siyudad tamiday.” 41 Káttapos na a
nagupos ay pinalakad na dán en tolay hidi.

Ummangay ti Pablo ti Macedonia sakay ti Grecia

20 1 Dikona ummimang dán en kaguluwan ay pinadulaw ni Pablo
en disepulus hidi sakay pinabegsák na en isip di. Káttapos ay
nagpaalam siya sakay ummangay ti Macedonia. 2 Binisita na en banu-
banuwan haud, nagtoldu siya sakay pinabegsák na en isip nen disepulus
hidi haud. Káttapos ay nagtulos dán siya hanggan nakademát ti Grecia.
3 Nágyan siya haud ti tállu a bulan. Lumakad dán nakuwan siya a tamu ti
Siria, peru nabareta na a tehud a balak a madukás en Judio hidi dikona,
naisip na a magkon dálla siya ti Macedonia ten kássoli na. 4 Nákkuyug
dikona ti Sopater a anak ni Pirro a taga-Berea sakay de Aristarco ay ti
Segundo a taga-Tesalonica, ti Gayo a taga-Derbe, ti Timoteo sakay de
Tiquico ay ti Trofimo a taga-Asia. 5 Nágdipalongu hidi sakay inuray di
kami ti Troas. 6 Káttapos nen Piyesta nen Tinapay a awan ti Págpaalsa
ay nággabeng kami a gubwat ti Filipos. Kállipas nen limma a aldew ay
dummung kami ti Troas sakay nágyan kami haud ti pittu a aldew.

En Katapusan a Págbisita ni Pablo ti Troas

7 Ten gibi nen sabado ay nagipun-ipun kami ten págtáppeng-
táppeng ti tinapay. Nangaral ti Pablo hanggan ten hatinggabi gapu ten
kadimadimangan na ay lumakad dán siya. 8 Makpal a simbuwan ten
disunu nen bilay a nagipun-ipunan mi. 9 Mággetnud en essa a binatilyu
ten bintana mentras mágsanig a ti Eutico en ngaran na. Gapu ten
katakdug nen págpaliwanag ni Pablo ay nagtongka siya tulos a netidug.
Awan nagnalay ay natápduk siya a gubwat ten kattállu a palapag nen
bilay, kaya patay dán siya dikona inágkat di. 10 Ummugsad ti Pablo sakay
kinábkábban na siya, kinagi na, “Dyan kam mabalisa, biyag la siya.”
11 Summangkay siya a ruway ten disunu, nagtáppeng-táppeng ti tinapay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay kumman hidi. Intulos na en págpaliwanag na dikodi hanggan ten
dimadimang sakay lummakad dán siya. 12 Inyoli di a biyag en binatilyu
kaya masaya hidi a tarud.

Sapul ti Troas Hanggan ti Mileto

13 Nágdipalongu kami a nagsakay ti barku sakay dummung ti Ason.
Haud kami kan dálla a mamagketa a de Pablo ta iyud en kinagi na
dikomi. Gapu gustu na a magsakay ti sássakayan a pangluta. 14 Dikona
namagketa kami dán ti Ason ay náksakay bi siya ten barku a págsakayan
mi kaya kaguman mi dán siya a ummangay ti Mitilene. 15 Sapul ti Ason
ay nagtulos kami ten biyahi mi sakay ten kailawan na ay tummalib
kami ten tapat ni Quio. Ten ruway a aldew ay tummalib kami ti Samos,
lummipas pa en essa aldew ay dummemát kami dámman ti Mileto.
16 Nagdisisyon ti Pablo a dyan dálla rumoyot ti Efeso tánni awan dán
maabala ti Asia. Gapu ni maari ay gustu na a ked dán siya ti Jerusalem
ten aldew nen Pentecostes.

En Paalam ni Pablo ten Pinunu nen Mánnampalataya hidi ti Efeso

17 Dikona ked ti Pablo ti Mileto ay pinadulaw na en pinunu hidi nen
mánnampalataya hidi ti Efeso. 18 Káddemát di haud ay kinagi na dikodi,
"Tukoy moy ni konyaák a nákpágyan dikomoy sapul ten purumeru a
aldew a káddemát ku ti Asia. 19 Nagpakababaák a nagserbi ten Panginoon
sakay tummákták en luwa ku a nagtiis ten makpal a pagsubuk gapu ten
madukás a balak nen Judio hidi dikoku. 20 Dikona nangaralák sakay
nagtoldu dikomoy ten atubengán nen katolayan oni ten bila-bilay moy
ay awanák ti intagu a kagiyán basta ten kapiyyaan moy. 21 Impangaral
ku ten Judio hidi ay ten Griego hidi a dapat hidi a magsisi ten kasalanan
di sakay magsoli ten Diyos sakay sumampalataya ten Panginoon a ti
Jesu-Cristo.
22 Nadid, bilang kássunud ten Banal a Ispiritu ay angayák ti Jerusalem,
awan ku tukoy ni ánya mangyariyid dikoku haud. 23 Basta tukoy ku laid
ay ten balang banuwan a inangayan ku dán ay kinagi nen Banal a Ispiritu
a kedák ti kákkapiresu ay ti pághirap. 24 Peru awan ti halaga dikoku i
biyag kuwiday, en mahalaga ay matupad ku la en tungkulin ku a inyatád
nen Panginoon a ti Jesus a ipakapospos en Maganda a Bareta tungkul ten
habag nen Diyos a para ten tolay.
25 Nákpággagumák dikomoy mentras a ipangaral ku en tungkul ten
Kahariyan. Nadid, tukoy ku a awanák moy dán ketan a ruway. 26 Kaya
kagiyán ku dikomoy nadid a aldew, a bakán ku dán a kasalanan ni
tehud a mepalulung dikomoy. 27 Gapu awanák nagalanganin dikomoy a
mángpakapospos tungkul ten layunin nen Diyos. 28 Kaya ingatan moy en
sadili moy sakay en atanan a mánnampalataya a inyentrega nen Banal

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a Ispiritu dikomoy a bantayan. Alagaan moy ti hustu en simbaan nen
Diyos gapu tinubus na hidi ten pamamag-itan nen digi nen sadili na a
Anak. 29 Tukoy ku a ni awanák dán ay magdemáttan en mágkatapang
hidi a asu a tayam a mangubus a mangpuksa ten katupaan. 30 Dumemát
en panahun a tehud a mangaral ti kakabuliyan a gubwat labi ten grupu
moy tánni makaakit hidi ten mánnampalataya hidi a humiwalay sakay
mákkuyug dikodi. 31 Kaya magingat kam, alalahanán moy en págtatoldu
ku dikomoy aldew ay ti gibi ten luub nen tállu a taon a kakagumanák
moy, makpal a luwa en pinuhunan ku.

32 "Nadid ay ipabahala takamon ten Diyos sakay ten upos na
a makapangpatunay ten kabaitan na a awan ti kaparehu. Siya i
makapangpatibayid dikomoy sakay makapangatád ten atanan a
pagpapala a inlaan na ten atanan a lininisan na ten kasalanan di hidi.
33 Awanák naghangad ti pilak oni gintu ay ti badu nen deyaman. 34 Sikam
i makatukoyid a nagtarabahuwák tánni tehud kami a kabiyagan ay
ten kakagumanan ku hidi. 35 Ten atanan a pagkakataun ay impeta ku
dikomoy a dapat kitam a magtarabahu ti kona haud tánni matulungan
tam en mágkahina hidi. Alalahanán tam en kinagi nen Panginoon a ti
Jesus a, 'Pinagpala en mangatád nan en tumanggap.' "

36 Káttapos ni Pablo a nagupos ay lummuhud siya sakay nagdasal a
kaguman di. 37 Sakay namagsangetan hidi a atanan a kummábkáb sakay
ummámmu kánni Pablo. 38 Nalungkut hidi a tarud gapu ten kinagi na a
awan di dán siya ketan a ruway kaya intugán di siya hanggan ten barku a
sakayan na.

Ummangay ti Pablo ti Jerusalem

21 1 Nadid, káttapos mi a de Pablo a nagpaalam dikodi ay
nággabeng kami a patamu ti Cos. Ten kinailawan ay dummemát
kami ti Rodas sakay sapul haud ay nagtulos kami ti Patara. 2 Dinemáttan
mi haud en essa a barku a patamu ti Fenicia kaya ummagton kami a
summakay haud. 3 Dinemát mi en tapat ni Cyprus a matan-aw ten danág
ti kawiri. Sakay nagtulos-tulos kami a hanggan ti Siria peru pummundu
kami ti Tiro gapu nagdiskarga en barku. 4 Inaryok mi en disepulus hidi
haud sakay náktulos kami dikodi ti sasimba. Ten tulung nen Ispiritu ay
kinagi di kánni Pablo a dyan siya tumulos ti Jerusalem. 5 Peru káddemát
nen aldew a kállakad mi, ay intugán di kami hanggan ten luwas nen
banuwan, kaguman en kákkabinga di ay ten anak di hidi. Dikona
dumemát kami ten págpunduwan ten gilid nen diget ay lummuhud kami
a atanan sakay nagdasal. 6 Káttapos mi a nagpaalam dikodi ay summakay
kami ten barku sakay ummuli dán bi hidi.

7 Sapul ti Tiro ay nagtulos kami a nagbiyahi a hanggan dummung kami
ti Tolemaida. Nákpagketa kami ten mánnampalataya hidi sakay nágyan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kami haud ti saldew. 8 Ten rumuway a aldew ay nagtulos kami ti Cesarea.
Náktulos kami ten bilay ni Felipe a mángngaral ten Maganda a Bareta.
Essa siya ten pittu a napili tenhud ti Jerusalem. 9 Tehud siya áppat a anak
a dalaga a puru a propeta. 10 Dikona a lummipas en sangan a aldew a
ked kami haud ay tehud a dummemát a essa a propeta a gubwat ti Judea
a Agabo en ngaran na. 11 Ummadeni siya dikomi sakay inalap na en
sinturon ni Pablo. Pinungu na en sadili na a básset ay ten lima na sakay
kinagi na, “Iddi en kinagi nen Banal a Ispiritu. Kona haád en gamitán
nen Judio hidi ti Jerusalem ten makákkao ti sinturonid a iddi, sakay
iyentrega di siya ten Hentil hidi.” 12 Ten pákkasanig mi ten kinagi na ay
impákkekagbi mi sakay nen tolay hidi haud kánni Pablo a dyan dán siya
umangay ti Jerusalem. 13 Peru kinagi ni Pablo, “Nangánya kam? Bakin
magsanget kam? Laluwák moy la a palungkután! Nakahandaák bakán
la a mapungu ti Jerusalem nan maski matayák alang-alang ten ngaran
nen Panginoon a ti Jesus.” 14 Dikona nabati mi a awan mi siya mapugád
ay pinabayan mi dálla siya. Kinagi mi a, “Masunud en kaluuban nen
Panginoon.”

15 Kállipas nen sangan a aldew ay rummektat kami a patamu ti
Jerusalem. 16 Nákkuyug dikomi en sasangan a disepulus a taga-Cesarea.
Inyangay di kami ten bilay ni Manason a taga-Cyprus sakay haud kami a
náktulos. Ti Manason ay nanalay dán a mánnampalataya.

Binisita ni Pablo ti Santiago

17 Nadid, káddemát mi ti Jerusalem ay tinanggap kami ti mahusay nen
mánnampalataya hidi haud. 18 Ten ruway a aldew ay bummisita kami
a de Pablo kánni Santiago. Ked bi haud en pinunu hidi nen simbaan ti
Jerusalem. 19 Binati hidi ni Pablo sakay inessa-essa na a imbareta dikodi
en atanan a ginamet nen Diyos ten Hentil hidi ten pamamag-itan nen
págserbi na.

20 Dikona nasanig di iyud ay nagpuri hidi ten Diyos. Káttapos ay kinagi
di kánni Pablo, “Tukoy mu kapatkaka, tehud dán a sangan a libu a Judio en
summampalataya kánni Jesus. Mahigpit bi en págtupad di ten Kautusan.
21 Nabareta di a tinolduwan mu kan en atanan a Judio a mágyan ten banu-
banuwan nen Hentil a dyan di sunudán en Kautusan ni Moises. Kinagi
mu kan pa bi a dyan di dán turiyán en anak di sakay dyan di sunudán en
kaugaliyan nen Judio hidi. 22 Ánya nadid dapat tamid a gamitán? Siguradu
a mabareta di dán a dummemát ka. 23 Kaya kona háddi i gamitán muwid.
Tehud háddi a áppat a lállaki a tehud a panata. 24 Ikuyug mu hidi sakay
mákpagtupad ka bi ten páglinis ayun ten Kautusan. Bahala ka dán ten
atanan nen magastus tánni makapagpapolpok dán hidi. Ti paraanid a
iyud ay matukuyan nen atanan a Judio a kakabuliyan en nabareta di
tungkul dikomu, nan sumássunud ka ten Kautusan ni Moises. 25 Tungkul

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten Hentil a mánnampalataya ay sinulatan mi hidi a nagkaessaan mi a
dyan hidi kuman ti ányaman a makan a neatang ten diyos-diyosan, sakay
dyan kuman ti digi sakay hayup a nabitti sakay dyan mangalunya." 26 Kaya
ruway a aldew ay kinuyug ni Pablo en lállaki hidi ten Templo sakay sabay
hidi a nangtupad ten panata di a páglinis. Káttapos ay summáddáp siya ten
templo sakay impakapospos na ni hanggan nikan en alay nen págtupad ten
panata di a páglinis, tánni makapagalay en balang essa dikodi.

En Pángdikáp di kánni Pablo

27 Nadid, dikona adeni dán a matapos en pittu a aldew ay netan nen
sangan a Judio a taga-Asia ti Pablo a ked ten Templo. Sinulsulan di
en atanan nen tolay a manggulu, sinunggaban di siya sakay tulos a
dinikáp. 28 Ipáppákraw di a, "Kabanuwan mi hidi, tulungan moy kami!
Saiddi en tolay a mágtatolduwán ten atanan a tolay maski ni hádya
siya a makademát ti kontra ten Israelita hidi, ten Kautusan ni Moises,
sakay kontra ten Templo. Awan na inggalang i Templo tamiday, tehud
pa siya a ingkuyug a Hentil a summáddáp, diningáttan na en banal a
lugar!" 29 Kona hud en patama di gapu netan di ti Pablo ten siyudad a
kaguman ti Trofimo a taga-Efeso. En akala di ay ingkuyug siya ni Pablo
ten Templo. 30 Nagkagulu ten buu a siyudad gapu ten nasanig di a bareta.
Sinunggaban di ti Pablo sakay binerber di a paluwas ten Templo sakay
insiradu en pintuwan. 31 Bunuwán di dán nakuwan ti Pablo peru nabareta
nen pinunu nen sundalu hidi a gulu i buu a Jerusalem. 32 Kaya ingkuyug
nen pinunu nen sundalu hidi en upisyal na hidi sakay sundalu na hidi a
tamu ten páppágyanan nen kaguluwan. Pákketa nen tolay hidi dikodi ay
inyemang di en págbálbág di kánni Pablo. 33 Inadeniyan nen pinunu nen
sundalu hidi ti Pablo sakay dinikáp na. Inyutus na ten sundalu na hidi
a punguwán di siya ti duwwa a kadena. Sakay intanung na, "Deya iyád
a tolay? Sakay ánya i kasalanan naid?" 34 Awan parehu en ipáppákraw
nen tolay hidi. Gapu ten kaguluwan ay awan maliwanagan nen pinunu
nen sundalu hidi ni ánya en tatarudan a pangyayari kaya inyutus na a
iyangay ti Pablo ten kampu di. 35 Káddemát di ten agdenan ay inágkat
dálla nen sundalu hidi ti Pablo gapu ummondug en gulu 36 nen tolay hidi
a umunonud dikodi sakay ipáppákraw di, "Bunuwán siya."

En Pángtanggul ni Pablo ten Sadili na

37 Dikona isáddáp palla nen sundalu hidi ti Pablo ten kampu di ay
nák-oron siya ten pinunu nen sundalu hidi. Kinagi na, "Maari taka a
makauron?" Kinagi nen pinunu nen sundalu hidi, "Makabetu ka bali
a magupos ti Griego? 38 Ni konahud ay bakán a siko en taga-Egipto a
pinunu nen áppat a libu a armadu a lállaki a náklaban dikomi sakay
tinumalon hidi."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39 Tummábbig ti Pablo, “Essaák a Judio a taga-Tarso ti Cilicia a tanyag
ti iyád a siyudad. Magpermisuwák pay dikomu a pakultadanák mu a
magupos ti tolayiday hidi.” 40 Pinakultadan siya nen pinunu nen sundalu
hidi a magupos kaya tummaknág siya ten balitang nen agdenan sakay
sininyasan na en tolay hidi a tumahimik. Dikona tahimik dán hidi a
atanan ay nagupos dán ti Pablo ti upos ni Hebreo.

22 1 “Kákkapatkaka ku hidi sakay kadáddikállan, sanigán moy
i paliwanag kuwiday tánni maintendiyanák moy!” 2 Dikona
masanig di siya a nagupos ti upos ni Hebreo ay lalu hidi a tummahimik
sakay nagtulos ti Pablo a nagupos. Kinagi na,

3 “Sikán ay Judio a neenakák ti Tarso a sakup nen prubinsiya a
Cilicia, dummikállák ti Jerusalemiday. En maistu ku ay ti Gamaliel
sakay mahigpit en págtoldu na dikoku tungkul ten Kautusan nen
ninunu tam hidi. Mahigpit tenhud en págsunud ku ten Diyos a kona
dikomoy nadid. 4 Pinahirapan ku sakay pinabunu en sumunud hidi ti
Dilanid a iddi. Pinapungu ku hidi sakay impepiresu, bábbi man oni
lállaki. 5 Mapatunayan iyád nen kapunuwan nen padi hidi ay ten buu a
kapisanan nen pinunu hidi nen banuwan. Hidi pa a mismu en nangatád
dikoku ti sulat hidi para ten Judio hidi ti Damasco kaya ummangayák
haud para dikáppán en miyembru hidi ni Dilanid a iddi sakay iyangay ku
hidi ti Jerusalemiday tánni maparusaan.”

En Kássampalataya ni Pablo

6 “Ten dikona a tanghali dán sakay adeniyák dán ti Damasco ay bigla
a kummislap ten palebut ku en matindi a demlag a gubwat dilanget.
7 Nerakpaák ten luta sakay nasanig ku en boses a kinagi na dikoku,
‘Saulo, Saulo! Bakin áusigánnák mu?’ 8 Tummábbigák, ‘Deya ka beman
Panginoon?’ Kinagi na, ‘Sikán ti Jesus a taga-Nazaret a áusigán mu.’
9 Netan nen kakagumanan ku hidi dikona dummemlag en palebut
ku peru awan di nasanig en boses a nákpágguron dikoku. 10 Sakay
intanung ku dikona, ‘Ánya gamitán kuwid nadid Panginoon?’ Kinagi na,
‘Tumaknág ka sakay umangay ka ti Damasco, haud mu a matukuyan en
inlaan a dapat mu a gamitán.’ 11 Gapu ti demlagid a iyud ay naburákkák.
Kaya inantabayananák nen kaguman ku hidi a tamu ti Damasco.

12 “Tehud haud a essa a lállaki a Ananias en ngaran na. Siya ay maka-
diyos a tolay sakay sumássunud ten Kautusan sakay igalang siya nen
atanan a Judio. 13 Ummangay siya ten páppágyanan ku sakay kinagi na
dikoku, ‘Kapatkaka a Saulo maketa ka dán a ruway!’ Pagdakaák a naketa
a ruway, sakay inileng ku siya. 14 Sakay kinagi na pa a, ‘Pinili ka nen
Diyos nen ninunu tam hidi tánni matukuyan mu en kagustuwan na sakay
ketan mu en Banal a Tagapagserbi na sakay masanig en boses na. 15 Gapu
siko en mangpatunay para dikona ten atanan a tolay en tungkul ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

netan mu ay ten nasanig mu. 16 Ánya pa urayán muwid? Tumaknág ka,
magpabinyag ka sakay magdasal ka ten ngaran na tánni mapatawad ka
ten kasalanan mu hidi.' "

Nangaral ti Pablo ten Hentil hidi

17 "Nagsoliyák ti Jerusalemiday, dikona kedák ten Templo a pasiyaan a
magdasal ay tehudák a netan a pangitain. 18 Netan ku en Panginoon sakay
kinagi na dikoku, 'Magalistu ka lumakad ka ti Jerusalemiday gapu awan
di tanggapán i págpatunay muwen tungkul dikoku.' 19 Sakay kinagi ku,
'Panginoon, talaga a tukoy di en ginánggamet ku dikona sinássáddáp ku
en sinagoga hidi sakay impáppiresu sakay impabálbág en maniwala hidi
dikomu. 20 Sakay dikona bunuwán di ti Esteban a tagapagpatunay mu ay
kedák haud sakay nákpagkaessaák ten ginamet di, sikán pa en nangbantay
ten badu nen nangbunu hidi dikona.' 21 Peru kinagi nen Panginoon dikoku,
'Kadmudán ta paangayán taka ten adeyu hidi a lugar, ten Hentil hidi.'
22 Nágsanig hidi kánni Pablo, peru ten pángkagi na ti kona haud ay
nagpákrawan hidi ti hustu, "Bunuwán siya! Awan siya dapat a mabiyag!"
23 Tulos-tulos la en pákrawan di, nágsasapwarán hidi ti alikabuk sakay
ipágbudas di en alikábkáb di hidi. 24 Kaya inyutus nen pinunu nen sundalu
hidi a isáddáp ti Pablo ten kampu di tánni imbistigaan, sakay haplitán
tánni matukuyan ni bakin a kona dálla haud en pákrawan nen Judio
hidi kontra dikona. 25 Peru dikona magapus di dán siya tánni haplitán
ay kinagi ni Pablo ten kapitan a mágtaknág ten adeni na, "Ked beman
ten batas a basta haplitán en essa a Romano maski ni awan palla siya
nahatulan?" 26 Pákkasanig nen kapitan ay pagdaka a angay náktanung ten
kumander, "Ánya dán i maariyid a gamitán nadid ta Romano bali i tolayid
a itud?" 27 Kaya ummangay ten páppágyanan ni Pablo en kumander sakay
tinanung na a, "Talaga beman a Romano ka?" Kinagi na, "Romanowák."
28 Kinagi nen pinunu nen sundalu hidi, "Dikál a pilak i imbayad kuwid
baguwák a nagkahud ti karapatan a kona ten Romano hidi." Kinagi
ni Pablo, "Peru sikán ay sapul ten kákkeenak ku ay Romanowák dán."
29 Pagdaka a lummakad en magimbistiga hidi dikona. Nanteng bi en
pinunu nen sundalu hidi gapu pinagapus na ti Pablo a essa bali a Romano.

Ummatubeng ti Pablo ten Sanedrin

30 Nadid gapu gustu nen pinunu nen sundalu hidi a matukuyan ni
ánya i reklamuwid nen Judio hidi kánni Pablo. Kaya ten kailawan ay
dummulaw siya ti miting ten pinunu nen padi hidi sakay ten Sanedrin.
Angay na pinaokbis ti Pablo sakay inyatubeng dikodi.

23 1 Ummileng ti Pablo ten kapisanan nen pinunu nen Judio hidi
sakay kinagi na, "Kákkapatkaka ku hidi, ten atubengán nen
Diyos ay nabiyagák a malinis i konsensiya kuwidi hanggan nadid."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Pákkasanig di ten kinagi ni Pablo ay inyutus ni Ananias a kapunuwan nen
padi hidi ten tolay a kadeni ni Pablo a dapangán di siya. 3 Peru kinagi ni Pablo,
“Haplitán ka nen Diyos, siko a magkukunwari! Mággetnud ka la haán tánni
maghatul ayun ten Kautusan, peru labag ten Kautusan a padapangák mu.”
4 Kinagi nen katataknág hidi a kadeni ni Pablo, “Awan ka ti gagalang
ten kapunuwan a padi nen Diyos!”
5 Tummábbig ti Pablo, “Kákkapatkaka ku hidi awanák ti nangmalayan
a pinunu bali siya a padi. Gapu nakasulat ngani a, ‘Awan ka dapat a
magupos ti bagay a kontra ten pinunu nen banuwan.’ ”
6 Natukuyan ni Pablo a tehud a grupu ni Saduseo sakay Pariseo ten
kapisanan nen mágkataas hidi a Judio kaya kinagi na ti mabegsák,
“Kákkapatkaka hidi, Pariseowák sakay anakák bi nen Pariseo hidi.
Naimbistigaanák nadid gapu ten pánniwala ku a mabiyag a ruway en
patay hidi.”
7 Dikona a makagi iyud ni Pablo ay namagtalu-talu en Pariseo hidi ay
ten Saduseo hidi kaya nagduwwa a bahagi en kapisanan di. 8 Gapu en
pánniwala nen Saduseo hidi ay awan mabiyag a ruway en patay sakay
awan ti anghel oni ispiritu. Peru en Pariseo hidi ay maniwala ti atananid
a iyád. 9 Nadid inumondug en pákrawan di. Tummaknág en sangan a
tagapagtoldu nen Kautusan a kabilang ten grupu nen Pariseo hidi a
impilit di a, “Awan kami ti ketan a kasalanan ni tolayid a iddi. Bakay
tehud a ispiritu oni anghel a nákpágguron dikona!”
10 Dikona nagin mahigpit dán en pamágtalu-talu di ay nanteng en
pinunu nen sundalu hidi bakay bálbággán nen tolay hidi ti Pablo. Kaya
pinaugsad na en sundalu hidi sakay inyutus na a alapán di ti Pablo sakay
isáddáp ten kampu di.
11 Ti gibiyid a iyud ay pummeta en Panginoon kánni Pablo sakay
kinagi na a, “Dyan ka manteng! Nagpatunay ka tungkul dikoku ti
Jerusalemiday, kona bi hud en gamitán mu ti Roma.”

Inggayak di a Bunuwán ti Pablo

12 Ten kadimadimangan ay tehud a sangan a Judio a nagkasundu
a bunuwán di ti Pablo. Nagpanata en balang essa dikodi a awan hidi
kuman oni uminom hanggan awan di mabunu ti Pablo. 13 Mahigit a
áppat a pulu a lállaki en nagpanata ti kona haud. 14 Sakay ummangay
hidi ten pinunu nen padi hidi ay ten pinunu hidi nen banuwan, a kinagi
di, “Nagpanata kami ti mahigpit a awan kami kuman sakay awan kami
uminom hanggan awan mi mabunu ti Pablo. 15 Kaya nadid, sikam ay
ten kapisanan nen mágkataas hidi a Judio ay kagiyán moy ten pinunu
nen sundalu hidi a paugsadán di a ruway ti Pablo, kagiyán moy la a
imbistigaan moy pa siya ti hustu. Sakay ten dilan palla ay bunuwán mi
dán siya.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16 Peru nasanig iyud nen pamangkin ni Pablo a lállaki a anak nen
kapatkaka na a bábbi. Kaya ummangay siya ten kampu nen sundalu
hidi sakay kinagi na kánni Pablo iyud a balak di. 17 Dinulaw ni Pablo en
kapitan sakay kinagi na, “Aguman mu pay i binatilyuwiday ten pinunu
nen sundalu hidi ta tehud siya a kagiyán.”
18 Inaguman siya nen kapitan ten pinunu nen sundalu hidi sakay kinagi
na, “Dinulawanák nen piresu a ti Pablo, pinaagum na i binatilyuwiday
gapu tehud kan siya a kagiyán dikomu.”
19 Tinawidan nen pinunu nen sundalu hidi en lima nen binatilyu sakay
inyadeyu na a tinanung, “Ánya beman i kagiyán muwid dikoku?”
20 Tummábbig siya, “Nagkaessaan nen Judio hidi a agidán di dikomu
ti Pablo a iyatubeng ni ilaw ten Sanedrin a wari-wari di pa a imbistigaan
ti hustu. 21 Dyan ka nakuwan maniwala gapu mahigit a áppat a pulu a
lállaki en mangabang dikona tánni bunuwán di siya. Nagpanata pa hidi a
awan hidi kuman oni uminom hanggan awan di mabunu ti Pablo. Nadid
ay handa dán hidi, urayán di dálla ni pumayag ka.”
22 Nadid, pinauli nen pinunu nen sundalu hidi en binatilyu sakay
binilin na a, “Dyan mu kagi-kagiyán maski kándeya a nagpilet ka
dikoku.”

Inyangay di ti Pablo kánni Gubernador Felix

23 Nadid, nangdulaw en pinunu nen sundalu hidi ti duwwa ten kapitan
na hidi sakay kinagi na a, “Mánghanda kam ti duwadatos a sundalu
sakay pittu a pulu a tehud a kabayu sakay duwadatos bi a sundalu a
tehud a pika. Tánni angay kam ti Cesarea nadid a alas nuwebi ti gibi.
24 Maghanda kam bi ti kabayu hidi a págsakayan ni Pablo sakay iyangay
moy siya kánni gubernador Felix, bantayan moy siya ti hustu!” 25 Sakay
nagsulat en kumander kánni gubernador Felix ti kona háddi,
26 “Sikán ti Claudio Lisias a nagsulat dikomu a kagalang-galang a
Gubernador Felix. Kumusta ka la? 27 Iyán a lállaki ay dinikáp nen Judio
hidi sakay bunuwán di dán nakuwan. Nadid natukuyan ku a Romano
bali siya kaya ginamet kuwid ay inligtas ku siya sakay pinaagum ku
ten sundalu ku hidi. 28 Gapu ten sor ku a mapospusan ni bakin ingkasu
di siya ay impeatubeng ku ten kapisanan nen mágkataas hidi a Judio.
29 Natukuyan ku a tungkul ten Kautusan di i nángkasuwan diyid dikona,
peru awan palla iyud sapat a pangbunuwan oni pángpiresuwan dikona.
30 Natukuyan ku bi a gayakán siya a bunuwán nen Judio hidi kaya
pagdaka ku siya a impeangay dikomu. Sakay kinagi ku ten tolay hidi a
angay dálla hidi magreklamu dikomu kontra dikona. Hanggan dálla hud.”
31 Sakay summunud en sundalu hidi ten utus dikodi. Kággibi
na ay inangay di ti Pablo sakay inyangay di ti Antipatris. 32 Ten
kadimadimangan na ay nagsoli en sundalu hidi ten kampu di peru en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mágkabayu hidi ay nagtulos ten páglakbay di tánni bantayan ti Pablo.
33 Káddemát di ti Cesarea ay inyentrega di ti Pablo ten gubernador sakay
inyatád di en sulat. 34 Pákkabasa nen gubernador ten sulat ay tinanung
na ti Pablo ni taga hádya siya. Dikona matukuyan na a taga-Cilicia, 35 ay
kinagi na, "Sanigán ku en katuwiran mu káddemát nen nángkasu hidi
dikomu." Sakay inyutus na a bantayan ti Pablo ten palasyu ni Herodes.

Inreklamu nen Judio hidi ti Pablo

24 1 Kállipas nen limma a aldew ay dummemát ti Cesarea ti Ananias
a kapunuwan nen padi hidi. Tehud siya a kaguman a sangan a
pinunu nen banuwan sakay essa a abugadu a ti Tertulo en ngaran na.
Ummatubeng hidi ten gubernador sakay kinagi di en reklamu di kontra
kánni Pablo. 2 Inyatubeng di ti Pablo sakay sinapulan dán ni Tertulo a
isaysay en reklamu na. Kinagi na,

"Kagalang-galang a Gubernador Felix, essa a mahusay a pinunu gapu ti alay
dán a panahun ay napanatili mu a tahimik sakay makpal dán a pagbabagu a
kapiyyaan i bansa miyiday gapu dikomu. 3 Gapu ti hidi iyád ay magpasalamat
kami ti dikál dikomu maski ni hádya sakay awan ti katapusan. 4 Awan ku
gustu a maabala ka, kaya ipákpágguron ku a kagbiyan mu a sanigán i kagiyán
miyiday awan la malay. 5 Gapu i tolayid a iyán ay manggugolu. Gágguluwán na
atanan Judio maski hádya a lugar ni munduwiday sakay essa siya ten pinunu
hidi nen Nazareno a grupu. 6 Maski en Templo mi ay laan na a paggamitan ti
madukás kaya dinikáp mi siya. [Laan mi dán siya a hatulan ayun ten kautusan
mi, 7 peru dummemát en pinunu nen sundalu hidi a ti Lisias sakay pinuwersa
di a inalap dikomi i tolayid a iyán. 8 Sakay inyutus na dikomi a en tehud a
reklamu ay angay dálla dikomu magreklamu.] Ni imbistigaan mu siya ay
matukuyan mu en atanan nen reklamu mi kontra dikona." 9 Inayunan bi nen
Judio hidi a ked haud en atanan a kinákkagi ni Tertulo.

Nangatuwiran ti Pablo ten Atubengan nen Gubernador

10 Sininyasan nen Gubernador ti Pablo a magupos kaya kinagi na,

"Kagalang-galang a Gubernador, tukoy ku a nalay ka dán a
panahun a huwes ni bansaid a iddi kaya masayaák a mangatuwiran
ti atubengán muwidi. 11 Awanák palla ti sapulu ay ti duwwa a aldew
a ked ti Jerusalem tánni sumamba ten Diyos. Mapatunayan mu iyád
Gubernador ten pággimbistiga mu. 12 Awanák palla netan nen Judio hidi
a nákpagdibati maski kándeya a tolay oni netan a sinulsulan a nanggulu
ten Templo, maski ten sinagoga, oni hádya a lugar nen siyudad. 13 Awan
hidi ti katibayan ti ibábbintang diyen dikoku. 14 Aminán ku a tatarudan
a sumampalatayaák ten Diyos nen ninunu mi hidi ayun ti Dilanen a
kákkagiyán di a liwat a pánnampalataya. Peru paniwalaan ku en atanan
a nakasulat ten Kautusan sakay ten libru nen propeta hidi. 15 Kona

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikodi, ay manampalatayaák bi a biyagán a ruway nen Diyos en atanan
a tolay, matuwid oni awan matuwid. 16 Kaya pilitán ku a magin malinis i
konsensiya kuwiday ten atubengán nen Diyos ay ten tolay hidi.
17 "Sangan dán a taon a awanák ti Jerusalem peru nagsoliyák tánni
mángtugánnák ti tulung para ten kabanuwan ku hidi sakay magalay ten
Diyos. 18 Mentras a gamitán ku en atanan a bagay para ten páglinis ayun ten
Kautusan, ay netanák di ten Templo, sasangan la en tolay sakay awan ti gulu.
19 Peru tehud a sasangan a Judio a ked haud a gubwat ti Asia, hidi nakuwan
i ummangayid háddi dikomu a magreklamu kontra dikoku. 20 Oni tanungán
mu i tolayiday hidi a ked háddi ni tehud hidi a napatunayan a kasalanan
ku imbistigaanák di ten Sanedrin. 21 En maari la a ibintang di dikoku ay
dikona ummatubengák dikodi sakay impákraw ku a, 'Gapu ten pag-asa ku a
mabiyag a ruway en tolay a natay dán kaya kedák háddi a imbistigaan.'
22 Gapu dikál dán en tukoy ni Gubernador Felix ten tungkul ten Dilan,
kaya inyemang na en págbista, kinagi na, "Hatulan ku i kasu muwen
káddemát ni Lisias." 23 Káttapos ay inyutus na ten kapitan a bantayan ti
Pablo, peru dyan hidi maghigpit dikona nan pabayan di a bisitaán siya
sakay tulungan nen amigu na hidi.

Nagupos ti Pablo ten Atubengan De Felix ay ti Drusila

24 Nadid, kállipas nen sangan a aldew ay dummemát ti Felix, kaguman
na en kabinga na a ti Drusila a essa a Judio. Pinadulaw na ti Pablo sakay
nágsanig tungkul ten pánnampalataya kánni Cristo-Jesus. 25 Peru dikona a
magpaliwanag dán ti Pablo tungkul ten pagkamatuwid, págpugád ti sadili,
sakay ten dumemát a pághatul nen Diyos, ay minanteng ti Felix. Kinagi na,
"Maari ka dán a lumakad, padulaw taka la a ruway." 26 Pirmi na a padulaw
sakay kaurunán ti Pablo gapu akala naid ay suhulan siya ni Pablo.
27 Kállipas nen duwataon ay pinalitan ni Porcio Festo ti Felix. Gapu ten sor
ni Felix a mapasaya en Judio hidi ay pinabayan na ti Pablo a pumáppiresu.

Ummatubeng ti Pablo ten Emperador

25 1 Dummemát ti Festo ten prubinsiya a pamahalaan na, sakay
káttapos nen katállu a aldew ay ummangay siya ti Jerusalem
gubwat ti Cesarea. 2 En pinunu hidi nen padi hidi sakay en pinunu hidi
nen Judio hidi ay angen di inyatubeng en reklamu di kontra kánni Pablo.
Nákkekagbi hidi kánni Festo 3 a ni maari la ay paangayán na ti Pablo
ti Jerusalem gapu gustu di siya a harangán ten dilan sakay bunuwán.
4 Tummábbig ti Festo, "Gapu ti Pablo ay piresu ti Cesarea, ay angayák
haud a pagdaka. 5 Pákkuyugán moy dikoku en pinunu moy hidi, ni tehud
a nagamet a madukás i lállakiyid a iyud ay haud di siya a ikasu."
6 Nagpalipas pa ti Festo ti walu hanggan sapulu a aldew ti Jerusalem
sakay nagsoli ti Cesarea. Ten kailawan ay ummangay siya ten págbistaan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay inyutus na a iyangay dikona ti Pablo. 7Kássáddáp ni Pablo ay
kinalibungbungan siya nen Judio hidi a gubwat ti Jerusalem sakay sinapulan
di dán a kinákkagi en bintang di hidi a mágkadukás dikona, peru atananid a
iyud ay awan hidi ti napatunayan. 8Peru nangatuwiran ti Pablo a kinagi na,
“Awanák ti nagamet a páglabag ten Kautusan nen Judio hidi oni ten Templo
oni ten Emperador.” 9Gustu a paboran ni Festo en Judio hidi kaya tinanung na
ti Pablo, “Gustu mu beman a angay ti Jerusalem tánni haud taka a bistaán?”
10Kinagi ni Pablo, “Kedák dán háddi a mágtaknág ten atubengán nen
pághatulan nen Emperador, dapatid ay háddák dán háddi a maimbistigaan.
Awanák ti ginamet a kasalanan ti Judiowen hidi, tukoy moy iyán. 11Ni linabag
ku en batas oni nakagamiták ti ányaman a madukás a pangbunuwan dikoku
ay awan ku adiyan. Peru ni awan di mapatunayan i ibábbintang diyen ay
awanák dapat a meatád dikodi. Angayák umatubeng ten Emperador.”

12Nadid, inuron ni Festo en tagapayu na hidi, káttapos ay kinagi na,
“Sigi gapu kinagi mu a iyatubeng ka ten Emperador ay peangay taka ten
Emperador.”

Inyangay ni Festo kánni Agripa en Kasu ni Pablo

13Kállipas nen sangan a aldew ti Cesarea ay dummemát de Hari a Agripa ay
ti Bernice ta angay di batiyán en bigu a Gubernador a ti Festo. 14Sumangan a
aldew ay kinagi ni Festo ten hari en tungkul kánni Pablo, “Tehud háddi a essa
a lállaki a piresu a inwarak ni Felix. 15Dikona kedák ti Jerusalem ay inreklamu
siya dikoku nen pinunu hidi nen padi hidi ay ten pinunu hidi nen Judio hidi,
sakay agidán di a maparusaan siya. 16Peru kinagi ku dikodi a awan tam ugali
a Romano hidi a maghatul ti parusa ten essa a nereklamu ni awan na palla
nakatubeng en nangakusa hidi dikona sakay ni awan na palla nepaliwanag en
tábbig na ten reklamu dikona. 17Kaya dikona dummemát hidi háddi ay awanák
dán nagabala, ten kailawan labi ay pinadulaw ku dán siya ten págbistaan.
18Peru dikona a tinumaknág en nángreklamu hidi dikona ay awan di siya
binintang ti madággi a kasalanan a kona ten akala ku a kagiyán di. 19Nan en
pamagtalunan di ay tungkul ten sadili di a rilihiyon sakay ten essa a tolay a
patay dán a Jesus en ngaran na, peru ipilit ni Pablo a biyag siya. 20Awan ku
tukoy ni ánya gamitán kuwid tungkul ti bagayid a iyád kaya tinanung ku ti
Pablo ni gustu na a angay ti Jerusalem ta haud dálla siya a bistaán. 21Peru
tinumanggi siya sakay inagid na a ipasa ten Emperador en disisyon ten kasu na.
Kaya pinabantayan ku siya tánni iyangay ten Emperador. 22Kinagi ni Agripa
kánni Festo, “Gustu ku a masanig en katuwiran ni tolayid a iyán.”

Kinagi ni Festo, “Masanig mu siya ni ilaw.”

Inyatubeng ti Pablo kánde Agripa ay ti Bernice

23Kinailawan ay dummemát de Agripa ay ti Bernice a tehud a dikál
a parangal, kaguman en mágkataas hidi a pinunu nen sundalu hidi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay en tanyag hidi a mágkataas a tolay ten siyudad. Summáddáp
hidi ten págbistaan sakay inyutus ni Festo a iyatubeng ti Pablo dikodi.
24 Kinagi ni Festo, “Hari a Agripa, sakay dikomoy a atanan a ked
háddi nadid, saiyád en lállaki a ingkasu dikoku nen atanan a Judio a
ked háddi sakay ti Jerusalem. Ipáppákraw di a awan dán siya dapat a
mabiyag. 25 Peru ayun ten pággimbistiga ku dikona ay awanák ti netan
a dahilan a pangbunuwan di dikona. Nadid, gapu impákkekagbi na a
ipasa ten Emperador en kasu na ay pinayagan ku siya. 26 Peru awanák
ti kabetuwan a isulat ten Emperador tungkul ti tolayid a iyád. Kaya
iyatubeng ku siya dikomoy, lalu dán dikomu Hari a Agripa tánni káttapos
siya a maimbistigaan ay maari a tehudák dán a mesulat. 27 Gapu para
dikoku ay awan dapat a iyangay ten Emperador en essa a piresu ni awan
ikagi en nagamet na a kasalanan tánni mekasu.”

Nangatuwiran ti Pablo ten Atubengán ni Hari Agripa

26 1 Nadid, kinagi ni Hari a Agripa kánni Pablo, “Maari ka dán
a mangatuwiran. Ánya nadid makagi muwid tungkul ti sadili
muwen?”

Indisunu ni Pablo en lima na bilang pággalang, sakay sinapulan na a
nangatuwiran,

2 “Hari a Agripa, ibilang ku a essa a dikál a suwerti para dikoku a
masanig mu en katuwiran ku kontra ten ibábbintang ni Judiowen hidi
dikoku. 3 Gapu tukoy ku a kabisadu mu dán en kaugaliyan mi hidi a
Judio sakay en pamagtalunan mi. Kaya agidán ku a pagtiyagaanák mu a
sanigán.

4 “Tukoy nen atanan a Judio ni konyaák a nabiyag sapul dikona a
anakák palla, ten sadili ku a banuwan sakay ti Jerusalem. 5 Nalay di
dán a tukoy sakay ni masor la hidi ay hidi dán i makapangpatunayid, a
nabiyagák a sakup nen istriktu a tarud a sekta nen relihiyon mi, en sekta
nen Pariseo hidi. 6 Nadid ay kedák háddi a bistaán gapu ten káasa ku ten
pangaku nen Diyos ten ninunu mi hidi. 7 Iyán bi a pangaku en asaan nen
sapulu ay ti duwwa a lahi mi kaya aldew ay ti gibi ay mágsasambaán
hidi ten Diyos. Gapu ti pag-asaid a iyád, Hari a Agripa, ay ingkasuwák
nen Judio hidi! 8 Bakin awan paniwalaan nen ked hidi háddi a maari a
biyagán a ruway nen Diyos en nágkatay hidi?”

9 “Mismu a sikán tenhud ay inisip ku a gamitán ku atanan makaya ku
tánni kontraán ku en ngaran ni Jesus a taga-Nazaret. 10 Kona ngani hud
en ginamet ku ti Jerusalem. Makpal a mánnampalataya en impepiresu ku
ayun ten kapangyariyan a neatád dikoku nen pinunu hidi nen padi hidi
nen Judio hidi. Essaák bi ten nanghatul ti kamatayan dikodi. 11 Sináddáp
ku en atanan a sinagoga, sakay parusaan en deyaman a keabutan ku
sakay pilitán ku hidi a magupos ti kontra ten pánnampalataya di. Gapu

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten iyamut ku ay áusigán ku hidi maski ten prubinsiya nen agum hidi a bansa.”
12 “Hidi iyán en laan ku a gamitán kaya ummangayák ti Damasco,
tawid ku en kapangyariyan a inyatád nen pinunu nen padi hidi. 13 Ten
tanghali mentras a tulos en lakad mi, Hari a Agripa, ay naketaák ti
demlag a makasili a gubwat dilanget, mas mademlag pa nan en aldew.
Nagdemlag ti hustu en palebut mi a mamagkakaguman. 14 Nelugmuk
kami a atanan ten luta sakay tehudák a nasanig a magupos ten upos
a Hebreo, a kinagi na, ‘Saulo, Saulo bakin áusigánnák mu? Siko labi a
mismu i mangpasaketid ti bággi muwen. Kumán mu a itendak i básset
muwen ti saet.’ 15 Nagtanungák a kinagi ku, ‘Deya ka beman Panginoon?’
Sakay kinagi na, ‘Sikán ti Jesus a áusigán mu. 16 Tumaknág ka dán!
Pummetaák dikomu gapu siko en utusan ku tánni mangpatunay tungkul
ten netan mu nadid sakay ten ipeta ku pa hidi dikomu. 17 Iligtas taka
la ten kabanuwan mu hidi sakay ten Hentil hidi a pángpaangayan ku
dikomu. 18 Paangayán taka ti tolayid a hidi iyud tánni mabukasan en
mata di hidi, sakay isoli ten kademlagan a gubwat ten kadiklámman,
iligtas hidi ten kapangyariyan ni Satanas sakay isoli ten Diyos. Sakay ten
pamamag-itan nen pánnampalataya di dikoku ay mapatawad hidi ten
kasalanan di sakay mebilang hidi ten pinili hidi nen Diyos.’

Insaysay ni Pablo en Págserbi Na

19 “Gapu haud Hari a Agripa ay awan ku sinuway en pangitain a
gubwat dilanget. 20 En purumeru ku a nangaralan ay ti Damasco káttapos
ay ti Jerusalem, ten buu a prubinsiya a Judea hanggan ten Hentil hidi.
Impangaral ku a dapat di a adággan en kasalanan di sakay mággid
hidi ti patawad sakay pasakup ten Diyos. Sakay gamitán di en bagay
hidi a mángpeta a nagsisi dán hidi. 21 Gapu ti iyud a ginamet ku kaya
dinikáppák nen Judio hidi dikona kedák ten Templo sakay gustuwák di
a bunuwán. 22 Peru hanggan nadid ay awanák pinabayan nen Diyos kaya
kedák háddi a mágtaknág a mangpatunay tungkul dikona ten atanan a
tolay, ányaman en kalagayan na ten biyag na. Awanák ti itáttoldu nan en
kinagi la nen propeta hidi sakay ni Moises a mangyari, 23 a en Cristo ay
kailangan a magdusa, sakay siya en dipalongu a mabiyag a ruway tánni
makapangatád ti demlag ten Judio hidi sakay ten Hentil hidi.”
24 Magupos palla ti Pablo ay kinagi ni Festo ti mabegsák, “Magareng ka
dán Pablo! Nasubraan en pággadal mu kaya magareng-areng ka dán!”
25 Peru tummábbig ti Pablo, “Awanák nagareng mahal a Gubernador
Festo! Malinaw i isip kuwidi sakay i kákkagiyán kuwidi ay katutuhanan.
26 Hari a Agripa, mabegsák i isip kuwidi a magupos gapu tukoy ku a
kabetuwan mu i bagayid a hidi iyád. Awan ti nangyari a awan mu tukoy
ta gapu awan iyád nangyari ti essa a tagu a lugar. 27 Hari a Agripa, tukoy

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ku a maniwala ka ten propeta hidi, awan beman?" 28 Kinagi ni Hari a
Agripa kánni Pablo, "Ti kabadit ni odasid a iyád gustu muwid a kagiyán
ay pagin-Cristianowánnák mu?" 29 Tummábbig ti Pablo, "Maski badit oni
dikál a odas, basta dasal kuwid ten Diyos ay bakán la nakuwan a siko
nan pati atanan a ked háddi a mágsanig dikoku nadid ay magin kona
dikoku, dyan la nakuwan ten kákkapungu."
30 Tummaknág en Hari, en Gubernador sakay ti Bernice sakay atanan
a ked haud. 31 Kálluwas di ay kinagi nen balang essa dikodi, "Awan
ti nagamet a madukás i tolayid a iyán para hatulan ti kamatayan oni
ipiresu." 32 Sakay kinagi pa ni Hari a Agripa kánni Festo, "Maari tamon
nakuwan siya a palayaán ni awan na la inagid a iyatubeng en kasu na ten
Emperador."

Nagbiyahi ti Pablo a Patamu ti Roma

27 1 Dikona napagkasunduwan a dapat kami a mággabeng a patamu
ti Italia, ti Pablo sakay en agum pa a piresu ay impebahala di
kánni Julio, essa kapitan nen sundalu a Romano a nadulawan a "Sundalu
hidi nen Emperador." 2 Summakay kami ten barku a gubwat ti Adramicio
a patamu ten prubinsiya a Asia, sakay kaguman mi ten lakad mi ti
Aristarco a mágyan ti Tesalonica a sakup ni Macedonia. 3 Ten kinailawan
na ay pummundu kami ti Sidon. Mabait ti kapitan a Julio kánni Pablo,
pinayagan na siya a angay bumisita ten amigu na hidi tánni makatulung
hidi dikona ten kailangan na hidi. 4 Lummakad kami ti Sidon, nagbiyahi
kami dámman peru patagbu en parás dikomi kaya nagpadinapan kami
ten digdig nen dikál a puduk a Cyprus tánni pumagád. 5 Nagtalib kami
ten tapat ni Cilicia sakay Pamfilia sakay dummung kami ti Mira, essa
a siyudad ni Licia. 6 Nakaaryok en kapitan ti essa a barku a gubwat ten
siyudad a Alejandria a patamu ti Italia, inyagton na kami haud.
7 Mahina en págbiyahi mi. Ummalay ti sangan a aldew, sakay
nahirapan kami bagu a makademát ten tapat nen Cinido. Sapul ti lugarid
a iyud ay awan kami dán makaarabes ten diget gapu patagbu kami ten
parás. Kaya nagpatamu kami ti sikatan nen Creta a pagád ti parás sakay
ten tapat ni Salmon. 8 Nahirapan kami ten págbiyahi mi, gapu ten parás
ay nagpadinapan kami hanggan nakademát kami ten badit a luuk a
nginaranan di a Maganda a Dáddungan a adeni ten banuwan a Lasea.
9 Nanalay kami dán ten págbabiyahi mi. Sakay makaaánteng dán a
tumulos gapu nakalipas dán en págkulásyon, kaya pinayuwan hidi ni
Pablo. 10 "Kakagumanan ku hidi, ti palagay kuwidi ay dilikadu i biyahi
tamiday sapul nadid, masayang la i karga iday hidi sakay i barkuwiday
sakay dilikadu pa i biyag tamiday." 11 Peru mas sinanig nen kapitan nen
sundalu hidi en kinagi nen makákkao sakay en kapitan nen barku nan
en payu ni Pablo. 12 Gapu awan maganda a punduwan iyud a lugar ti

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

panahun ni sákdágnen, ay mas ginustu nen kakpalan a magdiretsu hidi ten págbiyahi di, ten kagustuwan di a mademát ti Fenix sakay haud a magpalipas ti sákdágnen. Iyád ay essa a dáddungan ti Creta. Danág nen sállat ni ámyanan ay ti sikatan sakay ten sállat ni abagatan ay ti sikatan.

En Bagyu ten Diget

13 Nadid, nagsapul a dummáppay en parás a maemas a gubwat ti
abagatan kaya en ked ten isip di ay makaya di la. Kaya insangpa di
dán en angkla sakay nágdigdig hidi ti Creta. 14 Peru awan nagnalay
ay binumugsu en mabegsák a parás ti sikatan. 15 Sinabád nen parás en
barku, awan mi kaya a ságsággán. Kaya ginamet miyid ay nágpaanud
kami dálla. 16-17 Dikona makalembu kami ten badit a puduk a
ngángngaranan a Cauda ay nahirapan kami a nángsangpa ten barutu.
Inggalot nen tripulanti hidi ti mágkabaál a igut en bággi nen barku.
Inákkán di en layag sakay nágpaanud kami dálla gapu manteng hidi
a mesadsad ten baybay nen Sirte. 18 Lalu a binumegsák en bagyu kaya
ten kailawan na ay sinapulan di dán a nagbut ten pangarga hidi. 19 Ten
sumunud dámman a aldew ay imbut di dámman en kagamitan hidi
nen barku. 20 Nanalay mi dán a awan netan en aldew ay ten biton hidi.
Tulos-tulos la en mabegsák a bagyu, kaya nawanan kami dán ti pag-asa a
maligtas pa.

21 Gapu nalay kami dán a awan kumman ay tummaknág ti Pablo sakay
nagupos a, “Kakagumanan ku hidi, ni sinanigák moy la sakay ni awan
kitam lummakad ti Creta ay awan kitam magkakona hád. 22 I mepayu
kuwid nadid dikomoy ay begsákkan moy i isip moyen gapu awan ti
matay maski ni essa dikomoy. Kaya la ay marukat-rukat i barkuwiday.
23 Pummeta dikoku nen gibi en essa a anghel nen Diyos. En Diyos
a sássambaán ku sakay pagserbiyan ku. 24 Sakay kinagi na dikoku,
‘Dyan ka manteng Pablo! Kailangan a umatubeng ka ten Emperador.
Alang-alang dikomu ay iligtas nen Diyos i kakagumanan muwen hidi ti
barkuwiday.’ 25 Kaya, begsákkan moy i isip moyen, kakagumanan ku hidi!
Maniwalaák ten Diyos a mangyari en atanan ayun ten kinagi na dikoku.
26 Kaya la ay mesadsad kitam ten essa a puduk.”

27 Kasapulu ay ti áppat mi dán a gibi dikona a ipadpad kami nen bagyu
ten ditaw a diget ni Adriatico. Dikona hatinggabi dán ay inisip nen taga-
abeng hidi a mággadi-adeni dán en barku ten dinapan. 28 Kaya tinuku di
ten igut en diget sakay natukuyan di a duwapulu a dáppa en kabáttong
na. Dikona a makaaren-en dán hidi ti badit ay tinuku di dámman, nagin
sapulu ay ti limma dálla a dáppa en kabáttong na. 29 Gapu ten ánteng di a
mesadsad kami ten kabatuwan ay intáknig di en áppat a angkla ten dipos
nen abeng sakay indasal di a nakuwan ay dimadimang dán. 30 Nagplanu
en tripulanti hidi a guminan, kaya indibábbi di ten diget en barutu sakay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nagwari-wari hidi a nagtáknig ti angkla ten dulong nen abeng. 31 Peru
kinagi ni Pablo ten kapitan sakay ten sundalu na hidi a, “Ni guminan i
tripulantiyen hidi ay awan kam maligtas.” 32 Kaya ginátta nen sundalu
hidi en igut nen barutu sakay pinabayan di a nágganud.
33 Dikona a págdemlag dán ay inakit hidi ni Pablo a kuman. Kinagi
na dikodi, “Sapulu ay ti áppat dán nadid a aldew a awan kam kinuman
gapu ti págbabalisa sakay pággauray. 34 Kaya kuman kamon tánni
tehud kam a itággád tánni maligtas kam. Awan ti maaánya dikomoy a
atanan.” 35 Káttapos na a kagiyán iyud ay nangalap siya ten tinapay sakay
nagpasalamat siya ten Diyos ten atubengán nen atanan sakay tináppeng-
táppeng na iyud sakay kumman. 36 Bummegsák en isip nen atanan sakay
kumman en balang essa. 37 Duwadatos ay ti pittu a pulu ay ti ánnám
kami a atanan a sumássakay ten barku. 38 Dikona a mabássug hidi ay
imbut di ten diget en pangarga di a trigo tánni bumaltaw en barku.

En Kákkarukat nen Barku

39 Dikona mademlag dán ay nakatan-aw dán en taga barku hidi ti
luta peru awan di tukoy ni hádya iyud a lugar peru netan di en luuk
a tehud a baybay kaya binalak di a isadsad haud en barku ni maari.
40 Kaya ginátta di en igut nen angkla hidi sakay inwarak di dán hidi
iyud ten diget. Inokbis di bi en igut nen timon sakay inyoklad di en
layag ten atubengán tánni isadsad nen parás en barku a patamu ten
dinapan. 41 Peru nebahura en barku. Binumaun en dulong na kaya
awan dán makaarikad, en dipos na bi ay minarukat-rukat dán gapu ten
mágkabegsák a tagmák.
42 Inggayak nen sundalu hidi a bunuwán en piresu hidi tánni awan
dán hidi makanangoy a guminan. 43 Peru gustu nen kapitan nen sundalu
hidi a meligtas ti Pablo kaya sinaway na en sundalu na hidi. Sakay
pinágdipalongu na a pinasegbu en atanan a makabetu a magnangoy
tánni makaapet dán hidi. 44 En awan hidi makanangoy ay pinangalap na
hidi ti tabla oni ten narukat hidi a pirasu nen abeng. Kaya nakaapet kami
a atanan dinapan.

Ti Malta

28 1 Dikona nakaapet kami dán ay natukuyan mi a i puduk bállid a iyud
ay en ngángngaranan di a Malta. 2 Mágkabait a tarud en tolay hidi
haud sakay mahusay en págtanggap di dikomi. Nagnamu hidi ti paginduwan
mi dikona maguden gapu madágnen. 3 Nagkopkop ti Pablo ti kayu sakay
dikona itolu na ay tehud a lummuwas a biklat gapu napasi ten apoy. Tinepal na
ti Pablo sakay binumurebád ten lima na. 4 Dikona ketan nen tolay hidi a taga
haud a bumábbátten en biklat ten lima na, ay kinagi nen balang essa dikodi a,
“Mágbabonu wád i lállakiyid a iddi. Nakaligtas ngani siya ten diget, peru awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dán pinayagan nen diyos ni katarungan a mabiyag.” 5 Peru inwatek la ni Pablo
en biklat ten apoy sakay awan siya naaánya. 6 Áorayán di ni bumaga ti Pablo
oni bigla la a matumba sakay matay. Peru ten alay di a naguray ay awan la ti
nangyari dikona kaya nagbagu en isip di, kinagi di a, “Essa siya a diyos!”
7 En ngaran nen pinunu ti pudukid ay iyud ay ti Publio, adeni ti lugarid
a iyud en luta na. Masaya siya a nangtanggap dikomi sakay pinospos na
kami ten luub nen tállu a aldew. 8 Nagkataun a tehud a saket en ama ni
Publio, maladu siya sakay magkursu kaya angay siya inileng ni Pablo.
Nagdasal siya sakay intupu na en lima na ten ulu nen tehud a saket sakay
nagpiyya. 9 Gapu ti pangyayariyid a iyud ay nagdemáttan en atanan a
tehud a saket ti lugarid a iyud sakay pinagpiyya na hidi. 10 Inátdenan di
kami ti makpal a rigalu, sakay dikona a magrektat kami dán ay inyangay
di ten barku mi en atanan nen kailangan mi ten págbiyahi mi.

En Biyahi a Sapul ti Malta Hanggan ti Roma

11 Tállu a bulan en lummipas bagu kami a lummakad haud. Summakay kami
dámman ten essa a barku a taga-Alejandria a nagpalipas bi ti sákdágnen haud.
En ngaran nen abeng ay “Kambal nen Diyos” 12 Rummoyot kami ti Siracusa
sakay nágyan kami haud ti tállu a aldew. 13 Sapul ti Siracusa ay nagtulos kami ti
Regio. Ten sumunud a aldew ay nagabagat dán kaya ten luub nen duwaldew la
ay dummemát kami dán ti Puteoli. 14 Tehud kami a netan haud a kákkapatkaka
hidi ti pánnampalataya. Inakit di kami a mágyan haud ti sasimba. Sapul haud
ay intulos mi en katapusan a bahagi nen biyahi mi a patamu ti Roma. 15 Dikona
nabareta nen mánnampalataya hidi ti Roma en tungkul dikomi ay ummangay
hidi ti Foro de Apio sakay ti Tres Tabernas tánni tagbuwán di kami haud. Dikona
metan hidi ni Pablo ay nagpasalamat siya ten Diyos sakay binumegsák en isip na.

Ti Roma

16 Káddemát mi ti Roma ay pinayagan di ti Pablo a mangupa ti bilay a
págyanan na sakay tehud a essa a sundalu a magbantay dikona.
17 Kállipas nen tállu a aldew ay inimbitaan ni Pablo ti miting en tehud
hidi a katungkulan a Judio. Dikona napisan dán hidi ay kinagi na dikodi,
“Kákkapatkaka ku hidi, maski ni awanák ti ginamet a madukás kontra
ten kasa Judio tam hidi oni ten kaugaliyan a gubwat ten ninunu tam
hidi ay dinikáppák di ti Jerusalem sakay impepiresuwák di ten Romano
hidi. 18 Dikona matapusák a imbistigaan nen Romano hidi ay gustuwák di
dán nakuwan a palayaán gapu awan hidi ti mapauwat a kasalanan ku a
pangbunuwan di dikoku. 19 Peru kinontra nen Judio hidi kaya napilitanák
a angay umadeni ten Emperador maski ni awanák ti reklamu kontra ten
kabanuwan ku hidi. 20 Saiyád i dahilanid kaya gustu takam a makauron.
Pinunguwák di ti kadenaid a iyád gapu kánni Jesus a pag-asa nen lahi ni
Israel.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Kinagi di dikona, “Awan kami ti natanggap a sulat a gubwat ti Judea
tungkul dikomu. Maski en kabanuwan tam hidi a dummemát háddi ay
awan ti nángbareta oni nagupos ti madukás kontra dikomu. 22 Peru gustu
mi a masanig ni ánya makagi muwid gapu tukoy mi a maski hádya ay
makpal a kákkagiyán i tolayen hidi kontra ti iyád a sekta.”
23 Kaya nángtakda hidi ti essa a aldew kánni Pablo. Dikona dumemát
iyud a aldew ay makpal a tolay a ummangay ten páppágyanan ni Pablo.
Maghapun siya a nagpaliwanag dikodi tungkul ten kahariyan nen Diyos.
Pinilit na hidi a maakit a maniwala kánni Jesus ten pamamag-itan nen
Kautusan ni Moises sakay ten insulat nen propeta hidi.” 24 Tehud a naniwala
sakay tehud bi a awan naniwala ten kinagi na. 25 Awan hidi namagkasundu
dikona kinagi ni Pablo dikodi bagu hidi a lummakad a, “Tama en kinagi nen
Banal a Ispiritu kánni propeta Isaias ten ninunu moy hidi a,
26 ‘Umangay ka ti tolayid a hidi iyud sakay ikagi mu dikodi,
Mágsasanigán kam man a mágsasanigán ay awan kam makaintendi,
sakay maski ni pakaáelingán moy ay awan kam maketa.
27 Gapu tunay ti káttug i págpusuwan ni tolayid a hidi iyád,
mahirap a makasanig en bángbáng di,
sakay ingkáddám di en mata di.
Gapu sala di a maketa en mata di,
makasanig en bángbáng di,
sakay makaintendi en isip di.
Ni magkakonahud nakuwan ay sumoli kam dikoku,
sakay pagpiyyaán takam, kagi nen Panginoon.’ ”
28 Kinagi pa ni Pablo, “Kaya iddi a impakapospos ku dikomoy a tungkul
ten kaligtasan a gubwat ten Diyos ay nepangaral dán ten Hentil hidi
sakay sanigán di iyád.” 29 Káttapos a kagiyán ni Pablo iyud ay lummakad
dán en Judio hidi sakay namagdibati hidi ti mahigpit.
30 Duwataon a págyan ti Pablo ten bilay a nagkaseruwan na sakay
tinanggap na ti mahusay en atanan a tolay a umadeni dikona.
31 Mabegsák en isip na sakay malaya a nangaral tungkul ten pághari nen
Diyos sakay tungkul ten Panginoon a ti Jesu-Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Sulat ni Apostol Pablo ten
TAGA-ROMA HIDI

Paliwanag Tungkul ten Libru

En essa a layunin nen *Sulat ni Pablo ten Taga-Roma hidi* ay tánni makahanda en Cristiano hidi ti Roma para ten págbisita a planu a gamitán ni Pablo haud.

Gustu na a magserbi ti sabadit a panahun ten Cristiano hidi ti Roma. Káttapos, ten pamamag-itan nen tulung di ay angay siya ti Espanya. Impaliwanag ni Pablo ten sulat na en pákkaintendi ten pánnampalataya sakay en kaugnayan ni iyád ten biyag nen Cristiano hidi. Ked ti libruwid a iyád en pinakatema nen mensahi na.

Káttapos na a batiyán en kákkapatkaka hidi sakay kinagi na a idáddasal na hidi, ay impaliwanag ni Pablo a en págpatawad nen Diyos ten tolay hidi ay, "ten pamamag-itan nen pánnampalataya sapul ten sapul a hanggan ten katapusan" (1:17). Impaliwanag na a en atanan nen tolay, magin Judio oni Hentil ay kailangan a mapatawad nen Diyos, gapu en atanan a tolay ay sakup nen kapangyariyan nen kasalanan. Sakay mangyari la en págpatawad ni en tolay ay sumampalataya kánni Cristo-Jesus.

Káttapos ay insaysay ni Pablo en bigu a kaugnayan nen tolay ten Diyos a bunga nen pákpagkaessa kánni Cristo Jesus. En mánnampalataya hidi ay nesoli dán ten Diyos, sakay ten kapangyariyan nen Ispiritu ay nakalaya dán hidi ten kapangyariyan nen kasalanan sakay kamatayan. Ten kapitulu 5 hanggan 8 ay insaysay bi ni Pablo en layunin nen Kautusan sakay en kapangyariyan nen Banal a Ispiritu ten biyag nen mánnampalataya. Impaliwanag na ni konya a en Judio hidi sakay en Hentil hidi ay sakup nen layunin nen Diyos para ten atanan a tolay.

Ten katapusan ni sulatid a iyád, kinagi na a en pángtakwil nen Judio hidi kánni Jesus ay kaguman ten layunin nen Diyos, tánni en págligtas nen Diyos ay makaabut ten atanan a tolay hanggan ten bakán hidi a Judio. Peru maniwala ti Pablo a awan la malay en pángtakwil nen Judio hidi kánni Jesus.

Ten katapusan a bahagi ni sulatid a iyád ay insaysay na en dapat a magin biyag nen Cristiano, lalu dán en tungkul ten págmahalan. Impaliwanag bi ni Pablo háddi en tungkul ten págserbi ten Diyos, en tungkulin nen Cristiano hidi ten gubiyernu di sakay ten balang essa. Insaysay na bi en katanungan hidi tungkul ten pagkain hidi sakay tungkul ten Aldew nen Káimang, a pirmi a pagkamaliyan nen sangan a kákkapatkaka ti Roma. Nagtapos i sulatidi ten pangsadili a págbati sakay págpuri ten Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Lasán nen libru

Sapul sakay paksa 1:1-17
Kailangan nen tolay en kaligtasan 1:18–3:20
En paraan nen págligtas nen Diyos 3:21–4:25
En bigu a biyag a nakaugnay kánni Cristo 5:1–8:39
En Israel ten planu nen Diyos 9:1–11:36
En ugali ni Cristiano 12:1–15:13
Katapusan sakay pangsadili a págbati 15:14–16:27

1 1 Iyád a sulat ay gubwat kánni Pablo a tagapagserbi ni Jesu-Cristo, a
dinulaw na tánni magin apostol sakay pinili na tánni mangaral ten
Maganda a Bareta nen Diyos.
2 Iyád a Maganda a Bareta a impangaku na tenhud pa ten pamamag-
itan nen propeta hidi, sakay nakasulat ten Banal a Kasulatan, 3 ay
tungkul ten Anak na, en Panginoon tam a ti Jesu-Cristo. Ten dikona a
nagin tolay ay neenak siya a gubwat ten lahi ni hari a David. 4 Sakay
tungkul ten Ispiritu nen kabanalan, ay impahayag siya a bilang Anak nen
Diyos ten pamamag-itan nen essa a dikál a kapangyariyan, en kákkabiyag
na a ruway. 5 Ten pamamag-itan na ay tinanggap mi ten Diyos en kaluub
a magin apostol alang-alang kánni Cristo, tánni en atanan a bansa ay
magkahud ti pánnampalataya sakay sumunud dikona. 6 Kaguman kam bi
ten dinulaw hidi a magin tagasunud ni Jesu-Cristo.

Gustu ni Pablo a Bumisita ti Roma

7 Iddi a sulat ay para dikomoy a atanan a minahal nen Diyos a ked
haán ti Roma, a dinulaw na tánni magin banal: magkahud kam nakuwan
ti pagpapala sakay kapayapaan a gubwat ten Diyos a Ama sakay ten
Panginoon a ti Jesu-Cristo.
8 Purumeru ten atanan ay magpasalamaták ten Diyos ku ten pamamag-
itan ni Jesu-Cristo gapu dikomoy a atanan, gapu mabábbareta ti buu a
mundu en pánnampalataya moy. 9 En Diyos a pagserbiyan ku ti buu a pusu
en makapagpatunay ten pamamag-itan nen pángngaral ku ten Maganda a
Bareta tungkul ten Anak na a pirmi takam a idáddasal. 10 Sakay idáddasal ku
bi a ipagkaluub nen Diyos a makabisitaák dikomoy. 11 Gugustu ku dán a ketan
takam tánni mabahagiyan takam ten kaluub hidi a ispirituwal tánni tumatag
kam. 12 En gustu ku a kagiyán ay tánni magtulungan kitam tánni bumegsák
en balang essa dikotam ten pamamag-itan nen pánnampalataya ten Diyos.
13 Kákkapatkaka ku hidi, gustu ku a matukuyan moy ni sangan dán
a beses a binalak ku a umangay haán, peru pirmi la a tehud a hadlang.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Gustu ku bi a makaakit haán ti magin mánnampalataya kánni Cristo,
kona ten ginamet ku ten Hentil hidi. 14 Gapu tehudák a sagutin a
mangaral ten atanan a tolay: ten tehud hidi a nagadalan sakay awan,
ten mágkalalaki sakay ten mangmang hidi. 15 Iyán en dahilan ni bakin a
gugustu ku a ipangaral haán dikomoy a taga-Roma en Maganda a Bareta.

En Kapangyariyan nen Maganda a Bareta

16 Awan ku ikasaniki en Maganda a Bareta, gapu iyád en
kapangyariyan nen Diyos tánni maligtas en atanan a sumampalataya,
purumeru ten Judio hidi sakay kona bi ten Griego hidi. 17 Gapu ipeta nen
Maganda a Bareta ni konya a gamitán nen Diyos a magin matuwid en
essa a tolay, iyud ay ten pamamag-itan nen pánnampalataya sapul ten
sapul hanggan ten katapusan. Kona ten kinagi nen Kasulatan, “En tolay a
imbilang nen Diyos a matuwid gapu ten pánnampalataya na ay mabiyag.”

En Kasalanan nen Tolay

18 Nehayag en iyamut nen Diyos a gubwat dilanget kontra ten atanan
a páglapastangan sakay kadukássan nen tolay hidi, gapu ten kadukássan
di ay hinadlangan di en katutuhanan. 19 Gapu en maari a matukuyan
tungkul ten Diyos ay maliwanag, gapu mismu a en Diyos en nángpahayag
dikodi. 20 Sapul pa ten dikona a lalangán nen Diyos i munduwiday, en
katangian na a awan ketan, en awan ti hanggan a kapangyariyan na
sakay en pagka-Diyos na ay maliwanag a ketan ten bagay hidi a ginamet
na. Kaya awan dán hidi ti medahilan. 21 Maski ni tukoy di dán en Diyos
ay awan di siya pinarangalan bilang Diyos oni maski pinasalamatan
dálla. Nan, nagrarámmat hidi ti bagay a awan ti seserbi kaya
nadiklámman en mangmang di a kaisipan. 22 Magmala-malalakiyan hidi
peru lumitaw labi a mangmang hidi. 23 Inadággan di en kaluwalhatian
nen Diyos a awan ti kamatayan, sakay sinamba di en ribultu nen kona
ten tolay a tehud a kamatayan, en ibun hidi, en hayup hidi a tehud a
áppat a básset, sakay en hayup hidi a magarakas.

24 Kaya pinabayan hidi nen Diyos ten madingát a kagustuwan nen pusu
di, hanggan a awan di dán mapugád en pággamet ti kahalayan ten balang
essa. 25 Inadággan di en katutuhanan tungkul ten Diyos sakay pinalitan di
ti kakabuliyan. Sinamba di sakay nagserbiyan di en linalang embes a en
nanglalang, a siya en dapat a puriyán a awan ti katapusan! Amen.

26 Gapu haud ay pinabayan hidi nen Diyos ten mahalay a hilig nen
bággi di. Umád dán a mákpagaladug en bábbi hidi ten lállaki hidi nan
ten kaparehu di dálla a bábbi. 27 Kona bi hud en ginamet nen lállaki
hidi; umád hidi a mákpagaladug ten bábbi hidi nan ten kaparehu di bi
a lállaki. Iyád a gamet di ay kasuklam-suklam a bagay kaya talaga a
maparusaan hidi ti karapatdapat gapu ten gamet di a madukás.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28 Gapu sala di a tenggiyán en Diyos ay pinabayan hidi nen Diyos
ten mágkadukás di a isip sakay ten gággamitán di hidi a kasuklam-
suklam. 29 Nagin alipin hidi nen atanan a kalasi ni madukás, kalokuwan,
kasakiman, sakay madukás a isip. Naputat hidi ti inggit, pámmunu,
págtalutalu, págdaya, págmetmet, 30 págsesti, maiyamut hidi ten Diyos,
awan hidi ti galang sakay hambug, pirmi hidi a magbuu ti kadukássan,
magaryok ti magamet a kadukássan sakay awan hidi sumássunud ten
dáddikál di, 31 mangmang hidi, traidor hidi, awan hidi ti pusu sakay
awan hidi ti kagbi. 32 Tukoy di en utus nen Diyos a dapat a matay en
maggamet ti kona hidi haád. Peru tulos-tulos padi hidi a mággagamitán
ti kona haád sakay masaya hidi ni ketan di en agum a maggamet bi ti
kona haud.

Matuwid en Pághatul nen Diyos

2 1 Kaya ngani awan ka dán ti medahilan, siko a maghatul ten
agum. Gapu en pághatul mu ten agum ay hatulan mu bi en sadili
mu gapu siko a maghatul ay mággamet labi ti kona haud. 2 Tukoy
tam a makatarungan en hatul nen Diyos ni maghatul ten tolay hidi
a mággagamitán ten kona hidi haud a bagay. 3 Akala mu bemanid ay
makaiwas ka ten parusa nen Diyos ni hatulan mu en mággagamitán ti
mali a gággamitán mu labi? 4 Oni gustu mu pa a hamakán en Diyos gapu
ten kabaitan na, mapagpugád sakay mapagpasensiya!

Awan mu beman tukoy a tunay ti bait en Diyos kaya átdenan na ka ti
pagkakataun a magsisi sakay umadág ten kasalanan mu? 5 Peru gapu ti
káttug ni ulu muwen sakay ten awan mu págsisi, ay padággiyán mu la
en parusa nen Diyos dikomu ti aldewid a iyud, ni ipeta dán nen Diyos en
iyamut na sakay makatarungan a pághatul na. 6 Gapu siya en mangganti
ten balang essa ayun ten ginamet di. 7 Átdenan na ti biyag a awan ti
katapusan en magtulos-tulos hidi a maggamet ti maganda, en masor
hidi ti karangalan, kadakilaan sakay biyag a awan ti katapusan. 8 Peru
ipadanas nen Diyos en matindi na a iyamut ten tolay hidi a makasadili
sakay umád a sumunud ten katutuhanan nan ten kadukássan. 9 Matindi
a kahirapan en danasán nen atanan a maggamet ti madukás, purumeru
ten Judio hidi kona bi ten Griego hidi. 10 Peru átdenan nen Diyos ti
karangalan, papuri sakay kapayapaan en atanan a maggamet ti maganda,
purumeru ten Judio hidi kona bi ten Griego hidi. 11 Gapu pantay la en
pangileng nen Diyos ten atanan a tolay.

12 En tolay hidi a nagkasala a awan sakup nen Kautusan ni Moises
ay maparusaan, peru awan ayun ten Kautusan. Sakay en atanan a
magkasala a sakup nen Kautusan ay mahatulan a ayun ten Kautusan.
13 Gapu bakán a en mágsanig hidi ten Kautusan en matuwid ten
pangileng nen Diyos, nan en sumássunud hidi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14 Ni en Hentil hidi a awan sakup nen Kautusan ay maggamet hidi
ti ayun ten Kautusan, ay ten pangisip di ay kautusan dán iyád. 15 En
mágkaganda di a gamet a mángpeta ten inyutus nen Kautusan ay ked
ten pusu di. En konsensiya di en mangpatunay, gapu ni agum ay usigán
hidi nen konsensiya di sakay ni agum ay isurug na bi hidi. 16 Ayun ten
Maganda a Bareta a ipáppangaral ku ay mangyari iyád ten Aldew a en
sekretu nen tolay hidi ay hatulan nen Diyos ten pamamag-itan ni Cristo
Jesus.

En Judio hidi sakay en Kautusan

17 Peru ni kákkagiyán mu a Judio ka sakay maniwala ka ten Kautusan,
ay ipágmadikál mu a tehud ka a relasyon ten Diyos. 18 Kagi mu a tukoy
mu en kaluuban na, tukoy mu en mágkaganda hidi a bagay, gapu
intoldu dikomu nen Kautusan. 19 I palagay muwid ay tagagiyya ka
nen burák, demlag ten madiklámman hidi ti isip, 20 tagapagtoldu ten
mangmang hidi, sakay tagapagtoldu ten anak palla hidi. Gapu netan
mu en buu a karunungan sakay katutuhanan ten Kautusan. 21 Kaya a
táttolduwan mu en agum, peru bakin a awan mu dálla matolduwan i
sadili muwen? Mangaral ka a dyan magtakaw, peru siko a mismu ay
mágtakaw. 22 Kákkagiyán mu a dyan mangalunya, peru mángngalunya
ka. Maiyamut ka ten diyos-diyosan hidi, peru sumáddáp ka ten templo di,
tánni magtakaw la. 23 Ipágmadikál mu a ked dikomu en Kautusan, peru
awan mu labi igagalang en Diyos ten pamamag-itan nen páglabag mu ten
Kautusan! 24 Gapu nakasulat a, “Gapu dikomoy a Judio hidi, en ngaran
nen Diyos ay awan igagalang nen Hentil hidi.”

25 En pagkaturi mu ay mahalaga la ni summássunud ka ten Kautusan;
peru ni lumabag ka ten Kautusan ay kumán ka labi a awan tinuri.
26 Ni sunudán bi nen awan naturi en Kautusan ay awan beman kumán
dán bi siya a tinuri? 27 Kaya, siko a Judio a sakup nen Kautusan a
awan sumássunud, ay hatulan nen awan hidi naturi a tumáttupad ti
Kautusanid a iyán. 28 Gapu en essa a tolay ay awan magin Judio gapu ten
pangluwas na idsura oni gapu siya ay naturi. 29 En tatarudan a Judio ay
en tolay hidi a nabagu en pusu di sakay kaluuban di ten pamamag-itan
nen Ispiritu nen Diyos, sakay bakán a ayun ten Kautusan a nakasulat. En
Diyos i mangparangalid ti tolayid a iyán bakán a en tolay.

3 1 Nadid, konya a mas higit en Judio ten Hentil? Ánya en kahalagaan
ni naturi hidi? 2 Makpal! Purumeru ten atanan, en Judio hidi en
pinagkatiwalaan ten impahayag hidi nen Diyos. 3 Ánya nadid ni awan
nagin tapat en sangan dikodi? Gustu na bemanid a kagiyán ay awan dán
bi tapat en Diyos ten pangaku na hidi? 4 Awan! Gapu matapat en Diyos
maski ni mágkabuli en atanan a tolay. Ayun ten nakasulat a,

“Tánni tenggiyán ka a matuwid ten pággupos mu,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay manalu ka ni hatulan ka dán."
5 Peru ni en madukás a gamet tam en mángpeta ten katarungan
nen Diyos, makagi tam beman a awan makaturangan en Diyos gapu
pápparusaan na kitam? (Kona haán en katuwiran nen tolay.) 6 Bakán a
kona haud! Ni en Diyos ay awan makaturangan, konya na a hatulan i
munduwiday?
7 Ni ten pamamag-itan nen págbuli-buli ku ay lalu a ketan en
kaluwalhatian nen Diyos, gapu a lalu a ketan a siya ay matapat, bakin
parusaanák na pa bilang essa a makasalanan? 8 Bakin a awan tam
kagiyán a, "Maggamet kitam ti madukás ni maganda en risulta ni iyád?"
Kona kan haán i itáttoldu miyid, kagi nen mangsássida hidi dikoku.
Parusaan hidi iyán nen Diyos, kona haud i dapatid.

Awan ti Matuwid

9 Ánya nadid? Sikitam beman a Judio hidi ay mas higit nan ten
Hentil hidi? Awan! Gapu napatunayan mi a ked ten kapangyariyan
nen kasalanan en atanan a tolay, magin Judio ay ti Hentil. 10 Ayun ten
nakasulat a,

"Awan ti matuwid, awan maski ni essa. 11 Awan ti makaintendi,
awan ti magaryok ten Diyos. 12 En atanan ay ummadág ten Diyos
sakay ginamet di a nagpakadukás.
awan ti maggamet ti maganda, awan maski ni essa." 13 "En ngusu
di ay kumán a en lábbáng a mabuyok,
en pággupos di ay purus a págdaya.
En bibig di ay makamandag a kona ten biklat." 14 "Purus a
págmuda sakay mágkadukás a upos en lumuwas ten bibig
di."
15 Ginan hidi a angay mamunu.
16 Kumán a nagdamanan ni salot en madamanan di,
17 awan di tukoy ni konya en mabiyag ti kapayapaan."
18 "Awan di tukoy a manteng ten Diyos."

19 Nadid ay tukoy tam a ányaman en kinagi nen Kautusan, iyud ay para
ten atanan a sakup na, tánni awan ti medahilan en balang essa, sakay
managut en buu a mundu ten pághatul nen Diyos. 20 Gapu en págtanggap
nen Diyos ten tolay ay bakán a ten pamamag-itan nen págsunud ten
Kautusan, gapu en gamet nen Kautusan ay ipakapospos ten tolay a siya
ay nagkasala.
21 Peru nadid ay impahayag nen Diyos ni konya kitam a magin
katanggap-tanggap dikona. Iyád ay bakán a gapu ten kássunud ten
Kautusan; mismu a en Kautusan sakay en Propeta hidi ay nagpatunay
tungkul háddi. 22 Imbilang nen Diyos a awan ti kasalanan en atanan a
sumampalataya kánni Jesu-Cristo ten pamamag-itan nen pánniwala di

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikona. 23 Gapu en atanan a tolay ay nagkasala, sakay awan ti deyaman
a makaadeni ten kaluwalhatian nen Diyos. 24 Konapamanhud, gapu ten
habag na ay imbilang na hidi a awan ti kasalanan ten pamamag-itan
ni Cristo Jesus, a nangpalaya dikodi. 25 Siya en inyalay nen Diyos tánni
ten kákkebuhus nen digi na ay mapatawad en kasalanan nen tolay ten
pamamag-itan nen pánnampalataya dikona. Ginamet iyád nen Diyos
tánni patunayan na a siya ay matuwid, gapu tenhud palla ay nagpugád
dán siya sakay nagpasensiyaan na en kasalanan hidi a nagamet nen tolay.
26 Peru nadid pinatunayan nen Diyos a siya ay matuwid sakay siya en
mángbilang a awan ti kasalanan ten sumampalataya kánni Jesus. 27 Kaya
ánya nadid i mepagmadikál tamid? Awan! Sakay bakin magmadikál
kitam? Gapu beman ten págsunud tam ten Kautasan? Awan! Nan gapu
ten pánnampalataya kánni Cristo. 28 Ni konahud, ay maliwanag a ten
pamamag-itan la nen pánnampalataya a mebilang a awan ti kasalanan
en tolay, bakán a ten pamamag-itan nen págtupad ten Kautusan. 29 En
Diyos beman ay Diyos la nen Judio hidi? Awan beman a Diyos labi siya
nen Hentil hidi? Tarud, siya ay Diyos bi nen Hentil hidi, 30 gapu eessa
la en Diyos. Judio man oni Hentil ay parehu na a tanggapán gapu ten
pánnampalataya di kánni Cristo. 31 Gapu beman haád ay bali awanán
mi dán en Kautusan? Awan! I tatarudanid ay mas lalu mi pa ngani a
pahalagaan.

En Halimbawa ni Abraham

4 1 Nadid, tungkul bi kánni Abraham a ninunu tam, ánya i makagi
tamid? Ánya en karanasan na tungkul ti hidi iyád a bagay? 2 Ni siya
ay imbilang a awan ti kasalanan gapu ten mágkaganda na hidi a gamet
ay tehud nakuwan siya a ipagmadikál. Peru awan siya ti mepagmadikál
ten atubengán nen Diyos, 3 gapu kinagi nen Kasulatan a, "Nanampalataya
ten Diyos ti Abraham. Gapu haud, ay imbilang siya nen Diyos a
matuwid." 4 En matanggap nen tolay hidi a magtarabahu ay bakán a
rigalu nan suweldu. 5 Peru ten awan hidi magtiwala ten sadili di a gamet
nan manampalataya ten Diyos a mágpatawad ten makasalanan hidi ay
ibilang hidi nen Diyos a matuwid gapu ten pánnampalataya na. 6 Kaya
kinagi ni David a pinagpala en tolay a nebilang a matuwid bakán a gapu
ten gamet na hidi. 7 Kinagi na a, "Pinagpala en tolay a pinatawad dán en
kasalanan na hidi,

sakay pinatawad bi en págsuway na hidi. 8 Pinagpala en tolay a
awan dán singirán nen Panginoon
ten kasalanan na hidi."

9 Iyád beman hidi a pagpapala ay para la ten naturi hidi? Awan! Iyád
ay para bi ten awan hidi naturi. Kákkagiyán tam a ayun ten Kasulatan,
ay imbilang nen Diyos a matuwid ti Abraham gapu ten pánnampalataya

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

na. 10 Nengkan iyád a nangyari? Bagu beman siya a naturi oni káttapos?
Nangyari iyád bagu siya a naturi, bakán a káttapos.
11 Tinuri ti Abraham bilang tanda a imbilang siya nen Diyos a matuwid
gapu ten pánnampalataya na ten dikona a awan palla siya naturi. Kaya
siya ay nagin ama nen atanan a mánnampalataya ten Diyos tánni kona
haud ay mebilang hidi a matuwid maski ni awan hidi naturi. 12 Sakay siya
ay ama bi nen naturi hidi, bakán la a gapu naturi hidi nan gapu a hidi ay
summampalataya bi a kona ten ninunu tam a ti Abraham bagu siya naturi.

Matanggap en Pangaku Gapu ten Pánnampalataya

13 Impangaku nen Diyos kánni Abraham sakay ten magin lahi na,
a hidi en mangmana ti munduwiday, bakán a gapu ten kássunud na
ten Kautusan nan gapu ten pánnampalataya na ten Diyos kaya siya ay
nebilang a matuwid. 14 Ni en sumássunud la hidi ten Kautusan en magin
tagapagmana ay bali awan en pánnampalataya sakay pangaku. 15 Ten
pamamag-itan nen Kautusan ay maiyamut en Diyos ten lumabag hidi;
peru ni awan ti kautusan ay awan bi ti págsuway.
16 Kaya en pangaku ay ayun ten pánnampalataya, tánni magin essa
iyád a kaluub ten lahi ni Abraham bakán la a ten summássunud hidi ten
Kautusan nan para ten atanan a sumampalataya ten Diyos a kona dikona.
Gapu siya en ama tam a atanan, 17 kona ten nakasulat a, “Ginamet taka
a ama nen makpal a bansa.” Iyád a pangaku ay mabisa ten atubengán
nen Diyos a sinampalatayaan na, en Diyos a mágbiyag ten patay hidi
sakay manglalang ten atanan a bagay a awan palla nalalang. 18 Maski
ni awan dán ti pag-asa a magkahud ti anak ay nanampalataya padi ti
Abraham a magin ama siya nen makpal a bansa, ayun ten kinagi dikona
a, “Kona ten kakpal nen biton hidi en magin lahi mu.” 19 Awan nanghina
en pánnampalataya na maski ni en idad na ay magdatos dán a taon
sakay mahina dán en babággi na. Tukoy na bi a baug ti Sara. 20 Awan
siya nagalangan ten pangaku nen Diyos, nan lalu pa a tummibay en
pánnampalataya na sakay nagpuri siya ten Diyos. 21 Nanampalataya
siya ti hustu a tupadán nen Diyos en pangaku na. 22 Kaya gapu ten
pánnampalataya na ay imbilang siya nen Diyos a matuwid. 23 Peru en
upos a, “nebilang a awan ti kasalanan,” ay bakán la a para dikona, 24 nan
para bi dikotam. Mebilang kitam a awan ti kasalanan ni sumampalataya
kitam ten Diyos a nangbiyag a ruway ten Panginoon tam a ti Jesus.
25 Impabunu di siya gapu ten kasalanan tam hidi sakay ruway a biniyag
tánni mebilang kitam a awan ti kasalanan.

En Bunga nen Págtanggap nen Diyos Dikotam

5 1 Nadid ta imbilang kitamon nen Diyos a awan ti kasalanan ten
pamamag-itan nen pánnampalataya, tehud kitamon a mapayapa

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a relasyon ten Diyos ten pamamag-itan nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo. 2 Ten pamamag-itan nen pánnampalataya tam kánni Jesu-Cristo
ay mabati tamon en kabaitan nen Diyos, sakay masaya kitam a tarud
gapu ten pag-asa tam a makabahagi kitam ten kaluwalhatian na. 3 Sakay
bakán la a iyán, masaya kitam ten kahirapan tam hidi a tátiisán tam
gapu tukoy tam a en magin risulta na ay págtiyaga. 4 Sakay en págtiyaga
ay magrisulta ti katatagan. Sakay en katatagan ay magrisulta ti pag-
asa. 5 Talaga a mangyari en asaan tam hidi, gapu impabati nen Diyos en
págmahal na dikotam ten pamamag-itan nen Banal a Ispiritu a inyatád
na dikotam.
6 Gapu ten dikona a mahina kitam palla ay natay ti Cristo ten netakda
a panahun para ten makasalanan hidi. 7 Mahirap a mangyari ten essa
tolay a iyalay na en biyag na alang-alang ten essa a tolay a matuwid.
Maski tehud a magbegsák-isip a iyatád na en biyag na para ten essa a
mabait a tolay. 8 Peru impabati nen Diyos en págmahal na dikotam ten
dikona a natay ti Cristo para dikotam, dikona a makasalanan kitam
palla. 9 Kaya ten pamamag-itan nen digi na ay imbilang kitam nadid a
awan ti kasalanan, kaya gapu kánni Cristo siguradu kitamon a ligtas ten
iyamut nen Diyos. 10 Tenhud ay kadima kitam nen Diyos, peru nadid ay
tinanggap na kitamon a amigu na ten pamamag-itan nen kákkatay nen
Anak na. Kaya siguradu a maligtas kitam ten pamamag-itan nen biyag
ni Cristo. 11 Bakán la a iyán! Masaya kitam sakay magpuri ten Diyos
ten pamamag-itan nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo gapu dikona ay
tinanggap kitam nen Diyos a amigu na.

Ti Adan sakay ti Cristo

12 Nadid, en kasalanan ay summáddáp ti munduwiday ten pamamag-
itan nen essa a tolay sakay en kamatayan ay summáddáp ten
pamamag-itan nen kasalanan na. Kaya, en kamatayan ay kummalat ten
atanan a tolay gapu en atanan ay nagkasala. 13 Ked dán ti munduwiday
en kasalanan bagu pa a inyatád en Kautusan, peru ni awan ti Kautusan
ay awan makagi a tehud a kasalanan en tolay. 14 Konapamanhud ay
naghari padi en kamatayan sapul kánni Adan hanggan kánni Moises,
maski ten tolay hidi a en kasalanan di ay bakán a kona ten kássuway ni
Adan ten utus nen Diyos.
Ti Adan ay kumán a letratu ni Cristo a inasaan a dumemát tenhud.
15 Peru magkaiba i duwwaid a iyád, gapu en habag nen Diyos ay mas
higit nan en kasalanan ni Adan. Tarud a náng-atád ti kamatayan ten
makpal a tolay en kássuway ni Adan, peru mas higit en habag nen Diyos
sakay rigalu a dummemát ten makpal a tolay ten pamamag-itan nen
essa a tolay a ti Jesu-Cristo. 16 Sakay tehud a pagkakaiba ten kaluub nen
Diyos sakay ten kasalanan nen essa a tolay. En hatul nen essa a kássuway

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ay parusa, peru en rigalu a dummemát maski ni makpal a págsuway ay
nagrisulta ti kapatawadan. 17 Ten pamamag-itan nen págsuway nen essa
a tolay ay naghari en kamatayan. Peru ten pamamag-itan bi nen essa a
tolay a ti Jesu-Cristo, en tolay hidi a pinagpala ti hustu sakay imbilang
nen Diyos a matuwid ay magkahud ti ispirituwal a katatagan.
18 Kaya ni konya a nagrisulta ti parusa en atanan a kasalanan nen essa
a tolay, en pagin-matuwid nen essa a tolay ay nagrisulta ti kapatawadan
sakay biyag para ten atanan. 19 Gapu ni en atanan ay nagin makasalanan
gapu ten kássuway nen essa a tolay, en atanan ay imbilang a awan ti
kasalanan gapu ten kássunud bi nen essa a tolay.
20 Ten dikona a magkahud ti Kautusan ay makpal a summuway. Peru ni
kummakpal en págsuway hidi ay mas lalu pa a dummikál en habag nen
Diyos. 21 Kaya, ni konya a maghari en kasalanan ten pamamag-itan nen
kamatayan, ay kona bi hud a maghari en habag nen Diyos ten pamamag-
itan nen pángbilang na dikotam a awan ti kasalanan. Iyád ay mangatád
ti biyag a awan ti katapusan ten pamamag-itan nen Panginoon tam a ti
Jesu-Cristo.

Patay ten Kasalanan Peru Biyag kánni Cristo

6 1 Ánya nadid i kagiyán tamid? Tulos-tulos kitam beman a magkasala
tánni lalu pa a madagdagan en habag nen Diyos? 2 Awan! Gapu
patay kitamon ten kasalanan, konya kitam pa a mabiyag ti págkasala?
3 Awan moy beman tukoy a sikitam a atanan a nabinyagan kánni Cristo
Jesus ay nabinyagan ten kákkatay na? 4 Ni konahud, ay natay kitamon
sakay nelábbáng a kaguman na ten pamamag-itan nen binyag. Tánni
ni konya a biniyag a ruway ti Cristo ten pamamag-itan nen dakila a
kapangyariyan nen Ama, sikitam bi ay magkahud ti bigu a biyag.
5 Gapu ni nakaguman kitam ni Cristo ten kákkatay a kona ten kákkatay
na ay siguradu a makaguman na kitam bi ten ruway a kákkabiyag kona
ten kákkabiyag na a ruway. 6 Tukoy tam a en dati tam a pagkatolay ay
nepaku dán ten kudus a kaguman ni Cristo, tánni en makasalanan tam a
pagkatolay ay matay sakay awan kitamon maalipin nen kasalanan. 7 Gapu
en natay dán ay pinalaya ten kapangyariyan nen kasalanan. 8 Ni natay
kitamon a kaguman ni Cristo ay maniwala kitam a mabiyag kitam bi a
kaguman na. 9 Tukoy tam a dikona a biniyag a ruway ti Cristo ay awan
dán matay a ruway. Awan dán ti kapangyariyan dikona en kamatayan.
10 Ten dikona a natay ti Cristo, ay awan dán ti kapangyariyan dikona
en kasalanan. Nadid ay mabiyag dán siya a kaguman nen Diyos. 11 Kaya
dapat moy a ibilang en sadili moy a patay dán ten kasalanan peru biyag
gapu ten Diyos, gapu nákpagkaessa kamon kánni Cristo Jesus.
12 Dyan moy pabayan a maghari en kasalanan ten bággi moy a matay,
sakay dyan moy sunudán en mágkadukás na hidi a kagustuwan. 13 Dyan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

moy dán gamitán ten kapangyariyan nen kasalanan en ányaman a bahagi nen bággi moy ten pággamet ti kadukássan. Nan, pasakup kam ten Diyos bilang tolay hidi a natay dán sakay nabiyag a ruway. Sakay iyalay moy dikona en bággi moy para ten pággamet ti maganda. 14 Gapu awan dán dapat a maghari dikomoy en kasalanan, gapu awan kamon mabiyag a ayun ten kautusan nan ten habag nen Diyos.

Alipin hidi nen Katuwiran

15 Nadid, malaya kitamon beman a magkasala gapu awan kitamon sakup nen kautusan nan ten habag nen Diyos? Awan! 16 Awan moy beman tukoy a ni nagpasakup kam ten deyaman a sássunudán moy, ay magin alipin na kam. Kasalanan man iyád a magrisulta ti kákkatay, oni en kássunud ten Diyos a magrisulta ti katuwiran. 17 Peru salamat ten Diyos gapu sikam a dati a alipin hidi nen kasalanan ay buu a pusu a sumunud ten adal a inyatád dikomoy. 18 Pinalaya kamon ten kasalanan sakay nadid ay alipin kamon nen katuwiran. 19 Magupusák ten karaniwan a paraan gapu ten kahinaan moy. Ni konya moy a impasakup en sadili moy tenhud ten kadingáttan sakay kadukássan, ay ilaan moy nadid en sadili moy bilang alipin nen katuwiran para ten banal hidi a layunin.

20 Ten dikona a alipin kam palla nen kasalanan, ay awan kam sakup nen katuwiran. 21 Ánya nadid en pakinabang moy ten bagay hidi a ikasaniki moy dán nadid? Kamatayan en meatád ni hidi iyud. 22 Peru nadid a pinalaya kamon ten kasalanan sakay alipin kamon nen Diyos, en naalap moy ay biyag a tehud a kabanalan sakay en risulta na ay biyag a awan ti katapusan. 23 Gapu kamatayan en bayad nen kasalanan, peru en awan ti bayad a rigalu nen Diyos ay biyag a awan ti katapusan, ten pamamag-itan ni Cristo Jesus a Panginoon tam.

Awan dán ten Kapangyariyan nen Kautusan

7 1 Nadid, kákkapatkaka ku hidi, makaintendi kam ten batas. Tukoy moy a en essa a tolay ay sakup la nen batas mentras a biyag siya. 2 Halimbawa, ayun ten kautusan, en essa a bábbi ay sakup nen kabinga na mentras a biyag siya. Peru ni matay en lállaki ay malaya dán en bábbi ten batas a mangsakup dikona bilang tehud a kabinga. 3 Kaya ni mákkabinga siya ti agum a lállaki mentras a biyag palla en kabinga na ay nangalunya siya. Peru ni patay dán en kabinga na ay awan dán siya sakup ni kautusanid a iyád. Sakay ni mákkabinga siya ti agum a lállaki ay awan siya nangalunya. 4 Kona labi hud kákkapatkaka, natay kamon ten Kautusan gapu bahagi kam nen bággi ni Cristo. Sakay nadid ay kaguman kamon ten kákkabiyag na a ruway tánni magbunga kam ti mágkaganda a gamet para ten Diyos. 5 Dikona ked kitam palla ten makamundu hidi a kákkabiyag, ay en mágkadukás tam a kagustuwan en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

maghari ten bággi tam, sakay lalu pa a pinabegsák nen Kautusan kaya
a nagamet tam en bagay hidi a humayun ti kákkatay. 6 Peru nadid ay
malaya kitamon ten Kautusan gapu natay kitamon ten kasalanan a dati a
nangalipin dikotam. Kaya magserbi kitamon ten Diyos bakán a gapu ten
dati a batas a nakasulat nan gapu ten bigu a biyag ten Ispiritu.

En Kautusan sakay en Kasalanan

7 En gustu beman a kagiyán ni iyád ay madukás en Kautusan? Awan!
Ni awan gapu ten Kautusan ay awan ku nakuwan natukuyan ni ánya
en kasalanan. Awan ku nakuwan natukuyan a en págnasa ten kao nen
agum ni awan kinagi nen Kautusan a, "Dyan moy pagnasaan en bakán
moy a kao." 8 Peru gapu ten kautusan, ay linukag nen kasalanan i bággi
kuwidi para ten atanan a kalasi ni kasakiman. Gapu awan ti kasalanan
ni awan ti kautusan. 9 Tenhud ay nabiyagák a awan ti kautusan;
peru dikona dumemát en kautusan ay nabiyag en kasalanan 10 sakay
natayák. En kautusan a dapat nakuwan a mangatád dikoku ti biyag ay
siya en nangatád dikoku ti kamatayan. 11 Gapu ginamit nen kasalanan
en kautusan tánni madayaák, gapu haud ay nahatulanák ngani ti
kamatayan.

12 Kaya ngani en Kautusan ay banal sakay bawat utus ay banal,
matuwid sakay maganda. 13 En gustu na beman a kagiyán ay
nakapangatád dikoku ti kamatayan en mágkaganda a bagay? Awan! En
kasalanan en nangbunu dikoku ten pamamag-itan nen maganda a bagay.
Nangyari iyád tánni mepeta ni ánya a talaga en kasalanan sakay tánni
mehayag, ten pamamag-itan nen Kautusan, a en kasalanan ay talaga a
tunay ti dukás.

En Hilig nen Bággi sakay en Kagustuwan nen Isip

14 Tukoy tam a en Kautusan ay ispirituwal, peru mabiyagák a ayun ten
hilig nen bággi sakay alipinák nen kasalanan. 15 Awan ku maintendiyan
i sadili kuwiday. Gapu awan ku magamet en gustu ku hidi, nan en
kaiyamutan ku en gággamitán ku. 16 Nadid, ni gamitán ku en awan ku
hidi gustu ay ummayunák a maganda ngani en Kautusan. 17 Kaya, bakán
dán a sikán en tehud a gamet haud nan en kasalanan a mágyan dikoku.
18 Tukoy ku a awan ti maganda a bagay a mágyan ten pagkatolay ku.
Gustu ku a maggamet ti maganda peru awan ku makaya a magamet en
maganda a gustu ku. 19 Gapu awan ku gággamitán en maganda a bagay
a gustu ku, nan en mágkadukás a awan ku gustu en gággamitán ku. 20 Ni
en gággamitán ku ay en awan ku gustu ay bakán dán a sikán en tehud a
gamet haud nan en kasalanan a mágyan dikoku.

21 Kaya kona háddi en natukuyan ku: ni gustu ku a maggamet ti
maganda ay en madukás en adeni dikoku. 22 Buu i pusu kuwiday a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

masaya ten Kautusan nen Diyos. 23 Peru tehud a iba a kautusan ti bahagi
ni bággi kuwiday a kontra ten kagustuwan nen isip ku. Iyád a kautusan
ay paalipinák na ten kasalanan a ked ti bággi kuwiday. 24 Kakakagbi
kalagayan kuwiday! Deya wád i makapángligtasid dikoku ti kalagayan
kuwiday a mángpahamak dikoku? 25 Awan dán ti agum nan en Diyos ten
pamamag-itan ni Jesu-Cristo a Panginoon tam! Salamat dikona!

Kona háddi en kalagayan ku: ten isip ku ay sumunudák ten Kautusan
nen Diyos, peru ten makasalanan ku a pagkatolay ay sumássunudák ten
kagustuwan nen kasalanan.

En Kákkabiyag a Ayun ten Ispiritu

8 1 Kaya awan dán hatulan a maparusaan en tolay hidi a nákpagkaessa
kánni Cristo Jesus. 2 Awanák dán sakup nen kapangyariyan nen
kasalanan sakay kamatayan gapu pinalayaák dán nen kapangyariyan
nen Ispiritu a makapangatád ti biyag ten pamamag-itan ni Cristo Jesus.
3 Ginamet nen Diyos en awan nagamet nen Kautusan gapu ten kahinaan
nen tolay. Pinaangay na háddi en sadili na a Anak a kona ten essa a tolay
a makasalanan tánni sidaán en kasalanan. Kaya hinatulan na dán en
kasalanan a nangalipin ten tolay. 4 Ginamet iyád nen Diyos tánni magamet
tam ni ánya en agidán nen Kautusan ten pamamag-itan nen págsunud ten
Ispiritu, embes a en sadili a kagustuwan nen bággi tam. 5 Gapu en mabiyag
hidi a ayun ten hilig nen bággi ay magsikap ten bagay hidi a ayun ten
bággi, peru en mabiyag hidi ayun ten pággiyya nen Ispiritu ay magsikap
tungkul ten bagay hidi a ispirituwal. 6 En sangpáttán nen kássunud ten
hilig nen bággi ay kákkatay, peru en sangpáttán nen kássunud ten Ispiritu
ay biyag sakay kapayapaan. 7 Gapu kalaban nen Diyos en deyaman a
sumássunud ten hilig nen bággi, gapu sala na a sumunud ten kautusan
nen Diyos sakay talaga a awan na magamet a sumunud. 8 Kaya en mabiyag
ayun ten hilig nen bággi ay awan maari a kasayaan nen Diyos.

9 Peru awan kamon mabiyag a ayun ten kagustuwan nen bággi, nan
ayun dán ten Ispiritu. Ti katunayan ay mágyan dán dikomoy en Ispiritu
nen Diyos. Ni en Ispiritu ni Cristo ay awan ten essa a tolay ay bakán
siya a kánni Cristo. 10 Peru ni mágyan dán dikomoy ti Cristo, maski ni
matay dán en bággi moy gapu ten kasalanan ay biyag en ispiritu moy
gapu imbilang kamon nen Diyos a matuwid. 11 Ni mágyan dikomoy en
Ispiritu nen Diyos a nangbiyag a ruway kánni Jesu-Cristo, ay siya labi en
mangbiyag a ruway ten bággi moy a tehud a kamatayan, ten pamamag-
itan labi nen Ispiritu na a mágyan dikomoy.

12 Kákkapatkaka hidi, awan kitamon alipin nen hilig nen bággi, kaya
awan kitamon dapat a mabiyag ayun ten makamundu a bággi. 13 Gapu
matay kam ni mabiyag kam a ayun ten bággi peru ni bunuwán moy
ten pamamag-itan nen Ispiritu en gamet hidi nen bággi ay mabiyag

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kam. 14 En atanan a igiyya nen Ispiritu nen Diyos ay anak hidi nen
Diyos. 15 Gapu awan inyatád dikomoy nen Diyos en Ispiritu tánni magin
alipin kam a mabiyag ti ánteng. Nan en inyatád dikomoy ay Ispiritu
tánni gamitán na kam a anak nen Diyos kaya makadulaw kitamon
dikona, “Ama! Ama ku!” 16 En Ispiritu en magpatunay, kaguman na
en ispiritu tam a sikitam ay anak hidi nen Diyos. 17 Sakay bilang anak
hidi nen Diyos, sikitam ay tagapagmana nen Diyos a kaguman ni
Cristo a tagapagmana. Gapu ni magtiis kitam a kaguman ni Cristo, ay
makaguman na kitam ten kaluwalhatian na.

18 Para dikoku, en kahirapan hidi a tátttiisán tam ten kasalukuyan ay
awan meparehu ten kaluwalhatian a mehayag dikotam balang aldew.
19 Gapu áorayán nen atanan a tolay a ihayag nen Diyos en anak na hidi.
20 Awan nagtagumpay en tolay, bakán a gapu iyud en gustu di, nan
iyud en kagustuwan nen Diyos. Peru nangatád labi siya ti pag-asa. 21 En
atanan a linalang ay palayaán nen Diyos tánni awan dán iyád marunot,
sakay tánni makabahagi ten maluwalhati a kalayaan nen anak hidi nen
Diyos. 22 Tukoy tam a mágdadaingán hanggan nadid, en atanan a linalang
gapu ten matindi a kahirapan a kona ten essa a magenak. 23 Bakán la
a iyád! Maski sikitam a tummanggap ten Ispiritu bilang purumeru a
inatáddan nen Diyos ay mágdadaingán bi mentras a maguray kitam ten
pánghayag nen Diyos a anak na kitam sakay en kállaya nen bággi tam.
24 Ligtas kitamon gapu ten pag-asa tam. Peru awan iyád makagi a pag-asa
ni áelingán tamon en inasaan tam. Deya pa beman en umasa ni ked dán
bi haán en inasaan? 25 Peru ni umasa kitam ten awan tam áelingán ay
áorayán tam iyud a tehud a katiyagaan.

26 Kona labi hud ten kahinaan tam hidi ay tulungan kitam nen Banal
a Ispiritu. Awan tam tukoy ni konya kitam a dapat a magdasal, kaya
en Ispiritu en mamag-itan dikotam ten Diyos ten paraan a awan kaya a
ikagi. 27 Sakay maintendiyan nen Diyos a makatukoy ten lasán nen pusu
nen tolay, en gustu a kagiyán nen Ispiritu, gapu en Ispiritu en mamag-
itan para ten pinili hidi, ayun ten kaluuban nen Diyos.

28 Tukoy tam a en atanan a bagay a mangyari, ay kumilus en Diyos
para ten kapiyyaan nen atanan a magmahal dikona, a dinulaw na ayun
ten planu na. 29 Gapu sapul pa ten sapul ay tukoy dán nen Diyos ni deya
en para dikona; pinili na dán hidi a magin kona ten Anak na, tánni siya
en magin panganay ten makpal a matátkaka. 30 Sakay en pinili na hidi
tenhud pa ay dinulaw na. Sakay en dinulaw na ay tinanggap na, sakay en
tinanggap na ay inátdenan na bi ten kaluwalhatian na.

31 Ánya nadid en makagi tam tungkul ti hidi iyád a bagay? Ni en Diyos
ay kakampi tam, deya nadid en kumontra dikotam? 32 Ni en sadili na a
Anak ay awan na ingkemot nan inyatád na para dikotam a atanan, en
agum pa beman hidi a bagay awan naid meatád dikotam? 33 Deya nadid

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

makapángkasuwid kontra ten tolay hidi nen Diyos, en Diyos pa ngani i
magpatawadid dikodi? 34 Deya en manghatul ti parusa? Ti Cristo Jesus
beman a ked ten kawanan nen Diyos? Siya pa ngani en natay sakay
nabiyag a ruway, sakay nadid ay siya en mamag-itan para dikotam.
35 Deya en makapánghiwalay dikotam ten págmahal ni Cristo? En
kaguluwan beman, kahirapan, pággusig, aláp, kapubriyan, panganib, oni
kamatayan? 36 Ayun ten Kasulatan, "Alang-alang dikomu ay pirmi kami a
nakalaan ti kamatayan kumán kami a en tupa hidi a karniyán." 37 Awan!
Atananid a iyád ay kaya tam a pagtagumpayan ten pamamag-itan na a
nangmahal dikotam. 38 Gapu siguradu ku a awan ti makapánghiwalay
dikotam ten págmahal nen Diyos. Maski kamatayan, en biyag, en anghel
hidi, en pinunu hidi, en bagay hidi nadid a kasalukuyan, en bagay
hidi a pademát, en tehud hidi a kapangyariyan, 39 en kadisunuwan, en
kadisaladan, oni ányaman a linalang ay awan makapánghiwalay dikotam
ten págmahal nen Diyos, en págmahal a impagkaluub na dikotam ten
pamamag-itan ni Cristo Jesus a Panginoon tam.

En Pángpili nen Diyos ti Israel

9 1 Tatarudan i kagiyán kuwiday gapu tagasunudák ni Cristo. Awanák
mágbabuli-buliyán. En konsensiya ku, ten tulung nen Banal a
Ispiritu ay makapagpatunay a magkagiyák ti tatarudan. 2 Tunay i lungkut
kuwiday sakay awan maibu-ibut i saket ni pusu kuwiday 3 tungkul ten
kabanuwan ku hidi a Judio. Ni maari la nakuwan ay gustu ku a sikán dálla
en sumpaán nen Diyos sakay mehiwalay kánni Cristo para ten kapiyyaan
di. 4 Hidi ay Israelita a inatáddan nen Diyos ti karapatan a magin anak
na. Impeta bi nen Diyos dikodi en kaluwalhatian na. Nangatád en Diyos
dikodi ti kasunduwan sakay Kautusan, en tatarudan a págsamba, sakay
en pangaku na hidi. 5 Naggubwat dikodi en lahi nen ninunu hidi, sakay
tungkul ten pagkatolay ni Cristo ay naggubwat siya ten lahi di. En
Kataasan a Diyos ay dapat a puriyán a awan ti katapusan! Amen.

6 Bakán a gustu naid a kagiyán ay awan natupad en upos nen Diyos,
gapu awan atanan ni Israelita ay kaguman ten banuwan a pinili na.
7 Awan bi imbilang en atanan a anak ni Abraham ay anak hidi nen
Diyos. Kinagi nen Diyos kánni Abraham, "En naggubwat la kánni Isaac
i mebilangid a lahi mu a impangaku ku dikomu." 8 Kaya bakán a atanan
a anak ni Abraham ay ibilang a anak nen Diyos, nan en ayun la ten
pangaku nen Diyos. 9 Gapu kona háddi en pangaku, "Soliyák ti taonid, ti
kona labi haád a panahun, sakay magenak ti lállaki ti Sara."

10 Bakán la a iyud. Maski ni essa la en ama nen duwwa a anak ni
Rebecca a awan ti agum nan en ninunu tam a ti Isaac, ay 11-12 impakilala
nen Diyos a en págpili na ay ayun ten sadili na a planu, bakán a ayun
ten gamet nen tolay. Kaya bagu pa a meenak en anak hidi sakay bagu pa

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hidi a makagamet ti maganda oni madukás, kinagi dán nen Diyos kánni
Rebecca a, “Magserbi en panganay ten wadi na.” 13 Ayun ten nakasulat,
“Minahal ku ti Jacob sakay kinaiyamutan ku ti Esau.” 14 Makagi tam
beman a awan makatarungan en Diyos? Awan! 15 Gapu kona háddi en
kinagi na kánni Moises, “Mahabagák ten gustu ku a kahabagan sakay
kagbiyan ku en gustu ku a kagbiyan.” 16 Maliwanag a en págpili nen
Diyos ay bakán a ayun ten kagustuwan nen tolay oni gamet nen tolay,
nan ten habag nen Diyos. 17 Gapu ayun ten Kasulatan ay kinagi nen
Panginoon ten hari ti Egipto, “Indátton taka a hari tánni ten pamamag-
itan mu ay mepeta ku en kapangyariyan ku, sakay makilala en ngaran ku
ti buuwiday a mundu.” 18 Kaya kahabagan nen Diyos en deyaman a gustu
na a kahabagan, sakay pakáttugán na ti ulu en gustu na a pakáttugán ti
ulu.

En Iyamut sakay en Habag nen Diyos

19 Bakay kagiyán mu dámman dikoku nadid a, “Ni konahud ay bakin
a sássisiyán pa nen Diyos en tolay? Deya beman i makapangkontraid
ten kaluuban nen Diyos?” 20 Tolay ka la deya ka beman para tumábbig
ti kona haud ten Diyos? Makagi beman nen tolay ten nanglalang dikona
a, “Bakin a linalangák mu a kona háddi?” 21 Awan beman ti karapatan
en mággamet ti binga a manggamet ti mágkamahal a kalasi sakay
mágkamura a kalasi a gubwat ten parehu a malagkit a luta?
22 Konapamanhud ay gustu a ipeta nen Diyos en iyamut na sakay en
kapangyariyan na. Peru buu a tiyaga na a pinagtiisan en tolay hidi a dapat
dán nakuwan a parusaan sakay ubusán a bunuwán. 23 Ginamet na iyád
tánni ipakilala na en awan ti kaparehu a kadakilaan na ten tolay hidi a
kinahabagan na, a tenhud pa ay inhanda na dán para ten kaluwalhatian
na. 24 Sikitam en dinulaw hidi, bakán la a en gubwat ten Judio hidi nan en
gubwat bi ten Hentil hidi. 25 Kona háddi en kinagi na ten libru ni Oseas,

“En dati a awan ku banuwan
ay madulawan a, ‘Banuwan ku’
sakay en dati a awan ku mahal
ay madulawan a ‘Mahal ku.’ ” 26 Sakay en kinagiyan na a,
‘Bakán takam a banuwan,’
ay madulawan a anak hidi nen Diyos a biyag.’ ” 27 Kona bi háddi
en impahayag ni Isaias tungkul ti Israel, “Maski ni sakona ti
kakpal nen baybay ti digiten en anak ni Israel ay sasangan la
dikodi en maligtas. 28 Gapu mahigpit sakay alistu a hatulan
nen Panginoon i munduwiday.” 29 Ti Isaias labi en nagkagi a,
“Ni en Panginoon a Makapangyariyan ten atanan ay awan
nángwarak ti sasangan ten lahi tam, sikitam nakuwan ay
nagin kona ti Sodoma sakay ti Gomorra.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Israel sakay en Maganda a Bareta

30 Ánya nadid makagi tamid? En Hentil hidi a awan nagsikap a
magin makasaya ten Diyos ay tinanggap na hidi ten pamamag-itan nen
pánnampalataya di dikona. 31 Peru en Israel a nagsikap a mangtupad ten
Kautusan tánni kasayaan nen Diyos ay awan nagtagumpay. 32 Bakin?
Gapu nagsikap hidi a kasayaan nen Diyos ten pamamag-itan nen sadili
di a gamet bakán a ten pamamag-itan nen pánnampalataya dikona.
Nesángdul hidi ten batu a kákkerakpaan. 33 Ayun ten nakasulat ay,
"Mángdáttonák ti Sion ti essa a batu a kákkesángdulan, essa a dikál a
batu a kákkerakpaan di. Peru ni deyaman en manampalataya dikona ay
awan mapasaniki.

10 1 Kákkapatkaka ku hidi, en gugustu ku a mangyari sakay dasal
ten Diyos ay maligtas en banuwan a Israel. 2 Sikán dán en
makapangpatunay a magsikap hidi tánni masaya en Diyos dikodi, peru
mali en pággamet di. 3 Gapu awan di tinenggi en katuwiran a gubwat ten
Diyos, sakay nagsikap hidi a nanggamet ti sadili di la a paraan embes a
en paraan nen Diyos. 4 Gapu ti Cristo en katuparan nen Kautusan, tánni
mebilang a awan ti kasalanan en deyaman a sumampalataya dikona.

En Kaligtasan ay Para ten Atanan

5 Kona háddi en insulat ni Moises tungkul ten pagin-matuwid ten
pamamag-itan nen Kautusan, "Mabiyag en mangtupad ten Kautusan."
6 Peru kona bi háddi en kinagi tungkul ten pagin-matuwid gapu ten
pánnampalataya, "Dyan mu kagiyán ten sadili mu a, 'Deya beman en
meangay di langet?' a kumán a gustu na a padibábbiyán ti Cristo. 7 "Dyan
mu bi kagiyán a, 'Deya en dumibábbi ten lugar nen patay hidi?' " a
kumán a gustu na a paikatán ti Cristo ten páglábbánggan. 8 Peru iddi en
kinagi na, "Adeni dikomu en upos, ked dán ti bibig muwen sakay ti pusu
muwen." En gustu na a kagiyán ay en upos a impangaral mi tungkul ten
pánnampalataya. 9 Ni ipahayag mu ten bibig mu a ti Jesus en Panginoon
sakay manampalataya ka ti buu a pusu a siya ay biniyag a ruway nen
Diyos ay maligtas ka. 10 Gapu ni buu a pusu en pánnampalataya nen
essa a tolay ay imbilang siya nen Diyos a awan ti kasalanan. Sakay ni
magpahayag siya ten pamamag-itan nen bibig na ay maligtas. 11 Kinagi
ten Kasulatan a, "Ni deyaman en sumampalataya dikona ay awan
mapasaniki." 12 Awan ti pagkakaiba en Judio hidi sakay en Hentil hidi.
Eessa la en Panginoon nen atanan sakay siya en mangatád ti sagana ten
atanan a dumulaw dikona. 13 Gapu kinagi nen Kasulatan a, "Maligtas
en atanan a dumulaw ten ngaran nen Panginoon." 14 Peru konya a
dulawan nen tolay hidi en awan di panampalatayaan? Konya bi hidi a
manampalataya ni awan hidi ti masanig tungkul dikona? Sakay konya hidi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a makapágsanig tungkul dikona ni awan bi ti mangaral? 15 Sakay konya
a makapangaral en deyaman ni awan bi siya utusan? Ayun ten nakasulat
ay, “Ánya dán ben ti ganda a áelingán a pademát en mágtoldu hidi ten
Maganda a Bareta!” 16 Peru awan atanan ay tummanggap ten Maganda a
Bareta. Kona háddi en kinagi ni Isaias, “Panginoon, deya en naniwala ten
kinagi mi hidi?” 17 Kaya en pánnampalataya ay risulta nen págsanig sakay
en págsanig ay risulta nen pángngaral tungkul kánni Cristo.
18 Peru tanung kuwid ay awan beman ti nakapágsanig? Nakapágsanig
ngani hidi! Gapu nesulat a, “Nasanig ten atanan a lugar en boses di,
sakay en bareta ay nasanig hanggan ten ontok ni munduwiday.” 19 Iddi pa
en essa ku a tanung: awan beman nakaintendi en bansa a Israel? Tenhud
pa ay tinábbig dán iyád ni Moises: “Gamitán ku en bakán hidi a Israelita
tánni sumeni kam. Sakay gamitán ku en essa a bansa a mangmang tánni
umiyamut kam.” 20 Matapang bi a kinagi ni Isaias a, “Netanák nen awan
hidi magaryok dikoku. Nagpahayagák ten awan hidi nagtanung-tanung
tungkul dikoku.” 21 Peru kona bi háddi en kinagi na tungkul ti Israel,
“Ten buu a maghapun ay nagurayák a mangtanggap ten essa a bansa a
makáttug ti págguluwan sakay ribeldi!”

Kinahabagan nen Diyos en Israel

11 1 Nadid, iddi tanung kuwid: Intakwil dán beman nen Diyos en
sadili na a banuwan? Awan! Sikán ay essa a Israelita a gubwat
ten lahi ni Abraham sakay kabilang ten lahi ni Benjamin. 2 Awan intakwil
nen Diyos en tolay hidi a pinili na dán sapul pa ten sapul. Awan moy
beman tukoy en kinagi nen Kasulatan tungkul kánni Elias? Dummaing
siya ten Diyos kontra ten Israelita hidi. 3 Kinagi na, “Panginoon binunu
di en propeta mu hidi sakay rinábba di en págtutudan ti alay. Sikán la
en nabiyag a propeta, sakay gustuwák di pa a bunuwán!” 4 Peru ánya
tábbigid dikona nen Diyos? “Nángwarakák para ten sadili ku ti pittu a
libu a lállaki a awan sumássamba ten diyos-diyosan a ti Baal.” 5 Kona bi
nadid a kasalukuyan, tehud palla a sasangan a ten pinili hidi nen Diyos
gapu ten habag na. 6 Pinili ngani hidi gapu ten habag na, bakán a gapu
ten gamet di. Gapu ni en págpili nen Diyos ay ayun ten gamet nen tolay
ay awan dán iyád makagi a kabaitan.
7 Ánya nadid? Awan naalap nen bansa a Israel en ginustu di. En pinili
la hidi i nagkamitid haád gapu makáttug en págguluwan nen agum.
8 Kona ten nakasulat:

“Inátdenan hidi nen Diyos ti ispiritu a awan makabati oni makaisip,
tehud hidi a mata a awan maketa
sakay bángbáng a awan makasanig,
hanggan nadid a panahun.”

9 Sakay kinagi bi ni David,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"Magin ekrot nakuwan sakay patibung en págpiyesta di,
essa a kepalulungan di sakay parusa dikodi. 10 Rumaburab
nakuwan en mata di tánni awan hidi maketa,
sakay magkábbung nakuwan hidi ti hirap mentras a biyag hidi."
11 Iddi bi en tanung ku nadid: En kákkelisi beman ti tama a dilan ay
tánni tulos a mawasak en Judio hidi? Awan! Nan, gapu ten kasalanan
di, en kaligtasan ay ummabut ten Hentil hidi tánni sumeni en Israelita
hidi dikodi. 12 Nadid, ni en kasalanan nen Israelita hidi ay nakapangatád
ti masagana a pagpapala ti munduwiday sakay en kákkabagsak di ay
nakapangatád ti masagana a pagpapala ten Hentil hidi, konya pa wád ni
sumoli dán ten Diyos en buu a Israel!

En Kaligtasan nen Hentil hidi

13 Iddi nadid kagiyán kuwid dikomoy Hentil hidi. Gapu apostolák para
dikomoy, ipagmadikál ku en tungkulin ku. 14 Gamitán ku iyád tánni sumeni
en kasa Judio ku hidi, tánni maligtas maski ni en sangan dikodi. 15 Ni en
pángtakwil dikodi ay nagin dilan tánni mesoli ten Diyos i munduwiday, en
pángtanggap dikodi nen Diyos ay kona ten kákkabiyag a ruway nen patay hidi.
16 Ni banal en purumeru a tinapay a gubwat ten namasa a arina ay
kona bi hud en buu a namasa. Sakay ni en gamot nen kayu ay banal,
kona bi hud en pinget na hidi. 17 Ni kináttol en sangan a pinget nen
kayu a olibo, sakay en pinget nen olibo a tawtaw ay intongku ten ponan
na. Sikam a Hentil hidi ay kona ten tawtaw a olibo sakay nadid ay
makabahagi kamon ten matatag a biyag a ispirituwal nen Judio hidi.
18 Alalahanán mu a bakán a siko en mangbiyag ten gamot hidi, nan en
gamot hidi en mangbiyag dikomu.
19 Kagiyán mu bi a, "Kináttol en pinget hidi tánni mekabiták." 20 Tarud
iyán. Kináttol hidi gapu awan hidi summampalataya ten Diyos, peru intongku
ka gapu summampalataya ka dikona. Kaya dyan ka magmadikál; nan
magkahud ka ti ánteng ten Diyos. 21 Gapu ni en tatarudan hidi a pinget ay
awan sinayangan nen Diyos, siko pa beman a kasayangan na? 22 Háddi tam a
ketan en kabaitan nen Diyos sakay mahigpit ten pághatul na. Maghatul siya
a tehud a kaparusaan ten nagkasala hidi dikona, peru mabait siya dikomoy
ni manatili kam ten kabaitan na. Ni awan, ay káttulán na kam bi. 23 En Judio
hidi ay itongku na a ruway ten ponan ni sumampalataya hidi, gapu kaya iyud
a gamitán nen Diyos. 24 Ni siko a pinget nen olibo a tawtaw ay netongku ten
tunay a olibo, maski ni kontra ten tama a paraan, ay lalu a alistu a itongku ten
ponan en tunay a pinget na.

Mahabag en Diyos ten Atanan

25 Kákkapatkaka hidi, tehud a essa a lihim a katutuhanan a gustu ku a
matukuyan moy tánni awan magin mataas en pangileng moy ten sadili

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

moy. En págmatigas nen Judio hidi ay pansamantala. Umalay la iyud a
hanggan mabuu en bilang nen Hentil hidi a makaadeni ten Diyos. 26 Ni
konahud, ay maligtas en buu a Israel, kona ten nakasulat:
"Maggubwat ti Zion en Tagapagligtas.
Ibutan na en kadukássan ten lahi ni Jacob. 27 Sakay iddi en magin
kasunduwan ku dikodi
ni patawadán ku dán en kasalanan di hidi."
28 Gapu tinanggiyan nen Israelita hidi en Maganda a Bareta, nagin
kadima hidi nen Diyos, sakay sikam a Hentil hidi en nakinabang. Peru
gapu hidi en pinili nen Diyos, mahal na hidi, alang-alang ten ninunu
di hidi. 29 Gapu awan magbabagu en Diyos tungkul ten kaluub na hidi
sakay págdulaw. 30 Tenhud, sikam a Hentil hidi ay awan sumássunud ten
Diyos, peru nadid, sikam ay nakatanggap ten habag nen Diyos dikona
a summuway en Judio hidi. 31 Gapu ten habag nen Diyos a naranasan
moy, ay sássuwayán bi nadid nen Judio hidi en Diyos, tánni maranasan
di bi nadid en habag na. 32 Gapu pinabayan nen Diyos a maalipin nen
kasalanan di en atanan a tolay tánni mepabati dikodi en habag na.

Papuri ten Diyos

33 Tunay ti kadikál en kayamanan nen Diyos! Awan masukat en
karunungan na sakay kaalaman! Deya en makapángpaliwanag ten
disisyon na hidi? Deya en makaintendi ten paraan na hidi? Kona ten
nakasulat,
34 "Deya en makatukoy ten isip nen Panginoon?
Deya en maari a magin tagapayu na?
35 Deya en nakapangatád ti ányaman dikona
a dapat na a bayadan?"
36 Gapu en atanan a bagay ay gubwat dikona, ten pamamag-itan na,
sakay kao na. Kao na en karangalan a awan ti katapusan! Amen.

En Kákkabiyag ni Cristiano

12 1 Kaya ngani kákkapatkaka hidi, alang-alang ten sagana a habag
nen Diyos dikotam, ipákpágguron ku dikomoy a iyalay moy i
sadili moyen bilang biyag a alay, banal sakay makasaya ten Diyos. Iyád
en karapatdapat a págsamba moy ten Diyos. 2 Dyan kam umayun ten
lakad ni munduwiday. Umiba kam ten pamamag-itan nen págbagu moy
ten isip moy tánni maintendiyan moy en kaluuban nen Diyos: ni ánya en
maganda, makasaya sakay ganap.
3 Gapu ten kabaitan nen Diyos dikoku, ay kagiyán ku ten balang essa
dikomoy, a dyan moy pahalagaan en sadili moy ti mas pa ten nerarapat. Nan,
pakaisipán moy ti mapiyya en tatarudan a kalagayan moy ayun ten sukat
nen pánnampalataya a kaluub nen Diyos ten balang essa dikomoy. 4 Ni konya

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a en bággi ay binuu nen makpal a bahagi, sakay iba-iba ti gamet en balang
essa, 5 ay kona labi hud maski ni makpal kitam ay mabuu kitam ten eessa a
bággi ni Cristo, sakay atanan tam ay bahagi nen balang essa. 6 Tummanggap
kitam ti iba-iba a kaluub ayun ten kabaitan nen Diyos, kaya gamitán tam hidi
iyán a kaluub. Ni en kaluub tam ay pággupos ti pahayag a gubwat ten Diyos
ay magpahayag kitam ayun ten sukat nen pánnampalataya tam. 7 Ni págserbi
en kaluub tam, ay magserbi kitam. Magtoldu en tummanggap ti kaluub ni
págtoldu. 8 Magpabegsák ti isip en tolay a tehud a kaluub a págpabegsák ti
isip. Ni pángngatád en kaluub moy ay mangatád kam a maluwag ten pusu
moy, ni pagin-pinunu bi ay mamunu kam ti buu a págsikap. Ni káttulung en
kaluub moy ay gamitán moy iyán a tehud a dikál a kasayaan.

9 Magmahalan kam ti tatarudan a págmahal. Kaiyamutan moy
en madukás sakay mahalán moy en maganda. 10 Magmahalan kam
bilang tunay a matátkaka sakay pahalagaan moy en agum ti mas pa
ten págpahalaga di dikomoy. 11 Magpakasipag kam sakay dyan magin
tamad. Magserbi kam ten Panginoon ti buu a pusu. 12 Magsaya kam gapu
ten pag-asa moy, magtiyaga kam ten págdusa moy sakay pirmi kam a
magdasal. 13 Tumulung kam ten pangangailangan nen kákkapatkaka hidi,
sakay patulusán moy en kákkapatkaka a awan ti matulusan.

14 Idasal moy en mágga-usigán hidi dikomoy; idasal moy hidi bakán
a sumpaán. 15 Mákpagsaya kam ten masaya hidi, sakay mákpaglungkut
kam ten malungkut hidi. 16 Magkaessa kam ti kaluuban. Dyan kam
maghambug, nan mákpággagum kam maski ten pubri hidi.

17 Dyan moy gantiyan ti madukás en nanggamet dikomoy ti madukás.
Magsikap kam a mabiyag ti marangal. 18 Ni maari, ay mákpággagum
kam ti mapayapa ten atanan a tolay. 19 Kákkapatkaka ku hidi, dyan kam
gumanti. Ipabahala mu dálla iyud ten iyamut nen Diyos. Gapu nakasulat
a, “Kao ku en kágganti, sikán en gumanti, kagi nen Panginoon.” 20 Kaya,
“Ni magaláp en kadima mu, ay pakanán mu. Ni mauwaw, ay painomán
mu. Ni magkakonahud ay masaniki siya ten sadili na.” 21 Dyan kam
patalu ten madukás, nan taluwán moy ti maganda en madukás.

Pággalang ten Pinunu hidi nen Gubiyernu

13 1 En balang essa ay dapat a pasakup ten pinunu hidi nen
gubiyernu, gapu awan ti gubiyernu a awan gubwat ten Diyos,
sakay en Diyos en nángtatag ti hidi iyád. 2 Kaya ngani, en lumaban ten
gubiyernu ay kumalaban ten intalaga nen Diyos; sakay parusaan hidi.
3 En pinunu hidi ay awan dapat a kantingan nen tolay a mággamet ti
maganda. En mággamet la hidi ti madukás en dapat a manteng. Ni sala
mu a manteng ten pinunu hidi, ay maggamet ka ti maganda, sakay
puriyán di ka. 4 Hidi ay tagapagserbi nen Diyos para ten kapiyyaan moy.
Peru ni maggamet ka ti madukás, ay dapat ka a manteng gapu tehud hidi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a kapangyariyan a magparusa. Tagapagserbi hidi nen Diyos, a magparusa
ten mággamet hidi ti madukás. 5 Kaya ngani, dapat a magpasakup kam
dikodi, bakán la a tánni awan kam maparusaan, nan alang-alang dán bi
ten konsensiya moy.
6 Iyán bi i dahilanid ni bakin a magbayad kam ti buwes. En pinunu
hidi nen gubiyernu ay tagapagserbi nen Diyos sakay iyád en tungkulin
di. 7 Iyatád moy ten balang essa en dapat a para dikona. Magbayad kam
ti buwes ten dapat a buwisan; igalang moy en dapat a igalang sakay
puriyán en dapat a papuriyan.

Tungkulin hidi ten Kaparehu a Tolay

8 Dyan kam magkahud ti sagutin ten deyaman, maliban ten sagutin a
magmahalan kam ten balang essa, gapu en magmahal ten kaparehu na
a tolay ay sumunud ten Kautusan. 9 En utus hidi a kona ten, “Dyan ka
mangalunya, dyan ka mamunu, dyan ka magtakaw, dyan mu gustuwán
a makao mu en kao nen agum,” sakay en ányaman a utus a kona ti
hidi iyád ay mabuu a atanan ti eessa a utus, “Mahalán mu en kaparehu
mu a kona ten págmahal mu ten sadili mu.” 10 En magmahal ay awan
maggamet ti madukás ten deyaman, kaya en págmahal ay págtupad ten
Kautusan.
11 Gamitán moy iyád, gapu tukoy moy a panahun dán para lumukag
kam. En págligtas dikotam ay mas adeni dán nadid nan ten dikona a
magsapul kitam a sumampalataya ten Panginoon. 12 Máglalilipas dán
en gibi sakay adeni dán a dumemlag. Iyemang tamon a mággagamitán
ti kona ten gamet nen tolay hidi a ked ten kadiklámman sakay magin
handa kitamon a mabiyag ten demlag. 13 Mabiyag kitam ti tama a
kákkabiyag a kona ten tolay hidi a mabiyag ten demlag. Adeyuwan
tamon en magulu a págsaya sakay páglasing, kalaswaan sakay
kahalayan, pákpágdadima sakay kákkainggit. 14 En Panginoon a Jesu-
Cristo i paghariyán moyid ten biyag moy sakay dyan moy sunudán en
hilig hidi nen bággi.

Dyan Moy Hatulan en Kapatkaka Moy

14 1 Tanggapán moy en mágkahina hidi ti pánnampalataya, sakay
dyan hatulan en sadili di a palagay. 2 Tehud a maniwala a maari
siya a kuman ti maski ánya, peru en mahina ti pánnampalataya ay
atong la kákkanán naid. 3 Dyan imemenos nen kumákkan ti maski ni
ánya en kumákkan la ti atong. Sakay dyan bi hatulan nen kumákkan la
ti atong en kumákkan ti maski ánya, gapu tinanggap bi siya nen Diyos.
4 Deya ka para maghatul ten tagapagserbi nen agum? En panginoon na
la i makahatulid ni karapatdapat siya oni awan. Sakay mebilang siya a
karapatdapat gapu kaya iyud a gamitán nen Panginoon.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5 Tehud a mangpahalaga ten essa a aldew ti mas higit nan en agum hidi
a aldew. Tehud bi a magakala a pare-parehu en atanan a aldew. Dapat a
siguraduwán nen balang essa a tama en disisyon na tungkul ti bagayid
a iyád. 6 En mangpahalaga ten essa a aldew ay pahalagaan na iyád
alang-alang ten Panginoon. En kumákkan ti maski ni ánya ay kuman
alang-alang ten Panginoon, gapu magpasalamat siya ten Diyos. En awan
bi kumákkan ten sangan a kalasi ni makan ay maggamet ti kona haud
alang-alang bi ten Panginoon, sakay magpasalamat bi siya ten Diyos.
7 Awan ti deyaman dikotam a mabiyag oni matay a para la ten sadili na.
8 Ni biyag kitam, ay mabiyag kitam para ten Panginoon, sakay ni matay
kitam, ay matay kitam para ten Panginoon. Kaya ngani, mabiyag kitam
man oni matay, ay ten Panginoon kitam. 9 Gapu ti Cristo ay natay sakay
nabiyag a ruway tánni magin Panginoon nen patay hidi sakay nen biyag
hidi. 10 Peru siko, bakin hatulan mu en kapatkaka mu? Sakay siko, bakin
bi i imemenos mu en kapatkaka mu? Atanan tam ay umatubeng ten
pághatulan nen Diyos. 11 Gapu nakasulat a,

"Kinagi nen Panginoon, 'Gapu biyagák,
en atanan ay lumuhud ten atubengán ku,
sakay en balang essa ay magpuri ten Diyos.' "

12 Kaya panagutan tam ten Diyos en bagay hidi a gággamitán tam.

Dyan Magin Dahilan nen Págkasala nen Agum

13 Dyan kitamon maghatul ten balang essa. Dyan kitam dán bi magin
dahilan nen págkasala nen kapatkaka tam. 14 Gapu ten pákpagkaessa
ku ten Panginoon a ti Jesus, ay siguraduwák a awan ti madingát a
makan. Peru ni deyaman en maniwala a madingát en ányaman a bagay,
ay madingát ngani iyud dikona. 15 Kaya, ni gapu ten kákkanán mu ay
mepahamak en kapatkaka mu, ay awan dán ayun ten págmahal en
gággamitán mu. Dyan mu ipahamak en tolay a tinubus ten kákkatay ni
Cristo gapu ten kákkanán mu. 16 Pakaingatan mu en bagay hidi a ten
palagay mu ay tama a awan magin madukás. 17 Gapu en pághari nen
Diyos ay bakán a tungkul ten makan oni mainom, nan tungkul iyád ten
katuwiran, kapayapaan, sakay kasayaan a kaluub nen Banal a Ispiritu.
18 En magserbi kánni Cristo a kona hád en kaisipan na ay kasayaan nen
Diyos sakay igalang nen tolay hidi.

19 Kaya pagsikapan tam a gamitán en bagay hidi a makapangatád ti
kapayapaan sakay makapangpatibay ten pánnampalataya nen balang
essa. 20 Dyan moy sidaán en tarabahu nen Diyos gapu la ten makan.
Atanan ni makan ay malinis sakay maari a kanán. Peru madukássid
ay ni magkasala en agum gapu ten kákkanán mu. 21 Maganda ni dyan
dálla kuman ti karni oni uminom ti alak oni maggamet ti ányaman a
magin dahilan nen págkasala nen kapatkaka mu. 22 Siko la sakay en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Diyos en dapat a makatukoy ten pánniwala mu tungkul ti bagayid a hidi iyád. Pinagpala en tolay a awan makonsensiya ni gamitán na en bagay hidi a paniwalaan na a tama. 23 Peru ni deyaman en kuman a maski magalangan ay nagkasala, gapu awan siya nagin matapat ten pánniwala na. Kasalanan en páglabag ten sadili a pánniwala.

Pasayaán Mu en Agum Bakán a en Sadili Mu

15 1 Sikitam a mágkabegsák ti pánnampalataya, ay tulungan tam en mágkahina hidi ti pánnampalataya. Bakán a en pangsadili tam la a kasayaan isipán tamid. 2 Pagsikapan tam a atanan a gamitán en para ten kapiyyaan nen kaparehu tam a mánnampalataya tánni bumegsák en pánnampalataya na. 3 Gapu maski ti Cristo ay awan naghangad ti pangsadili na a kasayaan, nan linimon na iyud; kona ten nakasulat a, "Sikán en nakaranas ten pángnginsultu di dikomu." 4 Ányaman a nesulat tenhud, ay nesulat para kumabetu kitam, tánni ten pamamag-itan nen págtiis sakay ten págpabegsákkan ti isip a gubwat ten kasulatan, ay magkahud kitam ti pag-asa. 5 Ipagkaluub nakuwan nen Diyos, a mángngatád dikotam ti katatagan sakay begsák isip, a mabiyag kam a tehud a pamágkakaessa, ten págsunud ten halimbawa ni Cristo Jesus. 6 Ni magkakonahud ay magkaessa kam a magpuri ten Diyos sakay Ama nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.

En Maganda a Bareta ay Para bi ten Hentil hidi

7 Ni konya kam a masaya a tinanggap ni Cristo ay tanggapán moy bi en balang essa tánni mapapuriyan moy en Diyos. 8 Kagiyán ku dikomoy, ti Cristo ay nagserbi ten Judio hidi tánni patunayan a en Diyos ay tapat, sakay tumáttupad ten pangaku na hidi ten ninunu di hidi. 9 Sakay tánni en Hentil hidi ay magpuri bi ten Diyos gapu ten habag na. Kona ten nakasulat a,

"Kaya puriyán taka ten atubengán nen Hentil hidi,
en karangalan mu ay ikansiyon ku,
en ngaran mu ay sambaán ku."

10 Kinagi na bi a,

"Magsaya kam, Hentil hidi, a kaguman nen banuwan na!"

11 Sakay kinagi na a ruway,

"Puriyán moy en Panginoon, sikam a Hentil hidi,
atanan a bansa ay magpuri dikona!"

12 Indagdag pa ni Isaias,

"Tehud a meenak ten lahi ni Jesse,
tánni maghari ten Hentil hidi,
siya en magin pag-asa di."

13 Putatán kam nakuwan nen Diyos a pággubwatan ni pag-asa, ti kasayaan sakay kapayapaan ten pamamag-itan nen pánnampalataya moy

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikona, tánni tulos-tulos a lumagu en pag-asa moy ten pamamag-itan nen kapangyariyan nen Banal a Ispiritu.

En Dahilan nen Págsulat ni Pablo

14 Kákkapatkaka, maniwalaák a tarud a sikam a mismu ay putat
ti kabaitan sakay sapat a karunungan, kaya matolduwan moy en
balang essa. 15 Konapamanhud, ti sulatid a iddi ay nagbegsák isipák a
paalalahanan takam tungkul ten sangan a bagay. Ginamet ku iyád gapu
ten kabaitan nen Diyos dikoku, 16 tánni magin tagapagserbi ni Cristo
Jesus bilang padi ten Hentil hidi. Ipangaral ku dikodi en Maganda
a Bareta nen Diyos tánni magin alay hidi a makasaya dikona, gapu
hidi ay pinagin-banal dán nen Banal a Ispiritu. 17 Gapu kánni Cristo
Jesus, en mepagmadikál ku ay en págserbi ku ten Diyos. 18 Awanák ti
pinangahasan a ipagmadikál ni awan en ginamet ni Cristo tánni maakit
en Hentil hidi a sumunud ten Diyos ten pamamag-itan ku, ten pamamag-
itan nen upos sakay gamet ku, 19 ten tulung nen himala sakay makataka
a bagay, sakay ten pamamag-itan nen kapangyariyan nen Ispiritu nen
Diyos. Kaya impangaral ku en Maganda a Bareta tungkul kánni Cristo
ten buu a lugar, sapul ti Jerusalem hanggan ti Ilirico. 20 En gustu ku ay
ipangaral iyád ten lugar hidi a awan palla ti tukoy kánni Cristo, tánni
awanák mángpataknág ten pundasyon dán nen agum. 21 Gapu kona háddi
en nakasulat,

"Makakilala en awan palla nakabareta tungkul dikona.
Makaintendi en awan palla nakasanig tungkul dikona."

Balak ni Pablo a Bumisita ti Roma

22 Iyán dahilanid ni bakin a awanák metulo-tulos a angay haán
dikomoy. 23 Peru nadid a tapos dán en tarabahu ku ti lugarid a iddi,
sakay ta nanalay ku dán a gustu a makaangay haán, 24 ay asaan ku a
mamágkaketa kitam kárroyot ku haán a paangay ti Espanya. Asaan ku
bi a tulunganák moy a makademát haud káttapos tam a mamággagum
ti sabadit a panahun. 25 Peru nadid a kasalukuyan ay patamuwák ti
Jerusalem tánni itugán ku en tulung para ten kákkapatkaka hidi haud.
26 Gapu ginustu nen taga-Macedonia hidi sakay taga-Acaya a magpatawid
ti tulung para ten mágkahirap a kákkapatkaka ti Jerusalem. 27 Masaya
hidi a nanggamet ti iyud, sakay talaga ngani a dapat di a gamitán. Gapu
en Hentil hidi ay nabahagiyan ten pagpapala hidi a ispirituwal nen
Judio hidi, dapat la a tulungan di en Judio hidi ten pamamag-itan nen
pagpapala di hidi a materyal. 28 Kaya pákketugán ku ti tulungiday hidi
ten kákkapatkaka tam ti Jerusalem, ay rumoyoták haán káangay ku ti
Espanya. 29 Maniwalaák a káangay ku haán ay tawid ku en masagana a
pagpapala ni Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30 Ipákpágguron ku dikomoy, kákkapatkaka hidi, alang-alang ten
Panginoon tam a ti Jesu-Cristo sakay ten págmahal nen Ispiritu, a
tulunganák moy ten pamamag-itan nen buu a pusu a págdasal para dikoku.
31 Ipagdasal moy a maligtasák ten taga-Judea hidi a awan sumampalataya
sakay tanggapán nakuwan nen kákkapatkaka ti Jerusalem en págserbi
ku dikodi. 32 Ni magkakonahud, ni kaluuban nen Diyos ay masayaák a
dumemát haán sakay makaimang a kaguman moy. 33 Makaguman moy
nakuwan en Diyos a pággubwatan ni kapayapaan. Amen.

Pángngumusta

16 1 Ipagkatiwala ku dikomoy en kapatkaka tam a ti Febe, a
magserbi ten simbaan ti Cencrea. 2 Tanggapán moy siya alang-
alang ten Panginoon, a kona ten dapat tam a gamitán bilang matátkaka.
Tulungan moy siya ten ányaman a kailangan na, gapu makpal siya a
natulungan, sakay essaák ti hidi iyud.

3 Ikumustaák moy kánde Priscila ay ti Aquila, a kaparehu ku a
magserbi kánni Cristo Jesus. 4 Nakahanda hidi a matay para maligtasák
la, sakay bakán la sikán en magpasalamat dikodi, nan pati atanan a
simbaan nen Hentil hidi. 5 Ikumustaák moy bi ten mánnampalataya hidi
a mamagipun-ipun ten bilay di.

Ikumustaák moy bi ten mahal ku a amigu a ti Epeneto, siya en dipalongu
a summampalataya kánni Cristo ti Asia. 6 Ikumustaák moy bi kánni Maria a
matiyaga a magserbi para dikomoy. 7 Ikumustaák moy bi ten kaparehu ku hidi
a Judio a de Andronico ay ti Junia, a nakaguman ku a nepiresu; matenggi
hidi nen apostol hidi sakay dipalongu hidi a nagin Cristiano nan sikán.

8 Ikumustaák moy bi kánni Ampliato a mahal ku ten Panginoon, 9 kánni
Urbano, a kaparehu tam a magserbi kánni Cristo, sakay ten mahal ku a amigu
a ti Estaquis. 10 Ikumustaák moy bi kánni Apeles a kilala a matapat kánni
Cristo, ten pamilya ni Aristobulo, 11 ten kaparehu ku a Judio a ti Herodion,
sakay ten kákkapatkaka hidi ten Panginoon ten pamilya ni Narciso.

12 Ikumustaák moy bi kánde Trifena ay ti Trifosa a magserbi ten Panginoon,
kona bi ten mahal ku a amigu a ti Persida a tapat a nagserbi ten Panginoon.
13 Kumustaán ku bi ti Rufo a masipag a magserbi ten Panginoon, sakay ten
ina na a kumán ku dán bi a ina; 14 kona bi kánde Asincrito, Flegonte, Hermes,
Patrobas, Hermas sakay ten kákkapatkaka a kaguman di. 15 Kumustaán ku
bi de Filologo, Julia, Nereo sakay ten kapatkaka na a bábbi, kona bi kánni
Olimpas sakay ten atanan a kapatkaka ten Diyos a kaguman di.

16 Mágbatiyan kam bilang matátkaka kánni Cristo.

Dagdag a Bilin

17 Ipákpágguron ku dikomoy, kákkapatkaka hidi: magingat kam ten
mágpasapul hidi ti kampi-kampiyan sakay magin dahilan nen káadág

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten pánnampalataya gapu ten pángkontra di ten toldu a tinanggap moy.
Adeyuwan moy hidi. 18 I konaid hidi haán a tolay ay awan magserbi
kánni Cristo a Panginoon tam, nan ten makasadili di la a kagustuwan.
Itawtaw di en mahina hidi ti pággisipan ten pamamag-itan nen
mágkaganda sakay mágkatam-is di hidi a pággupos. 19 Balitadu kam
ten pagkamasunurin moy kánni Cristo a ikasaya ku. Peru gustu ku a
magin matalinu kam tungkul ten bagay hidi a maganda sakay magin
awan kam ti tukoy ten bagay hidi a mágkadukás. 20 En Diyos en bukal ni
kapayapaan. Adeni na dán a pasukuwán dikomoy ti Satanas.

Pagpalaán kam nen Panginoon a ti Jesu-Cristo

21 Kumusta kam ka la kagi ni Timoteo a kaguman ku a magserbi, kona
bi ten kákkapatkaka ku hidi a Judio a de Lucio, Jason sakay Sosipatro.

22 Sikán a ti Tercio, a nángsulat ti sulatid a iyád, ay mákkumusta bi
dikomoy ten ngaran nen Panginoon.

23 Kumustaán kam ni Gayo a náktulusan ku, en bilay na ay pággipun-
ipunan nen atanan a mánnampalataya. Kumustaán kam bi ni Erasto a
tusureru nen banuwan, sakay nen kapatkaka tam a ti Cuarto.

24 [Pagpalaán kam nakuwan a atanan nen Panginoon tam a ti Jesu-
Cristo. Amen.]

Katapusan a Págpuri

25 Puriyán en Diyos a makapagpabegsák ten pánnampalataya moy
a ayun ten Maganda a Bareta tungkul kánni Jesu-Cristo a impangaral
ku. Iyán a Maganda a Bareta ay lihim a netagu ten nalay a panahun,
26 peru ten utus nen awan ti hanggan a Diyos ay nehayag nadid ten
atanan a bansa ten pamamag-itan nen insulat nen propeta hidi, tánni
sumampalataya sakay sumunud dikona en atanan. 27 Puriyán tam en
eessa a Diyos, ten pamamag-itan ni Jesu-Cristo, en ganap a makaintendi
ten atanan a bagay! Amen.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Purumeru a Sulat ni Pablo ten TAGA-CORINTO HIDI

Paliwanag Tungkul ten Libru

En layunin nen *Purumeru a Sulat ni Pablo ten Taga-Corinto hidi* ay talakayán en problema nen biyag sakay pánnampalataya a Cristiano a lummitaw ten simbaan a impataknág ni Pablo haud. Ti panahunid a iyud, ay essa a tanyag a banuwan ti Grecia en Corinto, sakay sentru a siyudad ni Acaya, a essa prubinsiya a Romano. Iyád a banuwan ay tanyag a maunlad ten págnigosyu sakay kabihasnan. Tanyag bi iyád a banuwan ti pángngalunya sakay ti kakpal ni sari-sari ni rilihiyon a ked haud.

En mahalaga hidi a paksa a tinalakay nen apostol ay en págkampi-kampiyan ten simbaan sakay en kássáddáp nen pángngalunya ten sangan a miyembru. Tinalakay bi háddi en problema a tungkul ten pákkabinga sakay en ugnayan nen lállaki hidi ten bábbi hidi, en pagkain hidi a nealay ten diyos-diyosan, kaayusan ten simbaan, en kaluub hidi nen Banal a Ispiritu, sakay en kákkabiyag a ruway. Malinaw a impeta ni Pablo ti sulatid a iyád ni ánya en toldu nen Maganda a Bareta tungkul ti hidi iyád a paksa.

Tinalakay ten kapitulu sapulu ay ti tállu, en pinakatanyag a bahagi ni libruwid a iyád, en págmahal bilang pinakamahalaga a kaluub nen Diyos ten anak na hidi.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-9
Págkampi-kampiyan ten mánnampalataya hidi 1:10–4:21
Pánggalunya sakay pákkabinga 5:1–7:14
En Cristiano hidi sakay en paganu hidi 8:1–11:1
En kákkabiyag sakay en págsamba ten simbaan 11:2–14:40
En kákkabiyag a ruway ni Cristo sakay nen mánnampalataya hidi 15:1-58
Tulung para ten kákkapatkaka hidi ti Judea 16:1-4
Sakay katapusan hidi a bilin 16:5-24

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 1 Iyád a sulat ay gubwat kánni Pablo a dinulaw ayun ten kaluuban
nen Diyos tánni magin apostol ni Cristo Jesus, sakay gubwat kánni
Sostenes a kapatkaka tam.
2 Para iyád ten simbaan nen Diyos a ked ti Corinto, sikam a pinili hidi nen
Diyos a magin kao na ten pamamag-itan nen pákpagkaessa kánni Cristo Jesus.
Kumona bi ten atanan a tolay a ked ten atanan a lugar a dumulaw ten ngaran
nen Panginoon a ti Jesu-Cristo, a Panginoon tam a atanan.
3 Magkahud kam nakuwan ti pagpapala sakay kapayapaan a gubwat
ten Diyos a Ama tam sakay gubwat ten Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.

Pagpapala hidi a Gubwat kánni Cristo

4 Pirmiyák a magpasalamat ten Diyos gapu ten pagpapala hidi a
inyatád na dikomoy ten pamamag-itan ni Cristo Jesus. 5 Gapu ten
pákpagkaessa moy kánni Cristo, ay nagin masagana kam ten atanan a
bagay, magin ti pággupos sakay kaalaman. 6 En katutuhanan a tungkul
kánni Cristo ay malinaw a ketan dikomoy, 7 kaya awan kam nagkulang
ten ányaman a pagpapala a ispirituwal, mentras a maguray kam ten
kássoli nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo. 8 Gamitán na kam a matatag
hanggan ten katapusan tánni awan kam ti kapintasan ten aldew nen
Panginoon tam a ti Jesu-Cristo. 9 Matapat en Diyos a nangdulaw dikomoy
tánni mákpagkaessa ten Anak na a ti Jesu-Cristo a Panginoon tam.

En Págkampi-kampiyan ten Simbaan

10 Kákkapatkaka ku hidi, ipákpágguron ku dikomoy, ten ngaran nen Panginoon
tam a ti Jesu-Cristo, a magkaessa kam sakay dyan kam mamagkampi-kampiyan,
magin ti isip sakay layunin. 11 Gapu imbareta dikoku nen kaguman hidi ni Cloe
a mamágdadema kam kan. 12 Iddi gustu kuwid a kagiyán: tehud a magkagi a,
“Kánni Pablowák;” tehud bi a magkagi a, “Kánni Apolosák.” Tehud pa a agum
magkagi a, “Kánni Pedrowák,” sakay tehud bi a iba bi a magkagi a, “Kánni
Cristowák.” 13 Bakin? Nahati beman ti Cristo? Ti Pablo beman en nepaku ten
kudus para dikomoy? Bininyagan kam beman ten ngaran na?
14 Salamat ten Diyos ta awanák ti bininyagan dikomoy maliban la kánde Crispo
sakay ti Gayo. 15 Kaya awan moy makagi a nabinyagan kam ten ngaran ku.
16 Maala-ala ku bali, bininyagan ku bi en pamilya ni Estefanas. Maliban dikodi ay
awanák dán ti matandaan a bininyagan ku. 17 Gapu inutusanák ni Cristo, bakán a
para magbinyag nan para mangaral ten Maganda a Bareta. Impangaral ku ngani
iyád, peru bakán a ten pamamag-itan nen pággupos sakay karunungan ni tolay,
tánni awan mawanan ti halaga en kákkatay ni Cristo ten kudus.

Ti Cristo en Kapangyariyan sakay Karunungan nen Diyos

18 En mensahi a tungkul ten kákkatay ni Cristo ten kudus
ay kamangmangan para ten tolay hidi a tawtaw, peru iyád ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kapangyariyan nen Diyos para dikotam a ligtas hidi. 19 Gapu nesulat a,
“Sidaán ku en karunungan nen mágkarunung hidi, sakay pawanan ku
ti halaga en katalinuwan nen mágkatalinu hidi.” 20 Ánya nadid halagaid
nen mágkarunung hidi, en maistu hidi nen Kautusan, en mágkalalaki
a dibatista ti panahunid a iyád? Ipeta nen Diyos a en karunungan ti
munduwiday ay kahangalan la.
21 Gapu ten karunungan nen Diyos, ay awan na impakultad a
matukuyan siya nen tolay ten pamamag-itan nen karunungan di.
Nan ginustu na a iligtas en magpasakup hidi dikona ten pamamag-
itan nen Maganda a Bareta a ipáppangaral mi, a ten pangileng nen
agum ay kahangalan. 22 En Judio hidi ay magaryok ti himala bilang
katunayan. Sakay karunungan bi en aryokán nen Griego hidi. 23 Peru
en ipáppangaral mi ay ti Cristo a nepaku ten kudus, a para ten Judio ay
essa a kesángdulan sakay para ten Hentil hidi ay kahangalan. 24 Peru
ten dinulaw hidi nen Diyos, magin Judio man oni Griego, ti Cristo en
kapangyariyan sakay karunungan nen Diyos. 25 Gapu en akala di a
kahangalan nen Diyos ay karunungan a mas higit ten karunungan nen
tolay, sakay en akala di a kahinaan nen Diyos ay begsák a mas higit ten
begsák nen tolay.
26 Kákkapatkaka hidi, alalahanán moy en kalagayan moy dikona
dulawán kam nen Diyos. Sasangan la dikomoy en makagi a marunung,
makapangyariyan sakay kabilang ten tanyag hidi ayun ten pangileng nen
tolay. 27 Peru pinili nen Diyos en nebilang hidi a hangal ti munduwiday
tánni ipatagama en mágkarunung, sakay pinili na en nebilang
hidi a mágkahina tánni ipatagama en mágkabegsák. 28 Pinili na en
mágkababa hidi a tolay, en awan hidi ti halaga, sakay en mágkahina
hidi ti munduwiday tánni pawanan ti halaga en mágkataas hidi a tolay
ti munduwiday. 29 Kaya awan ti deyaman a maari a magmadikál ten
atubengán nen Diyos. 30 Naggubwat dikona en biyag moy gapu ten
pákpagkaessa moy kánni Cristo Jesus, a siya en ginamet a karunungan
tam. Ten pamamag-itan na bi ay imbilang kitam a matuwid, pinagin-
banal sakay inligtas nen Diyos. 31 Kaya ngani, kona ten nesulat a,
“En ginamet nen Panginoon en dapat a ipágmadikál nen masor a
magmadikál.”

En Ipáppangaral ni Pablo

2 1 Kákkapatkaka hidi, dikona ummangayák haán, ay impahayag
ku dikomoy en lihim nen Diyos bakán a ten pamamag-itan nen
kalalakiyan ti pággupos oni mataas a karunungan. 2 Gapu dikona kedák
haán, ay ginustu ku a awan ti agum a tenggiyán maliban kánni Jesu-
Cristo a nepaku ten kudus. 3 Dikona kedák haán, ay nanghinaák sakay
magpágpággák ti ánteng. 4 Ten pággupos ku sakay pángngaral ay awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ku pinurbaan a akitán takam ten pamamag-itan nen mágkaganda a
pággupos sakay ten karunungan nen tolay, nan nangaralák ten pamamag-
itan nen kapangyariyan nen Ispiritu. 5 Tánni en pánnampalataya moy ay
metutuk ten kapangyariyan nen Diyos bakán a ten karunungan nen tolay.

En Karunungan nen Diyos

6 Peru ten mágkatatag dán hidi ti ispirituwal a biyag, ay mangaral
kami ti upos nen karunungan, bakán a karunungan ni munduwiday,
oni nen tagapamahala hidi ti munduwiday a en kapangyariyan di ay
lumipas. 7 Peru en impangaral mi ay en lihim a karunungan nen Diyos a
awan nehayag ten purumeru, a intalaga na dán para ten kapuriyan tam
bagu pa lalangán i munduwiday. 8 Awan ti essa man ten tagapamahala
hidi ti munduwiday en nakaintendi ti karununganid a iyud, gapu
ni naintendiyan di iyud, ay awan di nakuwan impaku ten kudus en
Panginoon nen kaluwalhatian. 9 Peru kona ten nesulat,

"Awan palla ti naketa, oni nakasanig,
awan palla bi inabut nen isip ni tolay,
en inhanda hidi nen Diyos para ten magmahal hidi dikona."

10 Peru impakapospos dán iyád nen Diyos dikotam ten pamamag-itan nen
Ispiritu. Suriyán nen Ispiritu en atanan a bagay, magin ten kadisaladan
a layunin nen Diyos. 11 Gapu awan ti makatukoy ten áisipán nen essa a
tolay maliban ten sadili na a ispiritu. Kona labi hud, awan ti makatukoy
ten áisipán nen Diyos maliban ten Ispiritu nen Diyos. 12 En tinanggap tam
ay bakán a ispiritu ni munduwiday nan en Ispiritu a gubwat ten Diyos,
tánni maintendiyan tam en kaluub na hidi dikotam.

13 Kaya ngani, mangaral kami bakán a ten pamamag-itan nen
karunungan nen tolay, nan ten pamamag-itan nen Ispiritu. En
ipáppaliwanag mi ay katutuhanan a ispirituwal para ten páppágyanan
hidi nen Ispiritu. 14 Gapu en tolay a awan páppágyanan nen Ispiritu ay
umád a tumanggap ti kaluub hidi a gubwat ten Ispiritu nen Diyos. Para
dikodi, ay kahangalan hidi iyud sakay awan di maintendiyan, gapu
en bagay hidi a ispirituwal ay maintendiyan la ti ispirituwal a paraan.
15 Siyasatán nen bawat tolay a páppágyanan nen Ispiritu en atanan a
bagay, peru awan ti deyaman a makapangsiyasat dikona. 16 Kona ten
kinagi nen kasulatan,

"Deya en makapángpaliwanag ten kaisipan nen Panginoon?
Deya en makapangpayu dikona?"

Peru ked dikotam en kaisipan ni Cristo.

En Tagapagserbi hidi nen Diyos

3 1 Kákkapatkaka hidi, awan takam makauron a kona ten tolay hidi
a tehud a Ispiritu. Kailangan a kaurunán takam a kona ten tolay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a mabiyag palla ayun ten kagustuwan nen bággi, sakay anak palla ten
pánnampalataya kánni Cristo. 2 Gatas en inyatád ku dikomoy tenhud,
bakán a maktug a makan, gapu awan moy palla iyud kaya. Peru
hanggan nadid ay awan moy palla kaya, 3 gapu manaig palla dikomoy
en kagustuwan nen bággi. I inggitan moyen sakay pamágdadema ay
paketan a makamundu kam palla sakay mabiyag a ayun ten kagustuwan
nen bággi. 4 Ni kagiyán nen essa a, "Kánni Pablowák," sakay en agum ay,
"Kánni Apolosák," awan beman mangpatunay iyán a mabiyag kam palla
ayun ten kagustuwan nen bággi?

5 Deya beman ti Apolos sakay deya ti Pablo? Tagapagserbi kami
la nen Diyos a ginamit na tánni akitán kam a sumampalataya kánni
Cristo. Ginamet mi la a parehu en tungkulin a inyatád nen Panginoon.
6 Sikán en nagmula, ti Apolos en nagdilig, peru en Diyos en nagpatubu
sakay nagpalagu. 7 Bakán a en nagmula oni en nagdilig en mahalaga
nan en Diyos, gapu siya en magpatubu sakay magpalagu. 8 En mágmula
sakay ten mágdilig ay parehu la a tarabahador, sakay balang essa
ay tumanggap ti piremyu ayun ten ginamet na. 9 Sikami ay parehu a
tarabahador nen Diyos, sakay sikam en mámmulaan na.

Sikam bi ay bilay nen Diyos. 10 Ayun ten kabaitan nen Diyos dikoku, ay
sikán en nángdátton ten pundasyon, kona ten essa a malalaki a mágbilay.
Iba bi en mángtulos a mangtapos ten bilay. Peru dapat a magin maingat
en balang essa, 11 gapu awan dán ti iba a pundasyon a maari a idátton
maliban ten nedátton dán, awan ti agum nan ti Jesu-Cristo. 12 Tehud a
nagpataknág ti bilay a naggamit ti gintu, silber, oni mahalaga a batu;
tehud bi a naggamit ti kayu, lamon oni yaut. 13 Matukuyan en kalasi nen
gamet nen balang essa ten Aldew nen Pághatul. Gapu mepeta ti Aldiwid
a iyud ten pamamag-itan nen apoy ni ánya a kalasi en ginamet nen
balang essa. 14 Ni en impataknág ten dibabew nen pundasyon ay awan
matutud, ay tumanggap ti piremyu en nángpataknág haud. 15 Peru ni
matutud, ay mawanan siya ti piremyu. Maligtas ngani siya, kaya la ay
kumán a nagdaman siya ti apoy.

16 Awan moy beman tukoy a templo kam nen Diyos sakay mágyan
dikomoy en Ispiritu na? 17 Parusaan nen Diyos en deyaman a mangsida
ten templo na. Gapu banal en templo nen Diyos, sakay sikam i templowid
a iyán.

18 Dyan dayaán nen deyaman en sadili na. Ni tehud a magakala a
matalinu siya ayun ti munduwiday, ay aminán na a mangmang siya tánni
magin tunay siya a marunung. 19 Gapu en karunungan ti munduwiday ay
kamangmangan ten pangileng nen Diyos. Kona ten nakasulat, "Dikáppán
na en mágkarunung hidi ten sadili di a kalokuwan." 20 Sakay nakagi
pa a, "Tukoy nen Panginoon a en isip nen mágkarunung hidi ay awan
ti kuwenta." 21 Kaya dyan ipagmadikál nen deyaman en nagamet nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tolay. Atananid a iyád ay para dikomoy, 22 ti Pablo, ti Apolos, sakay ti
Pedro, i munduwiday, en biyag, en kamatayan, en kasalukuyan, sakay en
tamuwán; atananid a iyád ay para dikomoy. 23 Sakay sikam ay para kánni
Cristo, sakay ti Cristo bi ay para ten Diyos.

En Apostol hidi ni Cristo

4 1 Nadid, dapat moy kami a tenggiyán a bilang tagapagserbi ni Cristo
sakay katiwala nen lihim hidi nen Diyos. 2 En katiwala ay kailangan
a magin tapat ten amu na. 3 Awan ti ányaman dikoku ni hatulanák moy,
oni hádya man a pághatulan ti tolay; maski sikán ay awan ku hatulan
i sadili kuwidi. 4 Maski awan ti mangrendi ti konsensiya kuwidi, peru
bakán a gustu naid a kagiyán a awanák ti kasalanan. En Panginoon
en manghatul dikoku. 5 Kaya dyan kam maghatul a awan palla ten
tama a panahun; maguray kam ten káddemát nen Panginoon. Siya en
mánglantad ti hidi iyud a bagay a nadid ay netagu ten kadiklámman
sakay mánghayag ten lihim hidi a kagustuwan nen balang essa. Ti
panahunid a iyud, balang essa ay átdenan nen Diyos ti nerarapat a
parangal.

6 Kákkapatkaka hidi, sikami ay ti Apolos en ginamit ku a halimbawa
para ten pakinabang moy, tánni matukuyan moy en kahulugan nen
kakagiyan a, “Sumunud kam ten patakaran.” Dyan moy ipagmadikál en
essa a tolay ni sestiyán moy labi en agum. 7 Konya kam a nakalamang
ten agum? Awan beman atanan a ked dikomoy ay inyatád la nen Diyos?
Ni konahud, ay bakin iháhhambug moy iyud a kumán a bakán a kaluub
dikomoy?

8 Kontentu kamon bali! Mágkayaman kamon! Maghari kamon bali
maski ni awan kami tummulung dikomoy! Nakuwan ay nagin hari
kamon tánni maghari kami bi a kaguman moy. 9 Ten palagay ku,
sikami a apostol hidi en ginamet nen Diyos a kababaan ten atanan
a tolay. En kaparehu mi ay en tolay hidi a nahatulan ti kamatayan;
áelingán ti munduwiday, áelingán nen anghel hidi sakay nen tolay hidi.
10 Mangmang kami alang-alang kánni Cristo; sikam ay mágkarunung
gapu kánni Cristo! Mágkahina kami; sikam ay mágkabegsák. Immemenos
kami; sikam ay pápparangalan! 11 Hanggan ti odasid a iddi, magaláp
kami, mauwaw, sakay halus awan ti mesulot; páppahirapan kami sakay
awan ti matulusan. 12 Magpakahirap kami a mágtatarabahuwán para ten
kabiyagan mi. Idasal mi a pagpalaán en manglait hidi dikomi; ni usigán
di kami, ay tiisán mi iyud. 13 Tábbigán mi la ti mágkaganda a upos en
manginsultu hidi dikomi. Hanggan nadid ay kumán kami a madingát a
tarapu, kababaan ti munduwiday.

14 Awan ku iyád insulat a para pasanikiyán takam, nan pangaralan
bilang mahal ku hidi a anak. 15 Maski ni magkahud kam pa ti sapulu

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a libu a tagapagtoldu tungkul ten kákkabiyag ni Cristiano, ay eessa la
i ama moyid. Gapu nagin anak takam ti pánnampalataya kánni Cristo
Jesus ten pamamag-itan nen Maganda a Bareta a impangaral ku dikomoy.
16 Kaya ipákkekagbi ku dikomoy, arigán moy en halimbawa ku hidi.
17 Gapu ti iyád, ay pinaangay ku haán ti Timoteo, a mahal ku sakay tapat
a anak ku ten Panginoon. Paalalahanan na kam ten patakaran nen biyag
ku tungkul ten págsunud ku kánni Cristo Jesus. Hidi iyán a patakaran en
itáttoldu ku ten balang simbaan ten atanan a lugar.

18 Magmadikál en sangan dikomoy gapu akala di ay awanák dán haán
angay. 19 Peru ni ipagkaluub nen Panginoon, ay makademátták haán ti
mas maagap. Ilingán ku la ni ánya a kapangyariyan i ipagmadikállid ni
hidi iyán, bakán la a i kákkagiyán diyen. 20 Gapu en pághari nen Diyos
ay bakán la a ten upos, nan ten kapangyariyan. 21 Ánya i gustu moyid?
Angayák haán a tehud a tawid a págyabat, oni tehud a tawid a ispiritu ni
págmahal sakay kahinahunan?

Parusa ten Mággamet ti Kahalayan

5 1 Nadid, nakademát dikoku en bareta a tehud kam a kakagumanan
haán a naggamet ti kahalayan; inagum na en kabinga nen ama na.
Maski ten paganu hidi ay awan di gamitán i konaid haán a kahalayan.
2 Sakay ipagmadikál moy pa! Dapat nakuwanid ay ikatagama moy sakay
ikalungkut moy, i tolayid a kona haán ay dapat moy a ihiwalay ten
grupu moy. 3 Maski ni adeyuwák dikomoy ay ked bi haán en ispiritu ku,
kaya kumán labi a kedák haán. Hinatulan ku dán en nanggamet ti kona
haán 4 ten ngaran nen Panginoon tam a ti Jesus. Ni magmiting kam ay
kagumanák moy haán ti ispiritu, ten kapangyariyan nen Panginoon
tam a ti Jesus, 5 ay iyatád moy kánni Satanas i tolayid a iyán tánni
mepahamak en bággi na, sakay maligtas en ispiritu na ten aldew nen
Panginoon.

6 Awan kam dapat a magmadikál. Awan moy beman tukoy en
kakagiyan a, “Maari a paalsaán nen sabadit a págpaalsa en atanan a
masaán moy a arina?” 7 Ibutan moy en dati a págpaalsa, en kasalanan,
tánni magin malinis kam. Tánni konahud, ay meparehu kam ten bigu a
namasa a arina a awan ti págpaalsa, ta talaga a kona kam haud. Gapu
nealay dán en Tupa tam a para ten Piyesta nen Aldew nen Káttalib a
awan ti iba nan ti Cristo. 8 Kaya ipagsaya tam en Piyesta nen Aldew
nen Káttalib, bakán a ten pamamag-itan nen tinapay a tehud a dati
a págpaalsa a simbulu nen kadukássan sakay kahalayan, nan ten
pamamag-itan nen tinapay a awan ti págpaalsa, en tinapay nen kalinisan
sakay katapatan.

9 Kinagi ku ten sulat ku a dyan kamon mákpággagum ten tolay hidi
a mángngalunya. 10 Bakán a en makamundu hidi a mángngalunya,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakim sakay mágtakaw, oni sumássamba ti diyos-diyosan en kagiyán ku
dikomoy. Gapu ni hidi i gustu kuwid a kagiyán ay kailangan a lumakad
kam ti munduwiday tánni makaiwas kam dikodi. 11 En gustu ku a kagiyán
dikomoy a dyan moy pákpággaguman ay en magkagi a Cristiano siya, peru
mángngalunya, sakim, sumássamba ti diyos-diyosan, máglait, máglasing
sakay mágtakaw. Dyan kam mákpággagum ten kona haán a kalasi ni tolay.
12-13 Sabagay, awanák ti karapatan a manghatul ten awan hidi
Cristiano; en Diyos en manghatul dikodi. Awan beman en miyembru nen
simbaan en dapat moy a hatulan? Kinagi ngani nen kasulatan a, “Ibutan
moy ten grupu moy en madukás a tolay.”

Ayusán en Dima nen Matátkaka a Cristiano

6 1 Ni tehud a reklamu en essa dikomoy a kontra ten kaparehu na a
Cristiano, ay bakin iyangay na en reklamu na ten tagahatul hidi a
awan Cristiano, embes a iyangay na ten pinili hidi nen Diyos en pággayus
ten reklamu na? 2 Awan moy beman tukoy a en pinili hidi nen Diyos
en manghatul ti munduwiday? Ni sikam manghatulid ti munduwiday,
awan moy beman kaya a hatulan i kona laid haán ti kabadit a bagay?
3 Awan moy beman tukoy a sikitam i manghatulid ten anghel hidi? Iyud
pa beman en bagay hidi a tehud a kaugnayan ti nadid a biyag! 4 Ni tehud
kam a reklamu, ay bakin iyangay moy pa ten tolay hidi a awan tenggiyán
nen simbaan? 5 Tumagama kam bi! Awan dálla beman ti maski ni essa
dikomoy a makatukoy a mangayus ten dima ni matátkaka? 6 Bakin
mamágkasuwan kam a matátkaka, ten atubengan pa beman nen tolay
hidi a awan mánnampalataya?
7 En págkasu moy ten balang essa, ay essa dán a kákkatalu dikomoy.
Bakin awan moy dálla pabayan ni paggamitan di kam ti madukás? Bakin
awan moy dálla pabayan ni dinaya di kam? 8 Kaya la ay sikam a mismu en
mággamet ti madukás sakay mágdaya, maski ten mismo moy a kapatkaka
ti pánnampalataya. 9 Awan moy beman tukoy a en makasalanan hidi ay
awan ti kabahagi ten kahariyan nen Diyos? Dyan moy dáddayaán i sadili
moyen! En mangalunya, págsamba ten diyos-diyosan, sakay pákkabinga
ti kaparehu na a lállaki sakay kaparehu na a bábbi, 10 mágtakaw, sakim,
máglasing, máglait ten kaparehu na a tolay oni madaya, ay awan ti bahagi
ten kahariyan nen Diyos. 11 Kona haán en agum dikomoy tenhud. Peru
napatawad kamon ten kasalanan moy hidi sakay pinagin-banal kamon nen
Diyos. Nawan dán en kasalanan moy ten pamamag-itan nen ngaran nen
Panginoon a ti Jesu-Cristo sakay ten Ispiritu nen Diyos tam.

En Bággi Moy ay Templo nen Diyos

12 Tehud a magkagi a, “Malayaák a maggamet ti maski ánya.” Peru i
tábbig ku biyid ay, “Awan atanan a bagay ay makapangatád ti maganda.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Maari ku labi kagiyán a, “Maariyák a maggamet ti maski ánya,” peru awanák magpaalipin ten ányaman a bagay. 13 Kagiyán bi nen agum a, “En pagkain hidi ay para ten tiyan ta en tiyan ay para bi ten pagkain.” Tarud iyán! Peru parehu la a sidaán nen Diyos hidi iyán. En bággi, ay bakán a para ten pángngalunya nan para ten págserbi ten Panginoon, sakay en Panginoon en mangalaga ten bággi. 14 Biniyag a ruway nen Diyos ti Jesus-Cristo, sakay maski sikitam ay biyagán bi a ruway ten pamamag-itan nen kapangyariyan na.

15 Awan moy beman tukoy a en bággi moy hidi ay kabahagi nen bággi ni Cristo? Alapán ku beman en bahagi nen bággi ni Cristo tánni gamitán a kabahagi nen bággi nen belyas? Awan maari! 16 Awan moy beman tukoy a magin essa en bággi nen belyas sakay nen mangaladug dikona? Gapu kinagi nen kasulatan a, “En duwwa ay magin essa a bággi.” 17 Peru en mákpagkaessa ten Panginoon ay magin kaessa na ti Ispiritu.

18 Kaya dyan kam mangalunya. En agum a kasalanan a magamet nen tolay ay awan makaapektu ten bággi na, peru en mangalunya ay kontra ten sadili na a bággi. 19 Awan moy beman tukoy a en bággi moy ay templo nen Banal a Ispiritu a ked dikomoy sakay impagkaluub nen Diyos dikomoy? Bakán moy dán a kao i bággi moyen; 20 gapu binali na kam ti dikál a halaga. Kaya gamitán moy i bággi moyen tánni maparangalan en Diyos.

En Tanung Tungkul ten Pákkabinga

7 1 Nadid, tungkul ten insulat moy dikoku, i makagi kuwid ay maganda ten essa a lállaki a dyan dán mákkabinga. 2 Peru tánni maiwasan en pángngalunya, bawat lállaki ay ti bábbi ay dapat a magkahud ti sadili na a kabinga. 3 Dapat a tupadán nen lállaki en tungkulin na ten kabinga na, sakay kona bi hud en gamitán nen bábbi. 4 Gapu bakán dán a en bábbi en tehud a karapatan ten sadili na a bággi nan en kabinga na. Kona labi hud, bakán dán a en lállaki en tehud a karapatan ten sadili na a bággi nan en kabinga na. 5 Kaya dyan moy ikemot en sadili moy ten balang essa, maliban la ni pagkasunduwan moy a dyan kam pala magaladug, tánni meatád moy en panahun moy ten págdasal. Peru káttapos ay magaladug kamon a ruway tánni awan kam matoksu ni Satanas, gapu awan kamon makapagpugád ten sadili moy.

6 En kinagi ku dikomoy ay bakán a utus nan pággintendi ten kalagayan moy. 7 Gustu ku nakuwan a en balang essa dikomoy ay magkakona dikoku. Peru tehud a kaluub a gubwat ten Diyos en balang essa. Sakay hidi iyád ay awan magkapare-parehu.

8 Iddi i makagi ku biyid ten awan hidi ti kabinga sakay ten bábbi hidi a bilu: mas maganda pa ni awan dán hidi mákkabinga a kaparehu ku. 9 Peru ni awan di mapugád en sadili di, ay mákkabinga dálla hidi; mas

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

maganda en mákkabinga nan ni awan hidi makapagpugád ten sadili di gapu ten kákkasor di.
10 Iddi bi en utus ten tehud hidi a kabinga, bakán a gubwat dikoku nan gubwat ten Panginoon: awan dapat a mákhiwalay en bábbi ten kabinga na. 11 Peru ni mákhiwalay siya, ay manatili siya a awan ti kabinga oni mákpagkasundu siya a ruway ten kabinga na. Sakay dyan bi palayasán sakay hiwalayan nen lállaki en kabinga na.
12 Para ten agum, iddi i makagi kuwid, sikán en nagkagi bakán a en Panginoon: ni en essa a lállaki a mánnampalataya ay tehud a kabinga a awan mánnampalataya sakay gustu nen bábbi a tulos en pák-agum dikona, ay awan dapat a hiwalayan nen lállaki. 13 Ni en essa a bábbi a mánnampalataya ay tehud a kabinga a awan mánnampalataya sakay gustu nen lállaki a tulos en pák-agum dikona, ay awan dapat a hiwalayan nen bábbi. 14 Gapu en lállaki a awan mánnampalataya ay magin karapatdapat bi ten Diyos ten pamamag-itan nen kabinga na, sakay en bábbi a awan mánnampalataya ay magin karapatdapat ten Diyos ten pamamag-itan nen kabinga na. Ni awan magkakonahud ay magin madingát ten pangileng nen Diyos ten anak di hidi. Peru en tatarudan, ay magin karapatdapat hidi ten Diyos. 15 Peru ni masor a mákhiwalay en awan mánnampalataya ten kabinga na a mánnampalataya, ay pabayan moy siya a mákhiwalay. Ni magkakonahud, en hiniwalayan ay magin malaya dán. Gapu dinulaw kam nen Diyos ten biyag a mapayapa.
16 Peru, ánya la malay moyid, sikam a bábbi hidi, bakay sikam i magin kasangkapanid tánni maligtas en kákkabinga moy? Sakay sikam a lállaki hidi, bakay sikam i magin kasangkapanid tánni maligtas en kákkabinga moy.

Magtulos-tulos ten Dati a Kalagayan ni Biyag

17 Mabiyag en balang essa ayun ten impagkaluub nen Panginoon dikona, sakay magtulos siya ten dati a kalagayan dikona a dulawán siya nen Panginoon. Iyád en itáttoldu ku ten atanan a simbaan. 18 Ni en essa a lállaki ay turi dán dikona dinulaw nen Diyos, ay dyan na dán ibutan en pagkaturi na. Sakay ni awan palla naturi dikona awan palla dinulaw ay dyan dán siya paturi. 19 Awan dán ti halaga ni turi ka oni awan, nan en mahalaga ay en kássunud ten utus hidi nen Diyos. 20 Magtulos-tulos en balang essa ten dati na a kalagayan ten biyag na dikona dinulaw siya nen Diyos. 21 Siko beman ay alipin dikona dinulaw ka nen Diyos? Dyan mu iyud isipán. Peru ni tehud ka a pagkakataun a makalaya, ay samantalaán mu. 22 En essa alipin a dinulaw nen Panginoon ay malaya dán gapu ten Panginoon. Kona labi hud, en tolay a malaya dikona a dinulaw ni Cristo ay nagin alipin ni Cristo. 23 Dikál a halaga en nangtubus nen Diyos dikomoy; dyan kam paalipin ten tolay hidi. 24 Kákkapatkaka hidi,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ányaman en kalagayan nen biyag moy dikona dinulaw kam, manatili kam ti iyud a kalagayan ten pákpagkaessa moy ten Diyos.

Tungkul ten Awan hidi ti Kabinga sakay ten Bilu hidi

25 Nadid, tungkul dámman ten awan hidi ti kabinga, awanák ti
makagi a utus a gubwat ten Panginoon. Peru bilang essa a tolay a
mapagkatiwalaan gapu ten habag nen Panginoon, ay magbahagiyák
dikomoy.
26 Gapu ti kahirapanid nadid a panahun, ten palagay ku ay maganda
pa ni manatili en essa a tolay ten kalagayan na. 27 Siko beman ay lállaki
a tehud dán a kabinga? Dyan ka máksina. Siko beman ay awan palla ti
kabinga? Dyan ka dán magisip a mákkabinga. 28 Peru ni mákkabinga ka
ay awan ka magkasala. Ni en essa a dalaga ay mákkabinga ay awan bi
siya magkasala. Peru en mákkabinga ay makabati ti kahirapan ten biyag
nadid, saiyád en gustu ku a maiwasan moy.
29 Saiddi en gustu ku a kagiyán, kákkapatkaka ku hidi, adeni dán
en katapusan a panahun, kaya sapul nadid en tehud a kabinga ay
mabiyag a kumán a awan ti kabinga; 30 en maghinagpis hidi ay kumán
a awan maghinagpis, en masaya hidi ay kumán a awan masaya, en
magbali ay kumán a awan ti ari-ariyan, 31 sakay en tehud a kapiyyaan
ti munduwiday ay kumán a awan ti kapiyyaan. Gapu en atanan a ked ti
munduwiday ay awan magmalay.
32 Gustu kuwid ay meadeyu kam ti kabalisaan ten biyag moy. En
pápposposán nen lállaki a awan ti kabinga ay gamet hidi a para ten
Panginoon, ni konya na maátdenan ti kasayaan en Panginoon. 33 Peru
en pápposposán nen lállaki a tehud a kabinga ay en bagay hidi a ked
ti munduwiday, ni konya na a maátdenan ti kasayaan en kabinga na,
34 kaya mahati en gustu na a gamitán. Ten awan ti kabinga a bábbi oni
dalaga, en pápposposán na ay en bagay hidi a para ten Panginoon gapu
gustu na melaan en buu na a biyag ten págserbi ten Panginoon. Peru en
áisipán nen bábbi a tehud a kabinga ay en bagay hidi ti munduwiday, ni
konya na a maátdenan ti kasayaan en kabinga na.
35 Kaya kinagi ku iyád ay tánni matulungan takam. Awan takam
pakahigpitan; en gustu ku la ay meangay kam ti maayus a kákkabiyag
sakay awan maabala en págserbi moy ten Panginoon.
36 Tungkul dámman ten magkatipan a nagkasundu a awan palla pakasal,
ni inakala nen lállaki a masor dán a mák-aladug ten katipan na, a awan
palla nerarapat, ay kailangan a magpakasal dán hidi. Itulos di en dati di
a planu; awan kasalanan a magpakasal dán hidi. 37 Peru ni nagplanu siya
a awan na dán pakasalan en katipan na sakay awan bi napilitan la sakay
makapagpugád dán a tulos-tulos ay maganda iyud a planu. 38 I tarudid,
maganda mákkabingaid, peru mas maganda en awan mákkabinga.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39 En bábbi ay manatili ten kabinga na mentras biyag palla iyud. Peru
kákkatay nen lállaki ay malaya dán a mákkabinga en bábbi maski ni deya
en magustuwan na. Peru dapat ay ten kaparehu na la ti pánnampalataya
ten Panginoon. 40 Peru en makagi ku, ay mas lalu i kasayaan naid ni
manatili siya ten kalagayan na a bilu. Iyán en makagi ku, sakay tukoy ku
a ked dikoku en Ispiritu nen Diyos.

Tungkul ten Pagkain a Inyatang ten Diyos-diyosan

8 1 Nadid, ipaliwanag ku dikomoy en insulat moy a tungkul ten
pagkain hidi a neatang ten diyos-diyosan hidi. Tukoy tam a "Tehud
kitam a kaalaman a atanan." En kaalaman ay makapánggiyya ten tolay
a magmataas, peru en págmahal ay magpatatag. 2 En magkagi a makpal
siya a tukoy, ay siya en lubus a awan ti tukoy. 3 Peru tukoy nen Diyos en
deyaman a magmahal dikona.

4 Nadid tungkul ten kákkan ten pagkain a neatang ten diyos-diyosan,
tukoy tam a en diyos-diyosan hidi ay awan ti katutuhanan, sakay tukoy
tam a eessa la en Diyos. 5 Makpal a madulaw a diyos sakay panginoon
dilanget man oni ti lutaiday, peru awan ti essa man dikodi en tatarudan
a diyos oni panginoon. 6 Tehud kitam a eessa la a Diyos siya en Ama.
Linalang na en atanan a bagay sakay mabiyag kitam para dikona. Ti
Jesu-Cristo en mággeessa tam a Panginoon ginamet na en atanan, sakay
siya en nangatád ti biyag dikotam.

7 Peru awan atanan ay makatukoy ti iyád. Tehud a agum a tolay a
nasanay dán a sumamba ten diyos-diyosan hidi tenhud, kaya hanggan
nadid, ni kuman hidi ti konahud a pagkain, akala diyid ay atang padi
iyud ten diyos-diyosan. Gapu kulang palla en kaalaman di, tukoy
diyid ay nagkasala hidi ni kuman hidi ti iyud. 8 En pagkain ay awan ti
kaugnayan ten relasyon tam ten Diyos. Awan ti mawan dikotam ni awan
kitam kuman ti konahud a pagkain, sakay awan bi ti maganda a meatád
ni kuman kitam ti hidi iyán.

9 Peru magingat kam, bakay ten kalayaan moy a kuman ti ányaman a
pagkain, ay magin dahilan nen págkasala nen mágkahina palla hidi ti
pánnampalataya. 10 Ni siko a tehud dán a sapat a kaalaman ay kuman
ten disalad nen templo nen diyos-diyosan hidi, sakay ketan ka nen
mágkahina palla hidi ti pánnampalataya, awan beman wád hidi umarig
a kuman ten neatang ten diyos-diyosan? 11 Gapu ten palagay mu a
"kaalaman" ay nepahamak en kapatkaka mu a mahina a tinubus bi nen
kákkatay ni Cristo. 12 Ni magkakonahud, ay nagkasala kam kánni Cristo
gapu inggiyya moy en kákkapatkaka moy hidi a maggamet ten bagay
hidi a labag ten konsensiya di. 13 Kaya, ni gapu ten pagkain a karni ay
magkasala en kapatkaka ku, ay awanák dán kuman ti iyud, tánni awan
siya magkasala.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Karapatan sakay Tungkulin nen Essa a Apostol

9 1 Awanák beman malaya? Awanák beman apostol? Awan beman
netan ku ti Jesus a Panginoon tam? Awan beman sikam en bunga
nen págserbi ku dikona? 2 Maski ni ten agum ay awanák di tenggiyán a
apostol, peru para dikomoy ay apostolák. Sakay gapu ten biyag moy a
tehud a pákpagkaessa ten Panginoon, ay sikam a mismu i katibayanid a
apostolák.
3 Kona háddi i káttábbig kuwid ten mágsasitaán hidi dikoku. 4 Awan
kami beman ti karapatan a umasa ten simbaan ten kabiyagan mi?
5 Awan kami beman ti karapatan a mángkuyug ten kákkabinga mi a
Cristiano a kona ten gággamitán nen agum hidi a apostol, sakay kona
ten kákkapatkaka nen Panginoon, sakay ti Pedro? 6 Sikami beman la ay
ti Bernabe awanid ti karapatan a umimang a mágtatarabahuwán tánni
mabiyag? 7 Deya beman a sundalu i bahalaid a maggastus ten sadili na
a kailangan mentras a magtarabahu siya? Deya a mágmula ti ubas i
awanid makaennam ten dipalongu a bunga nen mula na? Sakay deya a
mággalaga ti hayup awanid makaennam ten gatas nen alaga na?
8 I kagiyán kuwidi dikomoy ay bakán la a gubwat ten isip nen tolay,
nan konahud en kinagi nen Kautusan. 9 Gapu nakasulat ten Kautusan
ni Moises a, “Dyan mu busalan en baka mentras a pagággik mu.” Baka
bemala pospusánnid nen Diyos? 10 Awan beman sikitam en gustu na
a kagiyán? Para iyád dikotam kaya nesulat, gapu en magaradu sakay
en magággik ay parehu a umasa a tehud hidi a kabunong ten aniyán.
11 Minulaan mi kam ti ispirituwal a bagay, dikál dán beman dálla a bagay
ni magani kami dikomoy ti materyal a pakinabang? 12 Ni en agum ay
tehud a karapatan a mákbahagi dikomoy, mas lalu kami!
Konapamanhud awan mi ginamit iyád a karapatan. Nan tiniis mi en
atanan tánni awan kami magin hadlang ten Maganda a Bareta tungkul
kánni Cristo. 13 Awan moy beman tukoy a en magserbi hidi ten Templo
ay tumanggap ti pagkain a gubwat ten Templo, sakay en magserbi hidi
ten pággalayan ay tehud a bahagi ten alay hidi? 14 Kona labi hud inyutus
nen Panginoon ten tagapagtoldu hidi ten Maganda a Bareta a dapat hidi
a mabiyag ten pamamag-itan nen Maganda a Bareta.
15 Peru awan ku ginamit hidi iyád a karapatan, sakay awan takam
sinulatan nadid tánni mággidák ti tulung dikomoy. Para dikoku ay
gustuwán ku pa a matay nan ni mawan dikoku en bagay a mepagmadikál
ku. 16 Awanák ti karapatan a magmadikál gapu ten pángngaral ku ten
Maganda a Bareta. Gapu iyán ay tungkulin a neatád dikoku, sumpaánnák
ni awan ku mepangaral en Maganda a Bareta! 17 Ni gamitán ku iyád ten
sadili ku a kagustuwan ay maariyák a maguray ti upa. Peru gamitán ku
iyád a bilang págtupad ten tungkulin a impagkatiwala dikoku nen Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18 Ánya nadid upa kuwid? Siya iddi: en mepangaral ku en Maganda a
Bareta a awan ti bayad, sakay ten awan ku pángtanggap ten karapatan
ku bilang mángngaral. 19 Malayaák sakay awanák alipin nen deyaman,
peru ginamet ku en sadili ku a alipin nen atanan tánni makaakiták ti
mas makpal para ten Panginoon. 20 Ni kedák ten Judio hidi ay mabiyagák
a kona ten essa a Judio tánni maakit ku hidi. Maski awanák sakup
nen Kautusan, ay nagpasakupák dálla alang-alang ten sakup hidi nen
Kautusan, tánni meadeni ku hidi ten Diyos. 21 Kona labi hud ni kedák
ten Hentil hidi a awan sakup nen Kautusan ni Moises ay kumánnák
bi a Hentil tánni maakit ku bi hidi. Bakán bi a gustu naid a kagiyán
ay awanák dán sumunud ten Kautusan nen Diyos, gapu sakupák nen
kautusan ni Cristo. 22 Ni kedák ten mágkahina hidi ti pánnampalataya
ay kumánnák bi a mahina ti pánnampalataya tánni maakit ku hidi.
Binumagayák ten atanan a tolay tánni meligtas ku maski sangan dálla
dikodi ten atanan a paraan.

23 Gamitán ku hidi iyád alang-alang ten Maganda a Bareta, tánni
makabahagiyák ten pagpapala hidi a gubwat haád. 24 Tukoy moy
a en kaguman ten karera ay magginan a atanan, peru eessa la i
makatanggapid ti piremyu! Kaya husayán moy a magginan tánni
matanggap moy en piremyu. 25 Atanan ni magsanay a mággayam ay
magpasakup ten mahigpit a disiplina, tánni makatanggap hidi ti piremyu
a awan la magmalay, peru en piremyu a gustu tam a matanggap ay
en awan ti katapusan. 26 Awanák magginan a awan ti tamuwán, sakay
awanák bi sumuntuk ti parás. 27 Peru magsanayák sakay magpugád ten
sadili ku, tánni awanák maibutan ten karera káttapos ku a mangaral ten
agum.

Babala Kontra ten Diyos-diyosan hidi

10 1 Nadid, kákkapatkaka ku hidi, gustu ku a matukuyan moy
en nangyari ten ninunu tam hidi ten panahun ni Moises.
Linenduman hidi a atanan nen panganurin ten linakad di sakay ten
káarabes di ten madidig a diget. 2 Sakay nabinyagan hidi a atanan ten
panganurin ay ten diget bilang tagasunud ni Moises. 3 Kinuman hidi a
atanan ti eessa a pagkain a ispirituwal, 4 sakay umminom hidi ti eessa
a ispirituwal a dinom, gapu umminom hidi ten ispirituwal a batu a
magsubaybay dikodi, iyud a batu ay ti Cristo. 5 Konapamanhud, ay awan
nasaya en Diyos ten kakpalan dikodi. Kaya naessa-essa hidi a nágkatay
ten parang. 6 Atananid iyud a nangyari ay babala dikotam, tánni awan
tamon gustuwán en mágkadukás hidi a bagay a kona ten ginággamet
di. 7 Dyan kam sumamba ten diyos-diyosan hidi a kona ten ginamet
nen agum dikodi. Kona ten nakasulat, “Mággetnud en tolay hidi tánni
kuman sakay uminom, sakay tumaknág tánni magsayaw.” 8 Dyan kitam

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mangalunya a kona ten ginamet nen agum dikodi. Kaya duwapulu ay
ti tállu a libu a tolay en natay ten maghapun la. 9 Dyan tam purbaan ti
Cristo, a kona ten ginamet nen agum dikodi. Kaya nágkatay hidi dikona
kinákkagat hidi ni kabiklatan. 10 Dyan kitam bi magreklamu a kona ten
ginamet nen agum dikodi, kaya binunu hidi nen anghel a mámmuksa.
11 Nangyari i atananid a iyud tánni babala ten agum, sakay nesulat
hidi iyád tánni sikitam a biyag hidi nadid a katapusan a panahun ay
matolduwan. 12 Kaya magingat en deyaman a magakala a mágtaknág
siya, ta bakay merakpa. 13 Awan palla ti pagsubuk a dummemát dikomoy
a awan dinanas nen atanan a tolay. Peru tapat en Diyos, awan na
pakultadan a subukán kam ten awan moy makaya. Nan káddemát nen
pagsubuk ay atáddan na kam ti begsák tánni mapagtagumpayan moy
iyud.
14 Kaya ngani mahal ku hidi a kákkapatkaka, dyan kam sumamba
ten diyos-diyosan hidi. 15 Iddi en makagi ku dikomoy, gapu tukoy ku a
mágkatalinu kam; sikamon en manghatul. 16 Awan beman en káinom
tam ten tasa a ginamet ten Pángngapon nen Panginoon a ipagpasalamat
tam ten Diyos ay pákbahagi ten digi ni Cristo? Sakay en kákkan tam ten
tinapay a tináppeng-táppeng ay pákbahagi ten bággi ni Cristo? 17 Kaya
ngani, gapu essa la en tinapay, sikitam ay essa la a bággi maski ni
makpal kitam, gapu namagbaha-bahagi tam en eessa a tinapay.
18 Ilingán moy en bansa a Israel. Awan beman en kuman ten alay ay
kabahagi ten gággamitán ten altar? 19 Gustu ku bemanid a kagiyán ay
en diyos-diyosan hidi oni en pagkain a nealay ten diyos-diyosan hidi
ay tehud a serbi? 20 Awan! En gustu ku a kagiyán, ay en paganu hidi
ay magalay ten dimonyo hidi, bakán a ten Diyos. Kaya awan ku gustu
a mákpagkaessa kam ten dimonyo hidi. 21 Awan kam maari a uminom
ten tasa nen Panginoon sakay ten tasa nen dimonyo hidi. Sakay awan
kam bi maari a kuman ten lamisaan nen Panginoon sakay ten lamisaan
nen dimonyo hidi. 22 Gustu tam beman a mangimon en Panginoon? Ti
palagay moy bemanid ay mas makapangyariyan kitam nan siya?
23 Tehud a magkagi ti kona háddi, “Malayaák a maggamet ti ányaman
a bagay,” tarud iyud, peru awan atanan a bagay ay makapangatád ti
kapiyyaan. “Malayaák bi a maggamet ti ányaman a bagay,” peru awan
atanan a bagay ay makatulung. 24 Bakán a en para ten sadili moy en
idipalongu moy, nan para ten agum.
25 Ni mamali kam ti karni ten páglakuwan ay kanán moy, sakay dyan
kamon magtanung tánni awan mabalisa en konsensiya moy. 26 Gapu
kinagi na ten kautusan, “En luta sakay en atanan a ked haád ay kao nen
Panginoon.”
27 Mara ni imbitaan kam nen awan mánnampalataya sakay gustu moy
a umangay, ay kanán moy en ányaman a iyatubeng di dikomoy, sakay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dyan kamon magtanung pa tánni awan mabalisa en konsensiya moy.
28 Peru ni tehud a magkagi dikomoy a, “Nealay iyád ten diyos-diyosan,”
dyan moy iyud kanán alang-alang ten nángkagi dikomoy sakay ten
konsensiya. 29 En gustu ku a kagiyán ay en konsensiya nen agum bakán a
en konsensiya moy.

Sakay kagiyán bi nen agum a, “Bakin hadlangan nen konsensiya nen
agum en kalayaan ku? 30 Ni pasalamatan ku en Diyos ten kanán ku, ay
bakin barángngánnák nen agum.”

31 Kaya, ányaman en gamitán moy, kuman kam man oni uminom, ay
gamitán moy atananid a iyud para ten karangalan nen Diyos. 32 Dyan
kam magin dahilan nen págkasala nen deyaman, magin Judio hidi oni
Hentil hidi oni ten kaguman moy hidi ten simbaan nen Diyos. 33 Nan,
arigán moy en gággamitán ku. Gustu ku a pasayaán en balang essa ten
atanan a gamitán ku. Awan ku idipalongu en sadili ku a kapiyyaan nan
en kapiyyaan nen agum, tánni maligtas hidi.

11 1 Arigánnák moy a kona ten pángngarig ku kánni Cristo.

En Págbunbun ni Sumamba

2 Ipágmadikál takam gapu pirmiyák moy a maala-ala sakay sássunudán
moy en intáttoldu ku dikomoy. 3 Peru gustu ku a maintendiyan moy a
ti Cristo en nakasakup ten balang lállaki, en lállaki en nakasakup ten
kabinga na, sakay en Diyos en nakasakup kánni Cristo. 4 En lállaki a
magdasal oni en magpahayag ti mensahi a gubwat ten Diyos a tehud
a bunbun ay makapangatád ti kahihiyan kánni Cristo. 5 En bábbi bi a
magdasal oni magpahayag ti mensahi a gubwat ten Diyos a awan ti
bunbun ay maari a makapangatád ti kahihiyan ten kabinga na, kumán
dán bi siya a nagpapolpok. 6 Ni umád nen essa a bábbi a magbunbun ay
magpapolpok dálla. Peru makatagama para ten essa a bábbi ni polpok
siya, kaya dapat a magbunbun dálla siya. 7 Awan kailangan a magbunbun
en lállaki gapu siya en mángpeta ten wangis sakay karangalan nen Diyos.
Peru en bábbi ay mángpeta ten karangalan nen lállaki. 8 Gapu awan
naggubwat en dipalongu a lállaki ten bábbi nan en bábbi en naggubwat
ten lállaki. 9 Sakay awan linalang en lállaki a para ten bábbi nan en
bábbi en linalang para ten lállaki. 10 Alang-alang ten anghel hidi, ay
dapat a magbunbun en bábbi bilang tanda a siya ay sakup nen kabinga
na. 11 Konapamanhud, ay ten pangileng nen Panginoon ay kailangan
nen bábbi en lállaki sakay kailangan bi nen lállaki en bábbi. 12 Ni en
dipalongu a bábbi ay naggubwat ten lállaki, ay kona labi hud en atanan a
lállaki ay inyenak ni bábbi; sakay en atanan a bagay ay gubwat ten Diyos.

13 Sikamon en manghatul, maganda beman a áelingán ten essa a
bábbi ni magdasal a awan ti bunbun? 14 Awan beman kaugaliyan dán
a makatagama dikomoy en magtoldu a lállaki a magpalayon ti buuk?

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15 Peru karangalan ten bábbi a magpalayon ti buuk. Gapu inyatád dikona
en buuk na bilang bunbun na. 16 Peru ni tehud a masor pa a mákpagtalu
tungkul ti iyád, ay awanák ti iba a makagi nan konahud en kaugaliyan
mi, magin ten atanan a simbaan nen Diyos.

En Banal a Pangapon

17 Tungkul ti kagiyán kuwiday hidi nadid, ay awan takam maari a
mepagmadikál gapu en pággipun-ipun moy ay lalu a makepadukás
embes nakuwan a makapangatád ti maganda. 18 Purumeru, ay nabareta
ku a mamagkampi-kampiyan kam ten pággipun-ipun moy. Maniwalaák
a en agum a nasanig ku ay tatarudan. 19 Kailangan ngani a magbukud-
bukud kam tánni matukuyan ni deya dikomoy en matapat hidi. 20 Kaya
ten pággipun-ipun moy ay bakán a Banal a Pangapon nen Panginoon
en kanán moy. 21 Gapu en balang essa dikomoy ay magapura dán a
mangkan ten balon na, kaya magaláp dán en agum sakay lasing dán
en agum. 22 Awan kam beman ti sadili a bilay tánni hud kam a kuman
sakay maginom? Oni imemenos moy la en simbaan nen Diyos sakay
pasanikiyán en mágkahirap? Ánya nadid gamitán kuwid? Puriyán takam
beman gapu ti bagayid a iyud? Awan takam maari a puriyán!

23 Iddi en adal a natanggap ku ten Panginoon sakay iyatád ku bi dikomoy:
ti gibiyid a iyud a netokyon en Panginoon Jesus ay nangalap siya ti tinapay,
24 nagpasalamat ten Diyos, sakay hinati-hati na iyud, sakay kinagi na, "Iyád
en bággi ku a mealay para dikomoy. Gamitán moy iyád bilang pangala-ala
moy dikoku." 25 Káttapos di a nangapon ay inalap na en tasa sakay kinagi
na, "I tasaid a iyád ay bigu a kasunduwan nen Diyos, a patunayan nen digi
ku. Kada inumán moy iyád, gamitán moy a bilang pangala-ala dikoku."

26 Gapu ni kada kuman kam ti tinapayid a iyád sakay uminom ti tasaid
a iyád ay ipahayag moy en kákkatay nen Panginoon hanggan ten kássoli
na a ruway.

27 Ni deyaman en kuman ten tinapay sakay uminom ten tasa nen
Panginoon ten paraan a awan karapatdapat ay nagkasala ten bággi sakay
ten digi nen Panginoon. 28 Kaya dapat a siyasatán nen tolay en sadili na
bagu a kuman ten tinapay sakay uminom ten tasa. 29 Gapu ni deyaman
en kuman sakay uminom a awan na tenggiyán en kahalagaan nen bággi
nen Panginoon ay kuman sakay uminom ti hatul para ten sadili na.
30 Saiyán en dahilan ni bakin a mágkahina sakay masasaktin en kakpalan
dikomoy, sakay nágkatay dán ngani en agum. 31 Ni siyasatán tam pa en
sadili tam, ay awan kitam hatulan nen Panginoon. 32 Peru hatulan kitam
nen Panginoon gapu ituwid na kitam, tánni awan kitam maparusaan a
kaguman ni munduwiday.

33 Kaya ngani, kákkapatkaka ku hidi, ni magipun-ipun kam a kuman ay
dapat a mamagurayan kam. 34 Ni tehud a magaláp dikomoy ay kuman pa

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

siya ten bilay na tánni awan umabut ti hatul a parusa en pamagipun-ipun moy. Tungkul ten agum pa hidi a bagay, ay ayusán ku dálla káddemát ku haán.

En Kaluub hidi nen Banal a Ispiritu

12 1 Nadid, kákkapatkaka ku hidi, tungkul ten kaluub hidi nen Banal a Ispiritu, ay gustu ku a magkahud kam ti tama a kaalaman.
2 Tukoy moy a dikona awan kam palla mánnampalataya, ay naniwala kam ten diyos-diyosan hidi a awan bi makapagupos. 3 Kaya gustu ku a mapospusan moy a awan ti tolay a igiyya nen Ispiritu nen Diyos a magkagi a, “Sumpaán ti Jesus!” Sakay awan bi makagi nen deyaman a, “Panginoon ti Jesus,” ni awan igiyya nen Banal a Ispiritu.

4 Tehud a iba-iba a ispirituwal a kaluub. Peru eessa la en Ispiritu a mángkaluub ti hidi iyád. 5 Tehud a iba-iba a paraan ni págserbi, peru eessa la en Panginoon a pagserbiyan. 6 Tehud a iba-iba a kakayanan ten págserbi, peru eessa la en Diyos a mangatád ti kakayanan ten tolay hidi a magserbi. 7 En balang essa ay naátdenan ti kaluub a paketan a ked dikona en Ispiritu para ten kapiyyaan nen agum. 8 En agum dikotam ay napagkaluuban ti kakayanan a magupos ti mensahi ni karunungan. En agum ay napagkaluuban ti katalinuwan. Peru eessa la a Ispiritu en nángkaluub ti hidi iyád. 9 Iyud labi a Ispiritu en nángkaluub ten agum ti pánnampalataya ten Diyos, sakay ten agum ay en kapangyariyan a magpapiyya ten tehud hidi a saket. 10 Tehud a pinagkaluuban dikodi ti kapangyariyan a maggamet ti himala; tehud bi a pinagkaluuban ti kakayanan a magpahayag ti mensahi a gubwat ten Diyos, sakay tehud bi a pinagkaluuban ti kakayanan a makatukoy ni ánya a kaluub en gubwat ten Ispiritu, sakay ni ánya en bakán. Tehud bi a pinagkaluuban ti kakayanan a makapagupos ten iba-iba hidi a upos, sakay ten agum ay magpaliwanag ti hidi iyud a upos. 11 Peru essa la a Ispiritu en manggamet ti atananid a iyád sakay magbahagi ten iba-iba a kaluub ten balang essa, ayun ten kagustuwan na.

Essa a Bággi Peru Makpal a Bahagi

12 Ti Cristo ay kona ten essa a bággi a tehud a makpal a bahagi. Maski binuu ni iba-iba a bahagi, ay nanatili a eessa a bággi. 13 Atanan tam, magin Judio oni Hentil sakay alipin man oni malaya, ay nabinyagan ten eessa a Ispiritu tánni magin essa a bággi. Atanan tam ay pinainom ti eessa a Ispiritu.

14 En bággi ay binuu ni makpal a bahagi, bakán a essa la a bahagi.
15 Mara ni kagiyán nen básset a, “Bakánnák a lima, kaya awanák bahagi nen bággi,” awan beman kabahagi siya nen bággi? 16 Mara ni kagiyán nen bángbáng a, “Bakánnák a mata, kaya awanák bahagi nen bággi,” awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

beman kabahagi siya nen bággi? 17Ni purus a mata dálla en buu a bággi,
konya dán a makasanig? Ni purus a bángbáng dálla en buu a bággi,
konya dán a makaarub? 18Peru inayus nen Diyos en balang bahagi nen
bággi ayun ten kaluuban na. 19Ni en atanan a bahagi ay pare-parehu,
ay awan iyán makagi a essa a bággi. 20Peru tatarudanid ay makpal a
bahagi, peru eessa la a bággi.
21Kaya awan makagi nen mata ten lima a, "Awan taka kailangan,"
kumona bi ten ulu, awan na makagi ten básset a, "Awan taka kailangan."
22Ti katunayan na, en bahagi hidi a kumán a mágkahina ay siya pa en
mas kailangan. 23Sakay en bahagi hidi nen bággi a ten palagay tam
a awan mahalaga ay átdenan tam ti halaga. En bahagi hidi a awan
masiyadu a maganda ay siya en dapat tam a pagandaán ti hustu. 24Awan
dán iyád kailangan a gamitán ten agum a bahagi nen bággi tam a talaga
a maganda dán. Dikona inayus nen Diyos en bággi tam, ay inatáddan
na ti higit a karangalan en bahagi hidi a awan masiyadu a marangal,
25tánni awan magkahud ti kampi-kampiyan, nan mágmalasakitan
en balang essa. 26Ni en essa a bahagi ay masaketan, atanan di ay
masaketan. Ni en essa a bahagi ay maparangalan, atanan di ay masaya.
27Sikam a atanan en eessa a bággi ni Cristo, sakay balang essa
dikomoy ay bahagi nen bággi na. 28Nángdátton en Diyos ten simbaan
ti purumeru, ay apostol hidi; kumaduwwa, ay propeta hidi, sakay
kumatállu, ay maistu hidi. Nángdátton bi siya ti makagamet hidi
ti himala, makapagpapiyya hidi ti tehud a saket, tagatulung hidi,
tagapangasiwa hidi, sakay makapagupos hidi ti iba-iba a upos. 29Awan
atanan ay apostol, propeta oni maistu. Awan atanan ay naatáddan ti
kakayanan a makagamet ti himala, 30magpapiyya ten tehud a saket
hidi, makapagupos ti iba-iba upos oni mágpaliwanag ti hidi iyud a upos.
31Kaya pagsikapan moy a gustuwán en kaluub hidi a mas mahalaga.
Sakay nadid ay itoldu ku dikomoy en awan ti kaparehu ten atanan.

En Págmahal

13 1Nadid, makapagupusák man ten upos nen tolay hidi sakay nen
anghel hidi, ni awanák labi ti págmahal ay kumánnák la a en
batingtingan a magalingawngaw oni pompiyang a matánnug. 2Ni sikán man
ay tehud a kakayanan a magpahayag ten upos nen Diyos sakay mangintendi
ten atanan a lihim, ni tehudák man ten atanan a kaalaman sakay dikál a
pánnampalataya a kaya ku pa a paagtonán en bukid hidi, peru ni awanák
labi ti págmahal, ay awanák labi ti kuwenta. 3Sakay maski ni ipagatád ku
man en atanan a ari-ariyan ku hidi, sakay iyalay ku man en bággi ku tánni
tutudán, ni awanák labi ti págmahal, awanák labi ti pakinabang!
4En págmahal ay matiyaga sakay mabait, awan maáinggitán, awan
palalu sakay awan mapagmadikál, 5awan madukás ti ugali, awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

makasadili, awan maáiyamután, sakay awan mágmula ti iyamut. 6 Awan
na kasayaan en madukás a gamet, peru ikasaya na en katutuhanan. 7 En
págmahal ay mapagpatawad, tehud a tiwala, putat ti pag-asa, sakay
mapagtiis hanggan ten katapusan.
8 Matapos en kakayanan a magpahayag ten upos nen Diyos, sakay
umimang en kakayanan a magupos ti iba-iba hidi a upos, mawan bi en
karunungan, peru en págmahal ay awan ti katapusan. 9 Awan palla hustu
en kaalaman sakay kakayanan tam a magpahayag ten mensahi a gubwat
ten Diyos, 10 peru káddemát nen ganap, ay mawan en awan ganap.
11 Dikona a anakák palla, ay magupusák, magisip sakay mangatuwiran
a kona ten essa a anak. Nadid a tehudák dán a idad, ay inibutan ku dán
en isip anak. 12 Ti kasalukuyan, ay kumán a maraburab a letratu en
ketan tam ten aspehu, peru dumemát en aldew a makilala tam en Diyos
ti atubengan. Badit la en tukoy ku nadid; peru dumemát en aldew a
mahustu iyád a kaalaman, kona ten hustu a pákkatenggi na dikoku.
13 Kaya i tálluwid a iyád ay manatili: en pánnampalataya, pag-asa,
sakay págmahal; peru en pinakadakila ti hidi iyád ay en págmahal.

Tungkul ten Kaluub pa hidi nen Ispiritu

14 1 Pakagustuwán moy en págmahal! Hangadán moy en kaluub hidi
a ispirituwal, lalu dán en makapagpahayag ten mensahi a gubwat
ten Diyos. 2 En magupos ti iba-iba a upos ay ten Diyos a mákpágguron
bakán a ten tolay, gapu awan ti makaintendi dikona; peru magupos siya
ten lihim hidi ten tulung nen Banal a Ispiritu. 3 Peru en magpahayag
bi ten mensahi a gubwat ten Diyos ay magupos ten katolayan tánni
patibayán en pánnampalataya di, pabegsákkán en isip di sakay pasayaán.
4 En sadili a kákkabiyag a ispirituwal en palaguwán nen magupos ti iba-
iba a upos, peru en simbaan en palaguwán nen magpahayag ten mensahi
nen Diyos.
5 Gustu ku nakuwan a atanan moy ay makapagupos ti iba-iba a upos,
peru mas lalu a gustu ku a makapagpahayag kam ten mensahi a gubwat
ten Diyos. Mas mahalaga en magpahayag ten mensahi a gubwat ten
Diyos, nan ten makapagupos ti iba-iba a upos, puwera la ni tehud a
mángpaliwanag ten kagiyán na, tánni makatulung ten kállagu nen
simbaan. 6 Kaya, kákkapatkaka hidi, ni umangayák man haán sakay
magupos ti iba-iba upos dikomoy, ay ánya i pakinabang moyid dikoku?
Awan! Makinabang kam la ni tolduwan takam ten pahayag hidi nen
Diyos, sakay en tukoy ku hidi a tungkul dikona, en mensahi hidi a
gubwat ten Diyos, sakay en adal hidi.
7 Magin ten instrumentu hidi a awan ti biyag a kona ten plauta sakay
alpa, konya a matukuyan nen deyaman ni ánya en tugtug na ni awan bi
malinaw en tánnug nen nota hidi? 8 Sakay ni awan malinaw en tánnug

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nen trumpeta a págdulaw, deya i humandaid tánni lumaban? 9 Kona labi
hud, konya a matukuyan nen agum ni ánya en gustu moy a kagiyán ten
kinagi moy ti iba-iba a upos ni awan di bi maintendiyan? Kumán kam a
nákpágguron ten parás.
10 Makpal a iba-iba upos ti munduwiday, sakay balang essa ay tehud
a kahulugan, 11 peru ni awanák malalaki ten upos a ginamit nen kauron
ku, ay awan kami magkaintendiyan. 12 Gapu gugustu moy a magkahud
ten kaluub hidi nen Ispiritu, ay sikapán moy a sumagana kam ten kaluub
a makapangpalagu ten simbaan.
13 Gapu háddi, ay kailangan a ipagdasal nen magupos ti iba-iba a
upos a átdenan bi siya ti kaluub a mángpaliwanag ten kinagi na. 14 Ni
magdasalák ti uposid a iyán, ay magdasal ngani en ispiritu ku peru
awan bi ti pakinabang en isip ku. 15 Ánya i dapat kuwid a gamitán?
Magdasalák ten pamamag-itan nen ispiritu ku, peru gamitán ku bi en
isip ku ten págdasal ku. Mágkansiyonák ten pamamag-itan nen ispiritu,
peru gamitán ku bi en isip ku ten págkansiyon ku. 16 Ni magpasalamat ka
ten Diyos ten pamamag-itan nen ispiritu la, konya a makakagi ti "Amen"
en essa a tolay a ked haud ni awan na maintendiyan en kákkagiyán mu?
17 Maganda en págpasalamat mu, peru awan makatulung ten kállagu nen
biyag a ispirituwal nen agum.
18 Magpasalamaták ten Diyos gapu makapagupusák ti iba-iba a
upos, a higit dikomoy a atanan. 19 Peru ten pamagipun-ipun ten
simbaan, mas gustu ku pa a magupos ti limma a upos a maintendiyan
sakay makapagtoldu ten agum, nan ten libu-libu a upos a awan bi
maintendiyan.
20 Kákkapatkaka hidi, dyan kam magin isip anak. Magin kona kam ten
anak a awan ti tukoy tungkul ten madukás, peru ten pággintendi moy ay
arigán moy en mágkatanda. 21 Kona háddi en nakasulat ten Kautusan:

"Kinagi nen Panginoon,
'Magupusák ti banuwanid a iyád, ten pamamag-itan nen tolay hidi
a tehud a iba a upos,
ten pamamag-itan nen bibig nen dayu hidi,
Peru awanák di padi sanigán.' "

22 Ni konahud, en kaluub a makapagupos ti iba-iba a upos ay essa a tanda
para ten awan hidi mánnampalataya, bakán a ten mánnampalataya
hidi. Peru en kaluub a makapagpahayag ti mensahi a gubwat ten Diyos
ay tanda para ten mánnampalataya hidi, sakay bakán a ten awan hidi
mánnampalataya.
23 Kaya ni ten pággipun-ipun ten simbaan ay magupos ti iba-iba a
upos en atanan, sakay tehud a dumemát a katolayan a awan ti konahud
a kaluub oni awan mánnampalataya, ay awan di beman wád kagiyán a
nagareng kamon? 24 Peru ni en atanan ay magpahayag ten mensahi a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

gubwat ten Diyos, sakay dumemát haud en essa a awan makaintendi oni
awan mánnampalataya, ay makilala na a siya ay makasalanan, sakay
mabati na en tunay na a kalagayan. 25 Sakay matukuyan na en lihim
ten pusu na. Kaya lumuhud siya a sumamba ten Diyos, sakay tulos na a
kagiyán a, “Talaga a ked dikomoy en Diyos!”

Kaayusan ten Simbaan

26 Ánya nadid i gustuwid a kagiyán ni atananid a iyád, kákkapatkaka
hidi? Ni ten pággipun-ipun moy ay tehud a mágkansiyon, tehud a
magtoldu, tehud a magpahayag ten kaluuban nen Diyos, tehud a magupos
ti iba-iba hidi a upos, sakay tehud bi a magpaliwanag ti iyud, gamitán
moy hidi iyád a atanan para ten kállagu nen simbaan. 27 Ni tehud a
magupos ti iba-iba a upos, tama dán en duwwa oni tállu a máglelewas
sakay kailangan a tehud a mángpaliwanag ten kagiyán di. 28 Peru ni
awan ti mángpaliwanag, ay tumahimik dálla en nagupos ti iba-iba a
upos sakay mákpágguron dálla siya ten Diyos. 29 Pabayan a magupos en
duwwa oni tállu a tolay a tehud a kaluub a magpahayag ten mensahi a
gubwat ten Diyos, sakay suriyán bi nen agum en kagiyán di hidi. 30 Sakay
ni en essa a mággetnud haud ay nakatanggap ti pahayag a gubwat ten
Diyos, umimang pala en magupos. 31 Gapu sikam a atanan ay maari
a máglelewas a magpahayag ten mensahi nen Diyos tánni kumabetu
en atanan sakay bumegsák en isip di. 32 En kaluub a magpahayag ten
mensahi a gubwat ten Diyos ay dapat a mapugád nen tehud a kaluub ti
iyud, 33 gapu en Diyos ay awan masaya ten kaguluwan gapu siya en Diyos
nen kaayusan sakay kapayapaan.

Kona háddi en dapat a mangyari ten atanan a simbaan nen tolay hidi
nen Diyos. 34 En bábbi ay kailangan a tumahimik ten pággipun-ipun ten
simbaan. Gapu awan impakultad dikodi a magupos ten pággipun-ipun
di; kailangan hidi a pasakup, a kona ten nakagi ten Kautusan. 35 Ni tehud
hidi a gustu a matukuyan, ay magtanung hidi ten kabinga di káddemát
ten bilay di; gapu makasaniki a magupos en essa a bábbi ten disalad nen
simbaan.

36 Bakay bi en pangakala moy ay naggubwat dikomoy en upos nen
Diyos, oni bakay sikam la en nakatanggap? 37 Ni en pangakala nen
deyaman ay nakatanggap siya ti pahayag a gubwat ten Diyos, oni
ányaman a kaluub nen ispiritu, ay dapat na a tenggiyán a i sulat kuwidi
dikomoy ay utus nen Panginoon. 38 En awan mangtenggi háddi ay dyan
moy bi tenggiyán.

39 Kaya, kákkapatkaka ku hidi, hangadán moy nakuwan a
makapagpahayag ten mensahi a gubwat ten Diyos, peru dyan moy bi
ibawal en magupos ti iba-iba hidi a upos. 40 Kaya la, ay gamitán moy en
atanan a bagay ten tama sakay maayus a paraan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Kákkabiyag a Ruway ni Cristo

15 1 Kákkapatkaka ku hidi, ipaala-ala ku dikomoy nadid en Maganda
a Bareta a impangaral ku dikomoy. Iyád en Maganda a Bareta
a tinanggap moy, sakay nagin pundasyon nen pánnampalataya moy.
2 Naligtas kam ten pamamag-itan ni iyád, ni magpakatibay kam ten
upos a impangaral ku dikomoy; gapu ni awan, ay awan ti kuwenta en
pánnampalataya moy.
3 Gapu inyatád ku dikomoy i adaliday a tunay ti halaga a tinanggap ku
labi: ti Cristo ay natay gapu ten kasalanan tam hidi, bilang pangtupad
ten kinagi na ten Kasulatan. 4 Inlábbáng siya sakay nabiyag a ruway
ten katállu a aldew, ayun bi ten Kasulatan. 5 Sakay pummeta siya kánni
Pedro, káttapos ay ten sapulu ay ti duwwa a apostol. 6 Káttapos, ay
pummeta siya ten mahigit a limma a datos a kákkapatkaka a namagipun-
ipun. Kakpalan dikodi ay biyag palla hanggan nadid, peru en agum ay
natay dán. 7 Sakay pummeta bi siya kánni Santiago, kona bi ten atanan a
apostol.
8 Ten katapusan ay pummeta bi siya dikoku, maski ni kapalagay
kuwid ay en essa a anak a neenak a awan kapanahunan. 9 Gapu sikán en
kababaan ten atanan a apostol; awanák ngani karapatdapat a duluwán a
apostol, gapu inusig ku en simbaan nen Diyos. 10 Peru gapu ten kabaitan
na dikoku, ay nagin apostolák, sakay awan nawanan ti kuwenta iyád a
kaluub na dikoku. Ti katunayan na, ay nagtarabahuwák ti hustu nan hidi,
peru bakán iyád a gapu ten sadili ku a kakayanan nan gapu ten kabaitan
nen Diyos dikoku. 11 Kaya magin sikán oni hidi, ay iyád en ipáppangaral
mi, sakay pinaniwalaan moy.

En Kákkabiyag a Ruway nen Patay hidi

12 Nadid, ni ipáppangaral mi a ti Cristo ay nabiyag a ruway, bakin a
kagi nen agum dikomoy ay awan biyagán a ruway en nágkatay hidi? 13 Ni
tatarudan iyán, ay lumitaw a awan nabiyag a ruway ti Cristo. 14 Sakay ni
awan nabiyag a ruway ti Cristo, ay awan ti kuwenta en pángngaral mi
sakay awan bi ti pakinabang ten pánnampalataya moy. 15 Ni konahud,
ay lumitaw a mágkabuli kami a tistigu nen Diyos gapu pinatunayan mi
a biniyag a ruway nen Diyos ti Cristo, peru awan bali, ni talaga a awan
ti kákkabiyag a ruway ten nágkatay hidi. 16 Ni awan biniyag a ruway en
nágkatay hidi, ay awan bi nabiyag a ruway ti Cristo. 17 Sakay ni awan
nabiyag a ruway ti Cristo, ay awan palla nalinisan en kasalanan moy
sakay awan ti pakinabang ten pánnampalataya moy. 18 Bakán la iyán,
gustu naid a kagiyán ay en atanan a nágkatay a mánnampalataya kánni
Cristo ay nepahamak. 19 Ni en pag-asa tam kánni Cristo ay para la ti
biyagid nadid, ay sikitamon i kakakagbiyid ten atanan a tolay.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Peru nadid ta biniyag a ruway ti Cristo, saiyád i katunayanid a
biyagán a ruway en nágkatay hidi. 21 Ni konya a dummemát en kákkatay
ten pamamag-itan nen essa a tolay, ay kona labi hud, dummemát en
kákkabiyag a ruway ten pamamag-itan bi nen essa a tolay. 22 Gapu ni
konya a matay en atanan gapu ten kaugnayan kánni Adan, ay kona labi
hud, mabiyag en atanan gapu ten kaugnayan di kánni Cristo. 23 Peru
en balang essa ay tehud a kanya-kanya a netakda a panahun. Ti Cristo
en kadipalonguwan ten atanan; káttapos, en ked hidi kánni Cristo ten
kássoli na a ruway. 24 Sakay dumemát en katapusan, ni neatád dán ni
Cristo ten Diyos Ama en kahariyan, káttapos na a matalu en atanan a
kahariyan, pamahalaan sakay kapangyariyan. 25 Gapu ti Cristo ay dapat
a maghari hanggan a matalu na sakay mapasuku en atanan a kadima na.
26 En kadimudyanan na a taluwán a kadima ay en kamatayan. 27 Gapu
kinagi nen Kasulatan, “En atanan a bagay ay sakupán nen Diyos ten
kapangyariyan na.” Peru en upos a, “atanan a bagay,” ay maliwanag a
awan kaguman háddi en Diyos gapu siya en nángdátton ten atanan a
bagay ten disalad nen kapangyariyan ni Cristo. 28 Ni en atanan a bagay
ay nasakup dán nen kapangyariyan ni Cristo, ay en Anak dámman en
magpasakup ten kapangyariyan nen Diyos a nángdátton ten atanan a
bagay ten disalad nen kapangyariyan na. Ni konahud, ay maghari en
Diyos ten atanan. 29 Ni konahud, ay ánya halagaid nen págpabinyag nen
tolay hidi para ten nágkatay hidi? Ni talaga a awan biyagán a ruway en
nágkatay hidi, ay bakin nagpabinyag pa en tolay hidi alang-alang dikodi?
30 Sakay bakin ked kami pa ti panganib a kalagayan ti atanan a odas?
31 Kákkapatkaka ku hidi, kada aldew ay adeniyák ti kákkatay. Kagiyán ku
iyád gapu ipágmadikál takam alang-alang kánni Cristo Jesus a Panginoon
tam! 32 Ni en pákpaglaban ku ten mágkatapang a kadima ti Efeso ay para
ten tolay la, ánya i pakinabang kuwid? Ni awan labi mabiyag a ruway en
patay hidi, ay mas maganda pa ni sunudán tam dálla i kakagiyanid a iddi:
“Kuman kitam sakay uminom, gapu ni ilaw, ay matay kitam.”
33 Dyan kam padadaya. “En madukás a kaguman ay makasida ti
mágkaganda a ugali.” 34 Magpakatinu kam sakay adággan moy en
págkasala. Awan matenggi nen agum dikomoy en Diyos. Kagiyán ku iyád
tánni mapasaniki kam.

En Idsura nen Bággi ten Kákkabiyag a Ruway

35 Peru tehud a magtanung, “Konya a mabiyag a ruway en patay hidi?
Ánya en magin idsura nen bággi di?” 36 Hangal! Awan mabiyag en bine a
imula mentras awan iyád matay. 37 Sakay en imula ay bakán a dikál dán,
nan bine, a kona ten butil nen trigo oni nen agum a bine. 38 En Diyos en
mangatád ti bággi ti iyud a bine, ayun ten kaluuban na; balang bine ay
átdenan na ti tama a bággi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39 Sakay awan pare-parehu en pilas nen linalang hidi a tehud a biyag;
iba en pilas nen tolay, iba en pilas nen hayup, iba ten ibun hidi, sakay iba
ten ikan hidi.
40 Tehud a bággi a panglanget sakay tehud bi a pangluta; iba en
kagandaan nen pangluta sakay iba en kagandaan nen panglanget. 41 Iba
en demlag nen aldew, iba bi en demlag nen bulan, sakay iba bi en demlag
nen biton hidi. Maski en biton hidi ay awan pare-parehu en demlag di.
42 Kona labi haán ten kákkabiyag a ruway. En bággi a inlábbáng ay
marunot, peru awan marunot a awan ti katapusan en bággi a biniyag
a ruway. 43 Madukás sakay awan ti kaya dikona a inlábbáng, maganda
sakay mabegsák ten kákkabiyag a ruway. 44 Inlábbáng a bággi a
pangluta, mabiyag a ruway bilang bággi a panglanget. Ni tehud a bággi
a pangluta, tehud bi a bággi a panglanget. 45 Kona háddi en nakasulat,
ten kasulatan: "En purumeru a tolay a ti Adan, ay linalang a inátdenan
ti biyag," en dimudyan a Adan ay Ispiritu a mangatád ti biyag. 46 Peru
awan nágdipalongu en panglanget; en pangluta pa bagu en panglanget.
47 En purumeru a Adan ay gubwat ti luta, gapu linalang siya a gubwat
ten alikabuk, en kaduwwa a Adan ay gubwat dilanget. 48 En bággi a
pangluta ay kona ten naggubwat ten luta; en bággi a panglanget ay kona
ten naggubwat dilanget. 49 Ni konya a nagin kaparehu kitam ten tolay
a gubwat ti lutaiday, ay magkakona kitam bi ten tolay a naggubwat
dilanget.
50 Iddi en gustu ku a kagiyán, kákkapatkaka ku hidi, en binuu nen
pilas sakay digi ay awan maari a makabahagi ten kahariyan nen Diyos,
sakay en bággi a pangluta ay awan maari a magmana ti biyag a awan ti
katapusan.
51 Essa a lihim i kagiyán kuwidi dikomoy, bakán a sikitam a atanan
ay matay peru atanan tam ay baguwán, 52 ten essa a saglit, ten essa a
kisáp-mata, a kasabay nen katapusan a tánnug nen trumpeta. Gapu ten
káttánnug nen trumpeta, mabiyag a ruway en patay hidi sakay awan
dán hidi matay a ruway. Baguwán kitam a atanan. 53 En bággi tam a
marunot ay mapalitan ti awan marunot sakay en bággi tam a matay ay
mapalitan ti bággi a awan matay. 54 Ni en marunot ay napalitan dán ti
awan marunot, sakay ni en tehud a kamatayan ay napalitan dán ti awan
dán matay, ay matupad dán en nakagi ten kasulatan: "Natalu dán en
kamatayan; nangyari dán en tagumpay!"
55 "Hádya dán, kamatayan, en tagumpay mu?
Hádya dán, kamatayan, en kamandag mu?"
56 En kamandag nen kamatayan ay en kasalanan, sakay en begsák nen
kasalanan ay maggubwat ten Kautusan. 57 Magpasalamat kitam ten Diyos
gapu inatáddan na kitam ti tagumpay ten pamamag-itan nen Panginoon
tam a ti Jesu-Cristo! 58 Kaya ngani, mahal ku hidi a kákkapatkaka,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

magpakatatag kam a pirmi sakay dyan manghina. Magpakasipag kam
ten págserbi moy ten Panginoon, gapu tukoy moy a awan masayang en
pagud moy para dikona.

Tulung ten Kákkapatkaka ti Judea

16 1 Nadid, tungkul bi ten págpuron ti itulung ten kákkapatkaka ti
Judea, ay gamitán moy iyud a kona ten kinagi ku ten simbaan
hidi ti Galacia. 2 Kada purumeru a aldew nen simba, mángbukud en
balang essa ti bahagi nen kinita na, sakay ipunán na iyud para awan
dán kailangan a magagid pa ti tulung káddemát ku haán. 3 Káddemát ku
haán, atáddan ku ti sulat en tolay hidi a piliyán moy tánni mangtawid
ten tulung moy ti Jerusalem. 4 Sakay ni kailangan a angayák bi haud, ay
mákkuyugák dikodi.

En Planu hidi ni Pablo

5 Angayák haán kággubwat ku ti Macedonia, gapu naplanu ku a
rumoyot haud. 6 Magmalayák haán sakay bakay háddák dán haán a
mangámyan, tánni matulunganák moy ten balang angayan ku. 7 Awan
ku gustu a rumoyoták la haán; nan gustu ku a magmalay ti sabadit, ni
kaluuban nen Panginoon.

8 Peru en planu ku ay mágyan ti Efeso hanggan ten aldew ni
Pentecostes.[a] 9 Tehud a maganda a pagkakataun háddi para ten págserbi
tam, maski ni makpal a humadlang.

10 Káddemát haán ni Timoteo, ay ipeta moy dikona en maganda moy
a págtanggap tánni pumapayapa en kaluuban na, gapu siya ay kaparehu
ku a magserbi ten Panginoon. 11 Dyan moy siya imemenos, nan tulungan
moy tánni makasoli siya háddi a tehud a kapayapaan, gapu áorayán ku
siya a kaguman nen kákkapatkaka hidi. 12 Tungkul bi ten kapatkaka tam
a ti Apolos, inuron ku siya ti maganda a angay bumisita haán a kaguman
en agum a kákkapatkaka. Peru awan palla siya makaangay haán nadid.
Saka dálla ni tehud dán a pagkakataun.

Pangkatapusan a Bilin

13 Magin handa kam sakay magpakatatag ten pánnampalataya moy.
Magpakatapang kam sakay magpakatibay. 14 En atanan a gággamitán
moy ay gamitán moy a tehud a págmahal.

15 Kákkapatkaka ku hidi, tukoy moy a en pamilya ni Estefanas en
dipalongu a nakakilala ten Panginoon ti Acaya; sakay inlaan di en sadili
di a magserbi ten tolay hidi nen Diyos. Ipákpágguron ku dikomoy 16 a

---

[a] **16:8** *Pentecostes:* iyád ay en káddibábbi nen Banal a Ispiritu ten dipalongu hidi a
mánnampalataya.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

magpasakup kam ten kona hidi dikodi, sakay ten deyaman a kaguman di
a magpakahirap a magserbi.
17 Masayaák ten káddemát de Estefanas, Fortunato, sakay ti Acaico,
gapu gamitán di en awan moy magamet para dikoku. 18 Hidi en
nangpabegsák dikoku, a kona bi dikomoy. Pakahalagaan moy en kona
hidi haán a kalasi ni tolay.
19 Kumustaán kam nen mánnampalataya hidi ti Asia. Kumustaán kam
bi de Aquila ay ti Priscila, sakay nen kákkapatkaka hidi a mággipun-ipun
ten bilay di ten ngaran nen Panginoon. 20 Kumustaán kam bi nen atanan
a kákkapatkaka háddi.
Mamágkumustaan kam bilang matátkaka kánni Cristo.
21 Sikán a ti Pablo en mismu a nángsulat ti iyád a págbati.
22 Sumpaán en deyaman a awan ti págmahal ten Panginoon!
Marana tha Dumemát ka dán nakuwan, Panginoon mi! 23 Pagpalaán
kam nakuwan nen Panginoon tam a ti Jesus.
24 Magkahud kam nakuwan a atanan ten págmahal ku, ten ngaran ni
Cristo Jesus.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Kaduwwa a Sulat ni Pablo ten TAGA-CORINTO HIDI

Paliwanag Tungkul ten Libru

En Kaduwwa a Sulat ni Pablo ten Taga-Corinto hidi ay nesulat dikona a tehud a problema en apostol sakay en agum a miyembru nen simbaan ti Corinto. Tehud a sangan a tolay ti simbaanid a iyád a kumontra kánni Pablo, peru impabati la ni Pablo en kagustuwan na a mákpagkasundu dikodi, sakay impahayag na bi a magin masaya siya a tarud ni mangyari iyád.

Ten purumeru a bahagi nen sulat, ay tinalakay ni Pablo en kaugnayan na ten simbaan ti Corinto. Impaliwanag na ni bakin a masaket en káttábbig na ten pángmemenos sakay pángkontra nen simbaan dikona, sakay insaysay na en kasayaan na a bunga nen págsisi sakay págkasundu. Káttapos, ay kinagi na ten mánnampalataya hidi a mangatád hidi ti sagana a tulung ten maghirap hidi a kákkapatkaka ti Judea. Ten katapusan a bahagi ni sulatid a iyád, ay insurug ni Pablo en sadili na bilang apostol ten sangan a taga-Corinto a magkagi a hidi i tatarudanid a apostol bakán a ti Pablo.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-11
Ti Pablo sakay en simbaan ti Corinto 1:12–7:16
En tulung ten kákkapatkaka hidi ti Judea 8:1–9:15
En págsurug ni Pablo ten karapatan na bilang essa apostol 10:1–13:10
Katapusan 13:11-13

---

1 1 Iddi a sulat ay gubwat kánni Pablo a apostol ni Cristo Jesus ayun ten
kaluuban nen Diyos sakay gubwat ten kapatkaka tam a ti Timoteo.
Para ten simbaan nen Diyos ti Corinto sakay ten tolay hidi nen Diyos a
mágyan ti buu a Acaya.
2 Magkahud kam nakuwan ti pagpapala sakay kapayapaan a gubwat
ten Diyos a Ama tam sakay ten Panginoon a ti Jesu-Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Pasalamat ni Pablo

3 Puriyán tam en Diyos sakay Ama nen Panginoon tam a ti Jesu-
Cristo, en makákkagbiyán a Ama sakay Diyos a pirmi a mangparapara
dikotam. 4 Paraparaán na kitam ni tehud kitam a kalungkutan, tánni
maparapara tam bi en agum hidi a tehud a kalungkutan. 5 Gapu ni
sakonya ti kakpal en kahirapan mi gapu ten pákpagkaessa mi kánni
Cristo, ay sakona bi hud ti kakpal en pángparapara ni Cristo dikomi. 6 Ni
maghirap kami man, ay para iyád ten kapiyyaan moy sakay kaligtasan.
Ni naparapara kami ay maparapara kam bi tánni matággád moy en
kahirapan a danasán moy a kona dikomi. 7 Kaya matibay en pag-asa mi
para dikomoy, gapu tukoy mi a naghirap kam bi a kona ten pághirap
mi, kaya paraparaán na kam bi a dikomi. 8 Kákkapatkaka, gustu mi a
matukuyan moy en kahirapan hidi a naranasan mi ti Asia. Tunay ti dággi
en naranasan mi, ngari-ngari kami dán a mawanan ti pag-asa a mabiyag.
9 Akala mi ay dummemát dán en odas mi. Peru nangyari iyud tánni awan
kami magtiwala ten sadili mi nan ten Diyos a mangbiyag a ruway ten
patay hidi. 10 Inligtas na kami ten banta ni kamatayan sakay tulos-tulos
a ilálligtas, sakay umasa kami padi a tulos-tulos na a iligtas 11 ten tulung
nen dasal moy hidi. Ni konahud, makpal en magpasalamat ten Diyos
gapu ten pagpapala na dikomi bilang tábbig ten dasal nen kakpalan.

Nagbagu en Planu ni Pablo

12 Iddi en mepagmadikál mi sakay patunayan bi nen konsensiya mi:
tapat sakay awan ti págwari-wari en pákpággagum mi ten atanan, lalu
dán dikomoy. Peru nagamet mi iyád ten tulung nen Diyos bakán a ten
pamamag-itan nen karunungan nen tolay. 13 Awanák ti isulat a ányaman
dikomoy a awan moy kaya a basaán sakay intendiyán. Maintendiyan moy
nakuwan iyud ti hustu, 14 a kona ten sabadit moy dán a pákkaintendi
dikomi. Sakay ten kássoli nen Panginoon a Jesus, ay mepagmadikál moy
kami a kona ten págmadikál mi dikomoy.

15 Siguraduwák ten planu ku a dipalonguwán takam a bisitaán.
Ni magkakonahud ay pinagpala kam ten pumenduwwa a kábbisita
ku dikomoy. 16 Gapu planu ku a rumoyot haán baguwák a angay ti
Macedonia, kássoli ku ay rumoyoták dámman haán a ruway tánni
matulunganák moy para ten káangay ku ti Judea. 17 Nadid, gapu beman
a kona háddi en planu ku ay makagi moy dán a pabagu-baguwák ti
isip? Konaák beman ten makamundu hidi, a kagiyán di a, “Uhu” sakay
káttapos ay awan bálla bi? 18 Ni konya a en Diyos ay tapat, kona bi hud
en upos ku dikomoy, en “Uhu” ku nadid ay manatili a “Uhu.” 19 Gapu en
Anak nen Diyos, a ti Jesu-Cristo a ipáppangaral mi a de Silvano sakay
Timoteo, ay bakán a “Uhu” káttapos ay “Awan,” gapu siya ay pirmi a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“Uhu.” 20 Gapu kánni Cristo en atanan a pangaku nen Diyos ay pirmi a
“Uhu.” Gapu dikona, ay makatábbig kitam ti “Amen” para ten kapuriyan
nen Diyos. 21 En Diyos en mangpabegsák dikomi sakay dikomoy ten
pamamag-itan nen pákpagkaessa kánni Cristo, sakay siya bi en nangpili
dikomi. 22 Tinatakan na kami sakay pinagkaluuban ten Ispiritu na, bilang
katunayan a tupadán na en pangaku na hidi.

23 Tistigu ku en Diyos, tukoy na en ked ten pusu ku. Awanák palla
umangay haán ti Corinto gapu sikam bi en áisipán ku. 24 Awan mi kam
gustu a diktaan ni ánya i dapat moyid a paniwalaan, gapu tukoy mi a
matatag kamon ten pánnampalataya moy. Gustu mi la a tumulung tánni
magin masaya kam.

2 1 Sinadya ku a dyan pala angay haán tánni awan kam magkahud a
ruway ti kalungkutan. 2 Gapu ni atáddan takam ti kalungkutan, deya
pa i mangpasayaid dikoku? Awan beman sikam labi? 3 Kaya nagsulaták
pa dikomoy. Umáddák a maatáddan ti kalungkutan en tolay hidi a dapat
a mangpasaya dikoku ten káangay ku haán. Gapu tukoy ku a ni masayaák
ay masaya kam bi. 4 Dikona sulatan takam, tunay ti lungkut en pusu ku
sakay mabalisa, sakay todu a luwa en tinumurug mentras isulat ku iyud.
Sinulatan takam bakán a tánni atáddan ti kalungkutan nan tánni ipabati
ku dikomoy ni sakonya ti kadikál en págmahal ku dikomoy.

Patawadán en Nagkasala

5 Nadid, ni tehud a nakapangatád ti kalungkutan ten deyaman, ay
bakán a sikán i nanggamitanid, nan sikam a atanan; bakán a padikállán
ku hidi iyád a bagay, peru i tatarudanid, ay sikam i inátdenan naid ti
kalungkutan. 6 Tama dán en págparusa a ginamet dikona nen kakpalan
dikomoy. 7 Dapat patawadán moy dán siya sakay pasayaán tánni awan bi
matuluyan a manghina ti isip. 8 Kaya pákkekagbi ku dikomoy a ipabati
moy dikona a mahal moy padi siya.

9 I essa paid a dahilan nen págsulat ku dikomoy tenhud, ay purbaan
kam sakay tukuyán ni sássunudán moy en atanan nen ipáppangaral ku
dikomoy. 10 Ni deyaman en pinatawad moy ay pinatawad ku dán bi. En
pinatawad ku, ni tehud man a dapaták a patawadán, ay pinatawad ku ten
atubengán ni Cristo, alang-alang dikomoy, 11 tánni awan kitam madaya ni
Satanas sakay tukoy tam labi en gustu na a mangyari.

Minabalisa ti Pablo ti Troas

12 Dikona dummemátták ti Troas para mangaral ten Maganda a Bareta
tungkul kánni Cristo, ay inátdenanák nen Panginoon ti maganda a
pagkakataun tánni megamet iyud. 13 Peru mabalisaák a tarud gapu awan
ku ketan ti Tito a kapatkaka tam. Kaya nagpaalamák ten tolay hidi haud
sakay nagdiretsu ti Macedonia.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nagtagumpay Gapu kánni Cristo

14 Peru salamat ten Diyos ta pirmi na kami a ikuyug ten parada nen
tagumpay ni Cristo, gapu ten pákpagkaessa mi dikona. Ginamit kami
nen Diyos para kumalat en pákkatenggi kánni Cristo a kona ten kákkalat
nen págpasárrub. 15 Gapu kumán kami a en masárrub a insenso a iyalay
ni Cristo ten Diyos. Sakay kumalat iyud ten maligtas hidi sakay ten
mepahamak hidi. 16 Ten mepahamak hidi, iyád ay kumán a buyok a
makatay, peru ten meligtas hidi, iyád ay masárrub a makapangatád ti
biyag. Deya en tehud a sapat a kakayanan a makagamet ten kona hidi
haád a bagay? 17 Awan kami kona ten agum hidi a inigosyu di en upos
nen Diyos. Nan, bilang inutusan nen Diyos sakay tagapagserbi ni Cristo,
buu a katapatan mi a ipáppangaral en upos na.

En Tagapagserbi hidi ten Bigu a Tipan

3 1 Ti palagay moy bemanid ay ipágmadikál mi dámman i sadili
miyidi? Kona kami beman ten agum a tolay a kailangan pa ti sulat
a rikumendasyon para dikomoy oni gubwat dikomoy? 2 Sikamon a mismu
en rikumendasyon mi, nakasulat ten pusu mi, matenggi sakay mabasa
nen atanan a tolay. 3 Maliwanag a sikam en sulat ni Cristo a impatawid
na ten pamamag-itan mi. Awan insulat ten pamamag-itan ni tinta, nan
ten pamamag-itan nen Ispiritu ten Diyos a biyag, sakay bakán a ten
tináppeng hidi a batu nan ten pusu nen tolay hidi.

4 Makagi mi iyád gapu ten págtiwala mi ten Diyos ten pamamag-itan
ni Cristo. 5 Awan kami ti sapat a kakayanan para magamet mi iyád, en
kakayanan mi ay gubwat ten Diyos. 6 Inatáddan na kami ti kakayanan a
magin tagapagserbi ten bigu a tipan, essa a kasunduwan a awan neayun
ten nakasulat ten Kautusan nan ten Ispiritu. Gapu en nakasulat ten
Kautusan ay makapangatád ti kamatayan, peru en Ispiritu ay mangatád ti
biyag.

7 Dikona inyatád en Kautusan a neukit ten tináppeng a batu, ay
nehayag en kaluwalhatian nen Diyos, kaya ngari-ngari a awan maileng
nen Israelita hidi en rupa ni Moises maski ni en demlag nen rupa na
ay pansamantala la. Ni en págserbi a ayun ten nakasulat a Kautusan a
mangatád ti kamatayan ay dummemát a tehud a kaluwalhatian, 8 ay ánya
pa wád en kaluwalhatian nen págserbi a ayun ten Ispiritu? 9 Ni tehud a
kaluwalhatian en págserbi a mangatád ti hatul a kamatayan, ay lalu pa a
maluwalhati en págserbi a makapangatád ti kaligtasan. 10 Ti katunayan,
maari tam a makagi a en dati a kaluwalhatian ay awan dán, gapu
napalitan dán iyád ti higit a maluwalhati. 11 Ni tehud a kaluwalhatian
en lummipas, ay mas lalu en kaluwalhatian nen manatili a awan ti
katapusan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Gapu ti pag-asa miyid a iyád, ay mabegsák en pággisipan mi. 13 Awan
kami kona kánni Moises a nagbunbun ten rupa na tánni awan ketan
nen Israelita hidi en páglipas ni kaluwalhatiyanid a iyud. 14 Peru nagin
maktug en págguluwan di, kaya hanggan nadid ay ked palla i bunbunid
a iyud mentras basaán di en dati a tipan. Maibut la iyud a bunbun ten
pákpagkaessa kánni Cristo. 15 Hanggan nadid, ay tehud palla a bunbun en
isip di kada basaán di en libru hidi ni Moises. 16 Peru ni umadeni en tolay
ten Panginoon, mawan en bunbun. 17 En Panginoon a nabanggit háddi
ay en Ispiritu, sakay en Ispiritu nen Panginoon en mangatád dikotam ti
kalayaan. 18 Nadid ta naibut dán en bunbun, magdemlag ten rupa tam
en kaluwalhatian nen Panginoon. Sakay i kaluwalhatiyanid a iyán ay
gubwat ten Panginoon, a siya en Ispiritu, siya en máng-agton dikotam
hanggan magin kaparehu na.

En Kayamanan a Ispirituwal ten Pággasákkan a Gamet ti Lusak

4 1 Gapu ten kabaitan nen Diyos, ay inyatád na dikomi iyád a
tarabahu, kaya awan manghina en isip mi. 2 Inadággan mi dán en
atanan a palihim sakay makasaniki a gamet. Awan kami mangloku ten
tolay hidi, sakay awan mi purepáttán en upos nen Diyos. Nan hayagan
mi a ipangaral en katutuhanan, sakay tukoy iyád nen Diyos. Kaya handa
kami a pahatul maski kándeya.

3 Ni nabunbunan palla en Maganda a Bareta a ipáppangaral mi, iyád
ay nabunbunan la para ten awan hidi ligtas. 4 Awan hidi sumampalataya
gapu en isip di ay nalinlang nen madukás a diyos ni munduwiday.
Tánni awan di metan en demlag nen Maganda a Bareta tungkul ten
kaluwalhatian ni Cristo, a mismu a kaparehu nen Diyos. 5 Bakán a en
sadili mi en ipáppangaral mi, nan ti Cristo Jesus a Panginoon. Sakay
sikami ay tagapagserbi moy alang-alang kánni Jesus. 6 Gapu en Diyos a
nagkagi a, “Magkahud ti demlag ten kadiklámman,” ay siya en nangatád
ti demlag ten isip mi tánni matenggi mi en kaluwalhatian nen Diyos a
ketan ten rupa ni Cristo.

7 Peru sikami a pinagkaluuban ti iyád a ispirituwal a kayamanan, ay
kababaan la a pággasákkan a kona ten binga, tánni ipakapospos iyád a
dakila a kapangyariyan ay kao nen Diyos, bakán mi a kao. 8 Páppahirapan
di kami, peru awan kami summuku. Ni mensan, mabalisa kami peru
awan nawanan ti pag-asa. 9 Áusigán di kami, peru awan kami pinabayan
nen Panginoon. Metumba kami, peru umikat kami a ruway. 10 Pirmi a ked
ti bággi miyiday en kákkatay ni Jesus, tánni ten pamamag-itan ni bággi
miyiday ay ketan en biyag na. 11 Mentras a biyag kami ay pirmi kami a
ked ti panganib alang-alang kánni Jesus, tánni ten pamamag-itan nen
biyag mi a tehud a kamatayan ay ketan en biyag na. 12 Sakay mentras
a utay-utay kami a matay, sikam bi ay magkahud ti biyag. 13 Kinagi ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kasulatan a, “Magupusák gapu sumampalatayaák.” Ti iyud labi a ispiritu
ni pánnampalataya, magupos kami bi gapu sumampalataya kami. 14 Gapu
tukoy mi a en Diyos a nangbiyag a ruway ten Panginoon a ti Jesus, ay
siya labi en mangbiyag a ruway dikomi a kaguman ni Jesus sakay iyangay
na kitam ten páppágyanan na. 15 En atanan a págtatiis ku ay para iyád ten
kapiyyaan moy, tánni lalu a kumakpal en tolay a makatanggap ten kaluub
hidi nen Diyos, sakay makpal pa en magpasalamat sakay magpuri dikona.

Mabiyag ti Pánnampalataya

16 Kaya awan kami manghina ti isip. Maski mahina en bággi mi, ay
tulos-tulos bi a bumegsák en ispiritu mi aldew-aldew. 17 En badit sakay
pangsamantala a pághirap mi a táttiisán nadid ay makapangatád ti
kasayaan a awan ti katapusan sakay awan ti kaparehu. 18 Kaya en
pangileng mi ay nakatuun ten bagay hidi a awan ketan, sakay bakán a
ten bagay hidi a maáeleng. Gapu pansamantala la en bagay hidi a ketan,
peru awan ti katapusan en bagay hidi a awan ketan.

5 1 Tukoy tam a kapag nasida dán en tolda a páppágyanan tam nadid,
a gustu naid a kagiyán ay en bággi tam a makaluta, ay tehud a
bilay dilanget a awan masisida, essa bilay a ginamet nen Diyos bakán a
nen tolay. 2 Mágdadadaingán kitam mentras a ked kitam ti iyád a bággi,
sakay tunay en sor tam ten bilay a makalanget, 3 tánni mara mabihisan
kitamon ti iyád ay awan kitam kedemáttan a eklas. 4 Mentras a mágyan
kitam palla ti iyád a tolda, ay maghirap sakay mágdadadaingán, bakán
a gapu gustu tam a adággan en bággi tam a makaluta, nan gustu tam
a mabaduwan ti bággi a makalanget. Tánni magkakonahud, en biyag
tam a tehud a katapusan ay mapalitan ti biyag a awan ti katapusan. 5 En
Diyos a mismu en nánghanda dikotam para ti iyád a págbagu, sakay
impagkaluub na dikotam en Ispiritu bilang katunayan a iyád ay matupad.

6 Kaya pirmi a mabegsák en isip tam. Tukoy tam a mentras ked kitam
palla ti makaluta a bággi, ay awan kitam makasáddáp ten bilay a
inhanda nen Panginoon. 7 Gapu nabiyag kitam ayun ten pánnampalataya
ten Panginoon, sakay bakán a ten bagay hidi a ketan. 8 Mabegsák
ngani en isip tam a iwarak en bággi tam a puwestu tam nadid, tánni
makaguman tamon en Panginoon. 9 Kaya nadid, en gugustu tam ay
magin makasaya dikona, maski ni ked kitam ti makaluta a bággi oni ked
kitamon dikona. 10 Gapu sikitam a atanan ay umatubeng ten pághatul ni
Cristo, sakay tumanggap ti kapalit nen ginamet tam, maganda man oni
madukás, dikona ked kitam palla ti lutaiday.

Pák-amigu ten Diyos ten Pamamag-itan ni Cristo.

11 Kaya ngani, gapu tehud kami a ánteng ten Panginoon, ay sikapán
mi a akitán en tolay hidi a sumoli dikona. Tukoy nen Diyos en tunay mi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a pagkatolay, sakay inasaan ku bi a tunayák moy a kilala. 12 Bakán a
gapu gustu mi a ipagmadikál a ruway dikomoy en sadili mi, nan gustu
mi a atáddan mi kam ti katuwiran tánni mepagmadikál moy kami, tánni
konahud ay matábbig moy en tolay hidi a awan ti mepagmadikál nan en
bagay hidi a pangluwas sakay bakán a tunay a pagkatolay. 13 Ni kumán
kami a nasidaan ti isip, iyud ay alang-alang ten Diyos. Sakay ni sikami
ay matinu, iyud ay para ten kapiyyaan moy. 14 En págmahal ni Cristo en
maghari dikomi, gapu masiguradu mi a tehud a essa a natay para ten
atanan, kaya en atanan ay mebilang dán a patay. 15 Natay siya para ten
atanan tánni en biyag hidi nadid ay awan dán mabiyag para ten sadili di,
nan para kánni Cristo a natay sakay nabiyag a ruway para dikodi.
16 Kaya nadid, en pangileng tam ten atanan a tolay ay bakán a ayun
ten pangileng nen tolay. Ten dipalongu ay konahud en pákkatenggi tam
kánni Cristo, peru nadid ay bakán dán. 17 Kaya ni nákpagkaessa dán
kánni Cristo en essa tolay, ay essa dán siya a bigu a linalang. Awan dán
en dati na a pagkatolay napalitan dán ti bigu. 18 En Diyos en nanggamet
ti atananid a iyád. Ten pamamag-itan ni Cristo, imbilang na kitam a
amigu bakán dán a kadima, sakay pinili na kami tánni en agum hidi a
tolay ay magin amigu na bi. 19 En gustu na a kagiyán, ay ten pamamag-
itan ni Cristo, en tolay hidi ay imbilang nen Diyos a amigu, sakay
kinalimunan na dán en kasalanan di hidi. Sakay sikami bi en indátton na
a mágbareta.
20 Kaya sikami ay inutusan ni Cristo; en Diyos a mismu en
mákpágguron dikomoy ten pamamag-itan mi. Mákpágguron kami
dikomoy alang-alang kánni Cristo; a pabagu kam ten Diyos a magin
amigu bakán a kadima. 21 Awan nagkasala ti Cristo, peru gapu dikotam,
siya ay nebilang a makasalanan tánni ten pamamag-itan na ay magin
matuwid kitam ten atubengán nen Diyos.

6 1 Nadid ta kaguman kami ten tarabahu nen Diyos, ipákpágguron mi
dikomoy a dyan moy sayangán en kabaitan nen Diyos a iyáatád na
dikomoy. 2 Gapu kinagi nen Diyos a,

"Ten tama a panahun sinanig taka,
ten aldew nen págligtas, tinulungan taka."

Nadid dán en tama a panahun! Iyád dán en aldew nen págligtas!
3 Iniwasan mi a makagamet ti ányaman a ikasaket nen agum tánni
awan mapintasan en págserbi mi. 4 Nan, nagsikap kami ten atanan a
paraan a mepeta a sikami ay tagapagserbi nen Diyos, ten pamamag-itan
nen matiyaga a págtiis mi ten atanan a kalasi nen pághirap, kapighatian
sakay en kagipitan hidi. 5 Sikami ay hinaplit, impiresu, sakay binálbág.
Naranasan mi a magtarabahu ti subra, en awan mátdug ti sagibi, sakay
awan kuman ti sangan a aldew. 6 Nabiyag kami a malinis, tehud a
kaalaman, págtiis, sakay kabaitan tánni makilala kami a tagapagserbi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nen Diyos ten tulung nen Banal a Ispiritu sakay ten pamamag-itan nen
tapat mi a págmahal, 7matapat a pággupos, sakay ten kapangyariyan nen
Diyos. En matuwid mi a ugali ay siya en armas mi a panglaban sakay
pangdipensa ten sadili mi. 8Naranasan mi a parangalan sakay sidaan ti
pagkatolay, en imemenos sakay puriyán. Imbilang kami a mabuli, maski
tatarudan en kagiyán mi; 9imbilang a awan matenggi, maski ni matenggi
di kami; imbilang a natay dán, peru biyag la; pápparusaan kami, peru
awan kami matay. 10Makagi kami a malungkut, peru pirmi a masaya;
kumán a maghirap, peru pinayaman mi en kakpalan; kumán a lubu-
lubus, peru sagana ten atanan a bagay.
11Mahal mi hidi a kákkapatkaka ti Corinto, tapatan i pággupos
miyiday dikomoy. Imbukas mi i pusu miyiday dikomoy. 12Bakán a sikami
en nángsiradu ten pusu mi dikomoy; nan sikam en nángsiradu ten pusu
moy dikomi. 13Mákpágguronák dikomoy a kona ten essa a ama, kaya
ibukas moy nakuwan i pusu moyen, a kona ten ginamet mi dikomoy.

En Pákpággagum ten Awan hidi Mánnampalataya.

14Dyan kam mákpagkaessa ten awan hidi mánnampalataya. Maari
beman a magkaguman en tama ay ten madukás? Oni en demlag ay ten
diklám? 15Maari beman a magkasundu de Cristo ay ti Belial? Ánya en
kaugnayan nen mánnampalataya ten awan mánnampalataya? 16Oni nen
Templo nen Diyos ten diyos-diyosan? Awan beman sikitam en templo nen
Diyos a biyag? Siya dán bi en nagkagi a,

"Mákpágyanák dikodi
sakay mabiyagák a kaguman di,
Sikán en magin Diyos di,
sakay hidi ay magin tolay ku.
17Kaya umadeyu kam dikodi,
humiwalay kam dikodi," kagi nen Panginoon.
"Dyan kam mákpággagum ten ányaman a madingát,
tánni tanggapán takam.
18Sikán en magin ama moy,
sakay sikam ay magin anak ku hidi,
kinagi nen Panginoon a makapangyariyan ten atanan."

7 1Mahal mi hidi a kákkapatkaka, gapu impangaku dikotam i bagayid
a hidi iyád, ibutan tam en atanan bagay a makapagpadingát ten
bággi tam sakay ten ispiritu tam. Sikapán tam a mabiyag a tehud a tunay
a kabanalan sakay pággalang ten Diyos.

En Kasayaan ni Pablo

2Atáddan moy kami ti lugar ti pusu moyen. Maski nikan ay awan
mi pinerhisyu, sinidaan oni pinagsamantalaan en deyaman dikomoy.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Kinagi ku iyád bakán a tánni hatulan kam nan kona ten kinagi
ku tenhud a, mahal mi kam a tarud sakay magkaguman kitam ten
kákkabiyag ay ten kákkatay. 4 Dikál en tiwala ku dikomoy, pirmi takam
a ipagmadikál! Ten atanan a táttiisán mi a hirap, en mabati ku ay begsák
ni isip; putat ti kasayaan i pusu kuwiday.

5 Dikona ked kami ti Macedonia, ay awan kami labi nakaimang. Ten atanan
a pagkakataun ay nakaranas kami ti matindi a hirap, págdusta nen awan
hidi kaguman ten simbaan sakay ánteng en mabati mi ten pusu mi. 6 Peru en
tehud hidi a kalungkutan ay awan pabayan nen Diyos; pinasaya na kami ten
káddemát ni Tito. 7 Sakay bakán la a en káddemát na en nangpasaya dikomi.
Maski en kabaitan a ginamet moy dikona ay makasaya bi dikomi. Imbareta
na bi a tunay dán sor moyid a ketanák moy, en kalungkutan moy sakay
págmalasakit dikoku, kaya nadagdagan i kasayaan kuwidi.

8 Awan ku pagsisiyan en págsulat ku dikomoy maski ni nakapangatád
iyád ti kalungkutan dikomoy. Malungkuták ngani dikona natukuyan ku a
nasaketan kam ti badit gapu ten sulat ku. 9 Nadid ay masayaák dán gapu i
kalungkutanid a iyud en ginamit nen Diyos tánni magsisi kam sakay adággan
en kasalanan moy, kaya awan kam nepadukás gapu dikomi. 10 Gapu en
kalungkutan a gubwat ten Diyos ay magbunga ti págsisi sakay magbagu
tánni maligtas. Peru en kalungkutan a gubwat ti munduwiday ay humayun
ti kákkatay. 11 Ilingán moy ni ánya en bunga nen kalungkutan a gubwat
ten Diyos, nagin masikap kam sakay masigasig a ipeta moy a awan kam ti
kasalanan tungkul ti bagayid a hidi iyud. Naiyamut kam ten sadili moy; sakay
nagkahud ti banal a ánteng. Naammaw kam ten káddemát ku, nagkahud ti
malasakit, sakay ginustu moy a maparusaan en nagkasala! Impeta moy ten
atanan a paraan a awan kam ti tukoy ti bagayid a hidi iyud.

12 Tukoy nen Diyos a en sulat ku dikomoy ay bakán a gapu ten tolay
a nagkasala oni ten tolay a nakagamitan ti kasalanan, nan tánni metan
moy ni sakonya en págmalasakit moy dikomi. 13 Kaya en ginamet moy ay
nakapangatád dikomi ti dikál a kasayaan.

Sakay dikál en kasayaan mi gapu ten kasayaan a nabati ni Tito
a nakaguman kam. 14 Ipagmadikál takam dikona, sakay awanák bi
napasaniki. Gapu en atanan nen kinagi ku dikomoy ay tatarudan, sakay
napatunayan a tatarudan en atanan a kinákkagi ku kánni Tito tungkul
dikomoy. 15 Sakay mentras a maala-ala na en kássunud moy, lalu kam
bi a magin mahal na. Sakay awan na bi malimunan en maganda a
pángtanggap moy sakay pággalang dikona. 16 Sakay tunay kasayaan
kuwidi gapu sikam ay mapagkatiwalaan ku.

En Pángngatád nen Cristiano

8 1 Kákkapatkaka hidi, gustu mi a matukuyan moy en impeta a
págmahal nen Diyos ten simbaan hidi ti Macedonia. 2 Nagdanas

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hidi ti matindi a kahirapan sakay iyád ay essa a madággi a pagsubuk
dikodi. Peru maski ni tunay dán en pághirap di ay tunay padi hidi ti
saya sakay tehud a kusa a mangatád. 3 Nagkusa hidi a nangatád, bakán
la a ayun ten kaya di, nan subra pa hud. Tukoy ku iyád gapu 4 mahigpit
di a impákpágguron dikomi a atáddan hidi ti pagkakataun a tumulung
ten kákkapatkaka hidi a taga-Jerusalem. 5 Sakay mas pa ten inasaan
mi, inlaan di en sadili di, dipalongu ten Panginoon, sakay káttapos,
ay dikomi, ayun ten kaluuban nen Diyos. 6 Kaya impákpágguron mi
kánni Tito, gapu siya i nagsapulid ti iyád a tarabahu, a tulungan na kam
hanggan ni magamet moy en káttulung. 7 Nadid mentras a tanyag kam
ten pánnampalataya, ten pángngaral, ten karununган, ten kasipagan,
sakay ten págmahal moy dikomi. Sikapán moy bi a magin tanyag ten
káttulung.

8 Bakán a utusan takam. Kagiyán ku la dikomoy en gággamitán nen
agum a káttulung tánni mapurbaan en katapatan nen págmahal moy.
9 Awan mepamen dikomoy en kabaitan nen Panginoon tam a Jesu-Cristo,
maski mayaman siya ay nagin pubri tánni yumaman kam ten pamamag-
itan nen pagkapubri na.

10 Kaya iddi i payu kuwid, itulos-tulos moy en nasapulan moy a
pángngatád ten taon hád. Sikam en nángdipalongu bakán la a ten
pággamet ti iyád nan magin ten págplanu. 11 Kaya itulos-tulos moy dán
iyád! En págsumikap a impeta moy tenhud ay itulos-tulos moy a hanggan
matapos; mangatád kam ayun ten makaya moy. 12 Gapu ni buu ten pusu
moy a mangatád ay tanggapán nen Diyos en inyatád moy; awan na
urayán a mangatád kam ten awan moy kaya.

13 Awan ku gustu a magaanan en agum sakay sikam ay madággiyan,
nan tánni matulungan moy en balang essa. 14 Masagana kam nadid; dapat
la a tulungan moy en mangailangan hidi. Ni sikam bi en mangailagan
sakay hidi ay masagana, hidi bi en tumulung dikomoy. Ni magkonahud
ay parehu kam a makatulung ten balang essa. 15 Kona ten kinagi ten
Kasulatan a,

> "En nagipun ti makpal ay awan summubra,
> sakay en nagipun ti badit ay awan bi kinulang."

Ti Tito sakay ten Kaguman na hidi

16 Magpasalamaták ten Diyos gapu inátdenan na ti Tito ti págmalasakit
dikomoy, a kona ten págmalasakit ku dikomoy. 17 Bakán la a
pinagustuwan en pákpágguron mi, nan ten kagustuwan na a makatulung
dikomoy, ay nagpirisenta pa a siya en angay haán. 18 Pinákkuyug mi
dikona en kapatkaka a igággalang ten atanan a simbaan gapu ten
pángngaral na ten Maganda a Bareta. 19 Bakán la iyán! Pinili siya nen
simbaan hidi tánni mákpagbiyahi dikomi sakay tulungan na kami a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mangasiwa ti tarabahuwid a iyád. Iyád a págserbi ay para ten kadakilaan nen Panginoon, sakay ten kagustuwan mi a makatulung dikomoy.
20 Tunay en pággingat mi tánni awan ti makagi en agum tungkul ten
pángngasiwa mi ti iyád a dikál a kaluub. 21 En layunin mi ay magamet en
tama, bakán la ten pangileng nen Panginoon nan magin ten pangileng
nen agum a tolay.
22 Kaya pinaangay mi a kaguman di en essa tam pa a kapatkaka a
napurbaan mi dán ten makpal a pagkakataun, sakay tunay en sor na
a tumulung nadid gapu ten dikál a págtiwala na dikomoy. 23 Tungkul
kánni Tito, ay siya en kaguman ku ten káttulung dikomoy. Tungkul bi
ten kákkapatkaka hidi a kaguman na, hidi ay apostol nen simbaan hidi
para ten karangalan ni Cristo. 24 Kaya ipabati moy dikodi en tapat moy
a págmahal tánni ketan nen simbaan hidi a awan kami nagkamali ten
págmadikál mi tungkul dikomoy.

Tulung ten Kákkapatkaka hidi a Mangailangan

9 1 Awan dán kailangan a magsulaták pa dikomoy tungkul ten
káttulung ten kákkapatkaka hidi ten simbaan ti Judea. 2 Tukoy ku a
handa kamon a tumulung, kaya ipagmadikál takam ten taga-Macedonia
hidi. En kinagi ku ay handa kamon a taga-Acaya hidi ten nakalipas
pa a taon, gapu hud ay lalu hidi a summigasig ten págtulung. 3 Kaya
pinágdipalongu ku dán haán en kákkapatkaka tam hidi tánni awan
kami masaniki ten págmadikál mi tungkul dikomoy, sakay mehanda
dán en tulung moy, kona ten kinagi ku. 4 Bakay mepasaniki kami, lalu
dán sikam ni tehud a taga-Macedonia a mákkuyug dikoku sakay ketan
di a awan kam handa. 5 Kaya nákpágguronák ten kákkapatkaka hidi a
págdipalongu haán, tánni mehanda en tulung a impangaku moy. Ni
magkakonahud, ay ketan a buu a pusu en pángngatád moy bakán a
sapilitan.
6 Tandaan moy iyád: en magmula ti badit ay magani ti badit, sakay en
magmula ti makpal ay magani bi ti makpal. 7 En balang essa ay dapat
a mangatád ayun ten kagustuwan na, maluwag ten isip na sakay awan
mapilitan la, gapu gugustu nen Diyos en kusa a pángngatád a tehud a
kasayaan. 8 Magamet nen Diyos a pasaganaán na kam ten atanan a bagay,
sakay higit pa ten pangangailangan moy tánni tehud kam a magamit ten
káttulung. 9 Kona ten nesulat,

"Siya ay mangatád ti libri ten pubri hidi;
en kabaitan na ay awan ti katapusan."

10 En Diyos a mangatád ten bine a imula sakay tinapay a makan, ay
siya labi en mangatád dikomoy ti bine sakay magpalagu ti iyád tánni
magbunga ti sagana en kabaitan moy. 11 Pasaganaán na kam ten atanan
a bagay tánni lalu a makpal kam a matulungan. Ni magkakonahud ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

makpal en magpasalamat ten Diyos gapu ten tulung a tawidán mi a
iyatád dikodi. 12 En káttulung moy ten kákkapatkaka hidi ay bakán la
a makapangatád ten pangangailangan di, nan magin dahilan pa nen
awan ti katapusan a págpasalamat di ten Diyos. 13 En buu a pusu moy a
pángngatád dikodi sakay ten atanan, en mangpatunay a matapat moy a
sássunudán en Maganda a Bareta ni Cristo. Gapu haán, ay magpuri hidi
ten Diyos. 14 Kaya buu a págmahal di kam a idáddasal, gapu ten dakila
a kaluub nen Diyos dikomoy. 15 Salamat ten Diyos gapu ten kaluub na a
awan ti kapantay!

Insurug ni Pablo en Págserbi Na

10 1 Sikán a ti Pablo, a kagi nen agum ay mapagpakumbaba
sakay mabait ni katubeng moy peru matapang ni adeyu, ay
mákpágguron dikomoy, alang-alang ten kapakumbabaan sakay kabaitan
ni Cristo. 2 Ipákpágguron ku dikomoy a dyanák moy pilitán a magupos ti
masaket, káddemát ku haán, gapu kaya ku iyud a gamitán ten magkagi
a mabiyag kami ayun ten paraan ni munduwiday. 3 Ni mabiyag kami
man ti munduwiday, awan kami bi mákpágdadima ayun ten paraan
ni munduwiday. 4 En armas a ginamit mi ten pákpaglaban ay bakán a
armas a makamundu, nan en kapangyariyan nen Diyos a makapangsida
ten kumalaban hidi dikona. Sidaán mi en liwat hidi a pángngatuwiran,
5 taluwán mi en atanan a págmataas kontra ten kaalaman a tungkul ten
Diyos, sakay sakupán mi en atanan a kaisipan tánni kumabetu kánni
Cristo. 6 Sakay ni buu dán en kássunud moy, ay nakahanda kami dán a
magparusa ten atanan a sumuway.

7 En bagay la hidi a pangluwas en áelingán moy. Ni maniwala en
deyaman a siya ay nákpagkaessa kánni Cristo, ay isipán na a kona kami
bi dikona, a nákpagkaessa bi kánni Cristo. 8 Ipagmadikál ku man en
kapangyariyan nen Diyos a inyatád na dikomi, para ten káttibay moy
bakán a ten kepahamakan moy, ay awan ku iyád ikasaniki. 9 Dyan moy
isipán a pakantingán takam ti sulat kuwiday dikomoy. 10 Kagi nen agum
a ten sulat kan la a matapangák, peru ten atubengan ay awanák kan ti
magamet. 11 Dapat a matukuyan nen tolay hidi a nagkagi ti konahud a ni
ánya en kinagi mi ten sulat nadid a adeyu kami, ay siya labi en gamitán
mi ni katubeng moy kami.

12 Awan mi ipantay, oni iparehas man dálla en sadili mi ten agum a
mángtaas ten sadili di. Tunay hidi a hangal! En sadili di labi en gamitán
di a sukatan sakay iparis di en sadili di! 13 Awan kami lumampas ten
karád a inyatád nen Diyos dikomi, ten tarabahu a inlaan na dikomi,
kaguman dán en pángngaral mi dikomoy. 14 Awan kami nagin palalu
dikona ummangay kami haán dikomoy. Awan beman sikami en
dipalongu a ummangay haán a náng-angay ti Maganda a Bareta tungkul

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kánni Cristo? 15 Awan mi ihambug en naghirapan nen agum. Umasa
kami a tumatag en pánnampalataya moy ten Diyos, ni magkakonahud
ay lumawak en págserbi mi dikomoy, peru awan lumampas ten karád
a indátton nen Diyos. 16 Tánni magkakonahud, ay mepangaral mi en
Maganda a Bareta ten agum hidi a lugar. Sakay awan mi kaowán en
ginamet nen agum.
17 Kona ten kinagi ten kasulatan a, "Ni masor a magmadikál en
deyaman, ay en ginamet nen Panginoon en ipagmadikál na." 18 En
parangalan nen Panginoon ay en tolay hidi a karapatdapat ten kaluuban
na bakán a en magpuri ten sadili na.

Ti Pablo sakay en Liwat hidi a Apostol

11 1 Pagpasensiyaanák moy ni sikán ay kona ten pággugaliyan ni
hangal. 2 En págmalasakit ku dikomoy ay kona ten págmalasakit
nen Diyos. En kaparehu moy ay kona ten essa a malinis a dalaga a
ingkasundu ku ten essa a lállaki, a awan ti iba nan ti Cristo. 3 Peru
mabalisaák bakay mailu en isip moy sakay meadeyu kam ten tapat sakay
malinis a pánnampalataya kánni Cristo, kona kánni Eva a nalinlang
nen biklat. 4 Gapu masaya moy a tanggapán en deyaman a dumemát a
mangaral ti iba a Jesus nan ten impangaral mi. Tinanggap moy en iba a
ispiritu sakay iba a adal ten intáttoldu mi dikomoy.
5 Palagay ku biyid ay awanák medimudyan ti mágkalalakiyen hidi a
"apostol" haán. 6 Maari a awanák mahusay a magupos, peru awanák
bi kinulang ti kaalaman. Pinatunayan ku iyád dikomoy ten atanan nen
pagkakataun.
7 Impangaral ku dikomoy en Maganda a Bareta peru awanák nagagid
ti upa dikomoy. Nagpakababaák tánni melangkaw kam. Makagi beman
a kasalanan i ginamet kuwid a iyád? 8 Iba a simbaan en mángngatád ten
pangangailangan ku hidi dikona magserbiyák dikomoy; kumán a áagiwan
ku hidi, tánni matulungan kam la. 9 Sakay dikona kinulangák haán, ay
awanák nakamulestiya ten deyaman dikomoy gapu tinugánnanák ti
tulung nen kákkapatkaka hidi ti Macedonia. Sapul pa ti sapul ay iniwasan
ku dán a makamulestiya dikomoy ten ányaman a paraan, sakay iyán
i gamitán kuwid ten atanan a panahun. 10 Mentras a ked dikoku en
katutuhanan ni Cristo, ay awan ku iyemang i págmadikál kuwid a iyád
maski hádya man ti Acaya. 11 Bakin ginamet ku iyád? Gapu beman a awan
takam mahal? Tukoy nen Diyos ni sakonya takam a kamahal! 12 Peru
tulos-tulos ku a gamitán en gággamitán ku nadid, tánni awan magkahud
ti katuwiran en mágbabaretaán hidi a en págserbi di ay kona ten
gággamitán mi. 13 Awan hidi tatarudan a apostol, nan mágdaya la sakay
magkukunwari hidi a apostol ni Cristo. 14 Awan iyád dapat a pagtakaan
gapu ti Satanas man ay maari a magkukunwari a anghel nen demlag.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15 Kaya awan págtakaan a magkukunwari a tagapagserbi ten katuwiran en
tagapagserbi na hidi. I sangpáttán diyid ay ayun la ten gamet di.

En Tiniis hidi ni Pablo Bilang Apostol

16 Ruwayán ku, dyan isipán nen deyaman a hangalák. Peru ni kona
haán en akala moy, ay tanggapán ku dán tánni makapaghambugák bi
a kona ten essa a hangal. 17 I kinagi kuwid iyád a págmadikál ay bakán
a gubwat ten Panginoon nan pághambug nen essa a hangal. 18 Gapu
makpal en magmadikál tungkul ten bagay hidi a makamundu, sikán
ay magmadikál bi. 19 Págtatiyagaan moy hangalen hidi, palibhasa a
mágkatalinu kam! 20 Págtatiisan moy a alipinán, agiwan ti ari-ariyan,
pagsamantalaan, laitán, oni dapangán. 21 Makatagama man ay aminán ku
a awan mi kaya a gamitan iyán!

Peru ni tehud a makapagmadikál ay makapagmadikállák bi, sakay
magupusák a kona ten essa a hangal. 22 Hebreo beman hidi? Hebreowák bi.
Israelita beman hidi? Israelitaák bi. Lahi beman hidi ni Abraham? Sikán ay
konaák bi hud. 23 Tagapagserbi beman hidi ni Cristo? Magupusák a kumán
a en essa a nagareng, peru mas malalaki a tagapagserbi ni Cristo nan hidi.
Subra pa en pághirap ku nan hidi; pensanganák a mepiresu, hinapliták
ti makpal a beses, sakay pirmiyák a adeni ti kákkatay. 24 Pumenlimmaák
a tummanggap ti tállu a pulu ay ti siyam a latigu ten Judio hidi. 25 Tállu
a beses a nakaranasák ti bálbág ten Romano hidi, sakay pumensan a
batuwán. Pentállu ku a naranasan a marombak ten barku a sinakayan ku
sakay mensan ay essa a aldew ay ti sagibi a palatak-latakák ten diget. 26 Ten
pirmi ku a páglalakbay ay nesapulák ti sari-sari a panganib ten konayan
hidi, ten tulisan hidi, ten kaparehu ku hidi a Judio sakay ten Hentil hidi; ten
panganib hidi ten siyudad, ten kaparangan, ten diget, sakay ten tolay hidi a
magkukunwari a mánnampalataya. 27 Nagdanasák bi ti subra a hirap sakay
pagud, pirmi a magpuyat, matindi a aláp sakay uwaw. Nagtiisák ti dágnen a
awan ti mealikábkáb. 28 Bukud ti atananid a iyán, ay áisipán ku pa a aldew-
aldew en simbaan hidi. 29 Ni tehud a manghina, ay kagumanák di, sakay ni
tehud a naakit ti pagkakasala, ay subra en pághirap ni kaluuban kuwidi.

30 Ni kailangan ku a mágmadikál, en ipagmadikál ku ay en kahinaan ku
hidi. 31 Awanák nagbuli-buli. Tukoy iyán nen Diyos a Ama nen Panginoon
a ti Jesus. Puriyán en ngaran na a awan ti katapusan! 32 Dikona kedák ti
Damasco, ay pinabantay nen gubernador en pintuwan nen banuwan a
sakup ni Hari Aretas, tánni ipadikáppák. 33 Peru inyasákkák di ten dikál a
balulang sakay intonton ten dilipot nen pader tánni makaginanák.

En Pangitain hidi sakay Pahayag

12 1 Kailangan ku a magmadikál, maski awanák ti pakinabang ti
pággamet kuwid ti iyád. En kagiyán ku nadid ay en pangitain

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hidi sakay en pahayag a gubwat ten Panginoon. 2 Tehudák a tukoy a
essa a Cristiano a inyangay ten katállu a langet, sapulu ay ti áppat dán
a taon en nakalipas. Awan ku la tukoy ni pangitain iyud, oni tunay a
nangyari, en Diyos la en makatukoy. 3 Ruwayán ku, inyangay siya ti
Paraiso. Sakay kona ten kinagi ku, en Diyos la en makatukoy ni iyád ay
essa pangitain oni tunay a nangyari. 4 Sakay nakasanig siya haud ti bagay
hidi a awan kaya a mepaliwanag ni upos sakay awan dapat a banggitán
nen deyaman. 5 Ipagmadikál ku i tolayid a iyud, bakán a en sadili ku,
maliban ten kahinaan ku hidi. 6 Sakay ni sikán ay magmadikál, awan ku
gustu a magin hangal, gapu tatarudan en kagiyán ku. Peru awan ku iyád
gamitán, gapu sala ku a magisip en deyaman ti subra tungkul dikoku nan
ten netan na oni nasanig dikoku.

7 Peru tánni awan ku mehambug en makataka-taka a pahayag
nen Diyos dikoku, ay naátdenanák ti kapansanan ten bággi ku a
naggubwat kánni Satanas tánni pahirapanák, tánni konahud ay awanák
makapaghambug. 8 Tállu a beses ku a idáddasal ten Panginoon a ibutan
na iyád, peru 9 kona háddi en tábbig na, “En pagpapala ku ay sapat ten
atanan a pangailangan mu, lalu a mehayag en kapangyariyan ku ni
mahina ka.” Kaya tunay saya kuwid a ipagmadikál en kahinaan ku tánni
lalu ku a mabati en kapangyariyan ni Cristo. 10 Gapu kánni Cristo, ay
awan ti halaga dikoku ni mahinaák, sestiyán, pahirapan, usigán, sakay
magtiis. Gapu ni nikan a mahinaák ay sakaák bi a mabegsák.

En Malasakit ni Pablo ten Taga-Corinto hidi

11 Sikán ay nagin kona ten essa a hangal, peru sikam en nangpilit
dikoku a maggamet ti kona haud. Sikam nakuwan en dapat a mangpuri
dikoku, gapu maski awanák ti kuwenta, ay awanák bi medimudyan ti
mágkalalaki moyen hidi a apostol. 12 Buu a tiyaga ku a pinatunayan
dikomoy a sikán ay tunay a apostol ten pamamag-itan nen himala hidi
sakay makataka-taka hidi a bagay. 13 Konya a nakalamang en agum hidi
a simbaan? Awan hidi nakalamang, maliban ten pangyayari a awanák
nagagid dikomoy ti maski ni ánya a tulung. Patawadánnák moy ni iyán
ay essa a pagkukulang!

14 Iddi en katállu ku a káangay haán, sakay awanák makamulestiya
dikomoy. Sikam en kailangan ku, bakán a en ari-ariyan moy. En dáddikál
hidi en dapat a magipun para ten anak di hidi, bakán a en anak hidi para
ten dáddikál di hidi. 15 Sakay masayaák a máng-atád ten atanan, pati
biyag kuwiday para ten kapiyyaan moy. Gapu beman mahal takam ti
hustu, kaya badit la en págmahal moy dikoku?

16 Tukoy moy a awanák nakamulestiya ten deyaman dikomoy. Peru
kinagi nen agum a mautákkák kaya dáddayaán takam la. 17 Bakin?
Pinagsamantalaan ku beman en kabaitan moy ten pamamag-itan nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pinaangay ku hidi haán? 18 Kinauron ku ti Tito a umangay haán sakay
pinákkuyug ku dikona en essa tam a kapatkaka. Dinaya kam beman ni
Tito? Awan beman a nabiyag kami ayun ten eessa a Ispiritu, sakay eessa
en lakad nen kákkabiyag mi?
19 Akala moy beman ay isurug mi en sadili mi? Awan! Magupos kami
ten atubengán nen Diyos ayun ten kaluuban ni Cristo. Mahal mi hidi,
atanan nen gággamitán mi ay para ten kapiyyaan moy. 20 Mantingák
bakay káangay ku haán, ay tehudák a ketan a awan ku gustu dikomoy,
sakay sikam ay tehud bi a ketan a awan moy magustuwan dikoku. Bakay
en mademáttan ku ay dimaan, inggitan, iyamutan, pamágkutidan,
mágpadukássan, metmetan, págmadikál, sakay kaguluwan. 21 Mantingák
a káangay ku haán a ruway, ay bakay ipasanikiyák nen Diyos ten
atubengán moy. Sakay ipaglungkut ku en kalaswaan, pángngalunya
sakay kahalayan a awan moy palla nagsisiyan sakay inadággan.

Pangkatapusan hidi a Babala sakay Págbati

13 1 Iddi en katállu ku a angay bumisita haán dikomoy. “En
ányaman a pilet ay kailangan a patunayan ni duwwa oni
tállu a tistigu,” kona ten kinagi nen kasulatan. 2 Nadid a adeyuwák,
ruwayán ku a kagiyán ten nagkasala hidi sakay ten agum pa, en kinagi
ku ten kapenduwwa ku a bummisita dikomoy: awanák magalangan
a mangparusa dikodi káddemát ku haán. 3 Gamitán ku iyád tánni
mapatunayan dikomoy a ti Cristo ay magupos ten pamamag-itan ku.
Awan siya mahina ten pákpággagum na dikomoy, nan makapangyariyan
siya. 4 Maski ni mahina siya dikona a ipaku di siya ten kudus, peru biyag
siya nadid ten kapangyariyan nen Diyos. Gapu ten pákpagkaessa mi
dikona, mahina kami bi, peru ten pákpággagum mi dikomoy, biyag kami
a kaguman na ten pamamag-itan nen kapangyariyan nen Diyos.
5 Purbaan moy en sadili moy ni nabiyag kam beman ayun ten
pánnampalataya. Suriyán moy i sadili moyen. Awan moy beman
napospusan a ked dikomoy ti Cristo Jesus? Maliban dálla ni sikam
ay awan nagtagumpay ten pagsubuk. 6 Umasaák a ketan moy labi a
tagumpay kami. 7 Idáddasal mi ten Diyos a nakuwan ay awan kam
maggamet ti madukás, bakán a tánni paluwasán a sikami en tama,
nan para makagamet kam ti maganda maski ni lumitaw a liwat kami.
8 Gapu awan mi maari a kontraán en katutuhanan; i magamet mi laid ay
tanggapán iyád. 9 Masaya kami a magin mahina, ni sikam ay bumegsák.
Kaya, idáddasal mi bi a magin ganap kam. 10 Insulat ku hidi iyád a bagay
mentras awanák palla haán tánni káddemát ku, awan dán kailangan a
magpakatapangák ten pággamit ten kapangyariyan a inyatád dikoku
nen Panginoon. I kapangyariyanid a iyád ay inyatád na dikoku para ten
káttibay moy, bakán a ten kasidaan moy.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Kákkapatkaka ku hidi, hanggan dálla háddi, paalam dán dikomoy. Sikapán moy a magin ganap sakay sunudán moy en payu ku hidi; magkaessa kamon, sakay mabiyag a mapayapa. Ni magkakonahud, ay makaguman moy en Diyos nen págmahal sakay kapayapaan.
12 Mágkumustaan kam bilang matátkaka kánni Cristo.[a]
Kumustaán kam nen atanan a kákkapatkaka hidi ten simbaan.
13 Magkahud kam nakuwan a atanan ti pagpapala nen Panginoon a ti Jesu-Cristo, sakay ten págmahal nen Diyos, sakay en pákpággagum nen Banal a Ispiritu.

---

[a] **13:12** bilang matátkaka kánni Cristo: *Ten upos a Griego ay* en banal a ámmu.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Sulat ni Pablo ten
TAGA-GALACIA HIDI

Paliwanag Tungkul ten Libru

Dikona a mepangaral en *Maganda a Bareta tungkul kánni Jesus* sakay tanggapán nen tolay hidi a Hentil ay lummitaw en katanungan ni dapat a sunudán pa nen essa a Hentil a Cristiano en Kautusan ni Moises. Kinagi ni Pablo a awan dán, gapu ten pamamag-itan nen pánnampalataya ay nagkahud siya ti biyag kánni Cristo. Gapu ten pánnampalataya ay pinatawad nen Diyos en tolay. Peru ten simbaan hidi ti Galacia, essa a prubinsiya a Romano ti Asia Menor, ay tehud a kumontra kánni Pablo sakay itoldu di a kailangan pa a pasakup en tolay ten Kautusan ni Moises tánni magin malinis hidi ten atubengán nen Diyos. Kinagi di a kailangan a tupadán pa en Kautusan ni Moises tánni mebilang hidi a awan ti kasalanan ten atubengán nen Diyos.

En paksa nen sulat ni Pablo ten taga Galacia hidi ay mapasoli ten tatarudan a pánnampalataya en tolay hidi a nadaya ni iyád a liwat a toldu. Sinapulan ni apostol Pablo en sulat na ten pamamag-itan nen págpaliwanag na ten karapatan na a mangaranan a apostol ni Jesu-Cristo. Inlinaw na a en kákkadulaw na a bilang apostol ay naggubwat ten Diyos bakán a ten tolay, sakay en misyon na ay ten Hentil hidi. Káttapos ni iyád ay impaliwanag na a ten pamamag-itan nen pánnampalataya ay magin kasayaan nen Diyos en tolay. Ten katapusan ni sulatid a iyád ay impeta ni Pablo a en kákkabiyag a Cristiano ay bunga nen págmahal a naggubwat ten pánnampalataya kánni Cristo.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-10
En kapangyariyan ni Pablo bilang apostol 1:11–2:21
En Maganda a Bareta tungkul ten kabaitan nen Diyos 3:1–4:31
En kalayaan sakay pananagutan nen Cristiano 5:1–6:10
Katapusan a bilin 6:11-18

---

1 1 Iyád a sulat ay gubwat kánni Pablo a dinulaw a apostol, bakán
a ten pamamag-itan nen tolay, nan gubwat kánni Jesu-Cristo
sakay ten Diyos Ama a nangbiyag a ruway kánni Jesus. 2 Atanan nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kákkapatkaka hidi a ked háddi ay kaguman ku a bumati ten simbaan hidi ti Galacia.

3 Magkahud kam nakuwan ti pagpapala sakay kapayapaan a gubwat ten Diyos Ama sakay ten Panginoon tam a ti Jesu-Cristo. 4 Inyalay ni Jesu-Cristo en sadili na tánni mapalaya kitam ten kasalanan tam ayun ten kaluuban nen Diyos Ama, tánni mapalaya kitam ten kadukássan a maghari ti munduwiday. 5 Puriyán en Diyos a awan ti katapusan! Amen.

En Tatarudan a Maganda a Bareta

6 Awan ku akalaán a ten sabadit la a panahun ay inadággan moy dán en Diyos a nangdulaw dikomoy ten pamamag-itan nen kabaitan ni Cristo, sakay tinumanggap kam ti iba a maganda a bareta. 7 I tatarudanid ay awan ti iba a maganda a bareta; kaya la ay tehud a manggulu dikomoy, sakay pilitán di a baguwán en Maganda a Bareta ni Cristo. 8 Parusaan nakuwan nen Diyos en deyaman, maski ni sikami oni essa man a anghel a gubwat dilanget a mangaral dikomoy ti Maganda a Bareta a iba ten impangaral mi dikomoy. 9 Kinagi mi dán iyád dikomoy tenhud, sakay ruwayán ku dámman nadid, parusaan nakuwan nen Diyos en deyaman a mangaral dikomoy ti iba a Maganda a Bareta ten tinanggap moy dán.

10 Gustu ku bemanid ay puriyánnák nen tolay kaya kagiyán ku iyád? Awan! Gustu ku laid ay en papuri nen Diyos. Gustu ku bemanid ay pasayaán nen tolay? Awan! Mara ni iyád la gustu kuwid ay awanák dán nakuwan nagin tagapagserbi ni Cristo.

Ni Konya a Nagin Apostol ti Pablo

11 Kákkapatkaka ku hidi, gustu ku a matukuyan moy a en Maganda a Bareta a impangaral ku ay bakán a binubuu la ni tolay. 12 Awan ku iyád tinanggap a gubwat ti tolay, sakay awan bi iyád intoldu nen deyaman a tolay dikoku. Ti Jesu-Cristo a mismu i nángpakapospusid dikoku ti iyád.

13 Tukoy moy dán en biyag ku tenhud, dikona a mahigpit en págsunud ku ten relihiyon nen Judio hidi. Awanák ti habag a mangusig sakay mangwasak ten simbaan nen Diyos. 14 Ti relihiyonid a iyud, ay nagin mas masigasigák nan ten kakpalan nen kaidad ku hidi a Judio, gapu matapaták a mangsunud ten kaugaliyan nen ninunu mi hidi.

15 Peru gapu ten kabaitan nen Diyos ay piniliyák na dán baguwák a neenak, sakay dinulawák na a magserbi dikona. 16 Sakay dikona impakapospos na dikoku en Anak na, tánni ipangaral ku siya ten Hentil hidi, ay awanák nággid ti payu maski kándeya. 17 Maski ngani ni umangay ti Jerusalem tánni mákpágguron ten dipalongu hidi a apostol ay awan ku ginamet; nan ummangayák a pagdaka ti Arabia, káttapos ay nagsoliyák ti Damasco. 18 Kállipas nen tállu a taon, ay ummangayák ti Jerusalem tánni mákpágguron kánni Pedro, sakay sapulu ay ti limma a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aldew kami a nagkaguman. 19 Awanák ti netan a iba pa a apostol nan ti
Santiago la a kapatkaka nen Panginoon.
20 Tatarudan a atanan i sulat kuwidi dikomoy. Tukoy nen Diyos a
awanák magbuli-buli!
21 Káttapos, ay ummangayák ten sangan a lugar ti Siria sakay ti
Cilicia. 22 Awanák palla matenggi tenhud nen Cristiano hidi ti Judea.
23 Nabareta di la a en dati a nangusig dikodi ay mángngaral dán nadid
ten pánnampalataya a dati ay gugustu na a wasakán. 24 Kaya nagpuri
hidi ten Diyos gapu dikoku.

Ti Pablo sakay en Agum hidi a Apostol

2 1 Kállipas nen sapulu ay ti áppat a taon ay ummangayák a ruway
ti Jerusalem, kaguman ku ti Bernabe sakay ingkuyug ku bi ti Tito.
2 Nagsoliyák haud gapu impakapospos nen Diyos dikoku a kailangan a
angayák haud. Nákpagmitingák ten pinunu hidi nen simbaan, sikami la,
sakay impaliwanag ku dikodi en Maganda a Bareta a ipáppangaral ku ten
Hentil hidi. Ginamet ku iyád gapu awan ku gustu a mawanan ti halaga
en gággamitán ku tenhud sakay nadid. 3 Maski ti Tito a kaguman ku a
essa a Griego ay awan napilit a magpaturi. 4 Tehud a nákpisan ten grupu
mi a magkukunwari a mánnampalataya gapu gustu di a manmanan en
kalayaan tam kánni Cristo Jesus. Gustu di kami a maalipin a ruway.
5 Peru awan kami naakit ten kagustuwan di maski ni saglit la, tánni
mabantayan mi en tunay a kahulugan nen Maganda a Bareta para
dikomoy.
6 Peru awan ti indagdag ten ipáppangaral ku en tenggiyán hidi a
mágkataas a pinunu: awan mahalaga dikoku ni deya hidi gapu awan ti
piliyán en Diyos. 7 Konapamanhud, ay tinenggiyák di a pinili nen Diyos
tánni mangaral ten Maganda a Bareta ten Hentil hidi. Kona labi kánni
Pedro a pinili tánni mangaral ten Maganda a Bareta ten Judio hidi. 8 En
Diyos a nangatád ti kapangyariyan kánni Pedro a mangaral ten Judio
hidi, ay siya labi en nangatád dikoku ti kapangyariyan a mangaral ten
Hentil hidi. 9 De Santiago, Pedro, sakay ti Juan a tenggiyán a pinunu nen
simbaan ay mineta di a talaga a neatád dikoku i tungkulinid a iyád. Kaya
tinanggap di kami ay ti Bernabe a kaparehu di a tagapagserbi. Inalamanu
di kami ay ti Bernabe sakay namagkasunduwan mi a mangaral kami
ten Hentil hidi, sakay hidi ay ten Judio hidi. 10 En bilin di la dikomi ay
dyan mi pabayan en pubri hidi, sakay talaga bi a tulos-tulos ku la iyád a
gággamitán.

Nagkagiyan ni Pablo ti Pedro

11 Dikona ummangay ti Pedro ti Antioquia, ay nagkagiyan ku siya ten
atubengán nen kakpalan a liwat en ginamet na. 12 Gapu dikona awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

palla dumemát en inutusan hidi ni Santiago, ay kaguman siya nen Hentil
hidi a kuman. Peru dikona a dummemát dán hidi ay bummukud dán
siya a kuman ten Hentil hidi. Gapu manteng siya ten grupu nen Judio
hidi a masigasig ten págsunud ten págturi. 13 Minák-arig kánni Pedro
en agum hidi a kákkapatkaka a Judio. Maski ti Bernabe ay naakit bi ten
págkukunwari di. 14 Dikona ketan ku a awan dán ayun ten katutuhanan
a ked ten Maganda a Bareta en gággamitán di ay kinagi ku kánni Pedro
ten atubengán nen atanan, "Ni siko a Judio ay mabiyag a kumán a Hentil
bakán a kona ten Judio, bakin nadid ay pilitán mu i Hentilen hidi a
mabiyag a kona ten Judio hidi?"

Napatawad Gapu ten Pánnampalataya

15 Neenak kami a Judio, bakán a Hentil a makasalanan.
16 Konapamanhud, ay tukoy mi a mapatawad en tolay ten kasalanan
na hidi gapu ten pánnampalataya kánni Jesu-Cristo, bakán a gapu
ten págsunud ten Kautusan. Kaya maski sikami ay sumampalataya
kánni Cristo Jesus tánni mapatawad kami ten pamamag-itan nen
pánnampalataya dikona, bakán a ten pamamag-itan nen págsunud ten
Kautusan. Gapu en tolay ay awan mapatawad gapu ten págsunud ten
Kautusan.
17 "Peru ni sikami a magsikap a mapatawad ten pamamag-itan nen
pákpagkaessa mi kánni Cristo ay mapatunayan a makasalanan palla, ay
gustu na bemanid a kagiyán ay ti Cristo pa en dahilan nen págkasala nen
tolay? Syempre awan! 18 Peru ni itaknág ku a ruway en rinábba ku dán,
ay patunay iyud a makasalananák ngani. 19 Minatayák dán ten Kautusan
ten pamamag-itan labi nen Kautusan tánni nadid ay mabiyagák a para
ten Diyos. Natayák dán a kaguman ni Cristo ten kudus. 20 Bakán dán a
sikán i mabiyagidi nadid ti sadili kuwidi nan ti Cristo dán. Sakay mentras
a biyagák palla ti bággi kuwidi, ay mabiyagák ti pánnampalataya ten
Anak nen Diyos a nangmahal sakay náng-alay ten biyag na para dikoku.
21 Awan ku maari a tanggiyan en kabaitan nen Diyos. Gapu ni mapatawad
kitam ten kasalanan tam ten pamamag-itan nen Kautusan, ay awan ti
kuwenta en kákkatay ni Cristo!

Kautusan oni Pánnampalataya

3 1 Awan kam ti nakám a taga-Galacia hidi! Deya i nangalumayaid
dikomoy? Maliwanag dán a nepakapospos dikomoy ni konya a
natay ti Jesu-Cristo ten kudus! 2 Kagiyán moy benid dikoku, tinanggap
moy beman en Ispiritu ten pamamag-itan nen págsunud ten Kautusan,
oni ten pamamag-itan nen pánnampalataya moy ten nasanig moy a
tungkul kánni Cristo? 3 Talaga a awan kamon ti nakám! Nagsapul kamon
ten Ispiritu, sakay nadid ay gustu moy a tapusán ten pamamag-itan nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sadili moy a begsák! 4 Awan dán beman ti halaga dikomoy en atanan nen
dinanas moy hidi? Palagay ku ay tehud palla bi. 5 Bakin impagkaluub
nen Diyos dikomoy en Ispiritu? Bakin mággagamitán siya ti himala?
Gapu beman ten gamet moy hidi a ayun ten Kautusan, oni gapu ten
pánnampalataya moy ten nasanig moy a tungkul kánni Cristo?
6 Kona ten nakasulat a nangyari kánni Abraham, "Nanampalataya siya
ten Diyos, kaya imbilang siya nen Diyos a tolay a matuwid." 7 Ni konahud,
ay maliwanag a en manampalataya ten Diyos ay siya en tatarudan a
lahi ni Abraham. 8 Sapul pa tenhud ay nepakapospos dán ten kasulatan
a ibilang nen Diyos a matuwid en Hentil hidi ten pamamag-itan nen
pánnampalataya di dikona. Impakapospos nen kasulatan en Maganda
a Bareta kánni Abraham a, "Ten pamamag-itan mu ay pagpalaán nen
Diyos en atanan a bansa." 9 Nanampalataya ti Abraham ten Diyos
kaya pinagpala siya, sakay pagpalaán bi a kona dikona en atanan a
sumampalataya ten Diyos.
10 En atanan a umasa ten gamet a ayun ten Kautusan ay sakup nen
essa a sumpa. Gapu ked ten kasulatan a, "Sumpaán en awan mangsunud
sakay awan manggamet ten atanan a nakasulat ten libru nen Kautusan."
11 Malinaw a awan ti tolay a magin malinis ten pangileng Diyos ten
pamamag-itan nen Kautusan, gapu kinagi nen kasulatan a, "En nebilang
a matuwid ay mabiyag gapu ten pánnampalataya." 12 En Kautusan ay
awan ti kaugnayan ten pánnampalataya ten Diyos, gapu nakadátton ten
kasulatan a, "En sumássunud ten kinagi nen Kautusan ay mabiyag ayun
ten Kautusan."
13 Tinubus kitam ni Cristo ten sumpa nen Kautusan dikona sinumpa
siya para dikotam, gapu nakasulat a, "Sinumpa en deyaman a nebátten
ten kayu." 14 Ginamet iyád ni Cristo tánni en pagpapala hidi a impangaku
nen Diyos kánni Abraham ay matanggap bi nen Hentil hidi ten
pamamag-itan ni Cristo Jesus. Ten pamamag-itan nen pánnampalataya ay
matanggap tam en Ispiritu a impangaku nen Diyos.

En Kautusan sakay en Pangaku

15 Kákkapatkaka ku hidi, mángkagiyák ti karaniwan a halimbawa.
Ni napirmaan dán en essa a kasunduwan ay awan dán iyád maari a
pawanan ti bisa nen deyaman, sakay awan dán bi iyád maari a dagdagan.
16 Nadid, nagpangaku en Diyos kánni Abraham sakay ten essa ten lahi
na. Awan nakagi a, "Ten lahi na hidi," a gustu naid a kagiyán ay makpal,
nan kinagi na a, "Essa ten lahi mu," gustu naid a kagiyán ay essa la a
tolay, iyád ay ti Cristo. 17 Gustu kuwid a kagiyán ay kona háddi, pinatatag
nen Diyos en kasunduwan na kánni Abraham sakay impangaku na a
tupadán na iyud. Iyud a kasunduwan ay awan maari a pawanan ti bisa
nen Kautusan a dinumemát kállipas nen 430 a taon. Awan bi maari a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pawanan ti bisa ni iyád a Kautusan en pangaku hidi nen Diyos. 18 Ni en
pamana ay ipagkaluub gapu ten págsunud ten Kautusan, ay bakán dán
iyád a gubwat ten pangaku. Peru en pamana ay inyatád nen Diyos kánni
Abraham bilang págtupad ten pangaku na.
19 Ni konahud, ay bakin inyatád pa en Kautusan? Inyatád iyád tánni
ipeta en págsuway, hanggan ten káddemát nen essa ten lahi ni Abraham
a napangakuwan. I Kautusanid a iyád ay inyatád nen anghel hidi, ten
tulung nen essa a tagapamag-itan. 20 Peru awan kailangan i tagapamag-
itanid ni mággeessa la a panig i maggamitid ti kasunduwan, en Diyos ay
eessa la.

En Anak hidi sakay en Alipin hidi

21 Gustu na bemanid a kagiyán ay kontra en Kautusan ten pangaku hidi
nen Diyos? Awan! Ta ni makapangatád nakuwan ti biyag en Kautusan,
ay magin matuwid nakuwan en tolay ten pamamag-itan nen págsunud
na ten Kautusan. 22 Peru ayun ten kasulatan, atanan tolay ay alipin ni
kasalanan. Kaya en impangaku nen Diyos ay matanggap ten pamamag-
itan nen pánnampalataya kánni Jesu-Cristo a iyatád ten atanan nen
sumampalataya.
23 Bagu a dummemát en panahun nen pánnampalataya, ay impiresu
kitam nen Kautusan hanggan dikona mepakapospos en pánnampalataya
kánni Cristo. 24 Kaya ngani a en Kautusan en namahala dikotam hanggan
ten káddemát ni Cristo, tánni mebilang kitam a matuwid ten pamamag-
itan nen pánnampalataya tam dikona. 25 Nadid ta mánnampalataya
kitamon kánni Cristo, ay bakán dán a en Kautusan en mamahala
dikotam.
26 Gapu ten pánnampalataya moy kánni Cristo Jesus, atanan moy ay
anak dán nen Diyos. 27 Dikona nabinyagan kam, ay kumán a nesulot
dikomoy en biyag ni Cristo a kona ten badu. 28 Awan dán ti pagkakaiba
en Judio ten Hentil, en alipin sakay en malaya, en lállaki sakay en
bábbi. Sikam a atanan ay eessa dán gapu ten pákpagkaessa moy kánni
Cristo. 29 Sakay ni ked kam kánni Cristo, ay lahi kam ni Abraham sakay
tagapagmana ten pangaku hidi nen Diyos.

4 1 Iddi gustu kuwid a kagiyán: mentras anak palla en tagapagmana,
ay kaparehu siya nen essa a alipin maski ni kao na en atanan,
2 gapu sakup palla siya nen tagapangasiwa hidi a hanggan ten panahun
a intakda nen ama na. 3 Kona labi hud, dikona awan kitam palla
mánnampalataya kánni Cristo, ay sakup kitam palla nen kapangyariyan
hidi ti munduwiday. 4 Peru ten dikona dinumemát en takda a panahun, ay
pinaangay nen Diyos en Anak na ti munduwiday. Inyenak siya nen essa
a bábbi, sakay nagpasakup bi ten Kautusan 5 tánni palayaán na en sakup
hidi nen Kautusan. Kaya mebilang kitamon ten anak hidi nen Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 Sakay tánni mapatunayan a anak kam nen Diyos, ay impagkaluub na
ten pusu tam en Ispiritu nen Anak na, tánni makadulaw kitam ten Diyos
ti, “Ama, Ama ku!” 7 Bakán kamon a alipin nan anak dán. Nadid, gapu
anak kamon, ay ginamet nen Diyos a magin tagapagmana na kam.

En Págmalasakit ni Pablo ten Taga-Galacia hidi

8 Dikona a awan moy palla matenggi en Diyos, ay alipin kam nen
diyos-diyosan hidi. 9 Peru nadid a matenggi moy dán en Diyos, oni mas
tama a kagiyán a, matenggi kamon nen Diyos, bakin soliyán moy pa en
mágkahina hidi sakay kakakagbi a kapangyariyan? Bakin gustu moy
dámman a paalipin a ruway ti hidi iyud? 10 Tehud kam a ipáppangilin a
aldew hidi, bulan, panahun sakay taon! 11 Kantingan ku laid ay bakay
mawanan la ti halaga en nagpagudan ku hidi a para dikomoy.
12 Ipákpágguron ku dikomoy kákkapatkaka ku hidi, arigánnák moy.
Awanák dán sakup nen Kautusan gapu nagin kaparehuwák moy bi. Awan
kam ti ginamet a madukás dikoku. 13 Tukoy moy labi a kaya impangaral
ku dikomoy tenhud en Maganda a Bareta ay gapu nagkasakiták.
14 Konapamanhud, awanák moy intakwil oni tinanggiyan, maski ni
nahirapan kam gapu ten págkasakit ku. Nan tinanggapák moy a kumán
a anghel nen Diyos, sakay kumán pa ngani a ti Cristo Jesus! 15 Hádya
dán nadid en kasayaan a impeta moy dikoku tenhud? Sikán a mismu i
makapagpatunayid a ni maari la ngani ay maski i mata moyen hidi ay
lábwetán moy para iyatád moy dikoku tenhud. 16 Nadid ay ibilangák moy
beman a kadima gapu kinagi ku dikomoy en katutuhanan?
17 Magpeta ngani ti malasakit dikomoy i tolayid a hidi iyán, peru awan
maganda en planu di. Gustu di la a iyadeyu di kam dikoku tánni meadeni
kam dikodi. 18 Awan madukás i magmalasakitid, ni pirmi a maganda en
layunin sakay bakán a ni katubingák moy la! 19 Anak ku hidi, ruwayák
dámman a magtiis ti hirap gapu dikomoy a kona ten bábbi a magenak,
gamitán ku iyád a hanggan ni ketan dán ti Cristo ten biyag moy.
20 Nakuwan ay kaguman takam nadid tánni meiba i tunu ni pággupos
kuwidi gapu talaga a mabalisaák dán tungkul dikomoy.

En Halimbawa Tungkul kánde Hagar ay ti Sara

21 Kagiyán moy benid dikoku, sikam a masor hidi a pasakup
ten Kautusan, awan moy beman nasanig en kinagi nen Kautusan?
22 Sumássulat haud a tehud a duwwa a anak a lállaki ti Abraham. En
essa ay anak na ten alipin, sakay en essa ay anak na ten malaya a
bábbi. 23 En anak na ten alipin ay neenak ti pangkaraniwan la a paraan.
Peru en anak na ten malaya a bábbi ay neenak bilang katuparan nen
pangaku nen Diyos. 24 Kona háddi kaparehu naid: en duwwa a bábbi ay
kumán a letratu ni duwwa a kasunduwan. Ti Hagar a essa a alipin ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mángpirisenta ten kasunduwan ten Bukid a Sinai, atanan nen anak na
hidi ay neenak ti pagkaalipin. 25 Ipirisenta ni Hagar en Bukid a Sinai
a ked ti Arabia, sakay letratu nen kasalukuyan a Jerusalem a ked ti
pagkaalipin, kaguman en buu na a mamanuwan. 26 Peru en Jerusalem
a ked dilanget ay malaya, sakay siya en ina tam. 27 Gapu nesulat ten
kasulatan a,

"Magsaya ka, siko a bábbi a baug!
Pumákraw ka ti kasayaan, siko a awan palla nakaranas ti hirap ni
pággenak!
Gapu mas makpal en anak nen bábbi a linakadan nen kabinga na
nan ten bábbi a tehud a kabinga."

28 Kákkapatkaka hidi, sikitam ay anak ayun ten pangaku a kona
kánni Isaac. 29 Ni ti panahunid a iyud, a en neenak a ayun ten Ispiritu
ay áusigán nen neenak ti ayun ten karaniwan la a paraan, ay kona labi
hud nadid. 30 Peru kona háddi en nesulat ten kasulatan, "Palayasán mu
en bábbi a alipin sakay ten anak na, gapu en anak nen alipin ay awan
dapat a mákbunong ten mana nen anak nen malaya a bábbi." 31 Kaya
ngani kákkapatkaka hidi, bakán kitam a anak ni alipin, nan anak kitam
ni malaya.

Manatili Kam a Malaya

5 1 Malaya kitamon gapu pinalaya kitam ni Cristo. Kaya magpakatibay
kam sakay dyan dán paalipin a ruway!

2 Sikán a ti Pablo ay magkagi dikomoy, a ni magpaturi kam ay
pinawanan moy ti halaga ti Cristo. 3 Ruwayán ku a kagiyán, atanan
a tolay a nagpaturi ay kailangan a sumunud ten buu a Kautusan.
4 Sikam a magpilit a magin matuwid ten pamamag-itan nen págsunud
ten Kautusan, ay inhiwalay moy en sadili moy kánni Cristo sakay
inadiyan moy en kabaitan nen Diyos. 5 Peru sikami ay umasa a mebilang
kami a matuwid ten pamamag-itan nen pánnampalataya sakay ten
kapangyariyan nen Banal a Ispiritu. 6 Para ten nákpagkaessa dán kánni
Cristo Jesus, ay awan dán mahalaga ni turi siya oni awan. Mahalagaid ay
en pánnampalataya a ketan ten gamet hidi a tehud págmahal.

7 Maganda dán nakuwan en gamet moy. Deya i nangpugáddid dikomoy
ten kássunud moy ten katutuhanan? 8 Awan iyud gamitán nen Diyos a
nangdulaw dikomoy. 9 Tehud a kakagiyan a, "Mapaalsa nen sabadit a
págpaalsa en buu a minasa a arina." 10 Tehudák a tiwala ten Panginoon,
siguraduwák a awan kam magisip ti iba pa. Sakay ni deyaman en
manggággulu dikomoy ay parusaan nen Diyos.

11 Kákkapatkaka hidi, ni talaga a ipáppangaral ku padi a kailangan a
magpaturi, ay bakin a hanggan nadid ay áusigánnák di la? Ni tatarudan
iyud, ay awan nakuwan hidi maiyamut ni ipangaral ku en kákkatay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni Cristo ten kudus. 12 Mas maganda pa ni tulos dán a magpabating i
manggágguluwen hidi dikomoy bakán la a magpaturi.
13 Kákkapatkaka hidi, dinulaw kam tánni magin malaya. Peru dyan
moy bi gamitán en kalayaan moy tánni masunud moy en hilig nen bággi,
nan magserbi kam ten balang essa a tehud a págmahal. 14 Gapu en buu
a Kautusan ay essa la en kahulugan na, “Mahalán mu en kaparehu mu a
tolay a kona ten págmahal mu ten sadili mu.” 15 Peru ni mamagkagatan
kam sakay mamagsangwaban a kona ten hayup hidi, ay maubus kam.

En Banal a Ispiritu sakay en Tolay

16 Iddi kagiyán kuwid dikomoy, pegiyya moy ten Ispiritu en biyag moy
tánni awan kam magin alipin nen kagustuwan nen bággi. 17 Gapu atanan
a kagustuwan nen bággi ay kontra ten kaluuban nen Ispiritu, sakay en
kaluuban nen Ispiritu ay kontra ten kagustuwan hidi nen bággi. Pirmi a
magkalaban i duwwaid a iyád kaya awan moy magamet en gustu moy a
gamitán. 18 Ni igiyya kam nen Ispiritu, ay awan kamon sakup nen Kautusan.
19 Awan mepamen en hilig nen bággi: pángngalunya, kahalayan, sakay
kalaswaan; 20 págsamba ti diyos-diyosan, págdipor, págmula ti iyamut ten
balang essa, pamágdadema, pángngimon, pággiyamut sakay kasakiman,
págkampi-kampiyan sakay pagkawatak-watak, 21 págsállap, páglasing,
kalayawan, sakay ten agum pa hidi a mágkadukás a gamet. Kagiyán ku
dámman a ruway dikomoy: en mággamet hidi ti iyád ay awan ti kabahagi
ten kahariyan nen Diyos.
22 Peru en bunga nen Ispiritu ay págmahal, kasayaan, kapayapaan,
katiyagaan, kabaitan, mángngatád, katapatan, 23 kahinahunan, sakay
págpugád ten sadili. Awan ti batas a kontra ti hidi iyád. 24 Sakay binunu
dán nen nákpagkaessa kánni Cristo Jesus en makasadili di a pagkatolay,
sakay en mágkadukás a kagustuwan na. 25 En Ispiritu en nangatád
dikotam ti biyag, kaya siya dán bi i paghariyán tamid ten biyag tam.
26 Dyan kitam magin palalu, dyan tamon paiyamután en balang essa,
sakay dyan kitamon mamagsállapan.

Mamagtulungan en Balang Essa

6 1 Kákkapatkaka hidi, ni tehud a makagamet ti kasalanan, ay
sikam a igiyya nen Ispiritu en mángpatuwid dikona. Gamitán
moy iyud a mahinahun, sakay magingat kam, bakay matoksu kam bi.
2 Mamagtulungan kam ten kahirapan nen balang essa, ni magkakonahud
ay masunud moy en utus ni Cristo. 3 Ta ni ipalagay moy a nakahigit kam
ten agum, maski ni awan, ay dayaán moy la en sadili moy. 4 Suriyán nen
balang essa en sadili na a gamet. Ni ketan na a maganda ay magsaya
siya. Awan na dán iyud dapat a iparehu ten gamet nen agum. 5 Gapu
pananagutan nen balang essa en sadili na a tarabahu.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 Kailangan a bahagiyan nen tinolduwan hidi ten upos nen Diyos ten
atanan a natanggap di a pagpapala en magtoldu hidi dikodi.
7 Dyan moy isipán a kaya moy a dayaán en Diyos. Ni ánya en immula
nen tolay, ay iyud labi i aniyán naid. 8 Ni magmula ten kagustuwan nen
bággi ay magani ti kapahamakan. Peru ni magmula ten kagustuwan
nen Ispiritu ay magani ti biyag a awan ti katapusan. 9 Kaya dyan kitam
magsawa a maggamet ti maganda; káddemát nen takda a panahun ay
magani kitam ni awan kitam magsawa. 10 Kaya ngani, a ten atanan a
pagkakataun ay maggamet kitam ti maganda ten atanan a tolay, lalu dán
ten kákkapatkaka tam hidi ti pánnampalataya.

Katapusan a Paala-ala sakay Págkumusta

11 Ilingán moy dáddekál a letra i sulatiday. Sikán a mismu i nagsulatid
haád!
12 En tolay hidi a masor ti papuri nen kaparehu di a tolay en mángpilit
dikomoy a paturi kam. Gamitán di iyud tánni awan hidi usigán gapu ten
kudus ni Cristo. 13 Maski ngani hidi a nagpaturi ay awan labi sumunud
ten Kautusan; gustu di la a magpaturi kam tánni mepagmadikál di
a maski sikam ay sumunud ti kautusanid a iyud. 14 Dyan nakuwan
mangyari dikoku en kona ten ipagmadikál di. Para dikoku, en
mepagmadikál ku la ay en kudus nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.
Gapu ten pamamag-itan ni iyád ay patay dán i munduwiday para dikoku,
sakay sikán bi ay patay dán ti munduwiday. 15 Awan mahalaga ni naturi
oni awan en essa a tolay. Mahalagaid ay ni bigu dán siya a linalang.
16 Atanan nen mangsunud ti kautusanid a iyád, ay manatili nakuwan
dikodi en kapayapaan sakay habag nen Diyos, sakay kona bi ten atanan a
tolay nen Diyos.
17 Kaya sapul nadid, ay dyan dán dagdagan nen deyaman en pághirap
ku hidi. Tama dán i pilat kuwiday hidi a pakatukuyan a tagapagserbiyák
ni Jesus.
18 Kákkapatkaka hidi, manatili nakuwan dikomoy a atanan en
pagpapala nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo. Amen.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Sulat ni Pablo ten
TAGA-EFESO HIDI

Paliwanag Tungkul ten Libru

En pinakapaksa a impaliwanag ten *Sulat ni Pablo ten taga-Efeso* hidi ay en planu nen Diyos a, "pagessaán en atanan nen linalang dilanget sakay ked ti lutaiday sakay ipasakup hidi kánni Cristo (1:10)." Essa bi iyád a dulaw para ten anak hidi nen Diyos a mabiyag ayun ten kahulugan ni iyád a dakila a planu ten pamamag-itan nen pákpagkaessa kánni Jesu-Cristo.

Ten purumeru a bahagi ni sulatid a iyád ay impaliwanag nen nagsulat en pamágkaessa. Impaliwanag na háddi en paraan nen págpili nen Diyos Ama ten tolay na hidi, en págpatawad na sakay págpalaya dikodi ten kasalanan di hidi ten pamamag-itan nen Anak na a ti Jesu-Cristo. Sakay impaliwanag na bi ni konya a patunayan nen Banal a Ispiritu a matupad en dakila a pangaku nen Diyos. Ten kaduwwa a bahagi ni sulatid a iyád ay ingkagi na a ipeta di ten biyag di bilang grupu nen mánnampalataya en pákpagkaessa di kánni Cristo.

Tánni mepeta en pamágkaessa nen anak hidi nen Diyos kánni Cristo, ay gummamit siya ti essa a halimbawa. Kinagi na a en simbaan ay kaparehu nen essa a bággi a ti Cristo en ulu: kona labi ten essa a bilay a en adigi a pamireng ay ti Cristo, sakay kona bi iyád ten essa a bábbi a en kabinga na ay ti Cristo. Maganda en pákpágguron nen apostol ti libruwid a iyád gapu netan na en kabaitan nen Diyos ten atanan a tolay ten pamamag-itan ni Cristo. Iyád a kabaitan ay nepeta ti libruwid a iyád ten pamamag-itan nen págmahal, págmalasakit, págpatawad, kabaitan sakay kalinisan ni Cristo.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-2
Ti Cristo sakay en Simbaan 1:3–3:21
En bigu a biyag a tehud a kaugnayan kánni Cristo 4:1–6:20
Katapusan 6:21-24

---

1 [1]Iyád a sulat ay gubwat kánni Pablo a apostol ni Cristo Jesus ayun ten kaluuban nen Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Para ten tolay hidi nen Diyos a ked ti Efeso sakay matapat a
mánnampalataya kánni Cristo Jesus.
2 Magkahud kam nakuwan ti pagpapala sakay kapayapaan a gubwat
ten Diyos a Ama tam sakay ten Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.

En Pagpapala hidi a Ispirituwal ten Pamamag-itan ni Cristo

3 Puriyán tam en Diyos sakay Ama nen Panginoon tam a ti Jesu-
Cristo! Inátdenan na kitam ten atanan a pagpapala a ispirituwal sakay
makalanget gapu ten pákpagkaessa tam kánni Cristo. 4 Bagu pa a linalang
i munduwiday ay pinili kitamon nen Diyos tánni magin kao na ten
pamamag-itan nen pákpagkaessa tam kánni Cristo, tánni magin banal
kitam sakay awan ti kapintasan ten atubengán na. Gapu ten págmahal
nen Diyos, 5 ay pinili na kitam tánni magin anak na ten pamamag-itan ni
Jesu-Cristo. Iyán en planu na sakay kaluuban na. 6 Puriyán tam en Diyos
gapu ten kahanga-hanga a kabaitan a inyatád na dikotam ten pamamag-
itan nen mahal na a Anak!
7 Tinubus kitam ni Cristo ten pamamag-itan nen digi na, kaya
napatawad dán en kasalanan tam hidi. Sakonahud ti kadikál en sukat
nen kabaitan nen Diyos 8 a impeta na dikotam! Ten pamamag-itan nen
karunungan na sakay kaalaman, 9 ay impaintendi nen Diyos dikotam en
lihim a planu a ipatupad na ten pamamag-itan ni Cristo 10 káddemát nen
netakda a panahun. En planu na ay ipunán en atanan a linalang dilanget
sakay ti lutaiday sakay ipasakup na kánni Cristo.
11 Gapu kánni Cristo, ay nagin kao kitam nen Diyos a nanggamet
ten atanan a bagay ayun ten planu nen kaluuban na. 12 Kaya sikitam
a purumeru a ummasa kánni Cristo ay mabiyag tánni puriyán en
kaluwalhatian na.
13 Maski sikam ay nagin banuwan nen Diyos káttapos moy a
masanig en upos nen katutuhanan, a mensahi nen Maganda a Bareta a
makapangatád ti kaligtasan. Summampalataya kam kánni Cristo, sakay
ingkaluub nen Diyos dikomoy en tatak ten pamamag-itan nen pángngatád
na ten Banal a Ispiritu a impangaku na. 14 En Ispiritu en katibayan a
matangggap tam en impangaku hidi nen Diyos para dikotam, hanggan a
matanggap tam en tunay a kaligtasan. Puriyán tam en kaluwalhatian na!
15 Kaya sapul ten dikona a mabareta ku en tungkul ten pánnampalataya
moy ten Panginoon tam a ti Jesus, sakay ten págmahal moy ten atanan
a tolay nen Diyos, 16 ay awanák ti imang a magpasalamat ten Diyos
para dikomoy kada a ipagdasal takam. 17 Agidán ku ten Diyos nen
Panginoon tam a ti Jesu-Cristo, en maluwalhati a Ama, a ipagkaluub na
dikomoy en Ispiritu a makapangatád ti karunungan sakay magpahayag
tungkul ten Diyos tánni makilala moy siya ti hustu. 18 Nakuwan ay
demlagan nen Diyos i isip moyen tánni matukuyan moy ni ánya en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

asaan moy ten dulaw na dikomoy, ni sakonya a kasagana en pagpapala
a inlaan na para ten tolay na hidi, 19 sakay ni ánya en awan masukat a
kapangyariyan a ingkaluub na dikotam a mánnampalataya hidi dikona.
Iyud bi en kapangyariyan 20 a nangbiyag na a ruway kánni Cristo
sakay nángpaetnud dikona ten kawanan nen Diyos dilanget. 21 Kaya
ked ten kapangyariyan ni Cristo en atanan a pághari, pámmahala,
kapangyariyan, sakay pagin-pinunu maski ni dilanget. Mas dakila en
ngaran na nan ten atanan a ngaran, bakán la nadid a panahun nan magin
ten pademát. 22 Impasakup nen Diyos kánni Cristo en atanan a bagay,
sakay indátton na siya a Panginoon nen atanan a bagay ten simbaan.
23 En simbaan en bággi ni Cristo, a mangbuu ten atanan a bagay.

Gubwat ten Kamatayan Patamu ten Biyag

2 1 Tenhud ay patay kam gapu ten kássuway moy sakay ten
kasalanan moy hidi. 2 Sinunud moy tenhud en madukás a lakad ni
munduwiday, sakay nagin sakup kam nen prinsipe ni kadukássan, en
ispiritu a maghari ten tolay hidi a umád a pasakup ten Diyos. 3 I tarudid,
sikitam a atanan ay nagin kona bi dikodi a nabiyag ayun ten kagustuwan
nen bággi tam, ginamet tam en ányaman a kagustuwan nen bággi
sakay isip tam. Kaya ti kalagayan tamid a iyud ay kabilang kitam bi ten
kaiyamutan hidi nen Diyos.

4 Peru sagana a tarud en kabaitan nen Diyos sakay dakila a tarud
en págmahal na dikotam. 5 Biniyag kitam a kaguman ni Cristo ten
dikona a patay kitam palla gapu ten kássuway. Naligtas kam gapu ten
kabaitan nen Diyos. 6 Gapu ten pákpagkaessa tam kánni Cristo Jesus ay
biniyag kitam a ruway a kaguman na tánni magin pinunu a kaguman na
dilanget. 7 Ginamet na iyád tánni ten dumemát hidi a panahun ay mepeta
na en awan masukat a kasaganaan nen kabaitan na, sakay en págmahal
na dikotam ten pamamag-itan ni Cristo Jesus. 8 Gapu ten kabaitan nen
Diyos ay naligtas kam ten pamamag-itan nen pánnampalataya; iyád
a kaligtasan ay kaluub nen Diyos bakán a gubwat dikomoy. 9 Bakán
iyád a bunga nen gamet moy hidi kaya awan ti dapat a ipágmadikál
en deyaman. 10 Linalang kitam nen Diyos, sakay ten pákpagkaessa tam
kánni Cristo Jesus, ay linalang na kitam tánni maggamet ti maganda a
inhanda na dán para dikotam tenhud pa.

Pinagin Essa kánni Cristo

11 Kaya isipán moy en dati moy a kalagayan. Neenak kam a Hentil
sakay ngángngaranan kam nen Judio hidi a, “Awan Naturi.” (En Judio
hidi ay ngángngaranan a, “Naturi” gapu ten gággamitán di ten bággi di.)
12 Ti panahunid a iyud ay hiwalay kam kánni Cristo, awan kam kabilang
ten banuwan a Israel, sakay awan kabilang ten kasunduwan ayun ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pangaku nen Diyos. Tenhud ay nabiyag kam ti munduwiday a awan ti
pag-asa sakay awan ti Diyos. 13 Peru nadid, gapu ten pákpagkaessa moy
kánni Cristo Jesus, ay sikam a dati a adeyu ay neadeni ten pamamag-
itan nen digi ni Cristo. 14 Gapu ti Cristo a mismu en nangatád dikotam
ti kapayapaan, gapu en Judio hidi sakay en Hentil hidi ay pinagessa
na. Ten pamamag-itan nen bággi na, ay inibutan na en iyamutan a
kumán a pader a nagpahiwalay dikotam. 15 Pinawanan na ti bisa en
Kautusan sakay en patakaran hidi nen Judio hidi, tánni en Judio hidi
sakay en Hentil hidi ay magin essa dálla a banuwan, ni magkakonahud
ay maghari en kapayapaan. 16 Ten pamamag-itan nen kákkatay na ten
kudus, ay tinapos na en iyamutan di, pinagkasundu hidi nen Diyos sakay
pinagessa na ten eessa a bággi. 17 Dummemát ngani háddi ti Cristo sakay
impangaral na en Maganda a Bareta nen kapayapaan, dikomoy a Hentil
hidi a adeyu ten Diyos sakay ten Judio hidi a adeni tenhud dikona.
18 Gapu kánni Cristo, ay parehu kitamon a makaadeni ten prisensiya nen
Ama ten pamamag-itan nen eessa a Ispiritu.

19 Ni konahud, sikam a Hentil hidi ay awan dán dayu oni taga-iba a
bansa nan kabanuwan kamon nen tolay hidi nen Diyos sakay kabilang
ten pamilya na. 20 Kona ten essa a dikál a bilay ay impataknág kam
ten pundasyon a indátton nen apostol hidi sakay nen propeta hidi a en
adigi a pamireng ay ti Cristo Jesus. 21 Ten pamamag-itan na, en atanan a
bahagi nen bilay ay mamagkatongku-tongku sakay magin essa a banal a
Templo nen Panginoon. 22 Gapu ten pákpagkaessa moy dikona, pati sikam
ay kaguman dán a nagin bahagi nen bilay nen Diyos ten pamamag-itan
nen Ispiritu na.

En Págserbi ni Pablo ten Hentil hidi

3 1 Kaya sikán a ti Pablo ay nepiresu para kánni Cristo Jesus alang-
lang dikomoy a Hentil hidi. 2 Maari a nabareta moy dán a gapu
ten kabaitan nen Diyos ay nagkatiwalaanák na ti iyád a tungkulin para
ten kapiyyaan moy. 3 Kona ten insulat ku dán, impahayag dikoku nen
Diyos en lihim a planu na. 4 Mentras a basaán moy i sulatid a iyád ay
matukuyan moy en pangintendi ku ten lihim a planu tungkul kánni
Cristo. 5 Awan iyád impakapospos nen Diyos ten tolay hidi ten nakalipas
a panahun, peru impahayag nen Diyos ten pamamag-itan nen Ispiritu
ten banal na hidi a apostol sakay propeta hidi. 6 Kona háddi en planu
nen Diyos: ten pamamag-itan nen Maganda a Bareta, en Hentil hidi ay
makatanggap bi ti pagpapala a gubwat ten Diyos; bahagi bi hidi nen
eessa a bággi gapu ten pákpagkaessa di kánni Cristo. 7 Ten kabaitan
nen Diyos ay nagin tagapagserbiyák na tánni ipangaral en Maganda
a Bareta. Inyatád na dikoku iyád a tungkulin ten pamamag-itan nen
kapangyariyan na. 8 Sikán en kababaan ten atanan a tolay nen Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Peru konapamanhud ay ginustu na a iyatád dikoku iyád a karapatan,
en mangaral ten Maganda a Bareta ten Hentil hidi tungkul ten awan
masukat a kayamanan ni Cristo, 9 sakay magpaliwanag ten atanan
ni konya igamet nen Diyos en lihim a planu na. Ten nakalipas hidi a
panahun ay inlihim iyád nen Diyos a nanglalang ten atanan a bagay.
10 Ginamet na iyád tánni ten pamamag-itan nen simbaan ay mepakilala
nadid ten pinunu na hidi sakay ten tehud hidi a kapangyariyan dilanget
en awan ti katapusan a karunungan nen Diyos a mehayag ten iba-iba a
paraan. 11 Iyád ay ayun ten planu na bagu pa a lalangán i munduwiday.
Tinupad na iyád a planu ten pamamag-itan ni Cristo Jesus a Panginoon
tam. 12 Gapu ten pákpagkaessa sakay pánnampalataya tam dikona, ay
makaadeni kitam ten Diyos a tehud a tiwala sakay awan ti kabalisaan.
13 Kaya agidán ku dikomoy a dyan kam manghina ti isip gapu ten
kahirapan a táttiisán ku alang-alang dikomoy, gapu iyád ay para ten
karangalan moy.

En Págmahal ni Cristo

14 Gapu haud ay lumuhudák ten Ama, 15 a paggubwatan nen bawat
pamilya dilanget sakay ti lutaiday. 16 Idáddasal ku a pabegsákkán na
en ispirituwal moy a biyag ayun ten kayamanan sakay kadakilaan na
ten pamamag-itan nen kapangyariyan nen Ispiritu na. 17 Nakuwan ay
manatili ti Cristo ten pusu moy ten pamamag-itan nen pánnampalataya
moy dikona. Idasal ku a en atanan a gamitán moy ay gapu ten págmahal.
18 Tánni maintendiyan moy ti hustu kona bi ten pinili hidi nen Diyos,
ni sakonya kalawak, sakonya kadikál sakay ni sakonya kadisalad
en págmahal ni Cristo. 19 Nakuwan ay matukuyan moy en buu na
a págmahal a awan kaya a maintendiyan tánni maputat kam sakay
makompletu ten katangian nen Diyos. 20 Para dikona a makagamet ten
higit pa ten agidán tam hidi sakay ten asaan tam hidi ten pamamag-itan
nen kapangyariyan na a maghari dikotam: 21 ay kao na en kaluwalhatian
ten mapamamag-itan nen simbaan sakay ni Cristo Jesus a awan ti
katapusan! Amen.

En Pákpagkaessa ten Ispiritu

4 1 Kaya sikán a essa a piresu gapu ten págserbi ku ten Panginoon ay
ipákpágguron ku dikomoy a mabiyag kam a kona ten nerarapat ten
dinulaw hidi nen Diyos. 2 Magpakababa kam, mahinahun sakay matiyaga.
Magmahalan kam sakay magpasensiyaan ten balang essa. 3 Sikapán moy
a mapanatili en pákpagkaessa a kaluub nen Ispiritu, ten pamamag-itan
nen kapayapaan a mangipun dikomoy. 4 Tehud a eessa bággi sakay essa a
Ispiritu, kona ten eessa a pag-asa dikona a dulawán kam nen Diyos. 5 Essa
la en Panginoon tam, essa a pánnampalataya sakay essa a binyag, 6 eessa

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

la en Diyos sakay Ama tam a atanan. Siya ay higit ten atanan, umarikad
siya ten atanan, sakay manatili ten atanan.
7 Nakatanggap en balang essa dikotam ti kaluub ayun ten sukat a
inyatád ni Cristo. 8 Kona háddi en kinagi nen Kasulatan:
"Ten dikona ummangay siya dilanget,
ay nagtawid siya ti makpal a bihag,
sakay nangatád ti kaluub hidi ten tolay hidi."
9 Nadid, ánya i gustuwid a kagiyán nen, "Siya ay ummangay dilanget?"
I gustu naid a kagiyán ay dummibábbi pa siya ten kadisaladan a bahagi
ni lutaiday. 10 En dummibábbi ay siya labi en summoli ten kalangkawan
a lugar dilanget tánni maputat ten prisensiya na en atanan a linalang.
11 Sakay inátdenan na en agum ti kaluub a magin apostol, en agum bi
ay magin propeta, en agum ay ebanghelista, en agum ay pastor sakay
tagapagtoldu. 12 Ginamet na iyád tánni ihanda na ten págserbi en tolay
hidi nen Diyos, para ten káttibay nen bággi ni Cristo a en simbaan.
13 Tánni magkahud kitam ti eessa a pánnampalataya sakay pákkatukoy
ten Anak nen Diyos, sakay tánni magin ganap en pagkatolay tam ayun
ten pagkaganap ni Cristo. 14 Ni magkakonahud ay awan kitamon magin
kona ten anak hidi a alistu a matawid nen sari-sari a toldu. Awan kitamon
metawtaw nen tolay hidi a gustu di laid ay meangay kitam ten liwat ten
pamamag-itan nen pangluloku di. 15 Nan ten pamamag-itan nen pággupos
ti katutuhanan a tehud a págmahal, dapat a lumagu kitam a kona kánni
Cristo a siya en ulu tam a atanan. 16 Ten pamamag-itan na, ay en bahagi
hidi nen bággi a pinagtongku-tongku nen kasukasuwan ay magin essa a
bággi. Sakay ni maayus a mánggamet ten tungkulin na en balang essa, en
buu a bággi ay dumikál sakay bumegsák ten pamamag-itan nen págmahal.

En Bigu a Biyag kánni Cristo

17 Ten ngaran nen Panginoon, kagiyán ku iddi dikomoy: dyan kamon
mabiyag a kona ten kákkabiyag nen awan hidi ti pánnampalataya ten
Diyos. Awan ti seserbi en áisipán di, 18 sakay nadiklámman en isip di.
Gapu ten kamangmangan di sakay ten káttug nen ulu di, ay awan hidi ti
bahagi ten biyag a kaluub nen Diyos. 19 Nagin alipin hidi ni kahalayan,
sakay awan dán hidi matagama maski ni sabadit. Awan dán hidi ti iba a
gággamitán nan purus a kalaswaan. 20 Bakán a kona haán en natukuyan
moy tungkul kánni Cristo. 21 Nasanig moy dán en toldu a tungkul dikona
sakay natukuyan moy dán en katutuhanan a ked kánni Jesus. 22 Adággan
moy dán en dati a kákkabiyag. Eklasán moy dán en dati moy a
pagkatolay a mepahamak gapu ten mágkadukás a kagustuwan nen bággi.
23 Baguwán moy dán en pusu moy sakay en isip moy. 24 En dapat moy a
ibadu ay en bigu a pagkatolay a linalang a kawangis nen Diyos, sakay
mehayag ten matuwid sakay banal a kákkabiyag ayun ten katutuhanan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25 Kaya adággan tamon en págbuli-buli, sakay sikitam a atanan ay
magkagi ti tatarudan ten balang essa gapu kabilang kitam ten eessa a
bággi. 26 Ni magsaranta kam, ay iwasan moy a magkasala. Dyan moy
urayán a sarámman nen aldew en iyamut moy. 27 Dyan moy atáddan ti
pagkakataun en diyablo. 28 En mágtakaw ay awan dán dapat a magtakaw,
nan magaryok siya ti marangal a kabiyagan sakay magtarabahu tánni
makatulung siya ten mangailangan hidi. 29 Dyan kam gumamit ti
mágkadukás a upos; pagsikapan moy a en pággupos moy ay para ten
kapiyyaan sakay ten tama a pagkakataun tánni makinabang en makasanig
hidi. 30 Sakay dyan moy átdenan ti kalungkutan en Banal a Ispiritu nen
Diyos, gapu siya en tatak nen Diyos dikomoy, en katibayan a tubusán na
kam ten netakda a aldew. 31 Ibutan moy dán en ányaman a saket ni isip,
iyamut; dyan kamon magababuy, manglait sakay magpasaket ti isip ten
agum. 32 Nan magin mabait kam sakay makákkagbiyán; patawadán moy en
balang essa a kona ten págpatawad nen Diyos dikomoy gapu kánni Cristo.

Mabiyag Ayun ten Demlag

5 1 Gapu minahal kam nen Diyos a anak na ay arigán moy siya.
2 Mabiyag kam a putat ti págmahal a kona kánni Cristo. Gapu ten
págmahal na dikotam ay inyalay na en sadili na bilang masárrub a alay
sakay handug ten Diyos.

3 Tolay kam nen Diyos, kaya awan dapat a maski mabanggit man
dálla dikomoy a nangalunya kam oni naggamet ti ányaman a kalasi
ni kahalayan oni kasakiman. 4 Dyan kam bi maggamet ti ányaman
a malaswa oni awan ti kuwenta a pággupos sakay usekan a awan
nerarapat. Nan, magin mapagpasalamat kam ten Diyos. 5 Tukoy moy
dán a awan ti bahagi ten kahariyan ni Cristo sakay nen Diyos en tolay
a mángngalunya, mahalay, sakay sakim, gapu en kasakiman ay essa a
kalasi ni págsamba ti diyos-diyosan.

6 Dyan kam padaya ten deyaman ten pamamag-itan nen
pángngatuwiran a awan ti kuwenta. Gapu ti hidi iyád ay maiyamut en
Diyos ten suwail hidi. 7 Kaya dyan kam mákpággagum dikodi. 8 Tenhud
ay ked kam ten kadiklám, peru nadid ay ked kamon ten demlag, gapu
ked kam ten Panginoon. Mabiyag kam nadid a kona nerarapat ten tolay
hidi a ked ten demlag. 9 Gapu maganda, matuwid sakay tatarudan en
gamet nen tolay a mabiyag ten demlag. 10 Pagadalan moy ni ánya en
makasaya ten Panginoon. 11 Dyan kamon mákpággagum ten tolay hidi a
ked ten kadiklámman a awan ti ibunga a maganda. Nan ipeta moy dikodi
a madukás en gamet di. 12 Makatagama a maski ni mabanggit man dálla
en bagay hidi a gággamitán di ti lihim. 13 En atanan nen melantad ten
demlag ay matukuyan ni ánya a talaga iyud, 14 sakay melantad en atanan
gapu ten demlag. Kaya kinagi na a,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"Lumukag ka, siko a netidug,
umikat ka ti lállábbánggan muwen,
sakay demlagan ka ni Cristo.
15 Kaya ingatan moy en kákkabiyag moy. Mabiyag kam a kona ten
mágkatalinu hidi bakán a kona ten mangmang hidi. 16 Samantalaán
moy en pagkakataun hidi a makagamet kam ti maganda, gapu putat ti
kadukássan i munduwiday nadid. 17 Dyan kam magin hangal. Intendiyán
moy ni ánya en kaluuban nen Panginoon.
18 Dyan kam maglasing, gapu dilan iyán ni magulu a kákkabiyag. Nan dapat
kam a maputat ti Banal a Ispiritu. 19 Mágkansiyon kam ti kansiyon a págsamba
sakay kansiyon hidi a ispirituwal; mágkansiyon kam bi ti buu a pusu sakay
magpuri ten Panginoon. 20 Pirmi kam a magpasalamat ten Diyos a Ama tam
gapu ten atanan a bagay, ten ngaran nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.

Bilin ten Magkabinga

21 Pasakup kam ten balang essa bilang tanda nen pággalang moy kánni
Cristo.
22 Sikam a bábbi hidi, pasakup kam ten kákkabinga moy a kona ten
págpasakup moy ten Panginoon. 23 Gapu en lállaki en ulu nen kabinga
na, kona kánni Cristo a Tagapagligtas nen simbaan, a bággi na. 24 Ni
konya a sakup ni Cristo en simbaan, ay kona bi hud, a dapat a pasakup en
bábbi hidi ten atanan a bagay ten kákkabinga di.
25 Sikam a lállaki hidi, mahalán moy en kákkabinga moy a kona ten
págmahal ni Cristo ten simbaan. Inhandug na en biyag na para ten simbaan
26 tánni iyalay na ten Diyos, káttapos a malinisan ten pamamag-itan nen dinom
sakay nen upos. 27 Ginamet na iyád tánni en simbaan ay meatubeng na ten
sadili na bilang essa a maluwalhati a simbaan a awan ti ányaman a dunget oni
kulubut, tánni magin banal sakay awan ti kapintasan. 28 Kona labi hud, dapat a
mahalán nen lállaki en kabinga na a kona ten págmahal na ten sadili na. Gapu
en magmahal ten kabinga na ay magmahal ten sadili na. 29 Awan ti tolay a
maiyamut ten sadili na a bággi. Nan páppakanán na iyád sakay alagaan, kona
ten gággamitán ni Cristo ten simbaan. 30 Sikitam ngani ay bahagi nen bággi
na. 31 Kona ten kinagi nen kasulatan, "Gapu ti iyád, ay iwarak nen lállaki en
ama na sakay ten ina na, sakay magagum hidi ay ten kabinga na; sakay magin
essa dán hidi." 32 Tehud a dikál a katutuhanan a ihayag i kasulatanid a iyád, a
ten pangintendi ku ay tungkul ten kaugnayan ni Cristo ten simbaan. 33 Kaya
sikam a kalállakiyan, mahalán moy en kákkabinga moy a kona ten sadili moy;
sikam a bábbi hidi, igalang moy en kákkabinga moy hidi.

Bilin ten Dáddikál hidi sakay ten Anak hidi

6 1 Sikam a anak hidi, sunudán moy en dáddikál moy hidi ten
Panginoon gapu iyád en karapatdapat. 2 "Igalang mu en dáddikál

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mu hidi." Iyád en purumeru a utus a tehud a pangaku 3 "tánni magin
maganda sakay magmalay en biyag mu ti lutaiday."
4 Sikam a dáddikál hidi, dyan kam maggamet ti ányaman a bagay a
ikaiyamut nen anak moy. Nan, padikállán moy hidi a ayun ten disiplina
sakay ten toldu nen Panginoon. 5 Sikam a alipin hidi, sunudán moy
en amu moy hidi ti lutaiday a tehud a buu a pággalang, ánteng sakay
katapatan, a kumán a ti Cristo en pagserbiyan moy. 6 Gamitán moy iyád,
tehud man a maketa oni awan bakán a para puriyán nen katolayan hidi
nan gapu a tagapagserbi kam ni Cristo sakay sumássunud ti buu a pusu
ten kaluuban nen Diyos. 7 Magserbi kam a tehud a kasayaan a kumán a
en Panginoon en pagserbiyan moy bakán a tolay. 8 Gapu tukoy moy dán
a piremyuwan nen Panginoon en bawat gamet a maganda nen deyaman,
alipin man oni bakán a alipin.
9 Sikam a amu hidi, magin mabait kam ten alipin moy hidi. Dyan moy
kalimunan a parehu kam a alipin nen eessa a Panginoon a ked dilanget,
sakay awan siya ti piliyán.

En Armas hidi a Gubwat ten Diyos

10 Bilang pangkatapusan, magpakatibay kam ten begsák a gubwat
ten Panginoon sakay ten dakila a kapangyariyan na. 11 Gamitán moy
en atanan a kagamitan sakay armas a panggera a kaluub nen Diyos
tánni malabanan moy en patibung hidi nen diyablo. 12 Gapu awan
kitam mákpaglaban ti tolay, nan ten pinunu hidi, ten tehud hidi a
kapangyariyan, sakay ten tagapamahala hidi nen kadiklámman a ked
ti munduwiday, en ispiritu hidi a mágkadukás ten kalawakan. 13 Kaya
isulot moy en atanan a kagamitan a panggera a gubwat ten Diyos. Tánni
makalaban kam ni dumemát en madukás a aldew a lumusub en kadima,
tánni káttapos nen labanan ay matatag kam padi a nakataknág.
14 Kaya maghanda kam. Isinturon moy en katutuhanan, sakay isulot
moy ten rakaw moy en baluti ni pagkamatuwid. 15 Isulot moy en
sandalyas nen pagin-handa ten pángngaral ten Maganda a Bareta nen
kapayapaan. 16 Pirmi moy a gamitán a págsangga en pánnampalataya,
a siya en mangadáp ten magapoy-apoy a pana nen diyablo. 17 Isulot
moy en helmet nen kaligtasan, sakay gamitán en ispada nen Ispiritu, a
awan ti agum nan en Upos nen Diyos. 18 Gamitán moy i atananid a iyád
ten pamamag-itan nen págdasal sakay pákkekagbi ten Diyos. Magdasal
kam ten atanan a pagkakataun ten tulung nen Ispiritu. Pirmi kam a
maghanda sakay tulos-tulos a ipagdasal en atanan a tolay hidi nen Diyos.
19 Ipagdasal moy bi a pagkaluubanák nen Diyos ti tama a pággupos
tánni mepahayag ku a tehud a begsák isip en lihim ni iyád a Maganda a
Bareta. 20 Gapu ti iyád a Maganda a Bareta, ay inutusanák, sakay nadid

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ay nakapiresuwák. Kaya ipagdasal moy a mepahayag ku iyád a tehud a begsák isip a kona ten karapatdapat.

Katapusan a Págbati

21 Ti Tiquico, a mahal tam a kapatkaka sakay matapat a magserbi ten
Panginoon, en mángbareta dikomoy ten atanan a bagay tungkul dikoku
sakay ten gággamitán ku. 22 Kaya paangayán ku siya haán ay tánni
matukuyan moy en kalagayan mi háddi, sakay tánni mapabegsák na en
isip moy.
23 Ipagkaluub nakuwan nen Diyos Ama sakay nen Panginoon a ti Jesu-
Cristo ten atanan a kákkapatkaka en kapayapaan sakay en págmahal a
tehud a pánnampalataya. 24 Nakuwan ay pagpalaán kam a atanan nen
Diyos, dikomoy a magmahal ti hustu ten Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Sulat ni Pablo ten
TAGA FILIPOS HIDI

Paliwanag Tungkul ten Libru

En Sulat ni Pablo ten Taga-Filipos hidi ay para ten dipalongu a simbaan a intatag ni Pablo ti Europa ti Macedonia, essa a prubinsiya ti Roma. Insulat na iyád dikona a nakapiresu siya. Rendiyán siya tenhud nen pángkontra nen agum a manggagawa a Cristiano sakay mabalisa siya gapu ten liwat a toldu a magkalat ten simbaan ti Filipos. Konapamanhud, ay ketan ti sulatid a iddi en kasayaan sakay págtiwala a en paliwanag ay en págkahud ni Pablo ti matibay a pánnampalataya kánni Jesu-Cristo.

En pinakapaksa ni sulatid a iddi ay pasalamatan en mánnampalataya hidi ti Filipos ten tulung a impatawid di kánni Pablo ten panahun nen matindi a pangangailangan. Ingkagi na háddi en págtiwala na dikodi, tánni magkahud hidi ti begsák isip sakay págtiwala dikona ten panahun nen problema. Pinayuwan na hidi a magin magpakababa a kona kánni Jesus sakay awan paakit ten págmataas sakay makasadili a kagustuwan. Impaala-ala na dikodi a en biyag di kánni Cristo ay kaluub nen Diyos a tinanggap di ten pamamag-itan nen pánnampalataya bakán a ten págtupad di ten Kautusan nen Judio hidi. Inlinaw na en kasayaan sakay kapayapaan a inyatád nen Diyos ten magpasakup hidi kánni Cristo.

Ti sulatid a iyád ay inlinaw na en kasayaan, tiwala, págkakaessa sakay pángtulos-tulos ten pánnampalataya sakay kákkabiyag a Cristiano. Binanggit bi háddi ni Pablo en tunay a págmahal na ten kákkapatkaka hidi ti Filipos.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-11
Sadili a patunay ni Pablo 1:12-26
En biyag kánni Cristo 1:27–2:18
En planu hidi para kánde Timoteo sakay Epafrodito 2:19-30
En babala hidi tungkul ten kadima sakay ten panganib hidi 3:1–4:9
Ti Pablo sakay en amigu na hidi ti Filipos 4:10-20
Katapusan 4:21-23

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 [1] Iyád a sulat ay gubwat kánde Pablo ay ti Timoteo a alipin ni Cristo Jesus.

Para ten atanan nen taga-Filipos a tolay nen Diyos a nákpagkaessa kánni Cristo Jesus, sakay ten pinunu hidi kona bi ten katulung di hidi a mangasiwa ten simbaan. [2] Pagpalaán kam nen Diyos a Ama tam sakay nen Panginoon a ti Jesu-Cristo ti kapayapaan.

En Dasal ni Pablo Para ten Taga-Filipos hidi

[3] Pirmiyák a magpasalamat ten Diyos kada maisip takam. [4] Tunayák ti saya kada idasal takam a atanan. [5] Magpasalamaták gapu ten káttulung moy dikoku ten págpakapospos ten Maganda a Bareta sapul ten purumeru a aldew a hanggan nadid. [6] Siguraduwán ku dikomoy a en maganda a gamet a sinapulan nen Diyos dikomoy, ay tapusán na a hanggan ten Aldew nen kássoli ni Cristo Jesus. [7] Mahal takam a tarud, kaya dapat la a pahalagaan takam ti kona háddi. Gapu nagin kaguman takam ten tungkulin a inyatád nen Diyos dikoku, mentras a patunayan ku en Maganda a Bareta sakay ibahagi maski nadid a pumáppiresuwák. [8] Tukoy nen Diyos a en kákkaammaw ku dikomoy ay kona ti kadikál ten págmahal ni Cristo Jesus dikomoy.

[9] Idáddasal ku a en págmahal moy ay tulos-tulos a lumagu a tehud a karunungan sakay pággintendi, [10] tánni mapili moy en pinakamahalaga. Ni magkakonahud, káddemát ni Cristo ay demáttan na kam a malinis, sakay awan ti kapintasan. [11] Sakay en biyag moy ay maputat ti mágkaganda a katangian a gubwat kánni Jesu-Cristo, para ten karangalan sakay kapuriyan nen Diyos.

Ti Cristo en Biyag

[12] Kákkapatkaka ku hidi, gustu ku a matukuyan moy a en nangyari dikoku ay nakatulung ti dikál ten kállawak nen Maganda a Bareta. [13] Kaya natukuyan nen atanan a guwardiya ten palasyu sakay nen agum pa hidi a ked háddi, a sikán ay nepiresu gapu tagapagserbiyák ni Cristo. [14] Sakay en kakpalan ten kákkapatkaka hidi ay mas tummibay en tiwala di ten Panginoon, kaya lalu a binumegsák en isip di a awan ti ánteng a ipangaral en upos nen Diyos.

[15] Ipangaral ngani nen agum ti Cristo gapu la ten inggit di sakay pákpágtatalu, peru en agum ay mangaral a tehud a katapatan. [16] Gamitán di iyád gapu ten págmahal, tukoy di a nakapiresuwák gapu ten págpatunay ku ten Maganda a Bareta. [17] Mangaral en agum peru awan ti katapatan, nan gapu la ten makasadili di a kagustuwan, gustuwák di la a pasaketan mentras a pumáppiresuwák. [18] Peru awan la iyán a atanan dikoku, ikasaya ku pa ngani. Mahalagaid ay mepangaral ti Cristo, tapat man oni awan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Essa ku paid a ikasaya, 19 ay en pag-asa ku a balang aldew, gapu
ten dasal moy hidi sakay ten tulung nen Ispiritu ni Jesu-Cristo ay
makaluwasák ti págpiresuwanidi. 20 En gugustu ku sakay asaan ku ay
awanák magkulang ten tungkulin ku, nan ten atanan a pagkakataun
lalu dán nadid ay magkahudák ti begsák isip. Tánni ten pamamag-itan
ku, mabiyag man oni matay ay mapapuriyan ku ti Cristo. 21 Gapu para
dikoku, biyag kuwidi ay para kánni Cristo. Ni matayák ay mas higit pa en
pakinabang ku. 22 Peru ni biyagák ay makagamiták padi ti mágkaganda
a bagay, kaya awan ku tukoy ni hádya i piliyán kuwid. 23 Mahirap
a magpili ten duwwa a bagay. Gustu kuwid ay matay dán tánni
makaguman ku dán ti Cristo, gapu iyád i mas magandaid para dikoku.
24 Peru para ten kapiyyaan moy ay mas maganda ni manatiliyák palla a
biyag. 25 Kaya siguraduwák a mabiyagák padi sakay makaguman moy,
tánni matulungan takam a makapagtulos-tulos a tehud a kasayaan ten
pánnampalataya moy. 26 Tánni ni makagumanák moy dámman a ruway
ay magkahud kam ti katuwiran a mepagmadikállák moy ten biyag moy a
tehud a pákpagkaessa kánni Cristo Jesus.

27 Kaya ngani kákkapatkaka ku hidi, en mahalaga ay mabiyag a ayun
ten Maganda a Bareta ni Cristo. Tánni makasoliyák man haán oni awan,
ay nakasiguraduwák a manatili kam a matatag ten eessa a layunin. Sakay
mamagkakaguman kam ten pákpaglaban para ten pánnalig ten Maganda
a Bareta. 28 Dyan kam manteng ten kadima moy hidi, gapu iyád i
palatandaanid a mepahamak hidi sakay sikam ay maligtas, gapu en Diyos
i mangatáddid dikomoy ti katagumpayan. 29 Gapu inátdenan na kam
ti karapatan a magserbi kánni Cristo, bakán la a manalig dikona, nan
magtiis bi para dikona. 30 Kaguman takamon ten pákpaglaban a netan
moy a ginamet ku tenhud pa, sakay kona ten nabareta moy a hanggan
nadid ay gággamitán ku padi.

En Págpakababa ni Cristo

2 1 Nadid, gapu en biyag moy kánni Cristo ay mangpabegsák dikomoy,
sakay en págmahal na ay mangpasaya dikomoy. Tehud kam a
pákpagkaessa ten Banal a Ispiritu, sakay tehud kam a kabaitan sakay
págmalasakit ten agum. 2 Agidán ku dikomoy a pasayaánnák moy ti
hustu, magkahud kam ti essa a kaisipan, essa a págmahal, essa a pusu
sakay kagustuwan. 3 Dyan kam maggamet ti ányaman a bagay gapu la
ten kagustuwan moy a metanyag, nan magpakababa kam sakay dyan
moy isipán a mas mataas kam nan ten agum. 4 Isipán moy en para
ten kapiyyaan nen agum, bakán la a para ten sadili moy a kapiyyaan.
5 Dapatid, ay en kaisipan moy ay kona ten kánni Cristo Jesus.

6 Maski ni tunay siya a Diyos,
ay awan na impilit en sadili na a pumantay ten Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 Nan kinusa na a tinanggiyan a magin kapantay nen Diyos,
sakay nagin kona ten essa a alipin.
Neenak siya a kona ten karaniwan a tolay.
Sakay dikona magin tolay ti Cristo,
8 ay nagpakababa siya sakay nagin masunurin ten Diyos hanggan
kamatayan,
maski ten kákkatay na ten kudus.
9 Kaya inlangkaw siya nen Diyos ten kalangkawan a lugar dilanget
sakay inátdenan siya ti ngaran a kataasan ten atanan a ngaran.
10 Tánni ten ngaran ni Jesus
ay lumuhud en atanan dikona,
en ked dilanget, ked ten luta, sakay en ked ten mundu nen patay
hidi.
11 Sakay atanan ay magpahayag a ti Jesu-Cristo en Panginoon,
ten kapuriyan nen Diyos Ama.

Magdemlag a kona ten Simbuwan

12 Kaya ngani, mahal ku hidi dapat ay mas masunurin kam nadid nan dikona kagumanák moy palla. Sumunud kam a tehud a ánteng sakay pággalang ten Diyos hanggan magin ganap en kaligtasan moy. 13 Gapu en Diyos en mangatád dikomoy ti sor sakay begsák a maggamet ten kaluuban na.

14 Gamitán moy en atanan a bagay a awan ti reklamu sakay pamágtalu-talu, 15 tánni magin malinis kam sakay awan ti kapintasan a anak nen Diyos ten ditángnga nen tolay hidi a liwat ti kákkabiyag sakay mágkadukás. Ni magkakonahud, ay magin demlag kam dikodi a kona ten biton a magdemlag dilanget, 16 mentras a ipangaral moy dikodi en mensahi a makapangatád ti biyag. Káddemát ni Cristo ay mepagmadikál takam gapu awan nawanan ti kabuluhan en pagud ku.

17 En pánnampalataya moy sakay págserbi ten Panginoon ay kona ten handug a iyalay moy dikona. Sakay en digi ku ay mebuhus a mekuyug ten handug moy. Ni magkakonahud ay ikasaya ku sakay mákpagsayaák dikomoy. 18 Kona labi hud, dapat kam a magsaya sakay mákpagsaya kam dikoku.

De Timoteo sakay ti Epafrodito

19 Ni ipagkaluub nen Panginoon a Jesus ay paangayán ku haán a pagdaka ti Timoteo tánni bumegsák isip kuwidi ni matukuyan ku dikona en kalagayan moy. 20 Awan ti makaparehu dikona ten pákpagkaessa na dikoku ten págmalasakit ten kapiyyaan moy. 21 Gapu en gustu nen agum ay en pangsadili di la a kapiyyaan, bakán a en para kánni Jesu-Cristo. 22 Tukoy moy labi en katapatan ni Timoteo. Magkaguman kami a kona

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten matama a magserbi alang-alang ten Maganda a Bareta. 23 Gustu
ku nakuwan a paangayán siya haán ni matukuyan ku dán ni ánya i
mangyariyid dikoku háddi. 24 Umasaák ten Panginoon a awan dálla
magmalay ay makaangayák haán.
25 Naisip ku a kailangan a paangayán haán ti Epafrodito. Siya ay
kaparehu ku a manggagawa sakay sundalu nen Diyos, pinaangay moy
siya háddi tánni tulunganák na. 26 Tunay dán sor naid a ketan na kam
haán a atanan. Mabalisa siya a tarud gapu natukuyan moy a nagkasakit
siya. 27 Nagkasakit ngani siya ti mahigpit a ngari-ngari na dán a ikatay.
Peru kinagbiyan siya nen Diyos sakay bakán la a siya nan pati sikán,
sakay nakaiwasák ti purus dálla a kalungkutan. 28 Kaya ngani gustu ku
dán a paangayán siya haán tánni masaya kam a maketa dikona a ruway.
Sakay tánni maibut dán en kákkabalisa ku. 29 Kaya tanggapán moy siya
a tehud a kasayaan bilang essa a kapatkaka ten Panginoon. Igalang moy
en tolay hidi a kona dikona, 30 gapu ngaringari dán siya a matay para
ten págserbi na kánni Cristo tánni tulunganák na ten tulung a awan moy
magamet para dikoku.

En Tunay a Pagkamatuwid

3 1 Bagu ku a tapusán i sulat kuwidi ay gustu ku a kagiyán dikomoy
kákkapatkaka ku hidi, a magsaya kam ten Panginoon. Awanák
magsasawa a mángruway a isulat dikomoy bagayid a hidi iyád a nesulat
ku dán tenhud, para labi iyád ten kapiyyaan moy.
2 Magingat kam ten tolay hidi a kumán a isip hayup, masássorán
hidi a maggamet ti madukás, sakay ipilit di a kailangan en págturi.
3 Alalahanán moy a bakán a hidi en tatarudan a turi nan sikitam,
gapu sambaán tam en Diyos ten pamamag-itan nen Ispiritu na sakay
ked kánni Cristo Jesus en kasayaan tam. Awan kitam magtiwala ten
págturi sakay ten agum pa hidi a serimonya a ipáppasunud di. 4 Sabagay
tehudák a sapat a dahilan para mangtáttawid ti hidi iyád a serimonya.
Ni isipán nen deyaman a tehud siya a katuwiran a magtiwala ti hidi
iyád a gamet ay mas laluwák dán. 5 Tinuriyák ten kawalu a aldew sapul
ten neenak ku. Sikán ay Hebreo, tunay a Israelita, sakay gubwat ten
lahi ni Benjamin. Ni kássunud ten kautusan a sássunudán nen Judio
hidi en págguronan, sikán ay Pariseo. 6 Gapu ten sigasig ku a sumunud,
ay inusig ku en simbaan. Ni ten pagkamatuwid ayun ten kássunud ten
Kautusan ay awan ti mepintas dikoku. 7 Peru en bagay hidi a imbilang
ku tenhud a pakinabang ay imbilang ku nadid a awan ti kabuluhan,
alang-alang kánni Cristo. 8 Imbilang ku dán a awan ti kuwenta en atanan
a bagay bilang kapalit nen mas lalu a mahalaga, en pákkatenggi kánni
Cristo Jesus a Panginoon ku. En atanan a bagay ay imbilang ku dán
a basura tánni makao ku la ti Cristo, 9 sakay mákpagkaessa dikona.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En pagkamatuwid ku ay bakán a ten pamamag-itan nen págsunud ten Kautusan, nan ten pánnampalataya kánni Cristo, iyád ay gubwat ten Diyos ten pamamag-itan nen pánnampalataya. 10 En gugustu ku nadid ay makilala ti Cristo ti hustu, maranasan en kapangyariyan nen kákkabiyag na a ruway, mákbahagi ten tinággád na a hirap sakay pumarehu dikona pati ten kákkatay na, 11 ten pag-asa a mabiyagák bi a ruway.

Magtulos-tulos Hanggan ten Hangganan

12 Awan ku kagiyán a nagamet ku dán en bagay hidi a gustu ku a gamitán oni awanák dán makagamet ti kasalanan. Kaya pakapilitán ku a matanggap en piremyu a siya en dahilan nen pángdulaw ni Cristo Jesus dikoku. 13 Kákkapatkaka ku hidi, awan ku ipalagay a natanggap ku dán i piremyuwid a iyád. Nan en gággamitán ku nadid ay limunán en nakalipas sakay gamitán ku en atanan a kaya ku para mademát en tamuwán ku. 14 Kaya magtulos-tulosák a tamu ten hangganan tánni matanggap ku en piremyu, a awan ti agum nan en pángdulaw nen Diyos dikoku para ten biyag dilanget ten pamamag-itan ni Cristo Jesus. 15 Kona haán i dapatid a magin ugali tam a mágkatatag dán ti pánnampalataya. Peru ni en agum dikomoy ay iba en ugali di ay ilinaw iyád nen Diyos dikomoy. 16 Mahalagaid ay itulos-tulos tam la en gággamitán tam nadid.

17 Kákkapatkaka ku hidi, arigánnák moy, sakay magadal kam ten mangunonud hidi ten halimbawa a impeta mi dikomoy. 18 Kona ten pirmi ku kákkagiyán dikomoy, sakay nadid ay isanget ku a ruwayán, makpal a mabiyag nadid a bilang kadima nen kudus ni Cristo. 19 Kapahamakan sangpáttán diyid gapu diyusán diyid ay en kagustuwan nen bággi di. Ipagmadikál di pa en bagay hidi a dapat nakuwan a ikasaniki di, sakay en páppospusán di dálla ay en bagay hidi ti munduwiday. 20 Peru dilanget i tatarudanid a banuwan tam. Kaya tunay en kasayaan tam a maguray ten Tagapagligtas tam, en Panginoon a ti Jesu-Cristo a gubwat dilanget. 21 Káddemát ni aldewid a iyud, ay palitan na en bággi tam a pangluta ti maluwalhati a kona ten bággi na, gamitán na en kapangyariyan a mangsakup ten atanan a bagay.

En Bilin hidi

4 1 Kaya ngani mahal ku hidi a kákkapatkaka a kaammawan ku a tarud, sikam en kasayaan ku sakay ipagmadikál takam! Magpakatatag kam ten Panginoon. 2 Sikam Euodia sakay Sintique ipákpágguron ku dikomoy, magkasundu kamon bilang matkaka ten Panginoon. 3 Sakay siko, tapat ku a kaguman, tulungan mu i duwwaid a iyád a bábbi. Tummulung bi hidi dikoku ten págpahayag ten Maganda a Bareta, kaguman de Clemente sakay ten agum pa hidi a kakagumanan ku. En ngaran di ay nakasulat ten libru nen biyag.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 Magin masaya kam nakuwan a pirmi ten pákpagkaessa moy ten
Panginoon. Iruway ku dámman a kagiyán: magsaya kam!
5 Ipeta moy en kabaitan moy ten atanan. Adeni dán a dumemát en
Panginoon. 6 Dyan moy kabalisaan en ányaman a bagay, nan agidán moy
ten Diyos en atanan nen kailangan moy ten pamamag-itan nen dasal a
tehud a pasalamat. 7 Sakay en kapayapaan a awan maabut nen isip nen
tolay en mangbantay ten pusu moy sakay ten isip moy ten pamamag-itan
ni Cristo Jesus.
8 Katapusan kuwid a makagi kákkapatkaka, ay dapat moy a idátton ti
isip moyen en bagay hidi a karapatdapat sakay kapuri-puri: en bagay hidi a
tatarudan, marangal, matuwid, malinis, maganda, sakay kagalang-galang.
9 Igamet moy en atanan a natukuyan moy, natanggap, nasanig sakay netan
dikoku. Ni magkakonahud, ay pumirmi dikomoy en Diyos nen kapayapaan.

Salamat ten Tulung Moy

10 Tunay saya kuwidi ten Panginoon gapu nabati ku dámman a ruway
en págmalasakit moy dikoku, kállipas nen nalay a panahun. Tukoy ku a
awanák moy nalimunan. Kaya la, awan kam ti pagkakataun a tumulung
dikoku. 11 Kagiyán ku iyád dikomoy bakán a gapu aryokan takam ti
tulung, gapu natutunan ku dán a makontentu ányaman en kalagayan ku.
12 Naranasan ku dán a maghikahus, sakay sumagana. Natutunan ku dán
a makontentu ten ányaman a katayuwan: en mabássug oni magaláp, en
kasaganaan oni lubu-lubus. 13 Atananid a iyád ay magamet ku gapu ten
begsák a gubwat kánni Cristo.
14 Konapamanhud, ay magpasalamaták ten káttulung moy ten
kahirapan ku. 15 Tukoy moy labi a taga-Filipos hidi, dikona lummakadák
ti Macedonia sakay magsapul palla ten pángngaral ten Maganda a
Bareta, ay sikam la en simbaan a tummulung dikoku; sakay sikam la en
nakaguman ku ten kasaganaan sakay ten kahirapan. 16 Maski dikona
kedák dán ti Tesalonica, ay bakán la pepensangan a pinatawidanák moy
ti tulung. 17 Bakán a gustu kuwid ay makatanggap la ti tulung dikomoy,
nan gustu ku a matanggap moy en pagpapala hidi a gapu ten pággatád
moy. 18 Iddi nadid en katibayan nen subra-subra a tulung moy dikoku.
Subra pa ten pangailangan ku en tulung a tawid ni Epafrodito. Hidi iyád
ay masárrub a handug ten Diyos, handug a katanggap-tanggap sakay
makasaya dikona. 19 Sakay gubwat ten sagana a kayamanan na, ay iyatád
nen Diyos ku en atanan nen kailangan moy ten pamamag-itan ni Cristo
Jesus. 20 Puriyán en Diyos tam sakay Ama a awan ti katapusan! Amen.

Dimudyan a Págbati

21 Ikumustaák moy ten atanan a tolay nen Diyos a mánnampalataya
kánni Cristo Jesus. Mákkumusta bi en kákkapatkaka tam hidi a kaguman

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ku háddi. 22 Atanan nen tolay hidi nen Diyos a ked háddi ay mákkumusta,
lalu dán ten tagapagserbi hidi ten palasyu nen Emperador.
23 Pagpalaán kam nakuwan nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Sulat ni Pablo ten
TAGA-COLOSAS HIDI

Paliwanag Tungkul ten Libru

Iyád a sulat ni Pablo ay para ten simbaan ti Colosas, essa a banuwan ti Asia Menor a ked ti sikatan ni Efeso. Bakán a ti Pablo i nángpataknággid ti simbaanid a iyád, peru tehud bi siya a pananagutan háddi gapu nángpatawid siya haud ti manggagawa hidi a gubwat ti Efeso, en kapitolyo ni Roma ti Asia. Natukuyan na a tehud a liwat a mágtoldu ten simbaan haud. Itáttoldu ni hidi iyád a kailangan a sumamba ti "ispirituwal a kapangyariyan" tánni matenggi nen essa tolay en Diyos sakay magkahud ti tunay a kaligtasan. Itáttoldu di pa a dapat a magpasakup ten sari-sari hidi a seremonya kona ten págturi, sakay mahigpit a sumunud ten patakaran hidi tungkul ten pagkain sakay ten agum pa hidi a bagay.

Summulat ti Pablo tánni kontraán i tolduwid a hidi iyád ten pamamag-itan nen tatarudan a toldu a Cristiano. Iddi en kabuuwan nen sulat na: ti Jesu-Cristo la en makapangatád ti tunay a kaligtasan. En iba a pánniwala sakay ten seremonya hidi ay máng-adeyu ten mánnampalataya hidi kánni Cristo. Ten pamamag-itan ni Cristo ay linalang nen Diyos i munduwiday. En paraan la nen kaligtasan ay en pákpagkaessa kánni Cristo. Inessa-essa na en kahulugan ni iyád a toldu para ten mánnampalataya hidi.

Mapansin háddi ti Tiquico, a siya en nangtawid ti Colosas ti sulatid a iyád ni Pablo, sakay inaguman ni Onesimo, en alipin a nagin bahagi nen págsulat ni Pablo kánni Felimon.

Lasán nen libru

Sapul 1:1-8
En pagka-Diyos sakay tarabahu ni Cristo 1:9–2:19
En bigu a biyag a nakaugnay kánni Cristo 2:20–4:6
Katapusan 4:7-18

---

1 [1]Iyád a sulat ay gubwat kánni Pablo a apostol ni Cristo Jesus ayun ten kaluuban nen Diyos, sakay gubwat bi ten kapatkaka tam a ti Timoteo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Para ten taga-Colosas hidi a tolay nen Diyos sakay tapat a
kákkapatkaka kánni Cristo.
Magkahud kam nakuwan ti pagpapala sakay kapayapaan a gubwat ten
Diyos a Ama tam.

Dasal a Pasalamat

3 Kada a ipagdasal mi kam ay pirmi kami a magpasalamat ten
Diyos a Ama nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo. 4 Gapu nabareta mi
en pánnampalataya moy kánni Cristo Jesus sakay en págmahal moy
ten atanan a tolay nen Diyos, 5 gapu ten pag-asa moy a matanggap en
nehanda para dikomoy dilanget. Natukuyan moy en tungkul ti pag-
asaid a iyád dikona a nepangaral dikomoy en upos nen katutuhanan,
en Maganda a Bareta a dummemát dikomoy. 6 Kummalat iyád sakay
nangatád ti pagpapala ti buuwiday a mundu, kona ten nangyari dikomoy
sapul dikona a masanig moy sakay maintendiyan en katutuhanan
tungkul ten kabaitan nen Diyos. 7 Natukuyan moy iyád kánni Epafras a
kaguman mi a tagapagserbi, essa a tapat a tagapagserbi ni Cristo, siya en
mage-bággi mi haán. 8 Natukuyan mi dikona en tungkul ten págmahal a
impagkaluub dikomoy nen Ispiritu.
9 Kaya sapul dikona a masanig mi iyád, ay tulos-tulos mi kam a
idáddasal ten Diyos, a nakuwan ay matukuyan moy ti hustu en kaluuban
na, ten pamamag-itan nen karunungan sakay pággintendi a kaluub nen
Ispiritu. 10 Ni magkakonahud, ay mabiyag kamon a karapatdapat sakay
makasaya ten Panginoon, magbunga ti mágkaganda a gamet sakay
lumawak en pákkatukoy moy ten Diyos. 11 Idáddasal mi bi a patatagán na
kam ten tulung nen dakila a kapangyariyan na, tánni matiis moy a tehud
a kasayaan sakay tehud a katiyagaan ten atanan a bagay. 12 Nakuwan ay
mapagpasalamat kam ten Ama gapu nebilang kitam a karapatdapat a
mákbahagi ten pangaku hidi nen Diyos para ten tolay na hidi a ked ten
demlag. 13 Inligtas na kitam ten kapangyariyan nen kadiklámman sakay
inyagton ten kahariyan nen mahal na a Anak, 14 a nangpalaya sakay
nangatád dikotam ti kapatawadan ten kasalanan tam hidi.

En Pagka-Diyos sakay Tarabahu ni Cristo

15 Ti Cristo en letratu nen Diyos a awan ketan. Siya en panganay a anak
sakay dipalongu ten atanan a linalang. 16 Gapu ten pamamag-itan na en
atanan ay linalang nen Diyos, en atanan a ked dilanget sakay ti lutaiday,
ketan man o ni awan, pati en ispirituwal a kapangyariyan, pághari,
pámmahala sakay pagin-pinunu. En atanan ay linalang nen Diyos ten
pamamag-itan na sakay para dikona. 17 Siya en dipalongu ten atanan,
sakay i buuwiday a mundu ay nanatili a ked ten kaayusan ten pamamag-
itan na. 18 Siya en ulu nen simbaan a bággi na. Siya en dipalongu, en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

panganay a Anak a nabiyag a ruway gubwat ten patay hidi, tánni siya
en magin dipalongu ten atanan. 19 Gapu ginustu nen Diyos a en buu a
pagka-Diyos na ay manatili ten Anak. 20 Ten pamamag-itan nen Anak
ay ginustu nen Diyos a en atanan a bagay, dilanget ay ti lutaiday, ay
mákpagkasundu dikona, pákpagkasundu ten pamamag-itan nen pággalay
nen Anak ten digi na ten kudus.
21 Tenhud ay adeyu kam ten Diyos sakay nagin kadima na gapu ten
pággamet sakay pággisip moy ti madukás. 22 Peru ten pamamag-itan
nen kákkatay ni Cristo, ginamet kam nen Diyos a amigu na, tánni
meatubeng na kam a banal, awan ti kapintasan sakay awan ti dunget
ten prisensiya na. 23 Peru kailangan a manatili kam a tapat, matatag ten
pánnampalataya moy, sakay dyan moy pabayan a mawan en pag-asa a
gubwat ten Maganda a Bareta a nasanig moy. Sikán a ti Pablo ay nagin
tagapagserbi ten Maganda a Bareta a impahayag ten atanan a tolay ti
buuwiday a mundu.

Nagserbi ti Pablo ten Simbaan

24 Masayaák ten pághirap ku para dikomoy, gapu ten pamamag-
itan ni iyád ay metulos-tulos ku en naburay a pághirap ni Cristo para
ten simbaan a bággi na. 25 Ginamiták nen Diyos a tagapagserbi na ten
simbaan tánni ipahayag dikomoy ti buu en upos na. 26 Nanalay a nelihim
iyád a mensahi ten balang essa, peru nadid ay nehayag dán ten tolay hidi
nen Diyos. 27 Ginustu nen Diyos a ihayag dikomoy a Hentil hidi en dakila
sakay makataka-taka a lihim a awan ti agum nan ti Cristo a ked dikomoy
nadid. Siya en pag-asa tam a makabahagi kitam ten kaluwalhatian nen
Diyos. 28 Iyán en dahilan ni bakin ipangaral mi ti Cristo. Paalalahanan
mi en atanan sakay táttolduwan ti buu a kaalaman ayun ten makaya
mi tánni meatubeng mi en balang essa ten Diyos a matatag gapu
ten pákpagkaessa kánni Cristo. 29 Kaya magsumikapák ti hustu ten
pamamag-itan nen kapangyariyan a inyatád dikoku ni Cristo.

2 1 Gustu ku a matukuyan moy ni sakonya ti kadikál en págtiis ku
para dikomoy, kona bi ten taga-Laodicea hidi sakay ten atanan
a awan palla hidi naketa dikoku. 2 Gamitán ku iyád tánni bumegsák
en isip di, sakay magmahalan hidi ten balang essa. Ni magkonahud
ay magkahud hidi ti ganap a pagpapala sakay pággintendi, sakay
kaalaman tungkul ten lihim nen Diyos a awan ti agum nan ti Cristo. 3 Ten
pamamag-itan na ay nehayag en atanan a kayamanan nen karunungan
sakay kaalaman nen Diyos.
4 Kagiyán ku iyád dikomoy tánni awan kam metawtaw nen deyaman
ten pamamag-itan nen makaakit hidi a pággupos. 5 Maski ni awanák
haán, ay kagumanák moy bi ten ispiritu. Masayaák gapu maayus en
kákkabiyag moy sakay matatag en pánnampalataya moy kánni Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ganap a Kákkabiyag kánni Cristo

6 Ta tinanggap moy dán ti Cristo Jesus a Panginoon, mabiyag kam a tehud
a pákpagkaessa dikona. 7 Magpakatibay kam dikona sakay palaguwán moy
biyag moyen dikona. Magpakatatag kam ten pánnampalataya moy a netoldu
dikomoy sakay pirmi kam a magpasalamat ten Diyos.
8 Magingat kam a awan maalipin ni deyaman ten pamamag-itan nen
awan ti kuwenta sakay mágkadaya a karunungan a awan gubwat kánni
Cristo, nan gubwat ten dati a kaugaliyan nen tolay hidi sakay ispiritu hidi
a maghari ti munduwiday. 9 Gapu maski dikona nagin tolay ti Cristo, ay
ked dikona en tunay a pagka-Diyos. 10 Sakay gapu ten pákpagkaessa moy
dikona, kaya awan kam mawanan ten atanan a kailangan moy a pang-
ispirituwal. Sakup na atanan a kapangyariyan sakay kapamahalaan.
11 Gapu ten pákpagkaessa kánni Cristo ay naturi kam peru bakán a ten
págturi a gamet ni tolay nan ten pamamag-itan ni Cristo ten páng-ibut
na ten mágkadukás a kagustuwan nen bággi. 12 Dikona binyagan kam
ay nelábbáng kam a kaguman ni Cristo, sakay nabiyag kam bi a ruway
a kaguman na gapu ten pánniwala moy ten kapangyariyan nen Diyos a
nangbiyag a ruway dikona. 13 Sikam a Hentil hidi a dati a patay gapu ten
kasalanan, ay biniyag a ruway nen Diyos a kaguman ni Cristo. Pinatawad
kitam nen Diyos ten kasalanan tam hidi. 14 Pinawanan na ti bisa en
atanan a nesulat hidi a kautusan a kontra dikotam, pati en pananagutan
a tehud a kaugnayan háddi. Inibutan na hidi iyád ten dikona a ipaku ti
Cristo ten kudus. 15 Ten pamamag-itan nen kákkatay ni Cristo ten kudus,
ay tinalu na en pinunu hidi sakay en tehud hidi a kapangyariyan ti
munduwiday. Kumán hidi a nabihag a imparada na ten publiku bilang
katunayan nen págtagumpay na.
16 Kaya dyan kamon pasakup ten ányaman a patakaran tungkul ten
makan oni mainom, tungkul ten mahalaga hidi a aldew, kasayaan ten bigu a
bulan oni ten Aldew nen Káimang. 17 Hidi iyád ay aninu la nen bagay hidi a
pademát peru ti Cristo en katuparan ni atananid a iyád. 18 Dyan kam padaya
ten magpeta hidi ti liwat a págpakababa, ten págsamba di ten anghel hidi.
Ipágmadikál di a mas higit hidi dikomoy gapu tehud hidi a pangitain peru
i tatarudanid ay maghambug la hidi gapu ten kaisipan di a makamundu.
19 Awan hidi pasakup kánni Cristo a siya en ulu sakay tehud a kapangyariyan
ten buu a bággi. Siya bi en mangtongku-tongku ten bahagi hidi nen bággi
ten pamamag-itan nen kasukasuwan sakay ten litid hidi. Siya en mággalaga
sakay mágpalagu ten buu a bággi ayun ten kagustuwan nen Diyos.

En Bigu a Biyag kánni Cristo

20 Nákkatay kamon a kaguman ni Cristo sakay awan dán ten
kapangyariyan nen mágkadukás hidi a ispiritu a maghari ti munduwiday.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Bakin sumunud kam pa ten patakaran hidi a kumán a kabilang kam palla
ti munduwiday, kona ten, 21 "Dyan saberan iddi," "Dyan mu ennaman
iyán," "Dyan mu arikadán iyudi?" 22 Hidi iyád ay utus sakay toldu la nen
tolay, sakay nelaan ten bagay hidi a maubus káttapos mu a gamitán. 23 Ti
bigla ileng ay kumán ngani a karunungan, págsamba, págpakababa sakay
págpahirap ten sadili a bággi. Peru hidi iyád ay awan makapangpugád
ten kagustuwan nen bággi.

3 1 Nabiyag kam a ruway a kaguman ni Cristo kaya ituun moy i isip
moyen ten bagay hidi a ked dilanget a páppágyanan ni Cristo a
mággetnud ten kawanan nen Diyos. 2 En bagay hidi a makalanget i iyasák
moyid ti isip moyen bakán a en bagay hidi a makaluta 3 gapu natay
kamon sakay en tatarudan a biyag moy ay ked ten Diyos a kaguman ni
Cristo. 4 Ti Cristo en biyag moy, sakay ni mehayag dán siya ay mehayag
kam bi a kaguman na sakay makabahagi kam ten karangalan na.

En Dati sakay en Bigu a Biyag

5 Kaya dapat a ibutan moy dán en kagustuwan nen bággi moy: en
pángngalunya, kahalayan, pággamet ti mágkalaswa a bagay, madukás a
kagustuwan, sakay en kasakiman a essa a kalasi ni págsamba ten diyos-
diyosan. 6 Gapu ti bagayid a hidi iyád ay makatanggap ti parusa nen
Diyos en tolay hidi a awan sumássunud dikona. 7 Tenhud, ay nabiyag kam
bi a ayun ti hidi iyud a kagustuwan nen bággi dikona a paghariyan kam
palla ni hidi iyád.

8 Peru nadid, tanggiyan moy dán atananid a hidi iddi: págsaranta,
kákkaiyamut sakay madukás a isip. Iwasan moy dán en páglait sakay
en mágkalaswa a pággupos. 9 Dyan kam magbuli-buli ten balang essa
gapu ineklas moy dán en dati moy a pagkatolay sakay en gamet na hidi.
10 Insulot moy en bigu a pagkatolay a tulos-tulos a mabagu ayun ten
wangis nen Diyos a nanglalang dikomoy, tánni lalu moy siya a makilala.
11 Kaya gapu haád ay awan dán ti pagkakaiba en Hentil sakay en Judio,
en turi sakay ten awan turi, en dayu sakay en matapang a tolay, en alipin
sakay ten tolay a malaya. Peru ti Cristo en pinakamahalaga ten atanan
sakay siya ay ked dikomoy a atanan.

12 Kaya ngani gapu pinili kam nen Diyos, minahal sakay pinili
para dikona, dapat kam a magin makákkagbiyán, mapagpakumbaba,
mabait, mahinahun sakay mapagtiis. 13 Mágpasensiyaan kam sakay
mágpatawadan ni tehud a saket isip kam ten balang essa. Magpatawad
kam a kona ten págpatawad nen Panginoon dikomoy. 14 Sakay higit
ten atanan, magmahalan kam gapu iyád en mangatád ti tunay a
págkakaessa. 15 Paghariyán moy ten pusu moy en kapayapaan a gubwat
kánni Cristo, gapu iyán en dahilan kaya dinulaw na kam a magin bahagi
nen essa a bággi. Magpasalamat kam a pirmi. 16 Imula moy en upos ni

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cristo a masagana ten isip moy. Tolduwan moy sakay paalalahanan en
balang essa a tehud a buu a karunungan. Mágkansiyon kam ti papuri
sakay págsamba a tehud a pasalamat ten Diyos. 17 Sakay ányaman en
kagiyán moy oni gamitán, ay gamitán moy a atanan ten ngaran nen
Panginoon Jesus, sakay ten pamamag-itan na ay magpasalamat kam ten
Diyos Ama.

Tama a Paméggagum

18 Bábbi hidi, pasakup kam ten kákkabinga moy, gapu iyán en kaluuban
nen Panginoon.
19 Lállaki hidi, mahalán moy en kákkabinga moy, sakay dyan magin
matapang dikodi.
20 Anak hidi, pirmi moy a sunudán en dáddikál moy hidi ten atanan a
bagay, gapu iyán en makapangpasaya ten Panginoon.
21 Dáddikál hidi, dyan moy subraan a magsaranta ten anak moy hidi,
bakay ni manghina en isip di.
22 Alipin hidi, sunudán moy en amu moy ti lutaiday ten atanan a bagay.
Tehud man a maketa oni awan ay magtarabahu kam, bakán a para
kasayaan nen tolay hidi, nan gapu sikam ay talaga a tapat sakay tehud a
ánteng ten Panginoon. 23 Ányaman en gamitán moy, ay gamitán moy ti
buu a pusu a kumán a en Panginoon en pagserbiyan moy bakán a tolay.
24 Gapu ti Cristo en Panginoon a pagserbiyan moy sakay alalahanán moy
a pagkaluuban kam nen Panginoon ti piremyu a inlaan na para dikomoy.
25 En makasalanan bi hidi ay parusaan na ten kasalanan di, gapu en
Diyos ay awan ti panigan.

4 1 Amu hidi, magin mabait kam sakay makatarungan ten alipin moy
hidi. Alalahanán moy a tehud kam bi a Panginoon dilanget.

Bilin hidi

2 Magin matiyaga kam ten págdasal, pirmi a handa sakay
magpasalamat ten Diyos. 3 Ipagdasal moy ten Diyos a atáddan na kami ti
pagkakataun a mepangaral mi en upos na sakay mepahayag en lihim ni
Cristo a dahilan nen kákkepiresu ku. 4 Ipagdasal moy a mepangaral ku
iyád ti maliwanag a kona ten nerarapat.
5 Magin matalinu kam a mákpággagum ten awan hidi
mánnampalataya. Samantalaán moy en bawat pagkakataun. 6 Gamitán
moy a magin makasaya sakay tehud a pakinabang en pákpágguron moy
dikodi sakay matutu kam a tumábbig ti tama ten bawat magtanung.

Katapusan

7 Ti Tiquico a mahal mi a kapatkaka, matapat a tagapagserbi sakay
kaparehu ku bi a alipin nen Panginoon, en mángbareta dikomoy ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

atanan a bagay a tungkul dikoku. 8 Pinaangay ku siya haán tánni
matukuyan moy en kalagayan mi, tánni bumegsák en isip moy.
9 Kaguman na ti Onesimo, en tapat sakay mahal tam a kapatkaka a
kakaguman moy. Hidi en mángbareta dikomoy ten atanan a nangyari
háddi.

10 Mákkumusta dikomoy ti Aristarco a kaguman ku a nakapiresu, sakay
ti Marcos a pensan ni Bernabe. Tehudák dán a imbilin dikomoy tungkul
kánni Marcos a tanggapán moy siya ti mahusay káddemát na haán.
11 Kumustaán kam bi ni Jesus a dáddulawán labi a Justo. Hidi la a tállu
en Cristiano a Judio a ked háddi, kaguman ku ten pángngaral ku tungkul
ten pághari nen Diyos sakay dikál hidi a tulung dikoku.

12 Mákkumusta bi dikomoy en kabanuwan moy a ti Epafras a
tagapagserbi ni Cristo Jesus. Pirmi na kam a idáddasal ti mataimtim a
magin matatag, magin ganap, sakay talaga a sumunud ten kaluuban nen
Diyos. 13 Tistiguwák ten págsumikap na para dikomoy sakay ten ked hidi
ti Laodicea sakay Hierapolis. 14 Mákkumusta bi dikomoy ti Demas sakay
ti Lucas, en mahal tam a doktor.

15 Ikumustaák moy dálla ten kákkapatkaka tam ti pánnampalataya
ti Laodicea, sakay kánni Nimfa sakay ten mánnampalataya hidi a
mamagipun-ipun ten bilay na. 16 Pákkabasa moy ti sulatid a iddi, ay
ipabasa moy bi ten mánnampalataya hidi ti Laodicea. Basaán moy bi
en sulat a maggubwat haud. 17 Sakay kagiyán moy pay kánni Arquipo a
itulos-tulos na en tarabahu a tinanggap na ten Panginoon.

18 Sikán a ti Pablo i mismuwid a nángsulat ti pángngumustaid a iyád.
Dyan moy nakuwan kalimunan a nakapiresuwák!

Pagpalaán kam nen Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Purumeru a Sulat ni Pablo ten

TAGA-TESALONICA HIDI

Paliwanag Tungkul ten Libru

En *Tesalonica* ay essa a siyudad ti Macedonia, a prubinsiya ti Roma. Nángtatag haud ti Pablo ti essa a simbaan kággubwat na ti Filipos. Awan nagnalay ay kinontra siya nen sangan a Judio a nainggit ten tagumpay na ten pángngaral na ten Hentil hidi. Kaya napilitan siya a lumakad haud sakay ummangay ti Berea. Nabareta na kánni Timoteo a kaguman na a tagapagserbi en tungkul ten kalagayan nen simbaan ti Tesalonica.

En paksa ni sulatid a iyád ay tánni pabegsákkán en isip nen Cristiano hidi haud sakay átdenan hidi ti ruway a katiyakan ten biyag di. Nagpasalamat ti Pablo gapu nabareta na en tungkul ten pánnampalataya di sakay págmahal. Impaala-ala na dikodi en kákkabiyag na dikona kakaguman di palla siya, sakay tinábbig na en katanungan hidi nen kákkapatkaka tungkul ten kássoli ni Cristo. En essa beman a mánnampalataya a natay bagu sumoli ti Cristo ay makatanggap bi ti biyag a awan ti katapusan? Nikan a soli ti Cristo? Pinayuwan hidi ni Pablo a magtulos-tulos a magsumikap a mapayapa mentras a maguray hidi ten kássoli ni Cristo a ruway.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1
Pasalamat sakay págpuri 1:2–3:13
Paala-ala tungkul ten ugali a Cristiano 4:1-12
Bilin hidi tungkul ten káddemát ni Cristo 4:13–5:11
Pangkatapusan hidi a payu 5:12-22
Pangdimudyan a bilin 5:23-28

---

1 [1]Iyád a sulat ay gubwat kánde Pablo, Silas, sakay Timoteo.
Para ten simbaan ti Tesalonica, en pinili hidi nen Diyos Ama
sakay nen Panginoon a ti Jesu-Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Magkahud kam nakuwan ti pagpapala sakay kapayapaan a gubwat ten Diyos.

En Kákkabiyag sakay Pánnampalataya nen Taga-Tesalonica hidi

2 Pirmi kami a magpasalamat ten Diyos gapu dikomoy a atanan, sakay
pirmi mi kam a idasal. 3 Gapu kada a magdasal kami ay banggitán mi ten
Diyos a Ama tam en gamet hidi a bunga nen pánnampalataya moy. Kona
ten pághirap gapu ten págmahal moy sakay en matatag a pag-asa moy
ten Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.
4 Kákkapatkaka mi hidi, tukoy mi a pinili kam nen Diyos a magin
tolay na. 5 Impahayag mi dikomoy en Maganda a Bareta bakán a ten
upos la, nan ten pamamag-itan nen kapangyariyan sakay nen Banal a
Ispiritu a tehud a buu a tiwala. Sakay netan moy ni konya kami a nabiyag
a kaguman moy, ginamet mi iyád para ten kapiyyaan moy. 6 Dikona
a tinanggap moy en Maganda a Bareta ay inarig moy en halimbawa
mi sakay en halimbawa nen Panginoon. Nagdanas kam ti hirap peru
inátdenan kam nen Banal a Ispiritu ti kasayaan. 7 Kaya nagin halimbawa
kam ten kákkapatkaka tam hidi kánni Cristo ti Macedonia sakay ti
Acaya. 8 Gapu bakán la a en toldu tungkul ten Panginoon en kummalat ti
Macedonia sakay ti Acaya, nan en bareta a tungkul ten pánnampalataya
moy ten Diyos ay kummalat ten atanan a lugar, kaya awan dán kailangan
a magupusák pa tungkul ti iyád a bagay. 9 Atanan nen tolay hidi haud ay
makapángkagi ni konya moy kami a tinanggap, sakay ni konya moy a
inadággan en págsamba moy ten diyos-diyosan hidi tánni magserbi kam
ten tatarudan sakay biyag a Diyos, 10 sakay en págguray moy ten Anak na
a ti Jesus a gubwat dilanget. Biniyag siya a ruway nen Diyos sakay iligtas
na kitam ten parusa nen Diyos káddemát nen aldew nen pághatul.

En Págserbi ni Pablo ti Tesalonica

2 1 Kákkapatkaka mi hidi, sikam dán bi a mismu en makatukoy a en
págbisita mi dikomoy ay awan nasayang. 2 Tukoy moy a immemenos
di kami sakay ininsultu ti Filipos. Peru maski ni makpal a hadlang ay
inátdenan kami nen Diyos ti begsák isip a mángpahayag dikomoy ten
Maganda a Bareta a gubwat dikona. 3 Mangaral kami dikomoy bakán a
tánni tolduwan kam ti liwat, gapu ten madukás a kagustuwan, oni balak
a dayaán mi kam. 4 Nan, ginustu nen Diyos a ipagkatiwala dikomi en
Maganda a Bareta. Magtoldu kami bakán a para pasayaán en tolay nan
tánni pasayaán en Diyos a makatukoy ten isip tam. 5 Tukoy moy bi a en
págtoldu mi dikomoy ay bakán a ten pamamag-itan nen mágkaganda la
a pággupos, en págtoldu mi ay awan ti lihim a kasakiman, tukoy iyád
nen Diyos. 6 Awan kami naghangad ten papuri nen deyaman, oni maski
sikam. 7 Bilang apostol ni Cristo ay tehud kami a karapatan a magagid ti

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tulung dikomoy. Peru nagin mabait kami dikomoy a kona ten essa a ina
a magalaga ten anak na hidi. 8 Gapu ten dikál a págmahal mi dikomoy
ay bakán la a en Maganda a Bareta a gubwat ten Diyos en inyatád mi
dikomoy nan handa kami a máng-atád pati en biyag mi. 9 Kákkapatkaka
mi hidi, siguradu a matandaan moy palla ni konya kami a nagtarabahu
a aldew ay ti gibi tánni awan kami magin pahirap dikomoy mentras a
ipangaral mi dikomoy en Maganda a Bareta a gubwat ten Diyos.
10 Sikam sakay en Diyos en tistigu mi, ni konya kami a nagin malinis,
matapat, sakay awan ti kapintasan ten pákpággagum mi dikomoy a
mánnampalataya hidi. 11 Tukoy moy a ginamet mi en atanan a bagay a
para dikomoy a kona ten dapat a gamitán nen essa a ama ten anak na
hidi. 12 Pinabegsák mi kam, pinarapara mi kam sakay pirmi a kagiyan
a mabiyag kam a makasaya ten Diyos a nangdulaw dikomoy para
mákbahagi para ten kahariyan na sakay kaluwalhatian na.
13 Gapu dikona a impangaral mi dikomoy en upos na ay tinanggap moy
a bilang tunay a upos nen Diyos bakán a upos la ni tolay. Sakay nadid
ay ketan dán ten biyag moy a mánnampalataya hidi. 14 Kákkapatkaka mi
hidi, en nangyari dikomoy ay kona ten nangyari ten mánnampalataya
hidi ti Judea, ten mánnampalataya hidi kánni Cristo Jesus. Inusig kam
nen kabanuwan moy hidi, kona bi ten taga-Judea hidi a inusig nen
kaparehu di a Judio. 15 Hidi iyád a Judio en nangbunu ten Panginoon a
ti Jesus sakay ten propeta hidi. Hidi bi en nangusig dikomi. Sasala hidi
nen Diyos, sakay kadima hidi nen atanan a tolay. 16 Gustu di kami a
hadlangan ten págtoldu mi ten Hentil hidi ten mensahi a makapángligtas
dikodi. Subra dán en kadukássan di, kaya nadid ay naranasan di dán en
iyamut nen Diyos dikodi.

Gustu ni Pablo a Bisitaán hidi a Ruway

17 Kákkapatkaka mi hidi, dikona a neadeyu kami ti sabadit dikomoy
ay tunay en ammaw mi. Neadeyu ngani en bággi mi, peru en isip mi
ay awan. 18 Gustu mi a makaangay haán a ruway. Peru pirmi kami a
hadlangan ni Satanas. 19 Ten kássoli a ruway nen Panginoon a ti Jesus ay
awan ti agum a makapangatád dikomi ti pag-asa, kasayaan sakay kurona
nan sikam. 20 Sikam ngani karangalan miyid sakay kasayaan.
3 1 Nadid, dikona awan kami dán makatiis ay mas ginustu mi a
magwarak ti Atenas. 2 Sakay pinaangay mi haán ti Timoteo a
kapatkaka tam a kaguman mi a magserbi ten Diyos, ten pángngaral
ten Maganda a Bareta tungkul kánni Cristo. Pinaangay mi siya haán
tánni patatagán na sakay pabegsákkán en pánnampalataya moy. 3 Ni
magkakonahud ay awan manghina en deyaman dikomoy gapu ten
pággusig hidi. Tukoy moy a en pággusig ay bahagi nen kaluuban nen
Diyos para dikotam. 4 Ten dikona ked kami palla haán ay ingkákkagi mi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dán dikomoy a mausig kitam. Kaya kona ten tukoy moy, ay kona ngani
haud en nangyari. 5 Kaya dikona a awan ku dán matiis ay pinaangay ku
haán ti Timoteo tánni matukuyan en kalagayan nen pánnampalataya
moy. Nakuwan ay awan kam naloku nen diyablo tánni awan mawanan ti
kuwenta en atanan a naghirapan mi.
6 Nadid dikona a nakasoli dán háddi ti Timoteo ay maganda en
imbareta na tungkul ten pánnampalataya sakay págmahal moy. Imbareta
na bi dikomi a pirmi moy kami a maala-ala sakay maammaw kamon
dikomi a kona ten pággammaw mi dikomoy. 7 Kákkapatkaka mi hidi,
gapu ten pánnampalataya moy kánni Cristo ay naparapara kami maski
ni makpal kami a kabalisaan sakay kahirapan. 8 Sakay nagkahud kami
ti dikál a kasayaan, gapu nanatili kam ten Panginoon. 9 Konya mi wád
a mapasalamatan ti hustu en Diyos gapu ten kasayaan mi dikomoy?
10 Idáddasal mi ti hustu aldew ay ti gibi a magketa kitam a ruway sakay
mapabegsák mi kam ten pánnampalataya moy.
11 Ipakultad nakuwan nen Diyos a Ama tam sakay nen Panginoon tam
a ti Jesu-Cristo a makaangay kami haán. 12 Palaguwán pa nakuwan nen
Panginoon en págmahalan moy ten balang essa sakay ten atanan a tolay,
a kona ten págmahal mi dikomoy. 13 Pabegsákkán na en isip moy tánni
manatili kam a banal sakay awan ti kapintasan ten atubengán nen Diyos
sakay Ama tam hanggan ten káddemát a ruway nen Panginoon tam a ti
Jesus, kaguman na en tolay na hidi.

En Biyag a Makasaya ten Diyos

4 1 Kaya, kákkapatkaka mi hidi, gapu ked kamon ten Panginoon a
ti Jesus, ipákpágguron mi dikomoy a mabiyag kam a ayun ten
intoldu mi gapu iyán en makasaya ten Diyos. Nabiyag kamon ti kona
haud peru lalu moy pa a palaguwán. 2 Tukoy moy dán en toldu hidi a
inyatád mi dikomoy a gubwat ten Panginoon a ti Jesus. 3 Kagustuwan
nen Diyos a magin banal kam sakay umadeyu kam ten atanan a kalasi ni
kahalayan. 4 Dapatid dikomoy a lállaki hidi ay magin banal kam sakay
marangal a mákpággagum ten kabinga moy. 5 Dyan kam magpaalipin ten
kagustuwan nen bággi a kona ten gággamitán nen Hentil hidi. 6 Tánni
awan moy paggamitan ti madukás oni pagsamantalaan en kaparehu
moy a Cristiano. Kinagi mi dán iyád dikomoy tenhud, sakay mahigpit mi
kam a inátdenan ti babala a parusaan nen Panginoon en maggamet hidi
ti kona haud a kadukássan. 7 Dinulaw kitam nen Diyos tánni mabiyag ti
kabanalan bakán a ti kahalayan. 8 Kaya, ni deyaman en awan sumunud
ti tolduwid a iyád ay bakán a ten tolay siya a summuway nan ten Diyos a
mangatád dikomoy ten Banal na a Ispiritu.
9 Awan dán kailangan a isulat mi pa dikomoy en tungkul ten págmahal
a dapat a ipeta ten kákkapatkaka hidi ti pánnampalataya gapu intoldu

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dán dikomoy nen Diyos ni konya kam a magmahalan. 10 Sakay iyád dán
ngani i gággamitán moyid ten kákkapatkaka hidi ti buu a Macedonia.
Konapamanhud, ipákpágguron mi padi dikomoy kákkapatkaka a
dagdagan moy pa i págmahal moyen. 11 Pilitán moy a mabiyag ti tahimik
sakay pospusán moy en sadi-sadili moy a gamet. Sakay magtarabahu kam
tánni mabiyag kam a kona ten intoldu mi dikomoy. 12 Ni magkakonahud
ay igalang kam nen awan hidi mánnampalataya sakay awan kam a
umasa ten agum a tolay para ten kabiyagan moy.

En Káddemát a Ruway nen Panginoon

13 Kákkapatkaka mi hidi, gustu mi a matukuyan moy en tatarudan
tungkul ten nágkatay dán hidi, tánni awan kam malungkut a kona ten
tolay hidi a awan ti pag-asa. 14 Maniwala kitam a natay ti Jesus sakay
nabiyag a ruway, kaya maniwala kitam bi a biyagán nen Diyos en atanan
a nágkatay a mánnampalataya kánni Jesus tánni makaguman na.
15 Saiddi en toldu nen Panginoon a itoldu mi dikomoy: sikitam a biyag
palla hidi ten káddemát a ruway nen Panginoon, ay awan dumipalongu
ten nágkatay dán hidi. 16 Ti aldiwid a iyud ay kasabay nen mabegsák a
utus nen boses nen arkanghel, sakay en tánnug nen trumpeta nen Diyos,
ay dumibábbi en Panginoon a gubwat dilanget. Sakay en nágkatay hidi
a mánnampalataya kánni Cristo ay biyagán pa, 17 káttapos, ay sikitam a
biyag palla ay iyangay ten panganurin a kaguman en biniyag hidi tánni
tumagbu ten Panginoon. Sakay makaguman tamon en Panginoon a awan
ti katapusan. 18 Kaya ngani, pabegsákkán moy en isip nen balang essa ten
pamamag-itan ni adalid a hidi iyád.

Magin Handa ten Káddemát nen Panginoon

5 1 Kákkapatkaka ku hidi, awan ku dán kailangan a isulat pa dikomoy
ni nikan a mangyari i bagayid a hidi iyád. 2 Gapu tukoy moy dán
a en Aldew a káddemát nen Panginoon ay kona ten káddemát nen
mágtakaw ti gibi. 3 Ni kagiyán nen tolay hidi a, “Tahimik sakay ligtas,”
ay bigla a dumemát en kapahamakan. Awan hidi makaiwas gapu en
káddemát ni iyád ay kona ten kássumpung nen págbati nen bábbi a
magenak.
4 Peru sikam a kákkapatkaka mi hidi ay awan kam mágyan ten
kadiklámman. Kaya awan kam maráknid ti Aldiwid a iyud a dumemát a
kumán a mágtakaw. 5 Sikam a atanan ay kaguman ten demlag sakay ten
aldew, bakán a ten gibi oni diklám. 6 Kaya kailangan tam a pirmi a lukag,
pirmi a nakahanda, sakay malinaw ti isip bakán a kona ten agum a tidug.
7 Ti gibi ay káttidug ni tolay, sakay ti gibi bi ay páglasing ni tolay. 8 Peru
gapu kaguman kitamon ten aldew, ay dapat a magin malinaw en isip
tam. Isulot tam en baluti nen pánnampalataya sakay págmahal, sakay en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

helmet nen pag-asa ten págligtas a gamitán nen Diyos dikotam. 9 Awan
kitam pinili nen Diyos tánni parusaan, nan tánni iligtas na ten pamamag-
itan nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo. 10 Natay siya para dikotam tánni
mabiyag kitam a kaguman na, biyag kitam man oni patay ten kássoli
na a ruway. 11 Kaya pabegsákkán moy en isip nen balang essa, sakay
mágtulungan kam a kona ti gággamitán moyen nadid.

En Dimudyan a Bilin sakay Págbati

12 Kákkapatkaka mi hidi, mákkekagbi kami dikomoy a igalang moy en
magpakahirap hidi dikomoy sakay mágtoldu dikomoy ten kákkabiyag
a masunurin ten Panginoon. 13 Igalang moy hidi ti hustu sakay
pakamahalán gapu ten káttulung di dikomoy. Mabiyag kam a mapayapa.
14 Kákkapatkaka mi hidi, mákkekagbi kami dikomoy a pagkagiyan moy
en tamad hidi, pabegsákkán en mágkahina hidi ti kaluuban, tulungan
en mágkahina hidi sakay pagtiyagaan moy en balang essa. 15 Dyan
kam gumanti ten naggamet hidi dikomoy ti madukás. Nan itulos moy a
maggamet ti maganda ten balang essa.
16 Magsaya kam a pirmi. 17 Pirmi kam a magdasal, 18 sakay
magpasalamat kam ten Diyos ten atanan a pagkakataun, gapu iyád en
kagustuwan nen Diyos para dikomoy ten pákpagkaessa moy kánni Cristo.
19 Dyan moy hadlangan en Banal a Ispiritu. 20 Dyan moy bali-awanán
en pahayag a gubwat ten Diyos. 21 Adalán moy ti hustu en atanan a bagay
sakay puronán moy en maganda. 22 Adeyuwan moy en atanan a madukás.
23 Pabanalán kam nakuwan nen Diyos a mángngatád ti kapayapaan.
Sakay manatili nakuwan a awan ti kapintasan en buu moy a pagkatolay,
en ispiritu, kaluluwa sakay bággi, hanggan ten kássoli nen Panginoon
tam a ti Jesu-Cristo. 24 Tapat en nangdulaw dikomoy, gamitán na hidi
iyád a bagay.
25 Kákkapatkaka mi hidi, idasal moy kami.
26 Batiyán moy en atanan a kákkapatkaka kánni Cristo.
27 Ipákpágguron ku dikomoy ten ngaran nen Panginoon a basaán i
sulatid a iyád ten atanan a kákkapatkaka tam hidi.
28 Pagpalaán kam nakuwan nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Kaduwwa a Sulat ni Pablo ten

TAGA-TESALONICA HIDI

Paliwanag Tungkul ten Libru

Tulos-tulos en kákkalitu nen kákkapatkaka hidi ti Tesalonica tungkul ten kássoli ni Cristo. *En Kaduwwa a Sulat ni Pablo ten Taga-Tesalonica hidi* ay mángpaliwanag ten pánniwala a nangyari dán en káddemát nen Panginoon. Impaliwanag na a awan mangyari en kássoli ni Cristo hanggan a awan lumitaw en ngángngaranan a "Suwail." Intama na i kaisipanid a iyád ten pamamag-itan nen pángsaysay a bagu a sumoli ti Cristo, ay umabut ti subra en kadukássan sakay kalokuwan ten pággiyya nen essa a mahimala a pagkatolay a nginaranan a en, "Suwail" a mangkontra kánni Cristo. Inlinaw nen apostol a kailangan a manatili hidi a matatag ten pánnampalataya maski ni tehud a ligalig sakay kahirapan. Dapat hidi a magtarabahu para ten kabiyagan di a kona ten ginamet na sakay nen kakaguman na hidi, sakay magin magtiyaga a maggamet ti maganda.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-2
Papuri sakay parangal 1:3-12
Bilin hidi tungkul ten kássoli ni Cristo 2:1-17
Pangaral tungkul ten ugali a Cristiano 3:1-16
Katapusan 3:17-18

---

1 [1] Iyád a sulat ay gubwat kánde Pablo, Silas, sakay Timoteo.
Para ten simbaan ti Tesalonica, ten pinili hidi nen Diyos Ama
sakay nen Panginoon a ti Jesu-Cristo.
[2] Magkahud kam nakuwan ti pagpapala sakay kapayapaan a gubwat
ten Diyos a Ama tam sakay ten Panginoon a ti Jesu-Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Pághatul ten Káddemát ni Cristo

3 Kákkapatkaka mi hidi, dapat kami la a pirmi a magpasalamat ten
Diyos gapu dikomoy. Gapu tulos-tulos a tumatag en pánnampalataya
moy kánni Cristo, sakay lalu a lumagu en págmahalan moy ten balang
essa. 4 Kaya ipagmadikál mi kam ten a atanan nen simbaan nen Diyos,
tungkul ten págtiis moy sakay pánnampalataya, maski ni magdanas kam
ti makpal a pággusig sakay kahirapan.
5 Iyád i mangpatunayid a makatarungan en pághatul nen Diyos, sakay
gamitán na kam a karapatdapat ten kahariyan na a siya en dahilan nen
págtiis moy. 6 Gamitán nen Diyos en tama, pahirapan na en mangpahirap
hidi dikomoy. 7 Sakay sikam a mághahirapán nadid ay paraparaán
na, kona bi hud dikomi. Gamitán iyád ni Jesu-Cristo a Panginoon
tam ten kássoli na a gubwat dilanget, kaguman en anghel na hidi a
makapangyariyan. 8 Dumemát ti Jesus a napalebutan ti magdalabadab
a apoy, parusaan na en atanan a awan tumenggi ten Diyos sakay en
awan sumunud ten Maganda a Bareta nen Panginoon tam a ti Jesus. 9 En
parusa dikodi ay awan ti katapusan a kapahamakan, mehiwalay hidi ten
Panginoon sakay ten dakila na a kapangyariyan. 10 Mangyari iyán ten
aldew a káddemát na tánni tanggapán na en papuri a gubwat ten pinili
na hidi sakay parangal nen atanan a summampalataya dikona. Kaguman
kam haud gapu tinanggap moy en Maganda a Bareta a impakapospos mi
dikomoy.
11 Kaya pirmi mi kam a ipagdasal a nakuwan ay magin karapatdapat
kam ten dulaw nen Diyos. Sakay ten tulung nen kapangyariyan na ay
magamet moy en mágkaganda hidi a bagay a gustu moy a gamitán gapu
ten pánnampalataya moy. 12 Ni magkakonahud ay maparangalan moy en
Panginoon a ti Jesus, sakay parangalan na kam bi, ayun ten kabaitan nen
Diyos sakay nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.

En Suwail

2 1 Nadid, kákkapatkaka mi hidi, ten kássoli nen Panginoon tam a
ti Jesus ay maipun kitam a tumagbu dikona kaya ipákkekagbi ku
dikomoy a 2 dyan kam pagdaka a maguluwan oni mabalisa ni mabareta
moy a dummemát dán en Aldew nen Panginoon. Dyan kam maniwala
maski kagiyán di a iyád ay toldu oni hula, oni insulat mi. 3 Dyan kam
padaya maski ni kándeya ten ányaman a paraan. Awan dumemát en
aldew nen Panginoon mentras a awan mangyari en katapusan a págribeldi
kontra ten Diyos sakay en kállitaw nen Suwail a siguradu a mepahamak.
4 Kontraán na en atanan a tenggiyán a diyos sakay en ányaman a
sássambaán nen tolay hidi, sakay itaas na en sadili na dikodi a atanan.
Mággetnud siya ten Templo nen Diyos sakay magpakilala a siya en Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5 Awan moy beman natandaan? Kinagi ku dán iyud dikomoy dikona
a kagumanák moy palla. 6 Tukoy moy dán ni ánya en mangpugád kaya
awan palla iyád mangyari. Pumeta en Suwail káddemát nen netakda
a panahun. 7 Kasalukuyan dán siya a maggamet ti lihim a kadukássan
peru tehud palla a mangpugád dikona. Lumitaw la siya ni mawan dán
en mangpugád dikona. 8 Kállitaw nen Suwail ay bunuwán siya nen
Panginoon a ti Jesus ten pamamag-itan nen essa la a angás. Mawasak
siya ten pamamag-itan nen makasili a demlag nen Panginoon. 9 Kállitaw
nen Suwail ay tawid na en kapangyariyan ni Satanas. Gamitán na en
atanan a kalasi ni págdaya a himala sakay palatandaan hidi. 10 Gamitán
na en atanan a kalasi ni pangluloku para ten tolay hidi a mepahamak,
maligtas nakuwan hidi kaya la tinanggiyan di a mahalán sakay
tanggapán en katutuhanan. 11 Kaya pinabayan hidi nen Diyos a maloku
sakay maniwala ten kakabuliyan. 12 Maparusaan hidi a atanan, gapu
ginustu di a maggamet ti madukás embes a maniwala ten katutuhanan.

Pinili Kam Tánni Maligtas

13 Kákkapatkaka mi hidi a mahal nen Panginoon, dapat kami a pirmi
a magpasalamat ten Diyos gapu dikomoy. Kaguman kam ten dipalongu
na hidi a pinili tánni pagkaluuban ti kaligtasan ten pamamag-itan
nen kapangyariyan nen Banal a Ispiritu a mangpabanal dikomoy ten
pamamag-itan nen pánniwala moy ten katutuhanan. 14 Dinulaw kam
nen Diyos ten pamamag-itan nen Maganda a Bareta a impakapospos mi
dikomoy tánni makabahagi kam ten kaluwalhatian nen Panginoon tam
a ti Jesu-Cristo. 15 Kaya kákkapatkaka ku hidi, magpakatatag kam ten
katutuhanan a intoldu mi dikomoy, ayun ten pángngaral mi sakay sulat
mi hidi dikomoy.

16 Paraparaán kam nakuwan nen Panginoon tam a mismu a ti Jesu-
Cristo sakay nen Diyos a Ama tam a nangmahal dikotam, sakay ten
pamamag-itan nen kabaitan na ay nangatád dikotam ti awan magbabagu
a begsák isip sakay matibay a pag-asa. 17 Magkahud kam nakuwan
ti begsák ni isip tánni mepahayag moy sakay magamet en atanan a
maganda.

Ipagdasal Moy Kami

3 1 Kákkapatkaka mi hidi, bilang pangkatapusan, ipagdasal moy
kami tánni en upos nen Panginoon ay mabilis a mekalat sakay
pahalagaan nen atanan, kona ten gággamitán moy. 2 Idasal moy bi a
maligtas kami ten mágkadukás hidi a tolay sakay awan tumenggi ten
Diyos, gapu awan atanan ay tehud a pánnampalataya.

3 Peru matapat en Panginoon, siya en mangpatatag dikomoy sakay
máng-ingat kontra ten Madukás. 4 Sakay inátdenan kami nen Panginoon

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ti tiwala dikomoy, tukoy mi a sássunudán moy sakay tulos-tulos a sunudán en intoldu mi hidi dikomoy.

5 Igiyya kam nakuwan nen Panginoon tánni lalu moy a maintendiyan en págmahal nen Diyos sakay en tiyaga a gubwat kánni Cristo.

Dapat a Magtarabahu

6 Kákkapatkaka mi hidi, iyutus mi dikomoy, ten ngaran nen Panginoon a ti Jesu-Cristo, a adeyuwan moy en kákkapatkaka a tamad sakay awan sumunud ten intoldu mi dikomoy. 7 Tukoy moy a dapat a arigán en ginamet mi. Awan kami nagin tamad dikona a kaguman moy kami palla. 8 Awan kami tinumanggap ti pagkain ten deyaman a awan ti bayad. Nagtarabahu kami aldew ay ti gibi tánni awan kami magin pahirap ten deyaman dikomoy. 9 Ginamet mi iyád bakán a gapu a awan kami ti karapatan a mággid ti tulung dikomoy, nan tánni ipeta mi dikomoy en halimbawa a dapat moy a arigán. 10 Dikona kaguman moy kami palla ay iddi en intoldu mi dikomoy, “Dyan moy pakanán en umád a magtarabahu.”

11 Kinagi mi iyád gapu tehud kami a nabareta a tehud a sangan dikomoy a umád a magtarabahu sakay awan ti agum a páppospusán nan en makialam ten biyag nen agum a tolay. 12 Nadid, ten ngaran nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo, ay mahigpit mi a iyutus ti tolayid a hidi iyád a magtarabahu hidi ti maayus sakay dyan umasa ten agum.

13 Kákkapatkaka hidi, dyan kam magsawa a maggamet ti maganda. 14 Maari a tehud haán dikomoy a awan sumunud ten kagiyán mi ti sulatid a iyád. Ni magkakonahud, ay dyan kam mákpággagum dikona tánni mapasaniki siya. 15 Peru dyan moy hidi ipalagay a kadima moy nan pangaralan moy hidi bilang kapatkaka moy.

Katapusan a Upos

16 En Panginoon a pággubwatan ni kapayapaan en mangatád nakuwan dikomoy ti kapayapaan ten atanan a pagkakataun. Nakuwan ay aguman na kam a atanan.

17 Sikán a ti Pablo i nángsulatid ti págbatiyid a iddi dikomoy. Kona háddi i pirma kuwid kada magsulaták, sakay kona bi háddi i págsulat kuwid.

18 Pagpalaán kam nakuwan a atanan nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Purumeru a Sulat ni Pablo kánni

Timoteo

Paliwanag Tungkul ten Libru

Ti Timoteo ay essa a kabataan a Cristiano a taga-Asia menor. Griego en ama na sakay Judio en ina na. Siya ay nagin kakaguman ni Pablo ten págbahagi na ten Maganda a Bareta tungkul kánni Jesu-Cristo. Ten *purumeru a sulat ni Pablo kánni Timoteo* ay tállu a mágkahalaga a paksa en nesaysay.

I sulatid a iyád ay babala kontra ten liwat hidi a toldu a summáddáp ten simbaan. Halimbawa, en pánniwala a i munduwiday ay talaga a madukás sakay en kaligtasan ay matanggap la ten pamamag-itan nen lihim a kaalaman sakay ten págsunud ten sangan a utus, kona ten págbawal ten sangan a kalasi ni pagkain sakay ten awan pákkabinga. Bahagi bi ni sulatid a iyád en bilin hidi tungkul ten pángngasiwa sakay págsamba ten disalad nen simbaan. Insaysay na en katangian hidi a dapat a ked ten pinunu hidi sakay ten magserbi hidi ten pinunu. Ti Timoteo ay pinayuwan bi nen nagsulat a magin maganda a tagapagserbi ni Jesu-Cristo sakay pinaalalahanan siya tungkul ten tungkulin na ten kaparehu na a mánnampalataya.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-2
En toldu hidi tungkul ten simbaan sakay ten pinunu hidi ten simbaan 1:3–3:16
En bilin kánni Timoteo tungkul ten tarabahu na hidi 4:1–6:21

---

1 1 Iyád a sulat ay gubwat dikoku a ti Pablo a apostol ni Cristo Jesus
ayun ten utus nen Diyos a Tagapagligtas tam sakay ni Cristo Jesus a
pag-asa tam.
2 Para kánni Timoteo a matapat ku a anak ti pánnampalataya.
Magkahud ka nakuwan ti pagpapala, habag sakay kapayapaan a
gubwat ten Diyos Ama sakay kánni Cristo Jesus a Panginoon tam.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Babala ten Liwat hidi a Toldu

3 Kona ten impákpágguron ku dikomu baguwák a ummangay ti
Macedonia, a gustu ku a mágyan ka ti Efeso tánni paimangán mu en
sangan a tolay haán a magtoldu ti liwat. 4 Sakay dyan di sayangán en
odas di ten istorya hidi a awan tatarudan sakay ten áttakdug a listaan
nen ginugubwat nen ninunu hidi. Ta paggubwatan la iyád ni pamágtalu-
talu sakay awan ti metulung ten tolay tánni matupad en planu nen
Diyos ten pamamag-itan ni pánnampalataya. 5 En layunin ni hidi iyád a
toldu ay tánni magkahud kam ti págmahal a gubwat ten malinis a pusu,
malinis a konsensiya, sakay tapat a pánnampalataya. 6 Tehud a sangan a
inumadág ti bagayid a hidi iyád sakay inatubeng di en awan ti kuwenta a
pákpágdadibati. 7 Gustu di a magin tagapagtoldu nen kautusan nen Diyos
peru awan di bi maintendiyan en kagikagiyán di sakay en ipáppilit di a
itoldu.

8 Tukoy tam a maganda en Kautusan, ni gamitán iyád ti tama.
9 Alalahanán tam a en Kautusan ay bakán a para ten mágkabait hidi a
tolay, nan para ten awan hidi tumenggi ten batas sakay ten kriminal hidi,
para ten awan hidi tumenggi ten Diyos sakay ten makasalanan hidi, para
ten lapastangan hidi ten Diyos sakay ten awan hidi ti hilig ti kabanalan,
sakay para ten mágbabonu hidi sakay ten mangbunu hidi ten sadili di a
dáddikál. 10 Para ten mágkahilig hidi ti kahalayan sakay ten mangalunya
hidi ten kaparehu di a lállaki, para ten kidnaper hidi, para ten mágkabuli
hidi sakay ten tistigu hidi a awan magkagi ti tatarudan. En Kautusan ay
para ten atanan nen kumontra hidi ten maganda a adal. 11 I adalid a iyád
ay ayun ten Maganda a Bareta a impagkatiwala dikoku nen dakila sakay
mapagpala a Diyos.

Págkilala ten Habag nen Diyos

12 Magpasalamaták ten Panginoon tam a ti Cristo Jesus a nangatád
dikoku ti begsák, gapu imbilangák na a karapatdapat a magserbi dikona,
13 maski ni tenhud ay linapastangan ku siya, inusig sakay linait. Peru
konapamanhud ay kinagbiyanák nen Diyos gapu awan ku tukoy en
gagamitán ku dikona awanák palla sumampalataya. 14 Pinasagana nen
Panginoon dikoku en kabaitan na sakay impagkaluub na dikoku en
pánnampalataya sakay págmahal a ketan ten pákpagkaessa kánni Cristo
Jesus. 15 I kagiyán kuwidi ay katutuhanan sakay dapat a tanggapán nen
atanan: Ti Cristo Jesus ay ummangay ti munduwiday tánni iligtas na en
makasalanan hidi. Sakay sikán en katindiyan ten atanan a makasalanan.
16 Peru sikán a katindiyan ay kinagbiyan, tánni ipeta ni Cristo Jesus
en dikál a pasensiya na dikoku, sakay tánni magin halimbawa iyád
ten sumampalataya hidi sakay átdenan ti biyag a awan ti katapusan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 Puriyán tam sakay luwalhatiyán a awan ti katapusan en eessa a Diyos,
Hari a awan ti katapusan, awan ti kamatayan, sakay awan ketan! Amen.
18 Timoteo a anak ku, itiwala ku dikomu i tolduwid a hidi iyád ayun
ten nehula hidi a tungkul dikomu tánni ten pamamag-itan ni iyád ay
mabegsák ka a makalaban, 19 a tehud a matibay a pánnampalataya sakay
malinis a konsensiya. En agum a tolay ay awan mágsanig ten konsensiya
di, kaya en pánnampalataya di ay nawasak. 20 Kabilang dikodi de
Himeneo ay ti Alejandro, kaya pinabayan ku dán hidi ten kapangyariyan
ni Satanas tánni meimang dán en páglapastangan di ten Diyos.

En Bilin Tungkul ten Págdasal

2 1 Purumeru ten atanan, ipákpágguron ku dikomoy a idulug moy ten
Diyos en kahilingan moy hidi, dasal, pákkekagbi, sakay pasalamat
para ten atanan a tolay. 2 Ipagdasal moy bi en hari hidi sakay en atanan
a tehud a kapangyariyan, tánni mabiyag kitam ti tahimik, payapa,
maka-diyos sakay marangal. 3 Maganda konaid haád sakay kasayaan
nen Diyos a Tagapagligtas tam. 4 Gustu na a maligtas en atanan a tolay
sakay makatukoy ten katutuhanan. 5 Gapu eessa la en Diyos, sakay ti
Jesu-Cristo la en tolay a tagapamamag-itan nen tolay ten Diyos. 6 Inyalay
na en biyag na tánni tubusán en atanan a tolay ten kasalanan di. I
katutuhananid a iyád ay pinatunayan ten takda a panahun. 7 Kaya gapu
háddi ay napiliyák a magin tagapangaral, apostol, sakay tagapagtoldu ten
Hentil hidi tánni ipahayag en pánnampalataya sakay i katutuhananid a
iyád. Tatarudan i kagiyán kuwidi, awan iyád ti kakabuliyan!
8 Ten atanan a simbaan, gustu ku a en lállaki hidi ay magdasal,
medisinu di en lima di a tehud a kabanalan, awan ti saket ni isip sakay
iyamut ten kaparehu na.
9 En bábbi hidi ay dapat a maayus, sakay maingat ti págbadu.
Awan hidi dapat magdikurasyon ti sari-sari ten buuk di oni magbadu
ti mágkamahal sakay magsulot ti alahas a gintu oni perlas. 10 Nan,
magbadu hidi ti mágkaganda a gamet, a kona ten nebabagay ten bábbi
hidi a maka-diyos. 11 En bábbi hidi ay dapat a kumabetu a tumahimik
sakay magpasakup. 12 Awan ku hidi payagan a magtoldu oni mánggiyya
ten lállaki hidi, dapat hidi a tumahimik. 13 Gapu a ti Adan en dipalongu
a linalang bagu a ti Eva, 14 sakay ti Eva en nadaya sakay nagkasala
bakán a ti Adan. 15 Peru maligtas en bábbi ten pággenak na, ni magtulos-
tulos siya ten pánnampalataya, págmahal, kabanalan sakay malinis a
kákkabiyag.

En Tagapangasiwa hidi ten Simbaan

3 1 Tatarudan i kakagiyanid a iddi: Ni deyaman en masor a magin
tagapangasiwa ten simbaan, ay masor ti maganda a tungkulin.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Kaya ngani a en essa a tagapangasiwa ay kailangan a awan ti
kapintasan; essa la ti kabinga, makabetu a magpugád ten sadili na,
maingat, kagalang-galang, mágpatulos ten bilay na, sakay mahusay a
magtoldu. 3 Awan siya lasinggeru, awan marahas, nan mahinahun; awan
mákkidima sakay awan mapagmahal ti pilak. 4 Kailangan a mahusay siya
a mamahala ten sadili na a pamilya, igalang sakay sunudán nen anak na
hidi. 5 Gapu konya na a mapangasiwaan ti maayus en simbaan nen Diyos
ni awan na meayus en sadili na a pamilya? 6 Kailangan a nalay dán siya
a mánnampalataya; gapu ni awan, ay bakay magin hambug siya sakay
mepahamak a kona ten diyablo. 7 Essa pa, ay kailangan a igalang siya
nen awan hidi mánnampalataya tánni awan siya mapintasan sakay awan
maekrutan nen diyablo.

En Tumulung hidi ten Tagapangasiwa

8 Nadid, para ten tumulung[a] hidi ten tagapangasiwa ay dapat bi a
magin kagalang-galang, tapat ten kinagi na, awan hidi máglasing, sakay
awan sakim ti pilak. 9 Kailangan a matapat hidi ten pánnampalataya
sakay tehud hidi a malinis a konsensiya. 10 Kailangan a purbaan pa hidi,
sakay ni mapatunayan a karapatdapat hidi, ay maari dán hidi a idátton a
katulung nen tagapangasiwa.
11 Kona labi hud, en bábbi hidi a katulung nen tagapangasiwa[b] ay dapat
a magin kagalang-galang, awan mametmet, mapagpugád sakay matapat
ten atanan a bagay.
12 En katulung hidi nen tagapangasiwa ay dapat a essa la ti kabinga,
sakay mapangalagaan na ti maayus en anak di hidi sakay en pamilya di.
13 En katulung hidi nen tagapangasiwa a tapat ti tungkulin ay igalang nen
atanan, sakay magkahud hidi ti buu a tiwala a makapagpahayag tungkul
ten pánnampalataya kánni Cristo Jesus.

En Lihim nen Pánnampalataya Tam

14 Umasaák a awan dán magmalay ay magketa kita. Peru insulat ku
dán dikomu hidi iyád a toldu, 15 tánni mara awanák man makademát
a pagdaka ay tukoy mu dán en dapat a ugali nen tolay a kabilang ten
pamilya nen Diyos a biyag, ten simbaan a adigi sakay pundasyon nen
katutuhanan. 16 Awan matanggiyan en dakila a lihim nen rilihiyon tam:

nehayag siya dikona nagin tolay,
pinatunayan nen Ispiritu a matuwid, sakay netan nen anghel hidi.
Nepangaral ten Hentil hidi,
pinaniwalaan nen atanan, sakay indisunu dilanget.

---

[a] **3:8** Tumulung: diakono [b] **3:11** en bábbi hidi a katulung nen tagapangasiwa: *oni* en
kákkabinga di hidi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Liwat hidi a Tagapagtoldu

4 1 Maliwanag en kinagi nen Ispiritu a ten dimudyan hidi a aldew ay
adággan nen agum en pánnampalataya di. Sumunud hidi ten madaya
hidi a ispiritu sakay ten toldu nen dimonyo hidi. 2 I tolduwid a hidi iyád ay
ipakalat nen tolay hidi a mágkabuli sakay en konsensiya di hidi ay awan
dán makabati. 3 Ibawal di en pákkabinga sakay en págkan ten agum hidi
a kalasi ni pagkain. Peru hidi iyád a pagkain ay linalang nen Diyos tánni
kanán a tehud a pasalamat nen mánnampalataya hidi sakay makatukoy ten
katutuhanan. 4 En atanan a linalang nen Diyos ay maganda, awan ti dapat
a ibilang a madukás; nan dapat a tanggapán a tehud a pasalamat 5 gapu
lininisan hidi iyád nen upos nen Diyos sakay nen págdasal.

En Mahusay a Tagapagserbi ni Cristo Jesus

6 Ni hidi iyád a toldu ay itoldu mu ten kákkapatkaka hidi ti
pánnampalataya ay magin mahusay ka a tagapagserbi ni Cristo Jesus.
Sakay tulos-tulos ka bi a palaguwán nen Diyos ten pamamag-itan nen
toldu hidi a tungkul ten pánnampalataya sakay ten maganda a adal a
unonudán mu. 7 Dyan mu pagsayangan ti odas en awan hidi tatarudan
a istorya nan pagsikapan mu a sanayán en sadili mu a magin maka-
diyos. 8 Tehud a pakinabang ten pággarsisyu, peru en págsikap a magin
maka-diyos ay pakinabangan ten atanan a paraan, gapu tehud iyád a
pangaku bakán la a ten biyag nadid, nan hanggan ten biyag a pademát.
9 Tatarudan i kakagiyanid a iddi sakay dapat a paniwalaan nen atanan.
10 Kaya ngani a magsumikap kitam sakay magtiyaga gapu en pag-asa tam
ay ked ten biyag a Diyos a Tagapagligtas nen atanan a tolay, lalu dán ten
mánnampalataya hidi.

11 Itoldu mu sakay pasunud i atananid a iyád. 12 Dyan mu pabayan a
imemenos di ka gapu ti kaanakan muwen. Nan magin halimbawa ka ten
mánnampalataya hidi: ten pággupos mu, ugali, págmahal, pánnampalataya,
sakay malinis a kákkabiyag. 13 Mentras a awanák haán, ay ibasa mu en
Kasulatan ten atubengán nen katolayan, ten pángngaral sakay págtoldu mu.
14 Dyan mu pabayan en kaluub nen Banal a Ispiritu a inyatád dikomu ten
dikona a magupos en propeta hidi sakay itupu dikomu nen pinunu hidi nen
simbaan en lima di. 15 Igamet mu hidi iyád sakay paglaanan mu ti panahun
tánni metan nen atanan en kállagu mu. 16 Bantayan mu en ararikad mu
sakay en págtoldu mu. Itulos-tulos mu a gamitán i bagayid a hidi iyád tánni
maligtas ka, sakay en mágsanig hidi dikomu.

En Tungkulin ten Mánnampalataya hidi

5 1 Dyan mu pagsarantaan en lállaki a matanda dikomu, nan
paalalahanan mu siya a kona ten sadili mu a ama. Pákpággaguman

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mu bi a kumán a kákkapatkaka mu en kabataan hidi a lállaki. 2 Ibilang
mu a kumán a sadili mu a ina en mágkatanda hidi a bábbi sakay
mákpággagum ka a tehud a tunay a kalinisan ten kabataan hidi a bábbi a
kumán a kákkapatkaka mu hidi.
3 Tulungan mu en bilu hidi a bábbi a awan ti maasaan. 4 Peru ni en
essa a bilu a bábbi ay tehud a anak oni apu, ay hidi i dapatid a dipalongu
a magserbi ten kapamilya di. Bilang ganti di iyud ten dáddikál di,
gapu iyád en kasayaan nen Diyos. 5 En tatarudan a bilu a bábbi ay en
mággeessa dálla. En Diyos en pag-asa na, sakay mágdadasalán siya
aldew ay ti gibi. 6 Peru ni en bilu a bábbi ay magbabalang ti kákkabiyag
ay mebilang dán siya a patay maski ni biyag palla. 7 Pasunud mu
dikodi i utusid a hidi iddi tánni awan hidi mapintasan nen deyaman.
8 Ni deyaman en awan mangpospos ten kamag-anak na, lalu dán ten
kapamilya na, ay inadággan na dán en pánnampalataya na. Mas madukás
pa siya a tolay nan ten awan mánnampalataya.
9 En bilu a bábbi a ilista mu ay kailangan a: awan kumulang ti ánnám
a pulu a taon en idad na, pumensan la a nákkabinga, 10 kilala siya ten
pággamet ti maganda, napadikál na ti maayus en anak na hidi, sakay
mágpatulos ten bilay na. Magserbi siya a tehud a pakumbaba ten
kákkapatkaka na ten Panginoon, tumulung ten mangailangan hidi sakay
nakalaan en biyag na ten pággamet ti maganda.
11 Dyan mu páklista en anak palla hidi a bilu a bábbi, gapu kákkasor
di ay mákkabinga hidi a ruway sakay umadeyu hidi kánni Cristo. 12 Ni
magkakonahud ay tehud hidi a pananagutan ta sinida di en purumeru di
a pangaku kánni Cristo. 13 Magin tamad hidi, sakay mágsasayangán la ti
odas a máglalakadán ten kadatigan di hidi, sakay magin mametmet hidi,
mahilig a makialam ten biyag nen agum, sakay mággauposán ti sari-sari
a bagay a awan di dapat a gamitán. 14 Kaya para dikoku ay mas maganda
pa ni mákkabinga a ruway en anak palla hidi a bilu a bábbi, magkaanak
hidi sakay pospusán di en sadili di a pamilya tánni en kadima tam ay
awan ti pagkakataun a mangsesti dikotam. 15 Gapu tehud dán a sangan a
bilu a netawtaw ni Satanas.
16 Kailangan a alagaan nen bábbi a mánnampalataya en kamag-anak di
a bilu a bábbi tánni awan hidi páppospusán nen simbaan, tánni pospusán
dállaid nen simbaan ay en bilu hidi a awan ti maasaan.
17 En pinunu hidi a mahusay a mangasiwa ay dapat a tumanggap ti
pággalang sakay tama a bayad, lalu dán en masigasig hidi a mangaral
sakay mágtoldu ten upos nen Diyos. 18 Gapu nakadátton ten Kasulatan a,
“Dyan mu busalan en baka mentras a pagággik mu.” Nakasulat bi a, “En
magtarabahu ay dapat a bayadan.”
19 Sakay dyan mu paniwalaan en reklamu kontra ten pinunu nen
simbaan ni awan ti duwwa oni tállu a mangtistigu. 20 Pagkagiyan mu ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

atubengán nen atanan en deyaman ay umád a umimang ten pággamet ti madukás tánni meántingan en agum.
21 Ten atubengán nen Diyos sakay ni Cristo Jesus, sakay ten banal hidi
a anghel ay iyutus ku a sunudán mu i tolduwid a hidi iddi a awan ka ti
panigan. 22 Dyan mu basta itupu i lima muwen ten maski ni kándeya
tánni atáddan iyád ti kapangyariyan a mamahala. Ingatan mu a awan ka
mesangkut ten kasalanan nen agum. Manatili ka a malinis.
23 Bakán a puru la a dinom i inumán muwid, uminom ka bi ti
tágsabadit a alak tánni magpiyya i saket ni tiyan muwen sakay ten agum
mu pa hidi a saket.
24 En kasalanan nen agum a tolay ay hayag dán bagu a mahatulan,
sakay tehud bi a kasalanan a dimudyan dán ni mehayag. 25 Kona labi
haud en agum a mágkaganda a gamet a alistu a ketan; peru ni awan
man iyád mapansin a pagdaka, ay awan iyád manatili a metagu habang
panahun.
6 1 En alipin hidi ay dapat a gumalang ten amu di hidi tánni awan
mapintasan en ngaran nen Diyos sakay en adal tam hidi. 2 Sakay
ni en amu di ay kaparehu di a Cristiano ay dapat igalang di hidi gapu
matkaka hidi ti pánnampalataya. Dapat di pa ngani a husayán en
págserbi di gapu en pagserbiyan di ay kaessa di ti pánnampalataya sakay
págmahal.

En Liwat a Tagapagtoldu sakay en Tatarudan a Kayamanan

Itoldu mu sakay pasunud i bagayid a hidi iyád. 3 Ni magtoldu en
deyaman ti iba a adal, sakay awan nakaayun ten tunay a upos nen
Panginoon a ti Jesu-Cristo sakay ten adal tungkul ten pagin-maka-
diyos, 4 ay maghambug la peru awan ti tukoy. Talaga a ugali na dán
i manusutid, sakay mákpagdibati tungkul ten upos hidi a magbunga
la ti sállapan, kontraan, sestiyan, sakay siriyan. 5 Gugustu na bi a
mákpagdibati ten tolay hidi a madukás ti pággisipan sakay awan
tumenggi ten katutuhanan. En akala nen kona hidi haád a tolay ay en
rilihiyon ay paraan tánni yumaman.
6 Sabagay dikál ngani pakinabangid ten rilihiyon, ni en tolay ay
makabetu a makontentu ten kalagayan na. 7 Awan kitam ti tawid a
ányaman ti munduwiday, sakay awan kitam bi ti matawid kákkatay
tam. 8 Kaya ngani a dapat kitamon a makontentu ni tehud kitamon a
makan sakay mesulot. 9 Peru en masor hidi a yumaman ay matápduk
ten toksu, sakay maekrutan hidi nen mágkadukás di hidi a kagustuwan
a mángpalulung dikodi ten kamatayan sakay kapahamakan. 10 Gapu
en págmahal ten pilak ay paggubwatan nen atanan a madukás.
Gapu ten kákkasor a yumaman, ay tehud a tolay a neadeyu dán ten
pánnampalataya di a nakapangatád dikodi ti makpal a kalungkutan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Bilin hidi Para kánni Timoteo

11 Peru siko, Timoteo, bilang tagapagserbi nen Diyos, ay umadeyu ka ti
hidi iyád a bagay. Pilitán mu a mabiyag ti matuwid, maka-diyos, tehud
pánnampalataya, págmahal, págtiis, sakay kahinahunan. 12 Ipaglaban
mu ti hustu en pánnampalataya mu. Panindiganan mu ti mahusay
en biyag a awan ti katapusan. Gapu iyán en nangdulawan nen Diyos
dikomu, dikona a ipahayag mu ten atubengán nen makpal a tistigu en
pánnampalataya mu kánni Cristo. 13 Iyutus ku dikomu ten atubengán
nen Diyos a mangatád ti biyag ten atanan, sakay ten atubengán ni Cristo
Jesus a nangatád ti patunay kánni Poncio Pilato, 14 a sunudán mu ti
mahusay a tehud a katapatan en inyutus ku hidi dikomu hanggan ten
kássoli nen Panginoon a ti Jesu-Cristo. 15 Dumemát siya ten netakda
a panahun nen mapagpala sakay makapangyariyan a Diyos, Hari nen
atanan a hari, sakay Panginoon nen atanan a panginoon. 16 Siya la en
awan ti kamatayan, sakay nakapirmi ten demlag a awan maláttángngan.
Awan ti tolay a naketa dikona, oni maketa. Kao na en karangalan sakay
kapangyariyan a awan ti katapusan. Amen.

17 Itoldu mu ten mágkayaman hidi ti nadididay a panahun a dyan hidi
magmataas, sakay dyan hidi umasa ten kayamanan a lumipas la, nan
ten Diyos a masagana a mangatád ten atanan para ten kasayaan tam.
18 Tolduwan mu hidi a maggamet ti maganda sakay magpakayaman ten
mágkaganda hidi a gamet, magin handa a mangatád sakay tumulung ten
kaparehu di. 19 Ni magkakonahud, ay makapagpuron hidi ti kayamanan
para ten matatag a pundasyon para ten pademát a panahun sakay
magkahud hidi ti tatarudan a biyag.

20 Nadid Timoteo, pakaingatan mu en nepagkatiwala dikomu. Sakay
adeyuwan mu en uronan hidi a awan maka-diyos sakay awan ti kuwenta
a kákkagiyán nen agum a tolay a karunungan peru bakán. 21 Gapu ten
págmaru-marunung di ay tehud a tolay a nelisi ten pánnampalataya di.

Pagpalaán kam nakuwan nen Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Kaduwwa a Sulat ni Pablo kánni

TIMOTEO

Paliwanag Tungkul ten Libru

En kaduwwa a sulat ni Pablo kánni Timoteo ay payu ten kabataan hidi a katarabahuwan na. En pinakapaksa ni iyád ay katatagan. Pinayuwan ni Pablo ti Timoteo sakay pinabegsák na ti isip tánni magtulos-tulos ten katapatan na a magpatunay para kánni Cristo, sakay matatag na a táttawidan en toldu nen Banal a Kasulatan. Impayu na bi a gamitán ni Timoteo en tungkulin na a bilang tagapagtoldu sakay tagapagpahayag ten Maganda a Bareta, sakay gamitán na atananid iyád maski ni makpal a kahirapan sakay makpal a págkontra nen tolay hidi dikona.

Tehud bi siya a babala kánni Timoteo tungkul ten awan hidi ti kuwenta a pákpagtalu a awan ti meatád a maganda nan makepahamak.

Ti atananid a iyád, pinaalalahanan ni Pablo ti Timoteo a dapat bi siya a magin maganda a halimbawa ten pánnampalataya, págmahal, sakay págtiis maski ten kahirapan.

Ti sulatid a iyád, ay nagpakapospos dán bi ti Pablo a maari a adeni dán siya a matay gapu ten pánnampalataya na kánni Cristo. Konapamanhud, maniwala siya a tehud a piremyu a nakahanda para dikona (4:6-8). Kaya impaala-ala na kánni Timoteo en tunay a kahulugan nen mensahi di:

"Ni matay kitam a kaguman ni Jesu-Cristo
ay mabiyag kitam a kaguman na.
Ni magtiis kitam ti hirap ti munduwiday,
maghari kitam bi a kaguman na." (2:11-12a)

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-2
Papuri sakay pangaral 1:3–2:13
Payu sakay babala 2:14–4:5
En papágyan ni Pablo 4:6-18
Katapusan 4:19-22

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 1 Iyád a sulat ay gubwat dikoku a ti Pablo a apostol ni Cristo Jesus
ayun ten kaluuban nen Diyos tánni ipangaral en tungkul ten biyag
a impangaku a matanggap tam ten pamamag-itan nen pákpagkaessa tam
kánni Cristo Jesus.
2 Para kánni Timoteo a mahal ku a anak.
Magkahud ka nakuwan ti pagpapala, habag, sakay kapayapaan a
gubwat ten Diyos Ama sakay kánni Cristo Jesus a Panginoon tam.

Pasalamat sakay Paala-ala

3 Kada a maala-ala taka ten págdasal ku hidi aldew ay ti gibi ay
magpasalamaták ten Diyos a pagserbiyan ku ti buu a katapatan, a kona
ten ginamet nen ninunu ku hidi. 4 Tunay dán i sor kuwidi a ketan taka a
ruway tánni magkahudák ti dikál a kasayaan, lalu dán ni maala-ala ku
en págluwa mu. 5 Awan ku malimunan en matapat mu a pánnampalataya,
a kona ten pánnampalataya nen apu mu a ti Loida sakay nen ina mu a ti
Eunice. Siguradu ku a kona bi hud pánnampalataya muwen. 6 Kaya ngani
a ipaala-ala ku dikomu a gamitán mu ti maganda en kaluub nen Diyos
dikomu a neatád dikona intupu ku en lima ku dikomu. 7 Gapu en Ispiritu
a inyatád nen Diyos dikotam ay bakán a ispiritu ni kaársotan, nan
Ispiritu ni kapangyariyan, págmahal, sakay págpugád ti sadili.
8 Kaya dyan mu ikasaniki a ipahayag en tungkul ten Panginoon tam,
sakay dyan mu bi ikasaniki en kákkepiresu ku alang-alang kánni Cristo.
Nan mákhati ka ten pághirap alang-alang ten Maganda a Bareta, gapu
átdenan ka nen Diyos ti begsák mu a gamitán iyád. 9 Inligtas kitam nen
Diyos sakay dinulaw na kitam a magin tolay na. Ginamet na iyád, bakán
a gapu ten nagamet tam nan ayun ten planu sakay kabaitan na a inyatád
na dán dikotam ten pamamag-itan ni Cristo Jesus sapul pa ten sapul.
10 Peru nehayag dán iyád nadid, dikona a dinumemát en Tagapagligtas
tam a ti Cristo Jesus. Tinapos na en kapangyariyan nen kamatayan sakay
inhayag na en biyag a awan ti katapusan ten pamamag-itan nen Maganda
a Bareta. 11 En tungkulin ku ay mángngaral, apostol sakay tagapagtoldu
ten Maganda a Bareta, 12 a nagin dahilan nen págdusa ku nadid. Peru
awanák masaniki, gapu talaga a tukoy ku en sinampalatayaan ku,
sakay siguraduwák a mabantayan na hanggan ten katapusan a aldew en
impagkatiwala na dikoku. 13 Unonudán mu en tama hidi a toldu a nasanig
mu dikoku. Sakay manatili ka ten pánnampalataya sakay págmahal a
tinanggap tam ten pamamag-itan nen pákpagkaessa kánni Cristo Jesus.
14 Ten tulung nen Banal a Ispiritu a mágyan dikotam, ay ingatan mu en
mágkaganda hidi a bagay a nepagkatiwala dikomu.
15 Tukoy mu dán a linakadanák nen atanan a kákkapatkaka tam a
taga-Asia, pati de Figelo ay ti Hermogenes. 16 Kagbiyan nakuwan nen
Diyos en pamilya ni Onesiforo. Gapu pirmiyák na a angen pabegsákkán

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ti isip, sakay awanák na ikasaniki maski ni piresuwák. 17Ten káddemát
na ti Roma ay piniliták na a inaryok hanggan dikona magketa kami.
18Kagbiyan nakuwan siya nen Panginoon ti Aldewid a iyud! Tukoy mu
labi ni konyaák na a pinagserbiyan ti Efeso.

En Matapat a Sundalu ni Cristo Jesus

2 1Nadid, Timoteo a anak ku, magpakatatag ka ten pamamag-itan
nen pákpagkaessa tam kánni Cristo Jesus. 2En nágkasanig mu
dikoku a toldu ten atubengán nen makpal a tistigu, ay itoldu mu ten
mapagkatiwalaan hidi a tolay a maari bi a magtoldu ten agum.
3Mákpagtiis ka ti kahirapan bilang matapat a sundalu ni Cristo Jesus.
4En essa a sundalu ay awan dapat a makialam ten bagay hidi a awan
pangsundalu, nan pagsumikapan na a mapasaya en pinunu na. 5En
essa a mággayam ay awan manalu ni awan sumunud ten patakaran nen
ayam. 6En masipag a mággaradu en dapat a makinabang ten dipalongu
a bahagi nen ani na. 7Pagisipan mu en kinákkagi ku, ta ipaintendi nen
Panginoon i atananid a iyád dikomu.
8Alalahanán mu ti Jesu-Cristo, en nabiyag a ruway, sakay naggubwat
ten lahi ni David. Iyád en Maganda a Bareta a ipáppangaral ku, 9sakay
siya iyád en dahilan nen págdusa ku sakay kákkepiresu a kona ten
mágbabonu. Peru maski nikan ay awan mepiresu en upos nen Diyos.
10Pinagtiisan ku en atanan a bagay alang-alang ten pinili hidi nen Diyos.
Tánni magkahud bi hidi ti kaligtasan sakay ti biyag a awan ti katapusan
a gubwat kánni Cristo Jesus.
11Tatarudan i kakagiyanid a iddi:
"Ni matay kitam a kaguman ni Cristo,
ay mabiyag kitam bi a kaguman na.
12 Ni magtulos-tulos kitam a magtiis,
ay mákpaghari kitam bi a kaguman na.
Ni ikasaniki tam siya,
ay ikasaniki na kitam bi.
13 Ni awan kitam magin matapat,
ay manatili siya a tapat,
gapu awan na maari a adággan en sadili na."

En Tapat a Tagapagserbi ni Cristo

14Ipaala-ala mu dikodi i bagayid a iyád, sakay bilinán mu hidi ten
ngaran nen Diyos a dyan hidi mákpágdadibati. Awan iyád ti meatád a
maganda, nan mepahamak la en mágsanig hidi. 15Pilitán mu a magin
karapatdapat ka ten pangileng nen Diyos. Tagapagserbi a awan ti dapat
a ikasaniki, sakay tapat a tagapagtoldu ten mensahi nen katutuhanan.
16Iwasan mu en uronan hidi a malaswa sakay awan ti serbi, gapu hidi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iyád en magin dahilan nen káadeyu nen tolay hidi ten Diyos. 17 Hidi
iyád a toldu ay kumán a kanser a kumalat ten bággi. Kabilang dikodi
de Himeneo ay ti Fileto. 18 Linakadan di dán en dilan nen katutuhanan
sakay gágguluwán di en pánnampalataya nen agum gapu ten págtatoldu
di a nangyari kanon en kákkabiyag a ruway. 19 Peru matibay en
pundasyon a indátton nen Diyos, sakay nemarka haud a, "Tukoy nen
Panginoon ni deya en tunay a tolay na," sakay, "Atanan nen magkagi a
ked ten Panginoon ay kailangan a umadeyu ten kasalanan."
20 Ten essa a dikál a bilay ay tehud a sari-sari a kagamitan: tehud a
yari ti gintu sakay silber, sakay tehud bi a yari ti kayu sakay luta. Tehud
bi kagamitan a para ten dikál a handaan sakay tehud a pang-aldew-
aldew. 21 Ni deyaman en umadeyu ten gamet a madukás ay magkakona
ten kagamitan hidi a para ten dáddekál a handaan, malinis sakay
karapatdapat a gamitán nen makákkao para ten mágkaganda hidi a
gamet.
22 Adeyuwan mu en atanan a mágkadukás a hilig ni kabataan, sakay
pagsikapan mu en gamet a matuwid, matapat, mapagmahal sakay
mapayapa, mák-agum ka ten tolay hidi a tehud a malinis a pusu a
dumulaw ten Panginoon. 23 Iwasan mu en awan hidi ti kuwenta a
pákpagdibati, gapu meangay la iyán ti pamágdadema. 24 Awan ka
dapat a mákdima bilang tagapagserbi nen Diyos, nan dapat ka a
magin mabait a mákpággagum ten atanan, mahusay a magtoldu sakay
matiyaga, 25 sakay mahinahun a ituwid mu en kumontra hidi dikomu.
Ta bakay pagkaluuban hidi nen Diyos a magsisi sakay matukuyan di
en katutuhanan. 26 Ni magkakonahud ay mademlagan en isip di sakay
makalaya hidi ten ekrot nen diyablo a nangdikáp sakay nangalipin
dikodi.

En Katapusan hidi a Aldew

3 1 Dapat mu a matukuyan a ten dimudyan hidi a aldew ay magkahud
ti makpal a kahirapan. 2 En tolay hidi ay magin makasadili, mahilig
ti pilak, hambug, mapagsamantala, suwail ti dáddikál, awan ti utang a
luub sakay awan maka-diyos. 3 Sakay awan ka ti ketan a kabaitan dikodi.
Awan hidi ti habag, masesti, marahas, mapanganib, sakay kaiyamutan
di en maganda. 4 Traidor hidi, pabaya, mapagmataas, mas gustu di pa en
kalayawan nan en Diyos. 5 Magkukunwari hidi a maka-diyos peru awan
ketan en talaga a kapangyariyan na. Adeyuwan mu en kona hidi haud a
kalasi ni tolay. 6 Tehud a sangan dikodi a manglinlang tánni makasáddáp
ten bilay nen bábbi hidi a alipin ni kasalanan sakay alipin nen sari-sari a
kagustuwan. 7 Gugustu ni kabábbiyanid a hidi iyád a pirmi a kumabetu ti
bigu a adal, peru awan di maaadal en katutuhanan. 8 Kona kánde Janes
ay ti Jambres a kinumontra kánni Moises, kona bi hidi haud a kumontra

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten katutuhanan. Awan hidi ti maisip a mapiyya, sakay awan tatarudan
en pánnampalataya di. 9 Peru awan di mediretsu en kalokuwan di,
gapu matukuyan hidi nen atanan, kona ten nangyari kánde Janes ay ti
Jambres.

En Katapusan hidi a Bilin

10 Peru siko Timoteo ay inunonud mu en toldu ku, en ugali ku, sakay
en gustu ku a mangyari ten biyag ku. Netan mu en pánnampalataya ku,
págtiyaga, págmahal, katapatan, 11 sakay en naranasan ku a pággusig,
sakay págdusa. Tukoy mu en atanan nen naranasan ku ti Antioquia,
Iconio sakay ti Listra, tunay ti hirap en tiniis ku. Peru inligtasák nen
Panginoon ti atananid a hidi iyád. 12 En atanan a masor a mabiyag ti
tehud a pákpagkaessa kánni Cristo Jesus ay magdanas ti pággusig.
13 Peru en mágkadukás hidi a tolay sakay en mágwariwari hidi ay lalu a
magpakadukás, magdaya hidi ten agum sakay dayaán bi hidi.

14 Peru siko ay magtulos-tulos ka ten katutuhanan hidi a naadal mu
a matatag mu a pinaniwalaan. Matenggi mu en nagtoldu hidi dikomu,
15 sapul pa dikona anak ka ay tukoy mu dán en Banal a Kasulatan, a
makapangatád dikomu ti karunungan tánni magkahud ka ti kaligtasan
ten pamamag-itan nen pánnampalataya kánni Cristo Jesus, sakay
maligtas ka. 16 Atanan a ked ten Kasulatan ay upos nen Diyos, sakay
magamit ten págtoldu ten katutuhanan, págbaráng ten liwat a toldu,
pángtama ten liwat a gamet, sakay mánggiyya ten tama a kákkabiyag.
17 Tánni en magserbi ten Diyos ay magin karapatdapat sakay handa para
ten atanan a mágkaganda a gamet.

4 1 Ten atubengán nen Diyos sakay ni Cristo Jesus a manghatul
ten biyag hidi sakay ten patay hidi, gapu dumemát siya a bilang
hari, iyutus ku dikomu a 2 ipangaral mu en upos nen Diyos. Sikapán
mu iyán a gamitán, tama man a pagkakataun oni awan. Akitán mu
sakay pagkagiyan en tolay hidi, sakay pabegsákkán mu en isip di
ten pamamag-itan nen matiyaga a págtoldu mu. 3 Gapu dumemát en
panahun a awan dán sanigán nen tolay en tama a adal, nan sunudán
di dán en kagustuwan di. Magaryok hidi ti makpal a tagapagtoldu di a
mángtoldu dikodi ten gustu di la a masanig. 4 Sala di dán a mágsanig ten
katutuhanan, nan mas gustu di pa a mágsanig ten istorya hidi a awan ti
katutuhanan. 5 Peru siko ay kailangan a magin mahinahun ka ten bawat
pagkakataun. Magtiis ka ten panahun nen kahirapan, sakay gamitán mu
en buu a tungkulin nen essa a tagapagtoldu ten Maganda a Bareta, sakay
gamitán mu en tungkulin mu bilang tagapagserbi nen Diyos.

6 Para dikoku ay dummemát dán en odas nen kákkealay ku, dummemát
dán en odas a lakadan ku i biyagid a iyád. 7 Ginamet ku en atanan nen
makaya ku ten karera, nasangpát ku dán en dapat ku a ginanán, sakay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nanatiliyák ten pánnampalataya. 8 Matanggap ku dán nadid en kurona
nen pagkamatuwid. Ti Aldewid a iyud, ay en Panginoon a makatarungan
a Tagapaghatul i mánggewatid dikoku ten kurona ku. Bakán la a sikán,
nan pati en atanan a tehud a págmahal a maguray ten káddemát na.

En Bilin hidi ni Pablo kánni Timoteo

9 Pilitán mu a makademát háddi a pagdaka. 10 Linakadanák dán
ni Demas, naakit siya ten makamundu hidi a bagay, ummangay siya
ti Tesalonica. Ti Cresente ay ummangay ti Galacia, sakay ti Tito ay
ummangay ti Dalmacia. 11 Ti Lucas dálla en kaguman ku háddi. Aryokán
mu ti Marcos sakay ikuyug mu siya háddi, gapu dikál en metulung na
dikoku ten tarabahu ku hidi háddi. 12 Pinaangay ku ti Tiquico ti Efeso.
13 Káangay mu háddi ay tawidán mu en badu ku a inwarak ku ti Troas
kánni Carpo. Tawidán mu bi en libru ku hidi, lalu dán en yari hidi ti
koblet.

14 Tunay ti dukás en ginamet dikoku ni Alejandro a mágpanday. En
Panginoon en mangganti dikona ayun ten ginamet na. 15 Magingat ka
dikona, gapu matindi en págkontra na ten ipáppangaral tam.

16 Ten dikona a purumeruwák di a bistaán ay awan ti nangagum
dikoku, pinabayanák di a mággessa-essa. Patawadán nakuwan hidi
nen Diyos. 17 Peru inagumanák nen Panginoon, sakay inátdenanák
na ti begsák tánni mepangaral ku ti hustu en mensahi na ten atanan
nen Hentil hidi a mágsanig. Sakay naligtasák ten hatul a kamatayan.
18 En Panginoon en mángligtas dikoku ten atanan nen madukás, sakay
iyangayák na a ligtas ten kahariyan na dilanget. Kao na en kapuriyan a
awan ti katapusan! Amen.

19 Ikumustaák mu ten magkabinga a de Priscila ay ti Aquila, sakay ten
pamilya ni Onesiforo. 20 Nawarak ti Erasto ti Corinto, sakay inwarak ku
ti Trofimo ti Mileto gapu tehud siya a saket. 21 Pilitán mu nakuwan a
makademát háddi bagu a sákdágnen.

Mákkumusta bi dikomu de Eubulo, ti Pudente, ti Lino, ti Claudia, sakay
en kákkapatkaka hidi ti pánnampalataya. 22 Aguman ka nakuwan nen
Panginoon, sakay pagpalaán ka nen Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Sulat ni Pablo kánni

TITO

Paliwanag Tungkul ten Libru

Ti Tito ay essa a Hentil a naakit ti Cristianismo sakay nagin katulung ni Pablo a magbahagi ten Maganda a Bareta. Inwarak siya ni Pablo ten puduk a Creta tánni mamahala ten simbaan haud.

Tállu en mágkahalaga a paksa ti sulatid a iyád.

Dipalongu, impaala-ala kánni Tito en katangian hidi a dapat ten essa a mamunu ten simbaan, lalu dán ten atubengán nen makpal a taga-Creta a mágkadukás ti ugali. Kaduwwa, pinayuwan ti Tito ni konya na a tolduwan en lállakay sakay en bábbekás (a siya labi en mangtoldu ten kabataan hidi a bábbi), sakay en kabataan hidi a lállaki sakay en alipin hidi. Katállu ay pinayuwan bi ni Pablo ti Tito tungkul ten ugali a Cristiano, a dapat siya a magin masássorán ti kapayapaan, mahusay a mákpággagum, sakay umiwas ti kákkaiyamut, pákpagtalu sakay kaguluwan ten simbaan.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-4
En pinunu hidi ten simbaan 1:5-16
En tungkulin nen iba-iba hidi a grupu ten simbaan 2:1-15
En pangaral hidi sakay babala 3:1-11
Katapusan 3:12-15

Págbati

1 1 Iyád a sulat ay gubwat dikoku a ti Pablo a tagapagserbi nen Diyos
sakay apostol ni Jesu-Cristo.

Piniliyák tánni tumulung a mangpatatag ten pánnampalataya nen pinili hidi nen Diyos, sakay igiyya hidi ten tama a toldu tungkul ten katutuhanan a máng-adeni dikotam ten Diyos. 2 Sakay mangatád ti pag-asa ten biyag a awan ti katapusan. En Diyos a awan magbuli-buli en nagpangaku ti biyagid a iyád bagu pa a lalangán i munduwiday.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Sakay impahayag na iyád ten upos na ten netakda a panahun.
Sikán en nagtiwalaan tánni ipangaral iyád ayun ten utus nen Diyos a
Tagapagligtas tam.
4 Magsulaták kánni Tito, a tunay a anak ku ti pánnampalataya.
Magkahud ka nakuwan ti pagpapala sakay kapayapaan a gubwat ten
Diyos Ama sakay kánni Jesu-Cristo a Tagapagligtas tam.

En Gamitán hidi ni Tito ti Creta

5 Inwarak taka ti Creta, tánni ihusay mu en bagay hidi a dapat a ayusán
sakay tánni mangpili ka ti pinunu hidi a mamahala ten simbaan ten
balang banuwan, ayun ten inyutus ku dikomu. 6 Mangpili ka ti pinunu
a awan ti kapintasan; essa la en kabinga na, sakay en anak na hidi ay
mánnampalataya sakay awan hidi loku oni makáttug ti págguluwan.
7 Nadid gapu en pinunu nen simbaan ay nakabahala ten tarabahu a
para ten Diyos ay kailangan a awan siya ti kapintasan. Dapat ay awan
siya hambug, awan maáiyamután, awan máglasing, awan abusador,
sakay awan sakim ti pilak. 8 Dapat siya a masaya a magpatulos, sakay
masássorán ten gamet a maganda, awan pabigla-bigla, makatarungan,
banal, sakay tukoy na a pugáddán en sadili na. 9 Kailangan a matatag en
pánniwala na ten mensahi a mapagkatiwalaan a adal a netoldu dikona,
tánni metoldu na bi ten agum sakay mepeta en liwat nen kumontra hidi
haád.
10 Gapu makpal a tolay, lalu dán en gubwat hidi ti Judaismo, en
kumontra sakay mangdaya ten agum ten pamamag-itan nen adal hidi a
awan ti kuwenta. 11 Kailangan a paimangán hidi ti gággamitán diyid a
iyád, gapu gágguluwán di en pamilya hidi ten pamamag-itan nen adal
hidi a awan di dapat a itoldu. Gággamitán di iyád tánni kumita la hidi
ti pilak. 12 Kinagi pa ngani nen essa ten propeta di hidi ti Creta a, “En
taga-Creta hidi ay talaga a mágkabuli, ugali ni hayup, tamad sakay
mágkaunas.” 13 Tama en kinagi na, kaya mahigpit mu hidi a sawayán
tánni mabiyag hidi ti maayus ayun ten pánnampalataya di. 14 Sakay dyan
dán hidi maniwala ten awan hidi tatarudan a istorya nen Judio hidi sakay
ten kautusan nen tolay hidi a inumadág ten katutuhanan. 15 Malinis en
atanan a bagay ten tolay a malinis ti pággisipan, peru awan ti malinis ten
tolay a madingát ti pággisipan sakay awan ti pánnampalataya, gapu en
konsensiya di sakay en isip di ay madingát. 16 Kákkagiyán di a kilala di en
Diyos, peru awan ketan ten gamet di. Sasala hidi nen Diyos, masuwayin
hidi kaya awan hidi makagamet ti ányaman a maganda.

En Tama a Adal

2 1 En itoldu mu ay en bagay hidi a ayun ten tama a adal. 2 Itoldu
mu ten mágkatanda hidi a lállaki a dyan pabigla-bigla, magin

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kagalang-galang, magpugád ten sadili di, sakay magin matatag ten
pánnampalataya di, págmahal sakay págtiis. 3 Kona labi haud itoldu
mu bi ten mágkatanda hidi a bábbi a mabiyag hidi a banal, dyan
mametmet, dyan maglasing, nan dapat hidi a magtoldu ti maganda,
4 tánni matolduwan di en mas anak dikodi a kababbiyan a magmahal ten
kákkabinga di hidi sakay ten anak di hidi. 5 Dapat bi hidi a matolduwan
a dyan pabigla-bigla, malinis en isip di, masipag ten gamet hidi ti bilay,
mabait, sakay sumássunud ten kákkabinga di. Tánni magkakonahud ay
awan ti magkagi ti madukás kontra ten upos nen Diyos.
6 Kona labi hud, tolduwan mu bi en mas anak hidi a lállaki a magpugád
ten sadili di. 7 Ten atanan a bagay ay dapat a magin halimbawa ka
ten maganda a ugali. Magin tapat ka sakay tatarudan ten págtoldu
mu. 8 Gumamit ka ti mágkaganda a upos a awan mapintasan, tánni
mepasaniki en kadima mu hidi gapu awan ti makagi a madukás tungkul
dikotam.
9 Kagiyan mu en alipin hidi a pirmi a sumunud ten amu di tánni
kasayaan di hidi. Dyan hidi matatábbig, 10 sakay dyan magtakaw
dikodi. Nan dapat di a ipeta a pirmi hidi a mabait sakay matapat,
tánni mepeta di ten atanan a gággamitán di en kagandaan nen toldu
hidi nen Diyos a Tagapagligtas tam. 11 Gapu inhayag dán nen Diyos en
kabaitan na para ten kaligtasan nen atanan a tolay. 12 Iyán a kabaitan en
mánggiyya dikotam tánni adággan tamon en liwat a kákkabiyag sakay
en makamundu a isip, sakay mabiyag kitam a tehud a págpugád ti sadili,
matuwid sakay karapatdapat ten Diyos 13 mentras a áorayán tam en
dakila a Aldew a inasaan tam. Iyád ay en kássoli nen dakila a Diyos tam
sakay Tagapagligtas a ti Jesu-Cristo. 14 Inyatád na en sadili na dikotam
tánni iligtas na kitam ten atanan a kadukássan sakay linisán na kitam
tánni magin tolay na kitam a masigasig a maggamet ti maganda.
15 Itoldu mu hidi iyád sakay gamitán mu en buu mu a kapangyariyan
mentras a magpabegsák ka ti isip dikodi sakay magsaway ten tolduwan
mu hidi. Dyan mu pabayan a imemenos ka nen deyaman.

En Dapat a Magin Ugali nen Cristiano hidi

3 1 Paalalahanan mu en tolduwan mu hidi a magpasakup ten pinunu
hidi sakay ten tehud hidi a kapangyariyan. Magin masunurin hidi
sakay pirmi a nakahanda a maggamet ti maganda. 2 Bawalan mu hidi a
magupos ti madukás ten deyaman, magin mapayapaya hidi sakay mabait,
sakay pirmi a mángpeta ti kahinahunan ten balang essa. 3 Tenhud ay
nagin mangmang kitam, masuwayin, mangluloku, sakay nagin alipin
nen atanan a kagustuwan nen bággi sakay atanan a kalasi ni kalayawan.
Naghari dikotam en madukás a isip sakay inggit. Kinaiyamutan kitam
nen agum sakay kinaiyamutan tam bi hidi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 Peru dikona a mehayag en kabaitan sakay págmahal nen Diyos a
Tagapagligtas tam, 5 ay inligtas na kitam bakán a gapu ten mágkaganda
tam a gamet nan gapu ten habag na dikotam. Naligtas kitam sakay
neenak a ruway ten pamamag-itan nen Banal a Ispiritu a nanglinis
dikotam sakay nangatád ti bigu a biyag. 6 Imbuhus nen Diyos dikotam
ti sagana en Banal na a Ispiritu ten pamamag-itan nen Tagapagligtas
tam a ti Jesu-Cristo, 7 tánni ten pamamag-itan nen kabaitan nen Diyos
ay mebilang kitam a matuwid sakay matanggap tam en biyag a awan ti
katapusan a asaan tam.

8 Mapagtiwalaan i adalid a iyád.

Kaya gustu ku a itoldu mu hidi iyád ti mapiyya ten mánnampalataya
hidi ten Diyos tánni ilaan di en sadili ten pággamet ti maganda. Tunay
hidi iyád ti ganda sakay mapakinabangan nen atanan a tolay. 9 Iwasan
mu en awan hidi ti kabuluhan a pákpagdibati, en págsaysay ten atakdug
a listaan nen ninunu hidi, pákpagdima sakay pákpagtalu tungkul ten
Kautusan. Awan hidi iyád ti meatád a maganda.

10 Káttapos mu a sawayán a hanggan ti pumenduwwa en mánggiyya
hidi ti págkampi-kampiyan ay dyan mu dán hidi pospusán, 11 tukoy
mu dán a tolayid a kona haud ay madukás sakay en kasalanan di i
mángpetaid a liwat hidi.

Katapusan a Bilin

12 Paangayán ku haán ti Artemas oni ti Tiquico. Káddemát na haán
ay pilitán mu a makaangay ka háddi ti Nicopolis, gapu háddiyák dán a
magpalipas ti ámyan. 13 Sikapán mu a tulungan en abugadu a ti Zenas
sakay ti Apolos tánni pagdaka hidi a makalakad. Isigudu mu a kompletu
en atanan a pangangailangan di.

14 Tolduwan mu en kákkapatkaka tam hidi ti pánnampalataya a
magtarabahu para ten kabiyagan di sakay dyan di sayangán en odas di.

15 Mákkumusta dikomu en kakagumanan ku hidi háddi. Ikumusta mu
kami bi ten kákkapatkaka tam hidi haán ti pánnampalataya.

Pagpalaán kam nakuwan a atanan nen Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Sulat ni Pablo kánni
FILEMON

Paliwanag Tungkul ten Libru

Ti Filemon ay essa a kilala a Cristiano a maari a kabilang ten simbaan ti Colosas. Siya en amu ni Onesimo en alipin a linumaya. Ten essa a pagkakataun ay nakilala na ti Pablo mentras a pumáppiresu. Nagin Cristiano ti Onesimo ten pamamag-itan ni Pablo. Iyád a sulat ni Pablo kánni Felimon ay pákpágguron a tanggapán na ti Onesimo a alipin na. Bakán la a bilang alipin a pinatawad nan bilang kapatkaka a Cristiano.

Lasán nen Libru

Sapul 1-3
Papuri kánni Filemon 4-7
Pákpágguron para kánni Onesimo 8-22
Katapusan a bilin 23-25

---

1 Iyád a sulat ay gubwat kánni Pablo a piresu alang-alang kánni Cristo
Jesus, sakay gubwat bi kánni Timoteo a kapatkaka tam.
Para iyád kánni Filemon a mahal mi a kapatkaka sakay kaparehu mi a
tagapagserbi. 2 Sakay para bi ten mánnampalataya hidi a mágsimba ten
bilay mu, sakay ten kapatkaka tam a bábbi a ti Apia, sakay kánni Arquipo
a kaparehu tam a magserbi ten Panginoon. 3 Pagpalaán kam nakuwan nen
Diyos a Ama tam sakay nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo ti kapayapaan.

En Págmahal sakay Pánnampalataya ni Filemon

4 Kapatkaka a Filemon, kada a magdasalák ay pirmiyák a magpasalamat ten
Diyos gapu dikomu. 5 Gapu nabareta ku en tungkul ten pánnampalataya mu ten
Panginoon a ti Jesus sakay en págmahal mu ten atanan a tolay nen Diyos. 6 Mentras
a ipakapospos mu en tungkul ten pánnampalataya mu ten agum, ay idasal ku a
matukuyan di en atanan a pagpapala a inyatád ni Cristo dikotam. 7 Kapatkaka ku,
en págmahal mu ay makapasaya sakay makapabegsák dikoku. Gapu dikomu ay
pinasaya mu en tolay hidi nen Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Pákkekagbi ni Pablo Para kánni Onesimo

8 Nadid Filemon, bilang kapatkaka kánni Cristo ay maari taka a utusan ni ánya
en dapat mu a gamitán. 9 Peru gapu mahal taka, kaya mákkekagbiyák dikomu.
Gamitán ku iyád gapu sikán a ti Pablo a inutusan ni Cristo Jesus sakay nadid ay
nakapiresu gapu dikona, 10 sikán ay mákkekagbi para kánni Onesimo a anak
ku ti pánnampalataya, gapu mentras a pumáppiresuwák ay nagin amaák na ti
pánnampalataya. 11 Tenhud ay awan ka ti pakinabang dikona, peru nadid ay
makatulung dán siya dikomu sakay dikoku.
12 Pasoliyán ku ti Onesimo dikomu maski ni ikalungkut ku iyád ti hustu.
13 Gustu ku nakuwan a mágyan pala siya dikoku alay ku a pumáppiresu gapu
ten pángngaral ku ten Maganda a Bareta, tánni matulunganák na gapu awan ka.
14 Peru awan ku gustu a sapilitan la en káttulung mu dikoku, nan gustu kuwid ay
en buu mu a pusu. Kaya awan ku gustu a magarikad mentras a awan ka pumayag.
15 Palagay kuwidi ay neadeyu ti Onesimo dikomu ti sabadit a panahun
tánni kássoli na dikomu ay makaguman mu dán siya a awan ti katapusan.
16 Nadid ay mas mahigit dán siya ten essa a alipin, gapu mahal tamon siya
a kapatkaka. Mahalaga siya dikoku, peru mas mahalaga siya dikomu gapu
bakán mu la siya a alipin nadid nan kapatkaka mu pa ten Panginoon.
17 Ni tenggiyánnák mu a kaguman mu a tagapagserbi, ay tanggapán mu ti
Onesimo a kona ten págtanggap mu dikoku. 18 Ni tehud siya a ginamet a madukás
dikomu oni tehud siya a utang, ay sikán dálla i singirán muwid. 19 Sikán a
mismu a ti Pablo i nagsulatid háddi: sikán i mangbayadid dikomu. Peru dyan mu
nakuwan kalimunan a nakilala mu ti Cristo[a] gapu dikoku. 20 Kaya kapatkaka ku,
pasayaánnák mu bilang kapatkaka mu kánni Cristo alang-alang ten Panginoon,
pagustuwanák mu nakuwan ti agidán kuwidi dikomu.
21 Siguraduwák a gamitán mu en inagid ku dikomu, sakay mas higit
pa haud. 22 Sakay pánghandaák mu ti págyanan ku gapu umasaák a
tábbigán nen Diyos en dasal moy a atanan a makasoliyák haán dikomoy.

En Katapusan a Págbati

23 Kumusta ka kan kagi ni Epafras, kaguman ku siya a pumáppiresu
gapu kánni Cristo Jesus. 24 Mákkumusta bi de Marcos, Aristarco, Demas
sakay ti Lucas a kákkagumanán ku.
25 Pagpalaán kam nakuwan nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.

---

[a] **19** Ti Griego: *...a utang mu dikoku en sadili mu.*

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En sulat ten
HEBREO HIDI

Paliwanag tungkul ten Libru

En sulat ten Hebreo hidi ay para ten mánnampalataya hidi a mahigpit a áusigán sakay dilikadu a umadág ten pánnampalataya a Cristiano. Pinabegsák nen nagsulat en isip di tánni magpakatibay hidi ten pánnampalataya di. Ginamet na iyád ten pamamag-itan nen pángpeta a ti Jesu-Cristo en tunay sakay katapusan a pahayag nen Diyos. Tállu a katutuhanan en naatáddan ti halaga háddi: Purumeru, ti Jesus en Anak nen Diyos a awan ti sapul sakay awan ti katapusan, siya ay tunay a sinumunud ten Ama ten pamamag-itan nen hirap a tiniis na. Kaduwwa, bilang Anak nen Diyos, ti Jesus en padi a awan ti katapusan a impahayag nen Diyos, higit siya ten atanan a padi sakay propeta ten Dati a Tipan. Katállu, ten pamamag-itan ni Jesus, en mánnampalataya ay naligtas ten kasalanan di, ánteng sakay kamatayan. Bilang kapunuwan a padi, ti Jesus ay nángkaluub ti tunay a kaligtasan a siya en paksa nen pággalay hidi sakay pághandug ti hayup ten pággalayan ayun ten relihiyon nen Judio hidi.

Ten pángbanggit ten halimbawa hidi nen pánnampalataya nen agum hidi a tanyag a tolay ten kasaysayan ni Israel (kapitulu 11) impakapospos nen nagsulat ten atanan a mangbasa a manatili hidi a tapat ten pánnampalataya. Ten (kapitulu 12) inakit na hidi a ituun di kánni Jesus en pangileng di sakay tiisán di en ányaman a hirap sakay pággusig a maari a mangyari dikodi. En katapusan a bahagi ni libruwid a iyád ay payu hidi sakay babala.

Lasán nen Libru

Sapul: Ti Cristo en pakatenggiyan ten Diyos 1:1-3
Ti Cristo ay mas dakila nan ten anghel hidi 1:4–2:18
Ti Cristo ay mas mataas nan de Moises ay ti Josue 3:1–4:13
Mas dakila en pagkapadi ni Cristo 4:14–7:28
Mas dakila en kasunduwan ni Cristo 8:1–9:22
Mas dakila en pággalay ni Cristo 9:23–10:39
En kahigitan nen pánnampalataya 11:1–12:29
En pággatád ti kasayaan ten Diyos 13:1-19

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nagupos en Diyos ten Pamamag-itan nen Anak Na

1 1 Tenhud a panahun ay nákpágguron en Diyos ten ninunu tam hidi
ten iba-iba a pagkakataun sakay iba-iba a paraan ten pamamag-itan
nen propeta hidi. 2 Peru nadid a dimudyan a panahun, ay mákpágguron
siya dikotam ten pamamag-itan nen Anak na a tagapagmana ten atanan
a bagay. Sakay ten pamamag-itan na ay linalang nen Diyos i buuwiday
a mundu sakay en atanan a ked háddi. 3 En Anak en mángpeta ten
kaluwalhatian nen Diyos sakay ten pagka-diyos nen Diyos, gapu ni ánya
en Diyos ay kona bi haud en Anak. Siya en mangalaga ti buuwiday a
mundu ten pamamag-itan nen upos na a makapangyariyan. Dikona
matapos na kitam a linisán ten kasalanan tam, ay sinumoli siya dilanget,
sakay nággetnud ten kawanan nen makapangyariyan a Diyos.

Mas Dakila ti Jesus nan en Anghel hidi

4 Ni konya a kataasan en ngaran a inyatád nen Diyos ten Anak, ay kona
bi haud a mas mataas siya ten anghel hidi. 5 Gapu maski nikan ay awan
kinagi nen Diyos ten deyaman a anghel a,

"Siko en Anak ku!
Sapul nadid ay sikán dán en magin Ama mu."

Ni awan na bi kinagi ten deyaman a anghel a,

"Sikán ay magin Ama na,
sakay siya ay magin Anak ku."

6 Sakay dikona paangayán dán nen Diyos en panganay a Anak na ti
munduwiday ay kinagi na a,

"Dapat siya a sambaán nen atanan a anghel nen Diyos."

7 Tungkul bi ten anghel hidi ay kinagi na a,

"Kumán hidi a parás,
sakay maggerab a apoy a magserbi dikona."

8 Peru tungkul ten Anak na ay kinagi na a,

"En trono mu O Diyos, ay awan ti katapusan,
en pághari mu ay tehud a katarungan.
9 Kasayaan mu en pággamet ti matuwid,
peru en pagkamasuwayin ay sasala mu.
Kaya pinili ka nen Diyos a Diyos mu,
sakay inátdenan na ka ti kasayaan
a higit ten kaguman mu hidi."

10 Kinagi na pa a,

"Siko Panginoon en nanglalang ti lutaiday ten sapul pa,
sakay gamet nen lima mu en langet.
11 Mágkawan hidi iyád,
peru siko ay awan mamawan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Magin ráppot hidi a atanan a kona ten damit;
12 iduru mu hidi iyud a kona ten ráppot a damit,
sakay mapalitan hidi.
Peru siko ay awan magbabagu,
awan ka tumanda oni matay."
13 Maski nikan ay awan kinagi nen Diyos ten deyaman a anghel a,
"Mággetnud ka ti kawanan kuwidi,
mentras a awan ku mapasuku dikomu en atanan nen kadima mu
hidi."
14 Ni konahud, ay ánya en anghel hidi? Hidi ay ispiritu a magserbi ten
Diyos, sakay paangayán na hidi a tumulung ten maligtas hidi.

En Dakila a Kaligtasan

2 1 Kaya ngani, a pakatáttawidan tam ti mahigpit en katutuhanan a
nasanig tam tánni awan kitam metawtaw. 2 Ta ni en impáppahayag
nen anghel hidi a upos ay napatunayan a tatarudan, sakay en balang
sumuway oni awan mangsunud ay makatanggap ti karapatdapat a
parusa, 3 ay kona labi hud, konya tam a maginanan en parusa ni awan
tam pahalagaan en dakila a kaligtasan? En Panginoon a mismu en
purumeru a nángpahayag ti kaligtasanid a iyád, sakay pinatunayan
bi dikotam nen nakasanig hidi. 4 Pinatunayan bi iyád nen Diyos ten
pamamag-itan nen senyales hidi sakay sari-sari a makataka-taka a bagay,
sakay ten pamamag-itan nen kaluub hidi nen Banal a Ispiritu a intagtag
na ayun ten kagustuwan na.

Ti Jesus en Tagapagligtas

5 Sakay bakán a en anghel hidi en pinili nen Diyos a mamahala ten
lalangán na a bigu a mundu, iyád en mundu a kákkagiyán mi. 6 Nan kona
háddi en nakagi ten Kasulatan,
"Ánya la tolayid para alalahanán mu
oni en anak nen tolay para alagaan mu?
7 Ginamet mu siya a mas mababa ten anghel hidi ti sabadit a
panahun,
peru pinagkaluuban mu siya ti kadakilaan sakay karangalan.
8 Sakay impabahala mu ten kapangyariyan na en atanan a bagay."
Dikona a impebahala nen Diyos ten tolay en atanan a bagay, ay
awan ti puwera. Nadid, ay awan tam palla netan a nasakup dán nen
kapangyariyan nen tolay en atanan a bagay. 9 Peru tukoy tam ti Jesus,
maski ni nagin mababa ti sabadit a panahun nan ten anghel hidi, ay
minaátdenan ti karangalan sakay kadakilaan gapu ten kákkatay na. Gapu
ten habag nen Diyos, ay ingkaluub na a matay ti Jesus para dikotam a
atanan. 10 Karapat-dapat la en ginamet nen Diyos a nanglalang sakay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mangalaga ten atanan a bagay. Pinagin-ganap na ti Jesus ten pamamag-
itan nen pághirap, tánni makapánggiyya siya ti makpal ten kadakilaan
na. Gapu ti Jesus en paggubwatan nen kaligtasan di.
11 Ti Jesus en mangpabanal dikodi, sakay en nangpabanal ay ten
pinabanal hidi ay eessa en Ama di. Kaya awan na ikasaniki a dulawán na
hidi a kákkapatkaka na. 12 Kona háddi en kinagi na:
"Ipahayag ku ten kákkapatkaka ku en ngaran mu,
sakay ten ditángnga nen katolayan mágkansiyonák ti papuri dikomu."
13 Kinagi na bi a,
"Manaligák ten Diyos."
Sakay kinagi na pa a,
"Sikán laid, kaguman ku en anak hidi nen Diyos a inyatád na
dikoku."
14 Gapu en anak hidi nen Diyos ay tolay, ti Jesus ay nagin tolay bi,
tehud a pilas sakay digi. Siya ay nagin tolay tánni ten pamamag-itan nen
kákkatay na ay masida na en kapangyariyan nen diyablo: a siya en tehud
a kapangyariyan ten kamatayan. 15 Ginamet na iyád tánni mapalaya en
nagapus hidi ni ánteng ti kamatayan ten buu a biyag di. 16 Malinaw a
bakán a en anghel hidi en tulungan na, nan en lahi hidi ni Abraham.
17 Kaya kailangan a meparehu ti Jesus ten kákkapatkaka na hidi ten
atanan a paraan, tánni magin kapunuwan a padi a makákkagbiyán
sakay matapat, magserbi ten Diyos sakay magalay tánni mapatawad
en kasalanan nen tolay. 18 Gapu tinoksu bi siya sakay naghirap, kaya
matulungan na bi nadid en toksuwán hidi.

Mas Mataas ti Jesus kánni Moises

3 1 Kaya ngani, kákkapatkaka ku hidi ti pánnampalataya sakay
kaguman ten dulaw nen Diyos, alalahanán moy ti Jesus a pinaangay
háddi nen Diyos a magin Kapunuwan a Padi nen pánnampalataya
tam. 2 Matapat siya ten Diyos a nangpili dikona, kona kánni Moises a
nagin matapat ten pinili hidi nen Diyos. 3 Ni konya a mas marangal en
nanggamet ten bilay nan en bilay, ay kona bi hud ti Jesus a mas kapuri-
puri nan kánni Moises. 4 Tehud a nanggamet ten balang bilay, peru en
Diyos en nanglalang ten atanan a bagay. 5 Matapat ngani ti Moises ten
atanan a pinili nen Diyos, peru bilang tagapagserbi tánni magpatunay
ten bagay hidi a ipahayag nen Diyos ten dumemát a panahun. 6 Peru ti
Cristo ay matapat bilang Anak para magin pinunu nen pinili hidi nen
Diyos. Sakay sikitam en tolay na hidi ni matibay en pag-asa tam sakay ni
awan tam iyád ikasaniki.

En Imangan nen Tolay hidi nen Diyos

7 Kaya, kona ten kinagi nen Banal a Ispiritu a,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"Ni masanig moy nadid en upos nen Diyos,
8 ay dyan moy dán pakáttugán i pággisipan moyen, kona ten ginamet
nen Israelita hidi a kássuway sakay purbaan en pasensiya nen
Diyos ten parang.
9 Pinurbaanák nen dáddikál moy hidi ten parang,
maski ni netan di en ginággamet ku hidi a himala ten alay nen
áppat a pulu a taon.
10 Kaya minaiyamuták ti lahiyid a iyud,
sakay kinagi ku a, 'Pirmi hidi a sumuway,
awan di dán sunudán en kagiyán ku.'
11 Kaya gapu ten iyamut ku ay insumpa ku a,
'Awan dán hidi makasasáddáp sakay makaimang ten páppágyanan
ku.' "
12 Mangilag kam kákkapatkaka ku hidi, a awan kam magkahud ti
madukás a pággisipan sakay mawanan ti pánnampalataya a magin
dahilan nen káadág moy ten biyag a Diyos. 13 Nan, mágpaalalahanan
kam a aldew-aldew mentras a madulaw palla nadid a panahun a, "Nadid"
tánni awan ti malinlang a deyaman dikomoy sakay awan maalipin
ni kasalanan. 14 Gapu makaguman tam ti Cristo, ni manatili kitam a
matatag ten pánnampalataya tam dikona a hanggan ten katapusan.
15 Kaya ngani, a kinagi nen kasulatan a,
"Ni masanig moy nadid en upos nen Diyos,
ay dyan moy dán pakáttugán i pággisipan moyen, kona ten ginamet
di a kássuway ten Diyos."
16 Deya beman en sinumuway hidi ten Diyos maski ni nasanig di dán
en upos na? Awan beman, en inluwas hidi ni Moises ti Egipto? 17 Sakay
kándeya a minaiyamut en Diyos ten áppat a pulu a taon? Awan beman,
ten nagkasala hidi sakay minágkatay ten kaparangan? 18 Sakay deya
en kinagiyan na a awan makasasáddáp ten páppágyanan na sakay
makaimang? Awan beman, en masuwayin hidi? 19 Kaya tukoy tam a
awan hidi nakasáddáp ten páppágyanan na sakay nakaimang gapu ten
awan di pánniwala ten Diyos.

4 1 Ni konahud, mentras a ked palla hanggan nadid en pangaku nen
Diyos a makasáddáp kitam sakay makaimang ten páppágyanan
na, ay mangilag kitam bakay tehud dikotam a awan makatanggap
ten impangaku na. 2 Gapu kona dikodi ay nasanig tam bi en Maganda
a Bareta. Peru awan di nakinabangan en nasanig di gapu awan di
iyud tinanggap a tehud a pánnampalataya. 3 Makasáddáp kitam a
mánnampalataya hidi sakay umimang ten páppágyanan nen Diyos. Ten
awan hidi sumampalataya ay kinagi na a,
"Ten iyamut ku ay insumpa ku a,
'Awan hidi makasasáddáp sakay makaimang ten páppágyanan ku.' "

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kinagi na iyád maski ni tapos dán en páglalang na ti munduwiday.
4 Gapu kinagi na ten essa a bahagi Kasulatan a, “Sakay inumimang
en Diyos ten kapittu a aldew nen páglalang na.” 5 Sakay kinagi na pa
a ruway a, “Awan hidi makasasáddáp sakay makaimang ni hádya en
páppágyanan ku.” 6 Awan nakasáddáp sakay nakaimang en dipalongu
hidi a nakasanig ten Maganda a Bareta gapu ten awan di kássunud. Peru
nadid ay tehud padi a makasáddáp sakay makaimang. 7 Kaya nángtakda
a ruway en Diyos ti aldew, iyud a aldew ay, ‘Nadid.’ Impakapospos iyád
nen Diyos ten pamamag-itan ni David kállipas nen nalay a panahun a
kinagi na, “Ni masanig moy nadid en upos nen Diyos, ay dyan moy dán
pakáttugán i pággisipan moyen.” 8 Ta gapu ni pinaimang ni Josue en
tolay hidi, ay awan dán nakuwan nagkagi a ruway en Diyos tungkul
ten essa pa a aldew a káimang. 9 Gustu naid a kagiyán, ay tehud palla
a nehanda a imangan en tolay hidi nen Diyos, a kona ten káimang nen
Diyos ten kapittu a aldew káttapos nen páglalang na. 10 Tánni deyaman
en makasáddáp sakay umimang ay umimang bi ten tarabahu na a
kona ten káimang nen Diyos ten páglalang na. 11 Kaya pagsikapan tam
a makasáddáp sakay umimang ten páppágyanan nen Diyos. Gapu en
sumuway ten Diyos ay awan makasáddáp a kona ten Israelita hidi.
12 En upos nen Diyos ay biyag sakay makapangyariyan. Mas matalas
pa ten ispada a tehud a talas a magdili-dilipot, maladás na a hanggan
ten paghiwalayan nen kaluluwa sakay ispiritu, kasukasuwan sakay uták
ti tulang. Sakay matukuyan na en ked ten isip sakay planu nen tolay.
13 Awan ti metagu ten Diyos, áelingán na a atanan. Tábbigan tam en
atanan a ginággamet tam dikona.

Ti Jesus en Kapunuwan a Padi

14 Dapat kitam a magpakatatag ten pánnampalataya tam gapu tehud
kitam a Dakila a Kapunuwan a Padi, sinumáddáp siya dilanget ten
atubengán nen Diyos. Siya ay ti Jesus a Anak nen Diyos. 15 Maintendiyan
kitam nen Kapunuwan a Padi tam ten kahinaan tam hidi. Gapu ten
atanan a paraan ay tinoksu bi siya a kona dikotam, peru awan siya
nagkasala. 16 Kaya dyan kitamon magalangan a umadeni ten trono nen
makákkagbiyán a Diyos, tánni matanggap tam en kagbi na sakay habag
na ten panahun nen pangangailangan.

5 1 Ta balang kapunuwan a padi a pinili a gubwat ten katolayan ay
nelaan a magserbi ten Diyos para dikodi. Iyangay na ten Diyos
en kaluub di hidi sakay alay a para mapatawad en kasalanan di hidi.
2 Mapákpággaguman na ti mahusay en tolay hidi a mangmang sakay
masuwayin, gapu tehud bi siya a kahinaan. 3 Gapu ten kahinaan na hidi,
ay kailangan a magalay siya para ten sadili na bi hidi a kasalanan bakán
la a para ten tolay hidi. 4 En karangalan bilang kapunuwan a padi ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

awan maangkin nen deyaman ten sadili na la a kagustuwan. Gapu en Diyos en mangpili a kona ten pángpili na kánni Aaron.

5 Kona labi hud, bakán a ti Cristo en nánglangkaw ten sadili na bilang
Kapunuwan a Padi. Nan, pinili siya nen Diyos a nangkagi dikona a,
"Siko en Anak ku.
Nadid a aldew, sikán ay magin Ama mu."
6 Kinagi na bi ten iba a bahagi nen kasulatan a,
"Siko ay padi a awan ti katapusan
a kona ten pagkapadi ni Melquisedec."

7 Dikona a ked palla ti Jesus ti lutaiday ay insanget na a nagdasal sakay nákkekagbi ten Diyos a makapángligtas dikona ten kamatayan. Sakay natábbig en dasal na gapu ten tatarudan a págpakababa na. 8 Peru maski ni anak siya nen Diyos, ay naadal na a sumunud ten pamamag-itan nen pághirap na. 9 Dikona a ganap dán siya, ay nagin pággubwatan siya ni awan ti katapusan a kaligtasan nen atanan a sumunud ten kaluuban na. 10 Indátton siya nen Diyos a magin Kapunuwan a Padi a kona ten pagkapadi ni Melquisedec.

Dyan Umadág ten Pánnampalataya

11 Makpal kami a makagi tungkul háddi, peru mahirap a ipaliwanag gapu awan moy pagdaka a maintendiyan. 12 Dapat nakuwan a mágtoldu kamon nadid, kaya la ay hanggan nadid ay kailangan kam padi a tolduwan ten pangpurumeru hidi a adal ten upos nen Diyos. Hanggan nadid ay gatas palla en kákkanán moy embes a mágkaktug dán a pagkain. 13 En mabiyag ti gatas ay anak palla a badit, kulang palla hidi ti kaalaman tungkul ten maganda ay ten madukás. 14 Peru en maktug a pagkain ay para ten ked dán ten tama a idad, tukoy na dán en maganda ay ten madukás.

6 1 Kaya lakadan tamon en pangpurumeru hidi a adal a tungkul kánni Cristo, sakay magtulos-tulos kitamon ten adal hidi a mágkataas. Dyan tamon soliyán en adal hidi a tungkul ten káadág ten gamet hidi a awan maganda ten pangileng nen Diyos, ten kássampalataya dikona, 2 ten binyag, ten págtupu ti lima ni tehud a ipagdasal, ten kákkabiyag a ruway, sakay ten parusa a awan ti katapusan 3 nan magtulos-tulos kitamon. Iyán en gamitán mi ni ipagkaluub nen Diyos.

4 Gapu konya mu padi a mapagsisi sakay pasoliyán en inumadág dán hidi ten pánnampalataya di? Nademlagan dán hidi tenhud, naranasan di dán bi en kaluub hidi a gubwat dilanget, sakay nakatanggap bi hidi ti Banal a Ispiritu. 5 Naranasan di dán bi en kagandaan nen upos nen Diyos, sakay en kapangyariyan nen Diyos a maghari ten dumemát a panahun. 6 Ni umadág pa hidi, káttapos di a maranasan i atananid iyád ay awan dán hidi mapagsoli a ruway. Gapu gustu naid a kagiyán ay ipaku di a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ruway ten kudus en Anak nen Diyos sakay pasanikiyán ten atubengán nen makpal a tolay.

7 Ta pagpalaán nen Diyos en luta a káttapos a maudenan ti mabegsák
ay tubuwan ni mula a pakinabangan nen mágmula. 8 Peru ni tumubuwid
ay kalamonan sakay kasaetan ay sumpaán nen Diyos gapu awan ti
pakinabang, káttapos ay tutudán.
9 Maski ni kona háddi en kinákkagi mi mahal ku hidi a amigu, ay
tukoy mi a ked kam ti mas maganda a kalagayan tungkul ten kaligtasan
moy. 10 Ta matapat en Diyos, awan na limunán en gamet moy sakay en
págmahal moy dikona ten pamamag-itan nen págserbi moy ten pinili
hidi nen Diyos a hanggan nadid ay gággamitán moy la. 11 Gustu mi a
magsumikap en balang essa dikomoy a magtulos-tulos a hanggan biyag
tánni matanggap moy en ináasaan moy. 12 Kaya dyan kam mágtatamad-
tamadán. Arigán moy en tolay hidi a mangtanggap ten pangaku hidi nen
Diyos ten pamamag-itan nen pánnampalataya sakay págtiis di.

Siguradu en Pangaku nen Diyos

13 Dikona a magpangaku en Diyos kánni Abraham ay sinumpaan
na a tupadán na iyud. Sinumumpa siya ten sadili na a ngaran gapu
awan dán ti mas mataas dikona. 14 Kinagi na a, “Ipangaku ku a talaga
a pagpalaán taka, sakay pakakpalán ku en lahi mu.” 15 Tiniyagaan ni
Abraham a naguray, kaya natanggap na en nepangaku dikona. 16 Ni
manumpa en tolay, ay ten pamamag-itan nen ngaran a mas mataas nan
hidi en gamitán di. Iyud a pánnumpa en mangtapos sakay mangpatibay
ten uronan di. 17 Kona labi hud, pinatibay nen Diyos en pangaku na ten
pamamag-itan nen pánnumpa na, tánni ipeta na ten pinangakuwan na
hidi a awan magbabagu en gustu na a mangyari. 18 Awan magbabagu oni
magbuli-buli en Diyos tungkul ti duwwaid a iyád a bagay: en pangaku
na sakay en sinumpaan na. Kaya sikitam a nagpasakup ten Diyos ay
matibay en isip tam a umasa ten impangaku na. 19 Iyád a pag-asa tam ay
matibay sakay matatag a angkla nen biyag tam. Igiyya na kitam hanggan
ten dilipot nen kortina ten Templo dilanget, ten danág a kabanal-
banalan. 20 Haud a sinumáddáp ti Jesus a nágdipalongu dikotam. Siya
en awan ti katapusan a Kapunuwan a Padi tam a kona ten pagkapadi ni
Melquisedec.

En Padi a ti Melquisedec

7 1 Iyád a Melquisedec ay hari ti Salem, sakay padi nen Kataasan a
Diyos. Dikona a pasoli dán ti Abraham a gubwat a nangpuksa ten
hari hidi ay tinagbu siya ni Melquisedec sakay kinagi na a, “Pagpalaán
ka nen Panginoon.” 2 Inyatád dikona ni Abraham en ikapu nen atanan
a nasamsam na ten gera. (En purumeru a kahulugan nen ngaran ni

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Melquisedec ay, “Hari ni Katuwiran.” Sakay siya ay hari ti Salem, a ten iba a upos ay, “Hari ni Kapayapaan.”) 3 Awan ti pakatukuyan ni deya i dáddikál naid hidi maski en lahi a ginubwatan na. Maski en kákkeenak na sakay kákkatay na ay awan ti pakatukuyan. Siya ay kona ten Anak nen Diyos: siya ay padi a awan ti katapusan.

4 Iyán i paketanid ni sakonya siya a kataas! Inyatád dikona ni Abraham a pinakaama nen bansa tam en ikapu nen nasamsam na ten gera. 5 Inyutus nen Kautusan a en napili hidi a padi a apu ni Levi, ay mangalap ti ikapu ten Israelita hidi maski ni pare-parehu hidi a gubwat ten lahi ni Abraham. 6 Awan naggubwat ten lahi ni Levi ti Melquisedec, peru nakatanggap siya ti ikapu kánni Abraham. Inyatád na pa en pagpapala kánni Abraham a pinangakuwan nen Diyos. 7 Talaga a malinaw, a en náng-atád ti pagpapala ay mas mataas nan en pinagpala. 8 En Levita hidi a tumanggap ti ikapu ay matay; peru pinatunayan nen Kasulatan a ti Melquisedec ay biyag. 9 Kaya maari a kagiyán a ti Levi a tumanggap ti ikapu, ay nagikapu bi ten pamamag-itan ni Abraham. 10 Gapu awan palla neenak ti Levi, makagi a ked palla siya ten bággi nen ninunu na a ti Abraham dikona a tagbuwán siya ni Melquisedec.

11 En Kautusan ay inyatád nen Diyos ten Israelita hidi tánni magin ganap hidi. Ni nagin ganap en Israelita hidi ten pamamag-itan nen padi hidi a gubwat ten lahi ni Levi, ay awan dán nakuwan kinailangan en iba pa a padi a kona ten pagkapadi ni Melquisedec, bakán a kona ten pagkapadi ni Aaron. 12 Ni binagu en pagkapadi, ay kailangan a baguwán bi en Kautusan. 13 En nakagi háddi a kabilang ten iba a lahi ay en Panginoon tam; awan ti essa man ten kalahi na hidi en nagserbi a bilang padi. 14 Tukoy nen atanan a en Panginoon tam ay gubwat ten lahi ni Juda. Sakay awan binabanggit ni Moises i lahiyid a iyud dikona kagiyán na en tungkul ten padi hidi.

En Iba a Padi a Kaparehu ni Melquisedec

15 Lalu pa iyád a nagin maliwanag dikona nagkahud ti iba a padi a kaparehu ni Melquisedec. 16 Nagin padi siya gapu ten kapangyariyan nen biyag a awan ti katapusan, bakán a gapu ten lahi a kona ten patakaran nen Kautusan. 17 Gapu kona háddi en kinagi ten Kasulatan a tungkul dikona, “Siko ay padi a awan ti katapusan, kona ten pagkapadi ni Melquisedec.” 18 Ni konahud, ay inibutan en purumeru a Kautusan gapu ten kahinaan na sakay awan ti bisa. 19 Gapu awan ti nagin ganap ten pamamag-itan ni Kautusanid a iyud; peru mas maganda en bigu a pag-asa a tinanggap tam, gapu makaadeni kitamon ten Diyos.

20 Sakay en Diyos ay awan sinumumpa dikona gamitán na a padi en agum. 21 Peru sinumumpa siya dikona a gamitán na a padi ti Jesus, kona ten nakagi ten Kasulatan a,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“Sinumumpa en Panginoon,
sakay awan magbabagu en isip na:
‘Siko ay padi a awan ti katapusan!’ ”
22 Gapu kánni Jesus, ay nakasigudu kitam ten mas maganda a
kasunduwan.
23 Makpal a padi tenhud a mapalitan, gapu kákkatay di ay awan dán
hidi makapagtulos ten tungkulin di. 24 Peru ti Jesus ay biyag a awan
ti katapusan, kaya awan siya mapalipalitan ten pagkapadi na. 25 Kaya
ngani, a meligtas na en atanan a umadeni ten Diyos ten pamamag-itan na
gapu biyag siya a awan ti katapusan tánni mángdasal dikodi.
26 Siya en kalasi ni Kapunuwan a Padi a kailangan tam. Gapu banal
siya sakay awan ti kapintasan, awan ti kasalanan sakay hiwalay ten
makasalanan hidi, sakay kataasan siya dilanget. 27 Awan siya kaparehu
nen iba hidi a kapunuwan a padi a kailangan a magalay a kada aldew.
Magalay hidi, purumeru ay para ten sadili di a kasalanan, sakay káttapos
ay para ten kasalanan nen katolayan. Pumensan la a nagalay ti Jesus
para ten atanan, iyud ay dikona a inyalay na en sadili na. 28 Tehud a
kahinaan en Kapunuwan hidi a Padi a pinili a ayun ten Kautusan. Peru
en dakila a Kapunuwan a Padi a pinili a ayun ten pangaku ay en Anak a
nagin ganap a awan ti katapusan.

Ti Jesus en Kapunuwan Tam a Padi

8 1 Iddi en gustu mi a kagiyán: tehud kitam a Kapunuwan a Padi
a mággetnud ten kawanan nen trono nen Kataasan dilanget.
2 Magserbi siya haud ten tatarudan a Lugar a Banal, ten kubu a tolda a
bakán a intaknág ni tolay nan nen Panginoon.
3 Tungkulin nen essa a kapunuwan a padi a maghandug ti kaluub
sakay magalay. Kaya tehud bi a ihandug en Kapunuwan tam a Padi.
4 Ni ked siya ti lutaiday ay awan siya maari a magin padi, gapu tehud
dán a kapadiyan a tagahandug ten kaluub hidi ayun ten Kautusan. 5 En
tungkulin di ay inarig la sakay aninu nen ked dilanget. Gapu dikona
a itaknág ni Moises en kubu a tolda ay kinagiyan siya nen Diyos a,
“Gamitán mu en atanan a bagay a ayun ten impeta ku dikomu ten
bukid.” 6 Peru en tungkulin a neatád kánni Jesus ay mas mataas nan
en neatád a tungkulin ten agum a padi. Gapu siya en mángtaknág ten
bigu a kasunduwan a mas maganda, sakay pinatibay iyád nen Diyos ten
pangaku na.
7 Ni awan ti kulang en purumeru a kasunduwan, ay awan dán nakuwan
mangailangan ti kaduwwa a kasunduwan. 8 Peru netan nen Diyos en
liwat nen tolay na hidi, kaya kinagi na a,
“Dumemát en aldew hidi,
a mákpagkasunduwák ti bigu ten Israelita hidi

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay ten lahi ni Juda.
9 Awan kaparehu nen pákpagkasundu ku ten ninunu di hidi,
dikona inluwas ku hidi ti Egipto.
Awan hidi nagin tapat ten pákpagkasundu di dikoku,
kaya pinabayan ku hidi.” kagi nen Panginoon.
10 “Iddi en bigu ku a kasunduwan ten Israelita hidi,
káddemát ni aldewid a hidi iyud,” kagi nen Panginoon:
“Imula ku ten isip di en utus ku hidi,
sakay iukit ku ten pusu di.
Sikán en magin Diyos di,
sakay hidi ay magin tolay ku.
11 Awan dán kailangan a tolduwan nen deyaman en kabanuwan na,
oni kagiyán ten kapatkaka na a,
‘Tenggiyán mu en Panginoon.’
gapu tenggiyánnák di a atanan,
sapul ten kababaan a hanggan ten kataasan.
12 Gapu patawadán ku en kasalanan di hidi,
sakay limunán ku dán en kadukássan di hidi.”
13 Dikona a kagiyán nen Diyos en bigu a kasunduwan, ay pinawanan na
ti bisa en dati. Sakay en ányaman a nawanan ti bisa sakay dati dán ay
adeni dán a mawan.

En Págsamba ti Lutaiday sakay Dilanget

9 1 En purumeru a kasunduwan ay tehud a kautusan nen págsamba
sakay págsambaan a ked ti lutaiday. 2 En kubu a tolda a netaknág
ay tehud a duwwa a bahagi; en purumeru ay en dáddulawán a Lugar
a Banal. Ked haud en simbuwan, en lamesa, sakay en tinapay hidi
a nealay ten Diyos. 3 En kaduwwa a bahagi ay ked ten dilipot nen
kortina a dáddulawán a Lugar a Kabanalan. 4 Ked haud en altar a gintu
a págtutudan ti insenso, sakay en Kaban nen Kasunduwan a buu a
nabalutan ti gintu. Ten disalad nen Kaban ay tehud a pággasákkan a
gintu a en lasán na ay manna, en sarukud ni Aaron a nagduun, sakay
en nágkatapyas a batu a sássulatan nen Kasunduwan. 5 Ten dibabew nen
Kaban ay tehud a kerubin [a] a mángpeta a ked haud en Diyos. Táttakáppan
nen pakpak di hidi en Lugar nen Habag. Peru nadid ay awan mi palla
iyád mesaysay a atanan.
6 Konahád en ayus nen disalad nen kubu a tolda a págsambaan di.
Sumáddáp en padi hidi kada aldew ten purumeru a bahagi tánni igamet
di en tungkulin di. 7 Peru ten kaduwwa a bahagi ay en kapunuwan a padi
la en makasáddáp, sakay mensan la ti sataon. Tehud siya a tawid a digi

---

[a] **9:5** Kerubin: Hidi en anghel hidi a tagapagbantay. Hidi en nagbantay ti Eden.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a iyalay ten Diyos para ten kasalanan na hidi sakay nen katolayan, en
nagamet di hidi a kasalanan a awan di namalayan. 8 I kaayusanid a iyád,
ay maliwanag a ipakapospos nen Banal a Ispiritu a en dilan a patamu
ten Lugar a Kabanalan ay awan palla bukas mentras a mágtaknág palla
en purumeru a bahagi. 9 Hidi iyud ay mage-aninu la, en gustu na a
ipakapospos ay en panahun nadid a kasalukuyan. En kaluub hidi sakay
en alay hidi haud ay awan makapangpabanal ten sumamba hidi. 10 I
gággamitán diyid a hidi iyud ay tungkul la ten pagkain sakay inumán
sakay ten sari-sari a kalasi nen páglinis. Kautusan hidi a pangluwas a
gumana la hanggan awan baguwán nen Diyos en atanan a bagay.
11 Peru dummemát ti Cristo a Kapunuwan a Padi nen mágkaganda
hidi a bagay a ked dán háddi. Nagserbi siya ten págsambaan a awan ti
kaparehu ti kadakila, awan ginamet ni tolay, sakay awan ti munduwiday.
12 Pumensan la a summáddáp ti Cristo ten Lugar a Kabanalan, sakay awan
dán kailangan a ruwayán. Bakán a digi ni kambing sakay digi ni bul-u a
baka en tinawid na para iyalay, nan en sadili na a digi para ten awan ti
katapusan a kákkapatawad nen kasalanan tam. 13 En digi nen kambing
sakay nen toro sakay ten abu nen dumalaga a baka ay iwasek-wasek ten
tolay a madingát ti biyag. Káttapos iyud ay mebilang dán hidi a malinis
ayun ten Kautusan. 14 Peru mas dikál en magamet nen digi ni Cristo. Ten
pamamag-itan nen awan ti katapusan a Ispiritu ay inyalay na ten Diyos
en sadili na bilang alay a awan ti kapintasan. En digi na en manglinis
ten pusu ay ten isip tam tánni adággan tamon en gamet hidi a awan ti
kuwenta sakay pagserbiyan en Diyos a biyag. 15 Ti Cristo en mángtaknág
ten bigu a kasunduwan. Gapu ten pamamag-itan nen kákkatay na ay
napatawad en katolayan ten kássuway di dikona a sakup palla hidi nen
purumeru a kasunduwan. Kaya gapu haud, ay matanggap nen dinulaw
hidi nen Diyos en impangaku na a awan ti katapusan a pagpapala.
16 Mara ni testamentu, ay kailangan a mapatunayan pa a patay dán
en nanggamet. 17 Gapu awan magkabisa en testamentu mentras biyag
palla en nanggamet. 18 Kona labi ten dati a kasunduwan a nagkabisa
la ten pamamag-itan nen digi nen hayup hidi a iyalay di. 19 Káttapos
a ipahayag ni Moises en Kautusan ten katolayan, ay inalap na en digi
nen baka hidi sakay kambing sakay hinaluwan na ti dinom. Insawsaw
na haud en pinget nen isopo a nabalutan ten kapisad a madidig a tela,
sakay winasek-wasekan na en libru nen Kautusan sakay en katolayan.
20 Káttapos ay kinagi na a, “Iyád en digi a mangpatibay ten kasunduwan
a inyatád nen Diyos sakay patupad na dikomoy.” 21 Winasek-wasekan na
bi ten digi en kubu a tolda sakay en atanan a kagamitan ten págsamba.
22 Ayun ten Kautusan, halus atanan a bagay ay mebilang la a malinis ten
pamamag-itan nen digi. Sakay awan mapatawad en kasalanan ni awan ti
bumulos a digi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mapatawad en Kasalanan ten Pamamag-itan nen Kákkatay ni Cristo

23 Hidi iyád a kasangkapan ten págsambaan, a mage-letratu la nen
ked dilanget ay kailangan a linisán ten pamamag-itan ni konahád a
alay. Peru mangailangan ti mas mágkaganda a alay en páglinis ten
bagay hidi a págsamba dilanget. 24 Gapu sinumáddáp ti Cristo ten Lugar
a Banal a bakán a ginamet ni tolay a mage-letratu la nen tatarudan,
nan dilanget. Ked siya nadid ten atubengán nen Diyos a mamag-itan
para dikotam. 25 En kapunuwan a padi nen Judio hidi ay sumáddáp ten
Lugar a Kabanalan kada taon, tehud siya a tawid a digi ni hayup. Peru
ti Cristo ay pumensan la a sinumáddáp para iyalay na en sadili na. 26 Ni
awan konahud, ay kailangan nakuwan a paruway-ruway siya a magdusa
sapul dikona lalangán i munduwiday. Peru pumensan la siya a pinumeta,
nadid a pagtapusan dán nen panahun tánni buraán na en kasalanan ten
pamamag-itan nen páng-alay na ten sadili na. 27 Minetakda ten tolay a
pumensan la a matay, káttapos ay en pághatul. 28 Kona labi hud, ti Cristo
ay pumensan a nealay tánni buraán na en kasalanan nen tolay. Dumemát
siya a ruway, bakán a para magalay para ten kasalanan nan tánni iligtas
na en magáoray hidi dikona.

10 1 En Kautusan ay mage-aninu la, bakán a tatarudan a letratu
nen mágkaganda a bagay a dumemát. Awan iyád mangpabanal
ten umadeni hidi ten Diyos a magalay ti pare-parehu kada taon. 2 Ta
ni napatawad dán ngani en umadeni hidi ten Diyos ten pamamag-itan
nen pággalay di, ay awan dán nakuwan hidi ti ikabalisa a kasalanan di.
Sakay awan dán nakuwan hidi magalay a ruway. 3 Peru iyud a pággalay
di a kada-taon en mángpaisip ten kasalanan di hidi. 4 Gapu en digi nen
toro hidi sakay nen kambing hidi ay awan ti kaaariyan a makapangibut
ten kasalanan nen tolay hidi.

5 Kaya ngani a dikona dinumibábbi ti Cristo ti munduwiday ay kinagi
na ten Diyos a,

"En alay hidi a hayup ay awan mu gustu,
kaya inhanda mu en bággi ku para magin alay.
6 Awan ka minasaya ten alay hidi a tinutud sakay ten alay hidi a para
ten kasalanan.
7 Kaya kinagi ku a, 'Kedák háddi, Diyos ku, a mangtupad ten
kaluuban mu,'
Ayun ten nesulat ten Kasulatan a tungkul dikoku.' "

8 Kinagi ni Cristo a sala nen Diyos en alay hidi sakay en hayup hidi,
en handug hidi a tutudán, sakay en handug hidi a para ten kasalanan,
maski ni ayun iyád ten Kautusan. 9 Sakay kinagi na pa a, "Kedák háddi
a mangtupad ten kaluuban mu." Inibutan nen Diyos en purumeru a
handug sakay pinalitan na ten handug ni Cristo. 10 Gapu ten pángsunud

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni Jesu-Cristo ten kaluuban nen Diyos, kaya nalinis en kasalanan tam ten
pamamag-itan nen pánghandug na ten sadili na a bággi. Pumensan na la
iyád a ginamet, sakay awan dán kailangan a ruwayán.
11 Balang padi ay tumaknág a magserbi ten altar a aldew-aldew.
Mággaalayán hidi ti pare-parehu la a awan bi makapangibut ti
kasalanan. 12 Peru nagalay ti Cristo ti pumensan la para ten kasalanan,
káttapos ay naghari siya a kaguman nen Diyos. 13 Maguray siya haud
hanggan mapasuku nen Diyos dikona en kadima na hidi. 14 Kaya, ten
pamamag-itan nen pumensan la a pággalay na, ay pinagin-banal na hidi
a awan ti katapusan en lininis na hidi.
15 Pinatunayan bi iyád nen Banal a Ispiritu dikotam. Purumeru ay
kinagi na a,
16 "Iddi en magin kasunduwan ku dikodi
káddemát ni aldewid a hidi iyud, kagi nen Panginoon:
Idátton ku ten pusu di en utus ku hidi,
sakay isulat ku ten isip di."
17 Sakay kinagi na pa a, "Kalimunan ku dán en kasalanan di hidi sakay en
mágkadukás di hidi a gamet." 18 Gapu napatawad dán en kasalanan hidi,
kaya awan dán kailangan a magalay para ti kasalanan.

Umadeni Kitam ten Diyos

19 Ni konahud kákkapatkaka ku hidi, malaya kitamon a makasáddáp
ten Lugar a Kabanal-banalan gapu ten kákkatay ni Jesus. 20 Nangbukas
siya ti bigu a dilan sakay iyád a dilan ay makapangatád ti biyag para
dikotam, dilan a diretsu hanggan ten dilipot nen kortina, iyád ay
ten pamamag-itan nen bággi na. 21 Sakay gapu tehud kitam a dakila
a Padi a mamahala ten tolay hidi nen Diyos. 22 Umadeni kitam ten
Diyos a tehud a katapatan sakay matibay a pánnampalataya dikona,
malinis en konsensiya, sakay bággi a naugasan ten malinis a dinom.
23 Magpakatibay kitam ten pag-asa tam a awan magduwwa-duwwa, gapu
matapat en nangaku dikotam. 24 Sakay pagsikapan tam a mapabegsák en
balang essa ten págmahal ten kaparehu, sakay ten pággamet ti maganda.
25 Sakay dyan moy pabayan en pággipun-ipun a kona ten gamet nen
agum. Nan pabegsákkán moy en isip nen balang essa, lalu dán nadid a
ketan tamon a adeni dán en káddemát nen Panginoon.
26 Ni magtulos-tulos kitam padi ten pagkakasala káttapos a matukuyan
tam sakay matanggap en katutuhanan, ay awan dán ti alay para
mapatawad en kasalanan tam. 27 Nan mauray dállaid ay en makaánteng
a pademát a pághatul, sakay en magdalabadab a apoy a mangtutud
ten kadima hidi nen Diyos. 28 Ayun ten patunay nen duwwa oni tállu
a tistigu, en sumuway ten Kautusan ni Moises ay awan ti habag a
bunuwán. 29 Sakonya a dággi ti palagay moyid i parusaid nen tolay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

manginsultu ten Anak nen Diyos, sakay en awan mangpahalaga ten digi
na a nangpatibay ten kasunduwan sakay nangpabanal dikona, sakay ten
awan mánggalang ten makákkagbiyán a Ispiritu? 30 Gapu matenggi tam
en nángkagi ti kona háddi, “Sikán en gumanti; sikán en magparusa.”
Sakay kinagi na bi a, “Hatulan nen Panginoon en tolay na hidi.”
31 Makaánteng a tarud a mahatulan nen biyag a Diyos!

32 Isipán moy en nangyari dikomoy tenhud, dikona a pákkatanggap
moy ten Maganda a Bareta. Nagdanas kam ti makpal a kahirapan peru
awan kam nadaig. 33 Ni mensan, ay insultuwán di kam sakay pahirapan
ten atubengán nen kakpalan. Sakay ni mensan ay mákpagtiis kam ten
agum a magdanas ti kona labi hud. 34 Nákpagtiis kam ten pághirap nen
nepiresu hidi. Sakay tinanggap moy a tehud a kasayaan dikona inagew
di en ari-ariyan moy, gapu tukoy moy a tehud kam a mas mágkaganda
sakay awan mawan a ari-ariyan a nelaan dikomoy. 35 Kaya dyan moy
pabayan a mawan en pánnampalataya moy, ta ked haán en dikál a
piremyu. 36 Kailangan a magtiis kam, tánni masunud moy en kaluuban
nen Diyos sakay matanggap moy en impangaku na. 37 Gapu nakagi ten
kasulatan a,

“Badit dálla a panahun, en pademát ay dumemát dán,
awan dán siya magmamalay.
38 En matapat hidi a tagapagserbi ku ay mabiyag a tehud a
pánnampalataya,
peru ni adággan na en pánnampalataya na, ay awan ku siya
kasayaan.”

39 Peru awan kitam kabilang ten umadág hidi sakay mepahamak, nan ten
tehud hidi a pánnampalataya ten Diyos sakay maligtas.

En Pánnampalataya ten Diyos

11 1 Tehud a pánnampalataya en essa a tolay ni magtiwala siya a
mangyari en áasaan na, sakay maski ni awan na palla netan
en essa a bagay ay siguradu dán siya a mangyari iyud. 2 Gapu ten
pánnampalataya di ay kinasayaan nen Diyos en tolay hidi tenhud.

3 Gapu ten pánnampalataya ten Diyos, ay maintendiyan tam a en
mundu ay linalang ten pamamag-itan nen upos nen Diyos, sakay en
bagay hidi a ketan ay gubwat ten awan hidi ketan.

4 Gapu ten pánnampalataya ten Diyos, ay nagalay ti Abel ti mas
maganda nan ten inhandug ni Cain. Gapu haán, ti Abel ay imbilang a
matuwid dikona tanggapán nen Diyos en handug na. Maski patay dán, ay
magupos padi siya ten pamamag-itan nen pánnampalataya na ten Diyos.

5 Gapu ten pánnampalataya ten Diyos, ay awan natay ti Enoc, nan
inyangay dán siya dilanget. Awan dán siya netan gapu inyangay dán siya
nen Diyos dilanget. Kinagi nen Kasulatan a ti Enoc ay nagin makasaya

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten Diyos bagu inyangay dilanget. 6 Sakay awan kasayaan nen Diyos en
awan sumampalataya dikona. Gapu en deyaman a umadeni ten Diyos ay
dapat a maniwala a tehud a Diyos, sakay siya en mangatád ti piremyu ten
magaryok hidi dikona.
7 Gapu ten pánnampalataya ten Diyos, ay sinanig ni Noe en babala
nen Diyos tungkul ten bagay hidi a mangyari a awan na palla netan.
Summunud siya ten Diyos sakay naggamet ti dikál a abeng tánni iligtas
na en sadili na sakay ten kabilay na. Ten pamamag-itan ni iyád ay
hinatulan na i munduwiday, sakay imbilang siya nen Diyos a matuwid
gapu ten pánnampalataya na.
8 Gapu ten pánnampalataya ten Diyos, ay sinumunud ti Abraham
dikona a dulawán siya nen Diyos a umangay ten lugar a impangaku a
iyatád dikona. Sakay summunud siya, maski awan na tukoy ni hádya
angayan naid. 9 Gapu bi ten pánnampalataya na, ay nágyan siya haud
bilang dayu ten lugar a impangaku dikona nen Diyos. Nágyan siya ten
tolda a kona kánde Isaac ay ti Jacob a parehu a tinumanggap ti kona
haud a pangaku a gubwat ten Diyos. 10 Gapu áorayán ni Abraham a
mepataknág en banuwan, a en nangplanu sakay nángpataknág ay mismu
a en Diyos.
11 Gapu bi ten pánnampalataya, ay nagkahud ti Abraham ti kakayanan
a magin ama, maski ni lakay dán siya sakay ti Sara ay awan dán maari
a magenak. Nanalig siya a tupadán nen Diyos en pangaku na. 12 Kaya ti
Abraham a mebilang a ngari-ngari a patay dán ay naggubwatan nen essa
a lahi a kona ten katodu nen biton hidi dilanget sakay nen baybay hidi
ten gilid nen diget.
13 Atanan di ay natay a tehud a pánnampalataya ten Diyos. Awan
di natanggap en impangaku hidi nen Diyos, peru natan-aw di iyud
ten adeyu. Tinanggap di a dayu la hidi sakay mákpágyan la hidi ti
munduwiday. 14 Sakay malinaw a en tolay a magupos ti kona haud ay
magaryok palla hidi ti sadili di a banuwan. 15 Ni en pirmi di a áisipán ay
en lugar a naggubwatan di, ay tehud nakuwan a pagkakataun a makasoli
hidi haud. 16 Peru en gustu di ay essa a banuwan a mas maganda, en ked
dilanget. Kaya awan ingkatagama nen Diyos a siya ay magin Diyos di,
gapu nánghanda siya ti lugar para dikodi.
17 Gapu bi ten pánnampalataya ni Abraham, ay inyalay na ti Isaac
dikona subukán siya nen Diyos. Handa siya a máng-alay ten mággeessa
na a anak, maski a siya en tummanggap ten impangaku nen Diyos.
18 Kinagi nen Diyos, “Kánni Isaac a maggubwat en magin lahi mu.”
19 Maniwala siya a kaya a biyagán nen Diyos ti Isaac. Kaya makagi a
nesoli ngani ti Isaac dikona gubwat ten patay hidi.
20 Gapu ten pánnampalataya ten Diyos, ay inyatád ni Isaac kánde Jacob
ay ti Esau en pagpapala para ten dumemát a panahun.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Gapu ten pánnampalataya ten Diyos, ay inyatád ni Jacob en
pagpapala ten duwwa a anak ni Jose bagu siya matay. Sakay tinumawid
ten ontok nen sarukud na sakay sinumamba ten Diyos.
22 Gapu ten pánnampalataya ten Diyos, ay kinagi ni Jose dikona adeni
dán siya a matay a lumakad en Israelita hidi a gubwat ti Egipto, sakay
imbilin na a tawidán di en tulang na hidi.
23 Gapu ten pánnampalataya ten Diyos, en dáddikál hidi ni Moises ay
awan nanteng a sumuway ten utus nen hari; dikona ketan di a maganda
en anak, intagu di siya ten luub nen tállu a bulan.
24 Gapu ten pánnampalataya ten Diyos, ay tinumanggi ti Moises
dikona dikál dán siya, a dulawán a anak nen prinsesa a anak nen Faraon.
25 Ginustu na pa a mákpaghirap ten tolay hidi nen Diyos nan magtamasa
ti kasayaan a awan la magmalay a iyatád nen kasalanan. 26 Imbilang
na a mas mahalaga en magdanas ti kadustaan gapu ten Mesias nan ten
kayamanan hidi ni Egipto; gapu nakatuun en isip na ten piremyu ten
dumemát a panahun.
27 En pánnampalataya bi ten Diyos en nánggiya kánni Moises a lakadan
na en Egipto a awan ti ánteng maski magsaranta en hari. Mabegsák en
isip na gapu kumán na a ketan en Diyos. 28 Gapu bi ti pánnampalatayaid
a iyád, kaya na a intatag en Aldew nen Káttalib. Sakay inyutus a wasek-
wasekan ti digi en pintuwan hidi nen bilay para awan bunuwán nen
Anghel a Mágpuksa en panganay hidi a lállaki a Israelita.
29 Gapu ten pánnampalataya ten Diyos, ay nakaarabes en Israelita hidi
ten Madidig a Diget a kumán a ten mamadi a luta. Peru dikona umarabes
en taga-Egipto hidi ay nágkalimás hidi.
30 Gapu ten pánnampalataya nen Israelita hidi ten Diyos, ay naduray
en pader nen Jerico káttapos di a pinalebutan ten pittu a aldew. 31 Gapu
ten pánnampalataya ten Diyos, ti Rahab, en bábbi a belyas, ay awan
nepahamak a kaguman nen umád hidi a pasakup ten Diyos, gapu
tinanggap na ti maayus en espiyya hidi.
32 Magtulos-tulosák padi beman? Kulang en panahun para isaysay
ku en tungkul kánde Gideon, Barac, Samson, Jefte, David, Samuel,
sakay ten propeta hidi. 33 Gapu ten pánnampalataya di ten Diyos, tinalu
di en kahariyan hidi, naggamet hidi ti matuwid, sakay natanggap
di en pangaku hidi nen Diyos. Pinagiyám di en ngusu nen leon hidi,
34 nangadáp ti magerab a apoy, sakay nakaligtas ten ispada nen kalaban
di hidi. Nanghina hidi peru inatáddan hidi ti begsák tánni magin
mabegsák ten labanan, inumatras en dayu hidi a sundalu. 35 Gapu ten
pánnampalataya ten Diyos, ay nesoli ten sangan a bábbi hidi en patay di
hidi káttapos a mabiyag a ruway.
En agum ay pinahirapan sakay awan di gustu a tanggapán a makalaya,
gapu mas pinili di en matay ti hirap para biyagán a ruway sakay magkahud ti

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mas maganda a biyag. 36 En agum ay ininsultu sakay linatigu, sakay tehud bi a
nekulung a nakakadena. 37 Binábbatu di hidi, tináppeng ti lagadi, sakay binunu ti
ispada. Koblet ni tupa sakay kambing en isássulot di. Pinahirapan hidi, inapi, sakay
pináppasaketan. 38 Awan karapatdapat dikodi i munduwiday! Pakalat-kalat hidi
ten kaparangan sakay buki-bukid. Nágyan hidi ten aábbut sakay kuweba ten luta.
39 Sakay gapu ten pánnampalataya di ten Diyos, ay nángwarak hidi
ti essa a kasaysayan a awan malimunan. Peru en pangaku nen Diyos ay
awan natupad ten panahun di 40 gapu tehud a mas maganda a planu en
Diyos para dikotam, en makaguman di kitam sakay magin ganap hidi.

Ama Tam en Diyos

12 1 Nadid, gapu napalebutan kitam ti makpal a tistigu, adággan tamon en
kasalanan a alistu a maketawtaw, sakay ibutan en ányaman a hadlang a
mangpugád dikotam, sakay magtiyaga kitam a magtulos-tulos ten ginanán tam
a intakda nen Diyos. 2 Ituun tam en pangileng tam kánni Jesus a naggubwatan
nen pánnampalataya tam, a siya bi en nángpatupad háddi. Gapu ten kasayaan a
umáoray dikona, awan na ingkatagama a matay ten kudus, sakay mággetnud siya
nadid ten danág nen kawanan ten trono nen Diyos.
3 Isip-isipán moy ni sakonya en tiniis ni Jesus a pághirap a gubwat ten
makasalanan hidi, tánni awan kam manghina ti isip sakay sumuku. 4 Ten
pághirap moy kontra ten kasalanan ay awan palla dummemát ten puntu
a mabunu kam. 5 Sakay nalimunan moy dán beman en toldu nen Diyos a
magpabegsák ten isip moy bilang anak na? Kinagi na a,

> "Anak, dyan mu ibali-awanán ni disiplinaán ka nen Panginoon,
> sakay dyan ka panghinaan ti isip ni sawayán na ka.
> 6 Gapu disiplinaán nen Panginoon en mahal na hidi,
> sakay parusaan na en imbilang na a anak."

7 Tiisán moy en atanan bilang págdisiplina nen essa ama, gapu iyád en
mangpatunay a imbilang kam nen Diyos a anak na hidi. Deya a anak en awan
disiplinaán nen ama na? 8 Ni en págdisiplina a gággamitán ten atanan a anak
ay awan gamitán dikomoy, awan kam tunay a anak nan mungaw kam. 9 Awan
beman disiplinaán kitam nen dáddikál tam hidi, kaya igalang tam hidi. Awan
beman mas maganda ni pasakup kitam ten Diyos a Ama tam ti ispiritu para
mabiyag kitam? 10 Ten luub nen sabadit a panahun, disiplinaán kitam nen
dáddikál tam hidi, ayun ten tukoy di a maganda. Peru disiplinaán kitam nen
Diyos para ten kapiyyaan tam tánni magin banal kitam a kona dikona. 11 Mentras
disiplinaán kitam ay awan kitam masaya nan masaketan. Peru káttapos ni iyud, ay
maranasan tam en kapayapaan a bunga nen matuwid a kákkabiyag.

Babala hidi sakay Bilin

12 Kaya ilangkaw moy i lima moyen hidi a mágkalupoy sakay
pabegsákkán moy i áttud moyen hidi a magpágpág. 13 Sakay maglakad

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kam ten matuwid a dilan tánni awan lumalu en básset hidi a napilay nan magpiyya.

14 Sikapán moy a makasundu en kaparehu moy a tolay sakay
magpakabanal kam, gapu awan moy ketan en Panginoon ni awan
kam mabiyag ti kona haád. 15 Pakabantayan moy a awan adággan nen
deyaman dikomoy en págmahal nen Diyos. Dyan kam magmula ti saket
ni isip a makapagpadukás ten agum. 16 Pakabantayan moy a awan
mangalunya en deyaman dikomoy, oni awan magpahalaga ten bagay hidi
a ispirituwal, kona kánni Esau a impalit na ti essa penggan a pagkain en
karapatan na bilang panganay. 17 Sakay káttapos ay inagid na ten ama
na en pagpapala a para ten panganay. Peru awan dán maari gapu awan
dán mabagu en ginamet na, ányaman en gamitán na a págsisi sakay
págsanget.

18 Awan kam inumadeni a kona ten káadeni nen Israelita hidi ten
Bukid nen Sinai a tehud a maggerab a apoy, diklám, mabegsák a parás,
19 tánnug nen trumpeta, sakay boses. Dikona masanig nen tolay hidi
en boses, ay nákkekagbi hidi a umimang dán iyud a magupos 20 gapu
awan di matággád en utus a, "Ni deyaman en tumáppak ten bukid,
maski ni hayup, ay batuwán hanggan matay." 21 Talaga makaaánteng
en matan-aw di, maski ti Moises ay nagkagi a, "Magpágpággák ti
ánteng!"

22 Peru inadeniyan moyid ay en Bukid nen Sion sakay ten banuwan
nen Diyos a biyag, en makalanget a Jerusalem, a páppágyanan nen awan
mabilang a anghel. 23 Umangay kam ten masaya a pággipun-ipun nen
imbilang hidi a panganay, a nakalista dilanget. Umadeni kam ten Diyos
a hukum nen atanan, sakay ten ispiritu nen tolay hidi a ganap. 24 Sakay
umadeni kam kánni Jesus, en tagapamag-itan nen bigu a kasunduwan.
En digi na a bummulos a tehud a pangaku a mas mágkaganda a bagay
nan ten ipáppákraw nen digi ni Abel.

25 Kaya magingat kam, sakay mágsanig kam ti hustu dikona a
magupos. Gapu en awan hidi nágsanig ten nagupos ti lutaiday ay
awan makaligtas ten parusa! Konya tamon, ni umád kitam a mágsanig
ten magupos a gubwat dilanget! 26 Gapu ten boses nen Diyos ay
nayanág tenhud en luta; peru nadid ay impangaku na a, "Pumensan
ku pa a yanággán, bakán la a en luta nan pati en langet." 27 En upos
a, "pumensan pa," ay maliwanag a mángpakapospos a ibutan en
linalang hidi a bagay a mayanág, tánni manatili en bagay hidi a awan
mayanág.

28 Kaya magpasalamat kitam ten Diyos, gapu tummanggap kitam
ti kahariyan a awan mayanág. Sambaán tam en Diyos ten paraan a
makasaya dikona, tehud a pággalang sakay ánteng; 29 gapu en Diyos tam
ay kumán a apoy, makatutud.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Págserbi a Makasaya ten Diyos

13 1 Nadid, magtulos-tulos kam a magmahalan bilang matátkaka
kánni Cristo. 2 Dyan moy kalimunan a magpatulos ten dayu
hidi. Tehud a sasangan a naggamet ti kona haád ay nakapatulos hidi
ti kaanghelan a awan di namalayan. 3 Alalahanán moy en nágkepiresu
hidi, a kumán a kaguman di kam a nepiresu. Sakay tulungan moy en
kákkapatkaka a apiyadu a kumán a sikam en magdanas ti kona haud.
4 Dapat a igalang nen atanan en pákkabinga, sakay magin tapat ten
balang essa en magkabinga. Gapu hatulan nen Diyos en mángngalunya hidi.
5 Dyan kam kumán a rupa ni pilak; makontentu kamon ni ánya kedid
dikomoy. Gapu kinagi nen Diyos a, "Awan taka lakadan oni pabayan."
6 Kaya awan magalangan a makagi tam a,

"En Panginoon en tumulung dikoku,
awanák manteng,
ánya magamitid nen tolay dikoku?"

7 Alalahanán moy en nangasiwa hidi dikomoy tenhud, en nangaral hidi
dikomoy ten upos nen Diyos. Isipán moy ni konya hidi nabiyag sakay
natay, sakay arigán moy en pánnampalataya di ten Diyos. 8 Ti Jesu-
Cristo ay awan magbabagu; ni deya siya tenhud ay siya la nadid sakay
hanggan ten awan ti katapusan. 9 Dyan kam paakit ten sari-sari a toldu
a makapángtawtaw ten a tama dilan. Gapu mas maganda para dikotam
a mapabegsák en isip tam ten pamamag-itan nen habag nen Diyos nan
ten pamamag-itan nen kássunud ten utus hidi tungkul ten makan. En
sinumunud hidi ti iyád ay awan labi ti naalap a pakinabang.
10 Tehud kitam a altar, sakay en padi hidi a magserbi ten págsambaan
nen Judio hidi ay awan hidi maari a kuman ten alay tam. 11 Peru en digi
nen hayup hidi ay iyangay nen Kapunuwan a Padi ten Lugar a Kabanal-
banalan tánni iyalay para ten kasalanan, peru en bággi nen hayup hidi
ay tutudán ten luwas nen banuwan. 12 Kaya kona labi hud, natay ti Cristo
ten luwas nen banuwan tánni malinis na en tolay ten kasalanan di hidi,
ten pamamag-itan nen digi na. 13 Kaya umadeni kitam dikona ten luwas
nen banuwan sakay magdanas bi ten kahirapan a tiniis na. 14 Gapu bakán
a ti lutaiday en tatarudan a banuwan tam, sakay en áaryokán tam ay en
banuwan a dumemát. 15 Kaya pirmi kitam a magalay ti papuri ten Diyos
ten pamamag-itan ni Jesus, págpuri a mángpahayag ten pákkatukoy tam
ten ngaran na. 16 Dyan tam kalimunan en pággamet ti maganda sakay ten
káttulung ten agum, gapu iyán en alay hidi a kasayaan nen Diyos.
17 Sunudán moy en mangasiwa dikomoy sakay pasakup kam. Tungkulin
di a bantayan di kam, sakay panagutan di kam ten Diyos. Ni sunudán
moy hidi ay masaya hidi a mangsunud ten tungkulin di, peru ni awan ay
malungkut hidi, sakay awan iyán makatulung dikomoy.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18 Ipagdasal moy kami. Makagi mi dikomoy a malinis en konsensiya
mi, sakay gustu mi a mabiyag ti matuwid ten atanan a panahun. 19 Higit
ten atanan, agidán ku a ipagdasalák moy a makasoliyák a pagdaka
dikomoy.

Dasal

20 En Diyos a naggubwatan nen kapayapaan sakay en nangbiyag a
ruway ten Panginoon a ti Jesus a Dakila a Pastol nen tupa hidi gapu ten
digi na a nangpatibay ten awan ti hanggan a kasunduwan. 21 Ipagkaluub
nakuwan dikomoy nen Diyos en atanan a kailangan moy tánni magamet
moy en kaluuban na, sakay ten pamamag-itan ni Jesu-Cristo ay gamitán
na dikotam en makasaya dikona. Puriyán ti Cristo a awan ti katapusan!
Amen.

Katapusan

22 Ipákpágguron ku dikomoy, kákkapatkaka hidi, a sanigán moy ti
mahusay i pangaral kuwiday hidi dikomoy, ta aperet labi i sulat kuwidi.
23 Gustu ku a matukuyan moy a nakalaya dán en kapatkaka tam a ti
Timoteo. Ni dumemát siya a pagdaka ay ikuyug ku siya káangay ku haán.
24 Ikumusta moy kami ten mángngasiwa hidi haán dikomoy, sakay ten
atanan a kákkapatkaka. Mákkumusta dikomoy en kákkapatkaka hidi ti
Italia.
25 Pagpalaán kam a atanan nen Diyos.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Sulat ni
SANTIAGO

Paliwanag Tungkul ten Libru

En Sulat ni Santiago ay bilin hidi ten "pinili hidi nen Diyos ten iba-iba a bansa." Makpal en pánghalimbawaan a ginamit nen nángsulat ti iyád tánni mesaysay en bilin hidi tungkul ten karunungan sakay giyya ten tama a ugali sakay ararikad nen essa a Cristiano. Insaysay ten pamamag-itan nen pananaw nen essa a mánnampalataya en iba-iba a bagay kona ten kayamanan sakay kahirapan, págtoksu, maganda a ugali, tehud a panigan, pánnampalataya sakay ararikad, en pággamit ten dila, karunungan, págdima, kahambugan sakay págpakababa, pághatul ten kaparehu a tolay, katiyagaan sakay págdasal.

Pinahalagaan na ti sulatid a iddi en gamet a tehud a pánnampalataya ten pángtupad ten relihiyon a Cristiano.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1
Pánnampalataya sakay karunungan 1:2-8
Kapubriyan sakay kayamanan 1:9-11
Pagsubuk sakay toksu 1:12-18
Págsanig sakay pággamet 1:19-27
Babala ten tehud a panigan 2:1-13
Pánnampalataya sakay gamet 2:14-26
En Cristiano sakay en dila 3:1-18
En Cristiano sakay i munduwiday 4:1–5:6
En iba-iba a bilin 5:7-20

---

1 [1]Iyád a sulat ay gubwat kánni Santiago a tagapagserbi nen Diyos
sakay nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo.

Mákkumustaák dikomoy a atanan a tolay nen Diyos a nekalat ti munduwiday.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Pánnampalataya sakay Karunungan

2 Kákkapatkaka ku hidi, magsaya kam ni demáttan kam ni ányaman
a kalasi ni pagsubuk, 3 gapu tukoy moy dán a ni malampasan nen
pánnampalataya moy en pagsubuk ay magbunga iyád ti katatagan.
4 Dapat kam a magpakatatag a hanggan ten katapusan tánni magin
kompletu kam, awan magkulang ti ányaman. 5 Ni mangailangan kam ti
karunungan ay mággid kam ten Diyos ta átdenan na kam. En Diyos ay
masaya a mangatád ten bawat mággid. 6 Peru ni mággid kam ten Diyos
ay dapat kam a maniwala a iyatád na en agidán moy sakay dyan kam
magduda. Gapu en magduda ay kumán a en tagmák ten diget a ipadpad
nen parás. 7-8 En tolay a kona haud a magduwwa-duwwa ti pággisipan ay
awan dapat a umasa a iyatád nen Panginoon en agidán na.

En Pubri hidi sakay en Mágkayaman hidi

9 Sikam a mánnampalataya hidi a pubri, dapat kam a magsaya ni itaas
kam nen Diyos. 10 Kona bi ten mágkayaman hidi a mánnampalataya, dapat
kam a magsaya ni ibaba kam nen Diyos. Gapu en kayamanan ti lutaiday ay
kumán a en bulaklak nen lamon a malanás 11 ni makagkag ten masinggit a
sinag. Maragrag en bulaklak na sakay masida en ganda na. Kona labi hud
en kákkasida nen mayaman mentras a mágpaposposán ten kayamanan na.

En Pagsubuk sakay Toksu

12 Pinagpala en matapat hidi ten pánnampalataya di maski ni magdanas
hidi ti pagsubuk, gapu ni malampasan di dán en pagsubuk ay matanggap di
a bilang piremyu en biyag a impangaku nen Diyos ten atanan a magmahal
dikona. 13 Ni en essa a tolay ay natoksu ay dyan na kagiyán a, “Tinoksuwák
nen Diyos.” Gapu en Diyos ay awan matoksu nen madukás sakay awan na
bi toksuwán en deyaman para magkasala. 14 Matoksu en tolay ni sunudán
na en mágkadukás a kagustuwan nen bággi na. 15 Kapag ni tinumubu en
madukás a kagustuwan ten pusu nen tolay, ay magbunga iyád ti kasalanan.
Ni lumagu en kasalanan ay magbunga iyád ti kamatayan.
16 Mahal ku hidi a kákkapatkaka dyan kam paloloku. 17 Atanan
a mágkaganda a kaluub ay gubwat ten Diyos, gubwat ten Ama a
nanglalang ten atanan a bagay a mangdemlag dilanget. Magbagu man i
bagayid a hidi iyád, en Diyos ay awan magbabagu. 18 Ingkaluub nen Diyos
a magin anak na kitam ten pamamag-itan nen upos nen katutuhanan,
tánni magin pinakamahalaga kitam ten atanan a linalang na.

En Págsanig sakay Pánggamet

19 Pakatandaan moy iddi kákkapatkaka ku, magpakahusay kam a
mágsanig, pagisipan moy pa bagu kam a magupos sakay dyan kam

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pagdaka a magsaranta. 20 Gapu ni maiyamut ka ay awan mu masunud
en matuwid a kagustuwan nen Diyos. 21 Kaya adággan moy dán en
atanan a mágkadukás a gamet. Magpakababa kam a pasakup ten Diyos
sakay tanggapán moy en upos na a immula na ten pusu moy ta iyád en
mángligtas dikomoy.
22 Ni sinanig moy la en Upos nen Diyos sakay awan moy inggamet ay
linoku moy la en sadili moy. 23 Ni deyaman en nágsanig ten upos nen
Diyos sakay awan na iyud ginamet ay kumán a en tolay a nággaspehu.
24 Káttapos na a ketan en sadili na, sakay kállakad na ay pagdaka na dán
a kalimunan en idsura na. 25 Peru en tolay a tulos-tulos a magadal sakay
sumunud ten Kautusan a awan ti kulang sakay mangpalaya ten tolay, ay
hidi en pagpalaán nen Diyos ten atanan a gamitán di. Hidi en sumunud
ten nasanig di sakay awan makalimon.
26 Ni ten palagay mu ay relihiyoso ka peru awan mu mapugád en dila
mu, ay lokuwán mu la en sadili mu, sakay awan ti kuwenta en relihiyon
mu. 27 En rilihiyon a ibilang nen Diyos Ama a malinis sakay awan ti
kapintasan ay kona háddi: en tumulung ten ulila hidi sakay ten bilu hidi
ten kahirapan di, sakay en awan hidi mák-arig ten mágkadukás a gamet
ti munduwiday.

Babala ten Tehud a Panigan

2 1 Kákkapatkaka ku hidi, bilang mánnampalataya kánni Jesu-Cristo a
maluwalhati a Panginoon tam, dapat a parehu la en pangileng tam
ten atanan a tolay. 2 Nadid ni tehud a summáddáp a essa a mayaman ten
miting moy a nakabadu ti maganda sakay nakasangkalan ti gintu, sakay
summáddáp bi en essa a pubri a nakabadu ti ráppot, 3 sakay ni pinospos
moy ti maganda en mayaman a kinagi moy, “Háddi ka mággetnud ti
maganda iday a bangku,” sakay kinagi moy ten pubri a, “Mágtaknág ka
dálla haán oni mággetnud ka ti ditagen.” 4 Ni kona haud i gamitán moyid
ay tehud kamon a pinanigan, sakay naghatul kamon ti liwat.
5 Tandaan moy kákkapatkaka ku hidi. Pinili nen Diyos en pubri hidi
ti munduwiday tánni magin mayaman ti pánnampalataya sakay tánni
mebilang hidi ten kahariyan nen Diyos a impangaku na ten atanan a
magmahal dikona. 6 Peru imemenos moy en pubri hidi! Awan beman en
mágkayaman hidi en mangapi dikomoy sakay mángdimanda dikomoy?
7 Hidi bi en mágsasestiyán ten maganda a ngaran a inyatád dikomoy.
8 Maganda en gamet moy ni sunudán moy en utus ten kahariyan nen
Diyos, kinagi na ten Kasulatan a, “Mahalán mu en kaparehu mu a kona
ten págmahal mu ten sadili mu.” 9 Peru ni awan parehu i pangileng
moyid ten tolay ay nagkasala kamon, sakay ayun ten Kautusan ay dapat
kam a parusaan. 10 En tolay a lumabag ten essa a utus, ay lummabag ten
atanan nen Kautusan. 11 Inyutus nen Diyos a, “Dyan kam mangalunya.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tehud pa bi siya a utus a, “Dyan kam mamunu.” Nadid maski ni awan
kam nangalunya ni namunu kam, ay sinuway moy padi en utus nen
Diyos. 12 Kaya magingat kam ten ararikad moy sakay ten pággupos moy.
Gapu hatulan kam nen Diyos ayun ten kautusan a mangpalaya dikomoy.
13 Awan kagbiyan nen Diyos a hatulan en tolay a awan makabetu a
mangagbi ten agum, peru en tolay a makákkagbiyán ay awan dapat a
manteng ten pághatul.

En Pánnampalataya ay ten Gamet

14 Kákkapatkaka ku hidi, ánya beman serbiyid nen pánnampalataya
nen tolay ni awan labi ketan ten gamet na? Meligtas beman siya ni
konaid haud a pánnampalataya? 15 Nadid ni tehud kam a kapatkaka a
awan ti mesulot a badu sakay awan ti makan, 16 sakay kinagi moy la a,
“Kagbiyan ka nakuwan nen Diyos a paketaán ti badu mu sakay makan
mu.” Ánya i metulungid ni iyud ni awan moy bi hidi inátdenan ten
kailangan di? 17 Kaya en pánnampalataya a awan ti kaguman a gamet ay
patay.

18 Peru tehud bi a magkagi a, “Tehud ka a pánnampalataya, en kao
ku ay gamet.” I tábbig kuwid ay, ipeta mu dikoku en pánnampalataya
a awan ti gamet sakay ipeta ku bi dikomu en pánnampalataya ku ten
pamamag-itan nen gamet ku. 19 Awan beman maniwala ka a essa la
en Diyos? Tama iyán! Maski en dimonyo hidi ay maniwala bi sakay
magpágpág pa hidi ti ánteng. 20 Siko a mangmang! Gustu mu beman a
patunayan ku dikomu a awan ti kuwenta en pánnampalataya a awan ti
kaguman a gamet? 21 Kona ten ninunu tam a ti Abraham a kinasayaan
nen Diyos dikona iyalay na ten altar ti Isaac a anak na. 22 Ketan
moy háddi a en pánnampalataya na ay tehud a kaguman a gamet.
Napatunayan a en pánnampalataya na ay tama ten pamamag-itan nen
ginamet na. 23 Kaya nangyari dán en nakasulat a, “Summampalataya
ti Abraham ten Diyos, sakay imbilang siya nen Diyos a matuwid gapu
ten pánnampalataya na.” Kaya ti Abraham ay nangaranan a amigu nen
Diyos. 24 Kaya ketan moy háddi a magin karapatdapat en tolay ten Diyos
ten pamamag-itan nen gamet na, bakán a ten pánnampalataya la.

25 Kona labi ten nangyari kánni Rahab a mángngilállaki, imbilang siya
nen Diyos a matuwid gapu ten ginamet na a pinatulos na en Israelita hidi
a espiyya sakay tinulungan na hidi a makaginan ten pamamag-itan nen
iba a dilan. 26 Ni konya a en bággi a awan ti ispiritu ay patay, ay kona
labi hud, en pánnampalataya a awan ti gamet ay patay.

En Magamet nen Dila

3 1 Kákkapatkaka ku hidi, awan dapat a makpal dikomoy en magin
tagapagtoldu. Gapu tukoy moy a mas mahigpit en pághatul

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikotam a tagapagtoldu nan ten agum a tolay. 2 Atanan tam ay pirmi a
magkamali. En tolay a awan dán magkamali ten pággupos na ay awan
dán ti pagkukulang, sakay kaya na dán a pugáddán en sadili na. 3 Ni
pirinuwan tam en kabayu ay mapasunud tam, kaya maski hádya gustu
tamid a angayan ay maari la. 4 Isipán tam dálla en barku: dikál peru
kaya a ipadpad nen mabegsák a parás, peru mapaangay nen kapitan ten
maski hádya gustu na ten pamamag-itan nen badit a timon. 5 Kona labi
haán en dila nen tolay, badit la peru tunay ti kadikál en magamet na a
kahambugan.

Isipán moy dálla en malawak a talon, a kaya a tutudán nen sabadit
a apoy. 6 En dila ay kumán ngani a apoy, sakay kumán a essa a mundu
a naputat ti mágkadukás a mangpadingát ten buu moy a pagkatolay.
Apoyid a iyád ay gubwat ti impiyerno a mangsida ten biyag nen tolay.
7 En atanan a kalasi ni hayup a maglakad, ibun, en magarakas hidi, sakay
en ked hidi ten dinom ay kaya a paamuwán, sakay talaga a mapaamu
nen tolay. 8 Peru awan ti tolay a makapagpaamu ten dila. Tunay iyád ti
dukás sakay awan kaya a pugáddán, sakay putat ti ilu. 9 Gággamitán tam
en dila tam ten págpuri ten Panginoon tam sakay ten Diyos Ama, sakay
págmuda ten agum a tolay a linalang a kawangis nen Diyos. 10 En págpuri
ten Diyos sakay en págmuda ten agum a tolay ay maggubwat la ten essa
a ngusu. Kákkapatkaka ku hidi awan iyád dapat a mangyari. 11 Kona
labi ten bukal, maari beman a lumuwas ten eessa a bukal en dinom a
matablal sakay dinom a maasen? 12 Kákkapatkaka ku hidi, impusibli a
magbunga ti olibo en igos oni magbunga ti igos en ubas. Kona labi ten
essa a bukal a maasen a awan ka makasagáb ti matablal a dinom.

En Karunungan a Gubwat ten Diyos

13 Ni deya dikomoy en tehud a karunungan sakay tehud a pangintendi
ay kailangan a patunayan na. Mapatunayan iyád ten pamamag-itan
nen maganda na a kákkabiyag sakay maganda a gamet a tehud a
págpakababa sakay tehud a karunungan. 14 Peru ni pairalán moyid
ten pusu moy ay inggit sakay makasadili a kagustuwan, ay dyan moy
ihambug a marunung kam ta gapu ni magkakonahud ay imbilang moy
a liwat en katutuhanan. 15 I karununganid a kona haán ay bakán a
gubwat dilanget, nan gubwat ti munduwiday sakay makadimonyo. 16 Ni
ked hádya en inggit sakay makasadili a kagustuwan ay ked bi haud
en kaguluwan sakay atanan a kalasi ni madukás a gamet. 17 Peru en
karunungan a gubwat ten Diyos, purumeru ten atanan ay tehud a malinis
a kákkabiyag, masássorán ti kapayapaan, mahinahun, awan makutid,
makákkagbiyán, masipag a maggamet ti maganda, parehu en pangileng
na ten tolay sakay awan magkukunwari. 18 Magbunga ti matuwid en bine
nen kapayapaan a immula nen tolay a masássorán ti kapayapaan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kadima nen Diyos en Amigu ni Munduwiday

4 1 Ánya nagsapulanid nen pamágdadema moy? Awan beman en
mágkadukás moy hidi a kagustuwan a mamágdadema ten pusu
moy? 2 Masor kam ten sari-sari a bagay peru awan moy maalap, kaya
maski mamunu kam basta maalap moy la en gustu moy. Gapu ten
kákkasor moy ten bakán moy a kao ay mamágdadema kam. Kaya awan
moy maalap en gustu moy ay gapu awan kam mággid ten Diyos. 3 Peru
ni mággid kam ten Diyos ay awan kam makatanggap gapu madukás en
ked ten isip moy, sakay gustu moy la a masunud en mágkadukás moy
hidi a kagustuwan. 4 Sikam a awan tapat ten Diyos! Awan moy beman
tukoy a en amigu ni munduwiday ay kadima nen Diyos? En tolay a masor
a mák-amigu ti munduwiday ay kadima di en Diyos. 5 Dyan moy isipán
a awan ti serbi en ked ten kasulatan a, "Sasala nen Ispiritu a inyatád
nen Diyos dikotam a tehud siya a kaagew ten págmahal tam." 6 Tunay ti
kadikál en kagbi nen Diyos dikotam, kona ten nakasulat a, "Kalaban nen
Diyos en hambug hidi peru kagbiyan na en magpakababa hidi." 7 Kaya
magpasakup kam ten Diyos. Labanan moy en diyablo sakay adeyuwan
na kam. 8 Umadeni kam ten Diyos, sakay umadeni siya dikomoy.
Magpakalinis kamon ten biyag moy sikam a makasalanan hidi! Sikam a
pabagu-bagu ti isip ay baguwán moy dán en sadili moy. 9 Magluksa kam
sakay magsanget; palitan moy en págtawa moy ti págsanget sakay en
kasayaan moy ti kalungkutan. 10 Magpakababa kam ten atubengán nen
Panginoon sakay itaas na kam.

Dyan Humatul ten Kaparehu Mu

11 Kákkapatkaka ku hidi, dyan moy pintasan en kaparehu moy.
En magpintas oni humatul ten kapatkaka na ay pinintasan na sakay
hinatulan en Kautusan. Sakay ni hatulan mu en Kautusan ay bakán
ka dán a tagasunud nen Kautusan nan tagahatul na ka dán. 12 Deya ka
para manghatul ten kaparehu mu a tolay? En Diyos en nanggamet ten
Kautusan sakay siya bi en tagahatul. Siya la en tehud a kapangyariyan a
magligtas sakay magparusa.

Dyan Maghambug

13 Sanigán moy i kagiyán kuwiday, sikam a mágkagi ti kona háddi,
"Nadid oni ni ilaw ay angay kami ti essa a banuwan. Magsataon kami
haud a magnigosyu tánni kumita kami ti dikál a halaga." 14 Awan moy
tukoy ni ánya i mangyariyid ten biyag moy ni ilaw. En biyag moy ay
kumán la a asok a saglit a magbuu sakay awan magmalay ay mawan.
15 Dapat ay kona háddi i kagiyán moyid, "Ni kagustuwan nen Panginoon
a mabiyag kami padi ay itulos mi en balak mi." 16 Peru magmadikál kam

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay maghambug. Liwat iyán! 17En awan manggamet ten tama a tukoy
na a dapat na a gamitán, ay magkasala.

Paala-ala ten Mágkayaman hidi

5 1Sikam a mágkayaman hidi, sanigánnák moy! Maglungkut kam
sakay magsanget gapu ten matindi a hirap a dumemát dikomoy.
2Nawan dán en kayamanan moy sakay en badu moy hidi ay inábbut-
ábbutan dán ni insektu. 3En silber moy sakay gintu ay kinalawang
dán, sakay en kalawang na i magpatunayid kontra dikomoy, kumán
iyád a apoy a mangtutud ten bággi moy. Makpal kam a pináppuron
a kayamanan ti katapusaniday a panahun. 4Awan moy inupaan en
pinagtarabahu moy hidi ten luta moy, maski en pinaggapas moy hidi ay
magdaing ten Diyos. Sanigán moy! En págdaing di ay nasanig dán nen
Panginoon a makapangyariyan dilanget. 5Nagpakasarap kam ti biyag
ti lutaiday, sakay mágpapatabiyán kam a kona ten hayup a adeni dán a
bunuwán. 6Hinatulan moy sakay pinabunu en tolay a matuwid a awan
makalaban.

Págtiyaga sakay Págdasal

7Kákkapatkaka ku hidi, magtiyaga kam a maguray a hanggan ten
káddemát nen Panginoon. Kona ten mágmula a matiyaga a maguray ti
uden sakay ten maganda a págbunga nen mula na. 8Kona labi dikomoy,
dapat kam bi a magtiyaga sakay begsákkan moy en isip moy gapu adeni
dán a dumemát en Panginoon.

9Kákkapatkaka ku hidi, dyan kam magreklamu ten balang essa tánni
awan kam hatulan nen Diyos. Adeni dán a dumemát en pághatul ten
atanan a tolay. 10Kákkapatkaka ku hidi, ilingán moy en propeta hidi
a nangaral ten ngaran nen Panginoon, a matiyaga hidi a nagtiis ten
kahirapan di, kaya arigán moy hidi. 11Kakagiyan tam a pinagpala en
tolay a matiyaga sakay mágtiis ti hirap. Nasanig moy dán en tungkul ten
págtiis ni Job, sakay tukoy moy a ten katapusan ay pinagpala siya nen
Panginoon. Ginamet iyád nen Panginoon gapu makákkagbiyán siya sakay
mabait.

12Higit ten atanan kákkapatkaka ku hidi, dyan kam manumpa ni
mangaku kam. Dyan moy kagiyán a, “Tistigu ku en langet oni tistigu ku
en luta,” oni ányaman a bagay. Tama dán a kagiyán moy a, “Uhu,” ni uhu
sakay “Awan,” ni awan, tánni awan kam hatulan nen Diyos.

13Ni tehud a maghirap dikomoy ay dapat siya a magdasal. Ni tehud a
masaya dikomoy ay dapat siya a mágkansiyon ti papuri ten Diyos. 14Ni
tehud a te saket dikomoy ay dapat a padulaw na en pinunu hidi nen
simbaan, tánni idasal di siya sakay haplasan di ti langis ten ngaran nen
Panginoon. 15Pagpiyyaán nen Diyos en tehud a saket gapu ten dasal

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a tehud a pánnampalataya. Pabegsákkán siya nen Panginoon sakay
patawadán na en kasalanan na hidi. 16 Kaya itapat moy ten kákkapatkaka
moy hidi en kasalanan moy sakay idasal moy en balang essa tánni
magpiyya kam. Dikál en magamet nen dasal nen tolay a matuwid. 17 Kona
kánni Elias, a tolay labi a kaparehu tam. Nagdasal siya ti buu a pusu
a nakuwan ay dyan maguden, kaya awan ngani naguden ti tállu ay ti
kalahati a taon. 18 Dikona a nagdasal siya a ruway a maguden ay naguden
ngani, lummagu en mula hidi sakay nagbunga.

19 Kákkapatkaka ku hidi, ni tehud a essa dikomoy a nesina ten
katutuhanan ay maganda ni tehud bi a essa dikomoy a makapangakit
a soli siya a ruway. 20 Tandaan moy iddi: en makapangpasoli ten essa a
makasalanan ten tama a kákkabiyag ay nángligtas ti essa a kaluluwa ten
kamatayan sakay nakapagpatawad ti makpal a kasalanan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Purumeru a Sulat ni
PEDRO

Paliwanag Tungkul ten Libru

En purumeru a sulat ni Pedro ay para ten mánnampalataya hidi a nginaranan na a, "pinili nen Diyos," a nekalat ti danág ti ámyanan ti Asia Menor. En pinakapaksa ni iyád a sulat ay mangpabegsák ten isip nen mangbasa hidi a nakaranas ti pággusig, págtiis gapu ten pánnampalataya di. Impaala-ala ten mangbasa hidi en a Maganda Bareta tungkul kánni Jesu-Cristo. Kinagi na a en kamatayan, en kákkabiyag a ruway sakay en kássoli nen Panginoon en makapangatád dikodi ti pag-asa. Kaya dapat di bi a tanggapán sakay tiisán en hirap, gapu siguradu hidi a iyád ay pagsubuk ten katapatan di ten pánnampalataya di. Bukud pa haud, tehud hidi a piremyu ten "Aldew" a mehayag ti Cristo. Kaguman ten pangpabegsák ti isip ten panahun nen kabalisaan, pinayuwan na bi en tagapagbasa hidi a mabiyag bilang tagasunud hidi ni Cristo.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-2
Paala-ala tungkul ten págligtas nen Diyos 1:3-12
Pangaral tungkul ten banal a kákkabiyag 1:13–2:10
En tungkulin nen Cristiano ten panahun nen kahirapan 2:11–4:19
Kapakumbabaan sakay págserbi nen Cristiano 5:1-11
Pangkatapusan 5:12-14

---

1 [1] Iyád a sulat ay gubwat dikoku a ti Pedro a apostol ni Jesu-Cristo.
Summulaták dikomoy a pinili hidi nen Diyos a mákpágyan ti munduwiday. Sikam a ked hidi ten iba-iba a prubinsiya a Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, hanggan ti Bitinia. [2] Napili kam ayun ten layunin nen Diyos a Ama sakay pinagin-banal kam nen Ispiritu tánni sumunud kánni Jesu-Cristo sakay malinisan kam ten pamamag-itan nen digi na.

Pagpalaán kam nakuwan ti kapayapaan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Biyag a Pag-asa

3 Magpasalamat kitam ten Diyos sakay Ama nen Panginoon tam a ti
Jesu-Cristo. Gapu ten dikál a kagbi na dikotam ay inátdenan na kitam ti
bigu a biyag ten pamamag-itan nen pángbiyag na a ruway kánni Jesu-
Cristo. Iyád en makapangatád dikotam ti biyag a pag-asa, 4 kaya umasa
kitam a makao tam en mayaman a pagpapala nen Diyos para ten tolay
na hidi. Hidi iyád a pagpapala ay awan masida, awan ti kapintasan
sakay awan kumupas a inhanda nen Diyos para dikomoy dilanget.
5 Sakay ten pamamag-itan nen pánnampalataya moy, ay bantayan kam
nen kapangyariyan nen Diyos mentras a áorayán moy en kaligtasan a
mehayag ten katapusan a panahun.
6 Ti aldewid a iyud ay magsaya kam maski ni magdanas kam padi
ti sari-sari a pagsubuk ten alay nen sabadit a panahun. 7 Ni en gintu a
masida ay purbaan ten apoy tánni ketan ni talaga a puru a gintu, ay
kona labi hud en pánnampalataya moy a mas mahalaga nan ten gintu a
purbaan ten pagsubuk tánni ketan ni talaga a matapat. Ni magkakonahud
ay mapuri kam, dakilaán, sakay parangalan ten Aldew a mehayag ti
Jesu-Cristo. 8 Maski awan moy palla siya netan ay mahal moy dán siya.
Hanggan ngani nadid ay awan moy palla siya netan peru maniwala
kamon dikona. Kaya tunay dán en kasayaan moy a awan mepaliwanag
ti upos. 9 Gapu matanggap moy dán en kaligtasan moy a bunga nen
pánnampalataya moy.
10 En propeta hidi tenhud ay siniyasat di ti hustu sakay pinagadalan
di en tungkul ti kaligtasanid a iyád. Kaya impahayag di a i kaligtasanid
a iyád ay kaluub nen Diyos dikomoy. 11 Inadal di bi ni konya sakay ni
nikan iyád a mangyari. Ten tulung nen Ispiritu ni Cristo ay nahulaan di
en tungkul ten madággi a hirap a danasán ni Cristo sakay en karangalan
a matanggap na. 12 Impakapospos bi nen Diyos ten propeta hidi a en
atanan a gággamitán di ay bakán a para ten sadili di la a kapiyyaan nan
para dikomoy a atanan. Nadid ten tulung nen Banal a Ispiritu a gubwat
dilanget ten mángngaral hidi ay nasanig moy en Maganda a Bareta
tungkul kánni Jesu-Cristo. Maski en anghel hidi ay gustu di bi iyád a
matukuyan.
13 Nadid dapatid ay pirmi kam a nakahanda a gamitán en kagustuwan
nen Diyos. Dyan kam pabigla-bigla, sakay umasa kam ti hustu ten
pagpapala a matanggap moy ni mehayag dán ti Cristo. 14 Bilang
masássunudán a anak, dyan kam paalipin ten kagustuwan nen bággi
a kona dikona a awan kam palla ti pánnampalataya. 15 Dapat kam a
magpakabanal ten atanan a gamitán moy, kona ten kabanalan nen Diyos
a nangdulaw dikomoy. 16 Gapu kinagi nen Kasulatan, “Banalák kaya
magpakabanal kam bi.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 Awan ti panigan en Diyos. Pahalagaan na en balang essa ayun
ten ginamet na. Gapu ta dulawán moy siya a Ama ay igalang moy siya
mentras a biyag kam. 18 Tukoy moy dán a tinubus kam nen Diyos ten
dati moy a biyag a minana moy ten ninunu moy hidi. En nangtubus
na dikomoy ay awan masisida oni maubus a kona ten gintu sakay ten
silber, 19 nan ten pamamag-itan nen mahalaga a digi ni Cristo. Kona
siya ten tupa a awan ti dingát sakay kapintasan a inyalay ten Diyos.
20 Bagu a linalang nen Diyos i munduwiday ay inlaan na dán ti Jesus
tánni mangtubus dikomoy sakay impahayag siya alang-alang dikomoy
bagu a dumemát en katapusan a panahun. 21 Gapu kánni Cristo, ay
summampalataya kam ten Diyos a nangbiyag a ruway dikona sakay
nangparangal, kaya en pánnampalataya moy sakay pag-asa ay ked ten
Diyos.
22 Nadid, gapu ten págsunud moy ten katutuhanan ay nalinisan kamon
ten kasalanan moy hidi, sakay nagin tapat kamon ten págmahalan moy
bilang matátkaka. Kaya magmahalan kamon ti buu a pusu. 23 Gapu
neenak kam a ruway bakán a ten pamamag-itan nen kákkeenak a tehud
a kamatayan, nan ten biyag sakay awan magbabagu a upos nen Diyos.
24 Ayun ten Kasulatan,

"En atanan a tolay ay kona ten lamon,
kona ten kagandaan nen essa a bulaklak.
En lamon ay malanás sakay kumupas en bulaklak na
25 peru en upos nen Panginoon ay manatili a awan ti katapusan."

Sakay iyád a upos ay en Maganda a Bareta a impangaral dikomoy.

En Batu a Biyag sakay en Pinili a Banuwan

2 1 Kaya ibutan moy dán nadid en ugali moy hidi a mágkadukás,
dyan kamon manglimang, magkukunwari, magsállap sakay
magupos ti awan maganda tungkul ten agum a tolay. 2 Umarig kam
ten anak a bábbadit a pirmi a mauwaw ten tunay a ispirituwal a gatas
tánni bumegsák en pánnampalataya moy a hanggan matanggap moy en
kaligtasan. 3 Kona ten kinagi nen Kasulatan, "Naranasan moy dán ten
sadili moy en kabaitan nen Panginoon."
4 Umadeni kam kánni Cristo, siya en biyag a batu a inadiyan nen
tolay hidi a kumán a awan ti halaga peru siya en pinili nen Diyos a
pinahalagaan ti hustu. 5 Kona ten biyag a batu, magin bahagi kam nen
essa a templo a ispirituwal. Sikam en padi hidi a nelaan para ten Diyos,
magalay kam ten Diyos ti alay a ispirituwal a makapangpasaya alang-
alang kánni Jesu-Cristo. 6 Kona ten kinagi nen Kasulatan,

"Ilingán moy,
idátton ku ti Zion en pamireng, pinili sakay mahalaga;
awan mapasaniki en deyaman a sumampalataya dikona."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 Kaya i batuwid a iyud ay tunay ti halaga dikomoy a mánnampalataya
hidi. Peru ten awan hidi mánnampalataya ay hidi en mangpatunay ten
Kasulatan a,

"En batu a inadiyan nen mágbilay hidi
ay siya bali en batu a pangpundasyon."
8 Sakay
"Iyád labi a batu en kesángdulan
sakay kerakpaan nen tolay hidi."
Nesángdul hidi gapu awan hidi summunud ten Upos nen Diyos, sakay
iyád en inhanda nen Diyos para dikodi.
9 Peru sikam en lahi a pinili nen Diyos, a magin padi a magserbi ten
Hari, essa a bansa a para ten Diyos. Sikam en anak na hidi a inhanda na
para mángpakapospos ten ginággamet na hidi a mágkaganda a bagay.
Tenhud ay ked kitam ten kadiklámman peru inyagton na kitam ten
makahanga na a demlag. 10 Tenhud ay bakán kam palla a tolay nen Diyos,
peru nadid ay tolay na kamon. Tenhud ay awan dikomoy en kagbi nen
Diyos peru nadid ay natanggap moy dán en kagbi na.

En Alipin hidi nen Diyos

11 Kákkapatkaka ku hidi, ipákpágguron ku dikomoy, bilang dayu ti
lutaiday dyan kam padaig ten mágkadukás hidi a kagustuwan nen bággi
a kontra ten kaluluwa moy. 12 Pirmi moy a ipeta en maganda a ugali ten
Hentil hidi maski ni bábbintangán di kam ti madukás, káddemát nen
Aldew nen Pághatul ay magpuri hidi ten Diyos gapu ten mágkaganda a
bagay a netan di dikomoy.
13 Alang-alang ten Panginoon ay magpasakup kam ten atanan a pinunu
nen gubiyernu, ten Emperador, a kataasan ti katungkulan. 14 Sumunud
kam bi ten gubernador hidi a indátton nen Emperador a magparusa
ten mággamet hidi ti madukás, sakay mangpuri ten mággamet hidi ti
maganda. 15 Gapu gustu nen Diyos a paimangán moy en mangmang
hidi a tolay a mágga-uposán ti madukás ten mágkaganda hidi a bagay a
gággamitán moy. 16 Malaya kamon, peru dyan moy gamitán en kalayaan
moy para maggamet ti madukás nan mabiyag kam a bilang alipin hidi
nen Diyos. 17 Igalang moy en atanan a tolay sakay mahalán moy en
kaparehu moy hidi a mánnampalataya. Parangalan moy en Diyos sakay
igalang moy en Emperador.

Arigán Tam en Págtiis ni Cristo

18 Sikam a alipin hidi, igalang moy en amu moy hidi sakay pasakup
kam dikodi, bakán la a ten mágkabait hidi nan pati ten loku hidi.
19 Pagpalaán kam nen Diyos ni paggamitan di kam ti awan maganda

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

gapu ten kássunud moy ten kaluuban nen Diyos. 20 Ni naparusaan kam
gapu ten ginamet moy a madukás ay awan kam ti pakinabang. Peru
ni naparusaan kam gapu ten ginamet moy a maganda ay pagpalaán
kam nen Diyos. 21 En págtiis ti hirap ay bahagi nen pángpili nen Diyos
dikomoy, gapu nagtiis bi ti Cristo ti hirap alang-alang dikomoy. Inyatád
na iyád a halimbawa tánni arigán moy. 22 Awan siya nagkasala, awan bi
siya nagupos ti kakabuliyan maski nikan. 23 Dikona insultuwán di siya
ay awan siya gummanti. Maski dikona pahirapan di siya ay awan siya
ti kákkagi, nan impebahala na en sadili na ten Diyos a makaturangan a
tagahatul. 24 Tinawid ni Cristo en kasalanan tam hidi ten kákkatay na
ten kudus, tánni matay kitamon ten kasalanan sakay mabiyag ayun ten
kaluuban nen Diyos. Nagpiyya kamon ten pamamag-itan nen talingu na
hidi. 25 Kumán kam a en tupa hidi a nágketawtaw peru nadid ay napisan
kam a ruway tánni sumunud ten Pastol moy a Mággalaga ten kaluluwa
moy.

Toldu Para ten Magkabinga

3 1 Nadid, sikam a bábbi hidi, pasakup kam ten kabinga moy. Tánni
mara awan palla hidi maniwala ten Upos nen Diyos ay maari
a maakit hidi a sumampalataya ni ketan di en mágkaganda moy a
gamet. Maski ni awan kamon magpaliwanag dikodi, 2 gapu ketan na en
pággalang mu ten Diyos sakay en maganda mu a kákkabiyag. 3 En ganda
moy ay awan dapat a pangluwas la, kona ten pággayus ti buuk, págsulot
ti alahas, sakay págsulot ti mágkaganda a badu. 4 Nan i dapat moyid a
pakapagandaán ay en pusu moy, iyán en kagandaan a awan kumupas,
mahinahun sakay mabait a tunay a kasayaan nen Diyos. 5 Tenhud a
panahun, kona haán en kagandaan a impeta nen banal hidi a bábbi a
umasa ten Diyos, en págpasakup di ten kabinga di. 6 Kona kánni Sara a
sinunud na ti Abraham sakay dinulaw na pa a amu na. Mebilang kam bi a
anak na ni maganda en gamet moy sakay awan kam ti dapat a kantingan.
7 Sikam bi a lállaki hidi, mákpággagum kam ti maganda ten kabinga
moy, gapu mas mahina hidi nan sikam. Alalahanán moy a inátdenan bi
hidi nen Diyos ti biyag a awan ti katapusan a kona dikomoy. Gamitán
moy iyád tánni awan ti magin hadlang ten págdasal moy.

En Pághirap Gapu ten Gamet a Maganda

8 Bilang pangkatapusan, dapat kam a magkaessa sakay magmahalan
a kona ten matkaka, dapat kam a makákkagbiyán sakay magpakababa.
9 Dyan moy gantiyan ti madukás en maggamet ti madukás dikomoy. Dyan
moy sumpaán en mangsumpa hidi dikomoy. Nan, pagpalaán moy hidi
gapu pinili kam tánni tumanggap ten pagpapala nen Diyos. 10 Kona ten
nakasulat ten Kasulatan,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"En maghangad a mabiyag ti mapayapa sakay sagana,
ay dapat a magpugád ten dila na sakay pággupos ti madukás.
En ányaman a pangluloku sakay madaya a pággupos
ay awan dapat a lumuwas ten bibig na.
11 Iwasan mu en madukás sakay gamitán mu en tama;
sakay pirmi mu a pagsikapan a mabiyag ti mapayapa.
12 En mata nen Panginoon ay nakatuun ten matuwid,
sakay sanigán na en dasal di,
peru en mággamet hidi ti madukás ay adággan na!"
13 Awan ti maggamet ti madukás dikomoy ni magsikap kam a maggamet ti maganda. 14 Peru ni paggamitan di kam ti madukás gapu ten pággamet moy ti maganda ay magsaya kam. Dyan kam manteng sakay dyan kam mabalisa. 15 Igalang moy ti Cristo sakay sambaán moy siya bilang Panginoon. Dapatid ay pirmi kam a nakahanda a magpaliwanag ten deyaman a magtanung dikomoy tungkul ten pag-asa moy. 16 Ni magpaliwanag kam ay dapat a magalang sakay malamig en pággupos moy. Bilang tagasunud ni Cristo ay siguraduwán moy a pirmi a malinis en konsensiya moy tánni mapasaniki en magupos hidi ti madukás tungkul ten maganda moy a ugali. 17 Gapu mas mapiyya pa ni maghirap kam gapu ten pággamet moy ti maganda, ni saiyád en kagustuwan nen Diyos, nan ni maghirap kam gapu ten pággamet moy ti madukás. 18 Gapu ti Cristo ay natay a pumensan para ten atanan. Siya ay mabait a tolay a kapalit nen atanan a makasalanan, tánni megiyya na kam ten Diyos. Natay en bággi na peru nabiyag a ruway ten ispiritu. 19 Ti iyud a kalagayan na ay ummangay siya ten ispiritu hidi a nakapiresu. 20 Hidi iyud a ispiritu ay en tolay hidi a awan summunud ten Diyos dikona a maggamet ti Noe ten abeng, peru en Diyos ay nagin matiyaga a naguray dikodi mentras a gamitán en abeng. Sasangan la a tolay en naligtas ten dilobyu, walu la hidi. 21 En dilobyu ay kumán a binyag a mángligtas dikomoy nadid. En binyag ay bakán a páglinis ten dingát nen bággi nan essa a pangaku ten Diyos ten pamamag-itan nen malinis a konsensiya. Iligtas kam nen binyag ten pamamag-itan nen kákkabiyag a ruway ni Jesu-Cristo. 22 Ti Jesu-Cristo ay ummangay dilanget sakay nadid ay mággetnud ten kawanan nen Diyos. Maghari siya haud ten anghel hidi sakay ten agum pa hidi a tehud a kapangyariyan dilanget.

En Binagu a Biyag

4 1 Nadid, gapu naghirap ti Cristo ay dapat kam bi a magin handa a maghirap a kona dikona. Gapu ni magtággád kam ti hirap ay patunay iyán a ummimang kamon ten kasalanan. 2 Gustu naid a kagiyán ay adággan moy dán en kagustuwan nen bággi sakay sumunud kamon ten Diyos ten buu a biyag moy. 3 Tama dán en panahun a sinayang

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

moy ten pággamet ten bagay hidi a kona ten gamet nen Hentil hidi:
kahalayan, madukás a kagustuwan nen bággi, páglasing, madukás a
kasayaan, inoman, sakay en makaánteng a págsamba ten diyos-diyosan
hidi. 4 Magtaka hidi gapu awan kamon mákpággagum dikodi ten
madukás di a kákkabiyag, kaya sidaan di kam. 5 Peru dumemát en aldew
a tábbigan di iyud ten Diyos a nakahanda a manghatul ten biyag ay ten
patay. 6 Kaya nepangaral bi en Maganda a Bareta ten patay hidi tánni
maski ni natay dán hidi a kona ten nakatakda a mangyari ten atanan a
tolay ay mabiyag en ispiritu di a kaguman nen Diyos.

En Mahusay a Pánggamit ten Kaluub nen Diyos

7 Tandaan moy, adeni dán en katapusan ni munduwiday, kaya
kailangan moy a magpugád sakay mahusay en pággisipan moy tánni
makapagdasal kam. 8 En pinakamahalaga ten atanan ay magmahalan
kam ti tapat, gapu en págmahal ay makapagpatawad ti makpal a
kasalanan. 9 Magpatulos kam ten bilay moy a maluwag ten kaluuban
moy. 10 En balang essa dikomoy ay nagkaluuban nen Diyos ti maganda
a kaluub, kaya gamitán moy iyud a kaluub para ten kapiyyaan nen
agum bilang mahusay a katiwala nen Diyos. 11 Ni nagkaluuban ka nen
Diyos a mángngaral ay kailangan ipangaral mu en upos nen Diyos. Ni
nagkaluuban ka nen Diyos ti káttulung ay tumulung ka sakay gamitán
mu en begsák a gubwat ten Diyos. Gamitán moy en atanan a bagay
para ten kapuriyan nen Diyos alang-alang kánni Jesu-Cristo. Kao na en
karangalan sakay kapangyariyan a awan ti katapusan. Amen.

En Págtiis nen Cristiano

12 Kákkapatkaka ku hidi, dyan moy pagtakaan en mágkadággi a
pagsubuk a danasán moy a kumán a bihira la a mangyari. 13 Nan dapat
kam a magsaya gapu nákbahagi kam ten pághirap ni Cristo, tánni
masaya kam a tarud káddemát nen aldew a ketan tam en kaluwalhatian
na. 14 Pinagpala en tolay a insultuwán di gapu tagasunud siya ni Cristo;
gustu naid a kagiyán ay ked dikona en maluwalhati a Ispiritu, en Ispiritu
nen Diyos. 15 Dyan nakuwan mangyari a magdusa kam gapu namunu
kam, nagtakaw, sumássuway ten kautusan, oni makialam ten biyag nen
agum. 16 Peru ni magdusa kam gapu ten pagka-Cristiano moy ay dyan
moy iyud ikasaniki. Nan dapat kam a magpasalamat ten Diyos gapu ten
ngaran na a ked dikomoy.

17 Dummemát dán en panahun nen pághatul nen Diyos, sakay
idipalongu nen Diyos a hatulan en tolay na hidi. Ni sikitam
idipalonguwid nen Diyos a hatulan, sakonya wád a kadággi i parusaid
nen awan hidi maniwala ten Maganda a Bareta a gubwat ten Diyos?
18 Kona ten nakasulat ten Kasulatan,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"En tolay hidi a mabait ay ngari-ngari a awan maligtas.
Iyud pa beman en tolay hidi a makasalanan a awan tumenggi ten
Diyos, ánya wád i mangyariyid dikodi?"
19 Kaya ni deyaman en maghirap gapu iyud en kagustuwan nen Diyos
ay dapat a magtiwala ten matapat a Máglalang, sakay tulos-tulos siya a
maggamet ti maganda.

En Tolay hidi nen Diyos

5 1 Para ten pinunu hidi nen simbaan, mákpágguronák dikomoy
bilang essa bi a pinunu nen simbaan a kona dikomoy. Tistiguwák
ten pághirap ni Cristo, sakay kabahagiyák ten karangalan na a adeni
dán a mehayag. Ipákpágguron ku dikomoy, 2 a alagaan moy en tolay hidi
nen Diyos a impagkatiwala na dikomoy. Pospusán moy hidi a maluwag
ten isip moy gapu iyud en gustu nen Diyos, bakán a mapilitan kam
la. Gamitán moy en tungkulin moy bakán a para bayadan kam nan
gamitán moy iyud gapu gustu moy a magserbi. 3 Dyan kam masiyadu a
mahigpit ten tolay hidi a nasakupan moy, nan mángpeta kam ti maganda
a halimbawa dikodi. 4 Sakay káddemát nen Kapunuwan a Pastol ay
makatanggap kam ti maluwalhati a kurona a awan magkukupas.
5 Sakay sikam a kabataan hidi, pasakup kam ten pinunu hidi nen
simbaan. Magpakababa kam a atanan sakay magserbi ten balang essa,
gapu nakasulat a, "Sasala nen Diyos en tolay hidi a mapagmadikál,
peru kasayaan na en magpakababa hidi." 6 Kaya magpakababa kam ten
kapangyariyan nen Diyos tánni parangalan na kam ten intakda na a
panahun. 7 Ipabahala moy ten Diyos en atanan a kabalisaan moy, gapu
siya en mangalaga dikomoy.
8 Humanda kam sakay magbantay a pirmi, gapu en diyablo a
kadima moy ay kumán a leon a maglebut sakay magurangag a
magaryok ti sangwabán na. 9 Dyan kam manteng dikona, begsákkan
moy en pánnampalataya moy. Tukoy moy labi a bakán la a sikam i
magdanasid ti kona haán a kahirapan, nan maski en kákkapatkaka
moy hidi ti buuwiday a mundu. 10 Peru káttapos moy a magtiis ten
sabadit a panahun, ay en Diyos a pággubwatan nen pagpapala en
mangbuu dikomoy, mangpatatag, mangpabegsák ten isip moy sakay
essa a pundasyon a awan maari-arikad. Siya en nangpili dikomoy
tánni makabahagi na kam ten kaluwalhatian na a awan ti katapusan
a kaguman ni Cristo. 11 Kao na en atanan a kapangyariyan a awan ti
katapusan! Amen.

En Pangkatapusan a Bilin

12 Ti Silas en tummulung dikoku ti págsulat kuwiday. Essa siya a
kapatkaka tam a tapat sakay mapagkatiwalaan ku. Ten pamamag-itan ni

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sulat kuwidi ay gustu ku a pabegsákkán en isip moy sakay magpatunay ten kabaitan nen Diyos. Kaya dyan kam humiwalay ti pagpapala naid a iyád.

13 Mákkumusta dikomoy en kákkapatkaka tam hidi a ked ti Babilonia a pinili nen Diyos a kaparehu moy labi; mákkumusta bi dikomoy ti Marcos a mahal ku a anak ti pánnampalataya. 14 Mágbatiyan kam a masaya bilang matátkaka kánni Cristo. Nakuwan en kapayapaan ay pumirmi dikomoy a atanan a tagasunud hidi ni Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Kaduwwa a Sulat ni
PEDRO

Paliwanag Tungkul ten Libru

En Kaduwwa a Sulat ni Pedro ay para ten dipalongu hidi a mánnampalataya. En pinakapaksa ni sulatid a iyád ay tánni labanan en gamet nen liwat hidi a tagapagtoldu. En katábbigan ni problemaid a iyád ay en pánnatili ten tatarudan a kaalaman tungkul ten Diyos sakay ten Panginoon a ti Jesu-Cristo, en kaalaman a imbahagi nen naketa hidi kánni Jesus sakay nakasanig ten págtoldu na. Mabalisa en nagsulat a ti Pedro gapu ten toldu a magkagi a ti Cristo ay awan dán soli. Kinagi na a awan palla dumemát en kássoli ni Cristo gapu ten katutuhanan a, "Awan gustu nen Diyos a mepahamak en deyaman, en gustu na ay makapagsisi a atanan sakay sumoli ten Diyos."

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-2
En págdulaw ten Cristiano 1:3-21
En liwat hidi a tagapagtoldu 2:1-22
En kássoli ni Cristo 3:1-18

---

1 1 Iyád a sulat ay gubwat dikoku a ti Simon Pedro a tagapagserbi
sakay apostol ni Jesu-Cristo.
Para dikomoy a atanan a tummanggap ti pánnampalataya a mahalaga
a tarud a kona ten pánnampalataya mi. Gubwat iyád ten makatarungan a
Diyos sakay Tagapagligtas tam a ti Jesu-Cristo.
2 Idasal ku a mabiyag kam nakuwan ten sagana a kabaitan nen Diyos
a awan ti kapantay sakay ten kapayapaan na, ten pamamag-itan nen
pákkatenggi moy ti hustu ten Diyos sakay kánni Jesus a Panginoon tam.

En Dapat a Ugali nen Mánnampalataya hidi

3 Ten pamamag-itan nen kapangyariyan nen Diyos ay natanggap tamon
en atanan a bagay tánni magkahud kitam ti biyag a maka-diyos. Iyád
ay ten pamamag-itan nen pákkatenggi tam kánni Jesus, siya labi en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nangdulaw dikotam tánni mákbahagi ten karangalan na sakay kabaitan
na. 4 Inátdenan kitam nen Diyos ti mágkataas sakay mágkahalaga a
pangaku, tánni makabahagi kitam ten kalikasan na, ni magkakonahud ay
makaiwas kitam ten mágkahalay a kagustuwan ni munduwiday. 5 Kaya
pagsumikapan moy a idagdag ten pánnampalataya moy en kabaitan; ten
kabaitan moy ay idagdag moy en karunungan; 6 ten karunungan moy ay
idagdag moy en págpugád ti sadili; ten págpugád moy ti sadili ay idagdag
moy en katatagan; ten katatagan moy ay idagdag moy en pagkamaka-
Diyos; 7 ten pagkamaka-Diyos moy ay idagdag moy en págmalasakit ten
kapatkaka moy; ten págmalasakit moy ay idagdag moy en págmahal.
8 Hidi iyád en katangian hidi a kailangan a palaguwán ten biyag moy.
Tánni en pákkatukoy moy ten Panginoon tam a ti Jesu-Cristo ay magin
kapaki-pakinabang sakay makabuluhan. 9 Peru en awan ti hidi iyád a
katangian ay kumán a burák a nakalimon a pinatawad dán ten kasalanan
na hidi.

10 Kákkapatkaka ku hidi, kailangan a gamitán moy en atanan a
makaya moy tánni mapatunayan moy a sikam ay dinulaw sakay pinili
nen Diyos. Ni kona haád i gamitán moyid ay awan kam melisi ten
pánnampalataya moy. 11 Ni magkonahud ay magkahud kam ti karapatan
a makasáddáp ten awan ti katapusan a kahariyan nen Panginoon tam
sakay Tapagapagligtas a ti Jesu-Cristo.

12 Kaya maski tukoy moy dán iyád a katutuhanan sakay matibay kamon
ti hidi iyád, ay pirmiyák la a magpaala-ala dikomoy. 13 Para dikoku ay
tama la a lukagán ku en kaisipan moy tungkul ti bagayid a hidi iyád
mentras a biyagák palla. 14 Tukoy ku a awanák dán magmalay ti biyagid a
iyád ayun ten impakapospos nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo dikoku.
15 Kaya gamitán ku en atanan tánni masigudu ku a maala-ala moy i
bagayid a hidi iyád ni awanák dán.

En Patunay ten Kadakilaan ni Cristo

16 Nadid, tungkul ten pángpakapospos mi dikomoy ten
makapangyariyan a kássoli nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo ay awan
kami nagrarámmat, gapu netan mi a mismu en kadakilaan na. 17 Dikona
parangalan siya nen Diyos a Ama ay nasanig mi en boses a gubwat ten
dakila a kaluwalhatian dilanget a kinagi na, “Iyád en mahal ku a Anak
a kasayaan ku a tarud.” 18 Kaguman kami ni Jesus ten banal a bukid
dikona a nasanig mi en boses a gubwat dilanget.

19 Kaya iyád en mangpatunay a tarud ngani en impakapospos nen
propeta hidi. Kaya dapat moy a paniwalaan en kinagi di gapu kumán
iyád a simbuwan a magdemlag ten madiklám a lugar hanggan a
dumemát en aldew a kássoli nen Panginoon. Kumán siya a en talang-
umaga a mangdemlag ten isip moy. 20 Peru pakatandaan moy iddi, awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ti makapángpaliwanag a gubwat ten sadili na la a isip ten hula hidi ten
banal a Kasulatan. 21 Gapu en hula nen propeta hidi ay bakán a gubwat
ten isip la nen tolay, nan ten pamamag-itan nen pággiyya nen Banal a
Ispiritu ay kinagi di en mensahi a gubwat ten Diyos.

En Liwat a Tagapagtoldu

2 1 Tenhud ay tehud a awan tatarudan a propeta ten Israelita hidi.
Kona labi nadid a panahun, tehud a umangay dikomoy a liwat
a tagapagtoldu. Samantalaán di kam a tolduwan ti liwat a toldu a
mángpahamak dikomoy. Sakay maski en Panginoon a nángligtas
dikodi ay tanggiyan di, peru awan magmalay ay mepahamak hidi.
2 Konapamanhud ay makpal en maakit di a mangunonud ten kahalayan
di, sakay gapu ten gággamitán di, en agum ay magupos ti madukás
tungkul ten Dilan nen katutuhanan. 3 Gapu ten kasakiman di ay
linlangán di kam ten pamamag-itan nen mágkaganda di a pággupos.
Nalay dán a nakahanda en hatul a para dikodi sakay en mangpuksa
dikodi ay awan tidug.

4 Maski en anghel hidi a nagkasala ay awan pinatawad nen Diyos,
imbut na hidi ti impiyerno sakay kinadenaan ten lugar a madiklám
hanggan ten káddemát nen Aldew nen Pághatul. 5 Maski tenhud a
panahun ay awan pinatawad nen Diyos en tolay hidi a awan maka-diyos,
pinuksa na hidi ten pamamag-itan nen dilobyu. Basta en winarak na ay
ti Noe a nángpakapospos ten katutuhanan sakay en pittu a kaguman
na. 6 Hinatulan nen Diyos en siyudad a Sodoma sakay Gomorra gapu
ten kasalanan di, sakay tinutud na hidi tánni ipeta na en mangyari ten
mágkadukás a tolay. 7 Peru inligtas nen Diyos ti Lot a essa a matuwid
a tolay. Nabalisa a tarud ti Lot gapu ten gággamitán a kahalayan nen
tolay hidi a awan maka-diyos. 8 Mahirapan en kaluuban na a mangáeleng
bilang matuwid a tolay ten mágkadukás a gággamitán nen tolay hidi
aldew-aldew mentras a mákpágyan siya dikodi. 9 Kaya tukoy nen
Panginoon ni konya na a iligtas ten pagsubuk en tolay hidi a maka-diyos,
sakay ni konya na a parusaan en tolay hidi a mágkadukás káddemát
nen Aldew nen Pághatul. 10 Lalu dán ten tolay hidi a sumássunud ten
mahalay a kagustuwan nen bággi sakay en sumássuway hidi ten Diyos a
Makapangyariyan.

En mágtoldu hidi ti liwat ay pangahasin sakay hambug hidi, awan
di igagalang maski en linalang hidi dilanget nan insultuwán di pa
hidi. 11 Maski ni mas mabegsák sakay mas makapangyariyan en anghel
hidi nan en liwat hidi a tagapagtoldu ay awan di hidi inakusaan sakay
ininsultu ten atubengán nen Panginoon. 12 Peru i tolayid a hidi iyád
ay kumán hidi a hayup a neenak tánni dikáppán sakay bunuwán,
awan di gamitán en isip di ten ányaman a gamitán di. Kalabanán di

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

en bagay hidi a awan di maintendiyan, kaya bunuwán bi hidi a kona
ten mágkailam hidi a hayup. 13 Ni konya di a pinahirapan en agum ay
kona bi haud danasán diyid. Maski aldew ay kasayaan di a maggamet
ti kahalayan a kagustuwan nen bággi di, makasaniki sakay makasida ti
pagkatolay a makaguman moy hidi a kuman, ked hidi haán a masaya a
mangdaya dikomoy. 14 Awan hidi ti agum a gamet nan magaryok ti bábbi
a paglibangan di, awan hidi magsasawa a mággagamitán ti kasalanan.
Dayaán di en tolay hidi a mágkahina ti kaisipan tánni magkasala.
Sakim hidi sakay sinumpa. 15 Linisiyan di dán en matuwid a dilan, sakay
netawtaw hidi. Inarig di ti Balaam a anak ni Beor a masaya ten pilak
a gubwat ten madukás a gamet. 16 Kaya sinaway siya nen asno na ten
kaarengan na, nagupos en asno a kumán a tolay.

17 Hidi iyád a tolay ay kumán a sapa a namadiyan, sakay kumán a
diklám a inyáppar nen mabegsák a parás. Inhanda dán nen Diyos en
lugar a tunay ti diklám para dikodi. 18 Hambug hidi a magupos peru
awan bi ti kuwenta en kákkagiyán di. Kagiyán a di a maari la maggamet
ten mágkadukás a kagustuwan nen bággi tánni mapasoli di ten dati biyag
en bigu palla hidi a ummadág ten madukás a kákkabiyag. 19 Ipangaku
di ten maakit di hidi a tehud a kalayaan, peru mismu a hidi ay alipin ni
kadukássan. Gapu en tolay ay alipin nen ányaman a maghari dikona.
20 En tolay hidi a makatenggi kánni Jesu-Cristo a Panginoon sakay
Tagapagligtas ay makaiwas ten mágkadukás a gamet ti munduwiday.
Peru ni maakit hidi a ruway ten mágkadukás a gamet ay mas madukás pa
en magin kalagayan di nan ten purumeru. 21 Mas mapiyya pa ni awan di
dálla natukuyan en tungkul ten matuwid a kákkabiyag nan ni natukuyan
di sakay inadággan di labi en banal hidi a Kautusan a inyatád dikodi.
22 Tumama dikodi en kakagiyan a,

"En asu ay soliyán na labi a kanán en inyota na dán."
sakay en babuy a nadigus ay soli labi a tumubug ten lusak."

En Pangaku a Káddemát nen Panginoon

3 1 Mahal ku hidi a kákkapatkaka, kaduwwa ku dán iddi a sulat
dikomoy. Ten duwwa ku a sulat ay nagsikapan ku a ipaala-ala
dikomoy en sangan a bagay tánni magkahud kam ti malinis sakay tama
a pággisipan. 2 Gustu ku a ipaala-ala dikomoy en kinagi nen banal hidi
a propeta tenhud sakay en utus nen Panginoon sakay Tagapagligtas
a gubwat ten apostol hidi. 3 Purumeru ten atanan ay dapat moy a
maintendiyan a ten dimudyan a aldew ay lumitaw en tolay hidi a
mágkahalay ti biyag, sakay pagtawaan di kam. 4 Kagiyán di a, "Awan
beman a impangaku ni Cristo a soli siya? Hádya dán siya? Nágkatay dálla
en ninunu tam hidi ay awan la ti pagbabagu sapul dikona a lalangán i
munduwiday!" 5 Awan ti halaga dikodi en katutuhanan a linalang nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Diyos en langet ay ten luta ten pamamag-itan nen upos na. Linalang na
en luta ten dinom sakay ten pamamag-itan nen dinom. 6 Dinom labi en
nangsida na ti munduwiday dikona a nagdilobyu. 7 Ten kapangyariyan bi
nen Upos nen Diyos ay nakapirmi la en luta sakay en langet hidi tánni
tutudán na káddemát nen aldew nen pághatul sakay págparusa ten
mágkadukás hidi a tolay.
8 Kákkapatkaka ku hidi, dyan moy kalimunan i bagayid a iddi, ten
pangileng nen Panginoon ay parehu la en saldew ay ten sanglibu a taon
sakay en sanglibu a taon ay parehu la ten saldew. 9 Awan pabayan nen
Panginoon en impangaku na, a kona ten isipán nen agum. Nan tarudid ay
gustu na a makapagsisi en atanan, gapu awan na gustu a mepahamak en
deyaman.
10 En kássoli nen Panginoon ay kona ten káddemát nen mágtakaw.
Káddemát ni Aldewid a iyud ay bigla a mawan en langet a kasabay nen
mabegsák a maggalungogung. Matutud en aldew, en bulan sakay en biton
hidi, i lutaidi sakay en atanan a ked haád ay mawan.
11 Nadid, ni konahád i mangyariyid ten atanan a bagay ten katapusan
a aldew ay dapat a mabiyag kamon a tehud a kabanalan sakay sumunud
ten kagustuwan nen Diyos 12 alay tam a maguray ten káddemát na.
Gamitán tamon en makaya tam tánni alistu a dumemát i Aldewid a iyud,
aldew a pángtutud sakay pángtunaw nen Diyos ti munduwiday gapu ten
matindi a init. 13 Peru umasa kitam ten impangaku nen Diyos dikotam a
bigu a langet sakay bigu a luta, katarungan i umiralid haud.
14 Kaya nadid kákkapatkaka ku hidi, alay tam a maguray ay pilitán
tam a pirmi a maganda en gamet tam ten pangileng nen Diyos tánni
magkahud kitam ti kapayapaan. 15 Isipán moy dálla en pasensiya nen
Panginoon, inátdenan na kam padi ti pagkakataun a maligtas. Kona labi
haán en insulat nen kapatkaka tam a ti Pablo, ayun ten karunungan
a impagkaluub nen Diyos dikona. 16 Ten atanan nen sulat na hidi ay
pirmi a kona háddi paala-ala naid. Tehud a sangan a bahagi ten sulat na
hidi a mahirap a intendiyán a pakahuluganan ti liwat nen tolay hidi a
mangmang sakay mangpuripát ten tama. Kona labi hud en gággamitán
di ten agum hidi a bahagi nen Kasulatan, kaya mismu a hidi en
mángpahamak ten sadili di.
17 Sikam a kákkapatkaka ku hidi a makatukoy dán ti bagayid a iyád.
Dapat kam a magingat tánni awan kam maakit nen tolay hidi a mágtoldu
ti liwat, tánni awan kam mesina ten maganda moy a kalagayan.
18 Sikapán moy a lumagu ten kagbi sakay karunungan nen Panginoon
sakay Tagapagligtas tam a ti Jesu-Cristo. Kao na en kapuriyan a awan ti
katapusan! Amen.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Purumeru a Sulat ni

JUAN

Paliwanag Tungkul ten Libru

En Purumeru a Sulat ni Juan ay tehud a duwwa a mahalaga a layunin: 1) Akitán en mangbasa hidi a mabiyag a tehud a pákpagkaessa ten Diyos sakay ten Anak na a ti Jesu-Cristo 2) Paalalahanan na hidi a magingat ten liwat a adal. Iyád a liwat a adal ay nakasusug ten pánniwala a madukás i munduwiday sakay ti Jesus a Anak nen Diyos ay talaga a bakán a tolay. Kákkagiyán nen mágtoldu hidi a dapat a magin malaya en tolay ten ányaman a kaugnayan di ti munduwiday tánni maligtas. Itáttoldu di bi a en kaligtasan ay awan ti kaugnayan ten moralidad sakay ten págmahal ten kaparehu a tolay.

Bilang katábbigan ni tolduwid a iyád, ay malinaw a kinagi nen nángsulat ti libruwid a iyád a ti Jesu-Cristo ay talaga a nagin tolay. Ipaggumiit na a kailangan a magmahalan en atanan a maniwala kánni Jesus sakay magmahal ten Diyos.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-4
Demlag sakay diklám 1:5–2:29
En anak hidi nen Diyos sakay en anak hidi nen diyablo 3:1-24
En katutuhanan sakay en liwat 4:1-6
En págmahal ten kaparehu a tolay 4:7-21
En págtagumpay nen pánnampalataya 5:1-21

En Upos a Makapangatád ti Biyag

1 1 Magsulat kami dikomoy tungkul dikona a ten sapul palla ay ked dán
siya, en Upos a makapangatád ti biyag. Nasanig mi siya sakay netan mi,
namámmalas mi sakay nakabitan. 2 Nehayag i biyagid a iyád, netan mi siya,
pinatunayan sakay ipáppangaral dikomoy en biyag a awan ti katapusan a ked ten
Ama sakay nehayag dikomi. 3 Ipáppahayag mi ngani dikomoy en netan mi sakay
nasanig mi tánni makaguman mi kam ten pákpagkaessa mi ten Ama sakay ten
Anak na a ti Jesu-Cristo. 4 Insulat mi iyád tánni makompletu en kasayaan tam.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mabiyag Ayun ten Demlag

5 Saiyád en nasanig mi ten Anak na sakay ipahayag mi bi dikomoy: en
Diyos ay demlag sakay awan ti ányaman a kadiklámman dikona. 6 Kaya
ni kagiyán tam a tehud kitam a pákpagkaessa dikona peru mabiyag
kitam labi ten kadiklámman, ay nagbuli-buli kitam sakay awan mabiyag
ayun ten katutuhanan. 7 Peru ni mabiyag kitam a ayun ten demlag a kona
dikona a pirmi a ked ten demlag ay tehud kitam a pákpagkaessa sakay en
atanan nen kasalanan tam ay lininisan nen digi ni Jesus a Anak na.
8 Ni kagiyán tam a awan kitam ti kasalanan ay dayaán tam la en sadili
tam, sakay awan dikotam en katutuhanan. 9 Peru ni aminán tam ten
Diyos en kasalanan tam hidi ay siguradu a patawadán na kitam, sakay
linisán na kitam ten atanan a kasalanan tam gapu siya ay matapat sakay
matuwid. 10 Kaya ni kagiyán tam a awan kitam nakagamet ti kasalanan,
ay ginamet tam a mabuli en Diyos, sakay awan dikotam en upos na.

Ti Cristo en Mágsurug Dikotam

2 1 Anak ku hidi, insulat ku hidi iyád dikomoy tánni awan kam
magkasala. Peru ni deyaman en magkasala ay tehud Mágsurug
dikotam ten Ama. Siya ay ti Jesu-Cristo, en matuwid. 2 Ti Cristo en alay
para ten kapatawadan nen kasalanan hidi, bakán la en kasalanan tam
hidi, nan pati en kasalanan nen atanan a tolay. 3 Nakasiguradu kitam
a matenggi tam en Diyos ni sássunudán tam en utus na hidi. 4 Ni deya
en magkagi a, “Kilala ku siya,” peru sumuway labi ten utus na hidi ay
mabuli sakay awan dikona en katutuhanan. 5 Peru en sumássunud ten
upos nen Diyos ay mahal na a tarud en Diyos. Iyád en pakatukuyan tam
a ked kitam dikona. 6 Ni deyaman en magkagi a nákpagkaessa siya ten
Diyos ay dapat a mabiyag a kona ten kákkabiyag ni Jesu-Cristo.

En Bigu a Utus

7 Mahal ku hidi a kákkapatkaka, bakán a bigu a utus isulat kuwidi
dikomoy, nan en dati dán a utus a ked dán dikomoy tenhud pa. Iyád
a mensahi ay nasanig moy dán. 8 Peru mebilang a bigu a utus isulat
kuwidi dikomoy, gapu mággawa-awan dán en kadiklámman sakay
mágdadedemlag dán en tunay a demlag. En katutuhanan na ay netan ten
biyag ni Cristo sakay ketan bi dikotam.
9 En magkagi a ked siya ten demlag peru maiyamut ten kapatkaka na
ay ked palla ten kadiklámman. 10 En magmahal ten kapatkaka na ay
pirmi a ked ten demlag, sakay awan siya magin dahilan nen págkasala
nen agum. 11 Peru en maiyamut ten kapatkaka na ay ked palla ten
kadiklámman. Maglakad palla siya ten kadiklámman sakay awan na
tukoy en tamuwán na, gapu binurák siya nen kadiklámman.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Magsulaták dikomoy a anak ku hidi, gapu napatawad dán en
kasalanan moy hidi gapu ten ginamet ni Cristo. 13 Magsulaták dikomoy
a ama hidi, gapu nakilala moy siya a sapul pa ten sapul ay siya dán.
Magsulaták bi dikomoy a kabataan hidi gapu nagtagumpayan moy dán
en madukás.
14 Magsulaták dikomoy a anak hidi, gapu nakilala moy en Ama.
Magsulaták dikomoy ama hidi, gapu nakilala moy siya a sapul pa ten
sapul ay siya dán. Magsulaták dikomoy kabataan hidi, gapu mágkabegsák
kam, ked a pirmi ten isip moy en upos nen Diyos sakay tinalu moy dán
en Madukás.
15 Dyan moy mahalán i munduwiday oni en bagay hidi ti munduwiday.
En magmahal ti munduwiday ay awan magmahal ten Ama. 16 Gapu en
atanan a ked ti munduwiday, a kona ten mágkadukás a kagustuwan nen
bággi, en kagustuwan a ketan nen mata, sakay en kapalaluwan gapu
ten ari-ariyan ay bakán a gubwat ten Ama nan gubwat ti munduwiday.
17 Mawan i munduwiday sakay en atanan a kagustuwan nen tolay, peru en
sumunud hidi ten kagustuwan nen Diyos ay mabiyag a awan ti katapusan.

En Anti-Cristo

18 Anak ku hidi, iyád dán en katapusan a panahon! Kona ten nasássanig
moy dán, a dumemát en anti-Cristo. Nadid ngani ay makpal dán a
lumitaw a anti-Cristo, kaya tukoy tam a adeni dán en katapusan. 19 Maski
ni dati tam hidi a kakagumanan peru bakán tam hidi a talaga a kaessa.
Gapu ni talaga a kaessa tam hidi ay kakaguman tam nakuwan hidi nadid.
Peru summina hidi, kaya ketan la a bakán tam hidi a talaga a kaessa.
20 Peru inyatád dán dikomoy en Banal a Ispiritu, kaya tukoy moy dán
en katutuhanan. 21 Magsulaták dikomoy bakán a gapu awan moy tukoy
en katutuhanan, nan gapu tukoy moy dán iyád. Sakay tukoy moy bi a
awan ti kakabuliyan a gubwat ten katutuhanan.
22 Deya beman en mabuli? Awan beman en magkagi a ti Jesus ay
bakán a en Cristo? Ni deyaman en magkagi ti iyád ay anti-Cristo; awan
di paniwalaan en Ama sakay en Anak. 23 En awan tumenggi ten Anak
ay awan bi tumenggi ten Ama. Ni deyaman en tumenggi ten Anak ay
tinenggi na bi en Ama.
24 Pakaingatan moy ten pusu moy en nasássanig moy ten sapul pa. Ni
gamitán moy iyád ay kaessa moy en Anak sakay en Ama. 25 Sakay siya
iddi en pangaku ni Cristo dikotam, biyag a awan ti katapusan.
26 Isulat ku iyád dikomoy tánni átdenan kam ti babala ten tolay hidi
a masor a mángtawtaw dikomoy. 27 En Banal a Ispiritu en mángtoldu
dikomoy ten atanan a bagay. Atanan a itáttoldu na ay tatarudan, awan
iyád ti kaguman a kakabuliyan. Sakay kona ten itáttoldu nen Ispiritu,
pumirmi kam kánni Cristo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28 Kaya ngani anak ku hidi, mákpagkaessa kam dikona tánni magin
matiwasay en isip tam ten kássoli na a ruway, sakay awan kitam
masaniki dikona ten aldew nen kássoli na. 29 Gapu tukoy moy a ti Cristo
ay matuwid, dapat moy bi a matukuyan a en atanan a mággamet ti
matuwid ay anak nen Diyos.

En Anak hidi nen Diyos

3 1 Ilingán moy la ni sakonya ti kadikál en págmahal nen Ama
dikotam! Dinulaw na kitam a anak nen Diyos, ta iyán en tatarudan
a anak na kitam. Iddi en dahilan ni bakin awan kitam maintendiyan nen
makamundu hidi a tolay: awan di tenggiyán en Diyos. 2 Mahal ku hidi a
kákkapatkaka, nadid ay anak kitamon nen Diyos. Peru awan palla ketan
en magin kalagayan tam, peru tukoy tam a káddemát ni Cristo a ruway
ay magin kona kitam dikona, gapu ketan tam ni deya siya a talaga. 3 Kaya
ni deyaman en tehud a kona haád a pag-asa ay pagsikapan na a magin
malinis en kákkabiyag na a kona kánni Cristo.

4 En balang magkasala ay lumabag ten kautusan nen Diyos, gapu en
kasalanan ay páglabag ten kautusan. 5 Tukoy moy a ummangay háddi ti
Cristo tánni ibutan na en kasalanan tam hidi, siya ay awan ti kasalanan.
6 En mákpagkaessa dikona ay awan magtulos-tulos ti kasalanan. Ni
deyaman en magtulos-tulos ten kasalanan ay awan naketa oni nakatenggi
kánni Cristo.

7 Anak ku hidi, dyan kam paloku maski kándeya! Ni deyaman en
maggamet ti matuwid ay matuwid a tolay kona kánni Cristo. 8 En
magtulos-tulos ten kasalanan ay kaessa nen diyablo, gapu sapul pa
tenhud ay mággagamitán dán siya ti kasalanan. Kaya ummangay háddi
en Anak nen Diyos ay tánni sidaán na en gamet hidi nen diyablo.

9 En tinanggap nen Diyos a bilang anak na ay awan magtulos-tulos ti
pagkakasala, gapu ked dikona en biyag a gubwat ten Diyos. Sakay gapu
anak siya nen Diyos ay awan siya maari a magtulos-tulos ti pagkakasala.
10 Iddi en pakatukuyan ni deya en anak hidi nen Diyos sakay ni deya en
anak hidi nen diyablo: ni deyaman en awan maggamet ti matuwid sakay
awan magmahal ten kapatkaka na ay bakán a anak nen Diyos.

Magmahalan Kitam

11 Iddi en adal a nasanig moy dán ten sapul pa: magmahalan kitam.
12 Dyan kitam umarig kánni Cain; siya ay sakup nen diyablo. Binunu na
en kapatkaka na. Bakin? Gapu madukás en gamet na hidi, peru matuwid
en gamet nen kapatkaka na.

13 Kaya kákkapatkaka ku hidi, dyan kam magtaka ni kaiyamutan kam
ni munduwiday. 14 Tukoy tam a ummagton kitamon ten biyag a gubwat
ten kamatayan, gapu mahal tam en kákkapatkaka tam hidi. En awan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

magmahal ay ked palla siya ten kamatayan. 15 Mágbabonu en maiyamut
ten kapatkaka na sakay tukoy moy a awan ten mágbabonu en biyag a
awan ti katapusan. 16 Iddi pakatukuyan tamid ten tatarudan a págmahal:
inyalay ni Cristo en biyag na para dikotam. Kaya dapat tam bi a iyalay
en biyag tam para ten kákkapatkaka tam. 17 Peru ni ketan nen essa a
tehud a anggen ti biyag en kapatkaka na a mangailangan, sakay awan na
iyád tinulungan, ay makagi beman a mahal na en Diyos? 18 Anak ku hidi,
dyan kitam magmahal ten pamamag-itan la nen upos, nan ipeta tam en
tatarudan a págmahal ten pamamag-itan nen gamet.

Mapayapa a Kaisipan ten Atubengán nen Diyos

19 Iddi pakatukuyan tamid a ked kitam ten panig nen katutuhanan,
sakay matahimik en konsensiya tam ten atubengán nen Diyos 20 ni sakali
a ligaligán kitam nen konsensiya tam. Gapu en Diyos ay mas mataas nan
ten konsensiya tam sakay tukoy na en atanan a bagay. 21 Mahal ku hidi a
kákkapatkaka, ni awan kitam ligaligán nen konsensiya tam, ay mapayapa
en isip tam a umadeni ten Diyos. 22 Tanggapán tam en ányaman a agidán
tam dikona gapu sássunudán tam en utus na hidi sakay gággamitán tam en
makasaya dikona. 23 Iddi en utus na: sumampalataya kitam ten Anak na a ti
Jesu-Cristo, sakay magmahalan kitam kona ten inyutus ni Cristo dikotam.
24 En sumunud ten utus hidi nen Diyos ay pumirmi ten Diyos, sakay
manatili bi dikona en Diyos. Sakay matukuyan tam a manatili siya dikotam
ten pamamag-itan nen Banal a Ispiritu a impagkaluub na dikotam.

Makilala en Ispiritu a Gubwat ten Diyos

4 1 Mahal ku hidi a kákkapatkaka, dyan moy paniwalaan a pagdaka
en balang magkagi a ked dikodi en Banal a Ispiritu. Nan purbaan
moy pa hidi tánni matukuyan moy ni talaga a gubwat ten Diyos en
ispiritu a ked dikodi. Gapu makpal dán a liwat a propeta ti munduwiday.
2 Iddi en palatandaan a en Ispiritu ngani nen Diyos en ked dikodi: ni
kagiyán di a ti Jesu-Cristo ay nagin tolay. 3 Peru ni bakán a kona haud
en kagiyán di tungkul kánni Jesus ay awan gubwat ten Diyos en ispiritu
a ked dikodi. Nan en ispiritu nen anti-Cristo en ked dikodi. Nasanig moy
dán a pademát en anti-Cristo ked dán ngani ti munduwiday.

4 Anak ku hidi, sikam ay ked dán ten Diyos sakay napagtagumpayan
moy dán en liwat hidi a propeta. Gapu en Ispiritu a mágyan dikomoy ay
mas makapangyariyan nan ten ispiritu nen makamundu hidi. 5 Hidi ay
makamundu, kaya gubwat labi ti munduwiday en itáttoldu di. Sakay en
mágsanig dikodi ay en makamundu labi hidi. 6 Peru kao kitam nen Diyos,
kaya en tumenggi ten Diyos ay mágsanig dikotam; peru awan mágsanig
dikotam en awan kao nen Diyos. Iyád i pakatukuyan tamid ten Ispiritu
nen katutuhanan sakay ten ispiritu nen kakabuliyan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Diyos ay Págmahal

7 Mahal ku hidi a kákkapatkaka, magmahalan kitam gapu gubwat ten
Diyos en págmahal. En magmahal ay anak nen Diyos sakay tumenggi ten
Diyos. 8 En awan magmahal ay awan tumenggi ten Diyos, gapu en Diyos
ay págmahal. 9 Impeta dán nen Diyos en págmahal na dikotam dikona
pinaangay na ti munduwiday en bugtung na a Anak tánni magkahud
kitam ti biyag ten pamamag-itan na. 10 Iddi en págmahal: bakán a gapu
minahal tam en Diyos, nan sikitam en minahal na sakay pinaangay na en
Anak na tánni magin alay para ten kapatawadan nen kasalanan tam.
11 Mahal ku hidi a kákkapatkaka, gapu sakonahud a kadakila en
págmahal nen Diyos dikotam, ay dapat kitam bi a magmahalan. 12 Maski
nikan ay awan palla ti tolay a naketa ten Diyos, peru ni magmahalan
kitam ay ked dikotam en Diyos sakay magin kompletu en págmahal na
dikotam.
13 Tukoy tam a nakapirmi kitam ten Diyos sakay kona bi siya haud
dikotam, gapu ingkaluub na dikotam en Ispiritu na. 14 Netan mi sakay
patunayan mi ten agum a inutusan nen Ama en Anak na tánni iligtas na i
munduwiday. 15 En mángpahayag a ti Jesus en Anak nen Diyos ay ked ten
Diyos sakay en Diyos ay ked bi dikona. 16 Tukoy tam a mahal kitam nen
Diyos sakay maniwala kitam ti hustu ti iyád a katutuhanan.
En Diyos ay págmahal. En tulos-tulos a magmahal ay pumirmi ten
Diyos, sakay en Diyos ay pumirmi bi dikona. 17 En págmahal ay magin
kompletu dikotam kaya awan tam kantingan en Aldew nen Pághatul.
Gapu kona kitam kánni Cristo maski ked kitam palla ti munduwiday.
18 Awan ti kahalu a ánteng en págmahal, sakay en tunay a págmahal ay
ibutan na en atanan a ánteng. Kaya en manteng ay awan palla dikona en
kompletu a págmahal, gapu en ánteng ay kaguman nen parusa.
19 Sikitam ay magmahal gapu en Diyos en dipalongu a nangmahal
dikotam. 20 En mágkagi a, “Mahal ku en Diyos,” peru maiyamut labi siya
ten kapatkaka na ay mabuli. Ni en kapatkaka na a ketan na ay awan na
labi mamahal, konya na a mamahal en Diyos a awan na ketan? 21 Iddi
en utus a inyatád ni Cristo dikotam: ni deya en magmahal ten Diyos ay
dapat bi a magmahal ten kákkapatkaka na hidi.

Napagtagumpayan Tamon i Munduwiday

5 1 Ni maniwala kitam a ti Jesus en Cristo, sikitam ay anak ngani
nen Diyos. Sakay ni deyaman en magmahal ten ama ay magmahal
bi ten anak. 2 Iddi en palatandaan a mahal tam en anak hidi nen Diyos:
ni mahalán tam en Diyos sakay sunudán en utus na hidi. 3 Gapu en
págmahal ten Diyos ay en kássunud ten utus na hidi. Sakay awan bi
mahirap a sunudán en utus na hidi, 4 gapu napagtagumpayan dán nen

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

atanan a anak nen Diyos i munduwiday. Sakay magtagumpay kitam ten
pamamag-itan nen pánnampalataya tam. 5 Deya en makapagtagumpay ti
munduwiday? En sumampalataya a ti Jesus en Anak nen Diyos.

En Magpatunay Tungkul kánni Jesu-Cristo

6 Ti Jesu-Cristo en ummangay háddi, bininyagan siya ti dinom sakay
bummuhus en digi na ten kákkatay na. Bakán a ten pamamag-itan nen
dinom la nan ten pamamag-itan nen dinom ay ten digi. En Ispiritu en
magpatunay tungkul ti iyád, gapu en Ispiritu ay katutuhanan. 7-8 Tállu
en magpatunay: en Ispiritu, en dinom sakay en digi; hidi a tállu ay
nagkaessa. 9 Ni maniwala kitam ten págpatunay nen tolay hidi, ay dapat
a mas paniwalaan tam en págpatunay nen Diyos, saiyád en patunay nen
Diyos tungkul ten Anak na. 10 Ni deyaman en sumampalataya ten Anak
nen Diyos ay maniwala ten págpatunay nen Diyos. Peru ni deyaman en
awan maniwala ten Diyos ay ginamet na a mabuli en Diyos. Gapu awan
siya maniwala ten págpatunay nen Diyos tungkul ten Anak na. 11 Sakay
iddi en págpatunay nen Diyos: inyatád nen Diyos dikotam en biyag a
awan ti katapusan sakay iyád a biyag ay matanggap tam ten pamamag-
itan nen Anak na. 12 Ni deyaman en páppágyanan nen Anak nen Diyos ay
tehud a biyag a awan ti katapusan, peru en awan páppágyanan nen Anak
nen Diyos ay awan makaennam ti biyag a awan ti katapusan.

En Biyag a Awan ti Katapusan

13 Insulat ku iyád dikomoy tánni matukuyan moy a sikam a
sumampalataya ten Anak nen Diyos ay tehud a biyag a awan ti
katapusan. 14 Awan kitam magalangan a umadeni dikona gapu tukoy tam
a iyatád na en ányaman a agidán tam ni iyud ay ayun ten kaluuban na.
15 Ta gapu tukoy tam a sanigán na kitam, ay tukoy tam bi a iyatád na en
balang agidán tam dikona.

16 Ni deyaman en maketa ten kapatkaka na ti pánnampalataya a
naggamet ti kasalanan a awan humayun ti kákkatay, ay ipagdasal na
iyud a kapatkaka ten Diyos a makapangatád dikona ti bigu a biyag. Iyád
ay para ten kákkapatkaka hidi a en kasalanan di ay awan humayun ti
kákkatay. Tehud a kasalanan a humayun ti kákkatay, sakay awan ku
kagiyán a ipagdasal moy en deyaman a maggamet ti kona haud. 17 En
atanan a madukás a gamet ay kasalanan, peru tehud a kasalanan a awan
humayun ti kákkatay.

18 Tukoy tam a en anak hidi nen Diyos ay awan tulos-tulos ti págkasala,
gapu bantayan hidi nen Anak nen Diyos, sakay awan hidi maari a
arikadán nen diyablo.

19 Tukoy tam a anak kitam nen Diyos sakay tukoy tam bi a i buuwiday
a mundu ay ked ten kapangyariyan nen diyablo.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Tukoy tam a ummangay dán háddi en Anak nen Diyos sakay
inatáddan na kitam ti pággintendi tánni makilala tam en tatarudan a
Diyos. Sakay ked kitam ten tatarudan a Diyos, ten Anak na a ti Jesu-
Cristo. Siya en tatarudan a Diyos sakay en biyag a awan ti katapusan.
21 Anak ku hidi umadeyu kam ten diyos-diyosan hidi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Kaduwwa a Sulat ni Juan

Paliwanag Tungkul ten Libru

En Kaduwwa a sulat ni Juan ay insulat nen "Tagapangasiwa" para ten, "napili a bábbi sakay ten anak na hidi" maari a gustu naid a kagiyán ay en simbaan sakay en miyembru hidi. En badit a mensahi ni iyád ay panawagan a magmahal. Babala bi iyád ten liwat hidi a tagapagtoldu.

Lasán nen Libru

Sapul 1-3
En katutuhanan sakay en págmahal 4-11
Katapusan 12-13

---

1 Iyád a sulat ay gubwat ten tagapangasiwa ten simbaan.
Para ten pinili a bábbi sakay ten anak na hidi a mahal ku a tarud.
Bakán la a sikán nan pati en atanan a makatukoy ten katutuhanan en
magmahal dikomoy. 2 Gapu en katutuhanan ay ked dikotam nadid sakay
hanggan ten awan ti katapusan.
3 Ten pamamag-itan nen katutuhanan sakay ten págmahal ay iyatád
nakuwan dikotam nen Diyos a Ama sakay ni Jesu-Cristo a anak na en
biyaya, kagbi sakay en kapayapaan.

En Katutuhanan sakay en Págmahal

4 Tunay saya kuwidi a netan ku en agum ten anak mu hidi a nabiyag
ayun ten katutuhanan, ayun ten utus nen Ama dikotam.
5 Nadid pinili a bábbi, ipákpágguron ku dikomu a magmahalan
kitam a atanan. Bakán iyád a bigu a utus nan dati a utus a sapul pa
ten sapul ay ked dán dikotam. 6 Saiddi en kahulugan nen págmahal
a kinagi ku: mabiyag kitam a ayun ten kaluuban nen Diyos. Saiyád
en utus a neatád dikomoy tenhud pa: mabiyag kam ayun ten
págmahal.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 Gapu nagkalat dán ti munduwiday en mágkadaya hidi! Awan di gustu
a tanggapán a ti Jesu-Cristo ay nagin tolay. En kona hidi haud a tolay
ay mágkadaya sakay kontra kánni Cristo. 8 Magingat kam tánni awan
mawanan ti kabuluhan en pinagpagudan mi, nan tánni matanggap moy
en piremyu.
9 En awan sumunud ten toldu ni Cristo, nan dagdagan na pa iyud, ay
awan magpasakup ten Diyos. Ni deyaman en pumirmi ten toldu ni Cristo
ay magpasakup ten Ama sakay ten Anak. 10 Dyan moy tanggapán ten
bilay moy oni batiyán en deyaman a umangay dikomoy a en itoldu na
ay kontra kánni Cristo, 11 gapu en mangbati dikona ay kaguman na ten
madukás a gamet.

Katapusan a Bilin

12 Makpalák pa nakuwan a kagiyán dikomoy peru awan ku dán kinagi
ti sulatidi. Ta gapu umasaák a makaangayák haán sakay makauron
takam ti atubengan tánni magin masaya kitam a tarud.
13 Mákkumusta dikomu en anak hidi nen mahal mu kákkapatkaka a
bábbi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Katállu a Sulat ni
JUAN

Paliwanag Tungkul ten Libru

En Katállu a sulat ni Juan ay insulat nen essa a, “Tagapangasiwa” para ten essa a pinunu nen simbaan. Pinuri na ti Gayo gapu ten káttulung na ten agum hidi a Cristiano. Sakay pinayuwan siya a magingat ten tolay a en ngaran na ay ti Diotrefes.

Lasán nen Libru

Sapul 1-4
Pinuri ti Gayo 5-8
Tinuligsa ti Diotrefes 9-10
Pinuri ti Demetrio 11-12
Katapusan 13-15

---

1 Iyád a sulat ay gubwat ten tagapangasiwa nen simbaan.
Para kánni Gayo a mahal ku a amigu.
2 Mahal ku a Gayo, idasal ku a ked ka nakuwan ten maganda a
kalagayan, sakay maganda a pámmamággi a kona ten biyag mu a
ispirituwal a tukoy ku a ked ten maganda mu a kalagayan. 3 Tunay
en kasayaan ku dikona dummemát en sangan a kákkapatkaka sakay
imbareta di a siko ay matapat sakay talaga a nabiyag ayun ten
katutuhanan. 4 Awan dán ti manglampas ten kasayaan ku ni mabareta ku
a en anak ku hidi ay mabiyag ayun ten katutuhanan.

Pinuri ti Gayo

5 Mahal ku a amigu a Gayo, en págserbi mu ten kákkapatkaka tam
hidi maski ni awan mu hidi kilala ay iyud en mangpatunay a matapat
ka. 6 Tehud a magbareta ten simbaan háddi tungkul ten págmahal mu.
Nakuwan ay tulungan mu hidi ten pangangailangan di ten páglakbay
di, ten paraan a dapat a gamitán ten tagapagserbi hidi nen Diyos. 7 Gapu

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

maglakbay hidi alang-alang kánni Cristo sakay awan hidi tummanggap
maski ni ányaman a tulung ten awan hidi mánnampalataya ten Diyos.
8 Dapat tam hidi a tulungan tánni makatulung kitam dikodi ten pángkalat
di ten katutuhanan.

Ti Diotrefes sakay ti Demetrio

9 Nagsulaták ten simbaan peru awan tinenggi ni Diotrefes en
kapangyariyan ku; en gustu na ay siya en tenggiyán moy a pinunu.
10 Kaya káangay ku haán ay iluwas ku en atanan a ginággamet na: en
kakabuliyan hidi a kinákkagi na a kontra dikomi. Sakay awan padi siya
nasiyaan ti iyud, nan awan na pa tanggapán en kákkapatkaka tam hidi a
dumemát, sakay bawalan na pa sakay ibutan ten simbaan en masor hidi a
mangtanggap dikodi.
11 Mahal ku a amigu, dyan mu arigán i halimbawaid a iyád a madukás.
En arigán mu ay en maganda, gapu en maggamet ti maganda ay anak
nen Diyos; en maggamet ti madukás ay awan palla makatenggi ten Diyos.
12 Maganda en kinagi nen kakpalan tungkul kánni Demetrio, sakay
ketan iyád ten maganda na a ugali. Iyán bi i kákkagiyán miyid sakay
tukoy mu a tatarudan iyád.

Katapusan

13 Makpalák pa nakuwan a kagiyán dikomu, peru awan ku dán isulat.
14 Umasaák a awan dán magmalay ay magketa kita sakay magkauron.
15 Magkahud ka nakuwan ti kapayapaan.
Kinumusta ka nen amigu tam hidi háddi. Ikumustaák mu bi ten atanan
a amigu tam hidi haán.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

EN SULAT NI
JUDAS

En Paliwanag Tungkul ten Libru

En sulat ni Judas ay babala ten liwat hidi a tagapagtoldu a magkagi a mánnampalataya bi hidi. Ti sulatid a iyád a aperet a kumán a kaparehu nen 2 Pedro, ay pinayuwan nen nagsulat en mangbasa hidi, “Magpakatatag kam ten banal moy a pánnampalataya.”

Lasán nen Libru

Sapul 1-2
Pagkatolay, toldu, sakay kapahamakan nen liwat hidi a tagapagtoldu 3-16
Payu tánni magpakatatag ten pánnampalataya 17-23
En dasal a papuri 24-2d

---

1 Iyád a sulat ay gubwat kánni Judas a tagapagserbi ni Jesu-Cristo, a
kapatkaka ni Santiago.
Para ten dinulaw hidi nen Diyos, a mabiyag ten págmahal nen Diyos
Ama sakay ten págbantay ni Jesu-Cristo.
2 Pagkaluuban kam nakuwan nen Diyos ti tulos-tulos a habag,
kapayapaan, sakay págmahal.

En Liwat hidi a Mágtoldu

3 Mahal ku hidi a kákkapatkaka, en gustu ku nakuwan a isulat dikomoy ay en
tungkul ten kaligtasan a naranasan tamon ten biyag tam. Peru nadid ay naisipan
ku a isulat en mangpabegsák dikomoy tánni ipaglaban en pánnampalataya a
mensan a impagkaluub nen Diyos dikotam a tolay na hidi. 4 Gapu tehud a sangan
a tolay a awan maka-diyos a nákpisan dikotam a awan tam la namalayan.
Pilitán di a ilisi en kahulugan nen toldu a tungkul ten kabaitan nen Diyos,
tánni mataklábban en pággamet di ti kalaswaan. Inadággan di ti Jesu-Cristo a
mággeessa a Pinunu sakay Panginoon tam. Tenhud pa a panahun ay nakasulat
dán ten Kasulatan en nelaan a parusa para dikodi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5 Maski tukoy moy dán ay gustu ku la a ipaisip dikomoy dikona inligtas
nen Panginoon en Israelita hidi ti Egipto, káttapos ay pinuksa na en awan
hidi sumampalataya dikona. 6 Tukoy moy en tungkul ten anghel hidi a
awan di ginamet en tungkulin di sakay linakadan di en puwestu di. Kaya
ingkadena hidi nen Diyos ti kadena a awan mababágsot, sakay impiresu
na hidi ten madsalad a ábbut a tunay ti diklám a hanggan ten káddemát
nen aldew nen pághatul. 7 Isipán moy bi en nangyari ten taga-Sodoma,
Gomora sakay en kadatig di hidi a banuwan. Inarig di en nagkasala
hidi a anghel ten pággamet di ti kalaswaan sakay kahalayan ten awan
nerarapat. Kaya pinarusaan hidi ten awan ti katapusan a apoy bilang
babala ten atanan a tolay.
8 Kona labi hud ti tolayid a hidi iyád, gapu ten pangitain di hidi ay
mággagamitán hidi ti kahalayan ten sadili di a bággi. Sakay gapu ten
pangitain di hidi ay awan di gustu a magpasakup ten kapangyariyan nen
Diyos sakay lállaitán di en anghel hidi. 9 Maski ti Miguel a pinunu nen
anghel hidi, ay awan na iyád ginamet. Dikona nákpagtalu siya ten diyablo
tungkul ten bangkay ni Moises ay awan siya nangahas a manglait, nan
en kinagi na ay, “Parusaan ka nen Panginoon!” 10 Peru hidi iyud a tolay a
mágtoldu ti baka-bakán ay lállaitán di en bagay hidi a awan di tukoy. En
isip di ay kona ten isip nen hayup a sunudán di laid ay en mabati di a siya
en mángpahamak dikodi. 11 Kakakagbi la hidi ta makaánteng en keangayan
di gapu inarig di en halimbawa ni Cain. Gapu la ten sor di ten pilak ay
impahamak di en sadi-sadili di a kona kánni Balaam. Nagribeldi bi hidi
a kona kánni Core kaya puksaán bi hidi nen Diyos. 12 Makatagama sakay
makasida ti puri maski ni makatubeng moy la hidi a kuman ni magipun-
ipun kam a mánnampalataya hidi. Gapu pospusán di laid ay en sadili di.
Kumán hidi a en diklám a iyáppar la nen parás, awan ti serbi ta awan magin
uden, sakay kona hidi ten kayu a binagut a hanggan ten gamot na, talaga a
patay dán gapu awan magbunga maski ni kapanahunan na. 13 Kumán hidi a
en tagmák ten diget a en ruru na ay en gamet di hidi a makasaniki. Kumán
hidi a en tawtaw a biton a nakalaan ten kadiklámman a awan ti katapusan.
14 Tungkul dikodi en impahayag ni Enoc a kaguman ten kapittu dán a lahi
ni Adan. Kinagi na a, “Ilingán moy, dumemát dán en Panginoon a kaguman
en libu-libu na hidi a banal a anghel 15 tánni hatulan hidi a atanan.
Parusaan na en atanan nen awan tumenggi ten Diyos gapu ten kadukássan
di sakay awan pággalang ten Diyos!” 16 I tolayid a hidi iyád ay awan
kontentu, masesti, alipin nen mágkahalay a kagustuwan, mágkahambug,
sakay bihasa hidi a mangloku tánni maalap di en gustu di.

En Babala hidi sakay Payu

17 Mahal ku hidi a kákkapatkaka, alalahanán moy en kinagi nen
apostol hidi nen Panginoon tam a ti Jesu-Cristo. 18 Kinagi di dán dikomoy

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tenhud a, “Ten dimudyan a aldew ay tehud a dumemát a katolayan
a pagtawaan di kam, alipin hidi nen mágkahalay a kagustuwan nen
bággi di.” 19 Hidi iyád en tolay hidi a mággagamitán ti bagay a tánni
magkawatak-watak en mánnampalataya hidi, sunudán diyid ay en sadili
di a kagustuwan sakay awan dikodi en Ispiritu. 20 Kaya magpakatibay
kam kákkapatkaka ku hidi, ten tunay ti kabanalan a pánnampalataya
moy, sakay magdasal kam ten tulung nen Banal a Ispiritu. 21 Pumirmi
kam ten págmahal nen Diyos alay tam a maguray kánni Jesu-Cristo
a Panginoon tam. Siya en mángkaluub dikotam ti biyag a awan ti
katapusan gapu ten kagbi na dikotam.

22 Kagbiyan moy a tulungan en magalangan hidi ten pánnampalataya
di. 23 Agawán moy en agum a tolay ten apoy ti impiyerno. Sakay
kagbiyan moy en agum peru tehud a kaguman a ingat, kaiyamutan moy
maski en badu di hidi a nadingáttan gapu ti kahalayan.

En Dasal nen Papuri sakay Pasalamat

24 Puriyán tam en Diyos, siya en mangtáttawid dikomoy tánni awan
kam magkasala, sakay siya en makapáng-angay dikomoy ten atubengán
na a awan ti kapintasan sakay tehud a dikál a kasayaan. 25 Siya la
en Diyos sakay Tagapagligtas tam ten pamamag-itan ni Jesu-Cristo
a Panginoon. Kao na en kapuriyan, karangalan, kadakilaan sakay
kapangyariyan, sapul pa tenhud, nadid, sakay awan ti katapusan! Amen.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

EN PAHAYAG

Kánni Juan

Paliwanag Tungkul ten Libru

En Pahayag kánni Juan ay nesulat dikona kasalukuyan a usigán en Cristiano hidi gapu ten pánnampalataya di kánni Jesu-Cristo bilang Panginoon. En pinakalayunin nen nángsulat ay pabegsákkán en isip sakay biyagán en pag-asa nen sinulatan na hidi. sakay pinayuwan na hidi a manatili a tapat ten panahun nen pághirap sakay pággusig.

En dikál a bahagi ni libruwid a iyád ay pahayag sakay pangitain a insaysay ten pamamag-itan nen simbulu a maintendiyan nen Cristiano hidi ti panahunid a iyud, peru manatili a nakatagu ten agum. Kona labi ten paksa nen essa a kansiyon, en paksa ni libruwid a iyád ay paruway-ruway ten iba-iba a paraan ten pamamag-itan nen iba-iba a pangitain. Maski ni makpal sakay iba-iba en kahulugan a neatád ten nakasulat hidi háddi, en pinakapaksa ni libruwidi ay malinaw. Ten pamamag-itan ni Cristo a Panginoon ay daigán nen Diyos en kadima na hidi, kabilang dán háddi ti Satanas. Piremyuwan nen Diyos en anak na hidi a tapat ti bigu a langet sakay bigu a luta ni maghari dán siya.

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-8
En dipalongu a pangitain sakay en sulat hidi ten pittu a simbaan 1:9–3:22
En kasulatan a nakalukot a tehud a pittu a tatak 4:1–8:1
En pittu a trumpeta 8:2–11:19
En dragon sakay ten duwwa a halimaw 12:1–13:18
En iba-iba a pangitain 14:1–15:8
En pittu a malukung nen iyamut nen Diyos 16:1-21
En kákkawasak nen Babilonia, sakay en kákkatalu nen halimaw, en mabuli a propeta, sakay en Diyablo 17:1–20:10
En katapusan a pághatul 20:11-15
En bigu a langet, en bigu a luta sakay en bigu a Jerusalem 21:1–22:5
Katapusan a bilin 22:6-21

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Pahayag ni Jesu-Cristo a Insulat ni Juan

1 1 Iddi a libru ay sássulatan nen pangyayari hidi a impahayag ni
Jesu-Cristo. Inyatád nen Diyos i pahayagid a iddi tánni ipeta na
ten tagapagserbi na hidi ni ánya en adeni dán a dapat a mangyari.
Impakapospos ni Cristo i bagayid a hidi iyád ten tagapagserbi na a ti
Juan ten pamamag-itan nen páng-utus na ten anghel na. 2 Ingkagi ni
Juan en atanan a netan na tungkul ten mensahi nen Diyos a impahayag
bi ni Jesu-Cristo. 3 Pinagpala en mangbasa ti libruwid a iyád, sakay en
mangsanig hidi ten propesiya a ked háddi, sakay en mangtupad ten
atanan a nesulat háddi! Gapu atananid a iyád ay adeni dán a mangyari.

Págbati ten Pittu a Simbaan

4 Gubwat iyád kánni Juan, para ten pittu a simbaan ten prubinsiya a
Asia.

Magkahud kam nakuwan ti pagpapala sakay kapayapaan a gubwat
ten Diyos. Siya en Diyos ten kasalukuyan, Diyos ten nakalipas, sakay
Diyos a dumemát. Sakay iyád ay gubwat bi ten pittu a ispiritu a ked ten
atubengán nen trono na, 5 sakay gubwat kánni Jesu-Cristo, en tapat a
tistigu, en panganay a dipalongu a biniyag ten patay hidi, sakay Hari nen
atanan a hari ti lutaiday.

Mahal na kitam, sakay pinalaya na kitam ten kasalanan tam hidi ten
pamamag-itan nen kákkebuhus nen digi na. 6 Ginamet na kitam a essa a
lahi nen padi hidi a magserbi ten Diyos na sakay Ama. Kao ni Jesu-Cristo
en kapuriyan sakay en kapangyariyan a awan ti katapusan! Amen.

7 Tandaan moy! Dumemát siya a ked ten panganurin sakay ketan siya
nen atanan, maski en nangpika hidi ten wares na. Magsangetan atanan
tolay ti lutaiday gapu dikona. Sadya a magkakona hud! Amen.

8 Kinagi nen Panginoon a Diyos a makapangyariyan ten atanan, “Sikán
en Alpha ay ten Omega,[a] Diyos ten kasalukuyan, Diyos ten nakalipas,
sakay Diyos a dumemát.”

Pangitain Tungkul kánni Cristo

9 Sikán ay ti Juan a kapatkaka moy, kaguman moy ti pághirap sakay
págtiis a maranasan nen kabilang hidi ten kahariyan na. Imbuták di
ten puduk a Patmos gapu impangaral ku en upos nen Diyos sakay en
katutuhanan a impahayag ni Jesus. 10 Dikona aldew nen Panginoon,
mentras a ked dikoku en kapangyariyan nen Banal a Ispiritu ay nasanig
ku ten áadággan ku en mabegsák a boses a kumán a tánnug ni trumpeta.
11 Kinagi na, “Isulat mu en ketan mu, sakay ipatawid mu ten pittu a

---

[a] **1:8** Alpha ay ten Omega: en Sapul ay ten Katapusan.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

simbaan: ti Efeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, sakay
Laodicea."
12 Linumingaták tánni ketan ku ni deya en magupos, ay netan ku
en pittu a págdáttonan ti simbuwan a gintu. 13 Sakay mágtaknág ten
ditángnga nen págdáttonan ti simbuwan en kumán a Anak nen Tolay,
nakabadu siya ti malayon a hanggan ten bulong na. Sakay tehud a
baregkás a gintu en rakaw na. 14 En ulu na sakay en buuk na ay kumán a
mapudew a dutdut ni tupa sakay niyebe, sakay en mata na ay maggerab a
kona ten apoy. 15 En básset na ay magsiláng-siláng a kumán a pinakintab
a tangsu. Sakay en boses na ay kumán a sarubusub ni tapaw. 16 Tatawid
na ten kawanan na a lima en pittu a biton, sakay magluwas ten ngusu na
en ispada a tehud a talas a magdili-dilipot. En rupa na ay makasili a kona
ten aldew.
17 Pákketa ku dikona ay kumánnák a patay a nalugmuk ten básset na.
Peru intupu na dikoku en kawanan na a lima sakay kinagi na, "Dyan
ka manteng! Sikán en Sapul sakay en katapusan, 18 sakay sikán en
biyag. Natayák peru ilingán mu, biyagák nadid, sakay en biyag ku nadid
ay awan dán ti katapusan. Táttawid ku nadid en kapangyariyan nen
kamatayan sakay en lugar nen patay hidi. 19 Kaya isulat mu en netan mu,
en pangyayari nadid sakay en mangyari pa. 20 En gustu a kagiyán nen
pittu a biton a tatawid ku, sakay en pittu a págdáttonan ti simbuwan a
gintu ay iddi: en pittu a págdáttonan ti simbuwan a gintu ay en pittu a
simbaan, sakay en pittu a biton ay en anghel hidi ten pittu a simbaan."

En Mensahi ten Simbaan ti Efeso

2 1 "Isulat mu ten anghel nen simbaan ti Efeso:
"Iddi en pekagi nen tehud a tatawid ten pittu a biton ten kawanan
na a lima, sakay en maglakad ten ditángnga nen pittu a págdáttonan
ti simbuwan a gintu. 2 Tukoy ku en gamet mu, en pagud mu sakay en
tiyaga mu. Tukoy ku a awan mu páppabayan en mágkadukás a tolay,
sakay pinurbaan mu en magkukunwari hidi a apostol, kaya napatunayan
mu a magbulibuli hidi. 3 Tukoy ku bi a matiyaga ka, nagtiis ka ti makpal
a hirap alang-alang dikoku, sakay awan ka nanghina. 4 Peru iddi bi
i sala kuwid dikomu: en págmahal mu dikoku dikona purumeru ka
a sumampalataya ay linumamig dán. 5 Alalahanán mu en dati mu a
kalagayan bagu ka a natápduk; pagsisiyan mu sakay adággan en gamet
mu a mágkadukás, sakay gamitán mu a ruway en gággamitán mu ten
purumeru. Ni awan ka magsisi, ay angayák haán sakay ibutan ku ten
páppágyanan na en simbuwan mu. 6 Peru iddi bi i panggustuwan kuwid
dikomu: sasala mu bi a kona dikoku en gamet nen Nicolaita hidi.
7 "Ni makasanig kam, ay pakasanigán moy en kákkagiyán nen Ispiritu
ten simbaan hidi!

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“En magtagumpay ay átdenan ku ti karapatan a kuman ten bunga nen kayu a makapangatád ti biyag a ked ten paraiso nen Diyos.

En Mensahi ten Simbaan ti Esmirna

8 “Isulat mu ten anghel nen simbaan ti Esmirna:
“Iddi en pekagi dikomu nen sapul ay ten katapusan, en natay sakay nabiyag a ruway. 9 Tukoy ku en kahirapan a kasalukuyan mu nadid a danasán. Tukoy ku a mahirap ka peru i tarudid ay mayaman ka. Tukoy ku bi en págsasesti dikomu nen magkukunwari hidi a Judio, peru i tarudid ay kampun hidi ni Satanas. 10 Dyan ka manteng ten pággusig a adeni mu dán a danasán. Tandaan mu: pepiresu nen diyablo en sangan dikomoy bilang pagsubuk; magtiis kam ten alay nen sapulu a aldew. Manatili ka a tapat hanggan ten kamatayan, sakay piremyuwan taka ti kurona ni biyag.
11 “Ni makasanig kam, ay pakasanigán moy en kákkagiyán nen Ispiritu ten simbaan hidi!
En magtagumpay ay awan dán makaennam ti kaduwwa a kamatayan.”

En Mensahi ten Simbaan ti Pergamo

12 “Isulat mu ten anghel nen simbaan ti Pergamo:
“Iddi en pekagi nen tehud a tawid ten matalas a ispada, a tehud a talas a magdili-dilipot. 13 Tukoy ku ni hádya ka a mágyan, ten lugar a paghariyan ni Satanas, peru nanatili ka a tapat dikoku. Awan mu inadággan en pánnampalataya mu dikoku maski dikona binunu ti Antipas a matapat ku a tagapagserbi, ti lugar moyen a páppágyanan ni Satanas. 14 Peru tehudák a sangan a bagay a salaán dikomu: tehud a sangan haán dikomoy a mangunonud ten toldu ni Balaam a nangtoldu kánni Balac tánni igiyya na en Israelita hidi a magkasala. Inakit na hidi a kuman ten pagkain hidi a nealay ten diyos-diyosan hidi, sakay mangalunya. 15 Tehud bi a sangan dikomoy a mangunonud ten toldu nen Nicolaita hidi. 16 Kaya pagsisiyan moy sakay adággan en kasalanan moy hidi! Ta ni awan ay angayák haán a pagdaka sakay geraán ku i tolayid a hidi iyud ten pamamag-itan nen ispada a lumuwas ten ngusu ku.
17 “Ni makasanig kam, ay pakasanigán moy en kákkagiyán nen Ispiritu ten simbaan hidi!
En magtagumpay ay átdenan ku ten nesaddi a manna. Átdenan ku bi siya ti mapudew a batu a tehud a nakasulat a bigu a ngaran a awan ti makatukoy a iba nan en makatanggap la.

En Mensahi ten Simbaan ti Tiatira

18 “Isulat mu ten anghel nen simbaan ti Tiatira:
“Iddi en pekagi nen Anak nen Diyos a tehud a mata a maggerab a kumán a apoy sakay en básset na ay magsiláng-siláng a kumán a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pinakintab a tangsu. 19 Tukoy ku en gamet mu, en págmahal mu sakay
katapatan, en págserbi mu sakay tiyaga. Tukoy ku a lalu a maganda en
gamet mu nadid nan ten purumeru. 20 Peru iddi bi i pangsalaan kuwid
dikomu: páppabayan mu ti Jezebel, en bábbi a magkukunwari a propeta.
Táttolduwan na sakay dayaán en tagapagserbi ku hidi, tánni mangalunya,
sakay kuman ten nealay ten diyos-diyosan hidi. 21 Inátdenan ku siya
ti pagkakataun tánni pagsisiyan na sakay adággan en pángngalunya
na, peru sala na. 22 Kaya magkasakit siya ti malubha a kaguman en
nákpaggamet hidi ti pángngalunya dikona. Magdanas hidi ti matindi a
kahirapan ni awan di pagsisiyan sakay adággan en madukás a ginamet di
a kaguman i bábbiyid a iyán. 23 Bunuwán ku bi en atanan nen tagasunud
na hidi tánni matukuyan nen atanan a simbaan a sikán en makatukoy
ten pusu ay ti isip nen tolay hidi. Piremyuwan ku en balang essa dikomoy
ayun ten ginamet moy.

24 Peru en agum a taga Tiatira a awan nágsanig ten madukás a toldu ni
Jezebel, sakay awan kinumabetu ten dáddulawán a 'madsalad a lihim ni
Satanas,' ay awanák dán ti idagdag a utus para dikomoy. 25 Basta pumirmi
kam a matapat dikoku hanggan ten kássoli ku. 26 Para ten magtagumpay
sakay mangtupad ten kaluuban ku a hanggan ten katapusan, ay
iyatád ku dikona en kapangyariyan a kona ten tinanggap ku ten Ama
ku a mamahala ten bansa hidi. 27 Mamahala siya ten pamamag-itan
nen sarukud a bakal, sakay mugmugán na en bansa hidi a kona ten
págmugmug ti binga. 28 Iyatád ku iyád dikona a kona ten páng-atád nen
Ama ku dikoku. Iyatád ku bi dikona en talang-umaga. 29 "Ni makasanig
kam, ay pakasanigán moy en kákkagiyán nen Ispiritu ten simbaan hidi!

En Mensahi Ten Simbaan ti Sardis

3 1 "Isulat mu ten anghel nen simbaan ti Sardis:
"Iddi en kinagi nen tehud a pittu a Ispiritu nen Diyos sakay pittu
a biton. Tukoy ku en gamet mu; ten pangileng ay biyag ka, peru tarudid
ay patay ka. 2 Kaya lumukag ka! Sakay pabegsákkán mu en nawarak palla
hidi a katangian ten biyag mu tánni awan tulos a matay. Netan ku en
gamet mu a awan palla karapatdapat ten pangileng nen Diyos ku. 3 Kaya
alalahanán mu en bagay hidi a tinanggap mu sakay nasanig. Gamitán
mu hidi iyud, pagsisiyan mu sakay adággan en atanan a mágkadukás a
ginamet mu. Ni awan ka lumukag, ay angayák haán a kona ten káddemát
nen mágtakaw, sakay awan mu matukuyan en odas nen káddemát ku.
4 Konapamanhud, ay tehud a sangan dikomoy haán ti Sardis a iningatan
di en badu di a malinis, kaya makasabay ku hidi a maglakad a nakabadu
ti mapudew gapu karapatdapat hidi. 5 En magtagumpay ay mabaduwan
ti mapudew, sakay awan ku ibutan en ngaran na ten libru nen biyag.
Tenggiyán ku siya ten atubengán nen Ama ku sakay nen anghel na hidi.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 “Ni makasanig kam, ay pakasanigán moy en kákkagiyán nen Ispiritu
ten simbaan hidi!

En Mensahi ten Simbaan ti Filadelfia

7 “Isulat mu ten anghel nen simbaan ti Filadelfia:
“Iddi en kinagi nen banal sakay mapagkatiwalaan, siya en
mangtáttawid ten susi ni David. Awan ti makapángsiradu ten binukasan
na, sakay awan ti makapangbukas ten siniraduwan na. 8 Tukoy ku en
gamet mu hidi. Tukoy ku a mahina ka peru sinunud mu en upos ku,
sakay nagin matapat ka dikoku. Kaya binukasan ku en essa a pintuwan
ten atubengán mu a awan ti makapángsiradu. 9 Tandaan mu! Angay ku
paluhudán ten atubengán mu en grupu hidi ni Satanas a mágkabuli a
magkukunwari a Judio. Haud di a matukuyan a mahal taka. 10 Gapu
nagtiyaga ka a kona ten utus ku dikomu, ay ingatan taka bi káddemát
nen pagsubuk ten atanan a tolay ti munduwiday. 11 Adeniyák dán a soli.
Ingatan mu en atanan a bilin ku dikomu, tánni awan ti makapangagew
ten piremyu mu. 12 En magtagumpay ay gamitán ku a essa a adigi ten
Templo nen Diyos ku. Mágyan dán siya haud a awan ti katapusan, iukit
ku dikona en ngaran nen Diyos ku, sakay en ngaran nen banuwan na.
Siya iyád en bigu a Jerusalem a dumibábbi a gubwat dilanget ten Diyos
ku. Iukit ku bi dikona en bigu ku a ngaran.
13 “Ni makasanig kam, ay pakasanigán moy en kákkagiyán nen Ispiritu
ten simbaan hidi!”

En Mensahi ten Simbaan ti Laodicea

14 “Isulat mu ten anghel nen simbaan ti Laodicea:
“Iddi en kinagi nen tehud a ngaran a Amen, en matapat sakay
tatarudan a tistigu, sakay siya en naggubwatan nen atanan a linalang
nen Diyos. 15 Tukoy ku en gamet mu. Tukoy ku a awan ka malamig sakay
awan ka bi mainit. Mas maganda pa ni malamig ka dálla a lalabba oni
mainit! 16 Nadid, gapu maligamgam ka, awan ka mainit oni malamig
ay iloktab taka! 17 Kákkagiyán mu a, ‘Mayaman kami sakay sagana ten
atanan a bagay sakay awan dán ti kailangan pa,’ peru en awan mu tukoy
ay kakakagbi ka, kahabaghabag, pubri, burák sakay eklas. 18 Kaya ipayu
ku dikomu a mamali ka dikoku ti puru a gintu tánni talaga a magin
mayaman ka. Mamali ka bi dikoku ti mapudew a badu tánni mawan en
tagama mu ta eklas ka, sakay gamot ti mata tánni maketa ka. 19 Punaán
ku sakay parusaan en atanan a minahal ku. Kaya magsumikap ka
sakay pagsisiyan mu sakay adággan en kasalanan mu hidi. 20 Kedák ten
pintuwan a magtoktok. Ni deyaman en mangsanig dikoku sakay bukasan
na en pintuwan na ay sumáddáppák, sakay mággatubeng kami a kuman.
21 En magtagumpay ay mággetnud a kasadát ku ten trono ku. Kona

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dikoku a nagtagumpay, ay kasadát ku nadid en Ama ku a mággetnud ten trono na.
22 "Ni makasanig kam, ay pakasanigán moy en kákkagiyán nen Ispiritu ten simbaan hidi!"

En Págsamba Dilanget

4 1 Káttapos ku a ketan i atananid a iyud, ay naketaák ti bukas a pintuwan dilanget.
Sakay nasanig ku a ruway en boses a kumán a tánnug ni trumpeta a kinagi na, "Sumangkay ka háddi ta ipeta ku dikomu en mangyari pa hidi káttapos ni iyád." 2 Pagdakaák a naputat ti Ispiritu, sakay netan ku en trono dilanget sakay en mággetnud ten trono. 3 En rupa na ay magsiláng-siláng a kona ten mahalaga a batu a jasper sakay kornalina. Nelebut ten trono en balangaw a kumán a esmeralda. 4 Nelebut bi haud en duwapulu ay ti áppat a trono, sakay balang essa ay tehud a mággetnud a tagapangasiwa, mágkapudew en badu di sakay tehud hidi a manga kurona a gintu. 5 Tehud a maggubwat ten trono a kilat, sakay mamagunonud a galungogung ni káddur. Sakay tehud bi a pittu a maggitáng a simbuwan ten atubengán nen trono, iyud en pittu a ispiritu nen Diyos. 6 Ten atubengán nen trono ay tehud a kumán a diget a bubug, tunay ti letmang a kona ten kristal.
Nelebut ten áppat a panig nen trono en áppat a linalang a biyag a putat ti mata ten atubengán ay ten adág di. 7 En purumeru a linalang a biyag ay kumán a leon. En kaduwwa ay kumán a baka, sakay en katállu ay kumán a tolay. En kaáppat ay kumán a magegbár a agila. 8 Balang essa dikodi ay tehud a tággi-ánnám a pakpak; putat hidi ti mata ten atubengán ay ten adág di. Awan hidi umimang a mágkakansiyonán aldew ay ti gibi ti kona háddi:

"Banal, banal, banal, en Panginoon a Diyos a makapangyariyan ten atanan.
En Diyos ten nakalipas, en Diyos ten kasalukuyan, sakay en Diyos a dumemát."

9 Kada mágkansiyon en áppat a linalang a biyag ti papuri, parangal, sakay pasalamat ten mággetnud ten trono a tehud a biyag a awan ti katapusan, 10 ay en duwapulu ay ti áppat a tagapangasiwa ay lumuhud ten atubengán nen trono. Sambaán di en mággetnud haud, en tehud a biyag a awan ti katapusan. Iyalay di en kurona di ten atubengán nen trono, sakay kákkagiyán di a,

11 "Panginoon mi sakay Diyos mi!
Karapat-dapat ka a tumanggap ti papuri, karangalan, sakay kapangyariyan;
gapu siko en nanglalang ten atanan a bagay.
Sakay ginustu mu a manatili hidi, kaya linalang mu hidi."

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Kasulatan sakay en Kordero

5 1 Netan ku en essa a kasulatan a tatawid nen mággetnud ten trono
ten kawanan na a lima. Tehud a sulat a magdili-dilipot, sakay
nasiraduwan ti pittu a silyu. 2 Sakay naketaák bi ti makapangyariyan a
anghel a intanung na ti mabegsák, “Deya en karapatdapat a mangsida
ten silyu sakay mangbukas ten kasulatan?” 3 Peru awan ti ketan maski ni
essa dilanget man, ti lutaiday, oni maski ti disalad ni lutaiday, a maari a
mangbukas sakay mangileng ten lasán nen kasulatan. 4 Minagsangeták ti
hustu gapu awan ti netan a karapatdapat a mangbukas sakay mangileng
ten lasán na. 5 Peru kinagi dikoku nen essa ten tagapangasiwa hidi,
“Dyan ka dán magsanget! Ilingán mu, en Leon a gubwat ten lahi ni
Juda, en anak ni David, en nagtagumpay. Siya en tehud a karapatan a
mangsida ten pittu a silyu sakay mangbukas ten kasulatan a nalukot.”
6 Káttapos ay tehudák a netan a essa a Kordero a mágtaknág ten pag-
itan nen tagapangasiwa hidi sakay nen trono a napalebutan nen áppat a
linalang a biyag. Tehud a palatandaan a binunu dán siya. Tehud siya a
pittu a saduk, sakay pittu a mata, siya iyád en pittu a ispiritu nen Diyos
a pinaangay na ti buuwiday a mundu. 7 Ummadeni en Kordero sakay
ginewat na en kasulatan ten kawanan a lima nen mággetnud ten trono.
8 Ten pákkaalap na ten kasulatan, ay linumuhud ten atubengán nen
Kordero en áppat a linalang a biyag, sakay en duwapulu ay ti áppat a
tagapangasiwa. Tehud a manga tawid a alpa en balang essa sakay gintu
a malukung a putat ti insenso, a siya iyád en dasal nen tolay hidi nen
Diyos. 9 Sakay nágkansiyon hidi ti bigu a kansiyon a kona háddi:

“Siko en karapatdapat a mangalap ten kasulatan
sakay mangsida ten silyu na hidi.
Gapu binunu di ka, sakay ten pamamag-itan nen digi mu ay tinubus
mu para ten Diyos en atanan a tolay,
ten bawat lahi, upos, banuwan, sakay bansa.
10 Ginamet mu hidi a essa a lahi ni hari sakay kapadiyan
a magserbi ten Diyos;
sakay maghari hidi ti lutaiday.”

11 Káileng ku a ruway ay nasanig ku en boses nen linibu-libu sakay
minilyon-milyon a anghel. Pinalebutan di en trono, sakay en áppat a linalang
a biyag, sakay en tagapangasiwa hidi. 12 Ikákkansiyon di ti mabegsák a:

“En Kordero a binunu ay karapatdapat
a tumanggap ti kapangyariyan, kayamanan, karunungan, begsák,
karangalan, papuri sakay pággalang!”

13 Sakay nasanig ku a mamagkansiyonan en atanan a linalang dilanget, ti
lutaiday, disalad ni lutaiday, ten diget sakay ten atanan a ked haud:

“Iyatád ten mággetnud ten trono sakay ten Kordero,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

en kapuriyan sakay karangalan, kaluwalhatian sakay
kapangyariyan
a awan ti katapusan!”
14 Sakay tummábbig en áppat a linalang a biyag, “Amen!” Sakay
linumuhud en atanan nen tagapangasiwa hidi sakay sinumamba.

En Silyu hidi

6 1 Mineta ku a sinida nen Kordero en essa ten pittu a silyu. Sakay
sássanigán ku a nagupos en essa ten áppat a linalang a biyag, en
boses na ay kumán a káddur a kinagi na, “Karon hád!” 2 Káileng ku ay
netan ku en kabayu a mapudew, en mágkabayu ay tehud a tatawid a
pana. Naátdenan siya ti kurona, sakay lummakad dán a angay magtulos-
tulos a magsakup.

3 Sinida nen Kordero en kaduwwa a silyu, sakay nasanig ku a kinagi
nen kaduwwa a linalang a biyag a, “Karon hád!” 4 Naketaák dámman
ti kabayu a madidig. En mágkabayu ay naátdenan ti kapangyariyan a
magpasapul ti gera ti lutaiday tánni mamagbunuwan i tolay. Naátdenan
siya ti atakdug a ispada.

5 Sinida nen Kordero en katállu a silyu, sakay nasanig ku a kinagi nen
katállu a linalang a biyag a, “Karon hád!” Naketaák ti kabayu a mangitet.
Tehud a tatawid a timbangan en mágkabayu. 6 Tehudák a nasanig a boses
a kumán a gubwat ten páppágyanan nen áppat a linalang a biyag. Kinagi
na, “Essa la a takal a sebada i mabaliyid nen saldew a hornal, sakay tállu
la a takal a arina i mabaliyid ni halagaid a iyud. Peru dyan sidaán en
langis ni olibo sakay en alak!” 7 Sinida nen Kordero en kaáppat a silyu,
sakay nasanig ku a kinagi nen kaáppat a linalang a biyag a, “Karon
hád!” 8 Sakay netan ku en kabayu a malabut en kulor na. En ngaran nen
mágkabayu ay Kamatayan, sakay umunonud bi en Hades. Naátdenan
hidi ti kapangyariyan ten kaáppat a bahagi ni lutaiday a magbunu ten
pamamag-itan nen ispada, aláp, bisestu sakay mágkatapang a hayup.

9 Sinida nen Kordero en kalimma a silyu, sakay netan ku ten sarok
nen altar en kaluluwa nen binunu hidi gapu ten upos nen Diyos sakay
ten matapat di a págtistigu. 10 Pinumákraw hidi ti tunay ti begsák,
“Panginoon a Makapangyariyan, banal sakay matapat! Dyan mu dán
paalayán en pánghatul mu sakay págparusa ten tolay hidi a nangbunu
dikomi.” 11 Naátdenan en balang essa dikodi ti mágkapudew a badu.
Sakay kinagiyan hidi a umimang pa ti sabadit a panahun hanggan ni
awan mabuu en bilang nen kákkapatkaka di hidi sakay kakagumanan ten
págserbi kánni Cristo, a bunuwán bi a kaparehu di.

12 Dikona sinida nen Kordero en kaánnám a silyu, ay minaglinug
ti tunay ti begsák. Nginumitet en aldew a kona ten damit a págluksa
sakay en bulan ay dinumidig a kona ten digi. 13 Minágkaragrag en biton

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hidi dilanget a kona ten kákkaragrag nen butáng hidi nen kayu a igos
ni parássán ti mabegsák. 14 Minawan en langet a kona ten kasulatan a
bigla a linukot. En bukid hidi sakay en puduk hidi ay minágkawan ten
dati di a puwestu. 15 Tinumagu ten kuwe-kuweba sakay ten batu-batu
hidi en hari hidi ti lutaiday, kona bi hud en gubernador hidi, en pinunu
hidi ni sundalu, en mágkayaman hidi, en tehud hidi a kapangyariyan,
sakay en atanan a tolay alipin ay ten malaya. 16 Sakay kinagi di ten
bukid hidi ay ten batu hidi a, "Taporan moy kami tánni awan mi ketan
en rupa nen mággetnud ten trono, sakay tánni awan mi dán mabati en
iyamut nen Kordero! 17 Gapu dummemát dán en makaánteng a aldew nen
kákkebuhus nen iyamut di, a awan ti makapangtággád!"

En 144,000 a Minarkaan ti Israel

7 1 Káttapos ni iyud ay naketaák ti áppat a anghel a mágtaknág ten
áppat a suluk ni munduwiday. Pugáddán di en áppat a parás tánni
awan pala bumugsu ten luta, ten diget, o ni ten hádya man a kayu.
2 Sakay naketaák ti essa pa a anghel a magsangkay a gubwat ti sikatan,
tawid na en págmarka nen Diyos a biyag. Pinákrawan na en áppat a
anghel a inátdenan nen Diyos ti kapangyariyan a mangsida ten luta ay
ten diget. 3 Kinagi na dikodi, "Dyan moy pa sidaán en luta, en diget,
sakay en kakayuwan. Urayán moy pa a mamarkaan tam en muding
nen tagapagserbi hidi nen Diyos tam." 4 Sakay nasanig ku en bilang nen
namarkaan, 144,000 gubwat ten sapulu ay ti duwwa a lahi ni Israel:

5 ten lahi ni Juda 12,000,
ten lahi ni Ruben 12,000,
ten lahi ni Gad 12,000,
6 ten lahi ni Aser 12,000,
ten lahi ni Neftali 12,000,
ten lahi ni Manases 12,000,
7 ten lahi ni Simeon 12,000,
ten lahi ni Levi 12,000;
ten lahi ni Isacar 12,000,
8 ten lahi ni Zabulon 12,000,
ten lahi ni Jose 12,000,
ten lahi ni Benjamin 12,000.

En Nagtagumpay hidi ten Atanan a Bansa

9 Káttapos ni iyud, ay netan ku en tunay ti kakpal ni tolay a awan ti
makakaya a mangbilang! Gubwat hidi ten bawat bansa, lahi, banuwan,
sakay bawat upos. Mágtaknág hidi ten atubengán nen trono sakay nen
Kordero, sakay nakabadu hidi ti mapudew a tehud a manga tawid a
palaspas. 10 Sakay ipáppákraw di, "En kaligtasan ay maggubwat ten

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Diyos tam a mággetnud ten trono sakay ten Kordero!" 11 Tinumaknág en
atanan nen anghel hidi a nepalebut ten trono, sakay en tagapangasiwa
hidi ay ten áppat a linalang a biyag. Linumuhud hidi ten atubengán nen
trono sakay sinumamba ten Diyos. 12 Kinagi di, "Amen! Kao nen Diyos
tam en kapuriyan, kaluwalhatian, karunungan, pasalamat, karangalan,
kapangyariyan, sakay begsák a awan ti katapusan! Amen."
13 Sakay tinanungák nen essa ten tagapangasiwa hidi, "Deya i
nakabaduwen hidi ti mapudew, sakay hádya i gubwat diyid?" 14 "Awan ku
ben tukoy," kagi ku. "Siko i makatukuyid."
Sakay kinagi na dikoku, "Hidi en nagtagumpay káttapos nen mahigpit
a pahirap. Lininis di sakay pinapudew ten digi nen Kordero en badu di.
15 Iyán i dahilanid ni bakin ked hidi ten atubengán nen trono nen Diyos
sakay magserbi dikona ten templo aldew ay ti gibi. Sakay en mággetnud
ten trono en mangalaga dikodi. 16 Awan dán hidi magaláp o ni mauwaw;
awan dán hidi makagkag ten aldew oni mapasi ten ányaman a matindi
a init. 17 Gapu en Kordero a ked ten ditángnga nen trono en mangalaga
dikodi. Iyangay na hidi ten bukal hidi a makapangatád ti biyag; sakay
pahidán nen Diyos en atanan a luwa ten mata di."

En Kapittu a Silyu

8 1 Dikona sidaán nen Kordero en kapittu a silyu, ay nagkahud
ti katahimikan dilanget ten alay nen manga kalahating odas.
2 Káttapos ay netan ku en pittu a anghel a mágtaknág ten atubengán nen
Diyos, sakay naátdenan en balang essa dikodi ti trumpeta. 3 Dummemát
en essa pa a anghel a tehud a tawid a págtutudan ti insenso a gintu,
sakay angay tinumaknág ten atubengán nen altar. Inátdenan siya ti
makpal a insenso para iyalay na ten gintu a altar ten atubengán nen
trono a kaguman en dasal nen pinili hidi nen Diyos. 4 Mágdisu-disunu en
asok nen insenso a gubwat ten lima nen anghel a tamu ten atubengán
nen Diyos kaguman en dasal nen pinili hidi nen Diyos. 5 Káttapos ni
iyud, ay nangalap en anghel ti genggeng ten altar sakay indátton na ten
págtutudan ti insenso, sakay imbudas na ten luta. Pagdaka a nagkáddur,
tehud a galungogung, nagkilat, sakay naglinug.

En Pittu a Trumpeta

6 Sakay hinumanda en pittu a anghel tánni yopyopan di dán en
trumpeta di.
7 Dikona yopyopan nen purumeru a anghel en trumpeta na, ay naguden ti
iyelo sakay apoy a tehud a kahalu a digi. Minatutud en katállu a bahagi nen
luta, en katállu a bahagi nen kakayuwan, sakay en atanan a biyag a lamon.
8 Dikona yopyopan nen kaduwwa a anghel en trumpeta na, ay tehud
a tinumáppug ten diget a kumán a dikál bukid a mággapo-apoy. Nagin

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

digi en katállu a bahagi nen diget. 9 Minágkatay en katállu a bahagi nen
linalang hidi a ked ten diget, sakay minawasak en katállu a bahagi nen
sasakyan hidi a pangdiget.
10 Dikona yopyopan nen katállu a anghel en trumpeta na, ay
minatápduk a gubwat dilanget en dikál a biton. Mággita-gitáng a kumán
a simbuwan, sakay tinumáppug ten katállu a bahagi nen konayan hidi
sakay bukal. 11 I bitonid a iyud ay ngángngaranan a Mapet. Pinumet en
katállu a bahagi nen dinom, sakay makpal a tolay en natay káttapos di a
nakainom ti dinomid a iyud.
12 Dikona yopyopan nen kaáppat a anghel en trumpeta na, ay napinsala
en katállu a bahagi nen aldew, nen bulan, sakay nen biton hidi, kaya
nawan en katállu a bahagi nen demlag di. Dinumiklám en katállu a
bahagi nen maghapun, sakay awan dán ti nangdemlag ten katállu a
bahagi nen magdamag.
13 Káttapos ni iyud ay naketaák ti agila a magegbár ten kalawakan.
Nasanig ku en ipáppákraw na a, "Tunay a makaaánteng i mangyariyid
ten ked hidi ti munduwiday káttánnug nen tállu pa a trumpeta, ni
yopyopan dán nen tállu a anghel!"
9 1 Nadid, dikona yopyopan nen kalimma a anghel en trumpeta na,
ay naketaák ti essa a biton a natápduk ten luta; inyatád ten biton
en susi nen ábbut a tunay ti kadsalad. 2 Dikona bukasan na en ábbut ay
lummuwas en asok a mabagál a kumán a asok nen dikál a tutud, kaya
dinumiklám en aldew sakay en kalawakan. 3 Minamagluwasan en dudun
hidi ten asok sakay kinumalat ten luta. Naátdenan hidi ti kapangyariyan
a mangpasaket ti kona ten dággás nen ánnepet. 4 Nakagiyan hidi a dyan
di sidaán en lamon hidi, kakayuwan oni ányaman a mula. Nan en tolay
la hidi a awan ti marka nen Diyos ten muding di en pasaketan di. 5 Awan
napakultadan en dudun hidi a bunuwán en tolay hidi, nan pahirapan di
la hidi ten alay nen limma a bulan. Kumán a dággás nen kagat ni ánnepet
en kagat nen dudun hidi. 6 Ten alay ni panahunid a iyud ay aryokán nen
tolay hidi en kamatayan, peru awan di ketan. Gustuwán di a matay, peru
adeyuwan hidi nen kamatayan.
7 Kumán a kabayu a nakahanda para ti labanan en dudun hidi. Tehud
hidi a kumán a kurona a gintu, sakay en rupa di ay kumán a rupa ni
tolay. 8 Kumán a buuk ni bábbi en buuk di, sakay kumán a ngipán ni
leon en ngipán di. 9 Tehud a takáp en rakaw di a baluti a bakal, sakay en
lapaklapak nen pakpak di ay kumán a karudukud nen makpal a karuwahe
a guyud ni kabayu a pasugud ti labanan. 10 Tehud hidi a ipos a tehud a tibu
a kona ten ánnepet. Ked ten ipos di en kapangyariyan di a magpasaket
ti tolay ten alay nen limma a bulan. 11 En pinunu di ay en anghel a
mágbantay ten ábbut a tunay ti kadsalad. En ngaran na ten upos a Hebreo
ay Abadon, sakay ti Griego ay Apolion (en kahulugan na ay "Tagapagsida.")

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Linumipas dán en purumeru a pahirap; tehud padi a duwwa a
pademát.
13 Dikona yopyopan nen kaánnám a anghel en trumpeta na, ay nasanig
ku en boses a maggubwat ten áppat a suluk nen gintu a altar a ked
ten atubengán nen Diyos. 14 Kinagi na ten kaánnám a anghel a tehud
a trumpeta, “Okbisan mu en áppat a anghel a nakagapus ten gilid nen
dikál a dinom a Eufrates.” 15 Kaya pinalaya en áppat a anghel ay tánni
mangbunu ten katállu a bahagi nen atanan a tolay ti munduwiday. Sadya
a nelaan hidi para ti iyád ten tama a odas, aldew, sakay taon. 16 Nakagi
dikoku a en bilang nen sakup di a sundalu a nakakabayu ay duwwa a
datos a milyon. 17 Netan ku ten pamamag-itan nen pangitain en kabayu
hidi. En mágkabayu hidi ay tehud a baluti a madidig a kakulor ni apoy,
asul a kumán a safiro, sakay madilaw a kumán a asupre. Kumán a ulu
ni leon en ulu nen kabayu hidi, sakay tehud a magluwas ten ngusu di
a apoy, asok, sakay asupre. 18 Hidi iyád en tállu a salot a nangbunu ten
katállu a bahagi nen katolayan ti munduwiday, apoy, asok, sakay asupre
a magluwas ten ngusu di. 19 En kapangyariyan nen kabayu hidi ay ked
ten ngusu di, sakay ten ipos di. En ipos di ay kumán a biklat a tehud a
ulu, saiyád en gamitán di a pagpasaket ti tolay.
20 En tolay hidi a nawarak, en awan hidi natay ten salot ay awan hidi
nagsisi. Awan hidi inumimang a magsamba ten dimonyo hidi, sakay
ten diyos-diyosan hidi a hidi labi en nanggamet. Diyos-diyosan hidi
a gintu, silber, tangsu, batu, sakay kayu a awan maketa, makasanig,
oni makalakad. 21 Awan di bi pinagsisiyan en pámmunu di, págdaya,
pángngalunya sakay págtakaw.

En Anghel sakay en Badit a Kasulatan

10 1 Káttapos ay naketaák ti essa pa a makapangyariyan a anghel
a magdibábbi a gubwat dilanget. Nabalut siya nen panganurin
sakay tehud a balangaw ten áoluwan na. Makasili a kumán a aldew
en rupa na, sakay kumán a adigi a apoy en babásset na. 2 Tehud siya a
tatawid a nakabukas a badit a kasulatan. Sakay intáppak na ten diget en
kawanan na a básset, sakay en kawiri ay ten luta. 3 Sakay pinumákraw
siya, en boses na ay kumán a oryab ni leon. Tinábbig siya nen pittu a
maggalungogung a káddur. 4 Kállipas nen galungogung nen káddur ay
isulat ku dán nakuwan peru nasanig ku en boses a gubwat dilanget a
kinagi na, “Ilihim mu en kinagi nen pittu a káddur, dyan mu dán isulat!”
5 Sakay indisunu nen anghel a netan ku a tumáttáppak ten diget sakay
ten luta en kawanan na a lima, 6 sakay nanumpa ten ngaran nen Diyos
a tehud a biyag a awan ti katapusan a nanglalang ten langet, ten luta,
ten diget, sakay ten atanan a ked haud. Kinagi nen anghel, “Awan dán
magmalay! 7 Kapag yinopyopan dán nen kapittu a anghel en trumpeta na,

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ay igamet dán nen Diyos en lihim na a planu a kona ten impahayag na
ten tagapagserbi na hidi a propeta."
8 Káttapos ay nákpágguron dikoku a ruway en boses a nasanig ku a
gubwat dilanget, kinagi na, "Umadeni ka ti anghelen a tumáttáppak
ti digeten sakay ti lutaen, sakay alapán mu en tatawid na a kasulatan
a nakabukas." 9 Kaya ummadeniyák ten anghel sakay inagid ku en
kasulatan. Kinagi na dikoku, "Alapán mu sakay kanán mu. Mapet iyán ti
gusok muwen, peru matam-is a kona ten pulut ti ngusu muwen." 10 Inalap
ku en kasulatan sakay kinan ku. Matam-is ngani a kona ten pulut, peru
dikona metállán ku dán ay pinumet en gusok ku. 11 Sakay kinagi di
dikoku, "Kailangan a ipahayag mu a ruway en pekagi hidi nen Diyos
tungkul ten tolay hidi, bansa, upos, sakay hari."

En Duwwa a Tistigu

11 1 Káttapos, ay tehud a nangatád dikoku ti págsukat a kumán
a sarukud sakay kinagi na dikoku, "Tumaknág ka, ta angen
mu sukatán en templo nen Diyos sakay en altar. Bilangán mu bi en
magsamba hidi haud. 2 Peru dyan mu dán sukatán en laguwerta nen
templo, ta neatád dán iyud ten tolay hidi a awan maka-diyos. Awan di
igagalang en Banal a Siyudad ten alay nen áppat a pulu ay ti duwwa
a bulan. 3 Peru utusan ku en duwwa ku a tistigu a nakabadu ti kostal,
sakay ten alay nen 1,260 a aldew ay ipahayag di en mensahi a gubwat
ten Diyos."
4 I tistiguwid a hidi iyád ay en duwwa a ponan a olibo sakay en
págdáttonan ti simbuwan a ked ten atubengán nen Panginoon ti lutaiday.
5 Ni tehud a masor a mangpasaket dikodi, ay lumuwas en apoy ten ngusu
di a mangtutud ten kadima di. Ni magkakonahud ay matay en balang
masor a mangpasaket dikodi. 6 Tehud hidi a kapangyariyan a mangpugád
ten uden dilanget mentras a magpahayag hidi ten mensahi a gubwat ten
Diyos. Tehud bi hidi a kapangyariyan a pagin-digiyán en dinom, sakay
mángpademát ti salot ti lutaiday ányaman a odas a gustuwán di.
7 Káttapos di a magpatunay, ay umawas en essa a halimaw ten ábbut
a tunay ti kadsalad sakay mákpaglaban dikodi. Taluwán hidi nen hayup
sakay bunuwán na hidi, 8 en bangkay di ay mapáppabayan ten karsada
nen dakila a siyudad a en patalinhaga a págngaran di ay Sodoma oni
Egipto. Haud bi a nepaku ten kudus en Panginoon di. 9 Ten alay nen
tállu a aldew ay ti kalahati, en bangkay di ay áelingán nen katolayan a
gubwat ten iba-iba a lahi, tribu, upos, sakay bansa. Awan hidi pumayag a
ilábbáng en bangkay hidi. 10 Ipagsaya nen atanan a tolay ti munduwiday
en kákkatay nen duwwa a tistigu. Mamággatáddan hidi ti rigalu ten
kasayaan di, gapu i duwwaid a iyád a propeta ay nangatád dikodi ti
dikál a kahirapan. 11 Peru kállipas nen tállu a aldew ay ti kalahati, ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

summáddáp dikodi en angás a makapangatád ti biyag a gubwat ten Diyos, sakay tinumaknág hidi. Mineántingan ti hustu en naketa hidi dikodi. 12 Sakay nakasanig hidi ti mabegsák a boses a gubwat dilanget a kinagi na, "Sumangkay kam háddi!" Sinumangkay hidi dilanget ten pamamag-itan nen panganurin mentras a umáeleng en kadima di hidi. 13 Sakay ti odasid biyid a iyud ay naglinug ti tunay ti begsák. Nasida en kasapulu a bahagi nen siyudad, sakay pittu a libu a tolay en natay. Mineántingan en naburay hidi a tolay, sakay pinuri di en Diyos dilanget.

14 Lummipas dán en kaduwwa a pahirap, sakay dumáddadedemát dán en katállu.

En Kapittu a Trumpeta

15 Nadid, dikona yopyopan dán nen kapittu a anghel en trumpeta na, ay tehud a mágkabegsák a boses a gubwat dilanget a nagkagi, "Nadid en pághari ti munduwiday ay neagton dán ten Panginoon tam, sakay ten pinili na. Sakay maghari siya a awan ti katapusan!" 16 Sakay en duwapulu ay ti áppat a tagapangasiwa a mággetnud ten trono di ten atubengán nen Diyos ay linumuhud sakay sinumamba dikona. 17 Kinagi di,

"Panginoon a Diyos a Makapangyariyan ten atanan, Diyos ten
kasalukuyan, sakay Diyos ten nakalipas!
Magpasalamat kami ta ginamit mu en kapangyariyan mu a awan ti
katapusan
sakay nagsapul ka dán a maghari!
18 Maiyamut a tarud en awan hidi tumenggi dikomu.
Gapu dinumemát dán en panahun nen iyamut mu,
en pághatul ten patay hidi,
sakay en págpiremyu mu ten propeta hidi a tagapagserbi mu,
sakay ten banal mu hidi, sakay ten atanan a tehud a ánteng dikomu,
mataas ay ti mababa.
Panahun dán tánni puksaán mu en nangsida hidi ti munduwiday."

19 Sakay nabukasan en templo nen Diyos dilanget, netan en Kaban nen Tipan ten disalad. Káttapos ay nagkahud ti kilat, sakay nagkáddur. Nagkahud ti mágkabegsák a reraw, naglinug, sakay naguden ti iyelo.

En Bábbi sakay en Dragon

12 1 Káttapos ni iyud ay tehud a linumitaw dilanget a makataka-taka a senyal. Tehud a essa a bábbi a nabaduwan ten aldew sakay mágtopu ten bulan: en ulu na ay tehud a kurona a sapulu ay ti duwwa a biton. 2 Paghilaban dán siya kaya magpákraw gapu ten saket a mabati na ten pággenak na.

3 Tehud pa a essa a senyal en linumitaw dilanget: essa a madidig a dragon a tunay ti kadikál. Tehud siya a pittu a ulu sakay sapulu a saduk, tehud

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

a manga kurona en balang essa ten ulu na hidi. 4 Kinarid na ten ipos na
en katállu a bahagi nen biton hidi dilanget sakay insapwar na ten luta.
Káttapos ay tinumaknág siya ten áoyadan nen bábbi a magenak tánni
itálmok na en anak kálluwas na. 5 Minagenak en bábbi ti lállaki, peru tehud
a nangagew ten anak sakay inyangay na ten Diyos, ten trono na. I anakid
a iyád en netakda a maghari ten atanan a bansa ten pamamag-itan nen
sarukud a bakal. 6 Ginuminan en bábbi ten kaparangan, ten lugar a inhanda
nen Diyos para dikona. Maalagaan siya haud ten alay nen 1,260 a aldew.
7 Káttapos ni iyud ay nagkahud ti gera dilanget. Inggiyya ni Miguel
en anghel na hidi a geraán en dragon sakay en nasakupan na hidi.
8 Minatalu en dragon sakay en nasakupan na hidi, sakay pinalayas hidi
dilanget. 9 Imbut en dikál a dragon, siya en matanda a biklat a en ngaran
na ay Diyablo oni Satanas, dinaya na i buuwid a mundu. Imbut siya ti
lutaiday a kaguman en nasakupan na hidi.
10 Sakay nasanig ku en mabegsák a boses a gubwat dilanget a kinagi na,
"Dinumemát dán en págligtas nen Diyos! Impeta na dán en begsák na
bilang hari! Impeta bi ni Cristo en kapangyariyan na! Gapu pinalayas
dán dilanget en mággausigán a aldew ay ti gibi ten kákkapatkaka tam
hidi. 11 Nagtagumpay hidi kontra ten diyablo ten pamamag-itan nen
digi nen Kordero, sakay ten págtistigu di ten katutuhanan gapu awan
di kinasayangan en biyag di. 12 Kaya magsaya kam, sikam a mágyan
dilanget! Peru makaaánteng i danasán moyid sikam luta ay ti diget, ta
en dikál a iyamut nen diyablo ay ibaling na dikomoy! Gapu tukoy na a
sabadit dálla en panahun na."
13 Dikona ketan nen dragon a imbut siya ti lutaidi, ay hinagad na en bábbi
a náng-enak ten anak a lállaki. 14 Peru naátdenan en bábbi ti pakpak ni
dikál a agila tánni makaegbár siya a tamu ten kaparangan. Itagu siya haud
ten alay nen tállu a taon ay ti kalahati tánni maligtas siya ten iyamut nen
dragon. 15 Mináng-obla en biklat ti dinom a kumán a konayan tánni meanud
en bábbi. 16 Peru ginumángngak en luta sakay sinángrop na en dinom a
inyobla nen dragon kaya naligtas en bábbi. 17 Gapu ten iyamut nen dragon,
ay binalingan na a geraán en naburay a lahi nen bábbi. Hidi iyád en tolay
hidi a sumássunud ten utus nen Diyos sakay nanatili a tapat ten inhayag ni
Jesus a katutuhanan. 18 Sakay tinumaknág ten gilid nen diget en dragon.

En Duwwa a Halimaw

13 1 Káttapos ay naketaák ti halimaw a inumuwat ten diget, tehud siya
a pittu a ulu sakay sapulu a saduk. Tehud a kurona en bawat saduk
na, sakay bawat essa ten ulu na ay tehud a nakasulat a ngaran a panglait ten
Diyos. 2 En halimaw ay kumán a idsura ni leopardo, en babásset na ay kumán
a básset ni oso, sakay en ngusu na ay kumán a ngusu ni leon. Inyatád nen
dragon dikona en sadili na a begsák, en trono na, sakay en malawak na a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kapangyariyan. 3 En essa ten ulu hidi nen halimaw ay kumán a nagkahud ti
dikál a talingu, a ni ilingán ay kákkatayan peru nagpiyya. Kaya minagtaka en
atanan tolay ti munduwiday sakay inumunonud hidi dikona. 4 Sinamba nen
atanan a tolay en dragon gapu inyatád na en kapangyariyan na ten halimaw.
Sinamba di bi en halimaw a kinagi di, "Deya makapangpantayid ten halimaw?
Deya makakayaid a lumaban dikona?"
5 Pinakultadan en halimaw a makapaghambug, manglait ten Diyos,
sakay maghari ten alay nen áppat a pulu ay ti duwwa a bulan. 6 Linait
na ngani en Diyos, en ngaran nen Diyos, en páppágyanan nen Diyos,
sakay en atanan nen ked dilanget. 7 Pinakultadan bi en halimaw a
manggera sakay mangtalu ten pinili hidi nen Diyos. Sakay naátdenan
siya ti karapatan a mamahala ten balang lahi, tribu, upos, sakay bansa.
8 Sumamba dikona atanan tolay a ked ti lutaiday, puwera la ten tolay hidi
a nakasulat en ngaran di ten libru nen biyag sapul pa dikona a lalangán i
munduwiday. I libruwid a iyád ay bábbantayan nen nabunu a Kordero.
9 "En makasanig ay mágsanig! 10 En netakda a mabihag ay sadya a
mabihag; en netakda a matay ti ispada ay sadya a matay ti ispada. Kaya
kailangan a magpakatatag sakay magin tapat en pinili hidi nen Diyos."
11 Nadid, naketaák dámman ti essa pa a halimaw a linumitaw ten luta. Tehud
siya a duwwa a saduk a kona ten saduk nen bul-u a tupa, peru en pággupos na
ay kumán a pággupos nen dragon. 12 Ginamit na en atanan a kapangyariyan
nen purumeru a halimaw tánni patupad na en kagustuwan na. Pinilit na a
pinasamba ten atanan a tolay ti munduwiday en purumeru a halimaw, en tehud
a talingu a makatay peru nagpiyya. 13 Naggamet ti makataka hidi a bagay en
kaduwwa a halimaw, nángpadibábbi pa ti apoy a gubwat dilanget a áelingán
nen katolayan. 14 Lininlang na en atanan a tolay ti lutaiday ten pamamag-itan
nen makataka hidi a gággamitán na ten atubengán nen purumeru a halimaw.
Naakit na en katolayan a maggamet ti ribultu nen purumeru a halimaw, en
natalinguwan ti ispada peru nagpiyya. 15 Pinakultadan en kaduwwa a halimaw
a átdenan na ti biyag en ribultu. Kaya nakapagupos en ribultu, sakay pinabunu
na en atanan nen awan hidi sumamba dikona. 16 Sapilitan a pinamarka nen
kaduwwa a halimaw en kawanan a lima oni muding nen atanan a tolay. Mataas
man oni mababa, mayaman oni mahirap, alipin sakay malaya. 17 Sakay awan
ti maari a mamali oni maglaku mentras a awan ti marka nen ngaran nen
halimaw, oni nomiru a katumbas nen ngaran na.
18 Kailangan háddi en karunungan: maari a matukuyan nen deyaman a
matalinu en kahulugan nen bilang a katumbas nen ngaran nen halimaw,
gapu ngaran iyád ni tolay. En bilang na ay 666.

En Kansiyon nen Tinubus hidi

14 1 Nadid, káileng ku ay netan ku en Kordero a mágtaknág ten Bukid
a Sion, kaguman na en 144,000 a tolay. Nakasulat ten muding

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

di en ngaran nen Kordero sakay en ngaran nen Ama na. 2 Sakay nasanig
ku en boses a gubwat dilanget a kumán a tánnug ni tagmák ten diget
sakay galungogung ni káddur. En boses a nasanig ku ay kumán a tánnug
nen mamagtugtugan hidi ti alpa. 3 Mágkansiyon en 144,000 ti bigu a
kansiyon ten atubengán nen trono, ten áppat a linalang a biyag, sakay ten
tagapangasiwa hidi. Awan ti agum a makakansiyon ti kansiyonid a iyud
nan hidi la a tinubus ti munduwiday. 4 Hidi iyád en lállaki hidi a nanatili a
malinis, awan hidi nagkahud ti ányaman a kaugnayan ti bábbi. Inunonud
di en Kordero hádya man en angayan na. Tinubus hidi ten buu a katolayan
bilang purumeru a alay ten Diyos sakay ten Kordero. 5 Awan di napurbaan
a nagbuli-buli, sakay awan ti mepintas dikodi.

En Tállu a Anghel

6 Káttapos ay naketaák ti essa pa a anghel a magegbár ten kalawakan.
Tatawid na en awan ti katapusan a Maganda a Bareta tánni ipangaral ten
tolay ti lutaiday, ten bawat bansa, lahi, upos, sakay banuwan. 7 Kinagi na
ti mabegsák, "Magkahud kam ti ánteng ten Diyos, sakay parangalan moy
siya! Gapu dinumemát dán en odas nen pághatul na. Sambaán moy en
Diyos a nanglalang ten langet, luta, diget, sakay ten bukal hidi nen dinom!"
8 Tehud a inumunud a kaduwwa a anghel sakay kinagi na,
"Binumagsak dán! Binumagsak dán en makapangyariyan a Babilonia!
Pinainom na en atanan a tolay ten alak nen kahalayan na!"
9 Sakay inumunud dámman en katállu a anghel sakay impákraw na a,
"Ni deyaman en sumamba ten halimaw sakay ten ribultu na, sakay en
nagpamarka ten muding na oni ten lima na, 10 ay painomán nen Diyos
ten alak nen iyamut na a awan ti hahalu a nebuhus ten tasa nen iyamut
na. Pahirapan hidi ten apoy sakay ten asupre ten atubengán nen banal
hidi a anghel sakay nen Kordero. 11 En asok nen apoy a mangpahirap
dikodi ay magdisunu a awan ti katapusan. Aldew ay ti gibi ay awan
makaimang ten pághirap di en sinumamba hidi ten halimaw sakay ten
ribultu na, sakay en namarkaan hidi ten ngaran na."
12 Kailangan a magpakatatag en pinili hidi nen Diyos, en sumássunud
hidi ten utus nen Diyos sakay manatili ten pánnampalataya kánni Jesus.
13 Sakay nasanig ku en boses a gubwat dilanget a kinagi na, "Isulat mu
iddi: sapul nadid ay pinagpala en magserbi hidi ten Panginoon a hanggan
kamatayan!" Sakay kinagi nen Ispiritu, "Tatarudan! Matapos dán en
pághirap di, gapu en mangpatunay ten katapatan di hidi ay en ginamet di."

En Pággapas

14 Káileng ku, ay naketaák ti mapudew a diklám. Sakay mággetnud
ten panganurin en kumán a Anak nen Tolay, tehud siya a kurona a gintu
sakay tehud a tatawid a matalas a gapas.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15 Sakay naketaák ti essa pa a anghel a linumuwas ten templo. Sakay
kinagi na ti mabegsák ten mággetnud ten panganurin, “Gamitán mu
dán i gapas muwen, maggapas ka dán gapu sákgapas dán, nalutu dán en
gapasán ti lutaiday! 16 Ginamit ngani nen mággetnud ten panganurin en
gapas na, sakay ginapas na en dapat a gapasán ti lutaiday.
17 Nadid, tehud dámman a essa a anghel a linumuwas ten templo
dilanget; tehud bi siya a tawid a matalas a karit.
18 Tehud a linumuwas a essa pa a anghel ten altar. Siya en nakabahala
ten apoy ten altar. Kinagi na ten anghel a tehud a tawid a matalas a karit,
“Gamitán mu dán i karit muwen, aniyán mu dán en atanan a kaubasan ti
lutaiday, ta nágkalutu dán!” 19 Kaya ginamit nen anghel en karit na, sakay
binuras na en atanan a ubas, sakay induru na ten págpáspássan ti ubas.
En págpáspássan ti ubas ay simbulu nen matindi a iyamut nen Diyos.
20 Pináspás di en ubas hidi ten luwas nen banuwan, sakay sapul ten
págpáspássan ay linumangáp en digi a inumabut en lawak na ti hanggan
tállu a datos a kilumetru sakay halus duwwa a metros en kabáttong na.

En Katapusan hidi a Salot

15 1 Sakay netan ku bi en essa pa a makataka a pangitain dilanget:
tehud a pittu a anghel a tehud a tawid a pittu a salot. Hidi iyád
en katapusan hidi a salot gapu háddi a matapos en iyamut nen Diyos.
2 Tehudák a netan a kumán a diget a kristal a mággapo-apoy. Mineta
ku bi en nangtalu hidi ten halimaw sakay ten letratu na sakay ten tehud
a ngaran a katumbas ni nomiru. Mágtaknág hidi ten diget a kristal,
tatawid di en alpa hidi a inyatád nen Diyos dikodi. 3 Mágkansiyon hidi
ten kansiyon ni Moises a tagapagserbi nen Diyos, sakay ten kansiyon nen
Kordero;

“Panginoon a Diyos a makapangyariyan ten atanan,
dakila sakay kahanga-hanga en gamet mu hidi!
Siko a Hari nen bansa hidi,
Matuwid sakay tatarudan en paraan mu hidi!
4 Deya i awanid manteng dikomu, Panginoon?
Deya i awanid mangpuri ten ngaran mu?
Siko la en banal!
Atanan a bansa ay umadeni
sakay sumamba dikomu,
gapu netan nen atanan en matuwid mu hidi a gamet.”

5 Káttapos ni iyád, ay netan ku bi a binumukas en templo dilanget,
en Sagradu a Tolda a bilay nen kasunduwan nen Diyos ay ten tolay.
6 Linumuwas ten templo en pittu a anghel a tehud a tawid a pittu a salot.
Nakabadu hidi ti malinis sakay makasili ten pudew na, sakay tehud hidi
a baregkás a gintu ten rakaw di. 7 Inyatád dikodi nen essa ten áppat a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

linalang a biyag en pittu a malukung a gintu a putat ten iyamut nen Diyos, a biyag ti awan ti katapusan. 8 En templo ay naputat ti asok a gubwat ten kaluwalhatian sakay kapangyariyan nen Diyos sakay awan ti makasáddáp ten templo mentras awan matapos en pittu a salot a tawid nen pittu a anghel.

En Malukung hidi nen Iyamut nen Diyos

16 1 Nasanig ku en mabegsák a boses a gubwat ten templo a nangutus ten pittu a anghel, “Kammoy dán, ibulak moy dán ten luta en lasán nen pittu a malukung nen iyamut nen Diyos!”

2 Sakay lummakad en purumeru a anghel sakay imbulak na ten luta en lasán nen malukung na. Kaya nagkahud ti mágkaapdás sakay makadingát a talingu en tolay hidi a tehud a marka nen halimaw, sakay en sinumamba hidi ten letratu na.

3 Imbulak nen kaduwwa a anghel en lasán nen malukung na ten diget. En dinom ay nagin kumán a digi ni patay a tolay, sakay natay en atanan a linalang a mabiyag ten diget.

4 Imbulak nen katállu a anghel en lasán nen malukung na ten konayan hidi sakay bukal, sakay nagin digi bi hidi. 5 Sakay nasanig ku a kinagi nen anghel a nakabahala ten dinom hidi,

“Makatarungan en hatul mu, siko a Banal,
a biyag nadid sakay tenhud.
6 En nangpabulos hidi ten digi nen pinili hidi nen Diyos sakay nen propeta hidi
ay inátdenan mu ti digi a inumán di.
Iyán i dapatid dikodi!”
7 Sakay nasanig ku en boses a gubwat ten altar, a kinagi na,
“Tarud, Panginoon a Diyos a Makapangyariyan ten atanan,
talaga a matuwid sakay tama en hatul mu hidi!”

8 Sakay imbulak bi nen kaáppat a anghel en lasán nen malukung na ten aldew. Sakay naátdenan en aldew ti kapangyariyan a tutudán na en tolay hidi ten matindi a init na. 9 Nágkatutud ngani hidi ten matindi a init, peru embes a magsisi hidi sakay umadág ten kasalanan di hidi sakay magpuri ten Diyos, ay linapastangan di pa en ngaran nen Diyos a tehud a kapangyariyan a mángpaangay ti kona hidi haud a salot.

10 Imbulak bi nen kalimma a anghel en lasán nen tawid na a malukung ten trono nen makaánteng a hayup, sakay dinumiklám en kahariyan na. Ingkaga-kagat nen tolay hidi ten dila di en apdás, 11 sakay linapastangan di en Diyos gapu ten mabati di a hirap sakay ten talingu di hidi. Peru awan bi hidi nagsisi sakay inumadág ten gamet di hidi a mágkadukás.

12 Sakay imbulak nen kaánnám a anghel en lasán nen tawid na a malukung ten dikál a konayan a Eufrates. Minamadiyan en konayan

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sakay nagkahud ti paglakadan en hari hidi a gubwat ti sikatan. 13 Sakay
mineta ku a magluwas ten ngusu nen dragon, sakay nen halimaw, sakay
nen liwat a propeta, en tállu a mágkadingát a ispiritu a kumán a idsura
ni tukak. 14 Hidi iyád ay ispiritu ni dimonyo a mággamet ti makataka a
bagay. Linebut di en atanan a hari ti munduwiday tánni ipunán para ten
labanan ten dakila a Aldew nen Diyos a Makapangyariyan ten atanan.
15 "Mágsanig kam! Dumemátták a kona ten káddemát nen mágtakaw!
Pinagpala en pirmi la a lukag sakay nakabadu dán. Awan siya maglakad
a eklas sakay awan mepasaniki ten atubengán nen katolayan!"
16 Sakay pinisan nen ispiritu en hari hidi ten lugar a Armagedon ten
upos ni Hebreo.
17 Káttapos ni iyád, ay imbulak nen kapittu a anghel en lasán nen tawid na
a malukung ten kalawakan. Sakay tehud a nagupos ti mabegsák a gubwat
ten trono ten templo, kinagi na, "Natapos dán!" 18 Nagkilat, nagkáddur,
sakay naglinug ti tunay ti begsák. Iyád en kabegsákkan a linug sapul dikona
a lalangán en tolay ti munduwiday. 19 Minahati ti tállu a bahagi en dikál
a siyudad, sakay minawasak en siyudad hidi ti munduwiday. Awan ngani
nakaligtas ten parusa nen Diyos en tanyag a Babilonia. Pinainom siya nen
Diyos ten tasa nen alak nen matindi a iyamut na. 20 Minágkawan en atanan
a puduk, sakay minágkawan en atanan a bukid. 21 Naguden ti dáddekál a
táppeng ni iyelo a kumilu ti manga limmapulu a kilu balang essa, sakay
nágkatáppelan en katolayan. Sakay linapastangan nen katolayan en Diyos
gapu ten makaánteng a salot a danasán di!

En Raina ni Kahalayan

17 1 Káttapos, ay en essa ten pittu a anghel a tehud a tawid a pittu a
malukung ay inumadeni dikoku sakay kinagi na, "Karon hád, ta
ipeta ku dikomu ni konya a parusaan en raina ni kahalayan a mággetnud
ten dibabew nen makpal a konayan. 2 Nangalunya en hari hidi ti lutaiday
ti bábbiyid a iyád, sakay linasing na en tolay hidi ti munduwiday ten alak
nen kahalayan na."
3 Tenhud ay kedák ten kapangyariyan nen Ispiritu, sakay intugánnák
nen anghel ten parang. Mineta ku haud en essa a bábbi a mágsakay ten
madidig a halimaw. En makaánteng a hayup ay tehud a pittu a ulu sakay
sapulu a saduk, sumássulat ten babággi na en upos hidi a páglapastangan
ten Diyos. 4 En badu nen bábbi ay inubi sakay madidig. En alahas na hidi
ay gintu, mahalaga a batu, sakay perlas. Tatawid na en tasa a putat ten
atanan a gamet na a sinumpa sakay makasaniki a kahalayan. 5 Nakasulat
ten muding na en ngaran a tehud a lihim a kahulugan, "En tanyag a
Babilonia, en ina nen mángngalunya hidi sakay atanan a kahalayan ti
lutaiday." 6 Sakay en pangileng ku dikona ay lasing ten digi nen tolay hidi
nen Diyos a binábbunu gapu kánni Jesus.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Minalisesák ten pákketa ku dikona. 7“Bakin malises ka?” kagi nen
anghel dikoku. “Kagiyán ku dikomu en kahulugan nen bábbi sakay en
págsakayan na a halimaw a tehud a pittu a ulu sakay sapulu a saduk. 8En
halimaw a mineta mu ay biyag tenhud peru nadid ay patay dán; lumitaw
siya a ruway a gubwat ten ábbut a tunay ti kadsalad sakay tulos dán a
mepahamak. En tolay hidi a biyag ti lutaiday, a awan nakasulat en ngaran
di ten libru nen biyag sapul dikona lalangán i munduwiday, ay magtaka
ni metan di en halimaw, gapu nabunu dán siya peru lumitaw a ruway.
9“Kailangan háddi en pággintendi sakay karunungan. En pittu a ulu ay
en pittu a bukid a pággetnudan nen bábbi. Mángpeta bi iyád ten pittu a
hari: 10binumagsak dán en limma dikodi, en essa ay kasalukuyan palla
a maghari, sakay en katapusan ay awan palla dinumemát. Káddemát
na ay awan la siya malay a maghari. 11En halimaw a biyag tenhud peru
nadid ay awan dán, ay essa siya ten pittu a hari, siya en magin kawalu.
Mepahamak siya.
12“En mineta mu a sapulu a saduk ay sapulu a hari a awan palla
nagsapul a maghari, peru maghari hidi a kaguman nen halimaw ten
alay nen sang-odas. 13Eessa en kagustuwan ni sapuluwid a iyád, sakay
ipasakup di ten halimaw en kapangyariyan di sakay en karapatan di.
14Geraán di en Kordero peru taluwán na hidi, gapu siya en Panginoon
nen atanan a panginoon sakay Hari nen atanan a hari. Kaguman na
a magtagumpay en dinulaw na hidi, pinili, sakay en matapat hidi a
tagasunud na.”
15Kinagi bi nen anghel dikoku, “En mineta mu a konayan hidi a
pággetnudan nen bábbi, ay lahi hidi, bansa hidi, sakay upos hidi. 16En
mineta mu a sapulu a saduk sakay en halimaw ay maiyamut ten raina ni
kahalayan. Agiwán di en atanan a ari-ariyan na sakay lakadan di siya a
eklas. Kanán di en pilas na sakay en maburay ay tutudán di. 17Ingkaluub
nen Diyos a mamagkaessa hidi sakay ipasakup di ten halimaw en
karapatan di sakay kapangyariyan, hanggan ni awan matupad en upos
nen Diyos.
18En mineta mu a bábbi ay en tanyag a siyudad a sássunudán nen hari
hidi ti lutaiday.”

En Kákkabagsak ni Babilonia

18 1Káttapos ni iyád, ay naketaák ti essa pa a anghel a magdibábbi
a gubwat dilanget, tehud siya a dikál a kapangyariyan.
Dinumemlag i munduwiday gapu ten kaluwalhatian na. 2Pinumákraw
siya ti tunay ti begsák a kinagi na, “Binumagsak dán! Binumagsak
dán en makapangyariyan a Babilonia! Nadid ay páppágyanan dálla
siya nen dimonyo hidi, págpiresuwan ten mágkadukás hidi a ispiritu,
nen mágkadingát a ibun, mágkadingát hidi sakay kasuklam-suklam a

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hayup. 3 Gapu umminom ten alak nen kahalayan na en atanan a bansa.
Nákpangalunya dikona en hari hidi ti lutaiday, sakay en nigosyanti hidi ti
buuwiday a mundu ay yummaman ten mahalay na a kákkabiyag."
4 Sakay nakasanigák ti essa pa a boses a gubwat dilanget a kinagi na,
"Lumakad ka ti Babilonia, banuwan ku!
Dyan ka mákpaggamet ten kasalanan na hidi,
tánni awan ka maparusaan a kaguman na!
5 Gapu inumabut dán dilanget en kakpal nen kasalanan na hidi,
sakay awan malimunan nen Diyos en kadukássan na.
6 Gamitán moy dikona en ginamet na dikomoy,
gantiyan moy siya ti dubli nan ten ginamet na dikomoy.
Putatán moy en tasa na
ti mas mapet pa a alak nan ten impenom na dikomoy.
7 Ni konya siya a nagmataas sakay nagpakasaya ten kalayawan,
ay ipabati moy bi dikona en kona labi hud a kahirapan sakay
kalungkutan.
Gapu pirmi na a kákkagiyán a,
'Sikán ay raina a páppuriyán!
Awanák bilu,
sakay awanák makaennam ti kalungkutan!'
8 Gapu ti iyád ay magsabay-sabay a dumemát dikona en salot hidi ten
luub nen essa a aldew:
saket, kalungkutan, sakay aláp;
sakay tánggábbán siya ni apoy.
Gapu makapangyariyan en Panginoon a Diyos a manghatul
dikona."
9 Maglungkut sakay magsanget en hari hidi a nangalunya dikona,
sakay nákpagsaya ten kalayawan dikona, mentras a táttan-awán di en
asok nen natutud a siyudad. 10 Mamágtaknág la hidi ten adeyu gapu ten
ánteng di a medamay ten danasán na a parusa. Kagiyán di a, "Kakakagbi
en dakila a Babilonia, en matatag a siyudad! Essa la a odas ay natapos
en hatul ten dakila sakay makapangyariyan a Babilonia!" 11 Gapu
dikona ay mamagsangetan bi sakay magdalamhati en nigosyanti hidi ti
munduwiday, gapu awan dán ti mamali ten laku di hidi. 12 Awan dán ti
mamali ten gintu di, silber, alahas sakay perlas, damit a lino, seda, damit
a inubi sakay madidig, atanan a mágkasárrub a kayu, sakay en kagamitan
hidi a gubwat ten paseng ni elepanti, mágkamahal hidi a kayu, tangsu,
bakal, sakay marmol. 13 Awan dán ti mamali ti kanela sakay rikadu,
kamanyang, mira sakay insenso, alak sakay langis, arina sakay trigo,
baka sakay tupa, kabayu sakay karuwahe, alipin hidi, sakay pati biyag
ni tolay. 14 Kagiyán nen nigosyanti hidi dikona a, "Awan dán en atanan a
gággustuwán mu. En atanan a kayamanan mu, pati en kagandaan mu ay

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nepahamak a kaguman mu sakay awan dán keketan nen katolayan maski nikan!" 15 Awan umadeni en nigosyanti hidi a yinumaman ti siyudadid a iyud gapu manteng hidi a medamay ten pághirap na. Mamagsangetan hidi sakay magdalamhati. 16 Kagiyán di a, "Makaánteng en nangyari ten tanyag a siyudad! Nabaduwan siya tenhud ti lino, damit a inubi sakay madidig, sakay nadikurásyonan ti alahas, gintu, sakay perlas! 17 Ten luub la nen essa a odas ay minágkawan atananid a hidi iyud!"

Mágtan-aw ten adeyu en kapitan hidi, en pasaheru hidi, sakay en tripulanti hidi ten sasakyan hidi a pangdiget, kona bi hud ten atanan nen maghanapbuhay hidi ten diget. 18 Mamagsangetan hidi mentras a áelingán di en asok a maggubwat haud, kinagi di a, "Awan ti kaparehu ti katanyagan i siyudadid a iyán!" 19 Dináttonan di ti abu en ulu-ulu di sakay mamagsangetan hidi a kinagi di, "Makaánteng! Makaánteng en nangyari ten dakila a siyudad! Yinumaman en atanan a dinumung dikona. Peru ten alay la nen essa a odas ay nawanan ti kuwenta!"

20 Magsaya ka, langet, gapu ten nangyari dikona! Magsaya kam, sikam a tolay hidi nen Diyos, apostol hidi sakay propeta! Ta hinatulan dán siya nen Diyos gapu ten ginamet na dikomoy!

21 Sakay nangágkat en essa a makapangyariyan a anghel ti batu a kumán a kadikál ni gilingan a batu. Imbatikal na iyud ten diget sakay kinagi na, "Kona háddi en pángbagsak ten tanyag a siyudad a Babilonia, sakay awan dán keketan a ruway! 22 Awan dán masasanig dikona en boses nen mángngansiyon hidi sakay en tugtugan ten alpa, plauta, sakay trumpeta! Awan dán ti keketan dikona a mágkahusay a tarabahador, sakay awan dán masasanig en tánnug nen gilingan hidi! 23 Awan dán siya madedemlagan a ruway maski ni essa a simbuwan. Awan dán masasanig en mágkasaya a boses nen ikasal hidi. Gapu nagin makapangyariyan ti munduwiday en nigosyanti na hidi sakay dinaya na en atanan a bansa ten pamamag-itan nen anting-anting na."

24 Pinarusaan siya gapu pinabulos na en digi nen propeta hidi, en tolay hidi nen Diyos, sakay en atanan a binunu ti munduwiday.

19 1 Káttapos iyád, ay nasanig ku en mabegsák a boses a kumán a boses ni tunay ti kakpal ni tolay dilanget. Mágkansiyon hidi ti kona háddi, "Puriyán en Panginoon! En kaligtasan ay ten karangalan, sakay kapangyariyan ay kao la nen Diyos! 2 Matuwid sakay tama en pághatul na! Hinatulan na en raina nen kahalayan a mángpadukás ten tolay ti lutaiday ten pamamag-itan nen kahalayan na. Pinarusaan siya nen Diyos gapu ten pángbunu na ten tagapagserbi hidi nen Panginoon!" 3 Ingkansiyon di a ruway, "Puriyán en Panginoon! Awan ti imang a magdisunu en asok a gubwat ten natutud a siyudad!" 4 En duwapulu ay ti áppat a tagapangasiwa sakay en áppat a linalang a biyag ay linumuhud sakay sinamba di en Diyos a mággetnud ten trono. Kinagi di a, "Amen! Puriyán en Panginoon!"

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Handaan ten Kasal nen Kordero

5 Tehud a nagupos a gubwat ten trono a kinagi na, “Puriyán moy en
Diyos tam, atanan moy a tagapagserbi na, mágkataas oni mágkababa,
sikam a tehud a banal a ánteng dikona!” 6 Káttapos ay nasanig ku en
kumán a boses nen tunay ti kakpal ni tolay. Kumán a tánnug ni dikál
a tapaw sakay galungogung ni káddur hidi. Kinagi di, “Puriyán en
Panginoon! Gapu maghari en Panginoon tam a Diyos a Makapangyariyan
ten atanan! 7 Magsaya kitam! Puriyán tam siya gapu adeni dán en kasal
nen Kordero. En bábbi a kakasal na ay inhanda na dán en sadili na,
8 nabaduwan dán siya ti malinis sakay tunay ti pudew a damit a lino.” En
lino ay tanda nen mágkaganda hidi a gamet nen tolay hidi nen Diyos.
9 Sakay kinagi nen anghel dikoku, “Isulat mu iddi: pinagpala en
inimbitaan hidi ten kasal nen Kordero.” Sakay intongku na pa a kinagi,
“Iyád ay tatarudan a upos hidi nen Diyos.” 10 Lummuhudák ten atubengán
na tánni sumambaák dikona, peru kinagi na dikoku a, “Dyan mu!
Kaparehuwák mu la a alipin, sakay kona bi ten mánnampalataya hidi a
nagpatunay tungkul kánni Jesus. En Diyos i sambaán muwid, gapu en
katutuhanan a impahayag kánni Jesus ay siya en gustu a kagiyán nen
impahayag nen propeta hidi!”

En Mágkabayu ten Mapudew a Kabayu

11 Kállipas ni iyád ay nabukasan dilanget, sakay neta ku en kabayu a
mapudew. En mágkabayu ay ngángngaranan a Matapat sakay Tatarudan,
gapu matuwid siya a maghatul sakay mákgera. 12 Magbaga a kumán a
apoy en mata na, sakay nakuronaan siya ti makpal a kurona. Sumássulat
ten bággi na en ngaran na, peru siya la i makatukuyid ten kahulugan
na. 13 Putat ti digi en badu na. Sakay en págdulaw dikona ay “Upos nen
Diyos.” 14 Umunonud dikona en sundalu hidi dilanget, a nakabadu hidi ti
malinis sakay mapudew a lino, sakay mágkabayu bi hidi ti mágkapudew
a kabayu. 15 Linumuwas ten ngusu na en matalas a ispada, tánni gamitán
na a pangtalu ten bansa hidi. Pamahalaan na hidi iyád ten pamamag-itan
nen sarukud a bakal, sakay pagbulusán na a gubwat ten págpáspássan
ti ubas en alak nen iyamut nen Diyos a Makapangyariyan ten atanan.
16 Sumássulat ten badu na sakay ten pengkel na en ngaran a kona háddi,
“Hari nen atanan a hari sakay Panginoon nen atanan a panginoon.”
17 Netan ku bi en anghel a mágtaknág ten aldew. Dinulaw na en
ibun hidi ten kalawakan, “Kamon hád, magipun-ipun kam para ten
dikál a handaan nen Diyos! 18 Kanán moy en pilas nen hari hidi, nen
kapitan hidi, nen sundalu hidi, nen kabayu hidi sakay nen mágkabayu
hidi. Kanán moy bi en pilas nen atanan a tolay, alipin sakay malaya,
mágkababa sakay mágkataas!”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19 Sakay netan ku a namagipun-ipun en halimaw sakay en hari hidi
ti lutaiday, kaguman en sundalu di hidi tánni geraán di en mágkabayu
sakay en sundalu na hidi. 20 Minadikáp en halimaw, kona bi hud ten liwat
a propeta a mággagamitán ti himala ten atubengán nen halimaw tánni
dayaán en tolay hidi a tehud a tatak nen halimaw sakay sinumamba ten
letratu na. En halimaw sakay ten liwat a propeta ay imbatikal a biyag ten
apoy a maggerab a asupre. 21 En sundalu di hidi ay nabunu ten pamamag-
itan nen ispada a linumuwas ten ngusu nen mágkabayu. Nabássug en
ibun hidi a mágkakanán ten bangkay di hidi.

En Sanglibu a Taon

20 1 Káttapos ni iyád ay naketaák ti anghel a magdibábbi a gubwat
dilanget, tatawid na en dikál a kadena sakay en susi nen ábbut
a awan ti kaparehu ti kadsalad. 2 Dinuklos na en dragon, en matanda
dán a biklat a awan ti agum nan en Diyablo oni Satanas. Pinungu siya
nen anghel ten alay nen sanglibu a taon. 3 Intápduk siya nen anghel ten
ábbut a awan ti kaparehu ti kadsalad, sakay insiradu en pintuwan na
sakay tinatakan tánni awan siya makaluwas sakay mangdaya ten bansa
hidi hanggan ni awan matapos en sanglibu a taon. Káttapos ni iyud ay
mapalaya siya ti sabadit a panahun.
4 Sakay naketaák ti katronowan, sakay en mággetnud hidi haud ay
naátdenan ti karapatan a maghatul. Netan ku bi en kaluluwa nen tolay
hidi a pinaputolan ti ulu gapu ten págpatunay di kánni Jesus sakay ten
págpahayag di ten upos nen Diyos. Awan hidi sinumamba ten halimaw
oni ten letratu na, sakay awan di bi tinanggap en marka na ten muding
di oni ten lima di. Biniyag hidi a ruway tánni mákpaghari kánni Cristo
ten alay nen sanglibu a taon. 5 Iyád en kapurumeruwan a pángbiyag ten
patay hidi. En agum a patay ay biyagán bi a ruway kállipas nen sanglibu
a taon. 6 Tunay a pinagpala en kaguman hidi ten purumeru a págbiyag
a ruway ten patay hidi. Awan ti kapangyariyan dikodi en kaduwwa a
kamatayan; magin padi hidi nen Diyos sakay ni Cristo, sakay mákpaghari
hidi dikona ten alay nen sanglibu a taon.

En Kákkatalu ni Satanas

7 Káttapos nen sanglibu a taon ay palayaán ti Satanas ten kákkepiresu
na. 8 Lumuwas siya sakay dayaán na en bansa hidi ti munduwiday,
iyád en Gog sakay Magog. Ipunán na hidi a atanan sakay ikuyug na a
mákpaggera. En kakpal di ay kona ten kakpal nen baybay ten gilid nen
diget. 9 Kinumalat hidi ti buuwiday a mundu sakay pinalebutan di en
kampu nen tolay hidi nen Diyos sakay en siyudad a minahal na. Peru
naguden ti apoy a gubwat dilanget sakay tinánggáb na en atanan a
kaguman ni Satanas. 10 Sakay en Diyablo a nangdaya dikodi ay imbut

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ten diget a apoy sakay asupre, haud bi en nángbutan ten halimaw sakay ten liwat a propeta. Hád dán hidi haud a mamagkakaguman a pahirapan aldew ay ti gibi, a awan ti katapusan.

En Katapusan a Pághatul

11 Káttapos ni iyád ay netan ku en dikál a trono a mapudew sakay en
mággetnud haud. Minawan en luta ay ten langet ten atubengán na, sakay
awan dán minetan a ruway. 12 Netan ku en nágkatay hidi a mágtaknág
ten atubengán nen trono, mágkataas ay ti mágkababa, sakay binuklat
en libru hidi. Binuklat en essa pa a libru, en libru nen biyag. Hinatulan
en nágkatay hidi ayun ten ginamet di, ayun ten nágkesulat ten libru
hidi. 13 Inluwas nen diget en nágkatay hidi a ked haud. Inluwas bi nen
Kamatayan sakay nen lugar nen patay hidi en nágkatay hidi a ked
dikodi. Hinatulan en atanan ayun ten ginamet di. 14 Káttapos ay imbut
bi ten malawak a apoy en Kamatayan sakay en lugar nen patay hidi. En
malawak a apoy ay en kaduwwa a kamatayan. 15 Imbut ten malawak a
apoy en deyaman a awan nakasulat en ngaran na ten libru nen biyag.

En Bigu a Langet sakay en Bigu a Luta

21 1 Káttapos ni iyád ay netan ku en bigu a langet sakay en bigu a
luta. Nawan dán en dati a langet sakay en dati a luta; awan dán
bi en diget. 2 Sakay netan ku en Banal a Siyudad, en bigu a Jerusalem
a magdibábbi a gubwat ten Diyos dilanget. Kumán siya a en bábbi
a ikasal a nabihisan ti maganda, sakay handa dán a mangtagbu ten
lállaki a makabinga na. 3 Nasanig ku en mabegsák a boses a gubwat
ten trono, kinagi na, “Nadid ay kapisan dán nen Diyos en katolayan ten
páppágyanan na! Mákpágyan siya dikodi sakay magin banuwan na hidi.
Pirmi di dán a kakaguman en Diyos sakay siya en magin Diyos di. 4 Sakay
pahidán na en luwa ten mata di. Awan dán ti kamatayan, dalamhati,
págsanget, sakay pághirap gapu linumipas dán en dati hidi a bagay.”
5 Káttapos ay kinagi nen mággetnud ten trono, “Nadid ay baguwán
ku dán en atanan a bagay!” Sakay kinagi na dikoku, “Isulat mu, gapu
maasaan sakay tatarudan i uposid a hidi iyád.” 6 Kinagi na pa dikoku,
“Natapos dán! Sikán en Alpha sakay en Omega, en sapul sakay en
katapusan. Ni deyaman en mauwaw ay átdenan ku ti dinom a awan ti
bayad a gubwat ten bukal a makapangatád ti biyag; 7 iyád en matanggap
nen magtagumpay. Sakay sikán ay magin Diyos na, sakay siya bi ay magin
anak ku. 8 Peru makaánteng en mangyari ten ársot hidi, ten taksil hidi, ten
magkasayaan hidi ten kasuklam-suklam a kahalayan, ten mágbabonu hidi,
ten mángngalunya hidi, ten mágdipor hidi, ten mágsamba hidi ti diyos-
diyosan, sakay ten atanan nen mágkabuli hidi. En magin kabunong di ay
en malawak a gumággitáng a asupre. Siya iyád en kaduwwa a kamatayan.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

En Bigu a Jerusalem

9 Inumadeni dikoku en essa ten pittu hidi a anghel a tehud a tatawid
a pittu a malukung a putat ten pittu a katapusan a salot. Kinagi na,
"Karon hád, ta ipeta ku dikomu en bábbi a magin kabinga nen Kordero."
10 Inggiyyaák nen kapangyariyan nen Ispiritu, sakay inyangayák nen
anghel ten tunay ti langkaw a bukid. Impeta na dikoku en Jerusalem, en
Banal a Siyudad a magdibábbi a gubwat ten Diyos dilanget. 11 Magdemlag
iyád gapu ten kaluwalhatian nen Diyos; magkilápkiláp a kona ten batu a
alahas, kona ten haspe, sakay diamante a maletmang a kona ten kristal.
12 En kudal na a pader ay mabagál, malangkaw, sakay tehud a sapulu
ay ti duwwa a pintuwan, sakay balang essa a pintuwan ay tehud a
magbantay a anghel. Sumássulat ten pintuwan hidi en ngaran nen sapulu
ay ti duwwa a lahi ni Israel. 13 Tehud a tállu a pintuwan ten balang panig:
tállu ten danág ti sikatan, tállu ten danág ti abagatan, tállu ten danág ti
ámyanan, sakay tállu ten danág ti sarámman. 14 En kudal nen siyudad a
pader ay tehud a sapulu ay ti duwwa a pundasyon sakay nakasulat haud
en ngaran nen sapulu ay ti duwwa a apostol nen Kordero.

15 En anghel a nanguron dikoku ay tehud a tatawid a págsukat a
gintu tánni sukatán na en siyudad, kona bi ten pintuwan na hidi sakay
ten kudal na a pader. 16 Kuwadradu en sukat nen siyudad, parehu en
katakdug na ten labang na. Dikona sinukat nen anghel en siyudad ay
2,400 a kilumetru en katakdug na, kona bi hud en labang na sakay en
kalangkaw na. 17 Sinukat na bi en kudal a pader ay ánnám a pulu ay ti
limma a metros en kalangkaw na, ayun ten tawid nen anghel a págsukat.
18 Batu a haspe en ginamit ten kudal a pader, sakay en siyudad ay puru
a gintu, maletmang a kona ten kristal. 19 En pundasyon hidi nen kudal
ay napagandaan ti atanan a mágkahalaga a batu. En purumeru ay
haspe, en kaduwwa ay safiro, en katállu ay kalsedonia, en kaáppat ay
esmeralda, 20 en kalimma ay onise, en kaánnám ay kornalina, en kapittu
ay krisolito, en kawalu ay berilo, en kasiyam ay topasyo, en kasapulu ay
krisopraso, en kasapulu ay ti essa ay hasinto, en kasapulu ay ti duwwa ay
amatista. 21 En sapulu ay ti duwwa a pintuwan ay perlas, en balang essa a
pintuwan ay nayari ti eessa a perlas. En kakarsada ten siyudad ay puru a
gintu, sakay maletmang a kona ten kristal.

22 Minapansin ku a awan ti templo ten siyudad gapu mismu a en
Panginoon a Diyos a Makapangyariyan ten atanan sakay en Kordero
en mage-templo haud. 23 Awan dán kailangan en aldew oni en bulan
para mangdemlag ten siyudad, gapu en kaluwalhatian nen Diyos en
mangdemlag haud, sakay en Kordero ay siya en simbuwan. 24 Maglakad
ten demlag na en atanan a tolay, sakay itugán nen hari hidi ti lutaiday
en kayamanan di haud. 25 Permanenti a bukas ti buu a maghapun en

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pintuwan hidi nen siyudad gapu awan dán magkahud ti gibi haud.
26 Iyangay ten siyudad en kayamanan sakay karangalan nen bansa hidi.
27 Peru awan makasáddáp haud en ányaman a bagay a madingát ten
pangileng nen Diyos. Hidi iyád en mággamet hidi ti madukás, sakay en
mágkabuli hidi. Nan makasáddáp laid ten siyudad ay en nakasulat en
ngaran di ten libru nen biyag a ked ten Kordero.

22 1 Impeta bi dikoku nen anghel en konayan nen dinom a
makapangatád ti biyag. En dinom na a tunay ti letmang a kona
ten kristal ay magbulos a gubwat ten trono nen Diyos sakay nen Kordero,
2 sakay magbulos ten ditángnga nen karsada ten siyudad. Ten magdili-
dilipot a danág nen dinom ay tehud a kayu a makapangatád ti biyag.
Magbunga ti sapulu ay ti duwwa ti sataon, essa kada bulan, sakay en
duun di ay makapagpapiyya ten saket nen tolay hidi. 3 Awan ti ketan
haud a ányaman a sinumpa nen Diyos.

Ketanid ten siyudad ay en trono nen Diyos sakay nen Kordero, sakay
sambaán siya nen tagapagserbi na hidi. 4 Ketan di en rupa na, sakay mesulat
ten muding di en ngaran na. 5 Awan dán ti gibi haud, kaya awan dán hidi
mangailangan ti simbuwan oni demlag nen aldew, gapu en Panginoon a
Diyos en magin simbuwan di, sakay maghari hidi haud ti awan ti katapusan.

En Káddemát ni Jesus

6 Sakay kinagi nen anghel dikoku, “Maasaan sakay tatarudan hidi iyád
a upos. En Panginoon a Diyos, a nángkaluub ten Ispiritu na ten propeta
hidi, en nangutus ten anghel na a ipakapospos ten tagapagserbi na hidi
en bagay hidi a adeni dán a mangyari.”

7 Sakay kinagi ni Jesus, “Mágsanig kam! Pademátták dán! Pinagpala en
mangtupad ten propesiya hidi ti libruwid a iddi!”

8 Sikán a ti Juan en nakasanig sakay naketa ti atananid a iyád.
Pákkasanig ku sakay pákketa ti atananid iyád, ay linumuhudák ten
atubengán nen anghel a nángpeta dikoku ti atananid a iyád tánni
sumamba dikona. 9 Peru kinagi na, “Dyan mu! Alipinák bi a kaparehu mu,
sakay kona bi ten kákkapatkaka mu hidi a propeta, sakay ten atanan a
mangsunud ten upos hidi ti libruwid a iddi. En Diyos i sambaán muwid!”

10 Sakay kinagi na bi dikoku, “Dyan mu ilihim en propesiya hidi a ked
ti libruwid a iddi, gapu adeni dán hidi iyád a mangyari. 11 En mággamet
ti madukás ay magtulos a magpakadukás, en madingát ti kákkabiyag
ay magtulos a magpakadingát. En malinis ti kákkabiyag ay magtulos a
magpakalinis, sakay en banal ti kákkabiyag ay magtulos a magpakabanal.”

12 Sakay kinagi ni Jesus, “Mágsanig kam! Pademátták dán! Tawid ku
en piremyu hidi a iyatád ten balang essa ayun ten ginamet na! 13 Sikán
en Alpha ay ten Omega, en purumeru ay ten dimudyan, en sapul ay ten
katapusan.”

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14 Pinagpala en manglinis hidi ten badu di gapu maátdenan hidi ti
karapatan a kuman ten bunga nen kayu a makapangatád ti biyag, sakay
sumáddáp ten siyudad. 15 Peru mawarak ten luwas nen siyudad en kumán
hidi a pággisipan ni asu, en mágdipor hidi, en mángngalunya hidi, en
mágbabonu hidi, en mágsamba hidi ti diyos-diyosan, sakay en mágkabuli
hidi ten upos ay ten gamet.
16 "Sikán ti Jesus, en nangutus ten anghel ku tánni ipahayag na
dikomoy a ked ten simbaan hidi i bagayid a hidi iyád. Gubwaták ten lahi
ni David; sikán en mademlag a talang-umaga."
17 Kinagi nen Ispiritu sakay nen bábbi a ikasal, "Karon hád!"
Atanan nen makasanig hidi háddi ay magkagi bi a, "Karon hád!"
Umadeni en deyaman a mauwaw; mangalap en masor ten dinom a
makapangatád ti biyag; awan iyád ti bayad.

Katapusan

18 Sikán a ti Juan ay mangatád ti babala ten deyaman a makasanig ten
propesiya hidi ti libruwid a iddi; ni deyaman en mangdagdag ten lasán ni
libruwid a iddi, ay dagdagan nen Diyos ti parusa; idagdag dikona en salot
hidi a nakasulat háddi. 19 Sakay ni deyaman en mangibut ti ányaman
ten propesiya hidi a ked háddi ay ibutan bi nen Diyos ti karapatan ten
bunga nen kayu a makapangatád ti biyag, sakay ten Banal a Siyudad a
nabanggit háddi.
20 Kinagi nen magpatunay ti atananid iyád, "Tatarudan! Pademátták
dán!"
Dumemát ka dán nakuwan, Panginoon a Jesus!
21 Matanggap nakuwan nen atanan en pagpapala nen Panginoon a ti
Jesus!
Amen.

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Read the New Testament daily

January

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	Mateo 1:1–2:12	17	Mateo 12:1-21
2	Mateo 2:13–3:6	18	Mateo 12:22-45
3	Mateo 3:7–4:11	19	Mateo 12:46–13:23
4	Mateo 4:12-25	20	Mateo 13:24-46
5	Mateo 5:1-26	21	Mateo 13:47–14:12
6	Mateo 5:27-48	22	Mateo 14:13-36
7	Mateo 6:1-24	23	Mateo 15:1-28
8	Mateo 6:25–7:14	24	Mateo 15:29–16:12
9	Mateo 7:15-29	25	Mateo 16:13–17:9
10	Mateo 8:1-17	26	Mateo 17:10-27
11	Mateo 8:18-34	27	Mateo 18:1-22
12	Mateo 9:1-17	28	Mateo 18:23–19:12
13	Mateo 9:18-38	29	Mateo 19:13-30
14	Mateo 10:1-23	30	Mateo 20:1-28
15	Mateo 10:24–11:6	31	Mateo 20:29–21:22
16	Mateo 11:7-30		

February

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	Mateo 21:23-46	15	Marcos 1:1-28
2	Mateo 22:1-33	16	Marcos 1:29–2:12
3	Mateo 22:34–23:12	17	Marcos 2:13–3:6
4	Mateo 23:13-39	18	Marcos 3:7-30
5	Mateo 24:1-28	19	Marcos 3:31–4:25
6	Mateo 24:29-51	20	Marcos 4:26–5:20
7	Mateo 25:1-30	21	Marcos 5:21-43
8	Mateo 25:31–26:13	22	Marcos 6:1-29
9	Mateo 26:14-46	23	Marcos 6:30-56
10	Mateo 26:47-68	24	Marcos 7:1-23
11	Mateo 26:69–27:14	25	Marcos 7:24–8:10
12	Mateo 27:15-31	26	Marcos 8:11–9:1
13	Mateo 27:32-66	27	Marcos 9:2-29
14	Mateo 28:1-20	28	Marcos 9:30–10:12

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

March

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	Marcos 10:13-31	17	Lucas 2:36-52
2	Marcos 10:32-52	18	Lucas 3:1-22
3	Marcos 11:1-26	19	Lucas 3:23-38
4	Marcos 11:27–12:17	20	Lucas 4:1-30
5	Marcos 12:18-37	21	Lucas 4:31–5:11
6	Marcos 12:38–13:13	22	Lucas 5:12-28
7	Marcos 13:14-37	23	Lucas 5:29–6:11
8	Marcos 14:1-21	24	Lucas 6:12-38
9	Marcos 14:22-52	25	Lucas 6:39–7:10
10	Marcos 14:53-72	26	Lucas 7:11-35
11	Marcos 15:1-47	27	Lucas 7:36–8:3
12	Marcos 16:1-20	28	Lucas 8:4-21
13	Lucas 1:1-25	29	Lucas 8:22-39
14	Lucas 1:26-56	30	Lucas 8:40–9:6
15	Lucas 1:57-80	31	Lucas 9:7-27
16	Lucas 2:1-35		

April

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	Lucas 9:28-50	16	Lucas 18:1-17
2	Lucas 9:51–10:12	17	Lucas 18:18-43
3	Lucas 10:13-37	18	Lucas 19:1-27
4	Lucas 10:38–11:13	19	Lucas 19:28-48
5	Lucas 11:14-36	20	Lucas 20:1-26
6	Lucas 11:37–12:7	21	Lucas 20:27-47
7	Lucas 12:8-34	22	Lucas 21:1-28
8	Lucas 12:35-59	23	Lucas 21:29–22:13
9	Lucas 13:1-21	24	Lucas 22:14-34
10	Lucas 13:22–14:6	25	Lucas 22:35-53
11	Lucas 14:7-35	26	Lucas 22:54–23:12
12	Lucas 15:1-32	27	Lucas 23:13-43
13	Lucas 16:1-18	28	Lucas 23:44–24:12
14	Lucas 16:19–17:10	29	Lucas 24:13-53
15	Lucas 17:11-37	30	Juan 1:1-28

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

May

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	Juan 1:29-51	17	Juan 9:1-41
2	Juan 2:1-25	18	Juan 10:1-21
3	Juan 3:1-21	19	Juan 10:22-42
4	Juan 3:22–4:3	20	Juan 11:1-53
5	Juan 4:4-42	21	Juan 11:54–12:19
6	Juan 4:43-54	22	Juan 12:20-50
7	Juan 5:1-23	23	Juan 13:1-30
8	Juan 5:24-47	24	Juan 13:31–14:14
9	Juan 6:1-21	25	Juan 14:15-31
10	Juan 6:22-40	26	Juan 15:1-27
11	Juan 6:41-71	27	Juan 16:1-33
12	Juan 7:1-29	28	Juan 17:1-26
13	Juan 7:30-52	29	Juan 18:1-24
14	Juan 7:53–8:20	30	Juan 18:25–19:22
15	Juan 8:21-30	31	Juan 19:23-42
16	Juan 8:31-59		

June

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	Juan 20:1-31	16	Gamet 10:34-48
2	Juan 21:1-25	17	Gamet 11:1-30
3	Gamet 1:1-26	18	Gamet 12:1-23
4	Gamet 2:1-47	19	Gamet 12:24–13:12
5	Gamet 3:1-26	20	Gamet 13:13-41
6	Gamet 4:1-37	21	Gamet 13:42–14:7
7	Gamet 5:1-42	22	Gamet 14:8-28
8	Gamet 6:1-15	23	Gamet 15:1-35
9	Gamet 7:1-29	24	Gamet 15:36–16:15
10	Gamet 7:30-50	25	Gamet 16:16-40
11	Gamet 7:51–8:13	26	Gamet 17:1-34
12	Gamet 8:14-40	27	Gamet 18:1-21
13	Gamet 9:1-25	28	Gamet 18:22–19:12
14	Gamet 9:26-43	29	Gamet 19:13-41
15	Gamet 10:1-33	30	Gamet 20:1-38

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

July

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	Gamet 21:1-16	17	Roma 4:1-12
2	Gamet 21:17-36	18	Roma 4:13–5:5
3	Gamet 21:37–22:16	19	Roma 5:6-21
4	Gamet 22:17–23:10	20	Roma 6:1-23
5	Gamet 23:11-35	21	Roma 7:1-14
6	Gamet 24:1-27	22	Roma 7:15–8:6
7	Gamet 25:1-27	23	Roma 8:7-21
8	Gamet 26:1-32	24	Roma 8:22-39
9	Gamet 27:1-20	25	Roma 9:1-21
10	Gamet 27:21-44	26	Roma 9:22–10:13
11	Gamet 28:1-31	27	Roma 10:14–11:12
12	Roma 1:1-17	28	Roma 11:13-36
13	Roma 1:18-32	29	Roma 12:1-21
14	Roma 2:1-24	30	Roma 13:1-14
15	Roma 2:25–3:8	31	Roma 14:1-23
16	Roma 3:9-31		

August

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	Roma 15:1-21	17	1 Corinto 11:2-16
2	Roma 15:22–16:7	18	1 Corinto 11:17-34
3	Roma 16:8-27	19	1 Corinto 12:1-26
4	1 Corinto 1:1-17	20	1 Corinto 12:27–13:13
5	1 Corinto 1:18–2:5	21	1 Corinto 14:1-17
6	1 Corinto 2:6–3:4	22	1 Corinto 14:18-40
7	1 Corinto 3:5-23	23	1 Corinto 15:1-28
8	1 Corinto 4:1-21	24	1 Corinto 15:29-58
9	1 Corinto 5:1-13	25	1 Corinto 16:1-24
10	1 Corinto 6:1-20	26	2 Corinto 1:1-11
11	1 Corinto 7:1-24	27	2 Corinto 1:12–2:11
12	1 Corinto 7:25-40	28	2 Corinto 2:12-17
13	1 Corinto 8:1-13	29	2 Corinto 3:1-18
14	1 Corinto 9:1-18	30	2 Corinto 4:1-12
15	1 Corinto 9:19–10:13	31	2 Corinto 4:13–5:10
16	1 Corinto 10:14–11:1		

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

September

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	2 Corinto 5:11-21	16	Galacia 2:17–3:9
2	2 Corinto 6:1-13	17	Galacia 3:10-22
3	2 Corinto 6:14–7:7	18	Galacia 3:23–4:20
4	2 Corinto 7:8-16	19	Galacia 4:21–5:12
5	2 Corinto 8:1-15	20	Galacia 5:13-26
6	2 Corinto 8:16-24	21	Galacia 6:1-18
7	2 Corinto 9:1-15	22	Efeso 1:1-23
8	2 Corinto 10:1-18	23	Efeso 2:1-22
9	2 Corinto 11:1-15	24	Efeso 3:1-21
10	2 Corinto 11:16-33	25	Efeso 4:1-16
11	2 Corinto 12:1-10	26	Efeso 4:17–5:2
12	2 Corinto 12:11-21	27	Efeso 5:3-33
13	2 Corinto 13:1-14	28	Efeso 6:1-24
14	Galacia 1:1-24	29	Filipos 1:1-26
15	Galacia 2:1-16	30	Filipos 1:27–2:18

October

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	Filipos 2:19–3:6	17	1 Timoteo 2:1-15
2	Filipos 3:7–4:1	18	1 Timoteo 3:1-16
3	Filipos 4:2-23	19	1 Timoteo 4:1-16
4	Colosas 1:1-20	20	1 Timoteo 5:1-25
5	Colosas 1:21–2:7	21	1 Timoteo 6:1-21
6	Colosas 2:8-23	22	2 Timoteo 1:1-18
7	Colosas 3:1-17	23	2 Timoteo 2:1-21
8	Colosas 3:18–4:18	24	2 Timoteo 2:22–3:17
9	1 Tesalonica 1:1–2:9	25	2 Timoteo 4:1-22
10	1 Tesalonica 2:10–3:13	26	Tito 1:1-16
11	1 Tesalonica 4:1–5:3	27	Tito 2:1-14
12	1 Tesalonica 5:4-28	28	Tito 2:15–3:15
13	2 Tesalonica 1:1-12	29	Filemon 1:1-25
14	2 Tesalonica 2:1-17	30	Hebreo 1:1-14
15	2 Tesalonica 3:1-18	31	Hebreo 2:1-18
16	1 Timoteo 1:1-20		

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

November

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	Hebreo 3:1-19	16	Hebreo 13:1-25
2	Hebreo 4:1-13	17	Santiago 1:1-18
3	Hebreo 4:14–5:14	18	Santiago 1:19–2:17
4	Hebreo 6:1-20	19	Santiago 2:18–3:18
5	Hebreo 7:1-19	20	Santiago 4:1-17
6	Hebreo 7:20-28	21	Santiago 5:1-20
7	Hebreo 8:1-13	22	1 Pedro 1:1-12
8	Hebreo 9:1-10	23	1 Pedro 1:13–2:10
9	Hebreo 9:11-28	24	1 Pedro 2:11–3:7
10	Hebreo 10:1-18	25	1 Pedro 3:8–4:6
11	Hebreo 10:19-39	26	1 Pedro 4:7–5:14
12	Hebreo 11:1-16	27	2 Pedro 1:1-21
13	Hebreo 11:17-31	28	2 Pedro 2:1-22
14	Hebreo 11:32–12:13	29	2 Pedro 3:1-18
15	Hebreo 12:14-29	30	1 Juan 1:1-10

December

date	*Scripture*	*date*	*Scripture*
1	1 Juan 2:1-17	17	Pahayag 8:1-13
2	1 Juan 2:18–3:2	18	Pahayag 9:1-21
3	1 Juan 3:3-24	19	Pahayag 10:1-11
4	1 Juan 4:1-21	20	Pahayag 11:1-19
5	1 Juan 5:1-21	21	Pahayag 12:1-18
6	2 Juan 1:1-13	22	Pahayag 13:1-18
7	3 Juan 1:1-14	23	Pahayag 14:1-20
8	Judas 1:1-25	24	Pahayag 15:1-8
9	Pahayag 1:1-20	25	Pahayag 16:1-21
10	Pahayag 2:1-17	26	Pahayag 17:1-18
11	Pahayag 2:18–3:6	27	Pahayag 18:1-24
12	Pahayag 3:7-22	28	Pahayag 19:1-21
13	Pahayag 4:1-11	29	Pahayag 20:1-15
14	Pahayag 5:1-14	30	Pahayag 21:1-27
15	Pahayag 6:1-17	31	Pahayag 22:1-21
16	Pahayag 7:1-17		

The New Testament in Paranan of the Philippines; 1st ed. © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.